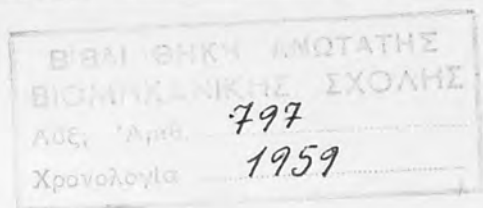

ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ

ΑΘΗΝΑΙ

1957

ΑΝΩΤΕΡΑ ΕΚΔΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΠΑΡΟΣΣ ΑΓΕΤΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΟΙΝΟΤΗΣ

ΙΕΝΗΘΑ
1971

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ
ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ

μὲ θέμα

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ

ὀργανωθὲν ὑπὸ τῆς

ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

εἰς τὴν αἴθουσαν

ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ

ἀπὸ 22 μέχρι 30 Μαΐου 1957

Η ΑΝΩΤΕΡΑ ΣΧΟΛΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

πρωτοστατήσασα, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν «Κίνησιν ὑπὲρ μιᾶς Ἑνωμένης Εὐρώπης», ἐθεώρησεν ἐθνικὸν χρέος νὰ προβάλῃ ὡς θέμα δημοσίας συζητήσεως τὴν μελετωμένην νὰ ἰδρυθῇ «Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα» ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς γενικωτέρας πολιτικῆς συνεργασίας τῶν Κρατῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Ἡ Σχολὴ ἔθεσε τὸ ζέον τοῦτο πρόβλημα πρὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, καὶ ἰδίᾳ πρὸ τῶν ἀρμοδίων πολιτικῶν κύκλων καὶ τῶν κρατικῶν λειτουργῶν, ὡς καὶ πρὸ τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων, χωρὶς νὰ λάβῃ ἐκ τῶν προτέρων θέσιν, διότι πάντοτε ἔχεται τῆς ἀρχῆς ὅτι ἀποτελεῖ ἐλεύθερον πνευματικὸν Ἴδρυμα ἐρεῦνης καὶ ἀναζητήσεως τῆς Ἀληθείας.

Ἡ Δημοσία Συζήτησις διεξήχθη μὲ πλήρη κατανόησιν τῆς ἐξαιρετικῆς ἐθνικῆς σημασίας τοῦ θέματος καὶ ἀπέδειξε πόσον καρποφόρον καὶ ἀποτελεσματικὸν εἶναι νὰ τίθενται ἐνώπιον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ τὰ μεγάλα προβλήματα, ὥστε ἡ διαφώτισις διοικούντων καὶ διοικουμένων νὰ εἶναι πλήρης, συνάμα δὲ κατεδείχθη πόσον εὐκόλον εἶναι μία συζήτησις ν' ἀρθῇ εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς τῆς, εἶτα εἶναι εἰς τοὺς πάντας ἀντιληπτὸν ὅτι αὕτη ὁργανώνεται καὶ διεξάγεται ὄχι πρὸς ἐξυπηρέτησιν ὠρισμένων ἀπόψεων, προσωπικῶν ἢ κομματικῶν, ἀλλὰ πρὸς ἐξυπηρέτησιν γενικωτέρων συμφερόντων.

Ἡ Σχολὴ αἰσθάνεται ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσῃ ὄχι μόνον τοὺς μετασχόντας εἰς τὴν Συζήτησιν, ἀλλὰ καὶ ὅλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι παρηκολούθησαν μὲ τόσον ἐνδιαφέρον τὰς ἐργασίας τοῦ Δεκαημέρου καὶ ἰδιαίτερος ὅλους ἐκείνους οἱ ὅποιοι εὐηρεστήθησαν νὰ διαδηλώσουν τὰ συγχαρητήριά των διὰ τὴν ἀναληφθεῖσαν ὑπὸ τῆς Σχολῆς πρωτοβουλίαν. Αἱ συγκινητικαὶ αὐταὶ ἐκδηλώσεις τόσον τῶν παρασταθέντων ὅσον καὶ τῶν ἐπαρχιακῶν ὁργανώσεων ἀποτελοῦν τὴν καλυτέραν ἐνίσχυσιν εἰς τὴν καταβαλλομένην πνευματικὴν τῆς Σχολῆς προσπάθειαν καὶ τὴν καλυτέραν ἀμοιβὴν διὰ τὸ ἐπιτελούμενον παρ' αὐτῆς ἔργον.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ
ΤΗΣ Α.Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

τῆς 26ης Ἀπριλίου 1957

Ἡ διαπίστωσις τοῦ χαμηλοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἀτελοῦς μέχρι σήμερον ἀξιοποιήσεως τῶν δυνατοῦτων αὐτοῦ καὶ τῆς Χώρας, θεωρουμένη ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν εὐρωπαϊκῶν συνθηκῶν τῶν τελευταίων μηνῶν, ἀγει εἰς τὴν εἰκόνα τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως καὶ προόδου τῆς χώρας, ὡς ἐπείγουσας ἀνάγκης. Ἐπιθυμῶ γὰρ τόνισω ἰδιαίτερος τὸ σημεῖον τοῦτο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφιστῶ τὴν προσοχὴν ὅλων τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ Εὐρώπη, πιεζομένη ὑπὸ τῆς ἀκαταμαχίτου δυνάμεως τῆς πραγματικότητος, βαίνει σταθερῶς πρὸς τὴν ἐνότητα, ἰδίᾳ ἀπὸ τοῦ πέρατος τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν ἔχει ἤδη πραγματοποιηθῆ σημαντικὴ πρόοδος, τὴν

ὅποιαν πολὺ ὀλίγον αἰσθανόμεθα διότι ὁ ἄνθρωπος ταχέως συνηθίζει εἰς τὰς νέας καταστάσεις. Τελευταίως ἤρχισαν διαπραγματεύσεις μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν διὰ τὴν ἐπίτευξιν ἐνὸς νέου μεγάλου καὶ ἀποφασιστικοῦ βήματος προόδου πρὸς τὴν ἐνότητα, τῆς τελωνειακῆς, δηλαδή, Ἑνώσεως τῶν κρατῶν - μελῶν τῆς εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας.

Ἡ Ἑλλάς, προκειμένου νὰ συμμετάσχη καὶ αὐτὴ εἰς τὴν πρόοδον ταύτην, ἀντιμετωπίζει δύσλυτον πρόβλημα καὶ εὐδοίσκεται πρὸς λίαν δυσαρέστον διλήμματος, ὀφειλομένου εἰς τὸ ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι οἰκονομικῶς ὑπανάπτικτος χώρα. Ἐὰν συμμετάσχη εἰς τὴν Ἑνωσιν, ἢ συνύπαρξις μετὰ τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν θὰ εἶναι βαρεῖα διὰ τὴν Ἑλλάδα. Ἐὰν δὲν συμμετάσχη, ἢ μόνωσις θὰ εἶναι ἐξ ἴσον βαρεῖα. Ἐὰν, ἀφ' ἑτέρου, ἢ Ἑλλὰς ἦτο σήμερον χώρα ἐξειλιγμένη οἰκονομικῶς, ὅπως δύναται ἀσφαλῶς νὰ εἶναι ἢ τελωνειακῆ Ἑνωσις τῆς Εὐρώπης θὰ ἦτο δι' ἡμᾶς γεγονός ἐπιθυμητὸν ἀποτελοῦν σταθμὸν προόδου.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ εὐρεθῆ τελικῶς λύσις ἱκανοποιούσα τὰ ἀσθενέστερα οἰκονομικῶς εὐρωπαϊκὰ κράτη καὶ μὴ κινδυνεύουσα νὰ διασπάσῃ ἀντὶ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν ἐνότητα τῆς Εὐρώπης. Κατὰ τὰ ἄλλα, ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους ἐξαρτᾶται νὰ καταστῶμεν τὸ ταχύτερον ἱκανοὶ νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῶν καρπῶν τῆς ἐνότητος.

Εἶμαι αἰσιόδοξος· ἢ Ἑλλάς διαθέτει δύο μεγάλα κεφάλαια: τὴν μοναδικὴν ποιότητα τοῦ λαοῦ της καὶ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας τῆς χώρας, ἀνεξαρτήτως τοῦ λαοῦ, αἱ ὁποῖαι περιέχουν πραγματικὰς συνθήκας ἀξιοποιήσεως τῆς ἐλληνικῆς ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα ἔκδοσις ἐγένετο ὑπὸ τῆς
ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ἐπὶ προεδρίας

ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ἐπὶ διευθύνσεως

ΣΤΡΑΤΟΥ Κ. ΠΑΠΑΓΩΑΝΝΟΥ

Ἐπιμέλεια ὕλης

ΚΛΑΥΔΙΟΥ Β. ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑ

καὶ

ΜΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΥ

Ἰούνιος — Ἰούλιος 1957

Τυπογραφεῖον Γεωργίου Μπιζούμη
ὁδὸς Φαλήρου, ἀριθ. 6 — Ἀθήναι

ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΕΙΟΝ ΤΟΥ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΥ

Πρόεδρος

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόεδρος του Διοικ. Συμβουλίου τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχαν. Σπουδῶν

Ἀντιπρόεδροι

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

Πρόεδρος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν Ἠνωμένην Εὐρώπην

ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόεδρος τοῦ Ἑλληνικοῦ Τμήματος τοῦ Διεθνoῦς Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἑλλήνων Ἐξαγωγέων

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΡΙΤΣΑΣ

Πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΩΤΣΙΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς

ΣΤΡΑΤΟΣ Κ. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ

Διευθυντῆς τῆς Α.Σ.Β.Σ.

Γενικὸς Γραμματεὺς

ΚΛΑΥΔΙΟΣ Β. ΜΠΑΝΤΑΛΟΥΚΑΣ

Καθηγητῆς—Διευθυντῆς τοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΥ

ὕπὸ τὴν Προεδρίαν
τοῦ κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς

(Αἴθουσα Μεγάλου Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, Ἀμερικῆς 8)

Α΄.—Ἀπὸ 22 - 25 ΜΑΪΟΥ 1957 — (Ἦραι 19 - 21) -- Εἰσηγήσεις :

1.—22 Μαΐου 1957, Τετάρτη

- α) κ. ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ : Χαιρετισμὸς αὐτοῦ ὡς Προέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν.
- β) κ. ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ : Γενικὴ εἰσήγησις.
- γ) κ. ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ—ΣΤΡΑΤΗΣ : Ἡ μεταπολεμικὴ τάσις πρὸς εὐρωπαϊκὴν ἔνωσιν.

2.—23 Μαΐου 1957, Πέμπτη

- α) κ. ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ : Τὸ πολιτικὸν θέμα τῆς στάσεως τῆς Ἑλλάδος ἐναντι τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας.
- β) κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΟΥΣΤΗΣ : Ἡ θεωρία τῶν τελωνειακῶν ἐνώσεων.
- γ) κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΦΡΑΓΚΟΣ : Ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις καὶ ἡ ζώνη ἐλευθέρων συναλλαγῶν ὡς ὄργανα ἐξυπηρητήσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας.

3.—24 Μαΐου 1957, Παρασκευή

- α) κ. ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΠΕΡΝΑΡΗΣ : Ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἀγορά.
- β) κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΑΜΑΛΑΣ : Τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα πρὸς ἀναδιάρθρωσιν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας.
- γ) κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΤΟΣ : Τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν τῆς Χώρας καὶ ἡ κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ ἀγορά.
- δ) κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ : Ἐμπόδια ἐξαγωγῆς ἑλληνικῶν προϊόντων, πέραν τῶν τελωνειακῶν.

4.—25 Μαΐου 1957, Σάββατον

- α) κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ : Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία καὶ τὸ πρόβλημα τῆς κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.
- β) κ. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ : Προβλήματα ἀπασχολήσεως καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς ἐκ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.

5.—27 Μαΐου 1957, Δευτέρα

- α) κ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ καὶ
- β) κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ : Ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία καὶ τὸ πρόβλημα τῆς κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.

Β΄.—Ἀπὸ 27 - 31 ΜΑΪΟΥ 1957 — (Ἦραι 19 - 21) — Συζητήσεις :

Οἱ μετασχόντες εἰς τὰς συζητήσεις ἐζήτησαν τοῦτο ἐγγράφως ἀπὸ τὸν κ. Πρόεδρον τοῦ «Δεκαημέρου».

Ἐξαγωγή συμπερασμάτων ὑπὸ τοῦ κ. Σ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΔΕΚΑΗΜΕΡΟΝ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ

Ὄργανούμενον ὑπὸ τῆς
ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΣΧΟΛΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

μὲ θέμα

“Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ,”

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ

1. Αἱ μετὰ τὰς εἰσηγήσεις δημόσιαι συζητήσεις περὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος θὰ διεξαχθῶσιν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν (Ἀμερικῆς, 8) ἀπὸ τῆς 27ης μέχρι τῆς 30ῆς Μαΐου 1957.
2. Ὁραιο συζητήσεως 19-21 καθ' ἑκάστην.
3. Ὁ ἐπιθυμῶν νὰ λάβῃ τὸν λόγον παρακαλεῖται νὰ δηλώσῃ τοῦτο ἑγγράφως (ἐπώνυμον, ὄνομα, διεύθυνσις καὶ θέμα ὅπερ θὰ ἀναπτύξῃ) εἰς τὸ Προεδρεῖον, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς σχετικῆς συνεδριάσεως.
4. Ὅσοι θὰ μετὰσχωσιν εἰς τὰς συζητήσεις παρακαλοῦνται νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν των :
 - α) ὅτι ἡ ὁμιλία των δεόν νὰ περιστραφῇ εἰς τὰ εἰδικὰ θέματα τοῦ Προγράμματος τοῦ «Δεκαήμερου». Αἱ γενικεύσεις, ὡς γνωστόν, δὲν προάγουν τὴν συζήτησιν.
 - β) ὅτι ἡ διατύπωσις τῶν ἀπόψεων των, ἥτις εἶναι ἀπολύτως ἐλευθέρα, δὲν πρέπει νὰ ὑπερβῇ τὰ 10 λ. τῆς ὥρας, λόγῳ τοῦ περιορισμένου τοῦ χρόνου. Ἡ συντομία εἶναι ἐπιβεβλημένη ἀνάγκη.
 - γ) ὅτι δεόν νὰ καταθέσῃσι πρὸ τῆς ὁμιλίας των συντομωτάτην περίληψιν τῶν ἀπόψεων των, προκειμένου νὰ δοθῇ αὕτη ἐγκαίρως εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον.
 - δ) ὅτι δύνανται νὰ παραδώσῃσι εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Σχολῆς (ὁδὸς Ἀκαδημίας 84) μέχρι καὶ τῆς 5ης Ἰουνίου ἑ.ἔ. εὐρείαν ἀνάπτυξιν τῶν ἀπόψεων των.
5. Αἱ διακοπαὶ δὲν θὰ ἐπιτραπῶσι, ὡς παρατείνουσαι καὶ παρεμποδίζουσαι τὴν «Συζήτησιν». Οἱ μετέχοντες παρακαλοῦνται θερμότετα νὰ συμμορφωθῶσιν ἀπολύτως πρὸς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην.
6. Ὑπομνησκεται ὅτι αἱ συζητήσεις δεόν νὰ κρατηθῶσιν εἰς καθαρῶς ἐπιστημονικὸν ἐπίπεδον, μὲ μοναδικὸν σκοπὸν τὴν ἀναζήτησιν τοῦ συμφέροντος τῆς Χώρας, μακρὰν καθαρῶς κομματικῶν καὶ γενικώτερον πολιτικῶν ἀπόψεων καὶ ἐπιδράσεων.
- 7 Αἱ εἰσηγήσεις καὶ αἱ συζητήσεις, ὡς καὶ τὰ τυχόν ὑπομνήματα καὶ εἰδικαὶ μελέται θὰ δημοσιευθῶσιν εἰς εἰδικὸν τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ τῆς Σχολῆς «Σπουδαί», ἢ ἐκτύπωσις τοῦ ὁποίου θ' ἀρχίσῃ τὴν 11ην Ἰουνίου.

(Ἐκ τοῦ Προεδρείου)

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 309

PROBLEM SET 1

DATE: _____

1. A particle of mass m moves in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force.

2. A block of mass M is suspended from a ceiling by a string. A second block of mass m is suspended from the first block. Find the tension in the string between the two blocks.

3. A car of mass m is moving in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force.

4. A block of mass M is suspended from a ceiling by a string. A second block of mass m is suspended from the first block. Find the tension in the string between the two blocks.

5. A car of mass m is moving in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force.

6. A block of mass M is suspended from a ceiling by a string. A second block of mass m is suspended from the first block. Find the tension in the string between the two blocks.

7. A car of mass m is moving in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force.

8. A block of mass M is suspended from a ceiling by a string. A second block of mass m is suspended from the first block. Find the tension in the string between the two blocks.

9. A car of mass m is moving in a circular path of radius r with constant speed v . Find the magnitude of the centripetal force.

10. A block of mass M is suspended from a ceiling by a string. A second block of mass m is suspended from the first block. Find the tension in the string between the two blocks.

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Υπό κ. ΑΡΓ. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Προέδρου του Έμπορικού και Βιομηχανικού Έπιμελητηρίου Αθηνών

Ἡ Διοίκησης τοῦ Ἐπιμελητηρίου αἰσθάνεται τὴν ὑποχρέωσιν, ἀφοῦ συγχαρῆ τοὺς σχόντας τὴν πρωτοβουλίαν τῶν συζητήσεων ἐπὶ τῶν εἰσηγήσεων εἰδικῶν ἐπιστημόνων καὶ ἔκπροσώπων τῶν παραγωγικῶν τάξεων ἐπὶ τοῦ φλέγοντος θέματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν κ. Πρόεδρον καὶ τὴν Διοίκησιν ἐν γένει τῆς Ἄνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διότι ἠθέλησε νὰ συνεννοηθῆ μετὰ τὴν Διοίκησιν τοῦ Ἐπιμελητηρίου ἵνα αἱ συζητήσεις αὗται, γινόμεναι ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, κρατηθοῦν εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον ὥστε τὰ συμπεράσματα τούτων νὰ ᾄωσιν ἀντικειμενικά.

Τὸ ζήτημα τῆς συμμετοχῆς τῆς Χώρας μας εἰς μίαν εὐρυτέραν Εὐρωπαϊκὴν ὀργάνωσιν καὶ πρὸ πάντων οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους θὰ γίνῃ τοῦτο ἀπαιτεῖ λεπτομερῆ μελέτην καὶ χειρισμὸν τοιοῦτον ὥστε ἡ Ἑλλάς οὔτε ν' ἀπομονωθῆ ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ὑποδουλωθῇ οἰκονομικῶς.

Τὰ μειονεκτήματα διὰ τὴν βιομηχανίαν μας, ἅτινα θὰ προκύψουν ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ., εἶναι βεβαίως πρόδηλα καὶ οὔτε φαίνονται ν' ἀντισταθμίζονται τοῦλάχιστον ἀπὸ τὰς ὠφελείας ἐκ τῶν γεωργικῶν προϊόντων μας, ὅπως φαίνεται ὅτι λαμβάνεται πρόνοια εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν, ἐκτὸς ἂν προβλεφθῆ εἰδικὸν καθεστὼς προστασίας τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Ἐξ ἄλλου δὲν πρέπει νὰ παραρᾶται τὸ γεγονός τῶν χαμηλῶν δασμῶν ἐπὶ τοῦ μεγαλύτερου μέρους (80 %) περίπου τῶν ἐξαγωγίμων γεωργικῶν προϊόντων μας καὶ τῶν ὑφισταμένων ἐν τῇ Χώρα μας ὑψηλῶν τοιούτων ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων κτηνοτροφικῶν, γαλακτοκομικῶν, ὀπωρικῶν καὶ λαχανικῶν.

Ἡ Διοίκησης τοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν θὰ ἐπωφεληθῆ τῶν συζητήσεων τούτων ὥστε νὰ συμπληρώσῃ καὶ ὀλοκληρώσῃ τὴν ἐπὶ τοῦ σοβαροῦ τούτου θέματος μελέτην του, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ βοηθήσῃ τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν λήψιν τῶν ἐνδεικνυομένων ἀποφάσεων.

Ἡ μελέτη τοῦ ὅλου θέματος, κατὰ τὴν γνώμην μας, δὲν θὰ πρέπει νὰ περιορισθῆ εἰς τὸ ζήτημα τῆς συμμετοχῆς μας ἢ οὐ εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. καὶ τῶν ὅρων ὑφ' οὓς τυχὸν θὰ συμμετείχομεν, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἀνεξαρτήτως τούτου θὰ ἔλεγον νὰ ἐπεκταθῆ τὸ θέμα καὶ εἰς τὴν χάραξιν μιᾶς νέας δημοσιονομικῆς, κοινωνικῆς καὶ τραπεζικῆς πολιτικῆς. Μόνον οὕτω θὰ δυνάμεθα νὰ καταρτίσωμεν ἐν πλῆρῃ πρόγραμμα οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας μας εἰς τὸν βιομηχανικὸν καὶ τὸν γεωργικὸν τομέα.

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο αἱ ὠφέλεια ἐκ τῶν ἀρχομένων ἀπὸ σήμερον συζητήσεων θὰ εἶναι πράγματι μέγιστα, καὶ διὰ τοῦτο καὶ πάλιν ἐκφράζω τὰ θερμά μου συγχαρητήρια εἰς τὸν Πρόεδρον καὶ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἄνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διὰ τὴν πρωτοβουλίαν των ταύτην.

Η ΚΟΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ

Υπό κ. ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ, πρώην Υπουργού

Ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ δὲν εἶναι μίᾳ ἀπλῆ τελωνειακὴ ἔνωση. Εἶναι μίᾳ προσπάθεια ἀντιμετώπισεως ὄχι μόνον τοῦ οἰκονομικοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ γενικωτέρου πολιτικοῦ προβλήματος τῆς σημερινῆς Εὐρώπης. Θὰ ἡδύνατο μάλιστα νὰ ὑποστηρίξη κανεὶς βασιμῶς ὅτι κατ' οὐσίαν δὲν ἀποτελεῖ τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἓνα ἐγχεῖρημα θεραπείας τῶν ἀτελειῶν καὶ τῶν καθυστερήσεων ποῦ παρουσιάζει ἡ πολιτικὴ διάρθρωσις τῆς Εὐρώπης ἐν σχέσει πρὸς τὰς συγχρόνους οἰκονομικὰς καὶ τεχνικὰς ἐξελίξεις.

Ἡ διάστασις αὐτὴ μεταξὺ πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς δὲν ἐμφανίζεται διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Εὐρώπης. Χωρὶς νὰ ἀνατρέσωμεν εἰς παλαιότερας περιπτώσεις, θὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν εὐθὺς μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον περίοδον. Θὰ ἐνθυμηθεῖ ὅλοι τὸ περίφημον καὶ ἀληθῶς προφητικὸν βιβλίον τοῦ λόρδου Κέυνες «Αἱ οἰκονομικαὶ συνέπειαι τῆς Συνθήκης Εἰρήνης», διὰ τοῦ ὁποῦ ἐπεκρίθησαν δριμύτατα ὠρισμέναι διατάξεις τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν ὡς πρακτικῶς ἀνεφάρμοστοι, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀντίθετοι πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις τῶν ἰδίων ἀκριβῶς Κρατῶν τὰ ὁποῖα τόσον ἐπιμόνως εἶχον ζητήσῃ τὴν ἐπιβολὴν των. Ἐν ἄλλο βιβλίον τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὀλιγώτερον γνωστόν, ἀλλ' ὄχι ὀλιγώτερον προφητικόν, καὶ μάλιστα ἐν σχέσει μὲ τὴν ἔρευναν τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος, εἶναι τὸ βιβλίον τοῦ Γάλλου πολιτικοῦ καὶ οἰκονομολόγου Ἰωσήφ Καγιῶ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ποῦ βαδίζει ἡ Εὐρώπη; Ποῦ βαδίζει ὁ κόσμος;». Εἰς τὸ βιβλίον του αὐτὸ ὁ Καγιῶ, ἐπικρίνων τὸν διαμελισμὸν τῆς Αὐστρο-Οὐγγρικῆς Αὐτοκρατορίας, τὸν ὁποῖον καθιέρωσεν ἡ Συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν, ἐπεσήμανε τὸν κίνδυνον τῆς οἰκονομικῆς ἐξασθενίσεως τῆς Εὐρώπης ἐκ τῆς δημιουργίας τῶν διαδεχθέντων τὴν παλαιάν Αὐτοκρατορίαν διαφόρων Κρατῶν. Καὶ πράγματι ἡ δημιουργία τῶσων νέων συνόρων εἰς τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην καὶ ἡ ἐπακολουθήσασα πολιτικὴ τῆς οἰκονομικῆς αὐταρκείας καὶ τοῦ δασμολογικοῦ προστατευτισμοῦ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν δημιουργίαν συνθηκῶν ὄχι μόνον οἰκονομικῆς, ἀλλὰ καὶ πολιτικῆς ἐξασθενίσεως τῆς Εὐρώπης.

Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι κατὰ τὴν ἰδίαν περίπου χρονικὴν περίοδον, δηλαδὴ ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ πρώτου πολέμου μέχρι σήμερον, καὶ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰ συμβαίνοντα εἰς τὴν παλαιάν ἡπειρον, δύο ἄλλαι χῶραι τελείως ἄσχετοι πρὸς ἀλλήλας, τόσον πολιτικῶς ὅσον καὶ οἰκονομικῶς, ἐνεφάνισαν μίαν ἀναμφισβήτητον οἰκονομικὴν καὶ ἰδίως βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν. Αἱ δύο αὐταὶ χῶραι εἶναι ἀφ' ἑνὸς μὲν αἱ Ἠνωμένα Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ Ἐνωσις Σοσιαλιστικῶν Σοβιετικῶν Δημοκρατιῶν τῆς Ρωσσίας. Καθὼς ἐτονίσασαμεν ἤδη, εἰς τὰς δύο αὐτὰς χῶρας δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ κοινὸν ἀπὸ πολιτικῆς, οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀπόψεως.

Είναι προφανές, επομένως, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποδώσωμεν τὴν παράλληλον βιομηχανικὴν τῶν ἀνάπτυξιν οὔτε εἰς τὸν Ἀμερικανικὸν καπιταλισμὸν, διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲν δικαιολογεῖται ἡ ἀνάπτυξις τῆς Ρωσσίας, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς τὸν Ρωσικὸν σοσιαλισμὸν, διότι ἂν τοῦτο ἦτο ἀληθές θὰ ἔπρεπε νὰ ἀπεκλείετο ἡ ἀξιοθαύμαστος οἰκονομικὴ ἀνθρσις τῆς Ἀμερικῆς κατὰ τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν. Εἶναι τέλος προφανές ὅτι καὶ ἡ ἐκάστοτε προβαλλομένη ἐξήγησις, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποίαν οἱ δύο παγκόσμιοι πόλεμοι λόγω τῶν καταστροφῶν ποῦ ἐπροκάλεσαν ἐπέφεραν τὴν οἰκονομικὴν ἐξασθένεισιν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἐκ τῆς ὁποίας ἐπωφελήθη ἡ Ἀμερικὴ, εἶναι κάπως πρόχειρος καὶ δὲν ἀνατρέπει εἰς τὰ βαθύτερα αἰτία. Διότι εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ Ρωσσία ὄχι μόνον μετέσχε καὶ εἰς τοὺς δύο αὐτοὺς πολέμους, ἀλλὰ ὑπέστη καὶ καταστροφὰς μεγαλυτέρας τῶν ἄλλων Δυτικῶν Κρατῶν. Καὶ ὅμως κατῶρθωσε νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ ἐκ τοῦ πολέμου δημιουργηθέντα πελώρια προβλήματα περισσότερον ἀποτελεσματικῶς καὶ χωρὶς καμμίαν Ἀμερικανικὴν βοήθειαν.

Ὑπὸ τοὺς ὅρους αὐτοὺς ἡ αἰτία τῆς παραλλήλου οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ρωσσίας πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ κάπου ἄλλου. Καὶ ὑπάρχει πράγματι ἓνα κοινὸν σημεῖον εἰς τὴν διάρθρωσιν τῶν δύο αὐτῶν τόσον διαφόρων ἀπὸ πάσης ἀπόψεως οἰκονομιῶν. Ἐνα κοινὸν σημεῖον ἀπαραίτητον καὶ διὰ τὴν καπιταλιστικὴν καὶ διὰ τὴν σοσιαλιστικὴν ὀργάνωσιν. Τὸ κοινὸν αὐτὸ σημεῖον εἶναι ἡ ὑπαρξις καὶ εἰς τὰς δύο αὐτὰς χώρας μεγάλων ἐσωτερικῶν ἀγορῶν καταναλώσεως.

Τὸ πρόβλημα ἢ καλύτερα τὸ κρίσιμον σημεῖον τῆς συγχρόνου οἰκονομικῆς προόδου εἶναι τὸ εὐθηνὸν κόστος παραγωγῆς, τόσον διὰ τὴν βιομηχανίαν ὅσον καὶ διὰ τὴν γεωργίαν. Διότι μόνον μὲ τὸ εὐθηνὸν κόστος ἐξασφαλίζεται ἡ συναγωνιστικὴ ἰκανότης τῶν προϊόντων μιᾶς οἰκονομίας εἰς τὰς διεθνεῖς ἀγοράς. Καὶ μόνον δι' αὐτοῦ ἐπιτυγχάνεται ἡ εὐρυτέρα καὶ ὑπὸ συμφερωτέρους ὅρους συμμετοχῇ τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν κατανάλωσιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς μὲ παράλληλον ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσιν τῆς ἀγοραστικῆς τῆς δυνάμεως καὶ τὴν τόνωσιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς.

Ἄλλὰ τὸ εὐθηνὸν κόστος εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῇ μὲ μικρὰς ἐσωτερικὰς ἀγοράς. Τόσον διὰ τὰ γεωργικὰ, ἰδίως ὅμως διὰ τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα ἢ πείρα τῶν τελευταίων δεκαετηρίδων ἀπέδειξεν ὅτι μία τοιαύτη διάρθρωσις ἔχει ὡς μοιραίαν συνέπειαν τὴν πολιτικὴν τῆς οἰκονομικῆς ἀυταρκειᾶς καὶ τοῦ προστατευτισμοῦ. Ἐπιτυγχάνει, δηλαδὴ, ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετον ἀποτέλεσμα, δεδομένου ὅτι ἐξασφαλίζει τὴν προστασίαν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς διὰ τῆς ἐπιβαρύνσεως τοῦ κόστους αὐτῆς. Ἀντιθέτως, ἡ πείρα τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ρωσσίας ἀπέδειξεν ὅτι χάρις εἰς τὴν ὑπαρξιν τῶν μεγάλων ἐσωτερικῶν ἀγορῶν ἐξασφαλίζονται αἱ βασικαὶ προϋποθέσεις τῆς αὐτομάτου μειώσεως τοῦ κόστους.

Πράγματι, ἡ ἀνάπτυξις τῆς συγχρόνου τεχνικῆς ἔχει καταστήσει ἀναμφισβήτητον ὅτι αἱ μεγάλα βιομηχανικὰ μονάδες διὰ τῆς μαζικῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἀντιστοίχου κατανομῆς τῶν γενικῶν ἐξόδων ἐπιτυγχάνουν πάντοτε τὴν μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς. Ἄλλὰ τὰ πλεονεκτήματα τῆς μαζικῆς παραγωγῆς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξασφαλισθοῦν μέσα εἰς τὰ στενὰ ὄρια μιᾶς μικρᾶς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς, ἢ ὁποία κατ' ἀνάγκην ἀδυνατεῖ νὰ προσφέρῃ τὴν ἀπαραίτητον μεγάλην κατανάλωσιν εἰς τὴν μαζικὴν παραγωγήν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπίσης ἀπαραίτητον ἀνεπτυγμέ-

νην χρηματαγοράν, διὰ τὰς ἀνάγκας παγίου καὶ κυκλοφοριακοῦ κεφαλαίου. Αἱ προϋποθέσεις αὗται ὑπάρχουν ἢ καὶ δημιουργοῦνται αὐτομάτως μόνον ὅταν ἡ μαζικὴ παραγωγή βασίζεται εἰς τὴν λειτουργίαν μιᾶς παραλλήλου μεγάλης ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς. Ἐξ ἄλλου, ἡ ὑπαρξίς τοιαύτης ἀγορᾶς διευκολύνει τὴν εἰδίκευσιν τῶν ἐπιχειρήσεων, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ἐξασφαλίζεται ὄχι μόνον τὸ εὐθηνότερον κόστος ἀλλὰ καὶ ἡ ποιοτικὴ βελτίωσις τῶν προϊόντων, διὰ τῆς παραγωγῆς των εἰς τὸ κατάλληλον δι' ἕκαστον ἐξ αὐτῶν κλίμα ἢ περιβάλλον. Τέλος διὰ τῆς λειτουργίας μεγάλης ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς ἐξασφαλίζεται ἡ καλυτέρα διάθεσις τῶν πλεοναζόντων γεωργικῶν προϊόντων καθὼς καὶ ἡ δημιουργία εὐρυτέρας ἀγορᾶς ἐργασίας, με ἀποτέλεσμα τὴν εὐκολωτέραν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀνεργίας. Παράλληλος εἶναι, φυσικὰ, καὶ ἡ ἀνύψωσις τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργατικῶν μαζῶν, με ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσιν τῆς καταναλώσεως καὶ τὴν ἀντίστοιχον τόνωσιν τοῦ ὅλου παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ. Ὁ γνῶριμος, δηλαδή, κύκλος, παραγωγή, κυκλοφορία καὶ κατανάλωσις τοῦ ἐθνικοῦ εισοδήματος, συμπληροῦται καὶ λειτουργεῖ κατὰ τρόπον περισσότερον ἄνετον καὶ αὐτόματον ὅταν βασίζεται εἰς τὴν ὑπαρξίαν μεγάλης ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς.

Ἄλλ' εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν θεωρητικῶς ἀνεπίδεκτον ἀμφισβητήσεως ἐπιχειρηματολογίαν θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προβληθῇ μία ἀντίρρησης, ἱστορικῆς μᾶλλον μορφῆς. Θὰ ἦτο δυνατόν, δηλαδή, νὰ προβληθῇ ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ ὑπαρξίς μεγάλης ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς δὲν εἶναι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς οικονομικῆς προόδου, δεδομένου ὅτι τὰ Κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ 20οῦ αἰῶνος ἐπραγματοποίησαν, πρῶτα εἰς ὅλον τὸν κόσμον, μίαν βιομηχανικὴν καὶ γενικώτερα οικονομικὴν ἀνάπτυξιν ἄνευ προηγουμένου με τὴν ἴδιαν περίπου πολιτικὴν διάρθρωσιν ὅπως ἡ σημερινή, χωρὶς ἡ διαίρεσις των εἰς μικρὰς ἐσωτερικὰς ἀγορὰς νὰ ἀποτελέσῃ ἐμπόδιον.

Ἄλλὰ μία τοιαύτη ἀντίρρησης θὰ ἡγνῶει ἢ θὰ παρέβλεπε τὰς τεραστίαις μεταβολὰς αἱ ὁποῖαι ἐμεσολάβησαν ὄχι μόνον εἰς τὴν Εὐρώπην ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλοκληρον τὸν κόσμον. Ἐν πρώτοις δὲν πρέπει νὰ παραγνωρίζεται τὸ γεγονός ὅτι, παρ' ὅλην τὴν πολιτικὴν διαίρεσιν τῆς Εὐρώπης εἰς κράτη ἀνάλογα, περίπου, με τὰ σημερινὰ, ἡ οικονομικὴ ἐνότης αὐτῆς δὲν εἶχε διασπασθῆ εἰς τὸν σημερινὸν βαθμὸν με τὴν πολιτικὴν τῆς οικονομικῆς αὐταρκειᾶς καὶ τῆς δασμολογικῆς προστασίας. Ὑπῆρχον βέβαια καὶ τότε δασμοί, ἀλλ' ὁ χαρακτῆρ των ἦτο μᾶλλον ταμιευτικὸς καὶ ἡ ἐλευθέρη κυκλοφορία τῶν ἀγαθῶν δὲν παρημποδίζετο διὰ τῶν δασμολογικῶν ἢ καὶ τῶν ποσοτικῶν ἀκόμη περιορισμῶν. Ἡ σημερινὴ διάσπασις τῆς οικονομικῆς ἐνότητος τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς ἐνετάθη κυρίως μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον, ὅποτε ἡ δημιουργία νέων κρατῶν εἰς τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην καὶ ἡ παγκόσμιος οικονομικὴ κρίσις τοῦ 1929 ἠνάγκασαν καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν Ἀγγλίαν, τὸ τελευταῖον προπύργιον τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀνταλλαγῶν, νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ τεῖχη τῆς δασμολογικῆς προστασίας.

Ἐξ ἄλλου, δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι τὰ βιομηχανικὰ κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην διέθεταν τὰς μεγάλας ἀγορὰς καταναλώσεως τῶν ἀποικίων καθὼς καὶ τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν. Ἐκτοτε μία ριζικὴ ἀλλαγὴ ἐμεσολάβησε καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτό. Πολλὰ ἀποικία ἀπέκτησαν τὴν ἀνεξαρτησίαν των, ἐνῶ παραλλήλως αἱ μεγάλαι Ἀσιατικαὶ ἀγοραὶ καταναλώσεως ἀνεκάλυψαν καὶ αὗται τὴν πολιτικὴν τῆς οικονομικῆς αὐταρκειᾶς, ὠρισμένα μάλιστα, ὅπως ἡ Ἰαπωνία,

είχον ήδη εξελιχθῆ πρὸ τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου εἰς ἐπικίνδυνον ἀνταγωνιστὴν τῆς Εὐρωπαϊκῆς παραγωγῆς.

Τέλος, διὰ νὰ συμπληρωθῆ ὁ ἱστορικός παραλληλισμός, εἶναι ἀνάγκη νὰ ὑπενθυμίσωμεν ὅτι, χάρις εἰς τὴν πλήρη καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τοῦ χρυσοῦ κανόνος, ἡ κοινὴ ἢ μᾶλλον ἡ παγκόσμιος ἀγορὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἠδύνατο νὰ ἀντιμετωπίσῃ κατὰ τὸν πλέον ἄνετον τρόπον κάθε πρόβλημα χρηματοδοτήσεως τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου ἢ προσωρινῆς διαταραχῆς τοῦ ἰσοζυγίου μιᾶς χώρας, καθὼς καὶ τὸ θέμα τῶν ἐπενδύσεων εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας, πράγμα πού δὲν συμβαίνει σήμερον. Πράγματι ἡ Ἀγγλία, χάρις εἰς τὴν τότε ἐφαρμοζομένην φιλελευθέραν οἰκονομικὴν πολιτικὴν, ἦτο ὁ μεγαλύτερος παγκόσμιος ἀγοραστής καὶ διέθετε τὸν τελειότερον πιστωτικὸν μηχανισμόν. Ἦτο ἐπομένως πάντοτε εἰς θέσιν ὄχι μόνον νὰ χρηματοδοτῆ τὸ διεθνὲς ἐμπόριον ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπενδύῃ κατ' ἔτος τὸ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον τοῦ ἰσοζυγίου τῆς εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας. Ἡ χρηματαγορὰ δηλαδὴ τοῦ Λονδίνου ἦτο τρόπον τινὰ ὁ ρυθμιστὴς τῆς παγκοσμίου ἰσορροπίας, ἡ ὁποία, ἄλλωστε, δὲν ἐνεφάνιζε τὰς σημερινὰς διακυμάνσεις καὶ προβλήματα. Τηρουμένων, βέβαια, τῶν ἀναλογιῶν θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι τὸ Σχέδιον Μάρσαλ καὶ γενικώτερα ἡ Ἀμερικανικὴ Βοήθεια δὲν ἀποτελεῖ τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὴν συνέχισιν μιᾶς παλαιότερας παραδόσεως, ὑπὸ διάφορον μορφήν, ἡ ὁποία ὅμως ἀποβλέπει πάντοτε εἰς τὸν ἴδιον βασικὸν σκοπὸν.

Ὑπὸ τοὺς ὄρους αὐτοὺς εἶναι προφανές ὅτι τὸ ἱστορικὸν ἐπιχείρημα ὄχι μόνον δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῆ ἐναντίον τῆς ἰδέας τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, ἀλλ' ἀντιθέτως συνηγορεῖ ἀπολύτως ὑπὲρ αὐτῆς. Βεβαίως ἡ σημερινὴ ἐπιδίωξις δὲν φιλοδοξεῖ νὰ ἐπιτύχῃ τὸν παγκόσμιον χαρακτήρα, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ἐδημιουργήθη ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα. Μία τοιαύτη προσπάθεια θὰ ἦτο ματαία ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας καὶ ἀμφιβάλλομεν κατὰ πόσον θὰ ὑπεδεικνύετο ὡς δυνατὴ, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς ἐναπομείναντας ὁπαδοὺς τοῦ οἰκονομικοῦ φιλελευθερισμοῦ ἢ ὅσους ἐξακολουθοῦν νὰ νοσταλγοῦν τὸ καθεστῶς τῆς παγκοσμίου καὶ πλήρους ἐλευθερίας τῶν ἀνταλλαγῶν. Ἀλλ' ἂν ὁ χαρακτήρ τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς εἶναι διάφορος, ὁ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς παραμένει σταθερῶς ὁ ἴδιος. Εἶναι ἡ ἀναζήτησις μιᾶς νέας ἰσορροπίας τῆς Εὐρώπης.

Μία μεγάλη ἀγορὰ, ὑπὸ τὴν σύγχρονον ἔννοιαν, δὲν ἀποτελεῖ τίποτε ἄλλο ἀπὸ ἓνα πρότυπον χώρον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Μόνον μέσα εἰς ἓνα τοιοῦτον χώρον εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ πλήρης βιομηχανοποίησις, ἡ ὀρθολογιστικὴ ὀργάνωσις τῆς παραγωγῆς καὶ ὁ γενικὸς συγχρονισμὸς εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς. Ἀλλὰ καὶ πέραν τῶν καθαρῶς τεχνικῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων τὸ γεγονός ὅτι μία τοιαύτη προσπάθεια δέον μοιραίως νὰ βασισθῆ, κατὰ κύριον λόγον, εἰς τὴν μεγάλην ἐσωτερικὴν ἀγορὰν δημιουργεῖ τὴν ἀνάγκην διατηρήσεως ἐνὸς ὑψηλοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ὅλων τῶν μετεχουσῶν χωρῶν καί, κατὰ συνέπειαν ὅλας τὰς ἀπαραιτήτους προϋποθέσεις ὄχι μόνον τῆς οἰκονομικῆς προόδου ἀλλὰ καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως.

Τὸ πρόβλημα μιᾶς τοιαύτης ὀργανώσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας ἐμφανίζεται ὡς ἐπείγον λόγω τῆς ὑπάρξεως καὶ τῆς ἐντόνου δραστηριότητος τῶν δύο μεγάλων ἐσωτερικῶν ἀγορῶν περὶ τῶν ὁποίων ὡμιλήσαμεν προηγουμένως, δηλαδὴ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ρωσσίας. Ὅταν δύο τοιοῦτοι ὄγκοι μὲ ἀντιστοίχους πληθυσμούς προσεγγίζοντας τὰ 200 ἑκατομ-

μύρια έχουν οργανωθή και λειτουργούν σύμφωνα με όλα τα δεδομένα τῆς συγχρόνου τεχνικῆς, ἢ κατ'ἀτάμησιν τῆς Εὐρώπης εἰς ἐξησθενημένας καὶ συναγωνιζόμενας πρὸς ἀλλήλας μικροτέρας οἰκονομίας δημιουργεῖ τὸν ἀμεσον κίνδυνον οἰκονομικῆς ὑποτελείας καὶ ἀπωτέρας ἀλλ' ἀσφαλοῦς πολιτικῆς τῆς καταπίεσεως

Εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ κοινὴ συνείδησις ὅτι πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει ἄλλη διέξοδος ἀπὸ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Εὐρώπης εἰς μίαν οἰκονομικὴν μονάδα, ἱκανὴν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν συναγωνισμόν τῶν δύο μεγάλων ὀργανωμένων ἀγορῶν σύμφωνα με τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου οἰκονομικῆς ἐξελίξεως. Τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον αἱ δύο ὑπάρχουσαι μεγάλαι ἀγοραὶ προστατεύονται ἀπὸ ὑψηλὰ δασμολογικὰ τεῖχη. Ὅπως εἰς τὴν ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν αἱ μικραὶ ἐπιχειρήσεις καταφεύγουν εἰς τὴν συγχώνευσιν ἢ τὸν συνεταιρισμόν διὰ νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὸν συναγωνισμόν τῶν μεγάλων, κατὰ τὸν ἴδιον ἀκριβῶς λόγον καὶ αἱ διάφοροι χωρισταὶ οἰκονομίαι τῆς Εὐρώπης χρειάζεται νὰ συνεταιρισθοῦν καὶ νὰ ἀποκτήσουν μίαν ὀργανικὴν ἐνότητα ἃν δὲν θέλουν νὰ ἐκπέσουν εἰς ἕνα ρόλον δορυφόρων τῆς Ἀμερικανικῆς ἢ τῆς Ρωσικῆς οἰκονομίας. Κάθε ἄλλη ἀντιμετώπισις τοῦ ζητήματος ἢ κάθε καθυστέρησις εἰς τὸν ἀγῶνα ταχύτητος διὰ τὸν σύγχρονον οἰκονομικὸν ἐξοπλισμόν θὰ ἀπετέλει μίαν οἰκονομικὴν μοιρολατρίαν ἄνευ προηγουμένου καὶ μαθηματικῶς καταδικασμένην.

Δὲν πρέπει νὰ μᾶς διαφεύγῃ ἡ σοβαρὰ σημασία τῶν διαφορῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν μεταβολῶν, αἱ ὁποῖαι ἐμεσολάβησαν εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ἀπὸ τὴν Μόσχαν, ἀπὸ τὸ Πεκίνον, ἀπὸ τὸ Μπαντόνγκ, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὸ γειτονικόν μας Κάϊρον ἀκούεται τὸ σύνθημα μιᾶς ἐν ἐξελίξει ἐπαναστάσεως, ἢ ὁποῖα, καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν εἶναι κομμουνιστικῆς ἀλλ' ἐθνικιστικῆς μορφῆς, ἔχει πάντοτε τὰς ἰδίας αἰτίας καὶ ἐπιδιώξεις. Πρόκειται περὶ ἑνὸς παγκοσμίου φαινομένου ἐξεγέρσεως τῶν μεγάλων λαϊκῶν μαζῶν, αἱ ὁποῖαι, φωτισμέναι ἀπὸ τὴν λάμπιν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἐπιδιώσκουν τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικῆς των ἐπιπέδου. Ἀλλὰ μία τοιαυτὴ ἐπιδιώξις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ ἃν δὲν ἀξιοποιηθοῦν καταλλήλως οἱ ἀντίστοιχοι γεωγραφικοὶ χώροι, ἃν δηλαδὴ δὲν ὑπάρχουν τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια. Δεδομένου ὅμως ὅτι αἱ χώραι αὗται στεροῦνται κεφαλαίων, ἢ μόνη λογικῶς ἀπομένουσα λύσις εἶναι τὸ Ρωσικὸν πείραμα, δηλαδὴ ἡ κάποιος μορφῆς δικτατορία, ἢ ὁποῖα διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς ἀναγκαστικῆς ἐργασίας καὶ τῆς ὀμῆς βίας, συνοδευομένης ἀπὸ διάφορα ἰδεολογικὰ συνθήματα, εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐφαρμόσῃ σχέδια οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ὁ ρόλος τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν ἐν ἐξελίξει αὐτὴν ἐπαναστάσιν εἶναι μοιραίως ἀνύπαρκτος. Διότι ὄχι μόνον δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς εἰς κεφάλαια ἀνάγκας τῶν ὑπανεπτυγμένων χωρῶν, ἀλλ' οὐδὲ κἂν νὰ προσφέρῃ εἰς αὐτὰς ἕνα ἠθικὸν πρότυπον πρὸς μίμησιν. Μὲ τὴν διαίρεσίν τῆς εἰς χωριστὰς καὶ ἀδυνάτους οἰκονομίας καὶ με μοιραῖον τὸν ἀνταγωνισμόν ἔναντι τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἀκόμη καὶ τῶν ὑπαναπτύκτων ἰχωρῶν, ὑπεθυμίζει τὰς ἰδιωτικὰς ἐκείνας ἐπιχειρήσεις αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἤδη ὑποστῆ ἕνα σοβαρὸν οἰκονομικὸν κλονισμόν καὶ διὰ τοῦτο προσφέρουν τὰ προϊόντα των εἰς τιμὴν κάτω τοῦ κόστους, ἀκόμη καὶ πρὸς ἐπισηφαλεῖς ἢ ἀφερεγγύους πελάτας, με ἀποτέλεσμα, φυσικὰ, νὰ χειροτερεύουν ἀκόμη περισσώτερον τὴν θέσιν των. Τὸ φαινόμενον αὐτὸ ἐξηγεῖ καὶ τὴν διαρκῆ ὀπισθοδρόμησιν τῆς Εὐρώπης, τὸσον εἰς τὸν οἰκονομικὸν ὅσον καὶ εἰς τὸν πολιτικὸν τομέα, τῆς ὁποίας παριστάμεθα μάρτυρες κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὄχι μόνον εἰς τὴν

Ἀσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς πολὺ πλησιεστέρας περιφερείας. Τοιοῦτοτρόπως ἐπέ-
ρχεται πλήρης ἡ δικαίωσις τοῦ Στάλιν, ὁ ὁποῖος ὑπελόγιζε κυρίως εἰς τὰς
οἰκονομικὰς ἀντινομίας τοῦ Δυτικοῦ κόσμου διὰ τὴν πλήρη ἐπιβολὴν τοῦ
κομμουνισμοῦ. Καὶ ὁ ἐνευθεν κίνδυνος προσλαμβάνει ὅλως ἰδιάζουσαν
σημασίαν ὅταν ἀναλογισθῶμεν ὅτι ὑπανάπτυκτοι χῶραι καὶ λαϊκαὶ μᾶ-
ζαι διεδικουῦσαι ἀνώτερον βιοτικὸν ἐπίπεδον δὲν ὑπάρχουν μόνον εἰς τὴν
κάπως μακρυνὴν Ἀσίαν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν γειτονικὴν Μέσην Ἀνατολήν
καθὼς καὶ εἰς τὴν Μεσόγειον...

Αἱ σκέψεις αὗται καὶ τὰ μοιραῖα συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποῖα ὡδηγοῦν
ἀπησχόλησαν καὶ ἀπασχολοῦν ἀπὸ μακροῦ τόσον τὸν θεωρητικὸν ὅσον
καὶ τὸν πολιτικὸν κόσμον τῆς Εὐρώπης. Καί, ὅπως ἦτο ἐπόμενο, αἱ σχε-
τικαὶ συζητήσεις κατέληξαν εἰς ὠρισμένας διεθνεῖς ἀποφάσεις καὶ συμ-
φωνίας.

Αἱ πρῶται διεθνεῖς συμφωνίαι ἀπέβλεψαν εἰς τὴν θεραπείαν τῶν οἰκο-
νομικῶν καὶ νομισματικῶν προβλημάτων, τὰ ὁποῖα εἶχον δημιουργήσει
ὁ πόλεμος καὶ αἱ ἐξ αὐτοῦ προελθοῦσαι καταστροφαί. Ἦδη, μάλιστα,
προτοῦ ἀκόμη τελειώσῃ ὀριστικῶς ὁ πόλεμος, δηλαδὴ τὸν Ἰούλιον τοῦ
1944, ὑπεγράφησαν εἰς τὸ Μπρέττον Γούντς τῆς Ἀμερικῆς αἱ δύο συμφω-
νίαι, βάσει τῶν ὁποίων ἰδρύθησαν ἀφ' ἐνὸς μὲν τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν
Ταμεῖον καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ Διεθνὴς Τράπεζα Ἀνασυγκροτήσεως καὶ Ἀναπτύ-
ξεως. Πρόκειται περὶ δύο θεσμῶν μεγάλης ἐκτάσεως καὶ σημασίας, εἰς τοὺς
ὁποίους συμμετέχουν σήμερον 58 διάφοροι χῶραι ὄχι μόνον τῆς Εὐρώπης
ἀλλὰ καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ἡπείρων. Ἄλλ' ὁ παγκόσμιος ἀκριβῶς χαρακτήρ
τῶν δύο τούτων θεσμῶν ἐλαττώνει κάπως τὴν σημασίαν των ἐν σχέσει μὲ
τὸ πρόβλημα τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰς σχετικὰς ἀπο-
φάσεις τοῦ Μπρέττον Γούντς καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς Ἀμερικῆς δὲν ἔγινε
δεκτὴ ἡ πρότασις τοῦ λόρδου Κέϋνες, ἡ ὁποία εἶχε ἓνα πολὺ εὐρύτερον χα-
ρακτηῖρα καὶ διὰ τῆς ὁποίας καθιεροῦτο, τρόπον τινά, ἡ νεωτέρα ἀντιλη-
ψις ὅτι ἡ εὐθύνη διὰ τὸ ἔλλειμμα τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν δὲν βαρύνει
μόνον τὴν χώραν μὲ τὸ παθητικόν, ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν μὲ τὸ ἐνεργητικόν
ὑπόλοιπον. Τοιοῦτοτρόπως τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Ταμεῖον, περιορισθὲν
εἰς στενὰ πλαίσια καὶ μὴ διαθέτον ἐπαρκεῖς πόρους ἢ σημαντικὰ μέσα δρά-
σεως, δὲν κατῴρθωσεν νὰ ἐπαληθεύσῃ τὰς ἐλπίδας αἱ ὁποῖαι εἶχον ἀρχικῶς
βασισθῆ ἐπὶ τῆς ἰδρύσεώς του. Ἐξ ἄλλου, ἡ Διεθνὴς Τράπεζα Ἀνασυγκρο-
τήσεως καὶ Ἀναπτύξεως ἐκινήθη πάντοτε μὲ τόσον στενὰ κριτήρια ἀπο-
δοτικότητος τῶν παρ' αὐτῆς χρηματοδοτουμένων ἐπενδύσεων, ὥστε ἡ
συμβολὴ τῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Εὐρώπης ὑπῆρξε
ἐλαχίστη. Διὰ τοῦτο, ἄλλωστε, ἡ τοιαύτη συμβολὴ τῆς ἐχρειάσθη νὰ ἀνα-
πληρωθῇ ἀπὸ τὴν γνωστὴν ἄμεσον Ἀμερικανικὴν βοήθειαν διὰ τοῦ Σχε-
δίου Μάρσαλ.

Μία ἄλλη ἐπίσης διεθνὴς ὀργάνωσις, ἡ ὁποία ἀξίζει νὰ μνημονευθῇ
ἐντὸς τοῦ ἱστορικοῦ πλαισίου τῶν προσπαθειῶν μιᾶς παγκοσμίου συνεν-
νόησεως ἐπὶ βασικῶν προβλημάτων, εἶναι καὶ ὁ Ὄργανισμὸς Τροφί-
μων καὶ Γεωργίας (Φ.Α.Ο.). Σκοπὸς του εἶναι, ὡς γνωστόν, ἡ ἐνίσχυσις
καὶ αὔξησις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν εἰς τρέ-
φιμα ἀναγκῶν τοῦ αὐξανομένου πληθυσμοῦ τῆς γῆς ἀλλὰ καὶ τοῦ βελ-
τιουμένου βιοτικῆς ἐπιπέδου τῶν λαϊκῶν μαζῶν. Αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ Ὄρ-
γανισμοῦ αὐτοῦ εἶναι γνωσταί, εἰδικώτερον ἔναντι τῆς Ἑλλάδος, ὅπου
διὰ τῶν περιοδικῶν ἔρευνῶν καὶ ἐκθέσεών του ἔχει ὑποδείξει πλείστας ὡσα-
βελτιώσεις καὶ μεταρρυθμίσεις. Ἀλλὰ τόσον ὁ καθαρῶς ἐπιτελικὸς χαρα-

κτήρ τοῦ Ὀργανισμοῦ αὐτοῦ ὅσον καί ἡ παγκόσμιος ἔκτασις του ἐλαττώ-
νουν οὐσιωδῶς τὴν συμβολὴν του εἰς τὴν λύσιν τοῦ καθαρῶς Εὐρωπαϊκοῦ
προβλήματος.

Τέλος, ἓνας ἄλλος διεθνὴς θεσμός, ὁ ὁποῖος θὰ ἠδύνατο πράγματι νὰ
εἰσαγάγῃ μίαν τάξιν εἰς τὴν παγκόσμιον οἰκονομικὴν ἀναρχίαν τῆς μετα-
πολεμικῆς περιόδου, εἶναι ὁ λεγόμενος Χάρτης τῆς Ἀβάνας. Εἶναι γνωστὸν
ὅτι εἰς τὴν συνδιάσκεψιν ἣ ὁποία ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Ἀβάναν τῆς Κούβας
τὸν Νοέμβριον 1947 ἐπετεύχθη κατ' ἀρχὴν συμφωνία δι' ἓν πρόγραμμα
διακανονισμοῦ τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου μὲ πλήρη ἀντιμετώπισιν ὅλων τῶν
σχετικῶν ἐμπορικῶν προβλημάτων καί μὲ καθιέρωσιν ὠρισμένων κανόνων
ὅσον ἀφορᾷ τὴν πολιτικὴν τῶν τιμῶν. Τὰ συμπεράσματα, ὁμως, εἰς τὰ ὁ-
ποία κατέληξεν ἡ συνδιάσκεψις ἐκείνη δὲν ἐπεκυρώθησαν τελικῶς ἀπὸ τὰς
Ἠνωμένας Πολιτείας. Καί τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἀπέμεινεν ἀπὸ ὅλην αὐτὴν τὴν
προσπάθειαν εἶναι ἡ ἐν Γενεύῃ ἀργότερον ἐπιτευχθεῖσα Γενικὴ Συμφωνία
ἐπὶ τῶν Δασμῶν καὶ τοῦ Ἐμπορίου (G. A. T. T.). Ἀλλὰ καί ἡ Συμφωνία αὕτη,
παρ' ὅλον ὅτι προσεγγίζει τὸ θέμα τῆς οἰκονομικῆς ἐνότητος τῆς Εὐρώ-
πης, δὲν τὸ ἀντιμετωπίζει ὀλοκληρωτικῶς καί, φυσικῶς, δὲν τὸ ἐπιλύει. Ἐξ
ἄλλου, ἔχει καὶ αὕτη ἓνα παγκόσμιον χαρακτήρα, εἶναι προσωρινὴ καί
κατ' οὐσίαν δὲν διαφέρει ἀπὸ τὰς ἐπὶ μέρους δασμολογικὰς διαπραγματεῦ-
σεις καὶ συζητήσεις μεταξύ διαφόρων χωρῶν.

Παράλληλα ὁμως πρὸς τὰς διαφορὰς αὐτὰς παγκοσμίους προσπάθειαις
ἐσημειώθησαν καὶ ὠρισμένοι ἀποκλειστικῶς Εὐρωπαϊκαί. Θὰ μνημονεύ-
σωμεν πρῶτα δύο ἐξ αὐτῶν, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἓνα στενωτέρον καί κάπως
τοπικὸν χαρακτήρα.

Ἡ πρώτη τοιαύτης μορφῆς προσπάθεια εἶναι ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις με-
ταξύ Βελγίου, Ὀλλανδίας καὶ Λουξεμβούργου (Μπενελούξ). Πράγματι
μεταξύ τῶν τριῶν αὐτῶν χωρῶν τῆς Βορείου Εὐρώπης ἐπραγματοποι-
ήθη πλήρης τελωνειακὴ ἔνωσις. Ἀλλ' εἰς τὴν πραγματικότητα ἡ ἔνω-
σις αὕτη, παρ' ὅλην τὴν ἐπιτυχίαν τὴν ὁποίαν ἐσημείωσε, δὲν ἐλείπο-
ρησε πλήρως, δεδομένου ὅτι, παρὰ τὴν ὁμοιομορφίαν τῶν δασμῶν, ἐξακο-
λουθοῦν νὰ ἰσχύουν ἀκόμη μεταξύ τῶν τριῶν χωρῶν διάφοροι ποσο-
τικοὶ περιορισμοί. Ὁ δεῦτερος πειραματισμὸς, πρὸς τὴν ἰδίαν πάντοτε
κατεύθυνσιν, ὑπῆρξεν ἡ γαλλο-ἰταλικὴ τελωνειακὴ ἔνωσις, διὰ τὴν ὁποίαν
ὑπεγράφη σχετικὴ συνθήκη μεταξύ τῶν δύο χωρῶν, χωρὶς ὁμως καὶ νὰ
ἐπικυρωθῇ ποτέ. Ἡ ἀντίδρασις τῶν ἀνταγωνιζομένων παραγωγῶν εἰς
τὰς ἀντιστοίχους χώρας, ἰδίως τῶν παραγωγῶν οἴνου καὶ τροφίμων, ἐμα-
ταίωσε τὴν ὅλην προσπάθειαν. Ἀλλ' ἡ ἀντίδρασις αὕτη προσέφερε τοῦ-
λάχιστον μίαν ὑπηρεσίαν. Κατέστησε δηλαδὴ σαφές ὅτι ἡ τελωνειακὴ
ἔνωσις ὁμοειδῶν οἰκονομιῶν δημιουργεῖ μόνον ζητήματα καὶ συγκρούσεις.
Καί ὅτι διὰ νὰ ἐπιτύχῃ μία ἔνωσις, χρειάζεται νὰ περιλαμβάνῃ καὶ ἄλλας
χώρας, καταναλωτρίαις τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Ἡμπορεῖ κανεὶς νὰ
ἰσχυρισθῇ βασιμῶς ὅτι ἀπὸ τὴν ἀποτυχίαν τῆς γαλλο-ἰταλικῆς τελωνεια-
κῆς ἐνώσεως ἐπήγαγεν ἡ ἰδέα μιᾶς εὐρυτέρας τελωνειακῆς ἐνώσεως μὲ συμ-
μετοχὴν τῆς Γερμανίας, μεγάλης καταναλωτρίαις γεωργικῶν προϊόντων.
Καί τοιοῦτοτρόπως κατέστη κοινὴ συνείδησις ὅτι ὅσον εὐρύτερος εἶναι ὁ
χώρος τῆς ἐνώσεως, τόσοον περισσότερο ἀμβλύνονται αἱ σχετικαὶ ἀντιθέ-
σεις καὶ τὰ προβλήματα. Ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ μέχρι τῆς ἐσχάτως πρα-
γματοποιηθείσης Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἡ ἀπόστασις εἶναι πλέον
μικρά.

Ὅλαι αὐταὶ αἱ διακυμάνσεις καὶ ταλαντεύσεις δὲν ἀπεγοήτευσαν, ἀλλὰ

τούναντίον ἐτόνωσαν τὰς προσπάθειάς ὄσων ἐπίστευαν εἰς τὴν ἀνάγκην οἰκονομικῆς ἐνότητος τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χώρου. Καὶ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ ἐπεδιώχθη μία διαφοροτικὴ λύσις, διὰ τῆς εὐρύτερας ἐνοποιήσεως ὄχι τοῦ συνόλου, ἀλλ' ἐνὸς εἰδικοῦ μόνον κλάδου παραγωγῆς τῶν κυριωτέρων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. Εἶναι τὸ λεγόμενον Σχέδιον Σουμάν, δηλαδὴ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κοινοπραξία Ἐνθρακος καὶ Χάλυβος, ἡ ὁποία ἰδρύθη διὰ τῆς γνωστῆς Συμβάσεως τῶν Παρισίων τῆς 18 Ἀπριλίου 1951 καὶ εἰς τὴν ὁποίαν μετέσχον ἀφ' ἐνὸς μὲν αἱ τρεῖς μεγαλύτεραι χῶραι τῆς Εὐρώπης, δηλαδὴ ἡ Γαλλία, Γερμανία καὶ Ἰταλία, καὶ ἀφ' ἑτέρου αἱ τρεῖς χῶραι τῆς Μπενελούξ. Ἡ Κοινοπραξία, καίτοι ἀφορᾷ δύο μόνον προϊόντα, προκειμένου περὶ αὐτῶν εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ μίαν ἀπλήν τελωνειακὴν ἔνωσησιν. Διότι αἱ ἕξ μετέχουσαι χῶραι ἐδημιούργησαν μίαν «ὑπερεθνικὴν ἔξουσίαν» διὰ τῆς μεταβιβάσεως εἰς τὴν Ὑπάτην Ἐξουσίαν τοῦ Ὄργανισμοῦ ὅλων τῶν κυριαρχικῶν τῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ ἄνθρακος καὶ τοῦ χάλυβος. Εἶναι μία σύνθεσις συναγωνισμοῦ καὶ κατεθυντισμοῦ, λόγῳ τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Κοινοπραξίας εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν παραγωγὴν, τὰς τιμὰς πωλήσεως, τὰς ἐπενδύσεις, ἀκόμη καὶ τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν τῶν μὴ ἀποδοτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ ἐπιτυχία τῆς Κοινοπραξίας ὑπῆρξε πλήρης, διότι, παρὰ τοὺς ἀρχικῶς ἐκφρασθέντας ἐνδοιασμούς, συνετέλεσεν εἰς τὴν ὀρθολογιστικὴν ὀργάνωσιν τῆς παραγωγῆς, τὴν μείωσιν τοῦ κόστους καὶ φυσικὰ τὴν αὐξήσιν τῶν πωλήσεων ἀκόμη καὶ τῆς Γαλλίας καὶ Ἰταλίας, ὅπου, λόγῳ εἰδικῶν γεωγραφικῶν καὶ βιομηχανικῶν συνθηκῶν, εἶχον ἐκφρασθῆ φόβοι περὶ λειτουργίας τῆς Κοινοπραξίας εἰς βάρος τῶν δύο ἀντιστοιχῶν οἰκονομιῶν. Παράλληλα ἡ Κοινοπραξία ἔβλεπε καὶ ἓνα ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα πολιτικὰ προβλήματα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, δεδομένου ὅτι τὰ πλοῦσια κοιτάσματα σιδήρου τῆς Λωρραίνης εἶναι πλέον εἰς τὴν διάθεσιν τῆς γερμανικῆς βιομηχανίας, ἐνῶ συγχρόνως ὁ εἰς ἄνθρακα πλοῦτος τῆς κοιλάδος τοῦ Ροῦρ ἤμπορεῖ τοῦ λοιποῦ νὰ χρησιμοποιηθῆται ἄνευ ἄλλων πολιτικῶν ἐπιδιώξεων ἀπὸ τὴν γαλλικὴν βιομηχανίαν. Τέλος ἡ ἐπιτυχία τῆς Κοινοπραξίας Ἐνθρακος καὶ Χάλυβος ἦνοιξε νέους ὀρίζοντας καί, καθὼς ἦτο ἐπόμενο, συνετέλεσε σημαντικὰ εἰς τὴν πραγματοποίησιν Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς.

Ἐνας ἄλλος θεσμός, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπίδρασις πρὸς τὴν ἰδίαν κατεύθυνσιν ὑπῆρξε κατ' ἐξοχὴν ἀποφασιστικὴ, εἶναι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ὄργάνωσις Οἰκονομικῆς Συνεργασίας (Ε.Ο.Ε.Σ.). Πρόκειται διὰ τὴν γνωστὴν Ὄργάνωσιν, τῆς ὁποίας ἀρχικῶς σκοπὸς ἦτο ἡ διανομὴ τῶν κεφαλαίων τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ εἰς τὰ μετέχοντα κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Πέραν ὅμως τούτου ἡ Ὄργάνωσις ἀπέβλεψεν εἰς μίαν γενικωτέραν σταθεροποίησιν τῶν οἰκονομιῶν τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν καὶ τόνωσιν τῶν μετὰ αὐτῶν συναλλαγῶν, προσέφερε δὲ πράγματι πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὸν τομέα αὐτόν. Ἐργὸν τῆς εἶναι ἐπίσης καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις Πληρωμῶν (Ε.Υ.Ρ.), ἡ ὁποία τόσον συνετέλεσεν εἰς τὴν τόνωσιν τοῦ ἐνδοευρωπαϊκοῦ ἐμπορίου. Χάρις εἰς τὴν Ἐνωσιν, αἱ διμερεῖς μετὰ εὐρωπαϊκῶν χωρῶν συναλλαγὰι κατέστησαν πολυμερεῖς καὶ χάρις εἰς τὸ κεφάλαιον κινήσεως, τὸ ὁποῖον ἐτέθη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Κυβερνήσεως, αἱ συναλλαγὰι αὗται δὲν σταματοῦν λόγῳ προσωρινῆς παθητικότητος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου μᾶς ἐκ τῶν μετεχουσῶν χωρῶν. Τόσον ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ὄργάνωσις Οἰκονομικῆς Συνεργασίας ὅσον καὶ ἡ παρ' αὐτῆς ἰδρυθεῖσα Ἐνωσις Εὐρωπαϊκῶν Πληρωμῶν ὑπῆρξαν οἱ κυριώτεροι φορεῖς τοῦ

πνεύματος τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τὰ κυρίως ὄργανα τὰ ὁποῖα συνετέλεσαν εἰς τὸν βαθμιαῖον παραμερισμὸν τῶν διαφορῶν θεωρητικῶν καὶ πολιτικῶν ἀκόμη ἀντιρρήσεων.

Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ χρειάζεται μία διευκρίνισις τῆς ἐν γένει στάσεως τῆς Ἀμερικῆς ἐναντι τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τοῦ ἐνεργοῦ ρόλου τῆς εἰς τὴν ἐπιτευξιν τῆς σχετικῆς συμφωνίας. Διότι ἡ τόσον πρόθυμος ἐνίσχυσις ἀπὸ μέρους τῆς Ἀμερικῆς τῶν προσπαθειῶν πρὸς δημιουργίαν μιᾶς οἰκονομικῆς ἐνότητος τῆς Εὐρώπης, ἡ ὁποία δύναται εἰς τὸ μέλλον νὰ ἐξελιχθῆ εἰς σοβαρὸν συναγωνιστὴν τῆς Ἀμερικανικῆς οἰκονομίας, ἐμφανίζεται, τοῦλάχιστον ἐκ πρώτης ὄψεως, ὡς κάπως ἀντιφατικὴ. Ἄλλ' ἡ φαινομενικὴ αὐτὴ ἀντινομία δὲν ἀντέχει εἰς ἓνα βαθύτερον ἔλεγχον. Διότι εἶναι προφανές ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ οἰκονομία, βασιζομένη εἰς μίαν ἐσωτερικὴν ἀγορὰν 180 περίπου ἑκατομμυρίων καὶ μάλιστα πλουσιωτάτην τόσον εἰς πρώτας ὕλας ὅσον καὶ εἰς πάσης φύσεως παραγωγὴν, ἐλάχιστα ἔχει νὰ φοβηθῆ ἀπὸ τὴν ἐνότητα τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας, ἡ ὁποία θὰ ἔχη νὰ ἀντιμετωπίσῃ πλεῖστα ὅσα προβλήματα ὀργανώσεως καὶ ἀναπροσαρμογῆς καὶ ἡ ὁποία ἐπὶ τέλους δὲν πρόκειται νὰ ὀλοκληρωθῆ μετὰ πάροδον 12 ἢ 15 ἐτῶν. Ἡ ὑπάρχουσα ἤδη ὑπεροχὴ τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὴν βιομηχανικὴν καὶ γενικώτερον τὴν τεχνικὴν ἐξέλιξιν ὄχι μόνον δὲν κινδυνεύει νὰ μειωθῆ ἀλλ' ἀσφαλῶς θὰ αὐξήσῃ κατὰ τὸ μεσολαβοῦν διάστημα. Ἐξ ἄλλου εἶναι γνωστὸς ὁ αἰσιόδοξος καὶ κάπως μάλιστα ριφοκίνδυνος χαρακτήρ τοῦ Ἀμερικανοῦ ἐπιχειρηματίου ὅπως εἶναι γνωστή, ἐπίσης, ἡ εἰς ἱστορικοὺς λόγους ὀφειλομένη προτίμησις του πρὸς τὸν ἐλεύθερον ἀνταγωνισμὸν. Εἶναι φυσικόν, ἐπομένως, νὰ μὴ βλέπῃ μίαν ἀπειλὴν εἰς τὴν ἐνότητα τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας ἀλλ' ἀντιθέτως νὰ τὴν ἀντιμετωπίσῃ ὡς κάτι γνώριμον καὶ ὡς κάτι ἀντιγράφον τὸ παρ' αὐτοῦ καθιερωθὲν πρότυπον. Παράλληλα, ὅμως, πρὸς ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἱστορικοὺς καὶ ψυχολογικοὺς παράγοντας τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἀμερικανικὴ οἰκονομία βασιίζεται κυρίως ἐπὶ μιᾶς μεγάλης ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς δημιουργεῖ μίαν πρόσθετον προστάσιαν τῆς ἐναντι τῶν οἰωνδήποτε ἐξελίξεων τῶν ξένων ἀγορῶν. Αἱ εἰσαγωγαὶ τῆς ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸν εἶναι σχετικῶς μικραὶ καὶ συνίστανται κυρίως εἰς πρώτας ὕλας βιομηχανίας, αἱ ὁποῖαι ὅμως εἶναι κατώτεροι τοῦ 15 ο)ο τῶν ἀναγκῶν τῆς. Αἱ ἐξαγωγαὶ τῆς εἶναι βεβαίως σημαντικαὶ ἀλλ' ἐν σχέσει μὲ τὴν Εὐρώπην μεταπολεμικῶς ἔχουν χάσει τὴν σημασίαν των. Ἐπίσειράν ἐτῶν ἐχρειάσθη νὰ χρηματοδοτηθοῦν μέσῳ τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ, καὶ ἡ τακτικὴ αὐτὴ συνεχίζεται σήμερον, εἰς περιωρισμένον βέβαια βαθμὸν, διὰ τῆς ἀμέσου βοηθείας ἀλλ' εἰς τὸν ἴδιον περίπτου, ὅταν ὑπολογίσωμεν τὴν ἔμμεσον βοήθειαν διὰ στρατιωτικὰς δαπάνας, ἐπενδύσεις τοῦ Ν.Α.Τ.Ο. κλπ. Ἐνας καλὸς, ἐπομένως, ὑπολογισμὸς καταλήγει μοιραίως εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὰ συμφέροντα τῆς Ἀμερικανικῆς οἰκονομίας ἐξυπηρετοῦνται καλύτερον ἀπὸ τὴν πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς οἰκονομικῆς ἰσορροπίας τῆς Εὐρώπης καὶ ἀπὸ τὴν τοιοῦτοτρόπως ἐπιτευχθησομένην αὐξήσιν τῆς ἀγοραστικῆς τῆς δυνάμεως, σημαντικὸν τμήμα τῆς ὁποίας θὰ στραφῆ ἀσφαλῶς πρὸς τὰ Ἀμερικανικὰ προϊόντα.

Ἐπὶ τούτοις ὑπάρχει βέβαια καὶ ἡ δυσμενὴς διὰ τὴν Ἀμερικὴν περίπτωσις, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ, ἀντιγράφουσα μέχρι τέλους τὸ Ἀμερικανικὸν πρότυπον, θὰ κατέφευγεν εἰς τὴν προστάσιαν ἐνὸς ὑψηλοῦ δασμολογικοῦ τείχους. Δεδομένου ὅτι τὰ ἐξ κρήτη τὰ ὁποῖα ὑπέγραψαν ἤδη τὰς σχετικὰς συμφωνίας περιλαμβάνουν πληθυσμὸν 160 ἑκατομ. καὶ δεδομένου ὅτι ἐνδεχομένη συμμετοχὴ καὶ τῶν ὑπολοίπων 11 κρατῶν τῆς

Ευρωπαϊκῆς Ὀργανώσεως Οἰκονομικῆς Συνεργασίας θὰ ἐδημιούργει μίαν Κοινήν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν 240 ἑκατομμυρίων, δηλαδή πολὺ μεγαλυτέραν τῆς ἀντιστοίχου Ἀμερικανικῆς, μία τοιαύτη στροφή πρὸς δασμολογικὴν προστασίαν θὰ ἠδύνατο νὰ δημιουργήσῃ ἕνα κίνδυνον πράγματι ὑπολογίσιμον. Ἄλλ' εἶναι βέβαιοι ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡ Ἀμερικὴ δὲν ἔχει τίποτε νὰ φοβηθῇ. Διότι ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ τῶν 160 ἢ 240 ἑκατομμυρίων θὰ ἐξαρτᾶται πάντοτε ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν διὰ τὸν ἐφοδιασμόν της μὲ ἕνα πλῆθος πρώτων ὑλῶν καὶ καυσίμων, ἰδίως πετρελαίου. Χάρις εἰς τὸν φυσικὸν της πλοῦτον, κατὰ πολὺ ἀνώτερον τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ, ἡ Ἀμερικὴ θὰ διαθέτῃ πάντοτε ἀποφασιστικὰ ὄπλα διὰ κάθε περίπτωση δασμολογικοῦ πολέμου μὲ τὴν Κοινήν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν. Τὸ κυριώτερον ὅμως ὄπλον της εἰς ἕνα τοιοῦτον ἐνδεχόμενον εἶναι αἱ ἐπιτακτικῶς ἐπείγουσαι ἀνάγκαι τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας εἰς ἐπενδύσεις καὶ ἡ ἐκ τοῦ λόγου τούτου πλήρης ἐξάρτησις της ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴν χρηματαγοράν. Εἶναι προφανές ὅτι ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ δὲν δύναται νὰ λειτουργήσῃ οὔτε φυσικὰ νὰ ἀποδώσῃ κάτι τὸ ἀποτελεσματικὸν χωρὶς μίαν παράλληλον ἀλλὰ καὶ γενναίαν πολιτικὴν ἐπενδύσεων, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ὁμαλὴν προσαρμογὴν τῶν χωριστῶν σήμερον οἰκονομιῶν εἰς τὰ πλαίσια τῆς δημιουργηθησομένης μεγάλης ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς. Ἐπομένως ἡ ἐνότις τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας ὄχι μόνον δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ μὲ πνεῦμα συναγωνισμοῦ ἢ ἀντιδικίας πρὸς τὴν Ἀμερικὴν ἀλλ' ἔχει ἐπιτακτικὸν συμφέρον νὰ ἐπιδιώξῃ μίαν συνεργασίαν μαζί της καὶ νὰ στραφῇ πρὸς μίαν κατεύθυνσιν ἀλληλοσυμπληρώσεως καὶ ἀλληλοεξαρτήσεως τῶν δύο ἀντιστοίχων ἀγορῶν. Ἄν εἰς ὅλα αὐτὰ προσθέσωμεν καὶ τοὺς πολιτικούς καὶ τοὺς συμπαρομαρτοῦντας στρατιωτικούς λόγους, δηλαδή τὴν ἀνάγκην ὅπως ὀργανωθῇ τὸ συντομώτερον ἢ ἄμυνα ἐναντίον τοῦ ἐξ ἀνατολῶν κινδύνου, ὄχι μόνον τῆς Εὐρώπης ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς Ἀμερικῆς, ἔχομεν μίαν πλήρη καὶ σαφῆ ἐξήγησιν τοῦ Ἀμερικανικοῦ ἐνδιαφέροντος εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν οἰκονομικὴν καὶ πολιτικὴν σταθεροποίησιν τῆς Εὐρώπης.

Μέσα ἀπὸ τὰ ἄρκετὰ πολὺπλοκον αὐτὸ σύμπλεγμα τῶν συγκρουσμένων ἀντιλήψεων καὶ συμφερόντων καὶ μέσα ἀπὸ τοὺς διαφόρους αὐτοὺς ὀργανισμούς καὶ θεσμούς, τοὺς ὁποίους ἐδημιούργησε διαδοχικῶς ἡ ἀνάγκη θεραπείας τοῦ οἰκονομικοῦ κλονισμοῦ τῆς Εὐρώπης, προέκυψεν ὡς τελευταία αὐτῶν μορφή ἡ Συμφωνία περὶ Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, ἡ ὁποία ὑπεγράφη, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν Ρώμην τὴν 25ην Μαρτίου 1957.

Εἰς τὴν Συμφωνίαν αὐτὴν μετέχουν ἕξ μόνον χῶραι. Εἶναι αἱ ἴδιαι ἀκριβῶς χῶραι ποὺ μετέχουν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινοπραξίαν Ἀνθρακός καὶ Χάλυβος, δηλαδή ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία, ἡ Ἰταλία, τὸ Βέλγιον, ἡ Ὀλλανδία καὶ τὸ Λουξεμβούργον. Πρέπει ἄλλωστε νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ συμφωνία τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἀποτελεῖ τμήμα ἐνὸς πολὺ γενικώτερου σχεδίου, τὸ ὁποῖον καθήρτισθῃ ἀπὸ εἰδικὴν ἐπιτροπὴν συσταθεῖσαν ἀπὸ τὴν Συνέλευσιν τῆς Κοινοπραξίας. Τὸ γενικώτερον αὐτὸ σχέδιον ἀποβλέπει εἰς τὴν ἰδρυσιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινοῦτητος διὰ τῆς διευρύνσεως τῆς συμφωνίας καὶ ὅσον ἀφορᾷ τοὺς σκοποὺς καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὰ μετέχοντα κράτη. Ἄξιον εἰδικωτέρας μνείας εἶναι τὸ γεγονός ὅτι ἡ Ἀγγλία, λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν καὶ δεσμῶν της μὲ τὰς διαφόρους χώρας τῆς Βρετανικῆς Κοινοπολιτείας, δὲν κατέστη δυνατόν νὰ μετάσχη, πρὸς τὸ παρὸν τοῦλάχιστον, τῆς ὑπογραφείσης Συμφωνίας. Συζητεῖται ἡ συμμετοχὴ της εἰς μίαν δημιουργηθησομένην Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἀνταλλαγῶν, πράγμα ποὺ

θά τῆς ἐπέτρεπε νὰ διατηρήσῃ τὴν δασμολογικὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς ἐναντι τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἄλλ' εἶναι προφανές ὅτι μίᾳ τοιαύτῃ κατεύθυνσιν δὲν εἶναι ἀπολύτως σύμφωνος πρὸς τὸ ὅλον πνεῦμα τῆς ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας, ἀσχέτως πρὸς τὰς ἀκανθώδεις τεχνικὰς δυσκολίας τὰς ὁποίας θὰ ἐδημιούργει.

Πάντως καὶ ὑπὸ τὴν σημερινὴν τῆς μορφήν ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἄγορὰ περιλαμβάνει, ὡς εἶπομεν ἤδη, ἕνα πληθυσμὸν 160 ἑκατομμυρίων. Πρόκειται δηλαδὴ περὶ μιᾶς ἀγορᾶς μικροτέρας τῶν ἀντιστοίχων τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ρωσίας, ἀλλὰ πλέον ἢ ἀρκετῆς ὥστε νὰ ἐξασφαλίζονται αἱ ἀπαραίτητοι τεχνικαὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν πλήρη ἀπόδοσιν τῶν πλεονεκτημάτων μιᾶς συγχρόνου μεγάλης ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς.

Ἄν ὁ γεωγραφικὸς καὶ ὁ δημογραφικὸς παράγων προσαρμύζωνται πρὸς τὰς τεχνητὰς ἀπαιτήσεις μιᾶς κοινῆς ἀγορᾶς, ἀντιθέτως εἰς τὴν καταβαλλομένην προσπάθειαν δημιουργοῦνται πλεῖστοι ὅσοι δυσχέρεια ἀπὸ τὴν πλήρη ἔλλειψιν τῆς ἀπαραιτήτου ἱστορικῆς παραδόσεως. Πράγματι τόσον ἡ Ἀμερικὴ ὅσον καὶ ἡ Ρωσσία ἐπραγματοποίησαν τὴν οἰκονομικὴν τὴν ἀνάπτυξιν μέσα εἰς προϋπάρχοντα μεγάλα ὄρια χώρου καὶ πληθυσμοῦ, τῶν ὁποίων ἐπωφελήθη καὶ πρὸς τὰ ὅποια προσηρμόσθη ἐξ ὑπαρχῆς ἢ ἀνάπτυξιν τῶν ἀντιστοίχων οἰκονομιῶν τῶν. Ἀντιθέτως ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τῆς Εὐρώπης ἔχει διαμορφωθῆ ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων μέσα εἰς ἕνα πνεῦμα συναγωνισμοῦ τῶν ἐπὶ μέρους οἰκονομιῶν καὶ εἰς πλάσιμα τόσον γεωγραφικὰ ὅσον καὶ δημογραφικὰ στενωτέρα, τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται σήμερον ἡ διεύρυνσις. Κατ' ἀνάγκην, ἐπομένως, ἡ προσπάθεια οἰκονομικῆς ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρώπης πρόκειται νὰ ἀκολουθήσῃ ἕναν δρόμον νέον, πλήρη ἀπὸ πάσης φύσεως δυσκολίας, καὶ ἂν ὄχι ἀντίθετον, πάντως τελείως ἀσχετον πρὸς τὸ Ἀμερικανικὸν ἢ Ρωσσικὸν παράδειγμα. Καὶ γεννᾶται αὐτομάτως τὸ ἐρώτημα: Ἡ ὑπογραφεῖσα συμφωνία ἐπέτυχε πράγματι νὰ ἐξεύρη ἀναγκαίας λύσεις εἰς τὸ κρίσιμον θέμα τῆς ἀναπροσαρμογῆς καὶ τῆς μεταβάσεως ἀπὸ τὸ καθεστῶς τῆς ἀπομονώσεως καὶ τῆς αὐταρκειᾶς εἰς τὸ καθεστῶς τῆς κοινῆς ἀγορᾶς;

Ἡ ἀπάντησις εἰς αὐτὸ τὸ ἐρώτημα δὲν εἶναι εὐκόλος. Ἡ Συνθήκη προβλέπει πράγματι ἕνα πλήρες σύστημα βαθμιαίας καταργήσεως τῶν μεταξὺ τῶν μετεχουσῶν χωρῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ ποσοτικῶν περιορισμῶν καθὼς καὶ τὴν καθιέρωσιν ἐνιαίου δασμολογίου τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς ἐναντι τῶν μὴ μετεχουσῶν χωρῶν. Ὅλα αὐτὰ θὰ συντελεσθοῦν ἐντὸς 12 ἢ 15, κατ' ἀνώτατον ὄριον, ἐτῶν. Προβλέπεται ὁμοίως ἡ ἰδρυσις μιᾶς Εὐρωπ. Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων, μὲ κεφάλαιον 1.000 ἑκατομ. δολλαρίων καὶ μὲ σκοποὺς τὴν διευκόλυνσιν τῶν ἀναγκαίων τεχνικῶν ἀναπροσαρμογῶν, τὴν χρηματοδότησιν ὑπαναπτύκτων περιφερειῶν καθὼς καὶ διαφόρων γενικωτέρων σχεδίων ἀναπτύξεως, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς. Τέλος προβλέπεται ἀκόμη καὶ ἡ ἰδρυσις ἐνὸς Εὐρωπαϊκοῦ Κοινωνικοῦ Ταμείου διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν μεγάλων κοινωνικῶν προβλημάτων ἀποζημιώσεως, μετακινήσεως, ἐξευρέσεως ἐργασίας ἢ καὶ ἐπαγγελματικῆς ἀκόμη μετεκπαιδεύσεως τῶν ἐργατῶν. Ἡ Συνθήκη δηλαδὴ καθιερώνει ἕνα σύστημα ἐλαστικόν, τοῦ ὁποίου προβλέπει τὴν σταδιακὴν ἐφαρμογὴν ἐντὸς μιᾶς ὀρισμένης μεταβατικῆς περιόδου. Ἄλλ' ἂν εἰς τὰ ἐπὶ μέρους αὐτὰ προβλήματα δίδονται λύσεις χρήσιμοι καὶ ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἱστορικῆς παραδόσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομίας, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα γενικώτερα προβλήματα, εἰς τὰ ὅποια ὅμως οἱ συντάξαντες τὴν Συμφωνίαν δὲν ἔδωσαν ἢ δὲν ἠθέλησαν, τοῦλάχιστον πρὸς τὸ παρόν,

νὰ δώσουν ἀπαντήσεις. Ἐν ἀπὸ τὰ βασικά αὐτὰ προβλήματα εἶναι ἡ ἐντὸς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἐλευθέρη κίνησις τῆς ἐργασίας καὶ τῶν κεφαλαίων. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπισημανθῇ ὅτι χωρὶς τὴν ἐλευθερίαν αὐτὴν ἡ λειτουργία τοῦ ὅλου συστήματος δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀποβῆ ἀποδοτικὴ. Αἱ σχετικαὶ δυσχερείαι εἶναι προφανεῖς. Ἄλλ' εἶναι ἐπίσης προφανές ὅτι δὲν δύναται οὔτε κἂν νὰ νοηθῇ σύγχρονος μεγάλη ἐσωτερικὴ ἀγορὰ μὲ τοὺς ὑφισταμένους σήμερον σχετικούς περιορισμούς. Ἐν ἄλλο σημαντικὸν πρόβλημα τὸ ὅποιον ἀναμένει τὴν λύσιν του εἶναι ἡ καθιέρωσις ἐνιαίου νομισματικοῦ συστήματος. Εἶναι ἀπαραίτητον ὄχι μόνον διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῶν συναλλαγῶν ἐντὸς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀποφυγὴν τοῦ κινδύνου χρησιμοποίησεως τῶν νομισματικῶν μεταβολῶν ὡς ὄπλου ἐμπορικῆς πολιτικῆς παρὰ οἰουδήποτε μέλους τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς εἰς βάρος τῶν ἄλλων. Τέλος ὑπάρχει τὸ κρίσιμον θέμα τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τῶν καθυστερημένων χωρῶν, διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ προσεγγίσουν τὸ ἀσυγκρίτως ἀνώτερον παραγωγικὸν δυναμικὸν τῶν οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένων χωρῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Βεβαίως εἰς τὴν Συμφωνίαν προβλέπεται ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τράπεζα Ἐπενδύσεων, περὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο ἤδη λόγος. Ἀλλὰ τὰ περιορισμένα κεφάλαια τῆς Τραπεζῆς ταύτης προορίζονται διὰ τὰς ἤδη μετεχούσας ἑξ ἡμέρας, μία ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα, ἡ Γαλλία, ἐπέτυχεν τὴν ἐπέκτασιν τῆς διαθέσεώς των καὶ χάριν τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν εἰς τὴν Ἀφρικὴν ἐδαφῶν της. Τί πρόκειται λοιπὸν νὰ γίνῃ μὲ τὰς ὑπολοίπους χώρας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὄργανώσεως Οἰκονομικῆς Συνεργασίας αἱ ὁποῖαι θὰ κληθοῦν νὰ μετᾶσχουν ὑπὸ μίαν οἰουδήποτε μορφήν εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν καὶ τῶν ὁποίων ἡ εἰσφορά εἰς κεφάλαια θὰ εἶναι ἀσυγκρίτως μικροτέρα; Θὰ ἀναλάβουν αἱ ἑξ οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμέναι χώραι εἴτε τὴν ἀπ' εὐθείας χορηγήσιν τῶν ἀπαιτουμένων προσθέτων κεφαλαίων εἴτε τὴν ἀπὸ κοινοῦ μὲ τὰς οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρας χώρας ἐξεύρεσιν των εἰς τὸ ἐξωτερικόν;

Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ τελευταῖον αὐτὸ ἐρώτημα θέτει μοιραίως ἐπὶ τάπητος ὁλόκληρον τὸ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον τῆς ὑπογραφείσης Συμφωνίας. Διότι ἡ πλήρης λειτουργία καὶ ἡ πλήρης ἀπόδοσις τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ χωρὶς μίαν ὀργανικὴν καὶ ἀλληλέγγυον σύνδεσιν τῶν ὑφισταμένων σήμερον ἐπὶ μέρους οἰκονομιῶν. ... Δὲν ἰσχυρίζομεθα βεβαίως ὅτι εἶναι δυνατὴ μία πλήρης ἐξίσωσις τοῦ παραγωγικοῦ δυναμικοῦ καὶ τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Ἀνάλογοι, ἄλλωστε, διαφοραὶ ὑπάρχουν πάντοτε ὄχι μόνον ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς μεγάλης Ἀμερικανικῆς ἢ Ρωσικῆς ἀγορᾶς, ἀλλ' ἀκόμη καὶ εἰς τὰ στενωτάτα ὅρια μιᾶς μικροτέρας χώρας, λόγω εἰδικῶν ἐκάστοτε συνθηκῶν. Ἄλλ' ὅταν γίνεται μία προσπάθεια οἰκονομικῆς καὶ ἀπωτέρας πολιτικῆς ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρώπης, ἡ προσπάθεια αὕτη δέον ἀπαραιτήτως νὰ βασίζεται εἰς ἓνα πνεῦμα ἀπολύτου ἰσότητος, ἀμοιβαιότητος καὶ ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν μετεχουσῶν χωρῶν. Ἡ ἀρχὴ αὕτη διέπει τὸν καταστατικὸν χάρτην τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὄργανώσεως Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ θὰ ἀπετέλει μίαν ἀσυνέπειαν πλήρη ἂν ἐτίθετο κατὰ μέρος ὅταν ἀκριβῶς προσεγγίζωμεν τοὺς ὑπὸ τῆς συνεργασίας αὐτῆς ἐπιδιωκομένους σκοπούς. Ἐξ ἄλλου, ἡ πλήρης λειτουργία καὶ ἀπόδοσις τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς προϋποθέτει τὴν δημιουργίαν καὶ διατήρησιν ἐνὸς ὑψηλοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ὅλων τῶν μετεχουσῶν χωρῶν σύμφωνα μὲ τὸ Ἀμερικανικὸν πρότυπον, περὶ τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἤδη λόγος. Καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν δέον νὰ διατεθοῦν, ἀνευ οὐδεμιᾶς

ἐπιφυλάξεως, ὅλοι οἱ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἠνωμένης Εὐρώπης πόροι. Ἄν ὁ σκοπὸς τῆς ὑπογραφείσης Συμφωνίας εἶναι νὰ διατηρηθῇ τὴν μεταξὺ τῶν μετεχουσῶν χωρῶν ἀπόστασιν καὶ νὰ ἐπιδιώξη ὅπως αἱ ἰσχυραὶ οἰκονομικῶς χώραι γίνουσι πλουσιώτεροι εἰς βάρους τῶν οἰκονομικῶν ἀσθενεστέρων, τότε δὲν πρόκειται περὶ τῆς δημιουργίας μιᾶς συγχρόνου μεγάλης ἀγορᾶς, ἀλλὰ περὶ μιᾶς νέας μορφῆς ἀποικιακῆς πολιτικῆς καὶ μάλιστα ἐντὸς τῶν κόλπτων τῆς Εὐρώπης... Τέλος μία τοιαύτη προσπάθεια καὶ ἂν ἀκόμη ἤθελε προσωρινῶς ἐξασφαλίσαι ὠρισμένα πλεονεκτήματα εἰς τὰς οἰκονομικῶς ἰσχυρὰς χώρας, μακροχρονίως τὰ ἐξουδετερώνει πλήρως, δεδομένου ὅτι καταδικάζει τὴν ἀγοραστικὴν δύναμιν τῶν ἀσθενεστέρων χωρῶν εἰς ἐπίπεδα δυσαναλόγως χαμηλὰ ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἀνάγκας καταναλώσεως τῆς ἠϋξημένης παραγωγῆς μιᾶς μεγάλης ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς.

Ἐθεωρήσαμεν ἐπιβεβλημένην τὴν διατύπωσιν μιᾶς τοιαύτης βασικῆς ἐπιφυλάξεως ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ὅλην θέσιν μας ἔναντι τοῦ θέματος τῆς οἰκονομικῆς ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρώπης. Πιστεύομεν πράγματι ὅτι μία τοιαύτη ἐνοποίησις ὄχι μόνον θὰ προστατεύσῃ τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὸν κίνδυνον μιᾶς οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς τῆς ὑποτελείας ἔναντι τοῦ Ἄμερικανικοῦ ἢ Ρωσικοῦ ὄγκου, ὄχι μόνον θὰ τὴν ἀποκαταστήσῃ τόσον οἰκονομικῶς ὅσον καὶ πολιτικῶς εἰς τὸν παγκόσμιον ρόλον τῆς, ἀλλὰ καὶ ὅτι θὰ τῆς δώσῃ τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκκολάψῃ καὶ νὰ γονιμοποιήσῃ ἐκ νέου ὅλας τὰς ἀνεξαντλήτους καὶ γνωρίμους μυστικὰς τῆς δυνάμεις, εἰς τὰς ὁποίας ὀφείλεται ὁ σύγχρονος πολιτισμός. Ἄλλ' ἡ ἐπιτυχία ἐνὸς τοιούτου ἐγχειρήματος ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὴν πλήρη ἐγκατάλειψιν τῶν παλαιῶν μεθόδων ἀνταγωνισμοῦ, καθὼς καὶ τῶν τάσεων ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἀπὸ τὴν ἐπικράτησιν ἐνὸς πνεύματος ἀπολύτου ἰσότητος, ἀμοιβαιότητος καὶ ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰδικώτερον τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος ἔναντι τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, εἶναι ἀνάγκη εὐθύς ἐξ ἀρχῆς νὰ γίνουσι ὠρισμέναι διευκρινίσεις καὶ νὰ τοποθετηθοῦν τρόπον τινὰ μερικὰ ὀρόσημα εἰς τὴν ὅλην συζήτησιν.

Ἐκεῖνο τὸ ὅποῖον ἐπιβάλλεται πρωταρχικὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν εἶναι ὅτι ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ ἀποτελεῖ ἕνα γεγονός τεραστίας ἐκτάσεως, τὸ ὅποῖον δὲν δυνάμεθα εἰς οἰανδήποτε περίπτωσιν οὔτε νὰ ἀγνοήσωμεν οὔτε καὶ νὰ παραμελήσωμεν. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς συμμετοχῆς μας εἶναι προφανές ὅτι χρειάζεται μία πλήρης ἀναδιάρθρωσις τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἐντὸς τῶν εὐρύτερων πλαισίων τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ εἰδικώτερα μία ὀρθολογιστικὴ ὀργάνωσις τῆς βιομηχανικῆς μας παραγωγῆς, ἡ ὁποία λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν τῆς εὐρίσκεται εἰς πλήρη ἀδυναμίαν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν συναγωνισμὸν τῶν ὁμοειδῶν προϊόντων τῶν ἄλλων μετεχουσῶν χωρῶν. Χρειάζεται ἐπομένως ἡ ἄμεσος ἐφαρμογὴ ἐνὸς τολμηροῦ προγράμματος γενναίων ἐπενδύσεων καὶ ἀποφασιστικῶν ἀναπροσαρμογῶν. Καὶ δυστυχῶς ἡ μέχρι τοῦδε πείρα μας ἀποδεικνύει ὅτι καθυστεροῦμεν πάντοτε καὶ κατὰ τρόπον ἀσυγχώρητον εἰς κάθε τι ποῦ ἀφορᾷ τὸν προγραμματισμὸν. Ἄς ἔλθωμεν ὅμως καὶ εἰς τὴν ἀπίθανον περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλλάς, διὰ τὸν ἕνα ἢ ἄλλον λόγον, θὰ κατέλθῃ εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀγνοήσῃ τὴν οἰκονομικὴν ἐνοποίησιν τῆς Εὐρώπης καὶ νὰ τηρήσῃ μίαν στάσιν λαμπρᾶς ἀπομονώσεως. Εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ κληθῶμεν καὶ τότε νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μοιραίως τὰ ἴδια βασικὰ προβλήματα προγραμματισμοῦ καὶ ὀρθολογιστικῆς ὀργανώσεως.

Διότι, ἂν βραχυχρονίως ἡ ἀποχὴ μας ἐξασφαλίζει ἓνα περαιτέρω χρονικὸν περιθώριον δασμολογικῆς προστασίας εἰς τὴν βιομηχανίαν, μακροχρονίως θὰ καταλήξῃ καὶ πάλιν εἰς βάρος τῆς. Ἡ δημιουργία μιᾶς μεγάλης ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς εἰς τὴν ὑπόλοιπον Εὐρώπῃν θὰ αὐξήσῃ τὰς δυνατότητας τῆς βιομηχανικῆς τῆς παραγωγῆς εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ἀπὸ ἀπόψεως μαζικῆς παραγωγῆς καὶ εὐθνητοτέρου κόστους, ὥστε ἡ σημερινὴ μας καθυστέρησις ἔναντι αὐτῆς νὰ πολλαπλασιασθῇ. Καὶ τότε, ἀποκλειομένης βέβαια τῆς ἐπιβολῆς νέων θυσιῶν εἰς τὴν ἐγχώριον κατανάλωσιν διὰ τὴν περαιτέρω δασμολογικὴν προστασίαν τῆς βιομηχανίας μας, δὲν θὰ ἀπομένῃ ἄλλη λύσις ἀπὸ τὴν ἄνευ ὄρων συνθηκολόγησιν καὶ παράδοσιν. Ὁ κίνδυνος αὐτὸς θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποκλεισθῇ μόνον ἔάν καὶ ἐφ' ὅσον, ἀποφραζίζοντες νὰ ἀγνοήσωμεν τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν, ἐφαρμόσωμεν παραλλήλως τὴν πολιτικὴν τῶν γενναίων ἐπενδύσεων καὶ τῶν τολμηρῶν ἀναπροσαρμογῶν, περὶ τῶν ὁποίων ἐγένετο ἤδη λόγος. Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει προβάλλουν αὐτομάτως δύο ἐρωτήματα: Πρῶτον, παραμένοντες ἔξω τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, θὰ δυνηθῶμεν μόνοι μας νὰ ἐξασφαλίσωμεν εὐκολώτερον τὰς τεχνικὰς καὶ οικονομικὰς προϋποθέσεις διὰ τὰς ἀπαιτήτους ἐπενδύσεις καὶ ἀναπροσαρμογὰς; Καὶ δεύτερον, ἀφοῦ ὅπωςδῆποτε θὰ χρειασθοῦν κόποι, θυσίαι καὶ δάκρυα, διατί ὅλη αὐτὴ ἡ τεραστία προσπάθεια νὰ λάβῃ τὴν μορφήν ἐνὸς μεμονωμένου πειράματος καὶ νὰ μὴ γίνῃ ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ προγραμματισμοῦ, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἐξασφαλισθοῦν αἱ βάσεις μιᾶς θετικῆς μελλοντικῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας μας; Οἱ Ἕλληνες βιομηχανοὶ, οἱ ὁποῖοι ἐπέδειξαν τόσα δημιουργικὰ προσόντα καὶ ὑπῆρξαν πάντοτε τολμηροὶ ἀλλὰ καὶ προνοητικοὶ ἐπιχειρηματίαι, καλοῦνται νὰ ἀποδείξουν ὅτι δὲν μερμυοῦν μόνον διὰ τὴν σήμερον.

Ἐξ ἄλλου, εἶναι ἀδύνατον νὰ παραβλέψωμεν ὅτι ἡ διάρθρωσις τοῦ ἰσοζυγίου μας πληρωμῶν συνδέει τὴν Ἑλλάδα κατὰ τρόπον ἀναπόσπαστον μὲ τὰς χώρας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὄργανώσεως Οἰκονομικῆς Συνεργασίας. Βάσει τῶν ἐπισήμων ἀριθμῶν τοῦ 1956 τὸ 64 ο)ο τῶν ἐξαγωγῶν μας ἀπερροφήθη ἀπὸ τὰς χώρας αὐτάς, ἐνῶ ἡ Ἀμερικὴ ἀπερρόφησε μόνον τὸ 12 ο)ο, αἱ Ἀνατολικαὶ χῶραι τὸ 10 ο)ο καὶ αἱ λοιπαὶ χῶραι τοῦ κόσμου τὸ 14 ο)ο. Σημειωτέον ὅτι τὰ ποσοστὰ αὐτὰ δεικνύουν τὸν μέσον ὄρον, διότι δι' ὠρισμένα εἶδη τὸ ποσοστὸν εἶναι πολὺ μεγαλύτερον. Τοιοτοτρόπως ἡ κορινθία ἡ σταφίς ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὰς χώρας αὐτάς κατὰ 95 ο)ο, ἡ σουλτανίνα κατὰ 85 ο)ο, τὰ σῦκα κατὰ 73 ο)ο, ὁ βάμβαξ κατὰ 83 ο)ο... Πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατόν νὰ παρακολουθήσωμεν ἀδιαφοροῦντες καὶ ἐρημοδικοῦντες τὴν ἐνοποίησιν καὶ ὀργάνωσιν τῆς μεγάλης αὐτῆς ἀγορᾶς καταναλώσεως τῶν προϊόντων μας; Καὶ πῶς θὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὴν περίπτωσην εἰσόδου εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν μιᾶς ἄλλης χώρας μὲ ὁμοειδῆ παραγωγὴν, ὅπως π. χ. ἡ Τουρκία; Θὰ ἐγκαταλείψωμεν ὅλον αὐτὸν τὸν ζωτικὸν διὰ τὴν οἰκονομίαν μας χῶρον εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συναγωνιστῶν μας; Τὸ πρᾶγμα δὲν θὰ εἶχε τόσην μεγάλην σημασίαν ἂν ὑπῆρχαν δυνατότητες ἐνὸς ἄλλου προσανατολισμοῦ τῆς ἐμπορικῆς μας πολιτικῆς. Ἄλλ' εἶναι προκαταβολικῶς γνωστὸν ὅτι ἡ Ἀμερικὴ δὲν θὰ δεχθῇ ποτέ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἐκ παραδόσεως δασμολογικὴν τῆς πολιτικὴν ὄχι μόνον χάριν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ οὔτε καὶ χάριν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, τὴν ὀργάνωσιν τῆς ὁποίας τόσον ὑπεβόηθησε. Δὲν ἀπομένει ἐπομένως ἄλλη διέξοδος ἀπὸ τὰς Ἀνατολικὰς χώρας. Ἄλλ' εἰς τὴν περι-

πτωσιν αὐτὴν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτύχωμεν κάτι τὸ ἀποτελεσματικὸν ἀπλῶς μὲ ἓνα νέον προσανατολισμὸν τῆς ἐμπορικῆς μας μόνον πολιτικῆς;

Ἐπὶ τοὺς ὅρους αὐτοὺς τὸ γενικὸν συμπέρασμα, μὲ τὸ ὅποσον μοιραίως κανεὶς καταλήγει ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος ἔναντι τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, προκύπτει σαφῶς. Δὲν εἶναι δυνατόν, ἀλλὰ οὔτε καὶ συμφέρον νὰ ἀγνοήσωμεν τὴν προσπάθειαν τῆς Εὐρώπης. Ἡ γεωγραφικὴ μας θέσις, τὸ εἶδος τῆς γεωργικῆς μας παραγωγῆς, γενικώτερον ἢ ὅλη διάρθρωσις τῆς οικονομίας μας τοποθετοῦν αὐτομάτως τὴν Ἑλλάδα ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Ἄλλ' εἶναι ἐπίσης σαφές ὅτι ὁ τρόπος, ὁ χρόνος καὶ ὁ βαθμὸς τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν πελωρίαν αὐτὴν προσπάθειαν ἀποτελοῦν θέματα ἐξουχιστικῆς μελέτης καὶ ἀκριβοῦς σταθμίσεως ὅλων τῶν τυχόν εὐνοϊκῶν ἢ δυσμενῶν συνεπειῶν, εἰς τρόπον ὥστε ἀπὸ τὴν θέσιν καὶ ἀντίθεσιν τῶν ειδικωτέρων συμφερόντων νὰ προκύψῃ ἡ γόνιμος σύνθεσις τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος.

Εἰς τὸν σκοπὸν αὐτὸν ἀποβλέπει ἡ δημοσία συζήτησις τὴν ὁποίαν ὠργάνωσεν ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν καὶ ἡ ὁποία ἀρχίζει σήμερον. Πρέπει νὰ διευκρινισθῇ εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ὅτι τόσον αἱ εἰσηγήσεις ὅσον καὶ τὰ τυχόν πορίσματα τῆς συζητήσεως αὐτῆς δὲν δεσμεύουν τὴν Σχολὴν, οὔτε φυσικὰ καὶ τὴν ἐπίσημον θέσιν τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποίαν χειρίζεται ὑπευθύνως ἡ Κυβέρνησις. Πρόκειται περὶ μιᾶς ἐλευθέρως ἐπιστημονικῆς συζητήσεως, εἰς τὴν ὁποίαν δύναται νὰ μετᾶσχη οἰοσδήποτε ἐκ τῶν προσκεκλημένων εἰδοποιῶν προκαταβολικῶς τὸ Προεδρεῖον καὶ προσδιορίζων κατὰ τὸ δυνατόν τὸ εἰδικώτερον θέμα τῆς παρεμβάσεώς του. Εἶναι βέβαιον ὅτι τοιοῦτοτρόπως θὰ δημιουργηθῇ ἓνας πλήρης κατατοπισμὸς τῆς κοινῆς γνώμης ἀλλὰ καὶ μία ἐξουχιστικὴ μελέτη ὅλων τῶν πλευρῶν τοῦ ζητήματος. Πάντως εἰς τὴν Σχολὴν θὰ παραμείνῃ ἡ ἱκανοποίησις ὅτι ἀναλαβοῦσα τὴν πρωτοβουλίαν τῆς δημοσίας συζητήσεως συνεχίζει μίαν γνώριμον εἰς αὐτὴν παράδοσιν ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευναν τῶν ζωντανῶν προβλημάτων τῆς χώρας.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΗ ΤΑΣΙΣ ΠΡΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΝ ΕΝΩΣΙΝ

Υπό τοῦ καθηγητοῦ κ. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΣΤΡΑΤΗ

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἐνότης θεμελιούται ἐπὶ πνευματικῶν κατὰ πρῶτον λόγον κριτηρίων. Εἶναι κατ' ἐξοχὴν ἐνότης πολιτισμοῦ, τοῦ ὁποῦ αἰρίζεται ἀνατρέχουσαν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀρχαιότητα. Τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τοῦ πολιτισμοῦ τούτου, τὸ ὁποῖον ἐξ ἄλλου προσδίδει εἰς αὐτὸν ἀνάγλυφον τὴν μορφήν του, εἶναι ἡ γνῶσις τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ ἔμμοнос ἰδέα, «ἡ θέλησις νὰ ἀπελευθερώσῃ τὸν ἄνθρωπον καὶ νὰ τὸν ἀποδώσῃ εἰς τὸν ἑαυτὸν του».

Ἡ λογικὴ τίθεται ὡς βᾶσις τῆς γνώσεως τοῦ ἀνθρώπου, ἀπηλλαγμένη πάσης μαγείας, δεισιδαιμονίας, ἢ καὶ θρησκευτικῆς δεσμεύσεως, καὶ οὕτω ἡ σκέψις ἐμφανίζεται ἐκλαϊκευμένη.

Τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα πιστεύει εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἰς τὴν ἐλευθερίαν του, εἰς τὴν προστασίαν αὐτοῦ, ἐνῶ τὸ Εὐαγγέλιον διακηρύσσει τὴν ἰσότητά τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ψυχῶν.

Ἡ διαπίστωσις αὐτὴ ἐπιτρέπει εἰς τὸν Siegfried νὰ γράφῃ ὅτι «ἡ Εὐρώπη εἶναι θυγάτηρ ἐξ ἴσου τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Χριστοῦ».

Μὲ τὴν ἐπικράτησιν τῆς μηχανῆς, ὁ πολιτισμὸς οὗτος διέσχισε τὸν ὠκεανὸν καὶ διῆλθε τὰ σύνορα τῆς Εὐρώπης, διὰ νὰ ἐπικρατήσῃ καὶ εἰς τὸν Νέον Κόσμον, ὅπου ἠδυνήθη νὰ ἐξελιχθῇ πρὸς μίαν μορφήν τεχνικοῦ πολιτισμοῦ, κατὰ παρέκκλισιν τῆς ἑλληνικῆς παραδόσεως.

Οὕτω ὑπάρχει σήμερον σαφὴς διάκρισις μεταξὺ δυτικοῦ πολιτισμοῦ καὶ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ Εὐρώπη ἀποβλέπει εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὡς ἀνθρώπινον ὄν.

Ἡ γεωγραφικὴ ἐνότης τῆς Εὐρώπης διαφαίνεται εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ἀγίας Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὴν ἑνωσιν τῆς Χριστιανοσύνης. Μὲ τὴν Ἀναγέννησιν καὶ τὴν Μεταρρύθμισιν ἡ ἐνότης διασπᾶται καὶ ἀρχίζει ἡ περίοδος τῶν κυριάρχων κρατῶν. Μετὰ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν ἡ Εὐρώπη τοῦ Ναπολέοντος ἀφυπνίζει τὰς ἐθνότητας, αἱ ὁποῖαι ἔπειτα ἀπὸ σκληρὸν ἀγῶνα ἐπιβάλλονται, εἰς πείσμα τῶν ἀρχῶν τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας καὶ τῶν συμφερόντων τῶν ἀνακτοβουλίων τῆς ἐποχῆς.

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἰσορροπίας, στηριζομένη εἰς τὸ σύστημα τῆς ἐνόπλου εἰρήνης, ὁδηγεῖ εἰς τὸν σχηματισμὸν ἀντιτιθεμένων συνασπισμῶν, οἱ ὁποῖοι ὠδήγησαν εἰς αἱματηρὰς συγκρούσεις, ἰδίως εἰς τοὺς δύο παγκοσμίους πολέμους, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κλονισθῇ ἡ δύναμις καὶ τὸ κύρος τῆς Εὐρώπης, εἰς σημεῖον ὥστε ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας ὁλόκληρος ἡ διεθνὴς πολιτικὴ νὰ περιστρέφεται περίξ δύο πόλων, τῆς Οὐάσιγκτων καὶ τῆς Μόσχας.

Ἡ Εὐρώπη διηρημένη, κατατεμαχισμένη καὶ ἀδύναμος δὲν ἔχη πλέον ἰδικὴν τῆς φωνῆν, ἡ δὲ ἀπουσία τῆς ἀπὸ τὴν διεθνῆ ζωὴν εἶναι ἐμφανῆς.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἐνότης ἐμφανίζεται συγχρόνως ὡς μέσου σωτηρίας τῶν εὐρωπαϊκῶν ἔθνῶν καὶ ὡς ἀνάγκη διὰ τὴν πολιτικὴν, κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἰσορροπίαν τοῦ κόσμου.

Ἡ Εὐρώπη διέρχεται βαρυτάτην κρίσιν· ἡ παραγωγή της ἔχασε τὴν θέσιν της εἰς τὴν παγκόσμιον οἰκονομίαν, ἡ μείωσις τοῦ ἐξαγωγικοῦ της ἔμπορίου ὁδηγεῖ εἰς ἐπικίνδυνον ἐλάττωσιν τῆς δυνατότητος πληρωμῶν, ἡ δὲ παραγωγικότης αὐτῆς εἶναι μακρὰν ἀπὸ τοῦ ν' ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἱκανότητας καὶ τὰς ἀνάγκας της.

Παρά ταῦτα, ἡ Εὐρώπη κατέχει ὅλα τὰ στοιχεῖα ν' ἀντιμετωπίσῃ ἐπιτυχῶς τὴν κρίσιν διὰ τῆς ἐνώσεως καὶ τῆς συνεργασίας ὅλων τῶν δυνάμεων της. Ἡ Εὐρώπη παρουσιάζει ποσοτικὴν ἰσότητα καὶ ποιοτικὴν ὑπεροχὴν ἐναντι τῶν ἄλλων Ἡπειρῶν, ἐξ ἀπόψεως δὲ ἐργατικῶν χειρῶν, ἔχει ἀξιολόγους δυνατότητας πολλαπλασιασμοῦ τῶν πρώτων ὑλῶν καὶ ἀξιοποιήσεως τῆς ἐνεργειακῆς αὐτῆς οἰκονομίας. Τέλος δέ, διὰ τῆς ἐπιλύσεως, ἐπὶ νέων βάσεων ἰσότητος καὶ μακρὰν πάσης μονομεροῦς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ προβλήματος τῆς συνεργασίας Ἀφρικῆς καὶ Εὐρώπης, ἡ τελευταία θὰ ἠδύνατο ν' ἀποβῇ παράγων ἀποφασιστικὸς καὶ χρήσιμος τῆς διεθνοῦς οἰκονομίας.

Ἡ Εὐρώπη στερεῖται κοινῆς ἀγορᾶς, ἐπίσης στερεῖται τῆς ἀπαιτουμένης ὀργανωτικῆς διαρθρώσεως, ἱκανῆς νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐπιτυχῶς τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα προβάλλονται ἀπειλητικῶς ἐνώπιον τῶν λαῶν τὰ ὁποῖα τὴν ἀπαρτίζουν.

Μέχρι σήμερον ἔγιναν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ὠρισμένα βήματα, τὰ ὁποῖα, ἂν καὶ ἀξιόλογα, παραμένουν ἀκόμη ἀτελῆ καὶ ἰδίως ἀσύνδετα.

Τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης ἐμφανίζεται ὡς ἡ πρώτη πραγματοποιήσις τῆς ἰδέας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως. Κατὰ τὸ ἀρθρ. 1 τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ «σκοπὸς εἶναι ἡ ἐπίτευξις στενωτέρας ἐνώσεως μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτοῦ διὰ νὰ διασφαλισθοῦν καὶ νὰ ἐνισχυθοῦν αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ ἰδεώδη τῆς κοινῆς κληρονομίας ὡς καὶ ἡ κοινωνικὴ καὶ οἰκονομικὴ πρόοδος τῶν λαῶν».

Τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης θεμελιούται συνεπῶς ἐπὶ συγκεκριμένης ἰδεολογικῆς βάσεως, τοῦ ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ, καὶ προσλαμβάνει τὴν ὀργανωτικὴν μορφήν τῆς ἐνώσεως ἐλευθέρων καὶ ἀνεξαρτήτων κρατῶν. Τὰ ὄργανα αὐτοῦ ἐξ ἀπόψεως συνθέσεως καὶ λειτουργίας εἰς τὴν ἀφετηρίαν των καὶ εἰς τὴν βάσιν των ἔχουν διακυβερνητικὸν χαρακτῆρα, πλὴν ὁμως συμπληροῦνται δι' ὀργάνων ἐχόντων ὑπερκρατικὴν μειωμένην ἀρμοδιότητα, ἡ ὅλη δὲ ὀργάνωσις τείνει ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τὰ κλασσικὰ πλαίσια τῆς συνεργασίας τῶν κρατῶν.

Καὶ τὸ μὲν Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν παρουσιάζεται μὲ τὴν συνήθη μορφήν διεθνῶς συνεργασίας, ἡ δὲ Συνέλευσις τοῦ Στρασβούργου μὲ ὑπερκρατικὴν σύνθεσιν καὶ ἀποστολήν, ἀλλὰ μὲ ἀρμοδιότητα συμβουλευτικὴν.

Ἀμφότερα ἐξελίσσονται εἰς ὀργανισμὸν *sui generis*, ὁ ὁποῖος συμβιβάζει τὴν κλασσικὴν μορφήν συνεργασίας μὲ τὴν ὑπερκρατικὴν αὐτῆς ἀποστολήν.

Ἐπὶ τὴν μορφήν αὐτὴν ἐμφανίζεται σήμερον ὁ πρῶτος εὐρωπαϊκὸς ὀργανισμὸς μεταξὺ τῶν κρατῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Ἐν συνεχείᾳ μεταξὺ τῶν «ἑξ» ἰδρύθη ἡ Κοινοπραξία Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος ὑπὸ τὴν μορφήν ὑπερκρατικῆς κοινότητος μὲ ὄργανα ὑπερκρατικῆς προελεύσεως, συνθέσεως καὶ ἀποστολῆς.

Ἡ κεντρικὴ ἐξουσία, ἀνεξάρτητος τῶν κυβερνήσεων - μελῶν, ἐλέγχεται ὑπὸ πολυμελοῦς διακρατικοῦ σώματος δημοκρατικῆς προελεύσεως.

Μέχρι σήμερον τὸ ἔργον τῆς κοινοπραξίας δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐπιτυχές, παρὰ τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζει. Παρὰ ταῦτα ἡ δρᾶσις τῆς εἶναι περιορισμένη καὶ κατ' ἑκτασιν, ἐφόσον περιορίζεται εἰς ἕξ κράτη, καὶ καθ' ὕλην, ἐφόσον ἀφορᾷ μόνον τὸν ἄνθρακα καὶ τὸν χάλυβα.

Δύο προσπάθειαι, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ὁλοκληρώσεως τῆς εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως, με βάσιν τὴν δημιουργίαν ὑπερκρατικῆς ἐξουσίας, ἀπέτυχον.

Ἡ πρώτη ἀφεώρα τὴν δημιουργίαν εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ, ἐλεγχομένου καὶ ὑπακούοντος εἰς ὑπερεθνικὴν ἐξουσίαν. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ αὕτη Κοινότης ἐναύαγησε συνετεία τῆς ἀρνήσεως τοῦ γαλλικοῦ κοινοβουλίου νὰ ἐπιкурώσῃ τὴν σχετικὴν συνθήκην.

Ἡ δευτέρα ἀπέβλεπεν εἰς τὴν δημιουργίαν πολιτικῆς πλέον κοινότητος τῆς Εὐρώπης, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἐνετάσσοντο ἅπασαι αἱ εὐρωπαϊκαὶ ὀργανώσεις ἢ θὰ ἐνηρμονίζοντο πρὸς αὐτήν.

Ἡ ἐξουσία τῆς πολιτικῆς κοινότητος θὰ εἶχε ὑπεκρατικὸν χαρακτήρα καὶ θὰ ὑπήγετο εἰς τὸν ἔλεγχον ἑνὸς εὐρωπαϊκοῦ κοινοβουλίου.

Ἡ ἀποτυχία τοῦ εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ σχεδίου τῆς εὐρωπαϊκῆς πολιτικῆς κοινότητος.

Αἱ ἀποτυχίαι αὗται ἐσταμάτησαν πᾶσαν πρόδον πρὸς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἐνότητα. Τὸ πλῆγμα ἦτο βαρύτατον. Τὴν ἰδέαν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ διεδέχθησαν: 1) ἡ συνθήκη τῶν Παρισίων, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ συνεργασίαν στρατιωτικὴν κλασσικοῦ τύπου μεταξύ τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ τῶν ἐξωεὐρωπαϊκῶν δυνάμεων τῆς Ἀτλαντικῆς Συμμαχίας καὶ 2) ἡ Δυτικὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνετάχθη καὶ ἡ Δυτικὴ Γερμανία καὶ τῆς ὁποίας ἡ δρᾶσις οὐδόλως φαίνεται καλύπτουσα τὰς ἀνάγκας τῶν συμμετεχόντων λαῶν, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον ὁλοκληροῦ τῆς Εὐρώπης.

Οἱ δύο ὀργανισμοί, τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Κοινοπραξίας Ἀνθρακος-Χάλυβος, συμπληροῦνται ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ τομέως διὰ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Ὄργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, ὁ ὁποῖος εἶναι καὶ ὁ ἀρχαιότερος ὄλων ἐν Εὐρώπῃ καὶ ὁ ὁποῖος ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν συνεργασίαν τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν, βάσει τῆς Ἀμερικανικῆς Οἰκονομικῆς Βοηθείας.

Μετὰ τὴν περιπέτειαν τοῦ Σουέζ, ἀπεφασίσθη κατ' ἀρχὴν, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ κοινοπραξία ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ δημιουργία κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.

Δὲν εἶναι τῆς παρουσίας ὁμιλίας ἢ μελέτη τῶν δύο αὐτῶν ὀργανισμῶν γεγονός παραμένει ὅτι μεταξύ λήψεως μιᾶς ἀποφάσεως καὶ ἐφαρμογῆς αὐτῆς ἐν τῇ πράξει ὑπάρχει μεγάλη ἀπόστασις, ἰδίως εἰς τὰς διεθνεῖς σχέσεις.

Ἡ εὐρωπαϊκὴ ὁμως ἐνότης δὲν παύει ν' ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς εὐρωπαϊκῆς ζωῆς, πολιτικᾶς, οἰκονομικᾶς καὶ ἠθικᾶς ἀκόμη. Ἐπιπερισσότερον, ὑπάρχουν ἤδη λειτουργοῦντες εὐρωπαϊκοὶ ὀργανισμοί. Καὶ ἄλλος μὲν ὑπὸ τὴν κλασσικὴν μορφήν τῆς διακρατικῆς συνεργασίας με διακυβερνητικὰ ὄργανα, ὅπως τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης, ἄλλος δὲ με χαρακτήρα καὶ ὄργανα ὑπερκρατικά, ὅπως ἡ Κοινοπραξία Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος. Τέλος, πλείστοι εὐρωπαϊκοὶ ὀργανισμοὶ συνεργάζονται εἴτε με ἐξωεὐρωπαϊκὰ κράτη, εἴτε με διεθνεῖς ὀργανώσεις καὶ διεθνῆ ὄργανα, καταβάλλεται δὲ ἔντονος προσπάθεια ἐναρμονίσεως τῶν διαφόρων ἐνδοεὐρωπαϊκῶν ὡς καὶ τῶν εὐρωπαϊκῶν πρὸς τοὺς διεθνεῖς ὀργανισμούς.

Δὲν εἶναι εὐχερῆς ν' ἀποφανθῆ κανεὶς ἂν ἡ εὐρωπαϊκὴ ἔνωση δέον νὰ λάβῃ τὴν Α ἢ Β μορφήν. Εἶναι προτιμότερον ὁ δρόμος ν' ἀφεθῆ ἐλευθερος, νὰ ἐφαρμοσθῶν αἱ διάφορα μορφαὶ συνεργασίας, ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων δυνατοτήτων, μὲ τὴν προσπάθειαν ὅπως ἡ δρᾶσις αὐτῶν ἐναρμονισθῆ εἰς τὰ πλαίσια ἐνὸς γενικωτέρου ὀργανισμοῦ, καὶ ὡς τοιοῦτος καταλληλότερος προβάλλεται τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης.

'Ἄλλ' ἡ ἐξέλιξις τῆς εὐρωπαϊκῆς ὀργανώσεως καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἐπιδικωμένου σκοποῦ ἐξαρτῶνται κατὰ πρῶτον λόγον ἀπὸ τὴν προσήλωσιν τῆς Εὐρώπης εἰς τὰς αἰωνίας ἀρχὰς τοῦ δυτικοῦ καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν λαῶν ἀποτελεῖ τὸ κατ' ἐξοχὴν γνώρισμα τοῦ πολιτισμοῦ μας, τὸ θεμέλιον τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος.

Χωρὶς πίστιν εἰς τὰς ἀρχὰς αὐτὰς εἶναι ἀδύνατον νὰ θεμελιωθῆ ἡ εὐρωπαϊκὴ ὀργάνωσις, νὰ προσλάβῃ ἡ Εὐρώπη τὴν ἰδίαν αὐτῆς μορφήν, νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ὑπαρξίν της, ν' ἀποτελέσῃ ἰδιαιτέρον συντελεστήν τῆς διεθνοῦς ζωῆς καὶ οἰκονομίας.

'Ἡ θέσις τῶν περισσοτέρων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἐπὶ δύο θεμάτων τῆς συγχρόνου διεθνοῦς πολιτικῆς, τῆς Αἰγύπτου καὶ τῆς Κύπρου, ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ Εὐρώπη διέρχεται ὀξυτάτην ἠθικὴν κρίσιν καὶ δὲν κατορθώνει ἀκόμη νὰ εὕρῃ τὸν δρόμον της.

Τὸ Εὐρωπαϊκὸν κίνημα εἰς τὴν ἀφετηρίαν του ἀπέβλεπεν εἰς τὴν δημιουργίαν τρίτης δυνάμεως, μεταξὺ τῶν δύο μεγάλων συνασπισμῶν, τοῦ Ἀμερικανικοῦ καὶ τοῦ Σοβιετικοῦ. Ἐπιλοδοῖ νὰ παρεμβληθῆ μεταξὺ τῶν δύο, διεθνῶς μὲν διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ τὴν εἰρήνην καὶ τὴν ἰσορροπίαν τῶν δυνάμεων, ἐσωτερικῶς δὲ διὰ νὰ συνδυάσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴν κοινωνικὴν δικαιοσύνην.

'Ἡ ἐν συνεχείᾳ ἐξέλιξις του καὶ ἡ ἀνάγκη ἀντιμετωπίσεως ἀμέσων ἀναγκῶν ἀμυντικῆς καὶ οἰκονομικῆς φύσεως ἀπεμάκρυναν τὸ Εὐρωπαϊκὸν κίνημα ἀπὸ τὴν ἀρχικὴν του βάσιν. Ἦδη δὲ τὰ πολιτικὰ γεγονότα τῶν τελευταίων μηνῶν δημιουργοῦν σοβαρὰς ἀμφιβολίας, ἂν ἡ Εὐρώπη θέλῃ καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐπανεῦρῃ τὸν ἑαυτὸν της. Καὶ τοῦτο διότι οἰαδήποτε πρόοδος ὀργανωτικὴ ἢ καὶ συνεργασίᾳ εἰς οἰουδήποτε τομέα δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀποφασιστικὴ, ἂν δὲν θεμελιούται ἐπὶ τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἀνευ τῶν ὁποίων τὸ οἰκοδόμημα θὰ εἶναι ἀτελεῆ καὶ θὰ παραμείνῃ ἐτοιμόρροπον.

Παρὰ ταῦτα, τὸ δίλημμα παραμένει ἀπειλητικὸν ἐνώπιον κάθε εὐρωπαϊκῆς συνειδήσεως. Παρὰ τὰς ἐμφανιζομένας ἐκάστοτε δυσχερείας, παλινωδίας, ἀκόμη δὲ καὶ ὀπισθοδρομήσεις, ἡ εὐρωπαϊκὴ ἔνωσις παραμένει πάντοτε ἡ μόνη λύσις ἡ ὁποία εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐγγυηθῆ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν, τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν κρατῶν πού τὴν ἀπαρτίζουν, καθὼς καὶ τὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης, βασιζομένης ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς προστασίας τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν λαῶν.

Τὸ ἔρώτημα τίθεται σαφῶς: Ἐνωσις ἢ ἀφανισμός. Διὰ τὴν ἐπίτευξιν ἐνιαίας καὶ ἀρραγοῦς εὐρωπαϊκῆς συνειδήσεως ἢ εὐθύνης τοῦ πνευματικοῦ κόσμου κάθε χώρας εἶναι βαρύνουσα, διότι ὑπεράνω ὅλων ὁ διεξαγόμενος ἀγὼν ἀποβλέπει ἐν τέλει εἰς τὴν σωτηρίαν τοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐκκληρονόμησεν ἡ ἑλληνικὴ ἀρχαιότης.

ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΘΕΜΑ
ΤΗΣ ΣΤΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑΣ

Υπό κ. ΛΕΟΝΤΟΣ ΜΑΚΚΑ, πρώην Υπουργού

Α

Τὰ μεγάλα οικονομικά θέματα είναι άπόρροια, βεβαίως, καί σειράς όλης οικονομικών άναταραχών καί κοινωνικών έξελίξεων, κρίσεων καί ζυμώνσεων, άλλ' έχουν πάντοτε διαμορφωθή καί υπό τήν επίδρασιν πολιτικών σκέψεων, ύπολογισμών καί γεγονότων. Όσον μάλιστα έν οικονομικών πρόβλημα είναι καί πλέον πολύπλευρον, τόσον έντονώτερα ή λύσις του ύπόκειται καί εις σειράν πολιτικών προϋποθέσεων καί συνθηκών. Διότι έν αι πολιτικά άποφάσεις ένός λαού έχουν συχνάκις ύπαγορευθή άπό οικονομικά αίτια πού συνιστοϋν επίτακτικήν άνάγκην, εις τήν όποίαν ή πολιτική είναι ήναγκασμένη νά συμμορφωθή,

άλλ' είναι έξ ίσου βέβαιον ότι καί τά οικονομικά προβλήματα, έν τή διαμορφώσει καί τή γενέσει των, έχουν επίσης συχνά προσδιορισθή καί άπό άποκλειστικώς πολιτικούς συντελεστάς, ξένους πρός τήν ιστορικήν οικονομικήν άναγκαιότητα.

Συνεπώς πολιτική καί οικονομία στενώτατα άλληλοσυνδέονται, άλληλοσυναρτώνται καί άλληλοσυμπληροϋνται τόσον έν τή πλοκή όσον καί έν τή λύσει ένός οικονομικού προβλήματος. Τοϋτο, κατ' άκολουθίαν, ύπόκειται εις μίαν πολιτικήν προϊστορίαν, εις μίαν πολιτικήν έπεξεργασίαν καί εις μίαν πολιτικήν προέκτασιν. Άκόμη δέ καί όταν έχη εύρεθή ή λύσις τοϋ οικονομικού προβλήματος καί έχει άρχισει αύτη νά εφαρμόζεται, ή νέα κατάσταση δέν δημιουργεί μόνον νέους σταθμούς οικονομικής καί κοινωνικής έξελίξεως, αλλά καί καθαρώς πολιτικά άποτελέσματα, πολιτικές επιπτώσεις καί ένίοτε άπροόπτους πολιτικές άντιδράσεις καί μεταβολάς.

Άντιμετωπίζοντες λοιπόν σήμεραν τό τεράστιον πρόβλημα τής όργανώσεως μιās Κοινής Εϋρωπαϊκής Άγοράς καί τό ύποπρόβλημα του, τής Έλευθέρας Εϋρωπαϊκής Ζώνης, έν συσχετίσει δέ κυρίως με τήν ένδεχομένην συμμετοχήν τής Έλλάδος εις τήν Ζώνην ταύτην, όφείλωμεν νά ξετεάσωμεν μετά προσοχής, τόσον τούς σημερινούς πολιτικούς συντελεστάς τής δημιουργίας καί τής λύσεως τοϋ προβλήματος αύτοϋ, όσον καί τας πολιτικές δυνατότητας ή συνεπείας πού ένδέχεται νά προκύψουν έκ τής τοιαύτης ή τοιαύτης στάσεως τής Έλλάδος. Οικονομικός Έλλην άλλωστε, ό κ. Χρ. Στράτος, είπεν όρθότατα τελευταίως ότι εις τό θέμα τοϋτο «ύπερισχύει ή πολιτική πλευρά, διά τήν Έλλάδα τούλάχιστον, λόγω τής ιδιαιζούσης γεωγραφικής της θέσεως».

Τό πρώτον έρώτημα τό όποιον τίθεται πρό ήμών είναι: ποία εμφανίζεται ή πολιτική προϊστορία τής νέας αύτής οικονομικής κατευθύσεως τής

Δυτικής Εύρώπης; Ἐκ τῆς ἀναλύσεως αὐτῆς τῆς προΐστορίας, πολυτίμως, νομίζω, θὰ καθοδηγηθῶμεν καὶ ὡς πρὸς τὴν παρά τῆς Ἑλλάδος ληπτέαν θέσιν.

Ἡ νέα αὐτῆ πολιτικὴ εἶναι ἐπινόησις τῆς Δύσεως. Ἀλλὰ, διατί τῆς Δύσεως; Καὶ ποίας Δύσεως; Καὶ τὸ μὲν «διατί» ἐξηγεῖται διὰ τῆς μεγάλης τομῆς τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησεν ἐν τῷ κόσμῳ ὄλω καὶ ἰδιαίτατα ἐν Εὐρώπῃ ἡ Σοβιετικὴ πολιτικὴ, ὅταν προσεπάθησε ἀκάθεκτος, ἀπὸ τοῦ 1944 μέχρι τέλους τοῦ 1947, νὰ σοβιετοποιήσῃ ὁλόκληρον τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἡπειρον. Οὕτω, ἐνῶ συνεπιεῖα τοῦ τελευταίου πολέμου ἡ κατερείπωσις καὶ ἡ τεραστία ἐξασθένησις τῆς Εὐρώπης ὑπῆρξε καθολικὴ, τὸ γεγονός ὅμως ὅτι δι' ὄλως διαφόρων μεθόδων καὶ κοινωνικο-οικονομικῶν δογμάτων ἐπεδιώχθη ὑπὸ τῆς Μόσχας ἀφ' ἑνός, ὑπὸ τῶν Δυτικῶν Εὐρωπαίων ἀφ' ἑτέρου, ἡ εὐρωπαϊκὴ ἀνασυγκρότησις καὶ ἡ ἀνάκτισις τοῦ παλαιοῦ εὐρωπαϊκοῦ δυναμισμοῦ, ἔσπασε τὴν ὅλην ἐνότητα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ κόσμου καὶ ἐχάραξε τὸ ἐπονομασθὲν «Σιδηροῦν Παραπέτασμα», τοῦ ὁποίου ἡ γραμμὴ διεμορφώθη κατὰ ὀριστικὸν περίπτου μετὰ τὴν ἐξαγγελίαν τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ. Ἐνθυμηθετε μάλιστα σχετικῶς μίαν οὐσιώδη λεπτομέρειαν: τὴν τότε, ἐντὸς ἐλαχίστων ἡμερῶν, ὑπαναχώρησιν τῆς Τσεχοσλοβακίας, ἣτις, ἐνῶ εἶχε προσχωρήσει εἰς τὸ Σχῆδιον, ἀπεσπᾶσθη ὅμως σχεδὸν ἀμέσως ὑπὸ τὴν Σοβιετικὴν πίεσιν. Ἀμφιρρέποντα εὐρωπαϊκὰ κράτη παρέμειναν ἔκτοτε ἡ Φινλανδία μόνον καὶ ἡ Γιουγκοσλαβία. Ὑπὸ τὴν ἀποφασιστικὴν δὲ ἐπίδρασιν τῆς μεγάλης αὐτῆς διχοτομήσεως τῆς Εὐρώπης ἤρχισε διαμορφουμένη καὶ ἡ νέα μεταπολεμικὴ οικονομικὴ πολιτικὴ τῆς Δύσεως μόνης, - δηλ. ἡ πολιτικὴ τῆς οικονομικῆς συνεργασίας τῆς ἐλευθέρως μόνον Εὐρώπης, εἴτε μέσῳ τοῦ ΟΕΟΣ, εἴτε μέσῳ τῶν «Κοινοπραξιῶν», μὲ προέκτασιν δὲ πρὸς δυσὰς μέχρι Ἀμερικῆς καὶ πρὸς ἀνατολὰς μόνον μέχρι Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

Ἀλλὰ ποία ὑπῆρξε ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ Δύσις πού κατηύθυνε τὴν ἐν λόγῳ νέαν οικονομικὴν πολιτικὴν; Ἡ μὴ σοβιετικὴ Εὐρώπη καὶ συγκεκριμένως ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη εὐρέθη, τὴν ἐπαύριον τοῦ πολέμου, ἐν τοιαύτῃ στρατιωτικῇ ἀνυπαρξίᾳ, πολιτικῇ ἀμηχανίᾳ καὶ οικονομικῇ καταρρέσει, ὥστε ἦτο ἀναπόφευκτον νὰ ἐπιδιώξη τὴν ἐπιβίωσιν τῆς κατὰ τὸν πόλεμον Ἀμερικανικῆς συμμαχίας καὶ συμπαραστάσεως. Καὶ ἐπετεύχθησαν τότε κατὰ σειράν: ἡ διατήρησις Ἀμερικανικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων ἐν τῇ Κεντρικῇ Εὐρώπῃ, - ἡ ἐκμαύσις, ἐξαγγελία καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ διὰ τὴν οικονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς ἐλευθέρως Εὐρώπης, ἡ σύναψις τῆς συμβάσεως δι' ἧς ἰδρύθη ὁ Ὄργανισμὸς Εὐρωπ. Οἰκον. Συνεργασίας, μὲ τὰς διαφόρους ἐμπορικὰς, ταμιακὰς καὶ τελωνειακὰς διακλαδώσεις του, ἡ σαφὴς τάσις πού παρετηρήθη μετὰ εἰς τὸν ΟΕΟΣ καὶ τὴν Ἐνδοευρωπαϊκὴν Ἐνωσιν Πληρωμῶν ὅπως αἱ πιστώτρια χῶραι ἀναζητήσουν ἐγῶιστικωτέραν διαρρύθμισιν τοῦ γνωστοῦ θέματος τῶν χρεωστικῶν ὑπολοίπων τῶν ἀσθενεστέρων χωρῶν - τέλος τὸ ΝΑΤΟ, μὲ τὴν σημερινὴν ἔμμεσον προέκτασιν τοῦ Δόγματος Ἀϊζενχάουερ. Εἰς ὅλας δ' αὐτὰς τὰς θεμελιώδεις ἐξελίξεις καὶ διαρθρώσεις τῆς ἐλευθέρως Εὐρώπης, κατὰ τὴν τελευταίαν 10ετίαν, αἱ Ἠνωμέναι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς, συχνάκις δὲ καὶ ὁ Καναδᾶς, ἐπιστήμως συμπαρίστανται. Ἡ Ἀμερικὴ ἐκράτησε μάλιστα, ἂν μὴ πάντοτε τὴν πρωτοβουλίαν, ἀλλ' ἀνεξαιρέτως πάντοτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν εἰς τὰς κινήσεις αὐτάς, πρωτοκαθεδρίαν ὀφειλομένην εἰς τὴν τεραστίαν ὑπεροχὴν τοῦ Ἀμερικανικοῦ δυναμικοῦ ἐναντι τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ.

Ἐπομένως, ἡ ἐκκολαφθεῖσα καὶ ἤδη ὑπὸ ἐφαρμογὴν καὶ ὑπὸ ἐξάπλωσιν νέα οικονομικὴ πολιτικὴ τῆς ἐλευθέρως Εὐρώπης φαίνεται, ἐκ πρώτης ὄψεως

τούλάχιστον, σαφῶς ἀμερικανο-δυτικο-ευρωπαϊκῆ. Θὰ ἦτο ὁμως σφάλμα θεμελιώδες νὰ ἐξαχθῆ ἐκ τούτου καὶ τὸ συμπέρασμα ὅτι εἰς τὴν σκέψιν τῶν οὕτω προσφυγόντων εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν βοήθειαν καὶ οὕτω προσδεθέντων εἰς τὸ Ἀμερικανικὸν ἄρμα ἐλευθέρων Εὐρωπαίων δὲν ἔνυπάρχει καὶ μία ἐπίσης βαρυσήμαντος πρόθεσις χειραφετήσεως τῆς ἐλευθέρου Εὐρώπης ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴν αὐτὴν ἡγεμονίαν. Αὕτῃ δ' ἡ πρόθεσις χειραφετήσεως ὀφείλεται εἰς λόγους γοήτρου, εἰς λόγους φθόνου καὶ εἰς λόγους φόβου. Διότι, αἱ μεγάλαὶ ἰδίως δυνάμεις τῆς Δυτ. Εὐρώπης μετ' ἀδημονίας βλέπουν τὸ γοήτρων των ἐμφανῶς μειούμενον καὶ θιγόμενον ἐκ τῆς παγίας μέχρι τοῦδε ἐξαρτήσεως των ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν. Ὁ ἐξαιρετικὸς ἐξ ἄλλου ἀμερικανικὸς πλοῦτος ἐμπνέει εἰς αὐτοὺς τοὺς Εὐρωπαίους καὶ ἐν ἀνθρώπινον αἴσθημα περίπου φυσικῆς ζηλοφθονίας. Τέλος, πλείστοι Εὐρωπαῖοι κυριαρχοῦνται καὶ ἀπὸ τὴν σκέψιν ὅτι δύο οὐσιαστικῶς καὶ μόνον κολοσσοὶ διεκδικοῦν σήμερον τὴν κοσμοκρατορίαν, ὁ Ἀμερικανικὸς καὶ ὁ Ρωσσικός, καὶ ὅτι ἂν πρόκειται οὗτοι κάποτε νὰ συγκρουσθοῦν, ἢ μεταξὺ των δύο σύνθλιψις τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης θὰ εἶναι ἀναπόφευκτος, ἄρα ἡ χειραφέτησις ταύτης θὰ ἔδει νὰ συντελεσθῆ ἔγκαιρος, ἐν ὀνόματι πλέον τοῦ φόβου αὐτῆς τῆς σύνθλιψεως.

Βεβαίως, ἐπὶ τοῦ παρόντος τούλάχιστον, καὶ ἡ ὑπὲρ τοῦ γοήτρου μέριμνα καὶ τὸ αἴσθημα τοῦ φθόνου καὶ τὸ ἔνστικτον τοῦ φόβου ὑποχωροῦν πρὸ τῆς ἀνάγκης ἣτις ἐπιβάλλει τὴν ἀναβολὴν τῆς χειραφετήσεως. Εἶναι ἐπίσης βέβαιον ὅτι, κατὰ τὰς ἐπισήμους ἀμερικανικὰς δηλώσεις πού προηγήθησαν ἐκάστης νέας συνδέσεως τῆς Ἀμερικῆς μετὰ τὴν Δυτ. Εὐρώπην, ἡ καὶ ἀκόμη ἐκάστης μεγάλης ἀνεξαρτήτου δυτικο-εὐρωπαϊκῆς πρωτοβουλίας, αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι παρουσιάζονται θετικῶς εὐνοοῦσαι καὶ εὐλογοῦσαι τὴν εὐρωπαϊκὴν ἀναζωογόνησιν - τοσαύτην μάλιστα ὥστε ἡ ἐλευθέρου Εὐρώπην νὰ ἀνακτήσῃ ταχέως τὴν παλαιάν της δύναμιν, αἶγλην καὶ ἀκόμη καὶ ἀνεξαρτησίαν. Οὕτω, ὅταν οἱ ἐλεύθεροι Εὐρωπαῖοι συνεκρότησαν τὸ 1949 τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης - χωρὶς, ὡς γνωστόν, τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἀμερικῆς - αὕτη ἔδωσε δημοσίᾳ καὶ ἐμφανῶς τὴν εὐλογίαν της εἰς τὸν νέον αὐτὸν ὄργανισμὸν. Ὅλαι δ' αἱ μετέπειτα βαρυσήμαντοι μελέται, συζητήσεις, ἐκθέσεις, ἰδίᾳ δ' ἡ μεγάλη πολιτικὴ τῶν εὐρωπαϊκῶν κοινοπραξιών, - ὅλα αὐτὰ τὰ νέα σχέδια, ἡ ὅλη ἐπεξεργασία τῆς εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος, πού συνετελέσθη γύρω ἀπὸ τὸ Στρασβούργον, συνεχίσθησαν ἀδιαπτώτως καὶ ἀνεξαιρέτως μετὰ τὴν ἡμιεπίσημον ἀμερικανικὴν συμπάρασιν καὶ συνεργασίαν. Ἐνθυμοῦμαι συγκεκριμένως ὅτι κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1951, μέσα εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν αἴθουσαν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συνελεύσεως τοῦ Στρασβούργου, εἰς τὴν ἔδραν δηλ. τῆς ὑπὸ ἐνοποίησιν Εὐρώπης, ἡ ἐπισήμως προσκληθεῖσα ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Ἀμερικανικοῦ Κογκρέσου, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας δημοσίᾳ συνεζήτησε μετὰ τῶν Εὐρωπαίων βουλευτῶν τὰ θέματα πού μᾶς ἀπασχόλουν, τὰς κατεθνύσεις πού διεγράφοντο, ὅλην τὴν καθαρῶς εὐρωπαϊκὴν ἐν τούτοις πολιτικὴν μας... Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ κείμενον τοῦ Ἀτλαντικοῦ Συμφώνου ὑπάρχει παράγραφος, ἡ ρήτρα τοῦ ἄρθρ. 2, ἐξωθοῦσα τοὺς συμβαλλομένους, δηλ. τὴν Βορ. Ἀμερικὴν καὶ τοὺς Εὐρωπαίους συμμάχους της «εἰς οἰκονομικὴν συνεργασίαν μεταξὺ εἴτε τινῶν ἐξ αὐτῶν, εἴτε ἀπάντων».

Ἔστω - ἀσχετῶς πρὸς τὸ πῶς θὰ διαγραφῆ ἡ κατάστασις εἰς τὸ μέλλον - παραμένει γεγονός ὅτι ἡ νέα Εὐρωπαϊκὴ οἰκονομικὴ πολιτικὴ ὑπῆρξε ἀσφαλῶς τὸ προῖον τῆς συνεργασίας καὶ τῆς ἀλληλεγγύης μεταξὺ Ἐλευθέρου Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Δι' αὐτὸν ἄλλωστε τὸν λόγον, ἀπὸ τοῦ 1947, τὸ κατ' ἐμὲ τούλάχιστον, ὑπῆρξε θιασώτης τῆς ἐπινοομαθείσης πολιτικῆς

τοῦ Στρασβούργου, ἥτις περιελάμβανε καὶ τὴν ἰδέαν τῆς οἰκονομικῆς ἐνό-
τητος τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν ὁποῖαν εἰς μάτην αἱ ἀλλεπάλληλοι πρὸς τὴν
Βουλὴν καὶ τὰς Κυβερνήσεις μας ἐκθέσεις μας ἐπεσήμαναν ὡς ἐγκυμονοῦσαν
αὐτὸ τοῦτο τὸ μέλλον τῆς Εὐρώπης, μὴ προκαλοῦσαι ὁμῶς οὐδὲ τὸ ἐλά-
χιστον ἐνδιαφέρον ἢ καὶ προσοχὴν τῶν ἐνταῦθα ἰσχυόντων κύκλων!...

B

Ἄλλ' ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη ἤθελε καὶ θέλει ἄραγε τὴν εἰς τὰ σχήματα εἰς
τὰ ὁποῖα διαμορφοῦται αὐτὴ ἡ πολιτικὴ συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος - ἢ,
ἂν θέλετε, τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Τουρκίας; Τὸ θέμα τοῦτο εἶναι σπουδαιό-
τατον ἐν ὄψει τόσοσιν τοῦ παρόντος ὅσον καὶ τοῦ μέλλοντος.

Τὰ γεγονότα τὰ ὁποῖα μᾶς διαφωτίζουν συναφῶς εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

α) Τὸ 1948-1949, τόσοσιν ἡ Μ. Βρετανία ὅσον καὶ αἱ Σκανδιναυικαὶ
χώραι δὲν ἔστεργαν κατ' οὐδένα τρόπον τὴν εἰσδοχὴν τῆς Ἑλλάδος καὶ
τῆς Τουρκίας εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης, ἐχρειάσθη δὲ τὴν 4ην Μαΐου
1949 μία ἐξαιρετικὴ καὶ ἀπρόσπτος πίεσις ἀσκηθεῖσα ἐνώπιόν μου παρὰ
τῷ Ὑπουργῷ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας Benin διὰ νὰ γίνῃ δεκτὴ
τὴν ἐπομένην, 5ην Μαΐου, ἡ εἰσδοχὴ αὕτη.

β) Ὅμοια ἀντίδρασις ἐσημειώθη καὶ μετὰ διετίαν, προκειμένου νὰ εἰσέλ-
θωμεν εἰς τὸ NATO.

γ) Μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἐν Ἑλλάδι συμμοριτοπολέμου ἀντιμετωπι-
ζαμεν ἐν τῇ Δυτικῇ Εὐρώπῃ ἀπροκαλύπτως δυσμενῆ ἀτμόσφαιραν. Ἡ
κομμουνιστικὴ ἐπίθεσις καὶ ἡ κατ' αὐτῆς ἀμυνὰ μας ἐχαρακτηρίζοντο ὡς
ἐμφύλιος πόλεμος, τὸ δὲ ἐθνικὸν Κράτος μας ὡς καθεστῶς φασιστικὸν ὀρθού-
μενον κατὰ τῆς Δημοκρατίας.

δ) Ἐξω ἀπὸ τὴν λειτουργίαν τοῦ ΟΕΟΣ καὶ πέραν τῶν στενῶν ὁρίων
τῆς ἀρμοδιότητος τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου, ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς Ἑλλά-
δος, αἱ ἀνάγκαι μας δι' ἐπενδύσεις παρ' ἡμῖν ξένων κεφαλαίων καὶ ἡ ἐν
γένει δυτικὴ μέριμνα καὶ ἀλληλεγγύη ἐναντι τῆς ὑπαναπτύκτου χώρας
ποῦ εἶναι ἡ Ἑλλάς, ἐλάχιστα συνεκίνησαν πάντοτε τοὺς Δυτικοὺς Εὐρω-
παίους. Ἀκόμη καὶ ἡ κατὰ τὸ 1953 ἀσκηθεῖσα πολιτικὴ μας προσελκύσεως
εὐρωπαϊκῶν πιστώσεων ἐσημείωσε ποῖαν τινα ἐπιτυχίαν μόνον καὶ μόνον
λόγω τοῦ συναγωνισμοῦ τῆς Γαλλικῆς καὶ τῆς Γερμανικῆς βιομηχανίας
πρὸς προνομιακὴν διείσδυσιν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκονομίαν.

ε) Μόλις, εἴτε εἰς τὸ Στρασβούργον εἴτε εἰς τὰς πρωτευούσας των, αἱ
Δυτικαὶ Δυνάμεις ἤρχισαν νὰ ἐπεξεργάζωνται θετικῶς τὰ νέα σχήματα τῆς
πολιτικῆς των - εἴτε τὰ στρατιωτικά, μετὰ τὴν προσπάθειαν συγκαρτήσεως
Εὐρωπαϊκοῦ στρατοῦ, εἴτε τὰ οἰκονομικά, μετὰ τὴν μελέτην καὶ ἐκπόνησιν
τῶν διαφόρων Κοινοπραξιῶν - τὰ περιθώρια τῆς εὐρείας Εὐρώπης παρε-
μερίσθησαν, παρὰ τὰς ἠτιολογημένας διαμαρτυρίας μας, καὶ ἡ προσπάθεια
τῆς Δύσεως ἐνετοπίσθη εἰς τὴν ὀργανῶσιν τῶν 6 Δυτικῶν Εὐρωπαϊκῶν
Δυνάμεων, τῆς Μικρᾶς ἀποκληθείσης Εὐρώπης, μετὰ ἐπιδίωξιν προσθέτου
προσεταιρισμοῦ εἰς αὐτὰς μόνης τῆς Μεγ. Βρετανίας.

ς) Μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος προβολῆν τοῦ Κυπριακοῦ αἰτήματος
πρὸς αὐτοδιάθεσιν, αἱ 6 κυβερνήσεις τῆς Μικρᾶς Εὐρώπης ἐτάχθησαν πα-
γίως ἀλληλέγγυοι μετὰ τὴν Βρετανικὴν, διὰ νὰ ἀντιταχθοῦν εἰς τὸ αἶτημα,
διὰ νὰ χαρακτηρίσουν τὸ ἐν Κύπρῳ κίνημα ὡς τρομοκρατικὴν ἐκδήλωσιν,
διὰ νὰ καταπνίξουν ὅσον τὸ δυνατόν πληρέστερον πᾶσαν δημοσίαν περὶ
Κύπρου συζήτησιν εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς συνελεύσεις, διασκέψεις καὶ ὀργα-

νώσεις και διά να χαρακτηρίζουν την Ελλάδα ως παραχοπιόν και ως διαλυτικόν στοιχείον μέσα εις τούς κόλπους του ΝΑΤΟ.

ζ) Τέλος, όταν πρό διειτίας, τόσον πρό ὅσον και κατόπιν τῆς Διασκέψεως τῆς Μεσσηνίας, αἱ 6 Δυτικαὶ Κυβερνήσεις ἀπεφάσισαν τὴν λεγομένην *relance* εὐγορέειαν, διά τῆς ἐκπονήσεως τῆς διπλῆς κοινοπραξίας τοῦ Εὐρατόμ και τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, συστηματικῶς ἀπέκλεισαν ἀπὸ τὰς σχετικὰς διαπραγματεύσεις τόσον τὴν Ἑλλάδα ὅσον και τὴν Τουρκίαν.

Ὅταν δὲ εὐρέθημεν, τὴν 25ην Μαρτίου τοῦ παρόντος ἔτους, πρό τῆς ἐν Ρώμῃ ὑπογραφῆς παρὰ τῶν 6 αὐτῶν κυβερνήσεων τῶν δύο τούτων Κοινοπραξιῶν, διεπιστώσαμεν ὅτι ἡ μὲν Κοινὴ Ἀγορὰ θὰ ἀποτελέσῃ, ἐὰν και μόλις κυρωθῇ ὑπὸ τῶν 6 Βουλῶν, μίαν κατάστασιν ἔξω ἡμῶν διαμορφωθείσαν, δηλ. ἐν τετελεσμένον γεγονός πρὸς τὸ ὁποῖον θὰ πρέπει νὰ συμμορφωθῶμεν ἢ ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ πρέπει νὰ ἀποκλεισθῶμεν, - μᾶς ἐπροτάθη δὲ μόνον ἢ ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Κοινῆς ἀγορᾶς σύστασις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, τῆς ΕΖΕΣ, ἢ ὁποία μᾶς θέτει τῶρα πρό τοῦ γνωστοῦ τραγικοῦ οικονομικοῦ διλήμματος. Διότι ἐναντι τῆς ἀδυναμίας μᾶς οικονομικῆς ἀπομονώσεως, φαινόμεθα συρόμενοι εἰς τὸ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν ΕΖΕΣ, χωρὶς ὅμως καμμίαν ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαραιτήτων διά τὴν ἀνάπτυξιν και τὸν συγχρονισμόν τῆς βιομηχανίας μᾶς εὐρωπαϊκῶν ἐπενδύσεων, χωρὶς καμμίαν δυνατότητα συναγωνισμοῦ τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων μᾶς πρὸς τὰς τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν, χωρὶς δὲ οὔτε καν τὴν βεβαιότητα ἐξαγωγῆς πρὸς τὴν Δυτ. Εὐρώπην τῶν ἀγροτικῶν μᾶς προϊόντων, κατόπιν τῆς σχετικῆς ἀρνήσεως τῆς Μ. Βρετανίας.

Και ἡ μὲν στάσις αὕτη τῆς Ἀγγλίας ὀφείλεται, ὡς γνωστόν, εἰς τὴν ὑπερφίαλον ἀντίληψιν ὅτι θὰ παραδεχθῇ ἡ ἡπειρωτικὴ Εὐρώπη τὰς λεοντίους ἀξιώσεις τῆς, νὰ ἐπωφεληθῇ τῆς εὐρυτάτης ἀγορᾶς, δίχως νὰ ἀνοίξῃ εἰς ταύτην οὔτε τὴν Κοινοπολιτείαν οὔτε τὴν ἐσωτερικὴν ἀγγλικὴν ἀγορὰν τῶν εἰδῶν διατροφῆς, ὁπότε ὅμως πλήρως δικαιολογεῖται ἡ μὲ τὴν πολιτικότητα ἀλλὰ και σαφῆνειαν ἐκφρασθεῖσα τὴν 11ην Ἀπριλίου ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος κ. Ζολῶτα πικρὰ διαπίστωσις, ὅτι ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη ἀποβλέπει εἰς τὴν «περαιτέρω ἐπιτάχυνσιν αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητός τῆς και ἐνδυνάμωσιν τῆς ἀνταγωνιστικῆς ἰκανότητος τῆς ἐνοποιημένης οὕτω εὐρωπαϊκῆς βιομηχανίας», εἰς τρόπον ὥστε νὰ μᾶς εἶναι ἀδύνατος ἢ εἰς ἐλεύθερον ἀνταγωνισμόν παρ' ἡμῶν ἀντιμετώπισις τῆς. Ἀλλὰ και ἐξ ἴσου δικαιολογεῖται ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς ἀπὸ 12 Φεβρουαρίου δηλώσεως τοῦ Ἑλληνος ἀντιπροσώπου εἰς τὸν ΟΕΟΣ, ὅπερ γέμει ἐπίσης πικροτάτων παρατηρήσεων περὶ τῆς πλήρους ἤδη ἀγνοήσεως «τῶν περὶ οικονομικοῦ δικαίου, ἀμοιβαιότητος και ἀλληλεγγύης ἀρχῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ τούτου», διά τῶν ὁποίων και μόνον, ὡς τονίζεται, «ἐξασφαλίζεται ἡ Δημοκρατία, ἡ θέλησις και ἡ ἀμυντικὴ ἰκανότης τῶν ἐλευθέρων λαῶν τῆς Εὐρώπης, ἐναντι τῶν διαφόρων κινδύνων τῆς ἐποχῆς μᾶς».

Καὶ ἐρωτᾶται: Τί ὑποκρύπτει ὅλη αὕτη ἡ ἐναντι τῆς Ἑλλάδος πολιτικὴ τῆς Δυτ. Εὐρώπης; Ἐὰν ἐξαίρεσωμεν τὸ Κυπριακὸν ζήτημα, ἐν τῷ ὁποίῳ ὑπεισέρχονται βασικῶς διάφοροι συντελεσταί, ἡ γνωστὴ δηλ. ἀλληλεγγύη τῶν ἀποικιοκρατικῶν κυβερνήσεων τῆς Γαλλίας, τοῦ Βελγίου και τῆς Ὀλλανδίας, πρὸς τὴν κυρίαρχον τῆς Κύπρου, εἰς ὅλους ὅμως τοὺς ἄλλους τομεῖς, τὴν στάσιν τῶν Δυτικῶν Εὐρωπαίων ἐναντι τῆς Ἑλλάδος ὑπαγορεύουν, κατ' ἐμὲ, οἱ ἐξῆς παράγοντες:

α) ἡ παρ' ἡμῶν ἀναστολὴ τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ προπολεμικοῦ ἐξωτερικοῦ δημοσίου μᾶς χρέους, ἥτις, χωρὶς νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ

ειδικά μας συνθήκαι, οδηγεί τούς Δυτικούς εις τόν χαρακτηρισμόν τῆς Ἑλλάδος ὡς κράτους ἀναξιοχρέου καὶ ἀφερεγγύου.

β) ἡ ἐναντίωσις τῶν Δυτικῶν εις τὴν ριζικὴν ἐκβιομηχάνισιν τῆς Ἑλλάδος, εἴτε διότι εὐνοοῦν τὸ Ἰσραήλ, εἴτε διότι θέλουσιν ἐν τῇ γενέσει τῆς νῦν καταπνίξουν πᾶσαν πιθανότητα ἀναπτύξεως μιᾶς νέας βιομηχανικῆς χώρας, ἥτις θὰ συνηγωνίζετο ἴσως μελλοντικῶς κλάδους τινὰς τῆς ἰδικῆς των καὶ θὰ ἔπαυε νὰ ἀπορροφᾷ τὰ βιομηχανικά των προϊόντα.

γ) γενικώτερον, ὁ ἐγωϊσμός τῶν ἰσχυρῶν, οἵτινες, ἀνακτῆσαντες κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τὴν οικονομικὴν των δυναμικότητα, ἐνδιαφέρονται μόνον διὰ τὴν μεταξύ ἰσοδυνάμων οικονομῶν συνεννόησιν, πιστεύοντες ὅτι, ἀφοῦ μεταξὺ των συνεννοηθῶν, τὸ νέον οικονομικὸν ἐν Δυτ. Εὐρώπῃ καθεστῶς θὰ εἶναι δι' ἡμᾶς, τελεσιγραφικῶς, *à prendre ou à laisser*.

Ἄλλ' ἐρωτᾶται ἤδη - ὡς πολιτικὸν ἐρώτημα καὶ αὐτὸ - τί συνιστᾷ ἡ Ἀμερικὴ ὡς πρὸς τὴν παρ' ἡμῶν τηρητέαν σήμερον στάσιν ἐναντι τῆς νέας οικονομικῆς πολιτικῆς τῆς Δυτ. Εὐρώπης; Ἐλλείψει πληροφοριῶν, μᾶς εἶναι δυσκολώτατον νὰ ἀπαντήσωμεν εἰς τὸ ἐρώτημα. Καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ περίφημος καὶ πρόσφατος ἐκθεσις "Ἀρμουρ τοῦ Μαρτίου σιωπᾷ ἐπὶ τοῦ θέματος ἐπιμελῶς. Πάντως, ἐάν κατὰ γενικὸν λόγον καὶ κατ' ἐπιφανειακὴν πρόσοψιν ἡ Ἀμερικὴ ἐμφανίζεται ὡς εὐνοοῦσα τὴν Εὐρωπαϊκὴν αὐτὴν πολιτικὴν καὶ ἐάν, ὡς προσφυῶς παρετήρηε τελευταίως ὁ κ. Δαμαλάς, «αἱ Ἦν. Πολιτεῖαι δὲν δύνανται νὰ διατηρήσουν τὴν οικονομικὴν των εὐημερίαν εἰς τὸ μέσον ἐνὸς κόσμου δυστυχοῦντος», ἄρα καὶ μίση Εὐρώπης δυστυχούσης - ὅμως δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποτιμήσωμεν εἰδικώτερον οὔτε τὸ γεγονός ὅτι ἡ Οὐάσιγκτον ἐπιδιώκει τὴν ἀσκησιν κάποιας ἀποκλειστικῆς ἐπὶ τῆς χώρας μας ἐποπτεύσεως, ὡς ἄλλωστε καὶ εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν, οὔτε τὸν συλλογισμόν ὅτι βεβαίως ἡ Ἀμερικὴ δὲν ἐδαπάνησε δισεκατομμύρια δολλαρίων διὰ τὴν οικονομικὴν μας ἀνασυγκρότησιν, ἵνα τὸ ἔργον τοῦτο ἐκ βάρθρων ἀνατραπῆ λόγῳ τῆς ἐντάξεώς μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ, εἴτε λόγῳ ἄλλης αἰτίας τὴν ὁποίαν νὰ εἶναι αὕτη ἰκανὴ νὰ ἀποτρέψῃ. Ἄλλ' οὔτε καὶ εἶναι ἀμελητέα ἡ χρονολογικὴ σύμπτωσης ἀφ' ἐνὸς μὲν τῆς ἐν Ἑλλάδι ἀνακινήσεως τοῦ ζητήματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ἐπιμονῆς τῶν Ἀμερικανῶν ὅπως προσχωρήσωμεν εἰς τὸ Δόγμα Ἀϊζενχάουερ, ἢ εἰς τὸ ὁποῖον προσέλκυσίς μας ἴσως κατατείνει εἰς τὴν στρῶφιν τῶν οικονομικῶν μας κατευθύνσεων πρὸς τὴν Μέσην Ἀνατολήν κατὰ προτίμησιν. (Σπεῦδω, ὡς πρὸς τοῦτο, νὰ προσθέσω ὅτι δὲν θεωρῶ τοῦτο καὶ εὐρέως πραγματοποιήσιμον).

Ἄλλὰ διὰ νὰ περιορισθῶμεν ἐπὶ τῆς παρουσίας καὶ μόνον καταστάσεως, τὸ πρόβλημά μας ἀπὸ γενικῆς πολιτικῆς ἀπόψεως παρουσιάζει τὰ ἑξῆς χαρακτηριστικά:

α) τὴν ἀλληλεγγύην τῶν Ἀτλαντικῶν Δυνάμεων ἐκατέρωθεν τοῦ Ὠκεανοῦ, εἰς τὴν ἀπὸ κοινοῦ χάραξιν καὶ ἀσκησιν τῶν νέων μεγάλων οικονομικῶν διαρρυθμίσεων τῆς Εὐρώπης,

β) τὴν κατὰ τεκμήριον ἀντίθεσιν, ἢ τούλάχιστον ἀδιαφορίαν τῆς Δυτ. Εὐρώπης διὰ τὴν οικονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλλάδος.

γ) τὴν - καθ' ὅσον γνωρίζομεν - ἀβεβαιότητα τῆς Ἀμερικανικῆς στάσεως ἐναντι τῆς τοποθετήσεώς μας ἀντίκρου εἰς τὴν νέαν οικονομικὴν πολιτικὴν τῆς Δυτ. Εὐρώπης,

δ) τὴν στενωτάτην ὅμως ἐμπλοκὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν διάρθρωσιν τῆς Δυτ. Εὐρώπης, τόσον μέσῳ τοῦ ΝΑΤΟ καὶ μέσῳ τῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐδάφους μας θεμελιωδῶν ἔθνικῶν μας συμφερόντων, ὅσον καὶ μέσῳ τῶν σημερινῶν ἐμπορικῶν, οικονομικῶν καὶ δημοσιονομικῶν μας δεσμῶν,

ε) τὴν ἀδυναμίαν συνεπῶς ἐξόδου μας ἀπὸ τὸ Δυτικὸν συγκρότημα, ἔστω καὶ πρὸς ἄσκησιν μιᾶς πολιτικῆς οὐδετερότητος, ὡς εἶναι ἡ ὑπὸ τῆς Γιουγκοσλαβίας π.χ. ἄσκουμένη,

ς) τὸ ὅτι πᾶσα Εὐρωπαϊκὴ ὀργανώσις - εἴτε οἰκονομικὴ εἴτε πολιτικὴ - ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ μᾶς ἀφήνῃ ἀδιαφόρους καὶ τὸ ὅτι, ἐν τῷ προκειμένῳ προβλήματι, ἀκόμη καὶ ἂν μόνη ἡ Κοινὴ Ἄγορά πρόκειται νὰ γίνῃ - χωρὶς δηλ. τὴν ΕΖΕΣ - καὶ πάλιν, μέσω τοῦ κοινοῦ δασμολογίου ὅπερ θὰ ἰσχύσῃ ἐν τῇ Κοινοπραξίᾳ ἐναντι τῶν τρίτων χωρῶν, καὶ τοῦτο μόνον θὰ εἶναι ἄρκετὸν διὰ νὰ ἐπηρεασθῇ βασικῶς ἡ ἑλληνικὴ ζωὴ καὶ οἰκονομία ἐκ τῶν ἀναμφισβητήτων μεταλλαγῶν, μεταστροφῶν καὶ μετατοπίσεων πού θὰ ἐπέλθουν οὕτω ἐπὶ τῶν συναλλαγῶν ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου.

Ταῦτα δὲ πάντα, ἐν συναρτήσει πρὸς τὰ εἰδικώτερα οἰκονομικὰ δεδομένα τοῦ προβλήματος, συνιστοῦν τὸ ὅξυ δίλημμα ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εὐρίσκόμεθα καὶ τὴν βαθεῖαν μας ἀμηχανίαν προκειμένου νὰ προσχωρήσωμεν ἢ ὄχι εἰς τὴν Ἐλευθέραν Εὐρ. Ζώνην καὶ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινοπραξίαν.

Γ

Ἄλλ' οὐτε ἐδῶ δυστυχῶς σταματοῦν τὰ συστατικὰ τῆς ἀμηχανίας, τῆς ἀνησυχίας καὶ τῆς ἀπαισιοδοξίας πού ἐμπνέει τὸ μέγα πρόβλημα. Διότι μέχρι τοῦδε ἀνέλυσαμεν ἀντικειμενικὰ μόνον ἀντιζοότητας. Ὅμως ὑφίστανται φεῦ! καὶ ὑποκειμενικαί, Ἑλληνικῆς δηλ. πλέον εὐθύνης, ἐπίσης δυσμενέστατοι πολιτικοὶ συντελεσταί, ξένοι, ὡς ἐν προοίμιῳ ἐτόνισα, πρὸς τὴν ἱστορικὴν οἰκονομικὴν ἀναγκαιότητα, ἀλλὰ δημιουργοῦντες μίαν ἄκρως δυσοίωνον πραγματικότητα. Ἐντοπίζονται δ' οἱ συντελεσταί οὗτοι εἰς τό, ἐκ πολιτικῶν λόγων, ἀπρογραμμάτιστον, ἀσυντόνιστον, ἄρα ἀσυνάρτητον, συνεπῶς καὶ ἀσταθές τῆς ἀσκήσεως παρ' ἡμῖν τῆς οἰκονομικῆς μας πολιτικῆς.

Ἄπὸ 12ετίας, δηλ. ἄμα τῇ ἀπελευθερώσει, ἐτέθη πρὸ ἡμῶν τὸ πελώριον οἰκονομικὸν θέμα τῆς ἐπιβιώσεώς μας. Ἄπὸ 10ετίας ὅμως μᾶς παρεσχέθησαν καὶ τεράστια οἰκονομικὰ μέσα, ἱκανὰ διὰ τὴν συστηματικὴν ἀντιμετώπισιν καὶ ἔναρξιν ρυθμίσεως αὐτοῦ. Χωρὶς δὲ νὰ παραβλέψωμεν τὴν τραγικὴν ἐπιπλοκὴν τοῦ συμμοριτοπολέμου ὡς καὶ τὴν δυσχέριαν ἑλληνικῶν προγραμματισμῶν, ὅταν κατ' ἔτος καὶ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς ἠγνοεῖτο καὶ ἀγνοεῖται ἡ ἔκτασις τῆς Ἀμερικαν. βοηθείας - χωρὶς ἐπίσης νὰ υἱοθετήσωμεν πλήρως τὸν εὐκόλον ἰσχυρισμὸν ὅτι μέγα μέρος τῆς βοηθείας αὐτῆς δισπαθίσθη, εἰς τὰς ἐποχὰς μάλιστα τῶν παχυτάτων ἀγελάδων, αἱ ὁποῖαι ὅμως συνέπεσαν μετ' ἡμῶν ἐκ τοῦ ἀνταρτοπολέμου αἰμορραγίαν μας - εἶναι ἐν τούτοις ἀναμφισβήτητον ὅτι πλήρες καὶ μακροετές σχέδιον ἀνάσυγκροτήσεως, διοργανώσεως καὶ ἀναπτύξεως - ἀνανεούμενον κατὰ 5ετίαν, π.χ. - ἔπρεπεν ἀπαραιτήτως νὰ ἐκπονηθῇ καὶ νὰ ἐφαρμόζεται, τοῦλάχιστον ἀπὸ τοῦ 1949, ὅτε ὁ συμμοριτοπόλεμος ἔληξε. (Διότι βεβαίως δὲν ἀρκεῖ ἡ ἀπλῆ ἀπαριθμησις ἢ ἔστω καὶ ἀξιολογικὴ κατάταξις σειρᾶς νέων βασικῶν παραγωγικῶν ἔργων ἐκτελεστέων ἐντὸς ὀρισμένου χρονικοῦ διαστήματος διὰ νὰ καλυφθῇ ὁ ἄρτιος προγραμματισμός, τὸν ὁποῖον π.χ. διὰ τὴν Ἰταλίαν ἐπραγματοποίησε τὸ περισπούδαστον Σχέδιον Βανόνι).

Ἄπὸ τὴν θεμελιώδη πάντως αὐτὴν ἐθνικὴν μέριμναν ἔδει ἀποκλειστικῶς νὰ ἀπορροφηθῇ τὸ περίφημον Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐγένετο. Ἄλλὰ καὶ ἐὰν εἶχε γίνῃ, καὶ ἂν δηλ. ὑπῆρχον καὶ σχεδιασμός καὶ

έξουσία πού νά τόν έκπονῆ καί νά ἐποπτεύῃ τήν ἐφαρμογήν του - καί πάλιν ὁμως, πῶς ἦτο δυνατόν καί πῶς εἶναι ἀκόμη δυνατόν νά ὑπάρξῃ ἔστω καί ὑποτυπώδης ἐφαρμογή του; Ὅταν αἱ Κυβερνήσεις ἐναλλάσσονται παρ' ἡμῶν, μέ μίαν μέσην χρονικήν διάρκειαν ἐκάστης ἐνός ἢ τὸ πολὺ ἐνός καί ἡμίσεος ἔτους - ὅταν συνεπῶς ἀνά πᾶσαν ἐλληνικήν 10ετίαν τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ ἀλλάζει 7 ἢ καί 10 Ὑπουργούς, - ὅταν τίποτε δέν ἐμποδίζει τοὺς ἐναλλασσομένους τούτους Ὑπουργούς τοῦ Συντονισμοῦ νά μεταβάλλουν ἄρδην τὴν ὑπὸ τῶν προκατόχων των χαραχθεῖσαν ἢ ἐφαρμοσθεῖσαν πολιτικὴν, - ὅταν καί αὐτὰ ἀκόμη τὰ μεγάλα οἰκονομικά μας ἱδρύματα ἀλλάζουν διοίκησιν, ἀναλόγως τῆς πρὸς αὐτὰ εὐνοίας ἢ δυσμενείας τῶν ἐναλλασσομένων Κυβερνήσεων - ὅταν παρῆλθε δεκαετία ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὑποτιθεμένης ἐθνικῆς μας ἀνασυγκροτήσεως, χωρὶς τίποτε ἢ σχεδόν τίποτε νά γίνῃ οὔτε διὰ νά ἀποκατασταθῇ ἡ δημοσία μας πίστις, οὔτε διὰ νά καταστή οὐσιωδῶς εὐθηνότερον τὸ χρῆμα, οὔτε διὰ νά ὑπάρξῃ τὸ ἀπαραίτητον μόνιμον ὄργανον ἀσκήσεως τῆς βιομηχανικῆς μας πίστεως, οὔτε διὰ νά καταργηθοῦν οἱ ὑπὲρ τρίτων φόροι, οὔτε διὰ νά ἐξυγιανθῇ τὸ ΙΚΑ καί ὄργανωθῇ ὁ ὅλος μηχανισμὸς τῆς κοινωνικῆς μας ἀσφαλίσεως - ἐρωτῶ εἰς τί θὰ ὠφέλει καί αὐτὸς ἀκόμη ὁ τελειότερος σχεδιασμὸς ἢ προγραμματισμὸς τῆς οἰκονομικῆς μας πολιτικῆς καί ποία οὐσία θὰ ἐνυπῆρχε ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ἣτις θὰ εἶχε τὴν εὐθύνην ταύτης;

Καί ὁ γέγονε, βεβαίως, γέγονε καί οὐκ ἀπογίνεται. Ἄλλ' ὁ τουρισμὸς αὐτῆς τῆς καταστάσεως, μακρὰν κάθε μεμψιμοιρίας διὰ τὸ παρελθόν, ἀφορᾷ ἤδη, ζωτικώτατα μάλιστα, τὸ παρὸν καί τὸ μέλλον, ἐν στενῇ δὲ συσχετίζει πρὸς τὸ πρόβλημα τῆς Εὐρωπ. Οἴκον. Κοινοπραξίας. Διότι, ὅπως ἐσημείωσε ἐσχάτως εἰς περισπούδαστον ὁμιλίαν του ἐν τῇ Ἄνωτ. Σχολῇ Βιομ. Σπουδῶν ὁ ἀξιότιμος πρῶην Ὑπουργὸς κ. Χρ. Εὐελπίδης καί ὅπως βοοῦν αὐτὰ ταῦτα τὰ πράγματα, διὰ νά δυνηθῇ ἡ Ἑλλάς νά προσαρμοσθῇ, ἔστω καί μετὰ 15 ἢ 17 ἔτη, ὡς καλεῖται νά τὸ πράξῃ, εἰς τὴν πραγματικότητα πού θὰ δημιουργηθῇ ἐκ τῆς ἐνδεχομένης Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης—ἐάν, βεβαίως, πρόκειται εἰς αὐτὴν νά ἐνταχθῇ—θὰ χρειασθῇ ὅπωςδὴποτε νά φέρῃ εἰς πέρας τὰς ἐξῆς 5-6 τεραστίας ἐκτάσεως εἰρηνικὰς οἰκονομικὰς ἐπαναστάσεις, ἐκάστη ἐκ τῶν ὁποίων μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἀπροσμετρήτου αἰσιοδοξίας εἶναι, κατ' ἐμέ, δυνατόν νά πραγματοποιηθῇ, ὑπὸ τὰς ἀκόμη ἰσχυροῦσας πολιτικὰς παρ' ἡμῖν συνθήκας καί συνηθείας πού πρό ὀλίγου ἀπεικονίσασμεν.

Διότι θὰ χρειασθῇ:

α) μίᾳ ἀληθινῇ δημοσιονομικῇ ἐπανάστασις. Ὡς γνωστὸν τὰ 25% τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ μας καλύπτονται διὰ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, τὸ δὲ μέγιστον ποσοστὸν τούτων εἶναι δασμοὶ ἐπὶ προϊόντων τῆς Δυτ. Εὐρώπης, δηλ. δασμοὶ ὑπὸ τὸ ἀπειλούμενον νέον καθεστῶς καταργητέοι. Θὰ χρειασθῇ συνεπῶς ἡ σημαντικὴ προσφυγὴ εἰς αὐξήσιν τῆς ἄλλης φορολογίας τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν οὔτε κἀν προμελέτῃ καμμία ἔχει γίνῃ, καθ' ὅσον γνωρίζω.

β) θὰ χρειασθῇ μίᾳ ἀκόμη βαθυτέρα βιομηχανικῇ ἀναμόχλευσις, λόγῳ τοῦ ὑπὸ τὸ ἀπειλούμενον εὐρωπαϊκὸν καθεστῶς ἀναγκαστικοῦ κλεισίματος τῶν δασμοβιώτων βιομηχανιών μας καί λόγῳ τῆς ἀδυναμίας προσφορᾶς συναγωνιστικῶν τιμῶν καί ὑπὸ τῶν ἄλλων ἀκόμη βιομηχανικῶν μας ἐπιχειρήσεων, ἐναντι μάλιστα τῶν ἀκόμη χαμηλοτέρων ἢ σήμερον τιμῶν πού θὰ προσφέρωνται ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων, ὅταν θὰ λειτουργησῇ ἡ Κοινοπραξία των. Διότι ἤδη τὸ 1951, ἐάν ἐπετεύχθη, ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μου θητείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Βιομηχανίας, ἐξαγωγή βιομηχανικῶν μας προϊόντων εἰς Ἄγγλιαν, τοῦτο κατωρθώθη—σὰς τὸ ἐξομολογοῦμαι σήμερον—μέ πολι-

τικά μόνον επιχειρήματα. Ἐκτοτε δέ, ἐλάχιστα, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἐγένοντο διὰ τὴν ὀργάνωσιν, τὸν συγχρονισμόν καὶ τὴν ἐξυγίανσιν τῆς βιομηχανίας μας. Ἐάν λοιπὸν παρήλθον ἐξ ὀλόκληρα ἔτη ἄνευ ὀργανωτικῆς προόδου, διερωτῶται τις πῶς θὰ γίνη ἡ πολὺ ἀκόμη βαθυτέρα βιομηχανικὴ ἐπανάστασις εἰς τὴν ὁποίαν καλούμεθα σήμερον; Τὸ θέμα προσλαμβάνει μάλιστα καὶ αὐτόχρονα ἐθνικὴν σημασίαν, προκειμένου εἰδικῶς περὶ τῆς σιδηροβιομηχανίας μας.

γ) θὰ χρειασθῆ ἐπίσης μία πελωρία ναυαγοσωστικὴ προσπάθεια ἐναντι τῆς βιοτεχνίας μας. Διότι, ὑπὸ τὴν Εὐρωπ. Κοινοπραξίαν, πολλὰ ἔτοιμα εὐρωπαϊκὰ προϊόντα, ὑποδήματα ἰδίως καὶ ἐνδύματα, θὰ κατακλύσουν τὴν ἑλληνικὴν ἀγοράν, καταδικάζοντα εἰς θάνατον εὐρεῖς κλάδους τῆς βιοτεχνικῆς μας δραστηριότητος.

δ) θὰ χρειασθῆ ἀκόμη ἡ ριζικὴ ἀνασκαφὴ ὅλων τῶν ὄρων καὶ συνθηκῶν τῆς ἐργατικῆς καὶ κοινωνικῆς μας πολιτικῆς. Διότι ἀφ' ἑνὸς θὰ χρειασθῆ νὰ προσαρμώσωμεν εἰς τὸ 40ωρον, τὸ 48ωρον τῆς ἐβδομαδιαίας ἐργασίας μας, ἐξ οὗ μείωσις κατὰ 17 % τῆς παραγωγικῆς ἀποδόσεως τοῦ ἐργατο-ὑπαλληλικοῦ μας δυναμικοῦ. Θὰ ὑποχρεωθῶμεν ἐξ ἄλλου νὰ ἐξομοιώσωμεν τὴν ἀσφαλιστικὴν μας νομοθεσίαν μετὰ τὴν τῶν Δυτικῶν, ἐνῶ σήμερον μετὰ ὑπέρογκα ἀσφάλιστρα δὲν καλύπτομεν, ὡς γνωστόν, ὅλους τοὺς ἐργατικὰς κινδύνους ποὺ ἀσφαλίζονται εἰς τὴν Δυτ. Εὐρώπην. Θὰ χρειασθῆ ἐπίσης νὰ ἀλλάξωμεν τὴν κατεύθυνσιν τοῦ μεταναστευτικοῦ μας ρεύματος, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ 35.000 περίπου Ἑλλήνας κατ' ἔτος καὶ τὸ ὁποῖον, κατευθυνόμενον πρὸς τὴν Δυτ. Εὐρώπην, θὰ μᾶς στερήσῃ ἰδίως τῶν εἰδικευμένων ἐργατῶν μας καὶ τῶν καλυτέρων μας τεχνικῶν, χωρὶς δὲ καμίαν παράλληλον ἐξασφάλισιν τῆς ἐξομοιώσεως τοῦ ἐπιπέδου τῆς τεχνικῆς μας ἐκπαίδευσσεως πρὸς τὰ εὐρωπαϊκὰ ἐπίπεδα καὶ χωρὶς φυσικὰ καμίαν ἐλπίδα διοχετεύσεως τοῦ μεταναστευτικοῦ μας ρεύματος πρὸς τὴν Τουρκίαν. Θὰ χρειασθῆ δὲ κυρίως νὰ ἀντιπολογίσωμεν, λόγω τοῦ κλεισμένου πολλῶν βιομηχανιῶν μας, μίαν ἀνυπολογίστων διαστάσεων αὐξήσιν τῆς ἀνεργίας καὶ ὑπαπασχολήσεως, —ἀλλὰ καὶ μίαν σημαντικὴν παράλληλον πτώσιν τῶν ἡμερομισθίων, καὶ συνεπῶς τὴν κατάρρευσιν—ἀντὶ τῆς ἐξαγγελομένης ὑψώσεως τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τῶν Ἑλλήνων ἐργαζομένων. Δὲν εἶναι λοιπὸν, ἐν συμπεράσματι, ὑπερβολικὸς ὁ φόβος τοῦ κ. Χριστοφόρου Στράτου μήπως ἡ Ἑλλάς, δι' ὅλης αὐτῆς τῆς ἀναστατώσεως, μεταβληθῆ εἰς χώραν εἰλώτων. Καὶ δὲν βλέπομεν διὰ ποίας μαγικῆς ράβδου θὰ ἀποσοβηθῆ ὁ τραγικὸς αὐτὸς κίνδυνος, ὅστις θὰ μεταφρασθῆ, πραγματοποιησόμενος, εἰς ἀπροσμέτρητον παρ' ἡμῖν ἐνίσχυσιν τοῦ κομμουνισμοῦ.

ε) θὰ χρειασθῆ ἐπίσης καὶ μία ριζικὴ μεταβολὴ εἰς ὅλην τὴν πολιτικὴν ἐπενδύσεωσιν ξένου κεφαλαίου ἐν Ἑλλάδι. Ἐάν βεβαίως εἶχον πραγματοποιηθῆ τὰ ὅσα ἐπὶ εὐρωπαϊκοῦ ἐπιπέδου μὴ ὁμᾶς ἐπιλέκτων Ἑλλήνων, τῶν ὁποίων εἶχα τὴν τιμὴν νὰ ἡγοῦμαι, εἶχε προωθήσει τῷ 1952-1953 ἐν Βρυξέλλαις καὶ Λονδίνω, δηλ. ἡ ἐξασφάλισις τῶν ἐπενδύσεωσιν τούτων ὑπὸ Εἰδικοῦ Διεθνoῦς Κεφαλαίου, βάσει σχεδίου ἀναλόγου πρὸς τὸ Σχέδιον Μάρσαλ, —τότε βεβαίως θὰ εἶχον ἤδη τεθῆ τὰ θεμέλια μιᾶς ὑγιoῦς πολιτικῆς ἐπενδύσεωσιν. Διότι, χωρὶς κίνδυνον μονομεροῦς ὑποταγῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς μίαν μόνον ξένην κεφαλαιαγοράν, θὰ ἐξενδρίσκετο τὸ ποσοδὸν τὸ ἱκανὸν νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν κλιμακωτὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς πλήρους ἑλληνικοῦ προγράμματος, εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦτο θὰ ἐνετάσσοντο καὶ εὐρύτατα κοινωνικὰ ἔργα, ὡς τὸ τῶν λαϊκῶν κατοικιῶν, ἀλλ' ἐπίσης τόσον ὁ τόκος τῶν ξένων πιστώσεωσιν θὰ ἦτο μηδαμινός, ὅσον καὶ αἱ προθεσμῖαι ἐξοφλή-

έξουσία πού νά τόν έκποιή καί νά έποπτεύη τήν έφαρμογήν του - καί πάλιν όμως, πώς ήτο δυνατόν καί πώς είναι ακόμη δυνατόν νά υπάρξει έστω καί ύποτυπώδης έφαρμογή του; Όταν αί Κυβερνήσεις εναλλάσσονται παρ' ήμῶν, μέ μίαν μέσην χρονικήν διάρκειαν εκάστης ενός ή τῶ πολὺ ενός καί ήμισίος έτους - όταν συνεπῶς ανά πάσαν έλληνικήν 10ετίαν τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ αλλάζει 7 ἢ καί 10 Ὑπουργούς, - όταν τίποτε δὲν έμποδίζει τοὺς εναλλασσομένους τούτους Ὑπουργούς τοῦ Συντονισμοῦ νά μεταβάλ- λουν ἄρδην τήν ὑπὸ τῶν προκατόχων των χαραχθεῖσαν ἢ εφαρμοσθεῖσαν πολιτικήν, - όταν καί αὐτὰ ακόμη τὰ μεγάλα οικονομικά μας ἱδρύματα αλλάζουν διοικήσιν, ἀναλόγως τῆς πρὸς αὐτὰ εὐνοίας ἢ δυσμενείας τῶν εναλλασσομένων Κυβερνήσεων - όταν παρήλθε δεκαετία ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ὑποτιθεμένης ἐθνικῆς μας ἀνασυγκροτήσεως, χωρὶς τίποτε ἢ σχεδὸν τίποτε νά γίνη οὔτε διὰ νά ἀποκατασταθῇ ἡ δημοσία μας πίστις, οὔτε διὰ νά καταστή οὐσιωδῶς εὐθηνότερον τὸ χρῆμα, οὔτε διὰ νά υπάρξει τὸ ἀπα- ραίτητον μόνιμον ὄργανον ἀσκήσεως τῆς βιομηχανικῆς μας πίστεως, οὔτε διὰ νά καταργηθοῦν οἱ ὑπὲρ τρίτων φόροι, οὔτε διὰ νά ἐξυγιανθῇ τὸ ΙΚΑ καί ὄργανωθῇ ὁ ὅλος μηχανισμὸς τῆς κοινωνικῆς μας ἀσφαλίσεως - ἐρωτῶ εἰς τί θὰ ὠφέλει καί αὐτὸς ακόμη ὁ τελειότερος σχεδιασμὸς ἢ προγραμμα- τισμὸς τῆς οικονομικῆς μας πολιτικῆς καί ποία οὐσία θὰ ἐνυπῆρχε ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ἣτις θὰ εἶχε τὴν εὐθύνην ταύτης;

Καί ὁ γέγονε, βεβαίως, γέγονε καί οὐκ ἀπογίνεται. Ἄλλ' ὁ τουισμὸς αὐτῆς τῆς καταστάσεως, μακρὰν κάθε μεμφοιρίας διὰ τὸ παρελθόν, ἀφορᾷ ἤδη, ζωτικώτατα μάλιστα, τὸ παρὸν καί τὸ μέλλον, ἐν στενῇ δὲ συσχετίσει πρὸς τὸ πρόβλημα τῆς Εὐρωπ. Οἴκου. Κοινοπραξίας. Διότι, ὅπως ἐσημείωσε ἐσχάτως εἰς περισπούδαστον ὁμιλίαν του ἐν τῇ Ἄνωτ. Σχολῇ Βιομ. Σπου- δῶν ὁ ἀξιοτίμος πρῶην Ὑπουργὸς κ. Χρ. Εὐελπίδης καί ὅπως βοοῦν αὐτὰ ταῦτα τὰ πράγματα, διὰ νά δυνηθῇ ἡ Ἑλλάς νά προσαρμοσθῇ, ἔστω καί μετὰ 15 ἢ 17 ἔτη, ὡς καλεῖται νὰ τὸ πράξη, εἰς τὴν πραγματικότητα πού θὰ δημιουργηθῇ ἐκ τῆς ἐνδεχομένης Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης—ἐάν, βεβαίως, πρόκειται εἰς αὐτὴν νά ἐνταχθῇ—θὰ χρειασθῇ ὅπωςδῆποτε νά φέρη εἰς πέρας τὰς ἐξῆς 5-6 τεραστίας ἐκτάσεως εἰρηνικὰς οικονομικὰς ἐπανάστασεις, εκάστη ἐκ τῶν ὁποίων μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἀπροσμετρήτου αἰσιοδο- ξίας εἶναι, κατ' ἐμέ, δυνατόν νά πραγματοποιηθῇ, ὑπὸ τὰς ακόμη ἰσχυροῦσας πολιτικὰς παρ' ἡμῖν συνθήκας καί συνθηβίας πού πρὸ ὀλίγου ἀπεικονίσασαμεν.

Διότι θὰ χρειασθῇ:

- α) μίᾳ ἀληθινῇ δημοσιονομικῇ ἐπανάστασις. Ὡς γνωστὸν τὰ 25% τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ μας καλύπτονται διὰ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, τὸ δὲ μέγιστον ποσοστὸν τούτων εἶναι δασμοὶ ἐπὶ προϊόντων τῆς Δυτ. Εὐρώπης, δηλ. δασμοὶ ὑπὸ τὸ ἀπειλούμενον νέον καθεστῶς καταργη- τοί. Θὰ χρειασθῇ συνεπῶς ἡ σημαντικὴ προσφυγὴ εἰς αὐξήσιν τῆς ἀλλῆς φορολογίας τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, διὰ τὴν ὁποῖαν οὔτε κἀν προμελέτῃ καμμία ἔχει γίνει, καθ' ὅσον γνωρίζω.
- β) θὰ χρειασθῇ μίᾳ ακόμη βαθυτέρα βιομηχανικῇ ἀναμόχλευσις, λόγῳ τοῦ ὑπὸ τὸ ἀπειλούμενον εὐρωπαϊκὸν καθεστῶς ἀναγκαστικοῦ κλεισίματος τῶν δασμοβιώτων βιομηχανιῶν μας καί λόγῳ τῆς ἀδυναμίας προσφορᾶς συναγωνιστικῶν τιμῶν καί ὑπὸ τῶν ἄλλων ακόμη βιομηχανικῶν μας ἐπι- χειρήσεων, ἐναντι μάλιστα τῶν ακόμη χαμηλοτέρων ἢ σήμερον τιμῶν πού θὰ προσφέρωνται ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων, ὅταν θὰ λειτουργήσῃ ἡ Κοινο- πραξία των. Διότι ἤδη τὸ 1951, ἐάν ἐπετεύχθη, ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μὲν θητείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Βιομηχανίας, ἐξαγωγή βιομηχανικῶν μας προϊόντων εἰς Ἀγγλίαν, τοῦτο κατωρθώθη—σᾶς τὸ ἐξομολογοῦμαι σήμερον—μέ πολι-

τικά μόνον επιχειρήματα. "Εκτοτε δέ, ελάχιστα, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἐγένοντο διὰ τὴν ὀργάνωσιν, τὸν συγχρονισμόν καὶ τὴν ἐξυγίανσιν τῆς βιομηχανίας μας. Ἐὰν λοιπὸν παρῆλθον ἐξ ὀλόκληρα ἔτη ἄνευ ὀργανωτικῆς προόδου, διερωτᾶται τις πῶς θὰ γίνη ἡ πολὺ ἀκόμη βαθυτέρα βιομηχανικὴ ἐπανόστασις εἰς τὴν ὁποίαν καλούμεθα σήμερον; Τὸ θέμα προσλαμβάνει μάλιστα καὶ αὐτόχρονα ἔθνη σήμασιαν, προκειμένον εἰδικῶς περὶ τῆς σιδηροβιομηχανίας μας.

γ) θὰ χρειασθῆ ἐπίσης μία πελωρία ναυαγοσωστικὴ προσπάθεια ἐναντι τῆς βιοτεχνίας μας. Διότι, ὑπὸ τὴν Εὐρωπ. Κοινοπραξίαν, πολλὰ ἔτοιμα εὐρωπαϊκὰ προϊόντα, ὑποδήματα ἰδίως καὶ ἐνδύματα, θὰ κατακλύσουν τὴν ἑλληνικὴν ἀγοράν, καταδικάζοντα εἰς θάνατον εὐρεῖς κλάδους τῆς βιοτεχνικῆς μας δραστηριότητος.

δ) θὰ χρειασθῆ ἀκόμη ἡ ριζικὴ ἀνασκαφὴ ὅλων τῶν ὄρων καὶ συνθηκῶν τῆς ἐργατικῆς καὶ κοινωνικῆς μας πολιτικῆς. Διότι ἀφ' ἑνὸς θὰ χρειασθῆ νὰ προσαρμόσωμεν εἰς τὸ 40ωρον, τὸ 48ωρον τῆς ἑβδομαδιαίας ἐργασίας μας, ἐξ οὗ μείωσις κατὰ 17 % τῆς παραγωγικῆς ἀποδόσεως τοῦ ἐργατο-ὑπαλλήλικου μας δυναμικοῦ. Θὰ ὑποχρεωθῶμεν ἐξ ἄλλου νὰ ἐξομοιωσωμεν τὴν ἀσφαλιστικὴν μας νομοθεσίαν μετὰ τὴν τῶν Δυτικῶν, ἐνῶ σήμερον μετ' ὑπέρογκα ἀσφάλιστρα δὲν καλύπτομεν, ὡς γνωστόν, ὅλους τοὺς ἐργατικούς κινδύνους ποὺ ἀσφαλίζονται εἰς τὴν Δυτ. Εὐρώπην. Θὰ χρειασθῆ ἐπίσης νὰ ἀλλάξωμεν τὴν κατεύθυνσιν τοῦ μεταναστευτικοῦ μας ρεύματος, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ 35.000 περίπου "Ελλήνας κατ' ἔτος καὶ τὸ ὁποῖον, κατευθυνόμενον πρὸς τὴν Δυτ. Εὐρώπην, θὰ μᾶς στερήσῃ ἰδίως τῶν εἰδικευμένων ἐργατῶν μας καὶ τῶν καλυτέρων μας τεχνικῶν, χωρὶς δὲ καμίαν παράλληλον ἐξασφάλισιν τῆς ἐξομοιώσεως τοῦ ἐπιπέδου τῆς τεχνικῆς μας ἐκπαίδευσσεως πρὸς τὰ εὐρωπαϊκὰ ἐπίπεδα καὶ χωρὶς φυσικὰ καμίαν ἐλπίδα διοχετεύσεως τοῦ μεταναστευτικοῦ μας ρεύματος πρὸς τὴν Τουρκίαν. Θὰ χρειασθῆ δὲ κυρίως νὰ ἀντιμετωπίσωμεν, λόγω τοῦ κλεισίματος πολλῶν βιομηχανιῶν μας, μίαν ἀνυπολογίστων διαστάσεων αὐξησιν τῆς ἀνεργίας καὶ ὑπαπασχολήσεως, —ἀλλὰ καὶ μίαν σημαντικὴν παράλληλον πτώσιν τῶν ἡμερομισθίων, καὶ συνεπῶς τὴν κατάρρευσιν—ἀντὶ τῆς ἐξαγγελλομένης ὑψώσεως τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τῶν Ἑλλήνων ἐργαζομένων. Δὲν εἶναι λοιπὸν, ἐν συμπεράσματι, ὑπερβολικὸς ὁ φόβος τοῦ κ. Χριστοφόρου Στράτου μήπως ἡ Ἑλλάς, δι' ὅλης αὐτῆς τῆς ἀναστατώσεως, μεταβληθῆ εἰς χώραν εἰλώτων. Καὶ δὲν βλέπομεν διὰ ποίας μαγικῆς ράβδου θὰ ἀποσοβηθῆ ὁ τραγικὸς αὐτὸς κίνδυνος, ὅστις θὰ μεταφρασθῆ, πραγματοποιιούμενος, εἰς ἀπροσμέτρητον παρ' ἡμῖν ἐνίσχυσιν τοῦ κομμουνισμοῦ.

ε) θὰ χρειασθῆ ἐπίσης καὶ μία ριζικὴ μεταβολὴ εἰς ὅλην τὴν πολιτικὴν ἐπενδύσεωσιν ξένου κεφαλαίου ἐν Ἑλλάδι. Ἐὰν βεβαίως εἶχον πραγματοποιηθῆ τὰ ὅσα ἐπὶ εὐρωπαϊκοῦ ἐπιπέδου μὴ ὁμᾶς ἐπιλέκτων Ἑλλήνων, τῶν ὁποίων εἶχα τὴν τιμὴν νὰ ἡγοῦμαι, εἶχε προωθήσει πῶ 1952-1953 ἐν Βρυξελλαῖς καὶ Λονδίνω, δηλ. ἡ ἐξασφάλισις τῶν ἐπενδύσεωσιν τούτων ὑπὸ Εἰδικοῦ Διεθνoῦς Κεφαλαίου, βάσει σχεδίου ἀναλόγου πρὸς τὸ Σχέδιον Μάρσαλ, —τότε βεβαίως θὰ εἶχον ἤδη τεθῆ τὰ θεμέλια μιᾶς ὑγιoῦς πολιτικῆς ἐπενδύσεωσιν. Διότι, χωρὶς κίνδυνον μονομεροῦς ὑποταγῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς μίαν μόνον ξένην κεφαλαιαγοράν, θὰ ἐξευρίσκετο τὸ ποσὸν τὸ ἱκανὸν νὰ ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν κλιμακωτὴν ἐκτέλεσιν ἑνὸς πλήρους ἑλληνικοῦ προγράμματος, εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦτο θὰ ἐνετάσσοντο καὶ εὐρύτατα κοινωνικὰ ἔργα, ὡς τὸ τῶν λαϊκῶν κατοικιῶν, ἀλλ' ἐπίσης τόσον ὁ τόκος τῶν ξένων πιστώσεωσιν θὰ ἦτο μηδαμινός, ὅσον καὶ αἱ προθεσμῖαι ἐξοφλή-

σεως μακροχρόνιοι. Και τότε μὲν ἡ ἐπίσημος Ἑλλάς ἠμέλησε τὴν μέθοδον ἐκείνην ἐνεργείας, ἴσως διότι δὲν ἐσκέφθη σοβαρῶς τὴν προηγουμένην ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς ἐξυπηρετήσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ μας δημοσίου χρέους, ἣτις ἀπέτελει προϋπόθεσιν τῆς ἐπιτυχίας μιᾶς τοιαύτης πολιτικῆς. Ἦδη δὲ σήμερον μᾶς προσφέρεται, μετὰ τὴν πρότασιν εἰσοδοχῆς μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ, μία νέα εὐκαιρία ἵνα τοποθετηθῆ τὸ θέμα ἐπὶ τῆς μόνης αὐτῆς θεμελιωμένης βάσεως. Ἄλλ' εἶναι ἐπίσης βέβαιοι ὅτι θὰ ἀπαιτηθῆ πρὸς τοῦτο μία σκληροτάτη προσπάθεια, διότι μετὰ τὴν σημερινὴν μορφήν τῆς νέας Εὐρωπαϊκῆς Οἴκου. Πολιτικῆς συμβαίνει καὶ τοῦτο τὸ παράδοξον πού θὰ πρέπει νὰ διορθώσωμεν: ὅτι τοιοῦτο διεθνὲς Κεφάλαιον ἐπεנדύσεων προβλέπεται μὲν ὑπὲρ τῶν 6 πλουσιῶν κρατῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἀλλὰ λησμονεῖται προκειμένου περὶ τῆς ΕΖΕΣ καὶ τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς πληρώσεως αὐτοῦ τοῦ τρομακτικοῦ κενοῦ θὰ χρειασθῆ μία εἰς ὑψηλὴν κλίμακα ὠργανωμένη ἑλληνικὴ πανστρατιά.

στ) δὲ καὶ τελευταῖον, μία ἀνάλογος σημαντικὴ μας ἐξόρμησις θὰ χρειασθῆ, μὲ στόχον τὴν τελείως ἀπαραίτητον ἐπίτευξιν τῆς συμπεριλήψεως καὶ τῶν εὐρωγικῶν μας προϊόντων εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς ΕΖΕΣ ἢ γενικώτερον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινοπραξίας. Διότι, ἄνευ τούτου, ἡ Ἑλλάς θὰ ὑποκτονεῖ ἐν κυριολεξίᾳ εἰσπρηκτικὴν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην—ἐνῶ ὅμως συγχρόνως καὶ ὁ ἐκ ταύτης ἀποκλεισμός μας θὰ ἦτο ἐξ ἴσου θανάσιμος, διὰ τὰ καπνὰ μας ἰδίως, διὰ τὴν σταφίδα μας, διὰ τὰ φρούτα καὶ τὰ λαχανικά μας.

Καὶ ἤδη σᾶς ἐρωτῶ, Κύριοι: θὰ παρασυρθῆ ἔστω καὶ εἰς ἐξ ὑμῶν ἀπὸ ἱκανὴν αἰσιοδοξίαν ὥστε νὰ προβλέψῃ ὅτι ὅλαι αὗται αἱ ἑλληνικαὶ ἐκστρατεῖαι, ὅλαι αὗται αἱ μεθοδικαὶ οἰκονομικαὶ μας ἐπαναστάσεις, ὅλαι αἱ ἐκ βάθρων ἀναγκαῖαι μεταβολαὶ τῆς ὅλης μας δημοσιονομικῆς καὶ οἰκονομικῆς μας διαρθρώσεως, εἶναι ἐφικταὶ μὲ τὰς μέχρι τοῦδε ἰσχυροῦσας πολιτικὰς, κυβερνητικὰς καὶ κρατικὰς μας μεθόδους, συνθηεῖας καὶ διαδικασίας, πού προηγουμένως ἀπεικονίσαμεν;

Τὸ κατ' ἐμέ, εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ὅλ' αὐτὰ εἶναι τελείως ἀνέφικτα ἄνευ χαράξεως καὶ ἄνευ συνταγματικῆς, μάλιστα κατοχυρώσεως μιᾶς παγίας, διακομματικῆς καὶ ἀπαρασαλεύτου οἰκονομικῆς πολιτικῆς, ἣτις νὰ μὴ ὑπόκειται εἰς τὴν ἀστάθειαν, τὰς διακυμάνσεις, τὰς προχειρότητας καὶ τὰς ἰδιοτροπίας ἀκόμη, κάποτε, τῆς ἀνεκαθεν παρ' ἡμῖν ἰδιοτύπου πολιτικῆς καὶ κυβερνητικῆς ζωῆς. Ὁφείλω δὲ νὰ τονίσω ὅτι ὁ ἀπαραίτητος αὐτὸς ὅρος, ἢ *sine qua non* αὐτῆ προϋπόθεσις, δέον, ἐπὶ ποινῇ θανάτου, νὰ πληρωθῆ, ὄχι μόνον προκειμένου νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν ΕΖΕΣ, ἀλλὰ καὶ ἂν πρόκειται μόνον τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν τῶν 6, ἐκ τῶν ἑξῶ, νὰ ἀντιμετωπίσωμεν, ἴσως μάλιστα, ὡς θὰ ἴδωμεν κατωτέρω, ἀνεξαρτήτως καὶ αὐτῆς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἐὰν θέλωμεν ὅπωςδήποτε νὰ ἐπιζήσωμεν μέσα εἰς τὸν νέον κόσμον πού ἐγκυμονεῖται.

Διότι εἰς τὴν περίπτωσιν, πάντως, τῆς οἰασδήποτε ἐφαρμογῆς μιᾶς Εὐρωπ. Κοινοπραξίας, θὰ συμβῆ μαθηματικῶς τοῦτο τὸ δραματικόν: ὅτι, ἐκ δύο πλέον πλευρῶν θὰ ἀνοίξῃ ἔτι πλατυτέρα ἢ ψαλῖς τῶν ἀποστάσεων πού χωρίζουν τόσον τὸ μέγεθος τοῦ ἔθνικοῦ μας εἰσοδήματος ὅσον καὶ τὸν ρυθμὸν τῆς περαιτέρω ἐξελιξεῶς του, ἀμφότερα ἐν σχέσει πρὸς τὸ δυτικόν. Διότι, τῶν μὲν Δυτικῶν τὸ εἰσοδήμα θὰ αὐξάνῃ ἀλματωδῶς καὶ μὲ ἐντονώτερον μάλιστα τοῦ σημερινοῦ ρυθμῶν, ἐνῶ τὸ ἰδικόν μας θὰ μειοῦται καὶ ἐναντι τῶν σημερινῶν ἀκόμη ἐπιπέδων, πού ἤδη εἶναι παγκοίνως τόσον χαμηλά. Οἱ πλοῦστοι δηλ. τῆς Εὐρώπης θὰ γίνουσι κατὰ πολὺ πλουσιώ-

τεροι, ἡ δ' Ἑλλάς—ὁ ἤδη πτωχὸς συγγενής—κατὰ πολὺ πτωχότερα. Καὶ δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐπεκταθῶ ἐπὶ τῶν πολιτικῶν καὶ καθεστωτικῶν συν-
 επειῶν ποὺ θὰ ἔχη διὰ τὴν χώραν μας μιὰ τοιαύτη ἐξέλιξις.

Δ'

Ποῖα εἶναι ὅμως αἱ διεθνεῖς πολιτικαὶ προοπτικά, ὡς πρὸς τὴν ἐν γένει
 Εὐρωπαϊκὴν Κοινοπραξίαν, ἡ ὁποία φαίνεται ἀποφασισμένη; Ἡ Κοινὴ
 Ἄγορὰ ὑπεγράφη ἐν Ρώμῃ τὴν 25 Μαρτίου, πρὸ δύο μηνῶν, ὑπόκειται δ'
 εἰς τὴν κύρωσιν τῶν 6 Βουλῶν τῆς Δυτ. Εὐρώπης, ἐξ ὧν ὅμως μόνη ἡ
 Γερμανικὴ μέχρι σήμερον τὴν ἐκύρωσε. Καὶ ὑπῆρξε φυσικὸν τοῦτο. Διότι ἡ
 Γερμανία, ἥτις μέσα εἰς 9 ἔτη ἐτετραπλασίασε τὰ κεφαλαιουχικά της ἀγαθὰ
 καὶ ἐντὸς βετίας ὑπερεδιπλασίασε τὰς ἐξαγωγὰς της—εἶναι ἡ ἀκμαιοτέρα
 σήμερον δύναμις τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης—ὑπεισδύουσα δὲ τώρα, διὰ τῆς
 Κοινῆς Ἄγορᾶς, καὶ εἰς τὴν Βορ. Ἀφρικὴν ἀκόμη θὰ ἀποβῆ ἔτι ἀκμαιοτέρα.
 Ἐξ ἄλλου, ἡ στάσις ποὺ θὰ τηρήσῃ τὸ Γαλλικὸν Κοινοβούλιον εἶναι ἀκόμη
 ἀδηλος—ιδίαι μετὰ τὴν σημερινὴν πτώσιν τῆς Κυβερνήσεως Γκυ Μολλέ.
 Δὲν εἶναι ἄλλωστε μακρὰν ἡμῶν τὸ προηγούμενον τοῦ γαλλικῆς πρωτο-
 βουλίας περιφήμου Συμφώνου περὶ Εὐρωπαϊκοῦ Στρατοῦ, τὸ ὁποῖον
 ἀπέκρουσε τελικῶς τὸ 1954 ἡ Γαλλικὴ Ἔθνοςυνέλευσις. Σήμερον δὲ πάλιν
 πολλοὶ Γάλλοι φοβοῦνται μήπως διὰ τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς ἡ χώρα των καὶ
 ἴσως ἡ Εὐρώπη ὀλόκληρος τελικῶς ὑποταχθοῦν εἰς ἓνα πλήρη γερμανο-
 ἀμερικανικὸν ἡγετικὸν ἔλεγχον, μέσῳ τῶν παντοδυνάμων ἐν Γερμανίᾳ
 ἀμερικανο-γερμανικῶν ἐταιριῶν καὶ μέσῳ τῆς ἐξ Ἀμερικῆς προμηθείας τῶν
 διασπασμένων ὑλικῶν καὶ ἐγκαταστάσεων.

Ἄς ὑποθέσωμεν ὅμως ὅτι ἡ Κοινὴ Ἄγορὰ θὰ κυρωθῇ παρὰ ταῦτα ὑφ'
 ὄλων τῶν 6, καὶ ὅτι θὰ γίνῃ καθεστῶς. Οἱ πρωτεργάται τῆς νέας αὐτῆς
 Εὐρωπ. οικονομικῆς πολιτικῆς δὲν ἀποκρύπτουν ὅτι τόσον ἡ Κοινοπραξία
 τοῦ Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος, ὅσον καὶ ἡ Εὐρατομικὴ Κοινοπραξία καὶ ἡ
 Κοινὴ Ἄγορὰ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναπτυχθοῦν παρὰ εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς
 Εὐρωπαϊκῆς Ὄμοσπονδίας, μὲ πλήρη πολιτικὴν ἐνοποίησην τῆς Δυτ.
 Εὐρώπης, μὲ κοινὴν ἐξωτερικὴν πολιτικὴν, μὲ ὑπερεθνικὴν ἐξουσίαν κατὰ
 πλειοψηφίαν κυβερνῶσαν καὶ τοὺς 6, μὲ κοινὸν δὲ Κοινοβούλιον ἐκλεγόμενον
 διὰ καθολικῆς ψηφοφορίας καὶ κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐθνικῶν πληθυσμῶν.
 Μὲ μίαν λέξιν, ἀπροσδιόριστος κάπως, ἀλλ' ἀπεριόριστος ἀσφαλῶς εἰς
 ὑπερεθνικὰς ἐξελίξεις προμηνύεται ἡ μελλοντικὴ μορφή τῆς Δυτ. Εὐρώπης.

Καὶ ἐρωτᾶται: Εἶναι ἡ Ἑλλάς διατεθειμένη νὰ εἰσέλθῃ εἰς μίαν τοιαύτην
 Ὄμοσπονδίαν, ἡ εἰς τὴν ὁποίαν ἔνταξις της θὰ μεταφράζεται εἰς μίαν ἄνευ
 ὄρων ὑποταγήν; Ἐν τῷ νέῳ ἄλλωστε τούτῳ εὐρωπαϊκῷ ὀργανισμῷ, δὲν
 εἶναι γνωστὸν μέχρι ποίου σημείου θὰ ἐπενεργῇ ἡ Ἀμερικανικὴ ἐπιρροή.
 Διότι αὕτη ἦτο μὲν δεσπότης καὶ ἀποφασιστικὴ ἐφ' ὅσον ἡ ἐνοποίησις
 τῆς Εὐρώπης προωθεῖτο ἀπὸ τοὺς καθολικοὺς—τὸν Σουμάν, τὸν Ντέ Γκάσπε-
 ρι καὶ τὸν Ἀντενάουερ—ἀλλ' ἤδη ὁ ἔλεγχος τῆς πολιτικῆς εἰς τὴν Δυτ.
 Εὐρώπην φαίνεται μᾶλλον περιερχόμενος εἰς τὰ σοσιαλιστικὰ κόμματα, τὰ
 ὁποῖα φιλοδοξοῦν νὰ ἀναγάγουν τὴν Ἡνωμ. Εὐρώπην εἰς 3ην παγκόσμιον
 δύναμιν, ἀνεξάρτητον ἐναντι τόσον τῆς Σοβιετικῆς Ρωσσίας ὅσον καὶ τῆς
 Ἀμερικῆς. Εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ τῆς τοιαύτης ἐπικρατήσεως τῶν σοσια-
 λιστικῶν ἀπόψεων, τὰ εὐρωπαϊκὰ μονοπώλια θὰ ἐνισχυθοῦν μέσα εἰς τοὺς
 κόλπους τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς, τοσοῦτῳ δὲ μᾶλλον καθ' ὅσον εἰς αὐτὸ τοῦτο
 τὸ πρόγραμμα τῆς Εὐρωπ. Οἴκου. Κοινοπραξίας ἀναγράφεται ἡ προστασία
 τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας ἐναντι παντὸς μὴ εὐρωπαϊκοῦ κεφαλαίου.

Καί δὲν πιθανολογεῖται ἔτσι τοῦτο μόνον τὸ παράδοξον: ὅτι δηλ. ἀνάδοχος τῆς μονοπωλιακῆς διακυβερνήσεως τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας θὰ εἶναι ὁ δυτικὸς σοσιαλισμὸς. Ἐπιπροσθέτως, ὁ αὐτὸς σοσιαλισμὸς θὰ ἐπιδιώξη, μέσῳ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, καὶ ἕνα ἄλλον ἀναχρονισμόν, τὴν ἐπὶ τινα τοῦλάχιστον χρόνον ἐδραΐωσιν τῆς ἀποικιοκρατίας, διὰ τῆς ὑπὸ τῆς Κοινοπραξίας προβλεπομένης ἐντατικῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἀπομενουσῶν ἀποικίων τῆς Γαλλίας, τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ὀλλανδίας, χάρις εἰς τὴν ἐλπίζομένην ὑψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἰθαγενῶν τῆς Ἀφρικῆς, τῶν ὁποίων ἐπιδιώκεται νὰ χαλαρωθῇ οὕτω ἡ ἀντιαποικιακὴ ἀντίδρασις. Ὅποτε ἐρωτᾶται πάλιν: εἶναι ἡ Ἑλλάς διατεθειμένη νὰ συνεργήσῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἀναζωογόνησιν τῆς ἀποικιοκρατίας;

Ἄλλὰ δὲν ἀποκλείεται καὶ τὸ ἄλλο: εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν νὰ εἰσέλθῃ ἀργότερα, κατὰ ἕνα ἢ ἄλλον τρόπον, καὶ ὀλόκληρος ἡ Βρεττανικὴ Κοινοπολιτεία. Διότι σήμερον μὲν ἡ Ἀγγλία δὲν στέργει νὰ εἰσέλθῃ, διὰ νὰ μὴ ὑποταχθῇ εἰς ἐνιαῖον δασμολόγιον ἐναντι τοῦ ὑπολοίπου κόσμου, ὡς ὀρίζει ἡ Κοινὴ Ἀγορά. Ἄλλ' ἂν γίνῃ δεκτὴ μαζί με τὸ σύνολον τῆς Κοινοπολιτείας, τότε δὲν θὰ μείνῃ παρὰ ἡ δυσχερεστάτῃ ἀλλ' ὄχι ἀνέφικτος προσαρμογὴ τῆς δασμολογικῆς πολιτικῆς τῆς Δυτ. Εὐρώπης πρὸς τὴν ἀντίστοιχον Ἀμερικανικὴν, διὰ νὰ ἀναβιώσῃ πλέον καὶ νὰ ἐπικρατήσῃ τελικῶς ἡ σχολὴ τῆς στενωτάτης ἀμερικανο-εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς ὀργανώσεως, ἣτις θὰ διολισθήσῃ σαφῶς ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ ΝΑΤΟ, τῆς Ἀτλαντικῆς δηλ. Συμμαχίας.

Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν πιθανώτατα στρέφεται διὰ τῆς τεθλασμένης ἡ βρεττανικὴ πολιτικὴ. Διὰ τοῦτο ἴσως καὶ ἐπρόβλεπεν ἐσχάτως, ὡς προϋπόθεσιν τῆς εισόδου τῆς εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν, τοὺς γνωστούς καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπαραδέκτους, ὡς ἀπροσαρμόστους, ὄρους τῆς προστασίας τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων τῆς Κοινοπολιτείας. Καὶ διὰ τοῦτο ἐπίσης, πιθανώτατα, ἀντεπρότεινε τὴν συγκρότησιν τῆς ΕΖΕΣ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὅμως θὰ ἀπεκλείετο ἡ γεωργικὴ οἰκονομία, τῆς νέας κοινοπραξίας καθισταμένης ἀποκλειστικῶς βιομηχανικῆς.

Ἄλλὰ, τοῦλάχιστον, ἐπετεύχθη οὕτω τὸ εὐεργετικὸν ἀποτέλεσμα τὸ ὁποῖον εἶμαι εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ προβλέψω ἐνώπιόν σας, τὸ ὁποῖον ἄλλωστε μᾶς προανήγγειλε ἐσχάτως εἰς ὁμιλίαν του ἐν τῇ ἐδῶ Νομικῇ Σχολῇ καὶ ὁ ἐκ τῶν πρωτεργατῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κινήσεως Γάλλος καθηγῆτής κ. René Coustin, δηλαδὴ τὴν ματαίωσιν τῆς ΕΖΕΣ. Ἄλλὰ ἐὰν πιθανώτατα «παρῆλθε οὕτω ἀφ' ἡμῶν τὸ ποτήριον τοῦτο», αὐτὸ ὅμως δὲν μειώνει—πρέπει νὰ τὸ τονίσωμεν—τὴν βαρῦτητα, τὴν οἰζύτητα καὶ τὴν αὐτόχρονη ζωτικὴν σημασίαν τοῦ προβλήματος τὸ ὁποῖον τίθεται ἐνώπιόν μας, διότι φαίνεται ἀκατάσχετος ἡ ροπὴ τῆς Δυτ. Εὐρώπης πρὸς τὴν οἰκονομικὴν ἐνοποίησιν, καὶ οὕτως ἢ ἄλλως, εἴτε μέσῳ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, εἴτε δι' ἄλλων ἀπροβλέπτων ἀκόμη συνδυασμῶν καὶ συμβιβασμῶν τῶν ἰσχυρῶν τῆς διεθνοῦς παρατάξεως, θὰ εὐρεθῶμεν πιθανώτατα πρὸ ἐνὸς εἶδους διεθνηομένης οἰκονομίας, εἰς διεθνή ἢ εὐρωπαϊκὴν κλίμακα, πρὸ ὑποχρεώσεώς μας νὰ ἐνσωματωθῶμεν ὡς ἀπλοῦν τμήμα ἐντὸς τοῦ εὐρυτέρου εὐρωπαϊκοῦ χώρου, ὅστις ἀπορροφᾷ τὰ 2)3 περίπου τοῦ ἐξωτερικοῦ μας ἔμπορίου, συνεπῶς πρὸ τῶν αὐτῶν δυσχερειῶν, ἀμηχανιῶν καὶ ἀδυναμιῶν τὰς ὁποίας ἀνωτέρω ἀνελύσαμεν.

Συμφωνῶ συνεπῶς με τὸν κ. Δαμαλᾶν, ὅταν τονίξῃ ὅτι «ὀπωσδὴποτε ἡ ἀναδιάρθρωσις τῆς οἰκονομίας μας ἀποτελεῖ ἀνάγκην ἐπιτακτικὴν καὶ θὰ ἀπαιτηθῇ διεξαγωγὴ σκληροῦ οἰκονομικοῦ ἀγῶνος». Καὶ προσθέτω ὅτι, κατ' ἀκολουθίαν, ὀλόκληρος ἡ προαναφερθεῖσα ἀπαραίτητος κοσμογονία

εις τὸν δημοσιονομικόν, βιομηχανικόν, ἔργατο-κοινωνικόν καὶ τὸν διεθνῆ οικονομικόν τομέα τῆς πολιτικῆς μας πρέπει μέχρι τοῦ ἀκροτάτου ὀρίου, χωρὶς τὴν ἐλαχίστην καθυστέρησιν καὶ μὲ τὰς μνημονευθείσας πολιτικὰς προϋποθέσεις, πυρετωδῶς, ἀόκως καὶ ὀπωσδήποτε νὰ ἐπιδιωχθῆ.

Ε.

Δὲν θὰ ἦτο ὅμως πλήρης ἡ σημερινή μου εἰσήγησις, ἐὰν δὲν ἔδιδα καὶ συγκεκριμένην ἀπάντησιν εἰς τὸ ἀγωνιώδες ἐρώτημα τὸ ὁποῖον, *tebus sic stantibus* ὑπὸ τὰς παρούσας δηλαδὴ περιστάσεις, τίθεται ἐνώπιόν μας ἀπὸ τὸ ΟΕΟΣ, ὡς πρὸς τὴν τωρινήν μας τοποθέτησιν ἔναντι τῆς νέας οικονομικῆς πολιτικῆς τῆς Δυτ. Εὐρώπης, εἰς ἣν καλούμεθα νὰ ἐνταχθῶμεν.

Ἄκραι ἀπαντήσεις ἐδόθησαν μέχρι τοῦδε δύο κατηγοριῶν. Ἡ μία σταθερᾶς ἀποδοχῆς, ὑπὸ τοῦ κ. Μαρκεζίνη, ὅστις εἰς τὸν πρόσφατον λόγον του τοῦ Ἡρακλείου ἐδήλωσεν, ἀναιτιολογητῶς ἄλλωστε, ὅτι «δὲν ὑπάρχει δίλημμα, ἀλλὰ σαφῆς θετικὴ ἀπάντησις», μὲ τὴν μόνην ἐπιφύλαξιν «τῶν εὐπαθῶν σημείων τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας μας, τῶν ὁποίων ἡ ἔξασφάλισις δύναται νὰ κατοχυρωθῆ».

Ἄλλ' ἐξ ἀντιθέτου ὑπάρχει καὶ ἡ ἐξ ἴσου κατηγορηματικὴ ἄρνησις ἀποδοχῆς, τὴν ὁποῖαν ἐκδηλώνει μεγάλη μερὶς τοῦ βιομηχανικοῦ μας κόσμου καὶ πρὸς τὴν ὁποῖαν φαίνονται νὰ συντάσσονται ἀφ' ἐνὸς ὁ κ. Εὐελπίδης, ὑποδεικνύων πολιτικὴν οικονομικῆς οὐδετερότητος ἔναντι τῶν μεγάλων οικονομικῶν χώρων τοῦ κόσμου, ἐπίσης ὁ ἐν ΟΕΟΣ μόνιμος ἀντιπρόσωπος τῆς Ἑλλάδος (12 Φεβρουαρίου 1957), θεωρῶν τὴν σήμερον προτεινομένην ἔστω καὶ κατ' ἀρχὴν ἀποδοχὴν τοῦ Σχεδίου ὡς «ἀπολύτως ἀπαράδεκτον», λόγῳ τῆς μὴ προηγουμένης «ἐξισώσεως τῆς παραγωγῆς καὶ τῶν βιοτικῶν ἐπιπέδων εἰς τὰς διαφόρους εὐρωπαϊκὰς χώρας», ἀλλ' ἐπίσης καὶ ὁ βουλευτὴς κ. Σαββόπουλος, ὅστις, ὁμιλῶν πρὸ μηνὸς εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Συνέλευσιν τοῦ Στρασβούργου, σαφῶς ὑπηνίχθη ὅτι ἡ καταβαλλομένη σήμερον εὐρωπαϊκὴ προσπάθεια «ἔχει ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν διασφάλισιν οικονομικῶν συμφερόντων μόνον μερικῶν Μεγ. Δυνάμεων». Ὁ κ. Χρηστίδης ὑπῆρξε μάλιστα αὐστηρότατος ἐνώπιον τοῦ ΟΕΟΣ, λέγων ὅτι ἡ κατ' ἀρχὴν ἀποδοχὴ μας «θὰ μᾶς ἐνέπλεκε εἰς μίαν ἄνευ προηγουμένου περιπέτειαν μὲ καταστρεπτικὰς διὰ τὴν χώραν μας συνεπείας, ἐὰν συγχρόνως δὲν μᾶς παρείχετο ἐγγύησις ὅτι μετεγενέστεραι συζητήσεις θὰ ἔδιδαν ἱκανοποιητικὴν λύσιν εἰς τὰ προβλήματά μας». Πρὸς τὴν γνώμην τέλος αὐτὴν φαίνεται προσχωρῶν καὶ ὁ κ. Χριστόφ. Στράτος, ὅστις κρίνει πρόωρον τὴν διεθνῆ ἀνακίνησιν τοῦ ὅλου θέματος, διότι ἡ ΕΖΕΣ ἤρχισεν ἀπὸ τὸ τέλος, πρὶν δηλ. νὰ προετοιμάσῃ τὴν ἔνωσιν ἐκ τῶν πραγμάτων, καὶ διότι αἱ ὑφιστάμεναι διαφοραὶ ἔθνων πρὸς ἔθνη ἀντιμετωπίζονται, κατὰ τὰς γενομένας προτάσεις, «στενόκαρδα καὶ ἐγωϊστικά».

Οὐδαὶς ἐν τοῦτοις σοβαρὸς μελετητῆς τοῦ θέματος ἀρνεῖται ὅτι ἴσος περίπου κίνδυνος ἀπειλεῖ τὴν Ἑλλάδα, εἴτε προσχωρήσῃ αὕτη εἰς τὴν νέαν Εὐρωπαϊκὴν οικονομικὴν πολιτικὴν, εἴτε καὶ κρατηθῆ μακρὰν αὐτῆς. Καὶ θὰ ἀποφανθῶ συνεπῶς ὅτι, εὐρισκομένη, οὕτω, μεταξύ Σκύλλης καὶ Χαρύβδως, ἡ χώρα μας θὰ ἔδει, εἰ δυνατόν, νὰ ἀνεύρῃ ἢ νὰ ἀναμείνῃ τὸ ἄνοιγμα μιᾶς τρίτης διεξόδου.

Ἄλλ' ἤδη προβάλλονται δύο ἐρωτήματα:

- α) μήπως χρειάζεται ἄμεσος ἀπάντησις μας ἀποκλείουσα τὴν ἀναμονὴν μας;
- β) ὑπάρχει ἄραγε περίπτωσις τοιαύτης τρίτης διεξόδου;

Καὶ τυπικῶς μὲν ἡ ἀπάντησις ἥτις δύναται ἀμέσως νὰ δοθῆ—σύμφωνα

ἄλλωστε καὶ μὲ τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν δύο Κρατικῶν ἑπιτροπῶν, τῶν ὁποίων χθὲς μόνον ἐδημοσιεύθησαν αἱ ἐκθέσεις—διευκολύνεται δι' ἡμᾶς ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι δικαιούμεθα, κατὰ τὸ κείμενον τῆς γενομένης εἰς ἡμᾶς προτάσεως, νὰ ζητήσωμεν ὅπως γίνωμεν *members associés*, δηλ. συμπαριστάμενον μέλος τῆς ὑπὸ ἴδρυσιν, ὡς λέγεται ἀκόμη, ΕΖΕΣ καὶ γενικώτερον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομ. Κοινοπραξίας. Οὕτω, θὰ παρακολουθοῦμεν μὲν ἀγρύπνως καὶ ἐκ τοῦ συνεγγυς τὴν ἐξέλιξιν τῶν σχετικῶν συζητήσεων καὶ διαπραγματεύσεων, θὰ ἰστάμεθα παρατηρηταὶ καὶ συζητηταὶ κατ' αὐτάς, θὰ τονίζωμεν, εἰλικρινῶς ἄλλωστε, ὅτι ἐπιθυμοῦμεν καὶ ἐπιδιώκομεν τὴν εὐνοϊκὴν ἔκβασιν τῆς καταβαλλομένης προσπάθειας—ἀλλὰ καὶ θὰ ἐπιμένωμεν ἀδιαπτότως ἐπὶ τῆς ἀπολύτου ἀνάγκης ὁλοκληρώσεως ταύτης, διὰ τῆς παροχῆς εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας καὶ εἰδικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα ὄλων τῶν κατοχυρώσεων καὶ ἀσφαλειῶν ἐκείνων εἰς τὴν καθολικὴν υἱοθέτησιν τῶν ὁποίων θὰ ὑπόκειται ἡ ἰδική μας ὀριστικὴ συμμετοχὴ. Οὕτω—τούλάχιστον κατὰ τὸ πνεῦμα ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἐγὼ ἐννοῶ τὴν στάσιν τοῦ «συμπαριστάμενου μέλους»—θὰ κερδίσωμεν καιρὸν, θὰ ἀσκήσωμεν τὴν γνωστὴν πολιτικὴν τοῦ «wait and see» καὶ θὰ μιμηθῶμεν τὸ παράδειγμα τὸ ὁποῖον ἄλλα Κράτη ἠκολούθησαν ἐναντι ἄλλων ὀργανισμῶν, ὡς ἡ Μ. Βρετανία ἐναντι τῆς Κοινοπραξίας ἄνθρακος καὶ χάλυβος, καὶ ἡ Γερμανία, ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Γιουγκοσλαβία ἐναντι τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, ἐναντι τῶν ὁποίων ἡ θητεία των ὑπῆρξε ἢ ὑπάρχει ὡς θητεία *de membres associés*.

Μὲ ποῖαν ὁμως τελικὴν ἐλπίδα θὰ τηρήσωμεν τὴν ἐφεκτικὴν αὐτὴν στάσιν; Ἀνακύπτει δηλ. τὸ δεῦτερον ἐρώτημα. Ὑπάρχει ἄραγε ἐλπίς κάποιου διεξόδου μεταξὺ τῶν σημερινῶν Συμπληγάδων Πετρῶν;

Εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἀπαντῶ ἀδιστακτικῶς ναί. Ἡ δὲ κατηγορηματικότης τῆς ἀπαντήσεώς μου δὲν ὀφείλεται μόνον εἰς τὴν σχεδὸν βεβαιότητα, ὡς προηγουμένως ἐτόνισα, τῆς ματαιώσεως τῆς ΕΖΕΣ, διότι, ὡς ἐπίσης δὲν παρέλειψα νὰ ὑπογραμμίσω, καὶ ματαιουμένης ἀκόμη τῆς ΕΖΕΣ, ὁμως ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς Κοινῆς Εὐρώπ. Ἀγορᾶς τῶν 6 οἱ διὰ τὴν Ἑλλάδα κίνδυνοι καὶ αἱ πλείους τῶν διὰ τὴν χώραν μας προαναφερθεισῶν δυσκολιῶν, ἐπιπλοκῶν καὶ ἀναστατώσεων ὅπωςδῆποτε θὰ ἐπέλθουν. Οὔτε ἄλλωστε καὶ εἶναι ὀρατὴ ἢ κάποια διεξοδος περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλῶ.

Ἄλλ' εἶναι ἐπίσης βέβαιον ὅτι ἡ κάποια αὐτὴ διεξοδος θὰ ἀνοιχθῆ ἄσφαλῶς ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς φορᾶς τῶν πραγμάτων καὶ εἰς τὸ περίπου προσεχὲς μέλλον. Ἰδού δ' ἡ σειρά τῶν συλλογισμῶν ἢ ὁποία μὲ ὀδηγεῖ εἰς τὴν πεποιθήσιν μου ταύτην.

Ἐκτὸς τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, διὰ τὴν ὁποῖαν καὶ μόνον ἐφρόντισαν, μέχρι τοῦδε τούλάχιστον, οἱ ὑποστηρικταὶ τῆς νέας οἰκονομικῆς πολιτικῆς ποῦ μᾶς ἀπασχολεῖ, ὑπάρχει καὶ ἡ λοιπὴ Εὐρώπη, ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ ἐπίλοιπος κόσμος. Καὶ ὡς πρὸς τὴν Εὐρώπην, μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Ἀνατολικὴ Εὐρώπη—ἀσχέτως πρὸς τὰς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη καταβληθείσας προσπάθειας ἐκβιομηχανισεῶς τῆς καὶ παρά τὰς ὠρισμένας καὶ μᾶλλον περιορισμένας ἀνάκαθεν βιομηχανικὰς τῆς περιοχᾶς, ἐν Τσεχοσλοβακίᾳ ἰδίως καὶ Πολωνίᾳ—ἀποτελεῖ ὁμως, γενικῶς εἰπεῖν, ἀγροτικὸν κατὰ τὸ πλεῖστον χώρον, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπαρξίς, παραλλήλως πρὸς τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἀντιστρόφως κατ' ἔσοχὴν βιομηχανικοῦ χώρου τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, συνίστα τὴν οἰκονομικὴν ἰσορροπίαν τοῦ συνόλου τῆς ἡπείρου μας, ὅταν αὐτὴ συνεκρῶται ἕνα κάποιο σύνολον. Ἡ κατὰ τοὺς τελευταίους δὲ καιροὺς ἀγνόησις τῆς ἰσορροπίας ταύτης ὑπῆρξε, ὡς εἶναι παγκοίνως παραδεγμένον, πρᾶξις σαφῶς ἀντιοικονομικὴ.

Καὶ γνωρίζωμεν μὲν βεβαίως τὰς σημερινὰς ἀκόμη πολιτικὰς καὶ ἰδεολο-

γικός δυσκολίας τῆς ἀνασυστάσεως αὐτῆς τῆς ἰσορροπίας. Γνωρίζομεν ἐπίσης ὅτι μὲ ἰκανὴν δυσπιστίαν δεῖν νὰ δεχόμεθα τὰς ρωσικὰς προτάσεις τοῦ Ἀπριλίου 1956 ἐνώπιον τοῦ ΟΗΕ καὶ τὰς ἐφετεινὰς τῆς 19ης Μαρτίου περὶ συνάψεως «Πανευρωπαϊκῆς συμφωνίας δι' οἰκονομικὴν συνεργασίαν», διὰ τὴν ἐκτέλεσιν μεγάλων ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων, διὰ τὴν ἀμοιβαίαν οἰκονομικὴν καὶ πιστωτικὴν βοήθειαν καὶ διὰ τὴν εἰρηνικὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας.

Ἄλλὰ γνωρίζομεν ἰδίως ὅτι ἡ διεθνὴς κατάστασις εἶναι τώρα, ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην περίστασιν, ρευστή. Καὶ ὅτι εἶναι τελείως ἀδύνατον κατὰ τὰ προσεχῆ ἔτη, καὶ δὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς 12ετίας ἢ 15ετίας πού προβλέπεται ὡς προθεσμία ὀλοκληρώσεως τῆς Κοινῆς Εὐρώπ. Ἀγορᾶς, νὰ μὴ ὀδηγηθῆ ἐν τῷ μεταξύ ὁ κόσμος ὅλος καὶ ἡ Εὐρώπη ἰδιαιτέρως πρὸς μίαν ἐκ τῶν δύο ριζικῶν λύσεων, εἴτε τῆς νέας φεῦ! συγκρούσεως, εἴτε τῆς τόσο ἐυκταίας συνεννοήσεως. Καὶ ἡ μὲν πρώτη λύσις δὲν εἶναι κἀν συζητήσιμος, φυσικὰ, ὡς πρὸς τὰς οἰκονομικὰς συνεπειὰς τῆς καὶ ἐν συσχέτισει πρὸς τὸ σημερινόν μας θέμα. Ἀπὸ τὴν ἄλλην ὁμως λύσιν, τὴν τῆς συνεννοήσεως, εἶναι προφανῶς ἀδύνατον νὰ μὴ ἀναπηδήσῃ, μεταξύ τῶν τόσοσων ἄλλων γενικωτέρων εὐεργετημάτων, καὶ ἡ ἀπὸ τὸ δίλημμα ἐξοδός μας τὴν ὁποίαν προσδοκῶμεν.

Διότι ἡ διέξοδος αὐτὴ θὰ μᾶς προσφερθῆ τότε ἀπὸ τὴν παγκοσμίου πλέον κλίμακος ἀναδιάρθρωσιν, πού θὰ ἐπέλθῃ κατ' ἀνάγκην καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιπέδου. Πράγματι, ἀφ' ἐνὸς θὰ ὑπάρχουν τότε, μοιραίως, καὶ ἄλλαι χῶραι συγγενοῦς πρὸς ἡμᾶς οἰκονομικῆς διαμορφώσεως καὶ ἀναπτύξεως, τῶν ὁποίων τὰ συμφέροντα, κοντὰ μὲ τὰ ἰδικὰ μας, θὰ βαρύνουν βασίμως εἰς τὴν πλάστιγγα. Ἐξ ἄλλου, διὰ τὴν βιομηχανίαν τῆς Δύσεως θὰ ἀνοιχθοῦν, τότε, καὶ ἄλλαι εὐρύταται ἀγοραί, αἱ ὁποῖαι θὰ διαποτίζονται χωρὶς νὰ κατακλύζονται ἀπὸ τὰ δυτικο-εὐρωπαϊκὰ προϊόντα, κοινῆ δὲ θὰ εἶναι τότε ἀναγκαστικῶς καὶ ἡ ἀναληφθησομένη ὑφ' ὅλων τῶν μεγάλων καὶ ἰσχυρῶν δυνάμεων ἡ συγκροτημάτων τοῦ κόσμου—Ἀμερικῆς, Δυτ. Εὐρώπης καὶ Σοβιετ. Ρωσσίας—προσπάθεια διὰ τὴν ζωογόνησιν ὅλων τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν, ὅχι δὲ πλέον μόνον τῆς Ἀφρικῆς, ὅπως διὰ τῆς Κοινῆς Εὐρώπ. Ἀγορᾶς, ἀλλὰ καὶ τῆς Μεσογειακῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀσίας ὀλοκληροῦ. Τότε, λοιπόν, καὶ ἡ ἑλληνικὴ περίπτωσις, ἡ ὁποία εἶναι μὲν ἡ χειροτέρα ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Εὐρώπῃ, εἶναι ὁμως εὐτυχῶς πλέον ἄνετος ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν περίπτωσιν πολλῶν ἄλλων χωρῶν, θὰ εὖρῃ ἀσφαλῶς μίαν πολὺ εὐρύτεραν, λογικωτέραν καὶ μονιμωτέραν λύσιν ἀπὸ ἐκείνην πού μᾶς προσφέρεται σήμερον.

Τότε δὲ θὰ ἐξηγηθῆ καὶ τὸ ἄλλο: διατί σπεύδει ἡ Δυτ. Εὐρώπη εἰς τὴν τωρινὴν τῆς ἐκδήλωσιν, προδίδουσα μάλιστα καὶ τόσο ἐγωισμόν. Ἡ ἐξηγησις ἴσως νὰ πρέπη νὰ ἀναζητηθῆ εἰς τὴν σκέψιν τῶν Δυτικῶν ὅτι, ἀκριβῶς ἐπειδὴ διαφαίνεται ἡ πιθανότης αὐτῆ τῆς εἰς προσεχῆς μέλλον ἐπὶ παγκοσμίου κλίμακος διεθνούς οἰκονομικῆς συνεννοήσεως, ἐν ὅψει ἀκριβῶς ταύτης ἡ θέσις τῆς Δυτ. Εὐρώπης θὰ εἶναι ἰσχυροτέρα εἰς τὰς τότε διαπραγματεύσεις, ἐὰν θὰ εἶναι ἠνωμένη καὶ ἐὰν θὰ διαπραγματευθῆ μὲ τὰς ἄλλας ἡπείρους καὶ τοὺς ἄλλους συνασπισμούς ὡς ἓνας ἐνιαῖος ὀργανισμός, ὡς μία ὀγκώδης οἰκονομικὴ μονάς. Ἄλλ' ἀντιθέτως ἡμεῖς, οἱ οἰκονομικῶς ἀσθενεῖς, οἱ ὁποῖοι οὔτε καμμίαν οἰκονομικὴν ἡγεμονίαν φυσικὰ φιλοδοξοῦμεν, οὔτε ζητοῦμεν κανένα νὰ ἀδικήσωμεν ἐν τῇ διεκδικήσει τῶν νομίμων συμφερόντων μας, δικαιούμεθα, πιστεύω, μὲ τὴν σειράν μας νὰ μὴ σπεύσωμεν. Καὶ νὰ ἀρνηθῶμεν ἀπὸ πτωχοὶ νὰ γίνωμεν πτωχότεροι, ἀπὸ ἐξηρητημένοι νὰ γίνωμεν τελείως ὑποτελεῖς, ἀπὸ ὑπανάπτυκτοι πού εἴμεθα νὰ συνθλιβῶμεν

έντελῶς. Καί δικαιούμεθα συνεπῶς νά περιμένωμεν τήν καλύτεραν αὔριον πού μαζί μέ ἡμᾶς προσδοκᾷ ὅλη ἡ ἀνθρωπότης.

Αὕτη ἡ προοπτική δέν πρέπει βεβαίως, ὡς ἤδη ἐτονίσθη, νά ἀναστείλῃ τὰς λελογισμένας ἐκείνας καί θεμελιώδεις ἀναπροσαρμογᾶς καί ἐξυγιάνσεις πού μᾶς ἐπιβάλλονται ἀντικειμενικῶς καί πού ὠνόμασα προηγουμένως εἰρηνικᾶς οἰκονομικᾶς ἐπαναστάσεις. Εἴτε εἰς μίαν διχοτομημένην Εὐρώπην, εἴτε εἰς μίαν ὠλοκληρωμένην Εὐρώπην, εἴτε μέσα εἰς μίαν παγκόσμιον, ὡς προβλέπω, οἰκονομικήν ὀργάνωσιν ἢ μοῖρα πρόκειται νά μᾶς ἐντάξῃ, ἴση ὅμως θά εἶναι ἡ σκοπιμότης καί ἴσον τὸ συμφέρον μας νά εἰσέλθωμεν εἴτε εἰς τὸ ἓν, εἴτε εἰς τὸ ἄλλο, εἴτε εἰς τὸ τρίτον σχῆμα, ὑγιεῖς, συγχρονισμένοι, ἰσορροπημένοι καί θετικοί....

Ἄλλὰ τὸ ὅπωςδῆποτε ἀπαραίτητον καί ἐπιτακτικὸν ξεκίνημά μας, ἀπὸ σήμερον, πρὸς αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς ᾧς ἀρχίσῃ ἔξω ἀπὸ ἀγωνίας, ἀπὸ πανικῶς, ἀπὸ σπασμωδικότητος, μέ ἀποφασιστικότητα βεβαίως, ἀλλὰ καί μέ τὴν ψύχραιμον πεποίθησιν ὅτι οὔτε πολιτικῶς, οὔτε οἰκονομικῶς, οὔτε πνευματικῶς, οὔτε ὅπωςδῆποτε ἄλλως, οὐδεὶς εἶναι ἀρκετὰ ἰσχυρὸς ὥστε νά πνίξῃ τὴν Ἑλλάδα.

23 Μαΐου 1957

ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΕΝΩΣΕΩΝ

Υπό κ. ΚΩΝΣΤ. ΓΟΥΣΤΗ

Ειδικού οικονομικού Συμβούλου Υπουργ. Συντονισμού

Ἡ θεωρία τῶν Τελωνειακῶν Ἐνώσεων ἀποτελεῖ μέρος τῆς θεωρίας τοῦ Διεθοῦς Ἐμπορίου. Δι' αὐτό, καί παρὰ τὴν ἰσχύνητα τῶν χρονικῶν περιθωρίων, πρόταξις μερικῶν σκέψεων διὰ τὸ γενικώτερον τοῦτο τμήμα τῆς Οἰκονομικῆς Θεωρίας, τὸ ὁποῖον συμπεριλαμβάνει ὡς θεωρητικὴν κατασκευὴν καὶ τὰς Τελωνειακὰς Ἐνώσεις δὲν θὰ ἦτο ἴσως ἄσκοπος.

Ἡ σύγχρονος ἀναλυτικὴ προσέγγιξις πρὸς τὰς θεωρίας τοῦ Διεθοῦς Ἐμπορίου ἀρχίζει κυρίως μὲ τὸν Ricardo—καὶ τὴν περίφημη θεωρία του τῶν συγκριτικῶν δαπανῶν. Οἱ κλασσικοὶ—ἀντιθέτως ἀπὸ ὅτι μερικὲς φορές πιστεύεται—ἦσαν κατὰ κανόνα βαθύτατα ἐμπειρικὲς φύσει, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ οἰκονομικὴ θεωρία δι' αὐτοὺς ἦτο,

ἐὰν θέλετε, ἓνα ἀπαραίτητον προστάδιον διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ἀντιμετώπισιν ὅμως ἣτις θὰ ἐβασίζετο εἰς μίαν κατὰ τὸ δυνατόν καθολικώτεραν σύλληψιν τῶν φαινομένων.

Κατὰ τὴν κλασσικὴν θεωρίαν τοῦ Διεθοῦς Ἐμπορίου ἡ ἀπαραβίαστος μετακίνησις ἀγαθῶν διεθνῶς αὐξάνει ἐν κατακλείδι τὴν εὐημερίαν πάντων τῶν συμμετεχόντων. Λέγω ἐν κατακλείδι διότι κατὰ κανόνα, ἐὰν φαντασθῶμεν ὡς στιγματιᾶτες θεωρητικὲς ἀφαιρέσεις δύο καταστάσεις, τὴν μίαν μεταξὺ δύο χωρῶν ἀνευ διεθοῦς ἀνταλλαγῆς ἀγαθῶν καὶ τὴν ἄλλην μὲ διεθνή ἀνταλλαγὴν ἀγαθῶν, ἡ μετάβασις ἀπὸ τῆς πρώτης καταστάσεως, ἔστω Α, εἰς τὴν δευτέραν κατάστασιν, ἔστω Β, θὰ ἐδημιούργει προβλήματα δι' ἐκείνους τοὺς κλάδους παραγωγῆς τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν, οἵτινες δὲν παρήγον, εἰς τὴν πρὸ τοῦ διεθοῦς ἔμπορίου κατάστασιν, εἰς διεθνῶς συναγωνιστικὰς τιμὰς. Οἱ περὶ οὗ ὁ λόγος κλάδοι παραγωγῆς μὲ τὴν ἔναρξιν διεθοῦς ἔμπορίου θὰ ἀντεμετώπιζον—τούλάχιστον αἱ ὀριακαὶ αὐτῶν ἀπὸ πλευρᾶς κόστους ἐπιχειρήσεις—ἀφανισμόν. Ἡ ἔννοια τὴν ὁποίαν προσπαθῶ νὰ διασαφίσω εἶναι ὅτι, παρ' ὅλην τὴν προμνημονευθεῖσαν συστολὴν ὠρισμένων παραγωγικῶν μονάδων ἢ καὶ κλάδων, ἡ ὁποία ἀναποφεύκτως συνεπάγεται ἀπώλειαν ἔστω 10 μονάδων εὐημερίας διὰ μίαν χώραν, ἢ ἐκ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ διεθοῦς ἔμπορίου δημιουργουμένη εὐημερία πλέον ἢ ἀντισταθμίζει μίαν τοιαύτην ἀπώλειαν διότι πάντοτε κατὰ τοὺς κλασσικοὺς, εἰς πᾶσαν σχεδὸν περίπτωσιν ἢ προκύπτουσα ὠφέλεια θὰ ἦτο πάντως μεγαλύτερα τῶν 10 μονάδων, ὅποτε ἡ συμμετέχουσα χώρα ὡς σύνολον θὰ ἠύξανε τὴν εὐημερίαν της.

Νομίζω ὅτι ἡ θεωρία τοῦ Ricardo καὶ τῶν κλασσικῶν γενικῶς, θεωμένη ὡς μία Εὐκλείδειος κατασκευὴ, εἶναι ἰσχυρά. Ἡ βασιμότης τοῦ κυριωτέρου της κηρύγματος—τοῦ διεθοῦς καταμερισμοῦ τῶν ἔργων—ἐξακολουθεῖ νὰ παραμένῃ ἀπαρασάλευτος. Ἡ λογικὴ ὅμως ἐπάρκεια μιᾶς μερικότητος, καὶ ἡ κλασσικὴ θεωρία τοῦ διεθοῦς ἔμπορίου, μὴ καλύπτουσα παρὰ μόνον τμήμα τῶν φαινομένων τὰ ὁποῖα θὰ ἐπιθυμούσαμεν νὰ ἴδωμεν ἐρμηνευόμενα

διὰ μιᾶς θεωρίας τοῦ διεθνoῦς ἔμπορίου, πρέπει νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ ἀφοῦ διεπιστώσαμεν τὴν ἐπὶ τοῦ πρακτικοῦ πεδίου ἀντικατόπτρισιν τῆς προηγουμένης ἐπισημανθείσης μερικότητος, εἰς τὴν διατύπωσιν ἄλλων θεωριῶν, ἢ ἀκόμη καλύτερα εἰς μίαν ἀνωτέρας ποιότητος θεωρίαν. Μία τοιαύτη θεωρία θὰ ἔπρεπε κατὰ βάσιν νὰ πληροῖ δύο προϋποθέσεις :

α) Νὰ ἔχῃ λογικὴν ἰσχύν, ἤτοι νὰ μὴ ἔχῃ λογικὰς ἀντιφάσεις εἰς τὴν διάρθρωσίν της.

β) Νὰ δύναται νὰ καλύψῃ ἐρμηνευτικῶς μίαν εὐρύτεραν τάξιν φαινομένων ἀπὸ ὃ, τὴ ἢ προκάτοχός της κλασσικὴ θεωρία.

Ἐφ' ὅσον, κύριοι, καὶ ἐδῶ προσφέρεται ἕκτακτος στόχος διὰ τοὺς κριτικούς σας μύδρους, σὰς ἀπεκάλυψα τὸν ἑαυτὸν μου εἰς θαυμαστὴν τῆς λογικῆς τῶν κλασσικῶν, θὰ ἐπιχειρήσω διοχέτευσιν τοῦ ἰδικοῦ μου κριτικοῦ μένουσ διὰ τὸ προσεχὲς στάδιον αὐτῆς τῆς συντόμου—ὡς θὰ πρέπει τελικῶς νὰ εἶναι—εἰσηγήσεως, εἰς τὸ τί δὲν μπορεῖ νὰ ἐρμηνεύσῃ ἡ κλασσικὴ θεωρία. Ἡμπορῶ νὰ σὰς ἐκμυστηρευθῶ καὶ κάτι ἄλλο. Κατὰ τὴν γνώμην μου, ἡ γενεαλογία, ἐὰν θέλετε, τῆς συγχρόνου θεωρίας τῶν τελωνειακῶν ἐνώσεων θὰ πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ εἰς τὴν ἐρμηνευτικὴν μερικότητα τῆς κλασσικῆς θεωρίας.

Τί δὲν λέει ἡ Κλασσικὴ Θεωρία

1. Δὲν λέει ὅτι ἡ ἐντελῶς ἀπαραβίαστος διαμετακίνησις τῶν ἀγαθῶν θὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν καλυτέραν διανομὴν τοῦ διεθνoῦς παραγομένου εἰσοδήματος.

2. Δὲν λέει ὅτι ἡ ἐντελῶς ἀπαραβίαστος διαμετακίνησις τῶν ἀγαθῶν θὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν καλυτέραν κατανομὴν τοῦ διαθεσίμου εἰσοδήματος εἰς τὸ ἔσωτερικὸν ἐκάστης χώρας.

3. Ἡ σοβαρωτέρα ὁμῶς ἀνεπάρκεια τῆς κλασσικῆς θεωρίας εἶναι ὅτι δὲν ἔδωκε μίαν σχετικῶς πλήρη διατύπωσιν εἰς τὴν ἀποψίν, ὅτι ὑπὸ καθεστῶς πλήρους διεθνoῦς ἔμπορίου δὲν ὀδηγοῦμεθα κατ' ἀνάγκην εἰς τὴν καλυτέραν δυνατὴν οικονομικὴν διάρθρωσιν τοῦ κόσμου.

Κυρίως παρέλειψε νὰ ἀποδώσῃ τὴν δέουσαν σημασίαν ἡ κλασσικὴ ἀνάλυσις εἰς τὸν παράγοντα τῆς συσσωρεύσεως τοῦ κεφαλαίου.

Εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον ὀφείλω νὰ κάμω μίαν παρένθεσιν.
Ὡς θὰ ἀρχίσατε νὰ ὑποψιάζεσθε, ὅ,τι εἶπα πρὸ ὀλίγου ἀπτεται τοῦ τόσας συγκινήσεις δημιουργοῦντος θέματος τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ἐλάχιστα θέματα ἔδωσαν λαβὴν εἰς τὴν διατύπωσιν περισσοτέρων πλάνων. Τοῦτο μέχρις ἐνὸς ὀρισμένου σημείου εἶναι, ἴσως, ἀναπόφευκτον. Διότι μία λογικῶς αὐστηρὰ καὶ σαφῶς προσδιοριζομένη θεωρία τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως δὲν ἔμπορεῖ ἀπλοῦστα νὰ ὑπάρξῃ. Τολμηροὶ οἰκονομολογοὶ καὶ ρομαντικοὶ μεταρρυθμισταί, ἐν ἐνεργείᾳ καὶ ἐν ἀποστρατεία κατὰ καιροῦς, ἢ μᾶλλον συνεχῶς, διατυπώνουν κομψὰ ἀλγεβρικὰ κατασκευὰς οἱ μὲν—πύρινους ἀφορισμούς οἱ δέ. Λέγω ὅτι μία γενικὴ θεωρία τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ, διότι κατὰ τὴν γνώμην μου ποσοτικαὶ σταθμίσεις παραγόντων ὅπως τὸ κλίμα, ἡ ἐπιρροὴ τῆς θρησκείας, ἢ διανοητικὴ ἀντιμετώπισις τῆς κοινωνικῆς καὶ οικονομικῆς ἀλλαγῆς, —ὅλοι αὐτοὶ οἱ ἐκτάκτους σπουδαῖοι παράγοντες δὲν ἔμποροῦν νὰ σταθμισθοῦν μὲ αὐστηρότητα.

Ἡ ἀνωτέρω παρέμβασις ἐμμέσως ἀπτεται τοῦ θέματος «Ἡ θεωρία τῶν Τελωνειακῶν Ἐνώσεων».

Κατὰ βάσιν, ἐκεῖνο πού ὠδήγησε εἰς τὴν πρᾶξιν κατ' ἀρχὴν (καὶ ἐκ

παραλλήλου εις την προσπάθειαν τῆς θεωρίας νά κινηθῆ κατὰ τρόπον σύστοιχον) εις την δημιουργίαν Τελωνειακῶν Ἐνώσεων, ἦτο ὁ ἄνισος ρυθμός αὐξήσεως τοῦ εισοδήματος μεταξύ δύο ἢ περισσοτέρων εὐρέων γεωγραφικῶν περιοχῶν. Ὑπῆρξαν βεβαίως καὶ σπουδαιότατοι πολιτικοὶ παράγοντες ἀλλ' ἐπ' αὐτοῦ σᾶς ὠμίλησαν ἄλλοι, πολὺ καταλληλότεροι ἑμοῦ ὀμιληταί.

Ἐρωτᾶται: Ποῖος ἢ ποιοὶ παράγοντες εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ταχύτεραν π.χ. αὐξήσιν τοῦ κατὰ κεφαλὴν εισοδήματος εις τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν, ἀπὸ ὅ,τι εις τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην.

Ἐάν ἦτο δυνατόν νά ἀφαιρεθῆ ἡ ἐπιρροή τῶν θεσμολογικῶν καὶ κοινωνικῶν γενικῶς παραγόντων, τότε ἡ ἐπίδρασις τῶν οικονομικῶν ἐπιδράσεων θὰ ἦτο πλέον ἐναργῆς καὶ εὐστάθμητος. Τοῦτο δυστυχῶς δὲν γίνεται· ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι αἱ ἐξ αὐτοῦ συνέπεια εἶναι πάρα πολὺ σοβαραί. Μεταξὺ Δυτ. Εὐρώπης καὶ Βορείου Ἀμερικῆς δὲν ὑπάρχει καὶ πάρα πολὺ μεγάλη διαφορὰ εἰς τὴν γενικωτέραν θεώρησιν ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου τοῦ κοινωνικοῦ γίνεσθαι. Τὸ βάσιμον τῆς προαναφερθείσης σκέψεως ἐδραϊώνεται ἐάν ἀναλογισθῆ τις τὴν ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν σημείου διαφορὰν μεταξύ Δυτ. Εὐρώπης καὶ Κεντρικῆς Ἀφρικῆς. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι, εἰς τὴν ἀπόπειραν ἐρμηνείας τοῦ διατί τὸ κατὰ κεφαλὴν εισόδημα εις Βορ. Ἀμερικὴν αὐξάνει ταχύτερον ἀπὸ ὅ,τι εις Δυτ. Εὐρώπην, οἱ καθαρῶς οικονομικοὶ παράγοντες θὰ ἔδει νά καταλάβουν πρωταρχικὴν θέσιν.

Ἐάν, λέγεται ὑπὸ τῶν ὑπεραμυνομένων τῆς ἰδέας μιᾶς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως τῆς Εὐρώπης, ἡ ἔκτασις τῆς Ἀμερικανικῆς ἀγορᾶς—ἐκ τ α σ ι ς εις τὴν προκειμένην περίπτωσιν θὰ ἔπρεπε νά σημαίνῃ γεωγραφικὸν χῶρον, ἀλλὰ καὶ εισοδηματικὸν ὕψος (διάκρισις ἣτις σπανίως γίνεται)—καὶ ἡ κατ' ἀκολουθίαν αὐτῆς (τῆς ἐκτάσεως δηλαδὴ) εὐρεία περιοχή ἀπολύτως ἐλευθέρας μετακινήσεως τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς εἶναι εἰς ἡ ὁ σπουδαιότερος παράγων πού καθορίζει τὴν ἔκτασιν καὶ τὸν ρυθμὸν τῆς Ἀμερικανικῆς εὐημερίας, τότε καὶ ἡ Εὐρώπη (συνήθως ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη) θὰ πρέπη, ἀπαλειφουσα τὰ πεπερασμένα ἔθνικα ὅρια τῶν διαφόρων μικρῶν καὶ μεσαίων κρατῶν πού τὴν ἀπαρτίζουν, νά ἐπιδιώξῃ κατὰ ἀνάλογον μὲ ἐκεῖνο πού συνέβη εις Βόρειον Ἀμερικὴν.

Αὐτὸ τὸ κατὰ ἀνάλογον θὰ ἦτο εἰς μὲν τὴν πρώτην του σταδιακὴν ἐξέλιξιν μιὰ τελωνειακὴ ἔνωσις, τελικὸς δὲ σκοπὸς μιὰ πλήρης οικονομικὴ ἔνωσις καὶ οικονομικῶς ἡ δημιουργία μιᾶς μείζονος ἐνιαίας μονάδος, ὅπου ἔν μὲγα μέρος τῶν γενικωτέρας σημασίας διὰ τὴν οἰκονομίαν ρυθμιστικῶν μέτρων καὶ παρεμβάσεων θὰ ἐξησκειτο ἀπὸ μίαν κεντρικὴν ἐξουσίαν.

Ἐρωτᾶται: μὴ τοιαύτη κίνησις, οἰκονομικῶς ἀξιολογούμενη, θὰ ἔδει νά κρίνεται ἐπιδικωτέα ἢ μὴ; Ἐπειδὴ τὸ θέμα μου εἶναι ἡ θεωρία τῶν τελωνειακῶν ἐνώσεων θὰ συγκεντρώσω τὴν προσοχὴν μου κυρίως εἰς τὴν διαγραφὴν γενικῶν τινῶν σκέψεων καὶ οὐχί εἰς μίαν ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ φλέγοντος ζητήματος τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἢ τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Ἐμπορικῶν Συναλλαγῶν (ΕΖΕΣ).

Παλαιότερον, μέχρι πρὸ 20ετίας περίπου, ἡ δεσπόζουσα θεωρητικὴ ἄποψις ἦτο ὅτι, ἐφ' ὅσον ἕνα καθεστῶς πλήρως ἐλευθέρου ἐμπορίου ἦτο τὸ Πλατωνικὸν ἀρχέτυπον, τρόπον τινά, αἱ ἐκάστοτε ἐκ τούτου ἀποκλίσεις τῶν πραγματικῶν καταστάσεων ἀπετέλουν τὸ μέτρον τῆς ἀτελείας αὐτῶν. Οὕτω μιὰ οἰαδῆποτε τελωνειακὴ ἔνωσις, ἔστω καὶ δύο μικροτάτων κρατιδίων, ὑποκαθιστῶσα ἐν τῇ πραγματοποιήσει αὐτῆς δύο κράτη, ἦτοι δύο ἐστίας ἐπηρεασμοῦ τῶν πραγμάτων μακρὰν ἀπὸ τὸ μακάριον σημεῖον τῆς φυσικῆς καὶ ἀβιάστου ἐλευθέρας μετακινήσεως τῶν ἀγαθῶν (τελωνειακοὶ δα-

σμοί κλπ.), είναι πάντοτε μία μετάβασις εις τελειότερας μορφάς οικονομικής οργανώσεως, συνεπῶς κάθε μείωσις δασμῶν ἴσον μία καλή πράξις—μία οικονομικῶς καλή πράξις.

Τὰ πράγματα, φεῦ! εἶναι πολὺ περισσότερον περίπλοκα.

Πρὸ πάσης περαιτέρω σκέψεως ὁμως ἐπείγει ἕνας σαφῆς ὀρισμὸς τοῦ τί ἐννοοῦμεν ὑπὸ τὸν ὄρον «Τελωνειακὴ Ἐνώσις». Ὑπὸ τὸν ὡς ἄνω ὄρον ἐννοοῦμεν τὴν κίνησιν δύο ἢ περισσοτέρων κρατῶν διὰ τὴν πλήρη κατάργησιν τῶν πάσης φύσεως ἐμποδίων εἰς τὸ μεταξύ αὐτῶν συντελούμενον ἢ συντελεσθῆσόμενον ἐμπόριον καὶ τὴν υἱοθέτησιν ἑνὸς κοινοῦ δασμολογίου εἰς τὰς μετὰ πάντων τῶν τρίτων ἐμπορικὰς σχέσεις αὐτῶν.

Ἡ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐκτάκτως δυσχερὲς αὐτὸ ἐρώτημα θὰ ἐξαρτηθῆ βασικῶς ἐκ τοῦ κατὰ πόσον μία τελωνειακὴ ἐνώσις ἀποσκοπεῖ ἢ, ἐὰν θέλετε, καταλήγει εἰς τὸ νὰ προσωθῆ παραγωγὴν ἀγαθῶν μὲ μικρότερον πραγματικὸν κόστος ἢ ἀπλῶς συντελεῖ εἰς τὴν προστασίαν μιᾶς ὑπὸ ὑψηλὸν κόστος παραγωγῆς περιοχῆς ἀπὸ τὸν συναγωνισμὸν τῶν χαμηλοτέρων δασμῶν καὶ τιμῶν τοῦ ὑπολοίπου κόσμου.

Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ὡς ἄνω ἰσχυρισμοῦ εἶναι σαφές καὶ εὐκόλως νοητόν. Εἶναι τὸ ἐπιχειρήμα πού συγκινεῖ καὶ παροτρύνει τοὺς ὑπεραμνησόμενους καὶ ἐπὶ τοῦ οικονομικοῦ πεδίου τῆς ἰδέας τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος. Ἐρωτᾶται ὁμως: πῶς μείωσις δασμῶν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποτελῆ αὐξησιν, ἐὰν προὔπηρχε, ἢ δημιουργίαν, ἐὰν δὲν προὔπηρχε, τοῦ προστατευτισμοῦ; Ἡ ἐξήγησις τοῦ φαινομενικῶς παραδόξου τούτου ἰσχυρισμοῦ δὲν εἶναι καὶ τόσον δύσκολος. Μείωσις τοῦ δασμοῦ εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν γεωργικῶν προϊόντων πού κινεῖται μεταξύ δύο χωρῶν Α καὶ Β, πού ἀποφασίζουσι νὰ ἀποτελέσουν μίαν τελωνειακὴν ἐνώσιν, σημαίνει ὅτι ἐὰν ὁ πρὸ τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως δασμὸς διὰ τὴν κατηγορίαν αὐτὴν τῶν προϊόντων εἰς τὴν χώραν Α ἦτο 50% ad valorem, μετὰ τὴν δημιουργίαν Τ. Ἐνώσεως Α-Β (καὶ τὴν ἐξάλειψιν τῶν δασμῶν εἰς τὸ μεταξύ τῶν δύο αὐτῶν χωρῶν ἐμπόριον) οἱ καταναλωταὶ γεωργικῶν προϊόντων τῆς χώρας Α θὰ ἀγοράζουσι ταῦτα ἀπὸ τὴν χώραν Β, καὶ τοῦτο ὄχι ἐπειδὴ τὸ πραγματικὸν κόστος παραγωγῆς εἶναι χαμηλότερον ἀπὸ ὅ, τι εἰς τὸν ὑπόλοιπον κόσμον, ἀλλὰ ἀπλῶς διότι τὰ προϊόντα τῆς χώρας Β ἀπολαύουσι δασμολογικῆς ἀτελείας καὶ μόνον δι' αὐτὸν τὸν λόγον εἶναι τελικῶς φθηνότερα ἀπὸ τὰ τοῦ ὑπολοίπου κόσμου, τὰ ὁποία ἐπιβαρύνονται μὲ τὸν λίαν ὑψηλὸν δασμὸν ἐκ 50% ὡσὰκίς ἀποπειρῶνται διεισδυσιν εἰς τὴν ἀγορὰν Α, μετὰ τὴν δημιουργίαν τελωνειακῆς ἐνώσεως μεταξύ Α-Β.

Κατεδείχθη ἐπαρκῶς, νομίζω, ὅτι μείωσις δασμῶν μεταξύ Α-Β δυνατόν νὰ σημαίη ἱκανοποίησιν τῆς ζητήσεως τῆς χώρας Α οὐχὶ ἐκ τῆς εὐθηνοτέρας πηγῆς.

Ἐφ' ὅσον τοῦτο οὕτως ἔχει, αἱ ἐξαγωγαὶ γεωργικῶν προϊόντων ἐκ τῆς Β πρὸς τὴν Α ἐπεκτείνονται ἢ δημιουργοῦνται διότι διὰ τῆς διακριτικῆς μεταχειρίσεως τῶν γεωργικῶν ἐξαγωγῶν τοῦ ὑπολοίπου κόσμου πρὸς τὴν χώραν Α ἐμμέσως αὐξάνει ἢ προστασία τῶν ἐξαγωγῶν τῆς Β πρὸς τὴν Α. Ἀλλὰ ἱκανοποίησις τῆς ζητήσεως εἰς τιμὰς ἀνωτέρας τῶν δυναμένων νὰ ἐπιτευχθοῦν σημαίνει ἀντιοικονομικὴν ρύθμισιν τοῦ προβλήματος.

Διὰ νὰ σταθμίσωμεν τὴν ἰσχύν τοῦ προαναφερθέντος παράγοντος χρειάζεται ἐνδελεχῆς ποσοτικὴ καὶ ποιοτικὴ στάθμισις ὅλων τῶν σχετικῶν ἐμπορευματικῶν ρευμάτων πρὸ καὶ μετὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς τελωνειακῆς ἐνώσεως. Ἡ στάθμισις τῶν ἐμπορευματικῶν ρευμάτων πρὸ τῆς δημιουργίας Τ. Ἐνώσεως εἶναι εὐκόλος σχετικῶς. Ἀλλὰ ποῖος ὑπεράνθρωπος θὰ μπορῆσθῃ ἔστω καὶ μὲ μετρίαν ἀκρίβειαν νὰ ὑπολογίσῃ τί θὰ συμβῆ εἰς τὰ ρεύματα τοῦ

ἐμπορίου ἀφοῦ γίνῃ μία Τ. Ἐνῶσις, ὁπότε, ἐκτὸς τῶν οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ θεσμολογικῶν παράγοντες ἀναποδράστως θὰ ἐπηρέασουν καὶ τὰ μεγέθη τῆς οἰκονομίας; Τοιαῦτα ἐρωτήματα, κύριοι, δὲν ἀπασχολοῦν τοὺς οἰκονομολόγους κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν θρησκευτικῶν τῶν μονολόγων. Τοὺς ἀπευθύνονται κατὰ τρόπον φορτικὸν καὶ ἐνίοτε ἀνοικτίρμονα ἀπὸ τοὺς ἐργοδότες των, καὶ τὸ χειρότερον (ἢ καλύτερον) εἶναι ὅτι πρέπει νὰ δώσουν κάποια ἀπάντησιν, ἔστω καὶ οὐχὶ τελείαν. Μοναδικὴν σχεδὸν παρηγορίαν αὐτῶν ἀποτελεῖ ἡ σκέψις ὅτι ἄλλων αἱ ἀπαντήσεις θὰ ἦσαν πολὺ περισσότερον ἀτελεῖς ἀπὸ τὰς ἰδικὰς των.

Ἄλλὰ, δυστυχῶς, οὔτε ἐδῶ μπορεῖ νὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ πολὺπλοκος ἱστορία. Ἐάν τὸ πραγματικὸν κόστος ἰκανοποιήσεως μιᾶς δεδομένης ζητήσεως πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἴδρυσιν μιᾶς Τ.Ε. ἦτο τὸ μοναδικὸν πρὸς ἐπίλυσιν πρόβλημα, τὸ θέμα καὶ πάλιν δὲν θὰ ἦτο τόσον δυσεπίλυτον.

Ἐπὶ μιᾶς κατάστασις σταθερᾶς ζητήσεως πρὸ τῆς Τ. Ἐνώσεως. Συγκρίνομεν τὸ κόστος τῆς αὐτῆς ζητήσεως μετὰ τὴν Τ.Ε. καὶ καταλήγομεν σὲ κάποιον ἀποτέλεσμα. Τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα ἐνός τοιούτου ὑπολογισμοῦ, καλύπτουτος ὅλα τὰ κύρια προϊόντα, μᾶς ὀδηγεῖ εἰς τὸ συμπέρασμα κατὰ πόσον μία εἰδικὴ περίπτωσις Τ. Ἐνώσεως εἶναι οἰκονομικῶς ἐπιδωκτέα ἢ ὄχι.

Ἐάν ὁμως κατόπιν τῆς δημιουργίας Τ. Ἐνώσεως μεταξύ Α καὶ Β, καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου εἰσέλθουν νέα τελείως προϊόντα εἰς τὸ ἐμπόριον μεταξύ τῶν δύο αὐτῶν χωρῶν, τότε ἀσφαλῶς ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου δημιουργοῦνται νέα ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῶν τελωνειακῶν ἐνώσεων· τὸ νέον τοῦτο ἐμπόριον θὰ πρέπει νὰ προσφέρῃ νέαν χρησιμότητα, ἄλλως δὲν θὰ ἐγίνετο. Ἄλλὰ αὐξήσις τῆς καθολικῆς χρησιμότητος καὶ τῆς εὐημερίας τῶν χωρῶν Α καὶ Β, ἀνευ ἀντιστοίχου αὐξήσεως τοῦ πραγματικοῦ κόστους τοῦ ἀναλισκομένου χάριν τῆς παραγωγῆς εἰς τὰς χώρας αὐτάς, σημαίνει μὲ δεδομένην προσπάθειαν, μεγαλυτέραν ὠφελιμότητα. Ἐπομένως οἰκονομικὴ θεώρησις τοῦ θέματος κρίνει τοιαύτην ἐξέλιξιν ὡς ἐπιδωκτέαν.

Δὲν πρόκειται, ἀγαπητοὶ φίλοι, νὰ σᾶς κουράσω περισσότερον μὲ διανοητικὰς ἀκροασίας ἐνὸς μελετητοῦ τῆς θεωρίας τοῦ θέματος. Ἐπὶ τῶν συγκεκριμένων τρόπων μετρήσεως τῶν διαφορῶν καὶ πού ἀπτονται τοῦ θέματος καὶ μέθοδοι καταλήξεως εἰς κάποιο συμπέρασμα. Ἡ ἀνωτέρω σκέψις βεβαίως ποσῶς δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ νοηθῇ ὡς ἔστω καὶ μερικῶς ἀμβλύνουσα τὸ δυσχερέστατο πρόβλημα τοῦ πῶς θὰ ἠδύνατό τις, ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν, νὰ προβλέψῃ τὰς γενικωτέρας ἐξελίξεις, κατ' ἀκολουθίαν τῆς δημιουργίας μιᾶς Τ. Ἐνώσεως, καὶ μία τοιαύτη κατὰ τὸ δυνατόν ἐπακριβὴς πρόβλεψις εἶναι ἀπαραίτητος.

Ἐπὶ τῶν δύο ἄλλοι ἐυρεῖς παράγοντες, τῶν ὁποίων ἡ ἐπί μέρους συμβολὴ θὰ ἦτο ἀπαραίτητος, πρὶν ἢ καταλήξῃ τις εἰς γενικά συμπεράσματα ἐπὶ τοῦ θέματος τῶν τελωνειακῶν ἐνώσεων.

Οἱ παράγοντες αὐτοὶ εἶναι: (α) Τὸ μέγεθος τῆς ἀγορᾶς. (β). Ἡ συσσώρευσις τοῦ κεφαλαίου.

Α. Τὸ μέγεθος τῆς ἀγορᾶς.

Δὲν εἶναι πάντοτε σαφές τοῦ τί ἐννοοῦν ὅσοι χρησιμοποιοῦν τοιοῦτον ὅρον. Π.χ. ἐάν κανεὶς ἰσχυρισθῇ ὅτι ἡ Ἑλβετικὴ ἀγορὰ ἔχει μεγαλυτέραν διάστασιν ἀπὸ ὅτι τὸ νότιον τμήμα τῆς Ἰνδικῆς ὑποηπείρου, δὲν δύναται ἀσφαλῶς νὰ χρησιμοποιεῖ γεωγραφικὸν χῶρον ὡς τὸ ἀποφασιστικὸν κριτή-

ριον. Ούτε και πληθυσμόν, ἂν και ὑπὸ μίαν δυναμικωτέραν στάθμισιν ὁ μέγας πληθυσμός, πέραν ἑνὸς ὠρισμένου σημείου, ἀποτελεῖ παραγωγικὴν (ἄρα και εἰσοδηματικὴν) δυνατότητα.

Κυρίως νομίζω ὅτι ἡ ἔννοια «μέγεθος τῆς ἀγορᾶς» θὰ ἔδει νὰ βασίζεται πρῶτον ἐπὶ τῆς ὑπαρχούσης ἢ προβλεπομένης ἀποτελεσματικῆς ζητήσεως ἀφ' ἑνὸς και ἀφ' ἑτέρου ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τῆς προσφορᾶς και τῆς ἐνδεχομένης συμπαραμομαρτούσης δυνατότητος πραγματοποιήσεως οἰκονομιῶν λόγῳ κλίμακος παραγωγῆς.

Ἡ κατ' ἀκολουθίαν μιᾶς Τ.Ε. χρησιμοποίησις ἐντατικώτερον τῶν διὰ τεχνικούς λόγους ἀδαιρέτων ἐγκαταστάσεων μεγάλων οἰκονομικῶν ἐπιχειρήσεων μειώνει ὡς γνωστὸν τὸ κόστος. Τὸ πόσον θὰ τὸ μειώσῃ δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ σταθμισθῇ, λόγῳ τῆς συνεχοῦς ἐξελιξεως τῆς τεχνικῆς. Πάντως ὅσον μεγαλύτεραι και περισσότεραι δυνατότητες διὰ πραγματοποίησιν τοιοῦτων οἰκονομιῶν δημιουργοῦνται ἀπὸ τὰς Τ. Ἐνώσεις, τόσον περισσότερα τὰ ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιχειρήματα.

Β. Συσσώρευσις κεφαλαίων.

Ἡ σημασία τοῦ κεφαλαίου εἰς τὴν παραγωγὴν εἶναι γνωστῆ. Μία γενικωτέρα ἀνάλυσις τοῦ θέματος τῆς συσσωρεύσεως τοῦ κεφαλαίου περιλαμβάνουσα ἐξέτασιν τῆς μέσης και ὀριακῆς σχέσεως κεφαλαίου και εἰσοδήματος και ἄλλα παρεμφερῆ θέματα κεῖται σαφῶς πέραν τῶν προθέσεων τῆς ἀποψίνης μου ὁμιλίας. Ἐὰν ἔθιξα τὸ θέμα εἶναι διότι ἀποτελεῖ κατὰ τὴν γνώμην μου τὸν μέγαν ἀγνωστον και στῆ θεωρία ἄλλὰ και στὴν πράξιν τῶν Τελωνιακῶν Ἐνώσεων.

Ἐπιθέσατε δύο χώρας, τὰς ὁποίας χάριν μιᾶς ἀπλουστερας διατυπώσεως ἂς ἀποκαλέσωμεν Ἀμερικὴν και Εὐρώπην. Ὁ νόμος τῶν συγκριτικῶν δαπανῶν μᾶς λέγει ὅτι κάθε μία χώρα, ὑπὸ καθεστῶς ἐλευθέρου ἐμπορίου, θὰ συγκεντρώσῃ τὶς παραγωγικῆς τῆς προσπάθειες εἰς ἐκεῖνον τὸν τομέα ὅπου συγκριτικῶς εἶναι εἰς καλύτεραν θέσιν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὀριακῶς μία ποσότης παραγωγικῶν συντελεστῶν θὰ ἔχῃ μεγαλυτέραν ἀποδοτικότητα εἰς αὐτὸν τὸν τομέα ἀπὸ ὅ,τι εἰς οἰουδήποτε ἄλλον τομέα τῆς παραγωγῆς. Ἡ κάθε χώρα θὰ ἀκολουθήσῃ κατὰ κάποιον τρόπον τὶς ὑποδείξεις τοῦ ὕλικου τῆς περιβάλλοντος και τῶν παραγωγικῶν δυνατοτήτων ποῦ τοῦτο προσφέρει.

Ἀλλὰ ἐὰν εἰς τὸ προαναφερθὲν ἀπλουστερικὸν σχῆμα προστεθῇ ὁ παράγων τῆς συσσωρεύσεως τοῦ κεφαλαίου, τότε ἡ διεθνὴς ἐξειδίκευσις δὲν θὰ ὑπηγορευέτο ἀπὸ μόνον τὸν ἐφοδιασμόν οἰκονομίας τινὸς διὰ πρῶτων ὑλῶν, γενικῶς, και ἐργασίας, ἀλλὰ και ἀπὸ τὴν σχετικὴν ἐπάρκειαν εἰς τὴν εὐρίσκεται παρ' αὐτῆ ὁ παράγων κεφάλαιον. Ὁ παραγωγικὸς ὅμως αὐτὸς συντελεστὴς ὑπείσυχόμενος εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς παραγωγῆς και τῆς διεθνοῦς ἐξειδικεύσεως θὰ ἠδύνατο νὰ μετατοπιζῆ ἀπὸ εἶδος εἰς εἶδος τὴν συγκριτικὴν ὑπεροχὴν μιᾶς χώρας, και δὴ κατὰ τρόπον εὐνοοῦντα ἐκείνην τὴν χώραν ἠτις διέθετε κεφάλαια εἰς μεγαλυτέρας σχετικῶς ποσότητος—μὲ συνέπειαν ὅτι τὸ Spectum τῆς διεθνοῦς ἐξειδικεύσεως θὰ ἀπέκτα μίαν ρευστότητα ἐν τῷ χρόνῳ, ρευστότητα δὲ ἠτις δὲν θὰ ἐπέτρεπε διατύπωσιν κατηγορηματικῶν συστάσεων εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ τομέως τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς δέουσαν νὰ ἀκολουθηθῇ πολιτικὴν.

Εἰς ἐν τοιοῦτον σχῆμα, ὅπου ἀντὶ Εὐρώπης και Ἀμερικῆς ὑπάρχουν Εὐρωπαϊκὰ Κράτη και Ἀμερικὴ, εἶναι ἐνδεχόμενον ὅπως τὰ κράτη ποῦ δὲν ἔχουν τόσην ἐπάρκειαν κεφαλαίων ὅσην ἡ Ἀμερικὴ ἔχουν δὲ ρυθμὸν συσ-

σωρεύσεως χαμηλότερον αὐτῆς, εἶναι ἐνδεχόμενον, λέγω, τὰ κράτη αὐτὰ νὰ σχηματίσουν ἕνα σύλλογον, μίαν ἀμυντικὴν κοινότητα, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν ἐκ τοῦ Ἀμερικανικοῦ συναγωνισμοῦ πίεσιν, ἥτις ἀντιμετώπισις, διὰ νὰ εἶναι ἐπιτυχής, θὰ ἔπρεπε νὰ συμπαρακολουθῆται ἀπὸ ὑψηλὴν ροπήν πρὸς ἀποταμίευσιν, ἔντονον ρυθμὸν συσσωρεύσεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐπὶ τι χρονικὸν διάστημα ὀλιγωτέραν τρέχουσαν κατανάλωσιν καὶ ἐκ παραλλήλου ζωηροτέραν ἐπιχειρηματικὴν δραστηριότητα γενικῶς.

Δὲν εἶναι καθόλου βέβαιον ὅτι ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ δὲν θὰ ἀποτελέσῃ τελικῶς ἕνα τρόπον ἀμύνης ἐναντι τῆς περιοχῆς τοῦ δολλαρίου, ἀμύνης ὅπως ἦτις, ἅπαξ καὶ κατέληγέ τις εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι μακροχρονίως ἡ Εὐρώπη δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ συναγωνισθῇ τὴν Ἀμερικὴν, θὰ εἶχε ὀργανωθῇ κατὰ κάποιον ὀρθολογιστικὸν τρόπον.

Τὰ ἀνωτέρω δὲν σημαίνουν ὅτι ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ ἀποκλείεται νὰ μεταβάλῃ τόσον ριζικῶς τὸν ὅλον ρυθμὸν τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς ὥστε τελικῶς ἡ συναγωνιστικότης τῆς Δ. Εὐρώπης νὰ εἶναι πλέον ἢ ἐπαρκὴς διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς Ἀμερικανικῆς Οἰκονομίας.

Τὸ ἐπίπεδον τῶν τεχνικῶν γνώσεων, ἡ ποιότης τῆς ἐκπαιδεύσεως γενικῶς, τὸ ὑπάρχον σύστημα μεταφορῶν καὶ ἡ διαθεσιμότης πρώτων ὑλῶν διαγράφουν πολλὰς πιθανότητας μιᾶς τοιαύτης ἐξελίξεως. Δυστυχῶς καμμία θετικωτέρα πρόβλεψις δὲν εἶναι δυνατὴ, διότι, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, εἰς μίαν ἀπόπειραν θετικωτέρας σταθμίσεως τοῦ μέλλοντος πολλοὶ ἔξωοικονομικοὶ παράγοντες θὰ ἔπρεπε νὰ συμπεριληφθοῦν.

Συμπέρασμα.

Σὲ τελευταία ἀνάλυσι ἡ ἐπιτυχία ἑνὸς μεγαλοπνύου σχεδίου ἐξαρτᾶται καὶ ἀπὸ τὴν θέλησιν, ὑπομονὴν καὶ φαντασίαν ἐκείνων οἱ ὅποιοι θὰ κληθοῦν νὰ τὸ ἐφαρμόσουν. Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, τῶν προσπαθειῶν δηλαδὴ διὰ μίαν ὀργανικωτέραν σύνδεσιν τῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ἡ οἰκονομικὴ θεωρία σαφῶς μᾶς λέγει ὅτι οἱ προτεινόμενοι θεσμολογικοὶ μηχανισμοὶ εἶναι ἀρκούντως ἐπαρκεῖς διὰ νὰ ὀδηγήσουν τὴν Εὐρώπην εἰς μίαν οἰκονομικὴν ἄνοδον μὲ ἀπεριορίστως εὐρεῖς ὀρίζοντας. Ἐναπόκειται τελικῶς εἰς τὸν παράγοντα ἄνθρωπος ἢ καλύτερα Εὐρωπαϊκὸς ἄνθρωπος ὅπως, ἀφοῦ ὀπλισθῆ με ἀισιοδοξίαν, βαδίσῃ πρὸς τὰ ἐμπρὸς μὲ παράλληλον ἀξιοποίησιν καὶ τῶν ὑποδείξεων τοῦ ἔταστικοῦ νοῦ.

Τὰ προβλήματα εἶναι ὄντως τεράστια, κυρίως δὲ ἐκεῖνα ποῦ ἀφοροῦν τὰς οἰκονομικῶς καθυστερημένας περιοχάς, ἀλλὰ ἀνάλογοι ἐμφανίζονται καὶ αἱ δυνατότητες.

Η ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΚΑΙ Η ΖΩΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΩΣ ΟΡΓΑΝΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υπό Ι. Α. ΦΡΑΓΚΟΥ, Καθηγ. τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομ. Σπουδῶν

Γενικά.

Κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον πολλὰ προσπάθειαι ἐγένοντο ἀπὸ τὰς διαφόρους χώρας πρὸς στενωτέραν οἰκονομικὴν συνεργασίαν διὰ δημιουργίας εὐρυτέρων οἰκονομιῶν μὲ βᾶσιν τὸν θεσμόν τῆς Τελωνειακῆς Ἑνώσεως ἢ τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν. Μερικαὶ τῶν προσπαθειῶν τούτων ἐξελίσσονται εἰσέτι, ἄλλαι παρουσίασαν ἐξαιρετικὰς προόδους, αἱ περισσότεραι πάντως παρέμειναν εἰς τὸ στάδιον τῆς προμελέτης. Ἡ σοβαρωτέρα προσπάθεια καταβάλλεται ἐκ μέρους τῶν Χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης πρὸς οἰκονομικὴν ἐνοποίησίν των.

Ἡ προσπάθεια αὕτη εἶναι ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων ἐνδιαφέρουσα διότι οὐδέποτε ἐξητάσθη σοβαρῶς ἡ συνένωσις οἰκονομιῶν μεγάλου ἀριθμοῦ Κρατῶν. Αἱ ἐπιτευχθεῖσαι εἰς τὸ παρελθὸν τελωνειακαὶ Ἑνώσεις δὲν ἐστηρίζοντο ἐπὶ ἐνιαίας βάσεως, τοῦτο δὲ ἴσως καὶ διότι δὲν ὑπῆρχε ἀκριβὴς ὀρισμὸς τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως.

Ὁρισμὸς Τελωνειακῆς Ἑνώσεως καὶ Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν.

Ἡ μεταπολεμικὴ διεθνὴς Οἰκονομικὴ δρᾶσις, ἐνδιαφερθεῖσα κατὰ πρῶτον καὶ διὰ τὴν ὀργάνωσιν τοῦ διεθνοῦς ἐμπορίου καὶ τὴν καθιέρωσιν κανόνων διεξαγωγῆς του, ἐμελέτησε καὶ τὸν θεσμόν τὸν ἐξυπηρετοῦντα τὴν στενωτέραν οἰκονομικὴν συνεργασίαν μεταξὺ δύο ἢ περισσοτέρων Χωρῶν, ὡς εἶναι ὁ θεσμὸς τῆς Τελωνειακῆς Ἑνώσεως. Ἐκ τῆς μελέτης διεπιστώθη ἡ ἀνάγκη τῆς διατυπώσεως εἰδικῶν ὀρισμῶν, ἐνὸς διὰ τὴν τελείαν τελωνειακὴν Ἑνωσιν καὶ ἑτέρου διὰ μίαν ἀτελοῦς μορφῆς Τελωνειακὴν Ἑνωσιν, ἣτις ὀνομάσθη Ζώνη Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν.

Οἱ σχετικοὶ ὀρισμοὶ περιελήφθησαν ὡς ἄρθρον 44ον εἰς τὸν καταστατικὸν χάρτην τῆς Ἀβάνας (*). Ὁ χάρτης ὅμως οὗτος παρέμεινε σχέδιον, ἴσως καὶ διότι ἐπέδιωξε νὰ ρυθμίση σοβαρὰ προβλήματα τῆς διεθνοῦς οἰκονομικῆς ζωῆς εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ πολιτικὴ ζωὴ δὲν εἶχεν ἀπολύτως ἀποκατασταθῆ.

Τὰς διατάξεις τοῦ σχεδίου τοῦ χάρτου τῆς Ἀβάνας, ὅστις τελικὴν μορφήν ἔλαβε τὴν 23-8-1947, περιέλαβεν αὐτουσίας, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὀρισμὸν τῆς Τελωνειακῆς Ἑνώσεως καὶ τῆς Ζώνης ἐλευθέρων συναλλαγῶν, ἡ Γενικὴ

1. Βλ. : Ἡ ἐν Ἀβάνᾳ διάσκεψις περὶ ἐμπορίου καὶ ἀπασχολήσεως. *Ἐκδοσις Ὑπ. Συντονισμοῦ, ἀριθ. 7.

Συμφωνία Δασμών και Έμπορίου (άρθρον XXIV παρ. 4 έως και 10), ητις ύπεγράφη τήν 24-9-1947 (*).

Διά τῶν διατάξεων τούτων ἀναγνωρίζεται ὅτι σκοπός τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως ἢ τῆς Ζώνης ἐλευθέρων συναλλαγῶν εἶναι ἡ διευκόλυνσις τῶν συναλλαγῶν μεταξύ τῶν Κρατῶν τῶν συνιστῶντων ταύτην καί οὐχί ἡ παρεμβολή ἐμποδίων εἰς τὰς συναλλαγὰς τῶν οὕτω ἐνοποιουμένων Χωρῶν μέ τὰς τρίτας Χώρας. Οὕτω τελωνειακή Ἐνωσις εἶναι ἡ δημιουργία εὐρυτέρου τελωνειακοῦ ἐδάφους (δύο ἢ περισσοτέρων Κρατῶν), εἰς τὸ ἐσωτερικόν τοῦ ὁποίου καταργοῦνται, κατὰ τὸ κύριον μέρος τοῦ ἐμπορίου τῶν συνιστῶντων τήν Ἐνωσιν ἐδαφῶν, ἢ κατὰ τὸ κύριον τμήμα τοῦ ἐμπορίου προϊόντων καταγωγῆς τῶν ἐδαφῶν τούτων, οἱ δασμοὶ καὶ οἱ περιοριστικοὶ τοῦ ἐμπορίου κανονισμοί. Ἐναντι τῶν χωρῶν αἱ ὁποῖαι δέν εἶναι μέλη τῆς Ἐνώσεως προϋποτίθεται ἐφαρμογή κοινοῦ δασμολογίου μέ δασμούς οὐχί ὑψηλοτέρους τῶν ἰσχυόντων πρό τῆς Ἐνώσεως. Ζώνη ἐξ ἄλλου ἐλευθέρων συναλλαγῶν εἶναι ἡ δημιουργία εὐρυτέρου τελωνειακοῦ ἐδάφους (δύο ἢ περισσοτέρων κρατῶν), εἰς τὸ ἐσωτερικόν τοῦ ὁποίου καταργοῦνται, κατὰ τὸ κύριον μέρος τοῦ ἐμπορίου προϊόντων καταγωγῆς ἀποκλειστικῶς τῶν ἐδαφῶν τῶν συνιστῶντων τήν ζώνην, οἱ δασμοὶ καὶ οἱ περιοριστικοὶ τοῦ ἐμπορίου κανονισμοί.

Πάντως, εἰδικὴ διάταξις τῆς ὡς ἄνω Γενικῆς Συμφωνίας προβλέπει δυνατότητα ἐγκρίσεως διὰ πλειοψηφίας τῶν δύο τρίτων τῶν συμμετεχόντων κρατῶν παντὸς σχεδίου καθιερούντος τελωνειακὴν ἔνωσιν ἢ ζώνην ἐλευθέρων συναλλαγῶν μὴ πληροῦντος ἀπολύτως τὰς ἀπαιτήσεις τῶν καθιερουμένων διὰ τῆς Συμφωνίας ὁρισμῶν.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Ὀμίλου Μελετῶν Εὐρωπαϊκῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως (*).

Τὴν ὠφελιμότητα τοῦ θεσμοῦ ἀναγνωρίσαντα τὰ Κράτη τὰ συμμετασχόντα εἰς τήν κατὰ τὸ 1947 γενομένην ἐν Παρισίοις διάσκεψιν τῶν Κρατῶν τοῦ σχεδίου Μάρσαλ συνέστησαν τὸν Ὀμιλον Μελετῶν Εὐρωπαϊκῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως. Ἐπίστευαν ὅτι, διὰ τοιοῦτου θεσμοῦ, ἀνάπτυξις τῆς οἰκονομίας τῶν μετεχόντων χωρῶν θὰ ἐπιτυγχάνετο καὶ βελτίωσις τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ δημιουργουμένου εὐρυτέρου χώρου (*).

Ὁ ὄμιλος οὗτος, μέ ἔδραν τὰς Βρυξέλλας, ἀνέλαβε νὰ μελετήσῃ τὰς δυνατότητας καὶ προϋποθέσεις δημιουργίας μιᾶς Εὐρωπαϊκῆς Τελωνειακῆς

1. Βλ. προσάρτημα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 61 φ. Ἐφ. Κυβερνήσεως τῆς 27/2/51, εἰς ὃ ἐδημοσιεύθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 1419/50 ἀν. νόμος.

2. Περὶ τῶν ἐργασιῶν τούτων παραπέμπομεν εἰς τὰς κατωτέρω μελέτας δημοσιευθείσας εἰς τὸ Δελτίον Διευθύνσεως Τελωνείων, ἔκδοσις Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου :

α) Φύσις καὶ σκοποὶ μιᾶς τελωνειακῆς ἐνώσεως. Ἄρ. Δελτίου 16, σ. 94.

β) Περὶ τῶν ἀναγκαίων τεχνικῶν μέτρων πρὸς πραγματοποίησιν μιᾶς τελωνειακῆς ἐνώσεως. Ἄρ. Δελτίου 17, σ. 36.

γ) Οἰκονομικῆς φύσεως παρατηρήσεις σχετικαὶ μέ τὰ τεχνικὰ προβλήματα μιᾶς τελωνειακῆς ἐνώσεως. Ἄρ. Δελτίου 17, σ. 39.

δ) Οἰκονομικαὶ συνέπειαι ἐκ τῆς δημιουργίας εὐρυτέρων τελωνειακῶν ἐδαφῶν. Ἄρ. Δελτίου 19, σ. 17.

ε) Ι. Λ. Φράγκων : Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τελωνειακὴ Ἐνωσις. Ἄρ. Δελτίου 26, σ. 3.

3. Βλ. μελέτην κ. Allais : Αἱ τελωνειακαὶ ἐνώσεις καὶ ἡ ὁμοσπονδιακὴ ἐνοποίηση τῆς Εὐρώπης. Δελτ. Δ. Τελων. ἀρ. 18, σ. 37.

Ἐνώσεως. Παραλλήλως πολλὰ Κράτη μετέχοντα τῆς τοιαύτης προσπάθειας ἐξεδηλώθησαν ὑπὲρ μερικωτέρων Ἐνώσεων, ἢ ἐγκαθίδρυσιν τῶν ὁποίων ἐκρίθη ὅτι ὄχι μόνον δὲν παρεμβάλλει δυσχερείας εἰς τὴν εὐρυτέραν προσπάθειαν, ἀλλὰ θὰ συντελέσῃ εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν διὰ τῆς δημιουργίας καταλλήλου κλίματος καὶ τῆς ἀναγκαίας προσαρμογῆς. Οὕτω δῆλωσιν περὶ μερικωτέρων ἐνώσεων ἕκαμαν ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἰταλία, τὰ Σκανδιναυικά Κράτη, ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Τουρκία. Ἡ Τουρκία κατὰ τὰς μεταγενεστέρας συζητήσεις ἐπρότεινε καθιέρωσιν Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν.

Αἱ ἐν λόγῳ ἐργασίαι ἀρχίσασαι εὐθὺς ἀμέσως ἐστηρίχθησαν ἅπασαι εἰς τὴν πρώτην μεταπολεμικὴν προσπάθειαν τὴν γενομένην ἐπὶ παρομοίου πεδίου, τὴν προσπάθειαν τῶν χωρῶν τῆς Μπενελούξ (Βελγίου, Λουξεμβούργου, Ὀλλανδίας).

Πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ συσταθέντος Ὁμίλου Μελετῶν ὠρίσθησαν αἱ Βρυξέλλαι ὡς ἔδρα τοῦ Ὁμίλου. Καὶ αἱ μὲν χῶραι τῆς Μπενελούξ συνεχίζουν ἔκτοτε τὴν προσπάθειάν των χωρὶς νὰ φθάσουν ἀκόμη εἰς τὴν πλήρη οἰκονομικὴν κοινότητα⁽¹⁾, ὡς ἡ ὑφισταμένη Οἰκονομικὴ Ἐνωσις Βελγίου καὶ Λουξεμβούργου, αἱ προσπάθειαι ὁμως τόσον τοῦ Ὁμίλου ὅσον καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτροπῶν πρὸς μελέτην μερικωτέρων Ἐνώσεων, ὡς μεταξύ Γαλλίας καὶ Ἰταλίας, μεταξύ Γαλλίας, Ἰταλίας καὶ Χωρῶν τῆς Μπενελούξ, μεταξύ Σκανδιναυικῶν Κρατῶν⁽²⁾ καὶ μεταξύ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας, εἰς οὐδὲν κατέληξαν, περιορισθεῖσαι εἰς τὴν δημοσίευσιν ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν συντελεσθεισῶν ἐργασιῶν. Σοβαρωτέρα ἐργασία ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Ὁμίλου Μελετῶν Εὐρωπαϊκῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως, ὅστις πρὸ τῶν δυσχερειῶν ἐπιλύσεως τῶν προκυπτόντων οἰκονομικῆς φύσεως ζητημάτων, ἀτινα ἐξ ἄλλου ἐμελετῶντο παρ' ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν ὀργανισμῶν, ἐπεξεργάσθη ζητήματα τεχνικῆς φύσεως, ὡς ἡ δασμολογικὴ ὀνοματολογία καὶ ὁ ὀρισμὸς τῆς δασμολογητέας ἀξίας, πρὸς καθιέρωσιν ὁμοιομόρφων βάσεων διευκολυνουσῶν καὶ τὰς διεθνεῖς συναλλαγὰς καὶ τὰς ἐργασίας τῶν εὐρυτέραν οἰκονομικὴν συνεργασίαν ἐπιδιωκόντων κρατῶν μὲ βάσιν τὸν θεσμὸν τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως. Καὶ τοῦτο διότι ἡ μελέτη καὶ ἡ ὁμοιομορφος ἐφαρμογή, ὑπὸ τῶν Τελωνειακῶν Διοικήσεων τῶν διαφόρων Κρατῶν, κανόνων διεπόντων τὰς μεταξύ των ἐμπορικὰς συναλλαγὰς, ὡς εἶναι ἡ Κοινὴ ὀνοματολογία διὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἐθνικῶν δασμολογιῶν καὶ ὁ ὀρισμὸς τῆς δασμολογητέας ἀξίας, ἀποτελοῦν μικρὰ ἀλλὰ σταθερὰ βήματα διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τῆς εὐρυτέρας οἰκονομικῆς ἐνώσεως.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συμβουλίου Τελωνειακῆς Συνεργασίας.

Τὰς ἐργασίας ἄλλωστε ταύτας τοῦ Ὁμίλου τούτου εἰς τὸν τομέα τῆς Τελωνειακῆς Τεχνικῆς υἱοθέτησε καὶ ὁ τὸν Ὁμιλον ἀντικαταστήσας καὶ ἀπὸ 4)11)1952 λειτουργῶν νέος διεθνὴς ὀργανισμὸς ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Συμβούλιον Τελωνειακῆς Συνεργασίας»⁽³⁾. Ὁ ὀργανισμὸς οὗτος ἀνέλαβε νὰ συνεχίσῃ τὴν μελέτην τῶν τεχνικῆς φύσεως δασμολογικῶν καὶ τελωνειακῶν ζητημάτων καὶ τὴν κατεύθυνσιν τῆς ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς εἰς τὰ κράτη-

1. Βλ. Αἱ ἐπιτεύξεις καὶ προοπτικαὶ τῆς Μπενελούξ, Λ. Α. Μπέκαρτ. Δελτίον Διευθύνσεως Τελωνείων ἀρ. 26, σ. 123 καὶ Μπενελούξ: Συμφέρον κοινόν, οἰκονομικὰ διαφορὰ. Δελτ. Δ. Τελων. ἀρ. 26, σ. 133.

2. Βλ. Τὰ σχέδια Σκανδιναυικῆς οἰκονομικῆς ἐνώσεως. Δελτ. Δ. Τελων. ἀρ. 27, σ. 55.

3. Βλ. προσάρτημα ὑπ' ἀριθ. 243 τῆς 31/8/1953 φ. Ἐφ. Κυβ., εἰς ὃ ἐδημοσιεύθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 1923/51 ἀν. νόμος.

μέλη τῶν δύο ὑπογραφεισῶν συμβάσεων περὶ δασμολογικῆς ὀνοματολογίας καὶ δασμολογητέας ἀξίας. Τὰ ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ τούτου μελετώμενα ἑκάστοτε θέματα τελωνειακῆς καὶ δασμολογικῆς φύσεως γίνονται ἀντικείμενον εἴτε νέων συμβάσεων, εἴτε συστάσεων πρὸς τὰ κράτη-μέλη πρὸς ὁμοίομορφον νομοθετικὴν ρύθμισιν, εἴτε ἐκθέσεων ἀνακοινουμένων εἰς τὰ διάφορα κράτη πρὸς ἐνημέρωσίν των καὶ συντονισμόν τῆς τελωνειακῆς πολιτικῆς.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Δράσις.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ οἰκονομικὴ δρᾶσις ὑπὸ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ Ὄργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ τοῦ μεταγενεστέρως δημιουργηθέντος Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης, καίτοι αἱ προσπάθειαι πρὸς Τελωνειακὴν Ἐνωσιν, ἔστω καὶ μεταξύ περιορισμένου ἀριθμοῦ κρατῶν, ἀπέβησαν ἄκαρποι, δὲν ἔπαυσε ἐπιδιώκουσα δημιουργίαν θεσμῶν ἐξυπηρετικῶν τῆς στενωτέρας μεταξύ τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν οἰκονομικῆς συνεργασίας.

Συμπληροῦσα τὸ ἔργον τῆς Διεθνούς οἰκονομικῆς δράσεως, ἡ ὁποία ὠργάνωσε τὴν Γενικὴν Συμφωνίαν Δασμῶν καὶ Ἐμπορίου πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν διὰ τῆς μειώσεως τῶν δασμολογικῶν τειχῶν, προέβαινε εἰς τὴν μελέτην καὶ ἄλλων μέτρων, διότι διεπίστωνε ὅτι τὰ δασμολογικὰ ἔμπόδια δὲν ἦσαν τὰ μόνα καὶ τὰ πλέον σοβαρὰ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἔμπορικῶν συναλλαγῶν. Ἐμελετήθη οὕτω ἐν συνεχείᾳ ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν εἰσαγωγῶν ἀπὸ τῶν περιορισμῶν εἰσαγωγῆς, ἐν συσχετισμῶ μετὰ τὴν κατὰ τὰ μέσα τοῦ 1950 ἴδρυσιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν, κεντρικοῦ ὄργανου τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Κυριώτερα ὅμως προσπάθεια ὑπῆρξε ἡ προσπάθεια πρὸς ἑλευθέραν κυκλοφορίαν εἰς ὅσον τὸ δυνατόν εὐρύτερον ἔδαφος ὠρισμένων προϊόντων τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῆς συγχρόνου οἰκονομικῆς ζωῆς.

Ἡ Κοινοπραξία Ἐνθρακος καὶ Χάλυβος.

Ἡ προσπάθεια αὕτη ἐνεφάνισε τὸ σχέδιον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινοπραξίας ἄνθρακος καὶ χάλυβος γνωστὸν ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν σχέδιον Σουμάν, ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ παρουσιάσαντος τὸ σχέδιον Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας. Τοῦτο μετὰ συζητήσεις κοπιώδεις ὑπεγράφη τελικῶς καὶ ἐπεκυρώθη ὑπὸ ἑξ ἰσχυρῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, τῆς Γερμανίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας καὶ τῶν Χωρῶν τῆς Μπενελούξ (Βελγίου, Λουξεμβούργου καὶ Ὁλλανδίας), τῆς Ἀγγλίας ἀρνηθείσης τελικῶς συμμετοχῆν. Ἡ Σύμβασις αὕτη ὑπογραφεῖσα τὴν 18 Ἀπριλίου 1951 ἰσχύει ἀπὸ 25 Ἰουλίου 1952 διὰ πεντήκοντα ἔτη⁽¹⁾. Διὰ τῆς συμβάσεως ταύτης ἐδημιουργήθη εἰς ὑπερεθνικὸς ὀργανισμὸς περιορισμένης ἀρμοδιότητος ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τῶν εἰς τὴν διαχείρισίν του ζητημάτων, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως περιεχομένου ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ρυθμίσεως τῶν ὡς πρὸς τοῦτο τιθεμένων προβλημάτων εἰς τὸν δημιουργούμενον εὐρύτερον χῶρον⁽²⁾.

1. Βλ. Ι. Λ. Φράγκου : Ἡ Κοινοπραξία Ἐνθρακος καὶ Χάλυβος. Περιοδικὸν Σπουδαί, τεύχος 9 ἔτους 1956-57, σ. 21.

2. Εἰς τὸν πρόλογον ταύτης ἀναφέρονται οἱ ἑξῆς λόγοι ὑπογραφῆς τῆς :

«1) Διότι πιστεύουν ὅτι ἡ παγκόσμιος εἰρήνη δύναται νὰ διαφυλαχθῇ μόνον μετὰ δημοουργικὰς προσπάθειαις πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν κινδύνων τῶν ἀπειλούντων ταύτην.

2) Διότι ἡ συμβολὴ τὴν ὁποῖαν μία ὠργανωμένη καὶ ζῶσα Εὐρώπη δύναται νὰ

Ἐπιτολή τοῦ δημιουργηθέντος ὀργανισμοῦ εἶναι νὰ συμβάλῃ διὰ τῆς κοινῆς ἀγορᾶς ἐν ἀρμονίᾳ μὲ τὴν γενικὴν οἰκονομίαν τῶν Κρατῶν Μελῶν, εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν, εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς ἀπασχολήσεως καὶ εἰς τὴν ἐξύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ἐντὸς τῶν Κρατῶν-Μελῶν. Εἰς τοῦτον ἀνετέθη ἡ δημιουργία προοδευτικῶν ὄρων ἐξασφαλιζόντων ὀρθολογικὴν κατανομήν τῆς παραγωγῆς εἰς τὸ ἀνώτατον ἐπίπεδον τῆς παραγωγικότητος, μὲ διατήρησιν ἀπασχολήσεως συνεχοῦς καὶ μὲ ἀποφυγὴν δημιουργίας ἐντὸς τῶν οἰκονομιῶν τῶν Κρατῶν-Μελῶν βασικῶν καὶ διαρκῶν διαταραχῶν.

Αἱ διατάξεις τῆς συμφωνίας ἀναφέρουν ἀναλυτικῶς τὰς μεθόδους, τὰ μέσα καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν ἐπιδιώξεων μὲ τὰς ὁποίας θὰ ἀσχοληθῇ ὁ ὀργανισμός. Τὰ ὄργανα διοικήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ εἶναι τέσσαρα καὶ σαφῶς καθορίζεται διὰ τῶν διατάξεων τῆς συμβάσεως ἡ δικαιοδοσία, ἡ ἀρμοδιότης καὶ ἡ ἐξουσία ἐκάστου. Εἶναι δὲ ταῦτα :

1) Ἡ Ἀνωτάτη Ἀρχή, 2) ἡ Κοινὴ συνέλευσις, 3) τὸ Εἰδικὸν Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν, 4) τὸ Δικαστήριον.

Ἡ Ἀνωτάτη Ἀρχὴ εἶναι τὸ κυρίαρχον ὄργανον. Ἐχει τὴν εὐθύνην τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ τῆς Συμβάσεως. Ἀσχολεῖται μὲ ὅλα τὰ τιθέμενα ζητήματα ὅσον ἀφορᾷ τὰ εἶδη ἀνθρακός καὶ χάλυβος τὰ ὁποῖα εἶναι ἡ ἀρμοδιότης του. Ἡ ἄσκησις τῶν ὑπερεθνικῶν τῆς δικαιωμάτων περιορίζεται εἰς τὰς εἰδικὰς περιπτώσεις τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν Σύμβασιν. Διὰ ταύτης καθορίζεται καὶ ἡ μέθοδος καὶ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ διὰ τὴν ἄσκησιν τούτων. Ἀπαρτίζεται ἐξ ἑνῆς μελῶν καὶ ὑποβοηθεῖται εἰς τὰς ἐργασίας ὑπὸ Ἐπιτροπῆς ἐμπειρογνημόνων καὶ ὑπὸ Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ μελῶν ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν Ὑπουργῶν καὶ ἐκλεγομένων μεταξύ τῶν ἐργατῶν, τῶν παραγωγῶν, τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν καταναλωτῶν.

Ἡ κοινὴ Συνέλευσις ἐλέγχει τὴν Ἀνωτάτην Ἀρχὴν καὶ κρίνει τὰς πράξεις τῆς.

Τὸ Εἰδικὸν Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν ἔχει τὴν αὐτὴν δικαιοδοσίαν μὲ τὴν Ἀνωτάτην Ἀρχήν. Δύναται νὰ λύσῃ ἐξαιρετικῶς λεπτὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀδυνατεῖ νὰ λύσῃ ἡ Ἀνωτάτη Ἀρχή. Ἀναζητεῖ τὰ μέσα ἐξομάλυνσεως τῶν διαφορῶν αἱ ὁποῖαι δημιουργοῦνται μεταξύ Ἀνωτάτης Ἀρχῆς καὶ Κυβερνήσεων τῶν Χωρῶν-Μελῶν. Εἶναι ὁ Σύνδεσμος μεταξύ ταύτης καὶ τῶν Κυβερνήσεων.

Ἡ Ἀνωτάτη Ἀρχὴ διὰ πᾶσαν σοβαρὰν ἀπόφασιν ὀφείλει νὰ συμβουλευέται τὸ Συμβούλιον, ὅπερ ἀποφαίνεται ὁμοφώνως, κατ' ἀπόλυτον πλειο-

συνεισφέρῃ ἐπὶ τοῦ πολιτισμοῦ εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν διατήρησιν τῶν εἰρηνικῶν σχέσεων.

3) Διότι πιστεύουν ὅτι ἡ Εὐρώπη δὲν θὰ οἰκοδομηθῇ παρὰ μόνον μὲ συγκεκριμένας πραγματοποιήσεις, δημιουργοῦσα πραγματικὴν ἀλληλεγγύην, καὶ μὲ καθιέρωσιν κοινῶν βάσεων οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

4) Διότι ἐπιθυμοῦν νὰ συμβάλουν διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν βασικῶν παραγωγικῶν τῶν κλάδων εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν εἰρηνικῶν ἐργῶν.

5) Διότι εἶναι ἀποφασισμένα νὰ ἀντικαταστήσουν τοὺς ἀπὸ αἰῶνων ἀνταγωνισμούς διὰ συγχωνεύσεως τῶν οὐσιαστικῶν συμφερόντων καὶ νὰ θεμελιώσουν διὰ τῆς οἰκονομικῆς κοινότητος τὰ πρῶτα στηρίγματα μῆς εὐρυτέρας καὶ βαθυτέρας κοινότητος μεταξύ λαῶν ἀντιτιθεμένων καὶ νὰ θέσουν τὰς βάσεις θεσμῶν ἱκανῶν νὰ κατευθύνουν κοινὸν πεπρωμένον.

ψηφίαν ἢ κατὰ προσδιορισμένην τοιαύτην. Διὰ πλείστα ὅσα ζητήματα προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς Συμβάσεως, ἀπαιτεῖται προηγουμένη γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου. Τὸ Δικαστήριον ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑπτὰ δικαστὰς καὶ ἀποστολή του εἶναι ἡ συμφώνως πρὸς τὸ δίκαιον ἔρμηνεία καὶ ἐφαρμογὴ τῆς Συμβάσεως καὶ τῶν κανονισμῶν τῆς.

Ἡ διὰ τῆς συμβάσεως καθιερωθεῖσα κοινὴ ἀγορὰ ἄνθρακος καὶ χάλυβος καὶ προϊόντων τινῶν παραγῶγων τούτων, ὡς ἀπαριθμοῦνται εἰς τὸ παράρτημα τῆς ἐν λόγῳ Συμβάσεως συνταγὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δασμολογικῆς ὀνοματολογίας τῶν Βρυξελλῶν, στηρίζεται εἰς τὸν θεσμὸν ἀτελοῦς μορφῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως. Τὰ προϊόντα καταγωγῆς τῶν συμβληθέντων Κρατῶν εἰς οὐδεμίαν δασμολογικὴν ἐπιβάρυνσιν ὑπόκεινται, τὰ δὲ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγόμενα ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἰσχύοντας δασμούς. Ἡ κυκλοφορία ὁμῶς καὶ τῶν μὲν καὶ τῶν δέ, ἑλλείψει κοινοῦ ταμείου ἐσόδων ἐκ δασμῶν βαρυνόντων τὰ ἐν λόγῳ προϊόντα, γίνεται εἰς τὰ ἐδάφη τῶν Κρατῶν Μελῶν βάσει πιστοποιητικῶν ἐλευθέρως κυκλοφορίας ἐκδιδομένων ὑπὸ τῆς Κοινοπραξίας καὶ θεωρουμένων ὑπὸ τῶν τελωνειακῶν ἀρχῶν.

Ὡς βλέπομεν ἡ στενωτέρα αὕτη οἰκονομικὴ συνεργασία τῶν Κρατῶν δὲν ἐπιτυγχάνεται παρὰ διὰ διατυπώσεων πολυπλόκων, αἱ ὁποῖαι ὁμῶς προβλέπεται νὰ ἀπλοποιηθῶσι σὺν τῷ χρόνῳ καὶ καθ' ὅσον προχωρεῖ ἡ ἐναρμόνισις τῶν καθ' ἕκαστα νομοθεσιῶν.

Ὁ ὄργανισμὸς οὗτος διατρέχει ζωὴν πέμπτου ἡδὴ ἔτους μὲ ἀποτελέσματα λίαν ἱκανοποιητικά. Αἱ κατακρίσεις ὑπῆρξαν πολλαὶ καὶ ποικίλαι. Ἄρκει ν' ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα τοὺς φόβους τῶν Ἰταλικῶν ἐνδιαφερομένων κύκλων περὶ τῆς ἐξελίξεως τῆς σιδηροβιομηχανίας τῆς Ἰταλίας. Αὕτη μὲ τὸν θεσμὸν τῆς Κοινοπραξίας ὄχι μόνον δὲν ἐξετοπίσθη ἀλλὰ καὶ τὴν παραγωγὴν τῆς ἡύξησε, ὑπερδιπλασιάσασα μάλιστα ταύτην. Τὰ ἐπιτευχθέντα πάντως ἀποτελέσματα ὀφείλονται κατὰ κοινὴν ἀναγνώρισιν εἰς τὰ περιορισμένα μὲν ἀλλὰ πραγματικὰ δικαιώματα ἅτινα ἐδέχθησαν νὰ ἐκχωρήσουν τὰ ἐν λόγῳ Κράτη εἰς τὸν συσταθέντα Ὄργανισμὸν. Διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ἐξ ἄλλου τῆς ἀποστολῆς τῆς ἡ Κοινοπραξία ἔχει ὡς ἔσοδον φόρον εἰσπραττόμενον ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων μεταλλουργικῶν καὶ ἄνθρακος.

Διεθνῆς καὶ Εὐρωπαϊκὴ οἰκονομικὴ συνεργασία.

Ὁ πειραματισμὸς τῆς Κοινοπραξίας ἄνθρακος καὶ χάλυβος παρηκολουθεῖτο μετ' ἐνδιαφέροντος ἀπὸ τοὺς ἐπιδιώκοντας στενωτέραν τὴν συνεργασίαν τῶν Χωρῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς οἰκονομίας τῶν χωρῶν αὐτῆς.

Ἡ ὑπὸ καλοῦς οἰωνοὺς ἀναπτυσσομένη «Μικρὰ Εὐρώπη» ὡς ἀπεκλήθη τὸ ἀποτέλεσμα τῆς προσπάθειας, ἔπρεπε νὰ τονωθῇ καὶ εἰς περιεχόμενον καὶ εἰς ἕκτασιν. Αἱ προσπάθειαι πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐξηκολούθουν ἔντονοι, συστηματικαί, ἐνδελεχεῖς.

Τὰ καταρτιζόμενα ὁμῶς σχέδια δὲν εὗρισκον τὴν δέουσαν κατανόησιν. Οἱ ἐξ πάντως Ὑπουργοί, οἱ ἀποτελοῦντες καὶ τὸ Εἰδικὸν Συμβούλιον ἐπίστευον ὅτι ὄχι μόνον ἔπρεπε νὰ δημιουργηθῇ ὄργανον στενωτέρας συνεργασίας εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας κατὰ τὸ σύστημα τῆς Κοινοπραξίας ἄνθρακος καὶ χάλυβος, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἐπεβάλλετο ἡ διεύρυνσις τῆς συνεργασίας εἰς τὰ γενικὰ οἰκονομικὰ ζητήματα τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης. Καὶ ἐπειδὴ ἡ Ἀγγλία, ἐπιφυλακτικὴ ὅπως πάντοτε, ἀπεποιήθη τὴν συμμετοχὴν τῆς εἰς σχέδιον συνταγὴν μὲ βάσιν τὴν Τελωνειακὴν Ἐνωσιν τῶν Χωρῶν

τῆς Εὐρώπης, δι' εἰδικούς δι' αὐτὴν λόγους (1), τὰ ἔξ Κράτη, ὠργανωμένα πλέον ἀπὸ ἀπόψεως μηχανισμοῦ συνεργασίας, προϋχώρησαν εἰς τὴν κατάρτισιν σχεδίων διὰ τῶν ὁποίων ἐπεδιώκετο ἡ συμπλήρωσις τῆς ἀρξαμένης διὰ τῆς Κοινοπραξίας ἄνθρακος καὶ χάλυβος συνεργασίας, καὶ τῶν ὁποίων τὰ κείμενα ἐδόθησαν εἰς τὴν δημοσιότητα πρὸς συζήτησιν. Τὰ σχέδια ταῦτα, ἐν ἀφορῶν τὴν γενικὴν οικονομικὴν τῶν συνεργασίαν καὶ τὸ ἕτερον τὴν συνεργασίαν τῶν εἰς τὰ ζητήματα τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας, ἀπετέλεσαν μετὰ τῆς Κοινοπραξίας ἄνθρακος καὶ χάλυβος τὸ τρίπτυχον τῆς Εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας εἰς τὸ ὅποιον θὰ στηριχθῆ τὸ οἰκοδόμημα τῆς δημιουργουμένης «Μικρᾶς Εὐρώπης».

Ἐννοεῖται ὅτι κατὰ τὸ μεταξὺ διάστημα πολλοὶ προσπάθειαι ἐγένοντο συνεργασίας εἰς διαφόρους τομεῖς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομίας, ὡς, π.χ., πρὸς κοινοπραξίαν γεωργικῶν προϊόντων, κοινοπραξίαν μεταφορῶν, ἅπασαι ὁμως περιορίσθησαν εἰς συζητήσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἀναγνωρίσωμεν ὅτι συνέβαλον εἰς τὴν ἐμφανισθεῖσαν μεταγενεστέρως ἐργασίαν τῆς δημιουργίας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Αἱ προσπάθειαι πάντως στενωτέρας συνεργασίας τῶν διαφόρων Κρατῶν εἰς τὸ διεθνὲς πεδῖον μὲ βάσιν τὸν θεσμὸν τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως καὶ τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν δὲν ἔπαυσαν καταβαλλόμεναι. Πολλοὶ τούτων ἔκαρποφόρησαν, πολλῶν δὲ ἄλλων τὰ ἀποτελέσματα προοιωνίζουσι ταχεῖαν τὴν στενωτέραν συνεργασίαν.

Οὕτω τελωνειακὴ ἔνωσις ἐπραγματοποιήθη μεταξὺ Γαλλίας καὶ Τύνιδος ἰσχύουσα ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1956 μὲ βάσιν κοινὸν δασμολόγιον διὰ τὰς τρίτας χώρας. Ὡσαύτως μετὰ τὴν προσάρτησιν τοῦ Σάρ εἰς τὴν Γερμανίαν, γενομένην τὴν 1 Ἰανουαρίου 1957, ἰδιόρρυθμον σύστημα δασμολογικῆς μεταχειρίσεως θὰ ἰσχύσῃ διὰ τὰς συναλλαγὰς μεταξὺ Σάρ-Γερμανίας καὶ Σάρ-Γαλλίας, μὲ βάσιν ἓνα εἶδος οικονομικῆς Γαλλογερμανικῆς συγκυριαρχίας ὡς πρὸς τὸ Σάρ.

Ἄλλη συνεχιζομένη προσπάθεια εἶναι ἡ δημιουργία Ζώνης Ἐλευθέρων συναλλαγῶν μεταξὺ τῶν Κρατῶν τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς: Νικαράγουας, Κостаρίκας, Σαλβαδόρ, Γουατεμάλας καὶ Ὀνδούρας. Τὰ δύο τελευταῖα Κράτη συνεργάζονται ἤδη διὰ ζώνης ἐλευθέρων συναλλαγῶν μεταξὺ τῶν. Τὸ καταρτισθὲν σχέδιον συνεργασίας τῶν προβλέπει ἐλευθερίαν συναλλαγῶν δι' ὠρισμένα προϊόντα πρὸς μελλοντικὴν σύμπηξιν τελωνειακῆς Ἐνώσεως. Τὰ Κράτη ἔξ ἄλλου τῆς Ἀραβικῆς Ἐνώσεως (Αἴγυπτος, Ἰράκ, Ἰορδανία, Συρία καὶ Λίβανος) μελετοῦν τὴν κατάργησιν τῶν δασμῶν διὰ τὰς μεταξὺ τῶν συναλλαγὰς. Ἡ Συρία πάντως καὶ ἡ Ἰορδανία ὑπέγραψαν καὶ ἐπέκύρωσαν ἤδη συμφωνίαν καθιερώσεως Τελωνειακῆς Ἐνώσεως μὲ πρόβλεψιν νομισματικὴν ἑνοποίησησιν. Ἡ Νοτιοαφρικανικὴ Ἐνωσις ἔξ ἄλλου καὶ ἡ Νότιος Ροδεσία συστηματικὴν καταβάλλον προσπάθειαν πρὸς σύμπηξιν τελωνειακῆς ἐνώσεως μεταξὺ τῶν. Ὡσαύτως ἡ Πορτογαλία καὶ αἱ πέραν τῶν θαλασσῶν ἐπαρχίαι τῆς ἀπετέλεσαν Τελωνειακὴν Ἐνωσιν. Διὰ διατάγματος τῆς 9 Μαρτίου 1957 καθωρίσθησαν οἱ ἐφαρμοστέοι κοινοὶ δασμοὶ ἐπὶ εἰσαγωγῶν εἰς τὰ ἐδάφη τῆς Ἐνώσεως ἐκ τρίτων χωρῶν, ὡς καὶ ἡ διαδοχικὴ μείωσις πρὸς τελικὴν κατάργησιν τῶν δασμῶν τῶν ἰσχυόντων διὰ τὰς σχέσεις μεταξὺ Μητροπόλεως καὶ ἐπαρχιῶν.

Ἀπὸ ἀπόψεως ὁμως εὐρύτητος οἰκονομικοῦ χώρου καὶ ἀπὸ ἀπόψεως

1. Βλ. Ραδιοφωνικὴν ἑμίλιαν κ. Η. Macmillan: Ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορά. Δελτ. Δ. Τελων. ἀριθ. 30, σ. 17.

όγκου συναλλαγών εξεταζομένη ή προσπάθεια προς οικονομική ολοκλήρωσιν τόσο των ἔξ Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ὅσον καὶ τῶν λοιπῶν Χωρῶν τοῦ Ὅργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας παρουσιάζεται ὡς ἡ πλέον τομμηρά. Ἡ σύμβασις περὶ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας ἡ ὑπογραφείσα εἰς Ρώμην τὴν 25 Μαρτίου 1957 εἶναι ἡ πλέον ἐνδιαφέρουσα διὰ τὴν ἐν καιρῷ ἐπίτευξιν τῆς οἰκονομικῆς Εὐρωπαϊκῆς κοινότητος, δεδομένου ὅτι συμπληροῦται αὕτη καὶ μὲ τὴν ὑπογραφείσαν Συμφωνίαν περὶ Κοινοπραξίας τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας καὶ μὲ τὴν ἤδη ἐφαρμοζομένην Κοινοπραξίαν ἀνθρακος καὶ χάλυβος. Καθίσταται δὲ ἔτι περισσότερο ἐνδιαφέρουσα λόγω τῆς ἐπιδιωκομένης εὐρύτερας οἰκονομικῆς συνεργασίας μεταξὺ ὄλων τῶν Κρατῶν-Μελῶν τοῦ Ὅργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Συνεργασίας διὰ τῆς καθιερώσεως Ζώνης ἐλευθέρων συναλλαγῶν περιλαμβανοῦσης ὅλα τὰ Κράτη, καὶ τὰ Κράτη δηλαδὴ τὰ ὑπογράψαντα τὴν Οἰκονομικὴν Κοινοπραξίαν.

Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινοπραξία.

α) Σκοπός.

Τὰ ὑπογράψαντα ταύτην ἔξ Κράτη ὡς σκοπὸν ἔθεσαν τὴν προαγωγὴν τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς προόδου εἰς τὸ σύνολον τῶν Κρατῶν τούτων. Ὅφειλουν ταῦτα ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μὲ τὰ ὄργανα τῆς Κοινοπραξίας νὰ συντονίσουν τὴν Οἰκονομικὴν πολιτικὴν των ἐν τῷ μέτρῳ τοῦ δυνατοῦ πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς Συμφωνίας. Ὁ σκοπὸς οὗτος θὰ πραγματοποιηθῇ ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῆς δημιουργίας τῆς κοινῆς ἀγορᾶς 160 περίπου ἑκατομμυρίων καταναλωτῶν, ἡ ὁποία θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν κατὰ μάζας παραγωγὴν, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τῆς προοδευτικῆς ἐναρμονίσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς τῶν Κρατῶν-Μελῶν. Ἡ ὅλη ἐργασία πάντως προβλέπεται νὰ γίνῃ κατὰ τρόπον ὁ ὁποῖος νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν προσαρμογὴν τῶν καθ' ἕκαστα οἰκονομῶν εἰς τὰς δημιουργουμένας νέας συνθήκας χωρὶς καταστρεπτικὰς διαταραχάς. Τὸ ἔργον εἶναι τεράστιον, διότι αἱ τελείως νεαὶ συνθήκαι συναγωνισμοῦ θὰ δημιουργήσουν καταστάσεις αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ κατευθυνθοῦν μὲ πνεῦμα πάντοτε τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς οἰκονομίας τοῦ εὐρύτερου χώρου. Ἡ διαδικασία ἄλλωστε τῆς ὀλοκλήρωσεως καὶ αἱ ἐπιτρεπόμεναι διὰ ταύτης διασφαλίσεις εἶναι τοιαῦται ὥστε νὰ ἐγγυῶνται τὴν συνεχῆ προώθησιν τῶν ἐργασιῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ, ἀποτρεπόμενου ὅπωςδὴποτε τοῦ κινδύνου τῆς ὑπαναχωρήσεως (!).

1. Βλ. Οἶκον. Ταχυδρόμον τῆς 11/4/1957 : «Τί εἶναι Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἄγορά. Ἀνάλυσις τῶν σκοπῶν καὶ τῶν διατάξεων τῆς ὑπογραφείσης συμφωνίας».

Οἱ λόγοι δι' οὓς ὑπέγραψαν τὰ ὡς ἄνω κράτη τὴν συμφωνίαν, ἀναφερόμενοι εἰς τὸν πρόλογον ταύτης, εἶναι οἱ ἑξῆς :

«1) Ἀπεφάσισαν νὰ θέσουν τὰς βάσεις μιᾶς Ἐνώσεως διαρκῶς στερεομένης μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν διὰ κοινῆς δράσεως τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πρόδον τῶν Χωρῶν των διὰ τῆς καταργήσεως τῶν φραγμῶν πού διαιροῦν τὴν Εὐρώπην.

2) Διότι οὐσιώδης σκοπὸς τῶν προσπαθειῶν των δέον νὰ εἶναι ἡ συνεχῆς βελτίωσις τῶν ὄρων τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν λαῶν των.

3) Διότι ἀναγνωρίζουν ὅτι ἡ κατάργησις τῶν ὑπαρχόντων ἐμποδίων ἀπαιτεῖ συντονισμένην ὁρᾶσιν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς σταθερότητος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰσορροπίας εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ τῆς εὐθύτητος εἰς τὸν συναγωνισμόν.

4) Διότι ἐπιθυμοῦν τὴν ἐνδυνάμωσιν τῆς ἐνότητος τῶν οἰκονομῶν των καὶ τὴν

Ἡ συμφωνία τῆς κοινῆς Ἀγορᾶς εἶναι ἀπεριορίστου διαρκείας, ἐνῶ τῆς Κοινοπραξίας ἄνθρακος καὶ χάλυβος εἶναι πεντηκονταετής. Μία πρώτη διασφάλισις πρὸς πραγμάτων τοῦ σκοποῦ εἶναι ἡ καθιερωμένη μεταβατική περίοδος, ἀρκετὰ μακρᾶς διαρκείας, ἡ ὁποία θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν προοδευτικὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς. Ἡ μεταβατικὴ αὕτη περίοδος φθάνει τὰ 15 ἔτη καὶ διαιρεῖται εἰς τρία στάδια. Ἡ ὅλη ἐργασία θὰ ἀρχίσῃ μὲ τὴν προσπάθειαν ὅπως ἐξισωθοῦν εἰς τὸ τέλος τῆς πρώτης τετραετοῦς περιόδου αἱ συνθήκαι συναγωνισμοῦ εἰς τὸν εὐρύτερον ἥδην τῶν ἐξ Κρατῶν. Τὰ ἐπόμενα στάδια θ' ἀρχίσουν μὲ τὴν ἐπιτευχθεῖσαν ἤδη κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον ἐξισωσιν τῶν μισθῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν βαρῶν. Εἶναι κατὰ τοῦτο τὸ πρῶτον στάδιον τὸ πλέον ἐνδιαφέρον, ἀλλὰ καὶ διότι ἐκ τῆς ὁμοφώνου διαπιστώσεως τῆς ἐπιτευχθείσης ἐναρμονίσεως τῶν προβλεπομένων ὑποχρεώσεων θὰ ἐξαρτηθῇ ἡ μετάβασις εἰς τὸ δεύτερον στάδιον. Ἡ διαφωνία ἐνὸς καὶ μόνου Κράτους συνεπάγεται τὴν παράτασιν τῆς τετραετοῦς ταύτης περιόδου δι' ἓν ἔτος μέχρις ὁμοφώνου διαπιστώσεως τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ἐναρμονίσεως. Μέχρις ἐξ ἑτῶν δύναται νὰ παραταθῇ ἡ κατάστασις αὕτη. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἑβδόμου ἔτους ἀρκεῖ πλέον διὰ τὴν διαπίστωσιν ἢ προσδιωρισμένη πλειοψηφία. Τὸ βᾶσιμον τῆς ἀντιθέσεως τῆς μειοψηφίας δύναται πάντως νὰ ἐξετασθῇ διὰ προσφυγῆς ἐνώπιον διαιτητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Τὸ δεύτερον καὶ τρίτον στάδιον εἶναι κατ' ἀρχὴν διαρκείας τεσσάρων ἐτῶν, δυναμένης νὰ μειωθῇ ἢ νὰ παραταθῇ καθ' ὁμοφώνον γνώμην τῶν ἐξ. Εἰς τὸ τέλος τῶν δέκα πέντε ἐτῶν ἡ κοινὴ ἀγορὰ πρέπει νὰ λειτουργῇ κανονικῶς. Κανονικὴ λειτουργία σημαίνει ἐλευθέρᾳ κυκλοφορίᾳ τῶν προϊόντων εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, διὰ καταργήσεως τῶν δασμῶν καὶ ὄλων τῶν περιορισμῶν μεταξύ τῶν Κρατῶν-Μελῶν. Τόσον οἱ δασμοὶ ὅσον καὶ οἱ περιορισμοὶ θὰ καταργηθοῦν προοδευτικῶς, ὡς προβλέπεται διὰ τῶν διατάξεων τῆς Συμφωνίας.

β) Τρόπος καταργήσεως τῶν δασμῶν μεταξύ τῶν Κρατῶν-Μελῶν.

Ὡς πρὸς τοὺς δασμοὺς παρατηροῦμεν ὅτι εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς συμφωνίας θὰ ἀρχίσουν μειώσεις.

Αἱ μειώσεις αὗται κλιμακοῦνται εἰς τὰ τρία στάδια τῆς μεταβατικῆς περιόδου καθ' ὠρισμένην τάξιν καὶ σύστημα, ἐπιφυλασσομένης διὰ τὸ τέλος τῆς μεταβατικῆς περιόδου, δι' ὠρισμένα εἶδη, τῆς ὀλικῆς καταργήσεως.

Εἰδικώτερον, ἀπὸ ἀπόψεως δασμῶν πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς (*): Αἱ διατάξεις τῆς συμφωνίας ἀπαγορεύουν τὴν ἐπιβολὴν νέων δασμῶν διὰ τὰς μεταξύ τῶν Κρατῶν τῆς συμφωνίας

ἐξασφάλισιν ἁρμονικῆς ἀναπτύξεως, διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς θέσεως τῶν ὑπαναπτύκτων περιφερειῶν καὶ τῶν ὀλιγώτερον εὐνοηθειῶν.

5) Διότι ἐπιθυμοῦν νὰ συμβάλουν, διὰ κοινῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς, εἰς τὴν προοδευτικὴν κατάργησιν τῶν περιορισμῶν εἰς τὰς διεθνεῖς συναλλαγάς.

6) Διότι ἐπιθυμοῦν νὰ ἐπιβεβαιώσουν τὴν ἀλληλεγγύην ἢ ὁποία συνδέει τὴν Εὐρώπην καὶ τὰς ὑπερπόντιους χώρας καὶ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς εὐημερίας των, συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ χάρτου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν.

7) Διότι ἀπέφασισαν νὰ παράσχουν, διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ συνόλου τούτου τῶν πηγῶν, τὰς ἐγγυήσεις τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἐλευθερίας, καλοῦντα καὶ τὰ ἄλλα Κράτη τῆς Εὐρώπης νὰ συμβάλουν εἰς τὴν προσπάθειαν, ἐφόσον ἀποδέχονται τὰ ἰδανικά ταῦτα.

1. Ἄρθρα 9 ἕως 17 τῆς Συμφωνίας.

νίας σχέσεις, είτε επί εισαγωγῆς, είτε επί ἐξαγωγῆς, ὡς καὶ τὴν αὐξησιν τῶν ἰσχυόντων.

Οἱ δασμοὶ εἰσαγωγῆς οἱ ἰσχύοντες μεταξύ των θὰ καταργηθοῦν προοδευτικῶς ἐντὸς τῆς μεταβατικῆς περιόδου. Τοῦτο θὰ ἰσχύσῃ ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς φόρους τοὺς ἰσοδύναμους πρὸς δασμοὺς. Ἡ Ἐπιτροπὴ—Ἀρχὴ θὰ καθορίσῃ τὸν ρυθμὸν τῆς καταργήσεως. Αὕτη πάντως θὰ γίνῃ ὡς ἑξῆς:

Οἱ ὑπὸ κατάργησιν δασμοὶ εἶναι οἱ ἰσχύοντες τὴν 1 Ἰανουαρίου 1957. Κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον ἡ πρώτη μείωσις θὰ γίνῃ ἐν ἔτος μετὰ τὴν ἔναρξιν ἐφαρμογῆς τῆς Συμβάσεως, ἡ δευτέρα 18 μῆνας ἀργότερα, ἡ τρίτη εἰς τὸ τέλος τοῦ τετάρτου ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς. Κατὰ τὸ δεύτερον στάδιον καὶ 18 μῆνας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεώς του γίνεται μία πρώτη μείωσις, ἡ δευτέρα 18 μῆνας ἀπὸ τῆς πρώτης καὶ ἡ τρίτη μετὰ ἐν ἔτος.

Αἱ ὑπολειπόμεναι μειώσεις θὰ γίνουσι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ τρίτου σταδίου. Τὸ Συμβούλιον εἰσηγήσῃ τῆς Ἐπιτροπῆς—Ἀρχῆς καθορίζει κατὰ πλειοψηφίαν τὸν ρυθμὸν τῆς μειώσεως. Ἡ πρώτη μείωσις τοῦ πρώτου σταδίου εἶναι γενικὴ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς 10% τοῦ δασμοῦ—βάσεως, δηλαδὴ τοῦ ἰσχύοντος τὴν 1 Ἰανουαρίου 1957. Καθ' ἑκάστην μεταγενεστέραν μείωσιν, ἕκαστον Κράτος ὀφείλει νὰ μειώσῃ τὸ σύνολον τῶν δασμῶν του εἰς τρόπον ὥστε τὸ σύνολον τῶν εἰσπραττομένων δασμῶν νὰ μειοῦται κατὰ 10%, τῆς μειώσεως ἑκάστου κεχωρισμένου προϊόντος μὴ δυναμένης νὰ εἶναι κάτω τοῦ 5% τοῦ δασμοῦ βάσεως. Διὰ προϊόντα πάντως τῶν ὁποίων ὁ δασμὸς θὰ ἦτο ἀνώτερος τοῦ 30%, ἑκάστη μείωσις πρέπει νὰ εἶναι ἴση πρὸς 10% τοῦ δασμοῦ—βάσεως, τοῦλάχιστον.

Διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ συνόλου τῶν δασμῶν λαμβάνεται ἡ ἀξία τῶν εἰσαγωγῶν ἐκ τῶν χωρῶν μελῶν τοῦ ἔτους 1956 καὶ οἱ δασμοὶ—βάσεως.

Τυχόν δημιουργούμενα ζητήματα κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ τρόπου ἐνεργείας τῶν μειώσεων λύνονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου λαμβανομένων κατὰ πλειοψηφίαν προτάσει τῆς Ἐπιτροπῆς—Ἀρχῆς. Τὰ Κράτη—Μέλη ἐνημερώνουν τὴν Ἀρχὴν ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐφαρμογῆς τῶν μειώσεων. Ἡ προσπάθεια των θὰ τείνῃ ὥστε ἡ μείωσις δι' ἕκαστον προϊόν νὰ εἶναι τοῦλάχιστον 25% τοῦ δασμοῦ τῆς βάσεως εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου σταδίου καὶ τοῦλάχιστον 50% εἰς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου σταδίου. Ἡ Ἀρχὴ παρακολουθεῖ καὶ προβαίνει εἰς συστάσεις, εἰς τρόπον ὥστε νὰ γίνῃται κανονικὴ ἐφαρμογὴ τῶν καθιερουμένων διὰ τῆς συμφωνίας. Πάντως τροποποιήσεις εἰς τὸν ρυθμὸν δυνατὸν νὰ γίνουσι δι' ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου, λαμβανομένων ὁμοφώνως προτάσει τῆς Ἀρχῆς καὶ μετὰ γνώμην τῆς Συνελεύσεως.

Οἱ ἐξαγωγικοὶ δασμοὶ καὶ οἱ ἰσοδύναμοι φόροι μεταξύ τῶν Κρατῶν—Μελῶν θὰ καταργηθοῦν τὸ βραδύτερον εἰς τὸ τέλος τοῦ πρώτου σταδίου.

Ὡς πρὸς τοὺς δασμοὺς χαρακτήρος φορολογικοῦ, παρατηροῦμεν ὅτι δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ συνόλου τῶν δασμῶν καὶ ὅτι τὰ Κράτη—Μέλη δύνανται νὰ τοὺς ἀντικαταστήσουν μὲ ἐσωτερικοὺς φόρους καταναλώσεως, πάντοτε ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι καὶ τὰ ἐγχώρια προϊόντα θὰ βαρύνονται μὲ τοὺς αὐτοὺς φόρους.

γ) Τρόπος καταργήσεως τῶν πάσης φύσεως περιορισμῶν εἰς τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν προϊόντων.

Τῶν περιορισμῶν εἰσαγωγῆς προβλέπεται ἐπίσης κατάργησις προοδευτικῆ, διὰ τὰς μεταξύ τῶν Κρατῶν—Μελῶν συναλλαγῆς. Μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ δευτέρου ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς Συμφωνίας ἐπέρχεται μετατροπὴ

των διμερών ποσοστάσεων εις συνολικὰς τοιαύτας τιθεμένας εις τὴν διάθεσιν τῶν Κρατῶν-Μελῶν ἄνευ διακρίσεων. Ἐπακολουθοῦν διαδοχικαὶ αὐξήσεις τῶν ποσοστάσεων, βάσει διαδικασίας καὶ ρυθμοῦ καθοριζομένων διὰ τῶν διατάξεων τῆς Συμφωνίας, εις τρόπον ὥστε μὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ δευτέρου ἔτους τοῦ πρώτου σταδίου νὰ ἐπέλθῃ ἀπελευθέρωσις τῶν συναλλαγῶν κατὰ τὸ μεγαλύτερον μέρος τούτων. Πάντως ὀλοκληρωτικὴ θὰ εἶναι ἡ κατάργησις καὶ τούτων κατὰ τὸ τέλος τῆς μεταβατικῆς περιόδου. Ὡς πρὸς τοὺς περιορισμοὺς ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς παρατηροῦμεν ὅτι οὗτοι δὲν θὰ ὑπάρχουν μὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ δευτέρου σταδίου τῆς μεταβατικῆς περιόδου.

Ὡς πρὸς τὰ κρατικὰ μονοπώλια, παρατηροῦμεν ὅτι ταῦτα δέον νὰ διαρρυθμισθοῦν μέχρι τοῦ τέλους τῆς μεταβατικῆς περιόδου κατὰ τρόπον μὴ δημιουργοῦντα περιορισμοὺς εις τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν.

δ) Τρόπος ἐφαρμογῆς τοῦ κοινοῦ δασμολογίου εις τὰς τρίτας χώρας (1).

Ἡ ἐλευθέρα κυκλοφορία τῶν προϊόντων εις τὸ εὐρύτερον ἔδαφος στηρίζεται εις τὸν θεσμόν τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως, ὁ ὁποῖος, ὡς ὁ θεσμὸς τῆς Ζώνης ἐλευθέρων συναλλαγῶν, προϋποθέτει κατάργησιν τῶν δασμῶν μεταξὺ τῶν Κρατῶν-Μελῶν. Ἡ διαφορὰ ἔγκειται εις τὸ ὅτι ἡ τελωνειακὴ Ἐνωσις προϋποθέτει καὶ ἔναρξιν κοινοῦ δασμολογίου διὰ τὰς τρίτας χώρας, ἐφαρμοζομένου εις τὰ σύνορα τῆς Κοινοπραξίας, καὶ ἐλευθέραν κυκλοφορίαν εις τὸ ἔδαφος τῆς Ἐνώσεως τῶν προϊόντων τρίτων χωρῶν τῶν ὑποβληθέντων εις δασμολόγησιν βάσει τοῦ κοινοῦ δασμολογίου.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Οἰκονομικῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινοπραξίας ἀπεφασίσθη οὐχὶ ἄνευ δυσχερειῶν ἢ κατάρτισις τοῦ κοινοῦ δασμολογίου μὲ βάσιν τὸν μέσον ἀριθμητικὸν ὄρον τῶν δασμῶν τῶν ἐφαρμοζομένων τὴν 1 Ἰανουαρίου 1957 ὑπὸ τῶν δασμολογίων Γαλλίας, Γερμανίας, Ἰταλίας καὶ Μπενελούξ, ἧτις ἀποτελεῖ τελωνειακὴν Ἐνωσιν.

Διὰ τὴν κατάρτισιν τούτου τὰ διάφορα προϊόντα κατενεμήθησαν εις ἑπτὰ πίνακας. Ὁ πρῶτος πίναξ περιλαμβάνει ὠρισμένα εἶδη καὶ ἔναντι ἐκάστου τὸν δασμὸν ὅστις δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πρὸς ὑπολογισμόν τοῦ μέσου ἀριθμητικοῦ ὄρου. Ὁ δεύτερος ἐκ τούτων ὀρίζει τὰ προϊόντα τῶν ὁποίων οἱ δασμοὶ δὲν θὰ εἶναι ἀνώτεροι τοῦ 3%. Πρόκειται περὶ πρώτων ὑλῶν. Ὁ τρίτος ἀναγράφει τὰ εἶδη τῶν ὁποίων οἱ δασμοὶ δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶν τὸ 10%, ὁ τέταρτος τὰ εἶδη μὲ ἀνώτερον δασμὸν 15%, ὁ πέμπτος μὲ 25%, ὁ ἕκτος τὰ εἶδη διὰ τὰ ὁποῖα καθωρίσθησαν δασμοὶ ἀπὸ συμφώνου καὶ ὁ ἕβδομος τὰ εἶδη διὰ τὰ ὁποῖα ὁ δασμὸς θὰ καθορισθῇ μεταγενεστέρως διὰ νέων διαπραγματεύσεων διεξαχθησομένων μέχρι τοῦ τέλους τοῦ πρώτου σταδίου καὶ διὰ μερικὰ μέχρι τοῦ τέλους τοῦ δευτέρου σταδίου τῆς μεταβατικῆς περιόδου. Διὰ τῶν διατάξεων τῆς Συμφωνίας προβλέπονται δι' ὠρισμένας εἰδικὰς περιπτώσεις ἐξαιρέσεις ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων, ἀκόμη καὶ μέχρι τοῦ τέλους τῆς μεταβατικῆς περιόδου.

Σταδιακὴ θὰ εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ κοινοῦ δασμολογίου διὰ τὰς τρίτας χώρας, διὰ προσαρμογῶν, μέχρι τοῦ τέλους ἐκάστου σταδίου, τῶν δασμῶν τῶν δασμολογίων τῶν καθ' ἕκαστα χωρῶν πρὸς τοὺς δασμοὺς τοῦ κοινοῦ δασμολογίου. Ἡ ὀλοκληρωτικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ κοινοῦ δασμολογίου θὰ γίνῃ εις τὸ τέλος τῆς μεταβατικῆς περιόδου.

1. Ἄρθρα 18 ἕως 29 τῆς Συμφωνίας.

Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς προοδευτικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ κοινοῦ δασμολογίου τὰ Κράτη-Μέλη θὰ τροποποιήσουν τὰ ἰσχύοντα δασμολογία τῶν διὰ τὰς τρίτας χώρας ὡς ἑξῆς:

α) Ἐπὶ δασμολογικῶν κατονομασιῶν τῶν ὁποίων οἱ δασμοὶ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1957 δὲν εἶναι ἀνώτεροι ἢ κατώτεροι τοῦ 15% τῶν δασμῶν τοῦ κοινοῦ δασμολογίου, εἰς τὸ τέλος τοῦ τετάρτου ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς Συμφωνίας.

β) Εἰς τὰς λοιπὰς περιπτώσεις ἕκαστον Κράτος-Μέλος ἐφαρμόζει κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν δασμὸν διὰ μειώσεως κατὰ 30% τῆς διαφορᾶς μεταξύ δασμοῦ-βάσεως (1-1-57) καὶ δασμοῦ τοῦ κοινοῦ δασμολογίου.

γ) Ἡ διαφορὰ αὕτη μειοῦται κατὰ 30% ἀκόμη εἰς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου σταδίου.

Ρυθμὸς ταχύτερος τῆς προσαρμογῆς πρὸς τοὺς δασμοὺς τοῦ κοινοῦ δασμολογίου δύναται νὰ ἀναληφθῇ ὑπὸ τῶν Κρατῶν-Μελῶν.

Ἐὰν ἡ Ἀρχὴ-Ἐπιτροπὴ διαπιστώσῃ ἀνεπάρκειαν παραγωγῆς εἰς τὸν εὐρύτερον χώρον εἰδῶν τῶν πινάκων Β, Γ καὶ Δ πρὸς ἐφοδιασμὸν ἐνὸς Κράτους-Μέλους ὅπερ εἰσηγε ἐκ τρίτης χώρας μεγάλης ποσότητος, τὸ Συμβούλιον ἀποφασίζει κατὰ πλειοψηφίαν τὴν παραχώρησιν εἰς τὸ ἐνδιαφερόμενον Κράτος ποσοστῶσεων μὲ ἡλαττωμένους δασμοὺς ἢ καὶ ἄνευ τοιούτων.

Ὡς πρὸς τὰ εἶδη τοῦ πίνακος Ε καὶ τοῦ πίνακος Η, τῶν ὁποίων οἱ δασμοὶ θὰ καθορισθοῦν βάσει ὠρισμένης διαδικασίας, ἡ Ἐπιτροπὴ-Ἀρχὴ παρέχει εἰς πᾶν αἰτοῦν Κράτος-Μέλος ποσοστῶσεις μὲ μειωμένους δασμοὺς ἢ ἄνευ δασμῶν, ἂν ἡ προμήθεια ἐκ τοῦ χώρου τῆς κοινοπραξίας προκαλεῖ ἐπιζημίους συνεπειὰς διὰ τὰς βιομηχανίας τοῦ ἐνδιαφερομένου Κράτους - Μέλους. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ γεωργικὰ προϊόντα τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ παράρτημα 2 τῆς συμφωνίας, ἡ Ἐπιτροπὴ-Ἀρχὴ δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ἕκαστον Κράτος-Μέλος ἀναστολὴν ὀλικὴν ἢ μερικὴν τῶν δασμῶν ἢ νὰ παραχωρήσῃ ποσοστῶσεις μὲ μειωμένους δασμοὺς ἢ καὶ ἄνευ δασμῶν ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἐξασφαλίσεως ἀπὸ πάσης σοβαρᾶς ἀναταραχῆς εἰς τὸν εὐρύτερον χώρον ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐν λόγω προϊόντα.

Ἀπὸ ἀπόψεως τελωνειακῆς νομοθεσίας ἐναρμόνις θέλει ἐπιδιωχθῆ τῶν νομοθεσιῶν τῶν καθέκαστα χωρῶν μέχρι τέλους τοῦ πρώτου σταδίου.

στ) Ἡ ἐλευθέρα κυκλοφορία τῶν Γεωργικῶν προϊόντων.

Ἡ Συμφωνία περὶ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας ἀφορᾷ ὅλα τὰ προϊόντα, ἐξαιρεῖσι τῶν προϊόντων διὰ τὰ ὁποῖα ἰσχύουν αἱ συμφωνίαι περὶ Κοινοπραξίας ἀνθρακὸς καὶ χάλυβος καὶ περὶ Κοινοπραξίας ἀτομικῶν ὑλῶν. Ἐπομένως καὶ τὰ γεωργικὰ προϊόντα ὑπάγονται εἰς τὴν Συμφωνίαν περὶ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας. Διὰ ταῦτα ὅμως, λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ δασμοὶ καὶ οἱ περιορισμοὶ δὲν ἀποτελοῦν σοβαρὰ ἐμπόδια εἰς τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν, εἰδικὴ ρύθμισις προβλέπεται διὰ τῶν διατάξεων τῆς Συμφωνίας. Μετὰ δύο ἔτη ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς Συμφωνίας ἡ Ἐπιτροπὴ-Ἀρχὴ μετὰ γνώμην τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς θέλει ὑποβάλῃ σχέδιον κοινῆς γεωργικῆς πολιτικῆς, τὸ ὁποῖον θὰ πρέπη νὰ τύχῃ τῆς ὁμοφώνου ἐγκρίσεως τοῦ εἰδικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὰ δύο πρῶτα στάδια τῆς μεταβατικῆς περιόδου καὶ ἐγκρίσεως κατὰ πλειοψηφίαν διὰ τὸ τρίτον. Προβλέπεται διὰ τῶν διατάξεων σύστασις κοινοῦ ὀργανισμοῦ μὲ τροφοδότησιν διὰ κεφαλαίων πρὸς ὀργάνωσιν εἰς Εὐρωπαϊκὰ πλαίσια, ὡς καὶ καθιέρωσις συστήματος ἐλαχίστων τιμῶν πρὸς ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἰς τὸ δημιουργούμενον εὐρύτερον ἔδαφος.

ζ) Έναρμόνισης της οικονομικής, δημοσιονομικής, νομισματικής και κοινωνικής πολιτικής.

Η συμφωνία συνεπάγεται και ελευθέραν κυκλοφορίαν προσώπων, κεφαλαίων και παροχήν υπηρεσιών. Αί διατάξεις της προβλέπουν προοδευτικήν εφαρμογήν μέτρων, εις τρόπον ὥστε εις τὸ τέλος τῆς μεταβατικῆς περιόδου ἡ λειτουργία τῆς κοινῆς ἀγορᾶς καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης νὰ εἶναι πλήρης. Ἐλευθερία ἐπομένως ἐγκαταστάσεως δι' οἰανδήποτε δραστηριότητα καὶ ἐλευθερία ἐργασίας προβλέπεται διὰ τὸ τέλος τῆς μεταβατικῆς περιόδου. Οἱ περιορισμοὶ μεταφορᾶς κεφαλαίων προβλέπεται νὰ καταργηθοῦν πρὸς ἐξασφάλισιν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεταβατικῆς περιόδου, ἐλευθέρως πραγματικῆς κυκλοφορίας τῶν κεφαλαίων.

Διὰ τὴν κίνησιν τῶν κεφαλαίων μεταξύ Κοινοπραξίας καὶ τρίτων χωρῶν θὰ ἐπιδιωχθῆ τὸ δυνατόν ἀνώτερον ἐπίπεδον ἐλευθερίας. Προβλέπονται πάντως διασφαλίσεις διὰ τὰ Κράτη - Μέλη ἅτινα ἤθελον θιγῆ σοβαρῶς ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν λαμβανομένων μέτρων.

Ὡς πρὸς τὰς μεταφοράς, προβλέπεται ἐφαρμογή ἐιδικῆς πολιτικῆς λόγῳ τῶν ἰδιαζουσῶν συνθηκῶν καὶ τῶν ἐκδηλώσεων τοῦ οικονομικοῦ τούτου τομέως. Τὸ Συμβούλιον θέλει λαμβάνει πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον ἀποφάσεις, ὁμοφώνως κατὰ τὰ δύο πρῶτα στάδια καὶ κατὰ πλειοψηφίαν κατὰ τὸ τρίτον, ἐπὶ τῇ βάσει εἰσηγήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ μετὰ γνώμην τόσον τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς ὅσον καὶ τῆς Συνελεύσεως.

Γενικῶς ἡ Σύμβασις προβλέπει καθιέρωσιν σειρᾶς μέτρων διὰ τῶν ὁποίων ἡ δημιουργηθησομένη τελων. Ἐνωσις θὰ καταστῆ βᾶσις ἰκανὴ διὰ τὴν προοδευτικὴν προσέγγισιν τῆς οικονομικῆς πολιτικῆς τῶν συνεργαζομένων Κρατῶν καὶ διὰ τὴν δημιουργίαν ἐλευθέρου συναγωνισμοῦ ἐξυπηρετικοῦ τῆς διεθνοῦς οικονομίας. Πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον συστήματα συνεννοήσεων καὶ μονοπωλίων θεωροῦνται ἀντιτιθέμενα πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Συμφωνίας, αἱ δὲ μέθοδοι ντάμπινγκ καὶ αἱ κρατικαὶ ἐπιχορηγήσεις, διὰ τῶν ὁποίων νοθεύεται ὁ συναγωνισμός, καταδικαστέαι τυγχάνουσι. Ὑπάρχουσι πάντως περιπτώσεις δικαιολογούμεναι ἐκ τῆς ἀνάγκης εὐνοήσεως τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως τῶν ὑπαναπτύκτων περιφερειῶν ἢ τῆς προωθήσεως σχεδίων γενικοῦ ἐνδιαφέροντος.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν φορολογικὴν πολιτικὴν ἐκάστου συμμετέχοντος Κράτους, αὐτονομία διατηρεῖται, ἀλλὰ καὶ προσπάθεια θὰ γίνῃ ἐναρμόνισεως ταύτης πρὸς καλυτέραν λειτουργίαν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Ἀπὸ ἀπόψεως νομισματικῆς πολιτικῆς θὰ ἐπιδιωχθῆ συντονισμός ταύτης διὰ συνεργασίας τῶν ἀρμοδίων Διοικήσεων ἐκάστου Κράτους καὶ τῶν Κεντρικῶν Τραπεζῶν, προβλέπεται δὲ ἡ σύστασις κοινῆς νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς με συμβουλευτικὸν χαρακτῆρα.

Εἰς περίπτωσιν σοβαρᾶς διαταραχῆς τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν ἑνὸς Κράτους-Μέλους προβλέπονται μέτρα ἀποκλείοντα τὸν περιορισμὸν τῶν εισαγωγῶν, ὡς π.χ. παραχώρησις πιστώσεων. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις μετὰ τρίτας χώρας προβλέπεται λήψις μέτρων τὰ ὅποια θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἐφαρμογὴν κοινῆς πολιτικῆς ἀπὸ ἀπόψεως ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου εἰς τὸ τέλος τῆς μεταβατικῆς περιόδου.

Ὡς βᾶσις τῆς ἐπιδιωκομένης οικονομικῆς συνεργασίας δύναται νὰ θεωρηθῆ καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Τράπεζα ἐπενδύσεων, ἡ σύστασις τῆς ὁποίας προβλέπεται διὰ τῆς Συμφωνίας. Αὕτη θὰ χρηματοδοτῆ διὰ κεφαλαίων τῆς ἀγορᾶς ἔργα τῶν ὑπαναπτύκτων περιφερειῶν, ἐκσυγχρονισμοῦ ἢ μετα-

τροπής επιχειρήσεων, δημιουργίας νέων δραστηριοτήτων και σχεδίων εξυπηρετικών του κοινού συμφέροντος, εφόσον δέν είναι δυνατή ή χρηματοδότησις από έν μόνον Κράτος. Τό κεφάλαιον τής Τραπεζής θα άνέλθη εις 1 δισεκατομμύριον δολλάρια (300 Γαλλία, 300 Γερμανία, 240 Ίταλία, 86,5 Βέλγιον, 71,5 Όλλανδία, 2 Λουξεμβούργον).

Κοινή πολιτική προβλέπεται και διά τόν τομέα τής Κοινωνικής πολιτικής. Τά προβλεπόμενα μέτρα τείνουν εις τήν βελτίωσιν τών όρων τής ζωής και έργασίας τών εργατών. Αύξησις τής άμοιβής τών πενιχρώς άμειβομένων θα έπιδιωχθή. Προβλέπεται έπίσης σύστασις Εύρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου προς έξασφάλισιν νέας παραγωγικής χρησιμοποίησεως τών εργατών, είτε διά μετεκπαιδύσεως είτε διά νέας έγκαταστάσεως όπου τούτο έπιβάλλεται.

η) Όργανα διοικήσεως τής Κοινοπραξίας

Ή Συμφωνία διά τήν έκτέλεσιν του έπιδιωκομένου σκοπου προβλέπει τέσσαρα όργανα Διοικήσεως του δημιουργουμένου οργανισμού, όσα και τά τής Κοινοπραξίας άνθρακος και χάλυβος. Έδώ όμως ή Άνωτάτη Αρχή, καλουμένη έπιτροπή, δέν είναι όργανον ύπερθετικόν αλλά όργανον με έκτεταμένα άπλώς διοικητικά δικαιώματα. Άποτελείται έπίσης από έννέα μέλη. Εις τήν περίπτωση τής Οικονομικής Εύρωπαϊκής Κοινοπραξίας φορείς τών έκδηλώσεων τών συμμετεχουσών Κυβερνήσεων είναι τό Εϊδικόν Συμβούλιον τών Υπουργών, όπερ λαμβάνει άποφάσεις επί όλων τών τιθεμένων ζητημάτων.

Ή έξέλιξις έπομένως του θεσμου παραμένει εις τās χείρας τών συμμετεχουσών Κυβερνήσεων. Αί άποφάσεις του Εϊδικου Συμβουλίου, ιδία κατά τό πρώτον στάδιον τής μεταβατικής περιόδου, θα λαμβάνονται όμοφώνως. Άργότερον θα Ισχύη ό κανών τής πλειοψηφίας. Προς σχηματισμόν ταύτης καθωρίσθησαν τέσσαρες ψήφοι δι' εκάστην τών χωρών Γαλλίας, Γερμανίας, Ίταλίας, δύο δι' εκάστην τών χωρών Βελγίου και Όλλανδίας, και μία διά τό Λουξεμβούργον.

Τό Συμβούλιον και ή Έπιτροπή βοηθούνται εις τό έργον των ύπό Οικονομικής και Κοινωνικής Έπιτροπής έχουσης συμβουλευτικήν άποστολήν.

Τρίτον όργανον είναι ή Συνέλευσις, ή όποία όμως θα είναι ή αύτη και διά τās Κοινοπραξίας άνθρακος και χάλυβος και άτομικής ένεργείας. Οί άντιπρόσωποι διορίζονται από τά Κοινοβούλια: 36 Γάλλοι, 36 Ίταλοί, 36 Γερμανοί, 14 Βέλγοι, 14 Όλλανδοί, 6 Λουξεμβουργιανοί. Προβλέπεται πάντως διά τών διατάξεων τής συμφωνίας έκλογή τούτων διά καθολικής ψηφοφορίας. Αύτη προβαίνει εις τήν έξέτασιν τής γενικής έκθέσεως τής Άνωτάτης Αρχής, δυναμένη νά έξαναγκάση ταύτην εις παραίτησιν διά τών δύο τρίτων τών ψήφων.

Τέταρτον όργανον είναι τό δικαστήριο, άποτελούμενον από έπτά δικαστάς, κοινόν και διά τās Κοινοπραξίας άνθρακος και χάλυβος και άτομικής ένεργείας.

Προβλέπεται ώσαύτως και Οικονομικόν Συμβούλιον από 101 μέλη με συμβουλευτικόν χαρακτήρα, ή σύστασις του όποιου έξητήθη από τās συνδικαλιστικές όργανώσεις, ως έγγύησις διά τόν κοινωνικόν προσανατολισμόν του Όργανισμού.

Συμμετοχή των υπερπόντιων εδαφών και Ευρωπαϊκή Κοινοπραξία ατομικών υλών.

Διά την έπιωφελεστέραν οικονομικήν ανάπτυξιν του ένοποιηθέντος χώρου έπειδιώχθη ή συμμετοχή των υπερπόντιων χωρών εις την Κοινήν αγοράν και ή ύπογραφη Συμφωνίας περί Κοινοπραξίας έπί των ατομικών υλών. Διά του τρόπου τούτου έπιδιώκεται έπαύξησης των πηγών προμηθείας πρώτων υλών και ένεργείας προς έντελεστέραν άξιοποίησιν του εύρύτερου χώρου.

α) Τά υπερπόντια έδάφη.

Ή Κοινοπραξία, όσον άφορᾷ τά υπερπόντια έδάφη, θά έπιδιώξη κοινήν πολιτικήν έπενδύσεων προς ανάπτυξιν των ύπαναπτύκτων τούτων περιοχών. Προβλέπεται προς τούτο ή σύστασις Ταμείου Άναπτύξεως, ύπό την διαχείρισιν τής Άνωτάτης άρχής, όπερ θά τροφοδοτηται με έτησίαις έισφοράς των Κρατών-Μελών. Το Ταμείον θά χρηματοδοτη έργα κοινωνικού χαρακτήρος συμπληρωματικώς προς τάς προσπάθειαις των Κρατών-Μελών.

Όσαύτως θά έπιδιωχθη αύξησης των έμπορικών συναλλαγών μετά των υπερπόντιων έδαφών διά προοδευτικήν καταργήσεως και των δασμών και λοιπών περιορισμών, μη άποκλειομένης και τής εις τό τέλος τής μεταβατικής περιόδου διατηρήσεως δασμών προς προστασίαν τής αναπτυσσόμενης βιομηχανίας των ύπαναπτύκτων τούτων έδαφών.

β) Ή Κοινοπραξία ατομικών υλών.

Ή ατομική ένεργεια άπετέλεσε άντικείμενον ειδικής Συμφωνίας. Διά τής συμφωνουμένης Ευρωπαϊκής Κοινοπραξίας Εύρατόμ σκοπεΐται ή ταχυτάτη άπόκτησις των τεχνικών και βιομηχανικών μέσων των αναγκαίων διά την έφαρμογήν των ατομικών ανακαλύψεων και την παραγωγήν εις μεγάλην κλίμακα ατομικής ένεργείας. Ό σκοπός αύτός θά πραγματοποιηθη διά τής κοινής αγοράς ατομικών πρώτων υλών, νέων δηλαδή προϊόντων μη τυχόντων εισέτι ρυθμίσεως προστατευτικής ύπό των καθ' έκαστα Κρατών. Προβλέπεται διά των διατάξεων τής συμφωνίας ένότης εις τάς κατευθύνσεις αναζητήσεων, έρευνών, μέσων και συστήματος προμηθειών και έλέγχου. Κοινόν κέντρον ατομικών έρευνών προβλέπεται νά λειτουργήσῃ προς συμπλήρωσιν των έργασιών των Κρατών Μελών.

Αι ένδιαφερόμεναι έπιχειρήσεις των Κρατών-Μελών όφείλουν νά συνεργασθούν είτε φιλικώς είτε ύποχρεωτικώς. Ή κοινοπραξία Εύρατόμ θά διαθέτη ίδιον προϋπολογισμόν έρευνών και έπενδύσεων τροφοδοτούμενον άπό έισφοράς των Κρατών-Μελών. Διά τό μέλλον προβλέπεται έπιβολή φόρου. Διά την ένεργειαν και διαχείρισιν των προμηθειών προβλέπεται ή ίδρυσις πρακτορείου προμηθειών, βάσει των στοιχείων του όποιου θ' άσκήται έλεγχος αύστηρός τής χρήσεως των προϊόντων, συμφώνως προς τάς διατάξεις τής Συμφωνίας. Τά όργανα διοικήσεως είναι ώσαύτως τέσσαρα, ώς και διά τάς άλλαις κοινοπραξίας. Έν τούτοις ή Άνωτάτη Άρχή είναι διαφόρου συνθέσεως άποτελουμένη άπό πέντε μέλη και ύποβοηθουμένη εις τάς έργασίας της ύπό Έπιτροπής Έπιστημόνων και τεχνικών.

* *

Ή έπιδιωκομένη προσπάθεια διά τής μορφοποίησέως της εις Τελωνειακήν Ένωσιν των συνεργαζομένων Κρατών δημιουργεί τεράστια προβλήματα

τόσον διὰ τὰ Κράτη-Μέλη ταύτης ὅσον καὶ διὰ τὰ λοιπὰ Κράτη τῆς Εὐρώπης. Ἡ σύμπηξις Τελωνειακῶν Ἐνώσεων μεγάλου ἀριθμοῦ Κρατῶν ὑπῆρξεν ἡ σοβαρωτέρα δυσχέρεια τῶν ἔργασιῶν τοῦ Ὁμίλου Μελετῶν Εὐρωπαϊκῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως. Αἱ σύγχρονοι οἰκονομίαι, τῶν ἀνεπτυγμένων ἰδίως οἰκονομικῶς χωρῶν, δὲν ἐπιτρέπουν διαδοχικὰς ἀναταραχὰς εἰς τὴν διάρθρωσιν των. Σύμπηξις ἐξ ἄλλου μερικωτέρων Τελωνειακῶν Ἐνώσεων, ἰδίᾳ μεταξὺ δύο χωρῶν, ἐκρίθη ἄσκοπος πρὸς τῆς καταβαλλομένης γενικωτέρας προσπάθειας, διότι αἱ ἀρχικαὶ θυσίαι τῆς πρώτης συνεργασίας δὲν θὰ συνετέλουν εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν θυσιῶν τῶν ἀπαιτουμένων μεταγενεστέρως δι' εὐρύτεραν συνεργασίαν μεταξὺ περισσοτέρων χωρῶν.

Ὁ θεσμὸς τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν ὁ προτεινόμενος πρὸς συνεργασίαν τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης εἶναι καὶ αὐτὸς θεσμὸς ἐπιβάλλων θυσίας.

Καὶ ἡ εἰς τοιοῦτον θεσμὸν συμμετοχὴ ἀπαιτεῖ μελέτην τῶν δημιουργουμένων προβλημάτων καὶ σύστημα παρουσιάσεώς των.

Μὲ ἑξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον, αὐξανόμενον ὀσημέραι, παρακολουθοῦνται αἱ συζητήσεις περὶ δημιουργίας τοῦ εὐρύτερου χώρου. Οἱ ἀσχολούμενοι μὲ πίστιν εἰς τὴν στενωτέραν ταύτην συνεργασίαν τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ προχωρήσουν μὲ μέτρα καταδεικνύοντα πνεῦμα ἀπολύτου ἀλληλεγγύης. Ἄς προχωρήσωμεν ἐπομένως μὲ μέθοδον εἰς τὴν μελέτην τῶν τιθεμένων διὰ τὴν Ἑλλάδα προβλημάτων (1).

1. Βλ. τὰς κάτωθι μελέτας σχετικῶς μὲ τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος ἔναντι τοῦ δημιουργουμένου εὐρύτερου χώρου.

1) Ἡ κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ καὶ ἡ Ἑλλάς. Π. Παπατζῶνη. Ἐθνικὴ Ἀνασυγκρότησις, ἀρ. 75, Φεβρουάριος 1957.

2) Οἱ σκοποὶ καὶ αἱ δυνατότητες τῆς κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Χρ. Εὐελπίδης. Τὸ Βῆμα 15 καὶ 16/4/1957.

3) Ἡ εὐθυγράμμισις τῶν φορολογικῶν συστημάτων ἐντὸς τῆς Κοινῆς ἀγορᾶς. Π.Α. Δερτιλῆ. Οἶκ. Ταχ/μος 25/4/57.

4) Δημοσιονομικοὶ κίνδυνοι ἐκ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως. Κ.Ε. Πουλάκου. Ναυτεμπορικὴ 4/4/57.

5) Ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Ἐλευθέρη Ζώνη Συναλλαγῶν. Χρ. Ε. Στράτου. Ἑλληνικὰ θέματα, ἀρ. 13, 1957 Ἀπρίλιος.

6) Αἱ ἀπώτεροι συνέπειαι τῆς ἰδρύσεως τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς Οἴκον. Ἐπιτρ. διὰ τὴν Εὐρώπην. Οἶκ. Ταχ/μος 2/5/57.

7) Μικρὰ Εὐρώπη καὶ Γεωργικὴ Ἑλλάς. Μπάμπη Β. Ἀλιβιζάτου. Ὁ σκαπανεὺς τῆς ὑπαίθρου, 2/5/57.

8) Ἡ Ἐλευθέρη Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ καὶ ἡ Ἑλλάς. Ε. Σαββοπούλου. Ναυτεμπορικὴ 3/5/57.

9) Νέοι παράγοντες διεθνούς Οἰκονομικῆς προόδου καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία. Ὑπ' ἀριθ. 10 τεύχος Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Διεθ. Ἐμπ. Ἐπιμελητηρίου, Ἀθῆναι 1957.

10) Ἡ Ἑλληνικὴ θέσις ἔναντι τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς. Γ. Χαλκιοπούλου. Τὸ Βῆμα 25/5/57.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΠΙΗΣΙΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Υπό κ. Α. ΜΠΕΡΝΑΡΗ, Υποδιοικητού Αγροτικής Τραπέζης

1. Ἡ πλέον ἐσφαλμένη τακτική ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἐναντι τοῦ προβλήματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνοποιήσεως, ἐτόνισε μετ' ἐμφάσεως ὁ ὁμιλητής, θὰ ἦτο ἐὰν προσεγγίζαμεν αὐτὸ μὲ συναισθηματικὰ κριτήρια. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἐνοποίησης προωθεῖται, εἴτε τὸ θέλομεν εἴτε ὄχι, διότι ὑφίστανται ὀργανικαὶ δυνάμεις —παρὰ τὰ ἀντίθετα ἐκ παραδόσεως δημιουργημένα συμφέροντα— αἱ ὅποια πιέζουν τὴν βιομηχανικὴν Εὐρώπην πρὸς δημιουργίαν Κοινῆς Ἀγορᾶς. Παρὰ τὴν τεραστίαν πρόοδον ἣτις ἐσημειώθη ἐν Εὐρώπῃ μεταπολεμικῶς, συνεργούσης καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας, παρετηρήθησαν ἀπὸ τινος ἑκδηλα σημεία κάμψεως, τὰ ὅποια δικαίως ἐδημιούργησαν

βαθυτάτας ἀνησυχίας εἰς τοὺς ἡγέτας τῶν χωρῶν αὐτῶν, οἱ ὅποιοι διαβλέπουν ὅτι μίᾳ Εὐρώπῃ διηρημένη δὲν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι, μακροχρονίως, εἰς θέσιν νὰ παρακολουθήσῃ τὸν ρυθμὸν αὐξήσεως τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ τῆς γενικωτέρας οικονομικῆς ἀναπτύξεως εἴτε τῶν Η.Π.Α. εἴτε τοῦ Σοβιετικοῦ μπλόκ. Περαιτέρω ἐγινε αἰσθητὸν συνεπιεία τῶν γεγονότων τοῦ Σουέξ ὅτι ἡ ἐξάρτησις εἰς καύσιμα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου εἶναι μεγίστη καὶ ὅτι αὕτη θὰ ἐπιταθῇ. Κατὰ εἰδικὴν ἐρευναν τοῦ ΟΕΟΣ τὸ ἔλλειμμα εἰς κινήτηριον δύνανμιν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἀνῆλθεν τὸ 1955 - εἰς ἀντιστοιχίαν ἑκατομμ.τόνων γαιάνθρακος—εἰς τὸν ἀριθμὸν τῶν 146 ἑκατομμ.τόνων, ὅπερ ἐκαλύφθη δι' εἰσαγωγῶν. Τὸ αὐτὸ ἔλλειμμα ἐξετιμήθη διὰ τὸ 1975 εἰς 445 ἑκατομμ.τόνους, παρ' ὅτι ὑπελογίσθη σχετικὴ αὐξήσις τῆς Εὐρωπαϊκῆς παραγωγῆς γαιανθράκων κατὰ 40 ἑκατομμ. καὶ τῆς ὑδροηλεκτρικῆς ἐνεργείας κατὰ 70 ἑκατομμ. Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας εὐνοήτως ἡ Εὐρώπη δὲν ἀντιμετωπίζει ἀπλῶς προβλήματα οικονομικῆς ἐξαρτήσεως, ἀλλὰ καὶ πολιτικῆς ἐξουθενώσεως. (Κατὰ τὴν ἴδιαν περίοδον ὑπελογίσθη παραγωγή ἐξ ἀτομικῆς ἐνεργείας μόνον περὶ τὰ 80 ἐκ.τόνων, μὴ ἐκπεσθεῖσα ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἑλλείμματος ἐνεργείας).

Ἀκόμη ἐγινε ἀντιληπτὸν εἰς τοὺς ἰθύνοντας κύκλους ὅτι μίᾳ Εὐρώπῃ διηρημένη δὲν εἶναι δυνατόν νὰ χρηματοδοτήσῃ πολυδαπάνους ἐρεύνas ἀναπτύξεως τῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, οὔτε καὶ νὰ ἀξιοποιήσῃ εἰς τὴν ὀρθὴν κλίμακα ταύτας, ὅταν αἱ Η.Π.Α. διέθεσαν μέχρι στιγμῆς 15 δισεκ. δολλαρίων (ἐξ ὧν 3 δισεκ. διὰ βιομηχανικοὺς σκοποὺς) καὶ ἡ Ρωσσία ἀγνωστα ποσὰ, ἀσφαλῶς κολοσσιαῖα.

Μίᾳ Εὐρώπῃ ἐνοποιημένη, ἀντιθέτως, διαθέτουσα πηγὰς οὐρανοῦ (Βελγικὸν Κογκὸ κλπ.) καὶ ἀνθρώπινον ὑλικὸν ἐξαιρετικῆς ποιότητος, θεωρεῖται ὅτι θὰ δύναται νὰ ἀντιμετωπίσῃ πάντα οἰκονομικὸν ἀνταγωνισμὸν καὶ νὰ στηρίξῃ ἐπὶ στερεᾶς βάσεως τὸν πολιτισμὸν τῆς καὶ τὸν ἰδικὸν τῆς τρόπον ζωῆς.

2. Τὸ πείραμα τῆς Κοινοπραξίας Χάλυβος καὶ ἄνθρακος, συνέχισεν ὁ κ. Μπερνάρης, ὑπῆρξεν εὐτυχές προηγούμενον. Εἰς τὰς χώρας τοῦ Σχεδίου Σουμάν ἡ ἀνάπτυξις τῆς παραγωγῆς τοῦ ἄνθρακος καὶ χάλυβος ὑπῆρξεν ἐντυπωσιακὴ καὶ ἡ ἐκλογίκευσις τῆς παραγωγῆς ἀξιοσημείωτος. Παρὰ τὰς ἀπαισιοδόξους προβλέψεις ὁ μηχανισμὸς ἐλειτούργησε καὶ μέχρι τινὸς ἡ τεχνικὴ κοί οἱ θεσμοὶ τοῦ Σχεδίου Σουμάν, διὰ τῶν ὑπογραφεισῶν συμφωνιῶν τῆς Ρώμης τοῦ Μαρτίου 1957, γενικεύονται εἰς ἓν εὐρύτερον κατὰ πολὺ πλαίσιον.

Τὰ προηγούμενως λεχθέντα ἐξηγοῦν σαφῶς, κατὰ τὸν ὁμιλητὴν, διατί αἱ συμφωνίαι τῆς Ρώμης ἀποτελοῦν ἓν δίπτυχον καὶ περιλαμβάνουν τὴν σύστασιν μιᾶς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος παραλλήλως πρὸς τὴν ἴδρυσιν τῆς Κοινοπραξίας τοῦ Εὐρατόμ.

3. Ἄλλα ἐξεταστέον ποία ἡ τεχνικὴ τῆς Ἐνοποιήσεως; Τὰ ἱστορικὰ προηγούμενα τοῦ Γερμανικοῦ *Zollverein* καὶ τῆς συστάσεως τῆς Μπενελούξ ὑπῆρξαν αἱ βάσεις αἵτινες καθωδήγησαν τὰς Ἐξ Χώρας (Γερμανίαν, Γαλλίαν, Ἰταλίαν καὶ τὰς τρεῖς χώρας τῆς Μπενελούξ) εἰς τὴν υἰοθέτησιν μεταξὺ των δασμολογικῶν μειώσεων, αἵτινες ἐντὸς 12ετίας - ἢ 15ετίας - θὰ τείνουν εἰς ἐξαφάνισιν παντὸς δασμολογικοῦ τείχους. Συγχρόνως κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα προβλέπεται νὰ δημιουργηθῇ ἐναντι τῶν τρίτων χωρῶν ἐνιαῖον κοινὸν δασμολόγιον.

Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ σχετικὴ συμφωνία ἐγένοντο ἀπειροὶ συμβιβασμοὶ καὶ ὑποχωρήσεις, ἰδιαιτέρως ἐναντι τῆς Γαλλίας καὶ Ἰταλίας, χάριν τῶν ὁποίων ἐδημιουργήθη ἰδιαίτερον καθεστὼς διὰ τὰ γεωργικὰ προϊόντα, χάριν δὲ τῆς πρώτης σχεδὸν τὸ σύνολον τοῦ κεφαλαίου Ἀναπτύξεως τῶν Ἀποικιῶν διετέθη ὑπὲρ τῶν Ὑπερποντίων Κτήσεών της. Λογικῶς ἡ Συνθήκη τῶν Ἐξ ἀσφαλῶς δὲν ἀποτελεῖ ἀριστοῦργημα λογικῆς συνεχείας. Ἐμφανίζει κενὰ καὶ παραλείπει σκοπίμους, ἐν τῇ βεβαιότητι ὅτι τὰ προβλήματα θὰ εὑρουν τὴν λύσιν των ἐν τῇ πράξει, ἀρκεῖ νὰ τεθῇ εἰς λειτουργίαν ὁ μηχανισμὸς ἐνοποιήσεως.

4. Ἡ Μεγ. Βρετανία δυσφοροῦσα ἐπὶ τοῦ προκειμένου εὐρέθη πρὸ διλήμματος. Ἡ γνώριμος μακροχρόνιος παράδοσις της ἀπῆται ἄλλοτε μίαν Εὐρώπην διηρημένην. Ἐξ ἄλλου αἱ σχέσεις της μετὰ τῶν μελῶν τῆς Κοινοπολιτείας ἐβασίζοντο εἰς σύστημα αὐτοκρατορικῶν προτιμήσεων, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀγνοήσῃ, διότι παραγνώρισίς του θὰ προσέθετε νέον στοιχεῖον κλονισμοῦ τῶν αὐτοκρατορικῶν δεσμῶν. Ἀφ' ἑτέρου ὁμως αὕτη δὲν ἠδύνατο νὰ παραγνώρισῃ ὅτι νέαι δυνάμεις ἐν τῷ μεταξύ ἐσηματίσθησαν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ὅτι τυχὸν ἀποσύνδεσις της μετὰ τὴν Εὐρώπην θὰ ἦτο μοιραία διὰ τὴν οἰκονομικὴν της ὑπόστασιν.

Ἐπὶ τὰς συνθήκας αὐτὰς ἠκολούθησε τὴν γνώριμον τακτικὴν της, ὡς ἔπραξε ἐναντι τῆς Κοινοπραξίας Σουμάν, πρὸς τὴν ὁποίαν συνετονίσθη μόνον ὅταν διεπίστωσε ὅτι ἀποτελεῖ αὕτη πραγματικότητα. Οὕτω ἐναντι τοῦ συστήματος τῶν Ἐξ ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς δημιουργίας τῆς ΕΖΕΣ, ἐνὸς ἐξωτερικοῦ κύκλου κρατῶν περιβάλλοντος τὸν πυρῆνα τῆς Μικρῆς Εὐρώπης τῶν Ἐξ, μετὰ τῆς ὁποίας θὰ συνεδέοντο ταῦτα δι' ὠρισμένων οἰκονομικῶν καὶ τελωνειακῶν προτιμήσεων (ἐνῶ συγχρόνως ἐναντι τῶν τρίτων θὰ διετήρουν χωριστὰ δασμολογικὰ τεῖχη).

5. Ὡς εἶναι γνωστὸν, εἰς τὸν ΟΕΟΣ ἀνετέθη ἡ τεχνικὴ πλευρὰ τῆς διερευνήσεως τῶν τρόπων συνδέσεως τῶν οἰκονομιῶν τῶν ὑπολοίπων μελῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μικρὰν Εὐρώπην τῶν Ἐξ. Ἦδη, αἱ ἐργασίαι τῶν τριῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ ΟΕΟΣ συνεχίζονται καὶ ἡ Ἑλλάς ἐκλήθη ἐντὸς τῶν ἡμερῶν νὰ παρουσιάσῃ τὰς ἀπόψεις της.

Ἡ ἑλληνικὴ θέσις.

6. Ἡ Κυβέρνησις ἐνώπιον τοῦ θέματος συνέστησε δύο Ἐπιτροπὰς: Γεωργίας - τῆς ὁποίας Πρόεδρος ὠρίσθη ὁ ὁμιλητὴς - καὶ Βιομηχανίας, ἧς τὴν προεδρίαν ἀνέλαβεν ὁ κ. Κατσαμπας. Τὰ πορίσματα αὐτῶν ἀκολούθως ἀνέλυσε ἐν ἐκτάσει ὁ ρήτωρ (δημοσιευθέντα ἐν τῇ Ναυτεμπορικῇ τῆς 22.5.1957 καὶ Οἶκον. Ταχυδρόμῳ τῆς 23.5.57) τονίσας ὅτι τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι στενῶς οικονομικόν, ἀλλὰ ἐξ ἴσου καὶ πολιτικόν.

Συγκεκριμένως ὑπεγράμμισε δι' ἀριθμῶν ὅτι, ἂν στατικῶς ἡ Ἑλλὰς δὲν φαίνεται ἀποκομίζουσα ὀφέλη ἐκ τῆς ἐνοποιήσεως, τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι δύναται νὰ εὐσταθήσῃ ἡ ἀποψις τῆς ἀγνοήσεως τῆς σχετικῆς κινήσεως. Δυναμικῶς καὶ μακροχρονίως θέλει δημιουργηθῆ ἔντελῶς νέον Εὐρωπαϊκὸν πλῆσιον, ἡ ἀποσύνδεσις ἐκ τοῦ ὁποίου τῆς Ἑλληνικῆς οικονομίας θὰ εἶναι μοιραία διὰ τὸν τόπον καὶ θὰ δημιουργήσῃ ἐξελίξεις οὐχὶ στενῶς οικονομικά, ἀλλὰ διαφορετικὰς πλῆθος κοινωνικὰς καὶ πολιτικὰς προσανατολισμούς, τροφοδοτούμενους ἀπὸ τὸ πνεῦμα ἀπελπισίας καὶ πικρίας τὸ ὁποῖον θὰ ἐκθρέψῃ ἡ στασιμότης τῆς Ἑλληνικῆς οικονομίας, ἣτις θ' ἀναγκασθῇ ν' ἀντιδράσῃ διὰ νέων δασμολογικῶν προστασιῶν, πέραν τῶν σημερινῶν, πρὸ τῆς πίεσεως τῆς ὑπὸ καλυτέρους ὄρους παραγωγῆς διακινηθησομένης Εὐρωπαϊκῆς προσφορᾶς.

7. Ἐξ ἀντιθέτου θὰ ἀποτελέσῃ καταστροφὴν διὰ σειρὰν κλάδων τῆς ὑπαναπτύκτου Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας γενικὴ ἀποδοχὴ τῶν ὄρων οἵτινες συζητοῦνται ἐν Παρισίοις καὶ οἱ ὁποῖοι εἶναι λογικοὶ διὰ χώρας μὲ ἀνεπτυγμένην οἰκονομίαν ὡς αἱ λοιπαὶ Εὐρωπαϊκαί, ἐξαιρέσει τῆς Τουρκίας καὶ δύο ἢ τριῶν ἄλλων κρατῶν.

Εὐτυχῶς ἡ ἰδιοτυπία τῆς Ἑλλάδος - καὶ τῶν ὁμοίων οικονομῶν πρὸς τὴν ἰδικήν της - ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ ΟΕΟΣ κατὰ τὸν πλέον πανηγυρικὸν τρόπον. Εἶναι λοιπὸν θέμα ὀρθοῦ καὶ δεξιῦ πολιτικο-οικονομικοῦ χειρισμοῦ νὰ ἐπιτύχωμεν εἴτε ἀπὸ τοὺς Ἐξ, οἵτινες ἀποτελοῦν καὶ τὴν βάσιν τῶν ἐξαγωγῶν καὶ εἰσαγωγῶν μας, εἴτε καὶ ἀπὸ τὴν ΕΖΕΣ τὰς ἀναγκαίας εἰδικὰς μεταχειρίσεις αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπιτρέψουν τὴν κανονικὴν καὶ προοδευτικὴν ἀνέλιξιν τῆς οἰκονομίας μας, ὥστε βαθμιαίως νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν ἐπιθυμητὴν στάθμην, ἐπιτρέπουσαν τὴν βαθμιαίαν ἔνταξιν τῆς χώρας εἰς τὸ γενικώτερον πλῆσιον ἄνευ σοβαρῶν διαταραχῶν.

8. Συμφέρον, γενικώτατον ἄλλωστε, καὶ τῶν λοιπῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης, ἐτόνισεν ὁ ὁμιλητὴς, εἶναι νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν τὰς εἰδικὰς συνθήκας τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν, ἂν δὲν θέλουν ν' ἀπωθήσουν τὰ πτωχότερα περιφερειακὰ κράτη τῆς Εὐρώπης πρὸς ἐπικινδύνους προσανατολισμούς. Τὰ μέσα αὐτὰ θὰ διαθέσουν πρὸς τοῦτο δὲν εἶναι δυσανάλογα πρὸς τὴν οικονομικὴν ἰσχύν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομίας λαμβανομένης ὡς σύνολον. Ταῦτα δὲ καὶ καθώρισεν ὁ ὁμιλητὴς περιγράφας τοὺς εἰδικούς οικονομικούς μηχανισμούς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἀποσκοποῦν νὰ ὑψώσουν τὸ οικονομικὸν ἐπίπεδον τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν καὶ τῶν ὁποίων πλήρῃ ἀναλογίαν παρέχουν τὰ σχετικὰ ἄρθρα τῆς συνθήκης τῶν Ἐξ, ὅσον ἀφορᾷ τὴν μεταχείρισιν τῶν Ὑπερποντιῶν Κτήσεων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν.

Τελειῶνων ὁ κ. Μπερνάρης φρονεῖ ὅτι ἡ ὀρθότερα ὁδὸς θὰ ἦτο ἡ ἐπὶ τὴν διάστημα σύνδεσις τῆς χώρας μας, ἀρχικῶς μὲ τὴν μορφήν τῆς association - κατὰ τὸν προτεινόμενον τρόπον, ὡς ἐκτίθεται οὗτος εἰς τὸ ὑπόμνημα τῆς Ἐπιτροπῆς Γεωργικῶν προϊόντων - ἡ ὁποία εἶναι πλέον εὐέλκτος καὶ παρέχει συνεχεῖς δυνατότητας διαπραγματεύσεων, ἀναλόγως τῆς ἀπο-

δόσεως τῶν μέτρων καὶ τῆς χορηγηθησομένης οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς βοήθειας. Τυπικὴ ἔνταξις, ἐξ ἀντιθέτου, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς φοβεῖται ὁ κ. Μπερνάρης ὅτι δύναται νὰ ὀδηγήσῃ εἰς δυσχερείας τύπου ἐκείνων αἰτινες προέκυψαν ἐκ τῆς ἐντάξεώς της εἰς τὸ G.A.T.T. Τὸ θέμα ὁμως τοῦ χειρισμοῦ θὰ παρουσιάσῃ πολλὰς φάσεις καὶ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν στάσιν τῶν λοιπῶν χωρῶν ἐναντι τῶν ὑπαναπτύκτων κρατῶν καὶ εἶναι συνεπῶς δύσκολον νὰ προκαθορισθῇ ἐκ τῶν προτέρων ἄκαμπτos γραμμὴ.

Ἄκόμη ἐτόνισεν ὁ ὁμιλητῆς ὅτι ἡ κίνησις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνοποιήσεως ὀφείλει νὰ μᾶς κάμῃ νὰ σοβαρευθῶμεν ὡς τόπος καὶ νὰ στραφῶμεν συνειδητῶς πρὸς ἐξυγίανσιν τοῦ παραγωγικοῦ κόστους, ἐγκαταλειπομένης τῆς τακτικῆς τῶν εὐκόλων λύσεων, αἱ ὁποῖαι εἶναι ψευδεῖς καὶ ὀδηγοῦν εἰς μεγαλύτερας μεταγενεστέρas δυσχερείας.

Ὅσοι ὑποστηρίζουν, κατέληξεν ὁ ὁμιλητῆς, τὴν σκοπιμότητα τοῦ νὰ μείνωμεν ἐκτὸς τῆς συντελουμένης Εὐρωπαϊκῆς κοσμογονίας, ὀφείλουσιν νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐπιβάλλουν εἰς τὸν τόπον ν' ἀντιμετωπίσῃ ἀβοήθητος ἔργον πέραν τῶν δυνάμεων του, χωρὶς ἐπὶ πλέον τὴν βασικὴν ψυχολογικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ διδῶναι τὸ αἶσθημα ὅτι ἡ μερικὴ προσπάθεια ἀποτελεῖ τμῆμα ἐνὸς γενικωτέρου σκοποῦ, διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὁποίου θὰ ἀγωνίζωνται ἀπὸ κοινοῦ ὅλα τὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη, δηλ. νὰ ξανακάμουν μίαν Εὐρώπην ἀξίαν τῶν παραδόσεών της καὶ τῶν λαμπρῶν πολιτιστικῶν ἐπιτευγμάτων της. Ἡ Ἑλλάς, κοιτῆς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἔχει εἰς τὸ ὑψηλὸν αὐτὸ ἔργον νὰ προσφέρῃ πολλὰ πλὴν συμβολὴν καὶ εἶναι ἀπίθανον ὅτι ὁ ρόλος της, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν δεξιοῦ χειρισμοῦ ἐκ μέρους τῆς Ἑλλάδος, θὰ πρόκειται νὰ ὑποτιμηθῇ, δεδομένου ὅτι εἰς τὴν τελικὴν κρίσιν τὰ κριτήρια δὲν πρόκειται νὰ εἶναι στενῶς οἰκονομικά.

ΤΑ ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣ' ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Υπό τοῦ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΔΑΜΑΛΑ
τέως Γενικοῦ Γραμματέως Ὑπουργείου Συντονισμοῦ

1. Ἡ προσπάθεια δημιουργίας εὐρυτέρων οἰκονομικῶν χώρων ἀποτελεῖ εὐκαιρίαν διὰ τὴν χώραν μας, ἵνα ἐπανεξετασθοῦν τὰ βασικά προβλήματα τῆς οἰκονομίας μας. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ πρόβλεψις περὶ τῆς τύχης τοῦ σχεδίου κοινῆς ἀγορᾶς, ἢ τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ., τὸ γεγονός ὅμως εἶναι ὅτι αἱ ἀνάγκαι ἐνότητος τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης εἶναι ἐπιτακτικαὶ καὶ ἐπομένως εἶναι λίαν πιθανόν νὰ ὑπάρξουν πραγματοποιήσεις, τὰς ὁποίας ἡ χώρα μας δὲν δύναται νὰ ἀγνοήσῃ.

Ἄλλὰ καὶ ἐὰν ἀκόμη δεχθῶμεν ὅτι θὰ κριθῇ συμφέρουσα ἡ μὴ συμμετοχὴ εἰς τὰς προσπάθειας, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐπιβάλλεται ἡ λήψις μέτρων πρὸς ἀναδιάρθρωσιν τῆς οἰκονομίας μας, διότι ἡ διεξαγωγή τῶν διεθνῶν συναλλαγῶν θὰ καταστῇ δυσχερεστέρα. Ἐπομένως, εἴτε συμμετάσχωμεν εἰς τοὺς εὐρυτέρους οἰκονομικοὺς χώρους, εἴτε προτιμήσωμεν τὴν ἀπομόνωσιν, εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἐπιβάλλεται ἡ ἀναδιοργάνωσις τῆς οἰκονομίας μας καὶ ἡ προσαρμογὴ ταύτης εἰς τὴν νέαν κατάστασιν, ὥστε τὰ προϊόντα μας νὰ πλησιάσουν εἰς ποιότητα καὶ κόστος τὰ τῶν ἄλλων χωρῶν.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις καλούμεθα, ἐκ τῶν πραγμάτων, εἰς σκληρὸν οἰκονομικὸν ἀγῶνα, πρέπει δὲ τὸ ταχύτερον νὰ λάβωμεν τὰ ἀπαραίτητα μέτρα ἀναδιάρθρωσεως τῆς οἰκονομίας μας.

2. Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία πάσχει ἀπὸ πολλὰς βασικὰς ἀδυναμίας. Ἀνήκει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν μὴ ἐπαρκῶς ἀνεπτυγμένων, ἡ παραγωγή τῶν ἀγαθῶν δὲν κινεῖται ἐπὶ ἀρχῶν ὀρθολογικῶν, δὲν ὑπάρχει βασικὴ βιομηχανία, εἰς τὸν γεωργικὸν δὲ τομέα στεροῦμεθα καταλλήλων καὶ ἐπαρκῶν ἑδαφῶν.

Ἀποτέλεσμα ὄλων τῶν μεγάλων ἀδυναμιῶν τῆς οἰκονομίας μας εἶναι τὸ χαμηλὸν βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ καὶ ἡ μεγάλη ἀνεργία καὶ ὑποαπασχόλησις.

Ἐπὶ πλεόν, ἡ κατάστασις ὀξύνεται μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, λόγῳ τῆς συνεχοῦς αὐξήσεως τοῦ πληθυσμοῦ. Ἡ αὐξησης κατ' ἔτος ὑπολογίζεται εἰς 100.000, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μετανάστευσις δὲν δύναται νὰ ἀπορροφήσῃ πλεόν τῶν 20.000, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐπιφυλάξεων ὡς πρὸς μίαν τοιαύτην μέθοδον ἀντιμετωπίσεως τῆς πληθυσμιακῆς πιέσεως.

3. Ἐνώπιον παρομοίου πληθυσμιακοῦ προβλήματος, ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις ἀποτελεῖ τὴν μόνην λύσιν. Αὕτη πρέπει νὰ εἶναι γενικοῦ χαρακτῆρος καὶ νὰ ἀποβλέψῃ εἰς τὴν ἀξιοποίησιν ὄλων τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τῆς χώρας.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸν γεωργικὸν τομέα, ἡ προσπάθειά μας προσκρούει εἰς τὴν ἑλλειψιν καταλλήλων ἑδαφῶν, ἢ ὅποια ἐπέφερε τὸν καταταμαχισμόν

τοῦ γεωργικοῦ κλήρου. Ἡ ἀντιμετώπισις τῆς καταστάσεως ὀδηγεῖ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν μεθόδου ἐντατικῆς καλλιιεργείας, αὕτη ὁμως συναντᾷ ὡς ἐμπόδιον τὸν νόμον τῆς ἡσσανος ἀποδόσεως. Τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς αὐξάνει ταχέως, οἱ γεωργοὶ παραπονοῦνται διὰ τὴν ἀνεπαρκῆ ἀπόδοσιν, διστάζουσι δὲ νὰ προσφύγουν εἰς τὰς ἀρδεύσεις διὰ μικρῶν ἀντλητικῶν συστημάτων καὶ εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν λιπάνσεων.

Ἡ κατάστασις αὕτη ἐπιβάλλει τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τῶν ἀρδεύσεων διὰ κρατικῶν μέτρων, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν αὐξησιν τῶν ζωοτροφῶν πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς κτηνοτροφίας, δεδομένου ὅτι εἰσάγομεν μεγάλας ποσότητας τροφίμων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

4. Εἰς μίαν οἰκονομίαν ἀνευ ἐπαρκῶν περιθωρίων πρὸς ἐπέκτασιν τῆς γεωργικῆς καλλιιεργείας, ἡ μόνη ἀπομένουσα ὁδὸς πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος εἶναι ἡ βιομηχανία. Ἐν τούτοις, γενικῆ εἶναι ἡ ἐντύπωσις ὅτι δὲν συνεκεντρώθη μέχρι τοῦδε ἡ ἀνάλογος προσοχὴ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην καὶ δὲν κατεβλήθη ἡ ἀπαραίτητος προσπάθεια.

Ἀνεκᾶθεν ἐπιστευθῆ ὅτι δὲν ὑπάρχουν δυνατότητες ἀναπτύξεως ἀξιολόγου βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι καὶ ὅτι κάθε προσπάθεια πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην καταλήγει εἰς τὴν δημιουργίαν δασοβιώτων ἐπιχειρήσεων. Ἡ μέθοδος τοῦ προστατευτισμοῦ πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς ἐγχωρίας παραγωγῆς προεκάλεσε σφοδρὰς ἐπικρίσεις.

Ἐν τούτοις, ἡ πείρα τῶν πραγμάτων ἀπέδειξεν ὅτι ἀνευ τοῦ προστατευτισμοῦ ἦτο ἐντελῶς ἀδύνατος ἡ ἀνάπτυξις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ ἡ δημιουργία τῆς ἡδὴ ὑπαρχούσης βιομηχανίας. Ἰδιαιτέρως ὡς πρὸς τὴν βιομηχανίαν δὲν ἐγένετο ἀντιληπτὸν ὅτι αὕτη ἀποτελεῖ παράγοντα ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας, ἡ δὲ ἀπόδοσις ταύτης, συγκρινομένη μὲ τὴν ἀπόδοσιν τῆς γεωργίας, εἶναι κατὰ πολὺ ἀνωτέρα, διότι δημιουργεῖ μεγαλύτερα εἰσοδήματα.

Ἡ πλέον πρόχειρος παρατήρησις φανερώνει ὅτι αἱ συνθῆκαι παραγωγῆς καὶ σχηματισμοῦ τῶν τιμῶν δὲν εἶναι αἱ ἴδια εἰς τὴν γεωργίαν καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν. Εἰς τὴν πρώτην ἀπαιτεῖται ἡ συνεργασία τῆς φύσεως, ἡ δὲ ζήτησις τῶν προϊόντων εἶναι, σχεδόν, ἀνελαστικῆ, εἰς τὴν δευτέραν ἡ ζήτησις τῶν ἀγαθῶν παρουσιάζει μεγάλην ἐλαστικότητα, ἡ δὲ παραγωγή αὐτῶν εἶναι, ἐξ ὀλοκλήρου, ἔργον τοῦ ἀνθρώπου.

Ἄλλὰ δὲν ὑπάρχει παραγνώρισις μόνον αὐτοῦ τοῦ φαινομένου. Ἐξ ἴσου παρεγνώρισθη τὸ γεγονός τῆς ὑπὸ τῆς βιομηχανίας διανομῆς τῶν πάσης φύσεως εἰσοδημάτων εἰς τὸ ἐξειδικευμένον προσωπικόν, τῆς πληρωμῆς τῶν φόρων εἰς τὸ Κράτος, τῶν προμηθειῶν εἰς τὰς Τραπεζὰς καὶ εἰς διάφορα ἄλλα ἐπαγγέλματα, κ.τ.λ. Τέλος, ἡγνοήθη τελείως τὸ φαινόμενον τῶν ἐξωτερικῶν οἰκονομιῶν, δηλαδὴ τοῦ πλεονεκτηματος τῆς ἀναπτύξεως καὶ ἄλλων παραγωγικῶν μονάδων ἐντὸς τῆς οἰκονομίας, χάρις εἰς τὴν ὑπαρξιν μιᾶς βιομηχανίας.

5. Ἡ τελεία παραγνώρισις διαφόρων βασικῶν οἰκονομικῶν φαινομένων δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἀποδοχὴν ὀρισμένων κόπων καὶ θυσιῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπεβάλλετο, ἴδια μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν καὶ τὴν ἀπότομον αὐξησιν τοῦ πληθυσμοῦ λόγῳ τῆς εἰσορῆς τῶν ἀδελφῶν μας προσφύγων.

Τὰ ἐξαιρετικὰ πολεμικὰ καὶ μεταπολεμικὰ γεγονότα καὶ ἡ μὴ συμπλήρωσις τῆς οἰκονομικῆς μας ἀνασυγκροτήσεως συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν, κύριον χαρακτηριστικόν τῆς ὁποίας εἶναι μία βραδεία οἰκονομικὴ ἀνοδος, τελείως ἀνεπαρκῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν τοῦ πληθυσμοῦ.

Τὸ ἐτήσιον ἐθνικὸν εἰσόδημα, κατὰ κεφαλὴν, τοῦ Ἑλλήνου πολίτου εἶναι 180 δολλάρια, τοῦ δὲ Ἀμερικανοῦ δεκάκις περισσότερον, ἤτοι 1.800, εἰς ἄλλας δὲ χώρας ὑπερβαίνει τὰ 1.000. Καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν γείτονα Ἰταλίαν εἶναι διπλάσιον τοῦ ἰδιοῦ μας.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐτησίαν αὐξησην, αὕτη περιστρέφεται εἰς τὰ 5%. Οὕτω, διὰ τὸ 1955 ἡ αὐξησης τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ὑπολογίζεται ὅτι ἀνῆλθεν εἰς 7%, διὰ δὲ τὸ 1956 εἰς 5%. Τὰ ποσοστὰ ὅμως ταῦτα εἰς τὴν πραγματικότητα εἶναι μικρότερα, διότι τὸ ἐθνικὸν μας εἰσόδημα ἐμφανίζεται διωγκωμένον λόγῳ ὑπηρεσιῶν, δηλαδὴ ἐκ παρασιτικῶν ἐκδηλώσεων τῆς οἰκονομίας μας.

Ἄλλὰ καὶ ἐὰν ἀκόμη ἀγνοήσωμεν τὸ γεγονός τοῦτο καὶ δεχθῶμεν ὅτι ὑπάρχει αὐξησης τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἐκ τῆς παραγωγῆς ὑλικῶν ἀγαθῶν κατὰ 5% ἐτησίως, ἡ αὐξησης αὕτη εἶναι τελείως ἀνεπαρκῆς πρὸς μεταβολὴν τῆς καταστάσεως. Μία τοιαύτη ἀναλογία αὐξήσεως ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα αὐξησην 9 δολλαρίων κατὰ κεφαλὴν ἐτησίως. Ἡ ἴδια ὅμως ἀναλογία αὐξήσεως τοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἀμερικανοῦ πολίτου ἀντιπροσωπεύει τὸ ποσὸν τῶν 90 δολλαρίων. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ χώρα μας, διὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν κατάστασιν καὶ νὰ ἀποφύγῃ μεγαλύτερον ἀνοιγμα τῆς ἀποστάσεως, ὀφείλει νὰ αὐξήσῃ τὸ ἐθνικὸν τῆς εἰσόδημα κατὰ 15%, τοῦλάχιστον, ἐτησίως.

6. Ἐν τούτοις ἡ αὐξησης κατὰ δεκαπέντε τοῖς ἑκατὸν ἐτησίως τοῦ ἐθνικοῦ μας εἰσοδήματος προϋποθέτει ἔντασιν τῶν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων εἰς ἀξιόλογον βαθμὸν. Πῶς ὅμως θὰ αὐξήσωμεν ταύτας; Εἰς μὲν τὰς ἰδιωτικὰς ἐπενδύσεις, τὸ ποσοστὸν ὄχι μόνον εἶναι ἀνεπαρκές, ἀλλὰ συγχρόνως κατευθύνεται πρὸς τὰ κτίσματα, κυρίως δὲ τὰς πολυκατοικίας τῆς πρωτευούσης, εἰς δὲ τὸν κρατικὸν τομέα κανονικαὶ ἀποσβέσεις καὶ συγκοινωνιακὰ ἔργα βαπτίζονται ὡς παραγωγικαὶ ἐπενδύσεις.

Ἀναμφισβητήτως αἱ ἐπενδύσεις αὗται εἶναι χρήσιμοι, δὲν καταλήγουν ὅμως εἰς δημιουργίαν παραγωγικῶν μονάδων καὶ εἰς αὐξησην τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τρόπον συνεχῆ καὶ ἐξακολουθητικόν.

Ἐξεταζόμενον μακροχρονίως τὸ θέμα τῶν ἐπενδύσεων προσκρούει εἰς τὴν ἔλλειψιν κεφαλαίων. Τὰ ὑπάρχοντα ὑψηλὰ ἐπιτόκια εἰς τὴν οἰκονομίαν μας ἀποτελοῦν ἀψευδῆ μαρτυρίαν. Πέραν ὅμως τῆς σπάνιως κεφαλαίων, ἡ πραγματοποίησις τῶν ἐπενδύσεων συναντᾷ καὶ ἄλλα σοβαρὰ ἐμπόδια.

Ἀπὸ ἔτους, περίπου, ἡ αὐξησης τῶν παρὰ Τραπεζαῖς καταθέσεων δημιουργεῖ σχετικὴν εὐχέριαν πραγματοποίησεως μερικῶν ἐπενδύσεων, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὠρισμένων παραγωγικῶν ἔργων. Τὸ πρόσκομμα τῶν ὑψηλῶν ἐπιτοκίων εἶναι δυνατόν νὰ παρακαμφθῇ διὰ τῆς μεθόδου τῆς ἐπιδοτήσεως, μέχρις ὅτου ἡ κατάστασις ἐπιτρέψῃ τὴν σχετικὴν μείωσιν τούτων. Ἐν τούτοις, εἶναι λίαν ἀμφίβολον ἐὰν θὰ συντελεσθῇ παραγωγικὴ χρησιμοποίησις μέρους τῶν παρὰ Τραπεζαῖς καταθέσεων, λόγῳ τῆς ἐλλείψεως τοῦ καταλλήλου φορέως.

7. Ἡ σύγχρονος παραγωγή εἶναι ἀποτέλεσμα καλῶς ὀργανωμένων ἐπιχειρηματικῶν φορέων. Εἰς τὴν χώραν μας οὐδεὶς ἐπιχειρηματικὸς φορεὺς λειτουργεῖ κανονικῶς. Ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις ἐξακολουθεῖ νὰ ὑστερῇ ἀπὸ ἀπόψεως ὀργανώσεως, εἰς δὲ τὴν περίπτωσιν τῶν ἀνωνύμων ἑταιριῶν οὐδόλως ἠκολουθήσαμεν τὰ παραδείγματα τῶν ἄλλων χωρῶν.

Ἡ ἐπιχειρηματικὴ αὕτη μορφή ἀπετέλεσε τὴν βάσιν ἀναπτύξεως τῆς παραγωγῆς, διότι δίδει τὴν δυνατότητα συμμετοχῆς εἰς μέγαν ἀριθμὸν προσώπων, περιορίζει δὲ τοὺς κινδύνους μόνον εἰς τὴν συμμετοχὴν εἰς τὸ κεφάλαιον καὶ ἀφήνει τελείως ἐλευθέραν τὴν ἄλλην περιουσίαν τοῦ μετόχου.

Ἡ ἀνάληψις ὑποχρεώσεων κατὰ τρόπον αὐτοτελεῖ ἀποτελεῖ πρακτικὴν λύσιν καὶ ἐπιτρέπει τὸν ἐπιμερισμὸν τῶν κινδύνων.

Χάρις εἰς τὴν ἀνώνυμον ἐταιρίαν ἐξετελέσθησαν τὰ μεγάλα σύγχρονα ἔργα καὶ ἐδημιουργήθησαν τεράστια οικονομικὰ μονάδες. Εἰς ὅλας τὰς οικονομικῶς προηγμένας χώρας ὑπάρχουν τίτλοι ἀνώνυμων ἐταιριῶν καλούμενοι «χρυσοπάρυφοι», δίδοντες τὴν εὐκαιρίαν τοποθετήσεως τῶν ἀποταμιεύσεων τοῦ κοινοῦ. Εἶναι σαφές ὅτι ἀνευ τῆς κινητοποιήσεως τῶν ἀποταμιεύσεων τῶν εὐρέων στρωμάτων τοῦ κοινοῦ εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατος ἡ χρηματοδότησις τῆς συγχρόνου παραγωγῆς.

Ἐν ὀλίγοις, παρίσταται ἀνάγκη δημιουργίας ἀγορᾶς κεφαλαίων καὶ τουώσεως τοῦ χρηματιστηρίου. Παρ' ἡμῖν, ἡ προσπάθεια αὕτη δὲν προσέκρουσε μόνον εἰς τὴν λήψιν ἀστόχων μέτρων, ὡς ἦτο ἡ ὀνομαστικοποίησις, ἐπὶ μίαν περίοδον, τῶν τίτλων ἀνώνυμων ἐταιριῶν· παρεμποδίζεται κυρίως ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης τοῦ κοινοῦ εἰς τοὺς τίτλους τοῦ χρηματιστηρίου.

Ἡ ἀνώνυμος ἐταιρία, παρ' ἡμῖν, διετήρησε οἰκογενειακὴν μορφήν καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ πείσῃ τὸ κοινὸν ὅτι ἀποτελεῖ πραγματικὸν κοινωνικὸν λειτουργήμα. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἀναμόρφωσις τοῦ θεσμοῦ τῶν ἀνώνυμων ἐταιριῶν, ὥστε νὰ ἐκλείψουν τὰ σημερινὰ παράπονα ἐναντίον τῶν διευθυνόντων ταύτας. Ἔστω καὶ ἂν ἀκόμη δεχθῶμεν ὅτι εἰς πολλὰς περιπτώσεις πρόκειται περὶ ὑπερβολῶν, ἐπιβάλλεται ἡ διάλυσις τῶν ὑπονοιῶν καὶ τοῦ πνεύματος ἐπικρίσεως ἐναντίον τῶν διοικητικῶν συμβουλιῶν. Ἡ ἀνώνυμος ἐταιρία πρέπει νὰ λάβῃ τὴν μορφήν πραγματικοῦ κοινωνικοῦ λειτουργήματος, διότι τὸ κοινὸν θὰ ἐμπιστευθῇ τὰ χρήματά του μόνον ἐὰν ἔχῃ τὴν βεβαιότητα ὅτι αὕτη διοικεῖται ἀψόγως καὶ μετὰ πραγματικῆς συνέσεως.

7. Πέραν ὅμως τῆς ἀνώνυμου ἐταιρίας καὶ χωρὶς νὰ παραγνωρίζηται ἡ δυναμικότης τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὸ μέγιστον πλεονέκτημα τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ὑπάρξουν καὶ ἄλλα ὄργανα πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ἴσως εἰς μερικοὺς περιπτώσεις κριθῇ ὡς κατάλληλος φορεὺς ἡ μικτὴ ἐπιχείρησις, εἰς ἄλλας δὲ ὁ συνεταιρισμός. Ἐν τούτοις καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐπιβάλλονται μέγιστα ἐπιφυλάξεις. Ὡς ἔχουν τὰ πράγματα σήμερον, οὐδεμία μορφή ἐπιχειρήσεως λειτουργεῖ κανονικῶς καὶ ἀποδοτικῶς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κρατικὴν δραστηριότητα, κοινὴ εἶναι ἡ ἀντίληψις ὅτι αὕτη ἐξεδηλώθη πάντοτε εἰς βάρος τῆς οικονομίας καὶ ὡς ἀνασχετικὸς παράγων τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως.

Ἡ σημερινὴ κατάστασις τοῦ συστήματος τῶν ὑπὸ ἀναγκαστικὴν διαχείρισιν ἐπιχειρήσεων εἶναι μὴ ἀπόδειξις τῶν ἱκανοτήτων τοῦ Κράτους. Κατὰ συνέπειαν, ἐὰν ὑπάρχῃ θέμα ἀναμορφώσεως τῶν θεσμῶν τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων, ὑπάρχει, ἐπίσης, ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ἀναδιοργανώσεως τοῦ Κράτους.

8. Πέραν τῶν μορφῶν τῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ ἀνάπτυξις τῆς παραγωγῆς ἐπιβάλλει τὴν χάραξιν οικονομικῆς πολιτικῆς ἀνταποκρινομένης εἰς τὴν κατάστασιν. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας ἀπαιτεῖ ὅπως αὕτη λειτουργῇ ἐντὸς ἐνὸς κανονικοῦ πλαισίου, τὰ δὲ προβλήματα τῶν πιστώσεων, τῶν κοινωνικῶν ἐπιβαρύνσεων καὶ τῆς ἐμπορικῆς μας πολιτικῆς ἀποτελοῦν ἀντικείμενον ἀπαραίτητου καὶ καταλλήλου ρυθμίσεως.

Ἡ μέχρι τοῦδε ἐξέλιξις δεικνύει σαφῶς ὅτι οὐδὲν ἐκ τῶν βασικῶν προβλημάτων τῆς οικονομίας μας ἔτυχε τῆς καταλλήλου ἀντιμετωπίσεως. Τὸ θέμα τῆς προστασίας τῆς ἐγχωρίας παραγωγῆς οὐδόλως ἐξητάσθη ὑπὸ τὸ

φῶς τῆς πραγματικότητας, ὥστε νά χαραχθῆ μία γενική καί σταθερά ἐμπόρικη πολιτική. Ὅλως ἐπιπολαιῶς ἀνελάβομεν ὑποχρεώσεις εἰς τὴν Γενικὴν Σύμβασιν Δασμῶν καί Ἐμπορίου, κατὰ τὸ 1947, βάσει ἐνὸς πεπαιτωμένου δασμολογίου. Ἐπὶ πλέον, κατελήξαμεν εἰς τὴν γενικὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν εἰσαγωγῶν, κατὰ τὸ 1953, ἐξεθέσαμεν δὲ οὕτω εἰς κίνδυνον μέγα μέρος τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς.

Ἦδη καταβάλλεται προσπάθεια ἀναχαιτίσεως τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῶν ξένων προϊόντων διὰ τῆς λήψεως πιστωτικῶν μέτρων καί τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν δασμῶν ὠρισμένων κλάσεων. Τὰ μέτρα ταῦτα ὁμως οὐδόλως φαίνονται ἀποτελεσματικά καί δημιουργοῦν σύγχυσιν καί μυρίας παρεξηγήσεις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πιστωτικὸν θέμα καί τοῦτο ἀντιμετωπίζεται μετὰ προχειρότητος, ἐκκερμέες δὲ παραμένει πάντοτε τὸ πρόβλημα τοῦ φορέως τῆς βιομηχανικῆς πίστεως.

Τέλος, ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ εἶναι μία ἐκ τῶν μεγάλων ἀδυναμιῶν τῆς οἰκονομίας μας. Ἐπιμένομεν ἰδιαιτέρως εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀποψιν τῶν προβλημάτων, παραγνωρίζοντες τὴν οἰκονομικὴν πραγματικότητα καί δημιουργοῦντες παρασιτισμὸν εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς οἰκονομίας μας. Ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἀνεργίας καί τῆς συνεχοῦς πληθυσμιακῆς πιέσεως, αἱ προσλήψεις εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας καί τοὺς διαφόρους ὀργανισμοὺς συντελοῦνται ἄνευ ἐξετάσεως τῶν πραγματικῶν ἀναγκῶν καί βάσει πάσης φύσεως ἄλλων κριτηρίων, ἐκτὸς τῶν καθαρῶς οἰκονομικῶν.

Ἐν ὀνόματι τοιοῦτων ἐσφαλμένων ἀντιλήψεων ἰδρύθη καί λειτουργεῖ εἰς τὴν χώραν μας ἐν παράδοξον καί ἀπίστευτον σύστημα κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων. Οὐδεμία βασικὴ ἀρχὴ ἐγένετο σεβαστῆ, ἡ δὲ πληθὺς τῶν ἀσφαλιστικῶν ταμείων εἶναι εἰς τὴν οὐσίαν δημιούργημα τῶν ἰδίων ἐνδιαφερομένων. Ἐκτὸς τοῦ I.K.A, λειτουργοῦν παρ' ἡμῖν περὶ τὰ 200 ἀσφαλιστικά ταμεία, κυρίας καί ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἔχει τὰς ἰδίας αὐτοῦ προϋποθέσεις ἀσφαλίσεως τοῦ κινδύνου καί διάφορον ὕψος παροχῶν. Ἄλλα μὲν ἐξ αὐτῶν ἔχουν κοινωνικοὺς πόρους, ἄλλα δὲ λειτουργοῦν μόνον βάσει τῶν ἐργοδοτικῶν καί ἐργατικῶν εισφορῶν.

Εἶναι λίαν παράδοξον νά λειτουργοῦν ταμεία ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως μὲ βᾶσιν τοὺς κοινωνικοὺς πόρους, ἀλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ μόνον. Ἐξίσου παράδοξον εἶναι τὸ γεγονὸς τῆς παροχῆς πολλαπλῶν συντάξεων εἰς τὰ ἴδια άτομα, ἐκ διαφόρων ἀσφαλιστικῶν ταμείων, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐπέλευσις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ γεγονότος, εἰς πολλὰς περιπτώσεις, αὐξάνει τὰ ἔσοδα τοῦ ἠσφαλισμένου. Διὰ τῆς ἀθροίσεως τῶν πολλαπλῶν συντάξεων τὸ χρηματικὸν ποσὸν ὑπερβαίνει τὸ εἰσόδημα ὅπερ εἶχεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας του.

9. Πρέπει νά ὁμολογηθῆ ὅτι εἰς τὴν πτωχὴν Ἑλλάδα, ἀντιμετωπίζουσαν σοβαρὸν πληθυσμιακὸν πρόβλημα καί μεγάλην ἀνεργίαν καί ὑποαπασχόλησιν, φαινόμενα ἀναδιανομῆς τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κατὰ λόγον ἀντίστροφον τοῦ ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβαλλομένου εἶναι τελείως ἀπάρადεκτα.

Ἐξίσου ἀπάρადεκτος εἶναι ἡ σπατάλη ἐνὸς ποσοστοῦ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, λόγῳ τοῦ σημερινοῦ συστήματος ἀσφαλίσεως. Τὰ πολλαπλὰ ἀσφαλιστικά ταμεία καταλήγουν εἰς ὑπερβολικὸν κόστος, τόσον κατὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐσόδων, ὅσον καί κατὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν παροχῶν.

Ὑποστηρίζεται συνήθως ὅτι, εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος, ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλις παρ' ἡμῖν δὲν εἶναι ὑπερβολικὴ, συγκρινομένη μὲ τὴν κατάστασιν ἄλλων χωρῶν. Δέον νά παρατηρηθῆ ὅτι, εἰς τὴν χώραν μας,

ὁ ἀγροτικός πληθυσμὸς εἶναι ἔξω τοῦ συστήματος καὶ ἐπομένως τὸ ποσοστὸν αὐξάνει ἀναλόγως. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀποψιν ὅτι αἱ ἀσφαλιστικαὶ ἐπιβαρύνσεις ἀντισταθίζονται ἐκ τῆς χαμηλῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων, αὕτη εἶναι ὀλίγον ἰδιότυπος.

Καὶ ἐὰν ἀκόμη διὰ τὸν ἐπιχειρηματιᾶν ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων τῶν κοινωνικῶν ἐπιβαρύνσεων, ἤθελεν ἀποδειχθῆ ὡς μὴ ὑπερβολικὴ, παραμένει ἀκέραιον τὸ γεγονός τῆς ἀνισότητος τῶν ἐπιβαρύνσεων μεταξὺ τῶν διαφόρων κλάδων τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς διαρροῆς καὶ διασπαθίσεως κατὰ τὴν διαχείρισιν μέρους τῶν χρημάτων τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο καταλήγει εἰς δυσφορίαν τῶν ἐργαζομένων, διότι ἡ παρ' αὐτῶν εἰσπραττομένη ἀμοιβὴ ἐργασίας εἶναι ἀνεπαρκῆς, αἱ δὲ παροχαὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν δὲν εἶναι ἀνάλογοι μὲ τὰ καταβαλλόμενα ποσά, διότι μεγάλα χρηματικά ποσὰ δαπανῶνται διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν ἀσφαλιστικῶν ταμείων.

Τὸ γεγονός εἶναι ὅτι εἰς τὸν ἀσφαλιστικὸν τομέα ὑπάρχει πραγματικὴ ἀναρχία καὶ ἀπαράδεκτος διασπάθισις ἀξιολόγου μέρους τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος, οὐδεμία ὅμως δύναμις ὑπάρχει πρὸς διόρθωσιν τοῦ κακοῦ. Εἰς κάθε κυβερνητικὴν προσπάθειαν πρὸς ἀντίδρασιν κατὰ τῆς κραιπάλης, οἱ περισσότερον εὐνοοῦμενοι, ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι ἐπέτυχον διάφορα προνόμια εἰς βῆρος τῆς ἔθνικῆς οἰκονομίας, ἐξεγείρονται καὶ ὁμιλοῦν περὶ κεκτημένων δικαιωμάτων. Ὁ παρασιτισμὸς καὶ ἡ ἀφαίρεσις ξένου χρήματος, διὰ τῆς μεθόδου τῶν ὑπὲρ τρίτων φόρων, κατέστη νόμιμος κατάστασις καὶ ἀποτελεῖ εἰς τὴν χώραν μας κεκτημένον δικαίωμα.

10. Πρέπει νὰ γίνῃ ὅμως ἀντιληπτὸν ὅτι, ἐφόσον ὑπάρχουν τοιαῦτα βασικαὶ ἀδυναμίαι εἰς τὴν οἰκονομίαν μας, ἐφόσον ὁ ὀργανισμὸς εἶναι πλήρης καρκινωμάτων, ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις εἶναι ἀπραγματοποίητος καὶ ἡ σημερινὴ κατάστασις θὰ συνεχισθῆ, μὲ κίνδυνον μάλιστα χειροτερεύσεως.

Ἐκ τῶν πραγμάτων, ὅθεν, ἐπιβάλλεται μία σοβαρὰ χειρουργικὴ ἐπέμβασις, μία πραγματικὴ εἰρηνικὴ καὶ ἔθνικὴ ἐπανάστασις πρὸς μεταβολὴν τῆς καταστάσεως. Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἀπαιτεῖται ἀναθεώρησις ὅλων τῶν ἀντιλήψεων καὶ προσαρμογὴ συνεχῆς εἰς τὴν ἐξελισσομένην πραγματικότητα.

Ἡ ὑπογράμμισις μερικῶν ἐκ τῶν βασικῶν ἀδυναμιῶν τῆς οἰκονομίας μας ἐπιτρέπει νὰ ἐπιστημάνωμεν ἤδη τὸ κύριον σημεῖον. Ἡ σημερινὴ κατάστασις τῆς οἰκονομίας μας μαρτυρεῖ ὅτι αὕτη πάσχει, θανασίμως, ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἑνὸς ὀρθολογικοῦ προγραμματισμοῦ. Ἐπιμένονομε νὰ ἐφαρμόζωμεν μεθόδους οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἀναγομένας εἰς τὸν 19ον αἰῶνα.

Πιθανὸν εἰς τὴν εἰδυλλιακὴν ἐποχὴν τῆς μικρᾶς ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς ἀναθέσεως ὅλων τῶν προβλημάτων εἰς τὸν μηχανισμόν τῶν τιμῶν καὶ εἰς τὸν ἀνταγωνισμόν ὁ οἰκονομικὸς προγραμματισμὸς νὰ ἦτο τελείως περιττός. Διάφορος εἶναι ἡ κατάστασις εἰς τὴν σύγχρονον ἐποχὴν.

Βεβαίως, ἡ μικρὰ ἐπιχειρήσις ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπάρχη καὶ ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ἀποτελεῖ παράγοντα ἀξιόλογον διὰ τὴν προώθησιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας, εἶναι ἀπαραίτητον ὅμως νὰ ἐναρμονισθοῦν αὐταὶ ἐντὸς ἑνὸς γενικοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος.

11. Ὁ οἰκονομικὸς προγραμματισμὸς τῶν Δυτικῶν χωρῶν εἶναι ἀπόρροια τῆς διαπιστώσεως ὅτι ὁ μηχανισμὸς τῶν τιμῶν ἀδυνατεῖ πλέον νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν οἰκονομικὴν ἰσορροπίαν καὶ νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὴν ἀπασχόλησιν ὀλοκλήρου τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας.

Τίθεται, επομένως, ενώπιον ημών τὸ καθήκον τῆς δημιουργίας ἐνὸς γενικοῦ πλαισίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου οἱ οἰκονομικοὶ μηχανισμοὶ θὰ λειτουργήσουν κατὰ τρόπον ἀποδοτικόν. Εἰς τὰ γενικὰ πλαίσια ταῦτα δὲν παρεμποδίζεται ἡ λειτουργία τοῦ μηχανισμοῦ τῶν τιμῶν, ἀλλ' ἀντιθέτως διευκολύνεται. Ὁ οἰκονομικὸς προγραμματισμὸς στρέφει τὴν προσοχὴν του εἰς τὰς ἐμπλοκάς, τὰς τροχοπέδας καὶ τὰς στενὰς διαβάσεις καὶ τείνει νὰ διευκολύνῃ τὴν ὄλην ἀνέλιξιν.

Τὸ πρόγραμμα ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν ἀξιολόγησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας καὶ τὴν ἱεράρχησιν τῶν ἐπενδύσεων. Εἰς τὴν προσπάθειαν ταύτην ἑναρμονίζονται τὰ βραχυχρόνια καὶ τὰ μακροχρόνια προβλήματα καὶ ἐξευρίσκεται ἡ τομὴ τοῦ χρυσοῦ σημείου, δηλαδή ὁ καλύτερος καὶ ὁ πλέον ἀποδοτικὸς συνδυασμὸς.

12. Ὁ προγραμματισμὸς ὁμως τῆς μορφῆς ταύτης ἀπαιτεῖ τὴν ὑπαρξίν τῶν καταλλήλων ὀργάνων, διότι ἄλλως μεταβάλλεται εἰς παρωδιαν, ἀπλοῦς δὲ κατάλογος ἔργων ἐμφανίζεται ὡς οἰκονομικὸν πρόγραμμα, ἄνευ τῆς παραμικρῆς προσπάθειας συντονισμοῦ τοῦ προγράμματος τῶν ἐπενδύσεων, τῆς νομισματικῆς καὶ δημοσιονομικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν διαφόρων ἄλλων ἐκδηλώσεων καὶ ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας.

Τὸ οἰκονομικὸν πρόγραμμα, βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀνάπτυξις τῆς οἰκονομίας μας, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ καταρτισθῇ μετὰ προσοχῆς καὶ νὰ κινητοποιήσῃ ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ Ἔθνους. Ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του, προσλαμβάνει ἔθνικόν καὶ ὑπερκομματικὸν χαρακτήρα, εἰς τὰς γενικὰ αὐτοῦ γραμμάς. Διὰ τῆς κατάρτισεως ἐνὸς τοιοῦτου προγράμματος δὲν πρέπει νὰ νομισθῇ ὅτι περιορίζονται τὰ δικαιώματα τῶν ἐκάστοτε κυβερνήσεων, εἴτε ὅτι παρεμβάλλονται δυσχέρειαι εἰς τὸ ἔργον αὐτῶν.

Τὸ πρόγραμμα θὰ ἀποτελέσῃ ἀπλῶς τὸν καταστατικὸν χάρτην, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ προχωρήσῃ, μετ' ἐπιτυχίας, ἡ πολιτικὴ τῆς κυβερνήσεως. Ἐάν, ἐπὶ παραδείγματι, ἐκ τῶν πραγμάτων προκύψῃ ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ ἀνάπτυξις ὠρισμένων κλάδων τῆς βιομηχανίας, ἡ χάραξις τῆς γραμμῆς ταύτης ἐντὸς τοῦ προγράμματος ἔχει τὴν ἔννοιαν καταστατικοῦ χάρτου τῆς χώρας.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ κατάρτισις τοῦ προγράμματος θὰ διευκολύνῃ τὴν χάραξιν μιᾶς σταθερᾶς οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Θὰ γνωρίζωμεν ποῖα ἀγαθὰ πρέπει, κατὰ προτίμησιν, νὰ παράγωμεν εἰς τὴν χώραν μας, ποῖα εἶναι ἡ συμφέρουσα ἐμπορικὴ πολιτικὴ καὶ ποῖον σύστημα κοινωνικῆς προνοίας συμβιβάζεται μετὰ τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα.

Χάρις εἰς τὴν κατάρτισιν ἐνὸς τοιοῦτου προγράμματος, αἱ ἀδυναμίαι τῆς οἰκονομίας μας θὰ ἀναφανοῦν κατὰ τρόπον ἀνάγλυφον, ἡ δὲ ὑπερπήδησις αὐτῶν θὰ εἶναι δυνατὴ, διότι ἡ προσπάθεια θὰ στηρίζεται εἰς ὅλας τὰς δυνάμεις τοῦ Ἔθνους. Τὸ γενικὸν σύνθημα θὰ εἶναι: ἐξαφάνισις ὅλων τῶν ἐμποδίων ἅτινα ἀποτελοῦν τροχοπέδην εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ προγράμματος καὶ προκαλοῦν ἀνάσχεσιν εἰς τὸν ρυθμὸν ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας μας.

13. Ἡ κατάρτισις ὁμως ἐνὸς τοιοῦτου προγράμματος ἀπαιτεῖ συμφωνίαν τῶν πολιτικῶν κομμάτων, εἰς τὰς γενικὰς γραμμάς, εὐρύτητα δὲ ἀντιλήψεων τῶν διαφόρων παραγόντων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς χώρας μας. Ὑπάρχουν, κατὰ συνέπειαν, δυσχέρειαι, αὗται ὁμως δὲν εἶναι ἀνυπέρβλητοι. Ἡ ἀνάγκη τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως διὰ τὴν χώραν μας καθίσταται

ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιτακτική, ἢ δὲ ἀντίληψις τοῦ ἔθνικοῦ καὶ ὑπερκομματικοῦ προγράμματος κατακτᾷ καθημερινῶς ἔδαφος.

Ὅσοι συγκινοῦνται ἀπὸ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὅσοι πιστεύουν εἰς τὴν ζωτικότητα τῆς φυλῆς μας καὶ ἐνδιαφέρονται διὰ μίαν καλύτεραν αὔριον ὀφείλουν νὰ συνεργασθῶν καὶ νὰ ἐργασθῶν ὑπὲρ τῆς συγχρόνου σταυροφορίας, τῆς ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας μας, βάσει ἐνὸς ἔθνικοῦ καὶ ὑπερκομματικοῦ προγράμματος. Πρόκειται περὶ ἐνὸς ἀγῶνος μὲ ὑψηλὰ ἰδεώδη καὶ ἰδανικά, διότι ἔχει ὡς σκοπὸν τὴν καταπολέμησιν τῆς ἐνδείας καὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ λαοῦ.

ΤΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟΝ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ

Υπό τοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΠΟΥΤΟΥ, Βουλευτοῦ Μεσσηνίας

Ἀποτελεῖ τιμητικὴν διάκρισιν δι' ἐμέ, ὁ ὁποῖος δὲν εἶμαι ἐξ ἐπαγγέλματος οικονομολόγος, ἢ πρόσκλησις ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σχολῆς ὅπως μετάσχω τῶν συζητήσεων. Ἐάν προΐουσης τῆς ἀναπτύξεως τοῦ θέματος, ὅπερ μοι ἀνετέθη, ἀντιληφθῆτε ὅτι γίνεται κατάχρησις τῶν ἀριθμῶν, σὰς παρακαλῶ νὰ μὴ θεωρήσητε ὅτι τοῦτο ὀφείλεται εἰς προσπάθειαν τοῦ ἀμυήτου νὰ σὰς ἐντυπωσιάσῃ διὰ τῶν οικονομολογικῶν του γνώσεων.

Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ παράθεσις ἀριθμῶν καὶ συγκρίσεων οικονομικῶν μεγεθῶν εἶναι ἀπαραίτητος διὰ νὰ συλλάβῃ τις τὰς σχέσεις τῶν μεταβαλλομένων οικονομικῶν ποσοτήτων. Ἀποτελεῖ ὁμως

παραδεδεγμένην ἀρχήν, ὅτι τοῦτο συνιστᾷ ἀπλῶς καὶ μόνον τὸν σκελετὸν τῆς οικονομικῆς σκέψεως. Ἡ ἕκτασις καὶ τὸ βῆθος τῶν συνεπειῶν ἐκ μιᾶς δεδομένης ἀλλαγῆς τῶν ὄρων τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως εἶναι ἀδύνατον νὰ συλληφθῶν, διότι ἡ οικονομικὴ πραγματικότης ἀποτελεῖ μίαν διαδικασίαν συνεχοῦς καὶ δυναμικῆς ἀλλαγῆς καὶ αἱ ἀνθρώπινοι ἀντιδράσεις διὰ κάθε νέαν σειρὰν συνθηκῶν εἶναι ἀδύνατον νὰ χωρέσουν εἰς τὰ ἀδειανὰ κουτιά τοῦ Sir Dennis Robertson.

Οὕτω ἡ ἐν προκειμένῳ προσπάθειά μου καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου καὶ ἐκ τοῦ περιωρισμένου τοῦ χρόνου θὰ εἶναι προσπάθεια ἐπισημάνσεως ἀπλῶς ὀρισμένων σημείων τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν προβλήματος, τὸ ὅποιον εἶναι ἡ διερεύνησις τῶν ἐκ τῆς δημιουργίας τῆς Κ.Ε.Α. συνεπειῶν ἐπὶ τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐξωτερικῶν μας πληρωμῶν.

I

Ἡ διάρθρωσις τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐξωτερικῶν μας πληρωμῶν ἀποτελεῖ καθαράν ἀπεικόνισιν τῶν σχέσεων μας (σχέσεων οικονομικῆς ἐξαρτήσεως) μετὰ τῶν χωρῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ τοῦ βαθμοῦ οικονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας μας. Τὸ πρῶτον καταφαίνεται ἐκ τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορευματοῦ μας ἰσοζυγίου καὶ τοῦ ὕψους τῶν ἀδήλων πόρων. Τὸ δεῦτερον ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς συνθέσεως ἀφ' ἑνὸς μὲν τῶν εἰσαγωγῶν μας (βιομηχανικά εἶδη, μηχανήματα, διαρκῆ καταναλωτικά), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐκ τῆς συνθέσεως τῶν ἐξαγωγῶν μας (εἶδη πρωτογενοῦς γεωργικῆς παραγωγῆς).

Ἀπὸ τοῦ 1950 μέχρι τοῦ 1955 παρετηρήθη συνεχῆς αὔξησις τοῦ ἐνεργητικοῦ σκέλους τοῦ ἐμπορευματοῦ μας ἰσοζυγίου. Οὕτω τὸ ποσοστὸν χρηματοδοτήσεως τῶν εἰσαγομένων ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν τὸ καλυπτόμενον ἐκ τῶν ἐξαγωγῶν μας ἀνήλθεν ἀπὸ 19,8% τὸ 1950 εἰς 44,4% καὶ 48,9% διὰ τὸ 1954 καὶ 1955 ἀντιστοίχως.

Τὸ καταλειφθὲν ὑπόλοιπον ἐκαλύπτετο ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπὸ τῶν ἀδήλων

πόρων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας καὶ τῆς εισροῆς ξένων κεφαλαίων.

Ἡ παρατηρηθεῖσα αὐξησις τῶν ἀδήλων πόρων ὠφείλετο ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὸν κατὰ τὸ 1953 ὑπερδιπλασιασμόν τοῦ ἐκ τουρισμοῦ συναλλάγματος καὶ τὴν μετέπειτα σχετικῶς μικράν, φθίνουσαν δὲ μετὰ τὸ 1955, αὐξήσιν του, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ 1953 ἐπίσης παρατηρηθεῖσαν, καὶ ὑπὸ σταθερωτέραν τάσιν αὐξήσεως, αὐξήσιν τῶν ναυτιλιακῶν καὶ μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων.

Οὕτω ἡ κίνησις τῶν ἀδήλων πόρων κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν ἔχει ὡς ἀκολουθῶς:

	1954	1955	1956
* Ἀδελφοὶ πόροι:	118,8	138,6	169,2
ἤτοι: Τουρισμοῦ	25,3	29,1	31,2
Ναυτιλιακὰ	27,6	34,2	47,5
Μεταναστευτικὰ	47	50,7	60,9

Συνεπεία τῆς ἀπὸ τοῦ 1950 καὶ ἐντεῦθεν παρατηρηθεῖσης αὐξήσεως ἐξαγωγῶν καὶ ἀδήλων πόρων ἐμετριάσθη ἡ συμβολὴ τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας ὡς παράγοντος ἐξισορροπητικοῦ τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

Τὸ 1951, ἐπὶ ἐλλείμματος 270,9 ἐκ. Ἀμερικ. βοήθ. ἦτο 263,6	
1952	106,4
1954	52
1955	25,4
1956	76,9

Παρὰ τὴν μέχρι τοῦ 1955 μείωσιν τοῦ ἐλλείμματος τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, δὲν δυνάμεθα νὰ ὀμιλῶμεν οὔτε περὶ ὀργανικῆς μεταβολῆς τούτου, οὔτε περὶ μειώσεως τῆς ἐξαρτήσεώς μας. Ἡ μνεία τῆς ἐξαρτήσεως ἐκ τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας ἔχει καταστῆ πλεόν κοινοτυπία πρὸς πολιτικὴν ἐκμετάλλευσιν μόνον, ἀποτελεῖ δὲ γεγονός ὅτι ἡ ἀλλαγὴ τῆς συνθέσεώς της ἔχει μειώσει τὸν χαρακτῆρα της ὡς παράγοντος ἰσορροπίας τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Μεγαλυτέραν σημασίαν ἔχει τὸ γεγονός ὅτι οἱ ἀδελφοὶ πόροι παρουσιάζουν ὑψηλὴν εἰσοδηματικὴν ἐλαστικότητα, πράγμα τὸ ὁποῖον δὲν σημαίνει ὅτι ἡ χρεωστικότης τῆς χώρας μας ἐξαρτᾶται μεγάλως ἐκ τῆς εἰσοδηματικῆς καταστάσεως ἄλλων χωρῶν.

Τέλος ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα τρία ἔτη παρατηρηθεῖσα νῦξημένη εισροὴ ξένων κεφαλαίων (τῆς τάξεως δολ. 32-35 ἐκ.) συνέβαλεν ὄχι μόνον εἰς τὴν κάλυψιν τοῦ ἐλλείμματος, ἀλλὰ καὶ ἀπετέλεσε τὸν κύριον παράγοντα διογκώσεως τῶν εἰς συνάλλαγμα διαθεσίμων παρὰ τῇ Τραπεζῇ τῆς Ἑλλάδος.

Πρέπει ὁμως νὰ τονισθῇ ὅτι τὰ ἐν λόγῳ κεφάλαια ὄχι μόνον δὲν συνέβαλον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν εἰσαγωγῶν, ἐνίοτε μὴ ἀνταποκρινομένων εἰς βασικὰς ἀνάγκας τῆς οἰκονομίας μας, ἀλλὰ εἶχον ὡς περαιτέρω ἀποτέλεσμα: α) Νὰ καταστήσουν ἀνελαστικὴν τὴν ἄσκησιν τῆς πιστωτικῆς πολιτικῆς, διότι ἡ μετατροπὴ των εἰς δραχμὰς ἀπὸ ἐνὸς σημείου συνιστᾷ προσφυγὴν εἰς τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον. Καὶ β) Νὰ δυσχεράνουν τὴν ἐκτέλεσιν ἐνὸς γενικωτέρου κρατικοῦ προγράμματος, λόγῳ τῆς τοποθετήσεως μεγάλου μέρους αὐτῶν εἰς προνομιακὰ καὶ βραχυπροθέσμους τοποθετήσεις.

Πλέον ὁμως τῶν προαναφερθέντων, ἡ κατὰ τὸ 1956 πτώσις τοῦ ὄγκου τῶν ἐξαγωγῶν μας καὶ ἡ ταυτόχρονος διογκώσις τῶν εἰσαγωγῶν ἀποδεικνύει ἔτι περαιτέρω τὸν βαθμὸν εὐπαθείας τοῦ ἰσοζυγίου ἐξωτερικῶν πληρωμῶν.

Οὕτω, ὁ ὄγκος τῶν ἐξαγωγῶν μας παρουσιάζει ἀπὸ τοῦ 1950 τάσιν

αύξησεως συνεχώς φθίνουσας, κατά δὲ τὸ 1956 ὑπελείφθη κατὰ 3,6% τοῦ ὄγκου ἐξαγωγῶν τοῦ 1955. Περαιτέρω ὁ ὄγκος τῶν ἐξαγωγῶν μας κατὰ τὸ 1956 ἦτο 106 με βάσιν 100 τὸ 1954. Οὗτος συγκρινόμενος με τὸν ὄγκον κατὰ τὸ 1938—93 ἐπισημαίνει τὴν ἀδυναμίαν τῆς ἐσωτερικῆς παραγωγῆς ὅπως ἀνταποκριθῆ εἰς τὴν ἠύξημένην ζήτησιν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ἐξαγωγὰς μας αἱ εἰσαγωγαὶ παρουσίασαν ὑπερβολικὴν αὐξησιν ὀφειλομένην κυρίως εἰς αὐξησιν τῶν εἰσαγωγῶν μας ἐκ τροφίμων (δολ. 48,4 ἐκ.), ἐκ πρώτων βιομηχανικῶν ὑλῶν (δολ. 11,8 ἐκ.) καὶ ἐκ μηχανημάτων καὶ εἰδῶν ἐκ μετάλλου (δολ. 8,2 ἐκ.). Ἡ αὐξησις τῶν εἰσαγωγῶν ἐκ τροφίμων ὀφείλεται εἰς ἀνικανότητα τῆς γεωργικῆς μας παραγωγῆς ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐσωτερικῆς ζήτησεως. Αἱ αὐξήσεις δὲ πρώτων βιομηχανικῶν ὑλῶν ἀτυχῶς δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν σκέψεις ἠύξημένης δραστηριότητος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, διότι αἱ εἰσαγωγαὶ αὗται παρουσιάζουν αὐξησιν τὸ 1955 ἐναντι τοῦ 1954 κατὰ δολ. 15,2 ἐκ. Συνεπῶς τὸ χαμηλὸν ἐπίπεδον τῆς παραγωγῆς, χαρακτηριζόμενον ἀπὸ ὑψηλὸν κατὰ μονάδα κόστος, εἶναι ὁ κύριος ὑπεύθυνος διὰ τὸ μικρὸν ὕψος τῶν ἐξαγωγῶν μας καὶ διὰ τὰς ἠύξημένας ἀνάγκας μας πρὸς εἰσαγωγὴν εἰδῶν διατροφῆς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Αἱ ἐξαγωγαὶ μας ἀποτελοῦνται κυρίως ἀπὸ γεωργικὰ εἶδη πρωτογενοῦς παραγωγῆς, ἦτοι βιομηχανικὰ φυτὰ (καπνός, βάμβαξ) καὶ προϊόντα σταφιδαμπέλων. Ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐμφάνισις τοῦ βάμβακος ὡς κυρίου ἐξαγωγίμου προϊόντος ἀποτελεῖ τὸ νέον στοιχεῖον.

Αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξαγωγῶν εἰσπράξεις ὑπερκαλύπτουν μόνον κατὰ 10 ἐκ. δολλάρια τὰς ἐξ εἰσαγωγῶν τροφίμων πληρωμὰς μας. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι εἰς ἐποχὰς μικρᾶς ἐσοδείας τὸ 65%, τῶν ἐξαγωγῶν μας πηγαίνει διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν μας εἰς τροφίμα. Ἡ κάλυψις τῶν ἀναγκῶν μας εἰς κεφαλαιουχικά, βιομηχανικά καὶ μεταλλευτικά ἀγαθὰ, ὡς καὶ πετρελαιοεἶδη πῖπτει ἐπὶ τῶν ἀδήλων μας πόρων.

Ἡ γεωγραφικὴ κατανομὴ τῶν ἐξαγωγῶν μας κατὰ τὸ 1956 ὑπῆρξεν ἡ ἀκόλουθος:

Ἡπειρωτικὴ Δυτικὴ Εὐρώπη	54,88
Βόρειος Ἀμερικὴ	12,02
Περιοχὴ Στερλίας	11,02
Ἀνατολικὴ Εὐρώπη	10,25
Λοιπὴ Εὐρώπη (Γιουγκ., Ἴσπ., Φιλ.)	4,88
Μέση Ἀνατολή	3,21
Λατινικὴ Ἀμερικὴ	2,75
Ἄπω Ἀνατολή	0,60
Ἑπεπόντιοι Κτήσεις Δ.Εὐρώπης	0,31
Λοιπὸς κόσμος	0,08

Ἡ τομὴ τῆς γεωγραφικῆς κατανομῆς εἶναι περίπου ἡ αὐτὴ με τὴν προπολεμικὴν, με τὴν διαφορὰν ὅτι παρατηρεῖται πτώσις εἰς τὰς πρὸς τὴν Βόρειον Ἀμερικὴν καὶ τὴν Ἀνατ. Εὐρώπην ἐξαγωγὰς μας. Αἱ πρὸς τὰς τελευταίας ὅμως αὐτὰς παρουσιάζουν προσφάτως τάσιν συνεχοῦς βελτιώσεως.

Αἱ πρὸς τὰς χώρας τῆς Κ.Ε.Α. ἐξαγωγαὶ μας ἀπετέλεσαν κατὰ τὸ 1956 τὸ 47,9% τοῦ συνόλου, ἦτοι ποσοστιαίως εἶναι ἴσαι πρὸς τὰς τοῦ 1954, ἀλλὰ κατώτεροι τοῦ 1955.

Αἱ πρὸς τὴν Κ.Ε.Α. ἐξαγωγαὶ μας ἀποτελοῦνται κυρίως ἀπὸ καπνόν, βάμβακα, οἶνοπνευματώδη ποτὰ, ὀπώρας καὶ κάρυα νωπὰ, ἀπεξηραμέ-

νους καρπούς, μεταλλεύματα και όρυκτά. Έπίσης αϊ εισαγωγαϊ μας εκ τών χωρών τής Κ.Ε.Α. συμποσοϋνται εις τὸ 35% τοϋ ὄλου. Αποτελοϋνται δε αϋται κυρίως εκ βιομηχανικῶν ειδῶν.

II

Έκ τών αριθμῶν τούτων καταφαίνεται ἡ στενή σχέσηισ ἐμπορίου πρὸς τὰς χώρας τής Κ.Ε.Α. Ἡ ποιότης τών σχέσεων αϋτῶν προσδιορίζεται ἀπὸ τὸ εἶδος τών ἐξαγομῶν και εισαγομῶν ειδῶν, ποσοτικῶς δε εκ τής κινήσεως εισοδημάτων ἀντιστοιχως εις τὰ δύο ἐνδιαφερόμενα μέρη.

Ἡ ἐξέλιξις και ἡ σύνθεσις τών ἀναφερθέντων μεγεθῶν δέν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἐπηρεασθῆ, ἔστω και εις περίπτωσιν μὴ συμμετοχῆς μας εις τὴν Κ.Ε.Α. Ἡ εκ τής ἐνώσεως αϋξεσις τών εισοδημάτων εις τὰς μετεχούσας χώρας θὰ σημάνη ὀπωσδήποτε ὑψηλοτέραν ζήτησιν ἀγαθῶν και ὑπηρεσιῶν, τοϋ βαθμοϋ ἐξαρτωμένου εκ τής τομῆς καταναλώσεως και τής εισοδηματικῆς ἐλαστικότητος τών εισαγωγῶν των. Ἐπὶ πλέον ἡ διεϋρυνσις τοϋ χώρου τής Δ. Εϋρωπαϊκῆς ἀγορᾶς θὰ σημάνη ὀρθολογιστικώτεραν κατανομὴν τών μέσων παραγωγῆς και πληρεστέραν ἐπικράτησιν ὄρων ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοϋ. Τὸ γεγονὸς τοϋτο ἐν συνδυασμῶ με τὰς τεχνικὰς βελτιώσεσις, διὰ τὰς ὁποίας τὰ κίνητρα εκ τής διεϋρύνσεως τής ἀγορᾶς θὰ εἶναι μεγαλύτερα, θὰ ἔχη πτωτικὴν ἐπίδρασιν και ἐπὶ τοϋ κόστους και θὰ ἐπηρεάσῃ και τὸ εἶδος τών βιομηχανικῶν προϊόντων τὰ ὁποία εισάγομεν εκ τών χωρῶν αϋτῶν. Ἐπομένως και εις τὴν περίπτωσιν μὴ συμμετοχῆς οἱ ἀντίκτυποι εκ τής δημιουργίας τής ΚΕΑ θὰ ἀκουσθοϋν εις τὸν τόπον μας ὀπωσδήποτε. Τὰ προβλήματα τὰ ὁποία ὡς εκ τούτου θὰ δημιουργηθοϋν δέν θὰ εἶναι νέα ἀλλὰ τὰ αϋτὰ πρὸς τὰ σῆμερον ὑφιστάμενα, ὑπὸ ὄξυτεραν ὁμως μορφήν. Οϋτω τὸ πρόβλημα τής διὰ τής ἐπιβαρύνσεως τής καταναλώσεως προστασίας τής ἐγχωρίου παραγωγῆς (ἰδία βιομηχανικῆς, μετ' οὐ δε πολὺ και γεωργικῆς) θὰ προβάλλῃ ἀπὸ καιροϋ εις καιρὸν συνοδευόμενον ἀπὸ προβλήματα ἀπασχολήσεως και δῆθεν προσπαθειῶν δι' αϋξεσιν τής παραγωγικότητος.

Ἐπὶ πλέον ἡ μὴ συμμετοχῆ μας εις τὴν ΚΕΑ θὰ μᾶς ἐποποθετοϋσε μακρὰν τοϋ ἐπικρατοϋντος κλίματος Εϋρωπαϊκῆς συνεργασίας και, εις τὴν ἰδικὴν μας θέσιν, περισσότερον ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλην χώραν θὰ μᾶς ἐξέθετε εις τὸν συναγωνισμὸν τής Τουρκίας, τής ὁποίας τὰ προϊόντα ἐπιτυχῶς συναγωνίζονται τὰ ἰδικὰ μας εις τὴν Εϋρωπαϊκὴν ἀγορὰν και διὰ τὰ ὁποία θὰ ἐδημιουργοϋντο εϋνοϊκώτεροι ὅροι διαθέσεως εις περίπτωσιν συμμετοχῆς τῆς εις τὴν ΚΕΑ.

III

Δεδομένης τής εϋπαθείας τοϋ ἰσοζυγίου τών ἐξωτερικῶν μας πληρωμῶν, δι' οὓς λόγους ἐξέθεσα ἀνωτέρω, καθίσταται ὀλοφάνερον ὅτι ἡ εκ τής ἀμέσου συμμετοχῆς μας εις τὴν ΚΕΑ διαταραχῆ τούτου θὰ ἀπέβαινε σημαντικωτάτη, ἀνατρεπτικῆ, θὰ ἠδυνάμην νὰ εἶπω, τής ἀσθενοϋς του ἰσορροπίας.

Ἡ πλήρης διερεύνησις αϋτῆς καθιστᾶ ἀναγκαίαν ἀφ' ἐνὸς μὲν μίαν σπουδὴν τής εισοδηματικῆς ἐλαστικότητος και ἐλαστικότητος τιμῆς διὰ τὰς εισαγωγὰς και ἐξαγωγὰς εις Ἑλλάδα και πρὸς τὰς χώρας τής ΚΕΑ ἀντιστοιχως, διὰ τής ὁποίας, δεδομένου τοϋ ὕψους τών εισοδημάτων και τών σχετικῶν τιμῶν εις τὰς ἐγχωρίους ἀγορὰς, θὰ ἐγίνετο προσπάθεια προβλέψεως

τῆς ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ΚΕΑ ἐπιδράσεως ἐπὶ τοῦ ὕψους καὶ συνθέσεως τῶν κονδυλίων τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

Ἐξ ἄλλου τὸ πρόβλημα θὰ ἐφωτίζετο εἰς βάθος ἐναργέστερον διὰ μιᾶς συγκριτικῆς μελέτης τοῦ κόστους παραγωγῆς ἐκάστου εἰσαγομένου καὶ ἐξαγομένου προϊόντος.

Τοιοῦτου εἴδους μελέται ἐλλείπουν παντελῶς καὶ ὡς ἐκ τούτου τὰ περαιτέρω δὲν ἀποσκοποῦν παρὰ μόνον νὰ ἐπιστημάνουν τὰς κορυφὰς τοῦ προβλήματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἀνακύψῃ ἐκ τῆς τοιαύτης συμμετοχῆς μας.

Δεδομένου τοῦ καθεστῶτος τῶν σημερινῶν τεχνικῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, συνεπῶς τῆς σημερινῆς διαρθρώσεως τοῦ κατὰ μονάδα κόστους, τοῦ καθεστῶτος ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν, τοῦ βαθμοῦ τῆς προστασίας τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας καὶ τῆς ὅλης ψυχολογίας τῶν ἀτόμων τὰ ὁποῖα συνδέονται μὲ τὴν παραγωγικὴν μας διαδικασίαν, ἢ συνακόλουθος τῆς συμμετοχῆς μας κατάργησις τῶν τελωνειακῶν δασμῶν θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀφθονον εἰσορρῆν βιομηχανικῶν εἰδῶν καὶ οὕτω τὴν μέχρι σημείου ἐπικινδύνου διὰ τὴν ἀσθενῆ ἰσορροπίαν τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν μας διόγκωσιν τοῦ σκέλους εἰσαγωγῶν.

Ἡ τοιαύτης ἐκτάσεως εἰσαγωγή βιομηχανικῶν εἰδῶν θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν ἐξαφάνισιν μεγάλου μέρους τοῦ ἐκ τῆς βιομηχανίας εἰσοδήματος μὲ περαιτέρω ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, τείνουσαν νὰ μετριάσῃ τὸν ὄγκον τῶν εἰσαγομένων λόγω πτώσεως τοῦ ἔθνικου μας εἰσοδήματος. Ἡ πτώσις αὕτη θὰ ἀπέτελε βεβαίως δραστηρίαν ἀναστολήν τῶν εἰσαγωγῶν μας. Παρουσιάζει ὅμως ἰσχυρὰς ἀναλογίας μὲ τὴν περίπτωση τοῦ Χότζα, ὁ ὁποῖος εὐθύς ὡς ἐσυνήθισε τὸ προσφιλέστερον ζῶον εἰς διαίταν τὸ εἶδε νὰ ἀποθνήσκῃ.

Ἡ αὔξισις αὕτη τῶν εἰσαγωγῶν δὲν νομιζομεν ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντισταθμισθῇ διὰ μιᾶς ἀντιστοίχου αὐξήσεως τῶν ἐξαγωγῶν μας.

Ἡ διὰ τὴν ἐρχομένην πενταετίαν προβλεπόμενη ἀνοδος τῶν εἰσοδημάτων ἐν Εὐρώπῃ εἶναι μικρότερα τῆς παρελθούσης τοιαύτης. Ἀλλὰ ἐπὶ πλέον, ὅπερ καὶ τὸ σημαντικώτερον, τὸ ἐκ τῆς περαιτέρω αὐξήσεως διατεθειμένον ποσοστὸν εἰσοδήματος διὰ τὴν εἰσαγωγήν ἐν Εὐρώπῃ εἰδῶν ὡς τὰ ἰδικὰ μας βαίνει συνεχῶς μειούμενον. Καὶ τοῦτο διότι λαοὶ μὲ ὑψηλὸν εἰσοδήμα ἔχουν ἤδη κορέσει τὰς εἰς διατροφήν καὶ ἔνδυσιν ἀνάγκας τῶν καὶ περαιτέρω αὔξισις τῶν εἰσοδημάτων τῶν καταλήγει εἰς ἀναλογικῶς μεγαλυτέραν αὔξισιν τῆς δαπάνης ἐπὶ διαρκῶν καταναλωτικῶν εἰδῶν, τὸ πλεῖστον βιομηχανικῆς προελεύσεως. Πλέον ὅμως τῶν συνθηκῶν ζητήσεως, αἱ συνθηκαὶ παραγωγῆς ἐπιρεάζουν σημαντικῶς τὸν ὄγκον τῶν ἐξαγωγῶν μας. Νεαὶ μέθοδοι παραγωγῆς ἀπολήγουν συχνάκις ἢ εἰς οἰκονομίαν ἐπὶ τῆς πρώτης ὕλης ἢ τὴν κατασκευὴν νέων εἰδῶν εὐρείας καταναλώσεως.

Τέλος ἡ κατάργησις τῶν τελωνειακῶν δασμῶν ἐπὶ πολλῶν ἐκ τῶν κυρίων ἐξαγωγίμων προϊόντων μας δὲν εἶναι δυνατὴ, διότι οὗτοι ἢ ἔχουν ταμεινικὸν χαρακτήρα ἢ δὲν ὑπάρχουν. Οὕτω δὲν δημιουργεῖται πρόσθετος λόγος προωθήσεως τῶν ἐξαγωγῶν μας ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ΚΕΑ.

Ἡ παρατηρηθεῖσα π.χ. χαλάρωσις τῆς τάσεως τῆς αὐξήσεως τῶν ἐξαγωγῶν τοῦ καπνοῦ μας ὀφείλεται εἰς ἓνα σύνολον συνθηκῶν, αἱ ὁποῖαι ἐπιρεάζουν τὸ ὕψος ζητήσεως. Ἡ χρησιμοποίησις τοῦ φίλτρου εἰς τὸ σιγαρέττον μειώνει τὴν γεῦσιν καὶ τὸ ἄρωμα τοῦ ἀνατολικοῦ καπνοῦ καὶ ὀδηγεῖ οὕτω εἰς τὴν χρησιμοποίησιν καπνοῦ κατωτέρας ποιότητος. Ἐπίσης αἱ ἐπελθοῦσαι τεχνικαὶ βελτιώσεις εἰς τὴν βιομηχανοποίησιν τοῦ καπνοῦ ἐπι-

τρέπουν την καλύτεραν και οικονομικωτέραν έκμετάλλευσιν τῆς πρώτης ὕλης, πρᾶγμα περιορίζον ἔτι περαιτέρω τὴν ζήτησιν.

Ἐκτὸς τούτου, ἐκ τῶν χωρῶν τῆς ΚΕΑ ἡ μὲν Γαλλία καὶ Ἰταλία ἔχουν μονοπώλιον καπνοῦ, ἡ δὲ Γερμανία διατηρεῖ ἕνα φόρον καταναλώσεως 180 Δ.Μ. κατὰ 100 χιλιόγρμ., τοῦ ὁποίου ἡ κατάργησις δὲν προβλέπεται, ὡς καθαρῶς ταμιευτικοῦ καὶ τοῦ ὁποίου ἡ μείωσις μόνον θέμα διμερῶν συμφωνιῶν δύναται ν' ἀποτελέσῃ, ὡς συνέβη καὶ εἰς τὸ παρελθόν.

Ἐξ αὐτοῦ συνεπῶς τοῦ λόγου ἡ συμμετοχὴ μας εἰς τὴν ΚΕΑ οὐδόλως ἢ τὸ πολὺ εἰς βαθμὸν πολὺ μικρὸν θὰ ἐπηρεάσῃ τὰς δυνατότητες περαιτέρω ἐξαγωγῆς καπνοῦ.

Ἡ ἐξαγωγή τοῦ βάμβακος, ἡ ὁποία ἐπραγματοποιήθη κυρίως εἰς Γαλίαν καὶ Ἰταλίαν, λόγω τῆς καλῆς ποιότητος καὶ τῶν συναγωνισίμων τιμῶν, διατρέχει κίνδυνον α) ἐκ τοῦ συναγωνισμοῦ συνθετικῶν νημάτων καὶ β) ἐκ τῆς πολιτικῆς πλεονασμάτων τῶν Η.Π.Α.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸν πρώτον λόγον ἡ παραγωγή τῶν συνθετικῶν ὕλῶν ἠνέξθη κατὰ τὴν περίοδον 1953-55 κατὰ 68%, ἐνῶ τοῦ βάμβακος κατὰ 10%

Σχετικῶς δὲ μὲ τὸν δεύτερον εἶναι γνωστὴ ἡ συμμετοχὴ τῶν Η.Π.Α. ἐπὶ τοῦ ὄγκου τῆς παγκοσμίου παραγωγῆς βάμβακος. Τελευταίως πάντως ἔχει παρατηρηθῆ μείωσις τῆς καλλιεργημένης ἐκτάσεως λόγω τῆς μετακινήσεως τῶν ἐργατῶν τοῦ Νότου πρὸς τὴν βιομηχανίαν καὶ ἐπὶ πλέον εἶναι ἐνδεχόμενον αἱ βαμβακουργικαὶ βιομηχανίαι τῶν Η.Π.Α. νὰ πιέσουν τὴν κυβερνήσιν καὶ ἐπιτραπῆ ἡ εἰσαγωγὴ βάμβακος.

Τὸ σημαντικὸν ὅμως γεγονός ἐν προκειμένῳ εἶναι ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ βάμβακος εἰς Γαλίαν καὶ Γερμανίαν εἶναι ἀτελής, εἰς δὲ τὴν Ἰταλίαν ὑπάρχει δασμὸς ἐπὶ τοῦ εἰσαγομένου βάμβακος μόνον 8%.

Πέραν τῶν δύο τούτων βασικῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων μας οἱ ὑφιστάμενοι δασμοὶ ἐπὶ τῶν ὑπολοίπων κυμαίνονται ἀπὸ 60% ἐπὶ τῶν οἴνοπνευματωδῶν εἰς Γαλίαν καὶ 45% εἰς Ἰταλίαν ἕως τὴν ἀτελεῖ εἰσαγωγὴν Κοριθιακῆς σταφίδος καὶ σύκων πρὸς βιομηχανοποίησιν εἰς τὴν Γερμανίαν.

Πρέπει ὁμως νὰ τονισθῆ ὅτι ἡ συμμετοχὴ μας εἰς τὴν ΚΕΑ δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ σημάνη καὶ διευκόλυνσιν τῶν ἐξαγωγῶν μας λόγω τῆς καταργήσεως τῶν δασμῶν. Ἀντιθέτως εἶναι δυνατόν νὰ ἀπολήξῃ εἰς διόγκωσιν τῶν εἰσαγωγῶν μας. Δασμοὶ ὑπάρχουν εἰς ἀμφοτέρας τὰς πλευράς. Ἡ κατάργησις τῶν δὲ σημαίνει ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει συναγωνισμόν ἐπὶ τῆς τιμῆς καὶ τῆς ποιότητος.

Οὕτω ὁ κίνδυνος κατακλύσεως τῆς ἀγορᾶς μας ὑπὸ τῶν Γαλλικῶν καὶ Ἰταλικῶν οἴνων ἢ σίτου ἐκ τῆς Τουρκίας θὰ εἶναι συνεχῶς παρών.

Οὕτω ὁ κίνδυνος ἀνατροπῆς τῶν δεδομένων τοῦ τόσον εὐπαθοῦς μας ἰσοζυγίου πληρωμῶν ἐκ τῆς προσχωρήσεως τῆς χώρας μας εἰς τὴν ΚΕΑ εἶναι ἄμεσος.

IV

Ἡ ἀνατροπὴ ὁμως αὕτη εἶναι δυνατόν, κατὰ τὴν γνώμην μου, νὰ ἀποφευχθῆ. Ἡδὴ καὶ πρὶν ἀρχίσω τὴν ἀνάλυσιν τῶν συνεπειῶν ἐπὶ τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ΚΕΑ ἔθεσα ὠρισμένης προϋποθέσεις:

α) Ἐλαβα ὡς δεδομένην τὴν σημερινὴν νοσοτροπίαν τὴν χαρακτηρίζουσιν τὰ συνδεόμενα μὲ τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν ἄτομα.

β) Προϋπέθεσα ἀμεταβλήτους τοὺς τεχνικοὺς συντελεστὰς τῆς παραγωγῆς καὶ

γ) Ὑπέθεσα μίαν ἀπότομον μεταβολὴν εἰς τὸ τελωνειακὸν καθεστῶς μας ἐν ὄψει τῆς συμμετοχῆς μας.

Ἦδη ἡ τρίτη προϋπόθεσις καταπίπτει ὑπὸ τοῦ κειμένου τῆς συμφωνίας τῆς Ρώμης. Θὰ χρειασθοῦν 15 περίπου χρόνια διὰ τὴν κατάργησιν τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν, οἱ ὅποιοι κρατοῦν χωριστὰ σήμερον τὰς οικονομίας τῶν μετεχουσῶν χωρῶν. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα θὰ δοθῆ ἡ δυνατότης ἀσκήσεως πιέσεως ἐπὶ τῶν δρώντων οικονομικῶς προσώπων, ὥστε νὰ ἀναγκασθοῦν καὶ ἀλλάξουν νοοτροπίαν, ὁπότε καὶ ἀναγκαιῶς θὰ ἐπέλθῃ ἡ μεταβολὴ εἰς τοὺς τεχνικοὺς συντελεστὰς τῆς παραγωγῆς, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν πτώσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς, ὥστε καὶ ἡ συναγωγιστικότης τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων μας ν' αὐξηθῆ καὶ ἡ εἰσαγωγή ἀγαθῶν ὁμοειδῶν πρὸς τὰ ἐντοπίως παραγόμενα νὰ ἀποτραπῆ.

Βεβαίως μᾶς λείπει ἡ πείρα, ἡ τεχνικὴ γνῶσις καὶ ἐν πολλοῖς καὶ αἱ ἀναγκαῖαι πρῶται ὕλαι. Ὁ προγραμματισμὸς ὁμῶς καὶ ἡ ἀπόφασις διὰ πειθαρχημένην ἐργασίαν, φωτιζόμενα ἀπὸ τὰς συγχρόνους τεχνικὰς ἐξελίξεις, δυνατόν νὰ πληρώσουν τὰ ἐκ τῶν ἐλλείψεων αὐτῶν κενά.

Ἐκτὸς ὁμῶς τῶν γενικῶν αὐτῶν διαπιστώσεων πρέπει νὰ ἐξετασθῆ ἡ ἐπίδρασις τῆς ἐνσωματώσεώς μας ἐντὸς τῆς ΚΕΑ ἐπὶ δύο συγκεκριμένων κονδυλίων τοῦ ἰσοζυγίου, τῶν ὁποίων ἡ συμβολὴ εἰς τὴν διαμόρφωσίν του ἔχει μέχρι τοῦδε παραμεληθῆ, τῶν ἀδήλων πόρων καὶ τῶν κεφαλαίων.

Ἐκτὸς τῶν ναυτιλιακῶν ἐμβασμάτων εἶναι πολὺ πιθανὸν ὅτι ἡ ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας ἐπίδρασις ἐπὶ τοῦ ὕψους τοῦ ἐκ τουρισμοῦ συναλλάγματος καὶ τῶν μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων θὰ εἶναι εὐεργετικὴ.

Αὕτη αὕτη ἡ δημιουργία τῆς ΚΕΑ θὰ ἔχῃ, ὡς γίνεται καθολικῶς ἀποδεκτὸν, ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξησιν εἰσοδήματος τοῦ Δυτικοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου. Τοῦτο θὰ συμβάλῃ μεγάλως εἰς τὴν τουριστικὴν ἐνδοευρωπαϊκὴν κίνησιν καὶ μέρος αὐτῆς θὰ εὖρη διέξοδον εἰς Ἑλλάδα. Ἡ συμμετοχὴ μας εἰς τὴν ΚΕΑ θὰ ἐνισχύσῃ ἔτι περισσότερο τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι μέλος τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκογενείας καὶ συνεπῶς θὰ τονωθῆ ἡ ἐπιθυμία τῶν Εὐρωπαίων ὅπως ἐπισκέπτονται τὴν χώραν μας.

Τοῦτο βεβαίως εἶναι ἐντελῶς ἀστάθητον καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ ὑπολογίζωμεν ἐπ' αὐτοῦ μετ' ἀπολύτου βεβαιότητος.

Δυνάμεθα ὁμῶς νὰ ὑπολογίζωμεν βασίμως εἰς σημαντικὴν αὐξησιν τῶν μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων, δεδομένου ὅτι συνεπείᾳ τῆς ἐλευθέρου κινήσεως τῆς ἐργασίας θὰ παρατηρηθῆ ζωνρὰ μετακίνησις ἐργατικῶν χειρῶν πρὸς ἄλλας Εὐρωπαϊκὰς χώρας. Καὶ ἡ αὐξησις τῶν ἐμβασμάτων θὰ ἔλθῃ ὡς συνακόλουθος τῆς τονωθείσης μεταναστευτικῆς κινήσεως.

Τὸ θέμα τῶν κεφαλαίων εἶναι θέμα λεπτὸν καὶ θὰ ἡδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον ἐιδικῆς ἐρεύνης. Ἐπιπροσθέτως εἶναι τὸ σημεῖον περίξ τοῦ ὁποίου θὰ ἡδύνατο νὰ ἀναπτυχθῆ μία διαπραγματευτικὴ δραστηριότης ἐπὶ τῆς συμμετοχῆς μας ἢ μὴ.

Εἰς τὸ ὅλον πλέγμα τῶν μέτρων οικονομικῆς πολιτικῆς τὸ ἰσοζύγιον πληρωμῶν ἀπετέλεσε μέχρι σήμερον μέσον ἀντιπληθωρικῆς πολιτικῆς. Ποικιλία ὄλην αἰτιῶν ἔχε συντελέσει ὥστε νὰ ἐπικρατήσουν ἀπόψεις νομισματικῆς σταθερότητος εἰς βάρος τοῦ αἰτήματος οικονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἡ ἐπιτευχθεῖσα προσέλκυσις ξένων κεφαλαίων δὲν μετέβαλεν οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον τὸν ἀνωτέρω χαρακτήρα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Ὡς ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ὁμιλίας μου ἐξέθεσα, τὰ εἰσρέσαντα εἰς τὴν χώραν μας κεφάλαια, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐνίσχυσαν τὴν ροπὴν πρὸς εἰσαγωγὴν ἀγαθῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα καὶ τὰς πληθωρικὰς πιέσεις τῆς οικονομίας μας νὰ ἐνισχύσουν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ οἰουδήποτε προγράμματος κρα-

τικών επενδύσεων να έκτρέφουν εκ του ὀρθοδόξου σκοποῦ τῆς ἀναδιαρθρώσεως τῆς οἰκονομίας μας καὶ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος.

Ἡ συμμετοχή μας εἰς τὴν ΚΕΑ θὰ ἔχη ὡς συνέπειαν τὴν ἐνίσχυσιν τῆς χώρας μας διὰ μέρους τῶν κεφαλαίων τῆς ὑπὸ τῆς Συνθήκης τῆς Ρώμης προβλεπομένης Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων. Τὸ ὕψος τῶν κεφαλαίων αὐτῶν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελέσῃ τὸ ἀντικείμενον διαπραγματεύσεων, ὡς προ-
ἀνέφερα.

Πιστεύω ὅμως ὅτι ὁ ρόλος τῶν κεφαλαίων αὐτῶν θὰ εἶναι περισσότερον ἐξυγιαντικός διὰ τὴν ὅλην ὀργάνωσιν τῆς οἰκονομίας μας καὶ ἐπὶ πλέον ὅτι θὰ μειώσῃ τὴν ἐξάρτησιν τῆς οἰκονομίας ἐξ ἰδιωτικῶν κεφαλαίων τῆς μορφῆς τῶν ἥδη εἰσερντών.

Ἐπίσης ἡ ὑπαρξις τῆς Τραπεζῆς ἐνδεχομένως θὰ ἀποτελέσῃ ἐγγύησιν διὰ τὴν ὑπαρξιν προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ἡ ὁποία οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις καὶ τὰς ἐξαγωγὰς μας θὰ ἐνισχύσῃ καὶ τὰς εἰσαγωγὰς μας θὰ μειώσῃ.

Ἄς ἐλπίσωμεν, τέλος, ὅτι ἡ ἐλευθέρᾳ κίνησις ἰδιωτικῶν κεφαλαίων δὲν θὰ σημάητῃ ἐξοδὸν κεφαλαίων ἐκ τῆς χώρας, ἀλλ' ἀντιθέτως θὰ καταλήξῃ εἰς προσέλκυσιν ἱκανῶν καὶ φωτισμένων κεφαλαίουχων, οἱ ὅποιοι θὰ συμβάλουν εἰς τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος ὑποαπασχολήσεως.

* * *

Ἐν κατακλείδι θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθῆ ὅτι ἄρνησις τῆς συμμετοχῆς μας ἀποτελεῖ πολιτικὴν στρουθοκαμήλου. Τὰ προβλήματα ὑπάρχουν, ἀτυχῶς. Ἄπλως ἡ δημιουργία τῆς ΚΕΑ καθιστᾷ τὴν ἐμφανισίαν των ὀξυτέραν καὶ ἄρνησις τῆς συμμετοχῆς μας σημαίνει ἢ ὅτι ἀρνούμεθα νὰ τὰ ἴδωμεν ἢ ὅτι δὲν θέλομεν νὰ καταπιασθῶμεν σοβαρὰ μὲ τὴν λύσιν των.

Βεβαίως αἱ διαταραχαὶ εἰς τὴν οἰκονομίαν μας καὶ ἡ μετακίνησις τοῦ εἰσοδήματος, ἡ ὁποία θὰ ἐπέλθῃ, θὰ εἶναι σοβαρά. Ἄλλ' ὅταν ἡ πρόβλεψις διὰ τὰς ἀποσβέσεις τοῦ κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ εἰς ἄλλας χώρας δὲν ὑπερβαίη τὴν 5ετίαν, μόνον ἀνίκανοι ἐπιχειρηματῆαι δύνανται σοβαρῶς νὰ ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ τεχνικὴ ἀλλαγὴ τῆς παραγωγικῆς μας διαδικασίας εἶναι ἀδύνατος.

Ἐπὶ πλέον ἡ συμμετοχὴ μας εἶναι δυνατὸν νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν συμμετοχὴν τοῦ συμμετέχοντος μέλους καὶ νὰ ληφθοῦν εἰδικαὶ προβλέψεις διὰ τὴν προστασίαν τῆς βιομηχανικῆς μας παραγωγῆς. Ὑπάρχει εἰδικὴ πρόνοια ἀφορῶσα τὰς ὑποανεπτυγμένας χώρας. Ἄλλὰ εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις θὰ ἀπαιτηθῆ προγραμματισμός, τοῦ ὁποίου ἐπίκεντρον θὰ πρέπη νὰ εἶναι ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγικότητος καὶ οὐχὶ ἡ αὐξήσις τῶν δαπανῶν τοῦ κέντρου παραγωγικότητος καὶ ἀπόφασις ἐφαρμογῆς τῆς.

Ἐπίσης μία πλέον θαρραλέα νοοτροπία, ἡ ὁποία ἀναλύεται εἰς τὸ ὅτι κάθε προσπάθεια καλεῖ δι' ἀπωλείας καὶ θυσίας. Δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ πολλοὶ νὰ πέσουν. Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ δεχθῶμεν τὸ γεγονός τοῦτο ὡς φυσικόν. Σὰν τὴ ζωὴ καὶ τὸν θάνατο.

Καὶ νὰ ἐτοιμασθοῦν αἱ συνθήκαι διὰ τὰς νέας ἐπιχειρήσεις, διὰ τοὺς πλέον ἱκανοὺς καὶ φωτισμένους καί, ἐὰν θέλετε, ἀκόμη τοὺς πλέον τυχεροὺς.

ΕΜΠΟΔΙΑ ΕΞΑΓΩΓΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ

Υπό τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Προέδρου Συνδέσμου Ἐξαγωγέων

Θέλω ἐν πρώτοις νὰ ἐκφράσω τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας πρὸς τὴν Διοίκησιν καὶ τὴν Διεύθυνσιν τῆς Ἀν. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν μοῦ ἔκαμον νὰ με περιλάβουν μεταξὺ τῶν εἰσηγητῶν τῆς δημοσίας αὐτῆς συζητήσεως.

Θέλω ἀκόμη νὰ τοὺς παρακαλέσω νὰ μοῦ ἐπιτρέψουν νὰ τοὺς συγχαρῶ δημοσίᾳ διὰ τὴν πρωτοβουλίαν ἣν ἔσχον νὰ ὀργανώσουν τὸ 10ήμερον αὐτό.

Κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτὴν θὰ ἐκφρασθῶσιν ἀσφαλῶς διαφορετικαὶ ἀπόψεις καὶ θὰ σημειωθῶσι καὶ διαφωνίαι.

Ἄλλὰ, πιστεύων ἀκραδάντως ὅτι ἡ δημοσία συζητήσις ἐπὶ τῶν διαφορετικῶν ἀπόψεων ἢ διαφωνιῶν προάγει τὸ συζητούμενον θέμα καὶ τελικῶς ἀποβαίνει εἰς ὄφελός του, θὰ ἀναπτύξω τὴν γνώμην μου δηλῶν ἐκ τῶν προτέρων εἰς τοὺς διαφωνοῦντας ὅτι θὰ θεωρήσω τὴν εἰσήγησίν μου τόσον πλέον ἐπιτυχή ὅσον περισσοτέρας δημιουργήσῃ διαφωνίας, διότι ἐκ τῆς συζητήσεως τὸ ὑπὸ ἔρευναν θέμα ἔχει νὰ ὠφεληθῇ.

Δηλῶ ἀκόμα ὅτι δὲν ὀμιλῶ οὔτε ὡς Ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐπιμελητηρίου, οὔτε ὡς Πρόεδρος τῶν Ἐξαγωγέων, καὶ ἐπομένως ὅ, τι θὰ εἶπω δὲν δεσμεύει τὸ Ἐπιμελητήριον ἢ τὸν Σύνδεσμον.

Μὲ τὴν γενικὴν μου αὐτὴν δῆλωσιν εἰσέρχομαι εἰς τὴν εἰσήγησίν μου.

Τὰ ἐμπόδια τῶν Ἑλληνικῶν ἐξαγωγῶν πλὴν τῶν δασμῶν, εἰς μίαν οἰκονομικὴν Πανευρώπην εἶναι, Κυρίαί μου καὶ Κύριοι, ἀκριβῶς τὰ ἴδια ἐμπόδια τὰ ὁποῖα καθιστοῦν διστακτικούς ἢ καὶ ἀρνητικούς τοὺς διαφόρους μελετητὰς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν θέματος, εἰς τὸ νὰ συμμετάσχῃ καὶ ἡ Ἑλλὰς εἰς τὴν κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγοράν.

Διὰ νὰ καταστῶ εὐκολώτερον νοητὸς δηλῶ ὅτι ὅταν λέγω Ἑλληνικὰς ἐξαγωγὰς δὲν ἐννοῶ μόνον ἐξαγωγὰς γεωργικῶν προϊόντων, ἀλλὰ καὶ βιομηχανικῶν, μεταλλευτικῶν, καὶ βιοτεχνικῶν τοιοῦτων.

Καὶ τὸ θέμα τῆς εἰσόδου τῆς Χώρας μας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν τὸ ἐξετάζω, ὅπως 10 ἔτη τώρα ποῦ ὑπηρετῶ τὴν Ἑλληνικὴν ἐξαγωγὴν ἐξήτασα κατὰ καιροῦς κάθε κλάδον τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς, ἐὰν ἦτο δυνατὸν νὰ καταστή ἔξαγωγίμος ἢ ὄχι.

Διότι ἐπίστευσα ἕκτοτε καὶ πιστεύω ἀκόμη ὅτι ἡ μόνη λύσις τοῦ οἰκονομικοῦ, τοῦ δημογραφικοῦ ἀλλὰ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος τῆς Χώρας μας ἦτο, εἶναι καὶ θὰ εἶναι ἡ τεχνικο-οἰκονομικὴ ὀργάνωσις κάθε κλάδου παραγωγῆς κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ καταστή ἔξαγωγίμος.

Καὶ τὸ ἐπίστευσα διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων λόγων, δι' ἐμὲ τοῦλάχιστον, ἦτο σαφές ὅτι θὰ ἤρχετο μία ἡμέρα καθ' ἣν ἡ Εὐρώπη θὰ ἠναγκάζετο νὰ

ένωθῃ οἰκονομικῶς, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιζήση καὶ πολιτικῶς καὶ οἰκονομικῶς.

Ἐπομένως τὸ θέμα τὸ ὁποῖον σήμερον ἐν σπουδῇ καὶ ἐν ταραχῇ ἀντικρύζει ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία τὸ ἔχον ἀντικρύσει ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἐξαγωγεῖς, ἕκαστος εἰς τὸν κλάδον του καὶ τὸν τομέα του, πρὸ πολλῶν ἐτῶν.

Καὶ εἶχομεν ἐκάστοτε εἰσηγηθῆ διάφορα μέτρα πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Ἑλληνικῶν ἐξαγωγῶν.

Ἐὰν αἱ ὑποδείξεις αὐταὶ εἶχον γίνεαι ἀποδεκταὶ καὶ τὰ μέτρα εἶχον ληφθῆ, σήμερον δὲν θὰ ἰστάμεθα ἐντρομοὶ πρὸ τοῦ διλήμματος πού μᾶς ἀπασχολεῖ, ἢ τοῦλάχιστον δὲν θὰ μᾶς εὕρισκε τόσον ἀνετοίμους ἡ Κοινὴ Ἄγορά, ὅσον μᾶς εὔρε.

Διότι ἐὰν εἶχομεν δυνηθῆ νὰ καταστήσωμεν ὠρισμένους κλάδους τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας μας, καὶ ἰδίως τοὺς ἐπεξεργαζομένους ἐγγυωρίους πρῶτας ὕλας, ἐξαγωγίμους.

Ἐὰν εἶχομεν δυνηθῆ νὰ ἀξιοποιήσωμεν τὸν μεταλλευτικὸν πλοῦτον τῆς Ἑλλάδος, φθάνοντες νὰ ἰδρῦσωμεν μεταλλευτικὰς βιομηχανίας, πρὸς ἐξαγωγὴν μετάλλων καὶ ὄχι μεταλλευμάτων.

Ἐὰν εἶχομεν, τέλος, ἀναπτύξει οἰκονομικῶς ὀρθολογιστικώτερον καὶ τεχνικῶς τελειότερον ὠρισμένους κλάδους τῆς παραγωγῆς μας, δὲν θὰ εὐρισκόμεθα σήμερον πρὸ τοῦ τραγικοῦ διλήμματος νὰ φοβούμεθα τὸν θάνατον τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς εἰσόδου μας εἰς τὴν Κοινὴν Ἄγοράν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς μὴ εἰσόδου μας.

Διότι μὴ αὐταπατάμεθα καὶ τὴν ὑστάτην αὐτὴν στιγμήν.

Δὲν ὑπάρχει ζωὴ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν ἔξω τῆς Κοινῆς Ἄγορᾶς.

Ἡ πολιτικὴ τῆς οἰκονομικῆς ἀπομονώσεως καὶ αὐταρκειᾶς καὶ τῆς δασμολογικῆς προστασίας εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ ἀεροπλάνου καὶ τοῦ ἀτόμου εἶναι χρονικῶς ξεπερασμένα, καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει, μᾶς τὸ εἶπε καὶ ὁ Πρόεδρος μας ὅτι τὸ λέγει ὁ Καγιώ, ὁδηγεῖ εἰς οἰκονομικὴν ἐξασθένησιν.

Τὰ ἐμπόδια ἅτινα ἴστανται ἐνώπιόν μας σήμερον διὰ τὴν εἰσόδον μας εἰς τὴν Κοινὴν Ἄγοράν δὲν εἶναι ἀγνωστα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐξαγωγὴν.

Τούναντιον τὰ ἔχομεν συναντήσῃ εἰς κάθε βῆμα τῆς ἐξαγωγικῆς μας προσπάθειας. Ἐχομεν δώσει σκληροτάτας μάχας καὶ ἀγῶνας ἐναντίον των. Καὶ δι' αὐτὸ ἴσως δὲν τὰ φοβούμεθα ὅσον ἄλλοι.

Ἐφιστῶ τὴν προσοχήν σας :

Δὲν τὰ ὑποτιμῶμεν ἀλλὰ δὲν τὰ φοβούμεθα. Εἶναι τὰ ἴδια τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα ἐχρειάσθη νὰ ἀρθοῦν ἀπὸ κάθε κλάδον ἐξαγωγῆς διὰ νὰ ἀναπτυχθῇ οὗτος.

Καὶ εἶναι μύρια ὄσα.

Ἐπῆρξεν ἐποχὴ στὴν Ἑλλάδα πού ἐπεκράτει ἡ νοοτροπία ὅτι ἡ αὔξησης τῶν Ἑλληνικῶν ἐξαγωγῶν ἦτο ἐπιζημία, διότι ἐμείνευ τὸ ἔλλειμμα τοῦ ἰσοζυγίου τῶν πληρωμῶν, βάσει τοῦ ὁποῖου καθωρίζετο ἡ Ἀμερικανικὴ βοήθεια. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην μᾶς συνίστων νὰ ξεριζώσωμεν τὰ καπνὰ μας.

Ἐπῆρξεν ἄλλη ἐποχὴ πού ἡ ἀπότομος αὔξησις των προεκάλεσε δραχμικοὺς φόβους, διότι ἡ δραχμοποίησις τοῦ εἰσρέοντος συναλλάγματος διετάραξε τὴν δραχμικὴν κυκλοφοριακὴν ἰσορροπίαν.

Ἐπῆρξαν διάφοροι νοοτροπία, αἱ ὁποῖαι ἐχρειάσθη σκληρὰ προσπάθεια διὰ νὰ ὑπερνηκθῶσιν ἢ νὰ παραμερισθῶσι.

Ποῦ νὰ ἀκουσθῆ κανεὶς τότε ὅταν ἐτόλμα νὰ εἰσηγηθῆ τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἐπὶ διεθνῶς συναγωνισίμων, ἢ τοὶ ἐπὶ ἐξαγωγικῶν βάσεων.

Σήμερον ἀκόμη, ὅταν αἱ μαῦραι αὐταὶ ἐποχαὶ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν

έξαγωγὴν εἶναι μακράν, χρειάζεται τὸλμη νὰ εἰσηγηθῆ κανεὶς διάφορα μέτρα. Σήμερον ἀκόμα χρειάζεται τὸλμη διὰ νὰ εἰσηγηθῆ κανεὶς ὅτι δὲν εἶναι λύσις τοῦ βιομηχανικοῦ προβλήματος τῆς Ἑλλάδος ἡ δασμολογικὴ προστασία, ἀλλ' ὅτι τουναντίον ἀπαιτεῖται ἡ βιομηχανία μας νὰ καταστῇ διεθνῶς συναγωνισίμος, ἤτοι ἐξαγωγικὴ.

Ὡς οὐτοπιστὴς ὀραματίας ἐχαρακτηρίσθη ὅταν ἔλεγον, τὴν ἐποχὴν ποῦ αἱ Ἑλληνικαὶ ἐξαγωγαὶ ἦσαν εἰς τὰ 72 ἐκ. δολ., ὅτι ἠδύναντο νὰ φθάσουν τὰ 200.

Ὡς οὐτοπιστὴς κινδυνεύω νὰ χαρακτηρισθῶ καὶ σήμερον, ὅταν διακηρῦσω εἰς τὸ 10ήμερον αὐτὸ τῶν συζητήσεων ὅτι εἶναι καιρὸς πλέον νὰ βασίσωμεν τὴν βιομηχανικὴν μας πολιτικὴν εἰς τεχνικο-οικονομικὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας, κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε αὐτὴ νὰ καταστῇ διεθνῶς συναγωνισίμος.

Ἐν τούτοις δύναμαι νὰ σᾶς βεβαιώσω ὅτι δὲν εἶναι οὐτοπία ἡ πρότασίς μου αὕτη.

Οὐτοπία εἶναι νὰ νομίζομεν εἰς τὰ μέσα τοῦ 20οῦ αἰῶνος ὅτι δύναται νὰ ἐπιζήσῃ ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία ὑπὸ τὰς σημερινὰς Ἑλληνικὰς συνθήκας, διότι, ἐάν δὲν τὴν ἀναδιοργανώσωμεν τεχνικο-οικονομικῶς, καὶ οὐχὶ ἐφ' ἅπασι, ἐάν δὲν τὴν κρατῶμεν ἐν διαρκείᾳ τεχνικῆς προσαρμογῆς μὲ τὰς ραγδαίας σημερινὰς τεχνικὰς ἐξελίξεις, θὰ φθάσῃ σύντομα καιρὸς ποῦ εἴτε μποῦμε εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν εἴτε δὲν μποῦμε οὐδεμίαν προστασίαν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ τὴν σώσῃ.

Δὲν εἶναι ὅμως μόνον ἡ βιομηχανία μας ἣτις δεόν νὰ ἐκσυγχρονισθῇ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ τεχνικο-οικονομικῶς.

Εἶναι καὶ ἄλλοι κλάδοι παραγωγῆς καὶ ὀρθῶς ἡ ἐπὶ τῆς Γεωργίας ἐπιτροπὴ διεπίστωσε θανάσιμον κίνδυνον διὰ τὰ κτηνοτροφικὰ μας προϊόντα.

Ἐπομένως καὶ ἐδῶ ἔχομεν μεγάλην ἐργασίαν νὰ κάμωμεν.

Ἐπὶ τούτοις δὲ καὶ ἄλλοι κλάδοι τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων, οἵτινες, ἂν δὲν καταστῶσι διεθνῶς συναγωνισίμοι, καὶ ἐπομένως ἐξαγωγικοί, θὰ κινδυνεύουν.

Μὴ νομίζετε ὅμως ὅτι καὶ τὸ ἐμπόριον δὲν διατρέχει κανένα κίνδυνον.

Τὸ ὕψος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐπιτοκίου, ὁ μικρὸς κύκλος ἐργασιῶν τοῦ Ἑλληνοῦ ἐμπόρου, τὰ ἔξοδα μεταφορᾶς τῶν ἀγαθῶν ὑπὸ τὴν σημερινὴν των διαμόρφωσιν εἶναι στοιχεῖα λίαν ἐπικίνδυνα.

Ἀλλὰ ὡς ἐπανέλθω εἰς τὸ κύριον θέμα, εἰς τὰ ἐμπόδια τῆς ἐξαγωγῆς.

Ἐμπόδια λοιπὸν εἶναι πάντα ἐκεῖνα τὰ μέτρα καὶ αἱ ἀποφάσεις αἵτινες ἐμποδίζουν τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς Ἑλληνικῆς παραγωγῆς νὰ καταστῶσι διεθνῶς συναγωνισίμοι, ἤτοι ἐξαγωγικοί, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνα τὰ ὅποια καὶ σήμερον ἀκόμη ὀρθοῦνται ἐνώπιον τῶν ἐξαγωγικῶν μας κλάδων καὶ ἐμποδίζουν τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν των.

Διότι δὲν ἔλειψε ἡ ἐπιθυμία τῆς ἰδιωτικῆς βιομηχανικῆς, μεταλλευτικῆς, βιοτεχνικῆς ἢ γεωργικῆς ἐπιχειρήσεως νὰ καταστῇ ἐξαγωγικὴ.

Τὰ μέσα ἔλειψαν. Καὶ ὡς νὰ μὴ ἔφθανεν ἡ ἔλλειψις τῶν μέσων, ἦλθε ἡ πολὺπλευρος φορολογικὴ, ἐργατικὴ καὶ κοινωνικὴ νομοθεσία νὰ ἐπιβάλλῃ τοιαύτας ἐπιβαρύνσεις, ὥστε συντρεχουσῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτοπιῶν αἰτιῶν νὰ ἔχωμεν φθάσει εἰς τὸ τραγικὸν σημεῖον τὸ ὅποῖον διαπιστώνει ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν βιομηχανίαν, καθ' ἣν ἐκθεσιν οἱ μόνοι κλάδοι οἵτινες δὲν θὰ θιγοῦν ἐκ τῆς ἀμέσου συμμετοχῆς μας εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. εἶναι αἱ βιομηχαναὶ οἰκοδομικαί, ξύλου, καὶ καπνοῦ.

Καὶ τῆς διέφυγε ἀσφαλῶς, τὸ προσθέτω ἐγώ, καὶ ἡ βιομηχανία ρητίνης.

Καὶ δὲν εἶναι μόνον αἱ φορολογικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ἐπιβαρύνσεις. Εἶναι:

1) Ἡ ἔλλειψις καταλλήλου πιστωτικῆς πολιτικῆς, διότι δὲν γίνεται τίποτε ὅταν λείπει ἀκόμη ἡ μακροπρόθεσμος πίστις.

Καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ δημιουργικὴ μακροπρόθεσμος πίστις μὲ ἐπιτόκιον 12%.

2) Ἡ ὑπαρξίς μικρῶν οἰκονομικῶν μονάδων καὶ ἐπομένως ἀδυνάμων νὰ ἀναδιοργανωθοῦν τεχνικο-οἰκονομικῶς.

3) Τῶν μονάδων τούτων ἐπιβάλλεται ἡ συγχώνευσις καὶ ἡ δημιουργία μεγάλων ἰδιωτικῶν καὶ οὐχὶ κρατικῶν ἐπιχειρήσεων.

4) Ὁ ἀθέμιτος συναγωνισμὸς ὁ ἀσκούμενος ἀπὸ τοὺς διαφόρους κρατικούς ἢ ἡμικρατικούς ἢ συνεταιρικούς ὀργανισμούς, οἵτινες μὲ τὴν δικαιολογίαν τῆς προστασίας τῶν συμφερόντων ἄλλοτε τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καὶ ἄλλοτε τῶν παραγωγῶν δροῦν κατὰ τοὺς γνωστούς εἰς ὅλους μας τρόπους.

Εἶναι ἀκόμη τόσα ἐμπόδια, τῶν ὁποίων τὴν ἀπαρίθμησιν δὲν ἐπιτρέπει ὁ δοθεὶς μοι χρόνος.

Ἄλλὰ εἶναι κυρίως ἡ ἔλλειψις ἐξαγωγικῆς συνειδήσεως, καὶ εἰς τοὺς ἄρχοντας καὶ εἰς τοὺς ἀρχομένους, ἧτις ἐμποδίζει τὴν δημιουργίαν τοῦ καταλλήλου ἐκείνου κλίματος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ καθίστατο δυνατὴ ἡ ἀνάπτυξις τῶν διαφόρων κλάδων τοῦ ἔθνικοῦ μας πλοῦτου.

Αὐτὰ εἶναι λοιπὸν τὰ ἐμπόδια.

Τί δέον ὅμως γενέσθαι; Ἡ θέσις τὴν ὁποίαν λαμβάνω εἶναι ἡ ἀκόλουθος:

Ἐὰν γνωρίζω καλῶς, ἡ Ἑλλάς ἔχει δικαίωμα νὰ εἰσέλθῃ καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἔνωσιν τῶν ἑξ κρατῶν. Ἐὰν οὕτω ἔχη τὸ θέμα προτιμῶ τὴν εἴσοδον εἰς τὴν ἔνωσιν αὐτὴν καὶ ὄχι εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ.

Διότι εἰς αὐτὴν ὑπάρχει καὶ ἡ Τράπεζα ἐπενδύσεων μὲ τὸ 1 δισεκατομ. δολλάρια καὶ τὸ Κοινωνικὸν Ταμεῖον, διὰ τὴν μετακίνησιν καὶ μετεκπαίδευσιν τῶν ἐργατῶν.

Καὶ γνωρίζομεν ὅλοι πόσον χρειάζονται ἀμφοτέρω εἰς τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν.

Ἐνῶ εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. δὲν ὑπάρχουν, ἐὰν δηλαδὴ ὑπάρξῃ ἡ Ε.Ζ.Ε.Σ. τὴν ὁποίαν θεωρῶ ὡς Ἀγγλικὸν ἀντιπερισπασμόν.

Δεύτερον, εἰς τὴν ἔνωσιν τῶν ἑξ τὰ γεωργικά μας προϊόντα θὰ τύχουν ἴσης μεταχειρίσεως μὲ τὰ Ἰταλικά π.χ., καὶ ἡ διοχέτευσις τῆς ἐπεκτεινομένης ἢ δυναμένης νὰ αὐξηθῇ πέραν τοῦ σημερινοῦ τῆς ὄγκου γεωργικῆς μας παραγωγῆς εἶναι δυνατὴ.

Τρίτον, δυνάμεθα νὰ ζητήσωμεν καὶ νὰ ἐπιτύχωμεν αὐξησιν τῶν χρονικῶν ὀρίων τῶν δασμολογικῶν μας καταργήσεων.

Τέταρτον, διότι ἡ κοινὴ εὐθύνη καὶ ἡ ἀλληλεγγύη αἰτίνας θέλουν ἀναπτυχθῆ ἐντὸς τῆς νέας οἰκονομικῆς ἐνότητος θὰ βοηθήσουν τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν.

Πότε ὅμως πρέπει νὰ εἰσέλθῃ ἡ Ἑλλάς; Φοβοῦμαι ὅτι δὲν ἔχομεν χρόνον νὰ χάνωμεν. Ἡ εἴσοδός μας πρέπει νὰ εἶναι ἄμεσος. Καὶ ὅταν λέγω ἄμεσος ἔννοῶ τὴν δήλωσιν μας περὶ συμμετοχῆς μας.

Διότι σημεριναί μου πληροφοροῖαι λέγουσιν ὅτι ὑπὸ τῆς ἐνώσεως τῶν ἑξ ἐπεβλήθη δασμὸς εἰσαγωγῆς ἐπὶ τῶν καπνῶν, 30% ἐπὶ τῆς ἀξίας καὶ ἐπὶ τοῦ βάμβακος 20%. Σκεφθῆτε δὲ ἐὰν μπῆ ἡ Τουρκία.

Δυστυχῶς αὐτὴ εἶναι ἡ κατάστασις.

Πρέπει λοιπὸν νὰ δράσωμεν ἀμέσως. Καὶ ἐξασφαλίζοντες τὰς εὐνοϊκώτερας δυνατὰς δι' ἡμᾶς συνθήκας εἰσόδου, θέτοντες καθαρὰ τὰ ἰδικὰ μας προβλήματα νὰ κηρύξωμεν τὴν χώραν μας εἰς οἰκονομικὴν ἐπιστράτευσιν.

Μία διακομματική επιτροπή να μελετήσει την ψήφισιν ενός συντάγμα-
τικοῦ νόμου διὰ τοῦ ὁποίου θὰ καθορίζεται ἐν πενταετῆς ἢ δεκαετῆς
ἐπαναστατικὸν οἰκονομικὸν πρόγραμμα, ἔχον ὡς σκοπὸν νὰ ἀναδιορ-
γανώσῃ τὴν οἰκονομίαν μας ἐπὶ νέων τελείως βάσεων, τῶν βάσεων ἐκεί-
νων αἵτινες θὰ ἐπιτρέψουν ἀκινδύνως τὴν εἰσοδὸν μας εἰς τὴν νέαν οἰ-
κονομικὴν ἐνότητα.

Τότε, κυρίαί καὶ κύριοι, πιστεύων εἰς τὸ κεκρυμμένον δυναμικὸν τῆς
Ἑλληνικῆς φυλῆς μας, πιστεύων, εἰς τοὺς Ἕλληνας τεχνικούς, χημικούς
καὶ μηχανικούς, πιστεύων τέλος εἰς τὸ δαιμόνιον τοῦ Ἑλληνος ἐπιχειρη-
ματίου, πιστεύω ὅτι θὰ ξανακάμωμεν καὶ εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα τὸ
θαῦμα τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους.

Καὶ μὲ τὸ μήνυμα αὐτὸ τῆς ἐλπίδος σᾶς εὐχαριστῶ θερμὰ πού μὲ
ἀκούσατε.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Υπό κ. ΚΩΝΣΤ. ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΥ

Τμηματάρχου της Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος

Θά ήθελα νά ἀποφύγω τήν κοινότυπον δήλωσιν ὄλων τῶν ἀνερχομένων εἰς τὸ βῆμα ὅτι θά εἶμαι σύντομος καὶ τοῦτο ὄχι διότι σκέπτομαι νά μὴν ἀνταποκριθῶ εἰς τήν κοινὴν διακατὴ ἐπιθυμίαν ὄλων τῶν ἀκροατηρίων καὶ συνεπῶς καὶ τοῦ σημερινοῦ, ἀλλὰ διότι ὑποψιάζομαι ὅτι, ὅταν συνήθως προηγοῦνται τοιαῦτα δηλώσεις, γίνονται ἀκριβῶς διὰ νὰ καλυφθῇ ἡ ἐκ τῶν προτέρων ἀντίθετος ἐπίδιωξις.

Τὸ θέμα τῆς ὀμιλίας μου εἶναι ἡ Ἑλλ. ἀγροτικὴ οἰκονομία καὶ ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορά.

Θά ήθελα, προτοῦ εἰσελθῶ εἰς τήν σκιαγράφησιν τῶν Ἑλληνικῶν Ἀγροοικονομικῶν προβλημάτων ἐν ὄψει τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἢ τῆς Ζώνης τῶν Ἐλευθέρων συναλλαγῶν, νά προβῶ εἰς μίαν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐδάφους τοῦ δυτικοευρωπαϊκοῦ χώρου ἀπὸ ἀπόψεως προβλημάτων ἀγροοικονομικῆς φύσεως ἀπασχολούντων τὰς 6 χώρας καὶ πρὸ τῶν συμφωνιῶν τῆς Ρώμης καὶ μετὰ ἀπὸ τὰς συμφωνίας αὐτάς.

Ἡ προσπάθειά μου εἶναι νά δώσω μίαν γενικὴν εἰκόνα τῶν ἀντιστοιχῶν ἀγροοικονομικῶν προβλημάτων, ἀναλύων τὰ μειονεκτήματα καὶ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα θά προκύψουν διὰ τήν Ἑλληνικὴν Ἀγροτικὴν Οἰκονομίαν ἐκ τῆς οἰκονομικῆς ἐνοποιήσεως τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἡ ὅπως ἀποκαλεῖται, τῆς μικρᾶς Εὐρώπης, ἐν ὄψει τοῦ ἐνδεχομένου εἴτε προσχωρήσεώς μας εἴτε τηρήσεως οὐδετερότητος.

Ἡ ἀναγνώρισις αὐτῆ τοῦ ἐδάφους θά μᾶς χρησιμεύσῃ τοῦλάχιστον ἀπὸ ἀπόψεως τῆς διακριβώσεως τῶν ἀσθενῶν ἢ ἰσχυρῶν σημείων τοῦ ἀντιπάλου μας ἢ τοῦ πιθανοῦ αὐριανοῦ συνεταίρου.

Αἱ ἀγροτικαὶ οἰκονομίαι τῶν 6 χωρῶν, μὲ ἐξαίρεσιν τὰς ἀντιστοίχους οἰκονομίας τῶν ἀποικιακῶν ἐδαφῶν καὶ τῆς Νοτίου Ἰταλίας, ἐμφανίζουν πολλὰ κοινὰ χαρακτηριστικά.

Οὕτω εἰς αὐτάς κυριαρχεῖ ἡ ἐπικρατεῖ ὁ τύπος τῆς γεωργοκτηνοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως, ὅπου ἡ ἀκαθάριστος ἀγροτικὴ πρόσοδος στηρίζεται κυρίως εἰς κτηνοτροφικὰ προϊόντα, ἐνῶ τὸ ποσοστὸν τῶν αὐτοσίως ὡς γεωργικῶν προϊόντων διατιθεμένων εἰς τὸν καταναλωτὴν εἶναι κατὰ κανόνα κάτω τοῦ ἡμίσεος. Ἡ τομὴ τῆς παραγωγῆς μᾶς δίδει μίαν εἰκόνα 55-70% κτηνοτροφικὰ προϊόντα καὶ 30-45% γεωργικά.

Τὸ κόστος τῆς ἀγροτικῆς παραγωγῆς δὲν ἐμφανίζει οὐσιώδεις διαρθρωτικὰς διαφορὰς μεταξὺ τῶν ἑξ χωρῶν, ἐνῶ αἱ διαφοραὶ εἰς τὰ ἀπόλυτα μεγέθη ἐντοπίζονται κυρίως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἀγροτικῆς ἐργασίας.

Ὅλαι αἱ χώραι τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς Κοινότητος ὡς ἐπίσης καὶ ἡ Δανία καὶ ἡ Ἑλβετία, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέ-

μου, ηύξησαν τόν κεφαλαιουχικόν εξοπλισμόν τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας λόγω τῶν ὑψηλῶν τιμῶν τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, μετὰ δὲ τὸν πόλεμον ἀντιμετωπίζουσι πτωσίην τῆς παραγωγικῆς τῶν δραστηριότητος, λόγω τῆς πιέσεως τῆς οἰκονομίας τῶν ἐκ τῶν Ἀμερικανικῶν ἀγροτικῶν πλεονασμάτων. Συνέπεια αὐτοῦ τοῦ γεγονότος εἶναι μία μορφή ὑποαπασχολήσεως τῶν ἐπενδύσεων ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ ἐργαστικοῦ δυναμικοῦ τῶν μικρῶν ἢ μέσου τύπου ἀγροτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀφ' ἑτέρου.

Ἐν ὄψει αὐτῶν τῶν προβλημάτων ὅλαι αἱ Δυτικο-Εὐρωπαϊκαὶ χώραι ἐπεξεργάσθησαν καὶ ἔθεσαν εἰς ἐφαρμογὴν, ἤδη ἀπὸ 10ετίας περίπου, σχέδια ὀλικῆς ὑποστηρίξεως τῶν ἀγροτικῶν τιμῶν, μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν κυρίως τὴν ἐξασφάλισιν ἐνὸς μινιμουμ εἰσοδήματος, ἐνῶ διὰ τῶν ἀγρονομικῶν Ἰνστιτούτων παρηκολουθεῖτο λογιστικῶς τὸ κόστος παραγωγῆς εἰς τρεῖς κατηγορίας: οἰτιμουμ, μινιμουμ καὶ μαξιμουμ. Αὕτῃ ἡ διακρίβωσις ὠδήγησεν εἰς τὸν προσδιορισμὸν παραλλήλων τριῶν κατηγοριῶν τιμῶν ἀντιστοίχως, τῶν media, τῶν μινιμουμ καὶ τῶν μαξιμουμ.

Ἀπὸ πλευρᾶς ἀγροτικοῦ κόστους ἡ τοιαύτη πολιτικὴ ἦτο ἐποικοδομητικὴ, διότι ἀνερχομένης τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος ἐκάστης ἀγροτικῆς οἰκονομικῆς μονάδος καὶ ἐν τῷ συνόλῳ ἐκάστης ἀγροτικῆς οἰκονομίας, προεκαλεῖτο πλήρη ἀπασχόλησις τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, εἰς τρόπον ὥστε τὸ ἀγροτικὸν κόστος τοῦλάχιστον νὰ συγκρατῆται ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἐπιπέδου.

Αἱ μετέχουσαι εἰς τὴν Ε.Ο.Κ. χώραι σκοπεύουσι, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ περιγραφέντα προβλήματα, νὰ στρέψουσι ἔτι πλέον τὴν ἀγροτικὴν οἰκονομίαν ὀλοκλήρου τοῦ χώρου πρὸς κτηνοτροφικὰ προϊόντα κατὰ τὸ Δανικὸν ἢ Ὁλλανδικὸν πρότυπον, ἐκτὸς τῆς Νοτίου Ἰταλίας καὶ τῶν ἀποικιακῶν ἐδαφῶν, ὅπου ἡ στροφή θὰ πραγματοποιηθῇ κυρίως πρὸς φρούτα καὶ πρὸς λαχανικά.

Ἡ κατεύθυνσις αὕτῃ τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου, ἀφ' ἑνὸς θὰ τείνῃ νὰ καλύψῃ τὴν ηὔξημένην ζήτησιν εἰς ὑψηλῆς ἀξίας ἀγροτικὰ προϊόντα, ὅπως κτηνοτροφικὰ προϊόντα καὶ ωπιά, τὴν ὑπολογιζομένην νὰ σημειωθῇ εἰς τὸν χῶρον λόγω γενικῆς ἀνόδου τῆς εὐμερίας, ἀφ' ἑτέρου θὰ τείνῃ νὰ ὑποβιβάσῃ ἀλλὰ καὶ νὰ ἐξισώσῃ τὸ ἀγροτικὸν κόστος, τὸ διαφοροποιημένον κατὰ περιοχὰς λόγω τῆς μέχρι τοῦδε ἀκολουθηθείσης διαφόρου πολιτικῆς προστασίας.

Ὡς πρὸς τὰς τιμὰς τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων θὰ πρέπη νὰ σημειώσωμεν ὅτι, ἐνῶ πρὸ τῆς συμφωνίας τῆς Ρώμης τὰ καθ' ἕκαστα Κράτη ἐλάμβανον ὡς κριτήριον δευτερευόντως τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ κατὰ πρῶτον λόγον τὴν ἐξασφάλισιν ἐνὸς μινιμουμ εἰσοδήματος, μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμφωνίας καὶ εἰς τὸ μέλλον θὰ λαμβάνουσι ὡς κριτήριον ἀντιθέτως κατὰ πρῶτον λόγον τὸ κόστος παραγωγῆς καὶ δευτερευόντως τὸ εἰσόδημα.

Βάσει τοῦ νέου ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ θὰ καθορίζωνται κατὰ κανόνα πλέον τιμὰ μινιμουμ ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε μαξιμουμ ἢ media. Ἀλλὰ διὰ νὰ προσαρμοσθοῦν αἱ ἀγροτικὰ ἐπιχειρήσεις εἰς τιμὰς μινιμουμ, δηλαδὴ εἰς τιμὰς καλυπτούσας μόνον τὸ κόστος μινιμουμ, θὰ χρειασθῇ πολὺς χρόνος, ἔστω καὶ ἂν πρόκειται περὶ ἀγροοικονομικῶν ἐκμεταλλεύσεων τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης μὲ μεγάλην ἔντασιν, μὲ μεγάλην ὀργάνωσιν, μὲ μεγάλην πείραν καὶ μὲ θαυμασίαν εἰδίκευσιν. Διὰ τοῦτο τὸ χρονικὸν βᾶθος τῶν 12 ἐτῶν τῆς συμφωνίας τῆς Ε.Ο.Κ. οὐσιαστικῶς θὰ ἐξαντληθῇ καὶ πιθανῶς θὰ ἐπιμηκυνθῇ πρὸς χάριν τῶν ἐπὶ μέρους ἀγροτικῶν οἰκονομιῶν καὶ τοῦ πλήθους τῶν ὀριακῶν ἐπιχειρήσεων, ἰδίως τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν Γαλλίαν, τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Δ. Γερμανίαν.

Ἡ μεγαλύτερα δυσχέρεια θὰ σημειωθῆ τόσο εἰς τὴν προσπάθειαν ἰσορροπήσεως αὐτῆς καθ' ἑαυτῆς τῆς ἀγροτικῆς ἀμοιβῆς ὅσον καὶ σταθεροποιήσεως τοῦ ϵ cart μεταξὺ τῶν ἀμοιβῶν τῶν ἀγροτικῶν καὶ τῶν βιομηχανικῶν ἐργατῶν.

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον σημειοῦμεν ὅτι, λόγῳ τῆς διαφόρου «τομῆς» τῆς παραγωγῆς ἐκάστης χώρας, αἱ πραγματικαὶ ἀμοιβαὶ ἐμφανίζουν σημαντικὰ διαφορὰς.

Οὕτω, μὲ βᾶσιν τὴν Ἰταλικὴν ἀμοιβὴν ἴσην μὲ τὴν μονάδα, ἡ ἀμοιβὴ ἐν Βελγίῳ φθάνει τὸ 1,5, ἐν Δυτικῇ Γερμανίᾳ τὸ 2,8, ἐν Γαλλίᾳ τὸ 1,9 καὶ ἐν Ὁλλανδίᾳ τὸ 3.

Ὡς πρὸς τὸ ϵ cart, σημειοῦμεν ὅτι αἱ χῶραι ἐκεῖναι, αἱ ὁποῖαι ἐπεθύμουν νὰ διατηρήσουν ἐν ἰσχυρὸν ρεῦμα ἀγροτικῶν ἐργατικῶν δυναμικῶν πρὸς τὴν βιομηχανίαν ἐμερίμων, μέσῳ τῶν συστημάτων τῶν ἀγροτικῶν τιμῶν, νὰ κρατοῦν εὐρυτάτην διαφορὰν μεταξὺ τῆς ἀγροτικῆς ἀμοιβῆς καὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν βιομηχανικῶν ἐργατῶν. Οὕτω εἰς τὴν Γερμανίαν τὸ ἀγροτικὸν ἡμερομίσθιον καλύπτει τὰ 63% τοῦ βιομηχανικοῦ, ἐνῶ ἀντιθέτως εἰς τὴν Ὁλλανδίαν τὸ ἀγροτικὸν ἡμερομίσθιον καλύπτει τὸ 95% τοῦ βιομηχανικοῦ. Ὅλα αὐτὰ τὰ προβλήματα τόσο ἡ Ε.Ο.Κ., ὅσον καὶ αἱ λοιπαὶ χῶραι τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. ἐν ὄψει τῆς Ε.Ο.Κ. σκέπτονται νὰ τὰ ἀντιμετωπίσουν μέσῳ τοῦ συστήματος τῶν ἐλαχίστων τιμῶν, ἥτοι τῶν τιμῶν *minima*.

Τὸ σύστημα τοῦτο θεωρεῖται ὡς ὄρος διαφυγῆς εἰδικῶς διὰ τὴν γεωργίαν, ὁ ὄρος δὲ αὐτὸς θὰ δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ εἰς ἀντικατάστασιν τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν, ὅταν διὰ τῆς προοδευτικῆς μειώσεως τῶν ἐν λόγῳ περιορισμῶν θὰ μειωθῆ ἢ θὰ ἐκλείψῃ ἡ παρεχομένη εἰς τὴν ἐγχώριον παραγωγήν προστασία. Ὁ ὄρος αὐτὸς προβλέπεται κυρίως διὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον τῶν 12 ἐτῶν καὶ διὰ μικρὸν μὲν ἀριθμὸν προϊόντων, πιθανόν διὰ τὰ φρούτα, τὰ λαχανικά καὶ τὰ προϊόντα γάλακτος, ἀλλὰ προϊόντων ὅμως καλυπτόντων τὸ 55-70% τῆς ἀκαθάρτου ἀγροτικῆς προσόδου, ὡς ἤδη ἔχει λεχθῆ.

Καίτοι τὸ σύστημα τῶν ἐλαχίστων τιμῶν φαίνεται ὅτι τυγχάνει γενικῆς παραδοχῆς πλὴν τῆς Ἀγγλίας καὶ μέχρις ἐνὸς σημείου τῆς Ἑλβετίας, ἐν τούτοις ὁ καθορισμὸς τοῦ κοινοῦ κριτηρίου διὰ τὴν ἐλαχίστην τιμὴν συναντᾷ πολλὰς ἀντιδράσεις. Τοῦτο εἶναι καὶ λογικὸν καὶ φυσικόν, ἐν ὄψει τῶν λεχθέντων ἤδη ὡς πρὸς τὸν διαφορισμὸν τοῦ κόστους παραγωγῆς εἰς ἐκάστην χώραν, ἀναλόγως κυρίως πρὸς τὸν διαφορισμὸν τῆς ἀγροτικῆς ἀμοιβῆς. Πέραν τούτου πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι, ἐπειδὴ ἡ τιμὴ *minima* καλύπτει μόνον τὸ *minimium* παραγωγικὸν κόστος, ὡς τοῦτο προκύπτει ἀπὸ τὴν λογιστικὴν παρακολούθησιν ὑπὸ τῶν ἀγρονομικῶν Ἰνστιτούτων τῶν τυπικῶν ἀγροτικῶν ἐπιχειρήσεων, προκαλεῖ ἀρκετὸν σκεπτικισμὸν ἂν αἱ ἐπιχειρήσεις αἱ μὴ καλύπτουσαι τὸ *minimium* θὰ δυνηθοῦν νὰ ἰσορροπήσουν ἐγκαίρως.

* * *

Ἡ Ἑλληνικὴ ἀγροτικὴ οἰκονομία ἀντιμετωπίζει, κατὰ τὸ σήμερον ὑφιστάμενον status, ἀντίθετα ἀκριβῶς προβλήματα ἀπὸ ἐκεῖνα τῶν Δυτικοευρωπαϊκῶν ἀγροτικῶν οἰκονομιῶν. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν διάφορον διάρθρωσιν τῆς ἰδικῆς μας ἀγροτικῆς οἰκονομίας ἀπὸ τῆς Εὐρωπαϊκῆς.

Οὕτω, ἐναντι τῆς ὑπερεπενδύσεως ἐκείνων ἡμεῖς ἔχομεν ὑποεπένδυσιν, ἐναντι τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως ἢ μικροῦ βαθμοῦ ὑποαπασχολήσεως ἐκείνων ἡμεῖς ἔχομεν ἐντυπωσιακὸν βαθμὸν ὑποαπασχολήσεως ἐργατικοῦ ἀγροτικοῦ δυναμικοῦ, ἐναντι ποσοστοῦ τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ ἐπὶ τοῦ

συνόλου εκείνων κυμαινόμενου μεταξύ του 27-35% με την Ιταλίαν μόνον ἐγγίζουσιν τὸ 47% πρὸς τοῦ σχεδίου Vanoni, ἡμεῖς ἔχομεν περίξ τοῦ 60%, ἐναντι τῆς τομῆς τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας ἐκείνων ὅπου ποσοστὸν 55-70% τῆς ἀγροτικῆς προσόδου προέρχεται ἀπὸ κτηνοτροφικά προϊόντα, ἡμεῖς ἐμφανίζομεν ποσοστὸν μόλις 20%, ἐναντι μιᾶς ὑψηλῆς προσόδου κατὰ παραγωγικὴν μονάδα ἐκείνων ἡμεῖς ἐμφανίζομεν ἀκαθάριστον πρόσδοον ἀνερχομένην κατὰ μέσον ὄρον εἰς τὸ 1)4 ἢ τὸ 1)5 τῆς Εὐρωπαϊκῆς.

Ἡ σημερινὴ παραγωγικὴ ἱκανότης τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας μας, ὑπολογιζομένη κατὰ κεφαλὴν ἀγρότου, δίδει ἐν ὕψος εἰσοδήματος περίξ τῶν 3.800 ἐτησίως. Ἀπὸ τὴν σφαῖραν τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας φαίνεται ὅτι, με τὴν σήμερον ἰσχύουσιν διάρθρωσιν τῶν ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων καὶ γεωργικῶν καλλιιεργειῶν, εἶναι δυνατόν νὰ ἀφαιρεθῆ ἓνας πληθυσμὸς περίξ τοῦ 1)4 ἢ τοῦ 1)5 τοῦ σημερινοῦ, χωρὶς νὰ δυσχερανθῆ ἡ παραγωγικὴ δραστηριότης, ἐνῶ στροφή τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας πρὸς τὸν τύπον τῆς γεωργοκτηνοτροφικῆς ἐπιχειρήσεως θὰ δύναται νὰ ἐπιτύχη καὶ με τὸν μειωμένον αὐτὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν, διότι θὰ ἐπιτευχθῆ ὀρθολογιστικώτερα κατανομὴ ἀπασχολήσεως ἐντὸς τοῦ γεωργικοῦ ἔτους, ἐνδεχομένως δὲ με μικράν ἔστω παράλληλον αὐξησιν τῆς ἐκμηχανίσεως τῆς Γεωργίας μας.

Ἀπὸ τὴν ἀνάλυσιν τῶν δύο ἀγροτικῶν οἰκονομιῶν, ἦτοι τόσοσ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ὡς ὀλόττης λαμβανομένης, ὅσον καὶ τῆς χώρας μας, δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς μίαν πρώτῃν διαπίστῶσιν, ὅτι δὲν ὑφίσταται θέμα συμπτώσεως προβλημάτων ἢ ταυτότητας βλέψεων καὶ ἀντικειμενικῶν σκοπῶν.

Ἄλλη διαπίστῶσις ἡ ὁποία δύναται νὰ γίνῃ, εἶναι ὅτι ἡ ἀντίθετος τομὴ τῆς παραγωγῆς μᾶς δίδει τὴν ἐννοιαν τῆς δυνατότητος τῆς ἀλληλοσυμπληρώσεως μεταξύ τῶν δύο οἰκονομιῶν, με ἐξαιρέσιν βεβαίως εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν Ἰταλίαν, καὶ δὴ τὴν Νότιον Ἰταλίαν, καὶ τὰς ἀποικίας.

Ἡ δευτέρα αὐτῆ διαπίστῶσις μᾶς ὠθεῖ νὰ πιστεύσωμεν ὅτι τὰ ὠφελήματα τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας τῆς χώρας μας ἐκ τῆς ὀργανικῆς τῆς συνδέσεως με τὴν Ε.Ο.Κ. ἢ τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. πρέπει, θεωρητικῶς τοῦλάχιστον, νὰ εἶναι σημαντικά ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως ὅτι ἡ διάρθρωσις τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας θὰ παραμείνῃ κατὰ βάσιν οἷα ἡ σημερινή, δηλαδὴ μία ἀγροτικὴ οἰκονομία χωρὶς περαιτέρω ἀξιοποίησιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων διὰ τοῦ ζωικοῦ ὀργανισμοῦ, πάντως ὅμως παράγουσα προϊόντα κατὰ κανόνα ὑψηλῆς ἀξίας, ὅπως καπνόν, σταφίδα, βάμβακα, λαχανικά καὶ φρούτα.

Ὁ βαθμὸς ἐπιτυχίας τῆς συνδέσεώς μας κατὰ ὀργανικὸν τρόπον με τὴν Ε.Ο.Κ. ἢ τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. θὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν βαθμὸν ἀλληλοσυμπληρώσεως τῶν ὑπὸ κρίσιν οἰκονομιῶν. Δοθέντος ὅτι ἡ Δυτικοευρωπαϊκὴ ἀγροτικὴ οἰκονομία καὶ σήμερον καὶ ἐτι μᾶλλον εἰς τὸ μέλλον θὰ παράγῃ κυρίως κτηνοτροφικά προϊόντα καὶ θὰ ἀγοράζῃ γεωργικά, καὶ μάλιστα εἰς ὀλοὲν ἠύξημένης ποσότητος, διὰ τὰς κατηγορίας ὑψηλῆς ἀξίας ὅπως εἶναι ὁ βάμβαξ, ὁ καπνός, αἱ σταφίδες καὶ τὰ νωπὰ λαχανικά καὶ φρούτα, εἶναι προφανές ὅτι ἡ κάλυψις τοῦ κενοῦ ὑπὸ τῆς ἰδικῆς μας ἀγροτικῆς οἰκονομίας εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι πλήρης. Καὶ σήμερον ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη, ἀλλὰ ἐτι μᾶλλον εἰς τὸ μέλλον θὰ ἀπορροφᾷ ἄνω τοῦ 70% τῶν ἐξαγωγῶν μας αὐτῶν τῶν κατηγοριῶν προϊόντων. Ὁ συναγωνισμὸς τὸν ὁποῖον θὰ συναντήσωμεν εἰς τὴν Δυτικοευρωπαϊκὴν ἀγοράν, εἰδικῶς ὡς πρὸς τὰ φρούτα καὶ τὰ λαχανικά, εἶναι ἀσφαλῶς ἐπικίνδυνος ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἀποικιακῶν ἐδαφῶν καὶ ἰδίως ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς Νοτίου Ἰταλίας. Ἄλλα τὸ ὅπλον τοῦ χαμηλοῦ ἀγροτικοῦ ἡμερομισθίου τὸ ὁποῖον ἔχουν αἱ χῶραι αὐταί, τὸ διαθετόμενον καὶ ἡμεῖς, ἐνῶ ἡ πλεον εὐνοϊκὴ γεωγραφικὴ θέσις πρὸς τὴν Δυτικοευρω-

παϊκήν αγοράν, τῆς Ἰταλίας ἰδίως, δύναται νὰ εἶπη τις ὅτι ἐξουδετεροῦται ἀπὸ τὴν καλυτέραν ἰδικὴν μας ποιότητα.

Πάντως ὁ προγραμματισμὸς ὡς πρὸς τὰς ποικιλίας καὶ γενικῶς ὡς πρὸς τὰς μεθόδους παραγωγῆς καὶ μεταφορᾶς θὰ παίξῃ σπουδαῖον ρόλον διὰ τὴν ἐπιτυχήν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος.

Πέραν τῶν γενικῶν αὐτῶν διαπιστώσεων εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπισημάνωμεν τὰ κυριώτερα πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα, τὰ ὁποῖα θὰ προκύψουν διὰ τὴν χώραν μας, καὶ ὑπὸ τὴν περίπτωσιν τῆς ὀργανικῆς συνδέσεως αὐτῆς μετὸν Δυτικοευρωπαϊκὸν χώρον ὅπως καὶ ὑπὸ τὴν περίπτωσιν τῆς διατηρήσεως μιᾶς οὐδετερότητος.

Τοιαῦτα θέματα εἶναι τὸ ἐργατικὸν δυναμικὸν τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ, τὸ ἀγροτικὸν κόστος, αἱ ἀγροτικαὶ ἐπενδύσεις καὶ τὸ ἐπίπεδον τῶν τιμῶν τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων.

Σχετικῶς μετὰ τὸ θέμα τοῦ ἀγροτικοῦ δυναμικοῦ πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἤδη πρέπει νὰ γίνῃ ἀποδεκτὸν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ ἀγροτικὴ οἰκονομία στενάζει κυριολεκτικῶς κάτω ἀπὸ τὸ βᾶρος ἐνὸς δυσαναλόγως ὀγκώδους ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ. Ὁ πληθυσμὸς αὐτὸς ὄχι μόνον δὲν μειοῦται ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος, ἀλλὰ ἀπεναντίας εἶτε αὐξάνει εἶτε, ἐὰν δεχθῶμεν τοὺς πλέον εὐνοϊκοὺς ὑπολογισμοὺς, παραμένει στάσιμος.

Ἐξ ἄλλου ἀπὸ ἓνα ὑπολογισμὸν, τὸν ὁποῖον ἔκαμα πρὸ ἡμερῶν ἐπὶ μιᾶς προβλεπομένης ἀπὸ ἐπιστήμου πλευρᾶς διαρθρώσεως τῶν γεωργικῶν μας καλλιεργειῶν κατὰ τὸ 1965, προκύπτει ὅτι τὸ μὲν ἀγροτικὸν εἰσόδημα ἐν τῷ συνόλῳ θὰ αὐξηθῇ κατὰ 20% ἐν σχέσει πρὸς τὸ σημερινόν, τὸ δὲ κατὰ κεφαλὴν ἀγρότου τοιοῦτον κατὰ 10%.

Συνεπῶς μετὰ αὐτὸν τὸν ρυθμὸν, καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν μειοῦται ἐξ ἄλλων λόγων ὁ ἐκ τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας ἀποζῶν πληθυσμὸς, εἶναι λογικὸν νὰ δεχθῶμεν ὅτι θὰ ἀπαιτηθοῦν πολλαὶ δεκαετηρίδες διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς ἓνα διπλασιασμὸν τοῦ σημερινοῦ κατὰ κεφαλὴν ἀγροτικοῦ εἰσοδήματος, τοῦ τόσον πενιχροῦ, τοῦ μὴ καλύπτοντος οὔτε 130 δολλ. ἐτησίως κατὰ ἀγρότην. Ἡ μείωσις οὕτω τοῦ ἐκ τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας ἀποζῶντος πληθυσμοῦ εἶναι τόσον ζωτικὴ ὅσον καὶ ἐπείγουσα διὰ τὴν χώραν. Ἐπὶ πλέον φρονῶ ὅτι ἡ σκέψις μας θὰ ἔχη πολὺν ρεαλισμὸν ἐὰν ὑποστηρίξωμεν ὅτι ἡ μείωσις τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ δὲν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐθνικοῦ πλαισίου, ἀλλὰ μόνον ἐντὸς εὐρύτερου γεωγραφικοῦ χώρου.

Ἡ δημιουργία τῆς Ε.Ο.Κ. ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει τοῦ Δυτικοευρωπαϊκοῦ χώρου, ἐν ᾧ τῆς προβλεπομένης ἐλευθέρας κινήσεως τῶν προσώπων, ἀποτελεῖ διέξοδον διὰ τὴν χώραν μας εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν τοποθέτησιν πλεονάζοντος ἐργατοαγροτικοῦ δυναμικοῦ. Ἐξ ἄλλου, ἢ κατὰ ὀργανωμένον τρόπον μετανάστευσις ἢ ἀπλὴ μετακίνησις τοῦ ἀγροτικοῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας πρὸς τὸν Εὐρωπαϊκὸν χώρον θὰ ἔχη ὡς ἀποτέλεσμα καὶ αὐξησιν τῶν ἀδήλων πόρων καὶ μὴ ἀποκοπὴν τοῦ δεσμοῦ μεταξὺ τῶν μεταναστῶν καὶ τῆς πατρίδος.

Ὡς πρὸς τὸ ἀγροτικὸν κόστος πρέπει νὰ ὑποσημειώσωμεν τὴν πρόβλεψίν μας ὅτι τοῦτο θὰ ἐπηρεασθῇ πτωτικῶς εἰς ἣν περίπτωσιν συνδεθῶμεν ὀργανικῶς μετὸν Δυτικοευρωπαϊκὸν χώρον.

Τὸ ἀγροτικὸν κόστος δύναται νὰ κερματισθῇ εἰς τρία ἐπὶ μέρους μεγέθη. Ἐν μέγεθος, τὸ ὁποῖον συνήθως καλύπτει τὸ 30-35%, ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ἀμοιβὴν τῶν ἐπενδεδυμένων κεφαλαίων, ἕτερον ποσοστὸν 30-35% ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰς λοιπὰς δαπάνας πλὴν ἐργασίας, καὶ τέλος ἕτερον ποσοστὸν 35-40% ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας. Ἐκ τῶν τριῶν τούτων

μεγεθῶν τόσον ἢ ἀμοιβή τῶν κεφαλαίων ὅσον καί αἱ λοιπαί δαπάναι, ἤτοι τὰ 60-70% τοῦ κόστους θά ὑποστοῦν συστολήν, τὸ μὲν λόγω μετακινήσεως κεφαλαίων καί ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ καί ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ πρὸς τὴν ἀγροτικὴν οἰκονομίαν τῆς Χώρας μας μὲ εὐθηνότερον τόκον (ἐξ ἄλλου αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν ἢ αὐξήσις τῶν ἀγροτικῶν ἐπενδύσεων θά ρίψη τὸ ὕψος τῆς δικαίας ἀμοιβῆς αὐτῶν), τὸ δὲ λόγω εἰσαγωγῆς βιομηχανικῶν προϊόντων ἀγροτικῆς χρήσεως μὲ εὐθηνότεραν τιμὴν. Ἐὰν ἡ πτώσις αὐτῆ τῶν 60-70% τοῦ κόστους παραγωγῆς κυμανθῆ περίξ τοῦ 20%, ὡς εἶναι λίαν πιθανόν, τότε τὸ ὅλικόν κόστος θά συσταλῆ κατὰ 15%. Μία τοιαύτη πτώσις τοῦ κόστους θά δυνηθῆ νὰ ἀντιμετωπίσῃ αὐξήσιν τῆς ἀγροπρατικῆς ἀμοιβῆς εἰς τὸ διπλάσιον τοῦ ἄνω ποσοστοῦ χωρὶς ἐπαύξεισιν τοῦ σημερινοῦ ἐπιπέδου τοῦ κόστους. Συνεπῶς, καί ὑπὸ περίπτωσιν διατηρήσεως τοῦ σημερινοῦ ἐπιπέδου τοῦ κόστους τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας, θά καταστή δυνατὴ μία μετατόπισις τῶν εἰσοδημάτων ἀπὸ ἄλλας τάξεις τοῦ πληθυσμοῦ πρὸς τὴν ἀγροτικὴν τάξιν. Τοῦτο ὑπὸ ἄλλην διατύπωσιν σημαίνει ὅτι τὰ ἑλληνικὰ ἀγροτικὰ προϊόντα θά ἔχουν μείζονα συναγωνιστικότητα εἰς τὴν Κεντροευρωπαϊκὴν ἀγορὰν ἀπὸ ἐκείνην ἣν ἔχουν σήμερον, ἀσχετῶς πρὸς τὸ καθεστῶς τῶν δασμῶν καί ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως αὐξήσεως κατὰ ἐντυπωσιακὸν τρόπον τῶν ἀγροτικῶν ἐπενδύσεων.

Εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς ἀγροτικὰς ἐπενδύσεις, θά ἠθέλαμεν νὰ τονίσωμεν τὰ ἑξῆς:

Ἐὰν ἐτίθετο θέμα ἱεραρχήσεως κατὰ σπουδαιότητα τῶν βασικῶν ἀντιξοοτήτων τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας καί κατὰ συνέπειαν τῶν ἀντιστοίχων ἀναγκῶν μας, πιθανόν αἱ ἀπόψεις μας νὰ συνέπιπτον εἰς ἓν σημεῖον, ὅτι ἔχομεν ἄμεσον καί ἐπείγουσαν ἀνάγκην αὐξήσεως τοῦ κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας.

Πράγματι τὸ ὕψος τοῦ ἐπενδεδυμένου ἀγροτικοῦ κεφαλαίου, ἀναλογιζόμενον εἴτε κατὰ στρέμμα, εἴτε κατὰ κεφαλὴν ἀγρότου ἀποζῶντος ἀπὸ τὴν γεωργικὴν σφαῖραν, εἶναι ἀπελπιστικὰ χαμηλὸν παρ' ἡμῖν. Τὸ γεγονός τοῦτο, τὸ ὅποῖον ὡς ἐπακόλουθον ἔχει τὴν μεγάλην ὑποαπασχόλησιν τοῦ ἀγροπρατικοῦ δυναμικοῦ καί τὴν ἀδυναμίαν ἐφαρμογῆς μεθόδων βελτιώσεως τῆς παραγωγικότητος, ἔχει καί ποιᾶν τινα εὐμενῆ πλευράν.

Πράγματι θά εἶναι δυνατόν ἡ ἀγροτικὴ οἰκονομία τῆς χώρας μας νὰ καθοδηγηθῆ μὲ σύστημα πρὸς ἀπόκτησιν, εἴτε διὰ τῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων, εἴτε διὰ τοῦ γενικωτέρου μας προγραμματισμοῦ, πολὺ ἐκσυγχρονισμένου τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ μὲ εὐνοϊκὰς προεκτάσεις ἐπὶ τοῦ κόστους παραγωγῆς. Τὸ πλεονέκτημα τοῦτο δὲν ὑφίσταται εἰς τοιοῦτον βαθμόν, διὰ τὰς προηγμένας οἰκονομίας. Πάντως τὸ θέμα τῆς ταχείας αὐξήσεως, βάσει μακροχρονίου προγραμματισμοῦ, τοῦ ἀγροτικοῦ κεφαλαιουχικοῦ ἐξοπλισμοῦ ἀποτελεῖ ζωτικὴν καί ἐπείγουσαν ἀνάγκην, ἅμα δὲ καί βασικὸν αἵτημά μας διὰ τὴν περίπτωσιν τυχόν ὀργανικῆς συνδέσεως τῆς χώρας μας μὲ τὸν Κεντροευρωπαϊκὸν οἰκονομικὸν χώρον.

Τέλος, ἀναφορικῶς μὲ τὰς ἀγροτικὰς τιμὰς δυνάμεθα νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς:

Λόγω ἐλλείψεως οἰουδήποτε σχεδιασμοῦ εἰς τὴν ἀγροτικὴν μας παραγωγὴν, τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα δὲν ἀπολαμβάνουν τιμῶν κατὰ τινα τρόπον σταθερῶν καί μέχρις ἑνὸς σημείου ἐκ τῶν προτέρων γνωστῶν. Τοῦτο ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα περαιτέρω ἀρρυθμίαν περὶ τὸν ὄγκον τῆς παραγωγῆς καί εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν στόμωσιν τῆς παραγωγικῆς προσπάθειας. Πέραν τούτου ἡ ἐποχικὰ κάμψις τῶν ἀγροτικῶν τιμῶν, λόγω κακῆς ὀργανώσεως τοῦ ἐμπορίου τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων καί λόγω τῆς «ὑφῆς» τῆς ἀγρο-

τικής παραγωγής συγκεντρούσης τὸ μέγιστον τμήμα τοῦ ὄγκου τῆς εἰς λίαν στενὰ περιθώρια χρόνου, προκαλεῖ ἐξ ἄλλης πλευρᾶς ἀδικαιολόγητον μείωσιν τοῦ εἰσοδήματος καὶ συγκράτησιν τῆς παραγωγικῆς μας προσπάθειας.

Ἡδη διὰ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν συμφωνιῶν μακροχρονίων συμβολαίων μεταξὺ τῶν χωρῶν διὰ τὴν παραγωγήν καὶ ἀπορρόφησιν, εἰς ἕκ τῶν προτέρων καθοριζόμενας τιμὰς καὶ ποσότητες, ἀγροτικῶν προϊόντων, θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ διασφαλισθῇ ἀπὸ πολὺ προηγουμένως μία σταθερὰ τιμὴ διὰ τοὺς παραγωγοὺς ἑνὸς προϊόντος καὶ διὰ καθοριζόμενον ἕκ τῶν προτέρων ὄγκον προϊόντος. Φρονῶ ὅτι ὅλοι θὰ συμφωνήσωμεν ὅτι τοῦτο θὰ ἀποτελέσῃ κίνητρον διὰ τὴν ἀγροτικὴν μας οἰκονομίαν, ἀλλὰ ταυτοχρόνως καὶ ἕνα γενικώτερον παράγοντα σταθερότητος τοῦ ἐπιπέδου τῶν ἀγροτικῶν τιμῶν καὶ ἀμβλύνσεως τῆς μεγάλης ὀξύτητος τῆς καμπύλης τῆς ἐποχιακῆς ἐξελίξεως αὐτῶν. Ἐπὶ πλεόν πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ συνδυασμὸς καὶ ξενικῆς προελεύσεως καὶ ἐγχωρίων ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων μὲ τὰ μακροχρόνια συμβόλαια παραγωγῆς καὶ τιμῶν.

Μέχρι τοῦδε περιεγράψαμεν τὴν εὐοίωσον προοπτικὴν ἕκ τῆς συνδέσεώς μας κατὰ ὀργανικὸν τρόπον μὲ τὸν Δυτικοευρωπαϊκὸν χῶρον.

Ἄλλὰ ὑπάρχει καὶ ἡ δυσοίωσον προοπτικὴ τὴν ὅποιαν πρέπει νὰ ἐπισημάνωμεν, ὄχι μόνον διὰ νὰ εἴμεθα ἀντικειμενικοί, ἀλλὰ κυρίως διὰ νὰ διακριβώσωμεν τὰ ἀσθενῆ σημεῖα ὅπως ἐμφανίζονται διὰ τὴν χώραν μας, γεγονὸς τὸ ὅποιον θὰ μᾶς προφυλάξῃ ἀπὸ ἀτυχίας καὶ πιθανὸν ἀπὸ συμφορᾶς.

Ἐκτὸς τῶν ἐξαγωγίμων μας προϊόντων μὲ τὸ νέον στοιχεῖον τῶν τελευταίων ἐτῶν, τὰς ἐξαγωγὰς βάμβακος καὶ φρούτων, ὅπου ἡ τόνωσις φαίνεται ὅτι θὰ εἶναι ἔντονος, ὑπάρχουν ἄλλα προϊόντα τῶν ὁποίων σημερον ἡ παραγωγή δὲν καλύπτει τὴν ἐσωτερικὴν ζήτησιν. Τὰ προϊόντα αὐτὰ εἶναι κυρίως ὁ σίτος καὶ τὰ κτηνοτροφικά.

Εἶναι γεγονὸς ὅτι ἡ σιτοκαλλιέργεια παρ' ἡμῖν ἔχει κυριαρχοῦσαν θέσιν, ὅταν τὰ 30% τῶν γεωργουμένων ἐδαφῶν μας καλλιεργοῦνται μὲ σῖτον, ὅταν τοῦλάχιστον τὸ 1)3 τῶν ἀγροτικῶν μας ἐπιχειρήσεων στηρίζεται ἀπὸ ἀπόψεως εἰσοδήματος εἰς τὸν σῖτον, ὅταν τὰ 50% τῶν ἐδαφῶν μας καλύπτονται μὲ σιτηρὰ. Δοθέντος ὅτι ἡ σιτοκαλλιέργεια παρ' ἡμῖν καὶ μὲ τὰς σημερινὰς τιμὰς τοῦ ὑπὸ προστασίαν σίτου πληρῶνει τὸ πλεόν χαμηλὸν ἀγροτικὸν ἡμερομίσθιον, ὅταν καὶ διὰ τὰς κυρίως σιτοπαραγωγικὰς μας περιοχὰς ἡ σιτοκαλλιέργεια δὲν ἐντιμετωπίζει θέμα καλύψεως κόστους ἀλλὰ κυρίως ἐπαρκειᾶς εἰσοδήματος, γίνεται κατανοητὸν διὰ ποῖον λόγον εἶναι ἀδύνατον, χωρὶς κινδύνους καταστροφῶν, νὰ ἀφήσωμεν ἀπροστάτευτον τὸν ἐλθρικὸν σῖτον.

Ὁ κίνδυνος νὰ καλυφθῇ ἡ ἀγορὰ μας ἀπὸ σῖτον προελεύσεως κυρίως χωρῶν μὲ χαμηλότεραν τῆς ἰδικῆς μας ἀμοιβὴν ἀγροτικῆς ἐργασίας, ὅπως εἶναι ἡ Τουρκία, εἶναι μεγάλος, ἐνῶ ἡ προσαρμογὴ μας εἰς τὰς νέας συνθήκας κόστους καὶ τιμῶν ἀπαιτεῖ καὶ μακρόχρονον καὶ σοβαρὸν προγραμματισμὸν.

Πολλοὶ φρονοῦν ὅτι τὰ πράγματα εἶναι δυνατὸν νὰ βελτιωθοῦν δι' αὐξήσεως τῶν μέσων ἀποδόσεων καὶ διὰ τῆς ἀντιστοίχου σταδιακῆς μειώσεως τῆς σιτοκαλλιέργειας. Τοῦτο ἔχει κάποιαν βᾶσιν χωρὶς νὰ εἶναι καὶ ὀρθὸς οἰκονομικὸς προσανατολισμὸς τῆς γεωργίας μας, διότι ἡ σκέψις αὕτη εἶναι ὡς νὰ δέχεται ὅτι ἡ σιτοκαλλιέργεια ἀποτελεῖ τὴν μοιραίαν σπονδυλικὴν στήλην τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας. Εἰς τὴν πρόβλεψιν τῆς διαθρῶσεως τῶν καλλιεργειῶν μας κατὰ τὸ 1965 ἐμφανίζεται ἡ παραγωγή σίτου κατὰ τὸ

έτος εκείνο εις τὸ ὕψος τοῦ 1.6 ἑκατομμ. τόνν. μετὴν ἴδιαν περίπτου ἑκτασιν ἢ ἔχομεν σήμερον, δηλαδή εἰς τὸ ὕψος τῶν 10 ἑκατομμ. στρ.

Τοῦτο σημαίνει ὅτι ἡ μέση κατὰ στρέμμα παραγωγή θὰ φθάσῃ τὰ 160 Kgs, ἐναντι τῶν 120 περίπτου σημερινῶν.

Ἐπι αὐτὴν τὴν προϋπόθεσιν θὰ ἔχωμεν πιθανὸν πτώσιν τοῦ κόστους, ἀλλὰ εἰς τὴν γεωργίαν συνήθως τοιαῦτα ἄλλατα συνοδεύονται ἀπὸ ἀντίστοιχα ἄλλατα τοῦ ὕψους τῶν δαπανῶν, ἐκτὸς ἐάν ἡ αὐξήσις ὀφείλεται εἰς νέας φυσικὰς δυνάμεις, ὅπως π.χ. εἰς μίαν νέαν πολὺ παραγωγικὴν ποικιλίαν. Δὲν γνωρίζω ἐάν, ὡς ἔχουν σήμερον τὰ πράγματα παρ' ἡμῖν, δυνάμεθα νὰ προσβλέψωμεν μετὰ αἰσιοδοξίαν πρὸς τὸ μέλλον τῆς σιτοκαλλιέργειας. Πάντως καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν θὰ ἀπαιτηθῇ πολλὴ σκέψις, μεγάλη ἐφεκτικότητα καὶ πρὸ πάντων ἕνας μακροχρόνιος προγραμματισμὸς ἀναδιαρθρώσεως τοῦ συνόλου τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκονομίας.

Ὡς πρὸς τὴν κτηνοτροφίαν δυνάμεθα νὰ τονίσωμεν ὅτι εἶναι ἡ μόνη ἀγροτικὴ βιομηχανία καὶ πιθανῶς ἡ μόνη ἐθνικὴ ὄντως βιομηχανία ἡ ὁποία θὰ δυνηθῇ νὰ ἀνυψώσῃ μονίμως καὶ ἐντυπωσιακῶς τὸ χαμηλὸν ἀγροτικὸν μας εἰσόδημα καὶ θὰ δυνηθῇ ἀφοῦ καλύψῃ τὸ ἑλλειμμά μας εἰς ζωοκομικὰ προϊόντα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ πολὺ συντόμως, νὰ κατευθυνθῇ πρὸς παραγωγὴν προϊόντων πρὸς ἐξαγωγήν.

Ὁ τύπος ὁμῶς τῆς κτηνοτροφικῆς ἐκμεταλλώσεως τῆς Κεντρικῆς καὶ Δυτικῆς Εὐρώπης διὰ νὰ λάβῃ σάρκα καὶ ὀστά εἰς τὴν χώραν μας πρέπει πρωτίτως νὰ προστατευθῇ. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναπιτυχθῇ, ὅταν μάλιστα εἰς τὴν νηπιώδη κατάστασιν εἰς ἣν εὐρίσκεται σήμερον ὑποστῇ πραγματικὴν ἀσφυξίαν ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν εἰσβολὴν ζωοκομικῶν προϊόντων τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἡ κτηνοτροφία καὶ εἰς τὸ ἐγγὺς μέλλον, ἐπι δὲ μᾶλλον σήμερον δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ κόστος τῆς Δυτικοευρωπαϊκῆς κτηνοτροφίας, παρ' ὅλον τὸ ὄπλον τῆς χαμηλῆς ἀμοιβῆς ἐργασίας, ἀκριβῶς διὰ τὸν ἴδιον λόγον διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία σήμερον, μετὰ 30 ἐτῶν ἐντατικὴν προστασίαν, δὲν δύναται νὰ συναγωνισθῇ τὴν Δυτικοευρωπαϊκὴν βιομηχανίαν.

Ἡ Ἑλληνικὴ κτηνοτροφία, διὰ νὰ γίνῃ κτηνοτροφία οὐχὶ ἐκτατικὴ καὶ βοσκομένη, ἀλλὰ κτηνοτροφία εἰς μορφήν βιομηχανικῆς ἀξιοποιήσεως γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ ἐνσωματώσεως ἀγροτικῆς ἀπασχολήσεως, ἔχει ἀνάγκη προστασίας, καὶ μάλιστα πολλαπλῆς καὶ ἐκτεταμένης προστασίας, μετὴν βεβαιότητα ὅτι προστασία τῆς κτηνοτροφίας ἀποτελεῖ, εἰς τελευταίαν ἀνάλυσιν, προστασίαν ὁλοκλήρου τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας καὶ κατ' ἐπέκτασιν ὁλοκλήρου τῆς Χώρας.

Θὰ πρέπει νὰ ἴδωμεν τὴν ἀγροτικὴν μας Οἰκονομίαν ὄχι ὅπως εἶναι σήμερον ἢ ὅπως τὴν βλέπει ὁ συντάξας τὴν διάρθρωσιν τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας κατὰ τὸ 1965. Διότι καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίπτωσηί, κατὰ βάσιν Οἰκονομίας μας παραμένει κατὰ βάσιν ἐκτατικὴ, κατὰ βάσιν ἀνάγκη, κατὰ βάσιν ἀνίκανος νὰ ἀνυψώσῃ ἐντυπωσιακῶς τὸ κατὰ κεφαλὴν ἀγροτικὸν Εἰσόδημα.

Πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι πέραν τῶν φρούτων καὶ λαχανικῶν ὅπου ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἀγορὰ θὰ μᾶς δώσῃ ἀσφαλῶς μεγάλα περιθώρια δράσεως, λόγω ὑψηλῆς ζήτησεως, πέραν τοῦ βάμβακος ὅπου κατὰ τὴν πρόβλεψιν τοῦ 1965 δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν εἰς μίαν αὐξήσιν κατὰ 70% τοῦ σημερινοῦ ὄγκου παραγωγῆς αὐτοῦ τοῦ προϊόντος καὶ εἰς ἕνα πιθανὸν διπλασιασμὸν τῶν σημερινῶν ἐξαγωγῶν μας, πέραν τοῦ καπνοῦ ὅπου ἡ κοινὴ ἀγορὰ πιθανὸν δὲν θὰ μᾶς ὠφελήσῃ ἐν ὄψει τῶν διατηρουμένων μονοπωλίων Γαλλίας καὶ Ἰταλίας καὶ τῶν ταμιευτικῆς φύσεως δασμῶν, πέραν λέγω ὄλων αὐτῶν, ἢ

Χώρα μας πρέπει να οδεύσει εις τὸν δύσκολον δρόμον τῆς δημιουργίας κτηνοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως βιομηχανικοῦ τύπου, τύπου τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Εἶναι ἡ μόνη ὁδὸς ἐξόδου ἀπὸ τὴν πενίαν.

Εἰς αὐτὸν τὸν τομέα θὰ χρειασθῇ μία ἀληθινὴ ἐπανάστασις, μία ἐπανάστασις ἀπὸ τὰς ἐξ ἐπαναστάσεις τὰς ὁποίας πρὸ ἡμερῶν εἰς ἄλλην αἴθουσαν ὠραματίσθη ὁ κ. Εὐελπίδης καὶ τὰς ὁποίας μᾶς ὑπέμνησεν ὁ κ. Μακκάς κατὰ τὴν προχθεσινὴν του ὁμιλίαν.

Ἄλλὰ εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον ἡ Δυτικοευρωπαϊκὴ οἰκονομία καὶ ἔτι μᾶλλον ἕνας ὀργανικὸς μας δεσμὸς με αὐτὴν θὰ μᾶς ἐμποδίσῃ.

Εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν καὶ εἰς ἐκείνην τὴν χρονικὴν στιγμήν αἱ δύο ἀγροτικαὶ οἰκονομίαι δὲν ἀλληλοσυμπληροῦνται ἀλλὰ ἀνταγωνίζονται.

Ἡ χώρα μας τότε, ἀφοῦ καλύψῃ τὰ κενὰ τῆς ἐσωτερικῆς ζητήσεως εἰς κτηνοτροφικὰ προϊόντα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δύναται ταχέως νὰ τὸ ἐπιτύχῃ, εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ ἀναζητήσῃ χώρους ἐξαγωγῆς καὶ τοποθετήσεως. Οἱ χώροι αὐτοὶ δὲν δύνανται νὰ εἶναι οὔτε ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη οὔτε ἡ Τουρκία οὔτε αἱ Ἀραβικαὶ χώραι, ἀλλὰ μόνον ὀλόκληρος ἡ Εὐρώπη καὶ ὄχι ἡ Δυτικὴ ἢ ἡ μικρά.

Πολὺ φοβοῦμαι ὅτι ὑπῆρξα πέραν τοῦ δέοντος τολμηρὸς εἰς τὸ νὰ καταχρασθῶ καὶ τὴν ἰδικὴν σας ὑπομονὴν καὶ τὴν ἀνεκτικότητα τοῦ προεδρείου.

Προτοῦ κατέλθω τοῦ βήματος θὰ ἤθελα νὰ τονίσω μερικὰς γενικὰς σκέψεις.

Ἡ ἐνοποίηση τῆς Δυτικοευρωπαϊκῆς οἰκονομίας εἶναι μία πραγματικότης ἢ ὁποία θὰ ἐπεκτείνεται ἀντὶ νὰ συστέλλεται, ἡμεῖς δὲ φαίνεται ὅτι, ἐὰν δὲν οδεύσωμεν πρὸς τὰ ἐκεῖ οἰκεία βουλήσει, θὰ τὸ πράξωμεν συρόμενοι ἀπὸ οἰκονομικὴν ἀναγκαιότητα. Θὰ πρέπει ἡ χώρα μας, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἀγροτικὴν οἰκονομίαν τοῦλάχιστον, νὰ προπαρασκευασθῇ ὡς ἐὰν ἤδη ἦτο ἐντεταγμένη, ἐνῶ ἡ τυχὸν ἐνταξίς μας θὰ πρέπει νὰ γίνῃ ὑπὸ μορφὴν κατὰ τὴν πρώτην περίοδον πολὺ χαλαρὰν καὶ ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ ἀπαιτηθησόμενον χρονικὸν βάθος προσαρμογῆς μας θὰ πρέπει νὰ ὀρισθῇ περίξ τοῦλάχιστον τοῦ διπλασίου τοῦ ἤδη γενομένου ἀποδεκτοῦ διὰ τὰς ἀγροτικὰς οἰκονομίας τῶν 6 χωρῶν καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ προγραμματίσωμεν ἀμέσως τὴν ἀγροτικὴν οἰκονομίαν καὶ θὰ δραστηριοποιηθῶμεν εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς ἐρεύνης καὶ ἐφαρμογῶν.

Πάντως καὶ μεθ' ὅλα αὐτὰ δὲν πρέπει νὰ εἰμεθα ἡσυχοὶ, ἀπεναντίας πρέπει νὰ εἰμεθα πολὺ ἀνησυχοὶ διὰ τὸ μέλλον μας. Ἡ ἀνησυχία αὐτὴ ἄς γίνῃ πρόξενος κινητοποιήσεως πρὸς δρᾶσιν καὶ προγραμματισμόν, ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι τὰ μόνιμα ἀγαθὰ τῆς προόδου καὶ τῆς εὐημερίας κατακτῶνται μόνον μέσῳ κρίσεων, ἀγῶνων καὶ θυσιῶν.

Φαίνεται ὅτι καὶ ἡ ἑλληνικὴ ἀγροτικὴ οἰκονομία θὰ διέλθῃ ἀπὸ τοιαύτην κρίσιν, ἀσχέτως τῶν ἰδικῶν μας ἐπιθυμιῶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν κρίσιν εἴτε θὰ ἐξέλθῃ ἀνανεωμένη καὶ ἰσχυρὰ εἴτε ἐξουθενωμένη. Ἄς ἔχωμεν πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν τύχην τῆς Ἰταλικῆς γεωργίας κατὰ τὴν Ρωμαϊκὴν περίοδον, ὅτε πάλιν ἡ Εὐρωπαϊκὴ οἰκονομία με τμημὰ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀφρικῆς ἀντιμετώπισεν πλήρη ἐλευθερίαν συναλλαγῶν. Τότε, λόγω τοῦ Ἀφρικανικοῦ σίτου, οἱ μὲν μικροὶ γεωργοὶ τῆς Ἰταλικῆς χερσονήσου ἐξουθενώθησαν, οἱ δὲ μεγάλοι γαιοκτῆμονες ἀντέστησαν μέχρις ἐνὸς σημείου με τὴν εὐθηρὴν δουρικὴν ἐργασίαν, διὰ νὰ καταλήξῃ τελικῶς ὀλόκληρος ἡ Ἰταλικὴ χερσόνησος μίᾳ μεγάλῃ βοσκήσιμος ἔκτασις. Φαίνεται ὅτι εἶναι ἱστορικὴ ἀναγκαιότης ἢ ἀπόστασις μεταξύ εὐημερίας καὶ καταστροφῆς νὰ εἶναι ἐκπληκτικῶς μικρά.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΚ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΜΥΛΩΝΑ

τέως Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ

Ὅπως ἀπεδείχθη ἀπὸ τὰς δημοσίας συζητήσεις, τὰς ὁποίας ὠργάνωσεν ἡ Ἀνωτέρα Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρώην ὑπουργοῦ καὶ Διοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς κ. Στ. Κωστοπούλου, τὸ θέμα τῆς ἰδρύσεως κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς συνεκίνησε βαθύτατα ὅλας τὰς τάξεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, αἱ ὁποῖαι παντοιοτρόπως ἐξεδήλωσαν ἐνδιαφέρον νὰ πληροφορηθοῦν τοὺς σκοποὺς τῆς ἰδρύσεως τῆς κοινῆς αὐτῆς ἀγορᾶς καὶ τὰς πιθανὰς ἐπιδράσεις τῆς ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Ἀπετέλεσε δὲ σφάλμα τῆς Κυβερνήσεως, ὅτι ἐχαρακτήρισεν ὡς ἀπόρρητον ἔγγραφον τὸ κείμενον τῆς ὑπογραφείσης τὴν 25ην Μαρτίου ἐ.ε. εἰς Ρώμην συμβάσεως περὶ ἰδρύσεως κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς μεταξὺ τῶν ἑξ εὐρωπαϊκῶν χωρῶν (Βελγίου, Γαλλίας, Δυτικῆς Γερμανίας, Ἰταλίας, Λουξεμβούργου καὶ Ὁλλανδίας), ὅπως καὶ τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἴδρυσιν τῆς Ἐλευθέρου Ζώνης Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν (E.Z.E.S.). Ἐτσι ἀφήσεν ἀπληροφόρητον ὄχι μόνον τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐκπροσώπους τῶν παραγωγικῶν τάξεων καὶ τοὺς ἐιδικῶς μελετητὰς καὶ ἐπιστήμονας ἐπὶ τοῦ τί πράγματι ἀπεφασίσθη καὶ ἐπιδιώκεται, ὥστε ἐν ὄψει αὐτῶν τῶν πραγματικῶν καὶ ἀληθῶν δεδομένων νὰ γίνῃ ἔρευνα καὶ μελέτη ἐπὶ τῆς ὠφελείας ἢ μὴ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ἀγορὰν αὐτὴν ἀπὸ οἰουδήποτε ἐπιθυμοῦντα τοῦτο.

Τοιαῦτα ἔγγραφα στερούμενα τῆς ιδιότητος τοῦ ἀπορρήτου, ἐφ' ὅσον ἔχουν λάβει εὐρείαν δημοσιότητα εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, θὰ ἔπρεπε μεταφραζόμενα νὰ ἔχουν δοθῇ ἀμέσως εἰς τὴν δημοσιότητα ἐπὶ σκοπῶν νὰ προκληθῇ τὸ ἐνδιαφέρον ὅλου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ νὰ ἀκουσθῇ ἢ γνώμη ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων ἀνθρώπων, διότι μόνον ἔτσι θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ὀδηγηθῶμεν εἰς ὀρθὴν κρίσιν περὶ τοῦ πρακτέου. Τὸ ἀντίθετον μαρτυρεῖ κακὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων καὶ ἀγνοίαν τοῦ ὀρθοῦ τρόπου ἔρευνῆς τῶν μεγάλων διὰ τὴν χώραν προβλημάτων.

Εἰς τὴν αἰτίαν αὐτὴν θὰ πρέπη νὰ ἀναζητηθῇ καὶ ἡ μὴ κατανόησις ὑπὸ πολλῶν, ἀκόμη καὶ ἐιδικῶν, τῶν ἐκτεθεισῶν ἀπόψεων τῶν συσταθεισῶν πρὸς μελέτην τοῦ θέματος Κρατικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ ἡ μὴ δυνατότης τῆς ἐκτιμήσεως τῆς ἀξίας αὐτῶν ὡς καὶ ἄλλων ἐκτεθεισῶν ἀπόψεων ὅπως καὶ ἡ μὴ κατανόησις καὶ δέουσα ἐκτίμησις τῆς θέσεως τῆς Κυβερνήσεως ἐναντι τοῦ προβλήματος, ἢ ὁποῖα ἀπὸ τῆς πλήρους ἀπομονώσεως εἰσῆλθεν εἰς χαλαρὰν σύνδεσιν ὑπὸ τὴν μορφήν τοῦ προσηρητημένου μέλους, διὰ νὰ καταλήξῃ

ἔπειτα ἀπὸ ὅσα διαφωτιστικά ἐλέχθησαν κατὰ τὴν δημοσίαν συζήτησιν εἰς τὴν πλήρη συμμετοχὴν, ὑπὸ τὸν ὄρον βέβαια τῆς ἐξασφαλίσεως τῶν ἐξαγγελλομένων ἀπὸ τοὺς ἰδρυτὰς σκοπῶν τῆς.

Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους νομίζω ὅτι πρὸ πάσης ἀναπτύξεως τῆς ἐπιδράσεως τῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς ἐπὶ τῆς οἰκονομίας μας σκόπιμον εἶναι νὰ διασαφηνισθῇ: Πρῶτον, τί εἶναι ἡ κοινὴ εὐρωπαϊκὴ ἀγορὰ τῶν ἕξ κρατῶν (Βελγίου, Γαλλίας, Δυτικῆς Γερμανίας, Ἰταλίας, Λουξεμβούργου καὶ Ὀλλανδίας), τί ἐπιδιώκει καὶ μὲ ποῖα μέσα. Δεύτερον, τί εἶναι ἡ ὑπὸ ἰδρυσιν ἐλευθέρᾳ ζῶνι Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν (Ε.Ζ.Ε.Σ.), τί πρόκειται νὰ ἐπιδιώξη καὶ μὲ ποῖα μέσα. Καὶ τρίτον ποῖα ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὰς διεξαγομένας ἤδη πρὸς σύστασιν αὐτῆς εἰς Παρισίους συζητήσεις.

Ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ ἢ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινοπραξία, ὅπως ἀποκαλεῖται, εἶναι τετελεσμένον πλέον γεγονός, ὑπογραφείσης τῆς σχετικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν ἰδρυτῶν-μελῶν κρατῶν Βελγίου, Γαλλίας, Δυτικῆς Γερμανίας, Ἰταλίας, Λουξεμβούργου καὶ Ὀλλανδίας, τὴν 25ην Μαρτίου ἔ.ἔ. εἰς Ρώμην. Ἦδη ἐτέθη πρὸς κύρωσιν ἐνώπιον τῶν Βουλῶν τῶν ὡς ἄνω κρατῶν καὶ ἀναμένεται ἡ κύρωσις προκειμένου νὰ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν, ὅπως προβλέπεται, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1958. Δὲν ἀποκλείεται νὰ μὴ ἐπικυρωθῇ ὑπὸ τινος βουλής—πολλοὶ φόβοι ἐκφράζονται διὰ τὴν γαλλικὴν βουλήν μετὰ τὴν πτώσιν τοῦ σοσιαλιστοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Γκυ Μολλέ, ὁπότε θὰ ματαιωθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς.

Ἡ σύμβασις αὐτὴ ἐνδιαφέρει τὰ ὡς ἄνω ἕξ μέλη-κράτη. Ἐχει διαγράμει πλέον τοὺς σκοποὺς τῆς, τὰ μέσα, τὴν διαδικασίαν καὶ τὰ ὄργανα πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν θεθέντων σκοπῶν. Περίπτωσις τροποποιήσεως δὲν ὑφίσταται, ἐκτὸς ἂν διὰ νέας ὁμοφώνου πράξεως γίνῃ τοῦτο.

Πάντως ἡ θύρα εἶναι ἀνοικτὴ κατόπιν ἀποδοχῆς τῶν ὡς ἄνω ἰδρυτῶν—κρατῶν—μελῶν διὰ κάθε χώραν τοῦ ΟΕΟΣ, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅτι ἡ εἰσοδοχὴ θὰ γίνῃ ὑφ' οὗς ὄρους ἀναγράφεται εἰς τὴν σύμβασιν.

Προβλέπεται δὲ ἡ πλήρης εἰσοδοχὴ ἢ καὶ ὑπὸ εἰδικoὺς ὄρους ἢ καὶ ἡ χαλαρὰ τοιαύτη ὑπὸ διαφόρους τύπους, π.χ. προσητημένου μέλους, κυρίως διὰ τὰς ὑπερποντίους κτήσεις.

Σκοπὸς τῆς δημιουργηθείσης κοινῆς αὐτῆς ἀγορᾶς, τονίζεται, εἶναι ἡ δημιουργία μιᾶς εὐρείας ζώνης κοινῆς παραγωγικῆς προσπάθειας, ἣτις θ' ἀποτελῇ μίαν ἰσχυρὰν ἐνότητα παραγωγῆς, πού θὰ παρέχῃ τὴν δυνατότητα συνεχοῦς ἀυξήσεως αὐτῆς μὲ συνακόλουθον τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου καὶ τὴν ἀνάπτυξιν ἁρμονικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν χωρῶν τὰς ὁποίας συνενώνει.

Ἡ κοινὴ αὐτὴ ἀγορὰ ἀποβλέπει δι' ὁμαδικῆς εὐθύνης εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὑπαναπτύκτων περιοχῶν καὶ τὴν πλήρη ἀπασχόλησιν τῶν ἐργαζομένων, ὥστε ἡ ἐνοποίησις αὐτὴ νὰ ὀδηγήσῃ εἰς αὐξήσιν τῆς εὐημερίας εἰς ὅλας τὰς συμμετεχούσας χώρας, χωρὶς δηλαδὴ νὰ προσβάλλῃ ἐν οὐδεμίᾳ χώρᾳ τοὺς ὄρους ζωῆς καὶ ἐργασίας.

Πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν αὐτῶν ἐπιδιώκει τὴν ἐντὸς 12ετίας ἢ 15ετίας ἐλευθέραν διακίνησιν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, τῶν κεφαλαίων καὶ ἐργαζομένων καὶ δημιουργεῖ ρυθμιζομένην ἀγορὰν διὰ τὰ γεωργικὰ προϊόντα.

Τὸ πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος ἐναντι τοῦ δημιουργηθέντος τούτου γεγονότος εἶναι νὰ ἐξετάσῃ τοὺς ὄρους τῆς κοινῆς αὐτῆς ἀγορᾶς τῶν ἕξ, τὰς ἐπιδράσεις τῆς ἐπὶ τῆς οἰκονομίας μας καὶ νὰ ἀποφασίσῃ ἂν θὰ εἰσέλθῃ ὑπὸ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην μορφήν εἰς αὐτήν, ἢ ἂν παραμείνῃ ἐκτὸς αὐτῆς.

Πάντως καὶ εἰς τὴν μίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίπτωσιν ὀφείλει νὰ καταστρώσῃ πρόγραμμα ἐναρμονίσεως τῆς οἰκονομίας τῆς εἰς τὴν δημιουργου-

μένην νέαν οικονομικήν κατάστασιν τῆς Εὐρώπης, ἀφοῦ ἐκτιμήσῃ ἐπακριβῶς τὰς συνεπείας ἐκ τῆς εἰσόδου ἢ μὴ εἰσόδου τῆς εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν ἔξ.

Παραλλήλως ὅμως πρὸς τὴν εὐρωπαϊκὴν ὡς ἀνωτέρω οικονομικὴν κοινοπραξίαν τῶν ἔξ καταβάλλεται προσπάθεια δημιουργίας εὐρύτερας εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς, ἡ ὁποία νὰ συμπεριλαμβάνῃ ὅλας τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας, πού συμμετέχουν εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας (ΟΕΟΣ), ἥτοι δέκα ἐπτὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη.

Τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς ἴδρυσιν τῆς εὐρύτερας αὐτῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν (Ε.Ζ.Ε.Σ.) εἶχε τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον (Μεγ. Βρεταννία), ἀποβλέπει δὲ εἰς τὴν ἴδρυσιν κοινῆς ἀγορᾶς, ἡ ὁποία νὰ καλύπτῃ τὴν ἐλευθέραν διακίνησιν τῶν βιομηχανικῶν μόνον προϊόντων καὶ τὰς πρώτας ὕλας ἀποκλειομένων τῶν τροφίμων, εἰς τὰ ὁποία συμπεριλαμβάνονται αἱ βιομηχανοποιούμεναι τροφαί, τρόφιμα κάθε εἶδους, ποτὰ καὶ καπνός.

Ἡ πρότασις ἔγινε διὰ τοῦ ΟΕΟΣ καὶ ἤρχισαν συζητήσεις ἐπὶ σκοπῶν καθορισμοῦ τῶν γενικῶν ὄρων πρὸς σύστασιν τῆς εὐρύτερας αὐτῆς κοινῆς ἀγορᾶς Ε.Ζ.Ε.Σ., ἥτοι τοῦ σκοποῦ, τῆς μορφῆς καὶ τῶν μέσων αὐτῆς.

Αἱ συζητήσεις συνεχίζονται ἀκόμη εἰς Παρισίους, συνεστήθησαν δὲ πρὸς τοῦτο ὁμάδες ἐργασίας ἐξ ἀντιπροσώπων ὄλων τῶν Κρατῶν, αἰτίαι ἐξετάζουν τὰ προβλήματα, τὰ ὁποία δημιουργοῦνται διὰ τὴν γεωργίαν ἀφ' ἑνός, καὶ τὰ προβλήματα τῶν χωρῶν, πού εὐρίσκονται γύρω εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν περίμετρον (Ἰρλανδίαν, Πορτογαλίαν, Ἑλλάδα, Τουρκίαν καὶ Ἰσλανδίαν), ἥτοι τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν ἀφ' ἑτέρου.

Ἡ Μεγ. Βρεταννία δι' εἰδικούς λόγους ἀναφερομένους εἰς τὴν σύνδεσίν τῆς μετὰ τὴν κοινοπολιτείαν ἀρνεῖται νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τὴν νέαν κοινὴν ἀγορὰν τὰ γεωργικὰ προϊόντα. Ἀντιθέτως, τὰ περισσότερα μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, πού μελετοῦν τὰ θέματα τῆς γεωργίας καὶ Διεθνεῖς Ἐνώσεις Ἐργοδοτῶν καὶ Ἐργατῶν καὶ Ὀργανισμοὶ ἔχουν τὴν γνώμην, ὅτι ἡ Ε.Ζ.Ε.Σ. πρέπει νὰ συμπεριλάβῃ ὅλα τὰ ἀγαθὰ, ἂν καὶ ἀναγνωρίζουν ὅτι τὰ γεωργικὰ προϊόντα πρέπει νὰ διέπωνται ἀπὸ εἰδικῶν σύστημα, καὶ τοῦτο διότι ἀναγνωρίζεται ὅτι αἱ χώραι πού ἐξαρτῶνται ἀπὸ ἐξαγωγὰς γεωργικῶν προϊόντων δὲν εἶναι δυνατόν οὔτε ὀρθόν νὰ δεχθοῦν εἰσαγωγὰς βιομηχανικῶν προϊόντων καὶ ταυτόχρονα νὰ παραιτηθοῦν ἀπὸ ἐξαγωγὰς ἰδικῶν τῶν προϊόντων.

Τονίζεται ἀπὸ τοὺς περισσότερους, ὅτι ἡ σύμβασις τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τῆς τὰ συμφέροντα τῶν χωρῶν μετὰ ἐξαγωγὰς γεωργικῶν προϊόντων καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ διέξοδον εἰς τὰ γεωργικὰ προϊόντα διὰ τῆς δημιουργίας, ἂν ὄχι ἐλευθέρας διακινήσεως αὐτῶν, πάντως μιᾶς ρυθμιζομένης ἀγορᾶς διὰ τὰ γεωργικὰ προϊόντα, ὅπως γίνεται καὶ εἰς τὴν σύμβασιν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς τῶν ἔξ Κρατῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία ἐξετάζει τὰ προβλήματα τῶν ὑποαναπτύκτων χωρῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ Ἑλλάς, ἀποδέχεται ὡς τὸ ἐλάχιστον τῶν προϋποθέσεων τοὺς ὅρους πού προβλέπονται εἰς τὴν κοινὴν ἀγορὰν τῶν ἔξ καὶ ἀναμένει πρὸς βελτίωσιν αὐτῶν συγκεκριμένας προτάσεις ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, Τουρκίαν καὶ Πορτογαλίαν.

Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων τὸ πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος ὡς πρὸς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. εἶναι νὰ ἐξετάσῃ, ἐὰν τὴν συμφέρῃ νὰ δημιουργηθῇ ἡ εὐρύτερα αὐτῆ ἀγορὰ καὶ ἐὰν πρέπει νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν ἢ ὄχι. Ἐὰν ναὶ θὰ πρέπει νὰ ὑποβάλλῃ τοὺς κατὰ τὴν γνώμην τῆς ὅρους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους νομίζει ὅτι πρέπει νὰ συσταθῇ ἡ νέα αὐτῆ κοινὴ εὐρωπαϊκὴ ἀγορὰ, καὶ εἰδικώτερον τοὺς ὅρους οἱ ὁποῖοι θὰ τῆς ἐξασφαλίσουν ὠφέλειαν ἐκ τῆς εἰσόδου τῆς. Δοθέντος ὅτι ἡ σύστασις ἢ μὴ ταύτης δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅτι

τὸ ὑπόβαθρον τῆς κινήσεως αὐτῆς εἶναι πολιτικόν, τὸ πρόβλημα τῆς Ἑλλάδος συγκεντροῦται εἰς τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις ἰδρύσεως καὶ εἰσόδου τῆς εἰς τὴν νέαν ἀγορὰν καὶ οὐχὶ προσπαθείας πρὸς ματαίωσιν ταύτης, δοθέντος ὅτι οὕτως ἢ ἄλλως ὑφίσταται ὡς γεγονός ἢ κοινὴ ἀγορὰ τῶν ἔξ Κρατῶν. Ὡς βάσις πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος αὐτοῦ θὰ πρέπη νὰ ληφθῆ ἡ ὑπογραφεῖσα ἤδη κοινὴ ἀγορὰ τῶν ἔξ Κρατῶν. Ἐν ἄλλοις λόγοις, ἐφ' ὅσον δὲν ἰδρῦθη εἰσέτι ἡ Ε.Ζ.Ε.Σ., τὸ πρόβλημα σήμερα δὲν εἶναι ἐάν θὰ εἰσέλθωμεν ἢ ὄχι εἰς αὐτήν, ἀλλὰ ποῖαι προϋποθέσεις καὶ ὅροι κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις πρέπῃ νὰ ἐπικρατήσουν, ὥστε νὰ καταστῆ ἐπιωφελεῖς καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ δημιουργία αὐτῆς τῆς ἀγορᾶς. Ἡ μὴ εἰσοδος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀδιαφορία πρὸς τὰ συμβαίνοντα εἶναι πράξις πού θὰ δημιουργήσῃ, κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν, μεγαλυτέρας δυσκολίας εἰς τὴν οἰκονομίαν μας.

Συνεπῶς μὲ βάσιν τὴν κοινὴν ἀγορὰν ὀφειλομεν νὰ μελετήσωμεν τὰς ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς οἰκονομίας μας ἐκ τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. διὰ νὰ σχηματίσωμεν ὀρθὴν κρίσιν διὰ τὴν εἰσοδὸν ἢ μὴ εἰσοδὸν μας. Καὶ πάλιν θὰ πρέπη νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅχι πῶς ἔχει σήμερα ἡ οἰκονομία μας, ἀλλὰ πῶς δύναται νὰ σχηματισθῆ αὕτη, δι' ὑποβοηθήσεως, προγραμματισμοῦ καὶ ὀργανώσεως κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ὀρισθησομένης μεταβατικῆς περιόδου, ὅτε μόνον θὰ ὑπάρξῃ πλήρης ἀπελευθέρωσις ἀγαθῶν, κεφαλαίων καὶ ἀνθρώπων. Μ' ἄλλα λόγια τὸ πρόβλημα μετατίθεται, εἰς ποῖα μέσα μᾶς χρειάζονται καὶ πῶς πρέπῃ νὰ τὰ χρησιμοποιήσωμεν καὶ εἰς πόσον χρονικόν διάστημα, ὥστε ἡ οἰκονομία μας ἀναπτυσσομένη καὶ ἐπεκτεινομένη δι' ὀρθολογικῆς ὀργανώσεως καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ νὰ καταστῆ διεθνῶς συναγωνιστικὴ καὶ νὰ μὴ ἀνατραπῆ ἐκ τῆς εἰσόδου μας εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ.

Καὶ αὐτὰ πρέπῃ νὰ ἐπιδιώξωμεν νὰ γίνουν ἀποδεκτὰ κατὰ τὰς διεξαγομένας ἤδη πρὸς σύστασιν τῆς συζητήσεις εἰς Παρισίους. Ἐχω δὲ τὴν γνώμην, ὅτι ὑπάρχει εὐρύτατον στάδιον ἐπιβολῆς ὀρθῶν ἀπόψεων, ὄχι μόνον διότι διὰ πολιτικούς λόγους εἶναι ἀναγκαῖα ἡ συμμετοχὴ καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ διότι θὰ εὐρωμεν πρὸς τὰς ἀπόψεις μας ἐνθέρμους ὑποστηρικτὰς τὰ περισσότερα κράτη καὶ ὅλας τὰς διεθνεῖς ὀργανώσεις ἐργοδοτικὰς καὶ ἐργατικὰς, πού ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν στερέωσιν τῆς ἀγορᾶς ἐπὶ βάσεων γενικοῦ συμφέροντος. Ἀρκεῖ νὰ ἐμφανισθῶμεν μελετημένοι καὶ ὄχι προχειρολογοῦντες ὡς συνήθως.

Ἄν πάλιν παρ' ὅλα αὐτὰ νομίζωμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει δι' οἰουδήποτε μέσου καὶ ὀργανώσεως δυνατότης ἀναπτύξεώς μας ἐπὶ διεθνῶς συναγωνιστικῆς βάσεως ἢ δὲν μᾶς παρέχονται τὰ πρὸς τοῦτο μέσα ἢ ὁ ἀναγκαῖος χρόνος πρὸς ἀνάπτυξιν μας, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ πρέπη νὰ σκεφθῶμεν τί πρέπῃ νὰ πράξωμεν διὰ νὰ ἐπιζήσωμεν ἀπομεινωμένοι ἀπὸ τὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν. Διότι ἡ μοιρολατρικὴ ἀναμονὴ τοῦ θανάτου δὲν εἶναι λύσις, ὅπως δὲν εἶναι ὀρθὴ καὶ ἡ ἀποψις ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιζήσωμεν, ἂν ἐξακολουθήσουν νὰ βαδίζουν τὰ πράγματα ὡς ἔχουν εἰς τὴν χώραν μας.

Δυστυχῶς ἐπὶ τῶν οὕτω τιθεμένων προβλημάτων δὲν ἐδόθη ἀπάντησις οὔτε ἀπὸ τὰς συσταθείσας κρατικὰς ἐπιτροπὰς οὔτε ἀπὸ ἄλλους σχολιαστὰς καὶ μελετητὰς τοῦ προβλήματος.

Ἐτσι τὸ πρόβλημα ἀναμεινῇ τὴν λύσιν του καὶ ὑπεύθυνος πρὸς τοῦτο καθίσταται ἡ Κυβέρνησις. Ἡ γενικὴ ἐντύπωσις εἶναι ὅτι ἡ χώρα μας δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ., ἂν πραγματοποιηθῆ καὶ εἰσέλθῃ μάλιστα καὶ ἡ Τουρκία, καὶ ὀφείλει ἀπὸ τοῦδε νὰ καταστρώσῃ πρόγραμμα καὶ νὰ ὀργανωθῆ, ὥστε ἡ εἰσοδὸς μας νὰ ἀποβῆ ἐπιωφελεῖς διὰ τὴν οἰκονομίαν μας ἢ τοῦλάχιστον ὄχι βλαπτικὴ.

Σκοπὸς τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς.

Δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ σᾶς ἀπασχολήσω καὶ ἐγὼ ἐπὶ τῶν γενικῶν προϋποθέσεων καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς ὑπὸ Ἴδρυσιν Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, ἐπειτα ἀπὸ ὅσα ἐλέγχθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην ἀπὸ τοὺς προηγουμένους ἀπὸ ἐμὲ ὁμιλητὰς καὶ ἀπὸ ὅσα ἔχουν γραφῆ σχετικῶς ἐπ' αὐτοῦ.

Θεωρῶ ὅμως ὑποχρέωσιν, πρὶν εἰσελθῶ εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν εἰδικῶν προβλημάτων τὰ ὁποῖα δημιουργοῦνται ὡς πρὸς τὴν ἀπασχόλησιν καὶ τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν ἐκ τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινῆς ἀγορᾶς, νὰ τονίσω ὅτι ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ, διευρυνομένη καὶ πέραν τῶν ἐξ Κρατῶν (Βελγίου, Γαλλίας, Δυτικῆς Γερμανίας, Ἰταλίας, Λουξεμβούργου καὶ Ὀλλανδίας) τόσον ἀπὸ ἀπόψεως χριστιανικοῦ ἰδεώδους, συγκεντρουμένου εἰς μίαν ἀγέλην καὶ ἕνα ποιμένα, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἐνθουσιάζη, ὅσους πιστεύουν εἰς αὐτά.

Ἄλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως πολιτικῆς σκοπιμότητος καὶ οἰκονομικῆς ἀνάγκης ἐνθουσιάζει πάλιν ὅσους θέλουν νὰ ἐπιβιώσῃ ἡ Εὐρώπη εἰς τὸν παγκόσμιον περὶ ὑπάρξεως ἀνταγωνισμὸν καὶ νὰ καταστῇ πολιτικῶς καὶ οἰκονομικῶς ἰσχυρὴ καὶ αὐτὴ ἰσχυρὴ ἐπ' ὠφελείᾳ ὄχι μόνον τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης, ἀλλ' ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος. «**Σκοπὸς μίας κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς πρέπει νὰ εἶναι - διακηρύσσουν εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν Ἐξωτερικῶν τῶν ἐξ Ἣωρῶν οἱ ἀρχηγοὶ τῶν Κυβερνητικῶν Ἀποστολῶν-ἡ δημιουργία μίας εὐρείας ζώνης κοινῆς παραγωγικῆς προσπαθείας, ἣτις θ' ἀποτελῇ μίαν ἰσχυρὰν ἐνότητα παραγωγῆς, θὰ ἐπιτρέπη μίαν συνεχῆ αὔξησιν αὐτῆς με συνακόλουθον μίαν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου καὶ τὴν ἀνάπτυξιν ἀρμονικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν χωρῶν τὰς ὁποίας συνενώνει».**

«**Ἡ κοινὴ ἀγορὰ θὰ ἔχη τὴν δυνατὴν τῆς δημιουργίας νέων μέσων διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ὑπανατιτύκων περιοχῶν καὶ τῶν ἀχρησιμοποίητων δυνάμεων ἐργασίας καὶ τέλος θεμελιώνει ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, κεφαλαίων καὶ ἀνθρώπων».**

Καὶ διὰ νὰ μὴ μείνῃ καμμία ἀμφιβολία ὡς πρὸς τοὺς ἐπιδιωκόμενους ὡς ἄνω κατὰ κοινὴν παραδοχὴν ὀρθοὺς γενικοὺς σκοποὺς, τονίζεται εἰς τὴν ἔκθεσιν ὅτι διὰ νὰ ἐπιτευχθοῦν ὅλα τὰ ἀνωτέρω: «**Θὰ πρέπει νὰ διευκολυνθῇ δι' ὁμαδικῆς εὐθύνης ὅλων τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν ἡ ἀναγκαῖα ἀλλαγὴ ἐνασχολήσεως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις».** Καὶ πέραν τούτου ἀναγνωρίζεται ὅτι: «**Ἡ πραγματοποίησις τῶν βασικῶν ἐπενδύσεων εἰς τὰς ὑνανεπτυγμένας περιοχὰς καὶ ἡ ἀπορρόφησις τῶν ἀνέργων ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν διὰ νὰ ἐξασφαλισθοῦν οἱ ὅροι τῆς ἐλευθέρου κυκλοφορίας, πού θὰ ἐφαρμοσθοῦν προοδευτικῶς καὶ ἐπὶ τῶν φορέων τῆς παραγωγῆς-κεφαλαίων καὶ ἀνθρώπων».**

«**Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ὅρους ἐργασίας, ἡ αὐθόρμητος τάσις τῆς ἐναρμονίσεως τῶν κοινωνικῶν συστημάτων καὶ τῶν μισθολογικῶν ἐπιπέδων καὶ ἡ δρᾶσις τῶν συνδικάτων θὰ εὐνοηθοῦν ἀπὸ τὴν προοδευτικὴν δημιουργίαν μίας κοινῆς ἀγορᾶς, ὥστε ἡ ἐνοποίησις, ἣτις εἶναι φυσικὸν νὰ ἐπέλθῃ, χωρὶς νὰ προσβάλλῃ ἐν οὐδεμίᾳ ᾠρᾷ τοὺς ὅρους ζωῆς καὶ ἐργασίας, θέλει συντελέσει σημαντικῶς εἰς τὴν διαδοχικὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν κινήσεων τῶν ἐργατικῶν χειρῶν».**

Όταν λοιπόν πάντα ταῦτα διακηρύσσονται εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἀρχηγῶν τῶν Κυβερνητικῶν Ἀποστολῶν καὶ συμπεριλαμβάνονται ὡς σκοποὶ εἰς τὴν ὑπογραφείσαν ὑπὸ τῶν ἐξ χωρῶν σύμβασιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας καὶ ὅταν εἶναι βέβαιοι, ὅτι ἡ χρησιμοποίησις τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας θὰ γίνῃ πιὸ εὐχερῆς πρὸς ὠφέλειαν ὅλης τῆς Εὐρώπης διὰ τῆς ἰδρύσεως Κοινῆς Ἀγορᾶς, δὲν νομίζω ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ μείνῃ Εὐρωπαῖος, ζήσας τὴν φρίκην τῆς ἀλληλοσπαραχθείσης εἰς δύο πολέμους Εὐρώπης, συννεπεία τοῦ διαφορισμοῦ τῶν οἰκονομικῶν μέσων μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, ὅστις νὰ μὴ ἐνθουσιασθῇ καὶ νὰ μὴ ἀναφωνήσῃ «Νῦν ἀπολύοις τὸν δούλον σου Δέσποτα». Καὶ εὐλόγως γεννᾶται εἰς ὅλους σας τὸ ἐρώτημα: Διατί, ἀφοῦ ἔτσι ἐμφανίζονται τὰ πράγματα, ὑπεδέχθη τὴν ὑπογραφὴν τῆς συμβάσεως περὶ δημιουργίας Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας καὶ τὰς πληροφορίας περὶ δημιουργίας Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν εἰς πολλὰς Εὐρωπαϊκὰς Χώρας καὶ ἐιδικώτερον εἰς τὴν χώραν μας ἀντὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ἢ δυσπιστίας καὶ τὸ δέος;

Κυριώτερα αἷτια δυσπιστίας καὶ δέους τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν.

Πολλὰ ἐξηγήσεις ἐδόθησαν καὶ δύνανται νὰ δοθοῦν εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτό. Περιορίζομαι εἰς δύο, πού κατὰ τὴν γνώμην μου ἐξηγοῦν περισσότερο τὴν δημιουργηθεῖσαν ψυχολογικὴν κατάστασιν τῆς ἀμηχανίας εἰς τὴν χώραν μας διὰ τὴν ἰδρυσιν κοινῆς ἀγορᾶς.

Ἡ πρώτη ἀναφέρεται εἰς τὴν δυσπιστίαν, ἡ ὁποία λόγῳ πείρας κατέχει ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ ἐιδικώτερον ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ὡς πρὸς τὴν εἰλικρίνειαν τῶν προθέσεων τῶν κρατῶν - μελῶν τοιούτων Εὐρωπαϊκῶν Ἐνώσεων καὶ κυρίως τῶν Μεγάλων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐξαγγελλομένων μὲ πανηγυρικὸν χαρακτῆρα πανευρωπαϊκῶν σκοπῶν. Παχιά λόγια καὶ ἀποτέλεσμα μηδέν, ὅταν μάλιστα πρόκειται διὰ προσκαίρου θυσίας οὐχὶ τοῦ ἀναγκαίου, ἀλλ' ἀπλῶς τοῦ περισσεύματός των νὰ ὑπηρετήσουν ὑπερβολικοὺς σκοπούς. Πρόκειται δηλαδὴ δι' ἓνα φαινόμενον ἠθικόν, πού χαρακτηρίζει τὴν ἐποχὴν μας.

Πρόσφατον παράδειγμα ἡ μὴ πλήρης οἰκονομικὴ ἀπόδοσις, δύναμαι νὰ εἶπω, τοῦ σχεδίου Μάρσαλ καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ ἐιδικώτερον εἰς τὴν χώραν μας. Λόγῳ τοῦ στενοῦ ἐθνικιστικοῦ πνεύματος, πού κάνει κάθε εὐρωπαϊκὴν χώραν νὰ μὴ θέλῃ νὰ παραιτηθῇ ἀπὸ ὁποιοδήποτε πλεονέκτημα, φανταστικόν ἢ πραγματικόν, διὰ τὸ καλὸν τοῦ συνολικοῦ συμφέροντος τῆς Εὐρώπης, ἐματαιώθη ὁ ἐκσυγχρονισμὸς πολλῶν βιομηχανιῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ἡ ἰδρυσις νέων, ὅπως ἐματαιώθη ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις καὶ ἐκβιομηχάνισις πολλῶν χωρῶν, καίτοι ἦτο τοῦτο ἐντὸς τῶν σκοπῶν τοῦ ἰδρυθέντος διὰ τὴν διοχέτευσιν εἰς τὰς διαφόρους χώρας κεφαλαίων τοῦ σχεδίου Μάρσαλ ΟΕΟΣ. Τὰ εἰδικὰ ἔθνηκα συμφέροντα τῶν κρατῶν - μελῶν τοῦ ΟΕΟΣ ἀντέδρασαν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ματαιωθῇ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν κατὰ κοινὴν παραδοχὴν ὀρθῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ΟΕΟΣ καὶ νὰ ἐδραιωθῇ ἡ πεποίθησις, ὅτι ἡ Εὐρώπη εἶναι ἀνώριμος διὰ πράξεις γενικοῦ εὐρωπαϊκοῦ συμφέροντος.

Ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ἐνισχύεται καὶ πάλιν ἀπὸ τὴν προσεκτικὴν ἔρευναν καὶ ἐξέτασιν τῶν προσπαθειῶν τῶν διαφόρων Κρατῶν διὰ τὴν δημιουργίαν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς ὑπὸ ἰδρυσιν Ἐλευθέρων Ζώνης Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν.

Παρὰ τὴν ὀρθότητα τῶν γενικῶν σκοπῶν διαβλέπει κανεὶς εἰς τὰς προσπαθείας τῶν μεγάλων μάλιστα καὶ ἰσχυρῶν κρατῶν νὰ ἐπιτύχουν

την υπογραφήν λεοντίων συμβάσεων και να δημιουργήσουν οικονομικά καταστάσεις, που θα καταστήσουν τās πτωχάς χώρας πτωχότερας και τās πλουσίας πλουσιωτέρας. Και όχι να δημιουργήσουν διά πραγματικών, προσωκαίρων άλλως τε, θυσιών καταστάσεις έξυπηρετούσας τὰ καλῶς ἐννοούμενα κοινὰ εὐρωπαϊκὰ συμφέροντα. Ἀναφέρω χαρακτηριστικά, ὅτι διατηρεῖται διά τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἡ Ἐθνικὴ Κυριαρχία ὡς πρὸς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν τιθεμένων σκοπῶν, προγραμματίζονται ἀνεπαρκῆ οικονομικά μέσα πρὸς ὑποβοήθησιν τῶν ἐχουσῶν ἀνάγκην χωρῶν, προβάλλεται ἔντονος ἀντίδρασις διά τὴν ἐλευθέραν διακίνησιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἰς τὴν ὑπὸ ἴδρυσιν ΕΖΕΣ και ἐν ἐνὶ λόγῳ δὲν παρέχεται ἀσφάλεια, ὅτι τὰ ἐξαγγελλόμενα και θὰ ἐφαρμοσθοῦν ἐπιτυχῶς και ἐπωφελῶς δι' ὅλας τὰς χώρας. Δι' ὃ και ἡ δυσπιστία.

Ἡ δευτέρα ἐξήγησις, ἡ και κυριώτερα κατ' ἐμέ, εἶναι ὅτι ἔλλειπει ὁ δυναμισμός. Ἀρέσει εἰς ὅλους τοὺς Εὐρωπαίους και κυρίως εἰς τοὺς Ἕλληνας νὰ δουλεύωμεν εἰς τὴν ρουτίνα, τὴν ὁποίαν θεωροῦμεν και εὐεργετικὴν. Αὐτὸ πού ἐσυνηθήσαμε νὰ κάνωμεν ἐπὶ χρόνια, θέλομεν και νὰ τὸ συνεχίσωμεν, ἐνῶ οἱ γύρω μας προοδεύουν. Κινδυνεύομεν, ὅπως χακκαριστικά ἐτόνισεν ὁ κ. Βάλτερ Σκέβενελς, Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Περιφερειακῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὀργανώσεως τῆς Διεθνοῦς Συνομοσπονδίας Ἐλευθέρων Ἐργατικῶν Συνδικάτων, εἰς ὁμίλιαν του ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ εἰς τὴν χώραν μας, νὰ γίνουμε σὲ μερικὰ χρόνια ἡ σύγχρονη Κίνα, πού ἔμεινε 4.000 χρόνια πίσω, διότι ἔμεινε προσκεκολλημένη εἰς τὴν παράδοσιν.

Δὲν εἶναι, δηλαδὴ, αἱ ἀντιδράσεις μόνον τῶν διαφόρων χωρῶν και αἱ ἐσωτερικαὶ ἀνωμαλίες, πού ἐματαίωσαν τὴν οικονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας μας και τὸν συγχρονισμόν τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ μας, ἀλλὰ και τοῦτο: Κυριαρχεῖ μέσα μας τὸ πνεῦμα τοῦ μὴ θίγε τὰ κακῶς κείμενα, ἡ πνευματικὴ ὀκνηρία, ἡ ἔλλειψις τόλμης και φαντασίας, ἡ ἀρνησις ἀναλήψεως πρωτοβουλίας, ἡ μικροκομματικὴ ἀντίληψις, ἡ ὠφελιμιστικὴ διάθεσις, πού μᾶς κάνουν νὰ θυσιάζωμεν εἰς τὰ συμφέροντα μας και τῶν εὐνοουμένων μας προσώπων τὰ κοινὰ συμφέροντα. Πέραν αὐτῶν ἡ ἔλλειψις προγραμματισμοῦ και ὀργανώσεως και ἡ μὴ ἐκτίμησις τῆς ἐπιτελικῆς σκέψεως.

Εἰς τὰς αἰτίας αὐτὰς κυρίως και οὐχὶ εἰς ἄλλας πρέπει νὰ ἀναζητήσωμεν ὅτι ἔχομεν ἀκόμη τεχνικὸν ἐξοπλισμόν ξεπερασμένο, παραμένονμεν ἀνοργάνωτοι και ἀμέθοδοι, μὲ συμπτωματικὴν ἀν ὄχι ἀναρχουμένην τὴν παραγωγικὴν μας προσπάθειαν, πού μᾶς καθιστᾷ ἀνετοιμούς νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν ἡ εἰς τὴν Ἐλευθέραν Ζώνην Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ Χώρα μας, διασφαλιζόμενων τῶν σκοπῶν τῆς, δὲν εἶναι δυνατόν παρά νὰ ὠφελῆθῃ τελικὰ ἐκ τῆς συμμετοχῆς τῆς.

Ἐλλείπει ἡ πίστις εἰς τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν μας και εἰς τὰς πλουτοπαραγωγικὰς μας δυνάμεις. Μᾶς χρειάζεται ἓνα δυνατόν τράνταγμα διά νὰ καταλάβωμε, πῶς ἐπὶ τέλος πρέπει νὰ προχωρήσωμε μὲ ταχύ βῆμα. Ἡ κοινὴ εὐρωπαϊκὴ ἀγορὰ και οἱ ἐξ αὐτῆς κίνδυνοι ἄς ἐλπίσωμε ὅτι θὰ ξυπνήσουν μέσα μας τὰς νεκρωμένας δυνάμεις διά μίαν συνεχῆ πρόοδον και ἀνάπτυξιν.

Θέσις τῆς Διεθνοῦς Συνομοσπονδίας Ἐλευθέρων Ἐργατ. Συνδικάτων.

Τὰ Ἐλεύθερα Διεθνῆ Συνδικάτα, εἰς τὰ ὁποία μετέχει και ἡ Γενικὴ Συνομοσπονδία Ἐργατῶν Ἑλλάδος, ὡς ἡ ζωντανότερα ἐκδήλωσις τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης, τάσσονται ὑπὲρ τῆς ΕΖΕΣ, διότι πιστεύουν ὅτι μὲ τὴν ἐλευθέραν διακίνησιν ὄλων τῶν προϊόντων - βιομηχανικῶν και γεωργικῶν - κεφαλαίων και ἀνθρώπων - ἡ κοινὴ πανευρωπαϊκὴ αὐτὴ ἀγορὰ θὰ ἔχη ὡς

ἀποτέλεσμα νὰ καταλήξῃ εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν βιομηχανικῆς εἰδικεύσεως μεταξύ τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Αὐτὸ πάλιν θὰ ὀδηγήσῃ εἰς μεγαλύτεραν παραγωγικότητα καὶ εἰς ἀνώτερον βιοτικὸν ἐπίπεδον καθ' ὅλην τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην. Μ' ἄλλα λόγια τὰ Ἐλεύθερα Ἐργατικά Συνδικάτα τῆς Εὐρώπης εἶναι πεπεισμένα, ὅτι μία στενώτερη εὐρωπαϊκὴ συνεργασία θὰ συμβάλῃ εἰς μεγάλον βαθμὸν εἰς τὴν βελτίωσιν καὶ ἐξομοίωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν κοινωνικῶν συνθηκῶν γενικὰ καὶ εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῶν ἐθνικῶν ἀνταγωνισμῶν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βέβαια ὅτι ἡ κοινὴ αὐτὴ ἀγορὰ θὰ θεμελιωθῇ ἐπάνω εἰς ρεαλιστικὰς καὶ προοδευτικὰς γραμμάς.

Μέσα καὶ ὄργανα τῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς.

Εἶναι αὐτονόητον, ἀνεπτύχθη ἄλλως τε καὶ ἀπὸ τοὺς προηγουμένους ἀπὸ ἐμὲ ὁμιλητὰς, ὅτι ἡ δημιουργία τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς θὰ δημιουργήσῃ προβλήματα, εἰς τὰς κατ' ἴδιαν ἐθνικὰς καὶ ἀτομικὰς οἰκονομίας, τὰ ὁποῖα οἱ ἴδρυταὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας διὰ τῆς ὑπογραφείσης ἤδη συμβάσεως προσεπάθησαν διὰ κλιμακώσεως τῶν ἐν γένει ἀπελευθερώσεων ἐντὸς δωδεκαετίας ἢ δεκαπενταετίας νὰ ἐπιλύσουν, ὥστε μὲ τὴν λήξιν τῆς μεταβατικῆς αὐτῆς περιόδου νὰ λειτουργῇ ἀδέσμευτη ἡ κοινὴ αὐτὴ ἀγορὰ ἐπ' ὠφελείᾳ ὅλων τῶν μετεχουσῶν χωρῶν.

Τοῦτ' αὐτὸ μελετοῦν καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Κρατῶν τοῦ ΟΕΟΣ διὰ νὰ προβοῦν εἰς τὴν ἴδρυσιν τῆς ΕΖΕΣ.

Δὲν ὑπεισέρχονται εἰς τὴν ἐξέτασιν ὅλων τῶν προβλημάτων, ποὺ δημιουργοῦνται, παρὰ εἰς ὅ,τι ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπασχόλησιν καὶ τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν καὶ κυριώτερον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν χώραν μας.

Πρωταρχικὰ τονίζω τοῦτο: Ὅτι οὔτε ἡ ἐνοποίηση τῆς Εὐρώπης οὔτε ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ ἀποτελοῦν αὐτοσκοποὺς. Κύριος ἀντικειμενικὸς σκοπὸς εἶναι ἡ αὔξησις τῆς εὐημερίας εἰς τὴν Εὐρώπην, ἡ σημαντικὴ ὑψωσις τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ὅλων τῶν λαῶν τῆς καὶ ἡ ἀνάκτησις τῆς θέσεώς τῆς μέσα εἰς τὸν κόσμον.

Ἡ ὑπογραφεῖσα σύμβασις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν αὐτῶν ἐκτὸς τῶν ἄλλων καθιερώσει τὴν ἐλευθέραν κίνησιν τῶν κεφαλαίων καὶ ἰδρύει Τράπεζαν Ἐπενδύσεων καὶ Ταμεῖον Ἀναπροσαρμογῆς ἐπὶ σκοπῶν νὰ βοηθήσῃ τὰς ἐπιβαλλομένας ἀλλαγὰς καὶ ἀναμετατροπὰς ἐντὸς τῆς μεταβατικῆς περιόδου καὶ νὰ ὑποβοηθήσῃ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν, ὥστε ἡ πλήρης ἀπασχόλησις νὰ ἐπιτευχθῇ δι' ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης.

Εἰδικώτερον προβλέπεται ἡ προικοδότησις τῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων διὰ συνεισφορῶν τῶν Κρατῶν - Μελῶν μέχρι τοῦ ἐνὸς χιλιοστοῦ τοῦ ἐθνικοῦ προϊόντος των καὶ ἡ ἐξεύρεσις καὶ ἄλλων κεφαλαίων ἐκ δανεισμοῦ ἀπὸ τὴν διεθνή κεφαλαιοαγοράν. Ἡ Τράπεζα αὐτὴ θὰ ἐνεργῇ ἐν συνεργασίᾳ μὲ ἄλλους Διεθνεῖς Ὄργανισμοὺς καὶ κυρίως μὲ τὴν Διεθνή Τράπεζαν Ἀνοικοδομήσεως καὶ Ἀναπτύξεως καὶ θὰ χρηματοδοτῇ ἔργα ἀναπτύξεως ὑπαναπτύκτων περιοχῶν. Προσέτι θὰ παρέχῃ δάνεια ἢ βοήθειαν δι' ἐκσυγχρονισμὸν ἐπιχειρήσεων.

Τὸ Ταμεῖον Ἀναπροσαρμογῆς σκοπὸν ἔχει τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων ὅλων τῶν χωρῶν καὶ εἰδικώτερον τῶν ὑπαναπτύκτων, ποὺ θὰ δημιουργηθοῦν εὐθὺς ἀμέσως μὲ τὴν ἴδρυσιν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς καὶ κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον. Τὸ Ταμεῖον αὐτὸ θὰ σχηματίσῃ

κεφάλαιον από συνεισφοράς τῶν κρατῶν - μελῶν κατ' ἀναλογίαν τοῦ συνόλου τῶν μισθῶν καὶ τῶν νομίμων ἢ συμβατικῶν κοινωνικῶν εἰσφορῶν καὶ φόρων καὶ θὰ διευκολύνῃ διὰ παροχῆς δανειῶν ἢ βοήθειας τὰς ὑπὸ τῆς οικονομικῆς προόδου ἀπαιτουμένης ἀλλαγῆς τῶν ἐπιχειρήσεων, διὰ προστασίας τῶν εἰς αὐτὰς ἐργαζομένων ἀπὸ τοὺς κινδύνους ποὺ εἶναι συνακόλουθοι τῶν ἀλλαγῶν αὐτῶν.

Εἰδικώτερον θὰ χορηγῆ δάνειον ἢ βοήθειαν μέχρι 50% τοῦ κοινωνικοῦ κόστους:

α) Εἰς περίπτωσιν καθολικοῦ κλεισίματος μιᾶς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐνὸς ἰδρύματος.

β) Μερικοῦ κλεισίματος ἢ μειώσεως ἀπασχολήσεων κατ' ἐλάχιστον 10% τῶν ἐπιτεύξεων καὶ 10 προσώπων ἀπασχολουμένων.

Ἐπίσης προβλέπεται ὅτι:

Τὸ Ταμεῖον θὰ μετέχῃ α) εἰς τὴν κάλυψιν τῶν δαπανῶν τῆς ἐπανεγκαταστάσεως, εἰς ἣν περίπτωσιν οἱ ἐργαζόμενοι ἤθελον ὑποχρεωθῆν ἢ ἀλλάξουν τόπον διαμονῆς, καί,

β) Εἰς τὴν κάλυψιν τῶν ἐξόδων ἐπαγγελματικῆς μετεκπαιδεύσεως, εἰς ἃς περιπτώσεις οἱ ἐργαζόμενοι ἤθελον ὑποχρεωθῆν ἢ ἀλλάξουν ἐπάγγελμα.

Εἰς περιπτώσεις μειώσεως ἢ προσωρινῆς διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν μιᾶς ἐπιχειρήσεως προβλέπεται ἡ χορηγήσις βοήθειαις ὑπὸ τοῦ Ταμείου πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἐργατῶν, μέχρις ὅτου ἐπαναπροσληφθοῦν.

Ἐννοεῖται ὅτι πάντα ταῦτα θὰ λαμβάνουν χώραν ὑπὸ ὠρισμένης διαδικασίας καὶ ἐξασφαλίσεις, ποὺ προβλέπονται εἰς τὴν Σύμβασιν.

Δυστυχῶς θὰ πρέπη νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι πάντα ταῦτα, καίτοι ὡς σύλληψις ἀντιμετωπίσεως τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων εἶναι ὀρθά, ὕστερον ἀπὸ ἀπόψεως τελεσφόρου ἐφαρμογῆς.

Τὰ κεφάλαια τῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων εἶναι ἐντελῶς ἀνεπαρκῆ, ἀλλως τε κατὰ τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν διετέθησαν διὰ τὴν Γαλλίαν. Τὰ κεφάλαια τοῦ Ταμείου Ἀναπροσαρμογῆς ἐντελῶς ἀνεπαρκῆ καὶ ἀβέβαια.

Ἔτσι τὰ μέτρα αὐτὰ δὲν κρίνονται ἱκανοποιητικὰ καὶ ἐξασφαλιστικὰ πρὸς ἐπιτυχῆ καὶ ὀλοκληρωτικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων ποὺ θὰ προκύψουν ἀπὸ τὴν πραγματοποιήσιν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς καὶ ἀπὸ τὴν ἀναγκαίαν συνεπιεῖα αὐτῆς ἀναπροσαρμογῆν ὠρισμένων οικονομικῶν τομέων ἢ ἐπιχειρήσεων.

Ἡ εὐθύνη διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν κοινωνικῶν προβλημάτων ἀφίεται σχεδὸν ὅλη εἰς τὰ Κράτη, τὰ ὅποια διατηροῦν καὶ τὴν κυριαρχίαν των ἐπὶ τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν θεμάτων αὐτῶν.

Ἐλευθέρᾳ διακίνησις ἐργαζομένων.

Βεβαίως πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως, ποὺ εἶναι ὁ κύριος σκοπὸς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, καὶ πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως ὅλης τῆς Εὐρώπης καθιερώθη διὰ τῆς κοινῆς ἀποφάσεως καὶ ἡ ἐλευθέρᾳ διακίνησις τῶν ἐργαζομένων.

Διὰ τῶν ἀρθρῶν 48, 49, 50 καὶ 51 τῆς ὑπογραφείσης εἰς Ρώμην Συμβάσεως Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας καθωρίσθησαν γενικῶς τὰ τῆς διακινήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.

Εἰς τὸ ἀρθρον 48 καθορίζεται, ὅτι κατὰ τὴν λήξιν τῆς μεταβατικῆς περιόδου τῶν 12 ἢ 15 ἐτῶν θὰ πρέπη νὰ ἔχῃ θεμελιωθῆ ἡ ἐλευθέρᾳ διακίνησις τῶν ἐργαζομένων, ποὺ εἶναι ἐκ τῶν κυρίων μέσων τῆς συμβάσεως. Πρὸς πραγματοποιήσιν αὐτοῦ θὰ ληφθοῦν ἐν τῷ μεταξύ μέτρα ἀπὸ τὰ

Κράτη-Μέλη καταργήσεως πάσης φυλετικής διακρίσεως στηριζομένης εις την εθνικότητα, μεταξύ τῶν ἐργατῶν τῶν Κρατῶν-Μελῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐργασίαν, τὴν ἀμοιβὴν καὶ τοὺς ἄλλους ὅρους ἐργασίας.

Τὰ Κράτη-Μέλη ὑποχρεοῦνται ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ὄρων δικαιολογουμένων διὰ λόγους δημοσίας τάξεως, δημοσίας ἀσφαλείας καὶ δημοσίας ὑγείας:

α) Νὰ ἀποδέχωνται ἐργαζομένους τῶν Κρατῶν-Μελῶν πρὸς πλήρωσιν τῶν διαθεσίμων θέσεων.

β) Νὰ ἐπιτρέπουν τὴν ἐλευθέραν μετακίνησιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν.

γ) Νὰ ἐπιτρέπουν τὴν ἐλευθέραν διαμονὴν τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν τῶν διὰ τὴν ἀσκήσιν εἰς τὴν χώραν τῶν μιᾶς ἐργασίας, συμφώνως πρὸς τὰς νομοθετικάς, κανονιστικάς καὶ διοικητικάς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι διέπουν τὴν ἐργασίαν τῶν ἰθαγενῶν ἐργατῶν καὶ

δ) Νὰ ἐπιτρέπουν ὀριστικῶς τὴν διαμονὴν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν τῶν ἐργαζομένων ἐξ ἄλλων Κρατῶν-Μελῶν, ἐφ' ὅσον ἔχουν προηγουμένως ἐξασφαλίσαι μίαν ἐργασίαν ὑπὸ ὄρους, τοῦ θὰ ὀρίζωνται ὑπὸ κανονισμῶν τιθεμένων ὑπὸ δημιουργουμένης πρὸς τοῦτο Ἐπιτροπῆς (Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου).

Πάντα τὰ ἀνωτέρω κατὰ ρητὴν διάταξιν τῆς συμβάσεως δὲν εἶναι ἐφαρμοσίμα διὰ τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας.

Ἐπίσης προκύπτει ἐκ τοῦ κειμένου τῆς Συμβάσεως καὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀρχηγῶν τῶν Κυβερνητικῶν Ἀποστολῶν πρὸς τοὺς Ὑπουργοὺς τῶν ἐσωτερικῶν τῶν ἐξ χωρῶν, ὅτι ἡ ἐλευθέρα διακίνησις ἀφορᾷ τοὺς μισθωτοὺς καὶ οὐχὶ τοὺς ἀσκοῦντας ἀνεξάρτητα ἐπαγγέλματα, ἡ διακίνησις τῶν ὁποίων θέλει καθορισθῆ ἓν συνδυασμῶ μετὰ τὴν ἀσκήσιν εἰς ἐκάστην χώραν-μέλος ὑπηρεσιῶν. Ἦτοι, ὑπηρεσιῶν μεταφορᾶς, ἀσφαλείας, τραπεζικῶν, διανομῆς, ξενοδοχειακῶν, προσωπικῶν φροντίδων, ἐλευθέρων ἐπαγγελμάτων καὶ δημοσιῶν διαχειρίσεων.

Εἰς τὸ ἄρθρον 49 καθορίζεται ὅπως ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως τὸ Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν, τῇ προτάσει τοῦ Οἰκονομικοῦ καὶ Κοινωνικοῦ Συμβουλίου καὶ κατόπιν γνωμοδοτήσεως τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ὑποεπιτροπῆς, προβῆ εἰς ἀποφάσεις, ὥστε διὰ διατάξεων ἢ κανονισμῶν νὰ ληφθοῦν τὰ ἐνδεικνυμένα μέτρα πρὸς πραγματοποιήσιν βαθμηδὸν τῆς ἐλευθέρως διακινήσεως τῶν ἐργατῶν, ὅπως καθωρίσθη αὕτη εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον. Κυρίως θὰ πρέπη:

α) Νὰ ἐξασφαλισθῆ μία στενὴ συνεργασία μεταξύ τῶν ἐθνικῶν διὰ τὰ ἐργατικά ὑπηρεσιῶν.

β) Νὰ καταργηθοῦν, συμφώνως πρὸς ἓνα σχέδιον ἐφαρμοζόμενον βαθμηδὸν αἱ διοικητικαὶ διαδικασίαι καὶ μέθοδοι, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τεθῆ προηγουμένως εἴτε ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴν νομοθεσίαν, εἴτε ἀπὸ διεθνεῖς συμβάσεις, καὶ ἡ διατήρησις τῶν ὁποίων θὰ παρημποδίζε τὴν ἐπιδιωκομένην ἐλευθέραν διακίνησιν τῶν ἐργαζομένων.

γ) Νὰ καταργηθοῦν, συμφώνως πρὸς σχέδιον ἐφαρμοζόμενον βαθμηδὸν, ὅλαι αἱ προθεσμίαι καὶ οἱ λοιποὶ περιορισμοί, οἱ ὁποῖοι προβλέπονται εἴτε ὑπὸ τῶν ἐσωτερικῶν νομοθεσιῶν, εἴτε ὑπὸ συμβάσεων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν συναφθῆ μεταξύ τῶν Κρατῶν-Μελῶν καὶ ἐπιβάλλουν εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν ἄλλων Κρατῶν-Μελῶν ἄλλους ὅρους ἀπὸ ὅ,τι εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἐργάτας διὰ τὴν ἐλευθέραν ἐκλογὴν μιᾶς ἐργασίας. Καὶ

δ) Νὰ ἐφαρμόσων συστήματα κατάλληλα, ὥστε νὰ φέρουν εἰς ἐπαφὴν τὰς προσφορὰς καὶ ζητήσεις ἐργασίας, νὰ διευκολύνουν τὴν ἐξισορρόπησιν τῶν συνθηκῶν ἐργασίας, ὥστε νὰ ματαιοῦνται οἱ μεγάλοι κίνδυνοι, τοῦ ἀπει-

λοῦν ἐκ τῆς δημιουργίας τῆς συμβάσεως τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον καὶ τὴν ἀπασχόλησιν εἰς τὰς διαφόρους περιοχὰς καὶ βιομηχανίας.

Εἰς τὸ ἄρθρον 50 καθορίζεται ὅτι τὰ Κράτη-Μέλη θὰ πρέπει νὰ ὑποβοηθήσουν, ἐντὸς τῶν πλαισίων ἐνὸς κοινοῦ προγράμματος, τὴν ἀνταλλαγὴν νέων τῆν ἡλικίαν ἐργατῶν.

Εἰς τὸ ἄρθρον τέλος 51 καθορίζεται, ὅτι τὸ Συμβούλιον ἀποφασίζει ὁμοφώνως, τῇ προτάσει τῆς Οἰκονομικῆς καὶ Κοινωνικῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν υἰοθέτησιν ὑπὸ τῶν Κρατῶν-Μελῶν τῶν ἀναγκαίων μέτρων εἰς τὸν τομέα τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐλευθέρως διακινήσεως τῶν ἐργατῶν καὶ εἰδικώτερον τὴν καθιέρωσιν ἐνὸς συστήματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιτρέπη εἰς τοὺς μεταναστεύοντας ἐργάτας τὴν διατήρησιν παντὸς κερτημένου δικαιώματός των. Καὶ δὴ:

α) Τὸν ὑπολογισμόν, διὰ τὴν ἔναρξιν καὶ διατήρησιν τοῦ δικαιώματος τῶν κοινωνικῶν παροχῶν, καθὼς καὶ διὰ τὸν καθορισμὸν αὐτῶν, ὄλων τῶν περιόδων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν διαφόρων ἐθνικῶν νομοθεσιῶν (Ἀσφαλιστικῶν Ὁργανισμῶν). Καὶ

β) Τὴν πληρωμὴν τῶν ἐπιχορηγήσεων εἰς τοὺς δικαιούχους, ποὺ διαμένουν εἰς ἐδάφη τῶν Κρατῶν-Μελῶν.

Αὐταὶ εἶναι αἱ διατάξεις, ποὺ συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν σύμβασιν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς τῶν ἑξ Κρατῶν καὶ ποὺ καθορίζουν τοὺς σκοποὺς καὶ τὰ μέσα διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐλευθέρως διακινήσεως τῶν ἐργαζομένων.

Σκοπὸς δὲν εἶναι ἡ εἰς εὐρυτάτην κλίμακα διακίνησις τῶν ἐργαζομένων, ὡς λύσις τοῦ οἰκονομικοῦ προβλήματος τῶν ὑπαναπτύκτων καὶ πιεζομένων ἀπὸ πληθυσμιακὴν πίεσιν χωρῶν, ὅπως ἡ Ἑλλάς.

* Ἄλλως τε τοῦτο δὲν εἶναι ἐφικτόν, διότι ὑπάρχει μεγάλη δυσχέρεια διὰ τὴν ἀλλαγὴν ἐπαγγέλματος ἢ κατοικίας, ἔστω καὶ ἂν αὕτη συμβαίη εἰς τὸ ἔσωτερικὸν μίᾶς καὶ τῆς αὐτῆς χώρας.

Δι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ ὑπερτιμήσωμεν τὴν εὐρύτητα τῶν κινήσεων ἐκ τῶν θεσπιζομένων διατάξεων τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Ἐξ ἄλλου, ἀναγνωρίζεται γενικῶς ὅτι ἡ μετανάστευσις δὲν εἶναι πάντα ἡ ἐνδεδειγμένη οἰκονομικὴ λύσις μίᾶς πιεζομένης ἀπὸ πληθυσμὸν χώρας, διότι ἡ μετανάστευσις γίνεται ἀπὸ τὸν ἐν ἐνεργείᾳ πληθυσμὸν καὶ κατὰ συνέπειαν ὑπάρχει κίνδυνος νὰ αὐξηθῆ ἡ ἀναλογία τοῦ ἐν ἀδρανείᾳ τοιοῦτου. Δι' ὅλας αὐτὰς τὰς αἰτίας τὸ ὀρθότερον εἶναι νὰ καταβάλλωνται προσπάθειαι ἀναπτύξεως καὶ δημιουργίας ἐπὶ τόπου ἀπασχολήσεως.

Εἰς τὴν ἀπόφασιν δὲν ὑπάρχει περιορισμὸς ὡς πρὸς τὴν διακίνησιν τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, εἰδικευμένου ἢ ἀνειδικεύτου. Εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἀρχηγῶν τῶν Κυβερνητικῶν Ἀποστολῶν ὑποστηρίζεται, ὅτι ὑπάρχει κοινὸν συμφέρον εἰς τὴν διευκόλυνσιν τῶν κινήσεων τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ τοῦ ὀλιγώτερον εἰδικευμένου, διότι αὐτὸ κυρίως δυσκολεῖται εἰς τὴν ἐξέυρεσιν ἀπασχολήσεως εἰς τὴν χώραν ὅπου ὑπάρχει ἐκτεταμένη ἀνεργία. Εἰς τὰς χώρας εἰσδοχῆς οἱ ἀνειδικευτοὶ ἐργάται δύνανται νὰ ἀντικαταστήσουν τοὺς γηγενεῖς ἀνειδικεύτους ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ ἀναζητήσουν εἰς τὴν χώραν των ἐπάγγελμα καλύτερον ἀμειβόμενον καὶ ὀλιγώτερον κοπιαστικόν.

* Ἦδη εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν εἰδικῶν προβλημάτων ἀπασχολήσεως καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς, ποὺ γεννῶνται ἐκ τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς διὰ τὴν χώραν μας.

Λ) ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΕΚ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Γενικά

Κατ' ἑμέ δια νὰ κριθῆ, ἐὰν ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν θὰ αὐξηθῆ ἢ ὄχι ἡ ἀπασχόλησις εἰς τὴν χώραν μας, θὰ πρέπει νὰ ἐξετασθῆ πρῶτον, ποία ἡ ἐπίδρασις ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν γεωργίαν, ἐφ' ὅσον συμπεριληφθοῦν εἰς αὐτὴν ὑπὸ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην μορφήν καὶ τὰ γεωργικὰ προϊόντα καὶ ποία, ἂν δὲν συμπεριληφθοῦν. Δεύτερον ποία ἡ ἐπίδρασις εἰς τὴν βιομηχανίαν, τὴν βιοτεχνίαν καὶ κατ' ἀκολουθίαν εἰς τὰς ὑπηρεσίας διακινήσεως τῶν ἀγαθῶν καὶ λοιπὰς τοιαύτας, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν δυνατότητα παροχῆς καὶ τὸ ὕψος τῶν δανείων ἢ βοηθείας ἐκ τῶν δημιουργουμένων πρὸς τοῦτο ὀργανώσεων ἐπενδύσεων καὶ ταμείου ἀρωγῆς. Τρίτον, ποία ἡ ἐπίδρασις ἐκ τῆς προβλεπομένης εἰσροῆς ἰδιωτικῶν κεφαλαίων πρὸς ἐπενδύσεις εἰς τὴν οἰκονομίαν μας καὶ τῆς καθιερωμένης ἐλευθέρως διακινήσεως τῶν κεφαλαίων. Καὶ τέταρτον, ποία ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ἀπασχολήσεως ἐκ τῆς καθιερωμένης ἐλευθέρως διακινήσεως τῶν ἐργαζομένων. Ἐννοεῖται ὅτι διὰ τὴν ἐξέτασιν τῆς ἐπιδράσεως πρέπει νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὁ βαθμὸς ὀργανώσεως καὶ ἡ δυνατότης τῆς οἰκονομίας μας πρὸς συγχροισμὸν καὶ δημιουργίαν νέων παραγωγικῶν ἐπιχειρήσεων διεθνῶς συναγωνισίμων κατὰ τὸ ὀριζόμενον μεταβατικὸν στάδιον τῶν 12 ἢ 15 ἐτῶν.-

Ἄλλὰ καὶ πάλιν ἡ κρίσις μας δὲν θὰ ἦτο σωστή, ἐὰν δὲν ἐξετασθῆ καὶ ἡ περίπτωσις τῆς ἐξελίξεως τῆς ἀπασχολήσεως εἰς τὴν χώραν μας ἐκ τῆς μὴ συμμετοχῆς μας εἰς τὴν κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν, διότι μόνον ἐκ τῆς συγκρίσεως τῶν δύο αὐτῶν ἀποτελεσμάτων θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὀδηγηθῶμεν εἰς ὀρθὴν κρίσιν. Εἶναι φανερόν, ὅτι ἐπιδράσεις εἰς τὴν οἰκονομίαν μας καὶ ἐκ τῆς μὴ συμμετοχῆς μας θὰ ὑπάρξουν. Θεωρῶ περιττὸν νὰ τονίσω, ὅτι καὶ ὁ κρατικὸς μηχανισμὸς καὶ αἱ ἰδιωτικὰ ἐπιχειρήσεις καὶ λοιποὶ ὀργανισμοὶ καὶ ἰδρύματα σπεροῦνται τῶν ἀπαιτήτων στοιχείων πρὸς σωστὴν καὶ ὀλοκληρωτικὴν μελέτην τοῦ θέματος ἀπὸ οἰονδήποτε ἐπιθυμοῦντα τοῦτο.

Ἔτσι θὰ ἐκφράσωμεν κατ' ἀνάγκην γενικὰς ἀπόψεις στηριζόμενας εἰς κατ' ἐκτίμησιν στοιχεῖα.

Ἡ σημερινὴ μορφή τῆς Οἰκονομίας μας

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀπασχολήσεως ἡ χώρα μας παρουσιάζεται, ὅτι ἔχει σήμερα μέγαν ἀριθμὸν ἀνέργων ὑπολογιζομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἔργασίας εἰς 117, 172 ἄτομα, ἐκ τῶν ὁποίων 40 χιλ. καπνεργάται ἐπὶ συνόλου ἐργαζομένων 850.000. Ἡ Γ.Σ.Ε.Ε. ὑπολογίζει εἰς πολὺ ἀνώτερα ἐπίπεδα τοὺς ἀνέργους. Ἐπίσης ἔχομεν καὶ μέγαν ἀριθμὸν ὑποαπασχολουμένων ἀγροτῶν, ὑπολογιζομένων περίπου εἰς 1.000.000 ἀτόμων.

Πέραν δὲ τούτου καὶ ἐκτεταμένην μορφήν παρασιτικῆς ἀπασχολήσεως μεγάλου ἀριθμοῦ ἐργαζομένων. Ἀπὸ ἀπόψεως μορφῆς καὶ λειτουργίας τῆς οἰκονομίας μας, αὕτη, χαρακτηριζομένη ὡς ὑπανάπτυκτος, ἐμφανίζεται παρὰ τὴν χαμηλὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας καὶ τὸ χαμηλὸν ἀνά κάτοικον εἰσόδημα, μὲ ὑψηλὸν κόστος παραγωγῆς καὶ διακινήσεως, λόγῳ τῆς χαμηλῆς παραγωγικότητος καὶ τοῦ ὑψηλοῦ κόστους τῶν λοιπῶν συν-

τελεστών τῆς παραγωγῆς καὶ μὲ πλῆθος πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν ἀνεκμεταλλεύτων.

Καὶ ἐρωτᾶται ἤδη : Τί θὰ συμβῆ ὡς πρὸς τὴν ἀπασχόλησιν, ἐὰν συνδεθῶμεν μὲ τὴν κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν;

Ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκονομίας

Κατὰ τοὺς εἰδικούς ὁμιλητὰς τοῦ θέματος τῶν ἐπιδράσεων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας καὶ ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν συσταθείσης πρὸς τοῦτο εἰδικῆς Κρατικῆς Ἐπιτροπῆς προκύπτει, ὅτι ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν θὰ ὠφεληθοῦν τελικῶς, παρὰ τὸν συναγωνισμόν τῶν Ἰταλικῶν, τὰ προϊόντα μας καπνός, βᾶμβαξ, σταφίς, λαχανικά καὶ φρούτα, ἀντιθέτως δὲ θὰ ὑποστοῦν ζημίαν ὁ σίτος καὶ τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα.

Δεδομένου ὅτι πᾶσα ὠφέλεια ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς τῶν ὡς ἄνω προϊόντων δὲν θὰ ἀποβῆ ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ἀπασχολήσεως μεγαλυτέρου ἀριθμοῦ καλλιεργητῶν, λόγῳ τῆς σημερινῆς ὑποαπασχολήσεως τῶν ἤδη ἀπασχολουμένων μὲ τὰς καλλιεργείας αὐτὰς, ἔχομεν ὡς συμπέρασμα ὅτι θὰ αὐξηθῆ μὲν τὸ εἰσόδημα τῶν ἤδη καλλιεργητῶν τῶν προϊόντων αὐτῶν, δὲν θὰ αὐξηθῆ ὁμοίως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχολουμένων μὲ αὐτὰ.

Ὡστε ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς οὐδεμία ὠφέλεια ἄμεσος ὡς πρὸς τὴν ἀπασχόλησιν θὰ προκύψῃ, πλην τῆς ἐμμέσου τοιαύτης, διότι ἔμμεσος θὰ προκύψῃ ὡς ἐκ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ εἰσοδήματος.

Ὁ σίτος, εἰς τὴν περίπτωσιν εἰσοδῶν καὶ τῆς Τουρκίας εἰς τὴν ἀγορὰν αὐτὴν, θὰ ὑποστῆ, ὡς ὑποστηρίζεται, λόγῳ τοῦ συναγωνισμοῦ τοῦ Τουρκικοῦ, μείωσιν σημαντικὴν τῆς καλλιεργείας του μὲ ἀποτέλεσμα δημιουργίαν ὡς ἐκ τούτου σημαντικῆς ἀνεργίας. Δὲν νομίζω ὁμοίως προσωπικῶς, ὅτι τὰ πράγματα εἶναι τόσο τραγικά, ὅπως ἐμφανίζονται. Βεβαίως ἡ Ἑλλὰς ὡς ἀνήκουσα εἰς τὴν ζώνην τῆς ἐλαίας καὶ τῆς ἀμπέλου δὲν φαίνεται διὰ λόγους κλιματολογικοῦ καὶ ἔδαφολογικοῦ ὡς δυναμένη νὰ καταστῆ σιτοπαραγωγός. Πλὴν ὁμοίως τὰ πράγματα ἀπέδειξαν, ὅτι διὰ καλύτερων ποικιλιῶν σίτου καὶ μεθόδων καλλιεργείας ἡ μέση κατὰ στρέμμα ἀπόδοσις ἀνεβιβάσθη ἀπὸ 60 κιλά τοῦ ἔτους 1930 εἰς 120 κιλά καὶ ὑπάρχουν κατ' εἰδικούς εὐρύτερα περιθώρια περαιτέρω αὐξήσεως διὰ καλύτερας ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἤδη καλλιεργουμένων διὰ σίτου ἔδαφῶν. Ἡδη ἡ μέση ἀπόδοσις τοῦ σίτου κατὰ στρέμμα ἐν Ἑλλάδι εἶναι μεγαλυτέρα τῶν 120 κιλῶν, ποὺ ἀνεφέρθη, ἐὰν ἀφαιρεθῆ ἡ παραγομένη ποσότης τῶν ὀρεινῶν καὶ ἡμιορεινῶν περιοχῶν, τῶν ὁποίων ἡ κατὰ στρέμμα ἀπόδοσις εἶναι πάρα πολὺ χαμηλὴ καὶ ὑποβιβάζει τὴν συνολικὴν μέσιν ἀπόδοσιν, ὥστε ἡ συναγωνιστικότης τοῦ σίτου μας εἶναι μεγαλυτέρα τῆς ἐμφανιζομένης. Ἐπιπροσθέτως ἔχω τὴν τὴν γνώμην, ὅτι χωρὶς μεγάλα νέα ἔξοδα εἶναι δυνατόν συντόμως νὰ αὐξήσωμεν τὴν σημερινὴν κατὰ στρέμμα ἀπόδοσιν εἰς τὰ διὰ σιτοκαλλιέργειαν κατάλληλα ἔδαφῃ, ὥστε ὁ σίτος τελικῶς ἄνευ προστασίας νὰ συναγωνίζεται τὸν ξενικόν καὶ νὰ πληροῖ τὰς ἀνάγκας μας ἄνευ ἀνάγκης ἔξωθεν εἰσαγωγῶν.

Μ' ἄλλα λόγια θὰ περιορίσωμεν τὴν σιτοκαλλιέργειαν εἰς τὰ ἐνδεδειγμένα πρὸς τοῦτο ἔδαφῃ, διὰ περιορισμοῦ τῆς σιτοκαλλιέργειας εἰς τὰ ὀρεινὰ καὶ ἡμιορεινὰ, ὅπου ἀντενδείκνυται, χωρὶς φόβον δημιουργίας ἀνεργίας, διότι ἡ καλλιέργεια τοῦ σίτου εἰς τὰς ὀρεινὰς καὶ ἡμιορεινὰς περιοχὰς δὲν εἶναι ἀποκλειστικὴ. Ὅπου θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ καλλιεργῆται θὰ γίνεται ἀνεξαρτήτως κόστους πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῶν καλλιεργητῶν.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ἐπιτύχωμεν καὶ ἐξυγιάνσιν τῆς σιτοκαλλιέργειας καὶ ἀναπροσαρμογὴν τῆς σιτικῆς μας πολιτικῆς, ἡ ὁποία καθορισθεῖσα μὲ ἄλλα δεδομένα συνεχίζεται καὶ σήμερα, διὰ νὰ δημιουργῆ κατ' ἔτος ποικίλα οἰκονομικὰ προβλήματα.

Ὅσοι σιτοκαλλιεργηταὶ τῶν ὀρεινῶν καὶ ἡμιορεινῶν περιοχῶν στερηθοῦν τῆς σιτοκαλλιέργειας τῶν, θὰ στερηθοῦν μικροῦ μέρους τοῦ εἰσοδήματός των, διότι ὄχι μόνον δὲν εἶναι μονοκαλλιεργηταί, ἀλλὰ καὶ ἡ πρόσδοσός των ἐκ τοῦ σίτου εἶναι ὄχι σημαντικὴ λόγῳ τῆς μικρᾶς καλλιεργουμένης ὑπ' αὐτῶν ἐκτάσεως διὰ σίτου καὶ τῆς χαμηλῆς κατὰ στρέμμα ἀποδόσεως.

Ἐχω δὲ τὴν γνώμην ὅτι εἶναι εὐκόλος ἡ ἀναπλήρωσις τῆς προσόδου των ὄχι μόνον διὰ καλλιέργειας τῶν διὰ σίτου καλλιεργουμένων σήμερον ἐδαφῶν δι' ἄλλων ἀποδοτικῶν φυτῶν καὶ δὴ χρησίμων εἰς τὴν κτηνοτροφίαν, ὅπου τόσῃ ἀνάγκῃ ἔχομεν, ἀλλὰ καὶ διὰ προσανατολισμοῦ των εἰς ἄλλας ἀπασχολήσεις γεωργοκτηνοτροφικὰς καὶ οἰκοτεχνικὰς, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχη φόβος ἐκ' τοῦ λόγου τούτου δημιουργίας προσθέτου προβλήματος ἀπασχολήσεως ἐκ τῆς μειώσεως τῆς σιτοκαλλιέργειας. Βεβαίως διὰ τὴν πραγματοποίησιν τούτου χρειάζεται ὀργάνωσις καὶ πρόγραμμα.

Ἐκεῖ, πού πράγματι τὸ θέμα ἐμφανίζει κινδύνους εἶναι ἡ κτηνοτροφία, τῆς ὁποίας καὶ ἡ ἀπόδοσις καὶ ἡ ποιότης δὲν εἶναι ἱκανοποιητικαὶ καὶ τὸ κόστος τῆς ὑψηλόν.

Εἶναι βέβαιον ὅτι, ἂν ἀφεθοῦν τὰ πράγματα ὡς ἔχουν, ἡ σταυλικὴ κτηνοτροφία θὰ ὑποστῇ ἄμεσον κλονισμόν λόγῳ τοῦ ὑψηλοῦ τῆς κόστους, ἡ δὲ λοιπὴ κτηνοτροφία θὰ δοκιμασθῇ ἐκ τοῦ συναγωνισμοῦ μὲ κίνδυνον οἱ κτηνοτρόφοι τῶν ὀρεινῶν περιοχῶν, λόγῳ μὴ δυνατότητος διαθέσεως τῶν ὑπερονύτων εἰς ποιότητα προϊόντων τους καὶ ἀπολαύσεως ἱκανοποιητικῶν τιμῶν νὰ ἐγκαταλείψουν τοὺς ὀρεινοὺς ὄγκους των καὶ νὰ δημιουργήσουν ὀξύτατον πρόβλημα ὄχι μόνον ἀπασχολήσεως, ἀλλὰ καὶ γενικωτέρας ἐθνικῆς, κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς σημασίας.

Πάντως ἡ ἐμφανιζομένη καταστροφὴ δὲν εἶναι κατὰ τὴν γνώμην μου ἀναπόφευκτος. Θὰ ἦτο δυνατόν, καὶ εἰς τοῦτο συμφωνοῦν εἰδικοί μελετηταὶ τοῦ προβλήματος, διὰ καταλλήλου ὀργανώσεως καὶ προγραμματισμοῦ καὶ βελτιώσεως τῶν ζώων νὰ συγκρατηθῇ ἡ σταυλικὴ κτηνοτροφία, νὰ ἀναπτυχθῇ δὲ εἰς πολλὰς ὀρεινὰς περιοχὰς ἡ νομαδικὴ καὶ κατ' ἀγέλας τοιαύτη δι' ὑποβοηθήσεως ταύτης δι' αὐτοφουῶς καὶ καλλιεργουμένης βοσκῆς εἰς τὰ περιοριζόμενα ἐκ τῆς σιτοκαλλιέργειας ἐδάφη, ὅπως ἄλλως τε ἐγένετο τοῦτο παλαιότερον εἰς τὴν χώραν μας, ὥστε τὰ δυσμενῆ διὰ τὴν κτηνοτροφίαν μας ἀποτελέσματα νὰ μειωθοῦν, ἂν ὄχι νὰ ἐξαλειφθοῦν.

Ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς Βιομηχανίας.

Σύμφωνα τῶρα μὲ ὅσα ἐλέχθησαν ἀπὸ τοὺς προηγουμένους ἀπὸ ἐμὲ ὀμιλητὰς καὶ ἀπὸ ὅσα διευτυπώθησαν εἰς τὴν ἔκθεσιν ἀπὸ τὴν συσταθεῖσαν πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν, καίτοι στεροῦνται, λόγῳ ἐλλείψεως στοιχείων, ἐπιχειρηματικῆς βάσεως, θὰ πρέπη νὰ δεχθῶμεν, κατ' ἐκτίμησιν καὶ κατὰ γενικὴν ἀναγνώρισιν, ὅτι ἡ βιομηχανία μας θὰ κινδυνεύσῃ ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν καὶ συνεπῶς θὰ δημιουργηθῇ ἐκ τοῦ λόγου τούτου πρόσθετον πρόβλημα ἀπασχολήσεως.

Εἰδικώτερον διαπιστοῦται ἐκ τῆς εἰσόδου μας εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ.:

Πρῶτον ἡ πλήρης ἀδυναμία ἐπιβιώσεως τῶν μηχανολογικῶν βιομηχανίων, τῶν βιομηχανιῶν χάρτου, δερμάτος, ἐλαστικοῦ καὶ εἰδῶν ἐφαρ-

μογής ηλεκτρισμού και των βιομηχανιών παραγωγής και έπεξεργασίας τεχνητών ίνδων, με αποτέλεσμα 30.000 εργαζόμενοι εις αυτάς να στερηθούν της εργασίας των.

Δεύτερον, ή έν μέρει άδυναμία έπιβιώσεως των κλωστοϋφαντουργικών βιομηχανιών και ίδιας των υφαντουργικών τοιούτων, των χημικών βιομηχανιών έπεξεργασίας μετάλλου (πλήν κατασκευής μηχανών), επί των όποιων υπολογίζεται ότι ή επί της σημερινής δραστηριότητας άνάσχεσις θά άνέλθη εις 60%, περίπου, με αποτέλεσμα ο αριθμός των άνέργων να αύξηθη κατά 80-90 χιλιάδες άτομα.

Οί μόνοι κλάδοι κατά την γνώμη της ειδικής κρατικής έπιτροπής, οίτινες δέν θά θιγοϋν έκ της άμέσου συμμετοχής εις την ΕΖΕΣ είναι αί οικοδομικά βιομηχανία (τσιμέντα, κεραμευτική κλπ.), αί βιομηχανία ξύλου (έπιπλα και κουφώματα) και αί βιομηχανία καπνού και ρητίνης, των όποιων οί εργατοϋπάλληλοι υπολογίζονται περι τας 65 χιλιάδας, έναντι των 200 χιλιάδων εργαζομένων έν τῷ συνόλω εις την βιομηχανίαν.

Αν μάλιστα, ως τονίζεται,ληφθή υπ'όψιν ότι ή συνεπεία αύτου σημαντική μείωσις του βιομηχανικού εισοδήματος θά έπιδράση μειωτικώς και επί του εισοδήματος του προερχομένου έξ άλλων παραγωγικών κλάδων (μεταφοράι-έμπόριον) και θά συντελέση οϋτως εις την άνάσχεσιν της έπεκτάσεως και των υπολοίπων βιομηχανιών, που κρίνονται βιώσιμοι, άντιλαμβάνεται πᾶς τις τόν κίνδυνον της οικονομίας μας, εάν οϋτως έχουν τά πράγματα.

Αλλά, Κυρίες και Κύριοι, τά πράγματα οϋτω τιθέμενα οϋδένα πείθουν. Συμφωνῶ με τόν κ. Χρ. Στράτον, ότι δέν υπάρχουν πλήρη στοιχεία διά να μελετήσωμεν τὸ θέμα και ότι χρειάζομεθα πολύν χρόνον διά να καταλήσωμεν εις άσφαλή συμπεράσματα. Αλλά δέν δέχομαι ότι είναι δυνατόν άπό τουῦδε να είπωμεν, ότι τὸ συμφέρον της οικονομίας μας είναι να μη εισέλθωμεν εις την ΕΖΕΣ, διότι θά δημιουργηθῆ πρόσθετος διά την χώραν μας και έκτεταμένη άνεργία.

Τὸ πρόβλημα κατ' έμέ και άπό της πλευρᾶς της άπασχολήσεως έρευνώμενον δέν είναι, αν θά έπιβιώσουν αί υπάρχουσαι βιομηχανία, ως έχουν, άλλ' εάν είναι δυνατόν διά ριζικών μέσων και αναδιαρθρώσεων να προβῶμεν εις έξυγιάνσιν της βιομηχανίας μας και εις θεμελίωσιν αύτης επί διεθνῶν άνταγωνιστικών βάσεων. Και πέραν τούτου, εάν είναι δυνατόν να ιδρύσωμεν νέας και ποίας και εις πόσον χρόνον και με ποία μέσα. Μόνον εάν έτσι έρευνηθῆ τὸ πρόβλημα θά δυνηθῶμεν να κρίνωμεν, εάν έκ της συμμετοχής μας εις Κοινήν Εϋρωπαϊκήν Αγοράν ή όχι θά δημιουργηθῆ πρόσθετον πρόβλημα άπασχολήσεως εις την χώραν μας. Και τοιαύτη έρευνα δέν έγένετο.

Γενικῶς μέχρι σήμερα έπιστεϋετο, ότι ή χώρα μας παρέχει δυνατότητας οικονομικής αναπτύξεως και έκβιομηχανίσεως, ότι αί βιομηχανία μας δι' έκσυγχρονισμού και καλύτερας οργανώσεως είναι δυνατόν να καταστούν διεθνῶς συναγωνιστικά, δι' ο και έζητούσαμε κεφάλαια. Έρωτῶ πῶς είναι δυνατόν σήμερα λόγω της ιδρύσεως της ΕΖΕΣ να είπωμεν τὸ αντίθετον και να αφήνωμεν την έντύπωσιν, ότι αί βιομηχανία μας πρέπει να είναι αιώνιως δασμοβίωτοι και ότι δέν υπάρχουν προϋποθέσεις αναπτύξεως νέων βιομηχανιών. Ασφαλῶς κάποιο σφάλμα έγένετο. Η μάλλον δέν ήρευνήθη τὸ θέμα άπό της όρθης του σκοπιάς.

Ητοι τί δυνάμεθα να έπιτύχωμεν άπό άπόψεως έξυγιάνσεως της βιομηχανίας μας έντός της καθοριζόμενης υπό της συμβάσεως Κοινής Αγορᾶς μεταβατικής προθεσμίας των 12 ή 15 έτών, τί μέσα μᾶς χρειάζονται και άπό ποϋ θά τά άνεύρωμεν, ώστε έμφανιζόμενοι εις τόν ΟΕΟΣ,

εἰς τοὺς κόλπους τοῦ ὁποίου συζητεῖται ἡ ἴδρυσις τῆς ΕΖΕΣ, νὰ ἀξιόσωμεν τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὄρων μας. Καὶ ἡ μελέτη αὐτὴ πρέπει νὰ γίνῃ τὸ ταχύτερον.

Προσωπικῶς πιστεύω, ὅτι βραχυχρονίως θὰ δημιουργηθῇ διὰ τῆς εἰσόδου μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ μεγαλύτερα ἀνεργία εἰς τὴν χώραν μας, μακροχρονίως ὅμως καὶ ἐφ' ὅσον ὑπάρχη πρόγραμμα ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας μας καὶ ἐκβιομηχανίσεως μὲ παράλληλον ἀναδιοργάνωσιν πρὸς ἐπιτυχή ἐκτέλεσιν αὐτοῦ θὰ ὠφεληθῶμεν, διότι θὰ δυνηθῶμεν ἐξ εἰσροῆς εὐρωπαϊκῶν μέσων νὰ ἐκσυγχρονισθῶμεν, ἀναπτυχθῶμεν καὶ ἐκβιομηχανοποιηθῶμεν. Πλουτοπαραγωγικὰ πηγαὶ πρὸς ἀνάπτυξιν ὑπάρχουν κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν. Τὸ πᾶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν δύναμιν προγραμματισμοῦ καὶ ὀργανώσεως, τὴν ἰδικὴν μας. Ἡ εἰσοδὸς μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν θὰ μᾶς δώσῃ τὸ δικαίωμα τῆς ἀξιώσεως τῶν μέσων πρὸς οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν καὶ πλήρη ἀπασχόλησιν, πού ἀποτελεῖ, ὡς ἐξέθεσα ἐν ἀρχῇ, τοὺς κυρίους σκοπούς της καὶ πού πιστεύεται ὅτι θὰ εἶναι οἱ αὐτοὶ καὶ τῆς ΕΖΕΣ.

Βεβαίως τὰ κεφάλαια τῆς δημιουργουμένης Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων κρῖνονται ἀνεπαρκῆ, τίποτε ὅμως δὲν ἀποκλείει νὰ αὐξηθοῦν. Καὶ εἶναι σχεδὸν βέβαιον, ὅτι θὰ εἰσρεύσουν πρὸς τὸν σκοπὸν ἰδρύσεως βιομηχανιῶν ἐξωθεν κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἀφθονοῦν, ἰδίᾳ εἰς τὴν Γερμανικὴν κεφαλαιαγορὰν, συνεπιεῖα τῆς καθιερουμένης ἐλευθέρως διακινήσεως τῶν κεφαλαίων, ἐνῶ ἀντιθέτως οὐδὲνα κίνδυνον διαβλέπω ἐκροῆς Ἑλληνικῶν κεφαλαίων εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας. Ἴσως ἀτομικὰ συμφέροντα νὰ θιγοῦν, ἀλλὰ τελικῶς καὶ ἐν τῷ συνόλῳ ἡ βιομηχανία μας θὰ ὠφεληθῇ, ἂν φανῶμεν ἀξιοὶ τῶν εὐκαιριῶν, ὥστε κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον νὰ ἐπιτύχωμεν ὅ,τι ἤδη ἔπρεπε νὰ εἶχομεν ἐπιτύχει.

Ἄλλως τε ἡ ζημία τῆς βιομηχανίας μας ἐὰν πρέπει νὰ συσχετισθῇ μὲ τὰς ἄλλας οἰκονομικὰς ὠφελείας ἐκ τῆς εἰσόδου μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἐκτιμηθοῦν διὰ νὰ ἀποφανθῶμεν τελικῶς περὶ τῆς ὠφελιμότητος ἢ μὴ τῆς εἰσόδου μας.

Ἐπίσης κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς εἰσόδου μας καὶ μέχρις ὀλοκληρώσεως ἐνὸς βιομηχανικοῦ προγράμματος καὶ ἐν τῇ προσπάθειᾳ ἐξυγιάνσεως τῆς βιομηχανίας μας θὰ βραίνῃ αὐξανομένη ἡ τεχνολογικὴ ἀνεργία, διὰ τὴν ὁποῖαν πρέπει νὰ προετοιμασθῶμεν σοβαρῶς πρὸς ἀντιμετώπισίν της.

Πάντως καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς βιομηχανίας μας ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ καὶ τῆς δημιουργίας ὡς ἐκ τούτου προσκαίρου ἢ καὶ μονίμου προσθέτου ἀνεργίας, ἀσφαλιστικὴν δικλείδα διὰ τὴν μείωσιν τῆς ἀνεργίας καὶ ὑποαπασχολήσεως εἰς τὴν χώραν μας ἀποτελεῖ ἡ θεσπιζομένη ἐλευθέρως διακίνησις τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.

Ἐπιδράσεις ἐκ τῆς ἐλευθέρως διακινήσεως τῶν ἐργαζομένων.

Ἐν τῇ συμβάσει τῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς τῶν ἑξ κρατῶν θεσπίζεται ἡ ἐλευθέρως διακίνησις τῶν ἐργαζομένων, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ σκοπὸν τῆς συμβάσεως. Ἀντιθέτως οὐδεὶς τάσσεται ὑπὲρ τῆς μεταναστεύσεως ὡς λύσεως τῆς πληθυσμιακῆς πιέσεως, ἀλλὰ τονίζεται εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ἀρχηγῶν τῶν κυβερνητικῶν ἀποστολῶν ἡ ὁμαδικὴ ὑποχρέωσις διὰ τὴν ἐν ἐκάστη χωρᾷ δημιουργίαν δυνατοτήτων πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ πληθυσμοῦ.

Ἄλλως τε καὶ διὰ λόγους ψυχολογικοῦ καὶ δι' ἄλλους λόγους, τεχνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ, δὲν πρόκειται ἡ μετανάστευσις λόγῳ τῆς θεσπι-

ζομένης ἐλευθερίας νὰ λάβῃ τὴν μορφήν τῆς ἐξόδου τῶν φυλῶν τοῦ Ἰσραήλ, ὅπως τινὲς φοβοῦνται.

Ἡ Χώρα μας εἶναι βεβαίως χώρα ἐκροῆς ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, ὅπως καὶ ἡ Ἰταλία. Ὅλοι δὲ αἱ λοιπαὶ εὐρωπαϊκαὶ σχεδὸν χώραι καὶ δὴ Γερμανία, Γαλλία, Βέλγιον εἶναι χώραι εἰσοδοχῆς. Ἐκ τῆς δημιουργίας τῆς κοινῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς αὐξήσεως τῆς δραστηριότητος θὰ αὐξηθοῦν καὶ αἱ ἀνάγκαι εἰς ἐργατικὸν δυναμικὸν τῶν χωρῶν αὐτῶν, μὲ ἀποτέλεσμα μέγας ἀριθμὸς ἐργαζομένων καὶ δὴ ἀνειδικεῦτων ἐργατῶν καὶ ἀγροτῶν νὰ μεταναστεύσῃ.

Οὔτε προσωπικῶς ἐγώ, οὔτε αἱ ἀρμόδια ὑπηρεσίαι καὶ ἡ ΓΣΕΕ φοβούμεθα, ὅτι θὰ ὑπάρξῃ ἐξοδος εἰδικευμένων ἐργατῶν ἀναγκαιούντων εἰς τὴν χώραν μας. Ὅχι μόνον διότι ὑπάρχει περίσσεια αὐτῶν καὶ δυνατότης ἐκπαιδεύσεως πολλῶν, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ζήτησις τοιούτων εἶναι περὶ ὁρισμένη, λόγω τῆς ἀνωτέρας ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας των, ἡ ὁποία προσελκύει τοὺς ἰθαγενεῖς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν δυναμένων κατ' ἔτος νὰ μεταναστεύσουν δὲν ἔχει ὑπολογισθῆ. Ὑποτίθεται ὅτι θὰ εἶναι σημαντικός. Ἡ χώρα μας δὲν διατρέχει κίνδυνον νὰ δεχθῆ ἐργατοῦπαλλήλους ἐξ ἄλλων χωρῶν πέραν ἀσημάντου ἀριθμοῦ εἰδικῶν εἰς περιπτώσεις εἰσορῆς ἰδιωτικῶν κεφαλαίων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ἢ ἱδρυσιν βιομηχανιῶν. Τὸ συμτέρασμα εἶναι ὅτι ἐκ τῆς δυνατότητος μεταναστεύσεως μεγάλου ἀριθμοῦ ἐργαζομένων εἰς τοὺς εὐρωπαϊκοὺς χώρους ἡ πληθυσμιακὴ πίεσις θὰ μειωθῆ καὶ ἐν γένει ἡ ἀπασχόλησις θὰ βελτιωθῆ. Ἐκτὸς αὐτοῦ θὰ ἐπέλθῃ βελτίωσις καὶ εἰς τὴν ἐν γένει ἀμοιβὴν καὶ τὰς κοινωνικὰς συνθήκας τῶν ἐργαζομένων, ἤτοι ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς.

Αὐταὶ εἶναι κατὰ τὴν γνώμην μου αἱ ἐπιδράσεις ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν ὡς πρὸς τὸν τομέα τῆς ἀπασχολήσεως διὰ τὴν χώραν μας.

Ἀντιθέτως, ἐὰν δὲν εἰσέλθωμεν οἱ κίνδυνοι θὰ εἶναι μεγαλύτεροι. Τὸ ἐὰν βέβαια θὰ πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν ἀμέσως ἢ ἀργότερα καὶ κατόπιν καταστρώσεως πλήρως μελετημένου προγράμματος, ὥστε νὰ προβάλωμεν θετικάς καὶ συμφερούσας ἀξιώσεις, εἶναι θέμα διὰ τὸ ὅποιον δὲν θὰ ὑπῆρχε ἀντίρρησης. Ἀντίρρησης ὑπάρχει, οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων, διὰ τὸν μὴ προσανατολισμὸν μας πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν λόγω κινδύνων προβαλλομένων μὲν μὴ ἀποδεικνυομένων ὁμως ἢ ἐντοπισμένων εἰς ἀτομικὰ μόνον συμφέροντα.

Β) ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΑΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ἡ Ἰδρυσις τῆς κοινῆς ἀγορᾶς ἀποβλέπει εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς εὐημερίας τῆς Εὐρώπης δι' αὐξήσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων καὶ δι' ἐξισώσεως τούτου εἰς ὅλας τὰς χώρας. Ἡ τοιαύτη ἐξίσωσις ἐπιδιώκεται καὶ διὰ τὰ κοινωνικὰ λεγόμενα βάρη ἐπὶ σκοπῶ ὄχι μόνον χορηγήσεως τῶν αὐτῶν κοινωνικῶν παροχῶν, ἀλλὰ καὶ διαμορφώσεως τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς βάσει τῶν αὐτῶν ἐπὶ μέρους κοσταλογικῶν στοιχείων ἐπὶ τελικῆ ὠφελείᾳ ὅλης τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας.

Ἐν τῇ συμβάσει Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας προβλέπεται, ὅτι ἡ ἐναρμόνισις μισθῶν καὶ κοινωνικῶν βραρῶν μεταξὺ τῶν συμμετέχουσῶν χωρῶν θὰ πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς συμβάσεως καὶ δὴ ἐντὸς τῆς πρώτης τετραετίας κατόπιν ὁμοφωνίας τῶν μελῶν. Εἰς περίπτωσιν διαφωνίας χορηγεῖται παράτασις ἐπὶ μίαν διετίαν, μὲ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ὁποίας ἀποφασίζεται δι' ἀπλῆς πλειοψηφίας τῶν μελῶν ἡ ἐναρμόνισις.

Ἡ ἐπιδιωκομένη ὁμῶς αὐτὴ πλήρης ἐναρμόνισις καὶ μάλιστα ἐντὸς ἑξαετίας φαίνεται, ὅτι εἶναι δύσκολον νὰ ἐπιτευχθῇ.

Ἐπὶ τὰς καταφανεῖς διαφορὰς εἰς τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν ἐργαζομένων τῶν Δυτικῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν συμπεριλαμβανομένων τῶν μισθῶν, τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως. Πάντως θὰ πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι αἱ διαφορὰς αὐταὶ κατὰ ἕνα μέρος μονάχα ὑπεισέρχονται εἰς τὰς διαφορὰς βιομηχανικοῦ κόστους. Αἱ διαφορὰς εἰς τὴν παραγωγικότητα εἶναι πολὺ σοβαρώτεραι καὶ εἰς πολλὰς περιπτώσεις ὑπερφαλαγγίζουν τὰς διαφορὰς εἰς τὸ κόστος τῶν ἐργατικῶν χειρῶν καὶ τῶν ἄλλων κοινωνικῶν συνθηκῶν.

Αἱ διαφορὰς εἰς τὸ κόστος τῶν ἐργατικῶν χειρῶν εἶναι δυνατόν συχνὰ νὰ ἀντανακλοῦν διαφορὰς εἰς τὴν παραγωγικότητα.

Εἰδικώτερον πολλὰ Δυτικοευρωπαϊκὰ ἡῶρα ἔχουν σχετικῶς ὑψηλὸν ἡμερομίσθιον (Γερμανία), ὑστεροῦν ὁμῶς εἰς ἄλλα σημεῖα ἐν συγκρίσει πρὸς ἄλλας χώρας, λόγου χάριν ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, τὴν ἐπιβάρυνσιν διὰ τὰς κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις, τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότη εἰς περίπτωσιν ἐπιδομάτων (στρατεύσεως, ἀνεργίας, κατοικίας), τὸν χρόνον ἐργασίας, τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν ἀμοιβῶν διὰ προσ-αυξήσεως π.χ. ἐπιδομάτων πολυτετοῦς ὑπηρεσίας καὶ ἄλλων.

Ἐπίσης πολλὰ ἀμοιβὰ δι' ὑπερωρίας σημαίνουν χαμηλότερη ἀμοιβὴ διὰ τὸν κανονικὸν ἐργάσιμον χρόνον.

Ἀκόμα ὑπάρχουν σοβαραὶ διαφορὰς εἰς τὰς μεθόδους ἐξασφαλίσεως βελτιώσεως εἰς τοὺς ὄρους κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὰς διαφόρους χώρας. Οὕτως εἰς μερικὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας ἡ ἐργατικὴ ἀμοιβὴ καὶ αἱ ἀδείαι μετ' ἀποδοχῶν ρυθμίζονται διὰ νόμων, εἰς ἄλλας ἀποτελοῦν ἀντικείμενον ρυθμίσεως διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας.

Ἐκεῖ ὁμῶς ποὺ εἶναι μεγάλα αἱ διαφορὰ ἀνάμεσα εἰς τὰς Δυτικοευρωπαϊκὰς χώρας εἶναι ὡς πρὸς τὰς Κοινωνικὰς Ἀσφαλίσεις, δηλ. ὡς πρὸς τὰς εἰσφορὰς καὶ τὰς παροχὰς καὶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως εἰς πρόσωπα καὶ παροχὰς καὶ ὕψος αὐτῶν, ὥστε τὰ προβλήματα ποὺ θὰ γεννηθοῦν εἰς τὸν τομέα αὐτὸν εἶναι πολλὰ καὶ ἀκωνθῶδη.

Συγκεκριμένως αἱ ὥραι ἐργασίας ἑβδομαδιαίως εἰς ἡμᾶς εἶναι 48, εἰς Γερμανίαν 44, εἰς Γαλλίαν 40. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν εἶναι ὅλοι ἡσφαλισμένοι, ἐργάτες καὶ ἀγρότες, εἰς Γαλλίαν, Ἰταλίαν μερικῶς οἱ ἀγρόται, εἰς ἡμᾶς καὶ τὴν Γερμανίαν οἱ ἀγρόται δὲν ὑπάρχοντα εἰς τὴν ἀσφάλισιν, αἱ δὲ Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις διὰ τοὺς ἐργάτας εἰς ἡμᾶς δὲν ἔχουν ἐπεκταθῆ εἰσέτι εἰς ὅλην τὴν χώραν. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν δίδονται οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα εἰς ὅλους, καταβαλλόμενα ἀπὸ τὸν προϋπολογισμόν, εἰς ἄλλας χώρας προσαυξάνουν τὸν μισθόν, ὅπως εἰς ἡμᾶς, καὶ εἶναι ἀσήμαντα, εἰς ἄλλας θεωροῦνται ὡς κοινωνικὴ ἀσφάλισις καὶ καταβάλλονται ἀπὸ τὸν ἀσφαλιστικὸν ὄργανισμόν, ἐνῶ εἰς τὴν Γαλλίαν δίδονται δι' ὅλα τὰ τέκνα προσαυξανόμενα, ὥστε ἀπὸ τοῦ τρίτου τέκνου διπλασιάζεται ὁ μισθός.

Ἄρα αὐτὰ εἶναι δύσκολον νὰ ἐναρμονισθοῦν, ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ ἑξομείωσις τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ὅλων τῶν ἐργαζομένων. Ἀκόμη δυσκολία θὰ ὑπάρξῃ καὶ διὰ τὴν ἴσην μεταχείρισιν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ποὺ καθορίζει ρητῶς ἡ σύμβασις.

Ὡς τόσο ἡ τάσις θὰ εἶναι πρὸς ἑξομοίωσιν πρὸς τὰ ἀνώτερα ἐπίπεδα καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἡμεῖς, οἱ ὅποιοι ἔχομεν χαμηλὸν ἡμερομίσθιον καὶ περιορισμένην εἰς ἕκαστιν καὶ βάθος κοινωνικὴν ἀσφάλισιν, θὰ ὑποχρεωθῶμεν νὰ προσαρμοσθῶμεν εἰς τὰ ἀνώτερα αὐτὰ ἐπίπεδα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ προσαυξήσωμεν τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς μας.

Μόνη ἐλπίδα ἑξουδετερώσεως τῆς τιοαυτῆς αὐξήσεως τοῦ κόστους

παραμένει ή αύξησης τής παραγωγικότητας, ή όποία όμολογουμένως είναι χαμηλή.

Όσον άφορ ά τόν ύψος τών κοινωνικών επιβαρύνσεων ύποστηρίζεται, χωρίς νά άποδεικνύεται πλήρως, ότι ή κοινωνική επιβαρύνσεις είναι ύψηλότερα εις ήμάς. Άμεση και έμμεσος άνερχομένη έως 54,2% άνευ τής εργατικής εισφοράς επί τών ήμερομισθίων και 66-72% κατά περίπτωση μετά τής εργατικής εισφοράς επί τών ήμερομισθίων. Κατά μίαν στατιστικήν δημοσιευθεΐσαν εις τόν «Οίκονομικόν Ταχυδρόμον» αι κοινωνικά επιβαρύνσεις άνέρχονται επί τού ήμερομισθίου διά τόν άπό 1955 έτος εις Ίταλίαν εις 70,5%, εις τήν Γαλλίαν εις 49,2%, εις τήν Δυτικ. Γερμανίαν εις 35% και εις τήν Άγγλίαν εις 12%, όπου ως γνωστόν πολλά κοινωνικά βάρη φέρεi ό προϋπολογισμός. Η συσχέτισις αύτή καθαυτή τών ως άνω άριθμών άνευ αναλύσεως τών επί μέρος επιβαρύνσεων και τών αντίστοιχών παροχών δέν έκφράζει τήν αλήθειαν, ώστε νά μή έλπίζεται συνεπεία τής εισόδου μας εις τήν Κοινήν Άγοράν μείωσις τής κοινωνικής επιβαρύνσεως. Μετάθεσις ώρισμένων βαρών νομίζω νά, μείωσιν δέν προβλέπω, λαμβανομένου ύπ' όψιν ότι άνεξαρτήτως τού ύψους τών επιβαρύνσεων αι αντίστοιχοι παροχαί είναι πολύ χαμηλαί και δέν συγκρίνονται μέ τās παροχάς τών άλλων χωρών. Μείωσις τής κοινωνικής επιβαρύνσεως έλπίζεται νά επέλθη, μόνον έάν επέλθη αύξησης σημαντική τού έθνικού εισοδήματος και κατ' άκολουθίαν αύξησης τών μισθών και ήμερομισθίων.

Η χώρα μας είναι πτωχή και καθίσταται όσημέραι άδύναμος άπό πάσης πλευράς. Θά έπανεύρη τήν οίαν τής άρμόζει θέσιν, έάν αύξήση τό εισόδημά της. Η Κοινή Εύρωπαϊκή Άγορά παρέχει μίαν εύκαιρίαν, ύπό τήν προϋπόθεσιν ότι θά πραγματοποιήση τās έξαγγελθείσας επιδιώξεις της, και επί τού σημείου αύτου δύναται διά τήν συμμετοχήν της νά ζητήση έξασφαλιστικούς όρους ή Έλλάς. Θά ύποστώμεν βέβαια κατ' άρχήν ένα κλονισμόν, αλλά ό κλονισμός αύτός δύναται νά άποβή εύεργετικός, αν φανώμεν άξιοι τών περιστάσεων και σταθώμεν μέ αίσθημα καθολικής θυσίας άπέναντι τού κινδύνου.

Άντιθέτως, αν μείνωμεν έκτός τής εύρωπαϊκής άγοράς, δέν θ' άποφύγωμεν τόν κλονισμόν, ό όποϊός ίσως καταστή κατατροφικός, δοθέντος ότι και ήμεις και οι άλλοι, πρός ους θά άποβλέψωμεν, είμεθα άνέτοιμοι διά νά άναπληρώσωμεν τήν εύρωπαϊκήν άγοράν. Αί διατυπωθεΐσαι γνώμαι διά δυνατότητας οίκονομικών στροφών τής Ελλάδος πρός Άνατολάς ή πρός Έγγύς ή Μέσην Άνατολήν δέν στερούνται λογικής επιχειρηματολογίας, αλλά είναι άκόμη εις τήν σφαίραν τών επιδιώξεων και τού σχηματισμού και δι' αύτό δέν άποτελοϋν και λύσιν τού επείγοντος προβλήματός μας. Άλλως τε δέν γνωρίζομεν, ποίας σημασίας και σταθερότητας θά είναι διά τήν οίκονομίαν μας ή στροφή μας αύτή, ένώ ή σύνδεσις μας μέ τήν Εύρώπην είναι κάτι τό σταθερόν.

Δέν παραλείπω ν' αναφέρω ότι συμπαραστάτην εις τήν έξασφάλισιν τών άπαραιτήτων προϋποθέσεων διά τήν εισοδόν μας εις τήν ΕΖΕΣ θά έχωμεν διά τής ΓΣΕΕ τήν Διεθνή Συνομοσπονδίαν τών Έλευθέρων Έργατικών Συνδικάτους, τās διεθνεις έργοδοτικές οργανώσεσις και άλλους Διεθνεις Όργανισμούς, πού έτάχθησαν ύπέρ τής ΕΖΕΣ ύπό τόν όρον ότι θά διασφαλισθή ή πλήρης άπασχόλησις όλων τών εργαζομένων και θά έξασφαλισθή ή οίκονομική ανάπτυξις τών ύπαναπτύκτων χωρών, όπως ή Έλλάς. Και ό παράγων αύτός δέν είναι άσήμαντος και ούτε πρέπει νά παραβλέπεται άπό τούς άρμοδίους και ύπευθύνους.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Υπό κ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Αντιπροέδρου Συνδέσμου Έλλήνων Βιομηχάνων

Δέν πέρασε πολὺς καιρὸς ποὺ ἓνα ἔγκυρο Ἀμερικανικὸ περιοδικὸ χαρακτήρισε τὸ σχέδιο τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς σὰν τὴν τρίτη-τὴν τελευταία-ἐλπίδα τῆς Εὐρώπης. Τὴν ἐλπίδα δηλ. γιὰ τὴν δημιουργία μιᾶς ἠνωμένης Εὐρώπης σὰν μοναδικὸ μέσο ἀνασχέσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς παρακμῆς.

Ἡ πρώτη προσπάθεια ἔγινε μέσῳ μιᾶς πολιτικῆς ιδέας: Τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπης. Ὅλοι γνωρίζουμε πὼς τὸ σχέδιο αὐτὸ δέν ἐπέτυχε, τουλάχιστον πλήρως. Ἡ δευτέρα μέσῳ τοῦ Κοινοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Στρατοῦ. Ἀλλὰ ὁ στρατὸς ἦταν ἀσφαλῶς τὸ τελευταῖο σημεῖο ἐπὶ τοῦ ὁποῖου θὰ ἦτο δυνατόν νὰ συμφωνήσουν ὅλοι οἱ Εὐρω-

παῖοι. Ἔτσι δέν ἀπέμεινε γιὰ τοὺς ἰδεαλιστὰς παρὰ ἡ οἰκονομικὴ μορφή πραγματοποιήσεως τοῦ σχεδίου αὐτοῦ, ἴσως δὲ ἐπειδὴ οἱ οἰκονομολόγοι εἶναι πρακτικώτεροι τῶν πολιτικῶν καὶ διαλλακτικώτεροι τῶν στρατιωτικῶν, ἡ ιδέα αὐτὴ μπῆκε ἤδη στὸ πρῶτο στάδιο τῆς ὑλοποιήσεώς της. Ἄλλως τε ἡ παρακμὴ τῆς Εὐρώπης εἶναι κυρίως - ἂν ὄχι ἀποκλειστικὰ - οἰκονομικὴ. Οἱ πνευματικὲς καὶ ἠθικὲς ἀξίες της διατηροῦνται ἀκόμη ἀλώβητες καὶ μόνο στὸ οἰκονομικὸ πεδίο ἡ ἡπειρος ποὺ ἄλλοτε μονοπωλοῦσε τὴν βιομηχανικὴ παραγωγή καὶ εἶναι ἀκόμη ὀργανωμένη διὰ τὸν ρόλον αὐτόν, παρουσιάζει μιὰ συνεχῶς αὐξανόμενη κάμψη ἐξ αἰτίας, λέγουν, τῆς διαιρέσεώς της σὲ πολλὲς, αὐτοτελεῖς πολιτικὲς καὶ οἰκονομικὲς μονάδες καὶ ἐκ τῆς ὑπερπαραγωγῆς προϊόντων συναγωνιζομένων.

Γιὰ τὴν καινούργια προσπάθεια ὑπῆρχε μιὰ βάσις - μιὰ γραμμὴ ἀφετηρίας - ποὺ ἔκανε τὸ ξεκίνημα εὐκολώτερον. Ἐξ ἡμερῶν - ἡ Γαλλία, ἡ Δυτικὴ Γερμανία, ἡ Ἰταλία, τὸ Βέλγιον, ἡ Ὀλλανδία καὶ τὸ Λουξεμβούργον εἶχαν ἰδρύσει τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωση Ἄνθρακος καὶ Χάλυβος. Αὐτὴ ἡ Ἐνωση ἀπετέλεσε τὸν πυρῆνα τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νέου σχεδίου.

Ἡ κοινοπραξία χάλυβος καὶ ἄνθρακος ἐπέτυχε πράγματι. Ἄν ὅμως ἡ ὑπογραφεῖσα συμφωνία τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς τὴν 25ην Μαρτίου 1957, καὶ ἡ μέλλουσα νὰ ὑπογραφῆ τῆς ΕΖΕΣ στηρίζονται στὸ ἐπιτυχὲς αὐτὸ προηγούμενο, νομίζω, ὅπως ἀνέφερα καὶ σὲ σχετικὸ ἄρθρο μου, πὼς πρόκειται γιὰ σοβαρὸ λάθος. Διότι ἡ Κοινοπραξία αὐτὴ ἀφορᾷ προῖον συγκεκριμένο, ὅλη δὲ ἡ συμφωνία δέν εἶναι σὲ τελευταία ἀνάλυσι παρὰ ἡ ἴδρυσις ἑνὸς τράστ τιμῶν πωλήσεως τοῦ προϊόντος αὐτοῦ, χάριν τῆς προαγωγῆς τῶν συμφερόντων τῶν μελῶν τοῦ τράστ. Ἀντιθέτως ἡ «φιλοσοφία» τῆς ΕΖΕΣ εἶναι κυρίως πολιτικὴ. Πρόκειται γιὰ μιὰ ιδέα ποὺ ξεπερνᾷ τοὺς στενοὺς οἰκονομικοὺς ὀρίζοντες, ἀρχίζει δὲ μὲ τὴν ἐνατένισή των σὰν τὸ πρῶτο σταθμὸ πρὸς τὴν πολιτικὴν ἐνοποίηση.

Ἡ ιδέα εἶναι παλαιὰ ὅσον καὶ τὰ περισσότερα πράγματα στὴν Εὐρώπη.

Ίδεαλισταί - ουτοπισταί του 13ου ακόμη αιώνας συνέλαβαν την ιδέα της Πανευρώπης, σε άμφικτυονικά πλαίσια, αργότερα δὲ δυναμικοί πολιτικοί άρχηγοί θέλησαν νά την επιβάλλουν διά της βίας με πολέμους και κατακτήσεις. Αύτή ή έκ των άνω επιβολή δέν είναι φυσικά αυτό που έπιζητοῦν οι σημερινοί «Ευρωπαϊσταί». Άλλά ή ιδέα δέν παύει νά είναι στή βάση της ή ίδια. Τό ότι ώρίμασε όριστικά στις δικές μας ήμέρες φαίνεται πώς όφείλεται, έν μέρει τουλάχιστον, στο γεγονός ότι ή Εύρώπη άναζητεί την πανάκεια των δεινών της στην υιοθέτηση των Άμερικανικών μεθόδων και συστημάτων και γενικώτερα στην Άμερικανική φιλοσοφία, διότι μαζί με την οικονομική ένίσχυσι της Εύρώπης εισήχθη και ή αντίληψις ενός νέου τρόπου ζωής, ένα νέον σύστημα της αντιμετώπισης των πραγμάτων. Στην ουσία την Άμερικη την άνεκάλυψαν οι Εύρωπαίοι μόνον τό 1945, τό έτος που έτελείωσε ό ό ΙΙ παγκόσμιος πόλεμος. Στα πολεμικά χρόνια γνώρισαν τις άπεριόριστες πολεμικές και οικονομικές της δυνατότητες και στα πρώτα μεταπολεμικά ήλθαν σε έπαφή με την εϋημερία της. Άρχισαν φυσικά νά έρευνούν τους λόγους της εϋημερίας αύτης. Εύρηκαν πολλούς, τους αξιολόγησαν, τους συνέδεσαν και στην σύνθεση αύτην άνεκάλυψαν την άγορά των 180 έκατομ. ανθρώπων, που συναλλάσσονται χωρίς φραγμούς, χωρίς περιορισμούς ή άλλα έμπόδια. Και εκεί έτοποθέτησαν κυρίως την λύση του προβλήματός των. Οι Άμερικανοί, από την δική τους πλευρά, τους ενεθάρρυναν. Τό Δόγμα Τρούμαν - που πριν λίγες έβδομάδες έορτάστησαν τά δεκάχρονά του με έκδηλώσεις δικαιολογημένης εϋγνωμοσύνης από τους "Έλληνες - τό Σχέδιο Marshall που άπέτέλεσε την συνέχειά του, ό Όργανισμός Εύρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας αποτελοῦν μιá μορφή της Άμερικανικής συμβολής στην προσπάθεια της οικονομικής και πολιτικής έννοποίησης των Εύρωπαϊκών Χωρών. Ο Όργανισμός Εύρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας ειδικώτερα, που αποτελείται από δέκα έπτá χώρες και που ιδρύθηκε τό 1948 με σκοπό την συνένωση των οικονομικών δυνάμεων των χωρών - μελών, την πραγματοποίησιν της πληρεστέρας δυνατής συλλογικής χρησιμοποίησεως των κατ' ίδιαν ίκανοτήτων των διά την αύξησιν της παραγωγής, την ανάπτυξιν και τον έκσυγχρονισμόν των βιομηχανικών των έγκαταστάσεων και του άγροτικού έκσπολισμού των, την επέκτασιν του έκμπορίου των, την προοδευτικήν μείωσιν των περιορισμών συναλλαγής μεταξύ των, την επιδιώξιν πλήρους άπασχολήσεως και την άποκατάστασιν ή διατήρησιν της σταθερότητος των οικονομιών των και της γενικής έκπιστοσύνης εις τό έθνικό των νόμισμα, ό Όργανισμός αυτός του Ο.Ε.Ο.Σ θα ήτο δυνατόν νά θεωρηθῆ σαν ή πρώτη προσπάθεια πραγματοποίησεως ενός τόσοσιν φιλοδόξου πολιτικού σχεδίου με μεθόδους και μέσα καθαρώς οικονομικά. Στην έρευνα, συνεπώς, των προβλημάτων που δημιουργεί ή έφαρμογή του σχεδίου της ΕΖΕΣ πρέπει νά έχωμε πάντοτε ύπ' όψει ότι ή επιδιωκομένη έννοπίσις είναι κυρίως πολιτική. Άν τό έχωμε αυτό κατά νοῦν θα άποφύγωμε πολλές άπογοιτεύσεις και αύταπάτες.

Έθεώρησα ύποχρέωσίν μου νά κάνω αύτή την εισαγωγή διότι, έπιτραπήτω μοι ή έπιμονή, τό θέμα της ΕΖΕΣ είναι κυρίως πολιτικό και μετά οικονομικό, διότι άν ήταν μόνον οικονομικό δέν θα έπρεπε ν' άρχισή από την Κοινή Άγορά. Θάπρεπε πρώτα νά έξομαλυνθοῦν και νά ρυθμισθοῦν άλλα οικονομικά και κοινωνικά θέματα, όπως νομισματικά, επενδύσεων, εργατικά, κλπ. Αυτό όμως δέν έγινε. Ξεκίνησε από την σκέψη της προετοιμασίας μιās πολιτικής ένώσεως, που άν άποτύχη θ' άφήση στον οικονομικό τομέα τά δημιουργηθησόμενα οικονομικά τράστ των ίσχυρών επιχειρήσεων της Εύρώπης ως μόνα θλιβερά κατάλοιπα της ΕΖΕΣ. Δέν συμφωνώ

έπομένως με τὸν κ. Μυλωνά ὅτι ἡ ὅλη αὐτὴ προσπάθεια στηρίζεται σὲ ἰδεολογικὲς ἢ ἀλτρουϊστικὲς βάσεις. Τὰ μεγάλα Κράτη τῆς Εὐρώπης δὲν ἔχουν ἐκδηλώσει ἀκόμη ἐμπράκτους τουλάχιστον αὐτὲς τὶς τάσεις.

Ἐν συμπεράσματι, ὅλες οἱ διεθνιστικὲς ἢ καλύτερα «ὑπερεθνικὲς» εὐρωπαϊκὲς προσπάθειες ἀπέτυχαν. Στὴν μοναδικὴ δὲ προσπάθεια ποὺ ἐπέζησε τῶν ἀντιμαχομένων καὶ συμπλεκομένων ἔθνικῶν συμφερόντων, παραδόσεων καὶ προκαταλήψεων — τὴν Κοινοπραξίαν Ἐνθρακος καὶ Χάλυβος καὶ τὴν προσπάθεια τῆς Ο.Ε.Ο.Σ ποὺ ἀπὸ τὴν φύση τοῦ σκοποῦ τῆς δὲν χρειάστηκε νὰ δοκιμασθῆ σὲ βαθμὸ ἐπικίνδυνο γιὰ τὴν ὑπαρξή τῆς — ἐστήριξαν οἱ «Εὐρωπαϊσταὶ» πολιτικοὶ τὶς νέες τῶν φιλοδοξίες. Καὶ φαίνεται πῶς αὐτὴν τὴν φορά ἡ αἰσιοδοξία τοὺς δὲν στάθηκε τελείως ἀβασίμη ἂν κρίνη κανεὶς ἀπὸ τὴν ὑπογραφή τῆς Κ.Α.

Διότι ἡ εὐρύτερη Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις, ἂν ξεκίνοῦσε ὀρθολογικῶς καὶ χωρὶς ὑστεροβουλίες τῶν μεγάλων κυρίως Κρατῶν, δὲν θὰ ἀποτελοῦσε οὐτοπία. Μιὰ μέρα ἴσως γίνη, ἀλλὰ μόνον ὅταν αἱ μεγάλα καὶ ἀνεπτυγμέναι χῶραι ἀντιληφθοῦν ὅτι κάτι πρέπει νὰ θυσιάσουν ὑπὲρ τῶν πτωχῶν Ἑταίρων.

Ἀπὸ τὸ πρίσμα αὐτό, τὸ πολιτικὸ, ἂν ἐξετασθῆ τὸ πρόβλημα τοῦ σκοπιμοῦ ἢ μὴ τῆς ἑλληνικῆς συμμετοχῆς στὴν ΕΖΕΣ, δὲν νομίζω πῶς ἀπομένει μεγάλη ἐλευθερία ἐκλογῆς. Πολιτικῶς, πολιτιστικῶς, συναισθηματικῶς ἀνήκουμε στὴ Δύση. Νὰ μεταστοῦμε στὴν ἄλλη πλευρὰ εἶναι γιὰ ἔθνικους λόγους ἀδύνατο. Νὰ μείνωμε στὴ μέση ἀπολαμβάνοντες ἓνα εἶδος πολιτικῆς οὐδετερότητος τῆς Ἑλβετικῆς μορφῆς εἶναι περισσότερο ἀπὸ δύσκολο. Γιατί, ἂν τὸ ἐπέτυχε ἡ Ἑλβετία καὶ ἐν μέρει ἡ Αὐστρία, αὐτὸ ὀφείλεται στὸ ὅτι οἱ ἄλλοι—οἱ μεγάλοι—ἤθελαν τὶς χῶρες αὐτὲς οὐδέτερες, πιστεύοντας πῶς ἡ οὐδετερότης αὐτὴ τοὺς ἐξυπηρετεῖ.

Ἄν συνεπῶς εἴμεθα ἀπὸ τὴν ἀνάγκην τῶν πραγμάτων ἐντεταγμένοι στὸ πολιτικοστρατιωτικὸ στρατόπεδο τῆς Δύσεως, εἶναι ἐπόμενον νὰ προσανατολισθοῦμε καὶ οἰκονομικῶς πρὸς τὴν ἴδια πλευρὰ. Ἀλλὰ μὲ τὶς νέες τάσεις καὶ τὶς προοπτικὲς ποὺ διαγράφονται ἐπ' ἐσχάτων, ἐλάχιστο μέτρο συνέσεως θὰ πρέπη νὰ εἶναι γιὰ μᾶς ἡ ἀκριβὴς γνῶσις καὶ στάθμισις τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως τῆς οἰκονομίας μας καί, γιὰ νὰ εἰσέλθω σὲ ἔδαφος πῶς γινώριστο γιὰ μένα, ἡ εἰδικώτερη κατάστασις τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας. Μὲ τὴν σαφῆ δὲ γνώση τῆς καταστάσεως αὐτῆς θὰ εἴμαστε πλέον εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσωμε τὸ μέγεθος τῶν συνεπειῶν γιὰ τὴν χώραν μας— πρὸς ὄφελος ἢ εἰς βάρος τῆς— τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου τῆς ΕΖΕΣ καὶ ἀκόμη νὰ ἀποφασίσωμε ψύχραιμα τὶς συνέπειες τῆς προσχωρήσεώς μας ἢ τῆς ἐνδεχομένης παραμονῆς μας ἔξω τῶν σχεδίων αὐτῶν, γιατί κι' αὐτὸ ἀκόμα θὰ πρέπη νὰ ἀντιμετωπισθῆ, ἂν ἀπὸ τὴν μελέτη προκύψῃ ὅτι ἡ προσχώρησις θὰ σημάνη τὴν πλήρη ἐξάρθρωση τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας.

Αὐτὴ τὴν ἀπαραίτητη «στατικὴ εἰκόνα» τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας δὲν τὴν ἔχουμε, δυστυχῶς, στὴν διάθεσίν μας. Οἱ ἄλλες Εὐρωπαϊκὲς χῶρες τῆς ὑπὸ Ἰδρυσιν ΕΖΕΣ εἶναι ἐν πλήρει γνώσει τῆς στατικῆς καὶ τῆς δυναμικῆς καταστάσεως τῶν διαφόρων κλάδων τῆς οἰκονομίας των, οἱ ὅποιοι παρακολουθοῦνται ἐπιστημονικῶς ἀπὸ τὸ ἴδιον τὸ Κράτος, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ σημαντικὸν ἀριθμὸν Ἰνστιτούτων Ἐρευνῶν καὶ Μελετῶν.

Ἀντιθέτως εἰς ἡμᾶς εὐχερὴς εἶναι μόνον ἡ παράθεσις τοῦ καταλόγου τῶν στοιχείων περὶ τῶν ὁποίων δὲν γνωρίζουμε τίποτα. Εἰδικώτερα γιὰ τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος — ἀλλὰ καὶ γιὰ τὶς ἐπιστημονικὲς καὶ τὶς ἐπαγγελματικὲς ἀκόμη ὀργανώσεις — θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ὅτι ἀγνοοῦν σήμερὰ ἐπισημῶς:

1.- Τās ύφισταμένας παραγωγικὰς μονάδας εἰς ἕκαστον κλάδον βιομηχανίας καὶ τὸ μέγεθός των.

2.- Τὸ συγχρονισμένον ἢ ὄχι τῶν ἐγκατάστάσεών των.

3.- Τὴν παραγωγικὴν ἱκανότητά των.

4.- Τὸ ὕψος τῆς παραγωγῆς των.

5.- Τὸ ποσοστὸ καλύψεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ τόπου δι' Ἑλληνικῶν προϊόντων.

6.- Τὸ μέγεθος τῆς ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ τῆς χώρας, τὴν ἀπόδοσίν του, τὸ ὕψος τῆς ἀμοιβῆς του καὶ τὸν βαθμὸν τῆς τεχνικῆς του καταρτίσεως.

7.- Τὸ ὕψος τῶν ἐπενδεδυμένων κεφαλαίων εἰς τὴν βιομηχανίαν. Τὴν προέλευσίν των (ἴδια ἢ ξένα, ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ).

8.- Τὶς ἀνάγκες τῆς βιομηχανίας εἰς κεφάλαια, βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα, καὶ μακροπρόθεσμα κατὰ κλάδους.

9.- Τὴν χωροταξικὴν διάταξίν της καὶ τὴν μορφήν πού πρέπει νὰ ἔχη.

10.- Τὴν δυνατότητα ἐπεκτάσεως καὶ στοὺς ὑφισταμένους νέους κλάδους.

11.- Τὸ εἶδος, τὸ βάρος καὶ τὴν ἀξίαν τῶν πρώτων ὑλῶν τὶς ὁποῖες ἐπεξεργάζεται καὶ τὴν προέλευσίν των (ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ).

12.- Ποῖα βιομηχανικὰ προϊόντα εἰσαγόμενα ἀπὸ τὴν ἀλλοδαπὴν εἶναι δυνατόν, μὲ κάποια λογικὴ μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν, νὰ παράγονται εἰς τὸ ἐσωτερικὸν σὲ ἐπαρκεῖς ποσότητες.

13.- Ποῖες ἐξαγωγικὲς δυνατότητες ἔχει ἕκαστος κλάδος βιομηχανίας καὶ διατί δὲν τὶς ἔχει, ἂν δὲν τὶς ἔχη.

14.- Ποῖα εἶναι καὶ εἰς ποῖον ποσὸν ἀνέρχονται τὰ παρασιτικὰ κονδύλια τοῦ παραγωγικοῦ κόστους, ἀφ' ἑνὸς λόγῳ τῆς παρεμβατικῆς πολιτικῆς τοῦ Κράτους, ἀφ' ἑτέρου δὲ λόγῳ τῆς παντελοῦς ἀδιαφορίας του - καὶ ἀκόμη τῆς ἐξ ὀλοκλήρου ἀνυπαρξίας σαφοῦς καὶ συνεποῦς βιομηχανικοῦ προγράμματος καὶ κρατικῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς.

Ἀντὶ ὅλων αὐτῶν, πού δὲν ἐξαντλοῦν τὴν σειρὰν τῶν στοιχείων πού εἶνα συγχρονισμένον Κράτος θὰ πρέπει νὰ ἔχη ἐν παντὶ ὑπ' ὄψιν του, τὸ Ἑλληνικὸν γνωρίζει ἐνδεχομένως μόνον τὰ ποσοστὰ φορολογίας τῆς παραγωγικῆς ἐργασίας, τὸ ὕψος τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐπιβαρύνσεων καὶ τὸ συνολικῶς κατ' ἔτος καταβαλλόμενον ποσὸν ἀπὸ τὰς ὑπὲρ τρίτων ἐπιβαρύνσεις. Φυσικὰ οἱ ἀδυναμίεις τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας - ὅπως ἄλλωστε καὶ ἡ συμβολὴ της εἰς τὴν ἐθνικὴν εὐημερίαν - προκύπτουν ἀπὸ ἄλλα πασιδῆλα στοιχεῖα, ὅπως τὸ νεαρὸ τῆς ἡλικίας της, τὸ γεγονός ὅτι καὶ σήμερα ἀκόμη λειτουργεῖ ὑπὸ καθεστῶς δασμολογικῆς προστασίας μὲ περιωρισμένο ἐγγώριον καταναλωτικὸ κοινὸ χαμηλοῦ εἰσοδήματος καὶ μὲ ἀνύπαρκτη ἀγορὰ κεφαλαίων, μέσα σὲ παντελὴ ἀγνοία τῶν ἀρχῶν μιᾶς ὀρθολογιστικῆς ὀργανώσεως. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἔχομε τὸ εὐχάριστο γεγονός ὅτι ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία κατῴρθωσε νὰ προσδώσῃ σὲ ὠρισμένο ἀριθμὸ παραγωγικῶν μονάδων διαφόρων βιομηχανικῶν κλάδων ὠρισμένες δυνατότητες ἀντιμετώπισεως τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀνταγωνισμοῦ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν κυρίως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἐς σημειωθῆ ὅτι αἱ ἰδιωτικαὶ ἐπενδύσεις ἀνήλθον μεταπολεμικῶς εἰς τὸ ὕψος τῶν 300 ἐκ. δολλαρίων.

Λογικὴ συνέπεια ὅλων αὐτῶν εἶναι ὅτι λείπουν οἱ βασικὲς προϋποθέσεις ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ ἦτο δυνατόν νὰ βασισθῆ ἐνδεχομένη ἀπόφασις ὑπὲρ τῆς προσχωρήσεως ἢ μὴ τῆς χώρας εἰς τὴν ΕΖΕΣ.

Καὶ αὐτὸς ἀκόμη εἶναι ὁ λόγος πού δὲν μπορούμε, οὔτε ὁ κ. Παπαδημητρίου οὔτε ἐγώ, νὰ σᾶς δώσωμε ἐπαρκῶς ἠλεγμένα στοιχεῖα πείθοντα περὶ τῆς σημερινῆς στατικῆς καταστάσεως τῆς βιομηχανίας, ἢ ἀκόμη στοι-

χεία πού θά μᾶς ὀδηγήσουν συμπερασματικῶς εἰς τὴν ὀρθὴν γνώμην ἂν πρέπει ἢ δὲν πρέπει νὰ προσχωρήσωμεν εἰς τὴν ΕΖΕΣ.

Ἡ ἰδιότης μου ὡς βιομηχανίου δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἐπιπολαιότητα τῆς παραθέσεως προχείρων στοιχείων καὶ δὴ ἀνεπιστήμου προελεύσεως. Κατὰ τοῦτο δὲ φοβοῦμαι ὅτι θά σᾶς ἀπογοητεύσω.

Εἰς ἐντελῶς γενικὲς γραμμὲς θά ἦτο πάντως δυνατόν νὰ λεχθῆι μὲ βεβαιότητα ὅτι μόνον ἓνας περιωρισμένος ἀριθμὸς καλῶς ὠργανωμένων παραγωγικῶν μονάδων ἐπεξεργαζομένων πρώτας ὑλας παραγομένας εἰς τὸ ἐσωτερικόν, ἢ πού ἀπὸ τὴν φύσιν των εἶναι συναγωνισίμοι καὶ βιώσιμοι, θά ἦτο δυνατόν νὰ ἀντεπεξέλθῃ εἰς τὸν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ συναγωνισμόν τῶν πανισχύρων βιομηχανιῶν τῶν χωρῶν τῆς ΕΖΕΣ. Ἄλλὰ καὶ γιὰ τὴν κατηγορία αὐτὴ ἀκόμη, προκειμένου νὰ ἐπιζήσουν εἰς τὸ ἐσωτερικὸ καὶ νὰ πραγματοποιήσουν καὶ ἐξαγωγὰς εἰς τὰς ἄλλας χώρας- μέλη, *προαπαιτεῖται μία ἐξίσωσις τῶν ὀρων παραγωγῆς* τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας πρὸς τοὺς ὄρους τῆς παραγωγῆς τῶν βιομηχανιῶν τῶν λοιπῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν. Αὐτὴ δὲ ἡ ἐξίσωσις καὶ οἱ ὅροι πού τὴν προϋποθέτουν καὶ πού ἀποτελεῖ τὴν *sine qua non* τῆς συναγωνιστικότητος, εἶναι ἀδύνατοι, ἔάν τὸ Κράτος πού θὰ τὴν ἐπιβάλλῃ οὐδὲν γνωρίζῃ περὶ τῶν ὀρων καὶ τῶν συνθηκῶν τῆς λειτουργίας τῆς βιομηχανίας του.

Τὸ συμπέρασμα συνεπῶς ἐξάγεται ἀβίαστο ὅτι τὸ Κράτος πρέπει νὰ ἐρευνήσῃ τὸ πρόβλημα μὲ ὄλην τὴν σοβαρότητα τοῦ ρόλου του, ἀλλὰ καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ θέματος. Μία παρομοία ἔρευνα δὲ νομίζω πῶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ περαιωθῆι εἰς διάστημα μικρότερον τῶν 2-3 ἐτῶν.

Ἡ ἔρευνα δὲ αὐτὴ δὲν ἤμπορεῖ παρὰ νὰ ἀναληφθῆι μὲ πρωτοβουλία τοῦ Κράτους καὶ ὑπὸ τὴν ἄμεση καὶ πλήρη εὐθύνη του, δημιουργουμένου ἐνὸς ὄργανου ἐιδικῶς ἐπιφορτισμένου μὲ τὸν ρόλον αὐτόν. Ὅργανον ἀνεπιλήπτου, ἱκανοῦ ἐντὸς τοῦ χρόνου αὐτοῦ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν σκοπὸν του. Ἐπειδὴ ὁμως, ὅπως καὶ προηγουμένως ἀνέφερα, ἡ διάρκεια τοῦ σταδίου αὐτοῦ εἶναι σχετικῶς μακρά, δὲν εἶναι δὲ γνωστὸν εἰς ποῖον πόρισμα θά καταλήξῃ ἡ σχετικὴ ἔρευνα, σκόπιμος καὶ ἐπιβεβλημένη εἶναι ἡ ἄμεσος λήψις κρατικῶν μέτρων γιὰ τὴν ἰσχυροποίησιν τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας, ὥστε, ἂν ἐνδεχομένως αὐριο ἀποφασισθῆι ἡ προσχώρησις τῆς χώρας εἰς τὴν ΕΖΕΣ διὰ πολιτικούς λόγους, νὰ εὐρεθοῦν αἱ ἑλληνικαὶ βιομηχανίαι κατὰ τὸ δυνατόν ἔτοιμα διὰ τὸν νέον δύσκολον ρόλον των. Ἄλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη κριθῆι ἐπιβεβλημένη ἡ παραμονὴ ἔξω τοῦ ὑπὸ ἴδρυσιν οἰκονομικοῦ συνασπισμοῦ, ἀπὸ μίᾶ παρόμοια προσπάθεια ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία καὶ ἡ οἰκονομία τοῦ τόπου γενικώτερα δὲν θά ἔχῃ νὰ ἀποκομίσῃ παρὰ μόνον ὀφέλη. Διότι ἀσφαλῶς ἐπέστη ὁ χρόνος, μὲ ἀφορμὴ τοὺς διαγραφόμενους νέους κινδύνους, νὰ κινήθωσιν τὰ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἀποτελεματώμενα βιομηχανικὰ θέματα. Ἐνδεικτικῶς ἀναφέρω ὠρισμένα ἀπὸ τὰ πλέον ἐπείγοντα προβλήματα, τῶν ὁποίων λύτης δὲν εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸ Κράτος, καὶ ἀπὸ τὴν λύσιν τῶν ὁποίων θά διευκολύνετο σημαντικὰ ὁ ρόλος του ὡς ὑπευθύνου τῆς οἰκονομικῆς προκοπῆς τοῦ τόπου.

1.- Ἡ ἄμεσος φορολογία τῶν ἐπιχειρήσεων σὲ βαθμὸ ἀνασχετικὸ καθε τάσεως πρὸς νέας παραγωγικὰς ἐπενδύσεις πού ἀπολήγει εἰς τὴν ἀνησυχαστικὴν σκοπιμότητα τῆς οἰκονομίας μας καὶ ἀκόμη τὸ χαμηλὸν ποσοστὸν ἀποσβέσεων, ἐν ὄψει μάλιστα τῆς σημερινῆς ραγδαίας τεχνολογικῆς ἐξελίξεως.

2.- Οἱ πάσης φύσεως δασμοὶ ἐπὶ τῶν μηχανημάτων, τῶν πρώτων ὑλῶν καὶ τῶν καυσίμων ἐπιβαρύνουν ὑπερμέτρως τὸ κόστος καὶ προκαλοῦν γενικὴν ἀποθάρρυνσιν.

3.- Οἱ περιορισμοὶ στὴν χρῆση τῶν καταλλήλων γιὰ τὴν κάθε ἐπιχείρηση καυσίμων εἶναι ἀντιοικονομικοί.

4.- Ἡ παρεμβατικότητα τοῦ Κράτους ὑπὸ μορφήν ἀγορανομικῶν διατάξεων, πού προκαλοῦν ἀρρυθμίαν εἰς τὴν φυσιολογικὴν λειτουργίαν τοῦ νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τοῦ κόστους καὶ τὴν δημιουργίαν «πλέγματος δικωκόμενου» εἰς τὸν ἐπιχειρηματίαν, πρέπει νὰ ἀνασταλῆ.

5.- Ἡ ἐργατικὴ μας νομοθεσία ἀπέληξε σὲ μίαν ἀληθινὴ τροχοπέδη τῆς παραγωγικῆς λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων μὲ τὴν ἀμελέτητη ἐπιβολὴ μέτρων «πεφωτισμένης» διήθεν ἐπινεύσεως, ἐνῶ εἰς τὴν οὐσίαν ἀπολήγουν εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον τὸ συμφέρον τῶν τελευταίων εἶναι ἀπολύτως συνυφασμένο μὲ τὴν προκοπὴ καὶ τὴν εὐημερία τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς ὁποίας παρέχουν τὶς ὑπηρεσίες των. Δὲν θὰ μιλοῦσα φυσικὰ ποτὲ περὶ καταργήσεως τῆς ἐργατικῆς προστατευτικῆς νομοθεσίας. Εἶναι ὅμως ἀναντίρρητο γιὰ κάθε ἀντικειμενικὸ καὶ σώφρονα ἄνθρωπο, ὅτι ἡ νομοθεσία αὕτη χρειάζεται κάποια ἀποκάθαρση ἀπὸ τὰ στοιχεῖα πού ἐνθαρρύνουν κάθε εἶδους παρασιτικὰς τάσεις καὶ πού προστατεύουν τὴν φυγοπονίαν καὶ τὴν ἀνικανότητα. Χρειάζεται δηλ. ἓνα εἶδος «ἐξελληνισμοῦ» τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, διότι μέχρι σήμερα τὰ σχετικὰ νομοθετήματα εἰσάγονται ἀτελῶς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

6.- Ὁ ἄθλιος τρόπος λειτουργίας τῶν ασφαλιστικῶν ὀργανισμῶν προκαλεῖ νέας ἐπιβαρύνσεις τῆς παραγωγῆς ἐκ τῆς ἀνάγκης εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται πολλοὶ ἐπιχειρήσεις νὰ ἀναλαμβάνουν οἱ ἴδιες τὸ βάρος τῆς προστασίας τῶν μισθωτῶν των.

Πέραν τῶν μέτρων αὐτῶν πού ἐνδεικτικῶς, ἐπαναλαμβάνω, ἀπηρίθησα ὑπάρχει πάντοτε ἡ ἀνάγκη τῆς ἀναδιαιθρώσεως τῆς παιδείας μας καί, εἰδικώτερα, ἡ ἀνάγκη ἐνισχύσεως καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς τεχνικῆς μας ἐκπαιδεύσεως. Αὐτὸ δὲν εἶναι πρόβλημα καθαρᾶ ἑλληνικόν. Ἄλλὰ οἱ συνέπειες τῆς ἐλλείψεως ἐνὸς καλῶς προετοιμασμένου προγράμματος εἶναι αἰσθητὲς στὴν χώραν μας περισσότερο παρὰ σὲ ἄλλες χώρες λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν πού διέπουν τὴν λειτουργίαν τῆς οἰκονομίας μας. Κάθε παρερχομένη ἡμέρα μᾶς διδάσκει ἐκ νέου τὴν ἀλήθειαν ὅτι ἡ οἰκονομία ἐνὸς τόπου ἐξαρτᾶται κατὰ μέγα μέρος ἀπὸ τὴν κατάρτιση καὶ τὴν ἐπίδοση τῶν μηχανικῶν, τῶν τεχνικῶν καὶ τῶν διοικητικῶν στελεχῶν της. Συνεπῶς μοναδικὴ λύσις τοῦ προβλήματος παραμένει ἡ ἐκ βάρθρων ἀναδιοργάνωσις τῆς τεχνικῆς μας ἐκπαιδεύσεως στὴν πλεονεχίαν εὐρείαν της ἔννοια. Πέραν βέβαια τῶν θεμάτων ἀρμοδιότητος τοῦ Κράτους ὑπάρχουν καὶ θέματα ἀναγόμενα εἰς αὐτοὺς τούτους τοὺς βιομηχανοὺς, ὅπως ἡ αὔξησις τῆς παραγωγικότητος, ἡ ἐργασία των, ἡ ὀρθολογικὴ ὀργανώσις τῶν ἐπιχειρήσεων των, ἡ τεχνικὴ βελτίωσις τῶν ἐγκαταστάσεων των, ἡ ἔρευνα καὶ ἡ σύνδεσις των μὲ τὴν τεχνολογικὴν ἐξέλιξιν τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν, ἡ βιομηχανικὴ κατάρτισις, ἡ συγχώνευσις ὁμοειδῶν μικρῶν ἐπιχειρήσεων ὅπου αὕτη ἐπιβάλλεται, ἄσχετος βεβαίως πρὸς τὰ μέτρα πού θὰ ληφθοῦν ἀπὸ τὸ Κράτος ἐπὶ τούτοις θέμασι αὐτοῦ, ἡ προσπάθεια μειώσεως τοῦ κόστους παραγωγῆς, ἡ προσπάθεια πραγματοποιήσεως ἐξαγωγῶν, ἡ συνεργασία τέλος μὲ τὸν ἐργατικὸν παράγοντα σὲ ἐπίπεδα ἰσοτιμίας. Θὰ ἤθελα νὰ ξεκαθαρίσω ἓνα λεπτόν σημεῖον. Ἀπὸ τὸν κ. Μυλωνᾶ ἐλέχθη ὅτι ἡ βιομηχανία θὰ ἀλλάξῃ ἐνδεχομένως κυρίου. Ὁ ἴδιος δὲ ἀδιαφορεῖ δι' αὐτό. Συμμετέχω εἰς τὴν ἀδιαφορίαν του. Δὲν μᾶς ἐνδιαφέρουν εἰς τὴν παρούσαν ἔρευνά μας οἱ βιομήχανοι, ἀλλὰ μόνον ἡ Βιομηχανία, ἡ ἀπρόσωπος, ἡ ἔθνικὴ τῆς παραγωγῆς.

Αυτά όλα πρέπει να γίνουν έτσι ή αλλιώς. Και να τὰ βάλουμε εμπρός άμέσως. Να χρησιμοποιήσωμε για τήν πραγματοποίηση τών σκοπών αυτών τὸ διάστημα τών 2 ἢ 3 ἐτῶν πού θά απαιτηθῆ κατά τὰ λεχθέντα για τήν έρευνα τοῦ προβλήματος τῆς προσχωρήσεώς μας ἢ ὄχι στὴν ΕΖΕΣ ἢ σὲ οἰαδήποτε μορφή ενός παρομοίου σχεδίου.

Ἄλλὰ νὰ ἔχωμε ὑπ' ὄψει μας ὅτι ὁ καθαρισμὸς τῆς προθεσμίας αὐτῆς δὲν προδικάζει τὴν προσχώρησή μας στὸ σχέδιον ἢ ὄχι. Αὐτὸ θά προκύψῃ ἀπὸ τὸ πόρισμα τῆς έρεύνης.

Ἄσχετως ὅμως πρὸς τὸ αἴτημά μας πρὸς τὴν ΕΖΕΣ περὶ παραχωρήσεως τῆς «τριετίας διασκέψεως», ὅπως μπορούσα νὰ τὴν ὀνομάσω, πρέπει ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐξασφαλισθῆ ἡ διάφορος μεταχειρίσις μας διὰ τὴν περίπτωση τῆς προσχωρήσεώς μας, κυρίως ὡς πρὸς τὴν παροχὴν ηὔξημένης χρονικῆς περιόδου καταργήσεως τών δασμῶν, ὡς πρὸς τὴν οικονομικὴν ἐνίσχυσιν ὑπὸ τοῦ συσταθησομένου ταμείου καὶ ἀκόμη ὡς πρὸς τὴν ἐλευθέραν διακίνησιν τοῦ πλεονάζοντος ἐργατικῆς δυναμικοῦ, πού μὲ ἀπαισιοδοξία βλέπω τὴν αὔξησίν του, παρ' ὅλας τὰς ἀντιθέτους ἀπόψεις, καὶ τῆς τοποθετήσεως τών ἀγροτικῶν μας προϊόντων, πού καὶ αὐτὰ ἔχουν τὰς δυσκολίας των, ὅπως παραστατικώτατα μᾶς ἀνέπτυξεν ὁ κ. Φερεντίνος. Βεβαίως περὶ τῆς ἀναγκαιούσης χρονικῆς περιόδου καὶ τοῦ ὕψους τών ἀναγκαιούντων κεφαλαίων θά εἴμεθα εἰς θέσιν ν' ἀπαντήσωμεν μετὰ τὴν τριετὴ έρευναν.

Ἢδη ὅμως ἀντιμετωπίζομε τὸ πρόβλημα τών συνειπειῶν τοῦ γεγονότος τῆς συστάσεως τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἄγορᾶς. Ἀνησυχοῦν τινὲς φοβούμενοι ἐκ τών ἐνδεχομένων καταστρεπτικῶν συνειπειῶν πού θά ἐξη διὰ τὴν χώραν μας ἡ μὴ προσχώρησις εἰς τὴν ΕΖΕΣ, ἀν ποτὲ γίνῃ.

Ἄν αὐτοὶ οἱ φόβοι εἶναι βάσιμοι τότε θά ὑφίστανται ἀμεσώτεροι ἐκ τῆς δημιουργηθείσης ἤδη Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἄγορᾶς, εἰς τὴν ὁποίαν εἴμεθα ἀπρόσκλητοι παρατηρηταί. Καὶ ἐδῶ θά πρέπει νὰ ἐκκαθαρίσω μίαν παρεξήγησιν, προσθέτοντας τὴν μικρὰν φωνήν μου εἰς ὅσα ὁ κ. Μπερνάρης μᾶς εἶπε. Ἡ Κ.Ε.Α. εἶναι μία κλειστὴ συμφωνία. Μποροῦμε νὰ συμμετάσχωμε ἀν μᾶς θέλουν ὡς associés καὶ δὴ μὲ τοὺς ὅρους πού ἰσχύουν για ὅλους τοὺς ἄλλους.

Διευπλώθησαν φόβοι ὅτι δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἐπιβάλωμε ὅρους καὶ ὅτι ἡ προσχώρησις μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ δὲν θά διευκολυνθῆ ὑπὸ ὅρους ὑπὸ τών ἄλλων Κρατῶν. Ἄν τοῦτο εἶναι ἀληθές καὶ οἱ ὅροι μας δὲν γίνουιν δεκτοὶ - καὶ εἶναι αὐτοί: μακρὰ χρονικὴ περίοδος καταργήσεως δασμῶν, κεφάλαια, διακίνησις ἐργατικῆς δυναμικοῦ, εἰδικὴ μεταχειρίσις τών ἀγροτικῶν προϊόντων - τότε ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ ἐκφράσω ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὴν ταπεινὴν μου γνώμην ὅτι δὲν πρέπει νὰ προσχωρήσωμεν εἰς τὴν ΕΖΕΣ καὶ πρέπει τότε νὰ καταγγείλωμεν εἰς τὴν διεθνή κοινὴν γνώμην τὴν ἀνήκουστον αὐτὴν συμπεριφορὰν καὶ τοὺς λόγους τῆς ἀποτυχίας τῆς πραγματοποιήσεως τῆς πολιτικῆς ἐνώσεως τῆς Εὐρώπης.

Καὶ ἄς ἐπιφυλάξωμεν τότε ἄλλον οικονομικὸν ρόλον τῆς Ἑλλάδος εἰς ἄλλον γεωγραφικὸν χῶρον, πρᾶγμα πού δυνατὸν νὰ μᾶς ἐξασφαλίσῃ ἡ ἐσπευσμένη ἔστω προσχώρησις μας εἰς τὸ δόγμα Ἄιζενχάουερ.

Ἐν συμπεράσματι ἡ «τριετία διασκέψεως» ἔχει τὴν ἐξῆς σημασία, τείνουσα:

- 1) εἰς τὴν μελέτην τῆς στατικῆς μορφῆς τῆς βιομηχανίας μας.
- 2) τὴν χάραξιν καὶ ἐφαρμογὴν βιομηχανικῆς πολιτικῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους, αἱ ἀρχαὶ τῆς ὁποίας πρέπει νὰ εἶναι κοινῆς ἀποδοχῆς ἀπὸ ὅλην τὴν ἡγε-

σίαν αλλά και από όλους τους Έλληνες, ώστε να αποφεύγεται η έξουδε-
τέρωσις ὅσων σταδιακῶς ἐκάστοτε πραγματοποιιοῦνται.

3) τὴν ὀργάνωσι καὶ ἀναδιάρθρωσι τῶν βιομηχανιῶν καὶ τὴν προσαρ-
μογὴ τῶν πρὸς νέας συνθήκας ὑπὸ τῶν βιομηχανῶν φορέων.

4) τὴν παρακολούθησι τῶν ἐξελίξεων καὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν οἰκο-
νομικῶν τῶν χωρῶν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἢ καὶ τῆς ΕΖΕΣ.

5) τὴν σύνδεσίν μας μὲ τὶς χώρες τῆς ΕΖΕΣ ἢ τῆς ΚΕΑ διὰ τοῦ συστήματος
τῆς association.

6) τὴν προσέλκυσιν ξένων κεφαλαιούχων, ἐξ ἐκείνων ποὺ θὰ θιγοῦν εἰς τὰς
χώρας τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν τῆς ΕΖΕΣ ἢ τῆς ΚΕΑ.

7) τὴν παρακολούθησι καὶ τὴν ἐκμετάλλευσιν ὑπὲρ τῆς χώρας μας τῶν
ἐξελίξεων εἰς τὴν Μέσην Ἀνατολήν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ δόγματος Ἀϊ-
ζενχάουερ.

Καὶ τελειώνοντας ἔχω νὰ προσθέσω τοῦτο. Τὸ πρόβλημα ὅλων αὐτῶν
τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐνώσεων, ποὺ χαρακτηρίζονται σὰν μιὰ φυσικὴ ἴσως
πολιτικὴ ἐξέλιξι τῆς Εὐρώπης, ἔχει ἀποφασιστικὴν σημασίαν διὰ τὰς χώ-
ρας τῆς ἡπείρου αὐτῆς - κυρίως μάλιστα τὰς τοιαύτας ὑπαναπτύκτου
οἰκονομίας, ὡς ἡ Ἑλλάς.

Ἡ ἡγεσία τῆς χώρας μας θὰ πρέπει ἐπομένως νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ
πρόβλημα μὲ σύνεσι καὶ ἄνευ σπουδῆς, καὶ μελετημένη πιά ὡς δώση τὴν
λύσι ποὺ, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι, θὰ ἀλλάξῃ τὴν πολιτικὴ καὶ τὴν οἰ-
κονομικὴ πορεία τοῦ τόπου. Γι' αὐτὴν τὴν ἀλλαγὴ χρειάζεται τὴν συμ-
παράστασι ὅλων ἀνεξαιρέτως, ποὺ ἐνωμένοι πλέον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν θὰ
πρέπει νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τοὺς ἐξωτερικοὺς κινδύνους.-

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΖΩΝΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Υπό κ. ΔΗΜ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Βιομηχάνου

1. Θα ήτο μία κοινοτοπία να επαναληφθῆ ὅτι τὸ θέμα τῆς εἰσοδογῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν εἶναι τόσον μέγα, ὥστε ἡ κατά τὸ δυνατόν ἐπιτυχῆς ἀντιμετώπισις τοῦ θα συνεισέφευρεν ὡς ὁ κυριώτερος παράγων ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, καὶ ἔτι πλέον, τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους διὰ τὸ παρὸν καὶ διὰ τὸ μέλλον. Ἡ εἰσοδος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ εἶναι, ὡς ὁ προηγουμένης ὁμιλήσας εἰσηγητῆς κ. Στράτος εἶπεν, κυρίως θέμα πολιτικὸν καὶ ὡς τοιοῦτον δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ ἀπαιτήσῃ μίαν λύσιν ἢ ὅποια ἐν κατακλείδι νὰ προαγάγῃ τὰ συμφερόντα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Κατ' ἀνάγκην ὅθεν μία ἀναλυτικὴ στάθμισις τῶν συνεπειῶν ἐπὶ τῶν δυνατῶν λύσεων τοῦ προβλήματος τῆς εἰσόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ δεόν νὰ λάβῃ χώραν, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ μόνον δύνανται νὰ προκύψουν σαφεῖς ἐπὶ τοῦ πρακτεοῦ ἐνδείξεις. Ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος ἀναλυτικὴ στάθμισις θὰ ἀποκαλύψῃ, κατὰ τὴν γνώμην μας, ἐπὶ τῶν διαφορῶν λύσεων ἐν ἀλληλενδέτῳ σχέσει:

α) Ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς διαρθρώσεως τῆς χώρας

β) Ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς κοινωνικοοικονομικῆς ζωῆς αὐτῆς.

Ἐπὶ τῶν πρώτων ἐπιδράσεων, ἡ εὐθύνη ἐνώπιον τῆς ἱστορίας ἀνήκει ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν Ἐθνικὴν Ἀντιπροσωπείαν. Αὕτη ὀφείλει νὰ ἐξετάσῃ τὸ ὅλον θέμα ὑπὸ ἐν πρῆσμα ἐξόχως ἰσχυρόν, τὸ ὁποῖον νὰ τῆς ἐπιτρέψῃ κατὰ τὸ δυνατόν νὰ ἴδῃ τὰς σχετικὰς ἀντιδράσεις δι' ἐν ἐκτεταμένον χρονικὸν διάστημα· διότι ὁ συζητούμενος οἰκονομικὸς οὗτος γάμος τῆς Ἑλλάδος μὲ τὰς 16 χώρας δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τοῦ ἑλληνικοῦ αἵματος τῆς αὔριον.

Ἐπὶ τῶν κοινωνικοοικονομικῶν ἐπιδράσεων ἐκ τῆς εἰσόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἐλευθέραν Ζώνην τῶν Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν, ἡ στάθμισις τοῦ ἀποτελέσματος θὰ προκύψῃ ὡς συνισταμένη τῶν ἀποτελεσμάτων τὰ ὅποια θὰ εἶχεν ἐνδεχομένη εἰσοδος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ, ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρος κλάδων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, τὰ ὅποια μάλιστα πρέπει νὰ κριθοῦν δυναμικῶς, δι' ἐκτιμήσεως δηλαδὴ τῆς κατὰ κλάδους καταστάσεως, ἢ ὅποια θὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἀλληλεπιδράσεως τῶν συντελεσθησομένων μεταβολῶν εἰς τὸ ὅλον περιεχόμενον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Τὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου λόγον ὡς συμβόλου τῆς Κυβερνήσεως νομιζομεν ὅτι ἔχουν αἱ ὀργανώσεις τῶν παραγωγικῶν τάξεων, αἱ ὅποια δικαιοῦνται καὶ ὀφείλου νὰ ἐκφράσουν τὰς ἀντιλήψεις των μὲ τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβαλλομένην ἀντικειμενικότητα καὶ σοβαρότητα.

2. Μία μελέτη τῶν κατὰ παραγωγικοὺς κλάδους ἀποτελεσμάτων, εἰς τὰς ἀντιδράσεις τὰς ὁποίας ἕκαστος θὰ εἶχεν ἐκ τῆς εἰσόδου ἢ μὴ τῆς Ἑλ-

λάδος εις τὴν Ἐλευθέραν Ζώνην τῶν Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν, θὰ εἶχε κατὰ τὴν γνώμην μας νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ ἑξῆς ἐρωτήματα:

α) Ποία ἀκριβῶς εἶναι ἡ θέσις ἐκάστου κλάδου τῆς Ἐθνικῆς οἰκονομίας ὑπὸ τὸ ὑπάρχον σήμερον οἰκονομικὸν καθεστῶς ἐν Εὐρώπῃ.

β) Ποία θὰ καταστῇ ἡ θέσις τοῦ κλάδου ἐὰν ἡ Ἑλλάς παραμείνῃ ἔξω τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν.

γ) Πῶς θὰ ἐξελιχθῇ ὁ κλάδος μετὰ τὴν εἰσοδὸν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἐλευθέραν Ζώνην τῶν Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν, καὶ ποῖα ἐνδεχομένως ἐιδικώτεροι συνθήκαι πρέπει νὰ ἐξασφαλισθοῦν εἰς αὐτόν, ὥστε ἡ ἀνάπτυξις του νὰ μὴ τελεῖ ὑπὸ δυσμενεστέρας συνθήκας ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ κοινότητι λειτουργοῦντας ὁμοίους κλάδους.

Ἡ ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἐρωτημάτων ἀπάντησις θὰ διέλθῃ διὰ μυριῶν δυσχερεῶν, ἡ ἀντιμετώπισις τῶν ὁποίων θὰ διευκολυνθῇ ἐκ τῆς ἐπεξεργασίας τῶν ἀπαραιτήτων ἀριθμητικῶν δεδομένων καὶ μιᾶς συνθετικῆς καὶ γονίμου φαντασίας, στηριζομένης εἰς μίαν λελογισμένην πρόβλεψιν περὶ τῶν σχετικῶν οἰκονομικῶν ἐπιδράσεων, αἵτινες θὰ ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς συστάσεως τῆς ΕΖΕΣ καὶ θὰ ἐπηρεάσουν τὰς ἐξελίξεις τῶν κλάδων.

Ὑπὸ τοιαύτας ἀντιλήψεις ἀντιμετωπιζομένη τὴν μελέτην τοῦ θέματος, τὰ δὲ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα αὐτῆς δύνανται νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἀκολούθως:

3. Ἡ σημερινὴ θέσις τοῦ κλάδου τῆς βιομηχανίας ἐν τῇ Ἐθνικῇ Οἰκονομίᾳ δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τῶν κάτωθι ἀριθμητικῶν δεδομένων⁽¹⁾ τὰ ὁποῖα, ἔστω καὶ ἀνεπαρκῶς, δίδουν εἰς ἀδράς γραμμὰς τὰς ἀναγκαίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνδείξεις.

α) Ἀκαθάριστοι ἐπενδύσεις⁽²⁾ ἐν τῇ βιομηχανίᾳ μὴ συνυπολογιζομένων τῶν τῆς παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, εἰς ἑκατομύρια δολλαρίων σημερινῆς ἀγοραστικῆς ἰκανότητος.

Μέχρι τῶν ἀρχῶν 1945 μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πολέμου	270
ἐτῶν 1946 καὶ 1947	50
ἐτῶν 1948 - 1956	310

Σύνολον

630

β) Ὑψὸς ἀκαθάριστου βιομηχανικοῦ εἰσοδήματος⁽³⁾ εἰς ἑκατομύρια δραχμῶν.

	Εἰς τρεχούσας τιμὰς	Εἰς δρχ. τοῦ 1951
1950	5359	5758
1951	6031	6031
1952	5882	5928
1953	8060	6766
1954	9563	7403
1955	10990	7973
1956 ⁽⁴⁾	11300	8250

(1) Τῶν ὁποίων τὴν γνησιότητα λαμβάνομεν ὡς αὐθεντικὴν.

(2) Ἴδε Ἐθν. Λογισμὸς τῆς Ἑλλάδος 1953)55 Ὑπουργ. Συντονισμοῦ, Ἀθήναι 1956, Πίναξ ΧΧΙ. Διὰ τὰ ἔτη 1945, 1946, 1947 προσετέθη καθ' ὑπολογισμοῦ ποσὸν 30 ἑκατ. δολλαρίων. Ἐννοεῖται ὅτι εἰς τὰς ἀκαθάριστους ἐπενδύσεις δὲν ἀφαιροῦνται αἱ ἀποσβέσεις.

(3) Ἴδε Μηνιαῖον Στατιστικὸν Δελτίον Τραπεζῆς Ἑλλάδος, Ἀπρίλιος 1957, σ. 51. Ὡς ἀκαθάριστον ὕψος τοῦ βιομηχανικοῦ εἰσοδήματος νοεῖται τὸ προκύπτον ἐξ ἀφαιρέσεως ἐκ τῆς ἀκαθάριστου ἀξίας τῆς παραγωγῆς τῶν δαπανῶν αἵτινες δὲν ἀντιπροσωπεύουν κοινωνικὸν εἰσόδημα τοῦ βιομηχανικοῦ κλάδου, ἀλλὰ δαπάναις αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸ πλείστον ἀποτελοῦν εἰσόδημα ἐτέρων κλάδων (πρῶτα ὕλαι, καύσιμα, ἐνέργεια κλπ.). Ἴδε σχετικῶς τὸ Ἐθνικὸν Εἰσόδημα τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1947. Ἀθήναι 1949, σελ. 28.

(4) Καθ' ὑπολογισμὸν, βάσει στοιχείων τοῦ Συνδέσμου Ἑλλ. Βιομηχανῶν.

γ) Ἀξία συνολικοῦ ἀκαθαρίστου ἐθνικοῦ εἰσοδήματος κατὰ τὸ ὡς ἄνω διάστημα.

	Ἐκατομμύρια δραχμῶν	
	Εἰς τρεχούσας τιμὰς	Εἰς δρχ. τοῦ 1951
1950	25.993	28.673
1951	30.799	30.799
1952	32.132	30.320
1953	43.262	34.568
1954	49.843	35.863
1955	57.192	37.948

δ) Ποσοστιαία ἀναλογία ἀκαθαρίστου βιομηχανικοῦ εἰσοδήματος ἐν σχέσει πρὸς τὸ ὅλικόν ἐθνικὸν τοιοῦτον.

1950	20.0%
1951	19.6%
1952	19.5%
1953	19.5%
1954	20.6%
1955	21.8%

ε) Γενικὴ αὐξησης τοῦ εἰσοδήματος βιομηχανίας (¹) κατὰ τὸ 1955 ἐν σχέσει πρὸς τὸ 1950 ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γενικὴν αὐξησησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Εἰσοδήματος.

Γενικὴ αὐξησης ἐθνικοῦ εἰσοδήματος	32.40%
Αὐξησης εἰσοδήματος βιομηχανίας	38.50%

στ) Ἀριθμὸς ἐργαζομένων ἐν τῇ βιομηχανίᾳ κατὰ τὸ 1956 συνολικῶς 150.000 (²).

ζ) Τραπεζιτικαὶ χορηγήσεις ἐν τῇ βιομηχανίᾳ (δάνεια ὑφιστάμενα τῇ 31-12-56) δρχ. 5421 ἑκατομμύρια (³).

η) Ἀξία εἰσαγωγῶν πρώτων ὑλῶν βιομηχανίας κατὰ τὸ 1955 δρχ. 2.155 ἑκατομμύρια (⁴).

θ) Ἀξία ἐξαγωγῆς βιομηχ. προϊόντων (⁵) κατὰ τὸ 1956 ἐν ὅλῳ Δρχ. 770 ἑκατ.

(1) Ἴδε Μηνιαῖον Στατιστικὸν Δελτίον Τραπεζῆς Ἑλλάδος, Μάιος 1957, σελ. 55.

(2) Ἐκ στοιχείων τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἐξαγομένων ἐκ τῆς ἀπογραφῆς τοῦ 1950 καὶ τῆς μηνιαίας δειγματοληψίας τῶν ἐπομένων ἐτῶν.

(3) Μηνιαῖον Στατιστικὸν Δελτίον Τραπεζῆς Ἑλλάδος, Μάιος 1957, σελ. 19. Συμπεριλαμβάνονται αἱ παντὸς εἶδους χορηγήσεις καὶ δάνεια πρὸς τὴν Μεταποίησην (Βιοτεχνικάς, Βιομηχανικάς καὶ Μεταλλευτικάς ἐπιχειρήσεις).

(4) Μηνιαῖον Δελτίον Στατιστικῆς Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου τῆς Ε.Σ.Υ.Ε. Δεκέμβριος 1955.

(5) Ἐξ ὧσων στοιχείων ἠδυνήθημεν ν' ἀνεύρωμεν, αἱ σοβαρώτεροι ἐξαγωγαὶ βιομηχανικῶν προϊόντων κατὰ τὸ 1956 (ἀνώτεροι τῶν 5 ἑκατομ. δραχμῶν κατὰ κλάδον), εἶναι αἱ ἀκόλουθοι:

1. Κολοφώνιον	ἑκατ. δρχ.	150.80
2. Ὀπῶραι διατετηρημένα καὶ παρασκευάσματα ἐξ ὀπῶρων	» »	141.-
3. Πυρηνέλαια	» »	136.60
4. Ποτὰ οἰνοπνευματώδη	» »	104.30
5. Τσιμέντα	» »	64.80
6. Τερεβινθέλαιον	» »	22.60
7. Νήματα	» »	21.60
8. Ὑφάσματα	» »	18.50
9. Βιομηχανικά εἶδη ἐκ μετάλλου	» »	11.50
10. Μηχανουργικὰ κατασκευαὶ	» »	11.20
11. Βιομηχανικά εἶδη ἐξ ὀρυκτῶν	» »	8.90
12. Λαχανικά διατετηρημένα	» »	7.-

1) 'Αξία εισαχθέντων βιομηχανικών προϊόντων κατά τὸ 1955 δρχ. 3.833 ἑκατομμύρια (1).

ια) 'Αξία κατὰ κλάδους παραγωγῆς, ἀπασχολούμενον προσωπικόν, προέλευσις βιομηχανοποιουμένων πρώτων ὑλών καὶ δηλωθεῖσα (2) ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων δασμολογικῆ προστασίας.

α)α Κλάδοι βιομηχανίας	'Αξία παραγωγῆς εἰς ἑκ. (3)	'Απασχολούμενον προσωπ.	Προέλ. ἐπι τοῖς % ἑσωτερ.	Α' ὑλών ἐξωτερ.	Δασμολογικῆ προστασίας κατ' ἀξίαν
1. Μεταλλουργικαί	40	1.000	100	—	0
2. Μηχανολογικαί	1.100	14.000	20	80	10%-50%
3. Οἰκοδομικαί	950	5.500	100	—	80%
4. Κλωστοῦφαντουργικαί	3.900	56.000	75	25	9%-100%
5. Διατροφῆς	3.690	30.000	95	5	0%-200%
6. Χημικαί	2.050	18.000	50	50	10%-80%
7. Δέρματος	650	3.500	30	70	20%-50%
8. Χάρτου καὶ Ἐκτυπώσεως	750	5.000	10	90	30%-45%
9. Ξύλου	800	4.500	50	50	35%
10. Σιγαρέττων	550	7.500	100	—	—
11. Ἐφαρμογῆς Ἡλεκτρισμοῦ	150	2.500	20	80	55%-200%
12. Διάφοροι	250	2.500	—	—	—
	14.880	150.000			

ιβ) Μέγεθος βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἀναλόγως τοῦ ἀπασχολούμενου προσωπικοῦ (4).

Κλιμάκια ἀπασχολούμενου προσωπικοῦ	'Επιχειρήσεις
1- 20	1.098
21- 50	477
51- 100	251
101- 200	136
201- 500	99
501-1000	27
1001-1500	6
1500 καὶ ἄνω	9

4. Τὰ ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀριθμητικῶν δεδομένων δυνάμενα νὰ ἐξαχθοῦν συμπεράσματα εἶναι μεταξύ τῶν ἄλλων τὰ ἑξῆς:

α) Ὅτι παρ' ὅλας τὰς γενομένας ἐπενδύσεις ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, συμφῶνως πρὸς τοὺς προηγουμένως ἀναφερθέντας ἀριθμούς, παρατηρεῖται μία

(1) Μηνιαῖον Δελτίον Στατιστικῆς Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου τῆς Ε.Σ.Υ.Ε. Δεκέμβριος 1955.

(2) Ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Βιομηχανίας καὶ Μεταλλείων διὰ τὴν εἰσοδὸν τῆς Ἐλ-λάδος εἰς ΕΖΕΣ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Συν)σμοῦ.

(3) Εἰς τὰς βιομηχανίας τὰς παραγοῦσας προϊόντα ὅτινα ἀποτελοῦν πρώτην ὑλὴν ἐτέρων αὐτῶν κλάδων (π.χ. Κλωστοῦφαντουργία), ἡ ἀξία τῆς παραγωγῆς ὑπολογίζεται μόνον ἐπὶ τοῦ τελικοῦ προϊόντος.

(4) Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχάνων. Πιεπραγμένα αὐτοῦ ἐτῶν 1954)55, σελ. 56.

κάμψις του ἐν αὐτῇ ρυθμοῦ τῶν ἐπενδύσεων, ὡς μαρτυρεῖ ἡ κάτωθι ἐξέλιξις αὐτῶν εἰς σταθερὰς δραχμὰς τοῦ 1951 (*).

1950	858	ἐκατ.
1951	712	»
1952	740	»
1953	488	»
1954	456	»
1955	524	»

Ἡ κάμψις αὕτη ὑποδηλοῖ τὸ σχετικῶς ἐν ὑφέσει ἐνδιαφέρον διὰ βιομηχανικὰς ἐπενδύσεις, ἡ δὲ οἰκονομικὴ ἐρμηνεία τοῦ φαινομένου τούτου εἶναι ὅτι δὲν προβλέπεται ὑπὸ τῶν βιομηχανῶν, ἐκ τῶν πέραν τῶν ἀριθμῶν τούτων γενομένων ἐπεκτάσεων, κέρδος ἱκανὸν νὰ ἀφήσῃ περιθώρια μετὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἀντιστοίχου δι' αὐτὰς τόκου. Πράγματι, μίᾳ ἀσφυκτικῇ συμπίεσις τῶν περιθωρίων κέρδους τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων τῶν πλείστων κλάδων παρατηρεῖται, ἡ ὅποια δὲν εἶναι ἐνθαρρυντικὴ δι' ἐπενδύσεις ὑπὸ ἰσχύοντα τρέχοντα ἐπιτόκια 12 ἢ τῇ ἀληθείᾳ 15%.

Μία λεπτομερεστέρα ἔρευνα τῶν πηγῶν χρηματοδοτήσεως τῶν γενομένων ἐπενδύσεων θὰ ἀπεδείκνυεν ἀσφαλῶς ὅτι κατὰ τὸ πλεῖστον αἱ μὲν ἀποδόσασαι ἐπενδύσεις προέρχονται κατὰ μεγάλην ἀναλογίαν ἐκ κεφαλαίων χαμηλοῦ ἐπιτοκίου (ΟΧΟΑ κλπ.), αἱ δὲ ὑπόλοιποι γενόμενα διὰ χρηματοδοτήσεως βραχυπροθέσμων πιστώσεων εἰς ἐγκαταστάσεις οὐ μόνον δὲν ἀπέδωσαν, ἀλλὰ καὶ συνετέλεσαν διὰ τῆς δημιουργίας παγωμένων πιστώσεων εἰς ὑποαπασχόλησιν ἢ ἀκίνητοποίησιν καὶ τῶν προηγουμένων ὑφισταμένων ἐγκαταστάσεων.

β) Ἡ ἀπόστασις μετὰξὺ τοῦ ὕψους τῶν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ἐπενδύσεων τῶν ἐτῶν 1950-1955 ἐν σχέσει πρὸς τὴν αὐξησιν τοῦ ἀκαθάριστου εἰσοδήματος τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ὑποδηλοῖ σαφῶς τὴν καταβαλλομένην προσπάθειαν ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν ἐγκαταστάσεων.

Οὕτω ὑπολογιζόμεν ἀκαθάριστους ἰδιωτικὰς ἐν τῇ βιομηχανίᾳ ἐπενδύσεις 1950-1955 215 ἐκ. δολ. ἐπὶ ὑπαρχουσῶν περίπου 415 ἐκ. δολ., τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ποσοστὸν αὐξήσεως 52%, ἐν ἀντιθέσει πρὸς αὐξησιν τοῦ ἀκαθάριστου βιομηχανικοῦ εἰσοδήματος 38% κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα.

* Ακαθάριστον βιομηχανικὸν εἰσόδημα εἰς σταθ. Δρχ.

1951 κατὰ τὸ 1955 Δρχ. 7973

* Ακαθάριστον βιομηχανικὸν εἰσόδημα εἰς σταθ. δρχ. » 5758

1951 κατὰ τὸ 1950 » 2215

Διαφορὰ »

ἤτοι 2215:5758 περίπου 38%.

Ἡ ὑπεροχὴ ἀκριβῶς τοῦ ποσοστοῦ αὐξήσεως τῶν ἐπενδύσεων ἐν σχέσει πρὸς τὴν αὐξησιν τοῦ ἀκαθάριστου βιομηχανικοῦ εἰσοδήματος μαρτυρεῖ τὴν ἐπιβεβλημένην τάσιν τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν ἐγκαταστάσεων. Διότι, πράγματι, ἀληθές εἶναι ὅτι μέγα μέρος τῶν ὑπαρχουσῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων ἀκίνητοποιεῖται καθημερινῶς ὡς ἀντιοικονομικῶς λειτουργοῦν ἐκ τοῦ ἐν τῇ χώρᾳ ὑφισταμένου συναγωνισμοῦ, κατὰ μείζονα δὲ λόγον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ σκέψις ὅτι δύναται νὰ λειτουργήσῃ ὑπὸ διεθνή ἀνταγωνισμόν. Δέον νὰ μὴ λησμονῆται ἄλλως τε ὅτι εἰς ἐκ τῶν πλείον σοβαρῶν λόγων τῆς δημιουργίας τῶν παγωμένων πιστώσεων εἶναι ἡ ἀδυναμία ἐσωτερικοῦ συναγωνισμοῦ, ἐκ μέρους βιομηχανικῶν τινῶν ἐπιχειρή-

σεων λόγω άπληρωτων έγκαταστάσεων. Η προς έκαυγχρονισμό των βιομηχανικών έγκαταστάσεων έξ άλλου τάσις προκύπτει και έκ τής άποστάσεως μεταξύ του ποσοϋ των επενδύσεων έν τῷ κλάδῳ, ύπολογιζομένων ως άνωτέρω έλέχθη εις 215 έκ. δολλ. και των άποσβέσεων κατά τό αυτό χρονικό διάστημα ύπολογιζομένων εις 64 έκ. δολλ. (1).

γ) Είναι έκδηλος ή έλλειψις επαρκών τεχνικών μέσων (συγχρονισμένων έγκαταστάσεων) έν τή βιομηχανία. Σαφή περί αυτού άπόδειξιν άποτελοϋν επί πλέον τὰ εξής:

Σύνολον επενδύσεων	δολλ.	630	έκατ.
Μείον άποσβέσεις μιᾶς δεκαετίας περίπου	»	230	»
Καθαρά άξία επενδύσεων	»	400	»
Μείον οικόπεδα, οικόδομικά έγκαταστάσεις περίπου τό ήμισυ	»	200	»
Υπολογιζομένη άξία μηχανικών έγκαταστάσεων	»	200	»

Η άξία αυτή συσχετιζομένη προς τό σύνολον του άπασχολούμενου έν τή βιομηχανία προσωπικού έξ 150.000 άγει εις τό συμπέρασμα ότι κατά εργαζόμενον αντιστοιχοϋν έγκαταστάσεις 1300 δολλ. περίπου, όταν υπό τόν σύγχρονον αυτόματισμόν τής παραγωγής έν Αμερική και Εύρώπη έγκαταστάσεις άξίας πολλών δεκάδων χιλιάδων δολλ. λειτουργοϋν μέ μονάδας τινάς εργαζομένων.

δ) Πλήν τής ως άνω παρατηρουμένης άνεπαρκείας τής Έλληνικής βιομηχανίας εις τεχνικό έξοπλισμόν, μία χονδροειδής συσχέτισις των προηγουμένων παρατεθεισών αριθμητικών ένδειξεων έν σχέσει μέ τὰ δεδομένα τής ελληνικής άγοράς άγει, νομίζομεν, εις τήν διαπίστωσιν ότι ή ελληνική βιομηχανία πάσχει έξακολουθητικώς έξ έλλείψεως κεφαλαίων κινήσεως. Η διαπίστωσις αυτή βασίζεται επί των κατωτέρω δεδομένων και έχει τό εξής αριθμητικό βάθρον:

Τραπεζιτικά τοποθετήσεις έν γένει προς τήν βιομηχανίαν, ύφιστάμεναι κατά τήν 31-12-56 (2)	4.685	έκατ.
Μείον: Τὰ διατεθέντα διά παγίας έγκαταστάσεις (3)	1.709	»
Χρηματοδότησις διά κεφαλαίου κινήσεως	2.976	»
Μείον: Πιθανή, ύπολογιζομένη ύφ' ήμών (4) χρηματοδότησις βιοτεχνίας και μεταλλείων διά κεφαλ. κινήσεως	400	»
	2.576	»

(1)

1950	Εισόδ. Ακαθάρ.	Τρέχουσαι τιμαί εις έκ. δρχ.	
		Εισόδ. Καθάρων	Άποσβέσ. εις έκ. δολ.
1951	5359	5194	159:15 10.60
1952	6031	5818	213:21 10
1953	5882	5636	246:21 11.70
1954	8060	7771	289:30 9.70
1955	9563	9246	317:30 10.60
	10990	10645	345:30 11.40
			64.—

(2) Σύνολον χορηγήσεων προς τήν Μεταποίησην. Δρχ. 5421 έκ.τ.

Μείον: α) εις βιοτεχνίαν. Δρχ. 263

β) προς τας μεταλλευτικάς επιχειρήσεις μακροπρόθεσμοι. » 473 » 736 »

Υπόλοιπον » 4685 »

Έν τῷ ύπολοίπῳ τούτῳ περιλαμβάνονται τόνον ή βραχυπρόθεσμοι χρηματοδότησις τής βιοτεχνίας, όσον και των μεταλλείων.

(3) Μηνιαίον Στατιστικόν Δελτίον Τραπε. Έλλάδος Μάιος 1957, σ. 19.

(4) Έλλείψει στοιχείων.

Μείον: α) Προεξοφλήσεις βιομ. γραμματίων (¹) δρχ. 981			
β) Άνοικτοί λ)σμοί προς τούς εμπό- ρους καί τήν κατανάλωσιν, καθ' ὑπο- λογισμόν »	330	1.311	έκατ.
Καθαρὰ Τραπεζιτικὴ χρηματοδότησις διὰ παραγωγὴν. . .		1.265	»
Σύν πιστώσεις καθ' ὑπολογισμούς μας ἐκ τῶν προμηθευτῶν.		430	»
Σύν ἴδιον κεφάλαιον κινήσεως ὑπολογιζόμενον περίπτου εἰς τὸ 25% τοῦ ὅλικου		1.140	»
Σύνολον κεφαλαίων κινήσεως ἀπασχολουμένων εἰς τήν παρα- γωγὴν.		2.835	»

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο συσχετιζόμενον πρὸς τήν συνολικὴν ἀξίαν παραγωγῆς 15.000 ἑκατ. περίπου ὑποδηλοῖ κυκλοφοριακὴν ταχύτητα 5,3, τοῦθ' ὅπερ σημαίνει ὅτι κατὰ μέσον ὄρον ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις δὲν δύναται νὰ διαθέτῃ πρῶτας ὕλας, εἰς ἀποθήκας καὶ κατὰ τὸ στάδιον τῆς βιομηχανοποιήσεως, καὶ λοιπὰ στοιχεῖα τοῦ κόστους περισσότερα τῶν ἀναγκαιούτων διὰ βιομηχανοποίησιν 34 ἡμερῶν, καὶ ἀποθέματα διὰ τὸ αὐτὸ περίπου χρονικὸν διάστημα.

ε) Ἐκ τοῦ παρατεθέντος εἰς τὰ προηγούμενα πίνακος ἐξάγεται ὅτι ὑφίσταται ὄντως ἐν Ἑλλάδι δασμολογικὴ προστασία τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς. Θὰ εἶχε συνεπῶς ἀξίαν νὰ ἐρευνηθῇ, πέραν τῆς καλύψεως τῶν ταμιακῶν ἀναγκῶν τοῦ Κράτους ποῖος ὠφελεῖται ἐκ τῆς ὑπαρχούσης προστασίας. Τὸ θέμα δηλαδὴ εἶναι ἂν ὁ δασμὸς περιέρχεται εἰς τὸν βιομήχανον ἢ ὑφίσταται διὰ νὰ δημιουργήσῃ ἕνα ὑπερτίμημα ὠρισμένων ἑλληνικῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ἐν σχέσει πρὸς τὰ διεθνή ἐπίπεδα, τὸ ὅποιον ἐν τέλει περιέρχεται εἰς τὴν Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν.

Πρῶτη ἀπόδειξις τοῦ ὅτι οἱ δασμοὶ δὲν ἀποκερδαίνονται ὑπὸ τῶν οἰκονομικῶν μονάδων εἶναι αὐτὴ αὐτὴ ἡ διάρθρωσις τοῦ παρ' ἡμῖν κοινωνικοοικονομικοῦ συστήματος τῆς ἐλευθέρως συναλλακτικῆς οἰκονομίας, κατὰ τὸ ὅποιον ἐάν ὑπάρχῃ περιθώριον εἰς κλάδον τινὰ, τὸ κεφάλαιον τοποθετεῖται ἐν αὐτῷ, καὶ οὕτω ὁ δημιουργούμενος ἀνταγωνισμὸς συμπιέζει μὲ τάσιν ἐξαφανισμοῦ τὰ τυχόν ὑπάρχοντα περιθώρια.

Δευτέραν ἀπόδειξιν ἀποτελοῦν αἱ ἐνδείξεις τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐμφαινόμενων ἐκ τῶν δημοσιευομένων ἰσολογισμῶν τῶν Ἄνων. Ἐταιριῶν. Πράγματι κατὰ τὸ πλεῖστον τὰ ἱκανοποιητικώτερα ἀποτελέσματα ἐμφανίζονται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς μὴ προστατευόμενας ἢ μὴ ποιούμενας χρῆσιν τοῦ δασμοῦ τῶν ὀπίων ὁ καταναλωτικὸς ὀρίζων εἶναι διεθνής.

Τρίτη ἀπόδειξις εἶναι ὅτι διὰ τοῦ δασμοῦ προστατεύονται ἰσχυρότερον οἱ βιομηχανικοὶ κλάδοι ἐντάσεως ἐργασίας, ὡς ἡ ἐπιουργία, πλὴν τῆς κλωστικῆς, ἢ ὑφαντουργία καὶ χημικαὶ τινες βιομηχανίαι. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει ὀλόκληρος ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδος ὁ καταναλίσκων τὰ ἀντίστοιχα εἶδη καταβάλλει τὸ ὑπερτίμημα διὰ νὰ περιέλθῃ τοῦτο εἰς τοὺς ἐργαζομένους τῶν ἐν λόγῳ κλάδων, οἱ ὅποιοι οὕτω ἀποκτοῦν ἀγοραστικὴν δύναμιν ἐνισχύουσαν τὴν ὅλην ἐν τῇ χώρᾳ διεξαγομένην παραγωγὴν.

στ) Παρ' ὅλας τὰς προηγουμένως ἀναπτυχθείσας ἀντιξόους συνθήκας λειτουργίας τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας, αἱ προηγηθεῖσαι ἀριθμητικαὶ ἐνδείξεις βεβαιοῦν ὅτι ἡ αὔξησις τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος τῆς βιομηχανίας ὑπερέχει κατὰ τι τῆς γενικῆς αὔξησεως τοῦ εἰσοδήματος ἐν Ἑλ-

λάδι (1). Ούτω, ως έλέχθη, ένφ τὸ γενικὸν εισόδημα τοῦ 1955 ἐν σχέσει πρὸς τὸ 1950 ηῦξήθη κατὰ 32.4% τὸ βιομηχανικὸν τοιοῦτον ηῦξήθη κατὰ 38.5%.

Περαιτέρω τὸ γεγονός καὶ μόνον ὅτι ἐπὶ συνόλου εισαγωγῶν κατὰ τὸ 1955 373 ἑκατομ. δολλ. ἡ εισαγωγή βιομηχανικῶν προϊόντων ἀνῆλθεν εἰς 128 ἑκατ. δολλ. περίπου, μαρτυρεῖ ὅτι τὸ ἔδαφος τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας εἶναι ἐκτεταμένον.

ζ) Ὡς πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας τὰ ἐξῆς σημεῖα, προκύπτοντα ἐκ τῶν προηγουμένων ἀριθμητικῶν στοιχείων, ἔχουν ἰδιαιτέραν ἀξίαν :

Ὡς ἐξάγεται ἐκ τῆς ἐν ἀρχῇ ἀναφερθείσης συνθέσεως ἀπὸ ἀπόψεως ἀριθμοῦ ἀπασχολουμένων τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας, ἐπὶ 2103 λειτουργουσῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων

1.556 ἀπασχολοῦν ὀλιγωτέρους τῶν 50 ἐργαζομένων

387 » ἀπὸ 50—200 ἐργαζομένους

καὶ συνεπῶς εἶναι σαφές ὅτι ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία εἶναι κατατετημένη εἰς μέγα πλῆθος μονάδων.

η) Ἀλλὰ πέραν τῶν ἀνωτέρω διαπιστώσεων, ἐξαγομένων ἐκ τῶν συναφῶν ἀριθμητικῶν δεδομένων, θὰ ἡδύνατό τις νὰ προσθέσῃ τὰς ἐξῆς δυσμενεῖς ἐξ ἐπόψεως κόστους συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας διαβίῃ ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία ἐν σχέσει πρὸς τὴν ξένην τοιαύτην.

α. Ἐλλειψὶς βιομηχανικῆς παραδόσεως καὶ τῆς συναφοῦς πείρας. Πράγματι, χωρὶς νὰ διακινδυνεύσωμεν πολὺ δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία τῶρα μόλις δημιουργεῖται, διελθοῦσα τὸ κατὰ τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν στάδιον τῆς βιοτεχνίας καὶ συνεπῶς μόλις τῶρα σχηματίζεται σοβαρὰ βιομηχανικὴ πείρα.

β. Ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία, παρ' ὅλας τὰς ἐκδήλους ἀνάγκας τῆς εἰς κεφάλαια δι' ἐγκαταστάσεις καὶ κυκλοφοροῦντα τοιαῦτα, συνεισφέρει εἰς τὸν Κρατικὸν Προϋπολογισμὸν καὶ τὴν Κοινωνικὴν Ἀσφάλισιν ποσὰ ἀπαραδέκτως μεγάλα ἐν σχέσει πρὸς τὰς λίαν περιωρισμένας δυνατότητας τῆς. Τὰ φορολογικὰ προβλήματα καὶ οἱ ὑπὲρ τρίτων φόροι ἔχουν τόσον πολὺ ἐξαντληθῆ, ὥστε ἀρκούμεθα εἰς τὴν ἀπλήν νύξιν περὶ τῆς ὑπάρξεώς των καὶ τῆς μὴ μέχρι σήμερον σοβαρᾶς ἀντιμετωπίσεως αὐτῶν.

5. Ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας ὡς ἄνω διαπιστώσεις ἀντιμετωπιζόμεν τὴν εἰς τὸ πρῶτον ἐρώτημα ἀπάντησιν, ἦτοι: ποῖα ἀκριβῶς εἶναι ἡ θέσις τοῦ κλάδου ἐν τῇ ἐθνικῇ οἰκονομίᾳ ὑπὸ τὸ ὑπάρχον οἰκονομικὸν καθεστῶς ἐν-Εὐρώπῃ. Ἡ εἰς τὸ ἐρώτημα ἀπάντησις, κατόπιν τῶν προεκτεθέντων, προκύπτει ἀβιάστως καὶ συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία, εἰσφέρουσα τὸ 21% τοῦ συνολικοῦ ἀκαθαρίστου εισοδήματος τῆς χώρας μοχθεῖ διὰ νὰ διατηρηθῆ ἐν ζωῇ καὶ νὰ ἀναπτυχθῆ, τελοῦσα ὑπὸ ἐξόχως δυσμενεῖς συνθήκας ἐν σχέσει πρὸς τὴν τῆς ἄλλοδαπῆς, μὴ δυναμένη νὰ συγκριθῆ ὡς σύνολον μετ' αὐτῆς· ἡ δὲ σχετικὴ ἀπόστασις δημιουργεῖται

(1) Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι ἡ αὔξησις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς συμφῶνως πρὸς τὰ στοιχεῖα τοῦ Σ.Ε.Β. ἐξελίχθη ὡς ἐξῆς κατὰ τὴν πενταετίαν 1950)55 (Ἄνευ τῆς παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος).

Ἔτος βάσεως 1939	100
1950	100
1951	114
1952	111
1953	125
1954	155
1955	160

ἐξ ὄλων τῶν γενικῶν παραγόντων οἱ ὅποιοι ἀφοροῦν τὴν βιομηχανίαν, ἤτοι ἀνεπάρκειαν κεφαλαίων, ὑψηλὰ ἐπιτόκια ἐμποδίζοντα τὰς ἐπενδύσεις, καταθρυμματισμὸν τῆς παραγωγῆς εἰς πολλὰς μονάδας εὐνοοῦντα τὸ ὑψηλὸν κόστος, καὶ ὑπέρμετρα βάρη.

Ἐν ἐνὶ συνεπῶς λόγῳ ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία ἀποτελεῖ παραγωγικὸν κλάδον συμπιεζόμενον ἐξ ὄλων τῶν δυσμενῶν προϋποθέσεων αἱ ὅποια χαρακτηρίζουν τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν, τὴν ὁποίαν κατὰ βάσιν ἐξυπηρετεῖ, διότι πράγματι ἡ βιομηχανία ἐν Ἑλλάδι εἶναι *ἀμεσώτατα προσδεδεμένη εἰς τὰς ἑλληνικὰς συνθήκας παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως*. Ἐὰν βιομηχανικαὶ τινες ἐπιχειρήσεις ἀνεπτύχθησαν εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν, τοῦτο ὀφείλεται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὸ ὅτι ἐπεξεργάζονται ἐγχωρίας πρώτας ὕλας, ἐξ ὧν παράγονται ἐξαγωγίμα προϊόντα, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὴν ταχύτητα τὴν ὁποίαν ἐπέδειξαν δι' ἐκσυγχρονισμόν, ἐξασφαλίσασαι τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖα κεφάλαια. Ἦδη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς δημιουργίας βιομηχανικῶν μονάδων, δυναμένων διεθνῶς νὰ διεξαγάγωσι συναγωνισμόν, καταβάλλεται πᾶσα προσπάθεια, θὰ εἴμεθα δὲ ἀδικοὶ ἐὰν δὲν ἀνεγνωρίζαμεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν κρατικὴν διὰ τῶν ἀρμοδίων ὀργανισμῶν ὑποστήριξιν.

6. Εἶναι ἀσφαλῶς προέχον αἱ ἐπιχειρήσεις αὗται καὶ γενικῶς οἱ κλάδοι, ὄχι μόνον νὰ διατηρηθοῦν, ἀλλ' ἀκόμη νὰ ἐνισχυθοῦν, καὶ ὑπὸ τὸ πρίσμα τοῦτο σὺν τοῖς ἄλλοις δέον νὰ κριθῆ ἢ εἰς τὸ δεῦτερον ἐρώτημα ἀπάντησις ἤτοι:

«Ποία θὰ καταστῆ ἡ θέσις τοῦ κλάδου, ἐὰν ἡ Ἑλλάς παραμείνῃ ἔξω τῆς ΕΖΕΣ».

Ἡ εἰς τὸ ἐρώτημα τοῦτο ἀπάντησις θὰ ἐξαρτηθῆ, νομίζομεν, ἐκ τῶν ἀπαντήσεων εἰς τὰ ἐξῆς ἐπὶ μέρους ἐρωτήματα:

α) Ποία θὰ εἶναι ἡ δασμολογικὴ μεταχείρισις τῶν χωρῶν μελῶν τῆς ΕΖΕΣ ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων τὰ ὅποια θὰ εἰσάγονται ὑπ' αὐτῶν ἐκ τῶν ἐκτὸς τῆς ΕΖΕΣ χωρῶν.

β) Ἐὰν ἡ μεταχείρισις θὰ εἶναι ὁμοία δι' ὅλας τὰς μὴ μέλη χώρας ἢ θὰ ἐπηρεασθῆ αὕτη ἐκ τῶν ὑφισταμένων σήμερον ἐμπορικῶν σχέσεων.

γ) Ποῖον θὰ εἶναι τὸ πιθανὸν ὕψος τῶν πρὸς τὰς χώρας-μέλη δυναμένων νὰ ἐξαχθῶσι βιομηχανικῶν προϊόντων.

δ) Ποίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας θὰ εἶχεν ἡ μὴ ἐλευθέρω μετακίνησις τῶν ἐλλήνων ἐργατῶν εἰς τὰς χώρας μέλη τῆς ΕΖΕΣ.

ε) Ἐὰν τελικῶς τὰ γεωργικὰ προϊόντα θὰ περιληφθοῦν εἰς τὸ καθεστῶς τῆς ἀτελείας, σημειούμενου πάντως ὅτι κατὰ τὰς μέχρι σήμερον ἐνδείξεις τὰ γεωργικὰ προϊόντα θὰ παραμείνουν ἔξω αὐτῆς.

στ) Ποία ἢ πιθανὴ ἀνάπτυξις τῆς διεθνῶς συναγωνισίμου βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι ἐκ τοῦ λόγου τῆς πιθανῆς εἰσροῆς ξένων κεφαλαίων καὶ ὁ ρυθμὸς τῆς ἐνδεχομένης τοιαύτης ἀναπτύξεως.

ζ) Ποία τὰ θετικὰ ὀφέλη τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας ἐκ τῆς συνεπείας τῆς βιομηχανικῆς μετὰ τῆς Εὐρώπης συνδέσεως αὐτῆς εἰς κατάρτισιν στελεχῶν καὶ ἀπόκτησιν πείρας, διότι καὶ τοῦτο εἶναι πρόβλημα: θὰ παραμείνουν δηλαδὴ ἐν Ἑλλάδι τὰ δημιουργηθησόμενα ἀξιόλογα στελέχη ἢ θὰ προτιμήσουν νὰ διαμένουν ἐν τῷ ἔξωτικῷ;

Αἱ ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἐρωτημάτων ἀπαντήσεις, ἄλλαι μὲν, ἀριθμητικῶς σταθμηταί, θὰ ἠδύναντο μετ' ἐπεξεργασίαν τῶν οἰκείων στοιχείων νὰ δοθοῦν, ἄλλαι δὲ, δυσχερέστεραι, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξαχθοῦν ὡς συμπέρασμα μιᾶς ὀλοκλήρου ἀλύσεως ἀποτελεσμάτων. Ἄλλ' οὔτε στατιστικὰ στοι-

χεία εξειδικευμένα και ακριβή δια παρομοίους σκοπούς διατίθενται αφθόνως, ούτε τόσοσιν λεπτά συμπεράσματα είναι επιτρεπτόν νά εξαγωνται βεβιασμένως. Είναι ὅθεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου πρόδηλος ἡ ἀνάγκη ἐνὸς ὠρισμένου χρόνου διὰ νά ὀλοκληρωθοῦν αἱ σχετικαὶ μελέται. Πάντως ὁμως θετικαὶ ζημίαι δὲν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως ὅτι θὰ ἐπέλθουν εἰς τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν, τὸ μὲν διότι τὰ κράτη μέλη τῆς ΕΖΕΣ ἀσημάντους εἰσαγωγὰς βιομηχανικῶν προϊόντων ἐνεργοῦν, τὸ δὲ διότι τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα δὲν πρόκειται, πρὸς τὸ παρόν, νά ὑπαχθοῦν ὑπὸ τὸ καθεστῶς τῆς ἀτελείας καὶ ἐπομένως οὔτε ἔμμεσοι ἐνδεχόμενοι ὠφέλειαί τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας θὰ προκύψουν. Ταῦτοχρόνως ἡ εὐρυτάτη εἰσαγωγή βιομηχανικῶν προϊόντων ἐκ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἀνελθοῦσα εἰς 3175 ἑκατομμύρια δραχμ. κατὰ τὸ 1955 ἐπὶ συνόλου εἰσαγωγῶν 3.832 (1) δίδει τὴν εὐχέριαν πρὸς διαπραγματεύσεις μετὰ τῶν χωρῶν μελῶν τῆς ΕΖΕΣ διὰ τὴν εὐνοϊκὴν δασμολογικὴν μεταχείρισιν ὠρισμένων ἑλληνικῶν προϊόντων κατεχόντων ἐξέχουσαν σημασίαν διὰ τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν, ἢ ἀκόμη καὶ δι' ἄλλας παραχωρήσεις.

7. Καὶ ἐνῶ κατ' ἀρχὴν, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ὅλης ἀντιμετωπίσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς μὴ εἰσδοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ, αἱ δυσχέρειαι τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας δὲν πρόκειται νά προσαυξηθοῦν, ἀντιθέτως προδήλως ἡ εἰσοδος τῆς χώρας μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ πρόκειται νά ἔχη διὰ τὴν ἑλληνικὴν βιομηχανίαν τὰ ἐξῆς δυσάρεστα αὐτόχρονα καταστρεπτικὰ ἀποτελέσματα:

α) Ἐξάρθρωσιν καὶ ἀφανισμόν τῶν ἐξῆς βιομηχανικῶν κλάδων, οἵτινες, δημιουργηθέντες διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, δὲν θὰ δυνηθοῦν νά ἐπιζήσουν τοῦ διεθνοῦς συναγωνισμοῦ καὶ οἱ ὅποιοι διὰ τὴν χώραν ἔχουν ἀπὸ ἀπόψεως ὄγκου παραγωγῆς καὶ ἀπασχολήσεως τὴν ἐκ τῶν ἀριθμῶν τοῦ ἐπομένου πίνακος ἐξαγομένην σημασίαν.

Εἶδος βιομηχανίας	Ἄξια παραγωγῆς εἰς ἑκάτ. δρχ.	Ἄπασχαλούμενον προσωπ.	Προέλευσις κατεργαζομένων ἀ' ὑλῶν κατὰ ποσοστὸν	
			Ἐσωτερ.	Ἐξωτέρ.
ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΑΙ				
Χαλυβουργία	260			
Μηχανουργεῖα κλπ.	280			
Σωληνουργία	75	11.000	20%	80%
Γεωργικὰ ἐργαλεῖα.	100			
Διάφοροι	130			
ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑΙ				
Ἐφαντουργία	1.000	17.000	98	2
Ἐριουργία	1.250	13.000	10	90
Μεταξουργία	200	4.000	90	10
Τεχνητὴ μέταξα	100	1.500	2	98
Καλτσοποιία.	350	3.500	80	20
ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ				
Ζυμαρικά	250	3.500	95	5
Οἶνοσπνευματοποιία	250	1.500	80	20
Ποτοποιία.	400	2.500	100	—

(1) Μηνιαίου Στατ. Δελτίου Ἐξωτερικοῦ Ἐμπορίου Ε.Σ.Υ.Ε., Δεκέμβριος 1955.

Είδος βιομηχανίας	΄Αξία παραγωγής εις έκ. δρχ.	΄Απασχολούμενον προσωπ.	Προέλευσις κατεργαζομένων α' ύλών κατά ποσοστόν	
			΄Εσωτερ.	΄Εξωτερ.
ΧΗΜΙΚΑΙ				
Λιπασμάτων	250	2.000	10	90
Χημικῶν προϊόντων	350	4.500	30	70
΄Υαλουργία	150	500	10	90
Διάφοροι	430	3.000	90	10
ΔΕΡΜΑΤΟΣ	650	3.000	30	70
Σύνολα	<u>6.475</u>	<u>70.500</u>		

΄Εξ ἄλλου ἡ ἐπιβίωσις τῶν κάτωθι βιομηχανιῶν εἶναι προβληματική καὶ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐπιμηκύνσεως τοῦ χρόνου ἄρσεως τῶν δασμῶν, ἐπαρκειᾶς κεφαλαίων, καὶ εἰδικωτέρων συνθηκῶν βελτιώσεως τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ διαθέσεως.

Είδος Βιομηχανίας	΄Αξία παραγωγῆς εις έκ. Δρχ.	΄Απασχολούμενον προσωπ.	Προέλευσις κατεργαζομένων α' ύλών κατά ποσοστόν	
			΄Εσωτερ.	΄Εξωτερ.
ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΑΙ				
Συρματοουργία - Καρφοβελονοποιία	90			
΄Αλουμινίου, χαλκοῦ καὶ ὀρειχάλκου	135	3.000	20	80
΄Εμαγιέ	30			
ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΚΑΙ				
Βαμβακουργία - Κλωστική	600	7.000	98	2
Γιούτης - Καννάβεως	150	3.000	30	70
Πλεκτική - Φανελλοποιία	250	5.000	85	15
ΧΗΜΙΚΑΙ				
Χρωμάτων - Βερνικοχρωμάτων	120	1.000	65	35
΄Ελαστικοῦ	250	2.500	15	85
ΧΑΡΤΟΥ	750	5.000	10	90
ΞΥΛΟΥ	800	4.500	50	50
ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ	150	2.500	20	80
ΣΙΓΑΡΕΤΤΩΝ	550	7.500	100	-
ΖΥΘΟΠΟΙΑ	200	1.500	90	10
Σύνολα	<u>4.075</u>	<u>43.000</u>		

΄Εάν ὑποθέσωμεν ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀμφιβόλου ἐπιβιώσεως ἐπιχειρήσεων θὰ ἐπιζήσουν τὰ 2)3 καὶ ὅτι μόνον τὸ 1)3 θὰ ἀφανισθῆ, προκύπτει ὅτι ἡ σχετικὴ μείωσις τῆς παραγωγῆς θὰ εἶναι ἴση πρὸς δρχ. 1.400 ἐκάτ. καὶ ἡ ἀπασχόλησις θὰ μειωθῆ κατὰ 14.500 ἐργαζομένους, ὁπότε φθάνομεν εἰς τὰ ἐξῆς ποσὰ ἀπωλειῶν.

*Αξίας παραγωγής εις σημερινάς δραχμάς 7.875 εκατ.

*Απασχολούμενου προσωπικού, εργαζόμενοι 85.000

*Επενδύσεις περίπου 300 εκατ. δολλ.

Τελικῶς οἱ μετὰ σχετικῆς βεβαιότητος ἐμφανιζόμενοι ὅτι θὰ ἐπιβιώσουν βιομηχανικοὶ κλάδοι εἶναι: τῶν τσιμεντῶν καὶ λοιπῶν οἰκοδομικῶν βιομηχανιῶν, ἡ ἀλευροβιομηχανία, πυρηνελαιουργία, σποροελαιουργία, τερεβινθελαιῶν καὶ κολοφωνίων, φαρμάκων καὶ τινες ἄλλαι μικρᾶς σημασίας, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν ἡ ἐπιβίωσις ἔχει ἀνάγκην ὠρισμένων προϋποθέσεων ἀναφερομένων εἴτε εἰς τοὺς γενικοὺς λόγους πίστεως καὶ ἐπιτοκίου ἢ ἄρσεως εἰδικοῦ κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ (1).

Ὁ ἀπειλούμενος οὗτος κίνδυνος ἐν περιπτώσει εἰσοδογῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ δὲν πρόκειται, ὡς εἰκός, νὰ ἐνεργήσῃ καταστρεπτικῶς μόνον ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν οἰκονομιῶν αἵτινες ὑπελόγησαν ἐπὶ ἐνὸς δεδομένου οἰκονομικοῦ καθεστῶτος καὶ προέβησαν εἰς ἐπενδύσεις, ἀλλὰ, κυρίως, ἐπὶ ὀλοκλήρου τῆς κοινωνικῆς οἰκονομίας ἡ ὁποία θὰ ὑποστῇ τὰς ἐξῆς συνεπειάς:

Κατὰ τὸ μεταβατικὸν τοῦλάχιστον στάδιον θὰ πρέπη νὰ ἀντιμετωπισθῇ.

α) σημαντικὴ κρίσις ἀνεργίας, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ τὰ ἐξῆς ἀποτελέσματα:

αα) Μείωσις τῆς ἀγοραστικῆς ἰκανότητος, ἡ ὁποία ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ὀλικὴν ζήτησιν τῶν ἀγαθῶν καὶ κατ' ἀκολουθίαν θὰ μειώσῃ τὸ γενικὸν εἰσόδημα καὶ συνεπῶς τὰς ἀποταμιεύσεις καὶ ἐπενδύσεις.

ββ) Ἀποστράγγισιν τῶν ταμείων τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν, οἱ ὁποιοὶ θὰ ἀντιμετωπίσουν διπλοῦν ὀξύτατον πρόβλημα, ἤτοι ἀφ' ἐνὸς μὲν σημαντικωτάτην μείωσιν τῶν ἐσόδων αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διόγκωσιν τῶν παροχῶν καὶ ἐπιδοτήσεων ἀνεργίας, ἀναλόγως δὲ τῆς ὀξύτητος μὲ τὴν ὁποίαν αἱ διαταραχαὶ αὐταὶ θὰ ἀναφανοῦν, δύναται ἡ διαταραχὴ τῶν οἰκονομικῶν τῶν ἀσφαλιστικῶν ὀργανισμῶν νὰ φθάσῃ μὲχρι πλήρους διαλύσεως.

β) Γενικὴ ἐξάρθρωσις τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ περὶ τοῦ ὁποίου ἄλλοι εἶναι ἀρμόδιοι νὰ ἀσχοληθοῦν.

γ) Τραπεζικὴ κρίσις ἡ ὁποία ἐνδεχόμενον νὰ λάβῃ μεγάλην ἔκτασιν, διότι ἐκάστη ἀπλῶς φθίνουσα καὶ οὐχὶ πλήρως ἀκίνητοῦσα βιομηχανία θὰ καταλίπη καὶ ἐν ὠρισμένον, συνήθως σημαντικόν, χρεωστικὸν ὑπόλοιπον εἰς τὰς Τραπεζὰς μὲ ἀντίκρουσμα ἐγκαταστάσεις οἰκονομικῶς ἀπηξωμένας. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἐν συνόλῳ δὲν εἶναι δύσκολον νὰ φαντασθῇ τις ὅτι θὰ ἐπιφέρῃ δυσπιστίαν εἰς τοὺς καταθέτας καὶ οὕτω τὰ ἐκ τῆς δημιουργίας νέων παγωμένων πιστώσεων προβλήματα ρευστότητος τῶν Τραπεζῶν θὰ ὀξυνθοῦν ἐτι πλέον.

δ) Συνεπεία τῶν ὡς ἄνω, γενικὴ κρίσις καὶ μαρασμὸς τῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου.

Τὰ ἄνωτέρω ἀποτελέσματα θὰ λάβουν τόσῃν ἔκτασιν καὶ ὀξύτητα ὅση θὰ εἶναι ἐν τῇ διαδρομῇ τοῦ χρόνου κατὰ τὸ μεταβατικὸν στάδιον ἡ ἀρνητικὴ διαφορά μεταξὺ τῶν μειωτικῶν ἐνεργουσῶν ἐπὶ τῆς οἰκονομίας δυνάμεων καὶ τῶν συναφῶν ἀποτελεσμάτων, κατὰ τὰ πρό ὀλίγου λεχθέντα, καὶ τῶν ὑψωτικῶς κινουμένων παραγόντων, οἱ ὁποιοὶ δύνανται νὰ εἶναι οἱ ἐξῆς:

α) Ἀμφίβολος εἰσροὴ κεφαλαίων, ἡ ὁποία πραγματοποιουμένη θὰ

(1) Κυρίως ἀσκουμένου διὰ τῆς ἐκδόσεως τιμῶν ἀσφαλείας σημαντικοῦ ἀριθμοῦ γεωργικῶν προϊόντων.

έδημιούργει έπεκτάσεις εἰς τινας βιομηχανικούς κλάδους δυναμένους νά ἐπιζήσουν, ὡς οἱ εἰς τὰ προηγούμενα ἀναφερθέντες, καί τινες ἄλλοι ὡς τῆς κατεργασίας μεταλλευμάτων κλπ. καί γενικῶς ἐγχωρίων προϊόντων μεγάλου ὄγκου καί μικρᾶς σχετικῶς ἀξίας. Ὡμιλήσαμεν περὶ ἀμφιβόλου εἰσορῆς κεφαλαίων ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν δυσπιστίαν τοῦ ἰδιωτικοῦ ἀλλοδαποῦ κεφαλαίου διὰ τοποθετήσεις ἐν Ἑλλάδι, λόγῳ τῆς ἰδιοκτοῦ γεωγραφικῆς θέσεως τῆς χώρας καί τῶν προηγηθειῶν πολιτικῶν ἀναταραχῶν. Ἄλλ' ἐκτὸς αὐτοῦ καί τὰ τυχόν μετὰ δισταγμοῦ εἰσαχθησόμενα κεφάλαια θὰ ἐπενδυθοῦν κατὰ προτίμησιν πρὸς δημιουργίαν νέων οἰκονομικῶν μονάδων συγχρονισμένου ἐξοπλισμοῦ ὑπὸ ξένων ἐταιριῶν, διότι ἡ δανειστικὴ ἰκανότης τῶν ἑλληνικῶν βιομηχανιῶν, μετὰ τὴν διαταραχὴν ἢ ὅποια θὰ προηγηθῆ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, δὲν θὰ εἶναι ἀνηθρά. Ἐκ τούτου θὰ προκύψῃ θέμα ἐθνικότητος τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐγκατεστημένης βιομηχανίας, τὸ ὅποιον ἀποτελεῖ ἐπίσης ἓνα πρόβλημα τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Κυβερνήσεως.

β) Ἡ ἐλευθερία διακινήσεως τοῦ προσωπικοῦ, ἢ ὅποια βαθμηδὸν καί κατ' ὀλίγον θὰ μεταβληθῆ διὰ τὸν Ἑλληνα βιομηχανικὸν ἐργάτην εἰς μετανάστευσιν, διότι οἰαδῆποτε πρόνοια καί ἂν ληφθῆ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ἐργασία θὰ ἀμειψθῆ ὅπου θὰ ἀποδώσῃ περισσότερον, δηλαδὴ εἰς τὰς ἀνεπτυγμένους ἤδη βιομηχανικὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

γ) Ἡ διενέργεια γεωργικῶν ἐπενδύσεων καί ἔργων ἀξιοποιήσεως τῆς ἑλληνικῆς γῆς ἐὰν ὑπάρχουν σοβαρὰ περιθώρια ἀποτελεσματικῶν ἐργασιῶν.

Ὅλαι αἱ προηγουμένως ἀναφερθεῖσαι διαπιστώσεις καί σχετικότητες σκοπὸν ἔχουν νά ὑπογραμμισθῆ ἅπας ἔτι ὅτι, ἀπὸ πλευρᾶς ἑλληνικῆς βιομηχανίας, ἐσπευσμένη εἴσοδος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ εἶναι δι' αὐτὴν μὲν καταστρεπτικὴ, διὰ τὴν Ἑλλάδα δὲ λίαν ἐπικίνδυνος. Μία προσεκτικὴ καί ἀναλυτικὴ μελέτη τῶν μέχρι τῶν λεπτομερειῶν τῆς οἰκονομίας ἀποτελεσμάτων τὰ ὅποια θὰ εἶχεν ἡ εἰσοδοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ, θὰ φέρῃ εἰς φῶς τὴν ἀπαιτουμένην χρονικὴν διάρκειαν καί τοὺς ὅρους ὑφ' οὓς αἱ δημιουργούμεναι ἀντίρροποι δυνάμεις θὰ ἰσορροπηθῶσιν. Φοβούμεθα ὅμως ὅτι αὕτη θὰ εἶναι μεγαλυτέρα τῶν 15 ἐτῶν, ἐὰν ἐπιθυμοῦμεν νά μὴν ἀντιμετωπίσωμεν κλονισμούς καί νά μὴ θυσιάσωμεν μίαν πραγματικότητα χάριν ἐνὸς ἰδεώδους, τοῦ τῆς ἰσχύος δηλαδὴ τῆς Εὐρωπαϊκῆς κοινότητος, τῆς ὁποίας εἴμεθα φυσικὰ μέλη καί ἢ ὅποια νομίζομεν ὅτι τὸν ἐπὶ τοῦ προκειμένου σκεπτικισμόν καί ἐπιφυλακτικότητά μας θεωρεῖ δικαιολογημένην. Τίμιοι φίλοι, ἐπιθυμοῦμεν τὴν ἰσχύν τῆς Εὐρώπης, ἐὰν αὕτη ἐξασφαλίζῃ καί τὸ εἰς ἡμᾶς ἀνήκον μικρὸν μερίδιον, εἶναι δὲ φυσικὸν νά πιστεύωμεν ὅτι θὰ βοηθηθῶμεν ὑπ' αὐτῆς διὰ νά τὸ ἀποκτήσωμεν.

ΜΕΡΟΣ Β.

Η ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ

Δέν πρόκειται διὰ τῆς συντόμου ταύτης ὀμιλίας μας νά ἐξετάσωμεν τὰ ὑπέρ καί τὰ κατά τῆς εἰσοδοχῆς τῆς Χώρας μας εἰς τήν ΕΖΕΣ.

Μᾶς ἀρκεῖ ἡ ἐμπεριστατωμένη ἀνάπτυξις παρὰ τῶν δύο σημερινῶν ὀμιλητῶν, οἵτινες ἔδωσαν μέ τὸσην σαφήνειαν καί λεπτομέρειαν στατιστικῶν δεδομένων τήν πλήρη εἰκόνα τῆς σημασίας τῆς βιομηχανίας διὰ τήν Χώραν μας.

Ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι τὸ θέμα εἶναι καθαρῶς πολιτικόν καί τούτου ἔνεκεν θά εἴμεθα ὡμοί εἰς διατύπωσιν, πιστεύοντες ὅτι δέν πρέπει καί τήν φερόν ταύτην νά ἐπαναληφθῇ ὅ,τι κατά σύστημα γίνε

νεται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος. Καί ἐξηγούμεθα:

Εἶναι γνωστὸν τὸ πόσον ἠδικήθημεν ἐδαφικῶς καί γενικῶς μετὰ κάθε πόλεμον, ὅστις διὰ τὴν εἰρωνείαν τοῦ πράγματος ἦτο νικηφόρος καί μέ ὕμνους διὰ τὸν ἡρωϊσμόν τοῦ λαοῦ μας ἀπὸ τοὺς συστηματικοὺς ἀρνήτας τῆς βελτιώσεως τῶν τυχῶν του συμμάχους μας.

Οὐδόλως ὑπερβάλλομεν τοποθετοῦντες οὕτω τὸ ζήτημα διότι, ἐὰν ἐξετάσωμεν τὰς ἐνεργείας των μέ ἀφετηρίαν τὴν χορηγήσιν τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ, θά ἴδωμεν καταπληκτικὰ πράγματα.

Πλεῖστοι ἐξ ὑμῶν ἐλάβετε μέρος εἰς Συμβούλια τῆς κατανομῆς καί τοῦ προορισμοῦ τῶν ποσῶν τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ εἰς Παρισίους, Βρυξέλλας καί ἀλλαχοῦ καί ἔχετε πλήρη ἰδέαν τῶν ἀντιδράσεων αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο ἐκ μέρους ὄλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν διὰ τὴν πραγματικὴν ἐκβιομηχάνισιν τῆς χώρας.

Ἄλλὰ καί ἐκ μέρους αὐτῶν τῶν ἐγκαρδιωτέρων φίλων μας, τῶν Ἀμερικανῶν, ὑπῆρξεν ἀνάσχεσις μιᾶς καλῆς γενομένης ἀρχῆς κατὰ τὴν περίοδον καθ' ἣν εἶχε σταλῆ ἐνταῦθα ὁ κ. Gilmer, ὅστις πράγματι ἤθελε τὴν πραγματοποιήσιν τῆς ἐκβιομηχανοποιήσεώς μας. Καί τοῦτο διότι αἰφνιδίως οὗτος μετετέθη εἰς Δυτικὴν Γερμανίαν ἵνα ἐφαρμοσθοῦν παρ' ἄλλων ἀπαιτήσεις ἰσχυόντων ἐν Ἀμερικῇ κύκλων, οἵτινες ἤθελον εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Μεσόγειον ἄλλο κράτος νά ἔχη ἄρτιον βιομηχανικὸν ἐξοπλισμὸν καί νά μὴ ἔχη τοὺς Ἕλληνας ἀνταγωνιστάς.

Οὕτω λοιπὸν καί σήμερον οἱ μεγάλοι φίλοι μας!! Εὐρωπαῖοι, ἀφοῦ ἐχρησιμοποίησαν ὀλόκληρον τὴν βοήθειαν Μάρσαλ διὰ νά φθάσουν εἰς τὸ ἀπόγειον τὸν τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν τῆς βιομηχανίας των καί ἀφοῦ ἐπὶ ἔτη ἤδη δημιουργοῦν μέγιστα κέρδη εἰς ἀποθεματικά ἐκ τῆς ὑπεραξίας τῶν πωλουμένων παρ' αὐτῶν βιομηχανικῶν προϊόντων ἐπωφελοῦμενοι τῆς παγκοσμίου ἀνασυγκροτήσεως, συννηώθησαν καί συναμολόγησαν τὴν καταστροφὴν τῶν μικρῶν πτωχῶν συγγενῶν των τῆς ἠπείρου ταύτης.

Οὗτοι ἔχουν καλῶς διαπιστώσει ὅτι ἐπικεῖται ἓνας μέγας οικονομικὸς πόλεμος μεταξὺ Ἀμερικῆς — Ἡνωμένης Εὐρώπης — Ἀνατολικοῦ μπλόκ καί Ἀσιατῶν, μέ τὴν κληρονομίαν ἐφευρέσεων αἰώνων τῶν ἄλλων, πλουσίου ἐδάφους καί ὑπεδάφους καί δωρεάν προσφερομένου μεγάλου ἀνθρωπίνου δυναμικοῦ καί συνεπῶς πρέπει οἱ Εὐρωπαῖοι νά ἔχουν ἐνωθῆ, ἀνεξαρτήτως τῆς τύχης τῶν μικρῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ ταύτῃ λαῶν, διὰ νά παλαίσουν κατὰ τὴν ἐπικειμένην μάχην.

Ἄλλὰ πᾶς τις ἐξ ὑμῶν δύναται νὰ μᾶς προβάλῃ τὸ ἐρώτημα, πῶς ἀφοῦ ἡ Ἀμερική θὰ ἔχῃ μεταξὺ τῶν ἀντιδίκων τῆς τῆς αὐριον καὶ τὴν Εὐρώπην εἰς τὸν τομέα τοῦτον ἐξωθεῖ καὶ μεγάλως συμβάλλει εἰς τοιαύτην ἔνωσιν ;

Ἡ ἀπάντησις εἶναι ἀπλῆ καὶ εὐκολος. Ἡ Ἀμερική ἐνδιαφέρεται σήμερον πολὺ περισσότερον διὰ τὴν πολιτικὴν κατάστασιν ἀπὸ πᾶσαν οἰκονομικῆς σημασίας αὐριαντὴν δυσχέρειαν, ἐνδιαφερομένη νὰ ἔχῃ δημιουργήσῃ ἰσχυρὰν στρατιωτικὴν ἀντίστασιν ἐν Εὐρώπῃ ἐναντι τοῦ Ἀνατολικοῦ μπλόκ, ἥτις τότε θὰ εἶναι ἰσχυρά, ὅταν οἱ λαοὶ ταύτης ἔχουν ἰκανοποιητικὸν ἐπίπεδον ζωῆς.

Ἰδού λοιπὸν διατὶ εἴπομεν ἐν ἀρχῇ καὶ ἐπιμένομεν ὅτι καὶ δι' ἡμᾶς ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ θέμα εἶναι καθαρῶς πολιτικόν.

Ὡς τοιοῦτον δὲ πρέπει νὰ τὸ χειρισθῶμεν ἀπευθυνόμενοι πρὸς τὴν μεγάλην ταύτην χώραν, λέγοντες ὅτι ἐφ' ὅσον παραβλέπετε τοιαῦτα συμπεριφορὰς δὲν πρέπει νὰ παρίδητε τὸν ἀφανισμόν τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἀποτελεῖ τόσον ζωτικὸν χῶρον διὰ τὴν ἀμυνάν σας καὶ νὰ τὴν ἀφήσετε ἐκτεθειμένην εἰς τοὺς συνδυασμοὺς τῆς Εὐρώπης.

Μῆτε ὡς ἔκτασις μῆτε ὡς πληθυσμὸς εἴμεθα τόσον μεγάλοι ὥστε νὰ ἀποτελέσωμεν δυσβάστακτον βᾶρος εἰς οἰκονομικὰς ἐξαιρέσεις καὶ εὐνοίας τῶν Μεγάλων καὶ ἰδιαιτέρως τῆς Ἀμερικῆς, ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ ἡ ἐξουθένωσις μας διὰ τῆς προσχωρήσεώς μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ.

Ὁμιλία κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ εἶναι ἤδη γεγυμνασμένη, καὶ ἀφορᾷ συμφωνίαν μεταξὺ ἑξ κρατῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Πλὴν, διότι ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲν προβλέπεται πρόσκλησις καὶ ἄλλων χωρῶν πρὸς συμμετοχὴν, δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ αὕτη προσωρινῶς ὡς ὑπόθεσις τρίτων, προειδοποιούσα ὁμως ἐντόνως περὶ τῶν δυσμενῶν ἐπιδράσεων τὰς ὁποίας δύναται νὰ ἔχῃ ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῶν ἄλλων χωρῶν, καὶ δὴ τῶν ὑποανεπτυγμένων.

Ὡς ἀμέσου ὁμως ἐνδιαφέροντος ζήτημα προβάλει ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ζώνη Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, τῆς ὁποίας ἡ ἴδρυσις μελετᾶται ἤδη, με συμμετοχὴν τῶν

17 χωρῶν τῆς ὀργανώσεως Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, εἰς τὴν ὁποίαν μετέχει καὶ ἡ Ἑλλάς.

Θὰ μετᾶσχουν βέβαια εἰς αὐτὴν καὶ αἱ ἑξ Χῶραι τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, ἐν εἴδει κοινοῦ μετώπου τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ ἡ προβλεπομένη σταδιακὴ ἀφομοίωσις τοῦ δασμολογίου των, ἐνῶ τὰ λοιπὰ Κράτη διατηροῦν τὴν δασμολογικὴν αὐτονομίαν των ἐναντι τῶν τρίτων χωρῶν, τοῦθ' ὅπερ καὶ συνιστᾷ τὴν μεταξὺ τῶν δύο κινήσεων διαφορὰν.

Ἐννοεῖται ὅτι καὶ αἱ δύο κινήσεις, τόσον τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ὅσον καὶ τῆς Ζώνης, δὲν πρόκειται νὰ βαδίσουν ἀνθόσπαρτον δρόμον, διότι πολλὰ γνωστὰ καὶ πλείστα ἄγνωστα ἐμπόδια πρέπει νὰ παραμερισθοῦν μέχρι τῆς ὀριστικῆς καὶ ὁμαλῆς λειτουργίας των, τὰ ὁποία δὲν ἀποκλείουν ἐκπλήξεις.

Δεδομένου όμως ότι εις τὸ βάθος τῶν κινήσεων αὐτῶν τὰ ἐλατήρια εἶναι πολιτικά, πρέπει νὰ ἐκκινήσωμεν ἀπὸ τὴν σκέψιν ὅτι ἡ ὀλοκλήρωσις θὰ συντελεσθῇ τελικῶς, διότι τὰ ἐλατήρια εἶναι ἰσχυρότερα τῶν ἐμποδίων.

Γεννᾶται ὅθεν τὸ ἐρώτημα: Πρέπει νὰ μετᾶσχωμεν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, δεδομένου ὅτι ἐκλήθημεν ἤδη πρὸς τοῦτο; Ἴδου τὸ δίλημμα τὸ ὁποῖον ἀπεικονίζει πιστῶς ἡ λαϊκὴ ἔκφρασις «Μπροστὰ βαθὺ καὶ πίσω ρέμα». Τὸ δίλημμα αὐτὸ δημιουργεῖ ἡ μειονεκτικὴ οἰκονομικὴ μας θέσις ἐναντι τῶν ἄλλων χωρῶν, ἐξαιρουμένης τῆς Τουρκίας καὶ δύο ἢ τριῶν ἴσως ἄλλων.

Ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ ἔχωμεν ἓνα ἀκριβῆ λογαριασμὸν τῶν ὠφελμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ζημιῶν ἀφ' ἑτέρου, ποῦ θὰ συνετιγέτο ἡ συμμετοχὴ μας, τὸ πρᾶγμα θὰ ἐγίνετο εὐκολώτερον.

Εἶναι πρόδηλον ὅτι ἡ ἄνευ ὄρων συμμετοχὴ μας εἰς τὴν Ζώνην θὰ ἀπείληση σοβαρῶς τοὺς περισσοτέρους κλάδους τῆς βιομηχανίας μας, καθυστερημένους εἰς τὸ πεδίον τοῦ διεθνοῦς ἀνταγωνισμοῦ, θὰ χειροτερεύσῃ τὸ ἐμπορικὸν μας ἰσοζύγιον καὶ θὰ ἐπιτείνῃ τὴν ὑποαπασχόλησιν.

Τὸ βραχὺ ἑκατοντριάκονταετὲς ἀπὸ τῆς ἀπελευθέρωσεως τῆς Χώρας διάστημα, ἀλλὰ καὶ οἱ συνεχεῖς πολεμικοὶ ἀγῶνες ταύτης, αἱ πολιτικαὶ ἀνωμαλῖαι, τὰ κινήματα, συνεσώρευσαν χίλια δυὸ ἐμπόδια διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας μας, εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ τὴν ἀνεπαρκῆ χρηματοδότησιν τῆς τελευταίας δωδεκαετίας.

Ἄλλα, παρὰ τὰ ἐμπόδια ταῦτα, πιστεύω ὅτι ἡ θέσις τῆς θὰ ἦτο ἀπείρως καλλιτέρα, ἔαν τὴν κατηύθυνε ὑγιὲς παραγωγικὸν πρόγραμμα.

Τὸ μέχρι σήμερον ὑφιστάμενον, τὸ ὁποῖον χαρακτηρίζει ὁ ἀμέθοδος προστατευτισμὸς, ὠδήγησεν εἰς δύο κακά, τὸ πρῶτον νὰ μὴ ἰδρυθοῦν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς βιομηχανίαι μὲ σκοπὸν, ἔστω καὶ ἀπώτερον, τὴν ἐξαγωγὴν, καὶ δεύτερον νὰ εὐνοηθῇ ἡ ἴδρυσις πολλῶν ὁμοειδῶν τοιοῦτων μὲ παραγωγὴν δι' ἔσωτερικὴν καταναλώσιν.

Καὶ πρὸς τοῦτο ἐπιτρέπατέ μου μικρὰν παρέκβασιν διὰ νὰ κατανοηθῇ τὸ πρᾶγμα. Ἀπὸ μίαν στατιστικὴν ποῦ εἶδα προκύπτει ὅτι ἐκ τῶν 2400 περίπου βιομηχανιῶν αἱ ὁποῖαι λειτουργοῦν εἰς τὸν τόπον, αἱ 1115 εἶναι κλωστοῦφαντουργικαί. Μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων αἱ 20 ἕως 30 εἶναι μεγάλαι, αἱ δὲ λοιπαὶ μικραί, εἰς τὰς ὁποίας πρέπει νὰ προσθέσωμεν καὶ πολλὰς αἱ ὁποῖαι ἐχάθησαν. Ἡ ἴδρυσις τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν μικρῶν, εὐνοηθεῖσα ἐκ τοῦ μονίμου προστατευτισμοῦ, παρημπόδισε διὰ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τὴν τελειοποίησιν τῶν μεγάλων, ὥστε νὰ μὴ δύνανται παρὰ μικρὰς ἐξαγωγὰς νὰ πραγματοποιοῦν σήμερα.

Ἐντελῶς διάφορος, ὡς πιστεύω, θὰ ἦτο ἡ κατάστασις ἔαν ὑπάρχοντος καταλλήλου παραγωγικοῦ προγράμματος ὑπερχεοῦντο αἱ βιομηχανίαι μας, διὰ τῆς ἔστω καὶ κατὰ μικρὰ διαστήματα προοδευτικῆς μειώσεως τῆς προστασίας νὰ ἐξελιχθοῦν πρὸς τὴν τελειοποίησιν.

Θὰ εἶχον σωθῆ οὕτω τεράστια κεφάλαια τὰ ὁποῖα ἐχάθησαν, ἐνῶ ἀφ' ἑτέρου θὰ εἶχομεν ἀκμαίας βιομηχανίας, ἀντεχούσας εἰς τὸν διεθνή ἀνταγωνισμόν.

Εἶναι ὄντως ἐκπληκτικὸν νὰ πληροφορηθῇται κανεὶς ὅτι ἡ Γιουγκοσλαβία διαθέτει εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Παλαιᾶς Σερβίας κλωστοῦφαντουργικὴν βιομηχανίαν ἡ ὁποία μόλις πρὸς μικροῦ ἐξήγαγε 50 ἑκατομμύρια μέτρα ὑφασμάτων εἰς Ἰνδουνησίαν, πραγματοποιεῖ δὲ καὶ σοβαρὰς ἐξαγωγὰς εἰς τὰς Ἀραβικὰς χώρας, καὶ ἡ ὁποία διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ζήτησιν κατέφυγε εἰς τὴν ἰδικὴν μας βιομηχανίαν ζητήσασα ἐμπόρευμα ἔκρου, μὴ τελειωτικῶς δηλαδὴ κατεργασμένον.

Είναι ακόμη εκπληκτικώτερον νὰ πληροφορούμεθα ὅτι ἡ Βουλγαρία ἐξάγει εἰς τὴν Χώραν μας τσίτλια τόσον ἐπιτυχοῦς κατασκευῆς, ὥστε ἡ ἀγορά μας νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπορρόφησιν ὀλοκλήρου τῆς παραγωγῆς.

Παρέλειψα νὰ ἀναφέρω ὅτι καὶ ἡ Γιουγκοσλαβία ἐξάγει εἰς Ἑλλάδα.

Δὲν μοῦ διαφεύγει βέβαια τὴν ἀντίληψιν ὅτι τὴν πρὸς ἐξαγωγὴν ἱκανότητά των στηρίζει ἴσως κρατικὴ ἐπιδότησις, πέραν ὅμως αὐτοῦ γεγονότος παραμένει ἡ τελειότερα ἐμφάνισις των ἔναντι τῶν ἰδικῶν μας.

Ἴδου καὶ ἓνα ἀντίθετον παρήγορον παράδειγμα. Ἔχομεν μεταλλουργικὰς βιομηχανίας καὶ ἓνας κλάδος τούτων πραγματοποιεῖ ἐξαγωγὰς ἀξιολόγους εἰς Ἀραβικὰς καὶ Ἀσιατικὰς χώρας, ἡ δὲ Μεταλλουργία Πίτσου καὶ εἰς Εὐρωπαϊκάς, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν Ἀγγλίαν ἀκόμη.

Ἀνέφερα αὐτὰ διότι στηρίζουν ἂν ὄχι τὴν βεβαιότητα, πάντως τὴν βάσιμον ἐλπίδα ὅτι ἡ βιομηχανία μας εἶναι ἐπιδεκτικὴ τῆς ἐπιθυμητῆς ἐξελίξεως, ἀρκεῖ νὰ ὑπάρξουν αἱ προϋποθέσεις αἱ ὅποια θὰ κεντρίσουν τὴν ἰδιοφυσίαν καὶ τὸ ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα τοῦ Ἑλληνος, δεδομένης τῆς προσαρμοστικῆς εὐελιξίας του.

Ἡ μὴ συμμετοχὴ μας ἀνεφέρθη καὶ εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἔχη ἐπιζήμια ἀποτελέσματα διὰ τὴν γεωργικὴν μας παραγωγὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἐκκινεῖ ἡ οἰκονομικὴ μας διάρθρωσις, ὅταν μάλιστα εἰς τὴν ἔνωσιν μετὰσχουν χῶραι τῆς ἰδικῆς μας παραγωγικῆς συνθέσεως, ὅπως ἡ Τουρκία. Ἐγὼ προσθέτω ὅτι δύνανται νὰ προκύψουν ζημίαι καὶ διὰ τὴν ναυτιλίαν μας, ἔαν σὺν τῷ χρόνῳ καλλιεργηθῇ τὸ πνεῦμα τῆς ἀποκλειστικότητος.

Ἐν τέλει, διότι τὰ τεθέντα χρονικὰ ὅρια πρὸς συζήτησιν δὲν τὸ ἐπιτρέπουν, φθάνω εἰς τὰς συμπερασματικὰς μου σκέψεις, δεδομένου ὅτι εἰς τὴν ἀνατομίαν τοῦ θέματος προέβησαν διατρεπεῖς εἰσηγηταί.

Ἡ συμμετοχὴ μας εἰς τὴν Ζώνην θὰ ἔχη ἓνα πολῦτιμον ἐπακόλουθον. Θὰ μᾶς ἀναγκάσῃ ἐκόντας ἄκοντας νὰ μελετήσωμεν κατὰ βάθος ὅλα τὰ πολυπλοκα ζητήματα καὶ νὰ χαράξωμεν ἐπὶ τέλους τὴν ὑγιᾶ παραγωγικὴν πολιτικὴν, πού ἀνέκαθεν μᾶς ἔλειπε, κατὰ τρόπον ἀνταποκρινόμενον εἰς τὰς νέας συνθήκας.

Πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ βαδίσωμεν πρὸς τὴν συμμετοχὴν, διότι καὶ τὰς ἱκανότητας ἔχομεν, ἀλλὰ καὶ διότι οὐσιώδεις προϋποθέσεις ἰδρύσεως τῆς Ζώνης τίθενται, ἡ διατήρησις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος τῶν μετεχουσῶν χωρῶν εἰς ἐπίπεδον πλήρους σχεδὸν ἀπασχολήσεως, ἡ διατήρησις τοῦ γενικοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν εἰς κατάστασιν μὴ ἀπέχουσαν κατὰ μακρὰ διαστήματα τῆς ἰσορροπίας, καὶ ἡ διατήρησις ὁμοιομόρφου ρυθμοῦ ἀναπτύξεως τῆς παραγωγῆς καὶ παραγωγικότητος, χωρὶς τὴν δημιουργίαν μεγάλων διαφορῶν εἰς τὸ ἐπίπεδον τοῦ εἰσοδήματος μεταξύ τῶν μετεχουσῶν χωρῶν, πρᾶγμα τὸ ὅποιον προϋποθέτει ἀναγνώρισιν τῆς ἀνάγκης πρὸς παροχὴν εἰς τὰς ὑποανεπτυγμένας χώρας τῶν μέσων νὰ προσαρμόσουν τὰς οἰκονομίας των.

Μὲ τὸν πολιτικὸν χειρισμὸν τὸν ὅποιον δύναται νὰ στηρίξῃ ἡ γεωγραφικὴ μας θέσις, δυνάμεθα νὰ ἀποβλέψωμεν εἰς τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἀπαιτήσεών μας, ἡ ὅποια θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν κατὰ τὸ δυνατόν ἀνώδυνον συμμετοχὴν μας.

Αἱ Ἀραβικαὶ χῶραι προσφέρονται ὡς δοκιμαστικὸν πεδίου ἐπεκτάσεως τῆς δράσεως τῶν βιομηχανιῶν μας, ἓνας δὲ τρόπος μετὰ τῶν ἄλλων πρὸς διεἰδυσις εἰς αὐτὰς νομίζω ὅτι εἶναι ἡ ἐν κοινοπραξίᾳ τῶν μεγάλων βιομηχανιῶν μας ἰδρυσις μιᾶς Ἀποθήκης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, ἡ ὅποια νὰ περιλαμβάνῃ τὰ ἐξαγωγίμα προϊόντα, ὁ ὄγκος καὶ ἡ ποικιλία τῶν ὁποίων νὰ προκαλῇ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ προσερχομένου ξένου ἀγοραστοῦ,

δυναμένου νὰ κάμη τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαγωγικῆς διατυπώσεως.

Ἐκ παραλλήλου δύναται νὰ ἀποβῆ χρήσιμος ἡ ὀργάνωσις τοῦ διαμένουτος εἰς τὰς ἀγοραστρίας χώρας ἑλληνικοῦ στοιχείου πρὸς τὸν σκοπὸν προπαγανδίσσεως τῆς ζητήσεως τῶν προϊόντων μας.

Κάθε θυσία κέρδους ἐν ἀρχῇ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ πρέπει νὰ θεωρηθῆ δικαιολογημένη.

Εἶναι βέβαιον ὅτι διὰ μακρὸν διάστημα χρόνου θὰ παραμείνωμεν οἱ πτωχοὶ συγγενεῖς καὶ συνδαιτημόνες εἰς τὴν τράπεζαν τῶν μελῶν τῆς Ζώνης, καὶ ἐνῶ καθ' ὅλας τὰς πιθανότητας δὲν ἀποκλείεται νὰ προαχθῶμεν, ἐάν, ἀντιθέτως, μείνωμεν ἐκτὸς αὐτῆς εἶναι ἐπίσης βέβαιον ὅτι θὰ παραμείνωμεν πτωχότεροι, μὲ συνέπειαν πολλὰς ζημίας καὶ κοινωνικὰς διαταραχὰς ἀπροβλέπτου ἐκτάσεως.

Ὁ μιλιὰ κ. ΔΗΜ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ

᾽Ω γνωστόν, ἡ Κ.Ε.Α., ἡ ὁποία θὰ ἰσχύσῃ ἀπὸ 1)1)58, σκοπὸν ἔχει ὅπως τὰ μετέχοντα αὐτῆς Κράτη ἐπωφεληθοῦν τῶν πλεονεκτημάτων μιᾶς εὐρείας ἀγορᾶς. Αὐτὸ ἄλλωστε συνέβη ἤδη ἐν τῇ πράξει μὲ τὰς Ν.Π.Α.—Σοβιετικὸν μπλόκ. Οὕτω ἐδημιουργήθησαν μεγάλα ἀγοραὶ, μαζικὴ παραγωγή καὶ εἰδίκευσις τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν νέαν τεχνικὴν.

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας, ἡ ταχεῖα κατὰ τὸν 19ον αἰῶνα, ὀφείλεται εἰς τὴν ἀνυπαρξίαν δασμῶν καὶ ἐπομένως εἰς τὴν ἐλευθέραν διακίνησιν τῶν προϊόντων τῆς ἀπὸ τῆς μιᾶς ἀγορᾶς εἰς τὴν ἄλλην. Οἱ δασμοὶ εἶναι προϊόν τοῦ πρώτου Παγκοσμίου πολέμου καὶ τῆς οικονομικῆς κρίσεως τοῦ 1929 καὶ 1930.

Ἐχομεν κατόπιν τὴν περίοδον τῆς αὐταρκείας καὶ τοῦ οικονομικοῦ ἐθνικισμοῦ, μὲ ἀποτέλεσμα, δύναται τις εἰπεῖν, τὸν δεῦτερον παγκόσμιον πόλεμον.

Μὲ τὴν λῆξιν τοῦ τελευταίου πολέμου ἔχομεν πολλὰς προσπάθειας οικονομικῆς συνεργασίας, ἤτοι 1) τὴν ἔνωσιν Βελγίου—Ὀλλανδίας—Λουξεμβούργου «1)1)48». 2) Τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἐγκαταστάσεως μεταξὺ τῶν Σκανδιναβικῶν Χωρῶν. 3) Τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινοπραξίαν Ἐνθρακος καὶ Χάλυβος. Περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐνώσεων τούτων ὡμίλησαν ἤδη οἱ κ.κ. εἰσηγηταὶ ἐκτενῶς. Θέλω νὰ σταθῶ εἰς τὴν κοινοπραξίαν Χάλυβος καὶ Ἐνθρακος, τῆς ὁποίας τὰ ἀποτελέσματα εἰς διάστημα πολὺ μικρὸν διέψευσαν τοὺς ἀπαισιόδοξους προφήτας. Ὁ δείκτης βιομηχανικῆς παραγωγῆς τῆς κοινοπραξίας ἠϋξήθη κατὰ 39% κατὰ τὴν περίοδον 1952)56, ἐνῶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἠϋξήθη κατὰ 19% καὶ τὰς Η.Π.Α. κατὰ 15%. Ἡ παραγωγή ἀκατεργάστου χάλυβος ἠϋξήθη κατὰ 35,6% (Ἀγγλία 24%, Η.Π.Α. 23%). Ἡ παραγωγή γαιάνθρακος ἠϋξήθη κατὰ 4,2% κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον, ἐνῶ ἀντιθέτως παρατηρεῖται μείωσις τῆς μὲν Ἀγγλίας κατὰ 2%, τῶν Η.Π.Α. κατὰ 5,7%.

Αἱ παγκόσμιαι εἰσαγωγαὶ ἠϋξήθησαν κατὰ τὴν ἀνωτέρω περίοδον κατὰ 10%, τῆς δυτικῆς Εὐρώπης κατὰ 2%, ἐνῶ τῆς Κοινοπραξίας κατὰ 27%.

Αί έσωτερικαί άνταλλαγαι μεταξύ τών εξ ηύξήθησαν κατά 53% και τών βιομηχανικών προϊόντων εις 66%.

Αυτό άποδεικνύει ποίαν έπιτυχίαν έσημείωσεν ή προσπάθεια τών εξ Κρατών εις ένα μόνον τομέα, τόν άνθρακα και τόν χάλυβα. Η δοκιμή έν περιωρισμένω πεδίω έπέτυχε, τὰ δέ μέλη άπεφάσισαν εκ τής κτηθείσης πείρας νά καταρρίψουν τὰ τελωνειακά και άλλα τείχη και νά δημιουργήσουν μίαν κοινήν άγοράν δι' όλα τὰ προϊόντα των, μίαν δηλαδή πλήρη οικονομικήν ένωσην. Τήν 25)3)57 ύπογράφεται τó σχετικόν σύμφωνον εις Ρώμην. Τó σύμφωνον τούτο είναι τολμηρόν, οι δέ σκοποί του σαφείς. Δημιουργία δηλαδή έν Εύρώπη βιοτικού χώρου 160 εκατομμυρίων ανθρώπων.

Η Άγγλία ή όποια παρέμεινεν έν άπομονώσει μέχρι τούδε ήρχισε νά ενδιαφέρεται ζωηρώς και προτείνει τήν σύστασιν ζώνης έλευθέρων άνταλλαγών.

Η Έλλάς, συνδεδεμένη οικονομικώς με τήν Δύσιν, έρωτάται, πρέπει ή όχι νά συμμετάσχη τής δημιουργηθησομένης ΕΖΕΣ;

Η άπάντησις, νομίζομεν, καιτοι δύσκολος, έν τούτοις δέν είναι δυνατόν παρά νά είναι καταφατική, δια τούς άκολουθους λόγους. 1) Διότι δια τής δημιουργίας τής ΕΖΕΣ θά άναπτυχθούν μεγάλα οικονομικά μονάδες με άποτέλεσμα τήν πτώσιν τών τιμών. 2) Θά διατεθούν ευχερέστερον τὰ πλεονάζοντα γεωργικά προϊόντα. 3) Θά είναι δυνατή ή έξεύρεσις κεφαλαίων δι' επενδύσεις. 4) Η βαθμιαία κατάργησις τών δασμών θά επιφέρει τήν πτώσιν τών τιμών. 5) Η παραγωγή κάθε είδους θά γίνεται εις τó πλέον κατάλληλον περιβάλλον και άπό τó πλέον ειδικευμένον προσωπικόν. 6) Θά έχωμεν περιορισμόν τής άνεργίας έφ' όσον ή μετακίνησις του εργατικού δυναμικού θά είναι έλευθέρα μεταξύ τών Κρατών-Μελών. Θά έχωμεν άσφαλώς καλλιτέρευσιν του έπιπέδου τών ήμερομισθίων και συνεπώς άνοδον γενικήν του βιοτικού έπιπέδου τóσον τών άγροτών και εργατών όσον και όλοκλήρου του κοινωνικού συνόλου. Είναι γεγονός άναμφισβήτητον ότι κατά τó μεταβατικόν στάδιον θά ύπάρξουν διαταραχαί, άλλα έξαρτάται άπό τας κυβερνήσεις τών Κρατών-Μελών νά επιδιώξουν τήν θεραπείαν αύτών έγκαιρώς και έντός του μεταβατικού σταδίου. Αυτό άφορά κυρίως τήν βιομηχανίαν ή όποία είναι άνάγκη νά έξυγιανθής και νά μη στηρίζεται μόνον εις τήν προστασίαν τών δασμών, πρέπει τó Κράτος νά λάβη έγκαιρώς όλα εκείνα τὰ μέτρα τὰ όποια θά συμβάλουν εις τήν άρσιν τής μειονεκτικής θέσεως τής βιομηχανίας άπέναντι τών άνταγωνιστριών της του έξωτερικού. Άπό του σημείου όμως αυτού και πέραν όφείλει νά αντιληφθής ή βιομηχανία ότι ή επί μίαν 40ετίαν ύπαρξις δασμών, ένίοτε χρησίμων και ύγιών, ώδήγησεν εις μίαν άνώμαλον και άντιοικονομικήν διαμόρφωσιν βιομηχανικών κλάδων λειτουργούντων εις βάρος του καταναλωτικού κοινού, και ένώ θά ήτο έπιβεβλημένον οι δασμοί νά βαίνουν μειούμενοι τούναντίον βαίνουν αναλογικώς αύξανόμενοι. Κατά τί λοιπόν σήμερα ή διατήρησις τών μη αναγκαίων δασμών θά ώδήγει εις τήν βιομηχανικήν έξυγιάνσιν, άφου τούτο δέν έπιτυγχάνεται και με τήν μη ως ώφειλε αύξησιν αύτών; Φρονούμεν ότι βαθμιαίος ύποβιβασμός συμβαδίζων με τήν αναδιάρθρωσιν τής οικονομίας, έπιτυγχανομένην με τών έξωτερικήν ένίσυσιν, θά επετάχυνε τήν διαδικασίαν τής έλαττώσεως του κόστους.

Έν κατακλείδι νομίζομεν ότι οι εκδηλωθέντες ύπέρμετροι φόβοι επί τής εισδοχής μας εις τήν ΕΖΕΣ δέν άνταποκρίνονται εις τήν πραγματικότητα. Βεβαίως εις τήν Κυβέρνησιν κατά πρώτον λόγον ανήκει τó βάρος νά κρίνη ποία άποτελέσματα θά ανακύψουν εις τήν οικονομίαν εκ τής συμμετοχής μας εις τήν ΕΖΕΣ, επίσης ποίαν δυσάρεστον συνέπειαν μπορεί νά

ἔχη ἡ οἰκονομία τῆς Χώρας ἐκ τῆς μὴ συμμετοχῆς μας, ὅταν γειτονικαὶ χῶραι παράγουσαι τὰ ἴδια προϊόντα εἶναι ἔτοιμαὶ νὰ εἰσέλθουν εἰς αὐτήν.

Ἡ Εὐρώπη εἶναι ἀνάγκη νὰ ζήσῃ, τὸ ἐπίπεδον τὸ βιοτικὸν τῶν ὑποαναπτύκτων χωρῶν πρέπει νὰ ἀνέλθῃ, ἐὰν δὲν ἐπιθυμοῦμεν κοινωνικοὺς κλυδωνισμοὺς. Ἴσως νὰ ὑποστώμεν θυσίας, ἀλλὰ ἓνα εἶναι βέβαιον, ὅτι ὅλοι ἠνωμένοι καὶ ἀδιάσπαστοι θὰ ἐπιτύχωμεν καὶ θὰ προοδεύσωμεν, καὶ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ πολιτικὴ ἔνωσις τῆς Εὐρώπης.

Ἔτσι μίᾳ τρίτῃ κατάστασις, ἡ *Ἡνωμένη Εὐρώπη*, θὰ σταθῇ μεταξὺ τῶν σημερινῶν κολοσσῶν, τοῦ Ἀνατολικοῦ συνασπισμοῦ καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ρυθμιστῆς πλέον αὐτῆ ὄχι μόνον τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς ἀλλὰ καὶ τῆς πολιτικῆς τοιαύτης ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος.

Εἶναι μοιραῖον κατὰ μακρὰ χρονικὰ διαστήματα οἱ λαοὶ νὰ λαμβάνουν ἡρωϊκὰς ἀποφάσεις ἐπιβιώσεως, γνωρίζομεν ἄλλωστε εἰς τὴν ὥραϊαν μας χώραν. Ἄς φανῶμεν καὶ τώρα πρωτοπόροι τῆς ὥραϊας ἰδέας τῆς Ἡνωμένης Εὐρώπης.

Ὁμιλία κ. ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΠΕΤΡΑΚΟΓΛΟΥ

Τὸ σύμφωνον τῆς Ρώμης ἀποτελεῖ πλέον μίαν ἱστορικὴν πραγματικότητα. Ἡ ροπὴ τῆς Εὐρώπης τῶν ἕξ πρὸς ἑνοποίησην συμπληρῶνει τὸ γνωστὸν τρίπτυχον τοῦ πρώτου σταδίου τῆς ὀλοκληρώσεως τῆς.

Ἡ διερεύνησις τῶν βαθυτέρων αἰτίων ἢ σκοπῶν διὰ τῶν ὁποίων ἐγεννήθη ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης καὶ εὐρίσκειται ὑπὸ ἑκκόλαψιν ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ζώνη Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον τοῦ θέματος πλείστων ἐκ τῶν ἀξιοτίμων κυρίων εἰσηγητῶν τοῦ παρόντος δεκαημέρου.

Ἄλλ' ὅταν ἐκ τῆς τοιαύτης ἀρχῆς ἐκκινῶμεν ἡ συναγωγὴ ὀρθῶν συμπερασματικῶν ἀπόψεων παρουσιάζει τοιαύτας δυσχερείας, ὥστε καθιστᾷ δύσκολον τὴν περαιτέρω ἀνάλυσιν καὶ ἴσως τόσον δύσκολον ὥστε ἡ διερεύνησις, ἐδραζομένη ἐπὶ τοιαύτης βάσεως, νὰ καθίσταται ματαία.

Ἀπὸ πλευρᾶς ὅμως καθαρῶς οἰκονομικῆς - ὄντολογικῆς ἐξέτασις τοῦ θέματος ἴσως θὰ προῆγε τὴν σκέψιν πολὺ περισσότερον, ὥστε τὰ διὰ ταύτης συμπεράσματα ἡμῶν νὰ μᾶς ὀδηγήσουν εἰς τὴν εὐχερεστέραν ἐκλογὴν τῆς μελλούσης νὰ χαραχθῇ πορείας.

Κατὰ συνέπειαν ἡ ἄσκησις κριτικῆς ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς μας πολιτικῆς, ἐμπίπτουσα ἐντὸς τοῦ ὡς ἄνω ὄντολογικοῦ κύκλου, ἴσως ἀποτελεῖ τὴν πλέον ὀρθὴ ἀφετηρίαν. Μία ὅμως τοιαύτη καθολικὴ ἐξέτασις ἀπαιτοῦσα χρόνον δὲν προσιδιάζει εἰς τὴν παρούσαν ὥραν. Περιορίζομεν ὅθεν τὴν ὀμίλιαν - σεβόμενοι τὸν περιορισμὸν τῆς χρονικῆς διαρκείας τὸν θεθέντα ὑπὸ τοῦ Προεδρείου - εἰς ὠρισμένας μόνον διαπιστώσεις.

Καὶ ἐν πρώτοις, ὅσον ἀφορᾷ τὴν προπολεμικὴν οἰκονομικὴν μας πολιτικὴν φρονοῦμεν ὀρθῶς ὅτι ἡ Χώρα μας ἠκολούθησε τὴν τοιαύτην τῆς αὐταρκειας, διὰ τῶν προστατευτικῶν δασμῶν καὶ λοιπῶν θεσμολογικῶν μέτρων. Διότι ἡ ἐκ τῆς πολιτικῆς ἐκείνης τῆς αὐταρκειας - τῆς θεᾶς αὐτῆς εἰς τὴν ὁποίαν

έθνον πλείσται άλλαι χῶραι τὴν ἐποχὴν τοῦ μεσοπολέμου - κτηθεῖσα πείρα τοῦ παρελθόντος ἀπετέλεσε τὴν βᾶσιν τῆς προπολεμικῆς οἰκονομικῆς μας ἀναπτύξεως, ἡ δὲ συμβολὴ τῆς ὑπῆρξεν ὄντως σωτηρία κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, ἀποτελέσασα ἐν συνεχείᾳ καὶ τὸν πυρῆνα τῆς μεταπολεμικῆς οἰκονομικῆς ἀναμορφώσεως. Ἐὰν δὲ τὸ Σχέδιον Μάρσαλ δὲν ἀνεκόπτετο ἐκ τῆς ἐσωτερικῆς περιπετείας καὶ ἂν ἡ πολιτικὴ ὀρθῶς διέβλεπε - ἔργον τῆς άλλως τε εἶναι - τοὺς Εὐρωπαϊκοὺς μετασχηματισμούς, οἱ ὅποιοι κατ' ἀρχὴν εὐρίσκόμενοι εἰς λαυθάνουσαν κατάστασιν ἤρχισαν πρὸ καιροῦ νὰ διαχέουν ἄπλετον τὸ φῶς τῆς νέας ἀφετηρίας, καὶ ἐὰν ἐκ τῆς καθ' ὀλοκληρίαν πολιτικῆς ὑπαιτιότητος δὲν συνέβαιναν σφάλματα περὶ ὧν ἐλάχιστα κατωτέρω, τότε θὰ εἴχομεν πλέον α ῤισιῖ ἐκπεφρασμένην τὴν γνώμην τῆς συμμετοχῆς μας σήμερον εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν - ἔστω καὶ sub modum άλλὰ τελείως προσγειωμένων καὶ πιθανῶς παραδεκτῶν - λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ μοῖρα καὶ ἡ τύχη τῆς Χώρας μας εἶναι στερρῶς συνδεδεμένη μετὰ τὴν μοῖραν καὶ τὴν τύχην τῶν μεγάλων πλὴν ἴσως ἀστόργων πολλᾶκις φίλων μας.

Ἄλλ' ὡς δώσωμεν μίαν δι' ἀριθμῶν σκιαγραφίαν τῆς οἰκονομίας μας, ὡς ἔχει αὕτη σήμερον, τῆς τόσοσιν γνωρίμου άλλωστε εἰς τοὺς πλείστους ἐξ ἡμῶν. Καὶ καθ' ὅσον ἦτο δυνατόν νὰ ἐξεύρωμεν ἐν τάχει στοιχεῖα, νὰ παραλληλίσωμεν τὴν σημερινὴν θέσιν ταύτης μετὰ τῶν Κρατῶν - μελῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν Εὐρώπην τῆς περιόδου 1952-1954, τὸ κατὰ κεφαλὴν ἐτήσιον ἀκαθάριστον εἰσοδήμα, τὸ ὅποιον εἰς συγκριτικούς ἀριθμούς δὲν φρονοῦμεν ὅτι ἠλλοιώθη σήμερον, ἔχει οὕτω:

Λουξεμβούργον	890	δολλάρια
Βέλγιον	800	»
Γαλλία	740	»
Δ. Γερμανία	500	»
*Ολλανδία	500	»
*Ἰταλία	310	»
*Ἑλλάς	182	»

*Ὅσον ἀφορᾷ πάλιν τὰς ἐπενδύσεις, γνωστὰ τυγχάνουσιν αἱ εὐεργετικαὶ ἐπιδράσεις τούτων ἐπὶ τῆς καθόλου ἀνελίξεως. Ὡς γνωστόν, ἡ συνάρτησις Ἐθνικὸν Εἰσοδήμα-Ὀγκος ἐπενδύσεων μετρᾷ τὴν ἀπόδοσιν τῆς οἰκονομίας. Κατὰ συνέπειαν, ὅσον μεγαλύτερον μέρος τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος διατίθεται διὰ τὰς ἐπενδύσεις, ἐπενδύσεις βεβαίως παραγωγικοῦ παγίου κεφαλαίου, τόσοσιν εἶναι ἐμφανῆς καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς οἰκονομίας. Σχεδὸν εἰς ὅλα τὰ ἐν λόγῳ κράτη, τὸ 25%-30% τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος διατίθεται διὰ τὸν ὡς ἄνω σκοπόν. Εἰς τὴν Χώραν μας ὁμως τὸ 10-15% μόνον, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ξένης βοήθειας.

Ἡ ἀποταμίεσις πάλιν, ἡ ὑγιὴς αὕτη πηγὴ τῶν ἐπενδύσεων, εἶναι:

τὰ 20%	τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος εἰς	Γερμανίαν
» 18%	»	»
» 11%	»	»
» 2%	»	»
		» Ἑλλάδα

Ἡ μετὰ τὰ τελευταῖα κρατικὰ μέτρα ἐπὶ τοῦ τραπεζικοῦ ἐπιτοκίου αὐξησις τῶν ἀποταμιεύσεων παρ' ἡμῖν δὲν νομίζομεν μέχρι σήμερον νὰ ἐπηρέασε αἰσθητῶς τὰς ὡς ἄνω ποσοστιαίας συγκρίσεις.

Αί στρατιωτικά δαπάναι επί τοῦ ἀκαθαρίστου ἐθνικοῦ προϊόντος ἔχουσι περίπου οὕτω:

Ἑλλάς	6%
Γαλλία	6,60%
Ἰταλία	4,10%
Δ. Γερμανία	4,5 %
Ὀλλανδία	5,8 %
Βέλγιον	3,6 %

Οὕτως ἔχουσι περίπου οἱ ἀριθμοὶ ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω μεγεθῶν, ἀφ' ἐνὸς μὲν τῆς Χώρας μας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

Ἀλλὰ διὰ νὰ τονισθῇ πλέον συγκεκριμένως ἢ διὰ τῶν ὡς ἄνω ἀτόνων χρωμάτων δοθεῖσα σκιαγραφία τῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας μας, πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψει μας καὶ τὸ μέγεθος τῆς ὑποαπασχολήσεως καὶ ἀνεργίας παρ' ἡμῖν.

Ἐπὶ τῶν πρωτογενῶν κλάδων παραγωγῆς παρατηροῦμεν ὅτι ἐπὶ τοῦ 1.000.000 ἀγροτικῶς ἐγκατεστημένων οἰκογενειῶν, δυνάμενοι νὰ ἐργασθῶσι 2,50, ἥτοι ἑτησίως ἡμερομίσθια 290X2.500.000. Ἦτοι σύνολον ἡμερομισθίων τῆς τάξεως τῶν 725.000.000 περίπου. Λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς καλλιεργουμένης ἐκτάσεως τῶν 36.000.000 στρεμμάτων καὶ τῶν κατὰ στρέμμα περίπου ἀπαιτουμένων κατὰ μέσον ὄρον 10 ἡμερομισθίων, ἔχομεν παραγωγικά ἡμερομίσθια 360.000.000. Ἐὰν εἰς αὐτὰ προστεθῶσι τὰ διὰ τὴν κτηνοτροφίαν περίπου 40.000.000, ἔχομεν σύνολον ἡμερομισθίων 400.000.000 παραγωγικῶς εἰσφερομένων εἰς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν ἐκ τοῦ πρωτογενοῦς κλάδου τῆς παραγωγῆς. Ἐὰν τὸν ἀριθμὸν αὐτὸν ἀφαιρέσωμεν ἀπὸ τὸν συνολικὸν ἀριθμὸν τῶν δυναμένων νὰ προσφερθῶσι εἰς τὴν ἐν γένει παραγωγὴν, ἥτοι 725.000.000-400.000.000, ἔχομεν ἡμερομίσθια τῆς τάξεως τῶν 325.000.000 ἀδρανοῦντα ἐκ τοῦ πρωτογενοῦς κλάδου παραγωγῆς.

Βεβαίως ὁ ἔντονος ἐποχικὸς χαρακτήρ τῆς γεωργίας περιορίζει τὸν ὡς ἄνω χρησιμοποιηθέντα συντελεστήν τῶν 290 ἡμερῶν ἑτησίως, ἀλλὰ δέον οὕτω νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν εἰς μίαν σύντομον μὲν ἀλλὰ καθολικὴν θεώρησιν τῶν δεδομένων τῆς Οἰκονομίας μας.

Ἐὰν εἰς τὰ ὡς ἄνω ἀκάλυπτα ἡμερομίσθια προστεθῶσι καὶ τὰ ἐκ τῶν δευτερογενῶν κλάδων παραγωγῆς προερχόμενα καὶ διερευνηθοῦν αἱ περαιτέρω ἐπιδράσεις, διαγιγνώσκωμεν περίπου καὶ ἐν συντόμῳ τὰ ἑξῆς:

Τὸ ὡς ἄνω ἀργοῦν δυναμικὸν ἐργασίας δὲν μένει ἀμέτοχον ἐντὸς τοῦ συνόλου τῆς οἰκονομίας. Ἀντιθέτως, μετακινούμενον καθ' ὅσον εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τοὺς πρωτογενεῖς εἰς τοὺς δευτερογενεῖς καὶ εἰς τοὺς τριτογενεῖς κλάδους παραγωγῆς κατορθώνει νὰ ἐντάξῃ ἐαυτὸ ζητοῦν συμμετοχὴν εἰς τὴν διανομὴν τοῦ κοινωνικοῦ προϊόντος. Οὕτως ὁμως δὲν ἀργεῖ ἀπλῶς ἀλλὰ διὰ τῶν ἀντιπαραγωγικῶν του ἐνασχολήσεων ἐπιβραδύνει τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας. Οὕτω ἡ σωρευτικῶς αὐξανομένη προσφορὰ ἐργασίας δημιουργεῖ τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τῆς ὑπαναπτύκτου χώρας μας.

Ἐπὶ τοιαύτας προϋποθέσεις καλούμεθα σήμερον νὰ εὐρώμεν τὸν τρόπον διὰ μίαν ριζικὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς οἰκονομίας μας, νὰ τὴν ἀναμορφώσωμεν οὕτω πως ὥστε αὕτη νὰ ἐδράζεται ἐπὶ μιᾷ διεθνoῦς συναγωνιστικῆς βάσεως. Ἀλλ' ἤδη αἱ δυσμενεῖς ἐπιδράσεις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος εὐρίσκονται ante portas.

Πρὸ τῶν νέων αὐτῶν προσανατολισμῶν τῆς ἀποκληθείσης μικρᾶς Εὐρώ-

της, ή μετά της όποίας έξάρτησις της Χώρας μας είναι ύψιστης οικονομικής σημασίας, εύρέθημεν βραδυπορούντες και άπαραύσκευοι μέχρι τοιούτου σημείου, ώστε τώ άγχώδες δίλημμα ν' άποτελή και τόν λόγον της παρουσίας συγκεντρώσεως.

Διά της γνωστής άποφάσεως του κ. 'Υπουργού του Συντονισμού, περί τόν 'Απρίλιον, συνεστήθησαν αί δύο 'Επιτροπαί, έξ ών εις τήν μίαν άνετέθη «όπως μελετήση τήν σημερινήν θέσιν της 'Ελληνικής βιομηχανίας, τās έπ' αὐτῆς συνεπειάς έκ της ίδρύσεως της ΕΖΕΣ και τās δυνατότητας και προϋποθέσεις προσαρμογῆς και αναπτύξεως ταύτης έντός τών πλαισίων της Ζώνης».

'Αμέσως καθίσταται έκδηλος ή περί τήν 12ην ώραν σπουδή, προελθούσα και αὐτή έκ της βραδυπορίας.

Και τώ πόρισμα της ίδίας 'Επιτροπῆς όρθώς μαρτυρεί ότι έθεωρήθη σκόπιμον, λόγω του έπείγοντος, νά προηγηθῆ μία έν γενικαίς γραμμαίς έξέτασις του θέματος και έπακολουθήση άργότερον λεπτομερῆς μελέτη.

'Αλλά και ή δευτέρα 'Επιτροπή άσχοληθείσα μέ τά ζητήματα της 'Ελληνικής Γεωργίας διά της συνοπτικῆς της έκθέσεως μās πληροφορεί ότι, αναλόγως της Κυβερνητικῆς γραμμῆς και της καθορισθησομένης ειδικῆς γωνίας, θά κληθῆ νά έργασθῆ περαιτέρω και νά ύποβάλῃ συμπληρωματικάς έκθέσεις έπί τών έπί μέρους θεμάτων, τινά τών όποίων έθίγησαν κατά τήν γενομένην διερεύνησιν.

'Εχρειάσθη πολυετῆς συζήτησις τών κρατῶν-μελῶν της Εύρωπαϊκῆς Οικονομικῆς Κοινότητος, έχρειάσθη νά ύπογραφῆ τήν 25ην Μαρτίου τώ σύμφωνον της Ρώμης και όταν άπηνῆς ή πραγματικότης έπρόβαλε ένώπιόν μας άποφασίζομεν νά... σκεφθῶμεν!

Είς τόν έρευνητήν τόν έχοντα τήν ύπομονήν αλλά και τήν εύχαρίστησιν νά άσχοληθῆ—παράλλήλως μέ τήν καθημερινήν έπαγγελματικῆν του ένασχόλησιν—μέ τά οικονομικά θέματα της χώρας μας, τοιαῦται διαπιστώσεις άποτελοῦν τήν τελικήν έπωδόν της έμπειρίας του, πλαισιωμένην πάντοτε μέ τόν γνωστόν μῦθον—μῦθον πλέον—της ανάγκης δημιουργίας ενός μακροχρονίου οικονομικοῦ προγράμματος. Και εις τήν αἴθουσαν ταύτην οί προλαλήσαντες άξιότιμοι κύριοι εισηγηταί έπεσήμαναν διά πολλοστήν φοράν τήν ανάγκην δημιουργίας ενός τοιούτου οικονομικοῦ προγραμματισμοῦ, όστις νά συντελέσῃ εις τήν έκ βάθρων αναδιάρθρωσιν της οικονομίας μας έντός τών νέων αλλά και αναποφεύκτων προσανατολισμῶν ή, όπως προσφυῶς έλέχθη, νά σημάνη μίαν ειρηνικήν οικονομικήν έπανάστασιν.

'Αλλά από ποῖον θά συντελεσθῆ αὐτή;

Πῶς θά δημιουργήσωμεν τήν ώργανωμένην αὐτήν οικονομικήν στρατιάν, ή όποία νά φέρῃ εύτυχῶς εις πέρας τήν έπανάστασιν;

"Όταν τώ κύριον χαρακτηριστικόν της πολιτικῆς ζωῆς της τελευταίας δεκαετίας είναι ή συχνή αλλαγή. "Όταν τήν νομοθετικήν και έκτελεστικήν έξουσίαν άπορροφοῦν τά έντόνως ζητοῦντα λύσιν βραχυχρόνια οικονομικά προβλήματα, όταν αί κατά καιρούς αλλαγαι οικονομικῶν κατευθύνσεων δέν άποτελοῦν παρά ύπηρεσίαν πρώτων βοθητῶν, άγνοοῦσαι ή παραβλέπουσαι τήν μόνιμον ασθένειαν, όταν τέλος τώ άσυντόνιστον και άσταθές άποτελοῦν τώ κύριον γνώρισμα της οικονομικῆς πολιτικῆς;

Μερικοί έκ τών άξιότιμων εισηγητῶν του παρόντος δεκαήμερου έπρότειναν λύσεις βάσει τών νέων προσανατολισμῶν, θαρραλέας μέν αλλά

ούσιωδῶς ἀπεχούσας ἀλλήλων, παρατηροῦντες τὴν νέαν τροπὴν ἐκ διαφοροῦ ἕκαστος σκοπιᾶς.

Ἄλλὰ ἴσως ὅταν τὸ γνωστὸν δίλημμα προξενῇ τοιοῦτον δέος, ἴσως θέμα τοῦ παρόντος δὲν εἶναι νὰ σπευδῶμεν εἰς ἀπαντήσεις. Ὡς γνωρίζομεν οἱ πάντες, ἡ οἰκονομία ὀλοκληροῦται διὰ μιᾶς τόσον περιπλόκου συναρτησιακῆς σχέσεως, ὥστε τὰ ἐπὶ μέρους συμπεράσματα ἡμῶν δὲν συνιστοῦν πάντοτε καὶ τὸ γενικώτερον συμπέρασμα.

Φρονοῦμεν ὅτι ἡ θέσις τὴν ὁποῖαν πρὸ τοῦ διλήμματος ὑποχρεούμεθα νὰ λάβωμεν εἶναι ὑψίστης ἐθνικῆς σημασίας. Εἶναι πλέον ἀδήριτος ἀνάγκη ἢ δημιουργία ἐνὸς μονίμου καὶ ὑπευθύνου ὄργανου, τὸ ὁποῖον στελεχούμενον ἐκ τῶν ἐπιλέκτων εἰδικῶν καὶ ἀπὸ τοὺς τόσον πολυτίμους ἐκπροσώπους τῶν παραγωγικῶν ὀργανώσεων νὰ προβῆ εἰς τὴν ταχεῖαν, καθολικὴν καὶ παγίαν κατάστροφωσιν ἐνὸς μακροχρονίου οἰκονομικοῦ προγράμματος, βάσει τῶν νέων προσανατολισμῶν.

Ἄλλὰ φρονοῦμεν ὅτι τὴν ἴδιαν γνώμην ἔχει καὶ ὁ ἀξιότιμος κ. Ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ, ὅταν περὶ τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1956 καὶ ἀπὸ τὰς στήλας τοῦ ἡμερησίου τύπου ἔγραφεν:

«Ὑπάρχει—πρῶτον—ἐνα μεγάλο πρόβλημα τὸ ὁποῖον ἀντιμετωπίζουν
 »καὶ ἀντιμετώπισαν ὅλα τὰ κράτη καὶ ὅλαι αἱ κυβερνήσεις εἰς ὅλας τὰς
 »ἐποχάς: Τὸ τῆς ἐκάστοτε οἰκονομικῆς ἰσορροπίας μεταξὺ συνολικῆς
 »προσφορᾶς καὶ ζητήσεως ἢ παραγωγῆς καὶ εἰσοδημάτων (κατανα-
 »λώσεως), τὴν ὕπαρξιν τοῦ ὁποίου δὲν δύνανται νὰ ὑποπτευθοῦν κἂν
 »οἱ ἀγνοοῦντες τὸν μηχανισμόν τῆς κινήσεως τῆς οἰκονομίας καὶ τὰς
 »ἀντιδράσεις αὐτῆς... Καὶ δεῦτερον διὰ νὰ ἀποδείξωμεν τὴν ἀνάγκην
 »τῆς δημιουργίας παρ' ἡμῖν εἰδικοῦ σώματος τὸ ὁποῖον, ἔχον παράπλευ-
 »ρον τὴν στατιστικὴν, θὰ ἀναλάβῃ τὸ ἔργον τῆς ἀναλύσεως καὶ συν-
 »θέσεως τῶν διαφόρων μεγεθῶν τῆς οἰκονομίας μας διὰ νὰ φωτίζη
 »ἐκάστοτε τὰς ἐν τῷ σκότει διατελούσας Κυβερνήσεις μας.
 »Εἶναι ἀνάγκη ταχείας δημιουργίας εἰδικοῦ σώματος - Ἰνστιτούτου
 »Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ καὶ Ἀναλύσεως - τὸ ὁποῖον συγκεν-
 »τρῶνον τὰ καλύτερα στελέχη μας καὶ ἐπικουρούμενον ἐν ἀνάγκῃ ὑπὸ
 »ξένης εἰδικότητος θὰ βαδίσῃ ἀποτελεσματικῶς εἰς τὸ ἔργον.
 »Ἀλλῶς, ὡς παύσωμεν νὰ ὀμιλοῦμεν περὶ οἰκονομικῆς κυβερνητικῆς
 »πολιτικῆς. Δὲν θὰ ὑπάρξῃ ποτέ. Ἄλλὰ καὶ ἂν ὑπάρξῃ, θὰ εἶναι πρό-
 »χειρος καὶ τυχαία».

Διατί λοιπὸν ἀδρανοῦμεν;

Ἐὰν ἡ ἐπιλογή τῆς ὀρθῆς ἀφετηρίας προδικάζῃ καὶ ὀρθὰ συμπεράσματα, ἡ ἄμεσος δημιουργία ἐνὸς τοιούτου Ὀργανοῦ Οἰκονομικοῦ Προγραμματισμοῦ ἀποτελεῖ τὸν ἀναγκαῖον ὄρον διὰ τὴν χάραξιν τῶν ὀρθῶν ἐκείνων κατευθύνσεων τὰ ὁποῖα τελικῶς συνιστοῦν τὸ Γενικὸν Συμφέρον τῆς Πολιτείας.

Ι. Εὐρωπαϊκὴ Τράπεζα Ἐπενδύσεων καὶ ἡ προοπτικὴ χρηματοδοτήσεως διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Οἰκονομίας μας: Τὸ βασικὸν πρόβλημα διὰ τὸ οἰκονομικὸν καὶ κοινωνικὸν μέλλον τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ ἐκβιομηχάνισις τῆς Χώρας, ἀφορῶσα ἰδίᾳ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὄρυκτου τῆς πλούτου ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ὑφισταμένων πηγῶν ἐνεργείας. Ἡ διαμόρφωσις συνεπῶς τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος ἐναντι τῆς Κοινῆς Εὐρ. Ἀγορᾶς καὶ τῆς ΕΖΕΣ πρέπει νὰ καθορισθῇ ἀποφασιστικῶς καὶ ἀπὸ τὸ ἐὰν σύνδεσις τῆς Ἑλλάδος μέ

τοὺς ἀνωτέρω ὀργανισμοὺς, ὑπὸ οἰαυδήποτε μορφήν, θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν πραγματοποιήσιν ἐνὸς προγράμματος ἐκβιομηχανίσεως, ἀνταποκρινόμενου εἰς τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα. Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐνδείξεων ὁμως δὲν προκύπτει ὅτι μίᾳ τοιαύτῃ Ἑλληνικῇ προσπάθειᾳ θὰ ἐνισχύετο ἀπὸ τὰ κεφάλαια τῆς ἤδη προβλεπόμενης Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων. Αἱ ἰδρυτικαὶ χῶραι τῆς ἐν λόγῳ Τραπεζῆς ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν ἰδίων αὐτῶν περιοχῶν καὶ συγκεκριμένως τῆς Μεσημβρ. Γαλλίας καὶ τῆς Ν. Ἰταλίας. Δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ διαφύγῃ τὴν προσοχὴν μας ὅτι δύναμις Εὐρωπαϊκῆ ἀποδεχθεῖσα τελικῶς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν ἐξησφάλισε ἤδη τὴν διάθεσιν κεφαλαίων ἐκ μέρους ὄλων τῶν κρατῶν-μελῶν εἰς τὰ ἐν Ἀφρικῇ ὑπερπόντια ἐδάφη τῆς (ἀποικίας κλπ.).

Ἐξ ἄλλου, ὁ σχηματισμὸς ἐιδικῶν κεφαλαίων ἐπενδύσεων ἐν τῷ πλαίσῳ τῆς ΕΖΕΣ εὐρίσκεται ἀπλῶς εἰς τὸ στάδιον τῆς συζητήσεως. Ἡ Ἑλλὰς θὰ πρέπει ν' ἀγωνισθῇ καὶ διὰ νὰ σχηματισθοῦν τοιαῦτα κεφάλαια, προοριζόμενα δι' ὑποαναπτύκτους χώρας τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ υἱοθετηθοῦν κριτήρια, ὡς πρὸς τὴν κατανομήν καὶ διάθεσιν των, τὰ ὁποῖα θὰ ἐξασφαλίζουσιν τὴν χρηματοδότησιν ἔργων οὐσιώδους συμβολῆς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας μας (ὕδροηλεκτρικά, ἐπεξεργασία μεταλλευμάτων κλπ.). Τὸ τελευταῖον τοῦτο προϋποθέτει βεβαίως προγραμματισμὸν συγκεκριμένον καὶ πρὸ παντὸς πειστικὸν διὰ τοὺς εὐρωπαϊκοὺς συνομιλητάς μας. Ἀπαιτεῖ ὁμως καὶ κατάλληλον πολιτικὸν χειρισμὸν, δηλ. πολιτικὴν στάσιν καὶ ἐπιχειρηματολογίαν, ἡ ὁποία θὰ ἀποτελέσῃ ἴσως τὸ ὑπόβαθρον τῶν οἰκονομικοῦ περιεχομένου στοιχείων καὶ ἐπιχειρημάτων.

II. Πλεονάζον ἐργατικὸν δυναμικὸν καὶ ἡ ἐλευθέρᾳ μετακίνησις ἐργαζομένων: Ὑπεστηρίχθη, καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ἀπὸ τῶν στηλῶν ἐφημερίδων, ὅτι ἡ προβλεπόμενη ἐλευθέρᾳ μετακίνησις ἐργαζομένων θὰ ἀποτελέσῃ διέξοδον διὰ τὸ περίσσευμα τοῦ ἑλλ. ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Ἀνεξαρτήτως τῶν γενικωτέρων ἀντιρρήσεων διὰ τὴν μετανάστευσιν, ἡ προβλεπόμενη «μετακίνησις» θ' ἀποτελέσῃ τὴν χειροτέραν μορφήν μεταναστεύσεως. Οἱ μέχρι τοῦδε μεταναστεύοντες, κυρίως εἰς Ἀμερικὴν καὶ εἰς ἄλλας ἡπείρους, ἀποβλέπουν εἰς ἕνα εὐρύτερον ἐπαγγελματικὸν μέλλον. Ὅσοι ἐπιτυγχάνουν, ὠφελοῦν τὴν οἰκονομίαν μας, ἰδίᾳ διὰ τῶν μεταναστευτικῶν ἐμβασμάτων. Ἐν προκειμένῳ, ὁμως, ἀντικειμενικαὶ συνθήκαι καὶ νομικαὶ ἀπαγορεύσεις ἀποκλείουν οἰαυδήποτε ἐπαγγελματικὴν σταδιοδρομίαν. Θ' ἀπορροφηθοῦν ἀνειδίκευτοι κυρίως ἐργάται,

δηλ. οί ὀλιγώτερον ἀμειβόμενοι, ὅπερ σημαίνει ὅτι δέν θά ὑπάρξουν περιθώρια οὔτε διὰ μικρά ἐμβάσματα. Ἐξ ἄλλου, οὐδέν ἀποκλείει τήν εἰς τήν Ἑλλάδα εἰσοδον εἰδικευμένων τεχνιτῶν, μέ ὅλα τὰ πλεονεκτήματα πού θά τοὺς παρέχη ἡ ἰσχύουσα διὰ τοὺς Ἑλληνας ἐργάτας νομοθεσία. Ἐπί τοῦ σημείου τούτου, θέτω ὑπὸ τήν κρίσιν τῶν πλέον εἰδικῶν τήν ἄποψιν, ὅτι ἀπαιτεῖται ἐν προκειμένῳ συσχετισμός μεταξύ ἐνός προγράμματος βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως καί ἐνός προγράμματος ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσως, οὕτως ὥστε Ἑλληνες ἐργαζόμενοι νά εἶναι εἰς θέσιν νά ἐπανδρώσουν οἰασδήποτε νέας μονάδας τεχνικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐν Ἑλλάδι.

III. Αἱ κατευθύνσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ μας ἐμπορίου: Ὑπεγραμμίσθη κατὰ τήν συζήτησιν ὅτι αἱ χώραι τῆς Δ. Εὐρώπης καλύπτουν τὸ μέγιστον ποσοστὸν τῶν εἰσαγωγῶν μας. Νομίζω ὅτι ἡ Ἑλλάς θά ὠφεληθῇ ἐάν ἐπιδιώξη συστηματικῶς καί μέ δραστηριότητα τήν διεύρυνσιν τῶν ἐμπορικῶν τῆς σχέσεων τόσοσιν μέ τήν Ἄνατ. Εὐρώπην καί τήν Ἄπω Ἀσίαν ὅσων καί ἰδιά μέ τὰς χώρας τῆς Μ. Ἀνατολῆς. Συνῆλθε πρὸ ἔτους εἰς Ἀθήνας κοινὴ διάσκεψις τῶν Ἐπιμελητηρίων Ἑλλάδος καί Ἀραβικῶν χωρῶν. Διεπιστώθη τότε ἄφ' ἐνός μὲν ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε κίνησις εἰσαγωγῶν καί ἐξαγωγῶν εἶναι περιωρισμένη (3,9% τῶν ἐξαγωγῶν μας καί 0,9% τῶν εἰσαγωγῶν), ἄφ' ἑτέρου δὲ ὅτι ὑπάρχει δυνατότης σημαντικωτάτης διευρύνσεως τῶν ἐμπορικῶν μας σχέσεων μέ τὰς ἐν λόγω χώρας. Ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία πρέπει ν' ἀποφύγη τὸν ἀποκλειστικὸν περιορισμὸν τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν τῆς ἐντὸς μίᾶς ὠρισμένης γεωγραφικῆς καί πολιτικῆς περιοχῆς, ὡς εἶναι ἡ Δυτικ. Εὐρώπη. Μία διεύρυνσις τῶν συναλλαγῶν μας καί πρὸς ἄλλας περιοχὰς θά συμβάλῃ σημαντικώτατα εἰς τήν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας μας, τήν ἐνίσχυσιν τῆς διεθνοῦς θέσεως τῆς Χώρας μας καί πρὸ παντὸς θά ὑποβοηθῆσῃ μίαν ἀνετωτέραν ἀντιμετώπισιν διλημάτων, ὡς εἶναι τὸ ἤδη ἐνώπιόν μας δίλημμα ἐκ τῆς ἰδρύσεως τῆς Κοιν. Εὐρωπ. Ἀγορᾶς καί τῆς συζητουμένης Ζώνης Ἐλευθ. Συναλλαγῶν (Ε.Ζ.Ε.Σ.).

Ὁμιλία κ. ΑΧ. ΛΟΓΟΘΕΤΗ

Ἐξετέθησαν μετὰ πολλῆς ἀνησυχίας οἱ κίνδυνοι τοὺς ὁποίους θά διατρέξη ἡ Ἑλλάς ἐάν εἰσέλθῃ εἰς τήν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα. Νομίζω ὅτι δέν ἐτονίσθησαν ἐπαρκῶς τὰ πλεονεκτήματα τὰ ὁποῖα θά ἔχη ἡ Χώρα μας ἐάν εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα εἶναι ἀναμφισβήτητα καί διαλαμβάνονται εἰς πλείστα ἄρθρα, ἐκ τῶν ὁποίων ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νά ἀναφέρω μερικά.

Τὸ ἄρθρον 39 ἀναγράφει σειρὰν μέτρων διὰ τήν ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῶν Κρατῶν μελῶν. Τὸ ἄρθρον 60 ἀναγράφει ὑποστηρίξεις διὰ τοὺς βιομηγάνους, τοὺς ἐμπόρους, τοὺς βιοτέχνας, τοὺς ἐλευθεροὺς ἐπαγγελματίας. Τὸ ἄρθρον 48 θεσπίζει, τήν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν ἐργαζομένων ἐντὸς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου ὅλων τῶν κρατῶν—μελῶν. Φρονῶ ὅτι τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα δέν εἶναι εὐκαταφρόνητα καί ὅτι ὁ χαρακτήρ τῶν προσόντων τοῦ Ἑλληνοσ προσιδιάζει διὰ νά ἐπωφεληθῇ αὐτῶν.

Υπεστηρίχθη υπό διαφόρων διακεκριμένων ὁμιλητῶν ἡ ἄποψις ὅπως λάβωμεν θέσιν υπό μορφήν ἑταίρου (membre associé) κατὰ τὸ ἄρθρον 131 καὶ ἐπόμενα περὶ ὑπερποντίων χωρῶν. Φρονῶ μᾶλλον ὅτι ἐφ' ὅσον εἴμεθα εὐρωπαϊκὸν κράτος θὰ εἶδει νὰ διεξαχθοῦν αἱ διαπραγματεύσεις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 237. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 δεικνύουν μίαν πνευματικὴν εὐρύτητα πρὸς ἐξέτασιν τῶν δυσχερειῶν τὰς ὁποίας δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπίσῃ κράτος ἐπιδιώκον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα. Ἐὰν ὑπάρξουν περιπτώσεις ἀδυναμίας καταργήσεως ἢ μειώσεως δασμῶν, χορηγεῖται προθεσμία κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ τελευταίου τούτου ἄρθρου μέχρι 6 ἐτῶν. Κατὰ ταῦτα ὑπάρχει ἐλαστικότης διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν καὶ τὴν ἐξειδικεύσιν ἐκάστης περιπτώσεως, ἀρκεῖ αἱ δυσχερεῖαι νὰ θεωρῶσιν ἐπὶ τάπητος λογικῶς καὶ εἰλικρινῶς. Τὸ ὑποστηρίχθην ὅτι τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη ἀδιαφοροῦν διὰ τὴν ἐξασθλίωσιν τῆς Ἑλλάδος νομίζω ὅτι εἶναι ἀνεδαφικόν, διότι τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη, ἀλλὰ πρωτίστως ἡ Ἀμερική, ἡγετίς δύναμις τοῦ κόσμου ἰδίᾳ εἰς τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα, φοβεῖται τὴν οἰκονομικὴν ἐξασθλίωσιν μᾶς χώρας.

Φρονῶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ φοβηθῶμεν νὰ παλαιώσωμεν καὶ νὰ διαπραγματευθῶμεν, διότι ὑπάρχει πιθανότης νὰ εὐρωμεν πολλὴν κατανόησιν, ἔκτος ἐὰν ὑποστηρίζωμεν ἀπαράδεκτως νοσηρὰς καταστάσεις, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀνεπίδεκτοι διορθώσεως καὶ πρῶτοι ἡμεῖς πρέπει νὰ ἐπιθυμοῦμεν τὴν ἐξαλειψίν των. Εἰς τὰς προσπάθειαις ταύταις τῶν διαπραγματεύσεων νομίζω ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀδιαφορήσωμεν πρὸς τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας δύνανται νὰ παράσχουν διεθνεῖς ὀργανώσεις δημόσιαι ἢ ἰδιωτικαί. Εἶναι ἀνεγνωρισμένον ὅτι πρὸ παντός εἰς τὴν Δύσιν αἱ διεθνεῖς ὀργανώσεις (ὁμιλοῦμεν βεβαίως δι' ἐκείνας τῶν ὁποίων ἡ ἡγεσία περιλαμβάνει προσωπικότητας ἀξίας λόγου) ἀσκοῦν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν Κυβερνήσεων των. Θὰ ἀναφέρω ἐν παρόδῳ τὴν Διεθνή Ἐπιτροπὴν Ἀνταλλαγῶν, διότι αὕτη εἶναι γνωστὴ εἰς πλείστας προσωπικότητας παρούσας ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ, ἐκ τῆς ὀργανώσεως ἐν Ἀθήναις κατ' Ὀκτώβριον 1948, ἐν πλήρει συμμοριτισμῷ, τοῦ τρίτου διεθνοῦς Συνεδρίου τῶν Ἀνταλλαγῶν.

Φρονῶ ὅτι τὸ πρόβλημα ἐμφανίζεται ὡς ἑξῆς:

Ἡ δὲν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα καὶ τότε, ὡς ἐλέχθη ἄλλωστε, ἀντιμετωπίζομεν ἀσφαλῶς μίαν οἰκονομικὴν καταστροφὴν διὰ πολλοὺς λόγους, οἵτινες ἀνεπτύχθησαν. Θὰ ἀναφέρω μίαν συγκεκριμένην πιθανὴν περίπτωσιν, ἐὰν λ.χ. εἰσέλθῃ ἡ Τουρκία ἢ ὁποῖα παράγει προϊόντα ὁμοειδῆ μὲ τὰ ἰδικὰ μας, πόσον τραγικὴ θὰ εἶναι ἡ θέσις μας.

Ἐὰν τουναντίον εἰσέλθωμεν ὑπὸ εἰδικὴν μεταχείρισιν, ὡς θὰ ἐπιδιώξωμεν καὶ δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν ἐπιτυχῶς, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν διατάξεις ἐν τῇ συνθήκῃ τῆς Ρώμης ἀποβλέπουσαι μὲ εὐλυγισίαν καὶ γενναιοδωρίαν εἰς τὰς δυσχερεῖαις ἐνὸς κράτους, δυνάμεθα τοῦτο μὲν νὰ ὑπερπηδήσωμεν τὰ ἐμπόδια, τοῦτο δὲ νὰ ἐπωφεληθῶμεν τῶν σημαντικωτάτων πλεονεκτημάτων.

Νομίζω ὅτι ἡ ἐκλογή δὲν ἐπιτρέπει δισταγμόν.

Αἱ ἔννοιαι Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ καὶ Εὐρωπαϊκὴ Ζώνη Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν (ΕΖΕΣ) εἶναι γνωσταὶ ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται ἡ ἐπεξήγησίς των.

Προβάλλει, ὅθεν, ἀμέσως τὸ ἐρώτημα: Συμφέρει εἰς τὴν Ἑλλάδα ἡ συμμετοχὴ τῆς εἰς τὴν ΕΖΕΣ ἢ ὄχι; Ἀπαντῶμεν: Ναί. Ἴδου δὲ διατί.

Α'. Περίπτωσις μὴ συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ.

1. Μὴ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ θὰ ἐσήμαινε πορείαν ἀντιθετοῦ πρὸς τὴν πορείαν τῆς Ἱστορίας, τὰ διδάγματα τῆς πείρας, τὴν οἰκονομικὴν πραγματικότητα καὶ τὰς ἐπιτακτικὰς οἰκονομικὰς ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι ὠδήγησαν εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν καὶ ὠδηγοῦν ἤδη εἰς τὴν ΕΖΕΣ.

Ἡ ἀλματώδης ἀνάπτυξις τῶν τεχνικῶν μέσων ἔχει καταστήσει ἀναγκαίαν τὴν κατὰ μάζας παραγωγὴν τῶν ἀγαθῶν. Ἡ κατὰ μεγάλας ποσότητας παραγωγὴ ἐπιτρέπει τὸν εἰς περισσότερας μονάδας παραγομένων ἀγαθῶν ἐπιμερισμὸν τῶν ἐξόδων παραγωγῆς, τὴν εἰς χαμηλὰς τιμὰς διάθεσιν τῶν προϊόντων, τὴν δυνατότητα, ἐπομένως, ἀποκτήσεως των ὑπὸ τῶν μεγάλων λαϊκῶν μαζῶν, τὴν βελτίωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου, τὴν περαιτέρω προώθησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας κ.ο.κ.

Ἄλλ' ἢ κατὰ μεγάλας ποσότητας παραγωγὴ ἀπαιτεῖ εὐρείαν ἀγορὰν δυναμένην ν' ἀπορροφήσῃ ταύτην. Ἄνευ τοιαύτης ἀγορᾶς εἶναι ἀδύνατος ἡ κινητοποίησις τοῦ ἐξελιγμένου συγχρόνου μηχανισμοῦ τῆς παραγωγικῆς διαδικασίας ἢ, τοῦλάχιστον, δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ πλήρης ἐκμετάλλευσίς των ὑπὸ τῆς συγχρόνου τεχνικῆς προσφερομένων δυνατοτήτων.

Ἡ ἐσωτερικὴ ἀγορὰ ἐκάστης τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν κρίνεται πολὺ περιορισμένη διὰ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν συγχρόνων μέσων καὶ μεθόδων παραγωγῆς. Ἡ διαπίστωσις αὕτη ὠδήγησε τὰς ἐξ εὐρωπαϊκὰς χώρας (Βέλγιον, Γαλλίαν, Δυτ. Γερμανίαν, Ἰταλίαν, Λουξεμβούργον καὶ Ὁλλανδίαν) εἰς τὴν σύναψιν τῆς συμβάσεως τῆς Ρώμης τῆς 25ης Μαρτίου ἔ.ἔ. περὶ Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, ὠδηγεῖ δὲ ἤδη καὶ εἰς τὴν μελετωμένην ΕΖΕΣ.

Ὅταν μία Γερμανία ἢ μία Γαλλία, χώραὶ μὲ πληθυσμὸν ἐκάστη πολὺ μεγαλύτερον τῆς Ἑλλάδος καὶ μὲ βιομηχανίαν προηγμένην, καταλήγουν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι διὰ νὰ ἐξελιχθῶν οἰκονομικῶς εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ δημιουργήσουν ἀπὸ κοινῆς μὲ ἄλλας χώρας μίαν Κοινὴν Ἀγορὰν καὶ νὰ μετᾶσχουν εἰς αὐτήν, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ φαντάζεται ἡ Ἑλλὰς ὅτι ἠμπορεῖ νὰ ἀναπτύξῃ τὴν οἰκονομίαν τῆς βασιζομένη εἰς τὴν ἰδικὴν τῆς μόνον λίαν περιορισμένην καὶ τόσο ἀναιμικὴν ἀγορὰν;

2. Μὴ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ θὰ ἐσήμαινε παραίτησιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ κάθε προσπάθειαν ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς βιομηχανίας τῆς.

Ἐκσυγχρονισμὸς τῆς βιομηχανίας μας σημαίνει ἄνοδον τοῦ ἐπιπέδου τῆς εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν βιομηχανικῶς προηγμένων χωρῶν. Τοῦτο ὁμως μόνον μὲ τὴν οἰκονομικὴν καὶ τεχνικὴν βοήθειαν, συμπαράστασιν καὶ συνεργασίαν τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ μὲ τὴν ὀργανικὴν σύνδεσιν τῆς χώρας μας πρὸς αὐτὰς δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ. Ἄλλως, ἡ ἀπόστασις

ή όποία σήμερα χωρίζει την 'Ελλάδα από τας άλλας, βιομηχανικώς προηγμένας, χώρας θα γίνεται διαρκώς μεγαλυτέρα. Διότι α) άλλαι χώραι, α) έκκινούν από πολύ περισσότερο προχωρημένη άφετηριαν εν συγκρίσει προς ήμās, β) δημιουργούν την Κοινήν 'Αγοράν και την ΕΖΕΣ άκριβώς διά να προσφέρουν εύρειαν βάσιν εις την βιομηχανίαν των και να της παράσχουν εν τόσον θεμελιώδες μέσον αναπτύξεώς της, γ) θα χρησιμοποιήσουν την άτομικήν ένεργειαν.

'Ως προς τό τελευταίον τούτο, είναι γνωστόν ότι αι αύται ως άνω έξ εύρωπαϊκάι χώραι συγχρόνως προς την ύπογραφήν της περί δημιουργίας Κοινής Εύρωπαϊκής 'Αγοράς συμβάσεως της Ρώμης υπέγραψαν και σύμβασιν από κοινού έκμεταλλεύσεως της άτομικής ένεργείας, διότι διεπίστωσαν ότι άνευ κοινής αύτων προσπάθειας και συνεργασίας θα ήτο άδύνατον εκάστη έξ αύτων να αξιοποιήση την νέαν αυτήν ενεργειακήν δύναμιν. Θα δυνήθη να πράξη τούτο ή 'Ελλάς μόνη; Και τότε;

'Ας υποθέσωμεν όμως ότι γίνεται τό θαύμα και ή ελληνική βιομηχανία κατορθώνει να φθάση από άπόψεως συναγωνιστικής ικανότητος τό επίπεδον της βιομηχανίας των Η.Π.Α., της 'Ηνωμένης Εύρώπης ή της Ρωσίας. 'Ερωτάται: Πού θα διαθέση τά προϊόντα της; Εις τας άνωτέρω χώρας; Προφανώς όχι, διότι εάν αι βιομηχανίαι των και αι οικονομίαι των έκινδύνεον ποτέ να καταρρεύσουν από τον συναγωνισμόν της ελληνικής βιομηχανίας, αι χώραι αύται θα έλάμβανον κάθε μέτρον προς προστασίαν των. Μήπως όμως εις τας οικονομικώς ολιγώτερον προηγμένας της 'Ελλάδος χώρας; 'Αλλ' έκει τά ελληνικά προϊόντα θα συναντήσουν τον συναγωνισμόν των προϊόντων των άλλων προηγμένων χωρών, κολοσσών εναντι της 'Ελλάδος, τά όποια μάλιστα προϊόντα θα συνοδεύωνται και από μίαν τεραστίαν οικονομικήν, πολιτικήν και στρατιωτικήν Ισχύν.

3. Μη συμμετοχή της 'Ελλάδος εις την ΕΖΕΣ θα έσήμαιεν εκτόπισιν των ελληνικών γεωργικών προϊόντων από την εύρωπαϊκήν αγοράν υπό των όμοειδών τουρκικών γεωργικών προϊόντων εις την πολύ πιθανήν περίπτωση συμμετοχής της Τουρκίας εις την ΕΖΕΣ.

4. Μη συμμετοχή της 'Ελλάδος εις την ΕΖΕΣ θα έσήμαιεν επίσης σημαντικήν όξυνσιν του κοινωνικού προβλήματος.

'Η 'Ελλάς σήμερα, ως γνωστόν, διαθέτει τό χαμηλότερον κατά κάτοικον έθνικόν εισόδημα μεταξύ των εύρωπαϊκών χωρών. Είναι πολύ φυσικόν ή μειονεκτική αύτη θέσις της χώρας μας να γίνεται διαρκώς και περισσότερο δυσμενής, όσον αι υπόλοιποι εύρωπαϊκάι χώραι θα αναπτύσσωνται ταχύτερον ήμων οικονομικώς. Τό βιοτικόν επίπεδον του λαού μας, συγκρινόμενον προς τό βιοτικόν επίπεδον των άλλων εύρωπαϊκών χωρών, θα καθίσταται διαρκώς χαμηλότερον.

Δύναται τις να φαντασθή τό μέγεθος των κοινωνικών συνεπειών διά την χώραν μας εκ του γεγονότος τούτου;

5. Μη συμμετοχή της 'Ελλάδος εις την ΕΖΕΣ θα έσήμαιεν επίσης άπομώνωσιν της από τας λοιπάς εύρωπαϊκάς χώρας.

'Ηδη ή τύχη πολλών οικονομικών ζητημάτων τά όποια ενδιαφέρουν άμέσως την 'Ελλάδα κρίνεται εις διαφόρους εύρωπαϊκούς οργανισμούς, ως ό 'Οργανισμός Εύρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας (Ο.Ε.Ο.Σ.), ή Εύρωπαϊκή 'Ενωσις Πληρωμών κ.ο.κ. 'Εάν ή ΕΖΕΣ λάβη σάρκα και όστά, τότε, δεδομένου ότι όλαι αι άλλαι χώραι αι μετέχουσαι εις τους άνω οργανισμούς θα μετέχουν, πλην της 'Ελλάδος, εις την ΕΖΕΣ, θα μειωθή των οργανισμών αύτων ή σπουδαιότης. 'Εν πάση δέ περιπτώσει ή λύσις των διαφόρων προβλημάτων θα προετοιμάζεται εις τους κόλπους της ΕΖΕΣ, άνευ

τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ΕΖΕΣ καὶ εἰς πολὺ εὐρυτέρους σκοποὺς θὰ ἀποβλέπη καὶ θεσμὸς δραστηριώτερος θὰ εἶναι καὶ ἐξουσίας περισσοτέρας θὰ ἔχη.

Β'. Περίπτωσης συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ.

Χρήσιμον εἶναι νὰ τονισθῇ, ἀνεξαρτήτως συμμετοχῆς ἢ μὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ, ἡ ἀναμφισβήτητος ἀλήθεια, ὅτι ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία παρουσιάζει ὅλα τὰ στοιχεῖα καθυστερημένης οἰκονομίας. Ἐκ δὲ τῶν ἀμέσως ἀνωτέρω ἀναφερθέντων προκύπτει ὅτι ἡ καθυστέρησις αὕτη (εἴτε δὲν δημιουργηθῇ ἡ ΕΖΕΣ ἢ, πολὺ περισσότερο, ἐὰν δημιουργηθῇ αὕτη καὶ παραμείνῃ ἐκτὸς αὐτῆς ἢ Ἑλλάδος) θὰ γίνεταί διαρκῶς μεγαλυτέρα ἐὰν ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ἐξακολουθήσῃ νὰ βαδίζῃ μὲ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν.

Ἐρωτᾶται ὁθεν: Ἡ Ἑλλάς εἶναι ἀποφασισμένη νὰ παύσῃ νὰ εἶναι καθυστερημένη χώρα; Ἐπιθυμεῖ νὰ παρακολουθήσῃ εἰς τὴν πορείαν τῶν τὰς προηγμένης χώρας καὶ νὰ γίνῃ καὶ ἐκεῖνη μίαν ἡμέραν προηγμένη χώρα;

Ἐὰν ναί, τότε, διὰ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ οἰκονομικὸν τέλμα εἰς τὸ ὅποιον ἡδη εὐρίσκεται θὰ πρέπει μὲ κόπον καὶ μόχθον πολλὸν καὶ μὲ ἐντατικὴν, ἀδιάκοπον καὶ μακροχρόνιον προσπάθειαν καὶ μὲ θυσίας μεγάλας νὰ προχωρήσῃ εἰς μίαν τεραστίαν καὶ ἄνευ προηγουμένου διὰ τὰ ἑλληνικὰ χρονικὰ εἰρηνικὴν ἐπανάστασιν, ἡ ὁποία μόνη θὰ δυνηθῇ νὰ μεταβάλλῃ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν ἀπὸ οἰοῦναι πρωτόγονον εἰς ἐξειλιγμένην τοιαύτην.

Εἶναι φανερόν ὅτι μέχρις ὅτου συντελεσθῇ ἡ ἀναπροσαρμογὴ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἰς ἀνώτερα ἐπίπεδα, πλεῖστα ὅσα ὀξύτατα προβλήματα, σχετιζόμενα μὲ τὴν γεωργίαν, τὴν βιομηχανίαν, τὴν ἀπασχόλησιν καὶ ἀνεργίαν κ.ο.κ. διαρκῶς θὰ ἐμφανίζωνται καὶ θὰ πρέπει νὰ ἀντιμετωπίζωνται. Θὰ πρόκειται περὶ ἐνὸς συνεχοῦς ἐντατικοῦ ἀγῶνος τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τὴν οἰκονομικὴν, κατὰ συνέπειαν δὲ πολιτικὴν καὶ ἔθνικὴν ὑπαρξίν του, ἀγῶνος ὁ ὁποῖος θὰ ἀπαιτήσῃ θυσίας μεγάλας ὅπως καὶ οἱ πολεμικοὶ ἀγῶνες.

Ἐὰν ἡ Ἑλλάς ἀναλάβῃ τὴν μεγάλην αὐτὴν προσπάθειαν ἐξυγιάνσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας τῆς, τότε ἡ συμμετοχὴ τῆς εἰς τὴν ΕΖΕΣ ἀναμφισβητήτως θὰ διευκολύνῃ τὴν προσπάθειάν τῆς ταύτην καὶ θὰ συντάμῃ τὰ χρονικὰ ὄρια διαρκείας τῆς, διότι:

1. Ὑπὸ τὴν ἰσχυροτάτην πίεσιν τῆς ἀνάγκης ἀναπροσαρμογῆς τῆς οἰκονομίας ἐντὸς εὐρωπαϊκῶν πλαισίων, ἡ Ἑλλάς θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ λάβῃ μέτρα ἤδη ἀπὸ μακροτάτου χρόνου ἀπαραίτητα καὶ ἀναγκαῖα πρὸς ἐξυγιάνσιν τῆς οἰκονομίας τῆς.

2. Ἡ προοδευτικὴ μείωσις τῶν δασμῶν θὰ ὑποχρέωσῃ τὰς βιομηχανίας μας νὰ ὀργανωθοῦν ἐπὶ ὀρθολογικῶν βάσεων καὶ νὰ ἐκσυγχρονισθοῦν.

Εἶναι γεγονός ὅτι αἱ ἀντιοικονομικαὶ βιομηχανίαί, αἱ κακῶς δημιουργηθεῖσαι καὶ κακῶς διατηρούμεναι, θὰ παύσουν μετέχουσαι τῆς παραγωγῆς διαδικασίας. Τὰ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅμως τούτου δημιουργηθησόμενα προβλήματα θὰ καταστήθῃ δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθοῦν διότι, χάρις εἰς τὴν συμμετοχὴν μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ α) θὰ ἔχωμεν τὴν ἐνίσχυσιν τῶν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἰδρυθησομένων θεσμῶν καὶ β) τὰ εὐρωπαϊκὰ κεφάλαια μὲ τὴν προβλεπομένην ἐλευθερίαν κινήσεώς των ἐντὸς τῶν χωρῶν τῆς ΕΖΕΣ, ἀναζητοῦντα ἐπικερδῆ τοποθετίαι, ἀργὰ ἢ γρήγορα θὰ ἐπενδυθοῦν εἰς νέας βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι καὶ θὰ συντελέσουν ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἀπασχολήσεως, ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλλάς πράγματι παρέχει τὰς προϋποθέσεις ἀναπτύξεως ὑγιῶς βιομηχανίας.

3. Το κόστος παραγωγής των γεωργικών προϊόντων θα μειωθῆ, διότι τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν γεωργικὴν παραγωγὴν βιομηχανικὰ εἶδη θὰ πωλοῦνται ἀπὸ τὴν ἐγγώριον ἐκσυγχρονισμένην βιομηχανίαν ἢ θὰ εἰσάγονται ἐξ ἄλλων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν εἰς χαμηλὰς τιμὰς.

4. Τὸ πρόβλημα τῆς ἀνεργίας θὰ δύναται νὰ καταστή ὀλιγώτερον ὄξυ εἰς περίπτωσιν συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ, διότι: α) χάρις εἰς εὐρωπαϊκὰ κεφάλαια, θὰ εἶναι δυνατὴ, κατὰ τ' ἀνωτέρω, ἡ αὐξησις τῆς ἀπασχολήσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ β) ἡ προβλεπομένη ἐλευθερία κινήσεως ἐργατῶν ἐντὸς τῶν χωρῶν τῆς ΕΖΕΣ θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἐργασίαν νὰ εὐρὴ ἀπασχολήσῃ καὶ εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας. Ἡ ἀπασχολήσις Ἑλλήνων εἰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας, ἐνῶ δὲν θὰ ἔχη τὴν μορφήν τῆς ὑπερποντίου μεταναστεύσεως ἢ ὅποια συνήθως καταλήγει εἰς τὴν ἀπώλειαν διὰ τὴν Ἑλλάδα τῶν μεταναστευόντων τέκνων τῆς, θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν τεχνικὴν καὶ γενικὴν μόρφωσιν των καὶ θὰ καταστήσῃ τούτους, ἐπιστρέφοντας, περισσότερο χρήσιμους εἰς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν τῆς χώρας.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω δὲν ἐννοοῦμεν ὅτι δὲν θὰ προκύψουν ζητήματα ἀνεργίας, ἀλλ' ἡ ὑποστηριχθεῖσα ἀποψις, συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ κατάργησις τῶν δασμῶν θὰ ἔχη ὡς συνέπεια τὸ κλεισιμὸν ὠρισμένων βιομηχανιῶν, αἰτίνας ὑπολογίζεται ὅτι ἀπασχολοῦν 75.000 περίπου ἐργαζομένους καὶ ὅτι οἱ 75.000 ἐργαζόμενοι θὰ παραμείνουν ἀνευ ἐργασίας, φρονοῦμεν ὅτι δὲν εὐσταθεῖ, διότι προϋποθέτει: α) ὅτι ἡ κατάργησις τῶν δασμῶν θὰ γίνῃ ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας, ἐνῶ θὰ εἶναι ἀποτέλεσμα προοδευτικῆς μειώσεως των ἐντὸς μακροῦ χρονικοῦ διαστήματος καὶ β) ὅτι δὲν θὰ λειτουργήσῃ ὁ φυσικὸς νόμος ἀναπροσαρμογῆς.

5. Ἡ κατάργησις τῶν δασμῶν θὰ στερήσῃ τὸν κρατικὸν προϋπολογισμὸν σοβαροῦ ἐσόδου. Ἄλλ' ἡ κατάργησις αὕτη θὰ εἶναι ἀποτέλεσμα προοδευτικῆς μειώσεως των καὶ ἐπομένως ὁ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀντίκτυπος θὰ εἶναι μικρὸς. Ἐξ ἄλλου, διὰ τῆς δημιουργίας τῆς ΕΖΕΣ δέον ν' ἀναμένεται ἡ αὐξησις τοῦ ὄγκου τῶν συναλλαγῶν καὶ ἡ δημιουργία, ἐξ ἄλλων πηγῶν, ἐσόδων διὰ τὸν προϋπολογισμὸν.

6. Ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ καὶ ἡ ΕΖΕΣ θὰ δημιουργήσουν καὶ εἰς τὰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας ἀνάλογα, διαφόρου βεβαίως δι' ἐκάστην ἐξ αὐτῶν ὄξυτης, προβλήματα. Ἡ κοινὴ μελέτη καὶ ἀντιμετώπισις τῶν προβλημάτων τούτων ὑπὸ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν θὰ καταστήσῃ εὐχεροτέραν τὴν ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἀντιμετώπισίν των, διότι αὕτη καὶ τὴν ἠϋξημένην πείραν τῶν ἄλλων χωρῶν θὰ ἐκμεταλλεῖθῃ, καὶ εἰς τὴν ἀμοιβαίαν ὑποστήριξιν τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν θὰ δύναται νὰ ἐλπίζῃ.

Γ'. Παρατηρήσεις τινές.

1. Ὑπεστηρίχθη ὅτι διὰ τῆς δημιουργίας τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ διὰ τῆς ὑπὸ ἴδρυσιν ΕΖΕΣ ἐπιδίδωκεται ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν συμφερόντων τῶν οικονομικῶς ἰσχυροτέρων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ ἡ υποδούλωσις εἰς αὐτὰς τῶν οικονομικῶς ἀσθενεστέρων.

Ὅτι πολλὰ ἰδιοτελῆ συμφέροντα εὐρίσκονται εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν βάσιν τῶν δύο αὐτῶν ὀργανισμῶν εἶναι ἀναμφισβήτητον. Τοῦτο ὁμῶς οὐδόλως σημαίνει ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν θὰ ἔχη καὶ τὸ δικαίωμα καὶ τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἀντιδράσῃ εἰς τὰ συμφέροντα ταῦτα. Ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς τῆς ΕΖΕΣ παραμένουσα ἡ Ἑλλάς θὰ συναντᾷ πάντοτε τὰ συμφέροντα τῶν οικονομικῶς ἰσχυροτέρων τῆς, τὰ ὅποια μάλιστα συμφέροντα, οικονομικὰ

καί πολιτικά, ἐκμεταλλεόμενα τὸ ἐν Ἑλλάδι χαμηλὸν βιοτικὸν ἐπίπεδον, θὰ δύνανται νὰ προκαλοῦν καί κοινωνικὰς καί πολιτικὰς ἀνωμαλίας πρὸς ὄφελος τῶν μεγάλων χωρῶν, εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἔχη προστεθῆ καὶ ἡ Ἡνωμένη Εὐρώπη, ἀνευ τῆς Ἑλλάδος.

Μόνον ἐντὸς τῆς ΕΖΕΣ ἡ Ἑλλάς δύναται νὰ ἀποφύγη τὸν ρόλον τῆς δορυφόρου χώρας. Μόνον ἐντὸς τῆς ΕΖΕΣ δύναται νὰ εἶναι ἰσότιμος.

2. Πρέπει νὰ τονισθῆ καὶ τοῦτο: Ἐφ' ὅσον ἡ συμφωνία περὶ Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ ἡ ὑπὸ μελέτην περὶ ΕΖΕΣ τεθοῦν ἐν ἐφαρμογῇ, καὶ μὲν κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος των θὰ εὐρισκώμεθα πρὸς τρόπον τινά, ἀθροίσματος χωρῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐφορμογὴν τῶν συμφωνιῶν ἢ ποικιλία τῶν προβλημάτων τὰ ὁποία ἀνὰ πᾶν βῆμα θὰ ἐμφανίζονται, ἢ ἔντασις αὐτῶν, ἢ κοινὴ ἀνάγκη καὶ τὸ κοινὸν συμφέρον τῆς ταχείας ἐπιλύσεώς των, θὰ δημιουργήσουν κοινὰ ὄργανα, οἰκονομικὰ καὶ πολιτικά, καὶ θὰ ὀδηγήσουν εἰς τὴν διαμόρφωσιν νέας οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς μονάδος. Ταχέως δὲ θὰ καταφανῆ ὅτι τὸ ἰδιαίτερον συμφέρον ἐκάστης χώρας - μέλους θὰ συνδέεται ἀρρηκτῶς πρὸς τὸ συμφέρον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος, τῆς ὁποίας ἡ εὐημερία θὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν εὐημερίαν ὄλων τῶν χωρῶν - μελῶν. Διὰ τὴν εὐημερίαν ὄλων τῶν χωρῶν - μελῶν ἀνεξαιρέτως θὰ ἔχη κάθε συμφέρον ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κοινότης νὰ μεριμᾷ.

3. Προσπάθειαι τόσον μεγάλης ἐκτάσεως, ὡς ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ καὶ ἡ ΕΖΕΣ, ἀπαιτοῦν βεβαίως καὶ συναψιν ἐπιμελῶς συντεταγμένων συμβάσεων καὶ προγραμμάτων καὶ μελέτην ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων περιπτώσεων καὶ πρόβλεψιν καὶ ἀντιμετώπισιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων προβλημάτων. Κυρίως ὁμως ἀπαιτοῦν πίστιν καὶ ἐμμονὴν εἰς αὐτὰς. Τότε μόνον εἶναι δυνατόν ν' ἀναληφθοῦν καὶ ἀχθοῦν εἰς αἴσιον πέρασ, παρὰ τὰς μεγάλας καὶ οὐχὶ πάντοτε δυναμένας νὰ προβλεφθοῦν δυσχερείας, τὰς ὁποίας ἀναγκαιῶς θὰ ἀντιμετωπίσουν.

4. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ οἰκονομικὴ συνεργασία εἶναι ἀναγκαία εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τῆς οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς ἀναπτύξεως εἰς τὸ ὅποιον ἔχομεν ἤδη φθάσει. Ἴσως μάλιστα τὰ εὐρωπαϊκὰ ὄρια ἀποδειχθοῦν καὶ αὐτὰ συντόμως ἀνεπαρκῆ διὰ νὰ ἐπιτρέψουν τὴν πλήρη χρησιμοποίησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν μέσων καὶ δυνατοτήτων τὰς ὁποίας ἡ τεχνικὴ θὰ θέτη εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ἀνθρωπότητος.

Δ'. Συμπέρασμα.

Ἡ μὴ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ ἀποτελεῖ κακόν.

Ἡ συμμετοχὴ τῆς δύναται ν' ἀποτελέσῃ εὐκαιρίαν ἐξυγιάνσεως καὶ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας τῆς.

Ὁ ἑλληνικὸς λαός, ἐργατικὸς, ζωντανός, δυναμικός, μὲ πρωτοβουλίαν, ἔχει δυνατότητας πολὺ περισσοτέρας ἀπὸ τὰ μέσα τὰ ὁποία τοῦ παρέχονται. Ἄν ἡ ΕΖΕΣ ἐπεκτείνῃ τὰ ὄρια τῆς Ἑλλάδος, ποῖα μεγαλυτέρα εὐκαιρία διὰ τὸν Ἕλληνα νὰ ἀναπτύξῃ τὴν δραστηριότητά του καὶ νὰ ἐπιβληθῆ ἀκόμη εἰς τὸν εὐρύτερον εὐρωπαϊκὸν χώρον;

Εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν διεξήχθησαν μακροὶ συζητήσεις ἐπὶ τῆς δυνατότητος τῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἑλληνικῆς Κλωστοῦφαντουργίας καὶ τῆς ἐπιδράσεως ἐκ τῆς συγκροτήσεως τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἐπὶ τῆς μελλοντικῆς τύχης τοῦ κλάδου τούτου τῆς βιομηχανίας καὶ τῆς δυνατότητος τῆς διευρύνσεως, ἔννοῳ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν ἐξαγωγίμων γεωργικῶν προϊόντων μας.

Ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν θεμάτων θεωρῶ καθήκον μου νὰ εἶπω τὴν γνώμην μου.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κλωστοῦφαντουργία καὶ Βαμβακουργία εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀνασυγκροτηθῇ διὰ νὰ ὑπάρξῃ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ. Ἡ κλωστοῦφαντουργία ἔχει πρὸ αὐτῆς μέλλον λαμπρὸν καὶ ἄκρως ἱκανοποιητικὸν διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις. Ὑπάρχει βεβαίως ὡς θέμα τὸ θέμα τῆς βελτιώσεως τῶν ἐγκαταστάσεών της. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι θέμα τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ἡ ὁποία δύναται, θέτουσα ἐν ἰσχύϊ τὸν Νόμον τοῦ Βενιζέλου «περὶ ἀποσβέσεων» νὰ καταστήσῃ ἐντὸς 2-4 ἐτῶν δυνατὴν τὴν πλήρη ἀπόσβεσιν τῶν ἐγκαταστάσεων, ὅποτε τὸ θέμα τῆς ἀνανεώσεως τοῦ βιομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ λύεται ἐν τῷ συνόλῳ του, ἐξ ἰδίων μέσων τῶν ὑπὸ ἀνανέωσιν τοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν βιομηχανιῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία βάμβακος ἔχει περιθώριον ὠρισμένων ἐτῶν διὰ νὰ ἀναπτυχθῇ.

Κατὰ τὰ προσεχῆ 10-15 ἔτη εἶναι δυνατόν νὰ ἐπικρατήσῃ ἐντὸς τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης, παράγουσα εἰς ποικιλίαν καὶ ποιότητα ἐπαρκῆ προϊόντα, ἀφοῦ ἔννοεῖται ἐξοπλισθῆ ἐντὸς τῆς προσεχοῦς πενταετίας διὰ νέων ἐγκαταστάσεων, ἀπολύτως συγχρονισμένων, καὶ ἐκμεταλλευσθῇ τὴν ἐν τῇ χώρᾳ παραγομένην πρώτην ὕλην. Διότι, ἐὰν ἐκτελεσθοῦν τὰ ἔργα τοῦ Ἀσσοῦν, παρὰ τῶν Ἀράβων καὶ μετὰ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα προγραμματισμένως ἐκτελοῦνται εἰς τὴν Τασκένδην τῆς Ρωσσίας - διὰ τῶν ὁποίων νέαι ἐκτάσεις ἀξιοποιούμεναι θὰ διατεθοῦν διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ βάμβακος - ἀντιλαμβάνεσθε ὅτι θὰ ὑπάρξῃ πληθώρα πρώτης ὕλης καὶ δὲν εἶναι δυνατόν ὁ ἄνεμος ἑλληνικὸς γεωργικὸς κλήρος νὰ ἀνταγωνισθῇ εἰς τὸν διεθνή στίβον, ὅσον ἀφορᾷ τὰς τιμὰς.

Καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Βαμβακουργίας εἶναι ἐπιβεβλημένον ἀφ' ἧς ἡ Τουρκία ἐκτελεῖ ἔργα ἀξιοποιήσεως ἑδαφῶν εἰς τὰς πεδιάδας Τζιχούν καὶ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ, ἅτινα καὶ προορίζει διὰ τὴν αὔξησιν καλλιέργειας βάμβακος ἐπὶ νέων ἑδαφῶν ἐκτάσεως 4.000.000 περίπου νέων στρεμμάτων.

Ὅπως ἀντιλαμβάνεσθε, εἰς τὸν στίβον αὐτοῦ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ τῆς ἡζυμένης παραγωγῆς ἐπὶ ἐκτάσεως κλήρου τετραπλασίου τοῦ ἀγροτικοῦ μας κλήρου θὰ εἶναι δυσχερὴς εἰς τὸ προσεχές μέλλον ἡ θέσις μας.

Βεβαίως ἡ ποιότης τοῦ Ἑλληνικοῦ βάμβακος ὁλομένῳ βελτιοῦται καὶ θὰ καταλάβῃ οὕτως προέχουσαν θέσιν ἐν τῇ καταναλώσει. Διὰ τῆς ἐπικειμένης ἰδρύσεως τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς δημιουργεῖται μίᾳ μόνιμος ἐκτεταμένη ἀγορά, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι δυνατόν ὁ Ἑλληνικὸς βάμβαξ ἐντὸς τῶν 5 προσεχῶν ἐτῶν νὰ ἐπικρατήσῃ εὐχερῶς καὶ πρὸ πάσης ὀργανώσεως τῆς οἰκονομίας τῶν συναγωνιζομένων τὸ προϊόν μας χωρῶν.

Είναι αλήθες ότι η κατανάλωσις τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἶναι καί ζήτημα διαφημίσεως· εἰς τὸν τομέα τοῦτον καθυστεροῦμεν μέχρι ἀπογνώσεως.

Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ἐπείγοντως προέχει εἶναι ἡ ἀνανέωσις τῶν βιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων, ἡ ὁποία πρέπει νὰ γίνη διὰ τῶν ἀποσβέσεων καὶ ὄχι διὰ δανεισμοῦ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ὑφαντουργίαν: Ἡ Ἑλλάς ἀπὸ 3.000 ἐτῶν εἶναι χώρα ὕφαντουργική. Ἐκστρατεῖαι ὀλόκληροι ἐγίναν εἰς τὴν χώραν αὐτὴν διὰ τὴν ἀποκτίσην ἢ Σικελίας ὕφαντος καὶ τὴν μεταφέρει εἰς τὴν Ἰταλίαν.

Ἡ Δέσποινα τῶν Πατρῶν μὲ τὰ περίφημα ὕφαντουργικά δημιουργήματα τῆς δεικνύει εἰς ποῖον ὑψηλὸν ἐπίπεδον τεχνικῆς ἡσκειτο ἡ ὕφαντουργία ἐν Ἑλλάδι. Ἡ Καλαμάτα ἦτο πεφημισμένον κέντρον ὕφαντουργίας.

Ἡ Ἑλλάς εἶχε καὶ ἔχει τὴν ἰκανότητα καὶ τὴν λεπτότητα τοῦ πνεύματος νὰ ἐξειδικευθῇ καὶ νὰ καταλάβῃ πάλιν τὴν ὑψηλὴν θέσιν ἡ ὁποία τῆς ἀνήκει ἐν τῇ ὕφαντουργικῇ τέχνῃ.

Ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλλάς θὰ παράγῃ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς δι' ὀλόκληρον τὴν Εὐρώπην, ὡς χώρα βιομηχανική ἔχουσα εἰς τὸ ἔδαφός της τὴν πρώτην ὕλην τοῦ βάμβακος, νομίζω ὅτι θὰ ἐπικρατήσῃ χωρὶς κινδύνους, ἀρκεῖ νὰ προσαρμοσθοῦν οἱ παράγοντες τοῦ κόστους καὶ νὰ εὐθυγραμμισθοῦν πρὸς τοὺς παράγοντας τῶν ἰσχυρῶς συγκροτημένων χωρῶν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς ἐν ὄψει Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν.

Ἐριοῦφαντουργία

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Ἐριοῦφαντουργίαν, τοῦ σπουδαίου τούτου κλάδου τῆς βιομηχανίας ἡ πρώτη ὕλη βεβαίως δὲν παράγεται οὔτε ἐν Ἑλλάδι οὔτε ἐν τῇ Εὐρώπῃ, αὐτὴ ἔχει ὅμως ὅλα τὰ χαρακτηριστικά τῆς Ἐθνικῆς Βιομηχανίας. Νομίζω ὅμως ὅτι εἶναι δυνατὸν καὶ ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο, διὰ καταλλήλου ἐρεύνης καὶ διὰ διασταυρώσεων, νὰ ἀναπτυχθῇ ἐν Ἑλλάδι ἡ παραγωγή πρώτης ὕλης ἐπαρκούς διὰ τὴν ἐγχώριον κατανάλωσιν ἐντὸς προθεσμίας 10-15 ἐτῶν. Παρίσταται ὅμως ἀνάγκη νὰ ἀναπτύξωμεν προβατοτροφίαν, διὰ τὴν παραγωγήν ἐρίου ἔστω καὶ ὀλίγον κατωτέρου εἰς στιλπνότητα τοῦ τῆς Αὐστραλίας.

Ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν εισαγωγῶν ἡ Ἑλληνικὴ Ἐριοῦφαντουργία ἐβελτίωσε τὴν ποιότητα καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν προϊόντων της.

Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι εἰς τὰς περισσοτέρας ποικιλίας μαλλίνων ὕφασμάτων κατέχομεν ἐπίζηλον θέσιν ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς, ποικιλίας καὶ ἀντοχῆς τῶν μαλλίνων ὕφασμάτων μας.

Βεβαίως εἰς ὠρισμένα εἶδη δὲν ἐφθάσαμεν ἀκόμη τὴν τεχνικὴν τῶν Ἀγγλων, ἀλλὰ τὰ εἶδη αὐτὰ τὰ χρησιμοποιοῖ περιορισμένος ἀριθμὸς καταναλωτῶν.

Ἡ Ἑλληνικὴ ἐριοῦφαντουργία δύναται νὰ ἀναπτύξῃ τὴν παραγωγήν της χωρὶς τὴν προστασίαν ὑψηλῶν δασμῶν. Οἱ ἰσχύοντες δασμοὶ ἐπὶ τῶν ὕφασμάτων εἶναι ὑψηλοί. Διὰ τοῦτο ἡ Ἐνωσις Ἐριοῦφαντουργῶν εἰσηγήθη τὴν μείωσιν τῶν δασμῶν ἐπὶ τῶν μαλλίνων ὕφασμάτων κατὰ 50%.

Τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν δὲν ἠθέλησε νὰ συζητήσῃ τὸ ζήτημα, διότι τοῦτο εἶναι καθαρῶς δημοσιονομικόν. Πάντως δὲν δύναται νὰ κατηγορηθῇ ἡ βιομηχανία ἐρίου ὅτι εἶναι δῆθεν δασμοβίωτος.

*Άλλο όμως είναι τό θέμα τῆς ὑπάρξεως δασμοῦ ἐπὶ τῆς πρώτης ὕλης, τῶν Ἐριονημάτων.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔχομεν ἐγκαταστάσεις Ἐριοκλωστηρίων τῶν μικρῶν μονάδων, δηλαδὴ ἀντιοικονομικὰς ἐγκαταστάσεις.

Οἱ φορεῖς τῶν τοιούτων ἀνεδαφικῶν ἐπιχειρήσεων πιστεύουν ὅτι πρέπει νὰ προστατεύωνται δι' ὑψηλοῦ δασμοῦ. Ἄλλ' ἡ ἐξηρητημένη ἐριοῦφαντουργία εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιζήσῃ μὲ δασμὸν ὑπερδιπλάσιον τοῦ ἀναγκαίου ἐπὶ τῆς πρώτης ὕλης Ἐριονημάτων. Οἱ δασμοὶ ἐπὶ τῶν πρώτων ὕλων τῆς ἐριοῦφαντουργίας δὲν πρέπει νὰ ὑπερβοῦν γενικῶς τὸ ὕψος τοῦ μέσου ὄρου τῶν ἰσχυόντων ἐν Εὐρώπῃ, δηλαδὴ τοῦ 4%—4 1)2% ἐπὶ τῆς ἀξίας.

Ἐπομένως τὸ πρώτιστον τῶν θεμάτων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐριοῦφαντουργίας εἶναι ἡ κατάργησις εἰ δυνατόν τῶν ἰσχυόντων δασμῶν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων πρώτων ὕλων ἐριονημάτων καὶ ἐρίων, δεῦτερον ἡ ἀνασυγκρότησις τῶν ἀναγκαίων ἐγκαταστάσεων δι' ἐλευθέρως ἀποσβέσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ βελτίωσις τοῦ συστήματος τῆς πιστοδοτήσεως.

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω συνθήκας καὶ ἡ ἐριοῦφαντουργία θὰ καταστῇ κλάδος συναγωνισμὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς παραγωγῆς.

*Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς γεωργίας, πιστεύω γενικῶς ὅτι σπερούμεθα ἐν τῷ συνόλῳ ἐπαρκῶς προγραμματισμένης γεωργικῆς πολιτικῆς.

Αὐτὸ τὸ ὅποιον λέγω, δὲν εἶναι αὐθαίρετον, ἀλλ' εἶναι προϊόν μακρᾶς πείρας, μελέτης καὶ παρακολουθήσεως.

Ἴδου δὲ διατί:

*Ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ ὑπεστηρίχθη ἀπὸ εἰσηγητὰς ὅτι εἶναι δυνατόν καὶ τὰ σιτηρὰ μᾶς ἀκόμη νὰ ἀνθέξουν εἰς τὸν συναγωνισμὸν τῆς Εὐρωπαϊκῆς παραγωγῆς.

Ἐδῶ διαφωνῶ ριζικῶς. Διότι εἰς χώρας ὅπως ἡ ἰδική μας, ὅπου ὁ θαλάσσιος ἀνεμὸς δὲν εἶναι δροσερὸς καὶ κατακλυζόμεθα ἀπὸ τοὺς θερμοὺς ὕδρατμοὺς τῆς Μεσογείου, φυτὰ μὲ ἀδύνατον μίσχον δὲν δύναται νὰ εὐδοκίμησουν, εἰμὴ ὁσάκις καὶ αἱ κλιματολογικαὶ συνθήκαι εἶναι εὐνοϊκαί. Ἡ δυσμενὴς αὐτὴ ἐπίδρασις τοῦ θερμοῦ θαλασσίου ἀνέμου, τὴν ὁποῖαν οὐδεὶς δύναται νὰ ἀποτρέψῃ, δὲν περιορίζεται εἰς τὰ σιτηρὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ φθάνει εἰς βάθος μέχρι τοῦ ὑψιπέδου τῶν Σκοπίων καὶ τῆς Δουμπνίτσης ἐν τῇ Βαλκανικῇ.

Ἐπομένως δὲν δυνάμεθα νὰ συζητῶμεν ἐπ' αὐτοῦ. Βεβαίως ἡ σιτοκαλλιέργεια κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν προσφύγων ἦτο μοιραία καλλιέργεια καὶ ἔθνικὴ ἀνάγκη. Σήμερον εἶναι ἀναγκαῖα εἰς περιωρισμένην κλίμακα, δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ ὑποστηρίζωμεν ἀβασανιστῶς ὅτι δυνάμεθα νὰ κάνωμεν ἑκτατικὴν καὶ ἐντατικὴν σιτοκαλλιέργειαν ἐν Ἑλλάδι. Τοιαύτη πολιτικὴ θὰ ἦτο πολιτικὴ οἰκονομικῆς αὐτοκτονίας.

Προκειμένης λοιπὸν τῆς εἰσόδου μᾶς εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν, τίθεται τὸ πρόβλημα τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ἐδάφους μᾶς διὰ τῆς καλλιέργειας βιομηχανικῶν προϊόντων, ἰδίᾳ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κτηνοτροφίας.

Ἐν συνεχείᾳ, πρέπει νὰ μελετήσωμεν τὸ ζήτημα τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἀγροτικῆς ὀρεινῆς καὶ ἡμιορεινῆς οἰκονομίας μᾶς καὶ συγκροτοῦντες μόνιμα περιφερειακὰ αὐτόνομα ὄργανα νὰ προωθήσωμεν, ἀντὶ παντὸς μέσου καὶ θυσίας, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τῶν ὀρεινῶν πληθυσμῶν, πρᾶγμα ὅπερ ἀπὸ τριακονταετίας μελετημένως μᾶς ἀπασχολεῖ.

Ἐχομεν δὲ ἀπόδειξιν τοῦ γεγονότος, διότι τὸ πρῶτον ἐπὶ Παγκάλου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπὶ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, τῇ εἰσηγήσει μᾶς ἐψηφίσθη ὁ

Νόμος «περί άποκαταστάσεως και οικονομικής ενισχύσεως όρεινών και παραμεθωρίων πληθυσμών».

Η άπόδοσις με τά πενιχρά μέσα άτινα διετέθησαν προπολεμικώς (120.000.000) δραχμών υπήρξεν άκρωσ γόνιμος, διότι έσταθεροποίησε την έγκατάστασιν χιλιάδων οικογενειών εις παραμεθώριον ζώνην, δια τής αύξήσεως του εισοδήματος - του χώρου.

Εάν ληφθῆ κατ' έκτασιν πρόνοια δια τās όρεινās και ήμιορεινās περιοχάς θα έχωμεν μεγάλην αύξησιν του έθνικου μας εισοδήματος και θα λυθῆ ένα τεράστιον έθνικόν πρόβλημα. Η αύξησις τής οικονομίας κατá περιοχάς δύναται νά φθάσῃ εις ποσοστόν άπό 30%—150% του παραγομένου έθνικου εισοδήματος.

Νομιζω ότι ή ώφέλεια άπό την πρωτοβουλίαν τής Σχολῆς νά οργανώσῃ την δημοσίαν αύτην συζήτησιν θα είναι μεγάλη, διότι θα δοθῆ ή εύκαιρία μεγάλης έκτάσεως κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα νά έπανεξετασθούν. Καί νά εύρουں όργανικήν λύσιν δια προγραμματισμού τής οικονομίας.

Δύο βασικά έξαγωγήματα προϊόντα, ό βάμβαξ και ό καπνός μας, μάς έπιτάσσουν νά εισέλθωμεν άνευ καθυστερήσεως έκ τών πρώτων εις τήν Ένωσιν τών Κρατῶν τής Κοινῆς Εύρωπαϊκῆς Άγοράς.

Ηδη ή Βουλγαρία έξήγαγε χιλίους τόννους καπνῶν εις την Δυτικήν Γερμανίαν. Υπάρχει κίνδυνος νά κατακτηθῆ ή άγορά αύτη δια μεγαλυτέρας έξαγωγάς. Εάν όμως εισέλθωμεν έγκαίρως εις την Κοινήν Εύρωπαϊκήν Άγοράν, τότε δικαιούμεθα προβάλλοντες όρους νά κρατήσωμεν την άγοράν αύτην υπέρ τής ανάπτυξεως τών έξαγωγῶν μας εις τά πολύτιμα γεωργικά προϊόντα μας, και βαθμιαίως εις τά βιομηχανικά μας προϊόντα.

Όσον άφορā την Τουρκίαν, νομιζω ότι αύτη θα εισέλθῃ όπωσδήποτε εις την Εύρωπαϊκήν Άγοράν. Αί πρόσφατοι δηλώσεις του άποχωρήσαντος πρεσβευτου κ. Ίκσέλ εις τόν Οικονομικόν Ταχυδρόμον ειχον την σημασίαν προσκλήσεως τής Ελλάδος δια τήν συνεταιρικήν προβολήν κοινῶν αίτημάτων ως όρων εισδοχῆς μας.

Η Έλλάς πρέπει νά ζητήσῃ προθεσίαν 6 μηνῶν δια νά μελετήσῃ καλύτερα τά προβλήματα της, δια νά άποφασίσῃ την συμμετοχήν της εις την Έλευθέραν Ζώνην Εύρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν. Η προθεσίμια τών τριῶν έτών ην έπρόβαλαν οί εισηγηταί τών δύο Έπιτροπῶν, δια τήν εις τās λεπτομερείας μελέτην τῶν όρων και συνθηκῶν ύφ' ός θα ήδυνάμεθα νά μετασχωμεν εις την Έλευθέραν Ζώνην, εάν δέν είναι σχῆμα άρνήσεως, πάντως ως προθεσίμια διατυπώσεως τῶν γνωμῶν μας είναι άπολύτως υπερβολική.

Είμαι βέβαιος ότι ή Έλλάς, χώρα υπό ανάπτυξιν, πρέπει νά έπιδιώξῃ την βελτίωσιν τῶν όρων συμμετοχῆς εις τήν οργανωσιν τής οικονομίας τής Εύρώπης, αλλά και νά μετάσχῃ ταύτης υπό όρους οίτινες θα έπιτρέψουν τήν βελτίωσιν τῶν όρων παραγωγῆς και συναλλαγῶν έντὸς συντόμου προθεσμίας, κατ' όσον άλλως ή άποχή έκ τής Κοινῆς Άγοράς δύναται νά δημιουργήσῃ όξύτατα προβλήματα, εις βάρος τής οικονομικῆς συγκροτήσεως μας.

Ὅλοι οἱ ὀμιληταὶ τοῦ 10ημέρου ἐτάχθησαν ὑπὲρ τῆς προσχωρήσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ, ὑπὸ διαφόρους προϋποθέσεις. Δὲν νομίζω ἐν τούτοις ὅτι αἱ προϋποθέσεις αὐταὶ εἶναι δυνατόν νὰ ἐκπληρωθοῦν, ὄχι ἐντὸς 15-20 ἐτῶν ἀλλ' οὔτε ἐντὸς 200 ἐτῶν. Διότι διὰ νὰ ἀλλάξη ἡ μορφή τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας, πρέπει πρῶτον νὰ ἀλλάξη ὁ χαρακτήρ, ἡ ψυχοσύνθεσις καὶ ἡ νοοτροπία τοῦ Ἑλλήνου. Ὁ βαθύτατος ἀτομικισμὸς τοῦ Ἑλλήνου ἀποκλείει τὴν δημιουργίαν μεγάλων παραγωγικῶν μονάδων τοῦ τύπου τῶν ἐν τῇ Δ. Εὐρώπῃ τοιούτων. Ἡ δημιουργία μεγάλων μονά-

δων διὰ τῆς συγχωνεύσεως τῆς ἀπειρίας τῶν μικρῶν τοιούτων εἶναι ἐπίσης ἀνέφικτος, διὰ τὸν αὐτὸν πάντοτε λόγον τοῦ ἄκρως ἀτομικιστικοῦ χαρακτήρος τοῦ Ἑλλήνου. Καὶ αὐταὶ αἱ ὑπάρχουσαι σήμερον ἐν Ἑλλάδι μεγάλαι παραγωγικαὶ μονάδες εἶναι ἀτομικαὶ. Τὰ Λιπάσματα καὶ τὰ Μπαρούτια εἶναι ὁ Μποδοσάκης, ἡ Πειραϊκὴ-Πατραϊκὴ εἶναι ὁ Κατσάμπας καὶ ὁ Στράτος, ἡ Ἰζόλα εἶναι ὁ Δράκος, ἡ Λαυραῶς - Κύρτσης εἶναι ὁ Θεόδωρος Λαυραῶς καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἄλλ' οὔτε καὶ ἡ ἀπαιτούμενη τεραστία χρηματικὴ ἐνίσχυσις διὰ τὸν ἐκσυγχρονισμὸν τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας εἶναι δυνατόν νὰ μᾶς χορηγηθῇ ἀπὸ τὴν ἐν σχεδίῳ ἴδρυσιν τῆς Τραπεζῆς Χρηματοδοτήσεως τῶν ὑπαναπτύκτων μελῶν τῆς ΕΖΕΣ. Πρῶτον δι' ἀδυναμίαν συγκεντρώσεως τοιούτων τεραστίων κεφαλαίων καὶ τῆς ἐξευρέσεως τῶν ἀπαιτουμένων ἐγγυήσεων διὰ τὴν χορήγησιν αὐτῶν. Καὶ δεύτερον, καὶ κυρίως ἴσως, διότι πρόθεσις τῶν μεγάλων ἐταίρων τῆς ΕΖΕΣ δὲν εἶναι ἡ δημιουργία ἰσχυρῶν ἀνταγωνιστῶν, ἀλλ' ἡ προσέλκυσις περιοχῶν πρὸς ἐντατικωτέραν ἢ μέχρι σήμερον ἐμπορικὴν ἐκμετάλλευσιν αὐτῶν. Ἡ βαθμιαία ἐκβιομηχάνισις τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν, διὰ τῶν διαφόρων μορφῶν καὶ δογμάτων τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας, ὁ ἀντίκτυπος τῆς ὁποίας ἤρχισε νὰ ἐκδηλώνεται εἰς τὴν σημειουμένην λάμπιν τῆς Δυτικοευρωπαϊκῆς οἰκονομίας, ἐμβάλλει εἰς σφοδρὰς ἀνησυχίας τὰ βιομηχανικὰ κράτη τῆς Δύσεως. Καὶ ὡς μόνη σάνις σωτηρίας ἐπενοήθη ἡ δημιουργία τῆς ΕΖΕΣ. Ἐλπίζεται ὅτι δι' αὐτῆς ὄχι μόνον θὰ ἀνασταλῇ ἡ περαιτέρω ἐκβιομηχάνισις τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν, ἀλλὰ θὰ ἐκμηδενισθῇ καὶ ἡ μέχρι σήμερον πραγματοποιηθεῖσα εἰς τὸ πεδίου τοῦτο πρόοδος.

Εἰς τὴν ὑστερόβουλον αὐτὴν καὶ ἰδιοτελεῖ σκέψιν τῶν μεγάλων φίλων πρέπει νὰ ἀντιτάξουν ἀπόλυτον ἄρνησιν ὅλαι αἱ ὑπαναπτύκτοι χῶραι, ἐὰν θέλουν νὰ σωθοῦν ἀπὸ τὸν ὑποπτον αὐτὸν ἐναγκαλισμὸν. Καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἡ Ἑλλὰς φυσικά.

Τὸ θέμα μας ἐπομένως δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἂν θὰ συμμετάσχωμεν ἢ ὄχι εἰς τὴν ΕΖΕΣ, ἀλλὰ πῶς θὰ κατορθώσωμεν νὰ μὴ συμμετάσχωμεν χωρὶς νὰ ὑποστώμεν σοβαρὰς ἀβαρίας ἐκ τῆς τοιαύτης ἀρνητικῆς μας στάσεως.

Καὶ τὴν ἀποψιν αὐτὴν δὲν τὴν διηρέυνησαν ὅσον τῆς ἀξίζει οἱ ὀλίγοι ὀμιληταὶ οἱ ὁποῖοι τὴν ἔθιξαν ἀκροθιγῶς. Καὶ βεβαίως δὲν εἶναι δυνατόν

νά τήν ἀναπτύξω ἐγώ εἰς τὰ δέκα λεπτά τῆς ὀμίλιας μου. Θά θέσω μόνον ἐνώπιόν σας μερικά βασικά στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα θά ἀνοίξουν εἰς τοὺς ἀρμόδιους τὸν δρόμον διὰ τὴν διερεύνησιν καὶ τὴν μελέτην τῆς ἀπόψεως τὴν ὁποῖαν ὑποστηρίζω, ἐὰν τὸ θεωρήσουν σκόπιμον.

Τὸ 1955 ἐπὶ συνόλου ἐξαγωγῶν 206 ἑκατομμ. δολλαρίων αἱ ἐξαγωγαὶ μας βιομηχανικῶν προϊόντων ἦσαν αἱ ἑξῆς:

Νήματα καὶ ὑφάσματα	745.000 δολ.
Γεωργ. Μηχανήματα, Ἔργαλεῖα, οἰκιακὰ σκευὴ κ.λ.π.	235.000 »
Τσιμέντα	2.140.000 »
Κολοφώνια καὶ Τερεβινθέλαια	2.447.000 »
Σύνολον	6.567.000 »

Τὸ ποσὸν τοῦτο ἀναλογεῖ εἰς 3,5% περίπου τοῦ συνόλου τῶν ἐξαγωγῶν μας.

Τὸ 1956 παρατηρεῖται αἰσθητὴ αὐξήσις ἐξαγομένων βιομηχανικῶν προϊόντων, σχεδὸν διπλασιασμός, ἐξ οὗ καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ συνόλου ποσοστιαία ἀναλογία ἀνέρχεται εἰς 7-7 1)2% περίπου. Τὰ 9)10 ὅμως τῶν ἐξαγωγῶν μας τούτων ἀποτελοῦν τὰ τσιμέντα καὶ τὰ ρητινώδη προϊόντα, δηλαδὴ προϊόντα ἱκανὰ νὰ ἀντιστοῦν ὑπὸ οἰασδήποτε συνθήκας εἰς τὸν διεθνή ἀνταγωνισμόν.

Δύναται λοιπὸν νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἐξαγωγῶν μας ἀποτελεῖται ἀπὸ τὰ προϊόντα τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, ἦτοι γεωργικὰ καὶ μεταλλεύματα.

Ἐὰν λοιπὸν ἐξεύρωμεν τὸν τρόπον νὰ διασφαλίσωμεν τὴν ἀπρόσκοπτον ἐξαγωγὴν τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων εἰς τὰς χώρας τῆς ΕΖΕΣ, συμφωνοῦντες διὰ μίαν φοράν καὶ μετὰ τὴν φιλιτάτην μας Ἀγγλίαν, τότε τὸ πρόβλημα μας ἐλύθη.

Διότι ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία ἐδημιουργήθη, ἔζησε καὶ ἠνδρώθη διὰ τῆς Ἑλληνικῆς καταναλώσεως καὶ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν κατανάλωσιν θά συνεχίση καὶ πάλιν ἐργαζομένη, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνῃ βεβαίως ὅτι δὲν πρέπει νὰ καταβληθοῦν σύντομοι προσπάθειαι καὶ ἐκ μέρους τῶν βιομηχανικῶν καὶ ἐκ μέρους τοῦ Κράτους, καὶ ἐκ μέρους τῶν οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν μας διὰ τὴν ἐπιτάχυνσιν τοῦ ρυθμοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τοῦ βιομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ μας καὶ τὴν ἐξασφάλισιν ὅλων τῶν ἄλλων οἰκονομικῶν, νομικῶν καὶ ἠθικῶν πλεονεκτημάτων, τὰ ὁποῖα θά τὴν καταστήσουν ἱκανὴν νὰ ἀποβλέψῃ καὶ εἰς βαθμιαίαν ἐπέκτασιν τῆς δραστηριότητός της εἰς τὸν ἐξαγωγικὸν τομέα ἂν μὴ πρὸς τὰς χώρας τῆς ΕΖΕΣ, πρὸς ἄλλας ὅμως χώρας, αἱ ὁποῖαι καὶ σήμερον ἀκόμη εἶναι πρόθυμοι νὰ δεχθοῦν τὴν εἰσροὴν τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων εἰς τὰς χώρας των.

Τὸ πρόβλημα τῆς συμμετοχῆς ἢ μὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν συνιστᾷ πρόβλημα ζωῆς ἢ θανάτου τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας διὰ τὴν προσεχῆ πεντηκονταετίαν. Ἀπαιτεῖται ὅθεν ἐπιστράτευσις τῶν θετικῶς σκεπτομένων, τῶν γνωριζόντων τὸ πρόβλημα, τῶν εἰδικῶν καὶ «ἐπαίοντων» διὰ νὰ ἀρθῆ οἰαδήποτε σχετικὴ ἀπόφασις εἰς τὸ ὕψος τῶν κρίσιμων περιστάσεων καὶ τῶν ἐθνικῶν κινδύνων. Ἡ μὴ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν ἢ τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. (Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν) σημαίνει οἰκονομικὴν ἀπομόνωσιν καὶ ἀ-

σφυζίαν, οὐσιαστικὸν οἰκονομικὸν θάνατον, ἐφ' ὅσον τὸν ἀπολεσθησόμενον χῶρον τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου εἰς τὰς ἐν γένει οἰκονομικὰς καὶ πολιτικὰς μας σχέσεις δὲν «πληρώσῃ» ἐπακριβῶς οἰοσδήποτε ἄλλος γεωγραφικὸς χῶρος εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Μέσην Ἀνατολήν. Καὶ τοῦτο ὑπὸ τὰς παρούσας διηγεῖς «θέσεις» καὶ σχέσεις τῆς χώρας μας εἶναι ἀδύνατον. Ἀπρογραμμάτιστος ἄλλωστε καὶ ἀσυντόνιστος ἀπὸ πλευρᾶς οὐσιαστικῆς ὀργανώσεως, ἐνδελεχοῦς τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ συγχρονισμοῦ τῆς οἰκονομίας μας, ἀνόδου τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ ἰσορροπίας εἰς τὸ ἐμπορευματικὸν μας ἰσοζύγιον συμμετοχῆς τῆς χώρας μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα θὰ σημάη πλήρη ἀνατροπὴν τῶν γεωργικῶν, βιομηχανικῶν καὶ δημοσιονομικῶν δεδομένων τῆς οἰκονομίας μας, διόγκωσιν τοῦ τεραστίου ἤδη προβλήματος τῶν 200 χιλ. ἀνέργων καὶ τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου ὑποαπασχολουμένων, ὀπισθοδρομῆσιν τῆς γεωργικῆς καὶ βιομηχανικῆς προσπάθειας ὡς καὶ βαθμιαίαν ἀποσύνδεσιν τῶν καιρῶν συνδέσμων τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομικῆς διαδικασίας. Εἰς τὴν ἀπευκταίαν ταύτην περίπτωσιν ἡ Ἑλλὰς θὰ ἀποτελέσῃ τὴν «ἐπαρχίαν» τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος μὲ συνεπιείας ἀπροβλέπτους διὰ τὸ βασικὸν καὶ οἰκονομικὸν μέλλον τῆς Φυλῆς. Κατὰ τὴν γνώμην μας εἶναι δυνατὴ ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν ὑπὸ τὰς κάτωθι διαγραφόμενας θεμελιώδεις προϋποθέσεις. Ἡ εἰσοδος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν θὰ ἔχη ἀξίαν εἰσόδου ἰσοτίμου καὶ ὁμοτίμου μέλους καὶ οὐχὶ ἐξηρητημένης ἢ ὑποτελοῦς οἰκονομικῶς ἢ πολιτικῶς χώρας. Δύναται ἄλλωστε εἰς τὸ μεσοδιάστημα τῆς δεκαπενταετίας μέχρι πλήρους καταργήσεως τῶν τελωνειακῶν δασμῶν ἢ Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας νὰ ἀποκτήσῃ πλήρη αὐτονομίαν, ἀρκεῖ: 1) Αἱ δυτικαὶ χῶραι νὰ δεχθοῦν ὡς ἰστορικὸν καὶ γεωγραφικὸν δεδομένον ὅτι ἡ Ἑλλὰς πρέπει καὶ δύναται νὰ γίνῃ χώρα βιομηχανικὴ διὰ τῆς πλήρους ἀναπτύξεως τῶν σημαντικῶν ὑδρευνησιακῶν τῆς δυνάμεων, τῆς τεχνικῶς λελογισμένης ἐκμεταλλεύσεως τῶν μεταλλευμάτων τῆς διὰ τῆς ἰδρύσεως τῶν βασικῶν μεταλλουργικῶν καὶ χημικῶν βιομηχανιῶν τῆς, ἐν ἐνὶ λόγῳ τῆς θεμελιώσεως τῶν κυρίων κλάδων βαρείας βιομηχανίας ἀντὶ τῆς σημερινῆς ἐγκληματικῆς «ἀπεμπολήσεως» τοῦ ὀρυκτοῦ πλοῦτου (βωξίτου, μαγνησίου κ.λ.π.). Οὕτω θὰ ἐργασθοῦν παραγωγικῶς

αί σχολάζουσαι και άργουσαι έργατικάι χείρες και θά άπασχοληθή κατά μέγα τμήμα τό έργατικόν δυναμικόν του τόπου. Άναφέρω ταύτα προεισαγωγικώς καθ' όσον, ώς άνέφερε τό φθινόπωρον του 1954 εις διάλεξιν έν τή Άνωτέρα Σχολή Βιομηχανικών Σπουδών ό τότε άρχηγός τής Έλληνικής Άντιπροσωπείας εις τόν ΟΕΟΣ καθηγητής του Πολυτεχνείου κ. Λ. Νικολαΐδης, αί δυτικοευρωπαϊκάι χώραι κατά την κατανομήν των κονδυλίων του Σχεδίου Μάρσαλ εις τό Παρίσι «κατέβαλον λυσσώδη προσπάθειαν όπως ή Έλλάς μή έκβιομηχανισθή αλλά παραμείνη χώρα γεωργική - χώρα ποιμένων και γεωργών», ίνα ούτω άποτελή έσαι πελάτην των βιομηχανικών των προϊόντων. Έξ άλλου ή έπιγενομένη έκθεσις του κ. Ίεζεκιήλ του ΦΑΟ (Όργανισμού Τροφών και Γεωργίας του ΟΗΕ) ώμίλει περι έντάσεως των καλλιεργειών λαχανικών και ειδών όπωροδένδρων ως μόνης λύσεως του Έλληνικού οικονομικού προβλήματος. Η δε άπίστευτος και άπίθανος διάλυσις και πώλησις ως «παλιοσιδήρου» εις τό Άμβούργον τής μόνης ύφικαμίμου τής παραχωρηθείσης εις την χώραν μας εκ των γερμανικών έπανορθώσεων, τή «ύποδείξει» και «εϋλογία» των χωρών τής Δυτικής Εύρώπης και έλλείψει έθνικού σθένους και συναίσθήσεως έθνικής και Ιστορικής εϋθύνης των Έλλήνων άρμοδίων, μαρτυρεί περιτράνωσ περι τής διαθέσεως των δυτικοευρωπαϊκών χωρών όσον άφορά την βιομηχανικήν αναδιάρθρωσιν τής Έλληνικής οικονομίας. Έάν και σήμερα αι διαθέσεις των χωρών τούτων έναντι τής χώρας μας παραμένουν αι αύται και δύνανται να έπηρεάσουν καθ' ό μέτρον έπηρεάζουν τά δημοσιονομικά μας πράγματα και την πολιτικήν βάση και διάρθρωσιν οίονδηποτε δημοσιονομικού και οικονομικού μας προγραμματισμού, μή πλανώμεθα: Είτε εισέλθωμεν εις την Κοινήν Εύρωπαϊκήν Άγοράν είτε δέν εισέλθωμεν τό άποτέλεσμα θά είναι τό αυτό. Η Έλληνική Οικονομία θά παραμείνη εις τό διηνεκές καθυστερημένη και ύπανάπτυκτος. Έάν όμως ή δυσχέρεια αύτη δύνανται να παρακαμφθή, έάν εξαρτάται εκ των Έλληνικών και μόνον δεδομένων και πραγμάτων ή άποδέσμευσις από πάσης έπιρροής, και πιστεύομεν ότι τούτο δύνανται να έπιτευχθή, έάν ύπάρξη και θεμελιωθή Έλληνική πολιτική και έθνική συναίσθησις τής Ιστορικής εϋθύνης δυνάμεθα να πιστεύωμεν ότι έλεύθεροι, περίσκεπτοι και θετικώς ώργανωμένοι θά όδεύσωμεν προς την εϋημερίαν. Καθίσταται όμως έπιταγή των καιρών Ιστορικής σημασίας όπως προγραμματισθοϋν διαρθρωτικά μεταρρυθμίσεις και μεταβολαι εις τό όλον πλέγμα τής παραγωγικής και οικομικής μας διαδικασίας. Και δή:

1) Να καταρτισθή τάχιστα και με πάσαν σοβαρότητα και έπιμέλειαν έμπεριστατωμένην άκριβή, με πλήρη έσωτερικήν σύνδεσιν και ιεράρχησιν έκτελέσεως έργων ό Καταστατικός Χάρτης τής Έλληνικής Άνασυγκροτήσεως. Δύνανται κατ' άκριβείς μελέτας Έλλήνων Τεχνικών και Οικονομολόγων ή Έλλάς να δεκαπλασιασθή τό έθνικόν της εισόδημα έντός δεκαετίας. Άπαιτείται όμως, όπως έτόνισεν από του βήματος τούτου προχθές ό αξιότιμος κ. Μακκάς, «συνταγματική κατοχύρωσις και κατασφάλισις» ενός τοιούτου μεγαλοπίνου προγράμματος ενεργειακής, βιομηχανικής και δημοσιονομικής αναδιάρθρωσεως του τόπου ως και των φορέων έφαρμογής του προγράμματος. Ένας μόνιμος Ύπουργός Συντονισμού, τελών έν συνεργασία ενός έπιτελείου ειδικών και βάσει ενός θετικώς διηρθρωμένου ρεαλιστικού προγράμματος άνασυγκροτή-

σεως εἰς Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ κομματικῶς ἀπόρρητον καὶ ἀπροσπέλαστον, δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ καὶ νὰ ὀλοκληρώσῃ διὰ μίαν περίοδον δεκαετίας τὸ ὄραμα τῆς νέας Μεγάλης Ἰδέας τοῦ Ἔθνους, τῆς οἰκονομικῆς, πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς του ἀναγεννήσεως, μακρὰν τῶν διαταραχῶν καὶ τῶν διακυμάνσεων τῆς Πολιτικῆς, μακρὰν τῆς τὺρβης τῆς μικροπολιτικῆς, τῶν «συναλλαγῶν» καὶ «συμβιβασμῶν» ἧτις νεκρῶνει πᾶσαν θετικὴν καὶ ὑγιᾶ προοπτικὴν. Τοῦτο ἐγένετο περίπτου μὲ τὸ Σχέδιον Ἀνασυγκροτήσεως τῆς Κάτω Ἰταλίας τοῦ καθηγητοῦ Vanoni καὶ τὴν Ἰδρυσιν ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τοῦ νόμου 646 τοῦ 1950 τοῦ «Ταμείου τοῦ Νότου» (Cassa del Mezzogiorno) διὰ τὴν χρηματοδότησιν τῶν ἔργων τούτων. Ἐν Ἑλλάδι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὀλοκληρώσῃ πρόγραμμα ἀνασυγκροτήσεως Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ ὅστις παραμένει ἐπὶ 12μηνον ἢ 18μηνον εἰς τὴν ἀρχὴν, ἀναλόγως τῶν διακυμάνσεων τῆς πολιτικῆς, ὅσον μεγαλοφυῆς καὶ ἂν εἶναι.

2) Ἀπαιτεῖται ἡ νομισματικῶς ὀρθή, παραγωγικῶς λελογισμένη, οἰκονομικοτεχνικῶς πλήρης χρησιμοποίησις τῶν ὑπαρχουσῶν καταθέσεων καὶ κεφαλαίων ὡς καὶ τῶν νέων δημιουργουμένων τοιούτων. Ἡ σημερινὴ ἀντινομία τοῦ νομισματικοῦ μας προβλήματος, καθ' ἣν ἀδυνατοῦμεν νὰ διαθέσωμεν τὰς ὑπαρχούσας ὀγκῶδεις καταθέσεις ταμειυτηρίου καὶ εὐρισκόμεθα μὲ τὸ καταπληκτικὸν ἐπιτόκιον 10ο)ο εἰς τραπεζιτικὸν ἀδιέξοδον, δεδομένου ὅτι αἱ καταθέσεις ταμειυτηρίου, ἀποληπτέαι εἰς πρῶτην ζήτησιν, εἶναι οὐσιαστικῶς καταθέσεις ὄψεως ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀσκήσιν μακροπροθέσμου πιστωτικῆς πολιτικῆς, ἧτις εἶναι ἡ μόνη ὑποβοηθούσα πραγματικῶς ἐπενδύσεις, πρέπει νὰ ἀμβλυνηθῇ ἐὰν θέλωμεν ἡ Ἑλλὰς νὰ ὀδεύσῃ τὸν δρόμον τῆς οἰκονομικῆς τῆς ἀναπλάσεως. Πρὸ τῆς συσσωρευσεως τῶν καταθέσεων ἔπρεπε νὰ ὑπῆρχε πρόγραμμα διαθέσεως τῶν. Ὅχι νὰ παριστάμεθα μάρτυρες διαφωιῶν Κυβερνήσεως καὶ Διοικήσεων Τραπεζῶν ἐπὶ τοῦ πρακτέου καὶ τῆς ἐν γένει μορφῆς τῆς πιστωτικῆς καὶ νομισματικῆς πολιτικῆς, ἔτι δὲ καὶ σπασμωδικῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς κρίσιμου διὰ τὰ τραπεζιτικὰ ἱδρύματα καταστάσεως τὴν ὑστάτην ὥραν τῆς πλημμυρίδος. Ἀσχέτως ὅμως τούτου εἶναι παντελῶς ἀδύνατον νὰ προκόψῃ μία οἰκονομία καὶ δὴ ὑπανάπτυκτος ὅταν ἡ ὄλη πιστωτικὴ καὶ παραγωγικὴ διακίνησις προσκρούει εἰς τοιοῦτον μέγα ὕψος ἀκριβείας τραπεζιτικοῦ ἢ ἐξωτραπεζιτικοῦ χρήματος. (Ὁ τραπεζιτικὸς τόκος ἐν Ἑλλάδι εἶναι ὁ ἐπίσημος 12-15ο)ο, ὁ ἀνεπίσημος τῆς ἐξωτραπεζιτικῆς ἀγορᾶς 25-30ο)ο, ἐνῶ εἰς τὰς τραπεζὰς οἰασδήποτε χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ ὁ τόκος χρηματοδοτήσεως ἔργων μακροχρονίως δὲν ὑπερβαίνει τὸ 3ο)ο ἕως 5ο)ο).

3) Ἡ ταχεῖα οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς χώρας διὰ τῆς θεμελιώσεως τεχνικῶν βάσεων τῆς Οἰκονομίας, ἧτοι γεωργίας, βιομηχανίας, βιοτεχνίας, ἀλιείας, τουρισμοῦ καὶ πασῶν τῶν πλουτοπαραγωγικῶν τῆς πηγῶν θέλει ἐπιταχυνθῇ καὶ οὐσιαστικοποιηθῇ διὰ τῆς ἐκδόσεως νέου χρήματος. Τοῦτο θὰ πρέπει νὰ ἐπενδυθῇ εἰς ἔργα ἀμέσου κατ' ἀρχὴν ἀποδόσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ βραδυτέρας τοιαύτης ὑπὸ Κράτους καὶ ὑπαλλήλων τιμίων, ἐντεταγμένων εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἑλληνικῆς ἀνορθώσεως -καὶ διὰ τοῦτο ἐπαρκῶς ἀμειβομένων- ἰσταμένων δὲ εἰς τὸ ὕψος τῆς Ἐθνικῆς κρισιμότητος, μὲ αὐστηρὸν πρόγραμμα συνέσεως καὶ περισυλλογῆς καὶ πρὸ παντὸς ὑπὸ τὴν στίβαν καθοδήγησιν μιᾶς θετικῶς σκεπτομένης καὶ τὰ πάντα συντονιζούσης Κεντρικῆς Ἀρχῆς, μὴ ἐξαρτωμένης ἀπὸ τὰς ἰδιοτροπίας καὶ τὴν εὐμένειαν τῶν πολιτικῶν κλυδωνισμῶν.

Με τὸ σημερινὸν κάλυμμα τῶν 200 καὶ πλέον ἑκατομμυρίων δολλαρίων τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, μετὴν ὑπάρχουσιν κυκλοφορίαν τῶν 6 περίπου δισεκατομμυρίων δραχμῶν, μετὴν ὑφισταμένην παρ' οἰαδήποτε οἰκονομῆ ἐλαστικότητα καὶ χωρητικότητα νέου χρήματος—παραγωγικῶς πάντοτε ἐπενδυσμένου καὶ μετὰ συνέσεως χρησιμοποιουμένου—μετὴν θεμελίωσιν προγράμματος οὐσιαστικῆς ἀνασυγκροτήσεως μακρὰν ἐπιρροῶν καὶ ὑποδείξεων «ἀσπόνδων» φίλων καὶ ἐχθρῶν δύναται ἡ κυκλοφορία νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὰ 9 δισεκατομμύρια δραχμῶν ἐν συνόλῳ. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τὰ ἕξ δισεκατομμύρια καλύπτουν πλήρως καὶ κατὰ 100 ο)ο (200.000.000 δολάρια \times 30 δρχ. 6.000.000.000 δρχ.) τὸ ὑπάρχον κάλυμμα «σκληροῦ νομίσματος» ἐκ 200 ἑκατ. δολλαρίων. Μετὰ τὰ τρία αὐτὰ πρῶτα δισεκατομμύρια τοῦ παραγωγικοῦ χαρτονομίσματος χρησιμοποιουμένου μετὰ συνέσεως καὶ προοπτικῆς ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη - καὶ οὐχὶ καταναλισκομένου διὰ τὴν «πλήρωσιν» κενῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ πληρωμῆν καταναλωτικῶν δαπανῶν ὡς ἐγένετο μέχρι σήμερον - δύναται νὰ ἀλλάξῃ ριζικῶς ὄψιν καὶ μορφήν ἢ γεωγραφικῆ, οἰκονομικῆ καὶ κοινωνικῆ φυσιογνωμίας τοῦ Ἑλληνικοῦ χώρου. Ἐὰν μέχρι σήμερον ἡ ἀποψὶς αὐτῆ τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἰ. Ρουσοπούλου καὶ ὀλοκλήρου τοῦ τεχνικοῦ κόσμου τῆς χώρας ἀπετέλεσε μόνον ρηζικέλευθον πρότασιν εἰρηνικῆς ἐπαναστάσεως διὰ τὰ δημόσια οἰκονομικὰ - ἀπὸ τὴν ὁποίαν δυστυχῶς οἱ μὴ γνωρίζοντες «ἀρμόδιοι» οὐδόλως συνεκινήθησαν, ἐνῶ εὐρεῖα ἐγένετο διεργασία εἰς τὴν σκέψιν τῶν θετικῶς σκεπτομένων πολιτικῶν, οἰκονομολόγων καὶ τεχνικῶν - σήμερον μετὴν τροπὴν τῶν Εὐρωπαϊκῶν οἰκονομικῶν πραγμάτων καὶ τῆς ἰδρύσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς 165 ἑκατ. ἀνθρώπων - ὡς τρίτης «θέσεως» μεταξὺ τῶν ἰσχυρῶν συνασπισμῶν Ἀμερικῆς καὶ Ε.Σ.Σ.Δ. καὶ τοῦ τραγικοῦ καὶ ἀμειλίκτου διλήμματος πρὸ τοῦ ὁποίου τίθεται ἡ χώρα μας, ἡ ἀνωτέρω πρότασις «διαφορίζεται» εἰς ἱστορικὴν ἐπιταγὴν Ἐθνικῆς Σωτηρίας. Εἶναι ἡ κυριώτερα ὁδὸς διεξόδου ἀπὸ τὸ ἀδιέξοδον. Ἐὰν καὶ αὕτη ἀποκλεισθῇ ἢ τυχὸν ἀποτύχῃ λόγῳ κακῶν χειρισμῶν, ἢ μοῖρα τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ὑπερρφάνου λαοῦ τῆς εἶναι προδιαγεγραμμένη μετὰ ἀκρίβειαν μαθηματικῆν. Κατάρρευσις οἰκονομικῆ, κοινωνικῆ ἀπαθλίωσις, ἐθνικὴ ὑποδούλωσις. Δέον ἐνταῦθα νὰ προστεθῇ ὅτι ὑδρευρησιακὸν ἔργον ὡς τοῦ Ἀχελώου ἀπαιτεῖ μικρὸν ποσοστὸν εἰς συνάλλαγμα, καθ' ὅσον ὁ κύριος ὄγκος τῆς δαπάνης συγκροτεῖ ἔργασίαν ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς χώρας (διὰ τὴν ἔργασίαν δὲ ταύτην οἱ Ἕλληνες τεχνικοὶ εἶναι ἀρκούντως ἱκανοί, οἱ Ἕλληνες ἐργάται εἰς μέγιστον βαθμὸν ἔμπειροι καὶ προσαρμόσιμοι εἰς πᾶσαν ἐξειδίκευσιν ἐργασίας). Τοιαῦτα ἄλλωστε ἐνεργειακὰ ἔργα θὰ πρέπη νὰ συνδεθοῦν μετὰ θεμελίωσιν ἠλεκτροβόρων βιομηχανιῶν ἀπαραιτήτως καὶ ὄχι μετὴν παροχῆν ἠλεκτρικῶν οἰκιακῶν συσκευῶν διὰ δόσεων καὶ μετὰ εὐκολίας πληρωμῆς!!! Συντόμως, ἐὰν περατωθοῦν τὰ προγραμματισθέντα ἐνεργειακὰ ἔργα, θὰ ἔχωμεν κρίσιν ὑπερπαραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, καθ' ὅσον τὰ ἑκατομμύρια κιλοβαττωρίων δὲν δύναται νὰ ἐξαντλήσῃ ἡ οἰκιακὴ χρῆσις τῶν πενομένων τάξεων τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ μετὰ τὸ ποσοστὸν 37% τῶν ἀπόρων, ἀλλὰ μόνον αἱ ἠλεκτρομεταλλουργικαὶ βιομηχανίαι. Οὕτω τὸ τελευταίως ἐξαγγελθὲν πρόγραμμα ἐξηλεκτρισμοῦ θὰ εὕρῃ τὴν οὐσιαστικὴν του ὀλοκλήρωσιν, ἄλλως θὰ

ἀποτελῆ ἓνα ἀντιοικονομικὸν καὶ ἀνεδαφικὸν κατάστιχον ἔργων ἤλεκτροφωτισμοῦ. Εἶναι λυπηρὸν καὶ ἀνησυχητικὸν τὸ φαινόμενον ἐνὸς κούφου «στρουθοκαμηλισμοῦ» τῶν ἀρμοδίων, καθ' ὃν ἡ ἀνοδος τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ εἰσοδήματος συναρτᾶται μὲ τὴν εὐρείαν χρησιμοποίησιν τοῦ ἤλεκτρισμοῦ εἰς τὰς οἰκιακὰς χρήσεις καὶ τὴν παισιώσιν τοῦ δράματος τοῦ «ἤλεκτρικοῦ σπιτιοῦ», ὅταν ὁ ἔθνικὸς μας Οἶκος καταληστεύεται, ὅταν πωλοῦμεν ὡς χῶμα τοὺς πολυτίμους βωξίτας μας ἢ ἐκχωροῦμεν ἀντὶ πινακίου φακῆς καὶ ὑπὸ καθεστῶς ἀπιθάνων οἰκονομικῶν διομολογήσεων τὰ μεταλλεῖα μας, ὡς τὸ μεταλλεῖον λευκολίθου Βάβδου Χαλκιδικῆς. (Σχετικὸν ἄκρως ἐνδιαφέρον καὶ ἀποκαλυπτικὸν ἄρθρον τοῦ καθηγητοῦ Ε.Μ.Π. Σ. Κατράκη «Ὁ Ἑλληνικὸς Μαγνησίτης», Βιομηχανικὴ Ἐπιθεώρησις, Ἀπρίλιος, τεῦχος 270). Ἐχομεν οὕτω τὴν ἀχαρακτήριστον ψευδαίσθησιν ὅτι τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ ἀνέρχεται, ἐνῶ ἡ Ἐθνικὴ μας Οἰκονομία διὰ τῆς καταληστεύσεως τοῦ ἔθνικοῦ πλοῦτου, μόνου βάρους στηρίξεως τοῦ κορμοῦ τῆς ἀνασυγκροτήσεως βραίνει μακροχρονίως κατὰ κρημνῶν. (Ὡς κράτος σεμνυόμεθα πολλάκις διότι «ἐπιτυγχάνομεν» τοιαύτας «ληστρικές» καὶ «λεοντειούς» διὰ τοὺς ξένους συμβάσεις, πιστεύοντες ὅτι οὕτω μόνον θὰ εἰσρεύσουν κεφάλαια καὶ θὰ δοθῇ ἔργασια εἰς ἀνέργους...). Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐγγειοβελτιωτικά μας ἔργα, τὰ ἔργα ὀρεινῆς ὑδρονομίας, τὰ ἀρδευτικά καὶ ἀντλήσεως δι' ἀρτεσιανῶν, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐνισχυθῇ οὐσιαστικῶς καὶ ἐποικοδομητικῶς ἡ γεωργικὴ μας παραγωγή καὶ θὰ ἀποτραπῆ ἡ φλεβοτομία τῆς μεταναστεύσεως καὶ ἀστυφιλίας ὡς καὶ ἡ κατάρρευσις τῶν ἀγροτικῶν μονάδων, θὰ συντελεσθῇ ἡ ἐπιτυχία τῆς γεωργίας εἰς βαθμὸν διεθνοῦς συναγωνιστικότητος, πάντα ταῦτα καὶ ἄλλα πολλὰ δὲν ἀπαιτοῦν οὐδὲ ἐν δολλάριον εἰς συνάλλαγμα. Ἀπαιτοῦν ἄρτιον πρόγραμμα, ὑγιᾶ προϋπολογισμόν, πλήρεις καὶ ὀρθὰς τεχνικὰς καὶ οἰκονομικὰς μελέτας ἔργων καὶ ἰσχυρὰν προγραμματίζουσαν ἀρχήν. Οὕτω θὰ δοθῇ ἔργασια εἰς τὰς ἑκατὸν χιλιάδας νέων Ἑλλήνων πού εἰσέρχονται ὑπὸ τὸ κράτος βιοτικοῦ ὄγκου κατ' ἔτος εἰς τὸν παραγωγικὸν στίβον καὶ τῶν ὁποίων τὴν ἀγωνίαν μετέφερον εἰς τὴν Βουλὴν προχθὲς ὁ ἀξιότιμος πρόεδρος τῆς ἀποψινῆς συνεδρίας βουλευτῆς κ. Κωστόπουλος. Ἡ πλημμυρίς τοῦ δημογραφικοῦ μας προβλήματος δὲν δύναται νὰ ἀνασχεθῇ διὰ τῆς μεταναστεύσεως, οὔτε τὴν ἀπασχόλησιν τῶν ἀνέργων καὶ ὑποαπασχολουμένων δύναται νὰ δικαιολογήσῃ ἢ παρασιτικὴ προσκόλλησις τούτων εἰς τινα θηλὴν τοῦ ἀναιμικοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ ἢ ταμείου τινός. Ὁ παρασιτισμὸς τῆς οἰκονομίας εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς ταύτης, καθ' ὃν εἰς ἓνα Ἑλληνα ἐργαζόμενον παραγωγικῶς ἀντιστοιχοῦν 5-6 ἐργαζόμενοι παρασιτικῶς, ἡ ἄνισος κατανομή τοῦ Ἐθνικοῦ εἰσοδήματος (σχετικῶς ἢ ἔκθεσις Ἄρμουρ ἀνέφερε περὶ τούτου, μεταξὺ ἄλλων ἀπαραδέκτων ὑποδείξεων καὶ κοινοτοπιῶν) εἶναι καρκινώματα κακοῆθῃ πού συντελοῦν εἰς τὴν ὑμῶσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς, τὴν σκλήρυνσιν τοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος διὰ τῆς εὐρύνσεως τοῦ χάσματος, τὴν ἐν ἐνὶ λόγῳ δυσκαμψίαν τῶν βραχιόνων τῆς παραγωγικῆς μηχανῆς.

4) Ἀπαιτεῖται παραλλήλως πρὸς πάντα ταῦτα ἡ ἐξυγίανσις τῆς βιομηχανίας μας διὰ νὰ ἀποβῇ βιώσιμος καὶ διεθνῶς συναγωνιστικὴ. Ἐπὶ τῆς εὐρωστίας δὲ τῆς ὑφισταμένης σήμερον βιομηχανίας θὰ στηριχθῇ οἰαδήποτε βιομηχανικὴ προοπτικὴ τοῦ ἀμέσου μέλλοντος. Καὶ ἐξυγίανσις τῆς βιομηχανίας δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ μὲ τὰ τοκογλυφικά δάνεια ἐπι-

τοκίων 15 - 25%, ούτε με τὰ διπλασιασθέντα βιομηχανικά δάνεια τοῦ σχεδίου Μάρσαλ, ούτε με τὴν φορολογικὴν ἢ ὑπὲρ διαφόρων τρίτων ἐπιβάρυνσιν ἣτις πολλάκις ἐγγίζει τὰ ὅρια τῆς οἰκονομικῆς ἐξουθενώσεως. Εἰς πάντα ταῦτα δέον νὰ προστεθῆ ὡς θεμελιώδης προϋπόθεσις ταχείας καὶ λυσιτελοῦς ἐξυγιάνσεως τῆς οἰκονομίας μας διὰ τὴν εἰσοδὸν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν ἢ κάθαρσις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ μας συστήματος, τοῦ ὁποῖου τραγικὴν καὶ ἔκτυπον εἰκόνα ἔδωκε ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου εἰς ἀξιόλογον ὁμιλίαν τοῦ ὁ κ. Δαμαλᾶς διὰ παραθέσεως συντριπτικῶν στοιχείων ὅτινα συνιστοῦν τὸ ἄγος τοῦ ἀσφαλιστικοῦ μας ἀναρχισμοῦ. Ἐπὶ πλεόν ἡ ἀνακαίνισις ἐπὶ θετικῶν καὶ ὑγιῶν βάσεων τοῦ δημοσιονομικοῦ μας συστήματος, ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τῆς γεωργίας καὶ βιομηχανίας-διὰ τῆς ἀσκήσεως πραγματικῆς γεωργικῆς καὶ βιομηχανικῆς πίστεως καὶ πολιτικῆς, ἡ προσπάθεια τέλος διευρύνσεως τῶν ἐξαγωγῶν μας πρὸς τὰς Ἀραβικὰς χώρας ὡς καὶ τὰς χώρας τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης, ἡ ἐνίσχυσις τῶν ἐξαγωγῶν μας καὶ ἡ παγίωσις ἐμπορευματοκίτου ἰσοζυγίου. Ἐξ ἑτέρας πλευρᾶς ἀπαιτεῖται ἀλλαγὴ μεθόδων καὶ νοοτροπίας, ἀπαλλαγὴ τῆς παραγωγικῆς μηχανῆς ἀπὸ τὴν δεσποτεῖαν τῆς γραφειοκρατίας καὶ τοῦ «μανδαρινισμοῦ». Τέλος ἡ χάραξις ὑγιῶν, θετικῆς καὶ ρεαλιστικῆς γεωργικῆς, βιομηχανικῆς, τραπεζιτικῆς καὶ δημοσιονομικῆς πολιτικῆς ἔρχεται ὡς βᾶσις καὶ ἐπιπέγασμα πάντων τούτων. Ἐὰν ἡ χώρα μας παραμείνῃ εἰς τὸ σημερινὸν ἐπίπεδον καὶ δὲν ἀνυσυνταχθῆ εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κοινωνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ παιδευτικῆς λειτουργίας της, εἴσοδος ἢ μὴ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα θὰ ἀποτελέσῃ σχηματικὸν τύπον καὶ δὲν θὰ ἔχῃ οὐσιαστικὸν περιεχόμενον. Ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία θὰ καταρρεύσῃ ὑπὸ τὸ βάρος τῆς ἐσωτερικῆς οἰκονομικῆς της ἀνεπαρκειᾶς.

Πιστεύομεν ἀκραδάντως εἰς τὸ μέλλον αὐτοῦ τοῦ Τόπου. Πιστεύομεν εἰς τὴν ἠθικὴν δύναμιν καὶ τὴν πνευματικὴν ρώμην τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὸ μέλλον τοῦ ὁποῖου εἶναι καὶ μέλλον μας. Εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ εἰσοδὸς του εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν, εἰσοδὸς ἰσοτιμοῦ μέλους συγχρονισμένου μετὸν μέγαν βηματισμὸν τῆς σημερινῆς ἐποχῆς θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὑψηλοῦ ἰδανικοῦ τῆς οἰκονομικῆς καὶ πνευματικῆς ἀμφικτιονίας τῆς Ἠνωμένης Εὐρώπης ὡς κυρίου παράγοντος εἰρήνης καὶ εὐημερίας τῆς ἀνθρωπότητος.

Ὁμιλία κ. ΠΑΝΟΥ ΔΩΖΟΥ

Θὰ εἶμαι σύντομος εἰς τὴν ὁμιλίαν μου καὶ θὰ προσπαθῆσω νὰ περιορισθῶ εἰς ὀλιγώτερον τοῦ δεκαλέπτου κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Προεδρείου.

Ὑπὸ τῶν ἀξιολογῶν ὁμιλητῶν ἐσκιαγραφῆθη τὸ θέμα τῆς σημερινῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομίας καὶ τῶν γενομένων προσπαθειῶν πρὸς συγκράτησιν της μεταξύ τῶν 2 συνασπισμῶν. Ἡ χώρα μας δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἀποτελεῖ τὸν οὐραγόν, ἤτοι τὸν 17ον τροχὸν τῆς ἀμάξης καὶ εὐκόλως ἀντιλαμβάνεται τις τὴν θέσιν της. Οἰαδήποτε τάσις πρὸς μεταβολὴν τῆς σημερινῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς διαρθρώσεως ἀσκεῖ μεγαλυτέραν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἐν γένει ζωῆς τῆς χώρας μας, καὶ ἰδοὺ ἡ σπουδαιότης τῶν συζητήσεων.

Τὸ ἐρώτημα ἐπομένως εἶναι γενικόν. Ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ θέσις μας ἐν μέσῳ τῆς νέας πολιτικῆς, τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπαναστάσεως τὴν ὁποῖαν ἀντικρῦζει ἡ γενεὰ μας.

Ἐν προκειμένῳ ἄς μοι ἐπιτραπῆ νὰ προσθέσω τοῦτο. Οἰαδήποτε ἔκφρασις σκέψεως πρέπει νὰ προέρχεται ἀπὸ μελέτην τῶν δημιουργουμένων ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν, διότι εἶναι φυσικὸν ἕκαστος ἐξ ἡμῶν νὰ ὑφίσταται, ὡς ἐκ τῆς ἀνθρωπίνης ἀδυναμίας, παρεκκλίσεις τινὰς ἀπὸ τῆς σκοπιᾶς

τῆς σημερινῆς του ἐπαγγελματικῆς σταδιοδρομίας, καὶ οἰαδήποτε ἄλλης θέσεως ἀπὸ ἀπόψεως δημοσίας ζωῆς. Ἐὰν ἀποτινάξωμεν ἐπομένως τελείως τὰς διαφόρους ἐπιδράσεις τῆς σημερινῆς ζωῆς, τότε αἱ σκέψεις θὰ εἶναι διανυγείς καὶ τὰ συμπεράσματα θὰ πλησιάζουν πρὸς τὴν ἐνδεδειγμένην λύσιν.

Ἄς προχωρήσω ἐπομένως μὲ τὸν ἐξῆς συλλογισμόν. Τί πρόκειται νὰ γίνῃ ὄχι μόνον διὰ τὴν σημερινὴν θέσιν ἡμῶν ἐὰν ἡ χώρα μας εἰσέλθῃ ἢ ὄχι εἰς τὴν Νέαν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν, ἀλλὰ τί θὰ γίνῃ καὶ διὰ τοὺς νέους οἱ ὅποιοι πρόκειται νὰ μᾶς διαδεχθῶν καὶ οἱ ὅποιοι φυσικὸν εἶναι νὰ ἐμφοροῦνται ἀπὸ καινούργιες ἰδέες περὶ τῆς ἐν γένει ζωῆς.

Ὅταν ὁ σημερινὸς ἄνθρωπος μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μέσων ἐπικοινωνίας, ἰστάμενος εἰς ἓν οἰονδήποτε σημεῖον τῆς ὑδρογείου μαθηταὶ σχεδὸν ἀμέσως τί γίνεται εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον, προβάλλει ἄμεσως τὸ πρόβλημα: Ποῖα θὰ εἶναι τὰ ἐπιχειρήματα ἐκεῖνα τὰ ὅποια θὰ πείσουν τὴν σημερινὴν γενεάν ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλον δρόμον ἀπὸ ἐκεῖνον τὸν ὅποιον πρόκειται νὰ ἀκολουθήσῃ ὁλόκληρος ἡ Εὐρώπη;

Αἱ συντηρητικαὶ σκέψεις τῆς ἀπομονώσεως τῆς χώρας μας ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἤδη δημιουργηθείσης ζωῆς ἀπηχοῦν τὴν παροιμίαν: μὴ θίγετε τὰ κακῶς κείμενα. Αἱ ριζοσπαστικαὶ ἀντιλήψεις εὐλόγως προκαλοῦν τὰς ἀνησυχίας. Καὶ αἱ ἀνησυχίαι κυρίως στρέφονται εἰς τὰ προβλήματα τῆς βιομηχανικῆς καὶ γεωργικῆς παραγωγῆς ὡς καὶ τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς.

Ὁ Ἕλλην φύσει ἀνήσυχος προσπαθεῖ μὲ τὰς πενιχράς του δυνάμεις νὰ βελτιώσῃ διαρκῶς τὴν θέσιν του καὶ ἀδιαφορεῖ διὰ τὰς ταλαιπωρίας αἱ ὅποια τὸν ἀναμένουν. Σκοπὸς του εἶναι νὰ φθάσῃ εἰς μίαν ἀτομικὴν δημιουργίαν. Τὰς ἀνησυχίας του καὶ τὰς δημιουργικὰς του προσπάθειάς τὰς βλέπομεν παραστατικώτατα ἀντικατοπριζόμενας εἰς τὴν ἐπιθυμίαν του πρὸς μετανάστευσιν. Δὲν εἶναι μόνον ἡ ὑποαπασχόλησις ἡ ὅποια προωθεῖ τὴν μετανάστευσιν, εἶναι καὶ ἡ ἔφεσις τοῦ Ἕλληνος πρὸς κάτι καινούργιο. Καὶ ἐὰν ὑπάρχουν ἀντιρρήσεις ὅσον ἀφορᾷ τὸ μεταναστευτικὸν θέμα, μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ οἰκονομικὴ συμβολὴ τῆς μεταναστεύσεως εἶναι ἐκείνη ἡ ὅποια ἐκράτησε καὶ κρατεῖ ἀκόμη τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομικὴν ἰσορροπίαν.

Μὲ ἀφετηρίαν ἐπομένως τὰ ἀνωτέρω δεδομένα πῶς εἶναι δυνατόν νὰ πιστεύσῃ τις εἰς τὴν ἀπομονωτικὴν ἰδέαν ἢ μᾶλλον τὴν ἰδέαν μιᾶς ἀνεξαρτήτου οἰκονομικῆς πολιτικῆς. Τούναντιον σταθερὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ γνώμη τῆς Ἑλληνικῆς συνεργασίας πρὸς τὰς νέας Εὐρωπαϊκὰς κατευθύνσεις.

Ἡ κοινὴ ἀγορὰ τῶν 6, ἥτοι ὅπως λέγεται τῶν 3 μεγάλων καὶ 3 μικρῶν Κρατῶν εἶναι γεγονός τετελεσμένον καὶ ἡ χώρα μας καλεῖται νὰ ἐκφέρῃ τὴν γνώμην της ἐὰν θὰ συμμετάσχῃ εἰς τὴν ὑπὸ ἰδρυσιν Ε.Ζ.Ε.Σ τῶν ὑπολοίπων 11 Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, ἧτις θὰ συνεργασθῇ μετὰ τῶν Κρατῶν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς.

Ἄνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν θὰ ἐπέλθῃ σύμπτωσις ἀντιλήψεων διὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ μὲ εὐρίσκει ἀπολύτως σύμφωνον ἡ γνώμη τοῦ κ. Παπαδημητρακοπούλου ὅτι θὰ πρέπει νὰ ἐπιτύχωμεν, ἐὰν τοῦτο εἶναι δυνατόν,

τήν προσχώρησίν μας καί τήν συνεργασίαν μας κατ' εὐθείαν μετὰ τῶν Κρατῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Ἄλλά τότε τί θά γίνη τὸ μέγα βιομηχανικὸν πρόβλημα;

Ἀπὸ τὰ ὅσα θαυμάσια ἐξέθεσεν ὁ κ. Στράτος εἰς τὴν εἰσήγησίν του προκύπτει ὅτι σήμερον τοῦλάχιστον δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ μᾶς δώσῃ μίαν παραστατικὴν εἰκόνα τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανικῆς position διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῶν ἀναγκαίων συμπερασμάτων, ἐξήρτησε δὲ τὸ ὅλον θέμα ἐκ τῆς μελέτης 15 περίπου σημείων καὶ ἐζήτησε προθεσμίαν 2-3 ἐτῶν, καὶ αὕτη κατὰ τὴν γνώμην του θὰ εἶναι ἀνεπαρκής. Ἄλλα καὶ ἡ προθεσμία αὕτη ἐάν δοθῇ εἰς τί θά ὠφελήσῃ ἐάν μετὰ τὴν τριετίαν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας τὴν σημερινὴν θέσιν τῆς βιομηχανίας, ὅταν ἡ Εὐρωπαϊκὴ βιομηχανία θά ἔχῃ ὀργανωθῇ ὡς ἀνέπτυξεν ὁ κ. Εὐστρατίου με βᾶσιν τὴν ἀτομικὴν ἐνέργειαν; Θὰ εὐρεθῶμεν καὶ πάλιν τότε εἰς τὸ ἴδιον ἀκριβῶς σημεῖον δισταγμοῦ εἰς τὸ ὁποῖον εὐρισκόμεθα καὶ σήμερον. Ὁ κ. Παπαδημητρίου μᾶς ἔδωσε στατιστικὰ στοιχεῖα τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων, τὰ ὁποῖα ἀνεβίβασεν εἰς 200 περίπου ἑκατομμύρια δολάρια κατὰ τὴν πενταετίαν 1950-55. Ἄλλα μήπως καὶ κατὰ τὴν προσεχῆ τριετίαν, ἐάν αἱ βιομηχανικαὶ ἐπενδύσεις ἀκολουθήσουν τὸν αὐτὸν ρυθμὸν, θά ὑπάρξῃ ἡ δέουσα λύσις τοῦ Ἑλληνικοῦ βιομηχανικοῦ κόστους; Ἄλλα καὶ μήπως ὅταν ἔχῃ καιεὶς ὑπ' ὄψιν του ὅτι νέαι βιομηχανικαὶ τελειοποιήσεις θά συντελεσθοῦν, ὡς ἀνέφερον οἱ κ.κ. ὀμιληταὶ ἐντὸς τῶν νέων οἰκονομικῶν συνθηκῶν τῶν κρατῶν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, θά εἶναι εἰς θέσιν τὸ ὑπάρχον δασμολογικὸν τεῖχος νὰ προστατεύσῃ ἀποτελεσματικῶς τὴν ὑπάρχουσαν βιομηχανικὴν παραγωγήν, ἢ θά ἔχῃ αὕτη ἀνάγκην καὶ νέας προτάσεις;

Διατί λοιπὸν νὰ μὴ προχωρήσωμεν ἀπὸ σήμερον εἰς τὴν λύσιν τοῦ θέματος, ἀφοῦ μετὰ τριετίαν πρὸ τοῦ αὐτοῦ θέματος θά εὐρεθῶμεν;

Ἐν μέρει ἡπιώτερον παρουσιάζεται τὸ θέμα τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ὡς ὁ κ. Μπερνάρης εἰς τὴν εἰσήγησίν του ἀνέπτυξεν. Ἄλλα καὶ ἐκεῖ θά ὑπάρξουν διαταραχαί. Ἄλλα μήπως καὶ ὁ ἐμπορικὸς τομεὺς δὲν θά ὑποστῇ ζυμώσεις καὶ βιαίας μεταλλαγὰς εἰς μίαν νέαν Εὐρωπαϊκὴν οἰκονομικὴν ἀναστάτῳσιν; Εἶναι βέβαιοι λοιπὸν ὅτι ἐξ ἴσου εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς παραγωγῆς θέματα πολὺπλοκα παρουσιάζονται.

Καὶ ὅς ἔλθω τώρα εἰς τὴν ρεαλιστικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ζητήματος.

Ἐάν ὑποθέσωμεν ὅτι συμμετέχει ἡ χώρα μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν καὶ συνεπῶς θεοπίζεται ἡ ἄρσις τῶν δασμῶν, ἡ ζήτησις τῶν εὐθηνῶν προϊόντων θά εἶναι τεραστία καὶ ἡ Ἑλλάς θά κατακλυσθῇ ἀπὸ ξένα ἐμπορεύματα. Ἐρωτᾶται ὁμως, εἶναι ἄρα γε τόσον ἀφθονα τὰ συναλλαγματικὰ διαθέσιμα πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀξίας αὐτῶν, ἀφοῦ ἐξ ἄλλης πλευρᾶς θά ὑπάρξῃ καὶ μείωσις τῶν ἐξαγωγῶν; Δὲν πιστεύω ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι τόσον πλουσία ὥστε νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν ἐπ' ἀπειρον εἰσαγωγήν καὶ πληρωμὴν τῶν ξένων προϊόντων. Θὰ ἔλθῃ στιγμὴ κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ τὸ εὐθηνότερον προϊόν θά εἶναι ἄχρηστον, ἐφ' ὅσον δὲν θά ὑπάρχουν τὰ μέσα πρὸς ἀπόκτησίν του.

Ἐλέχθη ἀπὸ ἀρκετοὺς ὀμιλητὰς ὅτι κυρία προσπάθεια τῆς χώρας μας πρέπει νὰ εἶναι νὰ ἔλθωμεν εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τὰ ἐνδιαφερόμενα Κράτη καὶ νὰ ζητήσωμεν διαφόρους παραχωρήσεις διὰ τὴν ὑπὸ ὄρους συμμετοχῆν μας. Ἀσφαλῶς εἰς κάθε σύμβασιν, εἰς κάθε διαπραγματεύσειν ἐκάτερος τῶν συμβαλλομένων προσπαθεῖ νὰ ἐπιτύχῃ τοὺς πλεον συμφέροντας ὄρους ἀπὸ πλευρᾶς του καὶ αἱ πρὸς τοῦτο ὑποδείξεις εἶναι αἱ ἐνδεδειγμένα.

Είναι τελείως διάφορον τὸ θέμα ἐὰν ὁ συμβαλλόμενος δὲν δεχθῆ τὰς προτάσεις.

Κατ' ἐμὲ ἐὰν ὑπάρχη εὐκαιρία ὑποβολῆς τοιούτων προτάσεων, μία καὶ μόνον πρότασις θὰ εἶναι ἡ ἐνδεδειγμένη, ἡ ἑξῆς:

Προσέρχεται ἡ Ἑλλάς εἰς τὴν νέαν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομίαν ὑπὸ τὸν μοναδικὸν ὅρον τοῦ διακανονισμοῦ τῶν πληρωμῶν μέσῳ τοῦ συστήματος τοῦ ὀλοκληρωτικοῦ κληρικῆ, εἴτε κατὰ κράτος εἴτε κατὰ τὸ σύνολον τῶν Κρατῶν τούλάχιστον τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Ὀλοκληρωτικὸν κληρικῆ ἔννοῶ ὅτι δὲν θὰ ὑπάρχουν *raison d'Etat*, πέραν τῶν ὁποίων θὰ ὑπάρχη δικαίωμα ἀνασχέσεως τῶν ἐξαγωγῶν, ὡς συμβαίνει κατὰ τὰ ἰσχύοντα κληρικῆ μετὰ τῶν ὀλοκληρωτικῶν Κρατῶν. Ἐπίσης οὔτε τὰ ἰσχύοντα κληρικῆ μετὰ τῶν Κρατῶν τῆς Ἑνώσεως Εὐρωπαϊκῶν πληρωμῶν ὅπου κατὰ ὠρισμένα χρονικὰ διαστήματα τὰ χρεωστικά ὑπόλοιπα καλύπτονται δι' ἐλευθέρου συναλλάγματος.

Τὸ ὀλοκληρωτικὸν κληρικῆ βασιζέται ἐπὶ τῆς γνωστῆς ἀρχῆς. Ἐὰν θέλετε νὰ πωλήσετε καὶ δύνασθε νὰ πωλήσετε τὰ πάντα πρέπει νὰ ἀγοράσετε τὸ ἰσότημον τῶν πωλήσεων σας.

Ὅταν ὁ μοναδικὸς αὐτὸς ὅρος ἐπιτευχθῆ τότε οὐδεὶς δισταγμὸς πρέπει νὰ ὑπάρχη διὰ τὴν ἄμεσον εἰσδοχὴν τῆς χώρας μας, διότι:

Οἰοιδῆτοτε φόβοι ὑποαπασχολήσεως καὶ γενικῶς οἰκονομικῆς καταρ-
εῦσεως, ἀποκλείωνται ἀφοῦ τὸ σταμάτημα τῆς παραγωγῆς ὠρισμένων
προϊόντων θὰ ἀντικατασταθῆ ἀπὸ τὴν παραγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν ἄλλων
ὑπὸ τῶν κατ' ἀνάγκην ἀγοραστῶν πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἀπαιτήσεών των.
Ἡ πείρα ὠρισμένων κληρικῆ τοῦτο μαρτυρεῖ. Ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον π.χ.
ὅπου διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκονομίαν εἶναι τεράστιον τὸ χρεωστικὸν ὑπό-
λοιπον θὰ ἀγοράσωμεν κατ' ἀνάγκην καὶ πατάτες καὶ λαχανικά καὶ μπα-
νάνες, παρ' ὅλον ὅτι δὲν ἔχομεν ἀνάγκην εἰσαγωγῆς τούτων, διότι μὲ τὴν
ἀξίαν αὐτῶν θὰ πληρωθοῦν αἱ Ἑλληνικαὶ πρὸς Αἴγυπτον ἐξαγωγαί. Ποῦ
διαβλέπεται ἔπομένως ὁ κίνδυνος καταστροφῆς τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας;
Ὁ κ. Στράτος ὀρθῶς ἐτοποθέτησε τὸ θέμα. Αἱ ἀπόψεις του δὲν ἐνδιαφέ-
ρουν τοὺς βιομηχάνους ἀλλὰ τὴν βιομηχανίαν, ἤτοι τὴν παραγωγὴν, δη-
λαδὴ τὴν ἐργασίαν οἰασδῆτοτε μορφῆς. Μεταναστεύσεις ἐργασίας καὶ
ἐπαγγελμάτων θὰ ἔχωμεν, ἀλλὰ ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ θὰ ἀκολουθήσῃ τὸν
ρυθμὸν τῆς.

Ἄλλὰ διατὶ νὰ ἀποκλεισθῆ καὶ ἡ περίπτωσις μὲ τὴν μέλλουσαν νὰ δο-
θῆ εὐκαιρίαν κινήσεως κεφαλαίων καὶ ἐργασίας ὅτι δὲν θὰ ἐγκατασταθοῦν
καὶ νέαι βιομηχαναί ἐπὶ νέων βάσεων, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστη-
ριχθῆ ὅτι δὲν ὑπάρχουν εὐνοϊκοὶ ὅροι ἐγκαταστάσεως βιομηχανιῶν καὶ
εἰς Ἑλλάδα καὶ ὅτι μόνον τοιοῦτοι εὐνοϊκοὶ ὅροι ὑπάρχουν εἰς τὸν ἄλλον
κόσμον;

Μήπως ὁμως ἡ προτεινομένη γνώμη πρόκειται νὰ φέρῃ ἀντιδράσεις
καὶ ἐκ μέρους τῶν ἄλλων ὀλοκληρωτικῶν Κρατῶν τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώ-
πης, διότι δὲν εἶναι βέβαιον ποία θὰ εἶναι ἡ θέσις τοῦ Ἀνατολικοῦ Συνα-
σπισμοῦ. Ἀσφαλῶς ὄχι, διότι καὶ μὲ ἐκείνας τὰς χώρας ἡ Ἑλλάς συνδέεται
διὰ τῶν αὐτῶν συμβάσεων Κληρικῆ.

Ὁ καθηγητῆς κ. Καλογερόπουλος ἐρευνῶν τὰς διεθνεῖς σχέσεις προσ-
διώρισεν ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχη Διεθνὴς ἀλληλεγγύη καὶ τιμὴ συμπαρά-
στασις τοῦ Ἐλευθέρου Κόσμου διὰ νὰ ἀνεύρουν οἱ λαοὶ τὴν εὐημερίαν των,
καὶ ἐνδείξις ἀλληλεγγύης τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα θὰ
εἶναι ἡ ἀποδοχὴ τοῦ αἰτήματός της.

Νομίζω ὅτι ἔχω καθήκον νὰ εὐχαριστήσω τὸν Πρόεδρον καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τὴν ὁποίαν ἔλαβον, νὰ φέρουν εἰς δημοσίαν συζήτησιν ἓνα θέμα ζωτικῆς σημασίας διὰ τὴν χώραν μας οἷον εἶναι τὸ θέμα τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.

Αἱ ἀποφάσεις αἱ ὁποῖαι ἠκούσθησαν εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν νομίζω ὅτι συνετέλεσαν σημαντικὰ εἰς τὴν διερεύνησιν τοῦ θέματος καὶ κυρίως εἰς τὴν διερεύνησιν τοῦ προβλήματος, περὶ τοῦ ποῖα ὀφείλει νὰ εἶναι ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος ἔναντι τοῦ δι-

λήματος τῆς εἰσδοχῆς τῆς χώρας μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα ἢ τῆς ἀναβολῆς λήψεως ἀποφάσεως ἢ ἀκόμη καὶ τῆς ἀπορρίψεως τῆς προτάσεως

Ἐπειδὴ ὠμίλησα περὶ διλήματος ὀφείλω εὐθύς ἀμέσως νὰ κάμω μίαν διασάφησιν. Αἱ γνώμαι τῶν ὀμιλησάντων ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ πράγματι ἐδιχάσθησαν. Ὑπάρχει ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος ἡ σαφὴς ἐκδήλωσις τῆς «βιομηχανικῆς παρατάξεως» ἢ ὁποῖα, πρὸ τοῦ ὄραθου τῶν προβλημάτων πού ἀνακύπτουν ἀπὸ τὴν ἐνοποίησιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς, ἐκφράζει ἐπιφυλάξεις, διατυπῶναι τὸς φόβους τῆς, ἀναλύει τὰ ἐνδεχόμενα τῆς ἐπιδράσεως ἐπὶ τοῦ τάδε ἢ τοῦ τάδε τομέως καὶ πράγματι εὐρίσκεται πρὸ «Διλήματος», τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ὁποῖον προσπαθεῖ νὰ ἀποφύγῃ μὲ τὸ ἀναμφισβητήτως λογικὸν ἐπιχείρημα ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι «ἀνέτοιμος» ὄχι ἀπλῶς διὰ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα ἀλλὰ ἀκόμη καὶ διὰ νὰ ἀπαντήσῃ ἐὰν δύναται νὰ εἰσέλθῃ. Ἡ βιομηχανικὴ ἀποψις μπορεῖ νὰ συνοψισθῇ εἰς τὰς λέξεις «Παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο».

Ἄλλὰ τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα πού μποροῦν νὰ παραμερισθοῦν μὲ μίαν ὑπεφυγὴν ἢ μὲ μίαν ἀναβολὴν λήψεως ἀποφάσεως. Καὶ εἶναι χαρακτηριστικὸν τὸ γεγονός ὅτι ἡ πλειοψηφία τῶν ὀμιλητῶν ἀντελήφθη σαφῶς τὸ πρόβλημα καὶ ὀρθῶς διεπίστωσεν ὅτι «Δίλημμα» ἐν προκειμένῳ δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ. Διότι ἡ ἀπόφασις διὰ τὴν σύμπησιν τῆς κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἀποτελεῖ ἤδη μίαν πραγματικότητα, ἡ ὁποῖα μᾶς θέτει βεβαίως ἐνώπιον πλήθους προβλημάτων, ἀλλὰ πραγματικότη-τα ἢ ὁποῖα δὲν ἀφήνει καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι «ὁ κύβος ἀνερίφθη» καὶ ὅτι εἰσῆλθον ἤδη εἰς μίαν ὁδὸν ἣτις ἡμπορεῖ νὰ εἶναι μακρά, ἀλλ' ἦτις ὀδηγεῖ εὐθέως πρὸς τὸ τέμα, τουτέστιν τὴν κατάργησιν τῶν οἰκονομικῶν τειχῶν τὰ ὁποῖα χωρίζουν τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη καὶ τὴν ἐνοποίησιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.

Ἐναντι τῆς πραγματικότητος αὐτῆς θὰ ἦτο ἄκρως ἐπικίνδυνον νὰ πιστεῦσῶμεν ὅτι δυνάμεθα νὰ ἀκολουθήσωμεν πολιτικὴν «στρουθοκαμήλου». Ἐὰν ὑφίσταται εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν δίλημμα, τοῦτο δὲν συνίσταται εἰς τὴν δυνατότητα ἢ μὴ νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν συμμετοχὴν μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν οἰκονομικὴν κοινότητα. Συνίσταται μόνον εἰς τὴν ἀνάγκην πλήρους καὶ συστηματικῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν προβλημάτων πού ἀνακύπτουν, οὕτως ὥστε νὰ εἴμεθα εἰς θέσιν ἐνώπιον τῶν λοιπῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν νὰ ἐκθέσωμεν τὴν ἰδικὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ ζη-

τήσωμεν τὴν μεταχείρισιν ἐκείνην, ἥτις θὰ μᾶς δώσῃ τὴν δυνατότητα τῆς προσαρμογῆς μας πρὸς τὰ νέα οἰκονομικὰ δεδομένα, χωρὶς νὰ προέλθουν ἐξ αὐτοῦ ζημίαι καὶ καταστροφαὶ εἰς βάρους εἰδικῶν τομέων τῆς οἰκονομίας μας.

Τὸ ὅτι ἡ λύσις πολλῶν προβλημάτων θέλει ἐμφανίσαι διὰ χώρας μικρὰς καὶ ὑποαναπτύκτους, ὡς ἡ Ἱδική μας, δυσχερεῖας πολὺ μεγαλυτέρας παρὰ διὰ τὰς μεγάλας Εὐρωπαϊκὰς χώρας, τοῦτο εἶναι ἀναμφισβήτητον. Ἄλλ' ἀσφαλῶς ἡ λύσις δὲν θέλει καταστῆ εὐχερεστέρα μὲ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἡμέτερας ἀποφάσεως ἢ μὲ τὴν ἐπίδειξιν διστακτικότητος δι' ὅτι ἀφορᾷ τὴν εἰσοδὸν μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν κοινότητα.

Ὁφείλομεν νὰ ἀτενίσωμεν τὸ πρόβλημα κατὰ πρόσωπον. Ἐὰν διὰ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν ἢ τὴν Ἐλευθέραν Ζώνην Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν ἀνακύπτουν διὰ τὴν χώραν μας προβλήματα, ἅτινα ἔχομεν καθήκον τὸ ταχύτερον νὰ συνειδητοποιήσωμεν καὶ νὰ ἐκθέσωμεν, ἀπαιτοῦντες συνάμα τὴν δικαίαν λύσιν των, διὰ τῆς ἀρνήσεως τῆς συμμετοχῆς μας ἢ διὰ τῆς ἀναβολῆς λήψεως ἀποφάσεως αὐτομάτως ἀνακύπτουν προβλήματα τοῦλάχιστον ἰσάριθμα, πιθανώτατα δὲ ἀπείρως σοβαρώτερα, τῶν ὁποίων ἡ ἐπίλυσις θέλει πιθανῶς εἶναι ἀπείρως δυσχερεστέρα.

Ὅτι διὰ τῆς ἐνοποιήσεως τῆς οἰκονομίας τῶν κρατῶν ἅτινα θὰ συμμέτασχουν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα θὰ προέλθῃ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ εἰσοδήματος τῶν κρατῶν-μελῶν καὶ ἐπομένως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης, τοῦτο εἶναι κάτι ποῦ δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἀμφισβητηθῆ. Τὸ παράδειγμα τῶν Η.Π.Α., ἀκόμη καὶ τὸ παράδειγμα τῆς Ρωσίας ἀποτελοῦν ἀπτὰ δείγματα τῶν ὠφελημάτων ποῦ θὰ προκύψουν δι' ὅλας τὰς χώρας ἐκ τῆς ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.

Ἐὰν τὰ ἐπιχειρήματα καὶ οἱ φόβοι τῆς βιομηχανίας μας ἦσαν βάσιμα, θὰ ἔπρεπε εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς μετὰ τὸν πόλεμον Βορείων καὶ Νοτίων Πολιτειῶν περὶ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, νὰ ἀναπτυχθοῦν μονοπλευρῶς αἱ βιομηχανικῶς προηγμένοι Βόρειοι Πολιτεῖαι καὶ νὰ περιπέσουν εἰς τὴν ἐσχάτην πείναν αἱ Πολιτεῖαι τοῦ Νότου.

Ἄλλὰ ἡ ἐξέλιξις ὑπῆρξεν ἐντελῶς διαφορετικῆ. Αἱ Βόρειοι Πολιτεῖαι ἀνεπτύχθησαν εἰς ἐπίζηλον βαθμὸν καὶ ἡ βιομηχανία τοῦ Βορρᾶ κατέλαβε τὴν πρώτην θέσιν εἰς τὸν κόσμον. Ἄλλὰ παραλλήλως ἡξήθη πολλαπλῶς τὸ εἰσόδημα ὄλων τῶν Πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς καὶ τὸ φαινόμενον τῆς εὐμερίας ὑπῆρξε γενικόν.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῆ κανεὶς καὶ διὰ τὴν γηραιάν μας ἡπειρον, ἐξέλιξιν διαφορετικὴν ἐκείνης ἥτις ἐσημειώθη εἰς τὰς Η.Π.Α.

Ἄλλὰ ἀκόμη καὶ ἡ περίπτωσις τῶν δορυφόρων κρατῶν τῆς Ρωσίας, αἱ οἰκονομίαι τῶν ὁποίων εἶναι συνδεδεμένα μετὰ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, μᾶς παρέχει ἕνα παράδειγμα ἐντόνου ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας των καὶ ταχείας ἀνάδοου τοῦ τεχνικοῦ των δυναμικοῦ.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῶμεν ὅτι αὐτὸ ποῦ ἔγινε μὲ τὰ δορυφόρα κράτη τῆς Ρωσίας, τὰ ὑποταγμένα πλήρως εἰς τὸν κεντρικὸν ἔλεγχον τῆς Κομμουνιστικῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, δὲν θὰ γίνῃ καὶ μὲ τὰ ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένα κράτη τῆς Εὐρώπης, ἐφ' ὅσον ταῦτα θὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῶμεν ὅτι τὰ μεγάλα κράτη τῆς Δύσεως θὰ ἐθελοτυφλήσουν εἰς τοιοῦτον βαθμὸν ὥστε ν' ἀφήσουν νὰ καταρῆσουν

αί οικονομία τῶν μικρῶν κρατῶν, διὰ νὰ εἰσπράξουν τὰ ἀμφίβολα κέρδη μᾶς τοιαύτης καταρρεύσεως.

Οἱ φόβοι τῆς βιομηχανίας εἶναι ἀναμφιβόλως ὑπερβολικοὶ καὶ ἐστερημένοι βάσεως. Δὲν δύναμαι παρὰ νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Μυλωνᾶ, μὲ τὴν γνώμην τοῦ κ. Προέδρου τοῦ Συνδέσμου Ἐξαγωγέων κ. Παπαδημητροπούλου, ὅτι ἀνοίγεται, διὰ τῆς ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομίας, ἕνα λαμπρὸν μέλλον διὰ τοὺς λαοὺς τῆς ἠπείρου μας, καὶ ὅτι ἡ θέσις μας, χωρὶς δισταγμούς, ὄχι βεβαίως χωρὶς μελέτην καὶ χωρὶς ἐξονύχισιν τῶν προβλημάτων, ἀλλὰ πάντως μὲ πίστιν καὶ μὲ ἐνθουσιασμὸν ὀφείλει νὰ εἶναι ὁ ἀμεσος προσανατολισμὸς μας πρὸς τὴν πραγματικότητα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος.

Ὅταν τὸ καταλάβωμεν αὐτὸ καὶ πεισθῶμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄλλη ὁδὸς τὴν ὁποίαν νὰ ἀκολουθήσωμεν, τότε καὶ ἡ διερεύνησις καὶ ἡ θέσις καὶ ἡ ἐπίλυσις τῶν προβλημάτων θὰ καταστῇ εὐχερεστερά καὶ δυνατῆ.

Ὁμιλία κ. ΗΑΙΑ ΛΑΓΑΚΟΥ

Εἰς τὴν βάσιν τῶν προσπαθειῶν ἰδρύσεως τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, ὅπως καὶ τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. εὐρίσκονται λόγοι πρωτίστως καὶ κυρίως πολιτικοί. Καὶ εὐλόγως ὑπεγραμμίσθη τοῦτο κατὰ τὰς τελευταίας συζητήσεις.

Δὲν εἶναι, πράγματι, ἄνευ χαρακτηριστικῆς σημασίας τὸ γεγονός ὅτι ἡ ἀποφασιστικὴ στροφή πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ἐσημειώθη μετὰ τὴν κρίσιν τοῦ Σουέξ καὶ μετὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς πλήρους ἀδυναμίας τῶν δύο κυρίων Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων (Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας) νὰ ἀντιμετωπίσουν αὐτοδυνάμως τὰ ἐντεῦθεν προκύπτοντα ζητήματα, ὑποκύψασαι εἰς τὴν ἀπειλὴν ἢ τὴν πίεσιν τῶν δύο Μεγάλων (Ἀμερικῆς καὶ Ρωσίας).

Ἐκ πολιτικῶν ἐπίσης λόγων ἐξηγοῦνται αἱ εὐρεῖαι παραχωρήσεις εἰς τὰς ὁποίας ἡ Γερμανία συγκατετέθη χάριν τῆς Γαλλίας, κυρίως ὡς πρὸς τὰ ὑπερπόντια ἐδάφη, καὶ αἱ εἰδικαὶ μεταχειρίσεις τῆς Γαλλίας εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν (διάθεσις τοῦ συνόλου σχεδὸν τοῦ ἐκ 560 ἐκ. δολλ. ποσοῦ ὑπὲρ αὐτῆς). Τὴν Γερμανίαν κατατρύχει ὁ ἀκοίμητος πόθος τῆς ἐνώσεως τῶν δύο τμημάτων της, καὶ πρὸς τοῦτο τῆς χρειάζεται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἄρσις τῶν γαλλικῶν ἀντιρρήσεων - ἀντιρρήσεων αἱ ὁποῖαι τόσον συνέβαλον εἰς τὴν ματαίωσιν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Στρατοῦ - ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ δυνατότης νὰ στηρίζεται, ἐναντι τῆς ἀρνούμενης Ρωσίας, εἰς εὐρύτερον πολιτικοοικονομικὸν χῶρον καὶ μέσα, διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τῆς ἐνοποιήσεώς της.

Οἱ ἴδιοι πολιτικοὶ λόγοι ὤθησαν τὴν Μεγ. Βρετανίαν, ἐκ παραδόσεως ἀπομονωτικὴν καὶ εὐπεσθῆ λόγῳ τοῦ εἰδικοῦ συνδέσμου της μὲ τὸ Commonwealth, νὰ προτείνῃ καὶ νὰ ἀποδεχθῇ τὴν συγκρότησιν τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ μετὰ τὴν περιπέτειαν της τοῦ Σουέξ καὶ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐπιρροῆς της εἰς τὴν Μέσην Ἀνοτολίαν.

Πολιτικοὶ τέλος λόγοι παρακινοῦν τὰς Ἡν. Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς νὰ εὐλογοῦν ὅλας τὰς προσπαθείας ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρώπης.

Ἄλλὰ ἐὰν ἡ ἀφειρηρία τῆς προσπάθειας εἶναι πρωτίστως καὶ κυρίως πολιτική καὶ ἡ κατάληξις τῆς, ἐὰν εὐδωθῆ, θὰ ἔχη ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει πολιτικά ἀποτελέσματα (σὺν βεβαίως τοῖς οἰκονομικοῖς). Διότι λογικὴ συνέπεια ἐνὸς εὐρέως συνεργαζομένου οἰκονομικοῦ χώρου 160 ἑκατομμυρίων Εὐρωπαίων θὰ εἶναι ἓνας Εὐρωπαϊκὸς πολιτικὸς φεντεραλισμός, ὁ ὁποῖος μέσῳ διαφόρων σταδίων ἐξελιξέως θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς μίαν ὑπερεθνικὴν ἐξουσίαν ἐν Εὐρώπῃ. Ὅχι μόνον οἱ πολιτικοὶ (δηλώσεις Robert Schuman) ἀλλὰ καὶ οἱ σοβαρώτεροι οἰκονομικοὶ παράγοντες συν-ομολογοῦν καὶ ἀποδέχονται αὐτὴν τὴν λογικὴν ἀναγκαιότητα. Εἶναι χαρακτηριστικαὶ αἱ δηλώσεις τοῦ Μεγάλου Γερμανοῦ τραπεζίτου Her-rieh Ahs πού εἶναι ἡ *Emissionen grise* καὶ ὁ πιθανὸς διάδοχος τοῦ Καγκελλαρίου Ἀντενάουερ, ὡς καὶ τὸ ἀνακοινωθὲν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου τῶν Γάλλων ἐργοδοτῶν (*Patronat Français*) ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου.

Θὰ ἠδύνατο τις, βεβαίως, νὰ συζητήσῃ κατὰ πόσον ἡ προκρινθεῖσα μέθοδος ἐπιτεύξεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ εἶτα πολιτικῆς ἐνότητος τῆς Εὐρώπῃς ἦτο καὶ ἡ μᾶλλον πρόσφορος καὶ ἀποδοτικὴ. Ἐὰν δηλαδὴ ἡ καταστατικὴ μορφή (*forme institutionelle*) τῆς ἐν τῷ συνόλῳ καὶ ἀπὸ προγράμματος ἐνοποιήσεως τῆς οἰκονομίας, μὲ τὸν φοβερὸν γραφειοκρατικὸν μηχανισμόν πού συνεπάγεται, ἔστω καὶ κατὰ τὰ προβλεπόμενα στάδια, θὰ ἦτο μᾶλλον ἐνδεδειγμένη ἢ ἂν δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθηθῆ ἡ λειτουργικὴ καλουμένη μέθοδος (*methode fonctionnelle*) ἡ σπηριζομένη εἰς ἐξεύρεσιν καὶ εἶτα βαθμιαῖον συντονισμόν καὶ ἐνοποίησιν εἰδικῶν ἐκάστοτε ὁμοειδῶν ἢ παρεμφερῶν οἰκονομικῶν λειτουργιῶν καὶ κλάδων παραγωγῆς καὶ διανομῆς τῶν ἀγαθῶν τοῦ Δυτικοευρωπαϊκοῦ χώρου.

Ἐπεὶ τῆς δευτέρας αὐτῆς μεθόδου θὰ συνηγόρει ἡ ἐπιτυχία τῆς Κοινοπραξίας ἀνθρακος καὶ χάλυβος, ἐνῶ ἡ πείρα τῶν ταιλαιπωριῶν τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐρώπῃς καὶ αἱ ἀτελεσφόρητοι προσπάθειαι του παρέχουν ἀνάγλυφον τὴν ἀποτυχίαν τῆς καταστατικῆς μεθόδου.

Καὶ αὐτὰ μὲν ἀπὸ ἀπόψεως γενικῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ εἶναι γνωσταὶ ἀλλὰ περὶ τῶν ὁποίων δὲν πρόκειται ἐνταῦθα.

Τὰ γεννώμενα εἰδικώτερα θέματα εἶναι τὰ ἑξῆς :

α) Θὰ τελεσφορήσουν αἱ προσπάθειαι Ἰδρύσεως τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ συνακολουθῶς τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. ;

β) Ἐνδείκνυται καὶ συμφέρει ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τοὺς σχηματισμοὺς τούτους καὶ κυρίως εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ., περὶ ἧς καὶ μόνον πρόκειται εἰς τὸ παρὸν στάδιον ;

Ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος: Ἐχομεν σοβαρὰς ἀμφιβολίας ἐὰν τὰ Εὐρωπαϊκὰ Κοινοβούλια καὶ κυρίως τὸ Γαλλικόν θὰ ἐπικυρώσουν τὴν σύμβασιν τῆς Ρώμης. Τὸ προηγούμενον τῆς ματαιώσεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Στρατοῦ εἶναι πολὺ διδακτικόν. Ἦδη εἰς τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς ὑπογραφῆς τῆς συμβάσεως ἠκούσθησαν σοβαραὶ ἀντιρρήσεις. Ἐν πλέγμα ἂς μὴ εἰπῶμεν κατωτερότητα, ἀλλὰ πληγωμένης ὑπερηφανείας ἐναντι τῆς Γερμανίας, ἡ ὁποία μοιραῖον εἶναι νὰ καθέξῃ προέχουσας θέσιν, εἰς τὴν κοινὴν ἀγορὰν λόγῳ τῆς ἀνωτέρας οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς τῆς συγκροτήσεως, συνέχει πάντοτε τοὺς Γάλλους.

Ἡ πτώσις ἐπίσης τῆς Κυβερνήσεως Guy Mollet ἡ ὁποία εἶχε σοβαρῶς προωθήσει, ἀπὸ τῆς δισταζούσης Γαλλικῆς πλευρᾶς, τὴν Ἰδρυσιν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἐν εἶδει συμψηφισμοῦ διὰ τὰς ἀπογοητεύσεις τοῦ

Σουέζ και εκ λόγων ιδεολογικής συνεπειάς μιᾶς ὑπὸ σοσιαλιστικὴν διεύθυνσιν κυβερνητικῆς πολιτικῆς τῆς Γαλλίας, εἶναι ἕτερον δυσοίωνον σημεῖον.

Ἡ Γαλλία τέλος ἐξήρτησε τὴν συμμετοχὴν τῆς ἐκ τοῦ ἐὰν θὰ περιληφθοῦν τὰ ὑπερπόντια ἐδάφη τῆς Γαλλικῆς Ἐνώσεως καὶ ἡ περίπτωσις περιοχῆ τῆς Σαχάρας, ἡ ὁποία διὰ τοὺς παρακολουθοῦντας τὰ πράγματα ἔχει καταστῆ σήμερον διὰ τὴν Γαλλίαν ἔμβλημα μεγάλων προσδοκιῶν.

Ἐπὶ τοῦ σημείου ὅμως τούτου, πέραν τῶν φαντασιώσεων καὶ τῶν ἐλπίδων (*la France ne bradera pas le Sahara*), ἡ σκληρὰ πραγματικότης φαίνεται νὰ εἶναι δύσκολος ἂν μὴ σαφῶς ἀπογοητευτικὴ διὰ τοὺς Γάλλους. Οἱ δεσμοὶ τῆς Γαλλίας μὲ τὸ Μαρόκον καὶ τὴν Τύνιδα καθίστανται ἡμέρα τῆ ἡμέρα μᾶλλον χαλαροί· οὐδὲν προδικάζει ὅτι αἱ δύο αὗται χῶραι, παρὰ τὴν οἰκονομικὴν των σύνδεσιν μὲ τὴν Γαλλίαν, ἀφοῦ ἀπέκτησαν τὴν ἀνεξαρτησίαν των, θὰ δέχωνται τὴν οἰκονομικὴν (ἐντεῦθεν δὲ καὶ πολιτικὴν) κηδεμονίαν τῶν Γάλλων πρώην ἀποικιστῶν των.

Ἡ Ἄλγερία τέλος φλέγεται σήμερον ἀπ' ἄκρον εἰς ἄκρον ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τοῦ Ἐθνικ. Ἀπελευθερωτικοῦ Μετώπου τῆς, κατευθυνόμενον ἀπὸ ἐθνικιστικὰ καὶ ἀντιευρωπαϊκὰ στοιχεῖα. Πεντακόσαι χιλιάδες (500.000) γαλλικοῦ στρατοῦ καὶ ὅλη ἡ γαλλικὴ οἰκονομία - μὲ κίνδυνον πραγματικῆς τῆς κάμψεως - παλαίουν εἰς τὴν Ἄλγερίαν ἀγῶνα, τοῦ ὁποίου ἡ ἔκβασις, ἡ περίφημος «*pacification*» εἶναι περισσότερον ἀπὸ προβληματικὴ. Καὶ οἱ σχεδιαζόμενοι πετρελαιογωγοὶ τῆς Σαχάρας καὶ αἱ μεταφοραὶ τῶν ὑπαρκτῶν ἢ ὑποπτειομένων μεταλλευμάτων τῆς Μαύρης Ἠπείρου πρέπει νὰ γίνων διὰ τῶν τριῶν αὐτῶν χωρῶν (Μαρόκου, Ἄλγερίας, Τύνιδος).

Ἡ Γαλλία συνεπῶς πειράται νὰ εἰσφέρει εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν καὶ τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. πράγματα ποὺ δὲν ἔχει ἢ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ ἐπιρροή τῆς, καθ' ὅλας τὰς ἐνδείξεις, βαίνει ὁσημέραι ἐξανεμιζομένη.

* Ἄλλο τέλος στοιχεῖον ἀνασχετικὸν ἂν μὴ καταλυτικὸν τῆς προσπαθείας εἶναι ἡ ἔμμοнос ἐναντίωσις τῆς Ἀγγλίας ὅπως εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. περιληφθοῦν τὰ γεωργικὰ προϊόντα. Καὶ ἡ ἐναντίωσις αὕτη φοβούμεθα ὅτι θὰ συνεχισθῆ καὶ θὰ ἐνταθῆ.

Συμπέρασμα: Εἶναι πιθανώτερον ὅτι ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ καὶ συνεπῶς καὶ ἡ Ε.Ζ.Ε.Σ., ἂν δὲν ματαιωθοῦν ὀριστικῶς, δὲν θὰ τελεσφορήσουν τοῦλάχιστον πρὸς τὸ παρόν.

Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης κατὰ τὴν ἰδικὴν μας γνώμην πρέπει νὰ ἔχωμεν περισσότερας ἀνησυχίας.

Διότι, καθ' ἡμᾶς, ἡ μόνη ἐλπίς ἐξόδου ἐκ τοῦ φαύλου κύκλου ἐντὸς τοῦ ὁποίου κινεῖται ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία, ἡ μόνη τύχη νὰ δυνηθῆ νὰ παύσῃ νὰ εἶναι χῶρα ὑπανάπτικτος ἢ Ἑλλὰς εὔρσκεται εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. καὶ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς.

Νὰ μείνωμεν ἐκτὸς τῶν Ὀργανισμῶν αὐτῶν εἶναι ἀδιανόητον. Δὲν θέλομεν μὲ τοῦτο νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι πρέπει νὰ συρθῶμεν ἄνευ ἐγγυήσεων καὶ ἄνευ ἀνταλλαγμάτων. Κάθε ἄλλο. Παρὰ τὸ δαιδαλώδες τῶν διατάξεων ποὺ προβλέπουν τὴν ὀργάνωσιν τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. καὶ τὴν ἐν αὐτῇ σύνδεσιν τῶν 16 χωρῶν, αἱ ὁμάδες ἐργασίας τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. ἐπεξεργάζονται σύστημα εἰσδοχῆς λίαν ἐλαστικόν. Εἰς ἡμᾶς ἀπόκειται νὰ ζητήσωμεν καὶ νὰ λάβωμεν «προθεσίαν διασκέψεως», νὰ ἐπιμηκύνωμεν μέχρι τῶν ἀπωτάτων δυνατῶν ὁρίων τὰ μεταβατικὰ στάδια τῶν «ἀπελευθερώσεων»,

νά ζητήσωμεν (ὅπως ἔπραξεν ἡ Ἰταλία) τὴν εἰδικὴν μεταχείρισιν τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων, καὶ τὸ σπουδαιότερον καὶ σοβαρότερον, νά ἐπιδιώξωμεν νά ἐπωφεληθῶμεν εἰς τὸ ἔπακρον τῶν χρηματοδοτήσεων καὶ τῶν τεχνικῶν συμβουλῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως καὶ τοῦ «Κοινωνικοῦ Ταμείου» (Fond Social), τὰ ὁποῖα εἶναι στενώτατα συνδεδεμένα καὶ ἀπολύτως ἀπαραίτητα διὰ τὴν ὀργάνωσιν καὶ ἐπιτυχίαν τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. Διότι, ἄνευ αὐτῶν τῶν Ὀργανισμῶν, οὔτε Ε.Ζ.Ε.Σ. νοεῖται οὔτε δυνατότητος εἰσόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς αὐτὴν ὑφίσταται.

Τὸ πᾶν, δι' ἡμᾶς, εἶναι ζήτημα νοήμονος παρακολουθήσεως τῶν καταστατικῶν δυνατοτήτων τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ., ἐνδελεχοῦς μελέτης καὶ καταλλήλου ἐμφανίσεως τῶν προβλημάτων τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ ἐντάξεως τῶν σχεδίων οἰκονομικῆς μας ἀναπτύξεως ἐντὸς τῶν εὐρυτέρων Εὐρωπαϊκῶν πλαισίων.

Οὐδένα θά ἀπατήσωμεν (εἶναι ἄλλως τε ἀδύνατον) ἀλλὰ καὶ παρ' οὐδενός θά δεχθῶμεν νά γίνωμεν ἀντικείμενον ἡσσονος μεταχειρίσεως. Ἡ ἀνεξαρτησία γνώμης καὶ ἡ ἰσοτιμία εἶναι βασικαὶ προϋποθέσεις τῶν Μεγάλων αὐτῶν Ὀργανισμῶν εὐρυτέρου διακρατικοῦ χαρακτῆρος.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ἔνταξις τῆς Ἑλλάδος θά δημιουργήσῃ πραγματικὸν σεισμὸν τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς κοινωνικῆς τῆς ὑποστάσεως. Ὅτι θά ὑπάρξουν κατὰ τὰ στάδια τῆς προσαρμογῆς καὶ δυσχέρειαι μεγάλαι καὶ θύματα.

Μακροχρονίως ὁμως θεωμένων τῶν προβλημάτων μας - ἡ μόνη σκοπία ἀπὸ τῆς ὁποίας ἀξίζει νά ἐρευνῶνται τὰ προβλήματα μιᾶς χώρας - ἡ Ε.Ζ.Ε.Σ. ἀποτελεῖ τὴν μόνην εὐκαιρίαν διαρθρωτικῆς τακτοποιήσεως καὶ τεχνολογικοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ τῆς οἰκονομίας μας. Ἡ αὔξησις καὶ μάλιστα εἰς σοβαρὸν βαθμὸν τῆς παραγωγικότητος, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν μόνην θετικὴν βᾶσιν ἐξυψώσεως τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ μας καὶ γενικώτερον τῆς λαϊκῆς εὐημερίας, δὲν δύναται ποτὲ νά ἐπιτευχθῇ ἐὰν ἡ Ἑλλάς μείνῃ ἔξω τῶν εὐρυτέρων πλαισίων τῆς Εὐρωπαϊκῆς αὐτῆς συνεργασίας.

Ἄρκεῖ νά ἀναλογισθῇ τις σοβαρῶς τί θά ἐπακολουθήσῃ ἐάν, συνιστωμένης τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ., ἡ Ἑλλάς παραμείνῃ ἔξω αὐτῶν, διὰ νά σταθμίσῃ *ex contrario* τὰς ὀλεθρίας διὰ τὸν τόπον συνεπειάς.

Καὶ μία τελευταία παρατήρησις: Ἀποτελεῖ δόγμα ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἐξάρτησις ἐπιφέρει καὶ πολιτικὴν ἐξάρτησιν. Ἄφ' ἧς, διὰ τοὺς γνωστοὺς λόγους, ἡ Ἑλλάς ἔχασε τὴν εὐκαιρίαν τοῦ σχεδίου Μάρσαλ, θά εἶναι ὑποχρεωμένη, λόγῳ ἀκριβῶς τῆς οἰκονομικῆς τῆς καθυστερήσεως, νά τελῇ εἰς τὸ διηνεκὲς ὑπὸ καθεστῶς φανερᾶς ἡ κεκαλυμμένης πολιτικῆς ὑποτέλειας. Καὶ ἔξοδος ἐκ τοῦ διλήματος τούτου δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἐν ὄψει, πλὴν τῆς ἐντάξεώς της, ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας προϋποθέσεις, εἰς τὸ πολιτικοοικονομικὸν σχῆμα τῆς ΕΖΕΣ καὶ τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Ἐάν, ἐννοεῖται, τελικῶς ταῦτα συγκροτηθῶν καὶ λειτουργήσων, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον, ὡς ἐν ἀρχῇ ἐξεθέσαμεν, ἔχομεν πολλὰς ἀμφιβολίας.

Ἀπὸ τὰς μέχρι σήμερον γενομένας συζητήσεις ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἢ τὴν ΕΖΕΣ διαπιστοῦται ὅτι ἐπὶ ἑνὸς σημείου συμφωνοῦν ἅπαντες οἱ ὀμιληταί, ὅτι δηλαδή καὶ ἐὰν εἰσέλθωμεν καὶ ἐὰν δὲν εἰσέλθωμεν εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπ. Ἀγορὰν ἢ τὴν ΕΖΕΣ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι κακὸν καὶ ὀλέθριον, καὶ οἱ ἐλάχιστοι ἐκ τῶν ὀμιλητῶν οἵτινες ἐπρότειναν τὴν εἰσοδὸν μας τὴν δικαιολογοῦν ὡς ἀναγκαῖον κακὸν διὰ νὰ μὴ ὑποστῶμεν τὸν ἀποκλεισμὸν τῶν εὐπαθῶν ἐξαγωγῶν γεωργικῶν μας προϊόντων, ἄρα ὑποστηρίζουν ὅτι πρέπει νὰ ὑποκύψωμεν εἰς τὸν ἐκβιασμόν. Λη-

σμονοῦν ὁμῶς οὗτοι τὸ ἔπος τοῦ Ἀλβανικοῦ πολέμου, ὅταν πανίσχυρος ὁ ἄξων ἤξισε τὴν ἄνευ ὄρων παράδοσίν μας. Ἀσφαλῶς δὲ ἐὰν ἐγίνετο καὶ τότε ἐλευθέρᾳ συζήτησις θὰ εὕρισκοντο οἱ λιπόψυχοι νὰ εἰσηγηθοῦν νὰ ὑποκύψωμεν εἰς τὸν ἐκβιασμόν. Νομίζω ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία διαφορά μεταξύ τῆς τότε τακτικῆς τῶν βιομηχανικῶν κρατῶν τῆς Γερμανίας τοῦ Χίτλερ, ἣτις πράγματι ἦτο ἰσχυρά, καὶ τῆς Ἰταλίας τοῦ Μουσολίνι, ἣτις ἔθεωρεῖτο ἰσχυρά, ἅτινα ἀπεφάσισαν νὰ ἐπιβάλουν τὰς θελήσεις των διὰ τῆς ἰσχύος καὶ προκαθάρισαν τοὺς ρόλους, τοὺς ὁποίους θὰ διεδραμάτιζαν τὰ διάφορα ὑποτελῆ κράτη. Ὡς δὲ γνωρίζομεν, τὴν Ἑλλάδα τὴν διήρσαν εἰς Μακεδόνας, εἰς Θράκας, εἰς Θεσσαλοὺς καὶ εἰς Ἑλληνας. Ὡς τούτους δὲ ἠννόουν τοὺς τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος. Καὶ εἰς μὲν τοὺς λοιποὺς Ἑλληνας εἶχον τάξει τὸν ρόλον τοῦ ἀγρότου, εἰς δὲ τοὺς Ἑλληνας τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος, λόγω τῶν ἀρχαιοτήτων, θὰ ἐπετρέπετο ἐπιπροσθέτως νὰ ἀναπτύξουν καὶ τὸν τουρισμὸν των. Εὐτυχῶς τὸ ψυχικὸν σθένος τῆς τότε δικτατορικῆς Κυβερνήσεως τοῦ Μεταξᾶ, ἡ ὁποία διησθάνθη, ἐνέπνευσε καὶ παρῶρμησε τὰς ὑπερηφάνους καὶ ἀκαταβλήτους ψυχικὰς διαθέσεις τοῦ λαοῦ μας, ὁ ὁποῖος δὲν ἐπιδέχεται ἀλλ' οὔτε ἀνέχεται ἐκβιασμούς, ὅταν διακυβεύεται ἡ τιμὴ του καὶ ἡ ὑπόληψίς του, κατέληξεν εἰς τὸ ἔπος τῆς Ἀλβανίας, τὸ ὁποῖον θὰ φωτίζη ἔσασαι τὸ ἀθάνατον Ἑλληνικὸν Γένος, θὰ μείνη παράδειγμα πρὸς μίμησιν καὶ τρανὴ ἀπόδειξις, ὅτι τὸ δίκαιον πάντοτε θριαμβεῦει καὶ ὅτι ὁ ἐκβιαζόμενος προικίζεται μὲ ὑπερανθρώπους δυνάμεις.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὅπισθεν τῶν πομπωδῶν φράσεων καὶ τῶν ἐπιχρῶσων προγραμματικῶν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς ΕΖΕΣ ὑποκρύπτονται πολιτικά - οἰκονομικὰ ἐλατήρια, ἀποβλέποντα εἰς τοὺς ἴδιους σκοποὺς, τοὺς ὁποίους δὲν ἠδυνήθησαν ὠριαμένα ἔθνη νὰ ἐπιβάλουν διὰ τῆς στρατιωτικῆς μπότας, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι διηυρύνθη ἡ συντροφία. Ἐὰν εἰσέλθωμεν εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν, ἢ τὴν ΕΖΕΣ, μὲ μαθηματικὴν ἀκρίβειαν προβλέπω τὴν διάλυσιν ὅλων τῶν βιομηχανιῶν μας, καὶ ἐκείνων ἀκόμη ὅσαι ἔθεωρήθησαν ὡς δυνάμεναι νὰ διατηρηθοῦν ὑπὸ τῆς Βιομηχανικῆς Ἐπιτροπῆς, ἢτοι τῆς βιομηχανίας τοῦ ξύλου, τῆς καπνοβιομηχανίας, τῶν μεταλλευτικῶν βιομηχανιῶν καὶ ἄλλων, διότι εὕρισκοντα ἐκτὸς πραγματικότητος οἱ ὑποστηρίζοντες ὅτι κάθε χώρα, ἣτις διαθέτει εἰς τὸ τόπον της τὰς πρῶτας ὕλας, δύναται καὶ νὰ ἀναπτύξῃ τὰς βιομηχανίας της παραγωγικώτερα ἀπὸ ἄλλην χώραν ποῦ στερεῖται αὐτῶν, καθότι αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ τὸν μόνον παράγοντα τοῦ κόστους,

καὶ ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μας περιπτώσεως πολὺ πιθανὸν εἶναι αἱ μετέχουσαι τῆς συντροφίᾳς χώραι νὰ προμηθεύωνται ἀπὸ τὰς ἀποικίας των τὰς πρῶτας αὐτὰς ὕλας εἰς εὐθηνότερας τιμὰς. Ἐπίσης βεβαία εἶναι ἡ μείωσις τῆς κτηνοτροφικῆς δραστηριότητος καὶ ἡ μείωσις τῆς παραγωγῆς ὠρισμένων γεωργικῶν προϊόντων μὲ τὰς τραγικὰς συνεπειὰς τῆς.

Ἐὰν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔχει τὸ ψυχικὸν σθένος νὰ εἴπῃ τὸ ὄχι ἀδιστακτικῶς καὶ ἐμπλακῆ εἰς συζητήσεις καὶ ἐνδεχομένως παρασυρθῆ τελικῶς ἀπὸ θεωρίας ἐχούσας πλατωνικὸν χαρακτήρα καὶ ἐν πολλοῖς παραπειστικὰς, τὰ πρῶτα ἀποτελέσματα δὲν θὰ ἀργήσουν νὰ ἐμφανισθοῦν, χωρὶς νὰ ἀναμείνουν τὴν δεκαπενταετίαν, οὔτε κἂν τὴν πρῶτην τριετίαν. Ἡ κατάρρευσις καὶ ἡ καταστροφὴ θὰ εἶναι ραγδαία, διότι θὰ σπεύσῃ ἕκαστος νὰ διασώσῃ ὅ,τι εἶναι δυνατόν ἐγκαίρως, δεδομένου ὅτι γνωρίζει ὅτι εἶναι οὐτοπία νὰ ἀναμένουν ἀπὸ τοὺς πρωτοπόρους τῆς κινήσεως αὐτῆς νὰ ἀπαρνηθοῦν τὰς πολιτικὰς καὶ οἰκονομικὰς τῶν ἐπιδιώξεις, εἰς τὰς ὁποίας συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἐξουδετέρωσις τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν. Κυκλοφοροῦν ἐν Γερμανίᾳ συγγράμματα σοβαρῶν οἰκονομολόγων οἱ ὅποιοι θεωροῦν ὡς ζωτικωτάτην ἀνάγκην τῆς Γερμανίας ὅπως τὰ Βαλκάνια, ἡ Τουρκία καὶ ἡ Μέση Ἀνατολή παραμείνουν γεωργικαὶ χώραι. Εἶναι φυσικώτατον νὰ ἐμπνέωνται ἐξ αὐτῶν οἱ κυβερνήται τῆς Γερμανίας. Τὴν ἐσδοχὴν μας τὴν παρομοιάζω ὡς μίαν νέαν μορφήν διομολογήσεων τὰς ὁποίας ὑπέγραψαν ὑπὸ τύπον ἐμπορικῶν συμφωνιῶν αἱ ἴδιαι πρωτοπόροι χώραι μετὰ καθυστερημένων χωρῶν. Ἡ πλήρης οἰκονομικὴ μας ἐξάρτησις εἶναι ἀναπόφευκτος μετὰ τὴν κατάρρευσιν τῆς βιομηχανίας μας, θὰ ἔχῃ δὲ ὡς συνέπειαν τὴν διασπορὰν τῶν ἐργατῶν μας εἰς τὰς ξένας χώρας, ὅπου θὰ ἐπιδίδωνται οὗτοι εἰς τὰς βαρύτερας ἐργασίας καὶ τὴν κατ' ἀκολουθίαν ταύτης ἐλάττωσιν τοῦ πληθυσμοῦ μας, ἡ ὁποία θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν πείναν, ἀπὸ τὴν ἀθλιότητα καὶ ἀπὸ τὴν ἐν λόγω διασπορὰν. Ἡ οἰκονομικὴ μας ἐξάρτησις θὰ ἐπιφέρῃ μοιραίως τὴν πολιτικὴν μας ἐξάρτησιν. Ἡ εὐθύνη τῆς Κυβερνήσεως προβάλλει μεγάλη καὶ ἱστορικὴ. Πολὺ συντόμως δὲ θὰ φθάσωμεν εἰς τὸ οἰκονομικὸν ἀδιέξοδον, ποῦ ἀντιμετώπισε κατὰ τὴν Ἰδρυσίν του τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821, ὅποτε ὁ ἐπακολούθησας ἐξολοθρευτικὸς ἀγὼν κατέστρεψεν ἐκ θεμελιῶν τὰ ἐργαστήρια τῶν βιοτεχνῶν καὶ βιομηχανῶν, τὰ ὁποία καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας οἱ Ἕλληνες διετήρουν εἰς ἀνθηροτάτην κατάστασιν. Τὸ οἰκονομικὸν πρόβλημα παρέμεινεν ἄλυτον ἐπὶ δεκαετηρίδας ὀλοκλήρους, ἡ κυριώτερα δὲ αἰτία ἦτο ἡ παντελής ἔλλειψις βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ ἡ ὡς ἐκ τοῦ λόγου τούτου διαφυγὴ ἠύξημένων ποσοτήτων χρημάτων διὰ τὰς ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προμηθείας.

Τὸ ὄνομα τοῦ Χαριλάου Τρικούπη συνδέεται ἀρρήκτως μὲ τὴν ἑναρξιν τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας μας. Ἡ δημιουργικὴ ἐξ ἄλλου πνοῆ τῆς κυβερνήσεως τοῦ μεγάλου Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἑστερέωσε τὰς βάσεις τῆς ἀναπτύξεως ταύτης, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Λουκᾶ Κανακάρη Ρούφου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος πρόεδρος τοῦ συλλόγου Προστασίας Ἑλληνικῶν Προϊόντων, συνδέεται μὲ τὴν ἑναρξιν τῆς μετατροπῆς τῆς βιομηχανίας μας εἰς ἐξαγωγικὴν.

Ἡ Ἑλλὰς κατέχει εὐνοϊκὴν θέσιν μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως ἐντὸς τῆς λεκάνης τῆς Μεσογείου. Ἐπιβάλλεται, ἐπομένως, νὰ ἐκμεταλλευθῶμεν βιομηχανικῶς ὄχι μόνον τὰς πρῶτας ὕλας τῆς χώρας μας, μεταβάλλοντες αὐτὰς εἰς ἔτοιμα προϊόντα, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐξωθεν εἰσαγομένας τοιαύτας. Ἡ μεταβολὴ αὐτῆ τῆς Ἐθνικῆς Ἐργασίας διανοίγει εὐρυτάτους ὀρίζοντας διὰ τὴν δημιουργικὴν δύναμιν τῆς φυλῆς μας.

Ἐξορκίζω ὅλους τοὺς καλοπροαιρέτως ἐκθέτοντας γνώμας προερχομένης ἀπὸ τὸν ἀδικοιολόγητον πανικὸν ὡς πρὸς τὴν τύχην τῶν εὐπαθῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων μας καὶ κυρίως τοῦ καπνοῦ, νὰ ἀποβάλλουν τὸν πανικὸν τῶν αὐτῶν, καθόσον νομίζω ὅτι, ὅταν εἰμεθα κυρίαρχοι εἰς τὸν οἶκον μας, θὰ εὐρωμεν εὐκολώτερα ἀποτελεσματικὸν τρόπον ἀντιμετωπίσεως τῶν προβλημάτων, πού θὰ μᾶς παρουσιασθοῦν μετὰ τὴν ἔναρξιν λειτουργίας τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἢ τῆς ΕΖΕΣ. Φρονῶ, ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ἀκόμη αὐτὴν εἶναι παθητικὴ ἡ ἔνταξις μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν, διότι οὐδεὶς ἐσκέφθη τὸ 35% τῆς παραγωγῆς μας τὸ ὅποιον ἤδη ἀπορροφοῦν ἐξωευρωπαϊκὰ Κράτη, ὅτι μοιραίως μετὰ τὴν ἔνταξιν μας αἱ ἀγοραὶ αὐταὶ θὰ μᾶς λείψουν, ἐνῶ ἀντιθέτως ἢ μὴ προσχώρησις μας θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ διευρύνωμεν τὰς ἀγορὰς αὐτάς καὶ νὰ ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν πρωτοβουλίαν θεσπίσεως μέτρων, τὰ ὅποια νὰ συμπληρῶνουν τὴν οἰκονομίαν μας καὶ δὲν θὰ περιμένωμεν ἀπὸ τοὺς ἰσχυροὺς καὶ χορτάτους συνεταίρους μας νὰ μᾶς ἐλεοῦν κατὰ τὸ δοκοῦν, ἐφ' ὅσον αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν.

Ἡ δίψα τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς προόδου ἐν Ἑλλάδι ἦτο καὶ εἶναι μεγάλη. Πρὸς Θεοῦ λοιπὸν τί μᾶς πιέζει; εὐρισκόμεθα εἰς μίαν εὐχάριστον καμπὴν τῆς οἰκονομικῆς μας ἀναρρώσεως. Μεγάλοι Ἕλληνες κεφαλαιοῦχοι ἀπεφάσισαν νὰ μετᾶσχουν εἰς τὴν ἐκβιομηχάνισιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῶν πλουτοπαραγωγῶν μας πηγῶν, αἱ ὅποια εἰσέτι εἶναι ἀνεκμετάλλευτοι. Δεδοκιμασμένης δυναμικότητος ἐπιχειρηματία καὶ βιομηχάνοι, ὠθούμενοι ἀπὸ τὴν φιλοδοξίαν ἰδρύσεως καὶ ἐν Ἑλλάδι βιομηχανιῶν ἱκανῶν νὰ παραβληθοῦν μετὰ τῶν προηγμένων βιομηχανικῶν κρατῶν ἐξήντηλησαν καὶ τὰς τελευταίας πιστωτικὰς τῶν ἱκανότητος καὶ παρὰ τὰς δυσμενεστέρας συνθήκας κόστους παραγωγῆς ἐργάζονται μὲ πίστιν καὶ φανατισμὸν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς, τὴν ὁποίαν ἔταξαν εἰς τὸν ἑαυτὸν τους καὶ γνωρίζουν, ὅτι ἀπὸ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προσπάθειας τῶν αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἡ ὑποβοήθησις τῆς λύσεως τοῦ δημογραφικοῦ μας προβλήματος, τὸ ὅποιον εἶναι ὀξύτατον καὶ διευρύνεται κάθε τόσον ἀπὸ τὰ κύματα τῶν ἀναγκαστικῶς εἰσρεόντων εἰς Ἑλλάδα προσφύγων Ἑλλήνων τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ὅπως καὶ τώρα, ἀνέκαθεν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ ἐλευθέρου μας κράτους ὑπῆρχον μερικοὶ ἀσχολούμενοι εἰς τὰ οικονομολογικά, οἱ ὅποιοι ἢ ἐξεκίνουν ἀπὸ ἐσφαλμένας θεωρητικὰς ἀντιλήψεις ἢ διὰ δημοκοπικούς λόγους ἐξεστράτεον κατὰ τῶν βιομηχανιῶν μας, μὲ συνθήματα δυσφημιστικὰ καὶ συκοφαντικὰ καὶ ἐπηρέαζον κατ' αὐτῶν δυσμενῶς τὴν κοινὴν γνώμην καὶ τὰς ἐκάστοτε ἀδυνάτους κυβερνήσεις. Κατῶρθοναν οὕτω νὰ ἐπιτυγχάνουν νομοθετήματα ἀνακόπτοντα τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας, εἰς αὐτὰ δὲ ὀφείλεται κυρίως καὶ ἡ καθυστέρησις τῆς προόδου τῆς βιομηχανίας μας.

Ὁ ἐκβιασμὸς αὐτὸς, ἡ ἀπειλὴ καταρρεύσεως τῆς οἰκονομίας μας, ἡ ἀπειλὴ τῆς ὑποδουλώσεώς μας δι' εἰρηνικῶν μέσων ἀσφαλῶν καὶ ὑπολογισμένων μαθηματικῶς καὶ λογιστικῶς, θὰ πρέπει νὰ ἀφυπνίσῃ τοὺς κατευθύνοντας τὴν οἰκονομίαν τοῦ τόπου μας. Ἀποτείνομαι ἐξ ἄλλου καὶ πρὸς τοὺς φιλοτίμους ἀνωτάτους ὑπαλλήλους τῶν Οἰκονομικῶν μας Ὑπουργείων, τονίζων ὅτι πρέπει νὰ νομοθετηθοῦν τὰ ἐκ τῶν περιστάσεων ἐνδεικνυόμενα μέτρα, οὕτως ὥστε νὰ δυνηθῇ ἡ ἀνδρωθεῖσα ἤδη βιομηχανία μας νὰ ἐξέλθῃ τῆς μασιζώσεως αὐτὴν κρίσεως, νὰ συγχρονίσῃ καὶ νὰ ἐπαυξήσῃ τὰς ἐγκαταστάσεις της. Ἐξ ἄλλου, πρέπει νὰ ἐνθαρρυνθῇ ἡ τοποθέτησις κεφαλαίων εἰς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, οὕτως ὥστε νὰ δοθῇ ἡ εὐ-

καιρία εις τὸν Ἕλληνα βιομήχανον νὰ ἀναπτύξη τὴν ἀπαράμιλλον δραστηριότητα του πρὸς δημιουργίαν σταθερῶν βάσεων τοποθετήσεως με ἀξυανόμενον ρυθμὸν τῶν προϊόντων τῆς βιομηχανίας του εις τὰς ἀχαιεὶς ἀγορὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Εἶναι ἀξίωμα, ὅτι τὰ ἔργα τῆς μεγάλης βιομηχανίας συγκινοῦν τοὺς πληθυσμούς καὶ ἀναδεικνύουν καὶ ἐκπολιτίζουν τὰ Ἕθνη.

Ἀπὸ τὴν αἴθουσαν αὐτὴν πρέπει νὰ ὑπερισχύσῃ τὸ θάρρος, ἡ εὐψυχία καὶ ὁ δυναμισμός, οἱ δὲ πρὸς στιγμὴν ἐπιπρεασθέντες ἀπὸ τοὺς νομιζομένους οικονομικῶς ἰσχυροὺς καὶ πτοηθέντες ἐπιβάλλεται νὰ ἀνανήψουν καὶ νὰ ἀναλογισθοῦν ὅτι οἱ ἰσχυροὶ αὐτοὶ ἔχουν δυσκολώτερα ἡμῶν προβλήματα, ἅτινα προσπαθοῦν νὰ λύσουν εις βᾶρος τῶν ἀσθενεστέρων. Πρέπει νὰ μεταδώσωμεν τὸ θάρρος αὐτὸ καὶ τὴν εὐψυχίαν καὶ εις τὴν Κυβέρνησιν διὰ νὰ παύσῃ νὰ ἀσχολῆται μὲ τὸ θέμα, ἐὰν θὰ εἰσέλθῃ ἢ δὲν θὰ εἰσέλθῃ εις τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν ἢ τὴν ΕΖΕΣ, ἀλλὰ νὰ ἀσχοληθῇ μὲ τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα διὰ νὰ προχωρήσωμεν πρὸς μίαν πλήρη, ἀκμαίαν καὶ ὀλοκληρωτικὴν βιομηχανίαν.

Οὕτω δὲ ἡ Κυβέρνησις αὐτὴ θὰ συνδέσῃ τὸ ὄνομά της μὲ τὴν παγίωσιν τῆς μετατροπῆς τῶν βιομηχανιῶν μας εις ἐξαγωγικὰς, μὲ τὴν ἄνοδον τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ, μὲ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ δημογραφικοῦ μας προβλήματος καὶ οὐχὶ μὲ τὴν κατάρρευσιν, τὴν ἐξουθένωσιν, τὴν καταστροφὴν καὶ τὸν ἀφανισμόν τοῦ δυναμικοῦ μας.

Ὁμιλία κ. ΠΑΝ. ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Εὐχαριστῶ θερμῶς τὸ Προεδρεῖον καὶ Ἰμάς προσωπικῶς, διότι μοῦ δίδετε τὴν εὐκαιρίαν τῆς παρεμβάσεώς μου ταύτης, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως, ἐν τῷ πλαίσιῳ τῆς δημοσίας συζητήσεως ἐπὶ τῶν ἀπόψεων τῶν ἀναπτυχθεισῶν μὲ τὴν τὴν σαφῆνειαν καὶ πληρότητα ἀπὸ τοῦ φιλοξενου βήματος τούτου τοῦ Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ὑπὸ τῶν κ.κ. Εἰδικῶν Εἰσηγητῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος, τὸ ὅποιον ἐπὶ ἡμέρας ἤδη κατόπιν τῆς τόσο εὐτυχούς πρωτοβουλίας τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν συζητοῦμεν, διατυπώσω σκέψεις τινὰς ἐπὶ ἐνὸς

ἐτέρου θέματος, στενώτατα, φρονῶ, συνδεδεμένου πρὸς τὸ ὡς ἄνω θέμα, ἐπὶ τοῦ θέματος δηλονότι τῶν ἀπὸ ἀπόψεως δημοσιονομικῆς πολιτικῆς ληπτέων μέτρων διὰ τὴν οικονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας καὶ τὴν παρασκευὴν αὐτῆς διὰ τὴν, ἐν καιρῷ, προσχώρησιν ἡμῶν εις τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν.

Τὸ θέμα τοῦτο, λόγῳ τῆς σπουδαιότητός του, θὰ ἔδει νὰ εἶχεν ἀποτελέσει ἀντικείμενον ἐιδικῆς εἰσηγήσεως. Νῦν, εις τὸ πλαίσιον μιᾶς συντόμου παρεμβάσεως, δὲν εἶναι δυνατὸν εἰ μὴ ἀπλῶς νὰ θιγῇ εις τὰς γενικωτάτας αὐτοῦ γραμμὰς, τοῦθ' ὅπερ καὶ ἐπιχειρῶ ἐν πάσῃ δυνατῇ σπουδῇ.

Τόσον ὑμῶν, κύριε Πρόεδρε, εις τὴν ἐμπεριστατωμένην γενικὴν εἰσηγησίαν σας, ὅσον καὶ τῶν ἀξιοτίμων κ.κ. Λέοντος Μακκά, Βασιλείου Δαμαλά, Ἀντωνίου Μπερνάρη, ἀλλὰ καὶ τῶν λοιπῶν ἀξιοτίμων κ.κ. Εἰσηγητῶν,

εἰς τὰς λίαν διαφωτιστικὰς εἰδικὰς εἰσηγήσεις τῶν, κοινὸν ἦτο τὸ συμπέρασμα ὅτι, εἴτε ἀποφανθῶμεν ὑπὲρ τῆς ἀμέσου συμμετοχῆς ἡμῶν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα, εἴτε συνηγορήσωμεν ὑπὲρ τῆς ὑπὸ ὄρους καὶ μὲ τὸ εὐεργέτημα, οὕτως εἰπεῖν, τῆς ἀπογραφῆς καὶ μετὰ τινα χρόνον διασκέψεως εἰσόδου ἡμῶν εἰς τὴν Κοινότητα ταύτην εἴτε, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ἀπίθανον περίπτωσιν καθ' ἣν θὰ ταχθῶμεν ὑπὲρ τῆς μὴ συμμετοχῆς μας εἰς αὐτήν, ὅπως οὐδέποτε παρίσταται ἄμεσος ἀνάγκη ἐνὸς «τολμηροῦ» ἢ «ἐπαναστατικοῦ» - ὅπως ἐχαρακτηρίσθη - προγράμματος γενικωτέρας ἀναπροσαρμογῆς καὶ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας μας.

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Χώρας, Κύριοι, δὲν δύναται νὰ χρηματοδοτηθῇ εἰ μὴ:

1ον. Διὰ τῆς ἐγχωρίου ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως, ἐφ' ὅσον αὕτη καταστῆ πρὸς τοῦτο ἐπαρκῆς καὶ ἐφ' ὅσον πρὸ παντὸς πεισθῇ ὅπως στραφῇ πρὸς μακροπροθέσμους παραγωγικὰς ἐπενδύσεις.

2ον. Διὰ τοῦ ξένου κεφαλαίου, παρεχομένου εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις ὑπὸ τὴν μορφήν μακροπροθέσμων καὶ διὰ χαμηλοῦ ἐπιτοκίου βαρυνόμενων δανείων.

3ον. Διὰ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ, τροφοδοτούμενου διὰ πόρων ἐκ τῆς φορολογίας, ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν δημοσίων κτημάτων καὶ τῶν κρατικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκ τοῦ δημοσίου ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ δανεισμοῦ καὶ ἐκ τῆς ξένης οἰκονομικῆς βοηθείας.

4ον. Διὰ τῆς ἐκδόσεως νέων μέσων πληρωμῆς. Εἶναι γνωστὴ καὶ παρ' ἡμῖν ἡ ἀποψὲς τοῦ «παραγωγικοῦ χαρτονομίσματος» ἢ τοῦ «διευθυνομένου πληθωρισμοῦ».

Περὶ τῶν δημοσιονομικῶν μέτρων τῶν ληπτέων διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χρηματοδοτήσεως ἐνὸς προγράμματος δημοσίων ἐπενδύσεων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς συμβολῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τοῦ ξένου κεφαλαίου, ὡς καὶ διὰ τὴν προπαρασκευὴν εἰσόδου τῆς Χώρας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα θὰ σᾶς ἀπασχολήσω ἐν πάσῃ δυνατῇ συντομίᾳ ἐνταῦθα.

Α. Δημοσιονομικὰ μέτρα διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ χρηματοδοτήσεως ἐνὸς προγράμματος δημοσίων ἐπενδύσεων.

Ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει, ἐὰν ἐπιθυμῇ ταχεῖαν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν, νὰ ἐξακολουθήσῃ πεισιμόνως ἐπιδιώκουσα τὴν ἀντλησιν πόρων διὰ τὰς δημοσίας αὐτῆς ἐπενδύσεις, τόσον ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῆς πηγῶν (ἦτοι ἐκ τοῦ τακτικοῦ αὐτῆς προϋπολογισμοῦ καὶ ἐκ δημοσίου ἐσωτερικοῦ δανεισμοῦ, ὡσάκις οὗτος καθίσταται ἐφικτός), ὅσον καὶ ἐκ πηγῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ (ἦτοι ἐκ τῆς οἰκονομικῆς βοηθείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ δημοσίου δανεισμοῦ, ὡσάκις καὶ οὗτος καθίσταται ἐφικτός).

Καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ, ἐν πρώτοις, τὴν ἐξασφάλισιν πόρων εἰς τὸν κρατικὸν προϋπολογισμὸν ἐπενδύσεων τῆς Χώρας, ἐκ τῆς φορολογίας ἐν γένει, φρονοῦμεν ὅτι δέον νὰ γίνῃ ὅσον ἔνεστι σύμμετρος προσφυγῇ, τόσον εἰς εἰς τὴν ἄμεσον, ὅσον καὶ εἰς τὴν ἔμμεσον φορολογίαν.

Ἡ προσφυγῇ εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν, διὰ τοὺς σκοποὺς τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ἔχει τὸ πλεονέκτημα, ὅτι ἐμφανίζεται συνεπαγομένη ἐπιβάρυνσιν τῶν φοροδοτικῶς ἱκανωτέρων φορολογουμένων, συνδυαζομένη δὲ τυχὸν καὶ μὲ ἐλαφρὰν φορολογίαν τοῦ ἀργοῦντος κεφαλαίου καὶ

τῆς ἀνεκμεταλλεύτου περιουσίας συντελεῖ εἰς τὴν παραγωγικὴν κινητοποίησην ἀνεργῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων.

Δέον ὅμως ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν καὶ δὴ εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος ἐν Ἑλλάδι, ἐνθα τὰ περιθώρια ἀναπτύξεως τοῦ ἐθνικοῦ πλοῦτου εἶναι στενὰ, νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ ὠρισμένα ὄρια, πέραν τῶν ὁποίων αὐτὴ ἀποθαρρύνει τὴν διάθεσιν πρὸς ἀποταμίευσιν καὶ ἐπένδυσιν, περιορίζει τὴν ἐν γένει ἐπιχειρηματικὴν δρασίαν καὶ ἐνισχύει τὴν τάσιν πρὸς φοροδιαφυγὴν, μὲ τελικὸν ἀποτέλεσμα τὴν μείωσιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς καὶ τὴν καθυστέρησιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας.

Εἰδικώτερον καὶ σχετικῶς μὲ τὴν παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ Νομοθετικοῦ Διατάγματος 3323)1955 εἰσαχθεῖσαν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος (ἐνιαίου φόρου), φρονοῦμεν, ὅτι δέον τὸ συντομώτερον νὰ ληφθῶσι, συμπληρωματικῶς πρὸς τὰ ἤδη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐξαγγελθέντα, καὶ τὰ κάτωθι κυρίως μέτρα:

α) Νὰ διαρρυθμισθῇ περαιτέρω ἡ φορολογικὴ κλίμαξ, ὥστε ἡ συνολικὴ ἐξ αὐτῆς ἐπιβάρυνσις νὰ εἶναι ἀνεκτὴ, ἰδίως εἰς τὰ μέσα καὶ ἀνωτέρα εἰσοδηματικά κλιμάκια.

β) Νὰ καταργηθῇ σὺν τῷ χρόνῳ τὸ σύστημα τῆς προκαταβολῆς τοῦ φόρου, ὡς ἀντιοικονομικὸν κατάλοιπον περιόδων ἀκαθέκτου πληθωρισμοῦ.

γ) Νὰ καθιερωθῇ τὸ ἀφορολόγητον τῶν μὴ διανεμομένων κερδῶν τῶν ὑπὸ μορφήν ἀνωνύμων ἑταιριῶν βιομηχανικῶν ἰδίᾳ, ἀλλὰ καὶ μεταλλευτικῶν, βιοτεχνικῶν καὶ ἐμπορικῶν ἀκόμη ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἀποδεδειγμένως τὰ κέρδη ταῦτα διατίθενται διὰ τὸν συγχρονισμόν καὶ τὴν συμπλήρωσιν ἢ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ παραγωγικοῦ αὐτῶν ἐξοπλισμοῦ. Ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους δέον νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ εἰς τὰς ὑπὸ ἄλλην μορφήν λειτουργούσας ὡς εἴρηται ἐπιχειρήσεις τὸ δικαίωμα ὅπως ἐπὶ μίαν πενταετίαν, δυναμένην ν' ἀνανεωθῇ, ἐκπίπτωσιν ἐκ τῶν εἰς φόρον εἰσοδήματος ὑποκειμένων καθαρῶν αὐτῶν κερδῶν ποσοστὸν τι καθοριζόμενον ἐν τῷ νόμῳ καὶ κρινόμενον ἐπαρκές διὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτοχρηματοδότησιν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων.

δ) Νὰ ἐνισχυθῇ ἡ τάσις ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων πρὸς συνεργασίαν, εἴτε διὰ τῆς συμπήξεως ἑταιριῶν, εἴτε διὰ τῆς πλήρους καθέτου ἢ ὀριζοντίου συγκεντρώσεως αὐτῶν εἰς μείζονας οἰκονομικὰς μονάδας.

ε) Νὰ νομοθετηθοῦν ἐπαρκεῖς εὐκολίαι διὰ τὴν εἰς δόσεις ἐξόφλησιν τῶν φόρων τοῦ Δημοσίου.

Ἡ προσφυγὴ, ἐξ ἄλλου, εἰς τὴν ἔμμεσον φορολογίαν διὰ τὴν χρηματοδότησιν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐνὸς προγράμματος δημοσίων ἐπενδύσεων ἔχει, παρὰ τὴν κατ' ἀρχὴν ἀντενδεικνυομένην ἐπιβάρυνσιν τῶν λαϊκῶν τάξεων ἢν συνεπάγεται, τὸ πλεονέκτημα ὅτι εἶναι λίαν ἀποδοτικὴ, ἰδίως εἰς περίοδον ἀνιούσης φάσεως τοῦ οἰκονομικοῦ κύκλου, ὡς εἶναι ἡ περίοδος ὀγκωδῶν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων, καὶ συντελεῖ εἰς τὴν περιστολὴν τῶν μὴ παραγωγικῶν καὶ τῶν καταναλωτικῶν, ἰδίᾳ πολυτελῶν δαπανῶν, διευρύνουσα οὕτω τὰ περιθώρια τῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τῆς δημιουργίας ἐθνικοῦ κεφαλαίου.

Ἡ προσφυγὴ, οὐχ ἤττον, εἰς τοὺς ἐμμέσους φόρους δέον νὰ γίνεταί μετὰ πάσης προσοχῆς, διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωνται αἱ τιμαὶ πωλήσεως τῶν παραγομένων παρ' ἡμῖν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, τοῦθ' ὅπερ μειώνει τὴν ἰκανότητα συναγωνισμοῦ αὐτῶν εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν.

Ἐν προκειμένῳ ρητέον ἰδίως, ὅτι αἰσθητὴ κατέστη πρὸ πολλοῦ παρ' ἡμῖν, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, ἡ ριζικὴ μεταρρύθμισις τοῦ παρ' ἡμῖν φόρου κύκλου ἐργασιῶν, ἐπιπίπτουτος, πολλακίς πολλαπλῶς, ἐπὶ τῶν τι-

μῶν πωλήσεως τῶν δι' αὐτοῦ πληττομένων ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν. Μία τοιαύτη μεταρρυθμισὶς τοῦ φόρου κύκλου ἐργασιῶν καὶ ἄλλων τινῶν φόρων τοῦ συστήματος ἐμμέσου φορολογίας θὰ ἐπέδρα λίαν εὐνοϊκῶς καὶ ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς παραγωγικότητος τῆς ἐπιχειρηματικῆς δράσεως παρ' ἡμῖν.

Ἐπίγουσα ἀνάγκη παρίσταται ἐπίσης διὰ τὴν μελέτην τοῦ κεφαλαϊῶδους σημασίας, διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας, θέματος τῆς ὑπὲρ τρίτων φορολογίας, τῶν παρακρατικῶν ὑπὲρ εἰδικῶν ταμείων καὶ ὀργανισμῶν δηλονότι ἐπιβαρύνσεων (parafiscalité), αἵτινες τόσον καταθλιπτικῶς ἐπιπίπτουν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐσωτερικῶν τιμῶν. Ἐν προκειμένῳ ἐπιβάλλεται ἡ λήψις δραστικῶν, ἵνα μὴ εἴπω ἐπαναστατικῶν μέτρων, περιστολῆς τῶν ἐπιβαρύνσεων τούτων εἰς λογικὸν ἐπίπεδον.

Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται:

1ον. Ἐπανεξέτασις τῆς ὠφελιμότητος καὶ σκοπιμότητος τῆς ὑπάρξεως ἐνὸς ἐκάστου τῶν εἰδικῶν τούτων ὀργανισμῶν καὶ ταμείων, καταργουμένων ἐκείνων ἐξ αὐτῶν, οἵτινες ἐπιδιώκουν σκοποὺς δευτερευούσης σημασίας ἀπὸ κοινωνικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἢ σκοποὺς δυναμένους νὰ ἐπιδιωχθῶν διὰ τοῦ κρατικῶν προϋπολογισμοῦ.

2ον Συγχώνευσις, ὅπου αὕτη καθίσταται δυνατὴ, τῶν ὁμοειδῶν σκοποῦς ἐπιδιωκόντων ὀργανισμῶν, ταμείων κλπ.

3ον. Κατάργησις τῶν πόρων τῶν ἐκ τῶν ὀργανισμῶν, ταμείων κλπ. τούτων διατηρητέων, τῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὲρ αὐτῶν εἰς βᾶρος τῶν συναλλαγῶν, ἐξαιρέσει τῆς περιπτώσεως τῶν κοινωφελῶν σκοποῦς ἐπιδιωκόντων ὀργανισμῶν.

4ον. Αὐστηρὸς ἔλεγχος τῶν προϋπολογισμῶν καὶ ἀπολογισμῶν τῶν ὡς διατηρητέων κριθέντων ὀργανισμῶν, ταμείων κλπ. παρ' ἀρμοδίας ἀρχῆς, ἵνα ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀμεμπτος διαχείρισις τῶν πόρων αὐτῶν.

Διὰ τὴν φορολογίαν ἐν γένει, ρητέον ἐπίσης ὅτι ἐπιβάλλεται ριζικὴ ἀναθεώρησις τοῦ παρ' ἡμῖν συστήματος φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν καὶ ἐξαιρέσεων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως διατηρηθῶσι μόνον ἐκεῖνα αἵτινες ἐπιβάλλονται ἐκ λόγων ἐξυπηρετήσεως τοῦ γενικοῦ συμφέροντος ἢ ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας.

Ὅμοιως δέον, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, νὰ μελετηθῇ ἐπείγοντως πρόγραμμα πλήρους ἀξιοποιήσεως καὶ ἐπὶ τῇ βᾶσει οἰκονομικῶν κριτηρίων ἐκμεταλλεύσεως, ἄλλως ἀμέσου ἐκποιήσεως τῆς μὴ ἀξιοποιησίου περιουσίας τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν κρατικῶν ἐπιχειρήσεων. Φρονοῦμεν ὅτι ὁ τομεὺς οὗτος τῆς δημοσιονομικῆς δράσεως παρέχει ἱκανὰ περιθώρια ἀντλήσεως πόρων διὰ τὸν προϋπολογισμὸν δημοσίων ἐπενδύσεων.

Αἱ δυνατότητες, ἐξ ἄλλου, ἀντλήσεως πόρων διὰ τὸν προϋπολογισμὸν δημοσίων ἐπενδύσεων ἐκ δημοσίου ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ δανεισμοῦ ἐμφανίζονται λίαν πενιχραί, λόγῳ τῆς στενότητος καὶ τῆς δυσπιστίας τῆς ἐγχωρίου ἀποταμιεύσεως, προκειμένου περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ δημοσίου δανεισμοῦ, λόγῳ τῆς μὴ εἰσέτι ἀποκαταστάσεως τῆς πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν δημοσίας πίστεως τοῦ Κράτους, προκειμένου περὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ δημοσίου δανεισμοῦ.

Πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς δημοσίας πίστεως ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς χώρας, δέον ἀπαραιτήτως νὰ ληφθῶσι συντόμως ἀποφάσεις διὰ μίαν λογικὴν ἐξυπηρετήσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ δημοσίου χρέους. Ἡ βελτίωσις τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν τῆς χώρας δὲν δικαιολογεῖ πλέον παρέλκυσιν ἐπιλύσεως τοῦ βασικοῦ τούτου διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας προβλήματος.

Καθ' ὅσον, τέλος, ἀφορᾷ τὴν οἰκονομικὴν βοήθειαν, τὴν παρεχομένην ἐκ μέρους τῶν μεθ' ἡμῶν συνεργαζομένων ξένων χωρῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ρητέον ὅτι δέον νὰ ἐπιδιωχθῆ ὅπως αὐτὴ συνεχισθῆ παρεχομένη καὶ διατιθεμένη ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς Χώρας καὶ οὐχὶ διὰ τὴν κάλυψιν τρεχουσῶν ἀναγκῶν τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Πρὸς τοῦτο, ἀπαραίτητον εἶναι ἀπὸ τῆς πλευρᾶς μας ὅπως συνταχθῆ καὶ ἐφαρμοσθῆ ἓνα πολυετὲς πρόγραμμα δραστηκῆς συμπίεσεως καὶ περιορισμοῦ τῶν μὴ παραγωγικῶν καὶ καταναλωτικῶν ἐν γένει δαπανῶν τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ.

Β' Δημοσιονομικὰ μέτρα διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς συμβολῆς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως καὶ τοῦ ξένου κεφαλαίου.

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν παρ' ἡμῖν τῆς ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως καὶ ἐπενδύσεως δέον, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, νὰ ληφθοῦν τὰ κάτωθι μέτρα:

α) Πλήρης ἢ μερικὴ φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ ἢ μειωμένη φορολογία τῶν εἰσοδημάτων ἐξ ἐπενδύσεων εἰς κατηγορίας τινὰς κινητῶν ἢ ἀκινήτων.

β) Πλήρης ἢ μερικὴ φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ ἢ μειωμένη φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις τῶν ἀγαθῶν εἰς ἃ ἐγένετο ἢ ἐπένδυσις, διὰ φόρων ἐπὶ τῆς παρουσίας ἢ τοῦ κεφαλαίου, φόρων καὶ τελῶν κληρονομίας, φόρων μεταβιβάσεως ἀκινήτων κλπ.

γ) Πλήρης ἢ μερικὴ φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ ἢ μειωμένη φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις τῶν ἀγαθῶν ἐπενδύσεως δι' ἐμμέσων φόρων, ἤτοι εἰσαγωγικῶν δασμῶν, φόρου κύκλου ἐργασιῶν, τελῶν χαρτοσήμου, τελῶν καὶ δικαιωμάτων ἐπὶ τῶν συναλλαγῶν ἐν γένει.

δ) Πλήρης ἢ μερικὴ φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ ἢ μειωμένη φορολογικὴ ἐπιβάρυνσις, τόσον τῶν εἰσοδημάτων ἐξ ἐπενδύσεων, ὅσον καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν κεφαλαίου καὶ τῶν ἀγαθῶν ἐπενδύσεως ἐν γένει διὰ φόρων, τελῶν καὶ δικαιωμάτων ὑπὲρ τῶν αὐτοδιοικουμένων Ὄργανισμῶν καὶ διὰ τῶν ὑπὲρ τρίτων κοινωρικῶν ἐν γένει ἐπιβαρύνσεων, εἴτε αὐτοτελῶς βεβαιουμένων ἢ εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτῶν, εἴτε συμβεβαιουμένων καὶ συνεισπραττομένων μετὰ τῶν φόρων, τελῶν καὶ δικαιωμάτων τοῦ Δημοσίου.

ε) Οἰκονομικῶς ὀρθὴ καὶ συμφέρουσα διαρρύθμισις τοῦ συστήματος ἀποσβέσεων τῶν ἀγαθῶν ἐπενδύσεως (κινητῶν καὶ ἀκινήτων).

στ) Οἰκονομικῶς ὀρθὴ καὶ συμφέρουσα διαρρύθμισις τοῦ συστήματος σχηματισμοῦ ἀποθεματικοῦ δι' ὑποτίμησιν τῶν ἀγαθῶν ἐπενδύσεως καὶ τοῦ συστήματος μεταφορᾶς τῶν ζημιῶν δεδομένης διαχειριστικῆς περιόδου εἰς τὰς ἐπομένους χρήσεις, μέχρι πλήρους αὐτῶν συμψηφισμοῦ.

ζ) Οἰκονομικῶς καὶ δημοσιονομικῶς ὀρθὴ διαρρύθμισις τοῦ συστήματος φορολογίας τῶν μὴ διανεμομένων ὑπὸ τῶν ἀνωτύμων ἑταιριῶν κατὰ τινὰ διαχειριστικὴν περίοδον κερδῶν.

η) Διὰ θετικῶν διατάξεων ἐσωτερικοῦ φορολογικοῦ δικαίου πρόληψις τῆς ἐσωτερικῆς πολλαπλῆς φορολογίας τῶν αὐτῶν εἰσοδημάτων ἢ τῆς αὐτῆς παρουσίας κατὰ τι φορολογικὸν ἔτος. Ἡ διπλῆ φορολογία τῶν ἑταιρικῶν κερδῶν, φέρ' εἰπεῖν, εἰς χεῖρας τῆς ἑταιρίας καὶ εἰς χεῖρας τῶν μετῶν προδιαθέτει κατ' ἐξοχὴν δυσμενῶς τὸν ἰδιώτην κεφαλαίουχον.

θ) Διαρρύθμισις τοῦ συστήματος βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων κατὰ τρόπον μὴ παρακωλύοντα τὴν παραγωγικὴν δραστηριότητα τοῦ φορολογουμένου.

1) Ἀποφασιστική ἐπιστροφή εἰς τὸν τύπον τῆς ἀνωλύμου μετοχῆς, ἀντὶ τῆς ὀνομαστικῆς τοιαύτης.

ια) Προσεκτική προσαρμογὴ τοῦ φορολογικοῦ συστήματος πρὸς τὰς διακυμάνσεις τῆς οἰκονομίας. Ἀποφυγὴ, οὐχ ἦπτον, τῶν συχνῶν μεταβολῶν εἰς τὴν φορολογικὴν νομοθεσίαν, αἵτινες παρεμποδίζουν τὴν ἀσφαλῆ πρόβλεψιν περὶ τῆς ἀποδοτικότητος μελετωμένης ἐπενδύσεως.

ιβ) Καταπολέμησις τῆς φοροδιαφυγῆς, ἥτις συνεπάγεται τὴν ἀνάπτυσιν τοῦ ἀθεμίτου συναγωνισμοῦ μεταξὺ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ

ιγ) Ἀποφυγὴ ἐπιβολῆς ἀναδρομικῶν φορολογιῶν.

Διὰ τὴν προσέλκυσιν, ἐξ ἄλλου, εἰς Ἑλλάδα ξένων κεφαλαίων, πέραν τῶν ὄρων ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας, ὡς καὶ πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς σταθερότητος, οἵτινες εἶναι πρωταρχικῆς ἐν προκειμένῳ σημασίας, ἐπιβάλλεται ὅπως ἡ Χώρα μας λάβῃ ἐπικουρικῶς τὰ ἐξῆς δημοσιονομικῆς φύσεως μέτρα:

α) Νὰ ἐξαλείψῃ πᾶσαν φορολογικὴν διάταξιν, ἐπιβαρύνουσαν τὰ ἀλλοδαπὰ φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα ἢ κεφάλαια βαρύτερον τῶν ἡμεδαπῶν τοιούτων (*primosition discriminatoire*).

β) Νὰ διατηρήσῃ τὰ φορολογικὰ ποσοστὰ φορολογίας τοῦ κτωμένου ἢ καταναλισκομένου ἢ μεταβιβαζομένου ἐντὸς τῆς Χώρας εἰσοδήματος καὶ τῆς περιουσίας εἰς γενικῶς ὡς ἀνεκτὰ κρινόμενα ὅρια.

γ) Νὰ ἐξετάσῃ τὴν σκοπιμότητα τῆς παρασχῆς, ὑπὸ ὠρισμένους ὅρους καὶ προϋποθέσεις, εἰδικῆς εὐνοϊκῆς φορολογικῆς μεταχειρίσεως τῶν ἐκ τῶν εἰσαγομένων κεφαλαίων συνιστωμένων ἐν γένει ἢ ὠρισμένων μόνον κατηγοριῶν νέων ἐπιχειρήσεων, καὶ δὴ ἐπ' ἀόριστον ἢ ἐπὶ ὠρισμένον μόνον χρόνον ὡς καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν συνιστωμένων ἐκ τῆς ἐπανεπενδύσεως τῶν κερδῶν ἤδη ἐπενδεδυμένων ἐν τῇ Χώρα κεφαλαίων. Ἡ προνομιακὴ αὕτη μεταχειρίσις τῶν δι' ἐξωθεν εἰσαγομένων κεφαλαίων συνιστωμένων ἐπιχειρήσεων δεόν νὰ γίνεται μετὰ πάσης προσοχῆς, ἵνα μὴ θυσιάζονται ἀβασανίστως εἰς τὴν ἀνάγκην προσελκύσεως ξένων κεφαλαίων διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυσιν τῆς Χώρας αἱ βασικαὶ ἀρχαὶ τῆς φορολογικῆς δικαιοσύνης, ἥτοι ἡ ἀρχὴ τῆς γενικότητος καὶ τῆς ἰσότητος τοῦ φόρου.

δ) Νὰ προέλθῃ εἰς τὴν λήψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων διὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς πολλαπλῆς διεθνούς φορολογίας (*multiple imposition internationale*) καὶ τῆς φορολογικῆς διαφυγῆς (*évasion fiscale*), αἵτινες θεωροῦνται, ὡσάκις χαρακτηρίζονται καὶ ὑπὸ ὑψηλῶν φορολογικῶν συντελεστῶν, γενικῶς ὡς ἐν ἐκ τῶν σοβαρῶν ἐμποδίων διὰ τὰς διεθνεῖς ἐπενδύσεις κεφαλαίων. Τὰ μέτρα ταῦτα δύνανται νὰ συνίστανται εἴτε εἰς μονομερεῖς νομοθετικὰς διατάξεις εἴτε εἰς διεθνεῖς συμβάσεις.

ε) Νὰ καταβάλλῃ προσπάθειαν μετ' ἄλλων ἐνδιαφερομένων χωρῶν διὰ τὴν κοινὴν ἀποδοχὴν ἐνιαίων βασικῶν ἀρχῶν, αἵτινες δεόν νὰ διέπουν τὰ φορολογικὰ αὐτῶν συστήματα, οὐσιαστικὰ καὶ δικονομικά.

Πάντα τὰ ὡς ἄνω μέτρα δημιουργοῦν εὐνοϊκὸν κλίμα διὰ τὰς διεθνεῖς ἐπενδύσεις καὶ τὴν ἐλευθέραν διεθνῆ κίνησιν τῶν διαθεσίμων κεφαλαίων.

Γ. Δημοσιονομικὰ μέτρα ληπτέα ἐπὶ τῇ προόψει εἰσόδου τῆς Χώρας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα.

Ἐπὶ τῇ προόψει εἰσόδου τῆς Χώρας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα δεόν, τέλος, νὰ μελετηθῶσιν ἀπὸ τοῦδε πάντα ἐκεῖνα τὰ μέτρα ἅτινα θὰ καταστῇ ἀναγκαῖον νὰ λάβωμεν ἐπὶ τοῦ δημοσιονομικοῦ πεδίου, εἴτε διότι θὰ μᾶς ἐπιβληθοῦν ὑπὸ τῶν συνεταιρίων μας εἰς τὴν Κοινότητα,

είτε διότι θα αποδειχθούν απαραίτητα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς νέας οἰκονομικῆς πραγματικότητος.

Ἐνδεικτικαί τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας θὰ ὑποχρεωθῶμεν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα νὰ ἀναλάβωμεν ἐπὶ τοῦ δημοσιονομικοῦ πεδίου, εἶναι αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 95 ἕως καὶ 99 τοῦ Σχεδίου Συνθήκης, τῆς συνιστώσης τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα. Οὕτω, βάσει τῶν διατάξεων τούτων, ἕκαστον Κράτος μέλος τῆς Κοινοτήτος ἀναλαμβάνει κυρίως τὴν ὑποχρέωσιν:

1ον. Ὅπως μὴ πλήττη ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὰ προϊόντα τῶν λοιπῶν κρατῶν μελῶν, δι' ἐσωτερικῶν φόρων ἀισασθήποτε φύσεως ὑψηλοτέρων ἐκείνων, οἵτινες πλήττουν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως τὰ ὁμοειδῆ ἐθνικὰ προϊόντα.

2ον. Ὅπως μὴ πλήττη τὰ προϊόντα τῶν λοιπῶν κρατῶν-μελῶν δι' ἐσωτερικῶν φόρων φύσεως τοιαύτης ὥστε νὰ προστατεύωνται ἐμμέσως προϊόντα ἑτέρας παραγωγῆς.

3ον. Ὅπως μὴ εὐνοῖα τὰ πρὸς τὸ ἔδαφος ἐνὸς τῶν κρατῶν-μελῶν ἐξαγόμενα προϊόντα, δι' ἐπιστροφῆς ποσοῦ ἐσωτερικῶν φόρων μείζονος ἐκείνου δι' οὗ ταῦτα εἶχον ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐπιβαρυνθῆ.

4ον. Ὅπως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς φόρους καταναλώσεως καὶ λοιποὺς ἐμμέσους φόρους, πλὴν τοῦ φοροῦ κύκλου ἐργασιῶν, μὴ θεσπίζη ἀπαλλαγὰς καὶ μὴ ἐνεργῆ ἐπιστροφὰς φόρων κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν προϊόντων πρὸς τὰ λοιπὰ κράτη - μέλη καὶ μὴ ἐπιβάλλη συμψηφιστικούς φόρους κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν προϊόντων ἐκ τῶν κρατῶν-μελῶν, εἰμὴ καθ' ὅσον τὰ ὡς ἄνω φορολογικὰ μέτρα θὰ ἔχουν προηγουμένως ἐγκριθῆ παρὰ τοῦ Συμβουλίου τῆς Κοινοτήτος.

5ον. Ὅπως συμμορφοῦται γενικῶς πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς ὑπὸ τῆς Συνθήκης προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐναρμόνισιν, ἐν τῷ συμφέροντι τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, τῶν νομοθεσιῶν τῶν διαφόρων κρατῶν - μελῶν ἐπὶ τῶν φόρων κύκλου ἐργασιῶν, φόρων, καταναλώσεως καὶ λοιπῶν ἐμμέσων φόρων.

Ἐπὶ τοὺς ὅρους καὶ ἐν ὄψει τῆς νέας οἰκονομικῆς πραγματικότητος δέον, κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν, νὰ μελετηθῆ ἀπὸ τοῦδε:

1ον. Ἐν ἐπὶ νέων βάσεων σύστημα ἐμμέσου φορολογίας.

2ον. Ἐν προσημοσμένον εἰς τὰς νέας οἰκονομικὰς συνθήκας σύστημα ἀμέσου φορολογίας.

Ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν ὡς ἄνω διαρρυθμίσεων τῆς ἐμμέσου καὶ ἀμέσου φορολογίας μας θὰ ἀντιμετωπίσωμεν καὶ τὸ ἐιδικώτερον θέμα τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ ἐκ τῆς μειώσεως τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ὑποχρεωθῶμεν, ἀπολεσθησομένου διὰ τὸν κρατικὸν προϋπολογισμὸν ἐσόδου. Σημειωτέον ὅτι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς τρεχούσης χρήσεως ἐπὶ συνόλου ἐσόδων ἐξ ἐγχωρίων πηγῶν 11.025 ἑκατ. δραχμῶν καὶ ἐπὶ ἐσόδων ἐκ τῆς ἐμμέσου φορολογίας 7.753 ἑκατομμ. δραχμῶν τὰ ἔσοδα ἐκ τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ λοιπῶν μετ' αὐτῶν συνεισπρατομένων φόρων ἀνέρχονται εἰς δραχμάς 2.661 ἑκατ. δραχμῶν. Ἐν καὶ ὑποθὰ στερειύση ἐξ ὀλοκλήρου, δέον, οὐχ ἦττον, ἀπὸ τοῦδε νὰ μελετηθῆ ὁ τρόπος ἐξευρέσεως πόρων ἐξ ἄλλης πηγῆς.

Ὁφείλομεν τέλος νὰ τονίσωμεν ὅτι προϋπὸθεσις τῆς δυνατότητος λήψεως τῶν ἀνωτέρω ὑποδεικνυομένων ἀπὸ ἀπόψεως δημοσιονομικῆς πολιτικῆς διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας καὶ τὴν προπαρασκευὴν ἐισόδου αὐτῆς εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. μέτρων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄλλα μέτρα, ὧν ἡ λήψις ἐπιβάλλεται ἀπὸ ἀπόψεως γενικωτέρας οἰκονομικῆς πολιτικῆς,

είναι ή ταχεία μελέτη και έφαρμογή ενός ριζοσπαστικού προγράμματος άναμορφώσεως του όλου συστήματος διοικήσεως τής Χώρας και έκ βάθρων άναδιοργανώσεως τών 'Υπηρεσιών του Κράτους και τών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου τών άσκούντων δημοσίαν διοίκησιν. Δέν είναι λογικόν νά όμιλώμεν περί τής ανάγκης καταστρώσεως και εκτελέσεως οίασδήποτε πολιτικής έν ώρα καθ' ήν στερούμεθα έν πολλοίς τών καταλλήλων όργάνων διά τήν έφαρμογήν τής πολιτικής ταύτης.

Έν τώ πλαισίω τών σκέψεων τούτων, ή ανάγκη έφαρμογής παρ' ήμίν τής άπό όλας τās μεταπολεμικός Κυβερνήσεις εξαγγελιομένης, αλλά μη είστέτι είλικρινώς επιδιωχθείσης άποκεντρώσεως τής διοικήσεως, έμφανίζεται είπερ ποτέ και άλλοτε έπέιγουσα. Δέν άπαραιτήτως ν' άποφασισθή και νά συντελεσθή και παρ' ήμίν τό συντομώτερον ή μεταβίβασις τής ένεργου διοικήσεως εις τήν Περιφέρειαν και ό περιορισμός του Κέντρου εις καθαρώς έπιτελικόν έργον, άναδιοργανουμένων έν συνεχεία τών τε κεντρικών και τών περιφερειακών υπηρεσιών του Κράτους.

Τήν ανάγκην άναδιοργανώσεως τής διοικήσεως, ως άπαραίτητον προϋπόθεσιν διά τήν έπιτυχίαν παντός προγράμματος οικονομικής άναπτύξεως τής χώρας, ήδη άπό του 1952, έν τή μνημειώδει επί του οικονομικού προβλήματος τής Έλλάδος εκθέσει του, είχεν επιμόνως συστήσει ό άείμνηστος καθηγητής Κυριάκος Βαρβαρέσος.

Καθ' όσον άφορā τās επί του οικονομικού πεδίου άρμοδιότητας του Κράτους και έν τώ πλαισίω τής διοικητικής άναδιοργανώσεως επιβάλλεται όπως άντιμετωπισθῆ, τέλος, ή άπό πολλού αισθητή γενομένη ανάγκη τής συστάσεως ενός κεντρικού όργανισμού, άρμοδιου διά τήν άνάλυσιν τής οικονομίας τής χώρας, διά τήν κατάστρωσιν προγραμμάτων οικονομικής άναπτύξεως, διά τήν παροχήν συμβουλών επί τών ληπτέων μέτρων έφαρμογής τών ειρημένων προγραμμάτων και τήν σύνταξιν περιοδικών εκθέσεων επί τής πορείας έφαρμογής τούτων.

Υπό τούς όρους τούτους και έν όψει τής φιλοπονίας και ίκανότητος τών παραγωγικών τάξεων τής χώρας, δυνάμεθα νά είμεθα αισιόδοξοι διά τόν οικονομικόν μέλλον του Τόπου.

Όμιλία κ. ΣΤΕΡΓ. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΥ

Θεωρούμεν πρωτίστως ύποχρέωσιν μας νά συγχαρώμεν τόν κ. Πρόεδρον, τό Διοικ. Συμβούλιον και τήν Διεύθυνσιν τής Άνωτ. Σχολής Βιομηχανικών Σπουδών, διά τήν πρωτοβουλίαν ήν έσχον όργανώσεως του δεκαήμερου συζήτησεων επί του έθνικού θέματος τής συμμετοχής ή μη τής χώρας μας εις τήν κίνησιν διά μίαν εύρύτεραν εύρωπαϊκήν οικονομικήν κοινότητα. Δεδομένου όμως ότι παρά τών διαφόρων άξιότιμων κ.κ. είσηγητών και όμιλητών εξητάσθησαν έν πλάτει όλα τά εκ του σοβρωτάτου τούτου θέματος προκύπτοντα συναφή δι' όλους τούς κυρίους κλάδους τής έθνικής μας οικονομίας προβλήματα, ήμεις θά περιορισθώμεν εις τήν εξέτασιν και έρευναν τούτου άπό πλευρās κλωστούφαντουργικής και μόνον.

Η Πανελλήνιος Ένωσις Βιομηχάνων Κλωστούφαντουργών, εκπροσωπούσα τόν μεγαλύτερον βιομηχανικόν κλάδον τής χώρας και δη τόν άπό πάσης άπόψεως σπουδαιότερον τομέα αύτης, τόν βαμβακουργικόν, έτάχθη

κατ' αρχήν κατά τῆς ἐντάξεώς μας εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ζώνην ἐλευθέρων συναλλαγῶν, πιθανολογοῦσα ὅμως καὶ τὸ ἀντίθετον, διὰ τὴν περίπτωσιν κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἐπίσημον Κράτος θὰ ἔκρινεν ὡς ἐπιβεβλημένην τὴν συμμετοχὴν μας εἰς ταύτην, καθώρισε σαφῶς καὶ εἰς τὰς ἐν τῇ εἰδικῇ διὰ τὴν βιομηχανίαν Ἐπιτροπῇ συζητήσεις καὶ δι' ἐγγράφου τῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Συντονισμοῦ τὰς κατὰ τὴν ἀντίληψίν τῆς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας πραγματοποιουμένη ἡ ἐνταξίς αὕτη θὰ ἐπέτρεπεν ἴσως τὴν ἐπιβίωσιν τοῦ κλάδου ἐντὸς τῆς εὐρυτέρας ταύτης εὐρωπαϊκῆς οικονομικῆς κοινότητος.

Τὸ εἰς τὴν διάθεσίν μας σύντομον χρονικὸν διάστημα δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἐκταθῶμεν εἰς πλήρη ἔκθεσιν ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ ἐπιμάχου θέματος μὲ κάποιαν ὑποφερτὴν πληρότητα, οὐδὲ δι' αὐτὸν τὸν κλάδον τῆς βαμβακουργίας. Δι' αὐτὸ, ἀφοῦ δι' ὠρισμένων χαρακτηριστικῶν ἀριθμῶν δώσωμεν μίαν γενικωτάτην ἰδέαν τοῦ κλάδου παρ' ἡμῖν καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ, θὰ διατυπώσωμεν τὰ συμπεράσματα εἰς τὰ ὁποία ὁδηγεῖ ἡ συγκριτικὴ ἀντιπαραβολὴ τῶν ἐν λόγῳ ἀριθμῶν.

Ὁ κλάδος τῆς Βαμβακουργίας ἐν Ἑλλάδι ἀπαρτίζεται σήμερον ἀπὸ 400 περίπου χιλιάδας ἀτράκτων καὶ 14.000 ἰστών, κατὰ μεγαλύτερον ποσοστὸν παλαιοῦ τύπου. Συγκριτικῶς πρὸς τὴν ὑφαντουργίαν, ὁ ὑποκλάδος τῆς κλωστουργίας ἐμφανίζει μικροτέραν κατάτμησιν ἐπιχειρηματικῶν μονάδων, δεδομένου ὅτι ὁ ἀναφερθεὶς ἀριθμὸς ἰστών ἔχει κατάτμησιν εἰς ἀπροσδιόριστον ἴσως ἀριθμὸν ἐπιχειρήσεων, σοβαρὸν δὲ ποσοστὸν ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ἰστών ἀναφέρεται εἰς μορφήν οἰκονομικῆς δραστηριότητος ἢ ὁποία ὄχι μόνον δὲν συγκεντρώνει τὰ τυπικὰ στοιχεῖα τῆς συγχρόνου βιομηχανικῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἀλλ' οὐδὲ καὶ ἔχει ὑπερβῆ τὰ σύνορα τῆς ἀπλῆς οἰκοτεχνίας. Ἡ κατάτμησις αὕτη προσδιορίζει ἀμέσως ἕνα βαθμὸν ἀντιοικονομικότητος εἰς τὴν παραγωγικὴν διάρθρωσιν τοῦ κλάδου, διὰ τὴν ὁποίαν κύριος ὑπαίτιος ὑπῆρξεν ἡ ἀλόγιστος πολιτικὴ τοῦ νὰ μὴ ὑπάρχῃ κανεὶς φραγμὸς εἰς τὴν δημιουργίαν ἐπιχειρήσεων αἱ ὁποῖαι δὲν συνεκέντρουν οὔτε τὰς στοιχειωδέστερας προϋποθέσεις ὑγιούς οἰκονομικῆς δραστηριότητος. Ὁ χαρακτήρ τῆς ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀντιοικονομικότητος εἶναι ἐκδηλὸς καὶ εἰς τὸν κλάδον τῆς κλωστουργίας, δεδομένου ὅτι ὁ ἀναφερθεὶς ἀριθμὸς ἀτράκτων εἶναι κατατετμημένος εἰς ἄνω τῶν πενήντα νηματουργείων. Τὸ σύνολον τοῦ βαμβακουρικῆς κλάδου ἀπασχολεῖ σήμερον λόγῳ τῆς ὑφισταμένης κρίσεως περίπου 25.000 ἐργάτας, ἢ δὲ ἀξία τῆς παραγωγῆς του ὑπερβαίνει αἰσθητῶς τὸ ἐπίπεδον τῶν 1.000 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, πρᾶγμα πού ἔχει σημασίαν ὄχι μόνον ὡς στοιχεῖον ἀποτιμῆσεως ἀλλὰ καὶ ὡς συμβολὴ εἰς μίαν μορφήν αὐταρκειᾶς, ἀφοῦ τὰ προϊόντα τῆς παραγωγῆς ταύτης εἶναι κατ' ἐξοχὴν εἶδη λαϊκῆς χρήσεως καὶ καταναλώσεως. Σημειωτέον ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως μέχρι σήμερον ὑπερδεκαετῆς χρονικὸν διάστημα, ὁ κλάδος οὐδεμιᾶς ἔτυχε κρατικῆς, ἢ ἐξ οἰουδηποτε ἄλλου σχεδίου ἀρωγῆς, ἐνισχύσεως, πᾶσα δὲ ἡ ἐπιτευχθεῖσα ἀπὸ ἀπόψεως ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ ὀργανώσεως πρόδος ὑπῆρξεν ἔργον τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Δέον ὅμως νὰ παρατηρηθῇ ὅτι κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἄλλα κράτη, μὲ ὑποτυπώδη προπολεμικῶς κλωστοῦφαντουργίαν, ἔδωσαν τοιαύτην ὄψιν εἰς τὸν κλάδον (Λχ. Γιουγκοσλαβία-Βουλγαρία-Τουρκία καὶ χῶραι Μ. Ἀνατολῆς)

ὥστε καὶ νὰ καταστοῦν ἤδη ἐξαγωγικαί, ἐνῶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν ἐξησφαλισμένην οὐδὲ τὴν ἐσωτερικὴν μας ἀγοράν.

Πολλοὶ ἐκ τῶν κ.κ. εἰσηγητῶν καὶ τῶν ὀμιλητῶν τοῦ δ' καμήρου, ὅλων δὲ ἰδιαιτέρως καὶ ἐμβριθῶς, ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ εἴπωμεν, οἱ κ.κ. Χρ. Στράτος καὶ Δ. Παπαδημητρίου καθώρισαν τὰς αἰτίαις καὶ τοὺς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους οἱ ὄροι τῆς βιομηχανικῆς μας παραγωγῆς εὐρίσκονται εἰς πολὺ ἥσσονα μοῖραν ἔναντι τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἀντιστοιχῶν. Θὰ ἦτο κοινοτοπία καὶ ἀνωφελὴς ἀπώλεια χρόνου νὰ ἐπαναλάβωμεν τὴν ἀπαρίθμησίν των διὰ τὸν κλάδον τῆς κλωστοῦφαντουργίας. Εἰδικὰ ὁμως διὰ τὸν κλάδον τῆς βαμβακουργίας πρέπει νὰ ἐπιμείνωμεν ἐπὶ ἐνὸς σημείου. Ἀπὸ πολλοῦς, διὰ τὴν καλὴν πίστιν τῶν ὁποίων δὲν θέλομεν νὰ ἀμφιβάλλωμεν, ἔχει τονισθῆ κατὰ κόρον ὅτι ἔναντι τῶν πλεονεκτικῶν ὄρων τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἡ Ἑλληνικὴ βαμβακουργία ἔχει τὸ ἀντιστάθμισμα καλῆς καὶ εὐθηνῆς ἐγχωρίας πρώτης ὕλης καὶ χαμηλῶν ἡμερομισθίων.

Τὸ πρῶτον ἐκ τῶν ἀντισταθμισμάτων αὐτῶν εἶναι γνωστὸν εἰς πάντας ὅτι ἔπαυσε ν' ὑφιστάμενον, δεδομένου ὅτι αἱ τιμαὶ τοῦ ἑλληνικοῦ βάμβακος οὐ μόνον ἰσορρόπησαν, ἀλλὰ δι' ὠρισμένας ποιότητας ὑπερέβησαν καὶ τὸ διεθνὲς ἐπίπεδον.

Ὡς πρὸς τὸ δῆθεν χαμηλὸν ἡμερομίσθιον ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἡ ἀποτίμησις αὐτοῦ, οὐχὶ βάσει ὀνομαστικοῦ ὕψους ἀλλὰ βάσει παραγωγικῆς ἀποδόσεως καὶ ἀπασχολήσεως, ἐξαφανίζει κάθε ὑπόνοιαν πλεονεκτικῆς ἀπὸ τῆς εἰδικῆς μας πλευρᾶς. Ἀρκεῖ νὰ σᾶς εἴπωμεν ὅτι τὸ μὲν μέσον ἐπίπεδον ἀπασχολήσεως εἰς τὴν προωδευμένην ὑφαντουργίαν τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀνέρχεται κατ' ἐργάτην εἰς 36 περίπου ἰστούς διὰ συνήθη ὑφαντουργικὰ προϊόντα, ἐνῶ προκειμένου περὶ τῶν ἀπλουστερῶν ὑφασμάτων τὸ ἐπίπεδον τοῦτο φθάνει τοὺς 60 ἰστούς, καὶ εἰς Ἀμερικὴν πλέον τῶν 100 αὐτομάτων ἰστών.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ὀφείλεται πρωτίστως εἰς τὸν πλήρη ἐκσυγχρονισμόν βελτιωμένου αὐτοματισμοῦ τῆς ἀλλοδαπῆς κλωστοῦφοντουργικῆς παραγωγῆς, οὐχὶ δὲ εἰς τὸ ὅτι ὁ Ἕλληνας ἐργάτης ὑστερεῖ ἔναντι τῶν ξένων ἀπὸ ἀπόψεως ἀντιλήψεως καὶ ἀποδόσεως. Μία τοιαύτη κρίσις θὰ ἦτο καθ' ὀλοκληρίαν ἀδικος, πολλῶν δὲ μᾶλλον ὅταν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ ὑφιστάμεναι ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀπεριόριστοι δυνατοῦτες ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως οὐ μόνον ἀνωτέρων καὶ μέσων στελεχῶν ἀλλ' ὀλοκληήρου τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, ἐν ἀντιθέσει μὲ τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἐπαγγελματικὴ κατάρτισις ἀπλῶς μέσων στελεχῶν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἤρχισεν ἀναπτυσσομένη.

Μία ἀπεικόνισις τῆς καταστάσεως τοῦ κλάδου θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκταθῆ εἰς σωρείαν στοιχείων, ὡς τὸ ὕψος τῆς εἰς αὐτὸν ἐπενδύσεως, ὁ καθορισμὸς τοῦ ὕψους καὶ τῆς μορφῆς τῶν πιστωτικῶν ἀναγκῶν του καὶ τῆς ἔναντι τούτου σημερινῆς ἱκανοποιήσεώς των, ὁ διαχωρισμὸς τῶν ἐγκαταστάσεών του κατὰ κατηγορίας ἡλικίας καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ, ἡ διάγνωσις τῶν ἰδιαιτέρως νοσηρῶν σημείων τῆς παραγωγικῆς του διαδικασίας, ὁ ἀκριβῆς καθορισμὸς τῆς κατὰ παραγωγικὰς μονάδας κατατμήσεώς του, τοῦ ὕψους, τῆς ποιότητος καὶ τῶν ποικιλιῶν τῆς παραγωγῆς των καὶ ἐν γένει ὅλων ἐκείνων τῶν στοιχείων ἅτινα θὰ μᾶς ἔδιδον μίαν ἀκριβῆ ἀξιολόγησίν του, προκειμένου νὰ σταθμίσωμεν τὰς συνεπειὰς ἐκ τῆς ἐντάξεώς του ἢ μὴ εἰς τὴν ΕΖΕΣ.

Ἐκτὸς ὁμως τοῦ περιορισμένου τοῦ χρόνου μας ὀφείλομεν εὐθαρσῶς ἀλλὰ καὶ μὲ πικρίαν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι δι' οὐδὲν τῶν ὡς ἀνω στοιχείων ὑπάρχουν δεδομένα, ἔστω καὶ κατὰ προσέγγισιν ἀσφαλῆ. Ἐνδει-

κτικῶς ὄθεν ἐκ τῶν παρατεθέντων πενιχρῶν ἀριθμῶν ἀγόμεθα εἰς μίαν ἐπιτροχάδην ἀναμέτρῃσιν μὲ τὰς κυριωτέρας κλωστοῦφαντουργίας βάμβακος τῆς Εὐρώπης, βεβαίους συναγωνιστάς μας ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ΕΖΕΣ, προσδιορίζοντες ἅμα καὶ ὠρισμένα κοινὰ πλεονεκτήματα τῆς παραγωγῆς ὡς καὶ κοινὰ χαρακτηριστικά τῆς σημερινῆς καταστάσεως καὶ τῶν τάσεών των.

1) Ἀγγλία: Ἄτρακτοι 26.500.000. Ἴστοι 366.000. Εὐρυτάτη ἀγορὰ καταναλώσεως, ἐσωτερικοῦ, ἀποικιῶν καὶ ἐξωτερικοῦ. Συνεχῆς προσπάθεια ἐκσυγχρονισμοῦ πρὸς πλήρη αὐτοματισμόν.

2) Δυτικὴ Γερμανία: Ἄτρακτοι 6.300.000. Ἴστοι 130.000. Ὑψηλόταται ἐτήσια ἐπενδύσεις εἰς νέας ἐγκαταστάσεις καὶ ἀνανεώσεις. Ὑψηλότατη ἐργατικὴ παραγωγικὴ ἀπόδοσις. Εὐρεῖα ἀγορὰ καταναλώσεως, ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ.

3) Γαλλία: Ἄτρακτοι 6.500.000. Ἴστοι 120.000. Εὐρεῖα ἀγορὰ καταναλώσεως, ἐσωτερικοῦ, ἀποικιῶν καὶ ἐξωτερικοῦ. Συνεχῆς προσπάθεια ἐκσυγχρονισμοῦ πρὸς πλήρη αὐτοματισμόν.

4) Ἑλβετία: Ἄτρακτοι 1.200.000. Ἴστοι 20.000, καθ' ὁλοκληρίαν ἐγχωρίου κατασκευῆς. Ἀγορὰ ἐσωτερικὴ καὶ ἐξωτερικὴ.

5) Ἰταλία: Ἄτρακτοι 6.000.000. Ἴστοι 130.000. Μηχανικὸς ἐξοπλισμὸς οὐχὶ καθολικῶς συγχρονισμένος, ἀλλὰ μὲ τάσιν συνεχοῦς ἐκσυγχρονισμοῦ. Ἀγοραὶ καταναλώσεως ἐσωτερικοῦ, ἀλλὰ περισσότερον ἐξωτερικοῦ.

6) Βέλγιον: Ἄτρακτοι 1.800.000. Ἴστοι 55.000. Κράτος ἐκ παραδόσεως βιομηχανικόν, μὲ ἐπιτρεπτόν ἀποσβέσεως διὰ μιᾶς καὶ κατὰ ποσοστὸν 130% πάσης νέας ἐγκαταστάσεως, ὑψηλόταται ἐπενδύσεις δι' ἀνανεώσεως τεχνικῶν ἐγκαταστάσεων. Ἐξασφάλισις ἐσωτερικῆς καὶ πλουσιῶν ἀποικιῶν ἀγορῶν.

7) Ὀλλανδία: Ἄτρακτοι 1.200.000 καὶ 40.000 Ἴστοι νεωτάτου τύπου. Μικρὰ κατὰμῃσις. Χαρακτηριστικῶς ἀναφέρεται ὅτι ἐν μόνον ἐργοστάσιον κλωστοῦφαντουργίας βάμβακος, λειτουργοῦν εἰς Αἰμπελο ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ δόκτορος Κροϊσε, Ἀντιπροέδρου τῆς Διεθνοῦς Ὁμοσπονδίας Βάμβακος, ἀποτελεῖται ἀπὸ 270.000 ἀτράκτους καὶ 7000 αὐτομάτους ἱστούς. Καταναλωτικὴ ἀγορὰ ἐσωτερικοῦ, ἀποικιῶν καὶ ἐξωτερικοῦ.

8) Αὐστρία: Ἄτρακτοι 600.000. Ἴστοι 15.000. Ὑψηλοὶ εἰσαγωγικοὶ δασμοί. Συνεχῆς προσπάθεια ἀνανεώσεως. Ἀγοραὶ καταναλώσεως ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ. Ὡς πρὸς ἄλλας ἐλευθέρως εὐρωπαϊκῆς χώρας, δηλαδὴ ἐκτὸς τοῦ Σοβιετικοῦ μπλόκ, μετεχούσας ἢ μὴ τοῦ ΟΕΟΣ, ἔχει νὰ παρατηρηθῇ ἐπίσης ὅτι καταβάλλεται συνεχῆς καὶ εὐρεῖα προσπάθεια σῶτερον οἰασθῆποτε ἄλλης. Δὲν πρέπει συνεπῶς νὰ μᾶς ξενίξῃ ἂν χωραὶ γαλλία, ἐμφανίζονται ἤδη μὲ δλονὲν αὐξανομένης ἐξαγωγῆς. Εἰς τὰς μνημονευθείσας χώρας - μέλη τοῦ ΟΕΟΣ, αἵτινες θὰ ἐμφανισθοῦν βέβαιοι συναγώνισται μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ, ἰσχύουν, ἐκτὸς ἄλλων ἀγνώστων δι' ἡμᾶς ἐφαινομένων ὄρων βιομηχανικῆς παραγωγῆς (μηχανικὸς ἐκσυγχρονισμὸς, κεφαλαιαγορὰ μὲ χαμηλὰ ἐπιτόκια, ἀφθονία κεφαλαίων κινήσεως, ἐξησφαλισμένη ἐσωτερικὴ ἀγορὰ, πλήρης ὀρθολογικὴ ὀργάνωσις καὶ παραγωγικότης, τυποποίησις τῆς παραγωγῆς, ἀριστα τεχνικῶς κατηρτισμένον καὶ μορφωμένον προσωπικόν, ἀναγνώρισις περιθωρίων αὐτοχρηματοδοτήσεως κλπ.) καὶ αἱ κάτωθι εἰδικώτερον εὐμενεῖς συνθήκαι καὶ προὔποθέσεις, ἀγνώστοι ἐπίσης εἰς τὴν χώραν μας.

1) Ἀρτίως ἢ εἰς ὑψηλότατον ἐπίπεδον ἀνεπτυγμένοι μηχανολογικαὶ καὶ

τουργίας. Ο βέβαιος επίσης θάνατος θά είναι ίσως περισσότερο βραδύς αν η προσχώρησης γίνη χωρίς έπαρκή μελέτην και προπαρασκευήν, χωρίς χρονικώς έπαρκή μεταβατικά στάδια και χωρίς εξασφάλισιν τής συναγωνισιμότητος και του έκσυγχρονισμού, όχι μόνον στατικώς, δηλαδή έν σχέσει με τον χρόνον εισόδου μας εις τήν Ζώνην, αλλά και εξελικτικώς, δηλαδή ανάλογα προς τήν συνεχή εξέλιξιν τής τεχνικής και έν αδιαλείπτω πλήρει προσαρμογή προς ταύτην. Λέγοντες μελέτην και προπαρασκευήν έννοούμε τήν ύπαρξιν προγράμματος βιομηχανικής πολιτικής, ύπερκομματικής άναγνωρίσεως και νομοθετικώς κατοχυρωμένου, του όποιου ή συνεπή, άυστηρά και άπαρέγκλιτος έφαρμογή νά διατελή υπό συνεχή και ύπεύθυνον κρατικήν έποπτείαν ειδημόνων, τή συμμετοχή και των οικείων έπαγγελματικών όργανώσεων. Τοιούτος προγραμματισμός είναι άνύπαρκτος παρ' ήμιν, ούδέ δύναται τις σοβαρώς νά ίσχυρισθί ότι αποτελούν μορφήν τοιούτου προγραμματισμού τά έξαγγελθέντα και έξαγγελλόμενα προγράμματα έπενδύσεων. Έλλείπει τοιούτου προγράμματος είναι νά διαπορή τις με ποίαν προπαρασκευήν θά ήτο δυνατόν νά έμφανισθώμεν εις τās διαπραγματεύσεις τής ΕΖΕΣ και μάλιστα όλοταχώς και με σπουδήν έξαμήνου, ως τινες έκ των κ.κ. όμιλητών επρότειναν. Τοιαύτη άπροπαρασκευαστος έμφάνισις μας θά είχεν όλεθριώτατα αποτελέσματα, ίσως κατά πολύ χειρότερα και εκείνων άτινα έσημειώθησαν συνεπεία άρχικώς όλως άμελετήτου έντάξεώς μας εις τήν GATT.

Είναι χαρακτηριστικόν ότι και από τους έκ των αξιολόγων κ.κ. όμιλητών θερμούς όπαδους τής ιδέας τής υπό έκκόλαψιν εύρωπαϊκής οικονομικής κοινοπραξίας άναγνωρίζεται ότι πρέπει νά εξασφαλισθί ή έκσυγχρονία δια νά καταστή έφικτή ή εισοδος εις αύτην. Άναφέρεται δε ως μέσον πραγματώσεως ή ύποβοήθησις παρά τής προβλεπόμενης Τραπεζής Έπενδυσεως. Το κεφάλαιον όμως τής Τραπεζής, άπαρτιζόμενον έξ εισφοράς των μετεχουσών χωρών, τής όποιας τό ύψος καθωρίσθη εις χιλιοστόν του έθνικού εισοδήματος αυτών, θά είναι έντελώς άνεπαρκές δια νά καλύψη τον όγκον των άναγκών αίτινες θά ανακύψουν έν τή προσπάθειά του πλήρους έκσυγχρονισμού και τής έκ βάθρων αναδιοργανώσεως ιδία των ύπαναπτύκτων χωρών, έφ' όσον μάλιστα τό μεγαλύτερον ποσοστόν αύτης διατίθεται δια τήν Γαλλίαν.

Λίαν άμφίβολος δέον νά θεωρηται επίσης και ή έπίτευξις αποτελεσμάτων από τό προβλεπόμενον επίσης Ταμείον Άναπροσαρμογής, τό όποιον σκοπόν έχει ν' άντιμετωπίση τά κοινωνικά προβλήματα των χωρών, νά μοιραίως θ' άνακύψουν κατά τήν μεταβατικήν περίοδον και μάλιστα δια τās ύπαναπτύκτους χώρας, τόσον δια λόγους άνεπαρκείας των διατεθησόμενων πόρων, όσον και διότι είναι άδύνατον από τουδε νά προβλεφθί ή έκτασις και έντασις των προβλημάτων τούτων, ώστε και νά προκαθορισθώσι συνταγαί άντιμετωπίσεώς των.

Η άκρως έπιφυλακτική στάσις τής βιομηχανίας έναντι τής ιδέας τής κοινής άγοράς και τής ΕΖΕΣ ίσως από πολλούς νά έχη παρερμηνευθί, είτε ως έλλειψις πνεύματος εύρυτέρου και φαντασίας εύτόλμου και δημιουργικής, είτε ως νοσηρά και άπαράδεκτος έμμονή εις τήν ύπάρχουσαν, τήν καθεστηκυίαν τάξιν επί σκοπώ διατηρήσεως εις τήν ζωήν μιάς καθυστερημένης βιομηχανίας, προς άπόλαυσιν κερδών και ώφελημάτων υπό τό ίσχυρόν τείχος ύψηλών προστατευτικών δασμών. Η ύπ' άμφοτέρας τās μορφάς ταύτας παρερμηνεία είναι τελείως άδικος και άνυπόστατος, πρώτον μέν διότι ούδεις δύναται ν' άντιστή προς τό πνεύμα τής προόδου,

Ἀπό καθαρῶς Ἑλληνικῆς πλευρᾶς τὸ τελευταῖον τοῦτο, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως ἐκσυγχρονισμοῦ, δὲν θὰ ἦτο δύσκολον διὰ τὴν κλωστουργίαν, ἐνῶ δυσχερῶς θὰ ἦτο, ἔστω καὶ εἰς μικροτέραν ἔκτασιν, κατορθωτὸν διὰ τὴν ὑφαντουργίαν καὶ δι' ἅπαντας τοὺς ἀναφερθέντας ἀνωτέρω λόγους πλεονεκτικῶν παραγωγικῶν συνθηκῶν τῆς Εὐρώπης, καὶ διότι ἡ τεχνικὴ πρόοδος εἰς τὴν ὑφαντουργίαν εἶναι τόσον ταχεῖα καὶ ἀλματώδης, ὥστε ἐπὶ πολὺν χρόνον ἴσως νὰ εἶναι δυσχερῆς καὶ δυσεπίτευκτος διὰ τὴν τὴν Ἑλληνικὴν Ὑφαντουργίαν ἢ ἀνετος καὶ χρονικῶς ἀμεσος πρὸς τὴν τοιαύτην πρόοδον προσαρμογῆς.

Ἐξαντλήσαντες καὶ ὑπερβάντες μάλιστα τὸ εὐγενῶς παραχωρηθὲν εἰς ἡμᾶς χρονικὸν ὄριον, ἐκφράζοντες δὲ τὰς εὐγνώμονας εὐχαριστίας μας πρὸς τοὺς ἐχόντας τὴν πρωτοβουλίαν, τὴν ὀργάνωσιν καὶ τὴν ἐνταῦθα φιλοξενίαν τῶν τόσον ὠραίων καὶ ἐπικοινωνητικῶν αὐτῶν ὁμιλιῶν, εὐχόμεθα εὐλικρινῶς καὶ ὑπεράνω ταξικῶν συμφερόντων ὅπως αἱ ἐπὶ τοῦ θέματος ὑπεύθυνοι ἀπόψεις καὶ ἀποφάσεις ἀνταποκριθοῦν ὄντως πρὸς τὸ ἀγαθὸν καὶ συμφέρον τῆς φιλότιτης πατρίδος.

Ὁμιλία κ. ΠΑΝ. ΚΡΙΑΡΗ

Ὁ ἀείμνηστος Κυριάκος Βαρβαρέσσος εἰς τὴν γνωστὴν ἐκθεσιν τοῦ «Ἐπὶ τοῦ οικονομικοῦ προβλήματος τῆς Ἑλλάδος» ἐξεδήλωσε τὴν πίστιν του διὰ τὸ μέλλον μιᾶς Ἑλλάδος τῶν ἐντίμων, ἐργατικῶν καὶ ὀλιγαρχικῶν Ἑλλήνων, σαφῶς ὁμως ἀπεφάνετο ὅτι δὲν ἐπίστευε εἰς τὴν δυνατότητα τῆς αὐξήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ εἰσοδήματος διὰ τῆς ἐκβιομηχανοποιήσεως, διότι ἔλειπον αἱ βασικαὶ προϋποθέσεις διὰ τὴν δημιουργίαν καὶ εὐδοκίμησιν μεγάλων βιομηχανιῶν.

Οἱ ἀντιτιθέμενοι εἰς τὰς ἀπόψεις του ταύτας ἰσχυρίζονται ὅτι εἰς τὴν χώραν μας εἶναι δυνατόν τοῦ δεκαπλασίου τὸ ἔθνικόν εἰσόδημα, βάσει τῶν ἐκπονηθέντων Προγραμμάτων Ἀνασυγκροτήσεως. Μὲ τὴν ἴδρυσιν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς ΕΖΕΣ θὰ γίνῃ φανερόν πρὸς ποίαν πλευρὰν εὐρίσκειται τὸ δίκαιον.

Τὸ πρῶτον Πρόγραμμα Ἀνασυγκροτήσεως, ὡς γνωστὸν, συνετάχθη τὸ 1947. Ἐκτοτε ἔγιναν ἐπανελημμένα ἀναθεωρήσεις τοῦ Προγράμματος τούτου, τελικῶς δὲ ἔλλειψαι χρηματικῶν μέσων ἔχουν ἐκτελεσθῆ μόνον τὰ ὑδροηλεκτρικὰ ἔργα καὶ τὸ θερμοηλεκτρικὸν ἔργοστάσιον Ἀλιβερίου ἐναντι συνολικῆς δαπάνης 135.000.000 δολλαρίων.

Εὐρίσκονται ὑπὸ ἐκτέλεσιν τὰ ἐξῆς ἔργα: Τὸ Διυλιστήριον πετρελαίου, τὰ Μεταλλεῖα Λαρύμνης καὶ τὸ Λιγνιτωρυχεῖον Πτολεμαΐδος, διὰ τὰ ὅποια τὸ κράτος καὶ αἱ ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις θὰ συνεισφέρουν 51 ἑκατ. δολλ. Εἶναι δὲ προγραμματισμένα νὰ ἐκτελεσθοῦν τὰ ἐξῆς ἔργα, Ζαχαροποιεῖον, θερμοηλεκτρικὸν Πτολεμαΐδος, ἔργοστάσιον ἀλουμίνας, ἔργοστάσιον ἀζώτου, ἀλυκὴ Μεσολογγίου, ἔργοστάσιον μπρικετῶν Πτολεμαΐδος, τὰ ὅποια συνολικῶς θ' ἀπορροφήσουν ὑπὲρ τὰ 70 ἑκατ. δολλ.

4) Εἰς τὰς ἀφθόνοὺς ὑδατοπιτῶσεις τῆς χώρας, αἱ ὁποῖαι ἀρχικῶς μὲν ὑπελογίζετο ὅτι θὰ ἠδύναντο νὰ ἀποδώσουν 3.1)2 δισεκ. χιλιοβάττ ἑτησίως ἤδη δὲ ὑπολογίζεται ὑπ' αὐτῶν ὅτι δύνανται νὰ ἀποδώσουν 17,5 δισεκ. χιλιοβάττ.

Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἔλειπε διὰ νὰ ἀξιοποιηθῶν αἱ πηγαὶ αὗται ἦσαν τὰ χρήματα, καὶ διὰ τοῦτο ἐπρότειναν τὴν ἔκδοσιν «παραγωγικοῦ χαρτονομίσματος».

Ἐάν δημιουργηθῇ ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ ἢ ἡ ΕΖΕΣ, εἶναι προφανές ὅτι οὔτε ὁ ὀρυκτὸς πλοῦτος τῆς χώρας μας θὰ χαθῇ οὔτε αἱ ὑδατοπιτῶσεις θὰ στεριεύσουν, οὔτε τὰ λιγνιτωρυχεῖα θὰ ἐξαφανισθῶν, οὔτε τὸ ἐργασιακὸν δυναμικὸν θὰ ἐξαφανισθῇ.

Θὰ ὑπάρχουν ὅλαι αἱ προϋποθέσεις, αἱ κατ' αὐτοὺς ἐπαρκεῖς, ἐκβιομηχανίσεως τῆς χώρας, ἐπὶ πλέον δὲ θὰ ὑπάρξῃ μεγίστη πιθανότης νὰ χρηματοδοτηθῇ τὸ πρόγραμμα τοῦτο ἐάν θεωρηθῇ ὅτι βασιζέται ἐπὶ ὀρθολογιστικῶν βάσεων.

Διὰ τὸ λοιπὸν δὲν προσῆλθον νὰ μᾶς καθησυχάσουν διαβεβαιοῦντες ἡμᾶς ὅτι πιθανὸν μὲν νὰ ἀπολυθῶν 50 χιλιάδες ἐργάται ἀλλὰ θὰ ἐξεύρουν ἐργασίαν ὅλοι οἱ ἀστοὶ ἄνεργοι, καὶ οἱ ὑποαπασχολούμενοι ἀκόμη ἀγρόται, ἀλλὰ καὶ οἱ εἰς παρασιτικὰ ἐπαγγέλματα καὶ παρασιτικὰς θέσεις προσκεκολλημένοι ἀργόμισθοι, ὅπως ἰσχυρίζονται, οὕτως ὥστε τὸ ἔθνικόν εἰσοδήμα νὰ δεκαπλασιασθῇ, ὅπως ὅλως προσφάτως ἐδήλωσεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου κ. Ρουσόπουλος, ὁ ὁποῖος εἰς ὁμιλίαν τοῦ γενομένην εἰς τοὺς ἀποφοίτους τῆς Α.Σ.Ο.Ε.Ε. καὶ ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ τεῦχος τοῦ Ἀπριλίου 1957 τῶν Τεχνικῶν Χρονικῶν εἶπε μεταξύ ἄλλων: «ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Τεχνικοῦ Κόσμου τῆς χώρας, ρητῶς καθορίζω ὅτι εἶναι δυνατὴ ἡ αὐξήσις τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος εἰς τὸ 10πλάσιον τοῦ σημερινοῦ ἐντὸς μιᾶς 10ετίας.»

Δυστυχῶς ἔχομεν τὸν φόβον ὅτι δὲν προσῆλθον διότι κάλλιστα γνωρίζουν ὅτι ἔργα μὲ τὸσον τεραστίας κεφαλαιουχικὰς ἐπενδύσεις δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ χρηματοδοτηθῶν ἀπὸ κανένα Διεθνῆ Ὄργανισμὸν εἰς μίαν χώραν εἰς τὴν ὁποίαν μὲ ὀλιγώτερον τοῦ 1)10 εἰς κεφαλαιουχικὰς ἐπενδύσεις εἶναι δυνατόν νὰ ἀνανεωθῇ ὀλοκληρωτικῶς ὁ ὑπάρχων ἤδη βιομηχανικὸς ἐξοπλισμὸς, μὲ μικρότερον δὲ τοῦ 1)20 μέχρι 1)40 κεφαλαιουχικὰς ἐπενδύσεις καὶ μὲ 500 - 1.000 δολλ. κατ' ἐργαζόμενον ἄτομον θὰ ἐξησφαλίζετο ἡ πλήρης ἀπασχόλησις ὅλων τῶν κατοικῶν τῆς ὑπαίθρου, αὐξανόμενον κατὰ μέγιστον ποσοστὸν τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος.

Βιομηχανία ἀπαιτοῦσαι τεραστίας κεφαλαιουχικὰς ἐπενδύσεις κατὰ ἐργαζόμενον ἄτομον εἶναι μόνον ἀποδοτικαὶ εἰς μίαν χώραν ὅταν ὁ μηχανολογικὸς ἐξοπλισμὸς κατασκευάζεται ἐντὸς τῆς χώρας καὶ συνεπῶς αἱ ἀποσβέσεις ἀπομένουν καὶ πάλιν εἰς τὴν χώραν αὐτήν. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῶν κεφαλαίων μηχανολογικοῦ ἐξοπλισμοῦ καὶ ἀποσβέσεων εἶναι προφανές ὅτι, ἂν μίαν βιομηχανία παράγῃ προϊόντα εἰς τὰ ὁποῖα ὁ συντελεστὴς ἐργατικῶν καὶ γενικῶν ἐξόδων ἀνέρχεται πχ. εἰς 10%, κατεργάζεται πρῶτας ὕλας ἐρχομένας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, ὁ δὲ συντελεστὴς ἀποσβέσεων μηχανημάτων ἀνέρχεται εἰς 20% ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ προϊόντος, εἶναι φανερόν ὅτι δι' ἑν ἀπασχολούμενον εἰς τὴν βιομηχανίαν ταύτην πρόσωπον ἐξάγει ἀντάλλαγμα διὰ πληρωμὴν δύο ἄλλων ἀτόμων τὰ ὁποῖα ἐργάζονται εἰς τὸ ἐξωτερικόν καὶ παρασκευάζουν τὰ μηχανήματα τῆς βιομηχανίας ταύτης.

Ὁ αὐτοματισμὸς ὅμως προχωρεῖ καὶ εἶναι φανερόν ὅτι ὅταν τὴν ἐργασίαν 1.000 ἀτόμων τὴν ἀντικαταστήσῃ μία μηχανή, ἡ ὁποία θὰ ἀπασχολῇ

10 έργατας και διά τήν απόσβεσιν τῆς μηχανῆς θά πληρώνωνται ἔστω μόνον ὅσα θά απαιτοῦσε ἡ ἐργασία 500 ἐργατῶν, εἶναι λέγομεν φανερόν ὅτι αὐτό θά σημαίνει ὅτι ἐξοικονομοῦνται μὲν 500 ἡμερομίσθια ἀπὸ τοὺς καταναλωτάς, διά τὰ ὑπόλοιπα ὅμως 500 ἡμερομίσθια τὰ ὁποῖα θά πληρώνουν ἀγοράζοντες και τὰ εἶδη τῆς βιομηχανίας ταύτης τὰ 490 θά εἶναι ἡμερομίσθια ξένων ἐργατῶν πληρωνόμενα ὑπὸ τὴν μορφήν ἀποσβέσεων, 10 δὲ μόνον ἐγγυῶν ἐργατῶν.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διά τὸν ὁποῖον μὲ τὸν διαρκῶς προοδεύοντα αὐτοματισμὸν βιομηχανικαὶ θά παραμείνουν μόνον αἱ χώραι ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι θά εἶναι εἰς θέσιν νὰ παράγουν αἱ ἴδιαι τὰ τεραστίαι ἀποδόσεως μηχανήματα.

Ἀντιθέτως τὰ προϊόντα τῆς γεωργίας και τῆς κτηνοτροφίας εἶναι προϊόντα τὰ ὁποῖα ἔχουν τρεῖς βασικὰς ιδιότητες.

1) Δὲν μεταβάλλονται ἀλματωδῶς οὔτε κατὰ τὸ μέγεθος, οὔτε κατὰ τὸ σχῆμα, τὴν ποικιλίαν, οὔτε κατὰ τὴν ἀπόδοσιν παρ' ὅλας τὰς προόδους τῆς γενετικῆς, και τοιοῦτοτρόπως δίδεται ὁ καιρὸς και αἱ ὀλιγώτερον προηγμένα χώραι νὰ παρακολουθοῦν τὰς λίαν προηγμένας, ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχη εἰς αὐτάς μία στοιχειώδης ὀργάνωσις.

2) Τὰ 90 - 100% τῆς ἀξίας τῶν προϊόντων τούτων ἀπομένουν ὡς ἀκαθάριστος πρὸσοδος εἰς τὴν χώραν.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔχει τεραστίαν σημασίαν και δεικνύει τὸ πόσον ἀδικοῦνται παρ' ἡμῖν τὰ γεωργικὰ προϊόντα.

Προστασία 20% ἐπὶ ἐνὸς γεωργικοῦ προϊόντος τοῦ ὁποῖου τὰ 90% εἶναι ἐργατικά σημαίνει ὅτι τὸ σύνολον τῆς χώρας δέχεται ὅπως ἵνα μὴ χαθοῦν και τὰ 90% τῆς ἐργασίας πληρώνη αὐτὸ τὰ 20% τῆς διαφορᾶς. Τοιοῦτοτρόπως γίνεται δυνατὸν νὰ καλλιεργοῦνται παρ' ἡμῖν δημητριακὰ μὲ προστατευτικὸν δασμὸν 20% περίπου, ὁ ὁποῖος ἐὰν δὲν ὑπῆρχε θά ἐδημιουργεῖτο τεράστιον κοινωνικὸν πρόβλημα διά τῆς αὐξήσεως τῆς ὑποαπασχολήσεως ἢ και τῆς παντελοῦς ἀργίας τεραστίου ἀριθμοῦ ἀγροτῶν.

Προστατευτισμὸς ὅμως 20% ἐπὶ τῶν προϊόντων μιᾶς βιομηχανίας, τῆς ὁποίας τὰ 20% ἑκατοστὰ μόνον ἀντιπροσωπεύουν ἐργατικά και γενικά ἔξοδα δαπανώμενα εἰς τὴν χώραν μας, σημαίνει προστασίαν 100% ἐπὶ τῆς προσφερομένης κοινωνικῆς ὠφελείας λόγω τῆς ὑπάρξεως τῆς βιομηχανίας ταύτης, ἐὰν ἐννοεῖται αὕτη κατεργάζεται πρώτας ὕλας προερχομένας ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Ἐκ τῶν ὡς ἂνω 2 παραδειγμάτων γίνεται φανερόν τί σημαίνει διά μίαν χώραν ἡ ὑπαρξις βιομηχανιῶν αἱ ὁποῖαι προστατεύονται μὲ δασμὸν μέχρι 400%, ὅπως εἶπεν ὁ κ. Παπαδημητρίου, ἐὰν μάλιστα αἱ βιομηχαναὶ αὗται παράγουν προϊόντα μὲ ξένας πρώτας ὕλας και ἐὰν ἐκ τῆς ἀξίας τοῦ παραγομένου προϊόντος μικρὸν μόνον ποσοστὸν καλύπτεται ὑπὸ ἐργατικῶν και γενικῶν ἐξόδων. Αἱ βιομηχαναὶ αὗται εἶναι φανερόν ὅτι εἶναι πραγματικὴ πληγὴ διά τὴν χώραν, πληγὴ τὴν ὁποίαν θά ἐποῦσεν εἰς τὴν πραγματικὴν πληγὴν διά τὴν χώραν, πληγὴ τὴν ὁποίαν θά ἐποῦσεν εἰς τὴν λῶσιν μόνον ἢ εἰσοδος τῆς χώρας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν ἢ τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ.

Ἡ ὑπαρξις τοιούτων βιομηχανιῶν, ἀλλὰ και ὁ προγραμματισμὸς παρὰ τοῦ κράτους ἄλλων βιομηχανιῶν αἱ ὁποῖαι κατὰ ἐλάχιστον ποσοστὸν θά αὐξήσουν τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα ἐνῶ θά ἀπορροφήσουν τεράστια κεφάλαια, τὰ ὁποῖα ἠδύνατο και ὠφελεῖ κατὰ διάφορον τρόπον νὰ ἐπενδύσῃ τὸ Κράτος, ἤγαγον τὸν Ὑπουργὸν τοῦ Συντονισμοῦ κ. Χέλμην νὰ δηλώσῃ ἐντὸς τοῦ Γραφείου τοῦ Συνδέσμου τῶν Βιομηχανῶν τὴν 10.7.56 ὅτι δὲν ὑπάρχει προγραμματισμὸς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως.

Ὁ λόγος δὲ ἀκριβῶς οὗτος τῆς ἀνυπαρξίας προγράμματος βιομηχ. ἀνα-

πτύξεως είναι η αίτια διά την οποίαν διαγράφονται τόσο κίνδυνοι διά την βιομηχανίαν τῆς χώρας μας ἐκ τῆς δημιουργίας τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Ἐκ τῶν κυρίων ὁμως αἰτίων τῆς καταστάσεως ταύτης είναι καί αὐτοί οὗτοι οἱ πραγματικοί βιομήχανοι, οἱ ὅποιοι ὤφειλον, ὅτε συνετάσσοντο καί ἐδημοσιεύοντο τὰ τελείως ἀνεδαφικά σχέδια ἀνασυγκροτήσεως ἢ ὅταν ἐπεβάλλοντο δασμοὶ ἐξωφρενικοὶ ὑπὲρ ὠρισμένων βιομηχανιῶν νὰ ἐπιστήσουν τὴν προσοχὴν τῆς κοινῆς γνώμης ἐπὶ τῶν διαπραττομένων τούτων ἐγκλημάτων κατὰ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Καί μὲν ἔχον καί τὰ οἰκονομικὰ μέσα δὲν τοὺς ἔλειπαν διὰ νὰ κάμουν τὸν ἀγῶνα καί ἀνεξαρτησίαν πλήρη τῆς γνώμης των εἶχον.

Ἔφειλον λοιπὸν νὰ ἐπιστήσουν τὴν προσοχὴν τῆς κοινῆς γνώμης καί νὰ τονίσουν ὅτι εἰς μίαν χώραν εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι δυνατὸν νὰ εὐδοκιμήσῃ πληθῶρα βιομηχανιῶν ἀπαιτουσῶν 1.000 - 1.500 δολλάρια διὰ μηχανολογικὸν ἐξοπλισμὸν κατὰ ἀπασχολούμενον πρόσωπον, εἶναι ἐγκληματικὸν νὰ προγραμματίζωνται ἔργα δεσμεύοντα δεκαεπτὰσιον ἢ εἰκοσαεπτὰσιον τούτου ποσόν, καί τοῦτο διὰ νὰ μεταβληθῇ τὸ τόσας λαμπρὸς ἐπιτυχίας ἐπιδείξαν Κράτος εἰς τὰς διαφόρους κρατικὰς ἐπιχειρήσεις (Ο.Τ.Ε., Τ.Α.Ε. κλπ.) εἰς βιομήχανον, τοῦ ὁποίου παραδείγματα τῶν λαμπρῶν νέων ἐπιτυχιῶν εἶναι ἡ Δ.Ε.Η. καί τὸ Διυλιστήριον Πητρελαίου.

Σήμερον πάντως ἐν ὄψει τῆς κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς καί τῆς ΕΖΕΣ εὐρισκόμεθα πρὸ μιᾶς καταστάσεως ἣ ὁποία ἐν συνόψει δύναται νὰ περιγραφῆ ὡς ἑξῆς:

Καλῶς ἢ κακῶς ἐδημιουργήθη καί ὑπάρχει μία βιομηχανία ἀπασχολοῦσα 150.000 ἄτομα. Καί συγχρόνως ὑπάρχουν 200.000 ἀνεργοὶ ἐντὸς τῶν ἀστικῶν Κέντρων. Δὲν ὑπάρχει καμμία πιθανότης οὔτε δυνατότης ἀπασχολήσεως τούτων εἰς τὴν ὑπαιθρον, ὅπου ἤδη ὑπάρχουν 2.180.000 ὑποαπασχολούμενοι.

Τὸ πρόβλημα εἶναι καί πάλιν: 1) Ποία εἶναι ἡ πολιτικὴ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἀκολουθήσῃ τὸ Κράτος, οὕτως ὥστε ἐκ τῆς ἐντάξεως ἐντὸς τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἢ τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. ὄχι μόνον νὰ μὴ ζημιωθῇ ἡ χώρα ἀλλὰ καί νὰ ὠφεληθῇ καί 2) ποῖον εἶναι τὸ ὄργανον τὸ ὁποῖον θὰ δύναται νὰ δώσῃ μίαν σαφῆ εἰκόνα τοῦ πρὸς ποῖαν κατεύθυνσιν πρέπει νὰ στραφῇ τὸ Κράτος καί τί μέτρα νὰ λάβῃ πρὸς τοῦτο.

Καθ' ἡμᾶς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ συζήτησις περὶ ὑπάρξεως πολιτικῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἀνευ τῆς παραδοχῆς καί χρησιμοποίησεως κοινῶν ἀντικειμενικῶν κριτηρίων διὰ τὴν ἀξιολόγησιν τῶν παραγωγικῶν ἔργων πάσης μορφῆς, διὰ τὰ ὁποῖα διατίθενται ὄχι μόνον κεφάλαια τοῦ Δημοσίου ἀλλὰ καί Νομικ. Προσώπ. Δημοσίου Δικαίου, ἐνδεχομένως δὲ ἀκόμη καί ἰδιωτικὰ τοιαῦτα.

Καί τὰ ἀντικειμενικὰ κριτήρια θὰ πρέπει νὰ εἶναι:

1) Ἡ ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρα αὐξησις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἐν σχέσει μὲ τὸ ἐπενδύμενον κεφάλαιον.

2) Μεταξὺ δύο ἐπενδύσεων αἱ ὁποῖαι θὰ ἠῤῥξανον κατὰ τὸ αὐτὸ ποσοστὸν τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα, νὰ προτιμᾶται ἐκείνη ἣ ὁποία θὰ δίδῃ ἐργασίαν εἰς τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἀτόμων.

3) Μεταξὺ δύο ἐπενδύσεων αἱ ὁποῖαι πληροῦν ἐξ ἴσου ἢ κατὰ τὸ αὐτὸ ποσοστὸν τοὺς δύο ὡς ἄνω ὅρους καί τῶν ὁποίων ἡ μία πρόκειται νὰ γίνῃ εἰς τὰς ὄρεινὰς περιοχὰς τῆς χώρας καί ἡ ἄλλη εἰς τὰς πεδινὰς τοιαύτας ἢ εἰς τὰς πόλεις, νὰ προτιμᾶται ἡ πρώτη, διότι ἄλλως ὀλόκληρος ἡ ὄρεινὴ καί ἡμιὄρεινὴ περιοχὴ τῆς Χώρας θὰ ἐγκαταλειφθῇ ἀθρόως ἀπὸ τοὺς κατοί-

κους της, οί όποιοί άλλωστε ήρχισαν ήδη νά τήν έγκαταλείπουν.

Πιθανόν νά υπάρχουν και άλλα κριτήρια. Ήμεις αυτά εύρομεν και αυτά νομίζομεν ώς έπαρκή. Πάντως άνευ αξιολογήσεως επί τή βάσει άντικειμενικών κριτηρίων τών έπενδύσεων πάσης μορφής τās όποίας πρόκειται εις τó μέλλον νά πραγματοποιηθή τó Κράτος, κάθε συζήτησις περί προγραμματισμού οικονομικής ανάπτυξεως είναι αυτόχρημα κωμική, άν δέν είναι έσκεμμένως έγκληματική.

Τó καταλληλότερον όργανον διά τήν άπογραφήν και αξιολόγησιν τών διαφόρων πλουτοπαραγωγικών έπενδύσεων, επί τή βάσει τών ως άνω κριτηρίων, νομίζομεν ότι δύνανται νά είναι αί Νομαρχιακά Ήπιτροπεία. Αύται, προεδρευόμεναι ύπό τού Νομάρχου, θά δύνανται νά άπαρτίζωνται από τούς Πρόεδρους τού Ήμπορικού και Βιομηχανικού Ήπιμελητηρίου τού Νομού, τούς Διευθυντάς τών Ήποκαταστημάτων τών Τραπεζών, τόν Νομομηχανικόν, Νομογεωπόνον, Προϊστάμενον Μηχανολογικού Γραφείου τού Νομού, Προϊστάμενον Παραρτήματος Γενικού Χημείου τού Κράτους, Διευθυντήν τής Τεχνικής Ήπηρεσίας τής Άγροτικής Τραπεζής, τόν Δασολόγον, Νομοκτηνίατρον, τόν Πρόεδρον και τόν Διευθυντήν τής Ένώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών και πών άλλο πρόσωπον όπερ ήθελε κρίνει κατάλληλον αυτή αύτη ή Ήπιτροπή.

Εις τήν Ήπιτροπήν θά εκτίθενται από τά μέλη της ή και από οίονδήποτε άλλο πρόσωπον ή όργανωσιν αί τυχόν προτάσεις διά παραγωγικούς έπενδύσεις. Βαθμιαίως αύτη θά δυνηθή νά δημιουργήση ένα χωρονομικόν χάρτην τού νομού, εις τόν όποιον θά φαίνωνται όλαί αί δυνατότητες αξιοποίησεως πάσης πηγής πλούτου τού νομού και αί δυνατότητες χρησιμοποίησεως τού άργούντος ή ύπό ύποαπασχόλησιν προσωπικού. Τó σύνολον τών χωρονομικών τούτων χαρτών τών νομών θ' άποτελέση τόν χωρονομικόν χάρτην τής χώρας, άνευ τής ύπάρξεως τού όποιου κάθε έπένδυσις γινομένη εις τήν χώραν μας θά εξακολουθή νά μη σημαίνει είμη πολιτικόν ρουσφετί ή ιδιοτελή χρησιμοποίησιν δημοσίου χρήματος παρά διαφόρων έπιτηδείων.

Ή Νομαρχιακή αύτη Ήπιτροπή έντός έξ μηνών θά είναι δυνατόν νά κατατοπισθή πλήρως επί τών άποδοτικώτερων έπενδύσεων τού νομού και νά γνωρίζη άν ή έπένδυσις 100.000 π.χ. δολλαρίων είναι συμφερότερον νά χρησιμοποιηθή διά τήν έπισκευήν τού όδικού δικτύου, διά τήν εκτέλεσιν μικρών έγγειοβελτιωτικών έργων ή διά τήν ενίσχυσιν μιās βιομηχανίας, ή όποία, έστω και άν κακώς ιδρύθη, ύπάρχη όμως και δέν είναι δυνατόν πλέον τó εργατικόν προσωπικόν νά επανέλθη εις τούς άγρούς και νά ασχοληθή εις άγροτικής εργασίας, αί όποίαί τυχόν θά άπήτουν μικρότερας κεφαλαιουχικές έπενδύσεις.

Ήπειδή όμως επανειλημμένως έξετέθη εις τόν τύπον ή γνώμη ότι όλόκληρος ή Άμερική και όλαί αί βιομηχανικάί χώραι τής Εύρώπης συνωμοτούν κατά τής χώρας μας και δέν θέλουν νά τήν αφήσουν νά γίνη βιομηχανική χώρα και νά εύτυχήση, νομίζω ότι πρέπει νά έπιστήσω τήν προσοχήν ύμών επί τών έξής τριών παραδειγμάτων, τά όποία δεικνύουν σαφώς τó άβάσιμον τών τοιούτων άπόψεων.

1) Τó Ήσραήλ, τού όποιου οί κάτοικοι προέρχονται από διαφόρους βιομηχανικάς χώρας, εις τās όποίας ώς γνωστόν ούτοι έχουν εις χείρας τών τήν βιομηχανίαν τών χωρών εκείνων, εις τó Ήσραήλ, τού όποιου οί διανοούμενοι έχουν τόσα βραβεία Νόμπελ όσα ούδεμιās χώρας τού κόσμου οί έπιστήμονες ούτε κατά προσέγγισιν έχουν, τó κύριον προϊόν εξαγωγής τής χώρας είναι τά πορτοκάλια, τά όποία άποφέρουν εις τήν χώραν 32 εκα-

τομ. δολλ. τό έτος, έναντι ένός και μόνον έκατομμυρίου τά όποια εισπράττει ή 'Ελλάς από την αύτην πηγήν. Είς τό ίδιον 'Ισραήλ είναι γνωστόν ότι όλοι αι έλπίδες τής χώρας στηρίζονται εις μίαν παναθλίαν έρημον, τής Νέγκέμπ, δι' όλίγας έκατοντάδας χιλιάδας στρεμμάτων τής όποίας παρ' όλίγον νά έκραγή παγκόσμιος πόλεμος.

2) 'Η 'Ολλανδία καυχάται ότι είναι «έργον Τιτάνων», όπως έτιτλοφόρησε εις ειδικόν προς τούτο έκδοθέν βιβλιάριον την άποξηήρασιν δύο έκατομμυρίων στρεμμάτων εις Σουητηρζέε.

3) Είς την αίθουσαν αύτην ανεφέρθη ότι μετά τας 'Ηνωμένας Πολιτείας, ή χώρα ή έχουσα τό μεγαλύτερον κατά κάτοικον εισόδημα είναι ή Δανία, μέ 1400 δολλάρια μέσον κατά κάτοικον έτήσιον εισόδημα. Παρελείφθη ν' αναφερθί ότι είναι ή άσυγκρίτως εύτυχεστέρα χώρα όχι λόγω του πλούτου της όσον λόγω τής ήρέμου και άξιοπρεπούς ζωής του ύπερηφάνου λαού της, ό όποίος κατά τά 65% είναι άγρόται, κτηνοτρόφοι και άλιεις, μικρόν δέ ποσοστόν τούτων άπασχολείται εις βιομηχανίας παραγούσας είδη κυρίως έγχωρίου καταναλώσεως.

Νομίζω ότι είναι καιρός νά παύσωμεν νά ρίπτωμεν τόν λίθον του άναθέματος και νά παρουσιάσωμεν ως έπιβουλευομένους την έπιτυχίαν του λαού μας έκείνους οι όποιοι έδώρησαν εις την χώραν μας 2.500 δισεκατομμύρια δολλάρια, τό 1)4 του ποσού τών όποίων εάν έχρησιμοποιείτο όρθολογιστικώς ή χώρα μας δέν θα ήτο μέν τόσον πλουσία όσον ή Δανία, θα ήσαν όμως έξ ίσου εύτυχεις οι κάτοικοι της διότι θα έξων εις τό κλίμα τής χώρας μας, ένω εις την Δανίαν από Δεκεμβρίου μέν μέχρι Μαρτίου έπικρατεί παγετός, από 'Ιουλίου δέ μέχρι Νοεμβρίου συνεχεις σχεδόν βροχαί, άνεμοι και νεφελώδης καιρός.

Νομίζω ότι τά τρία ως άνω παραδείγματα και μόνον είναι ίκανά νά δείξουν ποίαν όδόν πρέπει νά ακολουθήση ή χώρα, είτε δημιουργηθή και έδραιωθή ή Κοινή 'Αγορά και ή Ε.Ζ.Ε.Σ. είτε όχι.

Πάντως ή μέχρι τουδε άνυπαρξία προγράμματος όχι μόνον βιομηχανικής αλλά και γεωργικής άναπτύξεως τής χώρας σημαίνει άπλώς την ύπαρξιν προγράμματος γενοκτονίας. Διότι γενοκτονία δέν συντελείται μόνον όταν φονεύονται τά άτομα ενός γένους αλλά και όταν διά τής κατασπαταλήσεως του δημοσίου θησαυρού δημιουργούνται τοιαύται συνθήκαι διαβιώσεως εις τούς πλείστους κατοίκους τής χώρας, ώστε νά θεωρηται ύπ' αύτών ως κατάρρα ή παραμονή εις αύτην, και νά θεωρηται ως μέγα κατόρθωμα ή δημιουργία σχολών δι' ύπηρετρίας προοριζομένας διά τόν Καναδάν ή την Αυστραλίαν και Σχολών δι' έκπαίδευσιν εργατών διά τας βαρύτερας εργασίας τών χωρών εις τας όποίας μεταναστεύουν οι κάτοικοι τών ύπαναπτύκτων περιοχών τής Εύρώπης και 'Αφρικής.

'Η σημερινή πρωτοβουλία τής 'Ανωτ. Σχολής Βιομηχανικών Σπουδών, ή καθόλου εύρύτερα άντίληψις αύτης διά τό κοινόν συμφέρον νομίζω ότι δίδει όλας τας πιθανότητας ούτως ώστε νά άποφανθί κανείς, ότι αύτη μετά πλήρους έπιτυχίας θα ήδύνατο νά αναλάβη την επί τη βάσει τών παρά τών Νομαρχιακών 'Επιτροπών γινομένων εισηγήσεων και προτάσεων σύνταξιν του χωρονομικού χάρτου τής χώρας και την προς την Βουλήν και τό 'Υπουργικόν Συμβούλιον εισήγησιν τών άπόψεών της επί τών δυνατοτήτων άναπτύξεως τής χώρας, αι όποιαί πάντοτε πρέπει νά γίνωνται έκ παραλλήλου εις όλους τούς νομούς τής χώρας.

Διὰ τὸ θέμα τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς ΕΖΕΣ, ὡς πρὸς τὴν χώραν μας, ἡ Ἄνωτ. Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ὠργάνωσε τὸ ἀξιὸν πολλῶν ἐπαίνων καὶ ὠφελείας δεκαήμερον, με ὀμιλίας ἐμπείρων προσώπων καὶ μελετητῶν, τὰ ὅποια ἐν αὐτῷ ἀνέπτυξαν τὰς ἀπόψεις των.

Εἰς τὸ ἐρώτημα τῆς συμμετοχῆς μας ἢ μὴ εἰς τὰς συμπράξεις ταύτας, ἤτοι εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν ἣτις ἐκαλλιεργήθη ἀπὸ δεκαετίας περίπου, με τὸ συμφωνόν της τῶν 250 ἄρθρων, ὅπερ ἐσπουδάζετο ἀπὸ τὰ 6 Κράτη αὐτῆς ἐπὶ μίαν δετίαν καὶ ἐπερατώθη μετὰ ταύτην, καθὼς καὶ ἡ συμμετοχὴ

μας ἢ μὴ εἰς τὴν συγκροτουμένην ἀπὸ 17 Κράτη ΕΖΕΣ, ἡ ἀπάντησις ἢ διδομένη ἀπὸ τὴν πλευρὰν τῆς σκέψεως ταύτης εἶναι ἡ ἑξῆς:

Εἰς μίαν τέτοιαν πολιτικο-οἰκονομικὴν κοινοπραξίαν δὲν δυνάμεθα βεβαίως ἡμεῖς οἱ μικροὶ Εὐρωπαῖοι νὰ εἴμεθα ἀπόντες. Διότι τότε ποῦ πολιτικο-οἰκονομικῶς θὰ εὐρεθῶμεν καὶ ποῦ γεωγραφικῶς θὰ ὑπάγωμεν;

Ἄρα δέον νὰ εἴμεθα καὶ ἡμεῖς παρόντες, ἀλλὰ θὰ εἴμεθα ὡς μικροί, δεδλωμένως μικροί, μὴ δυνάμενοι νὰ ἀναλάβωμεν τὰ ἀποστρατευτικὰ δασμολογικὰ καὶ ἀποφρακτικὰ ἐν τῇ οἰκονομίᾳ μας μέτρα, τὰ ὅποια θὰ δύναται νὰ ἀναλάβουν οἱ ἀνεπτυγμένοι, ὄχι ὅμως καὶ οἱ μὴ.

Διότι ἡμεῖς ὡς ὑπανάπτυκτοι, ὡς θὰ εἶναι νοητὸν εἰς τοὺς μετέχοντας, ἀποφράσσοντες ἀνωρίμως τὴν οἰκονομίαν μας θὰ δεχθῶμεν δύο τινά: τὴν πλημμυρίδα καὶ τὸν ἀνεπανόρθωτον κατακλισμὸν.

Κατ' ἀληθῆ συλλογισμὸν θὰ δεχθῶμεν τὸ ὄξυγόνον τὸ ὅποιον θὰ μᾶς σκάσει.

Ἄρα ἐνδείκνυται νὰ δεχθῶμεν τὸ ὄξυγόνον κατὰ δόσεις ἐπιτρεπτάς εἰς τὸν οἰκονομικὸν μας πνεύμονα, ὁ ὅποιος ζῆ καὶ ἀναπνέει σήμερον με τὴν θερμὴν δι' αὐτὸν οὐχὶ ὅμως καὶ ἔνθερον διὰ τὰ ἄλλα μέλη τοῦ οἰκονομικοῦ σώματός μας φανέλλαν τῆς δασμολογικῆς προστασίας.

Καθ' ἃ εἶναι γνωστὸν, μίᾳ ἐκ τῶν τριῶν καὶ δὴ ἡ τρίτη ὁμὰς ἐκ τῶν ὀρισθειῶν ὑπὸ τοῦ ΟΕΟΣ μελετᾷ ἤδη τὸ θέμα τῆς συμμετοχῆς ἢ τῆς συνεργασίας καὶ τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν εἰς τὴν καλύπτουσαν περὶ τὰ 240 ἑκατ. ἀνθρώπων ΕΖΕΣ.

Ἄς ἴδωμεν λοιπὸν τὰ κατ' αὐτὴν καὶ ἂν ἡ συμμετοχὴ μας κρίνεται ἀσυμφορος, ἃς ταχθῶμεν ἢ ἃς εὐρεθῶμεν εἰς τὰς συμπράξεις αὐτὰς ὄχι ὡς μέτοχοι, ἀλλ' ὡς συνεργάται, με ὄρους ποῦ θὰ τηροῦν α) τὴν μὴ δέσμευσίν μας ἐπὶ ὅσον χρόνον οἰκονομικῶς θὰ κριθῆ ἀπὸ τῆμᾶς καὶ β) θὰ παρέχουν δυνατὴν βοήθειαν διὰ νὰ δυνηθῶμεν καὶ ἡμεῖς νὰ ἀναπτυχθῶμεν καὶ καταστῶμεν ἐν καιρῷ ἐπιτρεπτονὶ μέτοχοι.

Ἄφοῦ ἐπιτύχωμεν τὴν ἔνταξίν μας κατὰ τὸν τρόπον ἴσως αὐτὸν ἢ ἐν ἔννοιά καθ' οἰοῦν ἄλλον τρόπον παρεμφερῆ, πρέπει ἀμέσως νὰ ἀρχίσωμεν, νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ὀργάνωσίν μας, χωρὶς τὴν ὅποιαν ἢ ἔνταξις μας δυσκόλως, δυσκολώτατα θὰ μᾶς προσπορίσῃ καλόν τι.

Καὶ τί ἐστὶ λοιπὸν ὀργάνωσις μας;

Θὰ τὴν καθορίσωμεν εἰς μερικά κύρια σημεῖα:

Ἄργάνωσις μας θὰ εἶναι:

1) Ἡ κατανόησις ὅτι πρέπει νὰ γίνουν πολλοί, περισσότερον πολλοί

-ὄχι τόσοσν οἱ ξένοι- ἄλλ' οἱ Ἕλληνες γινώσται, οἱ Ἕλληνες βοθηοί, οἱ ὀρθω-
ταί, οἱ μαχηται τῆς βελτιώσεως τῆς ὑπαναπτύκτου, εἰς καταθλίβοντα ση-
μεῖα, χώρας μας.

2) Ἡ καταβολὴ ἐκ μέρους ὄλων μας προσπαθείας ἐξαιρετικῶς καὶ ἐν-
τατικῶς πολλῆς, ἤτοι βαθείας, εὐρείας καὶ ἀνωτέρας καὶ ἡ φροντίς τῆς
καταβολῆς τῆς προσπάθειας αὐτῆς μέσα εἰς ὄρια ψυχικά, πνευματικά καὶ
χρονικά πού ἕκαστος διαθέτει καὶ δύναται, με ἐπίδοσιν εἰς ἕκτασιν ἐνεργείας,
τὴν ὁποῖαν ὄχι ὅτι φαντάζεται ὅτι ἔχει, ἀλλὰ πράγματι ἔχει κανεῖς, ὥστε
νὰ μὴν καταλήγη μεταξύ ἡμῶν τὸ βασικὸν ἐγωιστικὸν ἐλάττωμα καθ' ὃ
δύναμις ἀντοχῆς ἢ γνώσεως ἢ ψυχῆς περιωρισμένης νὰ ἐπιζητῆ καὶ νὰ
θῆλῃ νὰ καταλάβῃ καὶ νὰ διεκπεραιώσῃ ἕκτασιν ἀρμοδιότητος καὶ ἐνεργει-
ῶν πέραν τῶν δυνάμεων περισσήν.

Φθάνομεν τὸν νοσηρὸν ἐγωισμόν πολλοὶ νὰ νομιζόμεν ὅτι ἔχομεν τὴν
μαγικὴν αὐτοδύναμιν νὰ γνωρίζωμεν διὰ τοῦ ἐγῶ μας καὶ κατὰ τὸ ἐγῶ μας
τὰ ζητήματα ὄλης τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ ἐπιζητῶμεν, παραμερίζοντες ἢ καὶ
ἀπωθοῦντες πολλὰς φορὰς τὴν πραγματικὴν δύναμιν, νὰ ἐπιληφθῶμεν
αὐτῶν ἀτομικῶς ὃ εἰς.. καὶ νὰ τὰ θεραπεύσωμεν!

3) Ἄρα λοιπόν, ὄχι ἐγωισμός καὶ παντογνωσία, ἀλλὰ γνώσις εἰδική,
καλὴ καὶ θετικὴ καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἀποδοχὴ καὶ εἰσφορὰ τῆς
γνώσεως αὐτῆς πρὸς τὸ κοινὸν ἡμῶν συμφέρον.

Χρειαζεται συνεργασία θετικὴ, ἔστω καὶ κατὰ τὸ σύστημα τὸ ἡγετικόν
τοῦ: Πρόεδρος...1ος Ἀντιπρόεδρος...2ος Ἀντιπρόεδρος...3ος Ἀντιπρόεδρος
καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς:

Ἐ Τσῶρτσιλ ὡς φωτεινὴ ἀνθρώπινη διάνοια εἶπεν: "Ὅταν συγκροτηθῆ
μία ὁμάς ἀξία παντὸς ἐπαίνου ἀπὸ εὐαρίθμους Ἕλληνας, θὰ βαδίσῃ καλῶς
μέχρι τῆς στιγμῆς πού εἰς ἐξ ὄλων θὰ ἐκλεγῆ Πρόεδρος!

"Ὅταν ἐκλεγῆ ἡ ὁμάς ἢ θὰ διαφωνήσῃ...ἢ θὰ διαλυθῆ!...

Ἐ ὁ πολιτικὸς αὐτὸς ἐγνωρίσε ἀναμφιβόλως τοὺς λόγους τοὺς ὁποῖους
καὶ ἡμεῖς ὄλοι γνωρίζομεν.

4) Διὰ τὴν ὀργάνωσιν μας χρειαζεται μελέτη καθολικὴ, ἀρμονικὴ, ἐπί-
πνος, ἐπίμονος, εἰδικὴ, εὐρεία, ἀκριβῆς, βαθεῖα, ἀποκλειστικὴ, ἀποτελε-
σματικὴ, ἐπὶ μακρόν, ἐπὶ μῆνας καὶ ἔτη, ἀπὸ γνώστας ἀκριβεῖς, ἀφοσιω-
μένους, εἰδικούς, βαθεῖς καὶ πολλούς.

5) Χρειαζεται, διὰ νὰ κάμω μερικὰ βήματα ἀκόμα περισσότερα ἀπὸ
ὅ,τι ἕκαμαν ἄλλοι ὀμιληταί, ὁμοῦ με τὴν γνώσιν τῆς ἐκάστοτε κυβερνήσεως,
ἐν ἀνοικτόν, οἰκουμενικόν, μόνιμον, σταθερόν, εἰδικόν, ἀνεξάρτητον, ἀπο-
κλειστικόν, ἀμεμβόμενον ὄργανον, ἀμετακίνητον ἀπὸ κάθε ἐπίδρασιν καὶ
πολίτευσιν καὶ τὸ ὁποῖον διὰ τῆς χρησιμοποίησεως πάσης εἰδικότητος
καὶ πηγῆς νὰ ψαῆ καὶ νὰ ἀνορθῶνῃ βαθῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς τὴν
ὑπανάπτικτον Ἑλλάδα.

Τὸ ὄργανον τοῦτο θὰ ἔχη σκοπόν:

1) Τὴν ἀποκλειστικὴν καὶ ἀποτελεσματικὴν, πλήρη μελέτην βελτιώσεως
καὶ ἀναπτύξεως ἐκάστου ὑπαναπτύκτου σημείου τῆς οἰκονομίας μας.

2) τὴν ἐνδεδειγμένην θέσιν, συνύπαρξιν κλπ. ἐκάστου σημείου τῆς οἰκο-
νομίας μας, ὡς πρὸς τὰς δύο ἀνωτέρω διεθνεῖς συμπτράξεις.

3) Τὴν εὐρείαν, ἀνοικτὴν καὶ ἐπανειλημμένην γνωστοποίησιν ἐκάστου
μελετήματος πρὸς κάθε Ἕλληνα καὶ ὅπου ἐνδιαφέρει τοῦτο.

4) Τὴν μετὰ τὴν μελέτην ὑπόδειξιν τῶν μέσων, τρόπων καὶ ὀργάνων, δι' ὧν ἡ μελέτη δύναται νὰ γίνῃ ἔργον καὶ τὸ ἔργον ἐκ ταύτης νὰ πραγματοποιηθῇ.

5) Τὸν χρόνον, τὰς δαπάνας καὶ τὰ κεφάλαια ἀναπτύξεως τῶν ὑπαναπτύκτων σημείων μας.

6) Τὸ ὄφελος ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ γενησομένου ἔργου διὰ τὴν οἰκονομίαν, διὰ τὸ εἰσόδημα, διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ.

Τὸ πλήρες κείμενον τῶν μελετῶν τούτων νὰ γίνῃ βιβλίον καὶ νὰ ἀποτελῇ τὸ βιβλίον «ΑΛΦΑ» τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Τὸ πῶς θὰ συγκροτηθῇ - διὰ τὸ ἄμεσον, τὸ ἐπείγον καὶ τὸ μελλοντικὸν καλὸν μας - τὸ ἀνωτέρω ὄργανον εἶναι ἐπίσης ἐν ὠφέλιμον μελέτημα.

Πάντως, διὰ νὰ εὐρυνθῇ καὶ νὰ μὴν κλείσῃ τὸ ἐνδιαφέρον μας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλλάδος, κάμνω εἰς τὴν Ἀνωτ. Σχολὴν Βιομηχ. Σπουδῶν τὴν πρότασιν ὅπως τὸ ἐπαινετὸν δεκαήμερον τῆς τὸ ἐπαναλάβῃ, ἐὰν ἐπιθυμῇ, ἀργότερον, τὸ φθινόπωρον ἴσως, μὲ θέματα:

Α) Τὸ ἀσάλευτον εἰδικὸν ὄργανον ποῦ θὰ μελετήσῃ καὶ ὑποδείξῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας μας.

Β) Μελέται - ὁμιλίαι: Τὸ πῶς ἡ οἰκονομία μας θὰ ὑπάρξῃ, θὰ συνυπάρξῃ καὶ θὰ ἀναπτυχθῇ καὶ

Γ) Ὅλως βασικῶς ἀναγκαῖον: Ποία ὀργάνωσις δέον νὰ γίνῃ εἰς ἕκαστον κλάδον τῆς οἰκονομίας, ὥστε ἕκαστος κλάδος νὰ μπορῇ νὰ ζήσῃ, νὰ μεγαλώσῃ καὶ νὰ μᾶς ζήσῃ!

Τὸ συμπέρασμα διὰ τὸ θέμα τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς ΕΖΕΣ εἶναι: Συνεργασία μας ὑπὸ εἰδικὴν ἀντίληψιν καὶ μεταχείρισιν εἰς τὰς ἀνω δύο διεθνεῖς συμπράξεις, καὶ ἐν τῇ χώρᾳ Ὀργάνωσις.

Ὁμιλία κ. ΙΩΣΗΦ Α. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗ

Τὸ θέμα τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπασχολεῖ, Κύριοι, καὶ ἐναντι τοῦ ὁποίου ἡ Ἑλλάς καλεῖται νὰ λάβῃ θέσιν, εἶναι τοιαύτης σημασίας, ἐκτάσεως καὶ σοβαρότητος, ὥστε πᾶς τις νὰ μὴ δύναται παρὰ νὰ διαπιστώσῃ τὸ γεγονός μίᾳς οἰκονομικῆς ἐπαναστάσεως ἀνευ προηγουμένου εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Εὐρώπης.

Ἡ Εὐρώπη, ὡς ἐνιαῖον οἰκονομικὸν σύνολον, καλεῖται νὰ βαδίσῃ εἰς τὰ πεπρωμένα της, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιζήσῃ καὶ νὰ ἀναπτυχθῇ εἰς τὸν ὁσημέραι ἀναπτυσσόμενον οἰκονομικὸν ἀνταγωνισμόν τῶν ἠπείρων.

Ποία εἶναι ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὰς οὕτω διαμορφουμένης συνθήκας;

Ἡ Ἑλλάς φύσει καὶ θέσει, γεωγραφικῶς καὶ οἰκονομικῶς ἀνήκει εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν χώρον, μετὰ τοῦ ὁποίου εἶναι ἀρρήκτως συνδεδεμένη, τὸ γεγονός δὲ τοῦτο προδικάζει τὴν τοποθέτησίν μας, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν παρὰ νὰ ἀπαντήσω ἀδιστάκτως καταφατικῶς, καθ' ὅσον κατὰ τὴν γνώμην μου ἡ μὴ ἐνταξίς μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν εἶναι ζήτημα ἐπιβιώσεως.

Ἐξω τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος παραμένοντες εἴμεθα καταδικασμένοι εἴτε εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐξουθένωσιν, εἴτε εἰς τὸν ρόλον δορυφόρου τῶν ὑφισταμένων σήμερον καὶ ἀνταγωνιζομένων ἰσχυρῶν οἰκονομικῶν μονάδων.

Δὲν ὑποτιμῶ, δὲν παραγωνρίζω τὰς μελλούσας νὰ προκύβουν δυσμε-

νεϊς ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς καθ' ὅλου Ἑθνικῆς μας Οἰκονομίας, ἀλλὰ καὶ δὲν δύναμαι παρά νὰ ἀναγνωρίσω καὶ νὰ τονίσω τὴν ἐξυγιάνσιν ἣτις θὰ προκύψῃ ἐκ τῆς ἐντάξεώς μας καὶ ἣτις ἐξυγιάνσις θὰ ἀποτελέσῃ πλέον τὰ στερεὰ καὶ ἀδιάσειστα θεμέλια τῆς περαιτέρω ἀναπτύξεως αὐτῆς.

Οἱ σοβαρώτεροι κλάδοι τῆς Ἑθνικῆς μας οἰκονομίας εἶναι ἡ γεωργία καὶ ἡ βιομηχανία. Ἄς ἐξετάσωμεν ἕνα ἕκαστον ἐξ αὐτῶν.

Ἡ γεωργικὴ μας παραγωγή ἀναμφισβητήτως καὶ κατὰ τὸ μέγιστον ποσοστὸν αὐτῆς θὰ ὠφελήθῃ τὰ μέγιστα, διότι, ὅπως διαπιστοῦται, τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν ἐξαγωγῶν μας ἀνερχομένων περίπου εἰς 200.000.000 δολλ. συνίσταται ἀπὸ γεωργικὰ προϊόντα. Οὕτως ἐχόντων τῶν πραγμάτων εἰς τὴν ἀντίθετον ἐκδοχὴν, τῆς μὴ συμμετοχῆς μας δηλονότι εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα, ποῦ θὰ τοποθετήσωμεν τὴν γεωργικὴν μας παραγωγήν; Εἰς τὴν αἰθουσαν ταύτην ἐλέχθη παρά ἀξιοτίμου ὀμιλητοῦ ὅτι τὰ 95 ἑκατοστὰ τῆς κορινθιακῆς μας σταφίδος καὶ τὰ 85 ἑκατοστὰ τῆς σουλτανίνας μας διατίθενται εἰς χώρας μέλη τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ., ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει τὰ 70 ἑκατοστὰ περίπου τοῦ συνόλου τῶν ἐξαγωγῶν μας κατευθύνονται εἰς τὰς ὡς ἄνω χώρας.

Ποῦ καὶ πῶς εἶναι δυνατόν νὰ τοποθετήσωμεν τὴν γεωργικὴν μας παραγωγήν, ὅταν ἡμεῖς μὲν παραμένωμεν ἐν ἀπομονώσει ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν, ἄλλα δὲ κράτη παράγοντα ὁμοειδῆ τῶν ἰδικῶν μας γεωργικὰ προϊόντα, Τουρκία, Ἰσπανία, Ἰταλία, συμμετέχουν αὐτῆς;

Ἄς μὴν αὐταπατώμεθα ὅτι εἶναι δυνατόν αἱ Ἀραβικαὶ χῶραι, ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις ἢ αἱ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι νὰ μᾶς ἀπορροφήσουν τὴν γεωργικὴν μας παραγωγήν, ἃς μὴ λησμονῶμεν δὲ ἀκόμη τὸ γεγονός τῆς ὀσημέρας αὐξανομένης εἰς ὄγκον ἀποδόσεως αὐτῆς, καὶ συνεπῶς τὰ 275.000.000 καταναλωτῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου, οἵτινες μάλιστα, ἔχοντες ἠύξημένον βιοτικὸν ἐπίπεδον, ἀποτελοῦν τοὺς κυρίους καὶ φυσικοὺς καταναλωτὰς αὐτῆς.

Ἔρχομαι εἰς τὸ δεύτερον θέμα, τῆς βιομηχανίας.

Αἱ ἐπιδράσεις ἀναμφισβητήτως θὰ εἶναι δυσμενεῖς ἀρχικῶς, καταστροφικαὶ ἂν προτιμᾶτε, καὶ τοῦτο λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ βιομηχανία μας, συγκεκριμένη ἀπὸ μικρὰς κατὰ τὸ πλεῖστον μονάδας, δασμοβιώτους κατὰ τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν, μὲ παραγωγικότητα λίαν χαμηλὴν δὲν εἶναι δυνατόν παρά νὰ μὴ δυνηθῇ ν' ἀνθέξῃ εἰς τὸν συναγωνισμὸν τῶν προηγμένων βιομηχανιῶν τῆς Δύσεως.

Τὸ γεγονός ὁμῶς τοῦτο δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀγάγῃ εἰς τὴν σκέψιν τῆς μὴ συμμετοχῆς.

Ἡ βιομηχανικὴ μας πολιτικὴ, ἐὰν ὑποτεθῇ ὅτι ὑπῆρξε ποτὲ τοιαύτη, εὐρίσκετο ἀνέκαθεν ἐκτὸς τῆς πραγματικότητος.

Τόσον τὸ ἐπίσημον Κράτος ὅσον καὶ οἱ βιομηχανοὶ μας πρέβησαν εἰς τὴν θεμελίωσιν μιᾶς βιομηχανικῆς πραγματικότητος ἐν πολλοῖς νόθου.

Ἄντι Κράτος καὶ βιομηχανοὶ, τοῦλάχιστον μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, νὰ στρέψουν τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν ἴδρυσιν βιωσίμων καὶ ἱκανῶν νὰ συναγωνισθοῦν εἰς τὸν διεθνή στίβον βιομηχανιῶν, εἰς τὸν ἐκσυγχρονισμόν τῶν ἤδη ὑφισταμένων, βιωσίμων ὁμῶς τοιούτων, στηριζόμενων εἰς ἀξιοποίησιν ἐγχωρίων πρώτων ὑλῶν, ἢ ἔστω καὶ τοιούτων στηριζόμενων μὲν εἰς ξένας πρώτας ὑλας πλὴν ὁμῶς ἱκανῶν ν' ἀνθέξουν εἰς τὸν διεθνή συναγωνισμόν, ὑπεβोधῆσαν εἰς δημιουργίαν βιομηχανίας δασμοβιώτου.

Ἄντι νὰ στρέψουν τὴν προσοχὴν των εἰς κατὰστροφωσιν ὑγιούς βιομηχανικοῦ προγράμματος μακροπνόου προοπτικῆς, στηριζόμενου ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος, ἐπρωτίμησαν τὴν εὐκόλον καὶ πρόχειρον λύσιν.

Ταμειυτικοί λόγοι ἄφ' ἑνός, ἐξασφάλις καταναλωτικοῦ κοινοῦ ἄφ' ἑτέρου εἶναι αἱ σκέψεις καὶ τὰ κίνητρα τῆς τοιαύτης καταστάσεως.

Ἦκούσθη ἐνταῦθα ὅτι τὰ ποσοστὰ τοῦ δασμολογίου μας κυμαίνονται ἀπὸ 5-400 %.

Ἡ τοιαύτη ὅμως μορφή τῆς βιομηχανίας μας εἶναι οὐχὶ μόνον ἀπάρადεκτος ἀλλὰ καὶ καταστροφικὴ εἰς τὴν καθ' ὅλου ἔθνικὴν μας οἰκονομίαν.

Ἀνεξαρτήτως τῆς συμμετοχῆς μας ἢ μὴ εἰς τὴν ΕΖΕΣ, ἡ Ἑλληνικὴ Βιομηχανία καλεῖται νὰ συγχρονισθῇ καὶ ἀναπροσαρμοσθῇ πρὸς τὰς συνθήκας τοῦ διεθνoῦς συναγωνισμοῦ, ὅποτε πράγματι θ' ἀποβῇ ἔθνικὴ καὶ θὰ συμβάλῃ θετικῶς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου καὶ τὴν ὑπαρξιν τοῦ ἔθνικοῦ μας εἰσοδήματος.

Ἐτι περαιτέρω καλούμεθα εἰς τὴν δημιουργίαν νέων ὑγιῶν βιομηχανικῶν μονάδων στηριζομένων ἐπὶ Ἑλληνικῶν πρώτων ὑλῶν, πρὸς πλήρη ἐκβιομηχάνισιν τοῦ τόπου μας, ὅστις διαθέτει ἀπέραντα περιθώρια βιομηχανικῶν ἐκμεταλλεύσεων. Οἱ βωξίται, οἱ μαγνησίται, τὰ σιδηρομεταλλεύματα, τὸ ἀλάτι τῶν θαλασσῶν μας καὶ πλῆθος ἄλλων πρώτων ὑλῶν καὶ μεταλλευμάτων ἀναμένουν τὴν ἀξιοποίησίν των.

Τὸ ὑψηλὸν κόστος τῶν βιομηχανικῶν μας προϊόντων αὐξάνει τὸν τιμᾶριθμον καὶ ἐμμέσως ἐπιδρᾷ ἀποφασιστικῶς εἰς τὸ κόστος τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων, τὴν τοποθέτησιν τῶν ὁποίων δυσχεραίνει εἰς τὸ ἔξωτερικόν.

Ἡ δασμολογικὴ προστασία παρεμποδίζει καὶ τὸν συγχρονισμόν αὐτῶν τούτων τῶν βιομηχανιῶν ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἰδίων, συντελοῦσα οὕτω εἰς τὸ ἠϋξημένον κόστος τῆς παραγωγῆς αὐτῶν.

Εἰς τὰς ἄνω ἐκτεθείσας ἀπόψεις θὰ μοῦ δοθῇ ἡ ἀπάντησις ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία ὑφίσταται καὶ ἐργάζεται ὑπὸ δυσμενεστάτας συνθηκῶν μεγάλου ὕψους ἀσφαλιστρῶν ἐπὶ τῆς ἐργασίας, φορολογικῶν, ὑψηλῶν ἐπιτοκίων, ὑψηλοῦ κόστους καυσίμων, ὑπερμέτρων δασμολογικῶν ἐπιβαρύνσεων τῶν χρησιμοποιουμένων ἀλλοδαπῶν πρώτων ὑλῶν κλπ., ἐλλείψεως κεφαλαίων, καταναλωτικοῦ κοινοῦ 8.000.000 ἀνθρώπων, ἐν ᾧ ἡ Εὐρωπαϊκὴ ὑφίσταται ὑπὸ εὐμενεστέρους ὁρους.

Δὲν παραγνωρίζω πάντα ταῦτα, καὶ ἀκριβῶς αὐτὰ τὰ μειονεκτήματα, αὐτὰς τὰς ἐλλείψεις τῆς βιομηχανίας μας καλούμεθα, Κράτος καὶ βιομηχανοὶ, νὰ θεραπεύσωμεν ἐὰν θέλωμεν νὰ ἐπιζήσωμεν ὡς Κράτος, διότι τονίζω ὅτι μόνον μὲ ὑγιᾶ βιομηχανίαν δυνάμεθα νὰ ἐπιβιώσωμεν.

Ὅταν ὑπάρξῃ κατανόησις ἐκ μέρους τοῦ Κράτους καὶ καλὴ θέλησις πρὸς μελέτην καὶ θεραπείαν ὅλων αὐτῶν τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν, ἧτις θεραπεία τίθεται ὡς προϋπόθεσις ἀλλὰ καὶ ὑποχρέωσις τοῦ Κράτους, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὸ δαιμόνιον, ἡ εὐστροφία καὶ ἡ ἰκανότης τῶν Ἑλλήνων βιομηχανῶν θὰ τοὺς ὠθήσῃ εἰς τὸ νὰ προσαρμόσουν τὴν βιομηχανίαν μας μὲ τὰς νέας δημιουργουμένας συνθήκας τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ., νὰ ἐξυγιάνουν καὶ συγχορονίσουν αὐτὴν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ κοινοῦ 275.000.000 ἀνθρώπων εἰς χῶρον εὐρύτερον μὲ καταναλωτικὸν κοινὸν 275.000.000 ἀνθρώπων.

Νὰ εἰσελθῶμεν λοιπὸν εἰς τὴν ΕΖΕΣ παρ' ὅλας τὰς παρουσιαζομένας δυσχερείας, αἱ ὁποῖαι δύνανται ν' ἀντιμετωπισθοῦν ἐφ' ὅσον αἱ οἰκονομικῶς ἀναπτυγμένα χῶραι κατανοήσουν τὰς εἰδικὰς συνθήκας ὑφ' ἃς διατελεῖ ἡ οἰκονομία μας καὶ θελήσουν νὰ ἐνισχύσουν ἐπαρκῶς τὴν προσπάθειαν προσαρμογῆς μας κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον δι' εἰδικῆς μεταχειρίσεως.

Ἡ Ἑλλάς δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ ἐκτὸς τῆς ζώνης διότι ἡ οἰκονομικὴ τῆς ἀνάπτυξις εἶναι καταδικασμένη.

Οἱ ἀπὸ τοῦ βήματος αὐτοῦ εἰσηγηταὶ καὶ συζητηταὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν καὶ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, πλὴν ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, δὲν κατώρθωσαν κατὰ τὴν γνώμην μου νὰ δώσουν μίαν πηγαίαν γραμμὴν στὸ θέμα ποῦ ἀπασχολεῖ ὅλας τὰς παραγωγικὰς τάξεις, καὶ δικαίως, ἀλλὰ κατηνάλωσαν ὅλας σχεδὸν τὰς ὀμιλίας τῶν σὲ διαπιστώσεις, ἄλλοτε ἀδυναμιῶν καὶ ἄλλοτε ἐλλείψεως προγραμμάτων καὶ κατὰ συνέπειαν, ἐπειδὴ τὸ Κράτος καταρτίζει τὰ προγράμματα, τὰ πάντα ἀπεδόθησαν σὲ ἑλλειψὴ Κρατικῆς ἀντιλήψεως.

Εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὸ κράτος δὲν εἶναι ἐκεῖνο ποῦ ἤμπορεῖ νὰ προβάλλῃ τὸν ἑαυτὸν του ἀθῶο στὶς διαπιστώσεις αὐτῆς καὶ νὰ σταθῇ ἀντιμέτωπο στὶς σκέψεις ὅλων σχεδὸν τῶν παραγωγικῶν τάξεων, διατεινόμενον ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι αὐτὸ δὲν ἔκαμε τὸ καθήκον του.

Ἦλθε πλέον ἡ στιγμή ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν πραγμάτων ν' ἀντιληφθῇ καὶ αὐτὸ τὴν νωχέλειαν τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ τὴν ὑπνώττουσαν κατάστασιν εἰς ἣν εὐρέθη πάντοτε ἐν τῇ διαχειρίσει τοῦ ἰδρώτος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, δηλαδὴ τῆς ἀπηνουῆς φορολογίας, τῆς ξένης βοήθειας καὶ πάσης ἄλλης ἐξωθεν συνδρομῆς.

Ἦλθε ἡ ὥρα νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν ὅτι δὲν εἶναι καιρὸς πλέον ἐξακολουθήσεως τῆς παλαιᾶς καὶ προσφάτου τακτικῆς καὶ ὅτι πρέπει μὲ κρυσταλλίνην σκέψιν, συνειδησιν τοῦ ἔθνικοῦ καθήκοντος, ἀποτίναξιν τῶν μικροκομματικῶν παρωπίδων, πνοὴν καὶ τόλμην νὰ θεοῦν αἱ βάσεις μιᾶς λελογισμένης ἐξορμήσεως, τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας δὲν θὰ πρέπει νὰ ἔχη καμμίαν σχέσιν μὲ τὸ παρελθόν.

Αἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ παρατηρήσεις, ὄρθαι κατ' ἀρχὴν, στρέφονται κατὰ τῆς ἀφηρημένης ἐννοίας ποῦ λέγεται κράτος καὶ μοῦ δίδουν τὸ δικαίωμα νὰ σᾶς εἶπω, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ ὅτι τὰ λόγια μου ἀδικοῦν καὶ ἀποτελοῦν αἰχμὴν τινα καθ' ὁλασδήποτε παραγωγικῆς τάξεως, ὅτι ἡ κοινωνικὴ σύνθεσις τῆς Ἑλλάδος καὶ στὴν πολιτικὴ καὶ στὴν κοινωνικὴ τῆς ἐκφραση δὲν εἶναι διηρημένη ὀριζοντιῶς ἀλλὰ καθέτως. Συνεπῶς πάσα ὀριζοντία διαίρεσις τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὸ ἀστικὸν καθεστῶς καὶ ἀποτελεῖ ἀναίρεσιν τῆς προσπάθειας τῶν πάσης φύσεως συζητήσεων εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν, καὶ μάλιστα ὑπὸ προσώπων στενῶς συνεργαζομένων ἵνα ἐξ αὐτῆς τῆς συνεργασίας βγοῦν συμπεράσματα ἐξυπηρετοῦντα ὀλόκληρον τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν καὶ ὄχι ὠρισμένας τάξεις.

Κατὰ συνέπειαν τὸ θέμα τῆς εἰσδοχῆς μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν ἐκτὸς τῆς πολιτικοοικονομικῆς του μορφῆς, πρέπει νὰ διαιρεθῇ σὲ δύο μέρη, τὸ ἐσωτερικὸ μέρος καὶ τὸ ἐξω τῶν ὄριων τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἐπειδὴ τὸ δεύτερο μέρος ἀποτελεῖ κάτι τὸ μὴ δυνάμενο σ' αὐτὴ τὴν αἴθουσα νὰ συζητηθῇ, εὐχερέστερα καὶ καλλίτερα φθάνει κανεὶς στὸ ποθοῦμενο ἀποσκευάζει αὐτὸν διὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἐξέτασιν πλέον τῶν ἐξω τῆς Ἑλλάδος ζητημάτων.

Ὑπὸ τὸ πρῖσμα αὐτό, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ εἶπω ὅτι ἀπὸ τὰς συζητήσεις δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκφρασθοῦν γνώμαι πηγαῖαι καὶ πρωτότυποι, ἵνα ἐπ' αὐτῶν στηριζομένη ἡ Κυβέρνησις θεμελιώσῃ τὴν βασικὴν σκέ-

ψιν εισόδου ἢ μὴ εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀναμένεται αὐτὸ ἀπὸ τοὺς διαφόρους ὀμιλητάς, διότι ἐὰν οἱ τὰ στοιχεῖα κρατοῦντες καὶ κατὰ τεκμήριον γνωρίζοντες καλύτερον παντὸς ἄλλου τὰ θέματα ποὺ ἀπασχολοῦν τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν κρατικοὶ λειτουργοὶ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐμφανίσουν κάτι τὸ πρωτότυπον καὶ ἰδεῶδες, τότε, πολὺ περισσότερον δὲν εἶναι δυνατὸν ν' ἀναμένεται αὐτὸ ἀπὸ τοὺς ὀμιλητὰς τῆς παρούσης αἰθούσης.

Ἐὰν αὐτό, κύριοι, δὲν κατωρθώθη, ἐπετεύχθη ὅμως ἓνα μεγάλο ἔργον καὶ πρέπει, διὰ νὰ εἴμεθα δίκαιοι, ν' ἀποδώσωμεν τὸν ἀρμόζοντα ἔπαινον εἰς τοὺς σχόντας τὴν πρωτοβουλίαν, τὴν Ἀνωτ. Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν. Τὸ δὲ ἔργον αὐτὸ πανηγυρικῶς ἔγινε ἀποδεκτὸν ἀπὸ τὴν μετὰ πλήρους πειθοῦς ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ἀναγνωρισθεῖσαν ἀπὸ τῆς ἀποτυχίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ νὰ εἶναι ἔτοιμη διὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς ἀποτυχίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ νὰ εἶναι ἔτοιμη διὰ τὴν μελλοντικὴν συνεργασίαν καὶ πολὺ περισσότερον νὰ θεωρῆται ὑποανάπτυκτος χώρα.

Δηλαδὴ ἀνεφέρθησαν μὲ σαφήνειαν καὶ πλήρη πειστικότητα τὸ τί ἀπὸ τῆς κρατικῆς πλευρᾶς πταίει, δεδομένου ὅτι μέχρι σήμερα τὰ πάντα συντέλεσαν καὶ συντελοῦν ἀκόμη ὥστε αἱ παραγωγικαὶ τάξεις νὰ χωλαίνουν καὶ νὰ παλαίουν πρὸς τὰς ἐκάστοτε ἀνεδαφικὰς καὶ ἐμβαλωματικὰς κρατικὰς ἐκδηλώσεις ἀνευ ἀποτελέσματος.

Καὶ ἐνῶ ἐγένοντο αἱ ὡς ἄνω διαπιστώσεις, αὐταὶ δὲν ἀποτελοῦν παρὰ μόνον τὸ ἥμισυ τῶν λαθῶν, διότι τὸ ἕτερον οἱ ὀμιληταὶ τὸ ἀπεσιώπησαν, καὶ νομίζω ὅτι δὲν τὸ ἀπεσιώπησαν ἐσκεμμένως. Ἴσως τὸ ἀνέβαλον ἢ ἐνόμισαν ὅτι οὕτω πράττοντες θὰ συντελέσουν εἰς τὴν προώθησιν τοῦ θέματος χωρὶς πολλὰς καὶ ἐν πολλοῖς ἀτέρμονας συζητήσεις.

Τὸ ἕτερον σκέλος τῆς εὐθύνης τοῦ σημερινοῦ Ἑλληνικοῦ καταντήματος καθάπτεται ἐξ ὀλοκλήρου τῶν παραγωγικῶν τάξεων.

Δὲν ἀποτελεῖ φαντασίαν ἢ προδιάθεσιν κακὴν ὅταν θελήσῃ κανεὶς νὰ τονίσῃ ὅτι ἓνα μεγάλο μέρος εὐθύνης βαρύνει τὰς παραγωγικὰς τάξεις, καὶ τὰς βαρύνει διότι αὐταὶ εἶναι ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι κατὰ καιροὺς ἦσαν σύμβουλοι τοῦ Κράτους καὶ ἄλλαι μὲν ἐπέτυχαν ἄλλαι δὲ ἀπέτυχαν οἰκτρότατα μὲ κακὰ ἀποτελέσματα ἐπιδράσεων σφαλερῶν καὶ ἐκτὸς πραγματικότητος.

Αἱ παραγωγικαὶ τάξεις φέρουν ἓνα μεγάλο μέρος ἐνοχῆς τῆς σημερινῆς θέσεως βιομηχανίας καὶ γεωργίας. Ὅταν αὐτὸ ἀναγνωρισθῇ, τὰ περαιτέρω συμπεράσματα, νὰ εἰσθε βέβαιοι, κύριοι, θὰ εἶναι ὀρθὰ καὶ ἱκανὰ ἵνα ἡ Ἑλλὰς τραβῆξῃ τὸ δρόμον τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συναγωνισμοῦ εἰσερχομένη εἰς τὴν κοινὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν.

Ἐνας παραγωγικὸς κλάδος τότε μόνον δύναται νὰ σταθῇ ὡς στοιχεῖον ἐξυπηρετήσεως τοῦ συνόλου, ὅταν ὑπὸ τὸ πρῖσμα τοῦ βιωσίμου γενικοῦ καλοῦ προωθεῖται καὶ ὄχι ὅταν ὑπὸ τὸ πρῖσμα τὸ ἀτομικὸ καὶ δῆθεν κοινῆς ὠφελείας κρατεῖται εἰς τὴν ζωὴν.

Κατὰ τὸ παρελθὸν πρόχειραι καὶ ἐμβαλωματικαὶ ἐνέργειαι ἐκράτησαν διαφόρου μορφῆς ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν ζωὴν χωρὶς νὰ ἐξετασθῇ ἡ χρησιμότης αὐτῶν καὶ ὁ μελλοντικὸς τῶν βίος.

Ἐν πολλοῖς κομματικὰ καὶ ἀτομικὰ κριτήρια ἦσαν τὰ μόνον κίνητρα ὥστε πολλαὶ ἐπιχειρήσεις νὰ κρατοῦνται ἐν ζωῇ, αὐταὶ δὲ αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ διάφοροι γεωργικοὶ κλάδοι νὰ ἀποτελοῦν σήμερον βάρος ἐπὶ τοῦ συνόλου καὶ νὰ ἴστανται ἐμπόδια περαιτέρω πορείας.

Ἀμεριμηθῖα καὶ τελεία ἀδιαφορία ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν συνετέλεσαν

εις τὴν μὴ διαταραχὴν τῶν λιμναζόντων ὑδάτων, ἴδιον ἀνθρώπων μὲ σκέψεις ἀνυπάρκτους καὶ προχείρου λύσεως τῶν ζητημάτων.

Αἱ συζητήσεις τῆς συμμετοχῆς ἢ μὴ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν ποὺ συγκλονίζουν σήμερον κάθε ἐθνικῶς σκεπτόμενον νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι ἤδη ἤρχισαν νὰ ἔχουν τὰ ἀγαθὰ τῶν ἀποτελέσματα.

Εἰς τί τείνουν ὅλοι αἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ συζητήσεις; Ἀπαντῶ χωρὶς δισταγμῶν, εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Ἑλληνος, εἴτε ἐπιχειρηματίου εἴτε ἀγρότου.

Τί διαπιστώνεται κάθε μέρα ποὺ περνᾷ εἰς τὴν αἴθουσαν αὐτὴν;

Ἡ ἀπάντησις καὶ σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα εἶναι ἀπλουστάτη. Ὅτι μέχρι σήμερα τὰ πάντα δὲν ἔβαιναν καλῶς καὶ χρειάζεται ἀλλαγὴ πορείας.

Ποῖο εἶναι ἐκεῖνο τὸ ἀγαθὸ ποὺ κάμνει τοὺς πάντας σήμερον νὰ σκέπτονται καὶ νὰ ξυπνοῦν ἀπὸ τὴν χειμεριανὴν νάρκη ποὺ μέχρι σήμερα ἐμάστιζε ὅλους μας;

Ἡ ἀπάντησις, κύριοι μου, εἶναι μία, ἡ 25ῃ Μαρτίου 1957 καὶ ὁ αὐριανὸς Εὐρωπαϊκὸς συναγωνισμὸς, ὁ ὁποῖος δὲν θὰ γνωρίζῃ κόμματα, ἀτομικὰ συμφέροντα καὶ τελωνειακὰ τεῖχη.

Ἐνα γεγονός τὸ ὁποῖον τελευταίως ἐπέρασε σχεδὸν ἀπαρατήρητον εἶναι ἡ ὑπόθεσις τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν. Ὅταν καλῶς τὴν ἀναλύσῃ κανεὶς θ' ἀντιληφθῇ ὅτι ὁ Διοικητὴς δὲν ἠθέλησε νὰ δώσῃ συνέχεια ὅσον ἀφορᾷ τὴν πιστοδότησιν τῶν παραγωγικῶν τάξεων στὸ σφαλερὸ καθεστῶς τὸ γνωστὸ μέχρι σήμερον. Κι' αὐτὸ εἶναι μία ἀπόδειξις ὅτι πρέπει ἡ ἀποτοξίνωσις ἀπὸ τὸ παρελθὸν νὰ γίνῃ σύντομα. Ἡ ἔκθεσις δὲ τοῦ κ. Διοικητοῦ εἰς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν μετόχων εἶναι πραγματικότης μὲ προοπτικὴν μελλοντικὴν καὶ καλύπτει ὅλας ἐκείνας τὰς πλευρὰς ποὺ πρέπει μελετώντας κανεὶς ν' ἀτενίσῃ τὴν Ἑλληνικὴν αὐριον.

Δὲν εἶναι τῆς στιγμῆς νὰ ἀναλύσω λεπτομερῶς τὰ πρὸ πάνω, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει ἀποτελοῦν εὐοίωνα στηρίγματα γιὰ νὰ ἴδῃ ἡ Ἑλλὰς τὸ μέλλον.

Ἡ παράθεσις ἀριθμῶν, στατιστικῶν καὶ συγκριτικῶν πινάκων διαφόρων λ)σμῶν δὲν ἀποτελοῦν ἀμάχητα τεκμήρια ἐνὸς ἀλαθῆτου συμπεράσματος.

Ἡ μελέτῃ τῶν ἀριθμῶν, τῶν στατιστικῶν καὶ τῶν συγκριτικῶν πινάκων ἔχει ἀποτελέσματα ἀνάλογα μὲ τὸ πρόσωπον ποὺ εἰσηγεῖται καὶ μὲ τὸ πρόσωπο ποὺ τὰ ἀκούει· ἄλλοτε ἐξυπηρετοῦν τὸ κοινωνικὸν σύνολον καὶ ἄλλοτε τὸ καταπιέζου.

Ἄς προσέξωμεν λοιπὸν ἐντεῦθεν ὥστε αἱ εἰσηγήσεις καὶ συμβουλαὶ νὰ εἶναι ὑγιεῖς, ἐξυπηρετοῦσαι τὸ γενικὸν καλόν, διότι κακαὶ εἰσηγήσεις καὶ ὀλέθρια συμβουλαὶ θὰ συντελέσουν ὄχι εἰς τὴν παράτασιν μῖς ἐρμαφροδίτου καταστάσεως ἀλλὰ εἰς τὸν ἀφανισμόν τῆς Ἑλλάδος πλέον.

Διότι τὸ νὰ ζημιωθῇ ἓνας παραγωγικὸς κλάδος, καὶ γι' αὐτὸ ἀμφιβάλλω ἐὰν θὰ συμβῇ, δὲν εἶναι πρὸς θάνατον ὅταν τὸ γενικὸν καλόν θὰ ὠφελῆθῃ, ἀλλὰ τὸ νὰ διατηρηθῇ ἡ παροῦσα κατάστασις εἶναι τὸ μεγάλο δυστύχημα τῆς Ἑλλάδος. Τότε ἡ εὐθύνη τῶν ὑπευθύνων θὰ εἶναι ἀπέραντος, ἀνεξίτηλος καὶ θανατηφόρος.

Ἡ Κοινή Ἀγορὰ εἶναι μία προσπάθεια ἡ ὁποία ἤρχισεν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καὶ ὀφείλεται εἰς τὴν συνεννόησιν τῶν δύο ἀπὸ τὰς πάλαι ποτὲ μεγάλας δυνάμεις τῆς Εὐρώπης, τὴν Γερμανίαν καὶ Γαλλίαν. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον μεγάλαι δυνάμεις εἰς τὴν Εὐρώπην δὲν ὑπάρχουν. Ἡ Γερμανία ἡ ἴδια ὁμολογεῖ ὅτι δὲν δύναται πλέον νὰ παρακολουθήσῃ τὸν ταχὺν ρυθμὸν τῆς Massenproduktion τῆς Ἀμερικῆς. Ποῖος ἦτο ὁ βαθύτερος σκοπὸς τῶν Γερμανῶν, ὅταν συνέλαβον τὴν ἰδέαν καὶ ἐπέμειναν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς; Ἦτο ἡ αὔξησις τῆς παραγωγῆς ἀφ' ἐνός καὶ τῆ ἀνύψωσις τῶν ἡμερομισθίων.

Ἡ ἀνάγκη βελτιώσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου ἦτο ὁ κύριος λόγος, ὁ ὁποῖος ἠνάγκασε τὴν διοικοῦσαν κοινοβουλευτικὴν πλειοψηφίαν ὑπὸ τὸν Adenauer νὰ ἔλθῃ εἰς συνεννοήσεις μετὰ τὰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς χώρας τῆς Δ. Εὐρώπης διὰ τὴν σύμπηξιν ἐνὸς μετὰ τὸν πόλεμον εὐρωπαϊκοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ μετώπου. Ἡ Γαλλία ἔβλεδυστικοευρωπαϊκοῦ οἰκονομικοῦ καὶ κοινωνικοῦ μετώπου. Ἡ Γαλλία ἔβλεπε ὅτι τὸ ἐμπορικὸν τῆς ἰσοζύγιον ἔβαινε διαρκῶς ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον, πὲν ὅτι τὰ ἀποθέματά της εἰς συνάλλαγμα καὶ χρυσὸν ἐξηντλοῦντο καὶ ἐντὸς τοῦ 1957 θὰ ἦτο ἴσως ἠναγκασμένη νὰ ἀναγγεῖλῃ οἰκονομικὴν χρεωκοπίαν. Ἐβλεπεν ἐπίσης ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τὰς ἀποικίας της ἐν Ἀφρικῇ χωρὶς σημαντικὴν οἰκονομικὴν βοήθειαν.

Ἡ Ἰταλία, ἡ ὁποία ἐγκαίρως κατέστρωσε πρόγραμμα αὔξεσως τῆς βιομηχανικῆς καὶ γεωργικῆς τῆς παραγωγῆς - ἰδίᾳ δὲ τῆς βιομηχανικῆς τοιαύτης ἐν Νοτίῳ Ἰταλίᾳ - ἔβλεπεν ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ τὸ πρόβλημα ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ της, ἐπιλύουσα τὸ βαρῦνον θέμα τῶν ἀνέργων.

Ἐγενήθη λοιπὸν ἡ ἰδέα τῆς ἑνώσεως. Ἐπειδὴ ὅμως αἱ χώραι αὗται μόνον τῶν δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ αὔξησιν εἰς μέγαν βαθμὸν τὴν παραγωγὴν τῶν, ἔπρεπε νὰ συμπεριλάβουν καὶ τὰς ἄλλας χώρας, ὡς ἕνα εἶδος οἰκονομικοῦ Hinterland. Οὕτω μελετᾶται - διότι δὲν ὑπάρχει ἀκόμη τίποτε τὸ θετικὸν ὡς κείμενον - ἡ ἰδρυσις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν.

Ὁμολογῶ ὅτι καὶ μέχρι πρό ὀλίγου ἤμην ἀπολύτως αισιόδοξος καὶ ἐπίστευον ὅτι κατ' ἀρχὴν, ἐφ' ὅσον θὰ ἐξησφαλίζοντο ὠρισμένοι προϋποθέσεις, θὰ ἔπρεπε νὰ μετασχηματισθῇ ἡ ἑνώσις εὐθὺς ἀμέσως. Δὲν ὁμιλῶ διὰ τοὺς πολιτικὸς λόγους, διότι διὰ λόγους πολιτικῶν καὶ Δὲν ὁμιλῶ διὰ τοὺς πολιτικὸς λόγους, διότι διὰ λόγους πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἡ ἑνώσις ἀνήκει εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην. Οὕτω, καὶ ἂν ἀκόμη δὲν μετεῖχε τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἑνώσεως, δὲν θὰ παρεξηγεῖτο ἡ ἑνώσις ἂν ἐδήλωνε τοὺς εἰδικούς καὶ ἐξαιρετικούς λόγους διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ἦτο ἀμέσως εἰς θέσιν νὰ μετασχηματισθῇ. Ἡ ἑνώσις πρᾶγματι εἶναι σήμερον ἀνετοιμος διὰ νὰ μετασχηματισθῇ ἀμέσως καὶ ἄνευ ὄρων τῆς ΕΖΕΣ.

Ἡ ἑνώσις ἔβράδυνε πολὺ εἰς τὸ θέμα τῆς οἰκονομικῆς τῆς ἀνασυγκροτήσεως, διότι τὰ πολιτικὰ κόμματα δὲν κατῴρθωσαν νὰ καταστρώσουν ἕνα πρόγραμμα σταδιακῆς ἐκτελέσεως ὠρισμένων ἐργῶν. Νομίζω ὅμως ὅτι καὶ τὸ σύνολον τῶν παραγωγικῶν τάξεων πρέπει νὰ συμμερισθῇ τὴν

εύθυνην διὰ τὸ ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν εἶναι σήμερον ἐτοίμη νὰ συμμετάσχη ἀμέσως καὶ ἄνευ εἰδικῶν ὄρων εἰς τὴν Ἐνωσιν.

Ἡ Ἰταλία ἰδρυσεν ἐγκαίρως ἐν Ἰνστιτούτῳ βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως ὄχι μόνον ὡς ὄργανισμὸν θεωρητικῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης ἀλλὰ καὶ ὡς ὄργανισμὸν ἐκτελέσεως ἔργων. Ἡμεῖς ἠθελήσαμεν διὰ τῆς γραφειοκρατίας ὠρισμένων Ὑπουργείων νὰ ἐκπονήσωμεν σχέδια, τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων θὰ ἀναθέταμεν εἰς ξένους ἢ καὶ Ἑλληνας τεχνικούς. Δὲν νομίζω ὅτι ἠκολουθήθη ἡ ὀρθὴ πολιτικὴ. Εἶχομεν ἐν ἀνώτατον οἰκονομικὸν συμβούλιον, σήμερον δὲν ἔχομεν οὔτε αὐτό, διὰ νὰ ἀναλάβῃ τὴν μελέτην τοῦ προκειμένου θέματος ὡς κύριον καὶ ἀποκλειστικόν του ἔργου. Οὕτω ζητοῦμεν ἀπὸ ὠρισμένους ἀνωτάτους κρατικούς ὑπαλλήλους, οἱ ὅποιοι εἶναι καταπεπονημένοι ἀπὸ τὸν βαρὺν φόρτον τῆς καθημερινῆς ἐργασίας των, νὰ εὑρουν ὥρας νυκτερινὰς διὰ νὰ ἐτοιμάσουν σχέδια προγραμμάτων.

Σὰς εἶπα προηγουμένως ὅτι ἤμην ἀπολύτως αἰσιόδοξος, τώρα ὁμως δὲν εἶμαι. Θὰ σὰς εἶπω διατί (ὁμίλῳ ἐντελῶς προσωπικῶς). Εἶχον τὴν εὐκαιρίαν ὡς μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Διεθνούς Ἐπιμελητηρίου νὰ κληθῶ καὶ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ρώμης καὶ εἰς τὸ ἐν Νεαπόλει προσφάτως συγκληθὲν συνέδριον τοῦ Διεθνούς Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν μεγαλύτεραν παγκόσμιον οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου. Τὰ κύρια θέματα τὰ ὅποια ἀπασχόλησαν τὸ συνέδριον ἦσαν τρία: ἡ Κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορά, ἡ Ζώνη Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν καὶ τὸ ζήτημα τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν.

᾿Ωμίλησεν ἡ Ἑλλάς καὶ εἶπεν ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι μία χώρα ἡ ὁποία προσπαθεῖ νὰ ἐπουλώσῃ τραύματα πολλῶν πολέμων, θέλει νὰ βελτιώσῃ τὸ βιοτικόν της ἐπίπεδον, ἰδίᾳ τῶν ἀγροτικῶν καὶ ἐργατικῶν τάξεων, καὶ δι' ἄλλους λόγους ἀλλὰ καὶ διότι εὐρίσκεται εἰς ἐπικαίρον καὶ ἐπικίνδυνον θέσιν μεταξὺ τῶν δύο κόσμων καὶ καταβάλλει ἐντατικὴν προσπάθειαν ἀναπτύξεως τῆς γεωργικῆς καὶ βιομηχανικῆς της παραγωγῆς.

Ἡ Ἑλλάς, ὡς χώρα ἐν ἀναπτύξει εἰσέτι εὐρισκομένη - διότι ἀνέπτυξε μερικοὺς κλάδους τῆς οἰκονομίας της κυρίως χάρις εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν τῶν παραγωγικῶν τάξεων - ἀπέχει ἀκόμη ἀπὸ τοῦ νὰ εὐρίσκηται εἰς ἰσοδύναμον θέσιν ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς μὲ τὰς λοιπὰς μικρὰς ἔστω χώρας τῆς Δυτ. Εὐρώπης. Ἐχει ἀνάγκην συνεπῶς ὠρισμένων πραγμάτων.

Πρῶτον τούτων εἶναι ἡ οἰκονομικὴ βοήθεια καὶ δευτέρον ἐπαρκῆς χρόνος πρὸς πλήρη ἀνασυγκρότησιν τῆς οἰκονομίας της.

᾿Οφείλω νὰ εἶπω ὅτι τὰς ἰδίᾳ ἀπόψεις περίπου ὑπεστήριξαν κατὰ τὸ συνέδριον καὶ ἡ Τουρκία καὶ ἡ Γιουγκοσλαβία, ἡ ὁποία μάλιστα δὲν μετέχει τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. Καὶ τότε ἀπήντησεν ἐκ μέρους τῆς Ἰταλικῆς ἀντιπροσωπείας ὁ καθηγητὴς Giordani, ὁ ὁποῖος εἶπεν: Πρέπει μόνοι σας νὰ εὑρετε τὴν διέξοδον διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς σας, διότι καὶ ἡ Ἰταλία εἰς μεγάλην ἔκτασιν εἶναι ὑποανάπτυκτος χώρα, ἀλλὰ προσπαθεῖ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ της, τοῦ Ἰνστιτούτου Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως καὶ διὰ θυσιῶν φορολογικῶν νὰ κἀνῃ ἔργα πλουτοπαραγωγικῆς ἀναπτύξεως καὶ αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, ἰδίᾳ εἰς τὰς νοτίους αὐτῆς περιοχάς.

Ἦλθεν ἡ Γαλλία, τόσον τῆς Μητροπόλεως ὅσον καὶ τῶν Ἀποικιῶν, καὶ εἶπεν: Σεῖς αἱ ὑποανάπτυκτοι χώραι μὴ περιμένετε καὶ νέαν οἰκονομικὴν βοήθειαν.

᾿Οσον ἀφορᾷ τὴν Ἀγγλίαν, αὕτη μὲ τὰς συνεχεῖς ἐπιφυλάξεις της ἀπέδειξεν ὅτι δὲν πιστεύει ἀπολύτως εἰς τὴν ἀμεσον ἀνάγκην δημιουργίας τῆς Ἐλευθέρου Ζώνης Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν.

Αὐταὶ εἶναι αἱ ἀπόψεις τῶν διεθνῶν οικονομικῶν κύκλων.

Τὸ πρόβλημα τὸ ὁποῖον παρουσιάζεται διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι δυσχερές, διότι ἐὰν δὲν ἔχη οικονομικὴν βοήθειαν, διὰ τὰ πρῶτα ἔτη τοῦλάχιστον, φοβῶμαι ὅτι θὰ ἀντιμετωπίσῃ μεγάλαν ἀναταραχὰς τῆς οικονομίας τῆς. Διὰ τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι πολὺ θαρραλέοι οἱ ὑπερασπισταὶ τῶν δικαίων αἰτημάτων τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ζήτημα τῆς οικονομικῆς τῆς ἐνισχύσεως.

Ἀπὸ πολιτικῆς πλευρᾶς νομίζω ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα διὰ μίαν συνενόησιν τῶν πολιτικῶν κομμάτων διὰ τὴν χάραξιν τῶν προϋποθέσεων τὰς ὁποίας θὰ ζητήσῃ ἡ Ἑλλάς κατὰ τὴν διάσκεψιν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ κληθῶμεν.

Εἶναι καθήκον ὀλοκλήρου τοῦ πολιτικοῦ κόσμου νὰ συνεργασθῇ εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ καὶ νὰ μελετήσῃ τοὺς ὅρους τοὺς ὁποίους θὰ ὑποστηρίξῃ ἡ Κυβέρνησις, ἐνισχυομένη καὶ ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν εἶχε τὴν πρωτοβουλίαν νὰ ἐτοιμάσῃ ἡ διοίκησις τῆς Σχολῆς.

Λυποῦμαι διότι ἐκτὸς τοῦ φίλου Ὑποδιοικητοῦ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης δὲν παρέστησαν ἐδῶ καὶ οἱ ἄμεσοι ἐκπρόσωποι τοῦ γεωργικοῦ κόσμου, ὁ ὁποῖος τὰ μέγιστα θίγεται ἀπὸ τὸ μελετώμενον σχέδιον, διὰ νὰ εἰπουν τὰς γνώμας των. Λυποῦμαι ἀκόμη διότι καὶ ἡ Γεν. Συνομοσπονμίᾳς εἶπουν τὰς γνώμας των. Λυποῦμαι ἀκόμη διότι καὶ ἡ Γεν. Συνομοσπονμίᾳς εἶπουν τὰς γνώμας των. Λυποῦμαι ἀκόμη διότι καὶ ἡ Γεν. Συνομοσπονμίᾳς εἶπουν τὰς γνώμας των.

Ἐν κατακλείδι θὰ ἤθελον νὰ τυνίσκω ὅτι, ἄνευ τῆς πραγματοποιήσεως ὀρισμένων προϋποθέσεων, θὰ εἶναι ἀδύνατον εἰς τὴν Ἑλλάδα, τιμῶς πάντοτε φερομένην, νὰ δεχθῇ καὶ πάλιν νὰ γίνῃ θῦμα πρὸς ὄφελος τῶν ἄλλων χωρῶν.

Ὁμιλία κ. ΑΝΔΡ. Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Κατὰ τὰς γενομένας προχθές, χθές καὶ σήμερον ἀνακινώσεσις, ἤκουσα μετ' ἐνδιαφέροντος τὰς διαφόρους ἀπόψεις. Ὅφειλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι καὶ ἐγὼ τάσσομαι μετὰ τοὺς ὑποστηρίζοντας τὴν εἰσοδοχὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ἔνωση, πλήν ὅμως ὀφείλω σήμερον, εἰς τὴν παρούσαν δεκάλεπτον ἀνακοίνωσιν, νὰ σᾶς προτείνω τοὺς ὅρους μετὰ τοὺς ὁποίους θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐξέλθωμεν ὠφελιμένοι καὶ ὄχι κατεστραμμένοι ἐκ τῆς συνεργασίας ταύτης, ἡ ὁποία καὶ ἀμφιβάλλω ἐὰν θὰ πραγματοποιηθῇ.

Ἐὰν ἐξετάσωμεν κατ' ἄρχάς τὸ θέμα τῆς δασμολογικῆς προστασίας τῆς βιομηχανίας μας, μὴ φαίνεται ὅτι ἡ βιομηχανία μας δὲν χειμάζεται ἀπὸ ἐλλείψιν δασμολογικῆς προστασίας ἀλλὰ μάλλον σφαδάζει ὑπὸ τὸ πέλμα ὀρισμένων κακῶν Ἑλλήνων, τόσο ἐμπόρων ὅσον καὶ καταναλωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνὰ μισοῦν πᾶν τὸ Ἑλληνικόν, εἴτε διότι τοῦτο δὲν τοὺς ἀποφέρει τὸ ἀνάλογον κέρδος εἴτε ἀπὸ κακοπιστίαν τῶν καταναλωτῶν. Ἐναντίον τοῦ κακοῦ τούτου προτείνω τὴν θέσπισιν ὀρισμένων οικονομικῶν οὕτως εἰπεῖν μέτρων, διὰ τῶν ὁποίων θὰ κατοχυρωθῇ ἡ προστασία τῆς Ἑλληνικῆς ἐργασίας. Αὐτὴν τὴν στιγμήν σᾶς ὀμιλῶ μετὰ τὴν πείραν πού ἀπέκτησα ἐπὶ πενταετίαν ἐν Θεσσαλονίκῃ ὡς εἰσαγωγεὺς γερμανικῶν οἰκῶν καὶ ἀντιπρόσωπος τούτων, καὶ μετὰ τὴν πείραν τοῦ Ἑλληνος μηχανικοῦ-βιομηχανοῦ πού ἀπέκτησα εἰς τὸν εἰκοσιπενταετῆ ἀγῶνα μου ἐν Ἀθήναις. Σᾶς ὀμιλῶ

ἐπίσης μέ τήν πίκραν πού αισθάνομαι κάθε φοράν πού "Ἑλλην καταναλω-
 τής μέ ἐρωτᾷ πρώτων: Τί μάρκα ἔχουν τὰ προϊόντα σας; Τούς ἐξη-
 γῶ ὅτι τὰ γερμανικά ὁμοειδή τοιαῦτα φέρουν πάντοτε τὸ ὄνομα τοῦ κατα-
 σκευαστοῦ των διὰ νὰ ἐγγυᾶται τοῦτο τήν ποιότητα τοῦ προϊόντος.
 Ἄμέσως ἐρχεται ἡ ἀπάντησις. "Α! Ὅχι θέλω γερμανικά, καί χωρίς καν
 νὰ δοκιμάσῃ τὸ Ἑλληνικόν στρέφεται μέ λάμπον πρόσωπον πρὸς τὸ
 ἄλλοδαπόν, τὸ ὁποῖον εἶναι κάποτε καί πολύ κατώτερον τοῦ Ἑλ-
 ληικοῦ.

Ἐπεσκέφθην φίλους οἱ ὁποῖοι ἔλαβον σχεδόν δωρεάν καί μέ μεγάλας εὐ-
 κολίας ἀπὸ τὸ κράτος διαμερίσματα ἢ κατοικίας εἰς κανέν σχεδόν ἐκ τούτων
 δὲν ἀντίκρυσαν τήν ἑλληνικὴν κουζίαν, τὸν ἑλληνικὸν θερμοσίφωνα, τὴν
 μπανιέραν καί αὐτὰ ἀκόμη τὰ παρκέτα καί τὰ δάπεδα εἶναι γερμανικά. Μό-
 νον λοιπὸν ἢ θέσπισις τῶν κάτωθι μέτρων θὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὴν πρωτο-
 φανῆ ταύτην κατάστασιν. Καί προτείνω:

1ον. Πᾶν νομικὸν ἢ φυσικὸν πρόσωπον πού ἐπιχορηγεῖται ἐμμέσως
 ἢ ἀμέσως ὑπὸ τοῦ κράτους ὀφείλει νὰ χρησιμοποιῆ μόνον ἑλληνικά
 προϊόντα.

2ον. Πᾶν νομικὸν ἢ φυσικὸν πρόσωπον πού ὑποβάλλει αἰτήσιν δα-
 νείου δι' ἀνοικοδόμησιν ὀφείλει νὰ ὑπογράψῃ δήλωσιν ὅτι οἱ σωλῆνες
 πού θὰ χρησιμοποιηθοῦν εἰς τὴν οἰκοδομήν, τὰ μοτέρ τοῦ ἀναβατήρος,
 τὸ κουβούκλιο, οἱ λουτήρες, αἱ λεκάναι καί τέλος τὰ παρκέτα, τὰ λευκά
 σιμηνά κλπ. θὰ εἶναι μόνον ἑλληνικῆς κατασκευῆς.

3ον. Τὰ πρὸς εἰσπραξιν εἰς τὰς τραπέζας προσκομιζόμενα γραμμάτια
 νὰ προεξοφλῶνται τότε μόνον ἐὰν τὰ ἀναφερόμενα ποσὰ καλύπτουν
 ἀγορὰς ἑλληνικῶν προϊόντων.

Κατὰ τὸ περυσινὸν δῆμον ταξίδιον μου εἰς Γαλλίαν, Γερμανίαν καί
 Ἀγγλίαν, ὅπου μετέβην ὕστερα ἀπὸ μίαν τριακονταετίαν ὄχι πλέον μέ τὰς
 γνώσεις καί τὴν παρατηρητικότητά τοῦ τότε ἐκεῖ σπουδάζοντος φοιτητοῦ
 ἀλλὰ μέ τὴν τριακονταετῆ πείραν ἐνὸς ἐπαγγελματίου, διεπίστωσα ὅτι
 τὸ γερμανικὸν θαῦμα δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά ἡ συστηματικὴ
 διαφοροποίησις τῶν τιμῶν, καί ἐξηγοῦμαι. Ἐνα προϊόν, π.χ. ἓνα πιάνο
 Μπαχ εἰς τὴν Γερμανίαν προσφέρεται εἰς τὸν Γερμανὸν ἔμπορον καί κατ'
 ἀναλογίαν εἰς τὸν καταναλωτὴν κατὰ 30% ἀκριβώτερον παρ' ὅ,τι προσφέ-
 ρεται εἰς τὸν ξένον εἰσαγωγέα τοῦ ἀντιστοίχου προϊόντος. Τώρα ἄλλο
 ζήτημα ἐὰν τὸ πρὸς ἐξαγωγήν προσφερόμενον ποιοτικῶς εἶναι κατώτερον
 τοῦ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν προσφερομένου. Ὁ δασμὸς πού προσ-
 τατεύει τὸ πιάνο π.χ. εἶναι μόνον 20%, δηλ. ὁ ξένος παραγωγὸς ἔχει τὴν
 δυνατότητα τοῦ συναγωνισμοῦ μέ τὸ γερμανικὸν πιάνο καί μέσα εἰς αὐτὴν
 τὴν Γερμανίαν, ποιὸς ὅμως Γερμανὸς θὰ διανοηθῆ ποτὲ νὰ εἰσαγάγῃ
 π.χ. Γαλλικὰ πιάνα; Ἄπ' ἐναντίας εἰς τὸ Παρίσι παρ' ὅλον ὅτι προστα-
 τεύεται τὸ προϊόν μέ δασμούς 50%, βλέπετε νὰ ἔχουν πλημμυρίσει τὰ γερμα-
 νικά πιάνα τὴν Γαλλικὴν ἀγοράν.

Φέρω ὡς παράδειγμα τὴν βιομηχανίαν πιάνων, διότι αὐτὴ ὑπάγεται
 εἰς τὸν κλάδον τῶν ἐιδικῶν βιομηχανιῶν, πού χρησιμοποιοῦν περισσοτέ-
 ρους τεχνίτας ἔχοντας ἀντίληψιν περισσοτέραν ἐνὸς κοινοῦ ἐργάτου, πρᾶ-
 κτηται ὁ κάθε Ἑλλήν πού φέρει μέσα του τὴν πολυχιλιετῆ πείραν καί
 τὰς ἰκανότητας τῶν μεγάλων προγόνων του, μεθ' ὑπερηφανείας δὲ τονί-
 ζομεν ὅτι ἐντὸς μιᾶς εἰκοσιπενταετίας προωδεύσαμε τόσον ὅσον ἡ Γαλλία
 ἐντὸς διακοσίων ἐτῶν, σήμερον δὲ ὑπερέχομεν ταύτης, συμβαδίζοντες ὑπὸ
 ἔποψιν καλοῦπολογισμένης κατασκευῆς μέ τὴν Γερμανικὴν τοιαύτην, εἰσα-

γαγόντες συνάμα και διά διπλωμάτων εύρεσιτεχνίας προστατευομένας έντελώς νέας κατασκευάς και συστήματα.

Μη ύπαρχούσης όμως έν 'Ελλάδι ζητήσεως 'Ελληνικών πιάνων παραμένουν νεκράι έγκαταστάσεις και μηχανήματα εις τό έν Περιστερίω ιδιόκτητον βιομηχανοστάσιον κατασκευής πιάνων, μηχανισμών πιάνων και παντός έξαρτήματος, μηχανήματα άξίας σημερινών τριών και πλέον έκατομμυρίων δραχμών.

'Εάν δέ τά κατά καιρούς έπίδοθέντα εις τούς διαφόρους άρμοδίους ύπομνήματά μου, τότε πού ή Γερμανία έβομβαρδίζεται άκόμη από τούς όψίμους συμμάχους της, έλαμβάνοντο ύπ' όψιν σήμεραν θά είχομεν έξαγωγάς έκατομμυρίων δολλαρίων και θά άπασχολούnton 2000 'Ελληνες εργάται με ύλικά καθαρώς 'Ελληνικά (όμιλώ διά τούς μηχανισμούς πιάνων και τά πλήκτρα).

'Επεσκέφθην εις την Στουτγάρδην τό διεθνώς páλιν καταστάον γνωστόν έργοστάσιον κατασκευής μηχανισμών πιάνων του Λουίς Ρέννερ. Τό έργοστάσιον αυτό μέχρι του 1946 εύρίσκετο εις έρείπια. Τότε μεσουραήγούσε τό Γαλλικόν Σβάντερ και τό... Σβάντερ του Λονδίνου και ή άναγεννωμένη Γερμανική βιομηχανία πιάνων έπρομηθεύετο από την Γαλλίαν και τό Λονδίον μηχανισμούς, όταν τό 1953 ήτο πλέον πανέτοιμον τό έξαόροφον μονέριον οικόδομημα του Ρέννερ. 'Ο Σβάντερ του Παρισίου εκλείσεν, ό δέ όμώνυμός του του Λονδίνου ζή χάρις εις την 'Αγγλικήν κοινοπολιτείαν, σήμεραν δέ αισθάνεται και αυτός τον γερμανικόν ανταγωνισμόν εις την Νότιον 'Αμερικήν, άπασχολεί δέ ό Ρέννερ 500 αυτόματα μηχανήματα και Ισραήθιμους εργατοτεχνίτας όλων των έθνών, άκόμη και 'Ελληνας τσαγκάρηδες, παρακαλώ τούς προσέλαβε διότι έμεινε κατάπληκτος με την χειροτεχνικήν Ικανότητά των. 'Ηρχισε δέ έν Γερμανία και άλλων 3 τοιούτων έγκαταστάσεων ή λειτουργία.

'Εκτός λοιπόν των προαναφερθέντων μέτρων πρέπει να έπιστεύσωμεν τον έξηλεκτρισμόν μας και να άρχίσωμεν να άνοικοδομοϋμεν από σήμεραν τά βιομηχανοστάσια που θά μεταβάλουν τά μεταλλεύματά μας εις μέταλλα, να προωθοϋμεν δέ διά των πιστωτικών εύκολιών τά 'Ελληνικά μοτέρ, που άπεδείχθησαν άνώτερα των Εύρωπαϊκών και 'Ελληνικά σκεύη διά την έξηλεκτρισζομένην έπαρχίαν. Τότε και μόνον θά δυνηθώμεν να έπιβίωσωμεν του ξένου ανταγωνισμού.

Και κάτι άκόμη: εις τά πολυτεχνεία μας να εισαγάγωμεν, κοντά εις τά δυσκολώτατα τεχνικά μαθήματα, εις τά όποια αϊ διαφορικά και όλοκληρωτικά έξισώσεις χορεύουν τον πυρρίχιον, να εισαγάγωμεν λέγω και τά άναγκαία οικονομικά και νομικά μαθήματα, τά όποια θά έπιδράσουν, ως εκ της φύσεώς των και της εύκολίας της μελέτης των και άφομοιώσεώς των έν σχέσει με τά δυσκολώτατα τεχνικά, ως είδος πνευματικού άναψυκτικού.

Θά διαμορφώσωμεν δέ διά του τρόπου τούτου και ήμεις τούς μηχανικούς διοικήσεως (Verwaltungsingenieure όπως τούς ονομάζουν οι Γερκοί) που αυτοί κατά κανόνα κατέχουν τάς ήγετικές θέσεις εις τάς κρατικές γερμανικάς ύπηρεσίας. Διότι αυτοί πριν λάβουν τό δίπλωμά των ύποχρεούνται εις άσκησιν εις εργοστάσια και τεχνικάς ύπηρεσίας έπί 4 έξάμηνα.

Διότι οικονομολόγοι των βιβλίων και της ώραιάς φρασεολογίας ήμπορουν να δημιουργηθουν κατά χιλιάδες, θετικώς όμως σκεπτόμενοι και βασιζόμενοι εις την πράξιν δέν μετριοϋνται ούτε εις τά δάκτυλα της μιās χειρός.

Μόνον λοιπόν με την κωδικοποίησιν των προταθέντων και άλλων

παρ' άλλων προταθησομένων και με τόν προπαγανδισμόν ἐξ ἀπαλῶν οὐνύχων εἰς τὰ σχολεῖα διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ ἑλληνικοῦ κατασκευάσματος, βιομηχανικοῦ ἢ βιοτεχνικοῦ, θὰ δυναθῶμεν ὄχι μόνον νὰ συναγωνισθῶμεν ἀλλὰ καὶ νὰ μεταβληθῶμεν εἰς δασκάλους τῶν εὐρωπαίων, ἀκριβῶς ὅπως οἱ ἔνδοξοι προχριστιανικοὶ πρόγονοί μας ἐδίδαξαν καὶ διέδωσαν μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἀφρικῆς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν πνευματικὴν καλλιέργειαν εἰς τὴν πρὸ ἑκατονταετηρίδων βάρβαρον τότε Εὐρώπην.

Ὁμιλία κ. Λ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗ

Αἰσθάνομαι βαθυτάτην ὑποχρέωσιν νὰ ἐκφράσω τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τοὺς Διοικοῦντας τὴν Ἀνωτ. Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, ποὺ με τὴν λαμπρὰν παράδοσίν της εἶχε πάλιν τὴν πρωτοβουλίαν νὰ φέρῃ εἰς δημοσίαν συζήτησιν τὸ ἐξαιρετικὰ σοβαρὸν καὶ ζωτικώτατο θέμα τῆς ἐποχῆς μας, τῆς συμμετοχῆς μας στὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν.

Ἡ γενικὴ εἰσήγησις τοῦ Προέδρου τῆς Διοικήσεως τῆς Σχολῆς κ. Στ. Κωστοπούλου καὶ αἱ ὁμιλίαι τῶν κ.κ. Μακκὰ καὶ Δαμαλᾶ ἦσαν πλήρως κατατοπιστικαὶ καὶ διαφωτιστικαὶ τῆς ἀμχανίας ἀπὸ τὴν ὁποίαν κατέχονται αἱ παραγωγικαὶ ἰδίαι τάξεις διὰ τὴν εἰσοδὸν τῆς χώρας μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν. Τὸ θέμα βεβαίως δὲν ἔχει ἐξαντληθῆ καὶ μπορῶ νὰ πῶ ὅτι ἀκόμη εὐρίσκεται στὸ στάδιο τῆς θεωρητικῆς ἐρεύνης, διότι δυστυχῶς τὰ ἀπαραίτητα στατιστικὰ στοιχεῖα καὶ ἄλλα δεδομένα τῆς Ἑλληνικῆς πραγματικότητος δὲν ἔχουν συμπληρωθῆ ὥστε νὰ διαφωτισθῶν τὸν μελετητὴν πλήρως. Βεβαίως αἱ συσταθεῖσαι δύο Ἐπιτροπαὶ Βιομηχανίας καὶ Ἀγροτικῆς Παραγωγῆς κατέληξαν εἰς ἀξιόλογα συμπεράσματα, χωρὶς ὅμως νὰ ἐξαντληθῆ τὸ στάδιον τῆς περαιτέρω ἐρεύνης τοῦ θέματος ἀπὸ Ἑλληνικῆς σκοπιᾶς.

Ἀπὸ τῆ σημερινῆ συζήτησις ἐπὶ ἐπιστημονικοῦ ἐπιπέδου ἀλλὰ σὲ μορφὴ ἐκλαϊκευμένης ἐρμηνείας, θὰ προκύβουν ἀσφαλῶς ὠφέλιμα συμπεράσματα διὰ τὴν συνέχισιν τῆς μελέτης τοῦ σοβαρωτάτου καὶ ἱστορικῆς σημασίας θέματος τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, ἀπὸ Ἑλληνικῆς ἀπόψεως.

Ὅλοι μας κατανοοῦμεν τὰ πλεονεκτήματα μιᾶς εὐρείας ἀγορᾶς καὶ εἶναι εὐτυχῆ τὰ κράτη ἐκεῖνα ποὺ διαθέτουν ἐκτεταμένα ὄρια χώρου καὶ συνεπῶς μεγάλην καταναλωτικὴν ἀγοράν. Ἡ ἀγωνία τοῦ Ἑλληνος ἐπιχειρηματίου νὰ διαπλατύνῃ τὸν χῶρον τῆς δραστηριότητός του καὶ τῆς καταναλώσεως τῶν προϊόντων του χρονολογεῖται ἀπὸ τοὺς μυθικοὺς ἀκόμη χρόνους τῆς περιφήμου Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας διὰ τὸ πολῦτιμον «χρυσόμαλλον δέρας». Εἰς ὄλην τὴν μακραίωνα περίοδον τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς καὶ μέχρι τῆς πτώσεως τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας θὰ συναντήσωμεν τὸ ἀνήσυχον πνεῦμα τοῦ Ἑλληνος ἐπιχειρηματίου νὰ ἀναζητῆ τὴν διεύρυσιν τοῦ χώρου τῆς ἀγορᾶς.

Δυστυχῶς ἐπὶ 400 χρόνια δουλείας, χρόνια σημαντικῶν ἐξελίξεων, οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ὡς καὶ τεχνικῆς προόδου, ἡ Ἑλλὰς εὐρίσκειτο στὸ περιθώριον τῆς παγκοσμίου ἀναδημιουργίας. Εἶναι φυσικὸν στὴν μετα-

πελευθερωτική της περίοδον νὰ ἐμφανίζεται βραδυποροῦσα. Ἄλλ' ὁ δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος μὲ τὶς καταστρεπτικὰς συνέπειας τῆς νέας δουλείας τῆς ἐξηφάνισε κάθε ἰκμάδα τῆς ἐθνικῆς τῆς οικονομίας.

Ἦδη καλούμεθα νὰ εἰσέλθωμεν εἰς μίαν εὐρείαν ἢ εὐρυτάτην Κοινήν Ἐυρωπαϊκὴν Ἀγοράν. Ὅμως ὑπὸ ποίαν ἰδιότητα; Ὡς χώρα βιομηχανικῆ καὶ ἀγροτικῆ ἢ ὡς χώρα καταναλώσεως, ὅπερ τὸ πιθανώτερον; Καὶ προβάλλει αὐτομάτως τὸ δραματικὸν δίλημμα: Νὰ εἰσέλθωμεν ἢ νὰ μείνωμεν ἐκτὸς τοῦ χώρου τῆς Κοινῆς Ἐυρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς;

Οἱ εἰσηγηταὶ κ.κ. Χρ. Στράτος καὶ Δ. Παπαδημητρίου ἔδωσαν ἀνάγλυφον τὴν εἰκόνα τῆς στατιστικῆς καὶ κινήσιακῆς θέσεως τῆς βιομηχανίας εἰς τὸ τραγικὸ πρόβλημα πού ὠρθώθη τὸν τελευταῖο καιρὸ ἐνώπιον τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας διὰ τὴν συμμετοχὴν τῆς εἰς τὴν Κοινήν Ἐυρωπαϊκὴν Ἀγοράν.

Ὅμως ὁ κ. Παπαδημητρακόπουλος συνιστᾷ τὴν προσκόλλησιν ἢ εἰσοδὸν μας εἰς τὴν Κοινήν Ἀγοράν τῆς Μικρᾶς Εὐρώπης, διότι ὁ χώρος αὐτὸς ἀπορροφᾷ τὸ 65% τῶν ἐξαγωγῶν μας, προφανῶς τῶν γεωργικῶν, διότι πρὸς τὰ ἐκεῖ αἱ βιομηχανίαὶ μας δὲν μποροῦν νὰ ξεμυτίσουν. Θὰ τίς κατασπαράξουν οἱ λέοντες τῶν βιομηχανικῶν συγκροτημάτων τῆς Δύσεως. Προτείνει δὲ νὰ σπεύσωμεν νὰ καταλάβωμεν θέσιν πλησίον τῆς ἐν λόγῳ Κοινῆς Ἀγορᾶς διὰ νὰ μὴ προλάβῃ ἡ Τουρκία, διότι ἄλλως ἢ θέσις τῆς Ἑλλάδος θὰ εἶναι δεινὴ. Δὲν θεωρῶ ὀρθὴν τὴν ἀποψιν, διότι ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι καὶ ἡ Τουρκία μὲ τὴν ἀναιμικὴν οἰκονομίαν τῆς φοβεῖται τοιαύτας θαραλέας ἐξόδους, ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ μελετήσωμεν καὶ ἄλλας περιοχὰς διευρύνσεως ἀγορᾶς τῶν προϊόντων μας. Τὸ δόγμα Ἀϊζενχάουερ διανοίγει τὴν λεωφόρον πρὸς τὰς Ἀραβικὰς χώρας. Τελευταίως ἐδιάβασα εἰς τὰς ἐφημερίδας ὅτι μελετᾶται ἡ ὀργάνωσις Κοινῆς Ἀγορᾶς Ἀραβικῶν Χωρῶν. Προτείνει δὲ τὴν σύνδεσίν μας μὲ τὴν Κοινήν Ἀγοράν τῶν ἑξ Κρατῶν διότι ἐκεῖ ἐδημιουργήθη ἡ Τραπεζα Ἐπενδύσεων καὶ τὸ Κοινωνικὸν Ταμεῖον. Ἡ κεφαλαιαγορὰ ὅμως ἀνοίγεται ἐκεῖ πού ὑπάρχει ἀσφαλὲς καὶ ἄμεσο κέρδος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ δραστηριότης τῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων θὰ στραφῇ εὐλόγως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀνθουσῶν μεγάλων βιομηχανιῶν τῶν ἑξ Κρατῶν.

Ἐλέχθη ὅτι πρέπει νὰ σπεύσωμεν νὰ κάμωμεν δῆλωσιν συμμετοχῆς στὴν Κοινήν Ἀγοράν τῆς Μικρᾶς Εὐρώπης μὲ τὴν ἐλπίδα προτεραιότητος ἐνίσχυσεως τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας ἐκ μέρους τῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων, προικοδοτουμένης μὲ 2 δισεκατομμύρια δολλάρια. Ἐρωτῶ μὲ ποία κριτήρια θὰ ἀπαιτήσωμεν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῆς βιομηχανίας μας ὅταν οὐδὲν βιομηχανικὸν προϊόν μέχρι σήμερον ἐκυκλοφόρησεν εἰς τὸν χώρον τῆς ἐν λόγῳ ἀγορᾶς. Οὐτε τὸ εὐγευστο ἑλληνικὸν σιγαρέττο. Μόνον τὸ νέφτι καὶ κολοφώνιον, περίπου 2 ἑκατ. δολλαρίων ἀξίας, καὶ τισμέντα περί τὰς 500 χιλιάδας δολλαρίων. Ἐπειτα ὁ βιομηχανικὸς μας ἐξοπλισμὸς μόλις φθάνει εἰς τὰ 400 περίπου ἑκατ. δολλαρίων.

Ἀπὸ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἐμπειρογνομῶνων τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου τοῦ ΟΗΕ, ἀναφερομένην εἰς τὰς τέσσαρας Νοτιοευρωπαϊκὰς χώρας (Ἑλλάδα, Ἰταλίαν, Γιουγκοσλαβίαν καὶ Τουρκίαν) πού ἀποτελοῦν περιοχὴν 68 ἑκατομμυρίων κατοίκων χωρὶς τὴν βόρειον Ἰταλίαν, διαπιστώνεται ὅτι διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἐν λόγῳ χωρῶν θὰ ἀπαιτηθοῦν 35 περίπου δισεκατομμύρια δολλάρια, διὰ ἕνα πλήρες πενταετὲς πρόγραμμα οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Δηλαδή 7 δισεκ. δολλάρια ἐτησίως. Ἐάν δὲ κατὰ ἐμπειρικὸν τρόπον ὑπολογίσωμεν κατὰ ἄτομον τὴν ἀξίαν τῶν ἐπενδύσεων ἢ ἀναλογία εἶναι 514 δολλάρια ἀνὰ ἄτομον. Συνεπῶς ἢ Ἑλλάς μὲ πληθυ-

σμόν 8 έκ.ατ. περίπου θά χρειασθῆ 4.112 έκ.ατ. δολ. διά τήν πλήρη οἰκονομικήν τῆς ἀνάπτυξιν. Πῶς τοῦτο θά εἶναι ἐφικτόν ὅταν τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα τοῦ Ἑλλῆνος εἶναι μόλις 220 δολλάρια; Ἐκτός ἐάν ἐξευρεθῆ τρόπος οἰκονομικῆς βοήθειας. Διότι ἐπὶ δανεισμοῦ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ δὲν ὑπάρχουν σοβαρά πιθανότητες ἐπιτυχίας, ὅταν αἱ ἐπενδύσεις μας ἀνέρχονται εἰς 650 έκ.ατ. δολλάρια μόνον. Διότι μείωσις τῆς καταναλώσεως χάριν ἐπενδύσεων θά εἶναι πολὺ κακὸς πολιτικοοικονομικὸς σύμβουλος.

Τί ὅμως μπορεῖ νὰ γίνῃ; Ἡ Ἐπιτροπὴ Βιομηχανίας κατέταξε εἰς τρεῖς κατηγορίας τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς βιομηχανίας ἀπὸ ἀπόψεως δυνατότητος συμμετοχῆς εἰς τὴν ΕΖΕΣ. Θά μπορούσε λοιπὸν νὰ καταστρωθῆ σχέδιον συμμετοχῆς κατὰ κατηγορίας προϊόντων καὶ μὲ διάφορα σταδιακὰ περιθώρια δασμολογικῆς προστασίας ὡς καὶ διάφορον χρόνον ἐκάστης κατηγορίας, οὕτως ὥστε νὰ δοθῆ τὸ ἀπαραίτητον χρονικὸν διάστημα ἀναμορφώσεως καὶ συγχρονισμοῦ τῶν βιομηχανικῶν κλάδων διά τὴν ἐξομείωσιν των μὲ τὰς Εὐρωπαϊκὰς βιομηχανίας. Ἄλλωστε καὶ ἡ Κοινπραξία τῶν 6 Κρατῶν ἤρχισε μὲ μίαν κατηγορίαν προϊόντων (χάλυβος-άνθρακος).

Ἐφόσον στερούμεθα τῶν ἀπαραιτήτων στοιχείων μελέτης τοῦ θέματος τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν δὲν νομίζω ὅτι πρέπει νὰ σπεύσωμεν εἰς δήλωσιν συμμετοχῆς εἰς τὴν ΕΖΕΣ, διότι ἔχομεν πρόσφατον παράδειγμα τῆς δεινῆς θέσεώς μας ἐκ τῆς περιφήμου συμφωνίας τῆς ΓΚΑΤ.

Ὁ κίνδυνος τῆς ἐφαρμογῆς ἀντιποίνων διά τὰ μὴ συμμετέχοντα κράτη θά εἶναι ἀσφαλῶς κοινός. Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ θέμα συμπλέκεται μὲ τὸ πολιτικὸν καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ὅλον θέμα τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς εἶναι πολιτικοοικονομικὸν καὶ ὄχι ἀπλῶς οἰκονομικόν. Εἶναι προτιμότερον νὰ πέσωμεν ἡρωϊκῶς μαχόμενοι ἔξω τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς παρά νὰ ὑποδουλωθῶμεν μὲ βέβαιον θάνατον διά τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ. Ὅμως ὁ Ἕλλην κρύπτει μέσα του ἰσχυρὰς ἠθικὰς δυνάμεις, τὰς ὁποίας εἰς δεδομένην στιγμήν ἀξιοποιεῖ καὶ δημιουργεῖ θαυμαστάς πραγματικότητας. Εὐρισκόμενος ἔξω τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς θά δημιουργήσῃ οἰκονομικὰ σχήματα πού θά διασφαλίζουν ὄχι μόνον τὴν ἐπιβίωσιν του ἀλλὰ καὶ θά διανοίγουν νέαν λαμπρὰν περίοδον ἀναδημιουργίας μιᾶς ἀξιολόγου οἰκονομικῆς Ἐθνικῆς μονάδος.

Ὁμιλία κ. ΓΕΩΡΓ. ΓΡ. ΠΑΠΑΜΙΧΕΛΑΚΗ

Ἡ ἰδέα τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος -οἰκονομικῆς καὶ πολιτικῆς- εἶναι ἡ ἔκφρασις μιᾶς ἱστορικῆς ἀναγκαϊότητος δημιουργηθείσης ὑπὸ τῶν ἀντικειμενικῶν δεδομένων τοῦ τεχνικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ ἀνάγκη αὕτη εὐρυτέρας ἐνότητος πέραν τῶν ὀρίων τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατιδίων κατέστη πλέον θεμελιῶδες αἶτημα ἐπιβιώσεως καὶ περαιτέρω ἀναπτύξεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

Ἀνήκομεν καὶ ἡμεῖς ἱστορικῶς, πολιτιστικῶς καὶ οἰκονομικῶς εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα. Κατὰ συνέπειαν πᾶσα συζήτησις περὶ διαχωρισμοῦ μας ἐκ ταύτης ἀποτελεῖ ἀπόπειραν αὐτοκτονίας. Ἀντιθέτως ὀφείλομεν ν' ἀντιμετωπίσωμεν τὸ θέμα τῆς ΕΖΕΣ μὲ ρεαλισμόν, θάρρος καὶ εὐρείαν ἀντίληψιν, συλλαμβάνοντες καὶ κατανοοῦντες τοὺς θεμελιώδεις ἱστορικοὺς

νόμους και λόγους οι οποίοι οδηγούν προς την κατεύθυνση αυτήν. Διότι πρέπει ν' αντιληφθώμεν ότι ουσιαστικῶς ἐν προκειμένῳ πρόκειται περί δημιουργικῆς ἐπαναστάσεως ἀναλόγου πρὸς τὴν γενομένην πρὸ ἐνὸς αἰῶνος βιομηχανικῆν τοιαύτην, τὴν ὅποιαν φυσικὰ οὐδεὶς ἠδυνήθη και τότε ν' ἀναστῆλῃ παρὰ τὴν τρομερὰν ἀναταραχὴν και ἐπίδρασιν τὴν ὁποῖαν προεκάλεσεν εἰς τὰ δημιουργημένα συμφέροντα. Κερδισμένοι περισσόν τερὸν ἐκ ταύτης ἐξῆλθον ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι πρῶτοι κατενόησαν τὴν σημασίαν και τὰς συνεπείας τῆς και ἤρπασαν τὴν παρεχόμενην εὐκαιρίαν.

Θὰ ἐξετάσωμεν και ἡμεῖς μὲ ἐπιγραμματικὴν συντομίαν τὰς δύο περιπτώσεις, ἢτοι τῆς συμμετοχῆς ἢ μὴ συμμετοχῆς τῆς χώρας μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ. Τὸ θέμα φυσικὰ τίθεται μὲ τὴν προϋπόθεσιν πραγματοποιήσεως τῆς Ἑυρωπαϊκῆς αὐτῆς ἐνότητος, ἀν και ἡ προσωπικὴ μας ἀντίληψις εἶναι ὅτι τοῦτο μόνον χρονικῶς ἡμπορεῖ νὰ μετατεθῇ, οὐχὶ ὅμως και νὰ ματαιωθῇ.

1) Περίπτωσης μὴ συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θὰ ἔχωμεν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα: α) πλήρη οικονομικὴν ἀπομόνωσιν τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς Ἑυρωπαϊκῆς ἐνδοχώρας. β) Ἀνάπτυξιν ἀνταγωνισμοῦ μεταξὺ Ἑλλάδος ἀφ' ἐνὸς και τοῦ Ἑυρωπαϊκοῦ και τῶν ἄλλων κοινοσῶν ἀφ' ἑτέρου εἰς τὰς χώρας τῆς Μέσης Ἀνατολῆς κυρίως, ὑπὸ ὅρους ἑξαιρετικῶς δυσμενεῖς διὰ τὴν Ἑλλάδα. Εἶναι ἀστέιον νὰ σκεφθῶμεν ὅτι εἶναι δυνατόν ἢ μικρά και καθυστερημένη Ἑλλάς θ' ἀντιμετωπίσῃ ἐπιτυχῶς εἰς ὁποιαυδήποτε ἀγορὰν ἀνταγωνιζομένη τὴν ἠνωμένην και προηγμένην Ἑυρώπην. γ) Πλήρη ἀχρήστευσιν τῶν ἐμπορικῶν και διαμεταγωγικῶν δυνατοτήτων τῆς χώρας μας ὡς μεσάζοντος μεταξὺ Ἑυρωπαϊκοῦ και Ἀσιατοαφρικανικοῦ χώρου. δ) Ἀποστέρησιν τῶν εὐρυτάτων δυνατοτήτων τῆς ἐμπορικῆς μας ναυτιλίας και τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐμπορικοῦ ναυοσίου, ἀναδειχθέντος εἰς κολοσσιαῖον παράγοντα ἐθνικῆς προόδου εἰς εὐρύτατον ὄριον. ε) Ἀνάπτυξιν τῆς νάνου και δασμοδιαίτου οικονομίας τῆς χώρας εἰς ἀσφυκτικὸν ὄριον, ἀνευ ἀνταγωνιστικῶν δυνατοτήτων εἰς τῆς χώρας εἰς ἀσφυκτικὸν ὄριον, ἀνευ ἀνταγωνιστικῶν δυνατοτήτων εἰς τῆς χώρας εἰς ἀσφυκτικὸν ὄριον, ἀνευ ἀνταγωνιστικῶν δυνατοτήτων εἰς τῆς χώρας εἰς ἀσφυκτικὸν ὄριον. στ) Γενικὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ Τουρισμοῦ. Ἡ λαμπρὰ αὕτη οικονομικὴ μας ἀπομόνωσις θὰ μᾶς ὀδηγήσῃ, ἔστω και τὴν τελευταίαν στιγμὴν, εἰς τὴν ἀνάγκην ν' ἀναγνωρίσωμεν τὴν δύναμιν τῶν φυσικῶν νόμων και νὰ ἐνταχθῶμεν ὑπὸ χειροτέρους πλέον ὄρους, ὡς πτωχεύσαντες συγγενεῖς, εἰς τὸ δημιουργημένον πλέον καθεστῶς Ἑυρωπαϊκῆς ἐνότητος.

Πέραν τούτου ἡ πολιτιστικὴ και πολιτικὴ μας ἀπομόνωσις ἐκ τῆς ἠνωμένης Ἑυρώπης θέλει μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς ἐπικίνδυνον ἀδυναμίαν διαπραγματεύσεως πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, δοθέντος ὅτι ἕκαστος ὑπολογίζει τὸν ἑτερον ἀναλόγως τῆς δυνάμεώς του, τῆς ἰδίας εἴτε τῶν φίλων του.

Φρονοῦμεν, κατὰ συνέπειαν, ὅτι πᾶσα συζήτησις περί μὴ εἰσόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἑυρωπαϊκὴν Ἐνότητα πρέπει κατηγορηματικῶς νὰ ἀποκλεισθῇ, δοθέντος ὅτι οὐσιαστικῶς μόνον στενὰ και κακῶς ἐννοούμενα δημιουργημένα ἐντὸς νοσηρᾶς ἀτμοσφαιρᾶς συμφέροντα ἡμπορεῖ νὰ ἐξυπηρετήσῃ μίᾳ τοιαύτῃ ἀποψι, ἀντιστρατευομένη καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν τὰ θεμελιώδη, ὑγιᾶ και μακρᾶς πνοῆς ἐθνικὰ συμφέροντα.

**

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω δύο τινὰ πρέπει νὰ μελετήσωμεν:
 α) Τὸ πῶς διαμορφώνεται ἡ κατάστασις σχετικῶς μὲ τὴν προσπάθειαν ἰδρύσεως τῆς ΕΖΕΣ και β) Ποῖα μέτρα πρέπει νὰ λάβῃ ἡ Ἑλλάς διὰ νὰ δυνηθῇ ἀφ' ἐνὸς μὲν νὰ ἐξουδετερώσῃ τὰς δυσμενεῖς συνεπείας και νὰ προλάβῃ

β) κινδύνους κατά την είσοδόν της και άφ' ἑτέρου νά χρησιμοποιήσῃ πλέον ἔπωφελῶς τὰς δημιουργουμένας δυνατότητας.

Ἐπὶ τοῦ πρώτου ζητήματος ἔχομεν τὰ ἑξῆς θετικά στοιχεία, τὰ ὅποια ὠθοῦν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς πραγματοποιήσεως τῆς ΕΖΕΣ: α) Κίνδυνος πολιτικός ἐκμηδενισμοῦ τῆς Εὐρώπης καὶ καταρρεύσεως ὑπὸ τὴν κομμουνιστικὴν ἀπειλήν. β) Κίνδυνος οἰκονομικῆς ἀσφυξίας τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν λόγω τῶν φραγμῶν καὶ τῆς στενότητος χώρου. γ) Κίνδυνος ἐκτοπίσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐμπορευμάτων ἐκ τῶν ἐξωευρωπαϊκῶν ἀγορῶν, ὑπὸ τῶν δύο ἄλλων κολοσσῶν, Ρωσίας - Ἀμερικῆς.

Οἱ ἀνωτέρω κίνδυνοι πιέζουν κυβερνήσεις καὶ ἐπιχειρηματίας πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἔνοποιήσεως. Πέραν τούτου τὸ ὄραμα τῆς ἐλευθερίας κινήσεως ἐντὸς τοῦ εὐρυτάτου Εὐρωπαϊκοῦ χώρου, συντονισμοῦ καὶ ἀξιοποιήσεως τῶν δυνατοτήτων τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης καὶ δημιουργίας μιᾶς κολοσσιαίας δυνάμεως κατευθυνομένης ὑπὸ τοῦ μεγαλειώδους Εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος πρὸς δημιουργικὸν ὄριζοντα καὶ ἐν ὄψει τῆς ἀτομικῆς ἐποχῆς καὶ τῶν ἀτομικῶν κινδύνων, ἠλεκτρίζει λαοὺς καὶ κυβερνήσεις καὶ κινεῖ σταθερῶς τὴν Εὐρώπην πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἔνοποιήσεως.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος τῆς ἰδρύσεως τῆς ΕΖΕΣ ἔχομεν τὰ ἑξῆς ἀρνητικά στοιχεία τὰ ὅποια ἐνεργοῦν ἀνασταλτικῶς.

α) Τὰ τεράστια δημιουργημένα οἰκονομικά συγκροτήματα τὰ ὅποια, κινούμενα βάσει τοῦ νόμου τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, δημιουργοῦν δυσπιστίαν καὶ κινδύνους οἰτινες δέον ν' ἀντιμετωπισθοῦν ἐπιμελῶς.

β) Τὰ ἀποικιακά συμφέροντα καὶ αἱ συναφεῖς ἀναταραχαὶ ἀποτελοῦν πρὸς τὸ παρὸν μεγίστην ἀπειλήν, ἡ ἰδέα ὅμως τῆς ἐπὶ ἴσοις ὅροις Εὐρωπαϊκῆς ἐνότητος, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἐμπνεύσει ἐμπιστοσύνην καὶ ἐπεκταθῆ πρὸς τὰς ἀποικίας, θὰ παρεῖχε δυνατότητα δημιουργικῆς ἀντιμετωπίσεως τῆς ἀπειλῆς ταύτης. Πολιτικὸν πρόβλημα ἐξαιρετικὰ δυσχερές.

γ) Οἱ προϋπολογισμοὶ τῶν κρατῶν, βασιζόμενοι καὶ εἰς τοὺς τελωνιακοὺς δασμοὺς, δέον ὅπως ὑποστοῦν ἀνασχηματισμούς, ὡς ἐκ τούτου δὲ δημιουργοῦν συναφῆ ἐμπόδια.

δ) Αἱ δασμοδίατοι ἢ πριμοδοτούμεναι βιομηχαναί, ἀναπτυχθεῖσαι ὑπὸ νοσηρᾶς συνθήκας ἀνάγκης, ἐνεργοῦν ἀνασταλτικῶς ὡς πρὸς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προσπάθειας.

ε) Λόγοι ἱστορικοὶ καὶ ψυχολογικοὶ προάγουσιν τὴν δυσπιστίαν μεταξὺ τῶν λαῶν καὶ κρατῶν καὶ δυσχεραίνουν τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προσπάθειας.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω θετικῶν καὶ ἀρνητικῶν δεδομένων, ἡ Ἑλλάς ὀφείλει νὰ ἀναλάβῃ ἐνεργὸν δρᾶσιν πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν ἀρνητικῶν στοιχείων καὶ προώθησιν τῶν θετικῶν δημιουργικῶν τοιούτων, ἐντὸς βεβαίως τῶν δυνατοτήτων τῆς. Οὐδέποτε ὅμως εἶναι δυνατόν νὰ καταστήθῃ ἄρνησις ἔναντι τῆς προσπάθειας ταύτης.

* * *

Ποῖα τῶρα μέτρα πρέπει νὰ λάβῃ ἡ Ἑλλάς διὰ νὰ δυνηθῇ ἄφ' ἐνὸς μὲν νὰ ἐξουδετερώσῃ τὰς δυσμενεῖς συνεπείας καὶ νὰ προλάβῃ κινδύνους κατά τὴν είσοδόν της καὶ ἄφ' ἑτέρου νὰ χρησιμοποιήσῃ πλέον ἔπωφελῶς τὰς δημιουργουμένας δυνατότητας;

1) Νὰ παρακολουθήσῃ μετὰ προσοχῆς τὰ συντελούμενα σήμερον ἐν Εὐρώπῃ ὥστε νὰ ἐκτιμήσῃ τὰς δυνατότητας ἐπιτυχίας τῆς ΕΖΕΣ.

2) Νὰ ἀναπτύξῃ ἐνεργὸν πρωτοβουλίαν κατά τὸ δυνατόν, ἵνα βοηθήσῃ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς προσπάθειας τόσον εἰς τὸν οἰκονομικὸν ὅσον καὶ τὸν πολιτιστικὸν καὶ πολιτικὸν τομέα.

3) Νὰ ἀναπτύξῃ κατά τὸν πλέον ἐνεργὸν τρόπον οἰκονομικὰς καὶ πολι-

Κατ' ἀρχὴν τὸ ὅλον πρόβλημα δὲν εἶναι οἰκονομικὸν ἀλλὰ πολιτικόν. Διότι τόσοσὴ ἡ Κοινὴ Ἄγορά, ὅσον καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ζώνη Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν ἀποτελοῦν τὴν μίαν πλευράν, τὴν μερικὴν, τοῦ ὅλου θέματος, τῆς δημιουργίας ἐνὸς μεγάλου καὶ ἰσχυροῦ συγκροτήματος τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἱκανοῦ νὰ ζήσῃ ἐπὶ ἴσοις ὅροις μὲ τοὺς δύο ὑπάρχοντας ἤδη κολοσσούς, τὴν Βορειοαμερικανικὴν Συμπολιτείαν καὶ τὴν Σοβιετικὴν Ρωσσίαν, οἵτινες καὶ ἡγοῦνται σήμερον τοῦ Κόσμου, καὶ τοὺς λοιποὺς ἤδη ἀναφανισμένους, τὴν Κίνα, τὰς Ἰνδίας καὶ μελλοντικῶς καὶ τὴν Ἀραβικὴν Ἐνωσιν.

Αἱ μεταπολεμικαὶ πολιτικοστρατιωτικαὶ καὶ οἰκονομικοτεχνικαὶ ἐξελίξεις κατέστησαν σαφές ὅτι εἰς τὸν κόσμον, ὡς ἦδη δι' αὐτῶν διαμορφοῦται οὗτος, δὲν δύναται νὰ ὑπάρχουν ἀνεξάρτητοι χώροι, ὡς μέχρι τοῦδε, ἐὰν δὲν ἀποκτήσουν ἰσχύϊν ἀνάλογον πρὸς τὴν τῶν δύο ἤδη μεγάλων τοιούτων, τῆς Ἀμερικῆς καὶ τῆς Ρωσίας. Οὐδεὶς ἐχέφρων πλέον ἀμφιβάλλει περὶ αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ ὑπῆρχον καὶ τινες ἐθελουφλοῦντες καὶ ἀμφιβάλλοντες μέχρις ἐσχάτων, ἠναγκάσθησαν ἤδη νὰ πεισθοῦν, κατόπιν τῆς τελευταίας περιπέτειας τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας εἰς τὸ Σουέζ, αἱ ὁποῖαι, ἀποτελοῦσαι μέχρι καὶ τῆς προηγούμενης δεκαετίας τὰς μεγάλας δυνάμεις τὰς ρυθμιζούσας τὰς τύχας τοῦ κόσμου, παρουσίασαν τὸ θέαμα μερακίων τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου τὰ ὁποῖα, μετὰ τὸ ἠχηρότατον ράπισμα τοῦ διδασκάλου των, τῆς Ἀμερικῆς, ἐκάθησαν πάλιν συνεσταλμένα καὶ εἰς στάσιν προσοχῆς εἰς τὰ μαθητικά θρανία των. Συνεπῶς ἡ δημιουργία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὀμοσπονδίας ἀποτελεῖ μίαν ἀδήριτον ἀνάγκην καὶ μίαν ἐπερχομένην πραγματικότητα, εἰς τὴν ὁποῖαν αἱ Εὐρωπαϊκαὶ χώραι εἶναι ὑποχρεωμέναι, εἴτε τὸ θέλουν εἴτε δὲν τὸ θέλουν, νὰ συμμετάσχουν. Διότι οἵαδήποτε χώρα ὑποτεθῆ ὅτι δὲν θελήσῃ νὰ συμμετάσχη, θὰ ὑποστῇ τὴν τύχην τοῦ προβάτου τῆς Ἑλληνικῆς παροιμίας ποῦ φεύγει ἀπὸ τὴν στρούγκα καὶ τὸ τρώει ὁ λύκος.

Ἡ Κοινὴ Ἄγορά λοιπὸν καὶ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ζώνη Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν δὲν ἀποτελοῦν παρὰ μίαν ἀρχὴν, ἓνα προπομπὸν οὕτως εἰπεῖν τῆς πραγματοποίησεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συνομοσπονδίας καὶ ἐπομένως καὶ ἡ Ἑλλάς, ὡς χώρα Εὐρωπαϊκῆ, εἴτε τὸ θέλει εἴτε ὄχι, εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ συμμετάσχη. Δὲν ὑφίσταται ζήτημα ἐκλογῆς ἐκ μέρους μας.

Ἐπομένως τὸ πραγματικὸν καθ' ἡμᾶς πρόβλημα τὸ ὁποῖον τίθεται πρὸ ἡμῶν δὲν εἶναι ἐὰν θὰ πρέπει νὰ συμμετάσχωμεν ἢ ὄχι εἰς τὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, ἀλλὰ ποῖα θὰ εἶναι τὰ ἐπὶ τῆς οἰκονομίας μας ἀποτελέσματα τῆς συμμετοχῆς μας. Καὶ ἐὰν ἐκ τῆς μελέτης τοῦ προβλήματος τούτου προκύπτῃ ὅτι ἡ ἄνω ζώνη θὰ ἔχη δυσμενεῖς συνεπειάς εἰς ἓνα ἢ περισσότερους τομείς τῆς Οἰκονομίας της, νὰ συζητήσωμεν καὶ νὰ ἐξεύρωμεν τὰ ὀρθὰ μέτρα τὰ ὁποῖα θὰ πρέπει νὰ λάβωμεν διὰ ν' ἀντιμετωπίσωμεν καὶ νὰ ἐξουδετερώσωμεν τὰς δυσχερείας αὐτάς, εἴτε διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως ἐιδικῶν ὀρων συμμετοχῆς καὶ μεταχειρίσεως τῆς χώρας μας, εἴτε διὰ τῆς λήψεως καὶ ἐφαρμογῆς διαφόρων μέτρων καὶ συμφωνιῶν, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἀναπροσαρμοσθῇ ἡ οἰκονομία μας ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς τὰς ἐπιβαλλομένας μορφάς.

Κατὰ τὸ δεκαήμερον τῶν συζητήσεων, τοῦ ὁποίου τὴν τόσον ἐπιτυχή πρωτοβουλίαν εἶχεν ἡ πάντοτε πρωτοποροῦσα διὰ τὴν ἐπιστημονικήν συζήτησιν καὶ ἐξεύρεσιν λύσεως ἐπὶ τῶν μεγάλων οἰκονομικῶν προβλημάτων καὶ ἀξία θερμῶν διὰ τοῦτο συγχαρητηρίων Ἀνωτ. Σχολῆ βιομηχανικῶν Σπουδῶν, οἱ περισσότεροι τῶν ὁμιλητῶν, ἀπασχοληθέντες κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν Ἑλληνικὴν βιομηχανίαν, ἐπλήρωσαν τὴν αἴθουσαν τῶν συζητήσεων ἀπαισιοδοξίας καὶ προέβλεψαν τὴν συμφορὰν καὶ τὸν ὄλεθρον διὰ τὸ οἰκονομικὸν μέλλον τοῦ τόπου μας καὶ τοῦ λαοῦ μας. Καὶ σεβαστὸς ἀριθμὸς ἐξ αὐτῶν, ἐπηρεαζομένων ἐκ τῆς πιθανῆς ζημίας τῶν συμφερόντων μερικῶν ὁμάδων, κατέληξε νὰ ταχθῆ ἀνεδαφικώτατα ἐναντίον τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ζώνην ἐλευθέρων συναλλαγῶν, ὡς ἂν τοῦτο ἐναπέκειτο εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῆς χώρας μας, καὶ πρὸς πείσμονα ἀρνησιν τῆς πραγματικότητος, ὡς ἄνω ἐξετέθη. Ἐξαρτήτως τοῦ βασιμοῦ ἢ μὴ τῶν ἐκτεθέντων ἐπιχειρημάτων, διὰ τὰ ὁποῖα βεβαίως ὁ ὀλιγώτερον ἀρμόδιος νὰ κρίνη εἶναι ὁ ὑποφαινόμενος, καθὼς ἡ ἐιδικὴ ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν θεμάτων, ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι ἡ βιομηχανία, χωρὶς βεβαίως τὸ παράπαν νὰ θελήσωμεν νὰ μειώσωμεν τὴν σημασίαν τῆς, ἀποτελεῖ μέχρι τοῦδε δευτερεύοντα κλάδον τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας, ὑπολειπομένη σημαντικῶς τῆς Ἀγροτικῆς Οἰκονομίας τῆς Ἑλλάδος νομένου ὑπὸ ὅψει ὅτι τὸ συζητούμενον θέμα τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Συναλλαγῶν δὲν ἐξετάζεται ἀπὸ πλευρᾶς ἐπιδράσεως τῆς συμμετοχῆς αὐτῆς μόνον ἐπὶ τῆς βιομηχανίας ὡς κλάδου τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας, ἀλλ' ἐφ' ὅλων τῶν κλάδων αὐτῆς. Κατὰ συνέπειαν, δεδομένου ὅτι ἡ ἀγροτικὴ μας παραγωγὴ ἀντιπροσωπεύει τὰ 35,5% τοῦ συνολικοῦ Ἑθνικοῦ μας εἰσοδήματος καὶ τὰ 63,5% τοῦ πληθυσμοῦ μας, ἐνῶ ἡ βιομηχανία μας μόνον τὰ 19% τοῦ Ἑθνικοῦ μας εἰσοδήματος καὶ τὰ 9% τοῦ πληθυσμοῦ μας, θὰ πρέπει κατ' ὄναλον ποσοστὸν οἰκονομίας τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ζώνην ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας καὶ τῆς βιομηχανικῆς μας οἰκονομίας. Ἀντιθέτως ὁμοίως οἱ ὁμιληταὶ μας ἡσχολήθησαν κατὰ 90% μὲ τὴν πρώτην. Ἀλλὰ καὶ ἐὰν παραβλέσωμεν τοῦτο ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ νὰ ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι θρηνοῦντες ὡς ἄλλαι Κασσάνδραι ἐπὶ τῶν προβλεπόμενων ἐρειπίων τῶν ἐπερχομένων ἐκ τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην συμφορῶν καὶ καταστροφῶν οὐδόλως προάγομεν τὸ θέμα μας καὶ οὐδόλως ὠφελοῦμεν τὴν ὑπόθεσιν μας. Ἀντιθέτως τὴν ζημιοῦμεν, προβλέποντες καὶ ἐπιμένοντες ὅτι ὅπωςδήποτε θὰ καταστραφῶμεν καὶ συνεπῶς πρέπει νὰ σταυρώσωμεν τὰς χεῖρας, θεώμενοι ἄπρακτοι τὴν ἐπερχομένην καταστροφὴν. Διότι ἡ ὑπὸ τινων προταθεῖσα λύσις τῆς μὴ συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ζώνην δὲν ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὴν λύσιν καὶ δὲν συζητεῖται, ὡς ἀκολουθοῦσα πιστῶς τὴν πολιτικὴν τῆς στουθοκαμήλου. Ἡ ἀπαισιοδοξία ἐξ ἄλλου εἶναι τροχοπέδη, εἶναι ἡ καταστροφὴ, εἶναι θάνατος. Ἡ συγκρατημένη καὶ λογικὴ αἰσιοδοξία εἶναι ἡ ἀποδοξία, ἡ ἐπιτυχία, ἡ ἀνοδος. Αὐτὴν λοιπὸν πρεσβεύοντες καὶ αὐτὴν ἀκολουθοῦντες, ἄς στραφῶμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ὁρῶν οὐς δέον νὰ ἐξασφαλίσωμεν κατὰ τὴν συμμετοχὴν μας, καὶ τὰ μέτρα τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ λάβωμεν ἡμεῖς καὶ τὰ μέσα τὰ ὁποῖα ἀπαιτοῦνται νὰ χρησιμοποιήσωμεν, καὶ τὸν τρόπον, τὸ πῶς καὶ χρόνον ἐξευρέσεως των, διὰ τὴν προσαρμογὴν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς Οἰκονομίας μας εἰς τὰς προβλεπόμενας ἀνάγκας τῆς συμμετοχῆς μας αὐτῆς καὶ τὴν ἀντιμετώπισιν καὶ ἐξουδετέρωσιν τῶν προβλεπόμενων δυσμενῶν ἐξ αὐτῆς συνεπειῶν δι' ἕκαστον οἰκονομικὸν μας τομέα.

Καί φυσικόν βεβαίως εἶναι νά στραφῶμεν κατὰ πρῶτον πρὸς τὸν τομέα τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας, ἀποτελούσης ἄλλως τε καί διὰ τὸν ὑποφαινόμενον τὸν τομέα ἔκεινον ἐπὶ τοῦ ὁποίου δυνάμεθα νά ἔχωμεν κάπως σαφῆ γνώσιν τῶν θεμάτων τῆς.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι ἡ ἀγροτικὴ μας Οἰκονομία παρουσιάζει σοβαρὰς ἀδυναμίας. Ἡ στενότης τῶν καλλιεργουμένων καὶ καλλιεργησίμων γαιῶν μας καὶ ἡ συνεπεία τοῦτου ἀνεπάρκεια τοῦ γεωργικοῦ μας κλήρου, τὸ ξηροθερικόν μας κλίμα, ἀποτελοῦν δι' ἄλλας μὲν περιπτώσεις μέγα πρόσόν, ἀλλὰ καὶ διὰ ἄλλας, τὰς καὶ περισσοτέρας, μέγα μειονέκτημα, ἰδίᾳ δὲ ὡς πρὸς τὴν ταχύτητα τῆς ἀποσυνθέσεως τῆς ὀργανικῆς οὐσίας τοῦ ἐδάφους καὶ τῆς ἀπώλειας τῆς ὑγρασίας του, ὁ κατατεμαχισμὸς τῆς ἀγροτικῆς μας ἰδιοκτησίας, ὁ καθιστῶν εἰς τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν γεωργικῶν μας ἔκμεταλλεύσεων προβληματικὴν οἰανδήποτε ἐφαρμογὴν σοβαρῶν βελτιώσεων καὶ βελτιωμένων συστημάτων ἔκμεταλλεύσεως, ἡ μεγάλη ἔλλειψις κεφαλαίων, τέλος δὲ τὸ χαμηλὸν ἐπαγγελματικὸν ἐπίπεδον τοῦ μεγαλυτέρου τμήματος τῶν ἀγροτῶν μας, ἀποτελοῦν ἀναμφιβόλως σοβαρωτάτα. Περὶ αὐτῶν λεπτομερῶς καὶ μὲ ἀξιόπεινον ἐπιστημονικὴν ἐμβρίθειαν ἡσχολήθη ὁ ἐκλεκτὸς συνάδελφος κ. Φερεντίνος, ὁ ὁποῖος μὲ ζηλευτὴν ὁμολογουμένως σαφῆνειαν καὶ πληρότητα εἰσηγήθη τὸ θέμα τῆς Ἀγροτικῆς μας Οἰκονομίας, καταλήξας εἰς ὀρθότατα συμπεράσματα, πρὸς τὰ ὁποῖα οὐδεὶς κατὰ βάσιν δύναται νά διαφωνήσῃ. Συνεπῶς δὲν πρόκειται νά ἐπανέλθω ἐπὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀναπτυχθέντων. Ἐπιθυμῶ μόνον νά σημειώσω ὅτι δὲν θεωρῶ ἀκριβῆ τὸν ὑπ' αὐτοῦ γενόμενον ὑπολογισμὸν, ὡς πρὸς τὸ ποσοστὸν τῆς αὐξήσεως τοῦ ἀγροτικοῦ μας εἰσοδήματος τῆς προσεχοῦς ὀκταετίας, δηλαδὴ μέχρι τοῦ 1965. Καὶ ἐπ' αὐτοῦ παρακαλῶ νά μοῦ ἐπιτραπῇ νά διαφωνήσω μὲ τὸν ἀγαπητὸν καὶ ἐκλεκτὸν συνάδελφον, ὁ ὁποῖος ἀναβιβάζει τὸ ποσοστὸν τοῦτο κατὰ τὸ 1965 εἰς 20%. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο κατ' ἐμὲ ὑπολείπεται σημαντικώτατα τοῦ πραγματοποιηθησομένου τοιοῦτου. Διότι ὁ κ. Φερεντίνος ἐβάσισε τοὺς ὑπολογισμοὺς του ἐπὶ τῶν ὑφισταμένων νῦν προγραμμάτων ἀναπτύξεως τῆς ἀγροτικῆς μας παραγωγῆς, ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καταρτισθέντων καὶ καταρτιζομένων βάσει τῶν ὑφισταμένων ἤδη δυνατοτήτων καὶ μέσων ἀλλὰ καὶ συντηρητικῶν προβλέψεων καὶ ἐπιδιώξεων, αἱ ὁποῖαι λόγῳ αὐτῆς ἀκριβῶς τῆς σῶφρονος καὶ μετρημένης προβλέψεως σχεδὸν πάντοτε εἶναι κατώτεραι τῆς πραγματικότητος καὶ πάντοτε ὑπολείπονται τῶν πραγματοποιουμένων ἐπιτεύξεων. Ἐπίσης ὁ κ. Φερεντίνος δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψει του κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς του καὶ ἓνα ἄλλον σημαντικώτατον παράγοντα, ἴσως τὸν σημαντικώτερον ὅλων, τὸν θαυμάσιον, παρὰ τὰς τεχνικὰς καὶ ἄλλας ἀτελείας του, Ἑλληνα ἀγρότην. Τὸ πρόσφατον παράδειγμα τῆς προσπάθειας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς βαμβακοκαλλιέργειας, χωρὶς νά εἶναι τὸ μόνον, ὀμιλεῖ εὐγλώττως περὶ τῶν ἀνωτέρω. Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἀποφασίσαν νά ἐπιτύχῃ τὸ 1955 τὴν ἐπέκτασιν τῆς βαμβακοκαλλιέργειας ἐν τῇ χώρᾳ προέβη εἰς τὴν λήψιν ὠρισμένων μέτρων πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν καλλιεργητῶν τῶν ἀποδεχομένων νά καλλιεργήσωσι βάμβακα διὰ πρῶτην φοράν ἢ νά ἐπεκτείνωσιν ἐτι περαιτέρω τὰς παλαιὰς καλλιέργειας των, προγραμματίσαν τὴν αὐξήσιν τῆς καλλιεργουμένης διὰ βάμβακος ἐκτάσεως μέχρι 300.000 στρεμμάτων.

Καίτοι ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη ἀργὰ σχετικῶς καὶ ἡ ἐντολὴ πρὸς τὰς ἀρμοδίας περιφερειακὰς γεωπονικὰς ὑπηρεσίας ἐκοινοποιήθη σχετικῶς καθυστερημένως κάπως, δηλ. περὶ τὰ μέσα τοῦ χειμῶνος (τέλος Δ)βρίου) 1954

ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1955) καὶ συνεπῶς καὶ ἡ προσπάθεια αὐτῶν ὑπῆρξε μὲν λίαν δραστηρία, ἀλλὰ χρονικῶς λίαν περιορισμένη καὶ ἀπαράσκευος διὰ τοιαύτης σημασίας καὶ ἐκτάσεως ἔργον, μέχρι δὲ τοῦ Ἀπριλίου ἐθεωρεῖτο ὡς λίαν ἱκανοποιητικὴ ἢ πραγματοποιήσις τοῦ ἀνω ὁρίου τῆς αὐξήσεως, αὕτη ἀνῆλθεν εἰς 570.000 στρέμματα ὑπερβάσα τὸ πρόγραμμα καὶ τὰς προβλέψεις κατὰ 270.000 στρέμματα, δηλ. κατὰ 90%. Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον τοῦτο.

Ἡ Ἑλληνικὴ ὑπαιθρος ἐξήλθε τῆς κατοχῆς κατεστραμμένη, κατερειπωμένη, ἠρρωμένη ἀπὸ σοβαρὸν τμῆμα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς καταφυγῶν εἰς τὰς πόλεις πρὸς διάσωσίν του ἐκ τῆς θανατηφόρου διώξεως Γερμανῶν καὶ κομμουνιστῶν καὶ αἱμάσσουσα, μὲ μειωμένον τὸν κεφαλαιουχικὸν τῆς καὶ ἐξοπλισμὸν ἀπὸ 30-100%. Ἄμα τῷ πέρατι τοῦ περιφθίμου κομμουνιστικῆς κινήματος τοῦ Δεβρίου τοῦ 1944 ἤρχισε, μὲ γοργότατον ρυθμὸν, νὰ ἐπιδίδεται εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἐρειπίων τῆς καὶ τῶν πληγῶν τῆς ἐπιδικῆται τὴν ἀνασυγκρότησίν τῆς. Ὁ θαυμάσιος Ἑλλην ἀγρότης ἤρχισε νὰ ἐπικαλεῖται τὴν ἀνασυγκρότησιν καὶ προσέθεσε νέα ἐρειπία, νέας πληγὰς. Τὸ 1949 τὴν ἀνασυγκρότησιν καὶ προσέθεσε νέα ἐρειπία, νέας πληγὰς. Τὸ 1949 ἔληξε καὶ ἡ περιπέτεια αὕτη καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ὑπαιθρος ἤρχισε καὶ πάλιν τὴν ἀνοικοδόμησίν τῆς, ἐν μέσῳ τῶν δυσχερειῶν τῶν προηγουμένων συμφορῶν, τῆς ἐλλείψεως μέσων παραγωγῆς, τῆς πολιτικῆς ἀσταθείας καὶ οἰκονομικῆς ἀναρχίας, τὰ ὁποῖα, ὡς ἀναγκαῖα συνέπεια τῶν προηγουμένων περιπετειῶν, ἦτο φυσικὸν νὰ ἐπικρατοῦν εἰς τὴν χώραν μας. Καὶ ὁμως, ἐν μέσῳ αὐτοῦ τοῦ κυκεῶνος τῶν δυσμενῶν συνθηκῶν, ἰδοὺ τί ἐπέτελεσεν ὁ Ἑλλην ἀγρότης. Ὁ μέσος ὅρος τῶν καλλιεργουμένων ἐκτάσεων, παρὰ τὴν στενότητά τῶν καλλιεργησίμων γαιῶν τῆς χώρας μας καὶ τὴν διαρκῆ ἐξάντλησιν τῶν περιθωρίων τῆς περαιτέρω ἐπεκτάσεώς των, ἠύξθη κατὰ 17,5% κατὰ τὴν τελευταίαν μεταπολεμικὴν τετραετίαν 1953-56 ἐν σχέσει πρὸς τὴν τελευταίαν προπολεμικὴν τοιαύτην 1935-38.

Καὶ ἐνῶ αἱ καλλιεργούμεναι γαῖαι ἠύξθησαν κατὰ 17,5%, ἡ γεωργοκτηνοτροφικὴ μας παραγωγή ἠύξθη κατ' ὄγκον κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα κατὰ 66,3%. Εἰδικώτερον μάλιστα ἡ μὲν γεωργικὴ μας παραγωγή ἠύξθη κατὰ 75%, ἡ δὲ κτηνοτροφικὴ κατὰ 13,3%.

Δὲν θὰ εἶναι μάλιστα ἄσκοπον νὰ σημειωθῆ ὅτι ἡ γεωργικὴ παραγωγή κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν 1953-56 ὑπῆρξε κατὰ μέσον ὄρον ἀνωτέρα κατ' ὄγκον κατὰ 27,4% ἔναντι τοῦ μέσου ὄρου τῆς προηγουμένης μόλις τετραετίας 1949-52 καὶ ἡ κτηνοτροφικὴ τοιαύτη κατὰ 48,9%. Ἄλλὰ καὶ ἡ μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις τῶν σπουδαιότερων καλλιεργειῶν κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν 1953-56 ὑπῆρξεν ἀνωτέρα τῆς τελευταίας προπολεμικῆς τετραετίας 1935-38 κατὰ 20-80% πλὴν τῆς σταφίδος, ἡ ὁποία ὑπελείφθη τῆς προπολεμικῆς δι' εἰδικούς λόγους, καὶ τοῦ καπνοῦ ὁ ὁποῖος παρουσιάζει πολὺ μικρὰν αὐξήσιν, δι' ἐπίσης εἰδικούς λόγους, ἐκφεύγοντας τοῦ σκοποῦ τῆς παρουσίας γενικωτέρας μορφῆς συζητήσεως.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἀξία τῆς γεωργοκτηνοτροφικῆς μας παραγωγῆς τὸ 1955 ἠύξθη κατὰ 9% ἔναντι μόνον τοῦ προηγουμένου ἔτους καὶ κατὰ 46,5% ἔναντι τοῦ 1938.

Τέλος τὸ ἀκαθάριστον γεωργοκτηνοτροφικὸν εἰσόδημα τοῦ 1955 ἠύξθη κατὰ 35% ἔναντι τοῦ 1938, ὑπολογιζόμενον εἰς σημερινὰς νέας δραχμάς.

Δεδομένου ὅθεν ὅτι αἱ ἀνωτέρω αὐξήσεις ἐπετεύχθησαν μετὰ τὸ 1950, δηλ. κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς μόνον ἑπταετίας καὶ ὑπὸ συνθήκας πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς, μέχρι τοῦ 1953 τοῦλάχιστον, πρωτοφανῶς ἀνωμά-

λους και δυσχερείς, εν συνεχείᾳ μιᾶς κοιτοχῆς και ἑνὸς συμμοριτοπολέμου, εν μέσω ἑρειπίων και καταστροφῶν, οὐδεις βεβαίως καλῆς πίστεως και λογικὸς ἄνθρωπος δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ ὅτι αἱ ἐπιτευχθεῖσαι ἀνωτέρω πρόοδοι ἀποτελοῦν ἕνα πραγματικὸν θαῦμα, ὁποῖον δυσκόλως παρυσιάζει ἡ ἀνθρωπίνη Ἱστορία.

Ἐπίσης ἐπιθυμῶ νὰ σημειώσω μικρὰν διαφωνίαν ἐπὶ τῆς προταθείσης παρὰ τοῦ ἑτέρου τῶν εἰσηγητῶν λαμπροῦ μας οἰκονομολόγου κ. Γ. Μυλωνᾶ ἀναπτύξεως τῆς ὀρεινῆς μας κτηνοτροφίας πρὸς ἄρσιν προκληθησομένων τυχόν ἐσφαλμένων ἐντυπώσεων. Ἡ αὐξησης τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώων τῆς νομαδικῆς μας κτηνοτροφίας εἶναι ἀδύνατος, ἔστω και κατὰ μίαν κεφαλὴν, διότι αἱ βοσκαὶ μας εἶναι ἀνεπαρκέσταται και δὲν εἶναι ἱκαναὶ νὰ διαθρέψουν ἔστω και κατὰ στοιχειωδῶς ἀνεκτὸν τρόπον τὸν ὑπάρχοντα πληθυσμὸν ζώων μας, διότι ὑπερβόσκονται εἰς βαθμὸν τραγικόν. Διὰ νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸν πόσον ἀνεπαρκεῖς εἶναι αἱ βοσκαὶ μας, ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν ὅτι εἰς τὸ νεοπαγῆς γειτονικὸν κράτος τοῦ Ἰσραήλ, μετὰ αὐτὰς γενεάς (ράτσες) ζώων, ἡ μέση ἀπόδοσις γάλακτος κατὰ κεφαλὴν προβάτου ἀνέρχεται εἰς 280 χιλ.)μα ἔναντι 49,5 τῶν ἰδικῶν μας. Συνεπῶς μόνον βελτιώσεις τῶν ἀποδόσεων δύναται νὰ γίνῃ διὰ βελτιώσεως τῶν βοσκῶν μας και αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς μας εἰς κτηνοτροφίας. Καὶ ἐπὶ τῶν σημείων τούτων τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, διὰ τῆς ἀρτισυστάτου μὲν ἀλλὰ θαυμαστῆς εἰς ἐπιτεύξεις Ὑπηρεσίας του Γεωργικῶν Ἐφαρμογῶν, ἐπιτελεῖ σοβαρὰς προόδους.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει σαφές και ἀσφαλές, καθ' ἡμᾶς, τὸ συμπεράσμα ὅτι, ἐὰν πράγματι ἐπιδιωχθῆ ταχεῖα και ἐντατικὴ προσπάθεια ἀναδιαρθρώσεως τῆς ἀγροτικῆς μας παραγωγῆς, βάσει μελετημένου προγράμματος, θεμελιωθησομένου ἐπὶ τῶν προβλεπομένων διὰ τὴν συμμετοχὴν μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ζώνην ἑλευθέρων συναλλαγῶν ἀναγκῶν ἀναπροσαρμογῆς τῆς ἀγροτικῆς και τῆς καθόλου οἰκονομίας, ἐξασφαλιζομένων και τῶν ἀπαραιτήτων ὄρων τῆς συμμετοχῆς μας αὐτῆς ὡς και τῶν ἀπαιτήτων μέσων διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν αὐτὴν (ἀναγκαῖα κεφάλαια, πίστωσις χρόνου κλπ.), ἡ ὑποχρεωτικὴ, ἄλλως τε, συμμετοχὴ μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν ὄχι μόνον δὲν πρόκειται νὰ ἐπισωρεύσῃ συμφορὰς και ἐρείπια εἰς τὴν οἰκονομίαν μας, ἀλλ' ἀντιθέτως εἶναι ὁ μόνος τρόπος διὰ τὴν ταχεῖαν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ μας εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν λοιπῶν προηγμένων Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν.

Τὸ γεγονός ὅτι ἡ πλειονότης τῶν ὀμιλητῶν, και αὐτῶν ἔτι τῶν ἀπαισιοδόξων, παραδέχεται ὅτι ἡ ἀγροτικὴ οἰκονομία, και ὡς ἔχει σήμερον ἔτι, θὰ ὠφελῆθῃ ἐκ τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ζώνην, εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ μᾶς πείσῃ, χωρὶς τὸν παραμικρότερον δισταγμὸν, νὰ ἐπιδιώξωμεν τὴν συμμετοχὴν μας, και ἂν ἔτι αὐτὴ δὲν ἦτο ὑποχρεωτικὴ και ἐκ πολιτικοστρατιωτικῶν και ἄλλων λόγων, ὡς ἐν ἀρχῇ ἀνέφερα, ἐπιβεβλημένη.

Διότι οἱ ἰσχυρισμοὶ ὅτι ἡ συμμετοχὴ μας θὰ καταστρέψῃ τὴν βιομηχανίαν μας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν εὐσταθοῦν ἢ ὄχι, δεδομένου ὅτι ἀρκετοὶ ἐκ τῶν ὀμιλητῶν, ἀρμοδιώτεροι ἐμοῦ, δὲν συμφωνοῦν, δὲν δύναται νὰ ἐπιρραῖσεν ἀποφασιστικῶς ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων των τῆς μὴ συμμετοχῆς τῆς χώρας μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν, ἐφ' ὅσον ἀντιθέτως ὑπὲρ αὐτῆς συνηγορεῖ τὸ συμφέρον τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας. Οὐδενὸς βεβαίως διαφεύγει τὴν προσοχὴν ὅτι ἡ ὑφισταμένη εἰς τὴν χώραν μας βιομηχανία κατὰ τὸ μεγαλύτερον ποσοστὸν τῆς εἶναι δασμοβίωτος και θνησιγεν-

νης. Ἡ κοινωνικὴ σημασία της, ἀπὸ ἀπόψεως ἀπασχολήσεως τοῦ πληθυσμοῦ, ἐπὶ τῆς ὁποίας προσπαθοῦν οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ στηρίξουν τὴν ἐπιμονὴν των ἐπὶ τῆς ἀνάγκης τῆς πάσης θυσίᾳ ἐξασφαλίσεως τῆς υπάρξεώς της ἀποτελεῖ τραγικὴν εἰρωνίαν καὶ μόνον διὰ πολὺ ἀφελεῖς δύναται νὰ χρησιμοποιηθῆται. Διότι εἶναι πράγματι ἀκατανόητον καὶ πρωτοφανές νὰ ὑποστηρίζεται ὅτι πρέπει ὀλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τῶν 8 ἑκατομμυρίων ψυχῶν νὰ φορολογηθῆται τόσον ἀγρίως, μέχρι καὶ 400% ἐπὶ τῆς διεθνoῦς τιμῆς τῶν προϊόντων τῶν ἄνω βιομηχανιῶν, διὰ 60-70.000), νὰ ἐξασφαλίζεται ἐργασία εἰς μερικὰς χιλιάδας ἐργατῶν (60-70.000), τοὺς ὁποίους μὲ πολὺ μικροτέραν ἐπιβάρυνσιν θὰ ἠδύνατο νὰ τρέφῃ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς πλουσιοπαρόχως καὶ χωρὶς ἀκόμη νὰ προσφέρουν οἶαν-δῆποτε ἐργασίαν.

Ἄλλὰ καὶ ἡ ὑπόλοιπος βιομηχανία, ἡ μὴ δασμοβίωτος καὶ ἐπὶ διεθνῶν ἐπιπέδων συναγωνιστικὴ, πῶς θὰ ἐπιβιώσῃ ἐὰν δὲν συμμετάσχωμεν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν; Καὶ ποῦ θὰ καταναλώσῃ τὰ προϊόντα μας; Εἰς τὰς ἀνυπάρκτους ἀποικίας μας; Καὶ ἐὰν ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν ματαιοῦται ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωσις καί, ὅπως εἶναι καὶ τὸ ὀρθόν, συμμετάσχωμεν εἰς αὐτήν, μὲ ἐξασφάλισιν λογικῆς χρονικῆς πιστώσεως διὰ τὴν βαθμιαίαν ἀσφάλισιν τῶν δασμῶν καὶ προσαρμογῆν τῆς βιομηχανίας μας εἰς διεθνῶς συναγωνιστικὰ ἐπίπεδα, πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ἀναπτύξωμεν τὴν βιομηχανίαν μας γενικώτερον, διὰ τὴν ὁποίαν ἀποκλειστικῶς σχεδόν ἀπηχολήθησαν οἱ πλεῖστοι τῶν ὀμιλητῶν, ἀνευ προηγουμένης ἀναπτύξεως σχολήθησαν οἱ πλεῖστοι τῶν ὀμιλητῶν, ἀνευ προηγουμένης ἀναπτύξεως τῆς ἀγροτικῆς μας παραγωγῆς, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἠσχολήθησαν, καὶ τῆς δι' αὐτῆς αὐξήσεως τῆς καταναλωτικῆς δυνάμεως τοῦ λαοῦ μας, ἥτις καὶ μόνον θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀπορρόφησιν τῶν προϊόντων τῆς πρώτης, ὥστε νὰ δυνηθῇ ν' ἀνδρωθῇ αὐτὴ, ἐντὸς λογικῆς χρονικῆς προθεσμίας 10-15 ἐτῶν; Ποῦ θὰ καταναλωθοῦν τὰ προϊόντα κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἀναπτύξεώς της, ἐφ' ὅσον στεροῦμεθα ἀποικιῶν; Εἰς τὰς προηγμένας βιομηχανικὰς λοιπὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας; Τοῦτο μόνον εἰς τὰ προηγμένα στάδια τῆς ἀναπτύξεώς της δύναται νὰ συμβῇ. Συνεπῶς χρειάζεται κατὰ πρῶτον λόγον ἐντατικὴ καὶ ἀμεσος προαγωγή τῆς ἀγροτικῆς μας παραγωγῆς, ἥτις καὶ μόνον δύναται νὰ στηρίξῃ μίαν ὀρθολογιστικὴν βαθμιαίαν ἐκβιομηχανίαν τῆς χώρας ἐπὶ διεθνoῦς πεδίου. Ἄλλως τε ἡ ἱστορία τῶν βιομηχανικῶν χωρῶν ὀμιλεῖ ἀφ' ἑαυτῆς. Ἡ βιομηχανία ἀνεπτύχθη μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας ἢ τὴν κατάρκτισιν τῶν ἀποικιῶν.

Ὡστε ἐκεῖ ἄς στραφῶμεν. Βεβαίως ἡ δημιουργία τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς, ἐὰν ἀποτελῇ μίαν εὐτυχεῖν προοπτικὴν διὰ τὸ μέλλον τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ ἀκόμη περισσότερο διὰ τὰς μικρὰς καὶ ὑπαναπτύκτους χώρας, ὡς ἡ Ἑλλάς, διὰ τὰς ὁποίας τολμῶμεν νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἀποτελεῖ μοναδικὸν τρόπον ἐπιλύσεως τοῦ ζωτικωτάτου καὶ δυσεπιλύτου προβλήματος τῆς οἰκονομικῆς των ἀναπτύξεως καὶ ἀνυψώσεως τοῦ βιοτικού ἐπιπέδου τῶν λαῶν των εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν λοιπῶν προηγμένων Εὐρωπαϊκῶν λαῶν, δὲν εἶναι ἐσπερημένη μεγάλην δυσχερείων διὰ τὰς ὑπαναπτύκτους μικρὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας.

Ὁ Ἑλληνικὸς ὅμως λαὸς, ὁ ὁποῖος κατάρθωσε ν' ἀντιμετώπισῃ διὰ μέσου τῶν αἰῶνων τὸσας περιπετείας καὶ δυσχερείας κατὰ πολὺ σοβαρώτερας τῶν ἐκ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως ἐπαπειλουμένων, κατὰ τρόπον προκαλοῦντα πράγματι τὸν θαυμασμὸν ὅλου τοῦ Κόσμου, εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι καὶ σήμερον θ' ἀντιμετωπίσῃ τὴν τυχόν σημειωθησομένην λαίλαπτα.

Κατὰ τὸ 1931 εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ εἶμαι ἕκτακτος τεχνικὸς συνεργάτης τοῦ Ἐπιμελητηρίου αὐτοῦ. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητά μου αὐτὴν ἔλαβον ἐντολήν νὰ μελετήσω τὴν Βαλκανικὴν Τελωνειακὴν Ἐνωσιν καὶ τὴν Πανευρώπην. Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐρεύνης αὐτῆς ἦτο τὸ ἑξῆς: Ἡ Βαλκανικὴ Τελωνειακὴ Ἐνωσις θὰ ἐσήμαινε καταστροφὴν δι' ἡμᾶς. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Πανευρώπην ἀπεδείχθη ὅτι αὕτη τότε μᾶς συνέφερε, δὲν θὰ ἐγένετο ὅμως, διότι ἡ Ἀγγλία δὲν θὰ τὴν ἄφηνε ὑπὸ γερμανικὴν ἡγεσίαν.

Ἀναφορικῶς πρὸς τὸ προκείμενον θέμα, νομίζω ὅτι ἡ συνεργασία μὲ τὴν Τουρκίαν εἶναι ἀδήριτος ἀνάγκη. Ἡ θὰ εἰσέλθωμεν μὲ τὴν Τουρκίαν ἢ ὄχι. Ἐὰν εἰσέλθῃ ὁ εἰς, θὰ ὑποχρεώσῃ καὶ τὸν ἄλλον νὰ εἰσέλθῃ ὑπὸ ἐλευθέρους ὄρους. Ἄρα πρέπει νὰ εἰσέλθωμεν. Προκειμένης μιᾶς τελωνειακῆς ἐνώσεως, νομίζω ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ συνεργασθοῦν μὲ πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα ἡ Ἑλλάς, Τουρκία, Ἰσπανία καὶ Ἑλβετία.

Χθὲς εἰς τῶν κυρίων εἰσηγητῶν ἐπὶ τοῦ βιομηχανικοῦ θέματος ἀνεβίβασε τὸ βιομηχανικὸν εἰσόδημα εἰς τὸ 20% τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ ἐξέφρασε τοὺς φόβους του διὰ τὰς συνεπειὰς τὰς ὁποίας θὰ εἶχεν ἡ εἰσοδὸς μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν εἰς τὰς ἐγγχωρίας βιομηχανίας καὶ τὴν ἐν αὐταῖς ἀπασχόλησιν, προκαλοῦσα ἀνεργὰν χιλιάδων ἀνθρώπων. Εὐτυχῶς ἡ ζημία δὲν θὰ εἶναι τόσοσ τραγικὴ, διότι τὸ βιομ. εἰσόδημά μας ἀνέρχεται μόνον εἰς τὸ 5-8% τοῦ ἔθνικοῦ μας εἰσοδήματος, ἀντιπροσωπεύει δηλαδὴ μόνον τὸ 30% τῶν ὄσων γράφονται.

Πρέπει νὰ γίνῃ μία ὁμοσπονδία τῶν μεσογειακῶν καὶ ἀραβικῶν χωρῶν. Εἰς τὰς ἀραβικὰς χώρας ὑπάρχουν Ἕλληνες, δύνανται δὲ νὰ ἐγκατασταθοῦν καὶ ἄλλοι, διότι μόνον οἱ Ἕλληνες εἶναι ἀνεκτοὶ εἰς αὐτάς. Πρέπει νὰ γίνῃ ἡ τελωνειακὴ ἐνωσις αὐτῶν καὶ ἡ Ἑλλάς πρέπει νὰ ἡγηθῇ τῆς Ἐνώσεως αὐτῆς.

Χθὲς ἐγίνε λόγος περὶ ἀνανεώσεως τῶν ἐγκαταστάσεων δι' ἀποσβέσεων. Αὐτὸ νομίζω δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ.

Φοβοῦμαι ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι διαπράττουν μίαν ἀπάτην μὲ τὴν τελωνειακὴν ἐνωσιν τὴν ὁποίαν προτείνουν, εἶμαι δὲ τῆς γνώμης ὅτι ἡ Ἐνωσις αὕτη θὰ μεταμορφωθῇ καὶ θὰ γίνῃ ἕνας σοβαρὸς ὀργανισμὸς διὰ συμμετοχῆς μόνον τῶν Εὐρωπαίων, ἀνευ τῶν ἀποικίων.

Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰσέλθωμεν οὕτω εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἐνωσιν. Θὰ ἐρωτήσετε: Πότε καὶ πῶς. Θὰ εἰσέλθωμεν, ὅταν κατασταλάξῃ ἡ Εὐρώπη καὶ δὲν θὰ ἔχη ἀποικίας.

Πολλὰ λέγονται διὰ τὸν τουρισμὸν. Τὸ τουριστικὸν ὅμως εἰσόδημα εἰς τὴν πραγματικότητα εἶναι τὸ ἡμισυ ἀπὸ ὅ,τι λέγεται, διότι οἱ τουρίσται καταναλίσκουν εἰσαγόμενα εἶδη.

Ἐχομεν ἀνάγκην μιᾶς Τραπεζῆς, ἡ ὁποία πρέπει νὰ εἶναι βιοτεχνικὴ, τουριστικὴ καὶ ναυτιλιακὴ. Αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ μὲ χρήματα τοῦ ΟΧΟΑ. Τὸ ζήτημα αὐτὸ βεβαίως χρειάζεται μελέτην.

Διὰ νὰ γίνουσι ὅλα αὐτὰ χρειάζονται χρήματα, τὰ ὁποία ὅμως οὐδεὶς παρέχει. Θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιβληθῇ φορολογία ἐπὶ τῶν τσιμέντων. Δυστυχῶς εἶναι δύσκολον νὰ εὑρεθῇ μία προσωπικότης τῆς ὀλκῆς τοῦ Μονέ, ὁ ὁποῖος ἔκανε κάτι παρόμοιον ἐν Γαλλίᾳ.

Ἡ σημερινὴ παγκόσμιος κατάστασις καὶ τὰ πρόσφατα γεγονότα κατέδειξαν σαφῶς ὄχι μόνον τὴν στενὴν οικονομικὴν ἀλληλεξάρτησιν τῶν διαφόρων περιοχῶν τοῦ κόσμου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς συνεχοῦς προσφυγῆς εἰς διεθνεῖς συνεννοήσεις καὶ συνεργασίας ἐπὶ τῶν φλεγόντων ζητημάτων τῆς οικονομικῆς πολιτικῆς.

Κατέστη ὅθεν πρόδηλον ἔξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀτέγκτου πραγματικότητος ὅτι ἡ οικονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀνάπτυξις τῶν διαφόρων χωρῶν δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ ἐπιτευχθῇ οὐσιαστικῶς ἀνευ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐπιβαλλομένων συστημάτων μιᾶς πραγματικῆς διεθνοῦς ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν διαφόρων κρατῶν ἐδραζομέ-

νης ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς τοιαύτης.

Θ' ἀπετέλει δὲ ματαιοπониάν κάθε προσπάθεια πρὸς καταπολέμησιν τῆς οικονομικῆς πραγματικότητος, καθόσον ὁ ἀπομονωτισμὸς καὶ ἡ αὐτῆς τάρκεια θὰ κατέληγον ἀναποφεύκτως εἰς τὴν μοιραίαν ἐξασθένισιν τῆς οικονομικῆς τῶν δυνάμεως καὶ εἰς τὴν συνεπιεία ταύτης πᾶσιν τοῦ βιοτικού ἐπιπέδου τῶν πληθυσμῶν των. Διὰ νὰ καταστή ὅμως δυνατὴ ἡ ἀρμονικὴ ἀνάπτυξις ὅλων τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου ὡς ἐνιαίου συνόλου, δεόν ἀπαραιτήτως νὰ γίνῃ συνειδητὴ δι' ὅλα τὰ Ἔθνη ἡ ἀνάγκη τῆς οικονομικῆς ἀλληλοεξαρτήσεως των μὲ ὅλα τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς συνεπειὰς καὶ νὰ παύσῃ ἀπᾶς διὰ παντός ἡ ἐκμετάλλεσις τῶν μικρῶν καὶ ὑπαναπτύκτων χωρῶν ἐκ μέρους τῶν οικονομικῶς ἰσχυροτέρων τοιούτων, εἰς οὐδὲποτε ἰδεολογικὴν σφαῖραν καὶ ἀν ἀνήκουν αὐταί.

Βάσει τῆς ἀνωτέρω γενικῆς ἐπισκοπήσεως τῶν διεθνῶν οικονομικῶν προβλημάτων τῆς παρούσης στιγμῆς, καθίσταται ἐπὶ ἀνάγκης φρονοῦμεν ὅπως ἐξετασθῇ ἡ θέσις τῆς χώρας μας ἐναντι τῆς λεγομένης Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἢ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν.

Ἡ Κυβέρνησις καὶ ἡ ὑπεύθυνος οικονομικὴ ἡγεσία τῆς χώρας, ἔχουσα ὑπ' ὄψει τῆς τὴν σοβαρότητα τοῦ μεγάλου τούτου ἐθνικοοικονομικοῦ θέματος, ἐξήτασε καὶ ἐξετάζει τοῦτο μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς, συστήσασα καὶ ἐιδικὰς Ἐπιτροπὰς διὰ τὴν ἐνδελεχῆ καὶ λεπτομερεστέραν μελέτην τοῦτου, αἵτινες Ἐπιτροπαὶ ὑπέβαλον ἤδη τὰ σχετικὰ πορίσματα τῶν, συνηστήθη δὲ καὶ ἐιδικὴ Ἐπιτροπὴ, ἣτις θὰ χειρισθῇ τὸ ὅλον θέμα τῆς θέσεως τῆς χώρας μας ἐναντι τῆς ὡς εἰρηται Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης. Εἶναι δὲ ἀξία παντὸς ἐπαίνου ἡ πρωτοβουλία τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Ε.Β.Ε. Ἀθηνῶν, διότι ἔφερον τὸ ἐν λόγω θέμα εἰς δημοσίαν συζήτησιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἠκούσθησαν αἱ γνώμαι πολλῶν οἰκονομικῶν παραγόντων καὶ ἐκπροσώπων τοῦ παραγωγικοῦ κόσμου ἐπὶ τῆς συμμετοχῆς ἢ μὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην ἐλευθέρων συναλλαγῶν.

Ἀναμφισβητήτως ὅλαι αὐταὶ αἱ ἐνέργειαι παρηκολούθηθησαν μετ' ἐπισταμένης προσοχῆς ἀπὸ ὅλας τὰς τάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐν τῇ δαισθησί τοῦ ὅτι αἱ δοθησόμεναι κατευθύνσεις θ' ἀποτελέσουν βασικὸν παράγοντα τῆς οικονομικῆς ἀνορθώσεώς του.

Ἐκ τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ παρόντος ἀναφερομένων γενικωτέρων συμπερασμάτων ἐπὶ τῆς διεθνοῦς οικονομικῆς καταστάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐπὶ

μακρὸν χρόνον παρακολουθήσεως παρ' ἡμῶν τοῦ μεγάλου θέματος τῆς ἔθνικης παραγωγῆς, δυνάμεθα ἀνευδοιάστως νὰ ὑποστηρίξωμεν ὅτι παρ' ὅλους τοὺς ὑπὸ ὠρίσμένων κύκλων προβαλλομένους ἰσχυρισμούς καὶ ἀντιθέτους ἀπόψεις, ἐνδείκνυται ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἡ συμμετοχὴ τῆς χώρας μας εἰς τὴν ἐν λόγω Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν, ὑπὸ τὴν ρητὴν προϋπόθεσιν τῆς ἰδιαίτερας μεταχειρίσεως τῆς Ἑλλάδος ἐναντι τῶν ἄλλων συμμετεχουσῶν εἰς αὐτὴν χωρῶν. Τὴν τοιαύτην εἰδικὴν μεταχείρισιν τὴν ζητοῦμεν οὐχὶ διὰ λόγους συναισθηματικούς, διότι δηλ. ἡ Ἑλλὰς εἶναι ἡ χώρα ἡ ὁποία μετέδωσε τὸν πολιτισμὸν κλπ., ἀλλὰ λόγῳ ἀντικειμενικῆς ἐξετάσεως τῶν δημιουργηθέντων διὰ τὴν χώραν μας οἰκονομικῶν συνθηκῶν καί, συγκεκριμένως, διότι καθ' ἣν ἐποχὴν αἱ συμμετέχουσαι εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν χῶραι εἶχον ὅλον τὸν καιρὸν καὶ τὴν ἄνεσιν νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τὴν βιομηχανικὴν, γεωργικὴν καὶ γενικῶς οἰκονομικὴν τῶν ἀνάπτυξιν, μὲ τὴν ὑποστήριξιν μάλιστα τῆς παρασχεθείσης ἀφθόνης Ἀμερικανικῆς οἰκονομικῆς βοήθειας, ἡ Ἑλλὰς κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἠγωνίζετο εἰς τὰς προφυλακὰς τοῦ ἀγῶνος τῆς ἐλευθερίας καὶ ὑπὲρ τῶν ἰδεωδῶν αὐτοῦ τούτου τοῦ Δυτικοευρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἐκτὸς ὁμως τούτου, ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλλὰς ἐχαρακτηρίσθη καὶ ἐπισήμως ὑπὸ τοῦ ΟΕΟΣ ὡς χώρα τελοῦσα ἐν ἀναπτύξει, ἦτοι ὡς εὐρισκομένη εἰς τὸ μέσον στάδιον μεταξὺ ὑπαναπτύκτου καὶ ἀνεπτυγμένης χώρας, δικαιούται ἀναμφισβητήτως νὰ ἐπιζητῆ νὰ τύχῃ τῆς ἐνδεδειγμένης εἰδικῆς μεταχειρίσεως, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου θὰ ἔχῃ καὶ ὁ πολιτικὸς παράγων, λόγῳ τῶν εἰδικῶν γεωγραφικῶν πλεονεκτημάτων τῆς χώρας μας.

Ἄλλὰ καὶ ἐκ τῶν γενομένων δημοσίων συζητήσεων ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου καὶ τῆς ἀναγραφείσης εἰς τὸν τύπον σχετικῆς ἀρθρογραφίας καὶ τῆς ἐν γένει ἀντικειμενικῆς ἐξετάσεως τοῦ μεγάλου τούτου θέματος, προκύπτει σαφῶς ὅτι αἱ ἀπόψεις τῆς κοινῆς γνώμης καὶ ἰδίως τῶν δυναμένων νὰ ἔχουν γνώμην ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν θεμάτων διαφόρων παραγόντων τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τῆς χώρας, συμφωνοῦν κατὰ τὴν συντριπτικὴν τῶν πλειοψηφίαν μὲ τὰς διατυπωμένας ὡς ἄνω ἀπόψεις μας, περὶ τῆς ἀνάγκης δηλαδὴ τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν ὑπὸ τοὺς ἀναφερομένους πάντοτε ρητοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις.

Ὁρθότατα ἄλλωστε τοποθετῆ τὸ θέμα καὶ τὸ Ε.Β.Ε. Ἀθηνῶν ὑποστηρίζον ὅτι ἡ Ἑλλὰς πρέπει νὰ μετάσχη τῆς Ζώνης ὑπὸ δύο ἀπαραιτήτους ὅρους, τῆς ἐξασφαλίσεως δηλονότι ἐξωτερικῶς τῶν ἀναγκαίων κεφαλαίων καὶ προθεσμιῶν καὶ τῆς λήψεως ὠρισμένων μέτρων ἐσωτερικῶς. Ἐπειδὴ ὁμως εἰς τὸ ὑποβληθέν σημεῖωμα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ τοῦ Ε.Β.Ε. Ἀθηνῶν ἀναφέρεται, ὡς ἀνεγράφη εἰς τὸν τύπον, μεταξύ τῶν ἄλλων ὀρθῶς διαλαμβανομένων αἰτίων συνεπιεῖα τῶν ὁποίων τὸ κόστος τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς ἐμφανίζεται σημαντικῶς ὑψηλότερον ἐκείνου τῆς προηγμένης εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας καὶ διὰ τὰ ὁποία οὐδεὶς δύναται νὰ ἔχῃ ἀντίρρησην, ὅτι ἡ ἀνανέωσις τοῦ πεπαλαιωμένου γενικῶς μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν ἐλληνικῶν βιομηχανιῶν παρέμεινε πάντοτε εἰς τὰς πενιχρὰς δυνατότητας τοῦ ἐπιχειρηματίου, ἀνευ ἄλλης τινὸς παρτρύνσεως καὶ ἐνισχύσεως, εἶναι ἀνάγκη νὰ λεχθῆ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ πρόθεσις ἀντιδικίας ἐναντίον οὐδενός, δεδομένου ὅτι ἄλλος εἶναι ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος, ἀλλὰ χάριν τῆς ἀληθείας, ὅτι ἡ ἀποφίσις αὕτη οὐδόλως ἀντέχει εἰς βᾶσανον, καθόσον καὶ συνεχεῖς παροτρύνσεις ἐγένοντο ἐκ μέρους τοῦ Κράτους καὶ σεβαστὰ χρηματικὰ ποσὰ διετεθήσαν ἐκ τοῦ ΣΧΕ-

δίου Μάρσαλ και άλλαχόθεν διά τήν ἐνίσχυσιν τῶν Ἑλληνικῶν βιομηχανιῶν και τήν ἀνανέωσιν τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, ἀσχέτως ἐάν τὰ ἐφαρμοσθέντα συστήματα καί ἡ ἀκολουθηθεῖσα τακτική τῆς ἐπιβολῆς ὑψηλῶν προστατευτικῶν δασμῶν ὑπέρ τῆς βιομηχανίας ἐπεκράτησεν, ἐναντι τῆς ὑγιοῦς κατευθύνσεως ἣτις ἔδει νά ἀκολουθηθῆ διά τήν ἐνδεδειγμένην βιομηχανικήν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας.

Ἐπροξένησε πράγματι ἀλγεινήν ἐντύπωσιν ἡ ἐπιστήμως γενομένη διαπίστωσις ὅτι ἐκ τῆς συνολικῆς ἀξίας τῶν ὑπὸ τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας παραγομένων προϊόντων δεκατεσσάρων δισεκατομμυρίων περίπου δραχμῶν, προϊόντα ἀξίας ἕνδεκα δισεκατομμυρίων, ἥτοι ποσοτὸν περίπου 80 % οὐδεμίαν ἀνταγωνιστικὴν ἱκανότητα ἔχει ἐναντι τῶν ξένων βιομηχανικῶν προϊόντων, καθισταμένης οὕτω ἀδυνάτου τῆς τοποθετήσεως τούτων εἰς ξένας ἀγοράς καί συνεπῶς τῆς ἐξαγωγῆς τούτων εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καί πάντα ταῦτα μετὰ τὰς καταβληθείσας πράγματι ἀπὸ ἐτῶν καί ἐξακολουθητικῶς καταβαλλομένης προσπάθειας διά τήν προώθησιν τῆς ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανικῆς μας παραγωγῆς.

Οὐδεμίαν σοβαρότητα δύναται νά ἔχη τὸ ὑποστηριζόμενον ἐπιχείρημα ὅτι ἡ συμμετοχή μας εἰς τὴν κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν δύναται νά καταστῆ δυνατὴ μετὰ παρέλευσιν εἰκοσαετίας ἢ τριακονταετίας, διότι οὕτω κινδυνεύομεν νά ἐμφανισθῶμεν ὅτι οὐδέποτε ἐσκέφθημεν σοβαρῶς νά τοποθετήσωμεν γενικώτερα τὴν οἰκονομικήν μας ἀνάπτυξιν ἐπὶ ὑγιῶν οἰκονομικῶν βάσεων.

Ἄλλὰ καί εἰς τὴν γεωργίαν μας, παρὰ τὰς ὑφισταμένας δυσμενεῖς συνθήκας διά τὴν χώραν μας, ἥτοι τοῦ μικροῦ καί κατακερματισμένου γεωργικοῦ κλήρου καί τῆς ὑποαπασχολήσεως τοῦ γεωργικοῦ μας πληθυσμοῦ συνεπείᾳ τῆς στενότητος τοῦ καλλιεργήσιμου ἐδάφους, πρέπει νά στρέψωμεν τὴν προσοχήν μας εἰς τὴν ἔντασιν τῆς ἐφαρμογῆς βελτιωμένων μεθόδων καί μέσων καλλιεργείας καί τὴν ταχεῖαν προσαρμογὴν τῶν παραγωγῶν εἰς τὴν σημειουμένην διεθνῆ πρόδοον. Ἀπὸ δὲ τῆς πλευρᾶς τῆς προώθησεως τῶν ἐξαγωγῶν τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων νά καταβληθῆ πᾶσα προσπάθεια διά τὴν καλλιτέρευσιν τῆς ποιότητος τούτων, τὴν τυποποίησιν των καί τὴν ὅσον ἐνεστὶν ἄριστῶτεραν ἐμφάνισιν των, οὕτως ὥστε νά καταστήσωμεν ταῦτα ἱκανὰ νά συναγωνίζονται τὰ ξένα ὁμοειδῆ τοιαῦτα.

Πρέπει νά καταστῆ ἀντιληπτὸν ὅτι διά τὴν ἐξυγίανσιν καί ἀνάπτυξιν τῆς ἀγροτικῆς μας οἰκονομίας δεόν νά παύσῃ ὅπωςδῆποτε ἡ παρεμβολὴ τοῦ πολιτικοῦ παράγοντος διά τὴν προστασίαν ὀρισμένων γεωργικῶν προϊόντων, διότι ἡ παρεμβολὴ αὕτη ὄχι μόνον δημιουργεῖ ἀνωμάλους καταστάσεις, ἀλλὰ, ὡς ἀπεδείχθη, καί αὐτὸ τοῦτο τὸ κόστος τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων αὐξάνει. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀντιταχθῆ ἐναντίον τῆς καταβαλλομένης προσπάθειας διά τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς (βιομηχανικῆς καί γεωργικῆς) καθ' ὅσον ἡ ἀνάπτυξις αὕτη ἀποτελεῖ τὴν βᾶσιν τῆς οἰκονομικῆς καί ἐθνικῆς μας ζωῆς, ἀλλὰ καί οὐδεὶς δικαιούται νά δημιουργήσῃ ἐκμετάλλευσιν ἐν ὀνόματι τοῦ μεγάλου τούτου θέματος εἰς βάρος τῶν λοιπῶν οἰκονομικῶν καί κοινωνικῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας καί τῶν γενικώτερων συμφερόντων αὐτῆς.

Καθίσταται ἐπ' ἀνάγκης νά ἐννοήσωμεν ὅτι διά τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ δημιουργουμένου τούτου σοβαρωτάτου θέματος τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν λεγομένην Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν, ὅπερ ἔχει μοιραίαν συνάρτησιν μετὰ τὴν γενικώτεραν οἰκονομικήν μας ἀνάπτυξιν, πρέπει ν' ἀπαλλαγῶμεν τῶν κακῶν ἐξέων τοῦ παρελθόντος καί ὅτι πρέπει νά παύσουν αἱ ἀνα-

σχετικά επιδράσεις ώρισμένων κύκλων, οΐτινες συνήθισαν επί μακρόν χρόνον νά βλέπουν τά πράγματα μέ απόλυτον ύποκειμενικότητα πρός έξυπνρήτησιν ιδιοτελών συμφερόντων.

Πρέπει τὸ αἶσθημα τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης νά ἐμφανίζεται ἐν ὄλῃ του τῇ ἐκτάσει εἰς τὸ ἐσωτερικόν, διὰ νά ἐπιζητοῦμεν ἀπὸ τοὺς ξένους τὴν δικαίωσιν τῆς χώρας μας, σύμφωνα μέ τὰ ἀπαραράγραπτα δικαιώματα τῆς καί τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διεθνοῦς ἀλληλεγγύης.

Ἡ ὑπεύθυνος Κυβέρνησις τῆς χώρας, ἣτις πράγματι παρακολουθεῖ μετὰ τῆς ἐπιβαλλομένης προσοχῆς τὸ τεράστιον τοῦτο ἔθνικόν θέμα, θά ἔχη, φρονοῦμεν, ἀντιληφθῆ καί θά ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς ἐπὶ τῶν προβαλλομένων δυστυχῶς καί πάλιν ἐνίων μεροληπτικῶν εἰσηγήσεων καί ἀπόψεων ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἀπολακτίζουσα δὲ τὰς ὑποβολιμαίας εἰσηγήσεις ὠρισμένων κύκλων, κοπτομένων δῆθεν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς, ὡς καί διὰ τὰ αἰσθήματα τῆς ἐθνικῆς μας ὑπερηφανίας καί κλείουσα ἐρημτικῶς τὰ ὠτα τῆς εἰς τὰ ἄσματα τῶν σειρήνων τῆς ιδιοτελείας, θά δώσῃ τὰς ἐνδεδειγμένας κατευθύνσεις πρός ἐξυπνρήτησιν τοῦ πραγματικοῦ, ἀλλὰ καί καθολικοῦ συμφέροντος τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Δὲν πρέπει νά δίδεται ἔστω καί ἡ ἐσφαλμένη ἐντύπωσις εἰς τοὺς ξένους, ἣτις, ὡς γνωστόν, διευτυπώθη καί ἐπιστήμω; ὡς πόρισμα ἐρεύνης ξένης Ἐπιτροπῆς, ὅτι ἐλάχισται οἰκογένειαι εἰς τὴν Ἑλλάδα κατορθώνουν νά κατευθύνουν κατὰ τὸ δοκοῦν τὰ οἰκονομικά συμφέροντα ἐνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ, καίτοι οἱ ἴδιοι οὗτοι ξένοι εἶναι συνυπεύθυνοι διὰ τὰς δοθείσας κατὰ τὸ παρελθόν ἐσφαλμένας λύσεις ἐπὶ ἀποφασιστικῆς σημασίας οἰκονομικῶν θεμάτων.

Ἄς εἶναι δὲ βεβαία ἡ Κυβέρνησις ὅτι εἰς τὸν ἔθνικόν δρόμον τῆς θά ἀκολουθητῆται ἀποφασιστικῶς ἀπὸ τὴν συντριπτικὴν πλειοψηφίαν τῶν πονούντων πραγματικά τὴν χώραν των Ἑλλήνων.

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Ὁμιλία κ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Δὲν ὑπάρχουν περιθώρια χρόνου διὰ νά συναγάγω τὰ πορίσματα τῆς σημερινῆς συζητήσεως. Ἡ ἔλλειψις χρόνου συμπίπτει καί μέ τὴν δυσχέρειαν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκομαι νά συναγάγω λεπτομερῆ συμπεράσματα λόγω τοῦ πολυπλόκου τοῦ θέματος καί τῶν συγκρουομένων συμφερόντων. Θά προσπαθῆσω νά συναγάγω μόνον δύο γενικά συμπεράσματα.

Ἡ κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ ἀποτελεῖ ἐν γεγονός, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον νά ἀγνοήσωμεν: α) Διὰ πολιτικούς λόγους β) Διότι εἶναι μία κίνησις ἡ ὁποία δὲν ὀφείλεται εἰς ἑλληνικὴν πρωτοβουλίαν. Θά γίνῃ εἴτε τὸ θέλομεν εἴτε δὲν τὸ θέλομεν. Πῶς εἶναι δυνατὸν νά σταθῶμεν εἰς μίαν λαμπρὰν ἀπομόνωσιν; Θά πρέπει νά προσαρμοσθῶμεν εἴτε ἀμυνόμενοι εἴτε προσχωροῦντες. γ) Διότι τὸ εἶδος καί ἡ φύσις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καί τῶν ἐξαγωγῶν μας συνδέονται ἀναποσπᾶστος μέ τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην. Τὰ ποσοστά τῶν ἐξαγωγῶν καθιστοῦν ἐπιτακτικὴν τὴν ἀνάγκην παρακολουθήσεως τῶν μεγάλων ἀγορῶν καταναλώσεως τῶν γεωρ-

γικῶν προϊόντων μας. Ἡ ἀνάγκη αὐτὴ γίνεται ἐπιτακτικωτέρα ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ἄλλα κράτη ὁμοειδῶν προϊόντων (καὶ ἰδίως ἡ Τουρκία) προσχωροῦν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἀδύνατον νὰ μείνωμεν ἕμεις ἀπ' ἑξω.

δ) Τέλος ἄς μὴ λησμονῶμεν καὶ τὸ γεγονός, ὅτι εὐρισκόμεθα ἀποδειγμένως εἰς μίαν καθυστέρησιν ἐν σχέσει πρὸς τὴν παραγωγικὴν δυναμικότητα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἡ καθυστέρησις αὕτη, ἐὰν μείνωμεν ἔξω ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν, πρόκειται νὰ αὐξηθῇ. Ἐπομένως μετ' ὀλίγα ἔτη θὰ εὐρεθῶμεν πρὸ μεγαλύτερου διλήμματος.

Εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μὲ ἀδιαφορίαν αὐτὴν τὴν κίνησιν, παρὰ τὰς διαφορίας αἱ ὁποῖαι διευτυπώθησαν καὶ ἀπὸ εἰσηγητὰς καὶ ἀπὸ ὁμιλητὰς ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον, ρυθμὸν καὶ ὅρους τῆς προσχωρήσεώς μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν.

Τὸ δευτέρον συμπέρασμα τὸ ὁποῖον προκύπτει σαφῶς εἶναι ἡ ἀνάγκη ἐνὸς αὐστηροῦ προγραμματισμοῦ καὶ μιᾶς ὑπερκομματικῆς ἀτμοσφαιρας, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ κινηθῇ ὁ προγραμματισμὸς αὐτός. Ὁ προγραμματισμὸς εἶναι ἀπαραίτητος καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις, εἴτε προσχωρήσωμεν δηλαδὴ εἰς τὴν Ἐνωσιν εἴτε ὄχι.

Εἰς τὴν δευτέραν μάλιστα περίπτωσιν εἶναι ἐπιτακτικωτέρα ἡ ἀνάγκη τοῦ προγραμματισμοῦ καί, κατὰ τὴν προσωπικὴν μου γνώμην, αἱ δυσχερεῖαι εἶναι ἀκόμη μεγαλύτεραι.

Ἐὰν ἀγνοήσωμεν τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν θὰ γεννηθοῦν τὰ ἑξῆς ζητήματα: α) Εἴμεθα εἰς θέσιν μόνοι μας, χωρὶς τὴν ξένην βοήθειαν, νὰ κάνωμεν ἕνα πρόγραμμα ἐπενδύσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ αὐξήσουν τὴν παραγωγικὴν δυναμικότητα τῆς χώρας μας; β) Ἐφ' ὅσον μοιραίως θὰ χρειασθοῦν θυσίαι, ἴσως δὲ καὶ δάκρυα, εἶναι σκοπιμώτερον νὰ γίνουσι αὐταὶ εἰς ἕνα ἀπομεμονωμένον πείραμα ἢ ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἕνα γενικώτερον προγραμματισμὸν τῆς Εὐρώπης;

Θέλω νὰ προσθέσω καὶ τοῦτο. Ἐχομεν ἀνάγκην ξένων κεφαλαίων, διὰ νὰ ἀξιοποιηθοῦν οἱ πόροι μας καὶ νὰ αὐξηθῇ ἡ παραγωγικότης μας. Νομίζω ὅμως ὅτι τὰ ξένα κεφάλαια δὲν θὰ ἔσπευδον νὰ εἰσέλθουν εἰς μίαν οἰκονομίαν ἢ ὁποία θὰ ἀπεφάσιζε νὰ μείνῃ ἀπομεμονωμένη, μακρὰν ἀπὸ τὴν κοινὴν προσπάθειαν τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας. Κατὰ τὴν προσωπικὴν μου ἀντίληψιν, ἐὰν ἀγνοήσωμεν τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν, πρέπει νὰ ἐγκαταλείψωμεν κάθε ἐλπίδα ἐνισχύσεώς μας ἀπὸ ξένα κεφάλαια, τὰ ὁποῖα θὰ εἰσῆρχοντο εἴτε ὑπὸ μορφήν βοήθειας—ὡς ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια—εἴτε ὡς ἀπλῆ ἐπένδυσις ἰδιωτικῶν κεφαλαίων. Τὰ τελευταῖα αὐτὰ κεφάλαια ἴδιως δὲν θὰ ἐτόλμων ποτὲ νὰ ἔλθουν πρὸς ἐπένδυσιν εἰς μίαν χώραν ἢ ὁποία καὶ θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς θὰ ἔμενε ἀπομεμονωμένη καὶ ἔξω ἀπὸ τὰ πλαίσια τῆς κοινῆς οἰκονομικῆς προσπάθειας ἢ ὁποία καταβάλλεται.

Ἐπενθυμίζω καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς ἀμέσου ἀντιμετωπίσεως τοῦ ζητήματος τῆς συμμετοχῆς μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν. Εἶναι βέβαιον ὅτι—ὅπως κατὰ κόρον ὑπεστηρίχθη καὶ ἀπὸ ἄλλους ὁμιλητὰς καὶ ἀπὸ ἐμὲ τὸν ἴδιον—ὑστεροῦμεν εἰς τὸν προγραμματισμὸν, καὶ τὸν κρατικὸν καὶ τὸν τῶν παραγωγικῶν τάξεων. Εἶναι δυνατόν, ἐστερημένοι εἴτε τῆς παραδόσεως εἴτε τῶν ἐπιστημονικῶν μέσων, νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς οἰκονομίας μας χωρὶς νὰ ἔχωμεν τὴν συνδρομὴν τῶν κινήτρων τὰ ὁποῖα θὰ μᾶς ἠνάγκαζον νὰ προχωρήσωμεν εἰς τὴν ὀργάνωσιν αὐτὴν.

Τὰ κίνητρα αὐτά, ὅσον ἀφορᾷ τὴν βιομηχανίαν, ἦσαν μέχρι τοῦδε μόνον

οί δασμοί. Καιρός νά λάβωμεν ὑπ' ὄψιν καί ὠρισμένα ἄλλα κίνητρα. Πρῶτα πρῶτα τὸ φορολογικόν. Εἶναι ἀπαραίτητον τὸ Κράτος νά ἐνθαρρύνῃ τὰς ἐπενδύσεις τῆς βιομηχανίας διὰ τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν κεφαλαίων καί τῶν κερδῶν τὰ ὁποῖα ἐπενδύονται εἰς ὠρισμένους κλάδους ἀπὸ κάθε φορολογίαν. Πέραν τῶν ἐσωτερικῶν αὐτῶν κινήτρων, τὸ μεγαλύτερον κίνητρον διὰ νά ἀναγκασθῶμεν νά ὀργανωθῶμεν καί ἀποδώσωμεν θὰ εἶναι ἡ ἀνάληψις ὠρισμένων διεθνῶν ὑποχρεώσεων διὰ τῆς προσχωρήσεώς μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν. Ὁ ἴσκιος τῆς δασμολογικῆς προστασίας εἶναι κάπως γλυκὺς καί θὰ εἶναι δύσκολον νά ἀποβάλωμεν ὠρισμένας κακὰς συνηθείας.

Ἄς μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἐτησίως ἀποδημοῦν περὶ τοὺς 30-40.000 Ἑλληνας εἰς ὑπερπόντιους χώρας. Ἄς μὴ λησμονῶμεν τὸ πρόβλημα τῆς ὑποαπασχολήσεως, ἰδίως τῶν ἀγροτῶν, καί τὸ δρᾶμα τῆς ἐλληνικῆς νεολαίας, ἡ ὁποία, ἀποφοιτῶσα ἀπὸ τὰς διαφόρους σχολάς, ἐπαιτεῖ διὰ μίαν θέσιν. Τὸ δρᾶμα αὐτὸ χρειάζεται ἄμεσον ἀντιμετώπισιν. Εἶναι κάτι τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβίωσίν μας ὡς κράτους καί ὡς φυλῆς.

Πρέπει νά ἀντιμετωπίσωμεν τὸ ζήτημα τῆς εἰσόδου μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν ὄχι μόνον στατικῶς ἀλλὰ καί δυναμικῶς. Ἄλλωστε ἡ εἰσοδός μας αὐτὴ θὰ γίνῃ μὲ ὠρισμένον ρυθμὸν καί ὑπὸ ὠρισμένους ὄρους καί προϋποθέσεις. Ἐγὼ ὁ ἴδιος ἄλλωστε ἐτόνισα τὰς βασικὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας θὰ συναντήσῃ μίᾳ τοιαύτῃ συμφωνίᾳ καί τὰς ὁποίας θὰ πρέπῃ νά ἀντιμετωπίσῃ ἡ Ἑλλάς διὰ τοῦ καταλλήλου πολιτικοῦ χειρισμοῦ.

Πρέπει νά ἀντιμετωπίσωμεν τὴν μεγάλην προσπάθειαν ἡ ὁποία γίνεται διὰ τὴν ἐνοποίησην τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου μὲ αἰσιοδοξίαν. Διὰ τὴν εἰσοδόν μας θὰ ἀπαιτηθῇ βεβαίως κάποια ἀναδιάρθρωσις τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας καί ὠρισμένοι θυσίαι. Ἄλλὰ αἱ θυσίαι αὐταὶ δὲν πρόκειται νά γίνουν τὴν ἐπομένῃ τῆς εἰσόδου μας. Ἡ εἰσοδος αὐτὴ θὰ γίνῃ μὲ ρυθμὸν καί τρόπον καί ὑπὸ ὄρους, διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ὁποίων ὅλοι θὰ συμβάλωμεν μὲ τὴν πείραν καί τὰς γνώσεις μας. Αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἄλλωστε εἶχε καί ἡ ὀργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς Σχολῆς δημοσίᾳ συζήτησις.

Ἐκ μέρους τῆς Σχολῆς εὐχαριστῶ διὰ τὴν πρόθυμον συμμετοχὴν σας εἰς τὴν συζήτησιν αὐτήν, ἡ ὁποία γεννᾷ τὴν ἐλπίδα ὅτι πράγματι ἡ κοινὴ ἐλληνικὴ γνώμη συγκινεῖται καί ἐνδιαφέρεται διὰ τὰ μεγάλα αὐτὰ προβλήματα. Ἐγίνεν ἴσως κάποια κατάχρησις τῆς ὑπομονῆς καί τῆς ἐπιμονῆς σας. Σὰς εὐχαριστῶ καί πάλιν.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι κάτι καλὸν θὰ προκύψῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν συζήτησιν, ἡ ὁποία δὲν δεσμεύει οὔτε τὴν Σχολὴν οὔτε τὸ ἐπίσημον Κράτος, παρά μόνον τοὺς ὀμιλητάς, διότι εἶναι μίᾳ ἐλευθέρᾳ ἐπιστημονικῇ συζήτησιν.

Τέλος εὐχαριστῶ ὄλως ἰδιαιτέρως τὸ Ἐμπορικὸν καί Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν καί τὸ Προεδρεῖον, τὸ ὁποῖον ἐφιλοξένησε καί ἔθεσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα του τὴν ὄλην συζήτησιν καί ἔδωσε τὸν τόνον τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς μεγαλυτέρας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῆς Χώρας διὰ τῆς καθημερινῆς καί τόσον ἐπιμελοῦς παρουσίας των κατὰ τὴν συζήτησιν.

ΤΟ ΠΡΟΣ ΤΟΝ Ο.Ε.Ο.Σ.
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΔΙΑ ΤΗΝ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΝ ΖΩΝΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

*Παρατηρήσεις επί της δυνατότητας και τών
συνεπειών μιας Ευρωπαϊκής Ζώνης 'Ελευθέ-
ρων Συναλλαγών.*

1.—'Η 'Ελλάς ύπεστήριξε ανέκαθεν πᾶσαν προσπάθειαν καὶ πρότασιν τείνουσαν εἰς τὴν ἐξασφάλισιν στενωτέρας πολιτικῆς καὶ οικονομικῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης. Κατ' ἀκολουθίαν τῆς βασικῆς ταύτης τοποθετήσεως, ἡ 'Ελλάς ἐφήρμοσεν ὅλα τὰ δυνατὰ μέτρα διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ τῶν ἐλευθέρων ἐνδοευρωπαϊκῶν συναλλαγῶν. Τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς ἑλληνικῆς οικονομικῆς πολιτικῆς κατὰ τὰ τελευταῖα τέσσαρα ἔτη ὑπῆρξαν ἡ χρησιμοποίησις δημοσιονομικῶν καὶ νομισματικῶν μέτρων καὶ ἐλέγχων πρὸς στήριξιν καὶ διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς οικονομικῆς τῆς ἰσορροπίας καὶ ἡ καθιέρωσις τῆς ἐλευθερίας τῶν εἰσαγωγῶν διὰ τῆς πλήρους σχεδὸν καταργήσεως τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν. 'Η ἐφαρμογὴ τῆς φιλελευθέρου ταύτης οικονομικῆς καὶ ἐμπορικῆς πολιτικῆς εἰς τὴν 'Ελλάδα ἀποκτᾷ ἰδιαιτέραν σημασίαν, ἐὰν ληθῆ ὑπ' ὄψιν πρῶτον, ὅτι ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν εἰσαγωγῶν ὑπῆρξεν εὐρυτέρα παρ' ὅσον εἰς οἰανδήποτε ἄλλην χώραν τῆς Εὐρώπης καὶ δεύτερον, ὅτι λόγω τῆς ἰδιουπίας τοῦ οικονομικοῦ τῆς προβλήματος ἡ 'Ελλάς, μετ' ἄλλων ὑπὸ ἀνάπτυξιν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, εἶχε κατ' οὐσίαν ἀπαλλαγὴν τῆς ὑποχρέωσεως πρὸς ἀπελευθέρωσιν. Πρέπει ἐπίσης νὰ σημειωθῆ ὅτι ἡ ἔσκησις τῆς πολιτικῆς ταύτης εἰς τὴν 'Ελλάδα ἦτο ἐκτάκτως δυσχερῆς ὄχι μόνον λόγω τῶν ὀργανικῶν ἀδυναμιῶν τῆς ἑλληνικῆς οικονομίας, ἀλλὰ καὶ λόγω τῆς ἀνωμόλου καὶ κατ' οὐσίαν ἐμπολέμου καταστάσεως, ὑφ' ἣν ἐτέλει μέχρι καὶ τοῦ τέλους τοῦ 1949 ἡ Χώρα.

2.—'Η 'Ελληνικὴ Κυβέρνησις ἔχει τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἴδρυσις Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης 'Ελευθέρων Συναλλαγῶν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ βῆμα εἴτε πρὸς τὴν ἐνοποίησιν εἴτε πρὸς τὴν διάσπασιν τῆς Εὐρώπης. 'Η κατεύθυνσις πρὸς τὴν ὁποίαν θὰ ὀδηγηθῆ ἡ Εὐρώπη διὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης 'Ελευθέρων Συναλλαγῶν θὰ ἐξαρτηθῆ ἀπὸ τὰς συγκεκριμένας ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξαρτηθῆ ἀπὸ τὰς διαδικασίας, αἱ ὁποῖαι θὰ συμφωνηθοῦν κατὰ τὴν ἴδρυσίν της. 'Επομένως, οὐδεμία δήλωσις ὑπὲρ ἢ κατὰ τῆς ἀρχῆς τῆς ΕΖΕΣ εἶναι δυνατὴ πρὶν ἀναγνωρισθῆ καὶ συμφωνηθῆ ὑφ' ὅλων τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν τὸ περιεχόμενον τῶν ἀνωτέρω συγκεκριμένων ἀρχῶν, ρυθμίσεων καὶ διαδικασιῶν.

Ἡ προοδευτικὴ οἰκονομικὴ ἐνοποίησης τῆς Εὐρώπης ἀποτελεῖ, ὑπὸ τὰς συγχρόνους πολιτικὰς συνθήκας καὶ τεχνικὰς ἐξελίξεις, ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν ὄχι μόνον διὰ τὴν στήριξιν μιᾶς αὐξούσης παραγωγικῆς καὶ οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἰς τὴν Εὐρώπην ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν προστασίαν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ καὶ ἐιδικώτερον τοῦ δημοκρατικοῦ τρόπου ζωῆς εἰς ὅλοκληρον τὴν περιοχὴν. Ἡ ἴδρυσις Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν χωρὶς παραλλήλως νὰ προβλεφθοῦν καὶ κατοχυρωθοῦν αἱ μέθοδοι ἀναπτύξεως τῶν οἰκονομικοτεχνικῶς καθυστερημένων περιοχῶν, αἱ ὅποιαι μάλιστα κατὰ σύμπτωσιν εὐρίσκονται εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χώρου, θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν προοδευτικὴν αὐξῆσιν τῆς μεταξὺ τῶν οἰκονομικῶς προηγμένων καὶ τῶν ὑπὸ ἀνάπτυξιν τελουσῶν χωρῶν ἀποστάσεως καὶ ἐπομένως τὴν οἰκονομικὴν, ἐν τελευταίᾳ δὲ ἀναλύσει, τὴν πολιτικὴν διάσπασιν τῆς Εὐρώπης.

Εἰς τὰ ἴδια ἀποτελέσματα θὰ ὠδήγει ἡ ἴδρυσις μερικωτέρας ἢ μερικωτέρων ἐνώσεων τῶν οἰκονομικῶς προηγμένων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Αἱ ἐνώσεις αὗται θὰ ἐνεφανίζοντο εἰς τὰ ὄμματα τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρων λαῶν ὡς ἑταιρίαι πλουσιῶν ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν περαιτέρω αὐξῆσιν τοῦ πλοῦτου των καὶ παραγωνρίζουσαι τὰ στοιχειώδη προβλήματα τῶν λοιπῶν λαῶν τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινότητος. Ἀκόμη καὶ ἡ κοινὴ μεταξὺ τῶν ἐξ ἀγορᾶ κινδυνεῦει νὰ διαβληθῆ, ἐὰν δὲν ἐξευρεθοῦν ταχέως λύσεις διαμορφούσαι μίαν εὐρυτέραν οἰκονομικὴν κοινότητα περιλαμβάνουσαν τὸ σύνολον τῶν μελῶν τοῦ ΟΕΟΣ.

3.—Αἱ ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώραι εἰσερχόμεναι εἰς μίαν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν θὰ ἀντιμετωπίσουν διαταραχὴν τοῦ Ἴσοζυγίου Πληρωμῶν των, λόγῳ τῆς ἀσυγκρίτως μεγαλυτέρας ἀνταγωνιστικῆς ἰκανότητος τῶν οἰκονομικῶς καὶ τεχνικῶς προηγμένων βιομηχανικῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Τὰς συνεπείας τῆς ἠϋξημένης αὐτῆς ἀνταγωνιστικότητος δὲν θὰ εἶναι δυνατόν, ἄνευ ἐιδικῶν μέτρων, νὰ ἀντισταθμίσουν ἠϋξημένοι ἐξαγωγῶν ἐκ τῶν ἀσθενεστέρων χωρῶν, τοσοῦτα μᾶλλον καθ' ὅσον τὰ ἐξαγωγίμα εἶδη τούτων εἶναι, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, γεωργικά, εἰς ὠρισμένας δὲ περιπτώσεις πολυτελεῖ. Αἱ συνέπειαι αὗται καθίστανται ἀπειλητικώτεραι ἐὰν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ὠρισμένοι προτάσεις περὶ γενικῆς ἐξαιρέσεως ἐκ τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου καὶ τῆς ἐνιαίας εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς τῶν γεωργικῶν προϊόντων. Αἱ ἠϋξημένοι δυσχέρεια Ἴσοζυγίου πληρωμῶν τῶν ἀσθενεστέρων καὶ ὑπὸ ἀνάπτυξιν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν θὰ δύναται νὰ ἀντιμετωπισθοῦν κατ' οὐσίαν μόνον διὰ τῶν συνήθων περιοριστικῶν μέτρων, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων θὰ εἶναι ἄφ' ἑνὸς μὲν ἡ κάμψις τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἤδη ἐντελῶς ἀνεπαρκοῦς ἀπασχολήσεως, ἄφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἐπιβράδυνσις καὶ ἀνάσχεσις τῆς οἰκονομικῆς τῶν χωρῶν τούτων ἀναπτύξεως.

Ἀνεξαρτήτως ὁμως τῶν ἀνωτέρω ἐξελίξεων καὶ τῶν ἐκ τούτων ἰκανοσταλτικῶν ἐπιδράσεων, ὁ ἐντὸς τῆς ἐνιαίας εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς προσανατολισμὸς τῶν ἐπενδύσεων θὰ ὠδήγει αὐτομάτως πρὸς τὴν ἀνρευτικὴν συγκέντρωσιν αὐτῶν εἰς τὰς ἤδη ἀνεπτυγμένας περιοχὰς καὶ, ἀντιστοίχως, εἰς τὴν ἀπομάκρυνσίν των ἐκ τῶν ὀλιγώτερον προηγμένων. Ταῦτα πρέπει νὰ ἀναμένονται ὄχι μόνον διότι προκύπτουν ἀπὸ τὴν ἐμπειρίαν ἐξ ἀναλόπα παραγόντων, οἱ ὅποιοι κατὰ κανόνα ἐπηρεάζουν τὸν τόπον ἐγκαταστάσεως τῶν ἐπιχειρήσεων. Εἶναι γνωστὸν ὅτι χώραι καὶ περιοχαὶ ἤδη ἀνεπτυγμένοι παρουσιάζουν σημαντικὰ πλεονεκτήματα προσελκύσεως τοῦ ἐπιχει-

ρηματικού ενδιαφέροντος και ότι τα πλεονεκτήματα ταύτα δεν δύνανται να αντισταθμισθούν άνευ ειδικών επεμβάσεων. Η κυριώτερα επίδιωξις των υπό ανάπτυξιν χωρών είναι η αύξησις και επιτάχυνσις των παραγωγικών των επενδύσεων, η οποία, όμως, κινδυνεύει να καταστήσει ούσιωδώς δυσχερών ρεατέρα, αν μη αδύνατος, εάν δεν προβλεφθούν δι' έπαρκώς μακράν περίου, ειδικά μέτρα και διαδικασίαι ως αι προτεινόμεναι κατωτέρω εις τό δεύτερον τμήμα του ύπομνήματος τούτου.

Έναντι των άνωτέρω διαπιστώσεων, παρατηρείται συνήθως μεταξύ άλλων, ότι εις μίαν ένιαίαν εύρωπαϊκήν οικονομίαν θα είναι δυνατόν να πραγματοποιηθή πληρέστερος και υγιέστερος καταμερισμός έργων και αντίστοιχος μετανάστευσις εργατικών δυνάμεων. Η σημασία όμως των παρατηρήσεων τούτων είναι περιωρισμένη, λόγω του άναποφεύκτως βραδέος ρυθμού των προβλεπομένων μετακινήσεων, αλλά και των σοβαρών πολιτικών και κοινωνικών των συνεπειών, ιδίως αν ληφθή υπ' όψιν ότι οι μεταναστεύοντες θα τραπούν κατά κανόνα προς εργασίας όλιγώτερον αμειβομένας και χαμηλότερον άμειβομένας. Δεν δύναται, άλλωστε, ν' άποτελέσθι λύσιν παραδεκτήν διά τας υπό ανάπτυξιν χώρας, αλλά και γενικώτερον συμφέρουσαν εις τήν εύρωπαϊκήν κοινότητα η όμαδική μετανάστευσις και η άπογύμνωσις των περιφερειακών περιοχών τής Εύρώπης από πληθυσμούς, οι όποιοι τήν υπερήσπισαν από των έδαφών τούτων επί αιώνας.

4.—Αί σοβαρότεροι αδυναμίαι τής ελληνικής οικονομίας είναι χαρακτηριστικά των δυσχερειών τας όποιαις αντιμετωπίζουν αι πλείσται εκ των υπό ανάπτυξιν εύρωπαϊκών χωρών, είναι δε κυρίως αι έξής:

α) Τό μικρόν κατά κεφαλήν εισόδημα, τό όποιον ύπολογίζεται περίπου κατά μέσον όρον διά τό 1955 εις τό έν τέταρτον του αντίστοιχου κατά κεφαλήν εισοδήματος των βιομηχανικώς εξειλιγμένων εύρωπαϊκών χωρών.

β) Η σοβαρά άνεργία και ύποαπασχόλησις.

γ) Η ίσχυρά πίεσις επί του 'Ισοζυγίου των 'Εξωτερικών Πληρωμών όφειλομένη άφ' ενός εις τήν μεγίστην εξάρτησιν από εισαγωγάς ούσιωδών ειδών και άφ' έτέρου εις τήν γενικήν άνεπάρκειαν και αστάθειαν των συναλλαγματικών μας προσόδων, στηριζομένων εις έξαγωγάς ήμιπολυτελών γεωργικών προϊόντων και εις άδήλους εισπράξεις.

δ) Η έντονος κοινωνική πίεσις έξ αιτίας των άπαραδέκτως χαμηλών βιοτικών επιπέδων, η όποία καθιστά δυσχερή τήν εφαρμογήν συνεπούς πολιτικής οικονομικής ανάπτυξεως, ιδίως υπό καθεστώς έλευθέρων και δημοκρατικών θεσμών.

Υπό τας άνωτέρω προϋποθέσεις καθίσταται πρόδηλον ότι λύσεις, αι όποίαι θα ώδήγουν όχι μόνον εις επιβράδυνσιν τής ανάπτυξεως τής ελληνικής οικονομίας αλλά πιθανώτατα και εις αύξησιν τής ήδη σοβαράς άνεργίας και ύποαπασχολήσεως, θα έχουσι όλεθρίας οικονομικός συνεπειάς και θα οδηγήσουσι μετά βεβαιότητος εις κοινωνικός άναταραχάς, των όποιων αι γενικώτεροι συνέπειαι δεν θα είναι επικίνδυνοι μόνον διά τήν 'Ελλάδα.

Γενικαι προϋποθέσεις και ούσιώδεις ρυθμίσεις μιās Εύρωπαϊκής Ζώνης Έλευθέρων Συναλλαγών.

Η ελληνική Κυβέρησις πιστεύει κατ' άκολουθίαν των άνωτέρω ότι αι προτάσεις διά μίαν Εύρωπαϊκήν Ζώνην Έλευθέρων Συναλλαγών πρέπει να θεμελιωθούσι επί των άκολουθών γενικών άρχών και να περιέχουσι όπωσδήποτε τας κατωτέρω ρυθμίσεις.

Γενικά προϋποθέσεις και αρχαί.

1.—Απαιτείται ἡ ἐνεργὸς σύνθεσις τῆς ΕΖΕΣ με τὰς γυναικωτέρας προσπαθείας πρὸς εὐρωπαϊκὴν ἐνοποίησησιν. Ἡ διαμόρφωσις τῶν προτάσεων διὰ τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. πρέπει νὰ συνδυασθῆ με τὴν ἀναζήτησιν συγκεκριμένων μεθόδων διὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ ἀντιμετώπισιν τῶν εὐρωπαϊκῶν προβλημάτων ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς δικαίας κατανομῆς ὠφελειῶν, εὐθυνῶν καὶ βαρῶν.

2.—Βασικὴ κατευθυντήριος ἀρχὴ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, ἡ ὁποία πρέπει ρητῶς καὶ σαφῶς νὰ περιληφθῆ εἰς οἰονδήποτε σχέδιον συμφωνίας, εἶναι ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἀναπτύξεως ὅλων τῶν χωρῶν τῆς ἰδρυθησομένης Ζώνης καὶ τῆς βαθμιαίας μειώσεως ὅλων τῶν αὐτῶν διαφορῶν βαθμοῦ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, δηλαδὴ τῶν κατὰ κεφαλὴν ἐπιπέδων εἰσοδήματος, παραγωγῆς καὶ καταναλώσεως, καθὼς καὶ τοῦ βαθμοῦ ἀπασχολήσεως τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Πρὸς τοῦτο αἱ ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώραι πρέπει νὰ κατονομασθοῦν καὶ νὰ συμφωνηθῆ ὅτι δι' αὐτὰς ἀπαιτεῖται εἰδικὴ μεταχείρισις καὶ θὰ ἰσχύσουν εἰδικαὶ ρυθμίσεις καὶ διαδικασίαι, ὡς αἱ κατωτέρω περιγραφόμεναι.

Οὐσιώδεις ρυθμίσεις καὶ διαδικασίαι.

1.—Διὰ τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας θὰ ἰσχύσῃ ἐξαιρέσις ἐκ τῆς ὑποχρέωσως πρὸς προοδευτικὴν μείωσιν τῶν δασμῶν διὰ χρονικὸν διάστημα ἕπαρκοῦς διαρκείας διὰ τὴν πραγματοποιήσειν τῶν ἀναγκαίων διαθρωτικῶν προσαρμογῶν εἰς τὰς οἰκονομίας των. Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν, προϊόντα προερχόμενα ἐκ τῶν χωρῶν τούτων θὰ ἀπολαμβάνουν τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἐνιαίας Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς συμφωνηθησομένης περιόδου θὰ ἐξετασθῆ ὁ ρυθμὸς με τὸν ὅποιον θὰ εἶναι δυνατὸν ἀκινδύνως νὰ μειωθοῦν καὶ ἐν τέλει νὰ ἐξαφανισθοῦν οἱ δασμοὶ καὶ εἰς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας.

2.—Ἡ ἐνιαία Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ δεόν νὰ ἐπεκταθῆ προοδευτικῶς καὶ εἰς τὰ γεωργικὰ προϊόντα, καθιερωμένης τῆς ἀρχῆς ἡ ὁποία προβλέπεται καὶ εἰς τὴν συμφωνίαν περὶ Κοινῆς Ἀγορᾶς. Πέραν ὁμως τούτου εἶναι πρωταρχικῆς σημασίας ἡ ἐξεύρεσις καὶ καθιέρωσις εἰδικῶν λύσεων καὶ λεπτομερικῶν ρυθμίσεων, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐξασφαλισθοῦν προοδευτικῶς διευρυνόμεναι ἀγοραὶ διὰ τὰ ἐξαγωγίμα προϊόντα τῶν ὑπὸ ἀνάπτυξιν χωρῶν. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἐπιφυλάσσει νὰ ὑποβάλλῃ εἰδικὰς προτάσεις διὰ τὰ κατ' ἴδιαν γεωργικὰ προϊόντα καθὼς καὶ διὰ τὰ ἐξ αὐτῶν παραγόμενα εἶδη ἐξ ἐπεξεργασίας πρώτου βαθμοῦ, ἡ διευρύνσις τῶν ἐξαγωγικῶν δυνατοτήτων τῶν ὁποίων εἰς τὴν Εὐρώπην εἶναι ζωτικῆς σημασίας διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν συμμετοχὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς οἰονδήποτε σχέδιον ΕΖΕΣ.

3.—Εἶναι ἀπαραίτητος ἡ ἰδρυσις Ταμείου Ἀναπροσαρμογῆς καὶ Ἀναπτύξεως με κυρίαν ἀποστολὴν τὴν ὑπὸ ἐξαιρετικῶς εὐνοϊκοῦς ὄρους χρηματοδότησιν ἀφ' ἐνὸς μὲν τοῦ ἔκφυγχορισμοῦ τῶν ὕφισταμένων παραγωγικῶν ἐγκαταστάσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν μεγάλων βασικῶν ἔργων οἰκονομικῆς ὑποδομῆς εἰς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας. Τὰ κεφάλαια τοῦ Ταμείου τούτου θὰ προέλθουν ἀπὸ μίαν ἀρχικὴν οὐσιώδη συνεισφοράν, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ Ταμείου Ἐπενδύσεων τῶν Ὑπερπόντιων Χωρῶν ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς. Περαιτέρω τὰ κεφάλαια τοῦ Ταμείου θὰ προσαυξάνωνται με ποσοστὸν ἐκ τῶν πλεονασμάτων ἐκείνων τῶν χωρῶν αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζουσι ἐπιμόνωσιν περισσεύμα εἰς τὰς ἐνδοευρωπαϊκὰς συναλ-

λαγάς των. Ἡ τοιαύτη ὑποχρέωσις πρὸς συνεισφοράν θὰ ἦδύνατο ἐνδεχομένως νὰ ἀποτελέσῃ τὴν κυριωτέραν μέθοδον ἀντιμετωπίσεως τῆς στενότητος τῶν νομισμάτων τῶν πλεονασματικῶν χωρῶν.

4.—Ἐπιβάλλεται ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. νὰ συμφωνηθῶν ἰδικαὶ ρυθμίσεις καὶ διαδικασίαι νομισματικῆς συνεργασίας καὶ νὰ προβλεφθῶν τὰ μέσα τῆς ἀπὸ κοινῶν ἀντιμετωπίσεως νομισματικῶν καὶ συναλλαγματικῶν διαταραχῶν. Τοῦτο εἶναι ἰδιαιτέρας σημασίας διὰ τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. Ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις προτείνει ὅπως ἀνατεθῇ εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν, συμπληρούμενον ἐνδεχομένως καὶ ὑπὸ ἐμπειρογνομῶνων ἐκπροσωποῦντων τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας, ἡ ἐκπόνησις σχεδίου Εὐρωπαϊκῆς Νομισματικῆς Συνεργασίας ἐν συσχετίσει πρὸς τὴν ΕΖΕΣ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐξῆς κατευθύνσεων:

α) Οὐσιώδης αὔξησις τῶν ποσῶν καὶ ἐπέκτασις τῆς διαρκείας τῶν παρεχομένων πιστωτικῶν διευκολύνσεων, τοῦλάχιστον διὰ τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας.

β) Καθιέρωσις διαδικασιῶν καὶ μεθόδων ἀφ' ἐνὸς μὲν πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἰσορροπίας τῶν χωρῶν αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζουσι ἐπίμονον τάσιν ἐλλείμματος εἰς τὰς ἐνδοευρωπαϊκὰς τῶν συναλλαγῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς μείωσιν τῆς στενότητος τῶν νομισμάτων ἐκείνων τῶν χωρῶν αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζουσι ἐπίμονον τάσιν πλεονάσματος εἰς τὰς ἐνδοευρωπαϊκὰς τῶν συναλλαγῶν.

5.—Ἀπαιτεῖται ἡ ἰδρυσις Τραπεζῆς Εὐρωπαϊκῶν Ἐπενδύσεων πρὸς δανειοδότησιν ἐπὶ τῇ βάσει τραπεζικῶν κριτηρίων τῶν ὁμαλῶς αὐτοεξυπηρετούμενων ἔργων, κατὰ κύριον λόγον εἰς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας. Εἶναι οὐσιώδες νὰ καθορισθῇ ὅτι αἱ τοποθετήσεις τῆς Τραπεζῆς θὰ κατευθύνωνται ὅπωςδῆποτε μέχρι συμφωνηθησομένου σημαντικοῦ ποσοστοῦ πρὸς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας, τῶν ὁποίων θὰ εἶναι διὰ τοῦτο ἀπαραίτητος ἡ ἐπαρκὴς ἐκπροσώπησις εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς.

6.—Διὰ τὴν προώθησιν καὶ ἐνίσχυσιν μεγαλυτέρων ἰδιωτικῶν ἐπενδύσεων εἰς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας εἶναι ἀπαραίτητον νὰ καθιερωθῶν κίνητρα ἐνθαρρύνοντα ταύτας, ἐκτὸς βεβαίως τῆς ἀναγνωρίσεως ἐλευθερίας ἐξαγωγῆς κεφαλαίων, δι' ἐπενδύσεις πρὸς τὰς χώρας αὐτάς. Αἱ ἀπλούστεραι μορφαὶ τοιοῦτων κινήτρων εἶναι: πρῶτον, ἰδικαὶ φορολογικαὶ εὐνοιαὶ εἰς τὰς βιομηχανικῶς ἐξελιγμένας χώρας διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις αἱ ὁποῖαι ἐπενδύουσιν κεφάλαια εἰς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας καὶ δεύτερον, συμμετοχὴ τοῦ ἰδρυθησομένου Ταμείου Ἀναπροσαρμογῆς καὶ Ἐναπύξεως εἰς τὰς δαπάνας κεφαλαίου διὰ νέας ἐγκαταστάσεις ἢ ἐπέκτασις, συμφῶνως πρὸς καθορισθησομένας προϋποθέσεις καὶ διαδικασίας ὑπὸ μορφήν ἐπιδοτήσεως ἢ ἐξαιρετικῶς μακρᾶς διαρκείας ἀτόκου δανείου.

7.—Ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἀρχῆς ὅτι εἰς πᾶσαν περίπτωσιν διαμορφώσεως διεθνῶν ὀργανώσεων ἢ ἄλλων οἰωνδῆποτε συναφῶν συμφωνιῶν διὰ τὰς ἐξ ρυθμίσεως τῶν ἐπενδύσεων καὶ τῆς παραγωγῆς, ὡς συμβαίνει διὰ τὰς ἐξώχους προκειμένους περὶ ἀνθρακος καὶ χάλυβος, θὰ ἐξετάζωνται εἰς πρώτην προτεραιότητα αἱ δυνατότητες ἰδρύσεως νέων ἐγκαταστάσεων εἰς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας. Πρὸς τοῦτο θὰ ἔπρεπεν ἴσως νὰ ἀναζητηθῇ κάποια μορφή συμμετοχῆς ἢ ἐκπροσώπησεως εἰς τὰς ὀργανώσεις ταύτας τῶν ὑπὸ ἀνάπτυξιν χωρῶν.

8.—Ἡ ἀναγνώρισις καὶ ἐξασφάλισις τῆς δυνατότητος μεταναστεύσεως εἶναι βεβαίως οὐσιώδης, ἀλλὰ πρέπει νὰ συνδυασθῇ μὲ θετικὰ μέτρα διευκολύνοντα τὴν τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν, τὴν προσαρμογὴν καὶ ἐγκατάστασιν

τῶν μεταναστῶν. Τὰ συμπληρωματικά ταῦτα μέτρα ἐξασφαλίζουν τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως καὶ ἀποτρέπουν τὴν συγκέντρωσιν τῶν μεταναστῶν εἰς ἀνειδικεῦτους καὶ χαμηλά ἀμειβομένης ἐργασίας. Διὰ τὴν οὐσιαστικὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐλευθερίας τῆς μεταναστεύσεως εἶναι ἀναγκαῖα καὶ ἡ λειτουργία ἐνὸς κοινοῦ Ταμείου κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τοῦ προβλεπομένου εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἀλλὰ καὶ ἡ ταχύτερα δυνατὴ ἐπέκτασις τῶν Εὐρωπαϊκῶν μορφωτικῶν σχέσεων, ἰδίως εἰς τοὺς τομεῖς τῆς τεχνικῆς ἐκπαιδεύσεως.

9.—Πέραν τῶν ἀνωτέρω γενικωτέρας καὶ καταστατικῆς φύσεως ρυθμίσεων, θὰ πρέπη νὰ συμφωνηθοῦν ὠρισμένοι συναλλακτικοὶ κανόνες, οἱ ὅποιοι θὰ ἀπαγορεύουν ἀνομοίας μεταχειρίσεις εἴτε ὑπὸ τὴν μορφήν *Dumping* εἴτε ὑπὸ τὴν γενικωτέραν μορφήν διαφορικῶν τιμῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰδίων ἀρχῶν θὰ πρέπη νὰ ἀπαγορευθοῦν μονοπωλιακαὶ καταστάσεις καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἴση μεταχειρίσις τῶν ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, ἀνεξαρτήτως προελεύσεως, ἐντὸς τοῦ ἐνιαίου εὐρωπαϊκοῦ οικονομικοῦ χώρου.

Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πιστεύει ὅτι ἡ ἴδρυσις Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, χωρὶς προηγουμένην συμφωνίαν ἐπὶ τῶν προεκτεθεισῶν ἀρχῶν, διαδικασιῶν καὶ ρυθμίσεων, θὰ ἦτο ὄχι μόνον ἀπαράδεκτος διὰ τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν τελούσας χώρας—καὶ πάντως διὰ τὴν Ἑλλάδα—ἀλλὰ θὰ καθίστατο καὶ ἐπικίνδυνος διὰ τὸ μέλλον τοῦ συνόλου τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινότητος.

Ἐχομεν, ἀντιθέτως, τὴν πεποίθησιν ὅτι, ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ μὲ τὴν συμπαράστασιν τοῦ ΟΕΟΣ, εἶναι δυνατὸν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω βασικῶν ἀρχῶν, ρυθμίσεων καὶ διαδικασιῶν νὰ ἐπιτευχθῇ κοινὴ ὅλων τῶν κρατῶν-μελῶν συμφωνία. Ἐφ' ὅσον ἐπιδειχθῇ πνεῦμα εἰλικρινοῦς εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας καὶ ἐφ' ὅσον ἀναγνωρισθῇ ὅτι τὰ εἰδικώτερα προβλήματα τῶν ὑπὸ ἀνάπτυξιν χωρῶν πρέπει ν' ἀποτελέσουν κοινὸν ὅλων τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ τῶν κυβερνήσεών των μέλημα, ἡ ἴδρυσις τῆς ΕΖΕΣ δύναται ν' ἀποτελέσῃ οὐσιώδες βῆμα πρὸς τὴν σύμμετρον οικονομικὴν ἀνάπτυξιν τῶν διαφόρων περιοχῶν τῆς Εὐρώπης. Ἡ διὰ τῶν καθιερωθησομένων ρυθμίσεων καὶ διαδικασιῶν διασφάλισις τῆς ἐντὸς λογικοῦ χρονικοῦ διαστήματος οικονομικῆς ἀναπτύξεως τῶν περιφερειακῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης ἀποτελεῖ, κατὰ τὴν γνώμην τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, τὴν μόνην δυνατὴν ρεαλιστικὴν προσέγγισιν τοῦ βασικοῦ εὐρωπαϊκοῦ προβλήματος καὶ τὴν μόνην δυνατὴν ἐξασφάλισιν τῆς πολιτικῆς καὶ πολιτιστικῆς ἐνότητος τῆς Εὐρώπης.

Η ΕΛΛΑΣ ΚΑΙ ΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΝΟΠΙΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

‘Υπό τοῦ κ. ΔΗΜ. ΧΕΛΜΗ, Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ

Εἶναι παρήγορον ὅτι ἐπὶ ἐνὸς τόσου σπουδαίου θέματος, ὅπως ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ζώνη Ἐμπορικῶν Συναλλαγῶν καὶ ἡ Κοινὴ Ἀγορά, τόσον μεγάλο ἐνδιαφέρον ἐπέδειχθη προσφάτως. Δι’ αὐτὸ συγχάιρω θερμότατα τὴν Ἀνωτ. Βιομηχανικὴν Σχολὴν διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς. Ἄς μὴ τὸ ἀποκρύπτωμεν, ἡ κίνησις πρὸς σύσφιξιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν διαφόρων Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἀποτελεῖ ἴσως ἐν ἐκ τῶν σπουδαιότερων γεγονότων τῆς ἐποχῆς μας. Κατόπιν τούτου λογίζομαι ἐξαιρετικὰ εὐτυχῆς πού μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐκθέσω τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἀπόψεις μου.

Ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἴδρυσιν μιᾶς Ε.Ζ.Ε.Σ. μεταξὺ τῶν ἑξ χωρῶν ἀφ’ ἐνὸς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἀφ’ ἑτέρου δὲ τῶν ὑπολοίπων κρατῶν-μελῶν τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. εἶναι κατ’ ἀρχὴν ἀναμφισβητήτως ἐνισχυτικὴ τῶν προσδοκιῶν ἐκείνων, οἵτινες ἀνεκαθεν ἐπρέσβευον ὅτι, ἄνευ μιᾶς συσφίξεως τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ τῶν πολιτικῶν δεσμῶν μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν, τὸ μέλλον, διὰ τὴν Εὐρώπην γενικῶς καὶ κατὰ δεῦτερον λόγον διὰ τὸν ὑπόλοιπον κόσμον, θὰ ἦτο ζοφερόν.

Μία, ἐντὸς τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου, ἐλευθέρα διαμετακίνησις ἀγαθῶν δὲν θὰ ἔπρεπεν ὁμως νὰ ἀφεθῆ νὰ ὀδηγήσῃ εἰς μίαν διεύρυσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀνισότητος μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν-μελῶν. Ὅ,τι συνετελέσθη διὰ τοῦ Κράτους-Πρόνοια, ἐντὸς τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν διαφόρων Κρατῶν, θὰ ἦτο ἀκατανόητον καὶ ἐκτάκτως ἐπικίνδυνον νὰ μὴ συμβῆ κατ’ ἀντιστοιχίαν καὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς διεθνoῦς οἰκονομικῆς συνεργασίας μεταξὺ χωρῶν ἔχουσῶν κοινὴν ἐκπολιτιστικὴν παράδοσιν καὶ, ἀκόμη σπουδαιότερον, κοινὰ ἐν πολλοῖς οἰκονομικὰ συμφέροντα. Πρὸς τοῦτο ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ὡς ἤδη ἐγνώσθη ἀπὸ τὴν δημοσίευσιν τοῦ προσφάτως ὑπ’ αὐτῆς ὑποβληθέντος ὑπομνήματος ἐπὶ τοῦ θέματος, διετύπωσεν ὠρισμένας βασικὰς ἀρχὰς καὶ διαδικασίας αἵτινες θὰ εἶδει νὰ διέπουν τὸν ὅλον μηχανισμόν τῆς ἐνδοευρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας.

Σκέψεις τινές, ἀφορῶσαι τὸν τρόπον λειτουργίας μιᾶς Ε.Ζ.Ε.Σ., ἀτυχῶς δὲν ἔλαβον ἐπαρκῶς ὑπ’ ὄψιν τῶν ὅτι, ἄνευ μιᾶς διαυγοῦς συλλήψεως τῶν ἐδικῶν προβλημάτων τῶν καθυστερημένων χωρῶν, θὰ ἦτο ἀνεδαφικὸν νὰ ὠμίλει τις περὶ προόδου τῆς Εὐρώπης εἰς τὸν οἰκονομικὸν καὶ πολιτικὸν τομέα. Τούτου δοθέντος, φρονοῦμεν ὅτι ἐπὶ τριῶν ἐπιπέδων θὰ εἶδει νὰ ληφθοῦν ἀποφάσεις ἐπὶ συγκεκριμένων μηχανισμῶν καὶ διαδικασιῶν λειτουργίας μιᾶς Ε.Ζ.Ε.Σ.

- 1) Εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἀγαθῶν.
- 2) Εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἐλευθέρως διαμετακινήσεως τῶν παραγωγικῶν συντελεστῶν «ἐργασία» καὶ «κεφάλαιον».
- 3) Τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

Εἰς τὸν τομέα τῶν γεωργικῶν προϊόντων, παρ' ὅλον ὅτι ἔχει ἀρχικῶς ἀναγνωρισθῆ ἡ σημασία ἐνὸς κάποιου ἐλέγχου τῶν δυνάμεων τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις φρονεῖ ὅτι θὰ ἔδει νὰ ληφθοῦν μέτρα τοιαῦτα ὥστε τὰ ἡμιπολυτελεῖ ἐξαγωγίμα τῶν οικονομικῶς καθυστερημένων χωρῶν νὰ ἀντιμετωπίζου σαφῆ προοπτικὴν ὀλοὴν διευρυνόμενων ἀγορῶν. Οὕτω ἐλπίζεται ὅτι αἱ ἐκ παραδόσεως Ἑλληνικαὶ ἐξαγωγαὶ (καπνὰ, φρούτα, σταφίς) θὰ δώσου τὴν δυνατότητα, μέσῳ ἠύξημένων ἐσόδων ἐξ ἐξαγωγῶν, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἱκανοποιήσεως τῶν τρεχουσῶν ἀναγκῶν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς πραγματοποιήσεως ἐπενδύσεων (καὶ κατ' ἀκολουθίαν δαπανῶν εἰς συνάλλαγμα) εἰς τοιαύτην κλίμακα ὥστε προοδευτικῶς, διὰ τῆς ἀναδιαρθρώσεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας, νὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ προοδευτικὴ ἔνταξις αὐτῆς ἐπὶ σχετικῶς ἴσοις ὅροις μὲ τὰς ὑπολοίπους χώρας τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. Πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται νὰ παραχωρηθῆ εἰς τὴν Ἑλλάδα μίᾳ μακροχρόνιος ἀπαλλαγή ἀπὸ δασμολογικὰς μειώσεις, ἵνα οὕτω καταστῆ δυνατὴ ἡ ἐπέκτασις τῆς βιομηχανικῆς μας παραγωγῆς καὶ ἡ στήριξις τῆς ἐπὶ ὑγιῶν βάσεων, ὡς ἡ τῆς παραγωγῆς εἰς Εὐρωπαϊκῶς τουλάχιστον συναγωνιστικὰς τιμὰς.

Πολλοὶ λόγοι συντρέχου εἰς τὸ νὰ πιστεῦη τις ὅτι ἡ περίπτωσις τῶν καθυστερημένων οικονομικῶς χωρῶν θὰ τύχη, ὡς ἀσφαλῶς δικαιούται, μιᾶς ἐιδικῆς μεταχειρίσεως. Τοῦτο ὁμῶς θὰ ἦτο καταστρεπτικὸν ἐὰν ἡρμηνεύετο ὡς μία περαιτέρω δυνατότης μοιρολατρικῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν ἐπιτακτικῶν ἀναγκῶν τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Ἄνευ ἀξιοποιήσεως εἰς τὸν πληρέστερον βαθμὸν τῶν δυνατοτήτων ποιοτικῆς βελτιώσεως τοῦ παράγοντος «ἐργασία» ὑπὸ εὐρυτάτην ἔννοιαν, ἡ Ἑλλὰς οὐδέποτε θὰ δυνηθῆ, ἀνεξαρτήτως ποσοῦ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς παρεχομένης ἐνισχύσεως, νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας ἀσφαλῶς θὰ κληθῆ νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἐντὸς τῶν προσεχῶν ἐτῶν.

Θὰ ἀπετέλει, μακροχρονίως, ἄκρως μὴ ἐπιδιωκτέαν λύσιν ἡ ὁμαδικὴ μετανάστευσις πρὸς τὰς οικονομικῶς πλεον προσηγμένας χώρας. Ἐκτὸς τοῦ ὅτι κατὰ κανόνα οἱ προσφάτως μεταναστεύοντες ἀπασχολοῦνται εἰς τὰς χαμηλότερον ἀμειβομένας ἐργασίας, ἡ κοινωνικὴ δαπάνη τοιούτων μετακινήσεων εἶναι μεγίστη, καὶ διὰ τὰ ἀμέσως ἐνδιαφερόμενα ἄτομα, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν Ἑλληνικὴν οἰκονομίαν γενικώτερον. Μέτρα ὑπὲρ τῆς ἐλευθέρως μετακινήσεως τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς εἶναι βεβαίως σκόπιμα, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν ἀντιστρατεύονται τὴν βασικὴν ἐπίδιωξιν μιᾶς δικαιότερας κατανομῆς τοῦ ὄγκου τῆς ἀπασχολήσεως εἰς τὰς οικονομικῶς καθυστερημένας περιοχὰς τῆς Εὐρώπης.

Ἡ ὕπαρξις ἐνὸς ἐιδικοῦ Ταμείου δι' ἐπενδύσεις ἀφ' ἐνὸς καὶ ἡ πληρεστέρα ἐδραίωσις τῶν ἀρχῶν καὶ διαδικασιῶν αἰτινες διέπουν τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν Πληρωμῶν ἀφ' ἑτέρου ἐλπίζεται ὅτι, ἀπὸ πλευρᾶς διαθεσίμων κεφαλαίων καὶ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, θὰ ἀποτελέσου ἐπαρκῆ στήριξιν τῶν προσπαθειῶν τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τῆς οἰκονομίας τῆς. Πρέπει ὁμῶς, καὶ τοῦτο τὸ τονίζω δι' ἄλλην μίαν φοράν, νὰ πεισθῶμεν ὅτι μίᾳ τοιαύτῃ βελτίωσιν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῆ μέσῳ προσωρινῶν ἐξάρσεων. Τουναντίον ἀπαιτεῖται πολυετὴς σκληρὰ προσπάθεια, αὐτοπειθαρχία, μεθοδικότης καὶ φαντασία, ἀρεταὶ τὰς ὁποίας θὰ ἦτο ἐκτάκτως εὐκτέον ἐὰν ὅλας διεθέταμεν εἰς ὑπερθετικὸν βαθμὸν.

Τὸ θέμα εἶναι τεράστιον καὶ ἡ Κυβέρνησις ἀπὸ τῆς ἰδικῆς τῆς πλευρᾶς εἶναι διατεθειμένη νὰ πράξῃ τὸ πᾶν ὥστε αἱ ζωτικαὶ δυνάμεις τοῦ ἑλληνικοῦ χώρου νὰ δυνηθοῦν νὰ ἐπιτελέσου, ὅ,τι, καὶ περὶ αὐτοῦ εἶμαι βέβαιος, δύναται ἀσφαλῶς νὰ ἐπιτελέσου, δηλαδὴ νὰ ἐπιτύχου.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Υπό τοῦ κ. ΣΟΦ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ
Συναρχηγοῦ τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων

Θὰ ἤθελα πρὸς παντὸς ἄλλου νὰ συγχαρῶ καὶ δημοσίᾳ τὴν Ἄνωτ. Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ὅπως ὀργανώσῃ τὴν διεξαχθεῖσαν κατὰ τὰ τέλη Μαΐου δημοσίαν συζήτησιν ἐπὶ τοῦ τόσο κρισίμου θέματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. Ἡ συζήτησις αὕτη ὑπῆρξε τόσο χρήσιμος ὅσον ἀφορᾷ τὴν διαφώτισιν τῆς ἀκατατοπίστου κοινῆς μας γνώμης ἀλλὰ καὶ τόσο εὐστοχος, ἐπιστημονικὴ καὶ ἀναλυτικὴ ὅσον ἀφορᾷ τὰ δημιουργούμενα προβλήματα, ὥστε ἀσφαλῶς ἀνεπλήρωσε τὴν καθυστέρησιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρισκόμεθα ὡς κράτος καὶ ὡς κοινωνία ἔναντι τῆς μεγάλης αὐτῆς προσπαθείας οἰκονομικῆς ἐνοποιήσεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου.

Ἐὰν ἡ Εὐρώπη θέλει πράγματι νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πολιτικὴν, οἰκονομικὴν ἀλλὰ καὶ ἐκπολιτιστικὴν τῆς ἐπιβίωσιν μέσα εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον εἶναι ἀνάγκη νὰ συγχωνεύσῃ τὰς ἀνταγωνιζόμενας καὶ φθινούσας οἰκονομίας τῆς εἰς μίαν ὀργανικὴν ἐνότητα. Διότι μόνον τοιοῦτοτρόπως θὰ δυνηθῇ νὰ ἀποκτήσῃ τὰ πλεονεκτήματα τοῦ εὐθηνοῦ κόστους καὶ τοῦ καταλλήλου ἐπιμερισμοῦ τῶν διαφόρων κλάδων παραγωγῆς, πού δημιουργεῖ μία μεγάλη ἐσωτερικὴ ἀγορά. Καὶ μόνον ἔτσι θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀποφύγῃ τὴν βαθμιαίαν ἀλλ' ἀσφαλῆ ἐκπτώσιν τῆς εἰς τὸν ρόλον ἐνὸς ἀπλοῦ δορυφόρου τοῦ Ἀμερικανικοῦ ἢ Σοβιετικοῦ ὄγκου.

Ἡ Ἑλλάς διὰ λόγους γεωγραφικοῦς, οἰκονομικοῦς ἀλλὰ καὶ πολιτικοῦς δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀγνοήσῃ μίαν τοιαύτην κίνησιν. Ἐπιβάλλεται νὰ τὴν ἀντιμετωπίσῃ μὲ ψυχραιμίαν, ἀπόλυτον καλὴν θέλησιν καὶ πρὸ παντὸς κατάλληλον χειρισμὸν πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν βασικῶν τῆς οἰκονομικῶν αἰτημάτων. Βεβαίως ἡ ὑπὸ μίαν οἰανδήποτε μορφήν συμμετοχὴ μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν θὰ ἀπαιτήσῃ μίαν ἀναδιάρθρωσιν τῆς οἰκονομίας μας, ἕνα ἀυστηρὸν προγραμματισμὸν καὶ ὠρισμένας θυσίας ἢ ἐνδεχομένως καὶ δάκρυα. Ἄλλ' ὅλα αὐτὰ θὰ χρειασθοῦν εἰς βαθμὸν πολὺ μεγαλύτερον ἂν δι' ἕνα οἰονδήποτε λόγον κατελήγομεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ μείνωμεν ἐκτὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Ἐνότητος. Διότι εἰς τὴν περιπτώσιν αὕτην ἡ σημερινὴ καθυστέρησις τοῦ παραγωγικοῦ μας δυναμικοῦ θὰ ἤϋξανε καὶ παράλληλα θὰ ἦτο ἀδύνατον νὰ ἐξεύρωμεν ἐν τῇ ἀπομονώσει τὰ ἀπαραίτητα κεφάλαια διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς οἰκονομικῆς μας ἀνάπτυξης. Τέλος ἡ τυχὸν ἀποχὴ μας θὰ εἶχεν ὡς μοιραῖον ἀποτέλεσμα νὰ εὐνοήσῃ ἄλλας χώρας μὲ ὁμοειδῆ γεωργικὴν παραγωγὴν, ὡς ἡ Τουρκία, αἱ ὁποῖαι ἐδήλωσαν ἤδη κατ' ἀρχὴν συμμετοχὴν καὶ εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἐγκατελείπομεν τοιοῦτοτρόπως πολὺτιμον χώρον εἰς βάρος τῆς ἐθνικῆς μας παραγωγῆς.

Εἶναι προφανές, ἐπομένως, ὅτι τὸ μόνον ὑπάρχον δι' ἡμᾶς ζήτημα εἶναι ἡ ἀκριβὴς στάθμισις τῶν ὄρων ὑπὸ τοὺς ὁποίους θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ συμμετοχὴ μας. Ἄλλ' ὅπως εἶπομεν ἤδη, τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι ζήτημα μόνον καταλλήλου χειρισμοῦ ἀπὸ μέρους τῆς ὑπευθύνου Κυβερνήσεως.

ΚΟΙΝΗ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΖΩΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Υπό τοῦ κ. ΗΛ. ΗΛΙΟΥ, Βουλευτοῦ Λέσβου
Κοινοβουλευτικοῦ εκπροσώπου τῆς Ε.Δ.Α.

1.—Ἡ τυχόν ἐνσωμάτωση τῆς Χώρας εἰς τὴν Ἐλευθέραν Ζώνην Εὐρωπαϊκῶν Συνάλλαγων καὶ μέσον αὐτῆς εἰς τὴν τροχίαν τῆς δυτικοευρωπαϊκῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἀποτελεῖ τὸν μεγαλύτερον κίνδυνον διὰ τὸν Ἑλληνικὸν λαόν καὶ πρόκειται ν' ἀποβῆ, ἂν τελικὰ ἐπραγματοποιεῖτο, γεγονός τόσον ὀλέθριον διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὅσον ἡ μικρασιατικὴ καταστροφή ἢ ἡ γερμανοϊταλοβουλγαρικὴ κατοχή.

2.—Κατάργησιν τῶν δασμῶν, τῶν ἐπιδοτήσεων τῶν ἐξαγωγῶν, τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν καὶ τῶν πάσης φύσεως ἐμποδίων διὰ τὴν διακίνησιν τῶν ἀγαθῶν, τῶν κεφαλαίων καὶ τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως, πραγματοποιουμένην κλιμακωτὰ μέσα εἰς 12 ἢ ἐνδεχομένως περισσότερα χρόνια μέσα εἰς τὸν χώρον τῶν κρατῶν-μελῶν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς καὶ τῆς ΕΖΕΣ, καθὼς καὶ τῶν ἀποικιῶν των προβλέπουν ἡ συμφωνία διὰ τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, ποῦ εἶναι ἤδη πραγματικότης, καθὼς καὶ τὸ σχέδιον διὰ τὴν ΕΖΕΣ. Ἐπὶ πλέον κοινὸν δασμολόγιον ἐναντι τῶν μὴ μετεχουσῶν χωρῶν καθορίζει ἡ συμφωνία τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἐνῶ διὰ τὰς χώρας τῆς ΕΖΕΣ παρέχεται εὐχέρεια ἀνεξαρτήτου διαμορφώσεως τῶν δασμολογιῶν των ἐναντι τῶν ἔξω τῆς Κ.Α. καὶ τῆς ΕΖΕΣ χωρῶν. Τὸ πρᾶγμα ὅμως καταλήγει πάλιν εἰς τὸ κοινὸν δασμολόγιον, διότι προβλέπεται σύστημα πιστοποιητικῶν προελεύσεως (certificats d'origine) διὰ τὴν διακίνησιν τῶν ἀγαθῶν ἀπὸ μίαν χώραν τῆς ΕΖΕΣ, ἔχουσαν διαφορετικὸν δασμολόγιον, πρὸς τὰς ἄλλας χώρας τῆς Κ.Α. ἢ τῆς ΕΖΕΣ.

3.—Ἡ ἐλευθέρη εἰσβολὴ τῶν προϊόντων χωρῶν μὲ ἀσύγκριτα ὑψηλὴν ἀνάπτυξιν τῶν παραγωγικῶν των μέσων, μὲ συντελεσμένην ἐκβιομηχάνισιν καὶ ἐκσυγχρονισμένην τεχνικὴν θὰ συντρίψῃ τὴν Ἑλληνικὴν παραγωγὴν. Ἀξίωμα τῆς οἰκονομικῆς θεωρίας, στηριγμένου εἰς τὴν πλουσίαν μέχρι σήμερον πείραν, εἶναι ὅτι, ὅταν συγχωνεύονται εἰς ἐνιαῖον οἰκονομικὸν χώρον χώραι ἀνισομερῶς ἀνεπτυγμέναι, αἱ μὲν προηγμένα ἐξ αὐτῶν γνωρίζουν πρωτοφανῆ ἀνάπτυξιν, αἱ δὲ ὑπανάπτυκτοι βυθίζονται εἰς ἀκόμη μεγαλύτεραν ἐξαθλίωσιν. Ἐνας αἰὼν ἔχει περάσει ἀπὸ τὴν ἐνωσιν τῶν παλαιῶν Ἰταλικῶν βασιλείων εἰς ἐνιαῖον κράτος. Ὅχι μόνον δὲν ἐξισώθη τὸ ἐπίπεδον ζωῆς καὶ ἀναπτύξεως μέσα εἰς τὸν ἐνιαῖον αὐτὸν χώρον εἰς τόσον μακρὸν διάστημα, καὶ παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐνὸς καὶ τοῦ ἴδιου ἔθνους καὶ δὲν παρενεβάλλοντο ἐπομένως ἐθνικιστικῆς τάξεως ἐγωϊστικαὶ ἀντιθέσεις, ἀλλ' ἡ βιομηχανικὴ Β Ἰταλία ἐγινε πλουσιωτέρα ἐνῶ ἡ ἐξαθλίωσις τῆς Ν Ἰταλίας ἐνετάθη.

4.—Ἀντιτάσσεται ὅτι εἰς τὸ μεταβατικὸν διάστημα θὰ καταβληθῆ προσπάθεια ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας μας. Ἀποτελεῖ πράγματι τοῦτο ζωτικὴν ἀνάγκην διὰ τὴν Χώραν, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν ἔνταξιν ἢ ὄχι εἰς τὴν ΕΖΕΣ. Ἡ Ἑλλάς εὕρισκεται εἰς τὴν τελευταίαν βαθμίδα ἀπὸ ἀπόψεως ἐκβιομηχανίσεως, ἔθνικου εἰσοδήματος, ἀπασχολήσεως καὶ βαθμοῦ ἐπείσεως ἐκβιομηχανίσεως διὰ τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης. Χρειάζονται θεελλώδεις ρυθμοὶ ἐκβιομηχανίσεως διὰ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν μαρασμόν. Τὸ δίλημμα διὰ τὴν Χώραν μας εἶναι ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις ἢ ἔθνικὸς θάνατος.

Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῆ ὅτι, καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχαν οἱ παράγοντες ποῦ ἀμέσως κατωτέρω θὰ ἀπαριθμηθοῦν, ἂν ὅλα ἐγίνοντο κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον, αἱ δυνατότητες μιᾶς ὑπανάπτυκτης χώρας, ἔστω καὶ καλὰ διοικουμένης καὶ εἰλικρινὰ ἐπιδιδομένης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πλέον ὀρθολογιστικοῦ προγράμματος εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πόρων τῆς καὶ τὸν οἰκονομικὸν ἔκφυλονισμόν τῆς, ἔστω καὶ ἀποφασισμένης νὰ περικόψῃ τὰς ἀντιπαραγωγικὰς δαπάνας καὶ νὰ περάσῃ ἀπὸ τὴν μεγαλυτέραν λιτότητα, ἀπὸ τὴν σκληροτέραν στέρησιν διὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν συσσώρευσιν τῶν κεφαλαίων τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν πρόδόν τῆς—πράγματα ποῦ δυστυχῶς δὲν συμβαίνουν εἰς τὸν τόπον αὐτὸν—αἱ δυνατότητες λοιπὸν μιᾶς ὑπανάπτυκτης χώρας ἐν συγκρίσει μὲ ἄλλην οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένην εἶναι τόσον δυσανάλογα μικραὶ, ὥστε ἐνῶ ἡ μὴ ἀναπτύσσεται κατ' ἀριθμητικὴν πρόοδον, ἢ ἤδη οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένη θ' ἀναπτύσσεται κατὰ γεωμετρικὴν πρόοδον καὶ ἡ ἀπόστασις συνεχῶς θὰ μεγαλώνῃ. Ἔτσι λ.χ. ἐνῶ τὸ ἔθνικόν μας εἰσόδημα ἠϋξήθη κατὰ 78%·6% ἐναντι τοῦ προπολεμικοῦ, εἰς τὴν Δυτ. Γερμανίαν ἠϋξήθη κατὰ 78%·6%.

5.—Εἰς τὴν ἀντικειμενικὴν αὐτὴν μειονεκτικότητα προστίθεται ἡ ὀργανικὴ ἀδυναμία προγραμματισμοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Κυβερνήσεων ποῦ ἐκφράζουν τὰ συμφέροντα καὶ ὑπηρετοῦν τὰς ἐπιδιώξεις μιᾶς κακομαθημένης οἰκονομικῆς ὀλιγαρχίας μὲ κοσμοπολιτικὴν συνείδησιν, ἡ ὁποία ποτὲ δὲν εἶδε τὸ συμφέρον τῆς ταυτιζόμενον ἔστω ἕως ἑνα βαθμὸν μὲ τὸ συμφέρον τῆς Χώρας, ποτὲ δὲν ἐπενέδυσεν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς τὰ κέρδη ποῦ προέρχονται ἀπὸ αὐτὰς καὶ τὴν κολοσσιαίαν συσσώρευσιν ποῦ ἐπραγματοποίησε μέσα εἰς περιόδον γενικῆς συμφορᾶς καὶ πτωχύνσεως ἀπὸ τὰς ἐπιληπτικὰς ἀπαλλαγὰς τῆς ἀπὸ κάθε χρέος καὶ κατὰ τὴν Κατοχὴν καὶ κατὰ τὴν μεταπελευθερωτικὴν περίοδον, ἀπὸ τὰ ἐφόδια τῆς Οὐνρα, ἀπὸ τὰ δάνεια καὶ τὴν βοήθειαν, ἀπὸ τὴν ἀνατίμησιν τῶν στὸκ ποῦ ἐσχημάτιζε μὲ δανεικὸν καὶ ἐξανειμιζόμενον ἀπὸ τὰς νομισματικὰς ὑποτιμήσεις χρῆμα, ἀπὸ τὰς νομίμους φορολογικὰς ἀπαλλαγὰς καὶ τὰς ἀθεμίτους φοροδιαφυγὰς, ἀπὸ τὰ ὑπερκέρδη ποῦ τῆς παρεῖχεν ἡ καθήλωσις τῶν μισθῶν καὶ τῶν ἡμερομισθίων καὶ ἀπὸ τὸ πάγωμα τῶν πιστώσεων. Ποῦ ἐσυνήθισε μὲν νὰ πραγματοποιήσῃ δυσανάλογα βαρεῖαν συσσώρευσιν κεφαλαίου, αὐτὸ ὅμως νὰ τὸ ἀποκρύπτῃ καὶ νὰ τὸ φυγαδεύῃ, νὰ ἀξιώνῃ δὲ κάθε φορὰν νὰ χρηματοδοτῇ τὰς ἐπιχειρήσεις τῆς μὲ χρῆμα τοῦ συνόλου, νὰ καρπώνεται τὰ κέρδη, νὰ ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὴν συνεισφορὰν εἰς τὰ δημόσια βάρη, νὰ προσδοκᾷ σεισάχθειαν τῶν πιστώσεων ἀπὸ νομισματικὴν ὑποτίμησιν, καὶ δι' αὐτὸ καὶ νὰ τὴν ἐπιδιώκῃ καὶ, ἂν συμβῇ ζημία, νὰ τὴν ἐπιρρίπτῃ εἰς τὸ σύνολον. Καὶ ποῦ, ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς κοσμοπολιτικῆς νοστορίας, τὴν συσσώρευσιν κεφαλαίου δὲν τὴν ἀξιοποιεῖ ἔστω πρὸς τὸ ταξικὸν συμφέρον, τῆς μέσα εἰς τὸν τόπον, συντελοῦσα εἰς τὴν οἰκονομικὴν του ἀνάπτυξιν, ἀλλὰ τὴν μετατρέπει εἰς ἀπομύζησιν καὶ εἰς παράγοντα πτωχεύσεως καὶ ἐξασθενήσεως τῆς Ἑλλάδος. Ὀργανὰ τῶν κύκλων αὐτῶν αἱ μεταπελευθερωτικαὶ Κυβερνήσεις εὕρισκονται εἰς ἀδυναμίαν νὰ προγραμματίσουν

σοβαρά την οικονομική ανάπτυξιν, όπως δύο φορές έως τώρα, παρά την κρισιμότητα των στιγμών και την επιτακτική αναγκαιότητα πραγματοποίησης αλματώδους προόδου εις τόν τομέα αυτόν, έσημειώθη. Πράγματι τὸ 1954, συζητούμενοι εις τὴν οικονομικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ΟΗΕ εις τὴν Γενεὴν τοῦ σχεδίου ἀρωγῆς διὰ τὴν οικονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, ἡ μὲν Ἰταλία ὑπέβαλε τὸ σχέδιον Βανόνι, ἕνα τόμον ὀλόκληρον μὲ πραγματικὴν μελέτην τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν μέσων, μὲ προγραμματισμὸν καὶ τεχνικὰς μελέτας τῶν ἀναγκαίουμένων ἔργων ποῦ ἐνεκρίθησαν ἀμέσως καὶ ἤρχισεν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος, ἡ δὲ Ἑλλάς ἕνα λογοκοπικὸν σημεῖωμα ποῦ ἀπερρίφθη καὶ ἀπὸ τότε ζητοῦνται ἀλλεπάλληλοι ἐξάμηνοι προθεσμιαὶ ὑποβολῆς προγράμματος (διατρέχοντες ἤδη τὴν ἔκτην) χωρὶς νὰ ἡμποροῦμε νὰ προτείνωμεν τίποτε θετικόν. Καὶ προχθὲς εις τὴν συζήτησιν διὰ τὸ θέμα μας, διὰ τὴν ΕΖΕΣ, ὁ Ὑπουργὸς Ἐμπορίου καὶ Βιομηχανίας ἐνεφάνισε καὶ πάλιν εις τὸ Παρίσι, εις βᾶρος τῆς σοβαρότητος τῆς Χώρας μας, ἕνα βερμπαλιστικὸν ὑπόμνημα, ποῦ ἔδιδε μάλιστα συμβουλὰς καὶ εἰς τοὺς ξένους πῶς νὰ φερθοῦν, ἕνα ὑπόμνημα ποῦ κατέστησε τὴν Ἑλλάδα καταγέλαστον καὶ ἀπερρίφθη ἐπίσης. Μία ἐνδειξις τῆς οργανικῆς ἀδυναμίας σοβαροῦ προγραμματισμοῦ - ὀφειλομένης ἀποκλειστικὰ εἰς τὸ ὅτι τὰ προβλήματα οικονομικῆς ἀναπτύξεως αἱ μεταπελευθερωτικαὶ κυβερνήσεις τὰ βλέπουν συνηρητῆμενα μὲ τὰς ἐκάστοτε ἐπιθυμίας τῶν ἰσχυρῶν κύκλων τῶν ὁποίων ἐκφράζουν τὰ συμφέροντα - μὲ τὸ τί θέλει ὁ κ. Χέλμς, ἡ ὁ κ. Μποδοσάκης, ἡ ὁ κ. Κρούπ, ἡ ὁ κ. Ὠνάσις, ἡ ὁ κ. Γκέρτους, ἡ ὁ κ. Ἡλιάσκος, ἡ ὁ κ. Ἀνδρεάδης, ἡ ὁ κ. Νιάρχος, ἡ ὁ κ. Κατσάμπας καὶ ἰδίως τί θέλουν οἱ Ἀμερικανοὶ - ἴναι ὅτι τὴν στιγμὴν ποῦ ἐξ αἰτίας τῆς ΚΑ καὶ τῆς ΕΖΕΣ οἱ καλλιεργηταὶ ζαχαροτεύτλων εἰς χώρας πολὺ περισσότερον ἀνεπτυγμένας, ὅπως ἡ Γαλλία, εὐρίσκονται εἰς ἀπόγνωσιν, σχεδιάζομεν δύο μαζί διυλιστήρια ζαχάρους, δύο ἐλαφρὰς καταναλωτικὰς βιομηχανικὰς μονάδας μὲ χρησιμοποίησιν τῶν πιστώσεων ποῦ προορίζονται διὰ τὰς ὑδατοπτώσεις τοῦ Ἀχελώου, δηλ. δι' ἔργον βασικόν ποῦ ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἴδρυσιν τῆς βαρείας βιομηχανίας ἀλουμίνης.

6.— Ἀκόμη μία τοπικὴ δυσχέρεια - ὄχι ἄσχετη μὲ τὴν παραπάνω διαπίστωσιν ὅτι ἡ συσσώρευσις κεφαλαίου ποῦ γίνεται εἰς τὸν τόπον μας δὲν διοχετεύεται εἰς ἐπενδύσεις ἀλλ' ἀποτελεῖ πραγματικὴν ἀπομύζησιν ποῦ αὐξάνει τὴν στενότητα κεφαλαίων, εἶναι τὸ ὑψηλὸν κόστος τοῦ χρήματος. Ἐν ὄψει ΚΑ καὶ ΕΖΕΣ, τὰ νομοσχέδια τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ διὰ τὴν νομισματικὴν Ἐπιτροπὴν, διὰ τὸν ΟΧΟΑ, διὰ τὰς ὁμολογίας καὶ τὰς προνομιούχους μετοχὰς μὲ ρήτρας εἰς χρυσὸν ἢ εἰς δολλᾶριον καὶ διὰ τὰ ἔντοκα γραμμάτια προβλέπουν χρηματοδότησιν τῆς οικονομίας μας μὲ πανύψηλα ἐπιτόκια, πολλάκις ἀνώτερα τοῦ νομίμου τόκου καὶ μὲ προσθέτους προμηθείας καὶ ἄλλα ἐξοδα. Τόσον ἀκριβὸν χρῆμα ὅμως φανερὰ θ' ἀποτελέσῃ ὄχι μόνον ποῦ θὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οικονομίας μας, ἀλλὰ βρόχον εἰς τὸν λαιμὸν τῆς. Ἡ ἐλπίς δὲ ὅτι εἰς τὸν μείζονα χώρον τῆς ΚΑ καὶ τῆς ΕΖΕΣ θὰ ἐξευρευθοῦν τὰ κεφάλαια διὰ τὴν ἐπίσπευσιν τῆς οικονομικῆς μας ἀναπτύξεως εἶναι οὕτοπικῆ. Τὸ κεφάλαιον 1 δισεκατομμυρίου δολλαρίων δι' ἐπενδύσεις τὸ προβλεπόμενον ἀπὸ τὴν συμφωνίαν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς προορίζεται διὰ τὰς πλουσίας καὶ προηγμένας ἐξ δυτικοευρωπαϊκῆς χώρας τῆς κοινοπραξίας, ἰδίως διὰ τὴν Γαλλίαν καὶ τὰς ἀφρικανικὰς ἀποικίας τῆς, καὶ ὄχι διὰ τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας τῆς ΕΖΕΣ. Ἐπὶ πλέον εἶναι γνωστὸν ὅτι αἱ ἐξ αὐταῖ δυτικοευρωπαϊκῆς χωρῶν σταθερὰ καὶ μὲ πείσμα ἀντετάχθησαν πάντοτε εἰς τὴν ἐκβιομηχάνισιν τοῦ τόπου μας (Βλ.

γνωστήν διάλεξιν καθηγητοῦ Λ. Νικολαΐδου, ἐκπροσώπου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν ΟΕΟΣ).

7.—Με τὴν ἔνταξιν μας εἰς τὸν χῶρον τῆς ΕΖΕΣ ὄλαι αἱ ἐκτιμήσεις ποῦ ἐγίναν ἕως τῶρα συμφωνοῦν ὅτι, ἐπὶ σημερινῆς συνολικῆς ἐτησίως παραγωγῆς τῆς βιομηχανίας μας 14,5 δισεκατομμυρίων δραχμῶν, θὰ καταστή ἄσύμφορος ἡ παραγωγή διὰ τὰ 10,5 δισ. δραχμ., δηλ. θὰ ἐκμηδενισθῇ τὸ 70% τῆς βιομηχανικῆς μας παραγωγῆς. Ἐπὶ 150 χιλ. ἀπασχολουμένων βιομηχανικῶν ἐργατῶν θὰ μείνουν ἀνεργοὶ οἱ 113.500 καὶ ἐπὶ ἀκαθαρίστων ἐπενδύσεων παγίου κεφαλαίου 630 ἑκατομμυρίων δολларίων εἰς τὴν βιομηχανίαν θὰ ἐκμηδενισθοῦν ἐγκαταστάσεις ἀξίας 350 ἑκ. δολλ. Θὰ ἐπιβιώσουσιν μόνον αἱ ἀλευροβιομηχανία, τὰ πυρηνελαιουργεῖα, τὰ ἐργοστάσια τοιμέντων καὶ τερεβινθίνης.

Ἡ βιοτεχνία μας, ποῦ ἀπασχολεῖ 300 χιλ. ἐργατοῦπαλλήλους, θὰ ὑποστῇ καὶ αὐτὴ μετὰ τὴν σειρὰν τῆς συντριβῆν. Ξέναι ἐκσυγχρονισμέναι βιομηχανίαὶ ἐτοιμῶν ἐνδυμάτων, ὑποδημάτων, ἐπίπλων κλπ. θὰ κατακλύσουσιν τὴν Ἑλληνηκὴν ἀγοράν.

Ὀλόκληρη ἡ οἰκονομία μας θὰ ὑποστῇ τὴν ἐπίπτωσιν ἀπὸ τὴν συντριβὴν τῶν δύο αὐτῶν βασικῶν ἐν ἀναπτύξει κλάδων, θὰ μειωθῇ ἡ ἀγοραστικὴ δύναμις, τὸ εἰσόδημα καὶ τὰ περιθώρια ἐπενδύσεων τῆς Χώρας, θὰ ἀποστραγγισθοῦν οἱ ἀσφαλιστικοὶ ὀργανισμοὶ καὶ θὰ περάσῃ δοκιμασίαν πρωτοφανέρωτην εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος.

8.—Τὰ δημόσια οἰκονομικά μας, ποῦ κατὰ τὸ 1)3 τῶν ἐσόδων των βασιζοῦνται εἰς τοὺς δασμούς, θὰ ὑποστοῦν τρομερὸν ἀντίκτυπον. Ἡ μὲν φοροδοτικὴ ἱκανότης τῶν πτωχῶν καὶ μεσαίων στρωμάτων, ποῦ καὶ τῶρα δὲν ἔχει πλέον περιθώρια ἐπιβαρύνσεως, θὰ περιορισθῇ ἀκόμη περισσότερο ἐξ αἰτίας τῆς γενικῆς ἐξασθλιώσεως ποῦ θὰ ἐπακολουθήσῃ, ἐνῶ συγχρόνως ἡ σπασμωδικὴ προσπάθεια ποῦ καταβάλλεται διὰ τὴν δημιουργίαν βιομηχανικῶν τινῶν μονάδων, ἰδίως ἐξορυκτικῆς μεταλλευτικῆς, ἔχει ὡς πραγματικὴν τὴν παροχὴν φορολογικῶν ἀπαλλαγῶν εἰς τοὺς ἐπιχειρηματίας διὰ τὰ προσανατολιστῆ τὴν ἰδιωτικὴν οἰκονομίαν εἰς τὰς ἐπενδύσεις αὐτάς. Ἔτσι, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι δὲν πραγματοποιεῖται οὐσιαστικὰ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου ἀλλὰ «ξεπούλημα» τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν μας, ἀπὸ τὴν βιομηχανικὴν κατεργασίαν καὶ ἀξιοποίησιν τῶν ὁποίων θὰ ἠμποροῦσε νὰ θεμελιωθῇ ἡ βαρεῖα βιομηχανία καὶ γενικὰ ἡ ἐκβιομηχανίσις τῆς Χώρας, στερεῦει καὶ ὁ μοναδικὸς ἀπομένων πόρος δημοσίων ἐσόδων καὶ δὲν θὰ ὑπάρχῃ δυνατότης, καὶ ἂν ἀκόμη ἔλθουν κυβερνήσεις συνετώτεραι εἰς τὴν παραγωγικὴν χρησιμοποίησιν τῶν δημοσίων ἐσόδων, νὰ εὔρουν πηγὰς ἐσόδων ἀπὸ τὰς ὁποίας ν' ἀντλήσουσιν διὰ τὰς δημοσίας ἐπενδύσεις.

9.—Ἀντιτάσσουσιν ὅμως ὅτι τοῦλάχιστον ἡ γεωργία μας θὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν ΕΖΕΣ. Διαβεβαίωσις ἀπλοϊκὴ. Πρῶτα - πρῶτα καὶ εἰς τὴν ἴδιαν τὴν Κοινὴν Ἀγοράν ὑπάρχει ἐπιφύλαξις διὰ τὰ γεωργικὰ προϊόντα, λόγῳ τῶν ἰδιορρυθμιῶν τῆς παραγωγῆς των καὶ τῆς ἀνάγκης τῶν ἐθνικῶν οἰκονομικῶν νὰ παρέχουσιν εἰς αὐτὰ ἰδιαιτέραν προστασίαν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ΕΖΕΣ, ἡ βῆσις ἐπάνω εἰς τὴν ὁποίαν θέλει νὰ τὴν θεμελιώσῃ ἡ μὴ ἀποκρουσθεῖσα ἕως τῶρα βρετανικὴ πρότασις εἶναι ὁ ρητὸς ἀποκλεισμός τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν καὶ ἀδασμολόγητην διακίνησιν. Καὶ ἂν ἀκόμη ὅμως ἐπετυγχάνετο ἡ ἐπέκτασις καὶ εἰς τὰ γεωργικὰ προϊόντα - κάτι τελείως ἀπίθανον λόγῳ τῶν ἰσχυρῶν πιέσεων τῶν ἐνδιαφερομένων

παραγωγών - το κέρδος θα Ισοφάριζε την ζημίαν εις αυτόν τόν ίδιον τόν αγροτικόν τομέα τῆς οικονομίας μας. Πραγματικά δὲν πρέπει νὰ ἀπλουστεύωμεν ὑπερβολικὰ τὰ πράγματα. Ἄς τὰ ἐξετάσωμεν ψυχραίμα, κατὰ κατηγορίας.

α) Ἐν ἐπιχείρημα τῶν προπαγανδιστῶν τῆς ΕΖΕΣ εἶναι ὅτι θὰ ὑποστοῦν τὰ καπνὰ καὶ ἡ σταφίδα μας τὸν τουρκικὸν ἀνταγωνισμόν, ἂν ἡ Τουρκία προσχωρήσῃ καὶ ἡμεῖς μείνωμεν ἀπ' ἑξω. Δὲν ἔχω καμμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι εἰς τοὺς Τούρκους οἱ ἴδιοι προπαγανδισταὶ θὰ ἐπισείουν ὡς φόβητρον τὸ ἐνδεχόμενον προσχωρήσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ. Πραγματικά καὶ ἡ Τουρκία εἶναι ὑπανάπτυκτη χώρα, καὶ ἡ Τουρκία θὰ ὑποστῇ ἀπὸ τὴν ἔνταξιν τῆς εἰς τὴν ΚΑ καὶ τὴν ΕΖΕΣ ὅσα καὶ ἡ Ἑλλάς. Εἶναι ἐδῶ ἓνα σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον τὰ συμφέροντα τοῦ Τουρκικοῦ λαοῦ εἰς τὸ σύνολόν του ταυτίζονται ἀπόλυτα μὲ τὰ συμφέροντα τοῦ συνόλου τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Οἱ ἴδιοι κίνδυνοι ἀπειλοῦν καὶ τοὺς δύο. Ὅμως, ἐνῶ αἱ Κυβερνήσεις τῶν δύο χωρῶν εὐρίσκουν τὸσους τρόπους νὰ συνάπτουν παραλόγους συμφωνίας καὶ συμμαχίας πρὸς σκοποὺς πού δὲν ἐξυπηρετοῦν τὰ συμφέροντα τῶν λαῶν τῶν, βλέπομεν ὅτι δὲν ἔγινε καμμία προσπάθεια, ἐκ τῆς φύσεώς τῆς προωρισμένη νὰ καρποφορήσῃ, νὰ τηρήσουν ἔναντι τῆς ΕΖΕΣ καὶ αἱ δύο χῶραι κοινὴν στάσιν.

Ἄνεξάρτητα ἀπ' αὐτὸ εἶναι βέβαιον ὅτι ἐν σχέσει πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν καὶ τὴν παγκόσμιον ζήτησιν ἡ παραγωγή Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας δὲν εἶναι τελείως ἀνταγωνιστικά, ἀλλὰ συμπληρῶνουν ποσοτικὰ ἡ μία τὴν ἄλλην. Δὲν καλύπτει ξεχωριστὰ ἡ κάθε χώρα τὰς ἀνάγκας εἰς καπνὰ καὶ σταφίδα καὶ ὅταν πωλεῖται ἡ παραγωγή τῆς μιᾶς δὲν μένει ἀπώλητη ἡ παραγωγή τῆς ἄλλης. Διαφορητικά καὶ χωρὶς τὴν ΕΖΕΣ θὰ εἶχαν δημιουργηθῇ τὰ ἴδια προβλήματα, σὰν αὐτὰ πού ἐπισείονται ἐκβιαστικά διὰ νὰ μᾶς παρασύρουν εἰς ἔνταξιν καὶ ἡ μία οἰκονομία θὰ εἶχεν ἐξοντώσει τὴν ἄλλην.

Εἰς τὴν χειροτέραν περίπτωσιν, ἂν τὰ Ἑλληνικά καπνὰ καὶ ἡ σταφίδα ἤθελον εὐρεθῆ εἰς μειονεκτικὴν θέσιν ἐξ αἰτίας τῶν μέτρων διὰ τὴν ΚΑ καὶ τὴν ΕΖΕΣ πού ἔχουν φανερὰ χαρακτῆρα ἀθεμίτου ἀνταγωνισμοῦ καὶ ἐκβιασμοῦ εἰς διεθνὲς ἐπίπεδον, ἡ Χώρα μας, εὐρισκομένη εἰς κατάστασιν ἀνάγκης καὶ δικαιολογημένης ἀμύνης, πρέπει νὰ πριμοδοτήσῃ τὰς ἐξαγωγὰς τῆς πρὸς τὴν ΚΑ καὶ τὴν ΕΖΕΣ μέχρις ἐξισώσεως τῶν συνθηκῶν διαπραγματεύσεως τῶν μὲ τὰ ἀντίστοιχα ἀνταγωνιστικά προϊόντα ἄλλων χωρῶν.

Ἡ ἐπιδότησις αὐτῇ θὰ στοιχίσῃ ὀλιγώτερον τοῦ 4% ἀπὸ τὰς ἐτησίας ζημίας πού θὰ ὑποστοῦμε μὲ τὴν ἄμεσον καταστροφὴν τῆς βιομηχανίας μας διὰ τῆς ἐντάξεώς μας εἰς τὴν ΚΑ καὶ τὴν ΕΖΕΣ.

β) Πέραν τῆς Εὐρωπαϊκῆς, διὰ τὰ ἀγροτικά προϊόντα μας ὑπάρχουν καὶ ἄλλαι ἀγοραὶ, πού ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον ἀποκοτῶν μεγαλυτέραν σπουδαιότητα καὶ ἀπορροφοῦν ὑψηλότερα ποσοστὰ τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς μας (Ἀνατολικαὶ χῶραι, Ἀραβοασιατικά, ΗΠΑ). Ἐχομεν ἐπίσης τὴν δυνατότητα ἀναπτύξεως ἀνταλλαγῶν μὲ τὴν Κίνα, κατὰ τὸ παράδειγμα ἄλλωστε ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Φυσικά, ὅλαι αἱ χῶραι αὐταὶ δὲν ἔχουν καμμίαν διάθεσιν νὰ ἀγοράζουσιν ἀπὸ ἡμᾶς εἰς ἐλεύθερον συνάλλαγμα τὰ προϊόντα μας. Ἐπιδίδωκουν ἐμπορικὰς ἀνταλλαγὰς μὲ ἴδικά των προϊόντα. Καὶ εἰς μερικὰς περιπτώσεις δὲν ἐξισώνονται αἱ ἀνταλλαγαὶ αὐταί· μένομεν μὲ ἐνεργητικά ὑπόλοιπα. Τί θὰ συμβῆ λοιπὸν ὅταν τὰ εἰς ἀνταλλαγὴν εἰσαγόμενα εἰς τὴν Χώραν μας προϊόντα, δασμολογούμενα βαρειά, ἐνῶ τὰ ὁμοειδῆ τῶν τῆς ΚΑ καὶ τῆς ΕΖΕΣ θὰ εἶναι ἀδασμολόγητα, δὲν θὰ ἠμποροῦν νὰ ὑποστοῦν τὸν ἀθέμιτον αὐτὸν ἀνταγωνισμόν καὶ ἐπομένως δὲν θὰ ζητοῦνται καὶ δὲν θὰ ὑπάρχῃ ἀντάλλαγμα πού νὰ πληρῶσῃ τὰ ἐξαγόμενα

εις τὰς ἀγορὰς αὐτὰς ἀγροτικά προϊόντα μας; Δὲν θὰ νεκρωθοῦν, ἀπὸ ὑπαιτιότητά μας, αἱ ἐξαγωγαὶ αὐταὶ ποῦ καλύπτουν σχεδὸν τὰ 2)5 τοῦ συνόλου καὶ εἶναι δεκτικαὶ ἀπεριόριστης περαιτέρω ἀναπτύξεως;

γ) Καὶ τέλος ποῖα θὰ εἶναι ἡ τύχη τῶν μὴ ἐξαγωγίμων, τῶν τοπικῆς καταναλώσεως ἀγροτικῶν προϊόντων μας; Θὰ δυνηθοῦν νὰ ὑποστοῦν οἱ ἐλασσιπαραγωγοὶ μας τὸν ἀνταγωνισμόν τῶν ἀφρικανικῶν σπορελαίων; Ποῖος θὰ εἶναι ὁ ἀντίκτυπος εἰς τὴν πατάταν, εἰς τὰ δημητριακά, εἰς μίαν σειρὰν ἄλλων βασικῶν ἀγροτικῶν καὶ γαλακτομικῶν μὴ ἐξαγωγίμων προϊόντων μας; Καὶ βέβαια πρὶν προφθάσουν νὰ λειτουργήσουν τὰ διυλιστήρια ζαχάρους τοῦ ἀμελετήτου προγραμματισμοῦ θὰ χρειασθῇ νὰ ἐγκαταλειφθοῦν.

10.—Προβάλλεται ὁμως καὶ μία δουλεμπορικῆς τάξεως «παρηγορία». Ἐὰν κλείσουν ἐδῶ τὰ ἐργοστάσια καὶ τὰ βιοτεχνικὰ ἐργαστήρια, ἂν, ἀντὶ τῆς ἀποδυστυχίας εἰς μίαν σοβαρὰν καὶ ἀνένδοτον προσπάθειαν ἐκβιομηχανίσεως τῆς Χώρας καὶ ἀξιοποιήσεως τῶν πλουτοπαραγωγικῶν τῆς πηγῶν, πρῶτιστη τῶν ὁποίων εἶναι τὸ ἐργατικὸν δυναμικὸν τῆς, ἀντὶ νὰ λύσωμεν τὸ πρόβλημα τῆς ἀπασχολήσεως, φθάσωμεν εἰς καταστροφὴν τῶν 3)4 τοῦ ὑπάρχοντος ἀνεπαρκοῦς βιομηχανικοῦ καὶ βιοτεχνικοῦ δυναμικοῦ καὶ τριπλασιάσωμεν τὴν στρατιάν τῶν ἀνέργων καὶ τῶν ὑποαπασχολομένων, ὁμως θὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἐλευθέρη διακίνησις τῶν ἐργατῶν ἀπασχολομένων, ὁμως θὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἐλευθέρη διακίνησις τῶν ἐργατῶν καὶ ἔτσι θὰ ἠμποροῦν οἱ Ἕλληνες ἐργάται νὰ ἀναζητήσουν, ἂν ὑπάρχη βέβαια, ἐργασίαν εἰς τὰς ἄλλας χώρας τῆς ΚΑ καὶ τῆς ΕΖΕΣ. Μολονότι σήμερον ὑπάρχει μία εὐνοϊκὴ συγκυρία, ἰδίως λόγῳ πολεμικῶν ἐξοπλισμῶν ποῦ ὑπάρχει τὴν ἀνεργίαν εἰς τὰς βιομηχανικὰς χώρας τῆς Δ. Εὐρώπης, καὶ εἰς δὲν ἀμφισβητεῖ ὅτι αὐτὸ εἶναι κάτι ποῦ ἐναλλάσσεται μὲ περιόδους ὑφέσεως - καὶ ὑπάρχουν ἤδη σχετικαὶ ἐνδείξεις καὶ ἀπειλαὶ - πάντως δὲ δὲν ἠμπορεῖ νὰ βασισθῇ πρόβλεψις μονίμου διεξόδου ἐργατικοῦ πλεονάσματος, ὅταν μάλιστα ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγικότητος, μὲ τὸν αὐτοματισμὸν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας, περιορίζει μέσα εἰς κεφαλαιοκρατικὴν ὀργάνωσιν τῆς οἰκονομίας τὴν ἀπασχόλησιν. Εἰς αὐτὸ ὡς προσθέσωμεν ὅτι, ἐνῶ εἰς τὸ σύνολόν των περίπου τὰ ἄλλα μέλη τῆς ΚΑ καὶ τῆς ΕΖΕΣ ὁμιλοῦν γερμανικὴν ἢ λατινικὴν τινὰ διάλεκτον καὶ αὐτὸ διευκολύνει τὴν προσαρμογὴν τῶν ἐργατικῶν πλεονασμάτων των ἀπὸ τὴν μίαν χώραν εἰς τὴν ἄλλην, ὅτι καὶ κλιματολογικὰ ἢ προσαρμογὴ των ἐπίσης εἶναι εὐκολωτέρα παρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν καὶ κυρίως ὅτι, ἐναντὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐιδικεύσεως καὶ τῆς ὑψηλῆς τεχνικῆς μορφώσεως τῶν δυτικοευρωπαϊκῶν ἐργατῶν, ἡμεῖς θ' ἀντιπαραθέσωμεν στρατιάν ἀνειδικεύτων, προλεταριοποιημένων χωρικῶν ποῦ ἡ ὑποαπασχόλησις καὶ ἡ ἀπορία τοὺς ἀπεμακρυνεν ἀπὸ τὰ χωράφια των, καὶ τότε θὰ ἴδωμεν ὅτι οὔτε ἀσφαλὴς εἶναι, οὔτε καὶ πλεονεκτήματα ἠμπορεῖ νὰ προσφέρῃ διὰ τοὺς Ἕλληνας ἐργαζομένους ἡ προοπτικὴ αὐτή. Ἄλλὰ καὶ ἂν ἐπραγματοποιεῖτο ἀπρόσκοπτα, τότε θὰ ἐφθάναμε εἰς τὴν ἐρήμωσιν τοῦ τόπου ἀπὸ τὰ ἐργαζόμενα νιάτα του, εἰς τὴν ἀπώλειαν τοῦ πολυτιμοτέρου, τοῦ ζωντανοῦ κεφαλαίου του. Καὶ θὰ συμβῇ ὁ Ἕλληνας ἐργάτης νὰ ἐπεξεργάζεται εἰς τὰ Γερμανικὰ μεταλλουργεῖα τὸ μέταλλεμα ποῦ ἐξορύσσεται εἰς τὰ Ἑλληνικὰ μεταλλεῖα ἀλλὰ φεύγει ἀκατέργαστον, διότι δὲν ἠμπορέσαμεν, δὲν ἠθελήσαμεν νὰ ἐκβιομηχανίσωμεν τὴν Χώραν, νὰ ἰδρῶσωμεν βαρεῖαν μεταλλουργικὴν βιομηχανίαν, νὰ δώσωμεν ἐργασίαν εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ πλοῦτον εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ γωνία αὐτῆ τῆς γῆς θὰ μείνῃ τόπος ὅπου θὰ κατοικοῦν μόνον μεσόκοποι καὶ γέροι καὶ μέσα εἰς 15 ἢ 20 χρόνια ὁ πληθυσμὸς τῆς θὰ περιορισθῇ εἰς 4 ἢ 5 ἑκατομύρια.

11.—Τελευταίον πρέπει νά ἐπισημάνωμεν ὅτι αἱ ἐπιδιώξεις τῆς ΚΑ καὶ τῆς ΕΖΕΣ εἶναι κατὰ κύριον λόγον πολιτικά. Ἀποβλέπουν εἰς τὸ νά δημιουργήσουν, μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν ἀνάμεσα εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας τοῦ ΝΑΤΟ, νέους «δεσμούς» πολιτικούς, πού, εἰς τὴν περίπτωσιν ἰδίως τῶν ὑπαναπτύκτων ἐξ αὐτῶν, ὅπως εἶναι ἡ Ἑλλάς, ἡ Τουρκία, ἡ Πορτογαλία καὶ ἡ Ἱρλανδία, θὰ ἀποβοῦν πραγματικά «δεσμά». Εἰς τὴν νεωτέραν ἱστορίαν ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις ὑπῆρξε κατὰ κανόνα ὁ πρόδρομος τῆς πολιτικῆς ἐνώσεως.

Ἔτσι, εἰς μίαν ἱστορικὴν στιγμὴν χαλαρώσεως τῆς διεθνοῦς ἐντάσεως καὶ προοπτικῶν διὰ μίαν διεθνή συνεργασίαν πού δὲν γνωρίζει περιορισμούς, ἡ Τελωνειακὴ Ἐνωσις μερικῶν ἀπὸ τὰς χώρας τῆς Εὐρώπης, πού συγκροτοῦν συνάμα καὶ τὴν συμμαχίαν τοῦ ΝΑΤΟ, σημαίνει συγχρόνως καὶ ἀπομόνωσιν τῶν ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπον κόσμον μετὰ ὑψηλὰ δασμολογικὰ τείχη, εἰς τρόπον ὥστε αἱ ὑπανάπτυκτοι χῶροι τῆς ΕΖΕΣ νὰ μὴ ἠμποροῦν νά ἀναζητήσουν, ἀπὸ τὸν διεθνή οικονομικὸν ἀνταγωνισμόν, τὰ συμφερότερα κάθε φοράν μέσα διὰ τὴν οικονομικὴν τῶν ἀνάπτυξιν, ἀλλὰ, περιωρισμένα εἰς κλειστὸν χῶρον, νὰ ἐξαναγκάζωνται εἰς ὑποταγὴν ἢ καὶ νὰ δέχωνται χωρὶς ὄρους ὅ,τι τὰ ἰσχυρότερα κράτη τῆς κοινοπραξίας καὶ εἰς τὴν πραγματικότητά τὰ μεγάλα τῶν βιομηχανικῶν μονοπωλίων τοὺς ὑπαγορεύουν. Ἔτσι ἡ ΚΑ καὶ ἡ ΕΖΕΣ δὲν εἶναι ἔνωσις ἀλλὰ διεύρυνσις τῆς διαιρέσεως τοῦ κόσμου εἰς στρατόπεδα καὶ ἐγκλωβισμὸς μέσα εἰς τὸν δυτικοευρωπαϊκὸν χῶρον μερικῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν πού προορίζονται νά γίνουσι χῶροι εἰλώτων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἰσχυροτέρων συνεταίρων. Διὰ τὰς χώρας αὐτὰς καὶ ἰδίως διὰ τὴν χώραν μας, τῆς ὁποίας ἡ βιομηχανία καὶ ἡ βιοτεχνία θὰ καταστραφοῦν, ἡ ΚΑ καὶ ἡ ΕΖΕΣ θ' ἀποδειχθοῦν ὅτι εἶναι μία νέα μορφή ἀποικιακῆς πολιτικῆς πού μετατρέπει τὰς καθυστερημένας χώρας εἰς πηγὰς πρώτων ὑλῶν καὶ ἀγορὰς βιομηχανικῶν προϊόντων καὶ τὰς καθηλώνει εἰς τὴν καθυστέρησιν.

Τὰς πολιτικὰς ἐπιδιώξεις τοῦ σχήματος ΚΑ καὶ ΕΖΕΣ ἐπιβεβαιώνει τὸ γεγονός ὅτι ἡ δημιουργία τῶν ὑποκινεῖται ἀπὸ τὰς ΗΠΑ, πού ὑποτίθεται ὅτι θὰ ἐβλάπτουτο ἀπὸ τὴν δημιουργίαν τοῦ κλειστοῦ δι' αὐτὰς Εὐρωπαϊκοῦ χῶρου. Εἰς τὴν πραγματικότητά αἱ ΗΠΑ ἔχουν βεβαίως τὴν Εὐρωπαϊκὴν πτέρυγα τῆς παγκοσμίου πολιτικῆς τῶν ἐπάνω εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐπιθυμοῦν νά δώσουν τὴν ἡγεμονίαν τοῦ δυτικοευρωπαϊκοῦ σχηματισμοῦ. Εἶναι ὁμως ἀνάγκη νά σημειωθῇ ὅτι, παρὰ τὸν φαινομενικὸν ἀποκλεισμόν τῶν ἀπὸ τὴν τελωνειακὴν αὐτὴν ἔνωσιν, αἱ ΗΠΑ τὴν προωθοῦν μετὰ τὸ ἀζημίωτον. Πραγματικὰ εἰς τὴν Δ. Γερμανίαν ἔχει πραγματοποιηθῇ μία ἀνάμιξις ἀμερικανικοῦ καὶ γερμανικοῦ μονοπωλιακοῦ κεφαλαίου, μία σειρά ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα γερμανικὰ κοντσέρν ἐλέγχονται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἀπὸ τὸ ἀμερικανικὸν κεφάλαιον, ἐνῶ συγχρόνως εἰς τὴν Γερμανίαν (ὅπως ἄλλωστε καὶ εἰς τὰς ἄλλας Χώρας τῆς ΚΑ καὶ τῆς ΕΖΕΣ) ἔχουν ἐγκατασταθῇ παραρτήματα τῶν μεγάλων ἀμερικανικῶν μονοπωλίων, Στάνταρντ Ὀϊλ, Ντυπὸν, Τζένεραλ Μότορς, Φόρντ, πού θὰ χρησιμοποιήσουν τὴν ΚΑ καὶ τὴν ΕΖΕΣ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν.

ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς εἶναι φανερόν ὅτι ὁ δυτικοευρωπαϊκὸς χῶρος θὰ ὑποδουλωθῇ σύντομα εἰς τὴν εἰς τὸ ἔπακρον ἀνεπτυγμένην δυτικογερμανικὴν οἰκονομίαν, εἰς τὰ μεγάλα γερμανοαμερικανικὰ μονοπώλια. Καὶ ὅ,τι δὲν κατῴρθωσαν αἱ μηχανοκίνητοι φάλαγγες τοῦ Χίτλερ, τείνει νά τὸ πραγματοποιήσῃ ἡ κοντόφθαλμη καὶ ἀσύνητη πολιτικὴ καθυποταγῆς τῶν ἀσθενεστέρων καὶ μειονεκτικῶν οἰκονομιῶν εἰς τὸ μεγαθήριον τῆς Δ. Γερμανικῆς βιομηχανίας.

Η ΚΟΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ

'Υπό τοῦ κ. ΣΑΒΒΑ ΠΑΠΑΠΟΛΙΤΗ, Ἀρχηγοῦ τῆς Ε.Π.Ε.Κ.

Ἡ συμφωνία τῆς Ρώμης διὰ τὴν κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν καὶ ἡ ὑπὸ συζήτησιν σύμβασις διὰ τὴν δημιουργίαν Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν δικαίως ἐπέσυραν τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν κύκλων μας, δεδομένης τῆς κολοσιαιᾶς σημασίας αὐτῶν διὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν οἰκονομίαν, τῆς ὁποίας ἡ Ἑλλάς ἀποτελεῖ ἀναπόσπαστον μέρος.

Ἡ πρωτοβουλία τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν ὀργανωθεῖσα δημοσίᾳ συζήτησις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. ὑπῆρξε πράγματι λίαν χρήσιμος, διότι ἐδόθη οὕτω ἡ εὐκαιρία νὰ συζητηθοῦν τὰ θέματα ταῦτα μὲ ἀντικειμενικότητα καὶ ἐπιστημονικὴν θύτητα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἀσφαλῶς θὰ προκύβουν γόνιμα συμπεράσματα.

Ποία ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος ἀπέναντι τῶν νέων αὐτῶν θεσμῶν οἰκονομικῆς ἐνότητος τῆς Εὐρώπης;

Εἶναι νομίζω ἐκτὸς πάσης συζητήσεως ὅτι ἡ Χώρα μας δὲν δύναται νὰ ἀγνοήσῃ τὰς νέας αὐτὰς μορφάς, τῶν ὁποίων ἡ σημασία δὲν εἶναι μόνον οἰκονομικὴ ἀλλὰ καὶ πολιτικὴ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ καθαρῶς οἰκονομικῆς πλευρᾶς δὲν δύναται ἐπίσης νὰ παροραθῇ τὸ γεγονός τοῦ ἀμεσωτάτου συνδέσμου τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας μὲ τὰς οἰκονομίας τῶν χωρῶν τῆς Δυτ. Εὐρώπης, πρὸς τὰς ὁποίας κατευθύνονται τὰ 70 % τῶν ἐξαγωγῶν μας καὶ εἰσάγονται ἐκεῖθεν τὰ 60 % τῶν εἰσαγωγῶν μας.

Ἡ δημιουργία μιᾶς νέας Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς 180 ἑκατ. ἀνθρώπων, μὲ ἐλευθερίαν κινήσεως προϊόντων, κεφαλαίων καὶ ἐργασίας, ἀναμφισβητήτως δὲν δύναται νὰ ἀφήσῃ ἀσυγκίνητον τὴν Ἑλλάδα.

Πολλοὶ ὁμιλοῦν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ περὶ ἐπαναστάσεως εἰς τὴν οἰκονομίαν τῆς Εὐρώπης. Δὲν γνωρίζω ἐὰν πράγματι ἀποτελεῖ ἐπανάστασιν ἡ ἐπάνοδος εἰς καθεστῶς τὸ ὁποῖον ἴσχυε μόλις πρὸ τεσσαρακονταετίας περίπου, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι οἱ διάφοροι περιορισμοὶ τοῦ ἐμπορίου, τῆς κινήσεως τοῦ χρήματος κλπ. εἶναι προϊόντα τῆς τελευταίας περιόδου μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον.

Πρὸ τοῦ 1914 ὑπῆρχεν εἰς τὴν Εὐρώπην ἐλευθερία ἐμπορίου, κινήσεως κεφαλαίων καὶ ἐργασίας, σκοποὶ οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦν σήμερον ἀντικείμενον τῆς κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.

Ἐν ὄψει ἐπομένως τῆς καταστάσεως ταύτης δὲν νομίζω ὅτι ὑφίσταται διὰ τὴν χώραν μας εὐρὺ περιθώριον ἐκλογῆς, ἀντιθέτως ὑφίσταται ἐπιτακτικὴ ὑποχρέωσις ἐγκαίριον ὀργανώσεως τῆς οἰκονομίας μας, εἰς τρόπον ὥστε ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος νὰ γίνῃ ὑπὸ τοὺς κατὰ τὸ δυνατόν καλῶτερος ὅρους. Θὰ πρέπει νὰ ληφθοῦν ἐγκαίρως τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν ἐξυγίανσιν τοῦ παραγωγικοῦ κόστους εἰς τὴν χώραν μας καὶ ἀναδιάρθρωσιν γενικώτερον τῆς οἰκονομίας μας, εἰς τρόπον ὥστε τὰ Ἑλληνικὰ

προϊόντα, βιομηχανικά και γεωργικά, να καταστούν συναγωνίσιμα εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν. Οἱ οἰκονομικοὶ ὀργανισμοὶ οἱ ὅποιοι προβλέπονται ἀπὸ τὴν συμφωνίαν τῆς Ρώμης καὶ οἱ ὅποιοι θὰ ὑφίστανται ἀσφαλῶς καὶ ὑπὸ τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. θὰ πρέπη νὰ συμβάλουν ὅλως ἰδιαιτέρως διὰ τὸν συγχρονισμόν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Ἡ δημιουργία τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς ἴσως καὶ ἀπὸ τῆς ἀποφθεως ταύτης νὰ ἐπιδράσῃ εὐνοϊκῶς εἰς τὴν χώραν μας, διότι θὰ μᾶς ἐξαναγκάσῃ νὰ σκεφθῶμεν πλέον σοβαρῶς ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ οἰκονομία ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην ριζικῆς ἀναδιοργανώσεως καὶ δὲν ὑπάρχουν περιθώρια χρόνου διὰ συζητήσεις καὶ ἀναβολάς.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

*Υπό τοῦ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΜΠΑΛΑΤΑΤΖΗ
Ἀρχηγοῦ Κόμματος Ἀγροτῶν καὶ Ἐργαζομένων*

Ἡ δημιουργία τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς ἀποτελεῖ γεγονός μεγάλης ἱστορικῆς σημασίας. Πράγματι, ἡ κατάτμησις τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου εἰς τόσα κράτη καὶ κρατίδια ἀπέτελεσε τὸν κύριον λόγον τῆς παρατηρηθείσης κατὰ τὴν τελευταίαν τριακονταετίαν καθυστέρησεως τῆς ἡπείρου μας καὶ τῆς ἀδυναμίας της νὰ σταθῆ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου μὲ τὰς Η.Π.Α. καὶ τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. Ἀποτελεῖ πόθον ὄλων τῶν φωτισμένων Εὐρωπαίων τῆς ἐποχῆς μας νὰ ἐνοποιηθῆ ἡ περιοχὴ αὐτή, ἡ ὁποία ἔχει μίαν γεωγραφικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἐνότητα ὡς καὶ μίαν κοινότητα πολιτισμοῦ. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν, ἡ Κοινὴ Ἀγορὰ ἀποτελεῖ ἓνα σπουδαῖον στα-

θμόν. Δι' αὐτῆς δημιουργεῖται ἓνας εὐρὺς ὑπερεθνικὸς χώρος, προωρισμένος νὰ γνωρίσῃ ἀξιόλογον οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν.

Ἡ προσπάθεια διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐνότητα τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου ἐλπίζω βαθμιαίως νὰ ἀναπτυχθῆ πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ περιλάβῃ ἡ Ε.Ζ.Ε.Σ. καὶ τὰς ὑπολοίπους Εὐρωπαϊκὰς χώρας, διὰ νὰ καταστῆ οὕτω περισσότερον ἰσχυρά.

Ἡ Ἑλλὰς εἶναι ὑποχρεωμένη κατ' ἀρχὴν νὰ συμμετάσχῃ εἰς τὴν κίνησιν αὐτήν, διότι τὸ ἐμπόριόν της μὲ τὴν Εὐρώπην ἀντιπροσωπεύει περίπου τὸ 70% τοῦ συνόλου τῶν ἐμπορικῶν της συναλλαγῶν καὶ εἰς ἰσχυρότατον βαθμὸν εἶναι συνδεδεμένη μὲ τὴν Δυτικοευρωπαϊκὴν οἰκονομίαν.

Ἐν τούτοις ἡ Ἑλλὰς συμβαίνει νὰ εἶναι ἀγροτικὴ χώρα, βιομηχανικῶς καθυστερημένη. Τοῦτο σημαίνει ὅτι, διὰ νὰ δυνηθῆ νὰ εὐδοκιμήσῃ αὐτὴ ἐντὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος, θὰ πρέπει νὰ ἀποδυθῆ εἰς μίαν ἐπίμονον, συνεχῆ καὶ σταθερὰν προσπάθειαν ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας της. Πῶς ὅμως; Ἀσφαλῶς κατὰ πρῶτον λόγον μὲ τὰς ἰδίας της δυνάμεις, τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἀξιοποιήσῃ ἐντὸς ἐνὸς προγράμματος ἐξυγιάνσεως τῆς οἰκονομίας της ἐξυπηρετοῦντος τὰ πραγματικὰ συμφέροντα τοῦ Λαοῦ μας, μακρὰν τῆς φθοροποιοῦ ἐπιδράσεως τῶν οἰκονομικῶν συγκροτημάτων. Πρέπει ὅμως ἡ Ἑλλὰς νὰ ἐξασφαλίσῃ ἀπαραιτήτως δύο βασικοὺς ὄρους διὰ τὴν συμμετοχὴν της εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ.:

1) Τὴν ὁμοίομορφον δασμολογικὴν μεταχείρισιν τῶν ἀγροτικῶν καὶ τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων τῶν μελῶν τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ.

2) Τὴν παροχὴν βοηθείας πρὸς ἀξιοποιήσιν ὠρισμένων βασικῶν βιομηχανικῶν μας κλάδων στηριζομένων ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ πλοῦτος τῆς Χώρας.

Ἐφ' ὅσον ἐξασφαλισθῆ ἡ εὐνοικὴ μεταχείρισις τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς θὰ ἀναπτυχθοῦν εἰς ὑψηλὸν βαθμὸν αἱ καλλιέργειαι τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων μας, ἡ παραγωγή, τῶν ὁποίων εὐνοεῖται ἀπὸ τὰς κλιματολογικὰς καὶ ἐδαφολογικὰς συνθήκας τῆς χώρας. Ζητήματα θὰ ἀνακύ-

φουν διά τὰ εἶδη ἐσωτερικῆς καταναλώσεως, τῶν ὁποίων τὴν ρύθμισιν ὀφείλομεν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μὲ κατάλληλον πολιτικὴν.

Ἐξ ἄλλου αἱ ἡγέτιδες δυνάμεις τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. νομίζομεν ὅτι δὲν θὰ ἀποβλέψουν εἰς τὴν δημιουργίαν συνασπισμοῦ τῶν πλουσίων χωρῶν εἰς βάρος τῶν πτωχῶν χωρῶν. Θὰ θελήσουν, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐξυπηρητήσεως τοῦ καλῶς ἐννοουμένου συμφέροντός των, νὰ διοχετεύσουν ἀνάλογα κεφάλαια διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν οικονομικῶς καθυστερημένων λαῶν.

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο, ἡ χρηματοδότησις αὕτη θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐκτέλεσιν εἰς τὴν χώραν μας ἔργων ἐγγείων βελτιώσεων, ἠλεκτροπαραγωγῆς καὶ ἄλλων, τὰ ὁποῖα θὰ συμβάλλουν εἰς τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν μείωσιν τοῦ κόστους αὐτῆς, μὲ ἐπακόλουθα τὴν ἐξυγίανσιν τῆς βιομηχανίας καὶ τὴν σύστασιν νέων βιομηχανικῶν μονάδων μὲ διεθνή συναγωνιστικὴν ἱκανότητα. Ὁρισμένοι ἐκ τῶν μονάδων τούτων πρέπει νὰ προσλάβουν τὸν τύπον τῆς δημοσίας ἐπιχειρήσεως, μὲ συμμετοχὴν κράτους καὶ ὀργανώσεων τῶν παραγωγῶν, ἰδίᾳ δὲ τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν.

Βέβαιον εἶναι ὅτι σημαντικὸν μέρος τῆς βιομηχανίας μας θὰ καταρρεῦσῃ. Εἰς αὐτὴν κυρίως περιλαμβάνεται ἡ δασμοβίωτος, ἡ εὕρισκομένη εἰς χαμηλὴν στάθμην τεχνικῆς καὶ οικονομικῆς ὀργανώσεως. Ἡ ἐκκαθάρισις τῶν παρασιτικῶν αὐτῶν κλάδων δὲν ἀποτελεῖ ζήτημα, ἀλλὰ ἀνακούφισιν τῆς οικονομίας μας.

Εἰς συνολικὴν ἐκτίμησιν, ἡ εἴσοδος τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν ἰσοδυναμεῖ μὲ μίαν οικονομικὴν ἐπανάστασιν διὰ τὴν Χώραν μας, ἡ ὁποία θὰ δημιουργήσῃ ἐντελῶς νέους ὄρους παραγωγικῆς ἀναπτύξεως. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ τὸ ἔργον τοῦτο, ὡς καὶ διὰ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν αἱ πάντοτε ἀναπόφευκτοι δυσχέρειαι τῆς ἀναπροσαρμογῆς, ἀπαιτεῖται νὰ ἐκπονηθῇ καὶ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἓν πολυετές οικονομικὸν σχέδιον. Ὑπὸ τὸ κράτος τῆς οικονομικῆς «ἐλευθερίας», δηλαδὴ τῆς οικονομικῆς ἀναρχίας, τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν- καὶ εἶναι εὐτύχημα ὅτι μὲ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν ἡ ἀνάγκη τοῦ σχεδιασμοῦ θὰ προβάλῃ εἰς τὴν ἑλληνικὴν οικονομίαν πλέον ἀμείλικτος, ὥστε νὰ ἐλπίζωμεν ὅτι συντόμως θὰ μεταβληθῇ εἰς πραγματικότητα.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Υπό του κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΣΑΛΔΑΡΗ
Αρχηγού Λαϊκού Κόμματος

Εις απάντησιν τῆς ἀπὸ 17 τρέχ. ὑμετέρας, ἐν πρώτοις ἐπιθυμῶ νὰ συγχαρῶ Ὑμᾶς καὶ τὴν Διοίκησιν τῆς Ἀνωτ. Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν διὰ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ὀργανώσεως τῆς δημοσίας συζητήσεως ἐν τῷ Ἐμπορικῷ καὶ Βιομηχανικῷ Ἐπιμελητηρίῳ Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος καὶ τῆς συμμετοχῆς ἢ μὴ τῆς χώρας μας εἰς αὐτήν.

Αἱ ἀναπτυχθεῖσαι ἀπόψεις καὶ τὸ ἐμπεριστατωμένον πολλῶν ἐκ τῶν ὀμιλιῶν κατέδειξαν καὶ τὸ εὐστοχον τῆς ἐνεργείας τῆς ὀργανώσεως τῆς δημοσίας συζητήσεως περὶ τὸ θέμα καὶ τὴν τεραστίαν σημασίαν του διὰ τὴν χώραν

μας, εἰς τελείαν ἀνατροπὴν τῆς ἀπόψεως ὅτι τοῦτο εἶναι «ἀπόρητον» καὶ διαχειρίσιμον ἐν «κλειστῷ καὶ παραβύστω».

Τὸ θέμα τῆς συμμετοχῆς ἢ μὴ τῆς χώρας μας εἰς τὴν «Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα» ἢ εἰς Ἐλευθέραν Ζώνην Εὐρωπαϊκῆς Συνεργασίας, ἀσχέτως τοῦ ἂν θὰ πραγματοποιηθῆ καὶ θὰ λειτουργήσῃ αὕτη, συντόμως ἢ εἰς ἀπώτερον χρόνον, εἶναι θέμα τεραστίας σημασίας, καὶ εἰς δηλώσεις μου ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Φεβρουαρίου ἐπιμόνης ὑπεγράμμισα τοῦτο. Εἶναι θέμα διεθνούς πολιτικῆς, εἶναι ἐσωτερικὸν οἰκονομικὸν καὶ ἐν κατακλείδι δημοσιονομικὸν θέμα, εἶναι κοινωνικὸν καὶ δὲν ἀπολείπει τοῦ νὰ ἀπτεταί θεμάτων ἔθνικῆς ἐπιβιώσεως.

Ἡ φυσικὴ γεωγραφικὴ καὶ ἰδεολογικὴ τοποθέτησις τῆς Ἑλλάδος ἀνάμεσον τοῦ κύκλου τῶν ἰδεῶν καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ Δυτικοῦ Κόσμου δὲν σημαίνει «χειροτόδαρα» παράδοσιν ἢ συμμετοχὴν εἰς ὅσονδήποτε ὠραία καὶ πιεστικά διεθνή πολιτικά καὶ οἰκονομικά συνθήματα, χωρὶς διασφάλισιν τῶν εἰδικῶν συμφερόντων τῆς οἰκονομίας μας, τῆς κοινωνικῆς μας εὐρυθμίας, τοῦ ἔθνικου μας ἀποταμιεύματος, καὶ τῆς ἔθνικῆς ἐπιβιώσεως μας!...

Ἡ ἀπόλυτος κατασφάλισις τῆς διαθέσεως τῆς παρούσης καὶ μελλοντικῆς παραγωγῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων μας, ἡ ἀπόλυτος κατασφάλισις τῆς ἐπιβιώσεως καὶ σωτηρίας τοῦ ἔθνικου ἀποταμιεύματος ποῦ λέγεται βιομηχανικὴ ἐγκατάστασις, βιομηχανικὸν δυναμικὸν καὶ βιομηχανικὴ παραγωγὴ τῆς χώρας μας, ἡ κατοχύρωσις τῶν ναυτικῶν ἀκτοπλοικῶν μας προνομίων καὶ ἡ πλήρης ἐξασφάλισις τῆς σημερινῆς τοῦλάχιστον ἐργασίας καὶ βελτίωσις τῆς «παριακῆς» ἀμοιβῆς τῆς, καὶ περαιτέρω ἡ πλήρης ἀπασχόλησις τοῦ ὑποαπασχολουμένου πληθυσμοῦ τῆς χώρας, ἀποτελοῦν προϋποθέσεις ρητὰς καὶ ἀπαραβάτους οἰασθήποτε συμπαράστασεως ἢ εἰδικῆς συνδέσεώς μας μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινοπραξίας ἢ τῆς ΕΖΕΣ καὶ εἰς χρόνον ἀναγόμενον εἰς 25ετίαν μαζί μὲ εἰδικὰς προϋποθέσεις μεταχειρίσεως τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὰ πιστω-

τικά ὄργανα τῆς Κοινοπραξίας, διαφόρου ἐκείνης ἤς ἕως τώρα ἐτύχαμεν ἀπὸ ἀναλόγου διεθνῆς ὀργανισμοῦς.

Διὰ τὴν φθᾶσιν ὁ τόπος αὐτὸς νὰ ἔχη ἐκ τοῦ μηδενὸς τὴν οἰκονομικὴν διάρθρωσιν καὶ ἐπιφάνειαν ποὺ ἔχει σήμερον, ἐμόχθησαν, εἰργάσθησαν καὶ ἐστερήθησαν τούλαχιστον πέντε ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως γενεαί. Καὶ θὰ ἦτο ἐσχάτη παραφροσύνη καὶ περιφρόνησις πρὸς τὰ ἱστορικὰ διδάγματα τῆς ἐπιβιώσεως τῶν λαῶν, ἂν ἐσπεύδαμεν μαζί με τὰ οἰκονομικά μας συμφέροντα νὰ διακυβεύσωμεν καὶ αὐτὴν τὴν γεωγραφικὴν ὑπόστασιν καὶ παραμονὴν μας εἰς τὴν ἱστορικὴν κοιτίδα τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ συνθήκας μετακινήσεων ποὺ θὰ συνεκλόνιζαν τὴν συνοχὴν μας με τὸν τόπον τῆς πατρῴας κληρονομίας καὶ γῆς!...

Ἡ ΕΖΕΣ ἢ ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Συνεργασία, σήμερον ἢ αὔριον ἢ ἀργότερον, θὰ ὑπάρξουν καὶ θὰ λειτουργήσουν. Ἡ διεθνὴς ποικιλικὴ καὶ τὸ διεθνὲς κεφάλαιον καὶ ἡ ὄλη τῶν πραγμάτων ἐξέλιξις πρὸς τὰ ἐκεῖ ὤθει.

Εἰς τὴν νοημοσύνην τῶν Ἑλλήνων καὶ ἰδίᾳ τῆς ἀρμοδίας πολιτικῆς τοῦ τόπου ἡγεσίας ἐναπόκειται νὰ κατανοήσῃ αὐτὸ τὸ ὅποῖον ἀπὸ μακροῦ καιροῦ κηρύττομεν, ὅτι με μεμονωμένην καὶ πολιτικῶς μονόπλευρον ἐκπροσώπησιν τὰ μεγάλα τοῦ ἔθνους ζητήματα, εἴτε ἀλυτρωτικά εἶναι, εἴτε οἰκονομικά, εἰς τὰς ἡμέρας μας δὲν λύονται οὔτε ἀντιμετωπίζονται ἐπιτυχέστερον.

Ἀπαιτεῖται σύντονος καὶ στενὴ συνεργασία ὄλων τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικοτεχνικῶν ἱκανοτήτων καὶ ἄλλων δυνάμεων τοῦ τόπου, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐπιβίωσις καὶ ἡ καλύτερα αὔριον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἵνα μὴ εἶναι πάντοτε ὁ λαὸς μας τὸ θῦμα τῶν ὠραίων ἰδεῶν καὶ εὐφυῶν ἰσχυρῶν, ποὺ τὸν ἐνθυμοῦνται, τὸν ὑπολογίζουσι καὶ ἐνδιαφέρονται δι' αὐτὸν μόνον ὅταν πρόκειται κατὰ κάποιον τρόπον νὰ τοὺς χρησιμεύσῃ!...

Η ΕΛΛΑΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΝ ΑΓΟΡΑΝ

Υπό τοῦ κ. ΣΤΕΦ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ
Ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ Κοινωνικοῦ Κόμματος

Ἡ ἔντασις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν γεννᾷ πολλὰ καὶ ἀνησυχαστικά προβλήματα. Διότι ἡ σύνδεσις μιᾶς ἀσθενοῦς καὶ ὑπαναπτύκτου οἰκονομίας μετὰ οἰκονομίας ἰσχυρᾶς καὶ προηγμένης, ἐντὸς γενικωτέρων πλαισίων, εἶναι φυσικὸν νὰ συνεπάγεται δυσμενῆ ἀποτελέσματα.

Καὶ ἡ παραμονὴ μας, ὅμως, ἐκτὸς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς θὰ εἶναι πολὺ πλέον ἐπικίνδυνος, ἰδίως ἐὰν θὰ συμμετάσχουν εἰς αὐτὴν ἀνταγωνιστικαὶ μας χῶραι. Διότι θὰ μᾶς καταδικάσῃ εἰς οἰκονομικὴν ἀπομόνωσιν, θὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὰς ἐξαγωγὰς μας—αἰτίνας κατὰ 80% κατευθύνονται πρὸς χῶρας ποὺ θὰ συμμετάσχουν ταύτης—καὶ

θὰ ματαιώσῃ ὀριστικῶς τὴν ἀπαραίτητον ἄρθρωσιν τῆς οἰκονομίας μας μετὰ τὰς οἰκονομίας τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν.

Δὲν εἶναι, συνεπῶς, δυνατόν νὰ ἀρνηθῶμεν τὴν συμμετοχὴν μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν, ἡ ὁποία, παρὰ ὀρισμένα της μειονεκτήματα, ἔχει σπουδαίαν οἰκονομικὴν, ὅσον καὶ πολιτικὴν σημασίαν διὰ τὸ μέλλον τῆς χώρας μας.

Ἡ ἰδέα, ἄλλωστε, τῆς οἰκονομικῆς ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρώπης—ἡ ὁποία εἶναι παλαιὰ—δὲν εἶναι αὐθαίρετος ἐπινόησις, ἀλλὰ προῖον ἀδηρίτου ἀνάγκης ἡ ὁποία προέκυψε ἀπὸ τὴν νεωτέραν τεχνικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἐξέλιξιν. Ἡ πρόοδος τῶν μηχανῶν ἔχει ἤδη πραγματοποιήσῃ τὴν «τεχνικὴν» ἐνότητα τοῦ κόσμου. Ἡ οἰκονομικὴ ἐνοποίησις εἶναι τὸ ἀπαραίτητον συμπλήρωμα διὰ τὴν ἀποδοτικὴν χρησιμοποίησιν των, τὸ δὲ σύγχρονον οἰκονομικὸν σύστημα ποὺ βασίζεται ἐπὶ τῶν μηχανικῶν μέσων, διὰ νὰ λειτουργήσῃ ὁμαλῶς καὶ ἐπωφελῶς, ἔχει ἀνάγκην «εὐρέος χώρου». Διότι μόνον μετὰ «εὐρύν χωρῶν» ἐξασφαλίζεται ἡ μαζικὴ παραγωγή καὶ αἱ ἐκτεταμένα ἀνταλλαγὰ, ποὺ ἀποτελοῦν τὰς ἀπαραίτητους προϋποθέσεις διὰ νὰ ἀποδίδῃ πλήρη τὰ οἰκονομικὰ αὐτοῦ ἀποτελέσματα, δηλ. τὸ μειωμένον κόστος, τὴν ὑψηλὴν παραγωγικότητα, τὰς μεγαλυτέρας ἐπενδύσεις, τὰ ὑψημῆ εἰσοδήματα καὶ τὴν καλλιτέραν ἱκανοποίησιν τῆς καταναλώσεως. Αἱ Εὐρωπαϊκαὶ οἰκονομίαι, κατατεταμέναι καὶ περιορισμέναι, δὲν παρέχουν προφανῶς ἐπαρκῆ χῶρον διὰ τοιαύτην ἀποδοτικὴν λειτουργίαν. Ἐξ αὐτοῦ ἄπέρρευσαν ἡ ἔλλειψις οἰκονομικῆς σταθερότητος καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀνισορροπία, πρὸς τὰ ὁποίας σχεδὸν ἀδιαλείπτως ἀντιπαλαίουν αἱ χῶραι τῆς Εὐρώπης.

Ἡ ἀλήθεια τῶν ἀπόψεων αὐτῶν ἐπιβεβαιοῦται ἀπὸ τὰς οἰκονομικὰς προσπάθειάς τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου. Ἡ ἐξάρθρωσις τῶν εὐρωπαϊκῶν οἰκονομιῶν μετὰ τὸ τέρμα τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων, παρὰ τὰς καταβληθείσας ἐκ μέρους των Δυτικῶν Δημοκρατιῶν συντόνους ἐνεργείας,

κατέστη αδύνατον νά αντιμετωπισθῆ με τὰ μέτρα πού ἐλήφθησαν ἐπὶ τοῦ νομισματικοῦ πεδίου καὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν. Οὔτε αἱ νομισματικαὶ διαρρυθμίσεις, οὔτε ἡ διευκόλυνσις τῶν ἐμπορικῶν ἀνταλλαγῶν ἀπεδείχθησαν ἐπαρκεῖς διὰ νὰ ἀναζωογονήσουν τὴν φθίνουσαν εὐρωπαϊκὴν οἰκονομίαν. Ἡ ἀσθένεια ἀπὸ τὴν ὅποιαν ὑπέφερον αὕτη ἦτο βαθυτέρα καὶ σοβαρωτέρα. Διότι εἶχε τὴν αἰτίαν καὶ τὴν ἀφετηρίαν τῆς ὄχι μόνον εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὰς ἐξ αὐτοῦ ἀνωμαλίας, ἀλλὰ εἰς τὴν ὄλην ἐξέλιξιν τῆς τεχνικῆς καὶ οἰκονομικῆς πραγματικότητος ὅπως αὕτη διεγράφετο πολὺ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἡ ὅποια ἐπέβαλλε τὴν λήψιν ριζικῶν μέτρων πού θὰ εἶχον ὡς συνέπειαν βαθεῖας διαθρωτικὰς μεταβολὰς καὶ νέους οἰκονομικοὺς προσανατολισμούς. Ὁ «εὐρύς χώρος», ἐντὸς τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύνατο νὰ κινήται ἀνέτως καὶ ἀποδοτικῶς τὸ σύγχρονον οἰκονομικόν σύστημα, εἶναι ἐκεῖνο πού ἐχρειάζεται εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς οἰκονομίας διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῆς διαταραχθείσης ἰσορροπίας. Καὶ διὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ «εὐρέος» αὐτοῦ «χώρου» ἐπεβάλλετο ἡ συνεργασία καὶ ἡ ἐνοποίησης αὐτῶν εἰς «ἐνιαίαν» ἢ «κοινὴν» ἀγοράν, ἐπαρκῆ διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὸν ἀκώλυτον καταμερισμὸν τῆς ἐργασίας, τὴν μαζικὴν παραγωγὴν καὶ τὴν εὐρείαν κυκλοφορίαν τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν κεφαλαίων. «Τότε μόνον—ὅπως ἐλέγομεν εἰς διάλεξίν μας εἰς τὴν Ἄνωτ. Σχολὴν Βιομηχανικῶν Σπουδῶν τὸν Φεβρουάριον 1952—θὰ δυνηθοῦν νὰ ἐπιτύχουν αἱ χώραι τῆς Εὐρώπης μίαν νέαν καὶ ὑγιᾶ οἰκονομικὴν ἰσορροπίαν ἀντιστοιχοῦσαν πρὸς τὰς νέας καταστάσεις καὶ συνθήκας».

Ἐφ' ὅσον αἱ ἀπλᾶι αὐταὶ ἀλήθειαι δὲν ἐγίνοντο ἀντιληπταί, ἡ Εὐρώπη ἦτο καταδικασμένη νὰ παραμένῃ εἰς τὸ χάος καὶ τὴν ἀβεβαιότητα. Τὸ Σχέδιον Μάρσαλ ὀρθῶς διέγνωσε τὸ νόσημα ἀπὸ τὸ ὅποιον ἔπασχεν ἡ γηραιὰ μας ἡπειρος· δὲν ἐπέτυχεν ὅμως, παρὰ τὰς τεραστίας ὑπηρεσίας πού προσέφερεν εἰς αὐτήν, νὰ τὸ θεραπεύσῃ. Εἰς τοῦτο ἔπαισις τὸ στενόκαρδον καὶ ἐγωϊστικὸν ἐθνικιστικὸν πνεῦμα ἀπὸ τὸ ὅποιον ἐξηκολούθησαν νὰ ἐμποροῦνται τὰ περισσότερα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν μὲ ἐπικεφαλῆς τὰ μεγαλύτερα καὶ ἰσχυρότερα. Οἱ Κυβερνήται τούτων, ἀνίκανοι νὰ κατανοήσουν τὰς νέας πραγματικότητας, ἀντὶ νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς Ἀμερικανικῆς βοηθείας διὰ νὰ ἐπιτύχουν μίαν νέαν κοινὴν εὐρωπαϊκὴν ἰσορροπίαν, ἀντιθέτως ἐπρότιμησαν, διὰ τῆς ἐμμονῆς εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς «αὐταρκειᾶς», νὰ ἐξασφαλίσουν ἀπλῶς μίαν στενὴν καὶ περιορισμένην ἐσωτερικὴν ἰσορροπίαν, ἡ ὅποια παρεμπόδιζε τὴν οἰκονομικὴν συνεργασίαν καὶ τὴν δημιουργίαν τῆς κοινῆς καὶ εὐρέως ἀγορᾶς, ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἐξηρτᾶτο ἡ οἰκονομικὴ ἀνόρθωσις τῶν χωρῶν των.

Τὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος φαίνεται ὅτι ἐγένοντο πλεον πηγὴ πολυτίμων διδαγμάτων. Καὶ ἡ Εὐρώπη ἀναζητεῖ σήμερον τὸν δρόμον πρὸς τὴν οἰκονομικὴν τῆς σωτηρίαν εἰς τὴν εὐκρινῆ συνεργασίαν τῶν χωρῶν τῆς καὶ εἰς τὴν διὰ ταύτης δημιουργίαν τοῦ ἀναγκαίου εὐρυτέρου ὑποβάθρου διὰ τὴν οἰκονομικὴν τῆς δρᾶσιν. Ἡ Ἑλλάς, θύμα τῆς ἐγωϊστικῆς καὶ ἀλλοπροσάλλου πολιτικῆς τῆς ἡγεσίας τῆς Εὐρώπης, ἡ ὅποια δὲν τῆς ἐπέτρεψε τὴν πλήρη ἀνασυγκρότησιν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐρειπωμένης καὶ καθυστερημένης οἰκονομίας τῆς, δὲν εἶναι δυνατὸν παρὰ νὰ ἐπιδοκιμάσῃ καὶ νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν νέαν ταύτην κίνησιν. Βεβαίως ἡ ἀπλῆ εἰσοδὸς τῆς εἰς τὴν Κοινὴν Ἀγοράν, χωρὶς ὀρισμα. «προϋποθέσεις», θὰ σημάνῃ τὴν ἐξάρθρωσιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς τῆς Δι' αὐτὸ ἀνακύπτει ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιμελοῦς μελέτης καὶ προπαρασκευῆς τῶν προϋποθέσεων τῆς συμμετοχῆς μας, χάρις εἰς τὰς ὁποίας ἀφ' ἐνὸς μὲν

θά αποφύγωμεν τὰς ἀμέσους καὶ βραχυχρονοῦς διαταραχὰς τῆς οἰκονομίας μας, ἀφ' ἑτέρου δὲ θά ἐπωφεληθῶμεν πληρέστερον τῶν μακροχρονοῦν καὶ ἀναμφισβητήτων πλεονεκτημάτων πού θά προκύψουν εἰς τὸ μέλλον ἐκ τῆς δημιουργίας τοῦ εὐρύτερου χώρου.

Ἐκ τῶν προϋποθέσεων αὐτῶν τινὲς μὲν ἐξαρτῶνται ἐξ ἡμῶν τῶν ἰδίων, ἄλλαι ὁμως ἐκ τῶν μελλοντικῶν συνεργατῶν μας.

Ἡ ἐπέκτασις τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ εἰς τὰ γεωργικὰ προϊόντα—τῶν ὁποίων τὸν ἀποκλεισμόν ζητεῖ ἡ Μεγάλη Βρετανία—ἀποτελεῖ μίαν πρώτην καὶ ἀπαραίτητον διὰ τὴν συμμετοχὴν μας προϋπόθεσιν. Ὅμοιως ἡ ἐλευθέρωσις τῶν ἐργατῶν καὶ τῶν κεφαλαίων, ἐντὸς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χώρου, ἀποτελεῖ ἕτεραν ἐξ ἴσου ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν.

Ὁ βασικὸς ὁμως κίνδυνος ἐκ τῆς ἐντάξεώς μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν προέρχεται κυρίως ἀπὸ τὸ καθυστερημένον καὶ ὑπανάπτυκτον τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας. Θεμελιώδης ὅθεν προϋπόθεσις παραμένει ἡ ἀνάπτυξις αὐτῆς. Θά χρειασθῇ διὰ τὴν προώθησιν τῆς νὰ μεταβληθῇ ὁ ρυθμὸς τῆς παραγωγῆς τόσο εἰς τὴν γεωργίαν διὰ τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ, τῶν ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων, τῆς ἐπιλογῆς καὶ ἐπεκτάσεως τῶν συμφερούσων καλλιιεργειῶν—ὅσον καὶ εἰς τὴν βιομηχανίαν διὰ τῆς ἐξυγιάνσεως καὶ τοῦ συγχρονισμοῦ τῆς. Θά χρειασθῇ ἀκόμη νὰ τονωθῇ ἡ ἀνταγωνιστικότης τῆς οἰκονομίας διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγικότητος καὶ τῆς μειώσεως τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς μὲ τὴν συγχώνευσιν τῶν μικρῶν ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τὴν ἀνανέωσιν τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν βιομηχανικῶν βιομηχανιῶν μας. Θά χρειασθῇ τέλος καὶ προπαντὸς ἡ προώθησις τῆς ἐκβιομηχανισέως μας διὰ τῆς δημιουργίας τῶν ἀπαραιτήτων βασικῶν βιομηχανιῶν.

Ἡ πραγματοποίησις πάντων αὐτῶν ἐξαρτᾶται κατὰ πρῶτον λόγον ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους. Θά ὑπάρξῃ βεβαίως ἀνάγκη εὐθηνῶν καὶ ἐπαρκῶν κεφαλαίων διὰ τὴν ἀναδιάρθρωσιν τῆς οἰκονομίας μας. Νομίζομεν ὅτι δὲν θά μᾶς ἀρνηθοῦν τὴν χορήγησιν αὐτῶν τὰ Εὐρωπαϊκὰ Κράτη. Ἡ πικρὰ τοῦ παρελθόντος πείρα θά ἔχῃ διδάξει, ἰδίως τοὺς Μεγάλους, ὅτι ὁμαλὴ καὶ εὐρυθμὸς λειτουργία τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ χωρὶς τὴν ἰσομερῆ ἀνάπτυξιν ὅλων τῶν μετεχουσῶν εἰς αὐτὴν χωρῶν. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ἐξωτερικὴν αὐτὴν ἐνίσχυσιν, θά χρειασθῇ νὰ παρουσιάσωμεν πλῆρες, ρεαλιστικὸν καὶ μελετημένον πρόγραμμα ἀναπτύξεως τῶν πλουτοπαραγωγικῶν μας πόρων καὶ δυνατοτήτων. Ἐπανερχόμεθα τοιοῦτοτρόπως καὶ πάλιν εἰς τὴν παλαιάν μας πρότασιν: τὴν κατάρτισιν μακροχρονοῦ, ὑπερκομματικοῦ, ἔθνικοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον θά κινητοποιήσῃ ὅλας τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ τόπου μας. Ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιβίωσις καὶ ἡ οἰκονομικὴ ἀνύψωσις τοῦ λαοῦ μας. Ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτᾶται, ἐπίσης, καὶ ἡ ὁμαλὴ ἔνταξις μας εἰς τὴν Κοινὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν. Θά πρέπει, συνεπῶς, χωρὶς ἀναβολὴν νὰ ἐπιδοθῶμεν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, ἐπωφελοῦμενοι τῶν παρεχόμενων μεταβατικῆς περιόδου, ἀφήσωμεν νὰ παρέλθῃ ἐν ἀδρανεῖᾳ ἡ προβλεπομένη μεταβατικὴ περίοδος, ἢ ἐκ τῶν δύο θά συμβῇ: Ἡ ἔνταξις μας θά καταστῇ ἀδύνατος, ἢ, πραγματικῶς, θά καταστῇ ἀδύνατος διὰ τὴν ἀναγκαίαν προπαρασκευῆν, θά ὁδηγήσῃ εἰς ἐξάρθρωσιν τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ μας. Ἀμφότερα θά εἶναι ἐξ ἴσου καταστρεπτικὰ διὰ τὴν χώραν μας.

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Υπό τοῦ κ. Θ. ΤΟΥΡΚΟΒΑΣΙΛΗ
Ἀρχηγοῦ τοῦ Κόμματος Ἐθνικοφρόνων

Ἡ δημιουργία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, καὶ δὴ διὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, ἀποτελεῖ τὴν πλέον οὐσιώδη προσπάθειαν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἐνώσεως πρὸς τὴν ὁποίαν δέον νὰ κατατείνωμεν. Διότι, ἐκτὸς τοῦ ἀμέσου οἰκονομικοῦ σκοποῦ, ἐμφανίζει καὶ σοβαρὰν πολιτικὴν σημασίαν.

Πράγματι, διὰ τῶν διαφόρων βημάτων τὰ ὁποῖα ἐσημειώθησαν μεταπολεμικῶς εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν σχέσεων καὶ τῆς συνεργασίας τῶν χωρῶν τῆς ἐλευθέρως Εὐρώπης ἐπιχειρεῖται, μετὰ μείζονος ἢ ἐλάσσονος ἐπιτυχίας, ἡ θεμελίωσις τῆς ὅσον τὸ δυνατόν ἐυρύτερας εὐρωπαϊκῆς κοινο-

τητος, ἀπὸ ἀπόψεως ἠθικῆς, πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς.

Εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν ἡ Ἑλλάς, χώρα κατ' ἐξοχὴν εὐρωπαϊκὴ, δὲν παρέμεινε καὶ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραμείνη ἀμέτοχος. Τοσοῦτ' ἄλλο κατ' ὅσον, πλὴν τῶν γεωγραφικῶν καὶ πολιτιστικῶν δεδομένων, διεξεδίκησε πάντοτε δι' ἀγῶνων καὶ θυσιῶν τὸν ρόλον τῆς προμάχου τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν ἰδανικῶν αὐτῆς. (Ὅρα καὶ συμμετοχὴν τῆς εἰς τὸν Β' παγκόσμιον πόλεμον ὑπὸ τόσον δυσμενεῖς συνθήκας καὶ τὴν σημαντικὴν συμβολὴν τῆς εἰς τὸ ἐπιτευχθέν ἀποτέλεσμα).

Ἡ δημιουργία συγκεκριμένου τύπου εὐρείας συνεργασίας εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα ἀποτελεῖ τὴν πλέον ἀπτήν ἐκφανσιν τῆς ἐνότητος, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ ἡ Ἑλλάς διεκδικεῖ θέσιν. Τὸ θέμα ὁμως παρουσιάζει ποικίλα καὶ δυσχερεῖς πλευράς, αἱ ὁποῖαι χρήζουσιν ἰδιαιτέρας μελέτης καὶ προσοχῆς. Πράγματι δὲν διέφυγε τὴν μελέτην τῶν ἀσχοληθέντων μὲ τὸ ζήτημα ἐμπειρογνομῶνων ἢ ποικιλία καὶ ἡ ἰδιομορφία, τὴν ὁποίαν διάφοροι εὐρωπαϊκαὶ χώραι ἐμφανίζουσι, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ προβολὴ ἰδιαιτέρων ἀξιῶσεων, ὄρων καὶ ἐπιφυλάξεων, καὶ ἡ διατύπωσις ἀμφιβολιῶν καὶ ἀνησυχιῶν ὑπὸ διαφόρων κυβερνήσεων. Διὰ τὴν Ἑλλάδα ἡ ἰδιομορφία αὕτη ἐμφανίζεται εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμὸν καὶ ἡ ἰδιαιτέρα ρυθμίσις τῆς θέσεώς της παρίσταται ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβαλλομένη χωρὶς νὰ ἀμφισβητῆται, ὡς φρονοῦμεν, παρ' οὐδενὸς ἢ ἀνάγκη τῆς συμμετοχῆς μας.

Πράγματι, δύο μεγάλα χαρακτηριστικὰ τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἐξειδικεύουσι ταύτην ἐναντι τῆς ἐν γένει οἰκονομίας τῶν χωρῶν τῆς ἐλευθέρως Εὐρώπης. Πρῶτον, ἡ περιορισμένη μέχρι τοῦδε ἀνάπτυξις τῆς καθόλου Ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ὥστε νὰ θεωρῆται ἡ χώρα ἡμῶν ὡς ὑπανάπτукτος ἐναντι τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἡ κατάστασις ὁμως αὕτη, ἥτις δυστυχῶς καὶ μετὰ τὸν πόλεμον ἐξακολουθεῖ νὰ βαρύνῃ τὴν χώραν ἡμῶν, δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς προσδοκίας καὶ τὰς προσπάθειάς τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς ἐργασίας του ἐπιζητεῖ τὴν συνεχῶς καὶ μεγαλύτεραν οἰκονομικὴν του ἀνοδὸν. Ἡ παροῦσα λοιπὸν μειονεκτικὴ κατά-

στασις τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς παγία καὶ νὰ διαωμισθῆ.

Δεύτερον χαρακτηριστικὸν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας, σημαντικὸν ἐν προκειμένῳ, εἶναι ἡ κατὰ μέγιστον μέρος ἀγροτικὴ μορφή αὐτῆς καὶ ἡ ἐξάρτησις ἐκ τῆς γεωργίας ὑψηλοῦ ποσοστοῦ τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἑλλάδος.

Συγχρόνως ὅμως ὑφίσταται ἐν τῇ χώρᾳ μας νεαρὰ ἀναπτυσσομένη βιομηχανία, τῆς ὁποίας ἡ ὑπαρξις οὐ μόνον συμπληροῖ τοὺς πενιχροὺς πόρους τοῦ ἑλληνικοῦ εἰσοδήματος, ἀλλ' ἀποτελεῖ καὶ σοβαρὰν ἐλπίδα τῆς πρὸς τὰ ἄνω προωθήσεως τούτου. Ἐπ' οὐδενὶ ὄθεν λόγῳ ὁ κυρίως γεωργικὸς χαρακτήρ τῆς χώρας δέον νὰ ἀγάγη εἰς περιφρόνησιν καὶ καταδικῆν τῆς βιομηχανίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐν ὄψει τῶν δεδομένων τούτων οὐδεὶς ἐχέφρων δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἡ Ἑλλὰς δέον ἀνεπιφυλάκτως νὰ μετὰσχη τῆς Εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς ἐνώσεως, τιθεμένη ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἀπολύτως συνθήκας παραπλεύρων χωρῶν ἀσυγκρίτως ἀνωτέρας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ διαφόρου οἰκονομικῆς συνθέσεως. Ἡ καλὴ πίστις καὶ ἡ ἀμοιβαία κατανόησις, ἥτις εἶναι ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ὑγιοῦς ἐργασίας, ἀσφαλῶς θὰ ἀναγνωρίσῃ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὸ δίκαιον τῆς ἰδιαιτέρας μεταχειρίσεως καὶ τὴν ἀνάγκην κατοχυρώσεως τῆς ἀσθενοῦς καὶ ἐν ἐξελίξει οἰκονομίας μας.

Οὕτω διὰ τὰ κυριώτερα γεωργικὰ μας προϊόντα, διὰ τῶν ὁποίων πρωτίστως ἡ Ἑλλὰς θὰ μετὰσχη τῆς Εὐρωπαϊκῆς κοινῆς ἀγορᾶς, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ, φρονούμεν, ἀντίρρησις ὅπως ταῦτα τύχωσιν εἰσδοχῆς εἰς τὸ σύστημα τῶν ἐλευθέρων συναλλαγῶν. Δι' ἄλλα ὅμως προϊόντα δέον νὰ προβλεφθῶσι μακροχρόνιοι κλιμακώσεις, συμφώνως πρὸς τὰς προοπτικὰς καὶ τὰ μέσα τῆς δυνατῆς προσαρμογῆς εἰς τὰς νέας οἰκονομικὰς συνθήκας. Τέλος δι' ὠρισμένα προϊόντα, καὶ δὴ βιομηχανικὰ, ἡ Ἑλλὰς δέον νὰ διατηρήσῃ μείζονα ἐλευθερίαν, ἐπιτυγχάνουσα ἀκόμη καὶ ἐξαιρέσεις ἀπὸ τὸ γενικὸν σύστημα, διότι ἀλλοίμονον ἔαν ἐκθεῶμεν εἰς ἄνισον συναγωνισμόν τῆς ἀσθενοῦς παραγωγῆς μας, πρὸς ὀλοκληρωτικὴν συντριβὴν τῆς, μὲ τῆς ἀσθενοῦς παραγωγῆς καὶ διακοπὴν τῆς ἀπασχολήσεως τῶν εργαζομένων, ὅταν μάλιστα τοσαύτη ἀνεργία καὶ ὑποαπασχόλησις μαστίζει τὴν χώραν μας. Τὸ στενὸν ἐθνικιστικὸν πνεῦμα ἔδει ἐπομένως νὰ κάμῃ μίαν παραχώρησιν εἰς τὴν διεθνή οἰκονομικὴν συνεργασίαν, ἡ ὁποία θὰ ἐπιτρέψῃ τὸν καταμερισμὸν τῆς ἐργασίας καὶ ἐπομένως τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος, ἥτις ἐπιβάλλεται κατ' ἀδήριτον ἀνάγκην διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ οἰκονομικοῦ ἐπιπέδου τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν καὶ ἰδίως τῶν πτωχοτέρων. Ἡ οἰκονομικὴ ἐπιβίωσις καὶ εὐημερία τῶν κρατῶν τῆς Εὐρώπης, ἐξαρτᾶται σήμερον ἀπὸ τήν, ὅσον τὸ δυνατόν, ἐπὶ εὐρυτέρων βάσεων ὀργανώσιν τῶν οἰκονομῶν των, ἀρκεῖ νὰ κατανοήσουν αἱ βιομηχανικαὶ χῶραι ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι καθηλωμένη μόνον εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς καὶ νὰ παραμένῃ ἐξαρτωμένη ἀπὸ τὴν μεγάλην των βιομηχανίαν. Καὶ αὕτη ἡ Ἀμερικὴ ἀκόμη μὲ τὴν κολοσσιαίαν οἰκονομικὴν καὶ παραγωγικὴν δύναμιν θὰ αἰσθανθῆ, βραδύτερον ἴσως, τὴν ἀνάγκην τῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας μετ' ἄλλων κρατῶν. Ὁ χώρος τῆς οἰκονομίας δέον διαρκῶς νὰ διευρύνεται. Διευκόλυνσις τῆς συν τῷ χρόνῳ πληρεστέρας συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ταύτην ἔνωσιν θέλει ἐπιτευχθῆ, ἔαν παραλλήλως πρὸς τὰ μέτρα καταργήσεως δασμῶν καὶ ἄρσεως τῶν φραγμῶν τοῦ ἐμπορίου ληφθῇ πρόνοια διὰ τὴν οἰκονομικὴν τόνωσιν μιᾶς μειονεκτούσης χώρας. Πρὸς τοῦτο εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐνισχυθῆ διὰ καταλλήλου ὀργανώσεως ἡ χρηματοδότησις ἐπενδύσεων εἰς τὴν χώραν μας καὶ ἡ τοποθέτησις ἐν γένει κεφαλαίων εἰς αὐτὴν πρὸς ἐπίσπευσιν τῆς προσαρμογῆς τῆς παρα-

γικῆς δραστηριότητος καὶ ἀξιοποίησιν τῶν ἐγχωρίων παραγωγικῶν δυνάμεων.

Οὕτω ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνότης θὰ στηριχθῆ ἐπὶ τῆς ὑγιοῦς βάσεως τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς ἀλληλοβοηθείας πρὸς ὄφελος πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς.

Φρονοῦμεν ὅθεν οἱ αἱ ἑλληνικαὶ αὐταὶ ἀξιώσεις, στηριζόμεναι ἐπὶ τῆς πραγματικότητος καὶ τῆς λογικῆς, θὰ εὔρουν εἰς τὰ ἄλλα μέλη τῆς εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας ἀπήχησιν εὐμενῆ καὶ διάθεσιν ἰκανοποιήσεως, ἀρκεῖ νὰ μελετηθῶσιν ἐπαρκῶς καὶ νὰ προταθῶσι καταλλήλως ὑπὸ κυβερνήσεως κύρους τόσον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ὅσον καὶ εἰς τὸ ἐξωτερικόν, δυναμένης νὰ χειρίζεται μετὰ σταθερότητος, ἀρμοδιότητος καὶ πίστεως τὰ ἔθνη καὶ ζητήματα.

Καὶ τὰ προσόντα αὐτὰ νὰ μᾶς συγχωρηθῆ νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν διακρίνωμεν εἰς τὴν σημερινὴν Κυβέρνησιν, ἡ ὁποία εἶναι γνωστὴ ὡς Κυβέρνησις τῆς 6ης Ὀκτωβρίου.

Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΕΖ.Ε.Σ.

Τα δικαιώματα κυριότητας της μελέτης των
των οργανωμένων Ελλήνων Έπιτροπών

Αι συζητήσεις από τον κ. Υπουργόν του
Συνταγματικού δικαίου Έπιτροπών, όπως καταστάθηκαν
μέ το έκτακτον της Ελληνικής Βουλής και της
Ελληνικής γερουσίας, εν συνεχεία προς την από
15/10/57 Ε.Σ.Ε.Σ. αποτελούνται ως ακολούθως.

Διά της Βουλής... Εν τούτοις κ.κ. Χρ. Κοι
τάκης ως πρόεδρος, Χρ. Σπύρας, Ν. Σίβου,
Π. Πιπινιόπουλος, Π. Παυλάς, Δ. Μπίνας, Δ. Κα
ρράς κ.α.α.α.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Δια της Γερουσίας... Εν τούτοις κ.κ. Α. Μπαρδής
κ.α.α.α.

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Α' ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ

1. Δια της από 14/9/57 Ε.Σ.Ε.Σ. 1957 αποφάσεως του κ. Υπουργού
Συνταγματικού δικαίου Έπιτροπών βιομηχανίας, όπως μετέφερε στην
σπυρινήν Βίβλιν της Ελληνικής Βουλής, επί της αιτήσεως της
της βουλής της ΕΖΕΣ και της Διοικήσεως και προσηκούσας κροσσ
μολής και αναπτύξεως ταύτης εντός του πλαισίου της ΕΖΕΣ.

2. Εν όψει τούτου εις Ελληνικήν βιομηχανίαν διεργουμένην ήδη, σχετικά συ
ζητήσεων, διακρίσει ενόψει, όπως λόγω του έκτακτου προσηκού
μια εν γενικήν γενικήν αίτησιν του θέματος, αποκαταστήσει ή άρτι
προν, κροσσώτερη λειτουργία ενόψει.

3. Ενόψει της πρόθεσης της πολιτείας ή Έπιτροπή αποφάσισε την
πρόσκλησιν διαπραγματεύσεων διαπραγματευτικής επιτροπής ή βίβλιν
των βιομηχανικών ειδών, εν τούτοις όπως αποφασισθήσεται από γε
νησιν βίβλιν της σημερινής βίβλιν της Ελληνικής Βουλής και στα
μην ης επί της σημερινής βίβλιν της ΕΖΕΣ.

4. Βίβλιν των οικιστήσεων, οι οποίοι διατηρήσουν ή κροσσώτερη διεδο
χόσας εισοδήματα, ή έπιτροπή συνεστήσει το κροσσώτερη το οποίο
πρόσκλησιν τον κροσσώτερη κροσσώτερη γενικήν αίτησιν και συνεπόμενα.

5. Η διαπραγματευτική επιτροπή χροσσώτερη χροσσώτερη κροσσώτερη
βιομηχανικών κροσσώτερη ή συνεστήσει βίβλιν ή την ανάπτυξιν της
οικονομίας του κροσσώτερη ή την ήπειρον διακρίσει κροσσώτερη κροσσώτερη.
λόγω κροσσώτερη του όγκου του κροσσώτερη μεταξύ άλλων.

Εξ άλλων, κροσσώτερη ή ήπειρον, επί της οικονομίας της χώρας - Με
λόσ της ζήτησιν, ή διακρίσει κροσσώτερη κροσσώτερη κροσσώτερη, ήτις ήτις
ενόψει ή την ήπειρον του κροσσώτερη και την κροσσώτερη του κροσσώτερη
της βιομηχανίας, όπως σημερινή κροσσώτερη κροσσώτερη κροσσώτερη. Εξ-

Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ Ε.Ζ.Ε.Σ.

Τὰ ὑποβληθέντα πορίσματα τῆς μελέτης τῶν
δύο συγκροτηθεισῶν Εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν

Αἱ συγκροτηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ δύο Ἐπιτροπαί, αἵτινες ἠσχολήθησαν μὲ τὰ ζητήματα τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὴν ὑπὸ ἴδρυσιν Ε.Ζ.Ε.Σ, ἀπετελέσθησαν ὡς ἀκολουθῶς:

Διὰ τὴν Βιομηχανίαν : Ἐκ τῶν κ.κ. Χρ. Κατσάμπα ὡς προέδρου, Χρ. Στράτου, Ν. Σίδηρη, Ἡλ. Ἡλιοπούλου, Π. Παφιλᾶ, Δ. Μπίμπα, Δ. Καραισκάκη καὶ Κ. Δεδούση ὡς μελῶν.

Διὰ τὴν Γεωργίαν : Ἐκ τῶν κ.κ. Α. Μπερνάρη ὡς προέδρου, Δδος Μαρίας Γουδῆ, τῶν κ.κ. Χρ. Βασματζίδη, Α. Βερροιοπούλου, Χ. Καφτάνη καὶ Γ. Σπέντζα ὡς μελῶν,

καθὼς καὶ τῶν κ.κ. Σ. Βρεττοῦ καὶ Β. Κωτσέα γραμματέων αὐτῆς.
Τὰ πορίσματα τῶν ἐν λόγῳ δύο ἐπιτροπῶν παραθέτομεν κατωτέρω καθὼς καὶ τὰς προτάσεις αὐτῶν.

Α' ΤΟ ΠΟΡΙΣΜΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΝ

«1. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14896)3-4.1957 ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ συνεστήθη Ἐπιτροπὴ Βιομηχανίας, ὅπως μελετήσῃ «τὴν σημερινὴν θέσιν τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας, τὰς ἐπ' αὐτῆς συνεπειὰς ἐκ τῆς ἰδρύσεως τῆς ΕΖΕΣ καὶ τὰς δυνατότητας καὶ προϋποθέσεις προσαρμογῆς καὶ ἀναπτύξεως ταύτης ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς ΕΖΕΣ».

2. Ἐν ὄψει τῶν, εἰς διεθνή κλίμακα διεξαγομένων ἤδη, σχετικῶν συζητήσεων, ἐθεωρήθη σκόπιμον, ὅπως λόγῳ τοῦ ἐπείγοντος προηγηθῆ μία ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ἐξέτασις τοῦ θέματος, ἐπακολουθήσῃ δὲ ἀργότερον περαιτέρω λεπτομερῆς μελέτη.

3. Οὕτω εἰς τὴν πρώτην τῆς συνεδρίασιν ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπεφάσισε τὴν πρόσκλησιν ἐκπροσώπων ἀντιπροσωπευτικῶν ἐπιχειρήσεων ἐξ ὅλων τῶν βιομηχανικῶν κλάδων, μὲ τὸν σκοπὸν ὅπως ἀποκομίσῃ μίαν γενικὴν ἰδέαν τῆς σημερινῆς θέσεως τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ ἐκτίμησῃ τὰς ἐπ' αὐτῆς πιθανὰς συνεπειὰς ἐκ τῆς ἰδρύσεως τῆς ΕΖΕΣ.

4. Βάσει τῶν συζητήσεων, αἱ ὁποῖαι διεξήχθησαν εἰς τέσσαρας διαδοχικὰς συσκέψεις, ἡ ἐπιτροπὴ συνέταξε τὸ παρὸν ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὰς κατωτέρω ἐκτιθεμένας γενικὰς σκέψεις καὶ συμπεράσματα.

5. Ἡ δημιουργία ἐνὸς εὐρυτάτου χώρου ἐλευθέρως κυκλοφορίας τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων θὰ συντελέσῃ βεβαίως εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας τῶν μετεχουσῶν εἰς τὴν ζώνην ἐλευθέρων συναλλαγῶν χωρῶν, λόγῳ αὐξήσεως τοῦ ὄγκου τοῦ ἔμπορίου μεταξὺ αὐτῶν.

Ἐξ ἄλλου, εὐμενῶς θὰ ἐπιδράσῃ, ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῶν Χωρῶν - Μελῶν τῆς ζώνης, ἡ ἐλευθέρω μετακίνησις τῶν ἐργατικῶν χειρῶν, ἥτις θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν μείωσιν τῶν ἡμερομισθίων καὶ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς βιομηχανίας, ὅπου σήμερον παρουσιάζεται ἑλλειψις τοιούτων. Εὐ-

μενές αποτέλεσμα θά ἔχη ἐπίσης καί ἡ ἐλευθερία τῆς διακινήσεως τῶν κεφαλαίων.

Τῶν πλεονεκτημάτων ὁμως τούτων θά ἀπολαύσουν, κυρίως, αἱ βιομηχανικῶς ἐξελιγμένοι χώροι, αἵτινες εὐρίσκονται εἰς τὸ αὐτὸ στάδιον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, εἶναι ἤδη ἐξαγωγικαὶ καὶ ἔχουν χαμηλά δασμολόγια.

Παρά ταῦτα καὶ εἰς τὰς ὡς ἂνω χώρας θά σημειωθοῦν δυσμενεῖς ἀντίκτυποι εἰς τινὰς βιομηχανικοὺς κλάδους, οἱ ὅποιοι θά ἔχουν νὰ ἀντιπαλαίσουν πρὸς ὁμοειδεῖς ἰσχυροτέρους ἄλλων χωρῶν-μελῶν τῆς ζώνης. Δυσμενεστάτη ὁμως διαγράφεται ἡ κατάστασις διὰ τὰς καθυστερημένας οἰκονομικῶς χώρας, ὧν ἡ οἰκονομία θά ὑποστῇ ἰσχυρότατον κλονισμόν καὶ βαθεῖας διαρθρωτικῆς μεταβολᾶς. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν χωρῶν τούτων ἀνήκει καὶ ἡ Ἑλλάς, τῆς ὁποίας ἡ βιομηχανία παρουσιάζει τὰς κατωτέρω ὀργανικὰς ἀδυναμίας.

1. Ἡ σημερινὴ θέσις καὶ αἱ ὀργανικαὶ ἀδυναμίαι τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας.

1. Ἡ Ἑλληνικὴ Βιομηχανία εἶναι προσηρμοσμένη εἰς τὰς ἀνάγκας μιᾶς περιωρισμένης ἀγορᾶς καὶ ἐνὸς χαμηλοῦ εἰσοδήματος.

Ἀπὸ πλευρᾶς ζήτησεως αἱ Ἑλληνικαὶ βιομηχανίαι, ἱκανοποιοῦσαι ἀνάγκας τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ κατὰ μέγα μέρος, εὐρίσκονται συνεχῶς ἐκτεθειμέναι εἰς τὰς διακυμάνσεις τοῦ γεωργικοῦ εἰσοδήματος.

Ἀπὸ πλευρᾶς κεφαλαίων, δι' ἀνανέωσιν καὶ ἐπέκτασιν ἐγκαταστάσεων ὡς καὶ κεφαλαίων κινήσεως, αἱ Ἑλληνικαὶ βιομηχανίαι εὐρίσκονται εἰς δυσμενεστάτην θέσιν, λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ὀργανωμένης κεφαλαιαγορᾶς καὶ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἐξαιρετικῶς ὑψηλοῦ ἐπιτοκίου.

Οἱ παράγοντες οὗτοι συνέβαλον εἰς τὴν κατάτησιν τῶν βιομηχανιῶν εἰς πλείστας μικρὰς μονάδας παραγωγῆς μὲ τελικὸν ἀποτέλεσμα, ἀπὸ πλευρᾶς μὲν τοποθετήσεως τῶν προϊόντων, τὴν ἔλλειψιν τυποποιήσεως καὶ ποιικιλίας, ἀπὸ πλευρᾶς δὲ παραγωγῆς, τὴν ἐπιβάρυνσιν τοῦ κόστους μὲ ὑπέρογκα γενικὰ ἐξόδα.

Ἐπὶ πλέον στεροῦνται τῶν οἰκονομικῶν πλεονεκτημάτων τῆς μεγάλης ἐπιχειρήσεως, ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν των, τόσοσιν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀγαθῶν (προμήθεια πρώτων ὑλῶν, ἐξοπλισμοῦ, τοποθέτησις προϊόντων), ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν κεφαλαίων (προμήθεια ὑπὸ εὐνοϊκότερων ὄρων), ὡς ἐπίσης καὶ τῶν δυνατοτήτων ὀρθολογιστικώτερας ὀργανώσεως καὶ μελέτης τῶν συνθηκῶν πρὸς περαιτέρω ἐπέκτασιν τῶν δραστηριοτήτων των.

2. Τὸ κόστος τῶν Ἑλληνικῶν προϊόντων ἐπιβαρύνεται ἐπι περαιτέρω λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ἐπαρκῶν ὑπηρεσιῶν κοινῆς ὠφελείας καὶ ἀποτελεσματικῆς ὀργανώσεως τούτων (μεταφορῶν, τηλεπικοινωνιῶν, λιμένων, ἠλεκτρισμοῦ κλπ.). Ἡ ἀνάγκη τῆς δημιουργίας πόρων διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀνελαστικῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιβαρύνει ἀσυμμέτρως τὴν Ἑλληνικὴν βιομηχανίαν δι' ἀμέσων φόρων, ἀνακοπτομένης, οὕτω, τῆς ροπῆς πρὸς ἐπενδύσεις δι' ἀνανέωσιν ἢ ἐπέκτασιν τῶν ἐγκαταστάσεών της.

3. Ἡ ὑπαρξις ὀξυτάτου κοινωνικοῦ προβλήματος, λόγῳ τῆς ἀνεργίας καὶ ὑποαπασχολήσεως, ἔχει ἐπίσης ὡς ἀποτέλεσμα τὴν λήψιν σειρᾶς κοινωνικῶν μέτρων, τὰ ὅποια βαρύνουν ὑπερμέτρως τὸ κόστος παραγωγῆς τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων.

Ἡ μείωσις τοῦ κόστους, λόγῳ χαμηλοτέρων μισθῶν ἐν Ἑλλάδι, ἐξουδετεροῦται ἐκ τῆς ἐπιβολῆς κοινωνικοῦ βάρους πολὺ πέραν τῆς συνήθους ἀσφα-

λίσεως (έπικουρικά ταμεία) και άλλων έπιβαρύνσεων (φόροι ύπέρ τρίτων).
 'Επί πλέον ή παραγωγικότητας του έργατικού δυναμικού, λόγω τής άνεπαρκούς επαγγελματικής εκπαιδύσεως, δέν εύρίσκεται εις τό αυτό επίπεδον τής άντιστοίχου τοιαύτης τών εξελιγμένων βιομηχανικώς εύρωπαϊκών κρατών.

4. 'Ως έκ τών άνωτέρω εκτεθέντων λόγων και έκ του γεγονότος ότι διανύει τό πρώτον στάδιον ανάπτυξεώς της, ή 'Ελληνική Βιομηχανία ήδυνήθη νά σημειώση σχετικήν πρόοδον, μόνον χάρις εις τήν ίσχυράν προστασίαν, ήτις παρέχεται εις αυτήν, μέχρι μέν του 1935 υπό μορφήν κυρίως τών ποσοτικών περιορισμών και κατά δεύτερον λόγον τής δασμολογικής προστασίας, έκτοτε δέ και μέχρι σήμερα υπό μορφήν δασμών άναπροσαρμοσθέντων πρὸς τοῦτο, ίνα καταστήσουν τά έγχώρια βιομηχανικά προϊόντα συναγωνίσιμα τών όμοειδών άλλοδαπών τοιούτων.

II. Πιθανά άποτελέσματα έκ τής συμμετοχής εις τήν ΕΖΕΣ.

1. Βάσει τών γενομένων συζητήσεων, επί ένδεχομένης άμέσου συμμετοχής εις τήν ΕΖΕΣ, προβλέπεται πλήρης σχεδόν εξάρθρωσις τής έγχωρίου βιομηχανίας και, συνεπεία τούτου, δίογκωσις τής εισαγωγής βιομηχανικών προϊόντων, εις βάρος του ίσοζυγίου πληρωμών και αύξησης τής ήδη ύφισταμένης ύποαπασχολήσεως του εργατικού δυναμικού.

'Η σημερινή παραγωγή τής έγχωρίου βιομηχανίας (1956) άνήλθεν εις τό ποσόν τών 14.000 έκατομ. δρχ. περίπου, εις ήν ύπολογίζεται και ή παραγωγή τών γεωργικών βιομηχανιών, πλην τής αξίας του οίνου, έλαιου και σίτου, ό δέ αριθμός τών άπασχολουμένων εργατοϋπαλλήλων ήτο περί τας 200.000 άτομων.

'Η άμεσος, όθεν, συμμετοχή εις τήν ΕΖΕΣ θα έχη ως άποτέλεσμα: Πρώτον, τήν πλήρη αδυναμίαν έπιβιώσεως τών μηχανολογικών βιομηχανιών, τών βιομηχανιών χάρτου, δέρματος, έλαστικού και ειδών έφαρμογής ηλεκτρισμού, ως έπίσης και τών βιομηχανιών παραγωγής και έπεξεργασίας τεχνητών ίνών.

Δεύτερον, τήν έν μέρει αδυναμίαν έπιβιώσεως τών κλωστοϋφαντουργικών βιομηχανιών και ίδια τών ύφαντουργικών τοιούτων, τών χημικών βιομηχανιών, τών βιομηχανιών έπεξεργασίας μετάλλου (πλην κατασκευής μηχανών κλπ.), τών όποιων ή σημερινή δραστηριότητα θα διαταραχθή και θα μειωθή κατά σημαντικόν μέρος.

Οί μόνοι κλάδοι οίτινες δέν θα θιγούν έκ τής άμέσου συμμετοχής τής ΕΖΕΣ περιορίζονται εις τας οίκοδομικάς βιομηχανίας (τσιμέντα, κεραμεική κλπ.) εις τήν βιομηχανίαν ξύλου (έπιπλα και κουφώματα) και εις τήν βιομηχανίαν καπνού.

'Η, ως έκ τών συνεπειών τούτων, σημαντική μείωσις του βιομηχανικού εισοδήματος, θα έπιδράση μειωτικώς και επί του εισοδήματος του προερχόμενου εξ άλλων παραγωγικών κλάδων (μεταφοραί, εμπόριον κλπ.) και θα συντελέση, οὔτω, εις τήν άνάσχεσιν τής έπεκτάσεως και τών ύπολοίπων βιομηχανιών, αί όποίαι, κατά τά άνωτέρω, κρίνονται βιώσιμοι.

2. 'Η συμμετοχή τής 'Ελλάδος εις τήν ΕΖΕΣ θα έχη, επί πλέον, τά ακόλοθα δυσμενή άποτελέσματα:

- α) Τήν μείωσιν τής άποταμιεύσεως, λόγω μειώσεως του εισοδήματος.
- β) Τήν άνάσχεσιν τής ροπής πρὸς νέας έπενδύσεις, λόγω τών, έκ τής έλλείψεως προστασίας, κινδύνων έκ του ξένου άνταγωνισμού.
- γ) Τήν πιθανήν έξοδον κεφαλαίων, δι' άσφαλεστέρας τοποθετήσεις, εις τήν άλλοδαπήν.

III. Συμπεράσματα και προτάσεις.

1. Έκ τῶν ἀνωτέρω δεδομένων προκύπτει τὸ γενικὸν συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἄμεσος συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ θὰ εἶχε καταστρεπτικὴν συνέπειαν διὰ τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας, καὶ ἰδιαίτερώς διὰ τὴν ἐγχώριον βιομηχανίαν.

Αἱ συνέπειαι δὲ αὐταὶ δὲν δύνανται νὰ ἐξουδετερωθοῦν ἢ τοῦλάχιστον νὰ ἀμβλυνθοῦν ἐκ τῶν γενικωτέρων πλεονεκτημάτων, ἅτινα παρουσιάζει ἡ Ἰδρυσις τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, ἥτοι ἡ δημιουργία μεγάλης ἀγορᾶς καὶ ἡ ἐλευθέρα κυκλοφορία τῶν κεφαλαίων. Τοῦτο δὲ ἰδίᾳ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους:

α) Ὡς πρὸς τὴν δημιουργίαν εὐρείας καταναλωτικῆς ἀγορᾶς.

Αὕτη δημιουργεῖ βεβαίως τὰς προϋποθέσεις τοποθετήσεως τῶν προϊόντων μιᾶς χώρας εἰς ἑτέρας χώρας-μέλη ἄνευ τῶν μέχρι σήμερον ὑφισταμένων ἐμποδίων ἐκ τῶν δασμῶν καὶ τῶν περιορισμῶν εἰσαγωγῆς, πλην ὅμως ἡ Ἑλληνικὴ βιομηχανία δὲν θὰ δυνηθῆ νὰ ἀπολαύσῃ ἐντελῶς τοῦ εὐεργετήματος τούτου, διότι ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα θὰ εὐρίσκεται ἐν μειονεκτικῇ θέσει ἐναντι τῆς εὐρωπαϊκῆς τοιαύτης, τόσο ἀπὸ ἀπόψεως παρακολουθήσεως καὶ τελειοποιήσεως, ὅσον καὶ ἀπὸ ἀπόψεως πείρας εἰς τὴν ἐξαγωγήν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἄλλης πλευρᾶς, ἥτοι τῆς ἀπόψεως διαφημίσεως, διαδόσεως καὶ ἐπιβολῆς τῶν ἑλληνικῶν βιομηχανικῶν προϊόντων εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν κλπ.

β) Ὡς πρὸς τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν κεφαλαίων.

Ὡς γνωστὸν, τὸ κεφάλαιον ἀναζητεῖ πάντοτε ἀσφαλῆ καὶ ἐπικερδῆ τοποθέτησιν. Ὡς τοιαύτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῆ ἡ ἐπένδυσις εἰς βιομηχανικὰς ἐγκαταστάσεις εἰς μικρὰς καὶ ἀνεξελέκτους χώρας, μὴ προστατευόμενας διὰ δασμῶν ἢ ἄλλων περιοριστικῶν μέτρων. Αἱ χῶραι αὐταὶ στεροῦνται μεγάλης καταναλωτικῆς ἀγορᾶς καὶ ἀγοραστικῆς δυνάμεως διὰ μίαν εὐρείαν ἐπὶ τόπου κατανάλωσιν, ἣτις εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἀνάπτυξιν μιᾶς εὐρῶστου βιομηχανίας. Ἐξ ἄλλου, στεροῦνται εἰδικευμένου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, ὅπερ πιθανὸν νὰ καταστῆ ἔτι σπανιώτερον συνεπιεῖς τῆς ἐλευθερίας εἰς τὴν μετακίνησιν τούτου ἐντὸς τῶν χωρῶν τῆς ζώνης.

Εἶναι μᾶλλον βέβαιοι, ὅτι ἡ ἐλευθέρω διακίνησις τῶν κεφαλαίων θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν νὰ αὐξήσῃ τὴν τάσιν τῆς βιομηχανικῆς συγκεντρώσεως εἰς χώρας παρουσιαζούσας τὰ περισσότερα πλεονεκτήματα ἀπὸ ἀπόψεως κινητηρίου δυνάμεως, μεταφορῶν, εἰδικευμένου προσωπικοῦ, ὑπηρεσιῶν κλπ.

2. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων θὰ κατέληγέ τις εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι συμφερότερον εἶναι νὰ μείνῃ ἡ Ἑλλάς ἐκτὸς τῆς ὑπὸ δημιουργίαν ζώνης τῶν ἐλευθέρων συναλλαγῶν. Ἐν τούτοις, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς πολιτικῆς τοποθετήσεως τῆς χώρας καὶ τῆς σημερινῆς διαρθρώσεως τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου, ὅπερ εἶναι προσανατολισμένον πρὸς τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, καθόσον εἰς αὐτὰς τοποθετοῦνται τὰ 85 % τῶν ἐξαγομῶν προϊόντων τῆς, ἡ τυχὸν ἀπομόνωσίς μας ἐκ τῶν ἀγορῶν αὐτῶν θὰ εἶχεν ὀλεθρίας συνεπιείας. Χωρὶς νὰ ἐξετασθῶσιν ἐν τούτοις αἱ πολιτικαὶ συνέπειαι τῆς ἀπομονώσεως ταύτης, παρατηρεῖται ὅτι, ἂν ἀπεφασίζετο νὰ ἀκολουθηθῆ μία τοιαύτη, θὰ ἔδει νὰ ἀχθῶμεν μᾶλλον εἰς πολιτικὴν αὐτάρκειαν, αἱ συνέπειαι τῆς ὁποίας εἶναι γνωσταί.

Ἐν ὄψει τῆς ἐκτιμήσεως τῶν συνεπιειῶν ἐκ τῆς πλήρους συμμετοχῆς μας εἰς τὴν ΕΖΕΣ ἢ τῆς πλήρους ἀπομονώσεώς μας, ἡ Ἐπιτροπὴ ἤχη εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι τὸ περίπλοκον καὶ πολὺπλευρον τοῦτο θέμα, ὡς ἐκ

τῆς ιδιομορφίας του, χρῆζει ἰδιαιτέρας ἐρεύνης καὶ μελέτης, ἥτις κατ' ἀνάγκην θ' ἀπαιτήσῃ μακρὸν χρόνον, ὅστις, ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ζητήματος, δὲν δύναται νὰ εἶναι ὀλιγώτερος τῶν τριῶν ἐτῶν καὶ ἐπὶ πλέον χρῆζει ἰδιαιτέρου χειρισμοῦ, βασιζομένου ἐπὶ πολιτικοοικονομικῶν κριτηρίων.

3. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ἐπίσης ὑπ' ὄψιν α) ὅτι τὰ γεωργικὰ προϊόντα δὲν θὰ περιληφθοῦν εἰς τὸ καθεστῶς τῆς ἀτελείας, β) ὅτι ἡ περιληψὶς τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων θὰ σημάνη τὴν εἰς εὐρείαν κλίμακα ἐκμηδένισιν τῆς ἀσθενοῦς βιομηχανίας τῆς χώρας καὶ γ) ὅτι τὸ Συμβούλιον τοῦ ΟΕΟΣ ἀναγνωρίζει ὅτι αἱ ὑπανάπτукτοι χώραι δέον νὰ μὴ ὑπαχθοῦν εἰς τοὺς γενικοὺς κανόνας, οἵτινες θὰ ρυθμίζουν τὴν συμμετοχὴν τῶν ἄλλων χωρῶν εἰς τὴν ΕΖΕΣ, καὶ ὅτι δι' αὐτὰς δέον νὰ δημοιουργηθῇ ἡ προοπτικὴ τῆς συμπεριλήψεως των εἰς τὴν ζώνην μὲ εἰδικὴν μεταχείρισιν, τοῦλάχιστον κατὰ τὸ ἀρχικὸν στάδιον, ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον καὶ τὸν τρόπον τῆς μειώσεως τῶν δασμῶν διὰ τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα.

Ἐπὶ τὸ πρῶτον δὲ τῶν ἀνωτέρω δεδομένων, ἡ Ἐπιτροπὴ προτείνει ὡς ἐνδεδειγμένη λύσιν, ὅπως ἡ Ἑλλάς ζητήσῃ νὰ συνδεθῇ μετὰ τῆς ζώνης διὰ μιᾶς μορφῆς χαλαρωτέρου τύπου ἤτοι διὰ μιᾶς association, ἥτις θὰ ἀποτελέσῃ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς προσεγγισῆς τῆς εἰς τὴν ζώνην.

Πρὸς τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ δηλώσῃ ὅτι δι' ὠρισμένα βιομηχανικὰ προϊόντα, μὴ παραγόμενα ἐν Ἑλλάδι, ὡς εἶναι ὠρισμένα βαρᾶ μηχανήματα, τὰ ὄργανα ἀκριβείας κλπ. δέχεται ὅπως ἀκολουθήσῃ τοὺς γενικοὺς κανόνας τῆς ΕΖΕΣ.

Ἐναντι τῆς παραχωρήσεως ταύτης δέον νὰ ζητήσῃ ὡς ἀντάλλαγμα τὴν παροχὴν ὠρισμένων εὐνοιῶν διὰ τὰ κυριώτερα ἐξαγωγίμα γεωργικὰ προϊόντα τῆς. Αἱ εὐνοιαὶ αὗται θὰ συνίστανται εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀπορροφήσεως τοῦ καπνοῦ, τῶν οἴνων, τοῦ βάμβακος καὶ τῆς σταφίδος διὰ μακροχρονίαν συμβολαίαν καὶ εἰς τὴν αὐτὴν μεταχείρισιν τῶν ἐσπεριδοειδῶν καὶ κηπευτικῶν προϊόντων τῆς, ἧς τυγχάνουν σήμερον τὰ Ἰταλικά τοιαῦτα ἐντὸς τῆς κοινῆς ἀγορᾶς.

Διὰ τὰ παραγόμενα ἐν τῇ χώρᾳ βιομηχανικὰ προϊόντα δέον νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ οἰκονομία τῆς Ἑλλάδος δὲν ἔχει εἰσέτι ἐξυγιανθῆ καὶ σταθεροποιηθῆ, ὥστε νὰ δύναται ἀπὸ τοῦδε νὰ ἐκτιμηθῇ ποία ἐξ αὐτῶν θὰ δυνηθῶσιν, ὀφέποτε καταργηθοῦν οἱ δασμοί, νὰ ἀνταγωνισθῶσιν τὰ ξένα ὀμοειδή. Ἐκτὸς τούτου, μέχρι τοῦδε ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος τῆς ἐκβιομηχανίσεως τῆς χώρας ἐγένετο μὲ προϋπόθεσιν τὴν ἰσχυρὰν δασμοβιομηχανίαν, διὰ τὴν ἀναθεώρησιν δὲ καὶ ἀναπροσαρμογὴν τῶν σχεδίων τούτων θὰ ἀπαιτηθῇ ἰκανὸν χρονικὸν διάστημα, τοῦλάχιστον, ὡς ἀνεφέρθη, μίᾳ τριετίᾳ.

3. Συνεπῶς, τὸ θέμα τῆς ὀριστικῆς ἢ μὴ συμμετοχῆς τῆς χώρας εἰς τὴν ΕΖΕΣ δὲν πρέπει καὶ δὲν δύναται νὰ κριθῇ ἀπὸ τοῦδε, ἀλλὰ θὰ ἐξαρτηθῇ ἐκ τῶν πορισμάτων τῆς ἀνωτέρω προτεινομένης ἐρεύνης. Αἱ δοθησόμεναι λύσεις, αἵτινες ἤθελον προκύψει ἐξ αὐτῆς, δύναται νὰ συνοπισθοῦν ὡς ἀκολουθῶσιν.

α) Ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Βιομηχανία δὲν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ ἀνταγωνισθῇ τὴν ξένην τοιαύτην ἄνευ προστασίας, ἀκόμη καὶ ἐὰν ἤθελον παρασχεθῇ εἰς αὐτὴν τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια καὶ ὁ ἀναγκαῖος χρόνος διὰ τὴν ἀνασύνταξιν καὶ ἐκσυγχρονισμόν τῆς.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, εἰς τὸ τέλος τῆς τριετίας, ἡ Ἑλλάς θὰ δηλώσῃ εἰς τὸ ἀρμόδιον ὄργανον τῆς ΕΖΕΣ, ὅτι λόγῳ τῆς ἀδυναμίας νὰ μετασχημίσῃ πλήρως ἢ μερικῶς εἰς τὴν ζώνην, προτιμᾷ νὰ ἐξακολουθήσῃ συνδεομένη πρὸς αὐτὴν διὰ τῆς χαλαρᾶς μορφῆς τῆς association ἢ, ἂν ἀποδει-

χθῆ ὅτι καὶ ἡ μορφὴ αὐτῆ δὲν συμφέρει, θὰ δηλώσῃ ὅτι ἀποχωρεῖ ὀλοκληρωτικῶς ἐκ τῆς ζώνης.

β) Ὅτι ὠρισμένοι μόνον κλάδοι τῆς βιομηχανίας δύνανται νὰ ἐπιβιώσουν ἐντὸς μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων συναλλαγῶν, πλην ὅμως, ἡ περαιτέρω ἀνάπτυξις των πρὸς ἐξισορρόπησιν τῶν ζημιῶν, αἰτίνας θὰ προκύψουν ἐκ τῆς ἐκμηδενίσεως τῶν λοιπῶν, δὲν εἶναι δυνατὴ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θὰ ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ τὴν μερικὴν προσχώρησίν της εἰς τὴν ζώνην, διὰ καταργήσεως τῶν δασμῶν ἐπὶ τῶν προϊόντων τῶν βιωσίμων βιομηχανιῶν της καὶ διατηρήσεως τῶν δασμῶν διὰ τὰ προϊόντα τῶν βιομηχανιῶν, αἰτίνας ἤθελον κριθῆ διατηρητέα ἔστω καὶ ὑπὸ προστασίαν.

γ) Ὅτι τὸ σημαντικὸν τμῆμα τῆς βιομηχανίας, εἰς ὄγκον παραγωγῆς καὶ ἀπασχολήσεως, οὐ μόνον δύναται νὰ ἐπιβιώσῃ τῆς καταργήσεως τῶν δασμῶν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναπτυχθῆ εἰς τοιοῦτον βαθμὸν, ὥστε νὰ ἀναπληρωθοῦν αἱ ζημίαι ἐκ τῆς ἐξαφανίσεως τῶν μὴ βιωσίμων βιομηχανιῶν ἢ καὶ ἀκόμη νὰ σημειωθῆ αὐξήσις τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος ἐκ τῆς δραστηριότητος τούτων.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἡ Ἑλλάς θὰ ἠδύνατο νὰ προσχωρήσῃ ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν ζώνην.

4. Πάντως, ὡς προϋπόθεσις συμμετοχῆς μας, εἴτε μερικῶς εἴτε ἐξ ὀλοκλήρου, δεόν νὰ τεθῆ ἡ ἀπὸ τοῦδε ἀποδοχὴ ἐκ μέρους τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς ζώνης τῶν κάτωθι δύο κυριωτέρων ὄρων:

α) Ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐνάρξεως τῆς κλιμακωτῆς μειώσεως τῶν δασμῶν ἐπὶ μακρὸν χρονικὸν διάστημα (τουλάχιστον 20 ἔτων), ἵνα ἐν τῷ μεταξύ δοθῆ ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος ἀναδιαρθρώσεως, ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ βελτιώσεως τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας, ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος συνταχθεσομένου ὑπὸ τὸ φῶς τῶν πορισμάτων τῆς προαναφερθείσης ἐρεῦνης. Οἰκοθεν νοεῖται ὅτι, κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, αἱ τυχόν ἑλληνικαὶ ἐξαγωγαὶ θὰ ἀπολαμβάνουν τῶν πλεονεκτημάτων ἐκ τῶν καταργήσεων τῶν δασμῶν εἰς τὰς ἄλλας χώρας.

β) Ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐπαρκοῦς χρηματοδοτήσεως τῆς χώρας, τόσον διὰ τὰς ἀπαραιτήτους ἐπενδύσεις, βελτιώσεις, κλπ. ὅσον καὶ διὰ τὴν κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς βιομηχανίας εἰς κεφάλαια κινήσεως.

Ἡ ἐξασφάλισις τῆς χρηματοδοτήσεως ταύτης δύναται νὰ γίνῃ κατὰ τὸ πρότυπον τῆς συνθήκης τῆς κοινῆς ἀγορᾶς τῶν "Ἐξ, ἦτοι δι' ἰδρύσεως Ταμείου Ἐπενδύσεων, ὡς καὶ Διευρωπαϊκῆς πρὸς τοῦτο Τραπεζῆς.

γ) Ἐλευθέρᾳ διακίνησις τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ.

Δέον, τέλος, νὰ σημειωθῆ, ὅτι ἡ ἀνωτέρω προτεινομένη λύσις τῆς συνδέσεως τῆς χώρας μετὰ τῆς ΕΖΕΣ διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς association, ἐκτὸς τοῦ γεγονότος ὅτι παρουσιάζει τὸ πλεονέκτημα τῆς εὐλυγισίας, μᾶς ἀπαλλάσσει καὶ τοῦ διλήματος τῆς ἀμέσου μερικῆς ἢ ὀλικῆς συμμετοχῆς ἢ μὴ.

5. Τέλος, ἡ Ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι, ἐν ὄψει τῆς δημιουργουμένης ἐκ τῆς ἰδρύσεως τῆς ζώνης καταστάσεως ἐν Εὐρώπῃ, ἀσχέτως τῆς προσχωρήσεώς μας ἢ μὴ εἰς τὴν ζώνην, ἐπιβάλλεται ἡ ἀπὸ τοῦδε λήψις ὠρισμένων νομοθετικῶν καὶ διοικητικῶν μέτρων, διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ καταλλήλου βιομηχανικοῦ κλίματος ἐν Ἑλλάδι (μείωσις φορολογικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐπιβαρύνσεων, συγχώνευσις μικρῶν παραγωγικῶν μονάδων, ἀτέλεια κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν δι' ἐπενδύσεις, ἀναγκαῖαι διαρρυθμίσεις τοῦ Ἀγορανομικοῦ Κώδικος, ρυθμίσις θέματος ἀπαλλοτριώσεων διὰ βιομηχανικὰς ἐγκαταστάσεις, ἀπλούστευσις καὶ σταθεροὶ ὄροι ἐκδόσεως ἀδειῶν ἐγκαταστάσεως βιομηχανιῶν κλπ.) καὶ γενικώτερον ἡ λήψις τῶν ἐνδε-

δειγμένων μέτρων διά τήν προώθησιν και ανάπτυξιν τῆς βιομηχανικῆς δραστηριότητος».

Β' ΤΟ ΠΟΡΙΣΜΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΓΕΩΡΓΙΑΝ

Συμφώνως τῇ ἀνατεθείσῃ αὐτῇ ἐντολῇ ἡ Ἐπιτροπὴ Γεωργικῶν προΐ-
όντων συνῆλθε εἰς ἐπανεπιλημμένας συνεδριάσεις και συνεζήτησε διεξοδικῶς
τὸ ὅλον θέμα, ζητήσασα και τήν συμπαραστάσιν εἰδικῶν, τῶν κ.κ. Ι. Κο-
μίτσα, Δ. Μπίμπα και Χ. Ἐργκας, ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῶν μελῶν αὐτῆς, οὓς
και εὐχαριστεῖ διά τήν πολύτιμον συμβολήν των.

Βάσει τῶν εἰς χεῖρας της στοιχείων και πληροφοριῶν, ὡς και τῶν γε-
νικῶν ἐκτιμήσεων εἰς ἃς προέβη ἐν σχέσει πρὸς τὰς πιθανὰς ἐπιδράσεις,
ἀίτινες θὰ λάβουν χώραν ἐάν ἡ Ἑλλάς συμμετάσχη εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν
Ἐνοποίησην, ὡς διαμορφούται αὐτῇ διά τῆς συνθήκης τῆς κοινῆς ἀγορᾶς
και τῆς ὑπὸ συζήτησιν συμβάσεως πρὸς δημιουργίαν Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης
'Ελευθέρων Συναλλαγῶν, ἡ Ἐπιτροπὴ κατέληξεν εἰς ὠρισμένας διαπιστώ-
σεις και γενικά συμπεράσματα, τὰ ὁποῖα και ἀποτελοῦν τὸ ἀντικείμενον τῆς
παρούσης συνοπτικῆς πρώτης ἐκθέσεως. Εἰς τὸ παρὸν στάδιον τὸ θεμελιῶδες
εἶναι ἡ χάραξις τῆς ὀρθῆς προσεγγίσεως ἀπὸ ἑλληνισθησομένης εἰδικῆς γωνίας
ἄλλως τε τῆς κυβερνητικῆς γραμμῆς και τῆς καθορισθησομένης εἰδικῆς γωνίας
θὰ κληθῆ νὰ ἐργασθῆ περαιτέρω ἢ ἡμετέρα Ἐπιτροπὴ και νὰ ὑποβάλῃ
ἐκθέσεις ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρος θεμάτων, τινὰ τῶν ὁποίων ἐθίγησαν κατά τὴν
γενομένην διερεύνησιν και ἐπὶ τῶν ὁποίων συγκεντρῶνται ἤδη, ἐξ ἀρμο-
δίων πηγῶν, στοιχεῖα.

Διαπιστώσεις :

1.—Ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ὅτι ἡ συνθήκη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς
Κοινότητος τῶν Ἐξ και ἡ ὑπὸ συζήτησιν σύμβασις διά τὴν δημιουργίαν
Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, ἐφ' ὅσον τεθοῦν εἰς ἐφαρμογήν,
πρόκειται ν' ἀποτελέσουν μέγιστον σταθμὸν εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Εὐρωπαϊ-
κῆς Ἠπείρου και θὰ διαμορφώσουν ἐν τῷ χρόνῳ πολιτικά, κοινωνικά και
οἰκονομικά πλαίσια, ἀσφαλῶς διάφορα τῶν σήμερον ἰσχυόντων.

Παρὰ τὰς φυσικὰς ἀντιξοότητας και τὰ ἀντιτιθέμενα συμφέροντα πρὸς
μίαν οἰκονομικὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνοποίησην, ἡ Ἐπιτροπὴ πιστεύει ὅτι, εἰς
τὰς χώρας ἰδίως τῶν Ἑξ, ὑφίστανται ἰσχυραὶ κεντρομόλοι δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι,
ἀφ' ἧς στιγμῆς τεθοῦν εἰς ἐφαρμογήν αἱ συνθήκαι, θὰ κινηθοῦν μὲ σημαντικὴν
ἐπιτάχυνσιν πρὸς πραγματοποιήσιν τῶν ἐν λόγῳ σκοπῶν.

Συνεπῆς πρὸς ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ὡς μὴ ἐνδεδειγμένην, ὅσον
ἀφορᾷ τὴν Ἑλλάδα, πᾶσαν ἀπομονωτικὴν και ἐμπνεομένην ἐκ πνεύματος
«αὐτάρκειας» θέσιν, ὅταν μάλιστα εἶναι γνωστὸν ὅτι πρὸς τὰς χώρας τοῦ
Ο.Ε.Ο.Σ. κατευθύνονται τὰ 70 % τῶν ἐξαγωγῶν μας και εἰσάγονται ἐκεῖθεν
τὰ 60 % τῶν εἰσαγωγῶν μας.

2.—Ἐάν στατιστικῶς ἡ εἰκὼν ἐκ τῆς τυχὸν μὴ συμμετοχῆς μας σήμερον
δύναται νὰ ἐμφανισθῆ οὐχὶ ζοφερά, ἐν τούτοις εἶναι βέβαιοι ὅτι γενικώτε-
ρον, ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς τονίζει και ἡ «ἀνασκόπησις τῆς Εὐρώπης τοῦ 1956»
τοῦ Ο.Η.Ε., θέλει δημιουργηθῆ αἴσθημα κοινῆς εὐθύνης και ἀλληλεγγύης
τῶν συμμετεχόντων εἰς τὸ νέον οἰκονομικὸν πλαίσιον, ἐκφρασθησομένον
ὑπὸ μορφήν ἀμοιβαίων προτιμήσεων. Ἡ συνημμένη ἐκθεσις ἀπὸ 23.457
τοῦ λαβόντος μέρος εἰς τὰς συζητήσεις τῆς ἡμετέρας Ἐπιτροπῆς και ἀνα-
πτύξαντος ταύτην διευθυντοῦ τῶν Συμβάσεων τοῦ ὑπουργείου Ἐμπορίου
περιγράφει τὰς ἐνδεχομένας, ἐξ ἀπόψεως ἰδίως βραχυχρονίου προοπτικῆς,

ἐπιδράσεις ἐκ τῶν ληφθέντων καὶ ληφθησομένων μέτρων ἐπὶ ἐνὸς ἑκάστου τῶν ἐξαγωγίμων προϊόντων μας. Πρὸς τὰς παρατηρήσεις διὰ τὰ καθ' ἑκάστον προϊόντα τῆς ἐν λόγῳ ἐκθέσεως δυσκόλως θὰ δύναται κανεὶς νὰ διαφωνήσῃ.

Παραγνώρισις τῶν ἀνωτέρω θὰ θέσῃ εἰς κίνδυνον τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πλέον δυναμικῆς πλευρᾶς τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας, ὅπως εἶναι ἡ προοπτικὴ τῶν ἐξαγωγῶν τῶν ὀπωρολαχανικῶν εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην. Ἡ γαλλικὴ παραγωγὴ, ἡ παραγωγὴ τῶν Ὑπερποντίων χωρῶν καὶ ἰδιαίτατα ἡ Ἰταλικὴ παραγωγὴ ὀπωρολαχανικῶν, εἰς μίαν ἐπεκτεινομένην πανευρωπαϊκὴν ἀγοράν, θὰ ἐπιτύχουν ἰσχυρότατα πλεονεκτήματα, ἐπὶ πλέον τῶν ὧσων σήμερον ἀπολαύουν. Κατ' ἀναλογίαν καὶ τὰ λοιπὰ ἐξαγωγίματά μας δὲν πρόκειται μακροχρονίως νὰ ἴδουν βελτιουμένην τὴν θέσιν των ἐν τῇ Ἑνιάῳ Ἀγορᾷ, ἐφ' ὅσον ἀκολουθηθῇ παρ' ἡμῶν πολιτικὴ ἀποσυνδέσεως πρὸς ταύτην, ἐκ φόβου διαταραχῆς τῆς σημερινῆς καθυστερημένης μορφῆς τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ τοῦ status quo ταύτης.

3.—Ἀφ' ἑτέρου, ἐάν ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία εἰς τὸ παρὸν στάδιον ἀναπτύξεως τῆς δὲν δύναται, λόγῳ χαμηλοῦ βαθμοῦ συναγωνιστικότητος, ν' ἀποδεχθῇ δασμολογικὸν ἀφοπλισμὸν διὰ τὰ βιομηχανικὰ τῆς προϊόντα, τοῦτο δὲν ἰσχύει ὀλιγώτερον καὶ διὰ τὰ γεωργικὰ τῆς προϊόντα, τὰ ὁποῖα θὰ ὑποστοῦν τὸν ἐξωτερικὸν συναγωνισμὸν ὑπὸ τὴν δευτέραν του μορφήν (αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν κτηνοτροφικῶν προϊόντων, ὡς βουτύρου, τυροῦ, γάλακτος κλπ. παρὰ τὰ σημερινὰ δασμολογικὰ βάρη εἶναι ἀξίαι λόγου). Τὸ ὑψηλὸν κόστος τῆς παραγωγῆς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ χαμηλὸν κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα, εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸν γνώρισμα μιᾶς ὑπαναπτύκτου οἰκονομίας, ἡ ὁποῖα ἀγωνιᾷ ματαίως νὰ ἐκφύγῃ τοῦ φαύλου τούτου κύκλου, διὰ τοῦ μηχανισμοῦ τῶν νομισματικῶν ὑποτιμήσεων. Εὐτυχῶς ἡ Ἑλλάς, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματος τῶν ἐπενδύσεων καὶ τῆς ἀσκήσεως πολιτικῆς νομισματικῆς καὶ τιμαριθμικῆς σταθερότητος, δύναται νὰ κατατῆχθῃ εἰς τὴν ἐνδιάμεσον κατηγορίαν τῶν χωρῶν, τῶν εὕρισκομένων εἰς τὴν «ὀδὸν τῆς ἀναπτύξεως», περὶ ὧν ὁμιλεῖ ἡ ἐκθεσις τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. περὶ συστάσεως τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ., καὶ διὰ τὰς ὁποίας ρητῶς ἀναγνωρίζει (κείμενον Σ (57) 5 παράγραφοι 56 καὶ 57) ὅτι δικαιοῦνται ἐιδικῆς μεταχειρίσεως καὶ ὅτι δὲν δύναται μηχανικῶς νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τοὺς συζητούμενους γενικοὺς κανόνας.

Μεταξὺ τῆς ἀπόψεως νὰ ἀφεθοῦν αἱ χῶραι αὗται ἐκτὸς τῆς Ζώνης, μὲ προοπτικὴν νὰ περιληφθοῦν εἰς ταύτην ἀργότερον, ὅταν θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀναλάβουν τὰς σχετικὰς συνολικὰς ὑποχρεώσεις, ἡ ὁμὰς ἐργασίας τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. ἐξεδήλωσε τὴν προτίμησίν της ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι εἶναι σκοπιμώτερον νὰ περιληφθοῦν αὗται ἐν τῷ νέῳ πλαισίῳ ἐξ ὑπαρχῆς, ὑπὸ τὸν ὄρον ἀναγνωρίσεως μακροτέρας διαρκείας μεταβατικῶν περιόδων καὶ ἀπαλλαγῆς αὐτῶν κατὰ τὸ ἀρχικὸν στάδιον «μερικῶς ἢ ὀλικῶς τῶν ὑποχρεώσεων περὶ δασμολογικῶν μειώσεων καὶ ἄλλων ὑποχρεώσεων».

Ἀκόμη ὁμως περισσότερο πραγματικὴ καὶ θετικὴ εἶναι ἡ προσέγγισις πρὸς τὸ θιγόμενον πρόβλημα τοῦ ἀπὸ τῆς 8-4-57 μεταγενεστέρου σημειώματος τῆς Γραμματείας τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ., τοῦ προοριζομένου διὰ τὸν Ὅμιλον Ἑργασίας ὑπ' ἀριθ. 23. Εἰς τοῦτο γίνεται πανηγυρικὴ ἀναγνώρισις τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῶν «ὑπαναπτύκτων» χωρῶν εἰς τὸ σύστημα, ἀνευ ἐιδικῶν προϋποθέσεων (σελὶς 10 κειμένου), ὄχι μόνον δὲν θὰ ἐπέλυε τὰ τρέχοντα προβλήματα, ἀλλὰ καὶ θὰ ἐπεδείκνυε ταῦτα, μὲ συνέπειαν νὰ ἐπεβραδύνετο ἔτι περαιτέρω ἡ πλήρης συμμετοχὴ τῶν χωρῶν τούτων εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ. Δικαίως δὲ καταλήγει ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ κατατοπιστικὸν σημείωμα εἰς τὴν ἀνάγκην ἀποδοχῆς «εἰδικῶν» διαρρυθμίσεων, αἵτινες θὰ

συνεδυάζοντο με την προσχώρησιν εἰς τὸ σύστημα ἢ εἰς τὴν ἀποδοχὴν μορφῶν συνεργασίας χαλαρωτέρου τύπου, ὡς εἶναι ἡ association, θεωρουμένης ταύτης ὡς προσταδίου διὰ τὴν τελικὴν πλήρη προσχώρησιν.

Ἐν ὄψει τῶν γνωστῶν ἀντιδράσεων τῆς ἀγγλικῆς κυβερνήσεως εἰς τὸ νὰ περιληφθοῦν τὰ γεωργικὰ προϊόντα εἰς τὰς δασμολογικὰς κλιμακώσεις τῆς E.Z.E.Σ., καὶ παρὰ ταύτας, λίαν γνωστὰς ἄλλωστε εἰς τὴν γραμματεῖαν τοῦ O.E.O.Σ., αὕτη ὑποδεικνύει εἰς τὸ κεφάλαιον περὶ δυνατῶν ἐξ ἀρχῆς καὶ ἂν ἀκόμη αἱ ὑπανάπτυκτοι χῶροι δὲν προσεχώρουν πλήρως ἐξ ἀρχῆς «θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ληφθοῦν εἰδικαὶ προβλέψεις ἐνθαρρύνσεως εἰσαγωγῆς γεωργικῶν προϊόντων ἐκ τῶν ὑπαναπτύκτων κρατῶν». Περαιτέρω δὲ ὑποδεικνύει τὴν σκοπιμότητα «τῆς εἰς ὠρισμένας περιστάσεις συνάψεως μακροχρονίων συμβολαίων, προβλεπόντων τὴν εἰσαγωγὴν συγκεκριμένων ἐμπορευμάτων ἐκ τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν».

Δὲν περιττεῖ νὰ τονισθῇ ὅτι καὶ ἡ συνθήκη τῶν Ἔξ, ἣτις ἀποτελεῖ τὸ πρότυπον διὰ τοὺς συζητούμενους τὰ τῆς E.Z.E.Σ., ρητῶς ἐν τοῖς ἄρθροισι 132 καὶ 133 προβλέπει καθεστῶς ἀναλόγων, εἰδικῶν μεταχειρίσεων διὰ τὰς Ὑπερποντίους χώρας, ἐν συνδυασμῶι πρὸς τὴν ἐξασφάλισιν ὑπὲρ αὐτῶν εἰδικοῦ κεφαλαίου ἀναπτύξεως ἐκ δολλ. 581 ἑκατ. (ἴδε σχετικῶς convention III καὶ πίνακα συνεισφορῶν).

Εἰσηγήσεις

4.—Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω δεδομένων κρίνει ὅτι ἐμπλοκὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ συζητούμενα σήμερον θέματα, τὰ ὁποῖα δὲν μᾶς ἀφοροῦν, στερεῖται παντελῶς νοήματος καὶ ὅτι ὀρθῶς ἀκολουθεῖται στάσις ἀπλοῦ παρατηρητοῦ. Ἡ ἐνδεδειγμένη κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην στάσις συνίσταται εἰς τὸ νὰ θέσωμεν εὐθέως τὸ εἰδικὸν ἐλληνικὸν πρόβλημα, θεμελιούμενον ἐπὶ τῶν βασικῶν γραμμῶν, ἀτινας προηγουμένως ἐμνημονεύσαμεν. Τὸ θέμα χρῆζει γενικωτέρου πολιτικοῦ χειρισμοῦ, ὡς ἐκ τῆς ἰδιομορφίας του, παραλλήλως πρὸς τὴν τεχνικὴν του πλευρᾶν.

Συγκεκριμένως προτείνεται, ἀσχέτως τοῦ ἂν θὰ περιληφθοῦν ἢ ὄχι τὰ ἀγροτικά προϊόντα εἰς εἰδικὸν καθεστῶς δασμολογικῶν προτιμησέων, νὰ ἐτοιμάσῃ ἡ Ἑλλάς καὶ νὰ ἐμφανίσῃ ἐνώπιον τῶν 11 μελῶν τῆς E.Z.E.Σ. καὶ τῶν 6 τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος ἐν δῖπτυχον, ἦτοι:

Πρῶτον: Πίνακα κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν καὶ ἄλλων βιομηχανικῆς φύσεως εἰδῶν, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν ὑφίσταται προοπτικὴ κατασκευῆς των ἐν Ἑλλάδι μὲ κόστος διεθνούς συναγωνισμοῦ, καθὼς καὶ εἰδῶν τῶν ὁποίων ἡ εἰσαγωγή λόγῳ ἀπαγορευτικοῦ ναύλου ἀποκλείεται. Εἰς τὰ ἐν λόγῳ εἶδη δέον νὰ ἐνταχθοῦν καὶ αἱ κατηγορίαι ἐκείνων τῶν παραγωγικῶν μέσων, καὶ ἄτινα ἐξασφαλίζουν εὐθηνὸν κόστος εἰς τὴν γεωργικὴν παραγωγὴν, καὶ

Δεύτερον: Πίνακα γεωργικῶν προϊόντων τῶν ὁποίων θὰ ἐπιζητηθῇ, διὰ συνδυασμένων διαπραγματεύσεων, ἡ κατασφάλισις τῆς τοποθετήσεως των διὰ παντός τρόπου (π.χ. διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως ρήτρας «ἴσης μεταχειρίσεως» πρὸς τὰ ἰταλικά ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐσπεριδοειδῆ, τὰς λοιπὰς ὀπώρας, τὰς σταφυλὰς καὶ τὰ κηπευτικά. Διὰ συμβολαίων ὅσον ἀφορᾷ τὸν καπνὸν καὶ τὸν βάμβακα καὶ δι' ἄλλων καταλλήλων κατασφαλίσεων ὅσον ἀφορᾷ τοὺς οἴνους καὶ τὴν σταφίδα. Εἰς τὸν πίνακα τοῦτον ἐνδεχομένως θὰ δύνανται νὰ προστεθοῦν καὶ μὴ γεωργικὰ προϊόντα, ἐὰν ἡ συναγωνιστικότης αὐτῶν εἶναι ἰσχυρά).

Ἀπέναντι τοῦ Δημοσίου Ὁργάνου τῶν Ἐξ καὶ τοῦ συσταθησομένου ἀντιστοίχου τῆς E.Z.E.Σ. νὰ δηλωθῇ ὅτι διὰ τὴν πρώτην κατηγορίαν θὰ γίνῃ, εἴτε βαθμιαίως εἴτε καὶ ἀμέσως—τοῦτο εἶναι θέμα διαπραγματεύσεων—πλήρης κατάργησις πάσης φύσεως δασμῶν, ἐφόσον πρόκειται νὰ ἐξασφα-

λισθή ή διοχέτευσις τῆς ἐπεκτεινομένης ἢ δυναμένης νά αὐξηθῆ πέραν τοῦ σημερινοῦ ὄγκου γεωργικῆς παραγωγῆς τῆς χώρας. Τά ἑλληνικά προϊόντα, εἰς μίαν Εὐρώπην ἐνοποιημένην καί ἐξασφαλίζουσιν ἀνώτερον ἐπίπεδον ζωῆς, θά εὐρουں σημαντικὰς δυνατότητας ἀπορροφήσεως.

5.—Παραλλήλως πρὸς τὴν ἀνωτέρω μορφήν συνδέσεως πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα, ἣτις νομικῶς θά ἔχη τὴν μορφήν τῆς association, θά ἐπιζητηθῆ ἡ παροχὴ ἀπὸ τοῦδε 15ετοῦς waiver, ὥστε εἰς περίπτωσιν μεταγενεστέρως εἰσδοχῆς τῆς χώρας νά ὑπάρξη ὁ ἀναγκαῖος χρόνος διὰ τὰς ἐπιβεβλημένας διαρθρωτικὰς μεταβολὰς τῆς οἰκονομικῆς τῆς ὑφῆς. Πρὸς τοῦτο σκόπιμον θά εἶναι νά ζητηθῆ τριετὴς πίστωσις χρόνου πρὸς καταρτισμὸν λεπτομεροῦς προγράμματος γεωργικῆς καὶ βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως, μέλλοντος νά χρηματοδοτηθῆ ἐκ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων ἢ τοῦ ἀναλόγου Ὀργανισμοῦ τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. (ἐξυπνοεῖται ὅτι ἡ ἴδρυσις Εὐρωπαϊκοῦ Ὀργανισμοῦ χρηματοδοτήσεως, ἐκ τοῦ ὁποῖου θά δυνηθῆ ν' ἀντλήσῃ κεφάλαια ἡ χώρα διὰ παραγωγικὰς ἐπενδύσεις, ἀποτελεῖ βασικὴν προϋπόθεσιν συνδέσεως τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ οἰανδήποτε μορφήν, μὲ τὸ σύστημα).

Ἡ γεωργία τῆς Ἑλλάδος—εἶναι γενικὴ ἡ πίστις πάντων τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς—παρουσιάζει εὐρύτατα περιθώρια ἀναπτύξεως καὶ ἡ ποιότης τῆς παραγωγῆς δύναται νά συναγωνισθῆ πάντα τρίτον, ἀρκεῖ νά ἐξασφαλισθοῦν τὰ μέσα καὶ δημιουργηθῆ ἡ ὀργάνωσις, διὰ τῶν ὁποίων θά ἀξιοποιηθοῦν τὰ φυσικὰ πλεονεκτήματα τῶν προϊόντων μας.

6.—Ἡ Ἐπιτροπὴ κρίνει ὅτι ἡ μορφή αὕτη τῆς συνδέσεως (ἡ association), πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα μὲ «καθωρισμένα ἀμοιβαίως τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις»—διὰ νά χρησιμοποιοῦμεν τὴν σχετικὴν φρασεολογίαν τοῦ ἀρθροῦ 238 τῆς συνθήκης τῶν Ἐξ—ἐπιτρέπει ἐπιπροσθέτως εἰς τὴν χώραν μας πλήρη ἐλευθερίαν κινήσεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἐμπορικῶν μας σχέσεων μετὰ τῶν χωρῶν τοῦ «Παραπετάσματος» καὶ τῶν ἀραβικῶν κρατῶν, τὴν ἰδίαν στιγμὴν καθ' ἣν θά ὑφίσταται πᾶσα ἐκλογὴ διευρύνσεως τῶν δύο πινάκων μας μετὰ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος.

Ἐν τῇ παρόδῳ ἄλλωστε τοῦ χρόνου καὶ ἐφ' ὅσον διαπιστωθῆ ὅτι οἱ Εὐρωπαϊκοὶ θεσμοὶ ἠδρῶθησαν καὶ ὅτι τὰ ἐλλείποντα κεφάλαια διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας μας θά ἐξασφαλισθοῦν ἐκ τῆς εὐρωπαϊκῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων, τίποτε δὲν θά ἐμποδίζῃ νά μεταβληθῆ, κατόπιν συνεννοήσεως, ἡ μορφή τῆς association εἰς adhesion. Ἡ ἐκλογὴ ὁμως θά ἐναπόκειται εἰς ἡμᾶς.

7.—Ἡ Ἐπιτροπὴ, διότι φρονεῖ ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνοποίηση δὲν εἶναι ἀπλὴ οἰκονομικὴ ὑπόθεσις, ἀλλὰ καὶ μακροχρόνιος ὀργανικὴ διαδικασία βαθυτέρου πολιτικοῦ νοήματος, πιστεύει ὅτι, ὀρθῶς τοποθετούμενον, τὸ ἑλληνικὸν θέμα θά τύχῃ τῆς ἀναγκαίας εἰδικῆς λύσεως, μὲ τὴν ὑποστήριξιν ἐκείνων τῶν παραγόντων, οἱ ὅποιοι ἀξιολογοῦν δεόντως τὸν ρόλον καὶ τὴν γεωγραφικὴν θέσιν τῆς Ἑλλάδος ἐν τῇ Ἑγγύς Ἀνατολῇ καὶ οἱ ὅποιοι, ὡς ἐκ τούτου, θά βοηθήσουν ν' ἀποκλεισθῆ τὸ ἐνδεχόμενον μιᾶς ἑλληνικῆς ἀπουσίας μὲ δυσπροβλέπτους συνεπεῖας.

Ἡ ὑπόθεσις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνοποιήσεως, ἰδανικοῦ τοῦ ὁποῖου αἰρίζαι χάνονται εἰς τοὺς αἰῶνας, πραγματοποιουμένη εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, δύναται ν' ἀποβῆ πηγὴ γονίμου ἐξελίξεως διὰ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν. Τοῦτο ὁμως ὑπὸ μίαν προϋπόθεσιν.: Ὅτι θά καταστή κοινὴ συνείδησις εἰς πάντα Ἕλληνα ἡ ἀνάγκη τῆς ἐγρηγόρσεως πρὸς ἐξυγίανσιν τοῦ παραγωγικοῦ μας κόστους, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς μακροετούς θετικοῦ προγράμματος ἐπενδύσεων, ὀρθολογικῶς διηρθρωμένου, καλύπτοντος τοὺς δύο μεγάλους τομεῖς τῆς ἐθνικῆς παραγωγικῆς προσπάθειας: τὴν γεωργίαν καὶ τὴν βιομηχανίαν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗΝ ΑΓΟΡΑΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩ- ΠΑΪΚΗΝ ΖΩΝΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

*Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Διοικ. τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος
κ. Σ. ΖΟΛΩΤΑ πρὸς τὴν Γεν. Συνέλευσιν τῶν Μετόχων τῆς 11/3/57*

Παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν Κοινήν Ἀγοράν καὶ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν.

Κατὰ τὸ 1956, μὲ τὰς κινήσεις πρὸς διαμόρφωσιν μιᾶς Κοινῆς Ἀγορᾶς, περαιτέρω δὲ διὰ τὴν δημιουργίαν μιᾶς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν, κατέστησαν σαφέστεραι αἱ τάσεις πρὸς εὐρύτερας διεθνεῖς οικονομικὰς ἐνοποιήσεις. Πρέπει διὰ τοῦτο τὸ ὅλον πρόβλημα καὶ αἱ κατευθύνσεις ἀναπτύξεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας νὰ ἐπαναξετασθοῦν ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῶν σοβαρῶν τούτων ἐξελίξεων.

Ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι δυνατὸν βεβαίως νὰ στηριχθῆ μόνον ἐπὶ τῶν ἀγροτικῶν ἀπασχολήσεων, παρ' ὅλου ὅτι ὑπάρχουν σημαντικώτατα περιθώρια αὐξήσεως τῶν ἀποδόσεων καὶ τῆς παραγωγῆς τῆς ἑλληνικῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας, μεταβαλλομένης ἐνδεχομένως τῆς κατανομῆς τῶν καλλιεργειῶν. Ἐνδείκνυται ἐπομένως νὰ ἐξετασθῆ πρὸς ποίας κατευθύνσεις καὶ ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις ἄλλαι δραστηριότητες δύνανται νὰ ἀναπτυχθοῦν. Ὑπὸ τὸ πρῖσμα αὐτό, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προώθησιν ἐπενδύσεων βασικῆς παραγωγικῆς σημασίας, ὅπως εἶναι ἰδίως τὰ ἔργα ἐξηλεκτρισμοῦ καὶ ἐγγείου βελτιώσεως, πρέπει νὰ ἐνισχυθοῦν αἱ ἐπενδύσεις εἰς δραστηριότητας διεθνῶς ἀνταγωνιστικὰς, ὡς εἶναι διὰ τὴν Ἑλλάδα ἰδίως ἡ ἀξιοποίησις τοῦ κατὰ τὰς ὑπαρχούσας ἐνδείξεις σημαντικοῦ ὑπογείου πλοῦτου τῆς χώρας, τοῦ ὁποίου ἡ πλήρης ἔκτασις παραμένει εἰσέτι ἀγνωστος, ἡ δὲ ἐκμετάλλεσις ὑπὸ τὴν σημερινὴν της μορφήν εἰς σημαντικὸν βαθμὸν ἀποβαίνει εἰς ζημίαν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας, δεδομένου ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν ἐξορυσσομένων μεταλλευμάτων ἐξάγονται ἀκατέργαστα καὶ εἰς εὐτελεῖς τιμὰς. Ἡδη ἀπὸ τοῦ 1926 εἰς τὸ βιβλίον μου «Ἡ Ἑλλάς εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐκβιομηχανήσεως» εἶχον τονίσει τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς βιομηχανικῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ὀρυκτοῦ μας πλοῦτου καὶ τὴν σπατάλην τῆς ἐξαγωγῆς πολυτίμων ὀρυκτῶν ἀνευ ἐγχωρίου ἐπεξεργασίας. Αἱ ἔκτοτε ἐξελίξεις καὶ ἐνδείξεις ἐνισχύουν τὸ συμπέρασμα τοῦτο. Ἀπαιτεῖται ἐπομένως ἡ συγκέντρωσις τῶν προσπαθειῶν διὰ τὴν δημιουργίαν μεγαλυτέρων καὶ συγχρονισμένων βιομηχανικῶν μονάδων ἐμπλουτισμοῦ καὶ ἀξιοποιήσεως τῶν ἑλληνικῶν μεταλλευμάτων. Ἐὰν ἡ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν ἀνάπτυξις τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ὁπωσδήποτε ἐπιβάλλεται καὶ πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ μίαν ἐκ τῶν κυρίων ἐπιδιώξεών μας, μὲ τὴν προοπτικὴν μιᾶς ἐνιαίας εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς καθίσταται ἤδη ἐπείγοντως ἐπιτακτικὴ.

Ἡ ἴδρυσις βιομηχανιῶν ἐπεξεργασίας νικελιούχων καὶ χρωμιούχων μεταλλευμάτων, σιδηρομεταλλευμάτων, βωξίτου καὶ ἄλλων θὰ καθίστα δυνατὴν τὴν ἐξαγωγήν σπανιζουσῶν ἐξηυγενισμένων βασικῶν ὑλῶν, ὑπὸ εὐνοϊκᾶς ἀνταγωνιστικᾶς συνθήκας, μὲ προοπτικὴν δημιουργίας προσθέτων συναλλαγματικῶν πόρων, πιθανῶς ἄνω τῶν 100 ἑκατ. δολλαρίων ἑτησίως. Θὰ ἀποκτήσωμεν οὕτω ὄχι μόνον σημαντικὴν καὶ ὑγιᾶ ἐξαγωγικὴν βιομηχανίαν καὶ ἐπομένως οὐσιωδῶς ἰσχυροτέραν καὶ ἀσφαλεστέραν θέσιν εἰς οἰανδήποτε διεθνή οἰκονομικὴν κοινότητα, ἀλλὰ καὶ σταθερὰς βάσεις δι' οἰανδήποτε περαιτέρω βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν. Ταῦτα δύνανται νὰ προωθηθοῦν ἐὰν θετικῶς ἐνισχυθοῦν αἱ ἐξῆς ἰδίως δραστηριότητες: Πρῶτον, ἡ συστηματικὴ καὶ εἰς εὐρείαν ἔκτασιν ἔρευνα τοῦ ὑπογείου πλοῦτος τῆς χώρας ἐκ μέρους ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀλλ' ἰδίως διὰ τοῦ ἄρμοδιου Γεωλογικοῦ Ἰνστιτούτου, τοῦ ὁποίου αἱ ἐργασίαι ἤδη μέχρι σήμερον ἀπέδωσαν ἀξιολογὰ ἀποτελέσματα καὶ πρέπει νὰ ἐπεκταθοῦν. Δεύτερον, ἡ ἐπεξεργασία καὶ ὁ ἐμπλουτισμὸς ἑγχωρίων μεταλλευμάτων, δι' ἐντόνου πιστωτικῆς καὶ ἄλλης ἐνισχύσεως, διότι ἡ ἐξαγωγή ἀκατεργάστων μεταλλευμάτων ἀποτελεῖ κατὰ κανόνα σπατάλην ἐθνικοῦ πλοῦτος. Ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν προσπαθειῶν τούτων τὸ Κράτος δύναται καὶ ὀφείλει νὰ ἀναλάβῃ πρωτοβουλίαν διὰ τὴν συστηματικὴν ὀργάνωσιν, ἐν συνεργασίᾳ μὲ ἐπιχειρηματικούς ἢ τεχνικούς συμβουλευτικούς οἴκους εὐρυτέρου κύρους, τῶν μεγαλυτέρων ἐκμεταλλεύσεων ἀξιοποίησεως τοῦ ἐγχωρίου ὀρυκτοῦ πλοῦτος. Οἰοδῆτοτε δὲ συμμετοχὴ ἢ συνεργασία τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ πλαίσιον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν θὰ πρέπη ἐπιμόνως νὰ συνδυασθῇ μὲ τὴν ἐξασφάλισιν οἰκονομικῆς καὶ τεχνικῆς βοήθειας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν βιομηχανιῶν αὐτῶν, ἡ ὁποία ἐνδιαφέρει ὄχι μόνον τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρον τὴν εὐρωπαϊκὴν οἰκονομίαν.

Ἄλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τὰς μεταλλουργικὰς βιομηχανίας, ὑπάρχουν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἄλλαι δραστηριότητες, ἰδίως ἐλαφρᾶς βιομηχανίας, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ καταστοῦν διεθνῶς βιώσιμοι. Εἰς τὰς ἰσχυροτέρας οἰκονομίας ἐξεδηλώθησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τὰ πρῶτα συμπτώματα τάσεων βαθυτέρων μετασχηματισμῶν, προκαλουμένων ἀπὸ τὰς σημαντικὰς μεταπολεμικὰς τεχνικὰς ἐξελίξεις, εἰς τὰ πεδία ὄχι μόνον τῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας ἀλλὰ καὶ τῶν ἐφαρμογῶν τῆς ἠλεκτρονικῆς φυσικῆς διὰ τὴν αὐτόματον ὁδήγησιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς παραγωγῆς. Ἀποτέλεσμα τῶν τάσεων αὐτῶν εἶναι ἡ ἔναρξις σειρᾶς μεταβολῶν, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὰς ὑφιστάμενας ἐνδείξεις θὰ διέπουν τὴν βιομηχανικὴν ἐξέλιξιν τῶν ἐπομένων δεκαετηρίδων καὶ αἱ ὁποῖαι ἤδη ἔχαρακτῆρισθησαν ὡς ἡ δευτέρω βιομηχανικὴ ἐπανάστασις. Αἱ τάσεις αὐταὶ συνδέονται μὲ νέαν μεγάλην σῶρυσιν παγίου κεφαλαίου, ἡ ὁποία, συνδυαζομένη μὲ τὴν συνειδητὴν πολιτικὴν πλήρως ἀπασχολήσεως εἰς τὰς περισσοτέρας βιομηχανικὰς χώρας, εἶχεν ἤδη ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐκδήλωσιν σοβαρῶν στενοτήτων εἰς ἐργατικὰς χεῖρας, κυρίως εἰδικευμένας ἀλλὰ καὶ ἀνειδικεύτους. Ἐὰν ταῦτα συνδυασθοῦν μὲ τὸν γενικῶς ἐκδηλούμενον ταχύν ρυθμὸν αὐξήσεως τοῦ εἰσοδήματος καὶ τῆς καταναλωτικῆς ζητήσεως, ἐξηγοῦνται αἱ ἐκδηλώσεις κενῶν εἰς τὴν προσφορὰν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν καὶ ἀντιστοιχῶς αἱ δημιουργούμεναι εὐκαιρίαι διὰ τὴν πλήρως τῶν κενῶν τούτων ἀπὸ τὰς ὀλιγώτερον ἀνεπτυγμένας καὶ ὑπὸ ἐκβιομηχανίαν χώρας. Ἐὰν αἱ εὐκαιρίαι αὐταί, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ ἀναμένωνται ὀλονὲν καὶ μεγαλύτεραι τόσον εἰς τὴν Εὐρώπην ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ἀξιοποιηθοῦν ἐγκαίρως καὶ μὲ σύστημα, εἶναι δυνατὸν ἐλαφρότερα βιομη-

χανίαι εις τὴν Ἑλλάδα, προσαρμοζόμεναι πρὸς τὰς συγχρόνους τεχνικὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὰς καταναλωτικὰς συνηθείας τῶν πλουσιῶν δυτικῶν χωρῶν, νὰ ἀναπτυχθοῦν εἰς ἐξαγωγικὰς βιομηχανίας.

Τὰ ἀνωτέρω ἐκφράζονται καὶ εἰς τὴν γενικωτέραν διαπίστωσιν ὅτι αἱ μεταπολεμικαὶ τεχνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ ἐξελίξεις μεταβάλλουν βαθύτερον τοὺς παράγοντας, οἱ ὅποιοι ἐπηρεάζουν τὰς ἐπιχειρηματικὰς κρίσεις καὶ ἀποφάσεις περὶ τοῦ προσφορωτέρου τόπου ἐγκαταστάσεως ἐπιχειρήσεων ἢ καὶ παραγωγικῶν μονάδων. Ἐν ὄψει τῶν μεταβολῶν τούτων, πρέπει μὲ σύστημα καὶ ὀργάνωσιν στηριζομένην ἐπὶ πλήρους ἐνημερότητος ὡς πρὸς τὰς διεθνεῖς τεχνολογικὰς καὶ ἐπιχειρηματικὰς ἐξελίξεις, ἀλλὰ καὶ μὲ πρωτοβουλίαν καὶ δραστηριότητα, τὸ ταχύτερον νὰ ἐνισχυθοῦν καὶ προωθηθοῦν ἡ δημιουργηθῶν καὶ ἀναπτυχθοῦν αἱ διεθνῶς βιώσιμοι ἢ ἐξελίξιμοι παραγωγικαὶ δραστηριότητες τῆς χώρας.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Υπό τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν ὑπεβλήθη πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἑκθεσις ἐπὶ τῶν εὐμενῶν ἢ δυσμενῶν συνεπειῶν τὰς ὁποίας θὰ εἶχεν ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Συναλλαγῶν βραχυχρονίως καὶ μακροχρονίως. Ἡ ἑκθεσις αὕτη, ἡ ὁποία ἔχει τὴν μορφήν μελέτης, ἀπαρτίζεται ἐξ 76 δακτυλογραφημένων σελίδων.

Μετὰ ἀπὸ ἓνα σύντομον πρόλογον ἀφιεροῦται εἰδικὸν κεφάλαιον αὐτῆς εἰς τὴν ἀνάλυσιν τοῦ καθεστῶτος τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. καὶ μετὰ ταῦτα τὸ πρῶτον τμῆμα αὐτῆς ἀφιεροῦται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν βιομηχανίαν.

Ἡ Βιομηχανία.

Ἀφοῦ διαγράφεται ἡ θέσις τῆς βιομηχανίας εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν καὶ ἡ σημερινὴ κατάστασις αὐτῆς, ἐν συνεχείᾳ ἐξάγονται τὰ κάτωθι συμπεράσματα ἐν περιπτώσει συμμετοχῆς εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ.: α) Θὰ προκύψῃ μείωσις τῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς κατὰ 7.800 ἐκ. δρχ., ἤτοι κατὰ 54% περίπου (πλὴν τῶν βιομηχανιῶν διατροφῆς, ποτῶν καὶ καπνοῦ).

β) Θὰ σημειωθῇ ἀχρήστευσις, λόγω ἀκίνητοποιήσεως, παγίου κεφαλαίου καθαρᾶς ἀξίας 180 ἐκ. δολλαρίων, ἔναντι 330 συνολικοῦ.

Ἡ ἀπασχόλησις προσωπικοῦ θὰ μειωθῇ κατὰ 60.000 άτομα περίπου.

Κατὰ τὴν ἑκθεσιν αἱ προαναφερθεῖσαι ἄμεσοι ἐπιδράσεις, ὡς καὶ ἄλλαι ἔμμεσοι (π.χ. μείωσις ζητήσεως, μείωσις δημοσίων ἐσόδων, κλπ.) θὰ μειωθοῦν σημαντικῶς ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκ τῆς αὐτοδυνάμου μερικῆς προσαρμογῆς πλείστων ἐπιχειρήσεων πρὸς τὴν ἀνάγκην χαμηλοτέρου κόστους καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς ἀσκήσεως καταλλήλου κρατικῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

Ἡ κρατικὴ πολιτικὴ.

Ἡ τοιαύτη τακτικὴ θὰ πρέπη νὰ ἐκδηλωθῇ α) διὰ τῆς χορηγήσεως μακροπροθέσμων χαμηλοτόκων δανείων δι' ἀνανέωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων, β) διὰ τῆς ἐνθαρρύνσεως τῆς συγχωνεύσεως ὁμοειδῶν μικρῶν ἐπιχειρήσεων, γ) διὰ τῆς χορηγήσεως ἐπαρκῶν κεφαλαίων κινήσεως, δ) διὰ καθορισμοῦ κοινωνικῶν βαρῶν ὁμοειδῶν πρὸς τὰ λοιπὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη, ε) διὰ τῆς καταλλήλου διαρρυθμίσεως τῆς φορολογικῆς πολιτικῆς καὶ στ) διὰ τῆς ἐλαστικοποιήσεως τῶν διατάξεων περὶ προσλήψεως καὶ ἀπολύσεως μισθωτῶν.

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις πιστεύεται, κατὰ τὴν ἑκθεσιν, ὅτι θὰ ἐξουδετερωθοῦν αἱ δυσμενεῖς συνέπειαι, διὰ τὴν βιομηχανίαν, ὥστε νὰ μὴ δύνανται νὰ προβληθοῦν ὡς λόγοι μὴ εἰσόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ.

Εἰς τὰ ἐν συνεχείᾳ κεφάλαια ἐξετάζονται αἱ ἐπιδράσεις τὰς ὁποίας θὰ ὑποστοῦν οἱ λοιποὶ κλάδοι τῆς οἰκονομίας (γεωργία, μεταλλεῖα, ἐμπόριον), καθὼς ἐπίσης καὶ αἱ συνέπειαι διὰ τὰ δημόσια ἔσοδα ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν δασμῶν.

Αἱ συνέπειαι.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τοῦ 1956 καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ἄμεσου καταργήσεως τῶν δασμῶν ἢ περιπτώσεως τῆς συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς

τῆς δασμολογικῆς προστασίας, θεωρουμένων τούτων ὡς ὀδηγούντων εἰς ἀδικαιολόγητον ἀναβολὴν καὶ ὄχι εἰς ἐπιτάχυνσιν τῆς προσαρμογῆς τῆς Ἑλληνικῆς παραγωγῆς εἰς τὰς διεθνεῖς συνθήκας, ἀλλὰ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαραιτήτων μακροπροθέσμων καὶ χαμηλοτόκων κεφαλαίων, διὰ τῆς συστάσεως Εὐρωπαϊκῆς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων, ἵνα καταστῆ δυνατὴ ἡ προσαρμογὴ τῶν ὑφισταμένων καὶ βιωσίμων κρινομένων ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς συνθήκας ἐλευθέρου ἐμπορίου, ὡς καὶ ἡ δημιουργία νέων βιομηχανικῶν μονάδων διὰ τὴν ἐκμετάλλευσιν ἐγχωρίων, κυρίως, πρώτων ὑλών. δ) Ἡ ἐξάρσεις τῆς Ἑλλάδος ἐκ τῆς ὑποχρέωσεως ὅπως ἐπιτρέπη τὴν ἐλευθέραν ἐντεῦθεν ἐξαγωγὴν κεφαλαίων μέχρι πλήρους ἱκανοποιήσεως τῶν ἀμεσῶν τῶν ἀναγκῶν τῆς δι' ἐπενδύσεις. ε) Ὑπαγωγὴ τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἰς τὸ καθεστῶς τῆς Ε.Ζ.Ε.Σ., ἡ ὁποία ἀπὸ Ἑλληνικῆς πλευρᾶς εἶναι ζωτικῆς σημασίας. στ) Ὑπαγωγὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς διατάξεις περὶ ἐλευθέρου κινήσεως ἐργατῶν τμηματικῶς καὶ κατὰ τρόπον ἐλεγχόμενον ὑπ' αὐτῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἐξουδετερωθῇ ἀποτόμως ὁ εὐνοϊκὸς διὰ τὴν Ἑλληνικὴν βιομηχανίαν παράγων τῆς εὐθηνῆς ἐργασίας. ζ) Εἰς περίπτωσιν μὴ ἐπιτεύξεως τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων ἢ τῶν σπουδαιότερων ἐκ τούτων, ἐγκατάλειψις τοῦ σχήματος τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν Ζώνην καὶ ἐπίδιξις περιωρισμένης κατ' ἀρχὴν συμφωνίας μὲ τὸ δημόσιον ὄργανον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος (συνθήκης τῶν "Εξ), πρὸς τοποθέτησιν εἰς αὐτὰς τῶν σπουδαιότερων γεωργικῶν προϊόντων μας διὰ τινὰ ἐτη, ἕναντι ταυτοχρόνου ἄρσεως παντὸς εἰσαγωγικοῦ δασμοῦ διὰ τὰ μὴ παραγόμενα ἐν Ἑλλάδι μηχανήματα καὶ παρεμφερῆ εδη. η) Ἐν συνεχείᾳ στάθμισις τῶν ὄρων καὶ τῶν προϋποθέσεων ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ καταστῆ δυνατὴ ἡ σύνδεσις τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν κοινὴν ἀγορὰν τῶν "Εξ, γνωστοῦ ὄντος, ἄλλωστε, ὅτι ἐκ τῶν 64% τῆς Ἑλληνικῆς ἐξαγωγῆς ποῦ κατευθύνονται πρὸς τὰς χώρας τῆς ΕΖΕΣ, τὰ 48% ἀπορροφοῦν αἱ "Εξ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ τὰ 14% αἱ λοιπαὶ χώραι τῆς ζώνης. θ) Ἐξασφάλισις ὑπὸ μορφήν δωρεᾶς καὶ οὐχὶ δανεισμοῦ τῶν ἀναγκαιούτων πόρων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐλλειμμάτων τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐξωτερικῶν πληρωμῶν, ἅτινα θὰ προκύψουν κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον ἢ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς πλήρους ἐφαρμογῆς τῆς ἐλευθερίας τῶν συναλλαγῶν.

Λοιπαὶ προϋποθέσεις.—Οἱ ἀνωτέρω ἐν τούτοις ὄροι καὶ προϋποθέσεις, καταλήγει ἡ ἔκθεσις, δεόν νὰ συμπληρωθοῦν καὶ ἀπὸ μίαν σειρὰν ἄλλων προσαρμογῶν, αἱ ὁποῖαι ἐμμέσως μόνον ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ Κράτος, τὸ κύριον δὲ βᾶρος τῶν ὁποίων ἀνήκει εἰς τοὺς φορεῖς τῶν παραγωγικῶν μονάδων. Εἰς αὐτοὺς ἀνήκει κυρίως ἡ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανικῆς συνειδήσεως καὶ ἡ εἰς ἀξιόλογον βαθμὸν συμμετοχὴ δι' ἀτομικῶν κεφαλαίων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των, ἐν σχέσει μὲ τὰ χρησιμοποιούμενα κεφάλαια ἐκ δανείων. Ἐπίσης ἡ ἀγρυπνος παρακολούθησις τῶν καθ' ἡμέραν σημειουμένων ἐξελίξεων εἰς τὴν τεχνικὴν καὶ τὰς μεθόδους παραγωγῆς καὶ ἡ διαρκὴς προσαρμογὴ τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς δημιουργουμένης συνθήκας, ἡ πρόβλεψις διὰ τὴν διατήρησιν ἱκανοποιητικῆς σχέσεως μεταξύ κεφαλαίων διατιθεμένων δι' ἐπενδύσεις καὶ τοιούτων χρησιμοποιουμένων ὡς κεφαλαίων κινήσεως καὶ τέλος ἡ χρησιμοποίησις ὅλων τῶν ἐπιτευγμάτων τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ πρακτικῆς πείρας διὰ τὴν ἐμπορικὴν ἐπικράτησιν εἰς μίαν εὐρεῖαν ἀγορὰν, χαρακτηριζομένην ἀπὸ συνθήκας πλήρους ἀνταγωνισμοῦ.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ Ε.Ζ.Ε.Σ

ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ

Ι.— Είναι γνωστά, εκ προηγουμένης έγκυκλίου μας και εκ τών δημοσιευμάτων εις τόν Τύπον, τὰ θέματα τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς Ἐλευθέρως Ζώνης Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν—δηλαδή:

Α'.— Ὅτι ἔξ μὲν Εὐρωπαϊκὰ Κράτη, ἡ Γαλλία, ἡ Γερμανία, ἡ Ἰταλία, τὸ Βέλγιον, ἡ Ὀλλανδία καὶ τὸ Λουξεμβούργον, ἦτοι τὰ πλεόν βιομηχανικῶς προηγμένα τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου, ἴδρυσαν τὴν Κοινὴν Ἀγοράν.

Β'.— Σχεδιάζεται δὲ ἡ δημιουργία τῆς Ἐλευθέρως Ζώνης Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν μεταξὺ τῶν Οἰκονομικῆς Συνεργασίας,

ἀνηκόντων εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, δηλαδή τῶν ὡς ἄνω ἔξ χωρῶν, καὶ ὑπολοίπων Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ Ἑλλάς.

Διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτίμησιν τῆς σημασίας τόσο τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς τῶν Ἐξ, ὅσον καὶ τῆς ἐπιδιωκομένης ΕΖΕΣ ὑπομιμνήσκομεν ἐν περιλήψει τοὺς σκοποὺς τῶν ὀργανισμῶν τούτων καὶ τὰ μέσα πραγματοποιήσεως αὐτῶν.

Α'. Σκοποὶ τῶν ὀργανισμῶν τούτων εἶναι ἡ:

1) Στενοτάτη συνεργασία τῶν ἔθνικῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων τῶν Κρατῶν τῆς Εὐρώπης, εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀναπτυχθῆ ἡ κοινὴ τῆς Εὐρώπης εὐημερία, κινδυνεύουσα ἐκ τοῦ συναγωνισμοῦ ἐξωεὐρωπαϊκῶν συνασπισμῶν, καὶ ἡ διὰ τῆς εὐημερίας ταύτης

2) διαφύλαξις τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν ἠθικῶν καὶ πνευματικῶν ἀξιῶν αὐτοῦ.

Β'. Μέσα πραγματοποιήσεως — καθιερωθέντα ἤδη διὰ τὴν συνομολογηθεῖσαν Κοινὴν Ἀγοράν τῶν Ἐξ — καὶ σχεδιαζόμενα διὰ τὴν ΕΖΕΣ εἶναι τὰ ἑξῆς:

1) Προοδευτικὴ, ἐντὸς περιόδου 15 ἐτῶν ἄρσις τῶν ἐμποδίων συναλλαγῆς μεταξὺ τῶν μετεχόντων Κρατῶν, δηλαδή κατάργησις τῶν δασμῶν, τῶν κοντενζὰν εἰσαγωγῆς, τῶν μονοπωλίων καὶ, πέραν αὐτῶν, κατάργησις τῶν περιορισμῶν συναλλάγματος, τῶν διακρίσεων ἐπὶ τοῦ συναλλάγματος, τῶν διακρίσεων ἐπὶ τῶν τιμολογίων μεταφορᾶς καὶ παντὸς ἐν γένει μέσου, δι' οὗ, πρακτικῶς, ἐξουδετεροῦται ἢ ρυθμίζεται αὐθαιρέτως ὁ συναγωνισμὸς.

2) Ἀπαγορεύσεις πριμοδοτήσεων καὶ ἄλλων τρόπων ἐφαρμογῆς διπλῶν τιμῶν, δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τῆς δασμολογικῆς προστασίας ἀποτέλεσμα.

3) Ἄρσις τῶν ἀπαγορεύσεων ἀποδημίας ἢ εἰσοδοχῆς ἐργατικῶν χειρῶν καὶ ἐφαρμογὴ μεθόδων ἐπαγγελματικῆς ἀναπροσαρμογῆς.

II.—Ὁ Σύνδεσμος Βιομηχάνων, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐνεφανίσθη ἐπισήμως τὸ ζήτημα, ἐκτιμῶν κατὰ τὸ μέτρον τὴν σημασίαν τοῦ πράγματος, ἐπεκοινώνησε διὰ τοῦ προέδρου αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀρμοδίων τῆς Κυβερνήσεως, δηλαδή μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ καὶ τοῦ διοικητοῦ

τῆς Τραπεζίης τῆς Ἑλλάδος, ἐξέθεσε τὰ προβλήματα καὶ τὰς δυσχερείας ἃς θὰ ἀντιμετωπίσῃ ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία καὶ ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τῆς ἀνάγκης σοβαρᾶς μελέτης τῆς ἐν προκειμένῳ στάσεως τῆς Ἑλλάδος, διότι οἱ ἀντίκτυποι ἐπὶ τὴν οἰκονομίαν αὐτῆς, τόσον εἰς περίπτωσιν προσχωρήσεως ὅσον καὶ εἰς τὴν ἀντίθετον τῆς μὴ προσχωρήσεως, εἶναι κρίσιμοι καὶ ἀνάγονται εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξίν τῆς Ἑλλάδος ὡς αὐτονόμου καὶ ἀνεξαρτήτου κράτους καὶ ἴσως καὶ ὡς ἔθνους.

Τὸ διάβημα τοῦ προέδρου τοῦ Συνδέσμου εὔρε τοὺς ἀρμοδίους προητοιμασμένους ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τῆς Εὐρωπαϊκῆς ταύτης κινήσεως καὶ εἰδικώτερον ὡς πρὸς τὸν ἀντίκτυπον αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας, εὐθὺς δ' ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ παρά τῶ ὑπουργεῖῳ Συντονισμοῦ σύστασις δύο Ἐπιτροπῶν, τῆς μὲν περὶ τῆς γεωργίας, τῆς δὲ περὶ βιομηχανίας, αἵτινες νὰ ἐξετάσουν καὶ ν' ἀποφανθῶν ἐπὶ τοῦ θέματος.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Βιομηχανίας, προεδρευθεῖσα ὑπὸ τοῦ πρώην προέδρου τοῦ Συνδέσμου κ. Χ. Κατσάμπα καὶ περιλαμβάνουσα εἰς τὰ τακτικὰ μέλη αὐτῆς τοὺς κ.κ. Α. Γ. Τσάτσον καὶ Ἡλ. Γ. Ἡλιόπουλον, ἐξήτασε τὸ πρόβλημα τοῦτο ὑπὸ γενικῆν ἔποψιν ὅσον καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῶν κλαδικῶν βιομηχανιῶν, ἀκούσασα τὰς ἐκθέσεις τῶν προέδρων καὶ βιομηχάνων ἑκάστου κλάδου, ὥστε οὐδεμία πτυχὴ τοῦ θέματος νὰ μείνῃ ἀνεξέταστος.

Εἶναι, ἐν τούτοις, ἀξιοσημείωτον ὅτι αἱ ἀπόψεις τῶν κλαδικῶν ὀργανώσεων καὶ εἰς τινὰς περιπτώσεις αἱ ἀπόψεις ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ κλάδου δὲν ὑπῆρξαν ὁμόφωνοι. Κατὰ τινὰς ἡ προσχώρησις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ ἰσοδυναμεῖ πρὸς καταστροφὴν τοῦ κλάδου, κατ' ἄλλους εἶναι σωτηρία, ἐπιχειρήματα δὲ καὶ προοπτικαὶ ἑκατέρωθεν προσήχθησαν πολλὰ καὶ ἀξιόπρόσεκτα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ, σταθμίσασα τὰ πάντα, ἀπεφάνθη ὅτι, ὡς ἔχουν σήμερον τὰ ἑλληνικὰ πράγματα, ἡ Ἑλλάς θὰ ἔδει νὰ τηρήσῃ ἐφεκτικὴν στάσιν, τὸ μὲν ἐν ἀναμονῇ τῆς ὀριστικῆς διαμορφώσεως τῶν εὐρωπαϊκῶν πραγμάτων, τὸ δὲ ἵνα ἐνδελεχέστερον μελετήσῃ τὴν κατάστασιν τῆς καὶ τὰς δυνατότητας, πάντως δὲ νὰ ἐπιδιώξῃ εὐνοϊκὴν ὑπὲρ αὐτῆς μεταχειρίσιν, ὥστε κατὰ τὸ δυνατόν δι' ὀλιγωτέρων ἀναστατώσεων νὰ βαδίσῃ πρὸς τὴν ΕΖΕΣ.

Ἄλλὰ καὶ τὸ πόρισμα δὲν ὑπῆρξεν ὁμόφωνον, διότι καὶ ὑπὸ μειοψηφίας διευτυπώθη ἡ ἄποψις ὅτι ναὶ μὲν καλὸν εἶναι νὰ ἐπιδιωχθῶν ὅροι εὐνοϊκοί, ἀλλὰ ἡ κατ' ἀρχὴν στάσις τῆς Ἑλλάδος δέον νὰ συγκατανεύῃ πρὸς τὴν ΕΖΕΣ.

Ἡ Κυβέρνησις ἐνεστερνίσθη τὸ πόρισμα τῆς πλειοψηφίας καί, ὡς εἶναι γνωστὸν ἐκ τῶν ἀνακοινώσεων τῆς εἰς τὸν Τύπον, ταῦτα ὑπεστήριξε δις ἐνώπιον τῆς Συνελεύσεως τοῦ Ὄργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας — τὸ πρῶτον μὲν διὰ μέσου τοῦ ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, τὸ δεύτερον δὲ διὰ τῆς ἑλληνικῆς ἀποστολῆς — αἰσιόδοξος δὲ ὑπῆρξεν ἡ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς θέσεως ἐντύπωσις.

III.— Ἄλλὰ ἐν τῷ μεταξύ τὰ πράγματα βαδίζουν τὸν δρόμον των. Διὰ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς ἠνώθησαν ἤδη οἱ Ἐξ, καὶ τὸ πιθανώτερον εἶναι ὅτι ἡ σχετικὴ συνθήκη θὰ κυρωθῇ λίαν προσεχῶς. Ὑπὸ ἑλληνικὴν συναλλακτικὴν ἔποψιν τὸ τετελεσμένον τοῦτο γεγονός ἔχει κολοσσιαίαν σημασίαν, ἀσχέτως τῆς ἐπιτεύξεως ἢ μὴ τῆς ΕΖΕΣ καὶ τῆς προσχωρήσεως ἢ μὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς αὐτήν. Ἄλλὰ καὶ πρὸς τὴν ΕΖΕΣ, ἀσχέτως ἀντιρρήσεων καὶ ἀσχετῶς ἐπιφυλάξεων, ἔχει συντελεσθῆ σημαντικὴ πορεία, τῶστί ὥστε δὲν ὠφελεῖ, καὶ βλάπτει πάρα πολὺ νὰ τὴν ἀγνοοῦμεν.

Οἱ φορεῖς τῆς παραγωγῆς — οἱ βιομήχανοι καὶ οἱ βιοτέχναι — τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, τῶν μὲν ἔξ ἀπεδέχθησαν ἤδη τὴν κοινὴν ἀγορὰν

καί προσαρμόζουν τὴν δραστηριότητα αὐτῶν πρὸς τὰ νέα δεδομένα, τῶν δὲ λοιπῶν χωρῶν δὲν εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὴν ΕΖΕΣ.

Οὕτως, ἀντιπρόσωποι τῶν ἀντιστοίχων βιομηχανικῶν ὁμοσπονδιῶν συνελθόντες εἰς Παρίσιους, ἐντὸς τῶν κόλπων τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Συνδέσμου Βιομηχανῶν, κατέστρωσαν σχέδια ἐναρμονισμοῦ τῆς κοινωνικῆς νομοθεσίας — τῆς φορολογικῆς καὶ τῆς ἐμπορικῆς ἐκάστης χώρας — πρὸς κοινὰ πρό-
τυπα.

Ὁ Ὄργανισμὸς τῆς Ἐργοδοσίας τῆς Γαλλίας, ἐξ ἄλλου, ἀνέλαβε, δι' ἰδίων μέσων καὶ διὰ τῆς προθύμου προσφορᾶς τῶν μελῶν του, τὴν ἐνδο-κλαδικὴν διερεύνησιν τοῦ κόστους τῆς γαλλικῆς παραγωγῆς, ἵνα τὸ κατα-στίσῃ συναγωνιστικώτερον. Παρομοίαν δὲ τακτικὴν — ἀλλ' ἀνεπίσημον, κατὰ τὰς πληροφορίας μας — ἀνέλαβε καὶ ἡ βιομηχανία τῆς Ἀγγλίας.

Ἡ Συνέλευσις τοῦ Διεθνoῦς Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου — κατὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπι-μελητηρίου Ἀθηνῶν — ἐκηρύχθη ὁμοφώνως ὑπὲρ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ ἐπομένως καὶ τῆς ΕΖΕΣ — γενικῶς δὲ ἡ ἰδέα τῆς οἰκονομικῆς εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας κερδίζει ἔδαφος καὶ ἐκ πολιτικῶν κυρίως ἐκτιμήσεων — ὡς ἡ μόνη ἐλπὶς διασώσεως τοῦ εὐρωπαϊκοῦ τρόπου ζωῆς.

IV.—Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἀφίξει νὰ παρεντεθῇ ἡ ἐν προκειμένῳ ἐν τῷ Ἐπιμελητηρίῳ Ἀθηνῶν, ἐμπνεύσει τῆς Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν, διεξαχθεῖσα συζήτησις.

Κατὰ τὴν συζήτησιν ταύτην ἀνεπτύχθησαν αἱ δύο ὡς ἂν ἐκ διαμέ-τρου ἀντίθετοι ἀπόψεις — ὅτι ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία θὰ καταστραφῇ κατὰ σημαντικὸν μέρος ἐκ τῆς προσχωρήσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ — καὶ ὅτι ἀντιθέτως ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία καὶ ὁλόκληρος ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία θὰ εὐμερέθη ἐντὸς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συνασπισμοῦ, ἢ πάντως ὅτι αἱ ζη-μιαὶ τῆς θὰ εἶναι ἀσήμαντοι. Ἀνεπτύχθη ὁμως καὶ τρίτη ἀποψις, ἡ ἑξῆς:

Ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία γενικῶς, ἀσχέτως τῆς δημιουργίας τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς ΕΖΕΣ, καὶ ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία εἰδικώτερον, ὡς ἔχει σήμερον, ἔχει κακῶς. Ἐχει ὑψηλὸν κόστος, καὶ λόγῳ ἀντικειμενικῶν λόγων — ὡς εἶναι αἱ τεχνικαὶ καὶ ἀναπαραγωγικαὶ ἐπιβαρύνσεις — ἀλλὰ καὶ λό-
γῳ ὑποκειμενικῶν αἰτίων καὶ ἀδυναμιῶν ὀργανώσεως κλπ.

Ἐπομένως ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία ἐν τῷ συνόλῳ τῆς καὶ ἡ ἑλληνικὴ βιο-μηχανία εἰδικώτερον ἔχουν ἀνάγκην ἐξυγιάνσεως — ἔχουν ἀνάγκην νὰ γίνωνται συναγωνιστικά, διότι ἄλλως — ἀσχέτως ΕΖΕΣ καὶ Κοινῆς Ἀ-γορᾶς — ὑπὸ τὸ μέχρι τοῦδε συναλλακτικὸν καθεστῶς, δηλαδὴ τὴν ἐλευ-θερίαν τῶν εἰσαγωγῶν ὑπαγορευθεῖσαν ἐκ νομισματικῶν λόγων καὶ τὴν διεθνῆ δέσμευσιν τοῦ ΓΚΑΤΤ, εἶναι προωρισμένοι νὰ ὑποκύβουν.

Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπέλευσις τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καὶ τῆς ΕΖΕΣ δεόν νὰ ληφθοῦν μόνον ὡς ἀφορμαὶ ταχυτέρας ἐπιστεύσεως τοῦ ἔργου τὸ ὅποῖον — ὅπωςδήποτε καὶ ἐπὶ ποιῆ βραδυτέρου πως ἀφανισμοῦ — θὰ ἔπρεπε ἀπαραιτήτως νὰ γίνῃ—νὰ καταστή τὸ ἑλληνικὸν κόστος συνα-γωνιστικόν.

Τὴν ἀποψιν ταύτην κρατεῖ ὁ Σύνδεσμος ὡς καθ' ἑαυτὴν ὀρθὴν καὶ σύμφωνον πρὸς τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ Συνδέσμου ἀνέκαθεν μὲν, ἰδίᾳ δὲ ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐνεῦθεν. Καὶ ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς ἀπόψεως αὐ-τῆς ἐκθέτει τὰς ἀκολουθούσους σκέψεις καὶ προβαίνει εἰς τὰς ἐξῆς συστάσεις:

V—(1ον) Ὅτι εἶναι ματαία καὶ ἐπιζημία — διότι παρασύρει ἕξω τοῦ προβλήματος — ἡ ἀπασχόλησις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀρχῆς, ἂν δηλαδὴ συμφέρῃ ἢ ὄχι, ἐπιβάλλεται ἢ ὄχι εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ μετᾶσχη ἢ νὰ μὴ μετᾶ-σχη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως.

Παρομοία συζητήσεις είναι συζητήσεις περί πολιτικού θέματος — διότι τὰ βαθύτερα κίνητρα τῆς ένωσης είναι πολιτική ύπάρξεως τῆς Δύσεως — ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἀποφασίσῃ ἐν προκειμένῳ, ἐν ὄψει καὶ ἄλλων καὶ οὐχὶ μόνον οικονομικῶν κριτηρίων καὶ μάλιστα ἐνὸς κλάδου τῆς παραγωγῆς.

2ον) Ὅτι τὸ κύριον πρόβλημα εἶναι ἡ μείωσις τοῦ ἑλληνικοῦ κόστους, ἡ βελτίωσις τῆς ποιότητος καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ — ἄς μᾶς ἐπιτραπῆ ὁ νεολογισμὸς — ὁ ἐξευρωπαϊσμός τῆς παραγωγῆς μας.

3ον) Ὅτι τὸ πρόβλημα θὰ τὸ ἐπιλύσῃ κατὰ πρῶτον μὲν λόγον τὸ Κράτος, διότι ἐντὸς τῶν ἀντικειμενικῶν ὄρων — πολλοὺς τῶν ὁποίων αὐτὸ δημιουργεῖ καὶ ἡμπορεῖ νὰ θεραπεύσῃ — ἀναπτύσσεται ἡ παραγωγικὴ μας δραστηριότης, ἀλλ' ὅτι καὶ εἰς ἡμᾶς ἀπόκειται νὰ ἀρωμῶμεν προβλήματα τῶν ὁποίων ἡ λύσις ἐξαρτᾶται παρ' ἡμῶν.

4ον) Ὅτι ἐκ τῆς διατηρήσεως τῆς σημερινῆς καταστάσεως κόστους καὶ ὄρων συναγωνισμοῦ ἀμεσώτερον κινδυνεύει ἡ ὑπόστασις τῶν ἐπιχειρήσεων — ἀπώτερον δὲ ἡ ἔθνικὴ οἰκονομία.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν σκέψεων τούτων ὁ Σύνδεσμος καταρτίζει τὰς γενικὰς γραμμὰς τῶν αἰτημάτων του πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ καθορισθοῦν τὰ κατάλληλα νομικὰ καὶ οἰκονομικὰ πλαίσια τῆς συναγωνιστικότητος τοῦ ἑλληνικοῦ κόστους — προθύμως δὲ θ' ἀκούσῃ καὶ παρ' ὑμῶν πᾶσαν σχετικὴν ὑπόδειξιν.

Ἄλλὰ καθόσον ἀφορᾷ τὰ εἰδικώτερα ἐπιχειρηματικὰ προβλήματα κόστους, ὁ Σύνδεσμος φρονεῖ ὅτι ἐπιβάλλεται ὅπως ἢ κατὰ κλάδους ἢ κατ' ἐπιχειρηματικὰς ομάδας ἢ κατ' ἄλλον συμφερότερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον τρόπον μελετηθῆ ὑπὸ τῶν ἐπιχειρηματιῶν τί αὐτοὶ εἶναι ἱκανοὶ νὰ πράξουν, ὥστε τὸ κόστος αὐτῶν νὰ γίνῃ συναγωνιστικώτερον.

Παρομοία μελέτη, ὅσον τὸ δυνατὸν πληρεστέρα καὶ ὑπεύθυνος, θὰ διευκολύνῃ καὶ τὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν λήψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων, ἀλλὰ θὰ προετοιμάσῃ αὐτοὺς τούτους τοὺς ἐπιχειρηματίας εἰς τὴν ἐπιβαλλομένην ἐκ τῶν πραγμάτων συνεργασίαν.

Εἶναι αὐτονόητον ὅτι ὁ Σύνδεσμος τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς μέλους αὐτοῦ ἐν προκειμένῳ, ἐντὸς τοῦ μέτρου τῶν περιωρισμένων, ἀτυχῶς οικονομικῶν καὶ τεχνικῶν δυνατοτήτων αὐτοῦ.

Ὁ Πρόεδρος
Ν. ΔΡΙΤΣΑΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Δ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Η ΕΝΙΣΧΥΣΙΣ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΣ ΥΠΑΝΑΠΤΥΚΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

*Υπό τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ι. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ, Προέδρου τοῦ
Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἑλλάδος διὰ τὴν Κίνησιν τῆς Εὐρώπης*

Ἡ τελευταία διάσκεψις τοῦ Westminster ἐπέζητησε τὴν δημιουργίαν κοινῆς πολιτικῆς τῶν κρατῶν τῆς Δύσεως μετὰ τῆς Βρετανικῆς Συμπολιτείας καὶ ἐξήτασε τὴν μορφήν τὴν ὁποίαν θὰ ἔπρεπε νὰ λάβῃ ἡ συνεργασία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, ὥστε ἡ πολιτικὴ τῆς Εὐρώπης νὰ καταστῇ κοινὴ οἰκονομικὴ πολιτικὴ ὁλοκλήρου τοῦ ἐλευθέρου κόσμου.

Ἀφ' ἧς τὸ ζήτημα ἀντιμετωπίσθῃ ὑπὸ τὴν εὐρύτεραν αὐτὴν μορφήν, ἀνεκύψεν ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιμεγαλυτέρας ἀναπτύξεως τῶν εὐημερουσῶν Ἑρωπαϊκῶν χωρῶν, διότι ἡ οἰκονομικὴ των ὀργανώσις ὑστερεῖ τῆς ἐπιτευχθείσης προόδου εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Ἀμερικῆς. Μία τῶν ἐκδηλώσεων τῆς διαφορᾶς εἶναι ἡ ἀπόστασις ἡ ὁποία χωρίζει τὸ μέσον ἐτήσιον κατὰ κεφαλὴν εἰσόδημα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἀπὸ τὸ εἰσόδημα τῶν οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμένων χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Ἡ διαφορὰ αὕτη καθίσταται ἀσυγκρίτως μεγαλυτέρα ἢ τὸ εἰσόδημα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν παραβληθῆ μετὰ τὸ εἰσόδημα τῶν ὁποίων πραγματοποιοῦν ὠρισμένα χωρὰ τῆς Μεσογειακῆς καὶ Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης, ἀκόμη δὲ μεγαλυτέρα ἢ τὸ εἰσόδημα ὠρισμένων ἐξωευρωπαϊκῶν χωρῶν αἱ ὁποῖα ἐξαρτῶνται πολιτικῶς ἀπὸ τὴν Εὐρώπην.

Ἡ τοιαύτη κατάστασις περιορίζει τὴν οἰκονομικὴν δυναμικότητα τῆς Εὐρώπης, δημιουργεῖ σοβαρὰ κοινωνικὰ προβλήματα καὶ παρέχει εἰς τὸν κομμουνισμὸν πειστικὰ ἐπιχειρήματα. Ἐπιβάλλεται, κατὰ συνέπειαν, ἡ ἀνάπτυξις τῆς οἰκονομίας ὅλων τῶν ὑπανεπτυγμένων χωρῶν ἀνεξαρτέτως.

Τῆς γενικωτέρας ὁμως ταύτης προσπάθειας πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις τοῦ Μεσογειακοῦ χώρου, ὄχι μόνον διότι ὑπῆρξε τὸ λίκνον τοῦ Ἑρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ καιρία γεωγραφικὴ τοῦ θέσις μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως ἀποτελεῖ ἐν τῶν κυριωτέρων ἐρεισμάτων τοῦ ἐλευθέρου κόσμου. Αἱ Μεσογειακαὶ χώρα ἀφωμοιώθησαν μετὰ τὸν σύγχρονον πολιτισμὸν καὶ ἀποτελοῦν ἀναπόσπαστον μέρος τῆς ἀνεπτυγμένης ἡπείρου μας, διότι συνδέονται μετὰ τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης διὰ στενῶν οἰκονομικῶν, πολιτικῶν καὶ πνευματικῶν δεσμῶν. Τὸ ζήτημα, κατὰ συνέπειαν, τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τοῦ Μεσογειακοῦ χώρου ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν τῆς Ἑρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς ἐνότητος καὶ ἰσχύος.

Εἰς τὴν διάσκεψιν τοῦ Westminster ὑπεστηρίχθη ὅτι ὁ εἰδικὸς ἀντικειμενικὸς αὐτῆς σκοπὸς ἦτο ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ καὶ διὰ τεχνικούς ἀκόμη λόγους, ἢν ἐξακολουθήσῃ ὑφισταμένη ἡ σημερινὴ ἀπόστασις μετὰ τὸν βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν εὐημερουσῶν χωρῶν τῆς Δύσεως καὶ τῶν

ὑπαναπτύκτων χωρῶν τῆς Μεσογείου. Καί τοῦτο διότι τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς οἰκονομίας τῶν ἀνεπτυγμένων χωρῶν τῆς Εὐρώπης πρὸς τὴν ἔτι περισσότερον ἐξελιγμένην οἰκονομίαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς θὰ ἦσαν συχνὰ ἀνεφάρμοστα εἰς τὰς πτωχὰς οἰκονομίας. Διὰ τοῦτο ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ ληφθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῆς ὑφισταμένης διαφορᾶς μεταξὺ τῆς οἰκονομικῆς στάθμης τῶν χωρῶν τούτων καὶ τῶν εὐημερουσῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης.

Ἡ διάσκεψις τοῦ Westminster κατέληξεν εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα :

Διεπίστωσε τὴν ἀνάγκην πραγματοποιήσεως πολλῶν εἰσέτι ἐπενδύσεων δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ χαρακτῆρος καὶ ἔταξε ὡς ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τῶν ἐπενδύσεων τούτων τὴν αὐξήσιν τοῦ γενικοῦ ἐπιπέδου τῆς παραγωγῆς, τὴν ἰκανοποίησιν τῶν ἀμεσωτέρων κοινωνικῶν ἀναγκῶν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, τῶν ὁποίων τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον εἶναι κατώτερον τοῦ ἐπιπέδου τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης (ἴδε σελ. 12 West.).

β) Συνέστησε νὰ ἐξευρεθῶσι καὶ θεθῶσι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν πενεστέρων χωρῶν τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ εὐζωία τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἡ παραγωγικὴ ἀπόδοσις αὐτοῦ (παρ. 20 Ἐπιτροπῆς Ἀντ. παραγωγῆς).

γ) Ὑπεγράμμισε τὴν χρησιμότητα συστάσεως ταμείου ἀλληλεγγύης δυναμένου νὰ παρέχῃ ἀποτελεσματικὴν βοήθειαν εἰς ὠρισμένας χώρας τῆς Μεσογείου, τῶν ὁποίων ἡ κατάστασις εἶναι ἰδιαίτερος ἐπισηφλής.

δ) Συνέστησε τὴν ἰδρυσιν Εὐρωπαϊκοῦ ὀργανισμοῦ ἐπενδύσεων, ὁ ὁποῖος θὰ ἐνίσχυε ὅσας ἐξ αὐτῶν δύνανται νὰ ἐξυτηρηθῶσιν τὸ κοινὸν συμφέρον.

Διὰ τῶν μέτρων τούτων θὰ βελτιωθῇ τὸ ἰσοζύγιον τῶν πληρωμῶν καὶ θ' αὐξηθοῦν τὰ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν συναλλαγματικῶν μέσα διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ προμήθειαν τῶν ἀπαιτουμένων ἀγαθῶν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομίας τῶν.

Ἐκ παραλλήλου πρέπει νὰ θεθῶσι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐνισχυομένων χωρῶν τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια διὰ τὴν ἀξιοποίησιν τοῦ ἀνεκμεταλλεύτου τῶν πλούτου, ὥστε νὰ κατορθώσουν νὰ αὐξήσουν τὸ ἐθνικὸν εἰσόδημα καὶ νὰ ἐλαττώσουν τὸ χάσμα τὸ ὁποῖον χωρίζει τὸ βιοτικὸν τῶν ἐπιπέδων ἀπὸ τὸ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν εὐημερουσῶν χωρῶν. Οὕτω θ' αὐξηθοῦν αἱ οἰκονομικαὶ δυνατότητες τῆς ἡπείρου μας καὶ θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ διαμόρφωσις ἐνιαίας καὶ ὁμοιογενοῦς Εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν οἰκονομικῶς ὑπανεπτυγμένων περιοχῶν τῆς Εὐρώπης ἐπιβάλλεται ὁμῶς καὶ δι' ἄλλους σπουδαιότατους λόγους :

Ἡ Εὐρώπη, διὰ τὴν διατηρήσιν τὴν θέσιν τῆς εἰς τὴν διεθνή οἰκονομίαν καὶ ν' ἀποκτήσῃ τὴν δυναμικότητα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας καὶ ἄλλων ἐθνικῶν μονάδων αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται εἰς τὸ στάδιον τῆς δημιουργίας τῶν, ὀφείλει ν' ἀναπτύξῃ τὰς οἰκονομικὰς τῆς δυνατότητας διὰ τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἀνεκμεταλλεύτων πλουτοπαραγωγικῶν τῆς πηγῶν. Αἱ ἀνεκμετάλλευτοι αὐταὶ πλουτοπαραγωγικαὶ πηγαὶ εὐρίσκονται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰς οἰκονομικῶς ὑπανεπτυγμένας περιοχὰς τῆς, αἱ ὁποῖαι διὰ διαφόρους ἱστορικοὺς, πολιτικοὺς καὶ οἰκονομικοὺς λόγους δὲν κατώρθωσαν νὰ διαθέσουν τὰ ἀπαιτούμενα μέσα διὰ ν' ἀξιοποιήσων τὸν πλοῦτον τῶν.

Ἡ Εὐρώπη πρέπει ἐπίσης ν' ἀποκτήσῃ μίαν ἐκτεταμένην καὶ ὁμοιο-

γενή αγοράν, ἡ ὁποία θὰ τῆς ἐπιτρέψῃ ν' ἀναπτύξῃ τὴν οἰκονομίαν τῆς σύμφωνα μὲ τὰς συγχρόνους κοινωνικὰς ἀπαιτήσεις καὶ οἰκονομικὰς ἀνάγκας, ἀκριβῶς ὅπως ἡ ἐκτεταμένη ἀγορὰ τὴν ὁποίαν ἐδημιούργησαν αἱ Ἑνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὰς νὰ καταστήσουν τὴν βιομηχανίαν των ὄργανον ὑψώσεως τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ πληθυσμοῦ των καὶ διὰ τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως τῶν κερδῶν τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων νὰ ἐπιτύχουν ὀρθοτέραν κατανομὴν τοῦ πλοῦτου.

Διὰ νὰ καταλήξῃ κανεὶς εἰς θετικὰ συμπεράσματα ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς παρασχῆς βοηθείας εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας καὶ τῆς μορφῆς τὴν ὁποίαν θὰ ἔπρεπε νὰ λάβῃ αὕτη, πρέπει νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του τὰς δυσχεχείας τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζουν αἱ χώραι αὗται καὶ τὰς δυνατότητας τὰς ὁποίας παρέχει ἡ οἰκονομία των πρὸς ἀνάπτυξιν.

Αἱ χώραι αὗται δὲν στεροῦνται φυσικῶν πόρων ἢ ἄλλων πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν, ἡ οἰκονομικὴ των ὁμως ἀνάπτυξις ἀνεκόπη ἀπὸ τὴν ἀνεπαρκῆ οἰκονομικὴν ὀργανώσιν των, τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκῶν ρευστῶν κεφαλαίων καὶ τὴν γενικωτέραν πολιτικὴν κατάστασιν ἡ ὁποία καθιστᾷ κρίσιμον τὴν γεωγραφικὴν των θέσιν. Ἀντιμετωπίζουν ἐπίσης ὀξύτατον δημογραφικὸν πρόβλημα. Ὁ πληθυσμὸς των αὐξάνει μὲ πολὺ μεγαλύτερον ρυθμὸν ἀπὸ τὰς λοιπὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας καὶ ἡ περιορισμένη ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας των δὲν καθιστᾷ δυνατὴν τὴν ἀπορρόφησιν οὔτε αὐτῆς ταύτης τῆς φυσικῆς αὐξήσεως τοῦ ἀγροτικοῦ των πληθυσμοῦ. Μέθοδοι καλλιεργείας ἐξασθενίζουσαι τὸ ἔδαφος καὶ ἡ ἐπιβληθεῖσα ἀπὸ κοινωνικοὺς λόγους μεγάλη κατανομή τῶν γεωργικῶν ἐδαφῶν δημιουργεῖ ἐκτάκτως περιορισμένον κλῆρον καὶ ἐμποδίζει τὰς ὑψηλὰς γεωργικὰς ἀποδόσεις. Ὁ ἀγροτικὸς των ἐν τούτοις πληθυσμὸς διαρκῶς αὐξάνει ἐντὸς τοῦ περιορισμένου γεωργικοῦ χώρου τὸν ὁποῖον διαθέτουν, ἐνῶ εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπῃ μειοῦται μὲ παράλληλον αὐξῆσιν τῆς γεωργικῆς ἀποδόσεως. Ἡ ὑποαπασχόλησις εἰς τὴν Ἑλλάδα, τὴν Νότιον Ἰταλίαν καὶ τὴν Ἰσπανίαν ὑπολογίζεται εἰς τὸ 1)3 τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἡ ἀνεργία ἀνέρχεται εἰς τὸ 1)4 περίπου τῶν διαθέσιμων ἐργατικῶν χειρῶν. Ἡ πλεονάζουσα προσφορά ἀγροτικῆς ἐργασίας καὶ ἡ περιορισμένη βιομηχανικὴ παραγωγὴ δημιουργοῦν δυσμενῆ ἀναλογία ἰσῶν μεταξὺ ἀγροτικῶν καὶ βιομηχανικῶν προϊόντων.

Παρὰ τὸ ἐκτάκτως περιορισμένον ἐπίπεδον διαβιώσεως τοῦ μεγίστου μέρους τοῦ πληθυσμοῦ αἱ καταναλωτικαὶ ἀνάγκαι καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ κράτους (ὀφειλόμενα συχνὰ εἰς ἀμυντικὰς δαπάνας) ἀπορροφοῦν τὸ μέγιστον μέρος τοῦ ἔθνικοῦ εἰσοδήματος καὶ αἱ ἐπενδύσεις περιορίζονται εἰς μηδαμινὰ ποσά, ἐνῶ ἡ κρατούσα ἀνεργία καὶ ἡ ἔλλειψις στέγης ἐπιβάλλουν ἐκτάκτως ὑψηλὸν ποσοστὸν ἐπενδύσεων.

Αἱ ζῆμιαί τὰς ὁποίας προεκάλεσε ὁ μετὰ τὸν πόλεμον ἐπικρατήσας πληθωρισμὸς ἀπεκαρδίωσαν τὴν ἀποταμίευσιν καὶ συνετέλεσαν εἰς τὴν ἄνισον κατανομὴν τοῦ πλοῦτου. Τὰ πραγματοποιούμενα εἰς τὸ ἐσωτερικόν τῆς χώρας κέρδη, ὅταν δὲν ἀποθησαυρίζωνται, χρησιμοποιοῦνται εἰς συσώρευσιν καταναλωτικῶν ἀγαθῶν ἢ ἄλλας μὴ παραγωγικὰς ἐπενδύσεις. Ἐπί πλέον ἡ τοιαύτη ἀποταμίευσις, ἡ ὁποία διατίθεται ἀπ' εὐθείας καὶ δὲν διοχετεύεται εἰς τὴν οἰκονομίαν διὰ τῶν φυσικῶν φορέων τῆς πίστεως, καθιστᾷ δυσχερῆ τὴν ὀρθὴν κατανομὴν τῶν ἐπενδύσεων, ἡ δὲ ἔλλειψις ἐπαρκῶν ρευστῶν κεφαλαίων ἐμποδίζει τὴν δημιουργίαν ἀγορᾶς χρήματος δυναμένης νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς μακροπρόθεσμους πιστωτικὰς ἀνάγκας τῆς οἰκονομίας, ἐνῶ αἱ βραχυπρόθεσμοι, καίτοι περιορίζονται ἐπικινδύνως, κα-

λύπτονται ἐκ τῆς ἐκδόσεως ἢ διὰ τῆς ἐξευρέσεως χρήματος μὲ ἐκτάκτως ὑψηλὸν ἐπιτόκιον.

Τὰς χώρας ταύτας χαρακτηρίζει ἐπίσης εὐπάθεια ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Αὕτη ὀφείλεται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὰς εἰσαγωγὰς των, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦνται κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῶν μέρος ἀπὸ τρόφιμα, πρώτας ὕλας καὶ λοιπὰ εἶδη πρώτης ἀνάγκης — δύνανται δηλαδὴ δύσκολα νὰ περιορισθῶσι — ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὰς ἐξαγωγὰς των, αἱ ὁποῖαι στηρίζονται εἰς προϊόντα ἡμιπολυτελεῖ, τῶν ὁποίων ἡ διάθεσις δὲν εἶναι πάντοτε ἐξησφαλισμένη, καὶ εἰς ἀδήλους πόρους, τῶν ὁποίων τὸ ὕψος εἶναι ἐκτάκτως ἀσταθές.

Ἐκτὸς ὁμως τούτου, αἱ ἐξαγωγαὶ τῶν μεσογειακῶν χωρῶν εὐρίσκονται εἰς ἄκρως μειονεκτικὴν θέσιν, διότι σπεροῦνται ὠρισμένων ἀγορῶν, εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἠδύναντο νὰ διαθέσωσι ἐπωφελῶς τὰ προϊόντα των. Ἡ Μεγ. Βρεταννία καὶ ἡ Γαλλία συνδέονται μὲ σύστημα προτιμήσεως μὲ τὰς ἐξωευρωπαϊκὰς των κτήσεις καὶ λοιπὰς χώρας τῆς Βρεταν. Κοινοπολιτείας, αἱ δὲ Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς καθιέρωσαν ἰδιαιτέραν ἐξαγωγικὴν προστασίαν δι' ὠρισμένα γεωργικὰ των προϊόντα, τὰ ὁποῖα συναγωνίζονται τὴν παραγωγὴν τῶν Μεσογειακῶν χωρῶν.

Ἡ ἀνεπάρκεια ἐξαγωγικῶν προϊόντων δυναμένων νὰ διατεθοῦν εἰς συναγωνιστικὰς τιμὰς καθιστᾷ ἀδύνατον τὴν προμήθειαν τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀπαιτουμένων ἀγαθῶν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐσωτερικῆς των οἰκονομίας καὶ τὴν καλλιτέρευσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ πληθυσμοῦ των.

Ἡ ἔλλειψις τέλος ἀνεπτυγμένου πιστωτικοῦ συστήματος δυσχεραίνει τὴν πιστοδότησιν τῶν μικρῶν ἐπιχειρήσεων ἐπ' ὠφελεία τῶν μεγάλων, αἱ ὁποῖαι τρέπονται εἰς δαπανηρὰς ἐγκαταστάσεις πρὸς ἐξοικονόμησιν ἐργατικῶν χειρῶν.

Αἱ Μεσογειακαὶ χῶραι ἔχουν κατὰ συνέπειαν ἀνάγκην ἐπαρκῶν ρευστῶν κεφαλαίων διὰ ν' ἀναπτύξουν τὰς πλουτοπαραγωγικὰς των πηγὰς, ὥστε νὰ ἐξασφαλίσουν ἐπαρκῆ ἐργασίαν καὶ ἀνεκτὸν ἐπίπεδον διαβιώσεως εἰς τὸν διαρκῶς αὐξανόμενον πληθυσμὸν των.

Παρὰ τὴν ἰδιαιτέραν σημασίαν ἣ ὁποία πρέπει ν' ἀποδοθῆ εἰς τὴν γεωργίαν, προϋπόθεσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῶν χωρῶν αὐτῶν ἀποτελεῖ ἡ ἐνίσχυσις βιομηχανιῶν δυναμένων ν' ἀπορροφήσωσι τὸν πλεονάζοντα ἀγροτικὸν πληθυσμὸν, νὰ περιορίσωσι τὴν ἐξάρτησιν των ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰς τρόφιμα, βιομηχανικὰ εἶδη πρώτης ἀνάγκης, καύσιμα καὶ χημικὰ προϊόντα καὶ ν' ἀξιοποιήσωσι τὸν ὀρυκτὸν των πλοῦτον.

Μετὰ τοὺς διεθνῶς ἐπιβληθέντας περιορισμοὺς καὶ ὑποχρεώσεις ἣ μετανάστευσις δὲν δύναται νὰ συσταθῆ ὡς μέσον ἀπορροφήσεως τοῦ πλεονάζοντος πληθυσμοῦ. Μόνον ἡ ἐποχιακὴ μετανάστευσις δύναται νὰ συντελέσῃ προσωρινῶς εἰς τὸν περιορισμὸν τῆς προσφορᾶς ἐργασίας.

Ἡ ἐξέυρεσις τῶν ἀπαιτουμένων κεφαλαίων δύναται ν' ἀναζητηθῆ διὰ τῆς πραγματοποιήσεως μακροπροθέσμων δανειῶν εἰς τὴν διεθνή ἀγοράν, ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν ὄλων τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν, ἢ διὰ παροχῶν τῶν εὐημερουσῶν πρὸς τὰς ὑπανεπτυγμένας χώρας. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει τὸ κύριον βᾶρος τῆς βοήθειας δὲν δύναται νὰ στηριχθῆ ἐπὶ τῆς παροχῆς δωρεὰν ἐνισχύσεων, διότι τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κεφάλαια θὰ εἶναι σημαντικά. Ἡ ἐνίσχυσις ἐξ ἄλλου τῶν βοηθουμένων χωρῶν προϋποθέτει τὴν ὑπαρξιν ἀρμοδίου ὄργανου, τὸ ὁποῖον θὰ καθορίσῃ ποῖα ἐκ τῶν ἔργων τὰ ὁποῖα προτίθεται νὰ κατασκευάσῃ ἐκάστη χώρα εἶναι ἀναγκαῖα καὶ ἐξυπηρετοῦν ἐν τῷ συνόλῳ των τὰ Εὐρωπαϊκὰ συμ-

φέροντα· τὴν σειράν τῆς προτεραιότητος αὐτῶν· τὸν τρόπον τῆς ἐξευρέσεως τῶν ἐκάστοτε κεφαλαίων· τοὺς ὅρους τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀπαιτούμενων δανείων· τὴν ἐξασφάλισιν τῆς τακτικῆς των ὑπηρεσίας κλπ.

Διὰ τοῦτο θὰ ἔπρεπε νὰ ἰδρυθῆ Εὐρωπαϊκὸς οἰκονομικὸς ὀργανισμὸς, διοικούμενος κατὰ τὸ πρότυπον Χάλυβος—Ἀνθρακος. Ὁ ὀργανισμὸς οὗτος θὰ εἶχεν ὡς ἀποστολήν:

α) Νὰ ἐξετάζη ποῖα ἐκ τῶν ὑποβαλλομένων εἰς αὐτὸν σχεδίων προάγουν τὰ γενικώτερα Εὐρωπαϊκὰ συμφέροντα καὶ ν' ἀπορρίπτῃ ὅσα ἐξ αὐτῶν δὲν πληροῦν τὴν προϋπόθεσιν ταύτην.

β) Βάσει τῶν ἐγκρινομένων προτάσεων νὰ καταρτίσῃ τὸ γενικώτερον πρόγραμμα τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἀνεκμεταλλεῦτων πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν καὶ νὰ καθορίσῃ τὴν σειράν προτεραιότητος τῶν ἐκτελεσθησομένων ἔργων.

γ) Νὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν ἐν καιρῷ πραγματοποιήσιν τῶν ἀπαιτούμενων δανείων, νὰ καθορίζῃ τὸ ποσοστὸν μὲ τὸ ὅποιον ἐκάστη ἐνδιαφερομένη χώρα πρέπει, δι' ἰδίων μέσων, νὰ μετάσχη εἰς τὰ ὑπὲρ αὐτῆς ἐκδιδόμενα δάνεια.

δ) Νὰ ἐλέγχῃ ἐὰν τὸ δαπανώμενον χρῆμα διατίθεται διὰ τὸν σκοπὸν διὰ τὸν ὅποιον ἐχορηγήθη τὸ δάνειον.

Εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, προκειμένου περὶ ἐπενδύσεων κοινωνικοῦ χαρακτῆρος, ὅταν κρίνεται ὅτι ἡ βοηθημένη χώρα δὲν δύναται ν' ἀναλάβῃ ὀλόκληρον τὸ βάρος τῆς ἐξυπηρητήσεως τοῦ δανείου, ὁ ὀργανισμὸς θὰ δύναται, διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ κεφαλαίων, νὰ συμβάλῃ εἰς τὸν ὑποβιβασμὸν τοῦ τόκου ἢ τὸν μετριασμὸν τῆς ἐτησίας ὑπηρεσίας τῶν πρώτων τοκοχρεολυτικῶν δόσεων τῶν πραγματοποιουμένων δανείων. Τὰ ἀπαιτούμενα πρὸς τοῦτο κεφάλαια ὁ ὀργανισμὸς θὰ ἐξεύρῃ διὰ τῆς ἐτησίας ὑποχρεωτικῆς εἰσφορᾶς ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν μετεχουσῶν χωρῶν, ἢ ὅποια θὰ καθορίζεται, δι' ἐκάστην χώραν, ἐπὶ τῇ βάσει ὀρισμένων οἰκονομικῶν κριτηρίων.

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ

ΤΗΣ ΓΕΝ. ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Υπό της Γενικής Συνομοσπονδίας Έργατων υπεβλήθησαν αι κατωτέρω απόψεις της έργατικής τάξεως εις την Έπιτροπήν Βιομηχανίας και Μεταλλείων του ύπουργείου Συντονισμού διά την Κοινήν Εύρωπαϊκήν Άγοράν επί των τεθέντων υπ' αυτής έρωτημάτων:

Συναφώς προς τό άντικείμενον της έρεύνης της Έπιτροπής Βιομηχανικών Προϊόντων, ως τούτο καθορίζεται έν τῷ σχετικῷ σημειώματι του ύπουργείου Συντονισμού, ή διοίκησης της ΓΣΕΕ παρατηρεί τά ακόλουθα:

1) Ό έν γένει χειρισμός του θέματος της Κοινής Εύρωπαϊκής Άγοράς και της ΕΖΕΣ έγένετο κατά τρόπον ήκιστα ικανοποιητικόν έκ μέρους των άρμοδίων κρατικών ύπηρεσιών διά τους έξής λόγους: α) Άν και από μακροῦ χρόνου ήτο γνωστή ή κίνηση εις τους κύκλους του ΟΕΟΣ διά την δημιουργίαν Κοινής Εύρωπαϊκής Άγοράς, έν τούτοις ουδεμία μέριμνα έλήφθη έκ μέρους της Κυβερνήσεως διά την αντιμετώπισιν του προβλήματος τούτου και την κατάρτισιν μελέτης ικανής νά έπιτρέψη σταθερόν τινα προσανατολισμόν της Ελλάδος επί του θέματος. β) Μολονότι υπάρχουν κοινά προβλήματα, δημιουργούμενα έκ της Εύρωπαϊκής Άγοράς, διά την Ελλάδα, την Τουρκίαν, την Πορτογαλίαν, την Ισπανίαν και την Ιρλανδίαν, προκατελήφθημεν από τά γεγονότα και έσύρθημεν άπαρασκευοι εις την διάσκεψιν των Παρισίων του παρελθόντος Φεβρουαρίου, χωρίς νά έχωμεν αντιμετώπισει την δυνατότητα προβολής ενός κοινού σχεδίου των άνωτέρω κρατών. γ) Ένῶ ουδέν άπολύτως άξιόλογον και θετικόν στοιχείον έθεσεν ή Κυβέρνησις υπ' ὄψιν της Έπιτροπής, ουδέ καν την εισηγητικήν έκθεσιν περί της ΕΖΕΣ ή σχετικήν έκθεσιν και άναφοράν της παρά τῷ ΟΕΟΣ έλληνικής αντιπροσωπείας, αντιθέτως παρουσίασε τό θέμα ένώπιον της έν λόγω Έπιτροπής υπό τύπον διλήματος, άνευ ουδεμιás άλλης μελέτης διαφόρων λύσεων, ως π.χ. της δυνατότητας ίδρύσεως και συμμετοχής μας εις την κοινήν άγοράν των Κρατών της Μέσης Άνατολής ή και εύρυτέρας τοιαύτης τῆ συμμετοχῆ των Κρατών του Βαλκανικού Συμφώνου κ.ο.κ., ζητήσασα την έντός 15ηθέρου ύποβολήν ύπευθύνου πορίσματος επί θέματος, διά την μελέτην του ὁποίου πολύμηνος θά άπαιτηίτο έρευνα.

2) Τό έργον της Έπιτροπής, περιορισθέν—και δέν ήδύνατο νά γίνη άλλως—εις την άκρόασιν ύποκειμενικών τινων άπόψεων άριθμού τινος έκπροσώπων βιομηχανιών, ουδέν νέον στοιχείον προσεπέορισε διά την αντιμετώπισιν του προβλήματος πλην του ὅτι ύπεγράμμισε κατά τρόπον έντονώτερον και λεπτομερέστερον τάς άπόψεις των βιομηχάνων διά την μορφήν και τά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της έλληνικής βιομηχανίας ως: α) δασμοβιώτου έν τῷ συνόλῳ της, β) άσυγχρονίστου κατά τό μεγαλύτερον αυτής μέρος, γ) εύρισκομένης εις πλήρη άδυναμίαν ανταγωνιστικότητος προς τάς ξένας βιομηχανίας λόγω ύψηλου παραγωγικού κόστους έξ αίτίας κυρίως μικρών μονάδων, κατατεμαχισμού της, έλλείψεως τυποποιή-

θά διεμορφούτο τελικῶς κατὰ τρόπον εὐνοοῦντα τὰς βιομηχανίας τὰς ἀντλούσας τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν πρώτων ὑλῶν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ ἢ ἐκ τῶν πλησιεστέρων πρὸς ἀνατολὰς χωρῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς ἐν Ἑλλάδι. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπασχόλησιν—ὡς προέκυψεν ἐξ ὅλων τῶν συζητήσεων ἄνευ ἐξαιρέσεώς τινος—ὁ δείκτης αὐτῆς θὰ ὑποστῆ πιθανῶς πτώσιν, κατὰ τὸ πρῶτον μεταβατικὸν στάδιον, καὶ μέχρι τῆς πλήρους προσαρμογῆς τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας πρὸς τὰς δημιουργηθησομένας συνθήκας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο θὰ συμβῆ ἀσφαλῶς καὶ εἰς ἔκτασιν ἐπικίνδυνον ἐὰν δὲν διασφαλισθῆ μία περίοδος καθ' ἣν θὰ διατηρηθῆ ἡ προστασία τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανικῆς παραγωγῆς.

ε) Ἀριθμητικὰ μεγέθη κλπ. ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν διατηρήσεως τοῦ σημερινοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου. Καὶ μόνον τὸ ἐρώτημα τοῦτο, ὡς τίθεται, προδίδει τὴν προχειρότητα καὶ τὴν ἀνεδαφικότητα τῶν κυβερνητικῶν κατευθύνσεων ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ΕΖΕΣ.

Μοναδικὴ ἀπάντησις εἰς τὸ ἐρώτημα αὐτὸ εἶναι καθ' ἡμᾶς ὅτι οἰαδῆποτε προσπάθεια ἐπιβιώσεως τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας—εἰσερχομένης ἢ μὴ εἰς τὴν ΕΖΕΣ—προϋποθέτει ὑπὲρ πᾶν ἄλλο τὴν σημαντικὴν καὶ ἀμεσον βελτίωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ λαοῦ.

5) Κατόπιν τῶν ὡς ἄνω διευκρινίσεων, ἐρχόμεθα εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τῶν διατυπωμένων ἐν τῷ ρηθέντι σημειώματι ἐρωτημάτων, αἱ ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀπόψεις μας ἔχουν ὡς ἀκολουθῶς:

α) Ἀσφαλῶς ἡ ἑλληνικὴ βιομηχανία δύναται καὶ ὀφείλει ν' ἀναπροσαρμοσθῆ καθισταμένη βιώσιμος καὶ ἀνταγωνιστικὴ ἐντὸς μιᾶς εὐρείας εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς. Τοῦτο ὅμως προϋποθέτει τὸν προγραμματισμὸν—ἀνύπαρκτον μέχρι τοῦδε—βιομηχανικῆς, ἐμπορικῆς, δημοσιονομικῆς, πιστωτικῆς πολιτικῆς καὶ πρὸ παντὸς τὴν αὐξήσιν τῶν κρατικῶν ἐπενδύσεων ὡς καὶ τὴν ἐνθάρρυνσιν καὶ κατεύθυνσιν τῶν ἰδιωτικῶν τοιοῦτων ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν βελτίωσιν τῆς παραγωγικότητος εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς καὶ δὴ εἰς τὸν τοιοῦτον τοῦ κεφαλαίου καὶ τὴν καθιέρωσιν εἰλικρινοῦς συνεργασίας μεταξὺ τῶν δύο βασικῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς. Πάντα ταῦτα ἐλλείπουν τελείως σήμερον ἀκόμη, δι' αὐτὸ καὶ θεωροῦμεν οὐτοπίαν τὴν ἐξάρτησιν τῆς βιωσιμότητος τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας ἐκ μόνης τῆς ἀναστολῆς τοῦ χρόνου μειώσεως τῶν δασμῶν καὶ τῆς ἐξασφαλίσεως προσθέτων κεφαλαίων.

Τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς ἀναστολῆς καὶ τοῦ ὕψους τῶν ἀπαιτουμένων κεφαλαίων ἀποτελεῖ συνάρτησιν τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων καὶ τῆς προηγουμένης ἐκπονήσεως συγκεκριμένου προγράμματος βιομηχανικῆς πολιτικῆς, ἄνευ τοῦ ὁποίου οἰοσδῆποτε καθορισμὸς χρόνου καὶ ὕψους κεφαλαίων θ' ἀπετέλει ἀοριστολογίαν καὶ ἀφέλειαν δυναμένην νὰ κλονίσῃ τὴν σοβαρότητα οἰουδῆποτε σχετικῶν ὑπομνήματος.

β) Τέλος ἐπὶ τοῦ τιθεμένου διλήματος περὶ τῆς σκοπιμότητος ἢ μὴ τῆς εἰσόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ «εἰσερχομένης εἰς αὐτὴν τῆς Τουρκίας ὑπὸ διασφαλιστικούς ὄρους»—ὡς ἀναφέρει τὸ κυβερνητικὸν σημείωμα—φρονοῦμεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις, χειρισθεῖσα μέχρι τοῦδε τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἀποκλειστικὴν εὐθύνην της, δὲν δύναται ν' ἀναμένη τὴν κάλυψιν τῶν ἐν προκειμένῳ εὐθυνῶν της ἀπὸ μίαν Ἐπιτροπὴν εἰς ἣν οὐδὲν διαφωτιστικὸν καὶ ἐπίσημον στοιχεῖον παρέσχεν, ὡς ἐν ἀρχῇ ἀναφέρεται.

6) Ἀνεξαρτήτως, ἐν τούτοις, ὅλων αὐτῶν καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν ἀποφασίσῃ τελικῶς τὴν εἰσοδὸν τῆς Ἑλλάδος

εις την ΕΖΕΣ, ή ΓΣΕΕ θεωρεῖ ὑποχρέωσίν της νὰ ὑπογραμμίσῃ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν ἀνάγκην ἐξασφαλίσεως τῶν ἀπαραιτήτων προνομίων διὰ τὴν εἰσοδὸν τῆς χώρας εἰς τὴν ΕΖΕΣ, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν σημασίαν τῶν ἀπαιτουμένων ἐγγυήσεων διὰ τὰς ἐπενδύσεις ἐκ τοῦ προβλεπομένου εἰδικοῦ κεφαλαίου πρὸς μετατροπὴν καὶ ἀναδιάρθρωσιν τῆς Ἑλληνικῆς βιομηχανίας, τὴν διασφάλισιν ἐπαρκῶν κεφαλαίων διὰ τὸν ἐπαγγελματικὸν ἐπαναπροσανατολισμὸν τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς ἀνεργίας καὶ τὴν ἐλευθέραν διακίνησιν τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ, ἣτις ὀφείλει νὰ ἰσχύσῃ ἀπὸ τῆς εἰσόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ΕΖΕΣ καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἀναστολῆς μειώσεως τῶν δασμῶν.

Ἐπὶ τοῦ τελευταίου τούτου σημείου ἐφιστᾶται ἰδιαιτέρως ἡ προσοχὴ τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως, δεδομένου ὅτι, ὡς εἶναι αὐτονόητον, ἡ ἐλευθέρωσις τῶν ἀγαθῶν εἰς μίαν εὐρεῖαν ἀγορὰν (π.χ. ΗΠΑ) προϋποθέτει ἐλευθέραν διακίνησιν κεφαλαίων καὶ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ. Ἡ μὴ κατοχύρωσις τῆς ἐλευθέρως διακινήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως θὰ δημιουργήσῃ κοινωνικὸν πρόβλημα, ἡ ἕκτασις καὶ αἱ συνέπειαι τοῦ ὁποίου θὰ βαρύνουν ἐξ ὀλοκλήρου ταύτην.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΑΠΝΟΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ

Ύπόμνημα τῆς ΚΑΠΝΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ
πρὸς τὰ Ἐπιτελεῖα Συντονισμοῦ καὶ Ἐμπορίου

Ἡ ἡμετέρα Ὁμοσπονδία λυπεῖται διότι, ἐνῶν ἔχει οὐσιαστικῶς ἀρμοδιότητα ἐπιμελητηριακὴν διὰ τὸν σημαντικώτερον κλάδον τῆς Οἰκονομίας τοῦ τόπου μας, δὲν ἐκλήθη νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὴν οἰκείαν Ἐπιτροπὴν τὰς ἀπόψεις τῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς συμμετοχῆς ἢ μὴ τῆς Χώρας μας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινὴν Ἀγοράν.

Παρά τοῦτο, ἔχομεν ἐπιτακτικὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐκθέσωμεν πρὸς Ὑμᾶς τὰς ἀπόψεις ταύτας, διαγράφοντες καὶ τ' ἀποτελέσματα ἅτινα θὰ προκύψουν διὰ τὴν Καπνικὴν Οἰκονομίαν εἰς ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων τῆς ἐναντι τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ὄργανοῦ.

νώσεως στάσεως τῆς Χώρας μας, οὕτως ὥστε κατὰ τὸν τελικὸν καθορισμὸν ταύτης νὰ ἐκτιμηθοῦν αὐταὶ δεόντως.

Αἱ ἔξ χωραὶ τῆς Ε.Κ.Α. παρουσιάζουν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς καπνικῆς οἰκονομίας μας, καθ' ὅσον, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐσωτερικῆς τῶν καταναλώσεως καπνικῶν προϊόντων, ὧν τὸ μέγιστον μέρος ἀντιπροσωπεύουν τὰ σιγαρέττα, εἰσάγουν ἐκ τῶν διαφόρων Καπνοπαραγωγικῶν χωρῶν τοῦ κόσμου σημαντικὰς ποσότητας καπνῶν διὰ σιγαρέττα, αἵτινες ὑπερβαίνουν σήμερον τὰς 160 χιλιάδας τόννων.

Εἰς τὸ σοβαρὸν αὐτὸ τμῆμα τῆς παγκοσμίου καπναγορᾶς, ἡ Ἑλλάς διὰ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν νεαρὰν οἰκονομικὴν του ὀργανώσιν δύναται, ὡς ἐξαγωγικὴ χώρα καπνοῦ, νὰ διαδραματίσῃ σημαντικώτατον ρόλον, χρησιμοποιοῦσα ὅλας τὰς ὑφισταμένας δυνατότητας ἀναπτύξεως τῆς καπνοπαραγωγῆς τῆς, πρὸς αὔξησιν τῆς σημερινῆς ἐξαγωγῆς, καλυπτούσης μόλις τὸ ἓν πέμπτον τῶν εἰσαγομένων εἰς αὐτὸ καπνῶν ἀπὸ τὰς διαφόρους χώρας. Σημειωτέον ὅτι ἤδη ἡ ἐξαγωγή μας αὕτη εἶναι λίαν σημαντικὴ καὶ ὑψίστης σημασίας διὰ τὸν τόπον μας. Οὕτω, κατὰ τὴν προηγουμένη ἐξαγωγικὴν περίοδον, Ἰούλιος 1955—Ἰούνιος 1956, ἐξήχθησαν πρὸς τὰς ἔξ χώρας τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς 28.265 τόννοι καπνῶν ἀξίας 40.026.000 δολλαρίων, ἀντιπροσωπεύοντες τὰ 55% τῆς ποσότητος καὶ τὰ 53% τῆς ἀξίας τῆς συνολικῆς ἐξαγωγῆς τῆς περιόδου.

Ἡ ἴδρυσις τῆς Ε.Κ.Α. θὰ δημιουργήσῃ νέαν καπνικὴν κατάστασιν, ἢ ὅποια πρέπει νὰ μελετηθῇ σοβαρῶς πρὸς ἔγκαιρον λήψιν τῶν ἐπιβαλλομένων μέτρων.

Οὕτω, ἀφ' ἐνός, ἡ προβλεπόμενη βαθμιαία μείωσις τῶν εἰσαγωγικῶν δασμῶν διὰ τὰς χώρας τῆς Ε.Κ.Α. θὰ ὑποβοηθήσῃ τὰς ἐκ τῶν χωρῶν τούτων καπνοπαραγωγικὰς τοιαύτας εἰς τὴν ἤδη καταβαλλομένην προσπάθειαν ἀναπτύξεως τῆς ἐξαγωγῆς τῶν καπνῶν τῶν, ὡς εἶναι π.χ. ἡ Ἰταλία, ἢ ὅποια ἔχει δυνατότητα περαιτέρω αὐξήσεως τῆς καπνοπαραγωγῆς τῆς. Ὡς ἐπίσης θὰ ὑποβοηθήσῃ καὶ ἄλλας καπνοπαραγωγικὰς χώρας τῆς

Ευρωπαϊκής Ἡπείρου, ὡς π.χ. ἡ Τουρκία, εἰς ἣν περίπτωσιν αὐταὶ ἤθελον προσχωρήσει εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται Οἰκονομικὴν Ὀργανώσιν.

Ἐφ' ἑτέρου, ἡ ἀποφασισθεῖσα, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς συμφωνίας περὶ ἰδρύσεως Εὐρωπαϊκῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, αὐξήσεις τῶν εισαγωγικῶν δασμῶν διὰ τὰ καπνὰ τῶν μὴ μετεχουσῶν χωρῶν εἰς 30% ad valorem (ἡ εἶδησις περὶ τῆς αὐξήσεως ταύτης ἐδημοσιεύθη ἤδη εἰς τὴν Βελγικὴν Ἐφημερίδα «Soir» τῆς 10 τ.μ. καὶ τὴν μηνιαίαν ἔκδοσιν τῆς Ὀμοσπ. Καπνοβιομηχανῶν Βελγίου «Fédération») ἐνῶ θὰ καταστήσῃ ἀκόμη δυσχερεστέραν τὴν εισαγωγὴν εἰς τὸν Εὐρωπαϊκὸν χῶρον τῶν καπνῶν τῶν μὴ μετεχόντων κρατῶν, θὰ δώσῃ νέαν ὥθησιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς καπνοπαραγωγῆς τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, εἰς ἃς δέον νὰ συμπεριληφθοῦν καὶ αἱ Γαλλικαὶ Ἀποικίαι (Ἄλγεριον καὶ Μαδαγασκάρη).

Δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ προδικάσωμεν τὴν ἐν προκειμένῳ ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως, ὁλοκληροῦντες ὁμῶς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς Ὀργανώσεώς μας δὲν παραλείπομεν νὰ προσθέσωμεν καὶ τ' ἀκόλουθα:

Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, τ.ἔ. συμμετοχῆς ἢ μὴ τῆς Χώρας μας εἰς τὴν ὑπὸ ἐξέτασιν ἀγοράν, ἡ κυφορουμένη νέα μορφή τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ἐπιβάλλει ὅπως, πρὸς ἀποφυγὴν ὀδυνηρῶν ἐκπλήξεων, ὀργανώσωμεν καὶ ἡμεῖς καταλλήλως τὴν καπναγοράν μας. Διότι, ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν καπνῶν τῶν διαφόρων χωρῶν καὶ εἰς τὸν νέον αὐτὸν ἀγοραστικὸν στίβον θὰ διεξαχθῆ κυρίως καὶ μάλιστα ὑπὸ ὀξείαν μορφήν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν.

Καὶ ἡ ὀργάνωσις αὕτη πρέπει ν' ἀποβλέψῃ σταθερῶς εἰς τοὺς ἀκολουθούς σκοπούς, κατὰ σειρὰν τομέων τῶν καπνικῶν ἐργασιῶν:

1) Τὴν ὀρθολογικὴν ὀργάνωσιν τῆς παραγωγῆς, διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν καλλιτέρων μεθόδων καλλιέργειας καὶ παραγωγῆς τοῦ προϊόντος. Ἦτοι, ἐπιλογὴ τῶν καλλιεργουμένων ποικιλιῶν καπνοῦ, τῶν ἀγρῶν καλλιέργειας καὶ τῶν χρησιμοποιουμένων λιπασμάτων. Ἐνδελεχῆς καθοδήγησις παραγωγῶν εἰς τὴν προετοιμασίαν τῶν καπναγρῶν, τὴν φύτευσιν, τὴν συλλογὴν, τὴν ξήρανσιν καὶ τὴν συσκευασίαν τοῦ προϊόντος. Συμπλήρωσις τοῦ τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ, τῶν ἀρδευτικῶν μέσων καὶ τοῦ ἀποθηκευτικοῦ χώρου τῶν παραγωγῶν. Εἰς τὸν τομέα τοῦτου ἐμπίπτει ἐπίσης καὶ ἡ φροντίς ἐξασφαλίσεως συμπληρωματικοῦ εἰσοδήματος διὰ τοὺς μονοκαλλιεργητὰς περιορισμένου κλήρου, καὶ ἰδιαίτερος τῶν ἐκλεκτῶν καπνικῶν περιφερειῶν.

2) Τὴν κατοχύρωσιν τῆς κανονικῆς λειτουργίας τῆς καπναγορᾶς, διὰ τῆς ἀποφυγῆς δημιουργίας τεχνητῶν καταστάσεων μὲ βεβιασμένα παρεμβάσεις ἐξαγορᾶς καπνῶν, αἰτινες κατὰ κανόνα περιορίζουν τὴν ἐξαγωγικὴν δραστηριότητα. Εἶναι ἐπίκαιρον νὰ ὑπομνησθῆ ὅτι αἱ δυσμενεῖς συνέπειαι αἰτινες (ὡς εἰς ἰδιαιτέρον πρὸς Ὑμᾶς καὶ τὸν Ἀξιοτίμον Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως ὑπόμνημα ἐκθέντο) θὰ προκύωσιν ἐκ τῆς μονιμοποιήσεως τῶν παρεμβάσεων αὐτῶν, διὰ τῆς μελετωμένης ἀναθέσεως εἰς τὸν ὑπὸ ἴδρυσιν Ἐθνικὸν Ὀργανισμὸν Καπνοῦ τῆς ἀπ' εὐθείας ἀγορᾶς παραγωγικῶν καπνῶν καὶ τῆς μετατροπῆς αὐτοῦ εἰς μόνιμον Ἀγοραστικὸν Ὀργανισμὸν (δηλ. κράτος - ἔμπορον) διὰ τοῦ καθορισμοῦ χρόνου λήξεως τῶν ἀγοραπωλησιῶν, αἱ δυσμενεῖς συνέπειαι, λέγομεν, θὰ ἐπιταθοῦν ἀκόμη περισσότερον, ἐν ὄψει τῆς νέας οἰκονομικῆς διαθρώσεως τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν.

3) Τὴν πλήρη κατοχύρωσιν τοῦ ὑφισταμένου σήμερον καθεστώτος εἰς τὴν ἔμπορικὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ καπνοῦ, διὰ τῆς ἀποφυγῆς καταργήσεως ἢ τροποποιήσεως οἰασδήποτε διατάξεως τοῦ Ν. 2348/53 καὶ Ν.Δ. 2519/53.

4) Τὴν μείωσιν τῶν ὑφισταμένων σήμερον ὑψηλῶν τραπεζικῶν ἐπιβαρύνσεων (ἐπιτοκίου, προμηθειῶν, δικαιωμάτων Γεν. Ἀποθηκῶν, ἀνατοκισμῶν, χαρτοσήμων κλπ.).

5) Τὴν ἄσκησιν τῆς ἐνδεικνυομένης πιστωτικῆς πολιτικῆς διὰ τὴν ὑποβοήθησιν τῶν ἐξαγωγέων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δραστηριότητός των.

6) Τὴν φορολογικὴν διαρρύθμισιν τῶν ἐξαγωγέων διὰ θεσπίσεως παγίου ἐιδικοῦ φορολογικοῦ καθεστῶτος, λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας τῶν καπνεμπορικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς φύσεως τοῦ ἔργου των.

7) Τὴν χορήγησιν δανείων εἰς τοὺς ἐξαγωγεῖς διὰ τὴν ἀνέγερσιν νέων καπναποθηκῶν μὲ συγχρονισμένας ἐγκαταστάσεις καὶ διὰ τὴν συμπλήρωσιν καὶ ἐκσυγχρονισμόν τῶν ὑφισταμένων παλαιῶν τοιούτων, καὶ

8) Τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ κόστους ἀπὸ πάσης εἰσφορᾶς καὶ ὑπὲρ οἴου-
δήποτε σκοποῦ.

Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Υπό τοῦ κ. ΔΗΜΟΣΘ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ
Καθηγητοῦ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας εἰς τὸ Πανεπ. Ἀθηνῶν

Α'.

Ὅμοι μετὰ τὰ λοιπὰ μετρίως ἀνεπτυγμένα κράτη τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἡπείρου, τῆς διαβιούσης ὑπὸ ἀτομιστικὸν κοινωνικοοικονομικὸν καθεστῶς, συγκινεῖται ἀπὸ μηνῶν καὶ ἡ πατρίς μας ἐκ τῶν μεταδιδομένων πληροφοριῶν περὶ δημιουργίας «κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς» μεταξὺ τῶν ἑξ βιομηχανικωτέρων κρατῶν τῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης καὶ μελῶν τοῦ «Ὄργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας» (ΟΕΟΣ), ἥτοι τῆς Δυτ. Γερμανίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας, τῆς Ὀλλανδίας, τοῦ Βελγίου καὶ τοῦ Λουξεμβούργου.

Ἀφοῦ προπαρασκευάσθη τὸ ἔδαφος διὰ τῆς παλαιότερον συσταθείσης ὑπὸ τῶν αὐτῶν κρατῶν «Εὐρωπαϊκῆς κοινοπραξίας ἀνθρακος καὶ χάλυβος» καὶ ἐγεύθησαν οἱ μετασχόντες τῶν καρπῶν τῆς οἰοει μονοπωλήσεως τῆς ἡπειρωτικῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς τῶν βασικῶν τούτων ὑλῶν, ἐνόμισαν οὗτοι ὅτι θὰ ἠδύναντο πλέον νὰ χωρήσουν πρὸς βαθμιαίαν τελωνειακὴν ἔνωσην μεταξὺ τῶν καὶ διαμόρφωσιν ἐνιαίου προστατευτικοῦ δασμολογικοῦ μετώπου ἔναντι τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν καὶ ἐξωευρωπαϊκῶν χωρῶν. Πρὸς τοῦτο ὑπεγράφη ἐν Ρώμῃ τὴν 25 Μαρτίου 1957 εἰδικὴ διεξοδικωτάτη συμφωνία, μέλλουσα νὰ ἀρχίσῃ ἰσχύουσα ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1958, ἀφοῦ κυρωθῇ προηγουμένως ὑπὸ τῶν κοινοβουλίων τῶν ἑξ κρατῶν. Συγχρόνως μετὰ τὴν συμφωνίαν περὶ ἰδρύσεως κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς ὑπεγράφη ἐν Ρώμῃ ὑπὸ τῶν ἰδίων κρατῶν καὶ συμφωνία ἰδρύσεως μιᾶς κοινοπραξίας ἀτομικῆς ἐνεργείας (Euratom), ἀποβλέπουσα εἰς τὴν μελλοντικὴν χρησιμοποίησιν τῆς πυρηνικῆς ἐνεργείας πρὸς παραγωγικοὺς σκοποὺς.

Ἡ ἐπιθυμία ἰδρύσεως τῶν ἐν λόγῳ διεθνῶν ὀργανισμῶν χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς διασκέψεως τῶν ὑπουργῶν τῶν ἐξωτερικῶν τῶν ἑξ κρατῶν τῆς Κοινοπραξίας Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος, τῆς συνελθούσης ἐν Μεσσηνίᾳ τῆς 10 Ἰουνίου τοῦ 1955. Ὡς φαίνεται, ἡ ἰδέα ἐγεννήθη ἢ ἐκαλλιεργήθη τὸ πρῶτον εἰς τὸν νοῦν τοῦ Βέλγου ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν Paul Henri Spaak, ὅστις καὶ προήδρευσε τῆς συσταθείσης πρὸς περαιτέρω μέλητην τοῦ ζητήματος διακυβερνητικῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ συνταχθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσις, ἐγκριθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀκολουθησάσης διασκέψεως τῆς Ἐνετίας τοῦ Μαΐου 1956, ἀπετέλεσε τὴν βάσιν τῶν περαιτέρω συζητήσεων, πού διεξήχθησαν ἐν Βρυξέλλαις, Παρισίοις καὶ ἀλλαχοῦ, τελικῶς δὲ τῆς συμφωνίας τῆς Ρώμης, περὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο λόγος ἀνωτέρω.

Ἡ συμφωνία τῆς Ρώμης ἐξέπληξε τὴν παγκόσμιον κοινὴν γνώμην, διότι ἕως τότε ἐλάχιστοι ἐπίστευον εἰς τὴν δυνατότητα τῆς ὑπογραφῆς τῆς.

Κατὰ τὴν εἰρημένην ἔκθεσιν, ἐπανεμφανιζομένην σχεδὸν αὐτοῦσιαν εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς Ρώμης, σκοπὸς τῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς εἶναι

«ή Ίδρυσις εύρειας ζώνης οικονομικής πολιτικής, ήτις δημιουργεί ισχυράν παραγωγικήν κοινότητα και έπιτρέπει την διηνεκή ταύτης ανάπτυξιν, την ηύξημένην οικονομικήν σταθερότητα, την ύψωσιν του έπιπέδου ζωής των άτόμων και την άρμονικότητα των σχέσεων μεταξύ των ένουμένων ούτω κρατών». Πρὸς πραγματοποίησιν του σκοπού τούτου άπαιτείται άπαραιτήτως ή συγχώνευσις των άγορῶν των ένουμένων κρατών εις ένιαίαν άγοράν, καταργουμένων βαθμιαίως των σήμεραν ύπαρχόντων συναλλακτικῶν έμποδίων και Ίδίως των προστατευτικῶν δασμῶν. Διά τῆς ένιαίας άγορᾶς και του διηυρυμένου ούτω καταμερισμοῦ των παραγωγικῶν έργων θέλει περιορισθῆ εις τὸ έλάχιστον ή σπατάλη παραγωγικῶν δυνάμεων και προωθηθῆ ή οικονομική ζωή όλων των μετεχόντων κρατών. Εις την έκθεσιν έξαιρέται ὡσαύτως ότι «πέραν τῆς από κοινού χρησιμοποίησεως των ύπαρχουσῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν, ή κοινή άγορά έπιδιώκει την δημιουργίαν και νέων τοιούτων πηγῶν διά τῆς αξιοποίησεως των άναπαυτῶν ή μετρίως άνεπτυγμένων περιοχῶν των και των ήχρηστευμένων εργατικῶν των δυνάμεων». Πρὸς τούτο θέλει έπιδιωχθῆ έν τῷ μέλλοντι ή έλευθερά κυκλοφορία έντός των ὁρίων των ένουμένων κρατῶν και των συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, του κεφαλαίου δηλαδή και τῆς εργατικῆς δυνάμεως.

Διά την πραγματοποίησιν μιᾶς τοιαύτης ριζικῆς μεταβολῆς—παρατηρεῖ περαιτέρω ή έκθεσις—χρειάζεται μακρά μεταβατική περίοδος βαθμιαίας έξοικειώσεως των λαῶν εις την νέαν κατάσταση. Η περίοδος αὕτη θά έδει νά είναι δεκαπενταετοῦς τὸ πολύ διαρκείας. Κατ' αὕτην θά λάβουν χώραν τμηματικῶς τόσον ή κατάργησις των προστατευτικῶν δασμῶν και των ποσοτικῶν περιορισμῶν εισαγωγῆς εις τὰς μεταξὺ των μετεχόντων κρατῶν έμπορικὰς σχέσεις, ὅσον και ή διαμόρφωσις ένιαίου δασμολογίου τῆς Ένώσεως έναντι των τρίτων κρατῶν.

Έντός του πλαισίου τῆς Ένώσεως ὁ θεμιτὸς άνταγωνισμὸς μεταξύ των κατ' Ίδιαν έπιχειρήσεων ὀφείλει νά είναι απόλυτος, έξοβελιζομένης κάθε μονοπωλιακῆς τάσεως ενὸς παραγωγοῦ ή ὁμάδος παραγωγῶν επί ζημιά άλλων. Πρὸς τὸν έλευθερον αὐτὸν έσωτερικὸν άνταγωνισμὸν θεωροῦνται άσυμβίβαστοι και οικονομικαί ενισχύσεις των επί μερους κρατῶν—μελῶν τῆς κοινῆς άγορᾶς, παρεχόμεναι ὑπὸ οίανδήποτε μορφήν πρὸς έπιχειρήσεις ή κλάδους παραγωγῆς.

Προκειμένου περι τῆς άγροτικῆς παραγωγῆς, ή έκθεσις φρονεί ὅτι αὕτη δέον νά έξαιρεθῆ τῆς κοινῆς εύρωπαϊκῆς άγορᾶς, διότι «πρόκειται περι τομέως, ένθα αἱ πρόοδοι τῆς παραγωγικότητος πού άνάμενονται εκ τῆς κοινῆς άγορᾶς (κυρίως προοδευτική ειδικευσις των παραγωγῶν και διεύρυνσις των άγορῶν καταναλώσεως) δύνανται νά έχουν ὅλως Ίδιαίτερα άποτελέσματα επί του έπιπέδου ζωῆς παραγωγῶν τε και καταναλωτῶν....» Ἄλλωστε ή Ίδιαίτερα θέσις τῆς γεωργίας έν τῇ εύρύτερᾳ έννοίᾳ τῆς (κοινωνική διάρθρωσις, άστάθεια των άγορῶν, διαφορετικά παραγωγικά έξοδα, διάφοροι άποδόσεις κλπ.) ένδεικνύει την έξεύρεσιν Ίδιαίτερων λύσεων....» Κατὰ παρόμοιον τρόπον άντιμετωπίζεται και ή άλιευτική παραγωγή.

Η έκθεσις άξιόι ὡσαύτως ρύθμισιν του ζητήματος των τιμολογίων των πάσης φύσεως μεταφορικῶν μέσων των έξ κρατῶν κατὰ τρόπον παρεμφερή πρὸς τὸν τῆς συμφωνίας άνθρακος και χάλυβος, ήτοι βάσει τῆς σχεδόν ὁμοιομόρφου μεταχειρίσεως των έμπορευμάτων όλων των μετεχόντων κρατῶν. Πρὸς διευκόλυσιν των συναλλαγματικῶν σχέσεων και γενικώτερον πρὸς έξασφάλισιν φυσιολογικῶς ίσοσκελισμένων ίσοζυγίων

κατά προτίμησιν δι' αὐτὰς κεφαλαίων τοῦ ὑπὸ Ἴδρυσιν ταμείου ἐπενδύσεων. Σχεδὸν ἀδίστακτος ὑπήρξεν ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἰδέας τῆς κοινῆς ἀγορᾶς ἐκ μέρους τῶν χωρῶν τῆς Βενελιχ, πραγματοποιησασῶν μεταπολεμικῶς ἐν ἐξελίξει εὐρισκομένην τελωνειακὴν ἔνωσιν καὶ διαβλεπουσῶν συμπαθῶς τὴν διεύρυσίν της.

Ἀφ' ἧς στιγμῆς τὰ ἐξ κράτη τῆς κοινῆς ἀγορᾶς ἐξωμάλυναν τὰς ἐσωτερικὰς τῶν ἀντιθέσεις, ἐμφανίζουσι ἐναντι τῶν ὑπολοίπων χωρῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ εὐρωπαϊκῆς οικονομικῆς συνεργασίας ἐνιαῖον, ἀρραγὲς μέτωπον. Ἡ συμφωνία τῆς Ρώμης παρουσιάζεται εἰς τὸν ἡμερήσιον καὶ περιοδικὸν τύπον τῶν καὶ εἰς τὰς δημοσίας ὁμιλίας τῶν ἐξαπολυθέντων τῆδε κακεῖσε προπαγανδιστῶν ὡς μεγαλειώδης χειρονομία «τοῦ ἐλευθέρου κόσμου» πρὸς πραγμάτωσιν τῆς οικονομικῆς ὡσαύτως ἐλευθερίας ἐν τῇ οἰκουμένῃ, οἱ δὲ ὑπογράψαντες αὐτὴν καλοῦσι τὰς λοιπὰς χώρας τοῦ Ὄργανισμοῦ ὅπως, ὑπὸ τὴν ἰδίαν σημαίαν, δρέψουσι «ἀδελφικῶς» τὰ καλὰ τῆς ἐλευθέρως συναλλαγῆς. Ἰδιαιτέρως ἐξαιροῦνται ἡ ἀνάγκη ἀποσκορακίσεως τοῦ «στενοκάρδου οικονομικοῦ ἔθνικισμοῦ», ἡ ἀναμενομένη ἐντεῦθεν τεχνικὴ τελειοποίησις τῶν μέσων τῆς παραγωγῆς εἰς ὅλας τὰς μετεχούσας χώρας, ἡ ἐπίτευξις συνεπείᾳ τοῦ ἐνταθησομένου ἀνταγωνισμοῦ καὶ τῆς μαζικῆς παραγωγῆς πτώσεως τῶν τιμῶν τῶν ἀγαθῶν ἐπ' ὠφελείᾳ τῆς ὁλόκληρης καὶ πρὸ παντός ἡ ἔντασις τοῦ καταμερισμοῦ τῶν παραγωγικῶν ἔργων καὶ γενικώτερον τῆς οικονομικῆς δραστηριότητος εἰς τὰ πλαίσια τῶν δημιουργουμένων διὰ τῆς συμφωνίας εὐρυτάτων ὁρίων τῆς κοινωνικῆς οικονομικῆς ζωῆς. Ὡς ἐλέχθη ἤδη, αἱ οικονομικαὶ σχέσεις τῶν ἔξ μετα τῶν χωρῶν τῆς ζώνης προβλέπονται ὀλιγώτερον συνεκτικαὶ καὶ ὁμοίμορφοι. Ἡ ἐξαπολυθεῖσα κίνησις καταβάλλει ἐν τούτοις δραστηρίᾳ προσπαθείας ὅσον τὸ δυνατόν μικροτέρας παρεκκλίσεως ἀπὸ τὰς ἀρχὰς ποῦ ἐδράζουσι τὴν κοινὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγοράν.

Ἐτονίσθη ἤδη ἡ συγκίνησις ποῦ προεκλήθη εἰς ὁλόκληρον τὸν κόσμον καὶ ἰδιαιτέρως εἰς τὰς ἕνδεκα ὑπολειπομένας χώρας τοῦ Ὄργανισμοῦ εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς. Εἶναι πρόωρον ἀκόμη νὰ γίνῃ λόγος περὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἀκολουθησομένης τακτικῆς. Προφανῶς εὐρίσκονται ὅλα εἰς τὸ στάδιον τῆς μελέτης καὶ παρακολουθήσεως τῆς καταστάσεως. Ἡ κοινὴ γνώμη τῶν—ὡς συνάγεται ἐκ δημοσιευμάτων τοῦ τύπου—φέρεται μᾶλλον δυσφοροῦσα διὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν τῶν ἔξ βιομηχανικωτέρων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, ἡ δὲ δυσφορία εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον ἐντονωτέρα, ὅσον μικρότερα τυγχάνει ἡ βιομηχανικὴ ἀνάπτυξις ἐκάστης χώρας. Τὸ τελευταῖον τοῦτο βλέπει τις συγκεκριμένως ἐν Τουρκίᾳ, Ἰσπανίᾳ καὶ Πορτογαλίᾳ, ὀλιγώτερον ἐν Δανίᾳ καὶ Νορβηγίᾳ καὶ ἔτι ὀλιγώτερον εἰς τὴν βιομηχανικῶς λίαν προηγμένην Σουηδίαν.

Καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, μέλος ὡσαύτως τοῦ Ὄργανισμοῦ εὐρωπαϊκῆς οικονομικῆς συνεργασίας, ἡ εἶδησις ἐγένετο δεκτὴ μὲ δυσφορίαν ἐκ μέρους τῆς κοινῆς γνώμης, ἀλλὰ καὶ ἐπιφυλακτικότητᾳ ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως. Ἡ τελευταία αὕτη ἔκαμε λόγον πρὸ τινος χρόνου διὰ στόματος τοῦ Βασιλέως περὶ διλήμματος, πρὸ τοῦ ὁποῦ εὐρίσκεται ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἡ οικονομικὴ μας πολιτικὴ, ἡ δὴλωσις τῆς κατὰ τὴν σύνοδον τοῦ συμβουλίου τοῦ ΟΕΟΣ τῆς 13.2.1957 ὑπήρξεν ἀναβλητικὴ, μετὰ δὲ τὴν ὑποβολὴν τῶν ἐκθέσεων τῶν συσταθεισῶν ἐπιτροπῶν ἐμπειρογνωμόνων ἀνεκοινώθη ἔξ ἐπισήμου πηγῆς, ὅτι «ἡ Ἑλλάς, τελοῦσα μετ' ἄλλων κρατῶν ὑπὸ καθεστῶς οικονομικῆς ἀναπτύξεως, δὲν δύναται νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν Ἴδρυσιν τῆς ζώνης παρὰ μόνον ὑπὸ τὸν ἀπαράβατον ὅρον ὅτι θὰ ἐλαμβάνοντο ἀπὸ κοινοῦ καὶ δὴ καταστατικῶς μέτρα ἐξασφαλίζοντα τὴν περαιτέρω

Καί ἡ μὲν ἀνωτέρα παραγωγικότητος καὶ ἀποδοτικότητος τῆς ἐμποροβιομηχανικῆς δραστηριότητος, ὀφειλομένη εἰς μακρὰν σειρὰν παραγόντων (ἔντονος καταμερισμὸς τῶν ἔργων, εὐρυτάτη χρησιμοποίησις μηχανῶν, ἀσθενεστάτη ἐπίδρασις τοῦ νόμου τῆς μὴ ἀναλόγου ἀποδόσεως, πλήρης ἐποπτεία καὶ λοιπὴ παρακολούθησις τῶν αὐτοῦ ἐργαζομένων, εὐχέρεια ἐκλογῆς τοῦ τόπου καὶ τοπικῆς μετακινήσεως τῶν ἐμποροβιομηχανικῶν ἐγκαταστάσεων, δυνατότης διηνεκοῦς παραγωγικῆς δράσεως, χειραφέτησις ἀπὸ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν κλπ.), θὰ ἐδικαιολογεῖ ἴσως τὴν πλουσιωτέραν ἀμοιβὴν τῆς ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν γεωργικὴν δραστηριότητα. Ἡ προειρημένη ὅμως πίεσις ἐπὶ τῶν διαμορφουμένων εἰς τὰς διεθνεῖς ἀγορὰς τιμῶν συνιστᾷ κατάφωρον ἐκμετάλλευσιν τῶν γεωργικῶν λαῶν ἐκ μέρους τῶν ἐμποροβιομηχανικῶν, ἐπαναφέρουσαν de facto εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ὑπὸ διάφορον πῶς μορφήν πολιτικά καὶ οἰκονομικά καθεστῶτα καταισχύνοντα τὴν ἀνθρωπίνην ὑπόστασιν.

Σημειωτέον ὅτι τοιαύτην πίεσιν ἀσκεῖ ἕκπαλαι εἰς τὸ πλαίσιον μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς λαϊκῆς οικονομίας καὶ ἡ πνευματικῶς μᾶλλον προηγμένη καὶ κεφαλαιοκρατικῶς ἰσχυροτέρα ἐμποροβιομηχανικὴ τάξις ἐπὶ τῆς ἀσθενεστέρας γεωργικῆς, ὅπως ἐξαναγκάσῃ τὴν τελευταίαν ταύτην νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν πρώτην τὰ προϊόντα τῆς εἰς χαμηλοτάτας τιμάς, δεχθῆ δὲ ἀφ' ἑτέρου τὰ προϊόντα καὶ τὰς ὑπηρεσίας τῆς ἐμποροβιομηχανικῆς τάξεως εἰς τιμάς πολὺ ὑψηλοτέρας. Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως αὐτὴν ὁ ταξικὸς ἐγωϊσμὸς δὲν παραμένει ἀχαλίνωτος, διότι τὰ πραγματικὰ κράτη δικαίου, ἐπεμβαίνοντα ἐνεργῶς εἰς τὴν ἔνδοκρατικὴν οἰκονομικὴν ζωὴν, ἐπιβάλλουν παντοίους περιορισμοὺς εἰς τὰς ἰσχυροτέρας τάξεις πρὸς τὸν σκοπὸν ἐνισχύσεως τῶν ἀσθενεστέρων καὶ ἐξασφαλίσεως εἰς αὐτὰς τῆς δικαιότερας δυνατῆς μερίδος ἐκ τοῦ κοινοῦ προϊόντος. Ἀντιθέτως, εἰς τὰς διακρατικὰς οἰκονομικὰς σχέσεις δὲν ὑπάρχει ὑπερκρατικὴ ἐξουσία ὅπως θέσῃ ἐκποδῶν ἢ καὶ ἐξασθενίσῃ τὴν διενεργουμένην ἐκμετέλλευσιν τῶν γεωργικῶν χωρῶν.

Οὕτως ἤρχισαν ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ παρελθόντος αἰῶνος αἱ γεωργικαὶ χώραι βαδίζουσαι τὸν δρόμον τῆς ἐμπορικῆς χειραφετήσεως καὶ πρὸ παντὸς τῆς ἐκβιομηχανίσεως, μὲ τὸν διμερῆ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν, ἀφ' ἑνὸς ὅπως ἀρυσθοῦν καὶ αὐταὶ μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου τοὺς καρπούς τῆς ἀνωτέρας ἐμποροβιομηχανικῆς παραγωγικότητος καὶ ἀποδοτικότητος, ἀφ' ἑτέρου ὅπως θέσουν τέρμα εἰς τὴν εἰς βάρος των ἀπηνῆ οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν. Πλὴν ὁ δρόμος αὐτὸς ὑπῆρξε δι' ὅλας σχεδὸν τὰς ὑπὸ ἐκβιομηχανίαν χώρας ἀνάπτυξης, κυριολεκτικῶς ἐσπαρμένος μὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους. Εἰς κάθε βῆμα των συνήντων αὐταὶ τὴν ἀντίδρασιν, καὶ μάλιστα προερχομένην ὄχι μόνον ἐξωθεν—ὡς ἄλλως τε ἀνεμένετο—ἀλλὰ καὶ ἐνδοθεν. Ἄλλ' ὅς ἐλθωμεν νὰ τὴν γνωρίσωμεν ἐγγύτερον.

Ἡ ἐξωτερικὴ ἀντίδρασις προήρχετο ἀπὸ τὰ ἰσχυρότερα ἐμποροβιομηχανικὰ κράτη, ὑπηγορεύετο ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν παρατάσεως ἐπὶ ὅσον τὸ δυνατόν μακρότερον χρόνον τοῦ οἰκονομικοῦ των μονοπωλίου καὶ ἐξεδηλοῦτο διὰ συνδεδασμένων θετικῶν καὶ ἀποθετικῶν οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν μέτρων, ἐξικνουμένων μέχρι χρησιμοποίησεως καὶ αὐτῆς τῆς ὁμαδικῆς ὑλικῆς βίας, τοῦ πολέμου. Ἡ ἐσωτερικὴ τοιαύτη ἐνεφάνιζε διάφορον ὄψιν. Κατ' αὐτὴν ἀμβλυποῦντες οἰκονομολόγοι καὶ πολιτικοὶ τῆς ἰδίας χώρας, ἀλλὰ καὶ κοσμοπολιτικά, ἂν ὄχι ἀνθεχνικά ἐμπορικὰ συμφέροντα ἐκόπτοντο ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῶν ἐξωθεν εἰσαγωγῶν, ὑπερέβαλλον μέχρι συστηματικῆς δυσφημίσεως κάθε ἄλλως

φυσικήν, φυσικωτάτην ποιοτικήν ἔλλειψιν τῶν πρωτοεισάκτων ἔγχω-
ρίων βιομηχανικῶν προϊόντων καὶ ἑκατητρίαζον ὡς ἄδικον καὶ χαριστικήν
οἰανδήποτε προστατευτικήν δασμολογικὴν ἐνέργειαν τῆς πολιτείας, ἐπι-
φέρουσιν ἀναγκαίως ὑψωσιν τῶν τιμῶν. Αἱ νεαραὶ ἔγχωριοὶ βιομη-
χανίαι περιεβάλλοντο οὕτω μὲ τὰς ἀράς τῶν μαζῶν καὶ
ἐχαρακτηρίζοντο ὡς θνησιγενεῖς καὶ δασμοβίωτοι, ὡς ἐάν
ὑπῆρχε καὶ ἐν μόνον παράδειγμα εἰς τὴν παγκόσμιον οἰκονομικὴν ἱστο-
ρίαν ἀνδρώσεως βιομηχανικῶν κλάδων ἀνευ μακρᾶς δασμολογικῆς ἢ λοι-
πῆς οἰκονομικῆς προστασίας.

Συγκεκριμένως ἐλησημονεῖτο καὶ δυστυχῶς λησημονεῖται σήμερον ἔτι
ὅτι τὴν ἐξέχουσιν ἐμποροβιομηχανικὴν θέσιν τῆς Ἀγγλίας ἐδημιούργησε
πρωτοφανῆς συνδυασμὸς προστατευτικῶν μέτρων διαρκείας δύο καὶ πλέον
αἰώνων, ἐλησημονεῖτο καὶ λησημονεῖται ὅτι ἡ μεταγενεστέρα ἀνταγωνίστρια
τῆς ἀγγλικῆς γερμανικὴ βιομηχανία διήλθε—παρ' ὅλην τὴν ἰδιαι-
τέραν εὐνοίαν τοῦ φυσικοῦ συντελεστοῦ—μέσω μακροχρονίου ἐπίσης καὶ
ἐντόνου δασμολογικῆς προστασίας. Ἐλησημονεῖτο τέλος ὅτι ἡ ἐξωτερικὴ
ἐμπορικὴ πολιτικὴ τῶν Ἡν. Πολιτειῶν ἐστηρίζετο μέχρι τῶν παραμουνῶν
τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου καὶ ἐν πολλοῖς στηρίζεται ἀκόμη ἐπὶ
τῶν προστατευτικῶν δασμῶν τῆς ἔγχωρίου βιομηχανικῆς παραγωγῆς,
ἐξιχθέντων ἐνίοτε—ἀναλόγως τῶν φιλοπροστατευτικῶν διαθέσεων τοῦ εἰς
τὰς προεδρικὰς ἐκλογὰς ἐπικρατοῦντος κόμματος—εἰς λίαν ὑψηλὰ ἐπίπεδα.
Τὸ παράδειγμα τῶν τριῶν αὐτῶν βιομηχανικωτέρων χωρῶν τοῦ κόσμου
εἶναι ἀρκετὰ χαρακτηριστικόν, ὥστε νὰ μὴ αἰσθάνεται τις τὴν ἀνάγκην
προσκομίσεως ἑτέρων συναφῶν ἐπιχειρημάτων.

Ἡ σκιαγραφηθεῖσα ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ ἀντίδρασις, ἐνεργοῦσα
καὶ ὑπὸ τὰς εὐλογίας μιᾶς ἰσχυρᾶς ἀκόμη οἰκονομολογικῆς σχολῆς, δὲν
ἦτο δυνατόν νὰ μείνῃ ἀνευ ἀποτελέσματος. Πράγματι ἕνια γεωργικὰ
κράτη, πτοηθέντα, ἀνέστειλαν κάθε προσπάθειαν ἐκβιομηχανίσεως, ἕτερα
ἐβάδιζον ἐν τούτῳ μὲ βῆμα σημειωτὸν καὶ ὀλίγα μόνον—τὰ διαθέοντα
πλουσίας ψυχικὰς δυνάμεις—προέβησαν εἰς συστηματικὸν παραμερισμὸν
τῶν ἐμποδίων. Ἠκολούθησαν ὅμως σπουδαῖα πολιτικὰ γεγονότα καὶ δὴ
οἱ δύο μακροχρόνιοι παγκόσμιοι πόλεμοι καὶ ἐν συνεχείᾳ πρὸς
αὐτοὺς ὁ ἐκκοινωνισμὸς μεγάλου μέρους τῆς Οἰκουμένης, ἵνα
ἀνατρέψουν ὑπόλους ἐπιστημονικὰς δοξασίας καὶ προωθήσουν καταπλη-
κτικῶς τὴν βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τῶν γεωργικῶν χωρῶν.

Ἐν πρώτοις ἐπετεύχθη κατὰ τὴν τελευταίαν τεσσαρακονταετίαν ἡ
σχεδὸν ὀλοκληρωτικὴ χειραφέτησις ἀπὸ τῆς εὐρωπαϊκῆς βιομηχανικῆς
παραγωγῆς δύο μεγάλων καὶ ζωτικῶν ἐξευρωπαϊκῶν χωρῶν, τῶν Ἡν.
Πολιτειῶν καὶ τῆς Ἰαπωνίας, καὶ ἡ ἐξέλιξις ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας τῆς πρῶ-
της ἐξ αὐτῶν εἰς τὴν μεγαλύτεραν ἐμποροβιομηχανικὴν δύναμιν τοῦ κόσμου.
Παραλλήλως αἱ βρεττανικαὶ κτήσεις ἔδωσαν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν μητρό-
πολιν νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι αἱ ἐπιδιώξεις ἐμποροβιομηχανικοῦ μονοπωλίου
τῆς μητροπόλεως ἐντὸς τῶν εὐρέων ὀρίων τῆς κοινοπολιτείας ἀνήκουν
εἰς τὸ παρελθόν καὶ ὅτι, ἂν τὸ Ἡν. Βασίλειον ἐπιθυμῇ τὴν διατήρησιν στε-
νῶν ὀπωσθήποτε πολιτικῶν σχέσεων μετὰ τῶν κτήσεων, ὀφείλει νὰ ἀφή-
σῃ τελείως ἑλευθέραν τὴν ἐμπορικὴν καὶ βιομηχανικὴν τῶν ἀνάπτυξιν.
Τοῦτο καὶ συνέβη πράγματι μὲ ἀποτέλεσμα τὴν χειραφέτησιν ἐν πολλοῖς
καὶ τῶν βρεττανικῶν κτήσεων ἀπὸ τὴν ξένην βιομηχανικὴν παραγωγὴν.
Παρεμφερῆ προσπάθειαν διαπιστοῖ τις εἰς τὰς ἑλευθέρας πλέον Ἰνδίας,
αἱ δὲ ἀποκτήσασαι χάρις εἰς τοὺς πολέμους τὴν πολιτικὴν τῶν ἀνεξαρτησίαν
παλαιὰ βρεττανικὰ καὶ ὀλλανδικὰ ἀποικιακὰ περιοχὰ εὐρίσκονται ὡσαύ-

τως εἰς τὸ στάδιον τῆς ἐκβιομηχανίσεως. Εὐρύτατα ἐξεβιομηχανίσθησαν τέλος κατὰ τὴν διαρρέυσασαν τεσσαρακονταετίαν τὰ σκανδιναυικά κράτη, κατὰ δεῦτερον δὲ λόγον τὰ κράτη τῆς Ἰβηρικῆς Χερσονήσου, τὰ περισσότερα ἐκ τῶν κρατῶν τῆς κεντρικῆς καὶ νοτίου Ἀμερικῆς καὶ τινες μουσουλμανικαὶ περιοχαὶ τῆς Μεσογείου θαλάσσης.

Ἐκεῖ ὁμως ἔνθα ὁ ρυθμὸς τῆς ἐκβιομηχανίσεως ὑπῆρξεν ἀκόμη ταχύτερος, εἶναι αἱ ἐκκοινωνισθεῖσαι περιοχαὶ τῆς εὐρασιατικῆς ἠπείρου, ἀρχικῶς ἡ Ἐνωσις τῶν σοβιετικῶν δημοκρατιῶν, κατόπιν αἱ δορυφόροι τῆς χώραι τῆς ἀνατολικῆς καὶ νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης καὶ ἡ Νοτιοσλαβία, ἀπὸ τινων δὲ ἐτῶν ἡ Κίνα καὶ αἱ γειτονικαὶ τῆς λαϊκῆς δημοκρατίαι. Χάρις εἰς τὸ κρατοῦν κοινωνικοοικονομικὸν καθεστῶς, πού συγκεντροῖ εἰς χεῖρας τῆς πολιτείας τὴν ἀνωτάτην διεύθυνσιν τῆς παραγωγῆς καὶ διανομῆς τῶν παραγομένων ἀγαθῶν, διευκολύνονται αὐτόθι ἡ πάταξις τοῦ παρασιτισμοῦ (ἡ αὐξησις οὕτω τῆς ποσότητος, ἐνδεχομένως δὲ καὶ τῆς ποιότητος τῆς προσφερομένης εἰς τὴν παραγωγικὴν διαδικασίαν ἀνθρωπίνης ἐργασίας) καὶ πρὸ παντὸς ἡ αὐξησις τῶν ποσοτήτων ἐκ τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς, αἵτινες διατίθενται πρὸς παραγωγὴν κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν ἐπὶ σημαντικῇ μείωσει τῆς παραγωγῆς καταναλωτικῶν τοιοῦτων. Προφανῶς ταῦτα ἐπιτυγχάνονται ἐπὶ θυσίᾳ τῆς ἀτομικῆς οἰκονομικῆς ἐλευθερίας καὶ ἐνδεχομένως ἐπὶ δυσανάλογως μεγάλη θυσίᾳ τοῦ παρόντος χάριν τοῦ μέλλοντος. Πλὴν δὲν πρόκειται νὰ κριθοῦν ἐνταῦθα τὰ ἀντιμαχόμενα κοινωνικοοικονομικὰ καθεστῶτα. Βέβαιον εἶναι ὅτι καὶ εἰς τὰς σοσιαλιστικὰς χώρας σφύζει ἡ παραγωγικὴ δραστηριότης καὶ ὅτι τὸ πρὸς προώθησιν νέων στρωμάτων λαϊκοῦ πλοῦτου καὶ ἰδιαιτέρως λαϊκοῦ κεφαλαίου προοριζόμενον μέρος τοῦ εἰσοδήματος τοῦ λαοῦ κατηυθύνθη καὶ κατευθύνεται κατὰ κύριον λόγον πρὸς τὸν βιομηχανικὸν τομέα, ἀπερίσπαστον ἄλλωστε—κατ'ἀντίθεσιν πρὸς τὰς χώρας τοῦ ἀτομιστικοῦ κοινωνικοοικονομικοῦ καθεστῶτος—ἀπὸ τὸν κίνδυνον τοῦ ξένου ἀνταγωνισμοῦ. Οὕτως ἐξηγεῖται ἡ ραγδαία ἐκβιομηχανίσις τῶν πέραν τοῦ σιδηροῦ παραπετάσματος χωρῶν, καὶ αὐτῶν τῶν μέχρις ἐσχάτων ἀμιγῶς ἀγροτικῶν ὡς τῆς Βουλγαρίας, ὡσαύτως τῶν κατὰ τὸ μείζον μέρος των ἀγροτικῶν, ὡς τῆς Νοτιοσλαβίας καὶ τῆς Ρουμανίας. Τίς ὑπῆρξεν ὁ ἀντίκτυπος τῆς ραγδαίας αὐτῆς ἐκβιομηχανίσεως ἐπὶ τῶν παλαιῶν βιομηχανικῶν κρατῶν τῆς εὐρωπαϊκῆς ἠπείρου θὰ γνωρίσωμεν ἀμέσως κατωτέρω.

Γ'.

Τὴν προεκτεθεῖσαν ἐκβιομηχανίσιν τῶν ἀγροτικῶν χωρῶν εἶδεν ἡ δυτικὴ καὶ κεντρικὴ Εὐρώπη μὲ πολλὴν δόσιν ἀνησυχίας. Ἡ ἀνησυχία ἤρχισε μάλιστα νὰ ἐκδηλοῦται πρὸ τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου κατόπιν τῆς ὁσημέραι εὐρυνομένης ἐγκαταλείψεως ὑπὸ τῶν κατ'ἰδίαν κρατῶν τῆς φιλελευθέρως ἐξωτερικῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς καὶ στροφῆς πρὸς τὴν δασμολογικὴν καὶ λοιπὴν προστασίαν τῆς ἐγχωρίου παραγωγῆς. Καίτοι ὁ κίνδυνος μολίς ὑπέφωσκεν εἰς τὸν ὀρίζοντα, ἦτο ἐν τούτοις ἀναμφισβήτητος καὶ σοβαρώτατος. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν του ἐνεφανίσθη τότε τὸ πρῶτον ἐν Μ.Βρετανίᾳ ὁ λεγόμενος τσαμπερλαινισμὸς, ἀξιῶν μείζονα πολιτικὴν συνοχὴν τῶν τμημάτων τῆς βρετανικῆς αὐτοκρατορίας καὶ πρὸ παντὸς τοιαύτην οἰκονομικὴν τῶν σύνδεσιν, ὥστε νὰ ἐξασφαλίζεταί ἡ κατὰ προτίμησιν κατανάλωσις τῶν μὲν μητροπολιτικῶν βιομηχανημάτων εἰς τὰς ἀγορὰς τῶν κτήσεων καὶ ἀποικιῶν, τῶν δὲ πρώτων ὑλῶν καὶ τροφίμων τῶν ὑπερποντίων βρετανικῶν περιοχῶν εἰς τὴν ἀγορὰν τῆς μητροπόλεως. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ αὐτοῦ κινδύνου καὶ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ γερμανικοῦ

έναντι τῶν τρίτων χωρῶν. Ἡ σπουδὴ τῆς γερμανικῆς πολιτικῆς ἡγεσίας ὅπως ἀποκαλύψῃ τοὺς ἀπώτερους τῆς αὐτόχρημα ἰμπεριαλιστικούς οικονομικούς σκοπούς, ποὺ θὰ κατεδिकाζον τοὺς λοιπούς εὐρωπαϊκούς λαοὺς εἰς μακραίωνα οικονομικὴν ὑποδούλωσιν ἢ ἔστω οικονομικὴν στασιμότητα, δὲν συνέβαλεν ὀλίγον εἰς τὴν χαλύβδωσιν τῆς ἐθνικῆς ἀντιστάσεως τῶν στρατιωτικῶς κατεχομένων χωρῶν καὶ τὴν γερμανικὴν κατάρρευσιν.

Ὅ,τι δὲν ἐπέτυχεν ἡ Γερμανία διὰ τῆς δυνάμεως τῶν ὄπλων ἐπιδιώκεται εἰρηνικῶς ὑπὸ τῆς τριάδος τῶν μεγάλων ἡπειρωτικῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν (Γερμανίας, Γαλλίας καὶ Ἰταλίας) καὶ τῶν κρατῶν τῆς Benelux ἀπὸ τοῦ τέρατος τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, καὶ ἐμφανεστερον ἀπὸ τῆς συνομολογήσεως τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινοπραξίας ἄνθρακος καὶ χάλυβος. Παρεμπιπτόντως παρατηρῶ ὅτι ἀποτελεῖ πλάνην δεινὴν καὶ ἐπικίνδυνον νὰ πιστεῦθῃ τις ὅτι ὁ ἐθνικοσοσιαλισμὸς καὶ ὁ φασισμὸς ὑπῆρξαν μεμονωμένοι ἐκδηλώσεις ὀλίγων ἐξάλλων πολιτικῶν χωρῶν συμμετοχῆν τῶν μεγάλων λαϊκῶν μαζῶν.

Ἡ ἰμπεριαλιστικὴ ὁρμὴ, ἐκδηλουμένη μὲ πολιτικά, ἀλλὰ καὶ οικονομικὰ μέσα, ἔχει τὰς ρίζας τῆς εἰς τὴν ψυχὴν τῶν λαῶν καὶ λαμβάνει ἐκάστοτε τὰς ποικιλωτέρας ἀποχρώσεις. Καρπὸς λοιπὸν τῶν ἐπιδιώξεων τούτων εἶναι ἡ συμφωνία τῆς Ρώμης τῆς 25 Μαρτίου 1957.

Ὡς ἐμνημονεύθη ἤδη, ἡ Ἄγγλία διστάζει πάντοτε ὅπως ἐνταχθῇ καὶ αὐτὴ εἰς τὴν κοινὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν, παραμερίζουσα ἢ χαλαροῦσα τοὺς μετὰ τῶν κτήσεων τῆς ἰδιαιτέρους οικονομικούς δεσμούς. Ἄλλωστε ἡ τελωνειακὴ ἔνωσις τῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης ἀφήνει νὰ διαφανοῦν καὶ πολιτικῆς φύσεως σχέδια, πρὸ τῶν ὁποίων εἶναι φυσικὸν νὰ ἴστανται ἡ Ἄγγλία, ἐν τῇ ἰδιότητι τῆς μητρὸς πολυαρίθμων τῆδε κακεῖσε ἐγκατεσπαρμένων ἀγγλοσαξωνικῶν θυγατέρων, μετὰ ἰδιαιτέρας περισκέψεως.

Αἱ ἐλπίδες ἐπιτυχίας τοῦ πειράματος τῶν ἐξ εὐρωπαϊκῶν κρατῶν δὲν εἶναι ὄντως ὀλίγαι, ἐλπιδοφόροι δ' ἐμφανίζονται ὡσαύτως καὶ αἱ πιθανώτατα συνδεόμενα μὲ τὴν ὡς ἄνω τελωνειακὴν ἔνωσιν ἀπώτεροι πολιτικά ἐπιδιώξεις. Ἄς ἐξετάσωμεν ἐν πρώτοις τὰς τελευταίας ταύτας. Ὡς εἶναι γνωστόν, μεταπολεμικῶς διεμορφώθησαν ἐν τῇ Οἰκουμένῃ δύο τεράστια πολιτικοοικονομικὰ συγκροτήματα, ἐπεκτεινόμενα μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις, τὸ ἐν μὲ ἐπίκεντρον τὰς Ἡν. Πολιτείας τῆς Β. Ἀμερικῆς καὶ τὸ ἕτερον μὲ ἐπίκεντρον τὴν Ρωσίαν. Θὰ ἔπρεπε ὅθεν—σκέπτεται ἡ τριάς τῶν μεγάλων ἡπειρωτικῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν—νὰ δημιουργηθῇ βαθμιαίως καὶ τρίτον τοιοῦτον συγκρότημα, τὸ εὐρωπαϊκόν, ἂν δὲν θέλουν οἱ λαοὶ τῆς γηραιᾶς ἡπείρου νὰ ἴδουν ἑαυτοὺς ἐξαφανιζομένους ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς ὡς φορεῖς ἀνωτέρου πολιτισμοῦ.

Οἱ Γερμανοί, συγκινήσαντες ἄλλοτε τὴν ὑφήλιον μὲ τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ ὑλικοῦ καὶ πνευματικοῦ πολιτισμοῦ των, ἀλλὰ καὶ τρομοκρατήσαντες αὐτὴν μὲ τὰ στρατιωτικά των κατορθώματα καὶ τὴν ὠμότητα τῶν μέσων πολιτικῆς καὶ οικονομικῆς κατῆχσεως, δὲν εἶναι προφανῶς δυνατόν νὰ ἀπομακρυνθοῦν τόσο ἀδόξως ἀπὸ τὸ προσκήμιον τῆς παγκοσμίου πολιτικῆς ζωῆς. Ἀφ' ἑτέρου οἱ Γάλλοι, θεωρούμενοι κοινῶς ὡς φορεῖς ὠραίων πανανθρωπίνων ἰδεωδῶν, μὲ τὸν παλαιὸν των πολιτισμὸν καὶ τὸ ἐνδοξον πολιτικὸν παρελθόν, εἶναι φυσικὸν νὰ αἰσθάνωνται ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν μιᾶς τοιαύτης caritatis diminutio βαθύτατα τιτρωσκομένην τὴν ἐθνικὴν φιλοτιμίαν των. Κατὰ παρόμοιον τρόπον ἀντιλαμβάνονται τὴν ἐν τῷ κόσμῳ θέσιν των καὶ οἱ Ἰταλοί, ἔστω καὶ ἂν εἶδον προσφάτως τὰ ὄνειρά των ἀνα-

βιώσεως τῆς παλαιᾶς ρωμαϊκῆς ἀγῆλης καταρρέοντα εἰς σωροὺς ἐρείπιων. Ἀναγνωρίζουν βεβαίως οἱ τρεῖς οὗτοι λαοὶ ὅτι τὰ μεταξύ των παμπάλαια μίση καὶ αἱ ἀντιζηλῖαι δὲν εἶναι εὐκολοὶ νὰ σβεσθοῦν τόσο ταχέως· φαίνονται νὰ πιστεύουν ὅμως ὅτι ταῦτα δέον νὰ παραμερισθοῦν πρὸ τοῦ κινδύνου κοινῆς βαθμιαίας ἐξαφανίσεως.

Τὸ μέσον, τὸ μόνον ἀποτελεσματικὸν μέσον κατὰ τοῦ ἐπικρεμαμένου τούτου κινδύνου θὰ ἦτο ὄντως ἡ πολιτικὴ ἔνωσις εἰς ἐνιαίαν συμπαγῆ Δύναμιν τοῦ γερμανικοῦ, τοῦ γαλλικοῦ καὶ τοῦ ἰταλικοῦ ἔθνους, περιστοιχιζομένων ὑπὸ ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων εὐρωπαϊκῶν δορυφώρων, κεντριζομένων πρὸς τοῦτο διὰ τῆς ἰδέας τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀλληλεγγύης. Ἐν ὅμως τοιοῦτον μέσον δὲν δύναται, ὡς ὑπὴνίχθη ἤδη, νὰ τύχῃ ἀμέσου ἐφαρμογῆς. Ὁφείλουν νὰ προηγηθοῦν μακροὶ προπαρασκευαστικαὶ ἐνέργειαι καὶ συγκεκριμένως συστηματικὴ καλλιέργεια εἰς τὰς ψυχὰς τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν τῆς νέας πανευρωπαϊκῆς ἰδέας, μείζων οικονομικῆ προσέγγισις καὶ ἐν συνεχείᾳ στενὴ οἰκονομικὴ συνεργασία, κατανεμομένων ἀρμονικῶς μεταξύ τῶν συνεταίρων τῶν ἐκ τῆς συνεργασίας ταύτης προσδοκωμένων ὕλικῶν ὠφελημάτων. Ἄς μὴ λησμονῆται ὅτι καὶ δι' αὐτὴν τὴν οὕτως εἰπεῖν κλασσικὴν μορφήν τελωνειακῆς ἐνώσεως, τὴν «Γερμανικὴν τελωνειακὴν ἔνωσιν» τοῦ 1833, πού προελείπε τὸ ἔδαφος διὰ τὴν γένεσιν τοῦ γερμανικοῦ ὁμοσπονδιακοῦ κράτους, ἀπλητήθησαν μακροὶ καὶ κοπιώδεις ἐνέργειαι, καίτοι ἐπρόκειτο περὶ ἐνώσεως λαῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ ἴδιον ἔθνος καὶ οὐχὶ εἰς διάφορα ἔθνη, ὡς συμβαίνει σήμερον. Διὰ τὴν μετατροπὴν τῆς τελωνειακῆς εἰς πολιτικὴν ἔνωσιν ἐχρειάσθη ἐπίσης τότε δλόκληρος τεσσαρακονταετία.

Τὴν δημιουργίαν τοῦ ἐνδεικνυμένου πανευρωπαϊκοῦ πνεύματος μεταξύ τῶν μεγαλυτέρων λαῶν τῆς ἠπείρου ἀνέλαβεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 τὸ λεγόμενον «Συμβούλιον τῆς Εὐρώπης», συνερχόμενον ἐκάστοτε εἰς τὸ Στρασβούργον—τὸ προσφυέστερον σημεῖον γαλλογερμανικῆς φυλετικῆς ἐπαφῆς—καὶ ἐπιτυχάνον, ὡς φαίνεται, τὸν βασικὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν. Ἡ κίνησις ἤγερσε μάλιστα θαυμάσιους ἐνθουσιαστικὰς ἐκδηλώσεις καὶ τινῶν μικρῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν, ἐνσυνειδήτων ἢ ἀσυνειδήτων δορυφώρων τῶν μεγάλων καὶ τῶν πολιτικῶν καὶ οικονομικῶν συμφερόντων των. Τὴν δημιουργίαν, ἐξ ἄλλου, τῆς στενῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας ἀναλαμβάνει ἤδη ἡ ὑπὸ κατασκευὴν τελωνειακὴ ἔνωσις Γερμανίας-Γαλλίας-Ἰταλίας-Βενελίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκ λόγων τακτικῆς ἐδόθη τὸ μᾶλλον εὐχρον ὄνομα τῆς «Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς» καὶ μὲ τὴν ὁποίαν θὰ ἀσχοληθῶ ἐν τοῖς ἐπομένοις.

Ἡ εἰρημένη τελωνειακὴ ἔνωσις, εἴτε ἀποτελεῖ προπαρασκευαστικὸν ἀπλῶς στάδιον διὰ μίαν πολιτικὴν ὁμοσπονδιακὴν ἔνωσιν Γερμανῶν, Γάλλων, Ἰταλῶν καὶ Βελγοολλανδῶν, εἴτε εἶναι ὁ τελικὸς ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῶν ὑπογραψάντων τὴν συμφωνίαν κρατῶν, θὰ προαγάγῃ ἀναμφισβητήτως τὴν οἰκονομίαν τῶν ἐν λόγῳ χωρῶν ἐπ' ὠφελείᾳ ἐργοδοτῶν, ἐργατῶν, ἀλλὰ καὶ παρασιτεούντων μελῶν τῆς κοινῆς. Δι' αὐτῆς, ἐν τῇ τελικῇ τῆς μορφῇ, θέλου ἐξαφανισθῆ τὰ ὅρια τῶν κατ' ἴδιαν λαϊκῶν οἰκονομιῶν, δημιουργουμένης ἐνιαίας τοιαύτης μετεραστίας ἐδαφικῆς περιοχῆς καὶ μέγαν πληθυσμόν, ἐντὸς τῆς ὁποίας θὰ δύναται νὰ μετακινουῦνται ἀκωλύτως τὰ παραγόμενα ἀγαθὰ, ἀσφαλῶς δὲ καὶ τὰ κεφάλαια καὶ ἡ ἐργατικὴ δύναμις.

Ὡς διακηρύσσει ἡ οἰκονομικὴ ἐπιστήμη καὶ καταδεικνύει ἡ καθημερινὴ πείρα, ἡ τοιαύτη διεύρυνσις τῶν ὁρίων τῆς ἐλευθέρως οἰκονομικῆς ζωῆς αὐξάνει εἰς μέγαν βαθμὸν τὴν τε παραγωγικότητα καὶ τὴν ἀποδοτικότητα

τῆς οικονομικῆς δραστηριότητος. Ἡ ὠφέλεια δὲν θὰ εἶναι βεβαίως ἡ ἴδια δι' ὅλους τοὺς ἐνούμενους λαοὺς. Οἱ ἐξ αὐτῶν περισσότερο προηγμένοι ὡς καὶ οἱ διαθέτοντες μείζονα φυσικὸν πλοῦτον θὰ ἐλκύσων πρὸς τὸ μέρος τῶν—ιδίως εἰς τὸν τομέα τῆς μεταποιήσεως τῶν ὑλῶν—μεγαλύτερον μέρος τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος σὺν τῇ προσελκύσει μεγαλυτέρου μέρους τοῦ διαθέσιμου κεφαλαίου καὶ τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως. Θὰ συμβῆ μὲ ἄλλας λέξεις ὅ,τι περίπου παρατηρεῖται καὶ εἰς τὰς κατ' ἰδίαν λαϊκὰς οικονομίας, ἐνθα ὠρισμένοι περιοχαὶ μᾶς ἐπικρατείας ἀνθοῦν περισσότερο, ἄλλαι δὲ ὀλιγώτερον. Ἐν τῷ συνόλω τῶν ὁμως ἅπαντες οἱ ἐνούμενοι λαοὶ θὰ ἐξέλθουν ἐντεῦθεν ὠφελημένοι, ἕκαστος εἰς τοὺς τομεῖς τῆς ἰδιαιτέρας του ἐπιδόσεως, καὶ τοῦτο διότι ὅλοι εὐρίσκονται ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἢ παρεμφεροῦς ἐπιπέδου οικονομικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναπτύξεως.

Τὰ οικονομικὰ ὀφέλη εἶναι προωρισμένα νὰ ἀνέρχωνται κατόπιν τῆς ἐξαπλώσεως τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως, κατόπιν τῆς συμμετοχῆς εἰς αὐτὴν καὶ ἐτέρων λαῶν. Καὶ ἂν μὲν οἱ μεταγενεστέρως μετέχοντες οὗτοι λαοὶ εἶναι ἐξ ἴσου προηγμένοι, τὰ ὀφέλη περιορίζονται εἰς τὴν ἔτι μεγαλύτεραν διεύρυνσιν τῶν ὁρίων τῆς ἐλευθέρου οικονομικῆς ζωῆς, τὰ πλεονεκτήματα τῆς ὁποίας ἐξήρθησαν ἀνωτέρω· ἂν ὁμως εἶναι οὗτοι μετρίως ἀνεπτυγμένοι ἢ καὶ ἀνανάπτυκτοι, τότε ὀφείλομεν νὰ κάμωμεν διαστολὴν μεταξὺ τῶν νεωτέρων τούτων μελῶν τῆς ἐνώσεως καὶ τῶν παλαιότερων. Τὰ πρῶτα εἶναι καταδικασμένα νὰ παραμένουν ἐν στασιμότητι ἢ καὶ νὰ ὀπισθοδρομοῦν, διότι ὁ ἀνταγωνισμὸς τῶν προηγμένων δὲν θὰ ἐπιτρέπη εἰς αὐτὰ δυνατότητα ἀναπτύξεως. Ἡ ἑλλιπὴς τεχνικὴ μόρφωσις, ἡ κρατοῦσα συνήθως ραστώνη, ἡ σπάνις καὶ συνεπῶς ἡ ἀκρίβεια τῶν κεφαλαίων, ἐνδεχομένης ἢ πτωχεῖα τοῦ φυσικοῦ παράγοντος καὶ ἄλλα αἴτια, ὑποῦντα τὸ κόστος τῆς παραγωγῆς, καθιστοῦν τὰ παραγόμενα προϊόντα μὴ ἀνταγωνίσιμα ἐναντι τῶν ὁμοειδῶν προϊόντων τῶν προηγμένων περιοχῶν. Ἰδίως εἰς τοὺς τεχνικωτέρους τομεῖς τῆς παραγωγῆς καὶ περισσότερο ὄλων εἰς τὴν βιομηχανίαν παρατηρεῖται τὸ τοιοῦτον. Εἰς τὰς οικονομικὰς μονάδας τῶν μετρίως ἀνεπτυγμένων ἢ ἀναναπτύκτων μελῶν τῆς ἐνώσεως ἐπιφυλάσσονται ὅθεν κατωτέρας ὑφῆς παραγωγικαὶ καὶ ἐπαγγελματικαὶ ἐνασχολήσεις, καὶ ἐπειδὴ εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον νὰ ἐξευρεθῆ παραγωγικὴ ἐνασχολήσις δι' ὀλόκληρον τὸν πληθυσμὸν τῶν, αἱ τοιαῦται χῶραι εἶναι ὑποχρεωμέναι νὰ βλέπουν ὄχι μόνον ἐκρέοντα τὰ ὀλίγα τῶν κεφαλαία, ἀλλὰ καὶ μεταναστεύοντα τὰ οικονομοῦντα ἄτομα πρὸς μόνιμον ἐγκατάστασιν εἰς τὰς οικονομικῶς προηγμένας χώρας τῆς ἐνώσεως. Οὕτω αἱ καθυστερημένα χῶραι ὀπισθοδρομοῦν ἐντὸς τῆς οικονομικῆς ἀνομοιόμορφα κράτη περιλαμβανομένης τελωνειακῆς ἐνώσεως, ἐνῶ αἱ προηγμένα προάγονται ὀλοῦν περισσότερο, ἐπὶ ζημίᾳ—ἐνοεῖται—τῶν καθυστερημένων. Ὅ,τι χάνουν αἱ πρῶται εἰς πλοῦτον καὶ εἰς πληθυσμὸν τὸ κερδίζουν αἱ δευτέραι. Ἰδοὺ διατὶ αἱ τοιαῦται τελωνειακαὶ ἐνώσεις ἐθεωρήθησαν πάντοτε ὡς παρά φύσιν καὶ ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς μέσα τῆς αἰσχροτέρας μεταξὺ τῶν λαῶν οικονομικῆς ἐκμεταλλεύσεως.

Τοιαύτην λοιπὸν λείαν ζητεῖ νὰ συγκομίση ἡ τελωνειακὴ ἐνωσις τῶν Γερμανῶν, Γάλλων, καὶ Ἰταλῶν διὰ τῆς προσκλήσεώς της πρὸς τὰς ἀναναπτύκτους ἢ μετρίως ἀνεπτυγμένας εὐρωπαϊκὰς χώρας ὅπως προσχωρήσουν εἰς αὐτήν. Ἐπαναλαμβάνω ὅτι καὶ χωρὶς νὰ τὴν ἐπιτύχη θὰ ἐχῆ νὰ ἀναμένῃ ἰκανοποιητικὸν ἀμητόν. Ἄν ὁμως ἐξασφαλισθῆ διὰ τοῦ ἄσκου-

μένου άμέσου ή έμμέσου καταναγκασμοῦ ή προσχώρησις και τοιούτων λαών, ό άμητός θα είναι πλουσιώτερος. Όσον δέ καθίστανται περισσό-τερο έξώφθαλμα τά έκ τής τελωνειακής ένώσεως οικονομικά όφέλη, επί τοσοῦτον προωθοῦνται έν όνόματι τής δυστήνου πανευρωπαϊκής άλλη-λεγγύης και αί άπώτεροι καθαρώς ιδιοτελείς πολιτικάί έπιδιώξεις τής ει-ρημένης τριάδος τών εύρωπαϊκών κρατῶν.

Δ'.

Κατόπιν τών άνωτέρω έκτεθέντων δέν είναι δυσχερής ό καθορισμός τής θέσεως τής Έλλάδος έναντι τής «κοινής εύρωπαϊκής άγοράς». Η πα-τρίς μας είναι χώρα μετρίας οικονομικής ανάπτυξεως, και τοῦ-το διότι ή φύσις δέν τήν έπρόικισε πλουσίως μέ τά δώρα της όπως πολλές άλλας χώρας, διότι ό άνθρωπος παράγων υστερεί εις άπόδοσιν παρ' ήμιν και τοῦτο έξ ιστορικών λόγων, κλιματικών συνθηκών, άνεπαρκούς τεχνικής μορφώσεως και άλλων αίτίων, τέλος διότι ό τε φυσικός και ό άν-θρώπινος παράγων συγκλίνουν εις τήν περιωρισμένη παραγωγήν και έν συναρτήσει προς αύτήν εις τόν βραδύν πολλαπλασιασμόν τών κεφαλαίων, άνεπαρκῶν δια κάθε περαιτέρω οικονομικήν έξόρμησιν. Είς τά άσθενή ταῦτα σημεία τής οικονομικής μας ζωής άς προστεθῆ και ή έκδηλος και κατά καιρούς τραγική μειονεκτικότητα τοῦ κρατικοῦ μας μηχανισμοῦ, μη προάγοντος έπαρκῶς τήν παραγωγικήν διαδικασίαν, οὔδε περιφρουρού-τος—ώς θα ώφειλε—τό πενιχρόν προϊόν της, άλλ' άντιθέτως συνεργούντος εις τήν διασπάθισίν του. Ίδου έν όλίγοις τά βασικά αίτια τής πτωχείας μας, έκδηλουμένης υπό τήν μορφήν τόσοσιν τής έλλιπεστάτης ίκανοποίη-σεως και τών στοιχειωδεστέρων άναγκῶν τών κατοίκων, όσον και τής άρρυθμίας και βραδύτητος τοῦ περαιτέρω παραγωγικοῦ τεχνικοῦ μας έξοπλισμοῦ.

Οὕτως έχόντων τών πραγμάτων, δέν δύναται νά ύποστηριχθῆ σοβαρώς ή άποψις, ότι ή Έλλάς όφείλει νά άποδεχθῆ παρα-χρήμα προσφερομένην εις αύτήν ισότιμον θέσιν εις τό πλαι-σιον τελωνειακής ένώσεως, εις ήν συμμετέχουν αί οικονομικῶς και δῆ βιομηχανικῶς περισσότερο προηγμένα εύρωπαϊκάί χώραι. Τοιαύτη τίς έներγεια θα ήτο κυριολεκτικῶς έγκληματική, τά δέ οίκο-νομικά και έν συνεχείᾳ πολιτικά άποτελέσματα θα ήσαν καταστροφικά, ως έκτίθεται κατωτέρω. Άλλά και ή ένδεχομένως παρασχεθησομένη εις ήμᾶς άπλη πίστωσησιν χρόνου πέραν τών όρίων τής συμ-φωνίας τής Ρώμης κατ' οὔδέν μεταβάλλει τήν κατάστασιν και συνεπῶς κατ' οὔδέν δύναται νά μάς άπομακρύνῃ άπό τήν έπιφυλακτι-κήν στάσιν μας. Έκ τών αίτίων τής μετρίας έλληνικής οικονομικής ανάπτυ-ξεως τινά μὲν είναι τοσοῦτον συνδεδεμένα μέ τήν φύσιν τών πραγμάτων, ὡς έκτίθεται κατωτέρω. Άλλα είναι ή έπι-δεκτικά έξασθενήσεως και παρουσίασαν πράγματι τοιαύτην έξασθένησιν εις τόν ροῦν τοῦ έλευθέρου πολιτικοῦ μας βίου. Υπάρχει και τρίτη κατηγο-ρία αίτίων τής οικονομικής κακοδαιμονίας τής χώρας, τά όποια δύναμεθα νά έκκριζώσωμεν, άν συνειδητοποιήσωμεν τόν άπειλοῦντα ήμᾶς κίνδυνον και ένεργήσωμεν δραστηρίως προς άπομάκρυνσίν των. Καί όταν όμως τά έπιπροσθοῦντα εις τήν οικονομικήν μας πρόοδον έμπόδια ήμποροῦν κατὰ βάσιν νά άρθοῦν, κατὰ τόν διανυθησόμενον προς τοῦτο μακρόν χρόνον αί οικονομικῶς προηγμέναί χώραι δέν πρόκειται, ως εικός, νά μείνουν στά-σιμοι. Χάρις εις τό προβάδισμά των, χάρις εις τοῦς εύνοικώτεροσιν όρους

οικονομικῆς τῶν διαβιώσεως θὰ ἐπιτελοῦν ἀλματα, καθ' ὃν χρόνον ἡμεῖς θὰ κάμνωμεν μόνον βήματα πρὸς τὰ πρόσω. Οὕτω ὅμως θέλει συνεχισθῆ ὁ ἀγὼν δρόμος, χωρὶς δυστυχῶς νὰ σηκρύνεται—ἂν δὲν μεγαλώνη—ἡ χωρίζουσα αὐτοῦς καὶ ἡμᾶς ἀπόστασις.

Δὲν θὰ ἤξιζε τέλος νὰ ἀσχοληθῆ τις διεξοδικῶς μὲ τὰς διαγραφόμενας πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν ἀδαῶν ἐλπίδας, ὅτι ἡ προσχώρησις μας εἰς τὴν τελωνειακὴν ἔνωσιν τῶν κρατῶν τῆς δυτικῆς καὶ κεντρικῆς Εὐρώπης θὰ παρῆεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς λοιπὰς ἀναπαύκτους ἢ μετρίως ἀνεπτυγμένας χώρας τὴν δυνατότητα ἀντλήσεως κεφαλαίων ἐκ τοῦ ὑπὸ Ἰδρυσιν Ταμείου οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῶν μελῶν τῆς ἐνώσεως. Ἐπαναλαμβάνω τὴν πεποιθήσιν μου ὅτι ἡ ἔνωσις συνέστη πρὸς κάρπωσιν τῶν ὠφελιμάτων ἐκ τῆς εὐρύνσεως τοῦ κύκλου τῶν συναλλαγῶν μεταξὺ τῶν ἐνουμένων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ ἐπικουρικῶς πρὸς παρακώλυσιν τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀναπαύκτων χωρῶν καὶ διαιώνισιν οὕτω τῆς οἰκονομικῆς τῶν ἐκμεταλλεύσεως. Δὲν ἀποτελεῖ συνασπισμὸν κρατῶν πρὸς πραγμάτωσιν τῶν ἀρχῶν τῆς παγκοσμίου οἰκονομικῆς δικαιοσύνης. Τὸ ἐν λόγῳ ταμεῖον ἢ ἀποτελεῖ στάκτην εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀναπαύκτων περιοχῶν καὶ δὲν πρόκειται νὰ ἴδῃ τὸ φῶς, ἢ, ἰδρῦόμενον τυχόν, θὰ κατευθύνῃ τὰ ἄλλως περιωρισμένα κεφάλαιά του κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῶν συμφερόντων τῶν Μεγάλων. Ἀλλοίμονον, ἂν ἡ μικρὰ Ἑλλάς πιστεῦθαι σοβαρῶς ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ δι' αὐτὴν τὴν βιομηχανικὴν τῆς ὀλοκλήρωσιν, ὥστε νὰ δύναται μετὰ τινα ἔτη νὰ συναγωνίζεται ἐπιτυχῶς τὰ προϊόντα τῆς γερμανικῆς βιομηχανίας εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἐνώσεως.

Ἄν ἡ Ἑλλάς ἐλάβανε τὴν ἀπόφασιν νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν τελωνειακὴν ἔνωσιν Γερμανίας-Γαλλίας-Ἰταλίας (ἀδιαφόρως ἂν αὕτη λέγεται «ἐλευθέρᾳ ἀγορά» ἢ «ζώνῃ ἐλυθέρων συναλλαγῶν»), θὰ ἔπρεπεν ἐν πρώτοις νὰ ἀποβάλῃ τὴν ἐλπίδα περαιτέρω ἐκβιομηχανίσεως τῆς. Ἡ ἐκβιομηχάνισις ὅμως τῆς πατρίδος μας ἀποτελεῖ ζήτημα ζωῆς ἢ θανάτου δι' αὐτὴν. Ὡς τοιαύτη ὀφείλει νὰ ἐδράζῃ ὄχι μόνον τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν, ἀλλὰ τὴν πολιτικὴν μας καθόλου. Διὰ τῆς προΐουσης ἐκβιομηχανίσεως θὰ ἐξασθενίσωμεν τὴν εἰς βάρος μας ξένην οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν, θὰ ἀπασχολήσωμεν παραγωγικῶς ἢ παραγωγικώτερον τὸν πληθυσμὸν μας, συγκρατοῦντες αὐτὸν εἰς τὴν πατρῶαν γῆν, θὰ ἐνισχυθῶμεν πολιτικῶς καὶ θὰ ἀνέλθωμεν ἐπὶ ὑψηλοτέρου πολιτιστικοῦ ἐπιπέδου.

Προσχώρησις εἰς τὴν τελωνειακὴν ἔνωσιν θὰ ἐσθμῆαινε εἶτα ἀπεμπόλησιν μεγάλου μέρους τῆς ἐνεστώσης ἐλληνικῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος, ἐκείνου ἀκριβῶς ἔνθα οἱ ὄροι τῆς παραγωγῆς εἶναι ἐκ διαφόρων λόγων δυσμενέστεροι παρ' ἡμῖν, ἐπαυξάνοντες τὸ κόστος καὶ δυσχεραίνοντες τὸν ἀνταγωνισμὸν. Κύριος τοιοῦτος κλάδος εἶναι ὁ βιομηχανικός, ὑστερῶν ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ ἔποψιν ἐπιτοπίου ὑπάρξεως καυσίμων καὶ πολλῶν πρώτων ὑλῶν, ἰδίως ὅμως ἀποδόσεως τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας καὶ ἐτι περισσότερο σπάνιος κεφαλαίου, ὅπερ ἀξιοῖ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὑψηλοτάτην ἐξυπηρέτησιν. Ὁ βιομηχανικός κλάδος βαρύνεται παρ' ἡμῖν καὶ εἰς τὸν φορολογικὸν τομέα κατὰ τὸν τρόπον λίαν ἐπαχθῆ καὶ οὐδαμῶς ἐγγυώμενον τὴν εὐρυτέραν ἐντεῦθεν κοινωνικὴν οἰκονομικὴν ὠφέλειαν. Ἐξαιρέσει ὀλίγων ἐλληνικῶν βιομηχανικῶν κλάδων ἢ—ὀρθότερον—ἐπιχειρήσεων, αἵτινες λόγῳ τοῦ ἄκρως συγχρονισμένου τεχνικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῶν, τῆς φύσεως τῶν προϊόντων τῶν καὶ τῆς ἰδιοφυίας τῶν ἡγετῶν τῶν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνθέξουν προσκαί-

ρως ἢ ἐπὶ μακρότερον χρόνον εἰς τὴν πίεσιν τῶν ξένων οικονομικῶν κολοσσῶν, αἱ λοιπαὶ βιομηχαναὶ θὰ ἦσαν ὑποχρεωμέναι νὰ σταματήσουν τὰς ἐργασίας των. Τοῦτο θὰ ἐσήμαινεν ὁμως ἀχρήστευσιν μεγάλου μέρους τῶν ἐθνικῶν κεφαλαίων, προϊόντος μόχθου τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐπὶ ὁλοκλήρους δεκαετηρίδας, καὶ δημιουργίαν πρωτοφανοῦς κύματος ἀνεργίας, ἀπειλοῦντος νὰ παρασύρῃ τὰ πάντα, δημοσίαν οικονομίαν, χρηματικὴν σταθερότητα καὶ τελικῶς αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀτομιστικὸν κοινωνικοοικονομικὸν καθεστῶς. Ἡ διατυπωθεῖσα καὶ ἐν συνεχείᾳ διατυπουμένη ἀποψις ὅτι εἶναι ἀξία τῆς τύχης των αἱ ἑλληνικαὶ βιομηχαναὶ, αἱ μὴ δυνάμεναι νὰ ἀντιμετωπίσουν ἐπιτυχῶς, ἐντὸς ἐλαχίστων μάλιστα ἐτῶν, τὸν ξένον ἀνταγωνισμόν, εἶναι γέννημα παθολογικοῦ οἰκονομικοῦ ἀτομισμοῦ χωρὶς ἴχνος ἐθνικῆς κοινωνιστικῆς πνοῆς.

Ἐπὶ τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων, ὡς εἶδομεν, δὲν πρόκειται τὸ γε νῦν ἔχον νὰ τύχουν ἐφαρμογῆς αἱ διατάξεις περὶ τελωνειακῆς ἐνώσεως. Αἱ συστήσασαι τὴν κοινὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν χωρὶς ἐπιθυμοῦν ὅθεν νὰ περιορίσουν τὴν ἀμοιβαίαν ἄρσιν τῆς δασμολογικῆς προστασίας ἐπὶ τῶν βιομηχανικῶν ἀπλῶς προϊόντων των. Ἀποτελεῖ τοῦτο οὐ μόνον ἐνδείξιν ἀμοιβαίας καχυποψίας, ἀλλὰ καὶ μίαν ἐπὶ πλέον ἀπόδειξιν τοῦ ὀλιγωροῦ ἐγωῖσμοῦ τῶν ἐνουμένων βιομηχανικῶν κρατῶν ἔναντι τῶν μελλόντων τυχόν νὰ προσχωρήσουν γεωργικῶν.

Ἐνῶ αἱ βιομηχανικαὶ χωραὶ ἐπιτυγχάνουν διὰ τῆς ἐνώσεως των τὴν δημιουργίαν ἐνιαίου βιομηχανικοῦ μετώπου ἔναντι τῶν γεωργικῶν χωρῶν, δὲν διευκολύνουν οὔτε κἀν τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῶν τελευταίων τούτων εἰς τὸν καθαρῶς γεωργικὸν τομέα. Κοινὸν βιομηχανικὸν μονοπώλιον καὶ ἐλευθερία προστασίας τῆς γεωργίας ἐκάστης ἐνουμένης χώρας εἶναι ἡ ἥκιστα εὐπρεπὴς προμετωπίς τοῦ κατασκευάσματος τῆς Ρώμης. Εἰς τὰς γεωργικὰς χώρας ἐπιφυλάσσεται μόνον ἡ ἐπιλογή τοῦ μέσου τῆς οικονομικῆς αὐτοκτονίας των.

Ἄλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ προσχώρησις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ζώνην ἐλευθέρων συναλλαγῶν θὰ συνεδιάζετο μὲ μείωσιν ἐντὸς αὐτῆς τῶν δασμῶν ἐπὶ τῶν γεωργικῶν προϊόντων, πάλιν ἡ ἐντεῦθεν ὠφέλεια τῆς πατρίδος μας θὰ ἦτο προβληματικὴ, καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς φύσεως τῶν προϊόντων μας τούτων καὶ τοῦ διενεργουμένου ἢ ἀναμενομένου εἰς βάρους πολλῶν ἐξ αὐτῶν (οἴνων, οἰνοπνευμάτων, νωπῶν ὀπωρῶν, λαχανικῶν, κτηνοτροφικῶν προϊόντων κλπ.) ἀνταγωνισμοῦ καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἀκόμη τὸν πυρῆνα τῆς ἐνώσεως. Προκειμένου περὶ τῶν ἑλληνικῶν καπνῶν, ὀφείλει τις νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ εἰσαγωγή καὶ καταβάλωσις των εἰς τὰς ξένας χώρας δὲν συνδέεται τὸσον μὲ τὸ ὕψος τῶν ἐπιπροστατευτικῶν δασμῶν, ὅσον μὲ τοὺς ἔμπορικοὺς καὶ ἑτέρους αὐτῶν προνομίους τῶν κρατικῶν μονοπωλίων καὶ τοὺς ὑψηλοὺς φόρους καταβάλλωσιν. Ἡ εἰσαγωγή βάμβακος—ἐνὸς ἄλλου σημαντικοῦ ἑλληνικοῦ γεωργικοῦ προϊόντος—εἶναι εἰς τὰς διαφόρους χώρας κατὰ κανόνα ἀτελής καὶ τοιαύτη προβλέπεται ὅτι θὰ εἶναι καὶ εἰς τοὺς κόλπους τῆς εὐρωπαϊκῆς ζώνης. Ἐὰν προστεθῇ καὶ τοῦτο, ὅτι ἡ καλλιέργεια τῶν σιτηρῶν παρ' ἡμῖν συγκρατεῖται μέχρι τοῦδε (λόγῳ δυσμενῶν φυσικῶν καὶ ἑτέρων συνστατευτικῶν δασμῶν καὶ ἐπι ὑψηλοτέρων τιμῶν κρατικῆς συγκεντρώσεως. Ἀφιεμένη τυχόν ἀπροστάτευτος καὶ πληττομένη ἀπὸ τὰ πλεονάσματα ἄλλων, ὑπὸ εὐνοικωτέρους ὁρους παραγόντων μελῶν τῆς ζώνης θέλει καταρρεύσει μοιραίως εἰς χαμηλότατα ἐπίπεδα, μὲ ὅλας τὰς σκιαγραφηθείσας ἀνωτέρω οικονομικὰς, κοινωνικὰς καὶ πολιτικὰς συνεπείας.

Ἐπεστηρίχθη ὅτι ἐκ τῆς εισόδου τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ζώνην ἐλευθέρων συναλλαγῶν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναμῆναι τις προώθησιν τῆς μεταλλείας καὶ μερικὴν οὕτω ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐκ τῆς ἐξαφανίσεως τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας ζημιῶν. Ἐνδέχεται πράγματι ὅπως ἡ ἠϋξημένη βιομηχανικὴ δραστηριότης τῶν προηγμένων μελῶν τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως εὖρῃ σκόπιμον τὴν ἐντονωτέραν ἐξόρυσιν τοῦ ἐλληνικοῦ ὑπεδαφικοῦ πλοῦτου. Ἐνδέχεται ὡσαύτως νὰ μὴ εἶναι ξένα—ὡς θὰ ἔπρεπε κατ' ἀρχὴν νὰ ἀναμῆναι—ἀλλ' ἐγχώρια τὰ κεφάλαια ποῦ θὰ ἀρυσθοῦν τὴν οἰκονομικὴν ὠφέλειαν. Πλὴν καὶ αἱ ἐλπίδες αὐταὶ καταδεικνύονται φροῦδαι, ἂν ἀναλογισθῶμεν τὴν περικωρισμένην αὐτόθι ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν βιομηχανίαν ἀπασχόλησιν ἐργατικῶν χειρῶν καὶ τὴν κυριολεκτικῶς γελοίαν τιμὴν τῶν τοιοῦτων ὑλῶν ἐναντι τῶν τιμῶν τῶν ἐντεῦθεν προερχομένων ἡμιβιομηχανημάτων καὶ ἐτοιμῶν προϊόντων, ἂν ἀναλογισθῶμεν ἐπίσης τὴν διὰ παντὸς ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ τὴν πατρίδα μας τῶν ὑπογείων θησαυρῶν, ποῦ θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποτελοῦν φυσιολογικῶς ἀντικείμενον βιομηχανικῆς ἐπεξεργασίας οὐχὶ ξένων, ἀλλ' ἐγχωρίων ἐπιχειρηματικῶν ἐνεργειῶν καὶ ἐργατικῶν δυνάμεων.

Αἱ ἐλπίδες τέλος περὶ προωθήσεως τῆς περιγητικῆς κινήσεως συνειπεία τῆς εισόδου μας εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ζώνην ἐλευθέρων συναλλαγῶν οὐδαμῶς φαίνονται βάσιμοι. Ἡ ἀνάπτυξις τοῦ τουρισμοῦ, καὶ δὴ οὐχὶ ἀπλῶς ὑπὸ μορφῇ διελεύσεως ἐξ Ἑλλάδος ξένων διὰ νὰ ρίψουν ἐν φευγαλέον βλέμμα εἰς τὰς ἀρχαιότητας καὶ τὴν ὥραιαν ἐλληνικὴν φύσιν ἀλλὰ πρὸς μακροτέραν ἐνταῦθα παραμονὴν των, προϋποθέτει ἀπαραιτήτως ἀνώτερον ὑλικὸν πολιτισμόν. Τοιοῦτον ὅμως πολιτισμόν θὰ εἶναι ἀνίκανος ἡ Ἑλλάς νὰ δημιουργήσῃ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως. Θὰ εἶναι ἀδύνατον νὰ κρατοῦμεν ἐνταῦθα τοὺς ξένους μὲ μόνην τὴν ἐπίδειξιν εἰδυλλιακῆς ἔστω ποιμενικῆς καὶ κηπουρικῆς ζωῆς, οὔτε καὶ συμβιβάζεται ἄλλωστε μὲ τὴν ἔθνικὴν ἀξιοπρέπειαν ἢ μετατροπὴ εὐρειῶν μαζῶν τοῦ πληθυσμοῦ μας εἰς ἔσμούς ἐπαιτῶν. Πέραν τούτων ἄς σημειωθῇ ὅτι ὁ τουρισμὸς μόνον ὡς παρεπομένη πηγὴ πλοῦτου δεῖν νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Βασικαὶ πηγαὶ πλοῦτου διὰ μίαν χώραν εἶναι καὶ θὰ εἶναι αἱ συνδεόμεναι μὲ τὴν παραγωγήν ὑλικῶν ἀγαθῶν.

Ἀνεπιφύλακτος προσχώρησις τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν ὑπὸ κατασκευὴν τελωνειακὴν ἐνωσιν θὰ εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα ὅπως μόνον ἐν τμήμα, οὐχὶ μεγαλύτερον τοῦ ἡμίσεος τοῦ σημερινοῦ ἐλληνικοῦ πληθυσμοῦ, ἡμπορῇ νὰ ἀνευρίσκῃ ἐφεξῆς ἐπὶ τοῦ πατρῶου ἐδάφους ὑποφερτὴν παραγωγικὴν ἐνασχόλησιν. Τὸ ἕτερον ἡμισυ θὰ ἦτο καταδικασμένον εἰς χειροτέραν τῆς σημερινῆς οἰκονομικὴν ἐξαθλίωσιν καὶ τελικῶς εἰς ἐξωτερικὴν μετανάστευσιν, εἴτε εἰς ὑπερποντίους περιοχάς, ἐχούσας ἀνάγκην ἀνθρωπίνου ὑλικοῦ, δίκην λιπάσματος, πρὸς ἀξιοποίησιν των, εἴτε πρὸς ἄλλας χώρας τῆς τελωνειακῆς ἐνώσεως. Αὐτὴ—χωρὶς ἀπατηλὰς περιστροφάς—εἶναι ἡ μοῖρα τῆς ἐλληνικῆς γῆς, ἔστερημένης προστασίας ἐν τῇ παραγωγικῇ τῆς δραστηριότητι. Τὰς πολιτικὰς καὶ πολιτιστικὰς συνεπείας μιᾶς τοιαύτης ὁμαδικῆς ἀπομακρύνσεως τῶν Ἑλλήνων ἐκ τῆς γῆς τῶν πατέρων των καὶ βαρβαρικοῦ ἀφομοιώσεώς των ὑπὸ ξένων λαῶν πᾶς τις δύναται νὰ φαντασθῇ. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐτονίσθη ἀνωτέρω ὅτι τὸ ζήτημα τῆς προσχωρήσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν τελωνειακὴν ἐνωσιν εἶναι κατὰ βάσιν οὐχὶ οἰκονομικόν, ἀλλ' ἔθνικόν.

Μὲ τὸν ἰσχυρισμόν ὅμως ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ συμφέρει εἰς τὴν Ἑλλάδα ἢ προσχώρησις εἰς τὴν τελωνειακὴν ἐνωσιν τῶν Γερμανῶν, Γάλλων

καὶ Ἰταλῶν δὲν ἐδόθη ἡ ὀριστικὴ λύσις τοῦ ἀνακύψαντος ζητήματος. Ἡ ἔνωσις εἶναι μία πραγματικότης, ἐφόσον δὲ αἱ ἐνέργειαι τῶν ἐνουμένων λαῶν θίγουν αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς ζωτικώτατα συμφέροντα τῆς πατρίδος μας, δημιουργοῦν τὴν ἀνάγκην καταστρώσεως ἀπὸ τοῦδε οἰκονομικοπολιτικοῦ προγράμματος ἀμύνης. Τὸ πρόγραμμα τοῦτο ὀφείλει νὰ εἶναι διακομματικὸν καὶ πολυμερέςτατον. Ἐν πρώτοις ἐπιβάλλεται ἡ ἀνταλλαγὴ σκέψεων μετὰ τῶν λοιπῶν μετρίως ἀνεπτυγμένων κρατῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ εὐρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας ὡς καὶ τῶν ἐξωευρωπαϊκῶν κρατῶν ποὺ θίγονται ἐκ τοῦ δημιουργουμένου ἐν Εὐρώπῃ βιομηχανικοῦ μονοπωλίου, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ συντονισμοῦ τῶν ἀμυντικῶν μέσων, ἐνδεχομένως δὲ δημιουργίας κοινοῦ οἰκονομικοῦ μετώπου. Μία τοιαύτη ἐνέργεια δὲν πρέπει νὰ βραδύνη, ἢ δὲ παγκόσμιος κοινὴ γνώμη θὰ περιέβαλλεν ἀσφαλῶς μὲ συμπάθειαν τοὺς μέλλοντας νὰ λάβουν τὴν πρωτοβουλίαν.

Παραλλήλως θὰ ἔπρεπε νὰ ἐντείνωμεν τὰς οἰκονομικὰς μας σχέσεις πρὸς τὴν ἀμερικανικὴν ἡπειρον ἀφ' ἑνὸς καὶ τὴν ὁμάδα τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν ἀφ' ἑτέρου, τόσον μᾶλλον καθόσον τὸ τε βορειοαμερικανικὸν καὶ τὸ ρωσικὸν πολιτικοοικονομικὸν συγκρότημα δὲν βλέπουσι εὐχαρίστως τὰς εὐρωπαϊκὰς προσπάθειάς οἰκονομικῆς καὶ ἴσως πολιτικῆς ἐνώσεως. Προκειμένου ἰδίως περὶ τῆς ὁμάδος τῶν σοσιαλιστικῶν χωρῶν, δεόν νὰ τονισθῆ ὅτι ὑπάρχουν μεγάλαι συναλλακτικαὶ δυνατότητες, τὰς ὁποίας ὀφείλομεν νὰ ἀξιοποιήσωμεν. Οἱ σύγχρονοι πολιτικοὶ προσανατολισμοὶ τῆς χώρας μας δὲν δύνανται νὰ μᾶς ἐμποδίσουν πρὸς τοῦτο, δεδομένου ὅτι ἡ Ἑλλάς εὐρίσκεται ἐν πραγματικῇ ἀμύνῃ ἐναντι ἐπιθετικῶν ἐνεργειῶν εἰκαζομένων φίλων καὶ συμμάχων κρατῶν. Δὲν ἡμπορεῖ ὡσαύτως νὰ μᾶς ἐμποδίσῃ ἡ ἰδέα τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀλληλεγγύης, διότι διὰ τοὺς γνωρίζοντας τὴν πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἱστορίαν τῆς Εὐρώπης μόνον θλιβερά μαιδιάματα θὰ ἔπρεπεν ἐντεῦθεν νὰ προκληθοῦν.

Πρὸ παντὸς ὅμως πρέπει νὰ γίνῃ βίωμα ὄλων τῶν Ἑλλήνων, κυβερνώντων καὶ κυβερνωμένων, ὅτι ὁ οἰκονομικὸς τομεὺς χρήζει μεγαλυτέρας ἐκ μέρους τῶν προσοχῆς. Ἔχομεν πρωτίστως ἀνάγκην προγράμματος ἐξυγιάνσεως καὶ προωθήσεως τῆς βιομηχανίας μας, χειραφετημένου, εἰ δυνατὸν, ἀπὸ κομματικὰς ἐπιδράσεις καὶ ἐμπειπιστευμένου εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀνωτέρας μορφώσεως, πείρας καὶ ἠθικῆς ὑποστάσεως. Οὐδεὶς καλῆς πίστεως παρατηρητῆς ἡμπορεῖ νὰ ἀρνηθῆ τὰς ἐπιτελεσθείσας καὶ ἐπιτελουμένας μεταπολεμικὰς οἰκονομικὰς μας προόδους· αἱ πρόοδοι ὅμως αὐταὶ, λαμβανομένης κυρίως ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκτάσεως τῆς ἀμερικανικῆς συνδυαστικῆς, θὰ ὀφείλουσαν νὰ εἶναι πολὺ μεγαλυτέρας. Πονεῖ ἰδίως βαθύτατα ἡ ψυχὴ παντὸς ἀγνοῦ Ἑλλήνος βλέποντος ἀσταθεῖς πάντοτε χρηματικὰς συνθήκας, ἀμφιρρέπουσαν ἐξωτερικὴν ἐμπορικὴν πολιτικὴν, ἰδιωτικὸν καὶ δημόσιον παρασιτισμὸν, ὀγκουμένην ἀνεργίαν, βαρυτάτην καὶ ἡκιστα πλουτοπαραγωγικὴν φορολογίαν, παθολογικὴν κατεθυσίαν τῶν ἄλλως περιορισμένων λαϊκῶν ἀποταμιευμάτων καὶ βιομηχανικὴν στασιμότητα. Ἄς προστεθῆ εἰς ταῦτα ἡ συνεχιζομένη ἀπὸ ἐτῶν ἀφαιμάξις τοῦ ἀνθους τοῦ ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς «ἐρρυθμισμένης» καὶ ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους διατελουσῆς ἐξωτερικῆς μεταναστεύσεως εἰς τὰς πέραν τῶν ὠκεανῶν ἀξένους περιοχάς.

Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ Η ΕΥΘΥΓΡΑΜΙΣΙΣ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ «ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΟΡΑΣ»

Υπό του Καθηγητού κ. Π. Β. ΔΕΡΤΙΑΗ

Το πρόβλημα τῆς δημιουργίας κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς ἀναμφισβήτητως δέον νὰ ἐξετασθῆ ἐπὶ πλέον καὶ εἰς τὴν φορολογικὴν ὄψιν αὐτοῦ. Πράγματι οὐχὶ μόνον ἡ διαφορά τῆς φορολογικῆς πιέσεως ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ γενικῶς ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῶν κρατῶν, ἅτινα θὰ μετάσχουν εἰς τὴν «κοινὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγοράν», ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἡ τεχνικὴ τῆς φορολογίας εἰς αὐτά—δηλαδὴ τῶν φορολογικῶν συστημάτων αὐτῶν—εἶναι θέματα, μεταξύ ἄλλων, τὰ ὁποῖα θὰ συμβάλουν καὶ θὰ ἐπηρεάσουν τὴν ἐπιτυχίαν τῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς ἐπ' ἀγαθῶ τῶν οἰκονομιῶν τῶν κρατῶν—μελῶν αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἐπιβάλλεται ἰδίως ἡ ἐξέτασις τῆς φορολογικῆς πιέσεως τῶν κρατῶν καὶ τῆς τεχνικῆς τῆς φορολογίας των ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν προβλημάτων τῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἐπιτευχθῆ κατὰ τὸ δυνατόν ἡ ἐναρμόνισις καὶ ἡ εὐθυγράμμισις τῶν δύο τούτων ἰδίως θεμάτων τῆς φορολογίας. Πρὸς τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖα ἡ συγκριτικὴ ἐξέτασις (1) τῶν φορολογικῶν συστημάτων τῶν κρατῶν τὰ ὁποῖα θὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν κοινὴν ἀγοράν.

Ἐκ τῶν φόρων οἵτινες συγκροτοῦν τὰ φορολογικὰ συστήματα τῶν κρατῶν, καθ' ἡμᾶς ἐπιβάλλεται περισσότερον νὰ ἀποτελέσουν ἤδη ἀντικείμενον ἐξετάσεως οἱ φόροι μεταβιβάσεως καὶ ἐκ τούτων ὁ φόρος κύκλου ἐργασιῶν. Πράγματι, τὰ μὲν θέματα τῶν δασμῶν ἔχουν ἤδη ἀπασχολήσει τὰ κράτη καὶ ἔχει ἐπιδιωχθῆ κατὰ τὸ δυνατόν προσέγγισις ἀπόψεων. Ἐξ ἄλλου τὰ συστήματα τῶν κρατῶν ἐπὶ τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος καὶ τοῦ κεφαλαίου ἔχουν πραγματοποιήσει προσέγγισιν ὡς ἐκ τῆς τάσεως τῶν κρατῶν νὰ εἰσαγάγουν τὸν συνθετικὸν τύπον τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος, ὅστις κοινῶς λέγεται ὁ τύπος τοῦ ἐνιαίου φόρου. Ἐπὶ πλέον οἱ φόροι ἐπὶ τῶν μεταβιβάσεων προκαλοῦν πλεῖστα προβλήματα, κυρίως δὲ ταῦτα δὲν εἶναι ἄσχετα μὲ τὸ πρόβλημα τῆς ἐπιπτώσεως τῆς φορολογίας, διότι ὡς γνωστὸν εὐχερέστερον οἱ φόροι οὗτοι εἰς ἓν σύστημα ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ ἐνσωματοῦνται εἰς τὰς τιμὰς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπηρεάζουν μᾶλλον αἰσθητῶς τὴν κίνησιν τῶν ἀγαθῶν ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἐλευθέρως ἀγορᾶς.

Τὰ περιωρισμένα ὅρια τῆς παρουσίας ἐκθέσεως δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν ἐκτενῆ ἀνάπτυξιν πρὸς διατύπωσιν τῶν ἀπόψεων ἡμῶν, τόσον ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπενεκτέας μεταρρυθμίσεις εἰς τὸ σύστημα τῆς φορολογίας τῶν φόρων μεταβιβάσεως ἐν Ἑλλάδι, ὅσον καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν θέσιν τῶν φόρων τούτων

1. Δέον νὰ τονισθῆ ὅτι δὲν εἶναι εὐχερές ἔργον ἡ σύγκρισις τῶν φορολογικῶν βαρῶν τῶν κρατῶν. Προβλ. σχετικῶς Π. Β. Δερτιάη, Σύστημα Δημοσίας Οἰκονομικῆς, Ἀθήναι 1945, τόμος Α', σελ. 399 καὶ ἐπ.

καὶ ἰδίως τοῦ φόρου κύκλου ἐργασιῶν ἐντὸς τῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς (1).

Αἱ γενικαὶ ἀπόψεις ἡμῶν ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπιεκτετασ μεταρρυθμίσεις ἔχουσι διατυπωθῆ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εἰς τὰ οἰκεία κεφάλαια μελέτης ἡμῶν, ἧτις θὰ δημοσιευθῆ εἰς τὸ περιοδικὸν «Archives Internationales de finances publiques».

Καὶ πρῶτον συνοπτικῶς διατυπούμεναι ἐκ νέου τινὲς τῶν ἀπόψεων τούτων ὀδηγοῦν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι αἱ ἐξαιρέσεις ἐκ τῆς φορολογίας καὶ ἰδίως αἱ ἐκπτώσεις ἐκ τοῦ φόρου κύκλου ἐργασιῶν, ὡς ἔχουσι παρ' ἡμῖν, δὲν ἀποβλέπουσιν εἰς τὸ νὰ ἐξυπηρετήσουσιν τὴν πρόδον τῆς οἰκονομίας.

Διαπιστοῦται ἐπίσης ἐκ τῆς ἐπιχειρηθείσης ἐρευνῆς τὸ φαινόμενον τῆς διπλῆς καὶ ἀκόμη τῆς πολλαπλῆς φορολογίας. Ὁ Ἕλληνας νομοθέτης διεμόρφωσε τὸ σύστημα τῆς φορολογίας ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν μεγάλων ἀναγκῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου οὔτε τὸ φαινόμενον τῆς διπλῆς ἢ καὶ τῆς πολλαπλῆς φορολογίας ἀποφεύγεται οὔτε καὶ εἰσάγονται ἐκπτώσεις ἐκ τοῦ φόρου, ἐπιβοηθοῦσαι τὴν πρόδον τῆς οἰκονομίας. Γενικώτερον ἐπηρεάζεται τὸ ὕψος τῶν τιμῶν. Ὡς ἐκ τῶν μειονεκτιμάτων τούτων, οἱ φόροι ἐνσωματοῦνται εἰς τὰς τιμὰς καὶ ἀσκοῦν πληθωρικὰς πιέσεις εἰς τὴν οἰκονομίαν τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν. Ἐξ ἄλλου καὶ τὸ σύστημα τῆς φορολογίας δὲν βασιζέται ἐπὶ ὁμοιομόρφων ἀρχῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν φόρου κύκλου ἐργασιῶν κατὰ τὸ δυνατόν οὐχὶ πολυπλόκου, κατὰ τὴν πρόδον τοῦ χρόνου ὁμοῦ δυνάμει διηύρυνε τὸ σύστημα τῆς φορολογίας ταύτης καὶ κατέστησε αὐτὸ μᾶλλον ἀσυνεπὲς καὶ πολυπλοκόν. Βεβαίως αἱ μεγάλαι ἀνάγκαι τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀποτελοῦν ἐμπόδιον ριζικῶν πρὸς τὴν ἀκατεύθυνσιν ταύτην μεταρρυθμίσεων. Ὅσον ὁμοῦ καὶ ἂν εἶναι δυσχερῆς ἡ ἐφαρμογὴ τοιούτων μεταρρυθμίσεων, κατ' ἡμᾶς εἶναι ἐφικταὶ μεταρρυθμίσεις, δυνάμεναι νὰ ἐξυπηρετήσουσιν καὶ τὴν πρόδον τῆς οἰκονομίας, τὸ περιεχόμενον τῶν ὁποίων εἰς γενικὰς γραμμὰς ἐκθέτομεν εἰς τὴν ἐρευνᾶν μας—ἧτις θὰ δημοσιευθῆ, ὡς γράφομεν ἀνωτέρω, εἰς τὸ περιοδικὸν «Archives Internationales de finances publiques»—διαπραγματευόμενοι ἰδίως τὸ ἰσχύον παρ' ἡμῖν σύστημα φορολογίας.

Ἐπιβάλλεται ἐπίσης κατὰ κύριον λόγον ἀναμόρφωσις εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν φόρων μεταβιβάσεων, ἡ κωδικοποίησις τῶν διατάξεων τῶν σχετικῶν μὲ τούσιν ἐν λόγῳ φόρους καὶ ἡ ἐπιδίωξις καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς ὀρολογίας εἰς τὰ φορολογικὰ συστήματα τῶν κρατῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ καθίσταται εὐχερεστερά ἡ συγκριτικὴ ἐκτίμησις τῶν φορολογιῶν. Ἡ ἀπλοποίησις τοῦ συστήματος τῶν φόρων δέον κατὰ τὸ δυνατόν ἐπίσης νὰ ἐπιδιωχθῆ.

Ἐπιβάλλεται ἀκόμη ἡ ἀναχώνεσις τῶν φόρων τούτων ἐντὸς τοῦ φορολογικοῦ συστήματος τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐνδεχομένως καὶ τῶν ἄλλων κρατῶν. Ἡ ἀνάγκη τῆς κωδικοποιήσεως ἐπιβάλλεται ἀκόμη παρ' ἡμῖν ἐκ τοῦ λόγου, ὅπως αἱ διατάξεις τῆς φορολογικῆς νομοθεσίας καταστοῦν σύμφωνοι πρὸς τὸ ἰσχύον Σύνταγμα τῆς 1^{ης} Ἰανουαρίου 1952.

Ἡ Ἑλλάς ἐφαρμόζει ἰσότητα φορολογικῆς μεταχειρίσεως ἐναντι τῶν ἀλλοδαπῶν ἐν Ἑλλάδι. Ἐπιφυλάσσει μάλιστα εὐνοϊκωτέραν φορολογικὴν μεταχείρισιν εἰς τὸ εἰσρέον εἰς τὴν χώραν κεφάλαιον ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς (2).

1. Ἐν σχέσει πρὸς τὸν φόρου κύκλου ἐργασιῶν βλέπε ὑποβληθείσας ἐκθέσεις εἰς τὸ Συνέδριον τῆς I.F.A., Cahiers de Droit Fiscal International, Congrès de Paris, 21—24 Σεπτεμβρίου 1953.

2. Πρβλ. Π. Β. Δερτιλῆ, Ἡ διεθνὴς διπλῆ φορολογία, Ἀθῆναι 1932.

Ἐξ ἄλλου ἴσθην ἀπολύτως φορολογικὴν μεταχείρισιν, συμφώνως πρὸς τὴν συμφωνίαν τῆς ANNECY, ἢ Ἑλλάς ἐπιφυλάσσει εἰς τὰ εἰσαγόμενα ἐκ τῆς ἄλλοδαπῆς ἐμπορεύματα ἐν σχέσει πρὸς τὸν φόρον κύκλου ἐργασιῶν, ὅστις πλήττει ὅμοια ἀγαθὰ παραγόμενα ἐν Ἑλλάδι.

Ἐν ὁμοίμορφον ὅμως φορολογικὸν σύστημα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεσπισθῆ, τουλάχιστον εὐθύς ἀμέσως, δι' ὅλας τὰς χώρας αἰτινες θὰ μετέχουν τῆς κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.

Μία τοιαύτη μεταρρύθμισις προσκρούει πρῶτον εἰς τὰς ἀνάγκας τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν κρατῶν, αἰτινες εἶναι διαφόρων βαθμῶν καὶ πιέσεων εἰς τὰ ἐν λόγῳ κράτη.

Προσκρούει δεῦτερον ἢ μεταρρύθμισις αὕτη εἰς τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας τῆς οἰκονομίας τῶν ἐν λόγῳ κρατῶν. Ἀρκεῖ νὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν, ὅτι πολλὰ κράτη, ὡς ἡ Ἑλλάς π.χ., παρέχουν εὐνοικωτέραν μεταχείρισιν ἐν σχέσει πρὸς τὸν φόρον κύκλου ἐργασιῶν εἰς ἐπιχειρήσεις αἰτινες δροῦν εἰς ὠρισμένας περιοχὰς αὐτῶν, αἱ ὅποια εἶναι σχετικῶς ὀλιγώτερον οἰκονομικῶς προηγμένα. Ἄν λοιπὸν εἶναι σκόπιμος ἢ θέσπισις εὐνοικωτέρας φορολογικῆς μεταχείρισεως διὰ ἐδαφικὰς περιοχὰς τῆς αὐτῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, ὅπως συμβαίνει π.χ. ἐν Ἑλλάδι διὰ μονάδας οἰκονομιῶν ἐργαζομένας ἐκτὸς τῆς περιφέρειας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτεύουσας, ἢ ἐν Ἰταλίᾳ διὰ τὴν Νότιον Ἰταλίαν, ἢ σκοπιμότης αὕτη ἐμφανίζεται κατὰ μείζονα λόγον ἐπιβεβλημένη ἐντὸς τοῦ συστήματος τῆς «κοινῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς», ἵνα ἐξασφαλισθοῦν ἀσφαλῶς ὄροι ἀναπτύξεως τῆς οἰκονομίας ὄλων τῶν κρατῶν—μελῶν τῆς «εὐρωπαϊκῆς κοινῆς ἀγορᾶς». Ἀλλὰ καὶ γενικῶς δύναται νὰ παρατηρηθῆ, ὅτι εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους οἰκονομίας ἐναρμονίζεται φορολογικὸν σύστημα διάφορον.⁽¹⁾

Φρονούμεν λοιπὸν, ὅτι ἡ φορολογία δέον νὰ εἶναι ἡπιωτέρα εἰς τὰς ὑπαναπτύκτους καὶ ἐξηρημένους οἰκονομίας, ὡς ἀντιστάθμισμα τῆς πλεονεκτικῆς θέσεως τῶν ἐπικρατεστέρων καὶ μᾶλλον προηγμένων οἰκονομιῶν. Εἶναι ἄλλωστε γνωστὸν, ὅτι αἱ τεχνικαὶ δυσχερείαι καὶ οἱ ψυχολογικοὶ παράγοντες ἀποτελοῦν ἰσχυρότερον ἐμπόδιον εἰς τὸ νὰ ἐπιτύχῃ δεδομένη φορολογικὴ μεταρρύθμισις εἰς τὰς ἐξηρημένους οἰκονομίας. Ὁμοίμορφον φορολογικὸν σύστημα προϋποθέτει ἴσα φορολογικὰ βάρη, ἀναλόγους ἀνάγκας τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ ἰδίως ἴσας οἰκονομικὰς δυνατότητας καὶ τοὺς αὐτοὺς ὄρους ψυχολογικῆς καὶ οἰκονομικῆς σταθερότητας. Ἐὰν δὲν ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν οἱ παράγοντες οὗτοι θὰ διαταραχθῆ ἡ ἐνότης τῆς οἰκονομίας τῶν κρατῶν—μελῶν τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινῆς ἀγορᾶς εἰς βάρος τῶν ὀλιγώτερον προηγμένων οἰκονομιῶν.

Ἀλλὰ καὶ τὰ θέματα τῆς ἐπιπτώσεως τῶν φόρων συνετεία τῆς διαφόρου βαθμοῦ ἀνταγωνιστικῆς δυνάμεως τῶν οἰκονομιῶν—μελῶν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς δέον νὰ προσελκύσουν τὴν προσοχὴν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν καὶ κοινὴν πρόοδον τῶν μελῶν—οἰκονομιῶν τῆς εὐρωπαϊκῆς κοινότητος.⁽²⁾ Δὲν πρέπει ἐπίσης νὰ ἀγνοηθοῦν αἱ παρακρατικαὶ φορολογίαι καὶ αἱ ἐπιχορηγήσεις ὡς καὶ αἱ τιμαὶ ἀσφαλείας ἐν τῇ ἐρεύνη τοῦ προβλήματος τῆς κοινῆς ἀγορᾶς. Διότι καὶ αἱ τιμαὶ ἀσφαλείας καὶ αἱ ἐπιχορηγήσεις καλύπτουν φορο-

1. Πρβλ. σχετικῶς P. B. Dertilia, Note Sulla Politica Fiscale Nei Paes Sottosviluppatis, Archivio Finanziario, Padova vol. VI 1957, σελ. 45 καὶ ἐπ.
2. Σχετικῶς τὰ θέματα τῆς ἐπιπτώσεως τῆς φορολογίας ἐντὸς τῶν διεθνῶν σχέσεων θίγονται εἰς μελέτας, ὡς π.χ. A. Bartholoni, Revue d'Économie Politique, ἔτος 1951, σελ. 945 καὶ ἐπ. M. Byé, Revue d'Économie Politique, ἔτος 1952, σελ. 225 καὶ ἐπ., R. Courtin, αὐτόθι ἔτος 1952, σελ. 240 καὶ ἐπ.

λογίας, ἡ δὲ φορολογικὴ ἐπίπτωσης ἀνατρέπει τὴν φορολογικὴν ἰσορροπίαν.

Ἐξ ἄλλου, τρίτον ἢ ἀπότομος ἐφαρμογὴ τῶν φορολογικῶν μεταρρυθμίσεων προσκρούει εἰς τὰς συνηθείας τῶν φορολογουμένων. Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, περισσότερο μειονεκτικὴ εἶναι ἡ θέσις τῶν φορολογουμένων τῶν ὑπαναπτύκτων χωρῶν. Εἶναι ἄλλωστε γνωστὸν πόσον εὐπαθῆς εἶναι ἡ οἰκονομία τῶν χωρῶν τούτων, αἵτινες κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ καθηγητοῦ Fr. Perroux εἶναι «ἐξηρητημέναι οἰκονομίαι» (économies dominées), ὑφιστάμεναι τὴν ἐξάρτησιν τῶν «ἐπικρατεστέρων οἰκονομιῶν» (économies dominantes). Αἱ τελευταῖαι αὗται οἰκονομίαι εἶναι δυνατόν νὰ ἐπωφελοῦνται, κατὰ τρόπον αὐτόματον, δυνάμεων τῶν ἐξηρητημένων οἰκονομιῶν (économies dominées). Δίκαιον λοιπὸν εἶναι νὰ ὑποβληθοῦν εἰς φορολογικὰς θυσίας αἱ ἐπικρατέστεραι οἰκονομίαι (économies dominantes) χάριν τῆς ἐνότητος τῆς οἰκονομίας τῆς «κοινῆς ἀγορᾶς» καὶ τῆς ὁμαλῆς καὶ γενικῆς προόδου τῆς οἰκονομίας τῶν μελῶν τῆς κοινῆς Ἀγορᾶς.⁽¹⁾

Καθ' ἡμᾶς ἐπιβάλλεται ἡ σύστασις ἐνὸς κοινοῦ φορολογικοῦ κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι προωρισμένον νὰ συμψηφίζη τὰς ἀπωλείας εἰς φόρους ἢ καὶ ἀκόμη ἄλλας ἀπωλείας εἰς τὰς ὁποίας ἀναγκάως θὰ ὑποβληθοῦν αἱ ἐξηρητημέναι οἰκονομίαι (économies dominées) ἐν τῷ συναγωνισμῷ τῶν ἀγαθῶν αὐτῶν πρὸς τὰ ἀγαθὰ τῶν ἐπικρατεστέρων οἰκονομιῶν (économies dominantes). Ἄλλως ἡ οἰκονομικὴ πρόοδος εἰς τὰ μέλη τῆς κοινῆς ἀγορᾶς δὲν θὰ εἶναι ἀνάλογος, ἴση. Αἱ περισσότερον οἰκονομικῶς ἀνεπτυγμέναι χώραι ἐκ πλείστων λόγων εὐρίσκονται εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν ἐναντι τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων οἰκονομιῶν. Ἡ πρόοδος τοῦ χρόνου θὰ ὀδηγήῃ εἰς τὸν μετριασμὸν τῶν φορολογικῶν εἰσόδων ὑπὲρ τῶν ὑπαναπτύκτων οἰκονομιῶν καὶ τελικῶς θὰ ὀδηγήσῃ κατὰ τὸ δυνατόν εἰς τὴν εὐθυγράμμισιν τῶν φορολογικῶν συστημάτων τῶν κρατῶν—μελῶν τῆς «κοινῆς ἀγορᾶς», ἰδίως εἰς τοὺς φόρους μεταβιβάσεως. Πράγματι εὐχερῆστερα εἶναι ἡ φορολογικὴ εὐθυγράμμισις εἰς τοὺς ἀμέσους φόρους. Ὅσον ὅμως καὶ ἂν ἡ εὐθυγράμμισις τῶν φορολογικῶν συστημάτων εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος συναντᾷ ἐλάσσονα ἐμπόδια, καὶ εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἰδίως φόρους τὸ ἔργον τοῦτο τῆς κατὰ τὸ δυνατόν εὐθυγραμμίσεως τῶν φορολογικῶν συστημάτων τῶν κρατῶν—μελῶν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς δὲν εἶναι εὐχερὲς οὔτε ἀπλοῦν.

Βεβαίως εἶναι γνωστὸν ὅτι, προκειμένου περὶ τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος, τὰ φορολογικὰ συστήματα τῶν κρατῶν ὀδεοῦν πρὸς τὸν συνθετικὸν τύπον τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος.⁽²⁾ Καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς συντελεῖται πρόοδος εἰς τὴν εὐθυγράμμισιν τῶν φορολογικῶν συστημάτων. Ἄλλ' ἀκόμη διατηροῦνται μεγάλα διαφορὰ εἰς τὰ φορολογικὰ συστήματα

1. Βλέπε σχετικῶς P. B. Dertilis, L'Influence et les Avantages des Conventions Fiscales, Congrès de l'I.F.A. de Rome 1948.

2. Σχετικῶς βλέπε Fr. Neumarck, Theorie und Praxis der modernen Einkommensbesteuerung, Bern 1949, Haufenburger, Revue de Science et de Legislation financières, 1948, σελ. 267 καὶ ἐπ. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς εἶναι δυνατόν νὰ δεχθῆ τις, ὅτι ἡ τελευταία φορολογικὴ μεταρρυθμίσις ἐν Ἑλλάδι, ἥτις εἰσῆχθη διὰ τοῦ νόμου 3223 τοῦ ἔτους 1955, ἐξυπηρετεῖ τὴν προσέγγισιν τῶν φορολογικῶν συστημάτων. Σχετικῶς βλέπε P. B. Dertilis, Die Reform der griechischen Einkommensbesteuerung, Finanzarchiv, Band 17 Heft 3, ἔτος 1957. Ἐν σχέσει μετὰ τὴν φορολογίαν τῶν Ἐταιρειῶν εἰς τὰ διάφορα κράτη βλέπε Archives Internationales de Finances Publiques, Paris 1954, καὶ αὐτόθι μελέτην ἡμῶν, σελ. 245 καὶ ἐπ.

τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος, ὡς ἐκεῖναι αἰτίαι ἔχουν σχέσιν μὲ τὸ ἀφορολόγητον ὄριον συντηρήσεως, τὰς ἐκπτώσεις δι' οἰκογενειακὰ βάρη, τὴν βᾶσιν καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ οἰκογενειακοῦ εἰσοδήματος καὶ ἰδίως μὲ τὴν τεχνικὴν τῆς φορολογίας καὶ τὰς παρεκκλίσεις ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς φορολογίας τοῦ οἰκογενειακοῦ εἰσοδήματος.

Ἡ ἀνύψωσις τῆς οἰκονομίας τῶν ἤδη ὑπαναπτύκτων περιοχῶν θὰ ὀδηγήσῃ ἀναγκαίως εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατόν πληρεστέραν εὐθυγράμμισιν τῶν φορολογικῶν συστημάτων τῶν κρατῶν καὶ ἐπὶ τῆς φορολογίας τοῦ εἰσοδήματος.

Πρὸς εὐθυγράμμισιν τῶν φορολογικῶν συστημάτων τῶν κρατῶν—μελῶν τῆς κοινῆς ἀγορᾶς, ὡς γράφομεν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀρθρου τούτου, ἐπιβάλλεται ἡ βεβαία γνώσις οὐχὶ μόνον τῶν φορολογικῶν συστημάτων τῶν κρατῶν—μελῶν τῆς «κοινῆς ἀγορᾶς», ἀλλὰ καὶ ἡ λεπτομερὴς διερεύνησις τῶν δαπανῶν τῶν προϋπολογισμῶν τῶν κρατῶν τούτων. Ἄν ἡ φορολογία ἀποβλέπει εἰς οἰκονομικούς ἢ ἄλλους σκοπούς⁽¹⁾, εἶναι ὅμως ἀληθές, ὅτι παραμένει εἰσέτι ὡς κύριος καὶ βασικὸς σκοπὸς τῆς φορολογίας ἡ κάλυψις τῶν δαπανῶν τοῦ προϋπολογισμοῦ. Δὲν εἶναι δυνατόν λοιπὸν νὰ ἀποβλέψωμεν εἰς μονομερεῖς λύσεις διὰ τὸν προϋπολογισμόν τῶν κρατῶν, νὰ ἐπιζητῶμεν δηλαδὴ μόνον φορολογικὰς μεταρρυθμίσεις εἰς τὰ κράτη μέλη τῆς «κοινῆς ἀγορᾶς» χωρὶς νὰ ἔχωμεν τουλάχιστον ὑπ' ὄψιν τὰς διαμορφωθείσας συνθήκας εἰς τὸν προϋπολογισμόν δαπανῶν αὐτῶν.

Πρὸς τοῦτο καθ' ἡμᾶς ἐπιβάλλεται ἡ σύστασις Μονίμου Φορολογικῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ μετέχουν ἰσοδυνάμως δι' ἀντιπροσώπων αὐτῶν ὅλα τὰ κράτη—μέλη τῆς «κοινῆς ἀγορᾶς».

Μεταξὺ τῶν ἔργων τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτῆς θὰ εἶναι οὐχὶ μόνον ἡ διερεύνησις τῶν φορολογικῶν συστημάτων τῶν κρατῶν—μελῶν τῆς «κοινῆς ἀγορᾶς», ὡς καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ διαχείρισις τοῦ Κοινοῦ Φορολογικοῦ Κεφαλαίου περὶ οὗ γράφομεν ἀνωτέρω, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ συμφηφισμοῦ τῶν ἀπωλειῶν τὰς ὁποίας θὰ ὑφίστανται αἱ ἀσθενέστεραι οἰκονομίαι τῶν κρατῶν μελῶν τῆς «κοινῆς ἀγορᾶς».

Ἐτερον ἔργον τῆς ἐν λόγῳ Φορολογικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς θὰ εἶναι ἡ ἐπεξεργασία διεθνούς φορολογικῆς συμβάσεως ἀποβλεπούσης εἰς τὴν θέσπισιν προοδευτικῶς ὁμοίων ἀρχῶν φορολογίας εἰς τὰ φορολογικὰ συστήματα τῶν κρατῶν—μελῶν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς ἐν συναρτήσει πρὸς τοὺς προϋπολογισμοὺς αὐτῶν καὶ τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας τῆς οἰκονομίας των.

Βεβαίως κατὰ τὸ παρελθόν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς πάλαι ποτὲ Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, διευτυπώθησαν τύποι φορολογικῶν συμβάσεων, ὅπως χρησιμεύουσιν ὡς ὑποδείγματα φορολογικῶν συμβάσεων πρὸς ἀποφυγὴν τῆς διπλῆς φορολογίας. Οὐδεὶς βεβαίως δύναται νὰ ἀμφισβητήσῃ, ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη ὑπῆρξε πολλαπλῶς χρήσιμος. Ἀπέβλεπεν ὅμως περισσότερο εἰς τὰς συνθήκας τῶν ἐπικρατεστέρων οἰκονομιῶν (economies dominantes), ἢ διετήρησε σχεδὸν ἀποκλειστικῶς θεωρητικὸν χαρακτήρα.

Ὁρθῶς λοιπὸν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Β. Grizzioti, ἀποθανόντος προσφάτως, εἰς παρέμβασίν του εἰς τὸ Συνέδριον τοῦ Institut International de Finances Publiques, ὅπερ συνήλθεν ἐν Φραγκφούρτῃ κατὰ Σεπτέμ-

1. Πρβλ. P. B. Dertilis, La Theoria Moderna degli Scopi Extra-Fiscali dell'Imposta, εἰς Rivista di Politica Economica, μηνὸς Ἰουνίου 1955 καὶ αὐτόθι παραπομπάς.

βριον 1953, ύπεστηρίχθη ή ανάγκη θυσιών τών πλουσίων κρατών ύπέρ τών πτωχοτέρων οικονομιών.⁽¹⁾

Έξ ὧσων γράφομεν λίαν συνοπτικῶς άνωτέρω σαφῶς προκίπτει ὅτι τὸ ἔργον τῆς κατά τὸ δυνατόν εὐθυγραμμίσεως τῶν φορολογικῶν συστημάτων τῶν κρατῶν—μελῶν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς δέν εἶναι άπλοῦν οὔτε εὐχερές. Ἀλλά πιστεύομεν, ὅτι καί εἰς τὸν φορολογικόν τομέα εἶναι δυνατόν νά διευρυνθῆ ή συνεργασία τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. Ἀρκεῖ μόνον νά μή ὀδηγηθῶμεν εἰς λύσεις, αἵτινες θά ἔπαυξήσουν τήν πλεονεκτικὴν θέσιν τῶν ἑπικρατεστέρων οικονομιῶν (*économies dominantes*).

Βεβαίως τὸ καθεστῶς τῆς «κοινῆς αγορᾶς» δέν νοεῖται ἄνευ ἐπεκτάσεως εἰς αὐτήν τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας. Καθ' ἡμᾶς ή ἐπικράτησις αὐτῆς τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς καί τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας δέν εἶναι άπλῶς εὐκαταία, ἀλλ' ἐνυπάρχει εἰς τὸ σύστημα αὐτῆς. Ἐν τούτοις καθ' ἡμᾶς καί πρὸς τήν κατεύθυνσιν ταύτην, τούλάχιστον κατά τὰ πρῶτα ἔτη τῆς λειτουργίας τῆς «κοινῆς αγορᾶς», μᾶλλον πλεονεκτικὴ εἶναι ή θέσις τῶν ἑπικρατεστέρων οικονομιῶν. Πράγματι, ή χρησιμοποίησις ἐργατικῶν χειρῶν, αἵτινες ἀφθονοῦν εἰς τὰς ἐξηρητημένας οικονομίας, εἰς ἐπιχειρήσεις τῶν μᾶλλον ἀνεπτυγμένων οικονομιῶν προσκρούει εἰς πλείστα ἔμπόδια. Ἀντιθέτως, περισσότερον εὐχερὴς εἶναι ή χρησιμοποίησις στοιχείων ἐργασίας ἀπὸ τῆν ἀνεπτυγμένην οικονομίαν εἰς τήν ὑπανάπτυκτον οικονομίαν.

Ἐκ πάντων λοιπὸν τούτων ὀδηγούμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι μετὰ συνέσεως δέον νά ἀντιμετωπισθῆ τὸ πρόβλημα τῆς λειτουργίας τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς.

1. Βλέπε ἰδιαιτέρως *Travaux de cet Institut, Congrès de Francfort, ἔτος 1953 ἀνακινώσεις ἀναπτυχθείσας αὐτόθι ὑπὸ τὸν τίτλον Aspects financiers et fiscaux de l'integration économique internationale.*

Η ΚΟΙΝΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ

Υπό τοῦ κ. ΧΡ. ΕΥΕΛΠΙΔΗ

Η ΑΝΑΓΚΗ ΜΙΑΣ ΕΥΡΥΤΕΡΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΥΤΟ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ

Ἡ κοινὴ Εὐρωπαϊκὴ Ἀγορὰ σκοπὸν ἔχει νὰ ἐπωφεληθοῦν τὰ μετέχοντα αὐτῆς εὐρωπαϊκὰ Κράτη τῶν πλεονεκτημάτων μιᾶς εὐρείας ἀγορᾶς. Τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα ἤμποροῦν νὰ συνοψισθοῦν ὡς ἑξῆς:

α) Ἀναπτύσσονται μεγάλα βιομηχανικὰ ἐπιχειρήσεις, μὲ φυσικὸν ἐπακόλουθον τὴν πτώσιν τῶν τιμῶν.

β) Διατίθενται καλύτερον τὰ πλεονάζοντα γεωργικὰ προϊόντα.

γ) Ἐξευρίσκονται εἰς αὐτὴν εὐκολώτερον κεφάλαια δι' ἐπενδύσεις.

δ) Ἐπέρχεται πτώσις τῶν τιμῶν, λόγω μειώσεως ἢ καὶ καταργήσεως τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, ἀλλὰ καὶ παραγωγῆς τοῦ κάθε εἶδους εἰς τὸ καταλληλότερον περιβάλλον.

ε) Δημιουργεῖται εὐρύτερα ἀγορὰ ἐργασίας, μὲ ἀποτέλεσμα τὸν περιορισμὸν τῆς ἀνεργείας καὶ τὴν καλλιτέρευσιν τοῦ ἐπιπέδου τῶν ἡμερομισθίων.

Τὰ ἀνωτέρω δὲν ἀποτελοῦν θεωρητικὰ πλεονεκτήματα, ἀλλ' ἀπεδείχθησαν ἀπὸ τὴν πρᾶξιν. Οὕτω ἡ παραγωγὴ ἔχει πολλαπλασιασθῆ μεταπολεμικῶς τόσον εἰς τὰς Η.Π.Α. ὅσον καὶ εἰς τὴν Ε.Σ.Σ.Δ. Αἰτία τῆς προόδου αὐτῆς δὲν ἤμπορεῖ νὰ εἶναι ὁ καπιταλισμὸς τῶν Η.Π.Α., διότι τότε πῶς προώδευσεν ἡ Ε.Σ.Σ.Δ.; Οὔτε καὶ ὁ κομμουνισμὸς δικαιολογεῖ τὴν πρόοδον τῆς σοβιετικῆς οἰκονομίας, διότι τότε πῶς προώδευσεν ἡ Ἀμερικὴ; Οὔτε τέλος δυνάμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἡ Εὐρώπη ὑστέρησεν ἐξ αἰτίας μόνον τοῦ μεσολαβήσαντος πολέμου, ἀφοῦ καὶ ἡ Ε.Σ.Σ.Δ. ὑπέστη τεραστίαν ζημίαν ἀπὸ αὐτὸν καὶ ὁμως ἐσημείωσεν ἐκπληκτικὰς προόδους. Κυρία αἰτία τῆς προόδου τῶν Η.Π.Α. ὅσον καὶ τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. εἶναι ὅτι διαθέτουν τεραστίαν ἐκτάσεως ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας των. Καθότι ἡ κατὰ μάζας παραγωγὴ καὶ ἡ εἰδίκευσις τῶν ἐπιχειρήσεων ἀποτελοῦν τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς νέας τεχνικῆς καὶ δὲν δύνανται νὰ εὐδοκίμησουν χωρὶς εὐρείαν ἀγοράν.

Δὲν πρέπει ἄλλωστε νὰ λησμονῆται ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ταχείας ἀναπτύξεως τῆς εὐρωπαϊκῆς βιομηχανίας, εἰδικώτερον κατὰ τὸ τελευταῖον ἡμισίον τοῦ 19ου αἰῶνος, οἱ τελωνειακοὶ δασμοὶ δὲν ἦσαν ὑψηλοὶ εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ κράτη καὶ τὰ ἐμπορεύματα μετεφέροντο κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον ἐλευθέρως ἀπὸ τῆς μιᾶς εὐρωπαϊκῆς χώρας εἰς τὴν ἄλλην. Ἡ τάσις μεγαλυτέρας δασμολογικῆς προστασίας τῆς παραγωγῆς τῶν χωρῶν τούτων ἐνισχύθη μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον καὶ πρὸ πάντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παγκοσμίου οἰκονομικῆς κρίσεως τῶν ἐτῶν 1929-33. Ἐξ ἄλλου, μετὰ τὸν πρῶτον παγκόσμιον πόλεμον, ὁ ἀριθμὸς τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν ἠύξηθη καὶ νέα δασμολογικὰ τείχη ἀνηγέρθησαν. Διὰ τοῦτο ἐγένετο καὶ τότε προσπάθεια στενῆς οἰκονομικῆς συνεργασίας τῆς Εὐρώπης, ἀκόμη καὶ τελωνειακῆς ἐνώσεως των. Αὕτη ὁμως ἀνεκόπη ἀπὸ

τήν παγκόσμιον οικονομικήν κρίσιν, πού ὤθησε τὰ κράτη εἰς τὴν αὐτάρκειαν καὶ εἰς τὸν οικονομικὸν ἔθνικισμόν.

Μεταπολεμικῶς ἡ προσπάθεια οικονομικῆς συνεργασίας τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ὑπῆρξε περισσότερον καρποφόρος. Ἐν πρώτοις ἰδρύθη ἡ Τελωνειακὴ Ἐνωσις Βελγίου, Ὁλλανδίας καὶ Λουξεμβούργου, γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα Benelux, ἡ ὁποία ἤρchiσεν ἐφαρμόζουσα κοινὸν δασμολόγιον ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1948. Ἐπειτα αἱ χώραι τῆς Βορείου Εὐρώπης (Σουηδία, Νορβηγία, Δανία, Φιλλανδία, Ἰσλανδία) ὑπέγραψαν τὸ 1954 σύμβασιν δημιουργίας κοινῆς ἀγορᾶς ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας οἱ ἐργάται καὶ οἱ ὑπάλληλοι ὑπήκοοι τῶν κρατῶν τούτων δικαιούνται νὰ ἐγκατασταθοῦν καὶ νὰ ἐργασθοῦν εἰς οἰανδήποτε ἐξ αὐτῶν, χωρὶς νὰ ζητήσουν ἄδειαν ἐργασίας καὶ ἐγκαταστάσεως.

Περιορισμένη εἰς περιεχόμενον ἀλλὰ σημαντικώτερα εἰς σημασίαν εἶναι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κοινοπραξία Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος, ἰδρυθεῖσα κατόπιν τῆς συνθήκης τῶν Παρισίων τῆς 18ης Ἀπριλίου 1951. Δι' αὐτῆς ἡ Γερμανία, πλουσία εἰς γαϊάνθρακα ἀλλὰ πτωχὴ εἰς σιδηρομετάλλευμα, καὶ ἡ Γαλλία, πλουσία εἰς σιδηρομετάλλευμα καὶ πτωχὴ εἰς ἄνθρακα, συμπληρῶνουν τὴν οἰκονομίαν των καὶ τερματίζεται οὐσιαστικῶς ἡ ἔρις διὰ τὴν Λωρραίνην, ὅπου εὐρίσκονται τὰ κοιτάσματα σιδήρου. Ἐπὶ πλέον ἡ Ἰταλία, τὸ Βέλγιον, ἡ Ὁλλανδία, καὶ τὸ Λουξεμβούργον μετέβησαν εἰς τὸν ὄργανισμόν τούτον τὰ κυριαρχικά των δικαιώματα ἐπὶ τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς κυκλοφορίας τοῦ ἄνθρακος καὶ τοῦ χάλυβος. Σκοπὸς τοῦ ὄργανισμοῦ τούτου εἶναι ἡ δημιουργία κοινῆς ἀγορᾶς ἄνθρακος καὶ χάλυβος, διὰ τῆς καταργήσεως τῶν τελωνιακῶν δασμῶν καὶ τῶν πάσης φύσεως περιορισμῶν εἰς τὴν μεταφορὰν τοῦ ἄνθρακος καὶ τοῦ χάλυβος ἀπὸ τῆς μῖσς ἐκ τῶν ἄνω ἐξ χωρῶν εἰς τὴν ἄλλην. Ἐπὶ πλέον ὁ ὄργανισμὸς οὗτος ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν νεωτέρων καὶ τελειότερων μεθόδων παραγωγῆς, εἰς τὴν αὐξησιν τῆς παραγωγικότητος τῆς ἐργασίας, εἰς τὴν μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν οἰκείων προϊόντων, εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν ἐργασίας καὶ ζωῆς τῶν ἐργατῶν. Πρὸς τοῦτο ἡ Κοινοπραξία δικαιούται νὰ ρυθμίζῃ τὸν ὄγκον τῆς παραγωγῆς καὶ τὴν τιμὴν τοῦ ἄνθρακος καὶ τοῦ χάλυβος, νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν πραγματοποίησιν ἐπενδύσεων, ν' ἀποφασίζῃ τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν τῶν μὴ ἀποδοτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ νὰ ρυθμίζῃ τὰς διαφορὰς, πού ἀνακύπτουν μεταξύ τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων ἢ μεταξύ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τοῦ προσωπικοῦ των.

Εὐρυτέρας ἐκτάσεως εἶναι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ὁργάνωσις Οἰκονομικῆς Συνεργασίας, ἡ ὁποία ἰδρύθη κατόπιν τῆς συμβάσεως τῶν Παρισίων τῆς 16 Ἀπριλίου 1948. Ἀρχικὸς σκοπὸς τῆς ὀργανώσεως ταύτης ἦτο ἡ διανομὴ μεταξύ τῶν κυβερνήσεων τῶν χωρῶν τῆς Δ. Εὐρώπης τῶν κεφαλαίων, τὰ ὁποία παρεῖχεν ἡ Ἀμερικανικὴ Κυβέρνησις ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ σχεδίου Marshall. Συγχρόνως ἡ ὀργάνωσις αὕτη ἐπιδιώκει τὴν στενωτέραν συνεργασίαν τῶν ἔξω τῆς Σοβιετικῆς ζώνης χωρῶν τῆς Εὐρώπης, πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομίας των. Ἀποτέλεσμα αὐτῆς, κατὰ μέγα μέρος, ὑπῆρξε ἡ ἀνάπτυξις τῆς παραγωγῆς των, ἡ σταθεροποίησις τῶν νομισμάτων των, ἡ ἰσοσκελίσις τοῦ προϋπολογισμοῦ των καὶ ἡ ἐφαρμογὴ συστήματος πολυμερῶν συναλλαγῶν. Εἰς τὴν τελευταίαν αὐτὴν ἐπίτευξιν συνετέλεσε κυρίως ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμβάσεως τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1950 ἰδρυθεῖσα Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις Πληρωμῶν, με σκοπὸν τὴν τόνωσιν τῶν συναλλαγῶν μεταξύ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Οὕτω αἱ διμερεῖς συναλλαγαὶ μετεβλήθησαν εἰς πολυμερεῖς καὶ μία εὐρωπαϊκὴ χώρα πού δια-

θέτει πιστωτικόν υπόλοιπον, συνεπεία συναλλαγῶν της με ἄλλην εὐρωπαϊκὴν χώραν, δύναται νὰ προμηθευθῆ ἐκ τρίτης εὐρωπαϊκῆς χώρας προϊόντα ἴσης ἀξίας πρὸς τὸ ὡς ἄνω υπόλοιπον. Βεβαίως τοῦτο προϋποθέτει ὅτι καὶ ἡ ὀφειλέτης χώρα διαθέτει πιστωτικόν υπόλοιπον, συνεπεία συναλλαγῶν της με τὴν τρίτην αὐτὴν εὐρωπαϊκὴν χώραν. Πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι ἡ λειτουργία τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν διευκολύνεται ὑπὸ κεφαλαίου κινήσεως, τὸ ὁποῖον ἐτέθη εἰς διάθεσίν της ὑπὸ τῶν Η.Π. Ἀμερικῆς, εἰς τρόπον ὥστε αὐτὴ δύναται νὰ παρέχη καὶ βραχυπρόθεσμους πιστώσεις εἰς τὰς χώρας τῶν ὁποίων τὸ ἰσοζύγιον εἶναι προσκαίρως παθητικόν. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις Πληρωμῶν διευθύνεται ὑπὸ Συμβουλίου Διευθύνσεως (Comité de Direction), τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ εἰς τὰ πλαίσια τῆς Ε.Ο.Ο.Σ. Τελευταία ἐξελίξεις τῶν ὡς ἄνω ἐνεργειῶν ὑπῆρξεν ἡ ἴδρυσις τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς.

Ἡ ἴδρυσις τῆς Κ.Ε. Ἀγορᾶς δὲν ἀνταποκρίνεται μόνον εἰς μίαν γεωγραφικὴν ἢ πολιτικὴν ὀντότητα, ἀλλὰ καὶ εἰς μίαν οικονομικὴν πραγματικότητα. Καθότι ἀπὸ τοῦ πρώτου ἤδη Παγκοσμίου πολέμου, ἡ διεθνὴς ἀγορὰ ἤρchiσε νὰ παραχωρῆ τὴν θέσιν της εἰς «οἰκονομικὰ διαμερίσματα», κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον κλειστά, ὅπως εἶναι ἡ περιοχὴ τῆς στερλίνας, ὁ σοβιετικὸς χώρος, ἡ ζώνη τοῦ δολλαρίου καὶ αἱ χώραι πού ἀποτελοῦν τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν πληρωμῶν. Τὸ παγκόσμιον ἐμπόριον τείνει νὰ συγκεντρωθῆ ἐντὸς τῶν τριῶν αὐτῶν ζωνῶν.

Αἱ τρεῖς τελευταῖαι ζῶναι ἀντιπροσωπεύουν τὰ 60% αὐτοῦ. Ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ποσοστοῦ 8% ἀντιπροσωπεύουν τὰς ἀναλλαγὰς μεταξὺ χωρῶν με προγραμματισμένην οικονομίαν, 13% μεταξὺ χωρῶν τῆς ζώνης τοῦ δολλαρίου καὶ 39% μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο εἶναι τὸ σημαντικώτερον ἀλλὰ παραμένει σχεδὸν στάσιμον, ἤδη ἀπὸ τῆς προπολεμικῆς ἐποχῆς, ἐνῶ αἱ ἀναλλαγαὶ ἐντὸς τῆς ζώνης τοῦ δολλαρίου ἐδιπλασιάσθησαν ἐν σχέσει πρὸς τὴν προπολεμικὴν ἐποχὴν καὶ αἱ ἐντὸς τῆς ζώνης με προγραμματισμένην οικονομίαν ὀκταπλασιάσθησαν κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα ὅσον καὶ ἂν παραμένουν ἀκόμα σχετικῶς περιορισμένα.

Ἡ ἐνότις τῆς ζώνης τῆς Ἐνώσεως Εὐρωπαϊκῶν Πληρωμῶν βασιζέται ἐπὶ τῶν διατάξεων πού ἐπιτρέπουν τὸν πολυπλευρον συμφηρισμὸν εἰς τὰς συναλλαγὰς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ζώνης. Βεβαίως αἱ διάφοροι κατηγορίαι περιορισμῶν καὶ πρὸ παντός ἡ ἔλλειψις δολλαρίων συνετέλεσαν εἰς αὐτὸ τὸ ἀποτέλεσμα. Ἄλλ' οἱ δεσμοὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Ὁργανισμοῦ Οἰκονομικῆς Συνεργασίας εἶναι λίαν ἀσθενεῖς, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ ποσοστὸν τῆς συμμετοχῆς των εἰς τὸ σύνολον τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου παρέμεινε ἀναλλοίωτον κατὰ τὴν περίοδον 1938-54.

Κάθε περαιτέρω σύσφιξις τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν θ' αὐξήσῃ τὰς εὐκαιρίας ἀναπτύξεως των καὶ θὰ ἐνισχύσῃ τὸν ρόλον των εἰς τὸ παγκόσμιον ἐμπόριον, ὅπως ἀποδεικνύει τὸ παράδειγμα τῶν ἑξ χωρῶν —μελῶν τῆς Κοινοπραξίας Γαϊάνθρακος καὶ Χάλυβος, τῶν ὁποίων αἱ εἰσαγωγαί, ἐκ τῆς μιᾶς χώρας πρὸς τὴν ἄλλην ἠυξήθησαν, ἀπὸ τοῦ 1952 μέχρι τοῦ 1955, ἀπὸ 15 εἰς 19 δισεκατ., ἐνῶ αἱ εἰσαγωγαὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς ζώνης τῆς στερλίνας περιορίζονται εἰς τὸ ὕψος τῶν 12 δισεκατ. δολλαρίων. Σημειωτέον ὅτι, πρὸ τῆς Κοινοπραξίας ταύτης, τὸ ποσοστὸν διὰ τοῦ ὁποῖου ἐκφράζεται ἡ σχέση παραγωγῆς γαϊάνθρακος, χυτοσιδήρου καὶ χάλυβος τῆς Εὐρώπης ἐν σχέσει πρὸς τὴν παγκόσμιον παραγωγὴν παρουσίαζε σοβαρὰν μείωσιν, ὅπως ἄλλωστε

τοῦτο συμβαίνει καὶ μὲ πολλὰς ἄλλας πρώτας ὕλας (ψευδάργυρος, μόλυβδος, κασσίτερος, ἄλουμίνιον, ἤλεκτρισμός).

Ὁ δρόμος λοιπὸν πρὸς τὴν Κ.Ε. Ἀγορὰν ἐχαράχθη ἤδη τόσον ἀπὸ τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, ὅσον καὶ ἀπὸ ὠρισμένης κρατικῆς ἐνεργείας καὶ τείνει τώρα νὰ δημιουργηθῇ οἰκονομικὸς χώρος ἀνάλογος πρὸς τοὺς γιγαντιαίους ζωτικὸς χώρους τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως καὶ τῶν Η.Π. τῆς Ἀμερικῆς.

Ἡ συμφωνία τῶν Ἐξ καὶ αἱ γενικώτεροι συνέπειαι τῆς. Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1955, οἱ ὑπουργοὶ τῶν ἑξ χωρῶν ποὺ ἀπαρτίζουν τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα τοῦ Ἀνθρακος καὶ τοῦ Χάλυβος (C.E.C.A.) συνήλθον εἰς Μεσσήνην καὶ ἀπεφάσισαν τὴν ἰδρυσιν τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Ἡ ἀπόφασις αὕτη ὑπεγράφη ἀπὸ τὰς κυβερνήσεις τῆς Γαλλίας, τῆς Γερμανίας, τῆς Ἰταλίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Ὀλλανδίας καὶ τοῦ Λουξεμβούργου.

Ἡ συμφωνία αὕτη περιλαμβάνει πολλὰς διατάξεις ἐπὶ διαφόρων θεμάτων, ποὺ ἀποσκοποῦν τελικῶς εἰς τὴν πλήρη ἐλευθερίαν τῶν ἐμπορευμάτων μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω ἑξ χωρῶν. Ἀλλ' ἡ ἐλευθερία αὕτη θὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ βαθμίδας ἐντὸς 12 ἐτῶν κατ' ἐλάχιστον καὶ 15 ἐτῶν κατ' ἀνώτατον ὄριον. Ἡ μεταβατικὴ αὕτη ἐποχὴ ὑποδιαιρεῖται εἰς τρία τμηματά. Κατὰ τὸ πρῶτον, τετραετοῦς διαρκείας, θὰ ἐπέλθῃ ἀρχικὴ ἐκπτώσις 10% ἐν ἔτος μετὰ τὴν ἰσχύν τῆς συμφωνίας. Δύο ἄλλα διαδοχικὰ ἐκπτώσεις, ὁμοίως κατὰ 10%, θὰ ἐπακολουθήσουν εἰς διαστήματα 18 μηνῶν. Ἡ συμφωνία προβλέπει ὅτι μόνον ἡ πρώτη ἐκπτώσις τῶν 10% θὰ εἶναι ὁμοιόμορφος, δηλ. θὰ ἀφορᾷ ὅλον τὸ δασμολόγιον. Αἱ δύο ἐπόμεναι θὰ εἶναι ἑποχρευτικαὶ κατὰ 5%, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὑπόλοιπον 5% θὰ ἐφαρμόζονται ἐπὶ προϊόντων ἐπιλογῆς τῶν κρατῶν—μελῶν. Κατὰ τὴν δευτέραν τετραετὴν περίοδον θὰ γίνουσι τρεῖς νέαι ἐκπτώσεις ἐπὶ τῶν δασμῶν κατὰ 10% ἐκάστη, ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους ὡς καὶ κατὰ τὴν πρώτην περίοδον. Οὕτω ἐντὸς δετίας αἱ δασμολογικαὶ ἐπιβαρύνσεις θὰ ἔχουν συνολικῶς ἐλαττωθῇ κατὰ 60%, χωρὶς ἡ ἐλάττωσις αὕτη νὰ εἶναι ἑποχρευτικῶς ὁμοιόμορφος δι' ὅλα τὰ προϊόντα. Πάντως τὰ κράτη καλοῦνται νὰ μὴ ὑπερβάλλουν εἰς τὰς διαφορὰς τῶν καὶ νὰ προσπαθήσουν νὰ φθάσουν εἰς μείωσιν τῶν δασμῶν τουλάχιστον 50% διὰ κάθε προϊόν, ἕως τὸ τέλος τῆς δευτέρας περιόδου. Τὰ ὑπόλοιπα 40% τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, ποὺ θὰ ὑφίστανται ἐντὸς τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς, θὰ πρέπει νὰ καταργηθοῦν κατὰ τὴν ἐπομένην τρίτην περίοδον, ποὺ θὰ διαρκέσῃ 4 ἢ 7 ἔτη, συμφώνως μὲ ρυθμὸν μὴ καθοριζόμενον ἀπὸ τὴν συμφωνίαν, ἀλλὰ ποὺ θὰ καθορίσῃ τὸ Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν τῶν μετεχόντων τῆς συμφωνίας Κρατῶν.

Ἐκτὸς ὁμῶς τῶν τελωνειακῶν δασμῶν, τὰ κράτη προστρέχουσι σήμερον—πολύ ἀποτελεσματικώτερον μάλιστα—εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν εἰσακτέων ποσοτήτων διὰ τὰ διάφορα προϊόντα (Contingents). Διὰ τοῦτο ἡ Συμφωνία προβλέπει ὅτι, ἐν ἔτος μετὰ τὴν ἰσχύν αὐτῆς, τὰ κοντενζὰν δι' ἕνα προϊόν οἰουδήποτε κράτους—μέλους πρὸς τὰ ἄλλα συμμετέχοντα κράτη θὰ ἀθροισθοῦν εἰς ἕνα συνολικὸν κοντενζὰν, προσίτων ὀδριακῶς δι' ὅλα τὰ λοιπὰ ὑπογράψαντα κράτη. Οὕτω δὲν θὰ ἐκλείψουν ἀμέσως οἱ ποσοστικοὶ περιορισμοὶ εἰς τὰς εἰσαγωγὰς, ἀλλὰ δὲν θὰ εἶναι δυνατὴ ἡ κατάτμησις τῶν εἰσαγωγῶν, αἱ ὁποῖαι ἐνεκρίθησαν κατ' ἀρχὴν. Ἀπὸ τοῦ δευτέρου ὁμῶς ἔτους τὰ οὕτω καθορισθέντα κοντενζὰν θ' αὐξηθοῦν ἑτησίως κατὰ 20%, ἀλλ' αἱ κυβερνήσεις θὰ παραμείνουν ἐλεύθεραι ν' αὐξήσουν αὐτὰ κατὰ μόνον 10%, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι τὸ ὑπόλοιπον 10% τῆς αὐξήσεως θὰ ἀφορᾷ

άλλα προϊόντα από αυτά που εισάγουν αλλά με ποσοτικούς περιορισμούς, ύποκειμενα δηλ. εις κοντευζάν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐμφαίνεται ὅτι ἡ ἐπιτευχθεῖσα συμφωνία διὰ τὴν κοινὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν, ἡ ὁποία θὰ τεθῆ ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1958, ἀποτελεῖ ὄργανισμὸν μὲ ἀρκετὴν ἐλαστικότητα, ὥστε νὰ δυνθῶν αἱ κατὰ μέρος ἔθνη καὶ οἰκονομίαι τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν νὰ περάσουν ἀπὸ τὸ ἀπομονωτικὸν καθεστῶς, εἰς τὸ ὁποῖον εὐρίσκονται σήμερον, εἰς ἓνα καθεστῶς κοινῆς ἀγορᾶς. Παρουσιάζονται βεβαίως μεγάλαι δυσχέρειαι, καθότι δὲν εἶναι εὐκόλον τὰ κατὰ τόπους οἰκονομικὰ συστήματα, εἰς τὰ ὁποία ἐνυπάρχουν ἄλλωστε σοβαραὶ ἀντιθέσεις, νὰ συγχωνευθῶν εἰς ἓνιαῖον σύστημα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ ἐκλείψουν τόσον αἱ ἀντιθέσεις αὐταὶ ὅσον καὶ πρὸ πάντων αἱ μεταξὺ τῶν διαφόρων ἔθνικῶν οἰκονομιῶν παρουσιαζόμεναι.

Ἡ συμφωνία προβλέπει τὴν σύστασιν ἐνὸς Εὐρωπαϊκοῦ Κοινωνικοῦ Ταμείου, πρὸς αὐξησιν τῶν δυνατοτήτων ἀπασχολήσεως τῶν ἐργαζομένων καὶ πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν. Ἐπίσης καὶ τὴν δημιουργίαν μιᾶς Τραπεζῆς Ἐπενδύσεων, μὲ κεφάλαιον ἐνὸς δισεκατομμυρίου δολλαρίων. Δύο θὰ εἶναι οἱ σκοποὶ τῆς Τραπεζῆς αὐτῆς :

α) Νὰ διευκολύνῃ τὰς ἀναγκαίας μετατροπὰς τῶν διαφόρων ἐπιχειρήσεων διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς καλυτέρας οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ

β) Νὰ προβῆ εἰς ἐπενδύσεις εἰς τὰς ὑπανεπτυγμένας χώρας, οὕτως ὥστε νὰ καταστήθῃ δυνατὴ ἡ οἰκονομικὴ ἀνοδος τούτων καὶ ἡ ἐξισορροπησίς των μὲ τὰς λοιπὰς Εὐρωπαϊκὰς χώρας.

Σημειώτεον ὅτι ὁ ὑπανάπτυκτος πληθυσμὸς τῆς Εὐρώπης ἀνέρχεται εἰς 40 περίπου ἑκατομμύρια (Ν. Ἰταλία, Ἑλλάς, Τουρκία). Ἡ ὑψωσις τοῦ βιοτικοῦ τοῦ ἐπιπέδου θὰ προκαλέσῃ αὐξησιν ζήτησεως εἰδῶν τῆς εὐρωπαϊκῆς βιομηχανίας, ἐπομένως ἡ φροντίς διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τμήματος τούτου τῆς Εὐρώπης ὄχι μόνον θὰ ὠφελήσῃ τὸν πληθυσμὸν του ἀλλὰ θὰ ἔχῃ εὐμενῆ ἐπίδρασιν καὶ ἐπὶ τῆς ὑπολοίπου εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας, πρᾶγμα πού ἀποδεικνύει τὴν ἀλληλεγγύην μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς ἡπείρου μας.

Ἡ ἐπιτευχθεῖσα συμφωνία τῶν "Ἐξ ἀποτελεῖ τμημα ἐνὸς γενικωτέρου σχεδίου «περὶ Ἰδρύσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος», τὸ ὁποῖον κατηρτίσθη ὑπὸ ἐπιτροπῆς, εἰδικῶς πρὸς τοῦτο συσταθεῖσθς ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινοπραξίας Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος, κατόπιν προτάσεως τῶν ἑξ κυβερνήσεων, αἱ ὁποῖαι μετέχουν αὐτῆς. Ἀπώτερος σκοπὸς αὐτῆς εἶναι ἡ διεύρυνσις τῆς συμφωνίας, ὅσον ἀφορᾷ καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς καὶ τὰ μετέχοντα αὐτῆς κράτη.

Ἐν πρώτοις τὰ ἑξ κράτη ἀπευθύνθησαν πρὸς τὴν Μεγ. Βρετανίαν ὅπως συμμετάσχη τῆς Κ.Ε. Ἀγορᾶς. Αὕτη ὁμῶς ἔθεσεν ὡς ὅρους:

α) Νὰ διατηρήσῃ τὰ προστατευτικὰ μέτρα ὑπὲρ τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων τῆς καὶ ἰδίως τοὺς προστατευτικούς δεσμούς χάριν τῶν κρατῶν τῆς Κοινοπολιτείας καὶ τῶν ἀποικιῶν τῆς.

β) Νὰ διατηρήσῃ τὰ σχετικὰ προστατευτικὰ μέτρα διὰ τὰ καπνὰ, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν κυρίως βρετανικὰς ἐπιχειρήσεις εἰς τὴν Ροδεσίαν.

γ) Νὰ διατηρήσῃ τὰς εἰδικῆς μορφῆς οἰκονομικὰς σχέσεις, αἱ ὁποῖαι ὑπάρχουν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Βρετανικῆς Κοινοπολιτείας.

Πάντως ἡ Μεγ. Βρετανία, ἀντίθετος ἀρχικῶς εἰς τὴν Κ.Α. λόγῳ ὑφισταμένων δεσμεύσεων εἰς τὰ πλαίσια τῆς Κοινοπολιτείας, μετέβαλε στάσιν καὶ ὑπέβαλε τὴν πρότασιν δημιουργίας Ἐλευθέρας Ζώνης τῶν Εὐρωπαϊκῶν Συναλλαγῶν. Δὲν ἔδειξεν ὁμῶς ἐνδιαφέρον διὰ τὰς ὑπαναπτύκτου

χώρας, αντιθέτως με την Γαλλίαν, που ενδιαφέρεται διά την Ἀλγερίαν, τὸ Βέλγιον διά τὸ Κογκῶ καὶ τὴν Ἰταλίαν, που ἐπιζητεῖ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Σικελίας, τῆς Σαρδηνίας καὶ τῶν Ν. ἐπαρχιῶν τῆς ἡ ἀκόμα καὶ με τὴν Γερμανίαν που ἐπιδιώκει τὴν τοποθέτησιν εἰς τὰς περιφερείας ταύτας τῆς πλεοναζούσης βιομηχανικῆς παραγωγῆς τῆς.

Ἡ Εὐρώπη τῶν Ἐξ ἀποτελεῖ σήμερον χώρον με 165 ἑκατ. κατοίκων, με ἀνεπτυγμένην καταναλωτικὴν ἰκανότητα. Ἐάν ὅμως μετάσχουν αὐτῆς ὅλα τὰ κράτη τῆς Ο.Ε.Ο.Σ., ὁ πληθυσμὸς τὸν ὁποῖον περιλαμβάνουν θὰ ἔφθανε τὰ 260 ἑκατ. κατοίκων, σχηματίζουν δηλ. μίαν ἀγορὰν εὐρυτέραν τῶν Η.Π.Α. ἢ τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. Μία τοιαύτη εὐρυτέρα ἀγορὰ θὰ παρυσιάζη καὶ τὸ πλεονέκτημα τῆς μερικῆς τουλάχιστον ἀλληλοσυμπληρώσεως των, ἀφοῦ ἄλλαι μὲν εὐρωπαϊκαὶ χώραι εἶναι βιομηχανικαὶ καὶ ἄλλαι γεωργικαὶ (Ἑλλάς, Τουρκία, Ν. Ἰταλία).

Ἡ δημιουργία ὅμως μιᾶς τοιαύτης οικονομικῆς δυνάμεως γενεᾷ πλείστα ὅσα προβλήματα καὶ κυρίως τὴν ἀνάγκην ἐνιαίου δασμολογίου μεταξὺ τῶν μετεχουσῶν χωρῶν, μέχρι τῆς βαθμιαίας καταργήσεως τῶν δασμῶν, καὶ ἐναντι τρίτων. Ἀλλὰ μία πολιτικὴ προστατευτισμοῦ τῆς Εὐρώπης θὰ συνήντα ζωηρὰς ἀντιρρήσεις, πρὸ πάντων τῶν Η.Π.Α. αἱ ὁποῖαι ἐνίσχυσαν καὶ μέχρι σήμερον βοηθοῦν τὴν ἴδρυσιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Ἀλλὰ καὶ ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωσις ἐζήτησε, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1956, τὴν συναψιν Πανευρωπαϊκῆς Συμφωνίας διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐνδοευρωπαϊκοῦ ἐμπορίου, διὰ τὴν συνεργασίαν εἰς τὸν τομέα τῶν μεταφορῶν καὶ διὰ τὴν ἀνταλλαγὴν πρωτοπόρου παραγωγικῆς πείρας. Ἀργότερον, διὰ τῆς ἀπὸ 16 Μαρτίου 1957 δηλώσεώς της, προτείνει ἐπὶ πλέον τὴν συνεργασίαν μεταξὺ εὐρωπαϊκῶν κρατῶν, διὰ τὴν κατασκευὴν μεγάλων ὑδροηλεκτρικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τὴν ἀμοιβαίαν οικονομικὴν καὶ πιστωτικὴν βοήθειαν μεταξὺ τῶν κρατῶν τούτων, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως. Ὑπάρχουν ὅμως οἱ φρονούντες ὅτι μία Εὐρώπη οικονομικῶς ἐνοποιημένη θ' ἀπετέλει τὴν τρίτην δύναμιν, μεταξὺ τῶν Η.Π.Α. καὶ τῆς Ε.Σ.Σ.Δ. Πάντως ἡ Ε.Α. δὲν πρέπει ν' ἀποτελέσῃ μίαν κλειστὴν ἀγορὰν, ἀπομονωμένην ἀπὸ τὸν ὑπόλοιπον κόσμον, ὅχι μόνον διότι τοῦτο εἶναι ἀντίθετον εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἰδρύσεώς της, ἀλλὰ καὶ διότι θὰ συναντήσῃ δυσχερείας εἰς τὴν προμήθειαν ὠρισμένων πρώτων ὑλῶν καὶ ἰδίως πετρελαίων.

Ἡ Ἐλευθέρα Ζώνη Ἀνταλλαγῶν προϋποθέτει ἐπίσης τὴν κατάργησιν τῶν ἐνδοευρωπαϊκῶν τελωνειακῶν δασμῶν, ἀλλ' ἀφήνει ἔλευθερίαν ἐξωτερικῶν δασμῶν διὰ κάθε χώραν, μέλος τῆς Ζώνης. Ἡ διαφορὰ μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς Κ.Α. εἶναι μεγάλη, διότι μεταξὺ γειτονικῶν χωρῶν, που θὰ διατηροῦσαν τὴν αὐτονομίαν τῶν ἐξωτερικῶν των δασμολογίων, θὰ προήρχοντο κινήσεις ἐμπορευμάτων τόσο ἀκανόνιστοι, που θὰ ὑπῆρχε ἀνάγκη ἐλέγχου, ἐλέγχου τελωνειακοῦ εἰς τὰ ἐσωτερικὰ σύνορα περισσώτερον αὐστηροῦ καὶ ἀπὸ τὸν ὑπάρχοντα. Τὸ μειονέκτημα τοῦτο, ἀκυρωτικὸν διὰ τὰ ἠπειρωτικὰ κράτη, εἶναι πολὺ ὀλιγώτερον σοβαρὸν ὅσον ἀφορᾷ τὴν Μεγάλην Βρεττανίαν καὶ τὰ Σκανδιναυικὰ κράτη, που δὲν ἔχουν πρακτικῶς σύνορα με τὴν Εὐρώπην τῶν Ἐξ. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν οὐσιαστικῶς ἀντίθεσις μεταξὺ ἐνοποιήσεως τῆς ἀγορᾶς τῶν Ἐξ καὶ τῆς συστάσεως ἑλευθέρας ζώνης ἀνταλλαγῶν, τῆς ὁποίας θὰ ἡδύνατο ν' ἀποτελέσῃ μέρος. Ἀλλὰ θὰ ἔχη νὰ λύσῃ με τὰ κράτη αὐτῆς τῆς Ζώνης τὰς ἰδίας κοινωνικὰς καὶ πολιτικὰς διαφορὰς, που ἠγέρθησαν προκειμένου διὰ τὴν Κοινὴν Ἀγορὰν καὶ ἡ ὑφισταμένη διαφορὰ τῶν νομοθεσιῶν, συστηματικῶς διατηρουμένη, θὰ καταστήσῃ ἀκόμη δυσκολώτεραν τὴν εὑρεσιν λύσεως.

Θά παρασπῆ ἀκόμη ἀνάγκη κοινοῦ εὐρωπαϊκοῦ νομίσματος, ὄχι τόσο διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῶν συναλλαγῶν, ὅσον διὰ τὴν χορήγησιν πιστώσεων, δυσχεραينوμένων ἀπὸ τὰς διακυμάνσεις τῶν ἔθνικῶν νομισμάτων καὶ ἰδίως ἀπὸ τῆς ἐθελουσίας ὑποτιμήσεώς των. Ἡ ὑποτίμησις ἄλλωστε αὕτη θά ἦδύνατο νὰ προκαλέσῃ καὶ εἶδος ντάμπινγκ μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, πρὸς τοποθέτησιν τῶν προϊόντων των εἰς τὰς ἄλλας εὐρωπαϊκὰς ἀγοράς.

Τέλος ἡ Κ.Α. ἐπιβάλλει τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ ἐφαρμογὴν εἰς τὰ μετέχοντα Κράτη κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς. Ὁ βιομηχανικὸς συντονισμὸς βεβαίως συναντᾷ δυσχερείας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν εἰδίκευσιν καὶ εἰδικώτερον τὴν ἴδρυσιν ἢ τὴν διατήρησιν βαρείας βιομηχανίας. Ἄλλ' αἱ δυσχερείαι αὐξάνουν ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀγροτικὸν τομέα, καθότι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ χάραξις κοινῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς, ἀφοῦ τὰ ἀγροτικὰ προβλήματα εἶναι εἰδικὰ καὶ πολυσύνθετα, ἐξ αἰτίας τοῦ χαρακτῆρος τῆς παραγωγῆς, τῆς ποικιλίας τῶν προϊόντων καὶ τῆς ἰδιομορφίας τῶν ἀγορῶν τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν. Ἐξ ἄλλου εὐρισκόμεθα πρὸ τεραστίου ἀριθμοῦ ἀγροτικῶν ἐκμεταλλεύσεων καὶ τῆς δυσχερείας νὰ κατατοπισθοῦν οἱ ἀγροτικὴν οἰκονομίαν πρέπει οὗτοι νὰ ἐννοήσουν τὰ προτεινόμενα ὡς ἀναγκαῖα μέτρα, ἀφοῦ ἄνευ τούτου, οἰονδήποτε εὐρωπαϊκὸν οἰκοδόμημα εἰς τὸν ἀγροτικὸν τομέα δὲν θά εὕρισκε τὴν συνδρομὴν των, ἀπαραίτητον διὰ τὴν ἐπιτυχίαν του. Οἱ γεωργικοὶ ἐμπειρογνώμονες τῶν ὀργανώσεων τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν συνῆλθον εἰς Βρυξέλλας καὶ εἰς Παρισίους καὶ ἀπεφάσισαν ὅτι ἐπιβάλλεται ὁ σχηματισμὸς μιᾶς ἐπιτροπῆς Εὐρωπαϊκῆς Γεωργίας, ἀπαρτιζομένης κατὰ τὸ ἡμισι ἀπὸ ἀντιπροσώπων γεωργῶν, ἡ ὁποία θά ὑποβάλλῃ προτάσεις εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν, πρὸς ρύθμισιν τῶν γεωργικῶν ζητημάτων.

Πάντως προβλέπεται ἤδη διὰ τὴν γεωργίαν:

α) Ἡ καθιέρωσις ἐντὸς τετραετίας συστήματος τιμῶν ἀσφαλείας (Prix minima).

β) Ἡ σύγκλησις εἰδικῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία θά μελετήσῃ ὅλα τὰ συναφῆ μετὰ τὴν γεωργίαν προβλήματα καὶ θά ὑποβάλλῃ ἐντὸς διετίας προτάσεις διὰ τὴν διενέργειαν κοινῆς γεωργικῆς πολιτικῆς.

Ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Κ.Α. Εὐρώπης. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Κ. Α. τῆς Εὐρώπης δὲν εἶναι τὸ τέρμα ἀλλ' ἡ ἀρχὴ τῆς προσπάθειας διὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Ἐνωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν καλοῦνται νὰ μετάσχουν καὶ αἱ λοιπαὶ Εὐρωπαϊκαὶ Χῶραι. Ἡ Ἑλλὰς θά εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν;

Τὸ ἑλληνικὸν ἰσοζύγιον τῶν τρεχουσῶν συναλλαγῶν μετὰ τοῦ Ἐξωτερικοῦ εἰς ἀνταλλαγὰς ἀγαθῶν καὶ ὑπηρεσιῶν, εἶχεν ὡς ἔξῃς κατὰ τὸ 1955, ἀναλυόμενον κατὰ μεγάλας γεωγραφικὰς περιοχὰς εἰς ἑκατ. δολλαρίων.

	Πιστώσις	Χορέωσις
Περιοχὴ Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν	158.1	199.1
Ἀνατολικὴ Εὐρώπη	10.3	14.5
Λοιπὴ Εὐρώπη	8.2	10.5
Ἡνωμένον Βασίλειον	60.2	67.7
Λοιπὴ περιοχὴ στερλίνας	1.7	5.2
Ἡν. Πολιτεῖαι	62.4	114.1
Λοιπὴ Ἀμερικὴ	2.1	9.1
Μέση Ἀνατολή	10.2	6.9
Λοιπαὶ χῶραι	0,5	1.6
	<u>313.8</u>	<u>428.7</u>

Ἐπομένως ἡ περιοχή τῆς Ε.Ε.Π. ἀφορᾷ τὸ ἥμισυ τῶν ἐξωτερικῶν μας συναλλαγῶν καὶ φυσικὰ εἶμεθα οἰκονομικῶς συνδεδεμένοι μὲ αὐτήν.

Ἄλλ' ἡ Ἑλλάς εὐρίσκεται εἰς μειονεκτικὴν θέσιν ὅπως μετάσχη εἰς τὴν Κ.Α. τῆς Εὐρώπης καθότι:

1. Τὸ 1949 ἀπεφάσισεν, ἴσως κατόπιν ὠρισμένων πιέσεων, νὰ μετάσχη τῆς Γενικῆς Συμφωνίας Δασμῶν καὶ Ἐμπορίου (Gatt), χωρὶς προηγουμένως νὰ προσαρμόσῃ τὸ δασμολόγιον αὐτῆς καὶ εἰς ἐποχὴν μεγάλης ὑποτιμῆσεως τοῦ νομίσματός της, πού ἐμείωσεν οὐσιαστικῶς τοὺς προστατευτικούς της δασμούς.

2. Τὸ 1953 ἀπεφάσισε τὴν ἄρσιν τῶν εἰσαγωγικῶν περιορισμῶν καὶ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ εἰσαγωγικοῦ μας ἔμπορίου, χωρὶς κἄν τὸν ὅρον τῆς ἀμοιβαιότητος.

3. Δὲν ἐπωφελέθη τῶν γερμανικῶν καὶ ἰταλικῶν ἐπανορθώσεων καὶ εἶτα τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ διὰ νὰ ἀναπτύξη καὶ νὰ συγχρονίσῃ τὴν βιομηχανίαν της. Κτυπητὸν παράδειγμα ἡ ἀμελέτητος ἐπιστροφή τῆς φερθῆ εἰς τὴν χώραν μας. Μένουмен οὕτω τὸ μόνον βαλκανικὸν κράτος πού δὲν ἔχει σιδηροβιομηχανίαν καὶ κινδυνεύουмен ὄχι μόνον νὰ μὴ ἀναπτύχθωμεν πλέον βιομηχανικῶς, ἀλλὰ καὶ νὰ κλείσῃ μέγα μέρος τῶν ἤδη ὑπαρχουσῶν ἐν Ἑλλάδι βιομηχανιῶν, ἐπὶ πλέον ἀπὸ τοὺς δασμοβιώτους, ὡς ἐκ τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ τῆς Δ. Εὐρώπης.

Εἰδικώτερον δὲν θὰ δυνηθῶμεν πλέον ν' ἀποκτήσωμεν βαρεῖαν βιομηχανίαν, ὡς ἐκ τῆς ἀντιθέσεως τῆς Κοινοπραξίας Ἀνθρακος καὶ Χάλυβος. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλαι βιομηχανίαι, κυρίως μηχανουργικαὶ, μηχανολογικαὶ καὶ χημικαὶ διατρέχουмен σοβαρὸν κίνδυνον νὰ κλείσουмен. Ἀκόμα καὶ αἱ κλωστοῦφαντουργικαὶ θὰ ὑποστοῦν δυσμενῆ ἐπίδρασιν, μολονότι προέχει εἰς αὐτὰς ὁ παράγων ἐργασία, πού εἶναι εὐθηνότερα ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τ' ἄλλα εὐρωπαϊκὰ Κράτη. Καὶ αἱ μὲν ἀπρηχαιωμένα ἐξ αὐτῶν θὰ κλείσουмен, αἱ δὲ καλύτερον ὀργανωμένα θὰ ὑποστοῦν τὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν πλησιέστερα πρὸς τὰ κέντρα τῆς μόδας εὐρισκομένων.

Ἀντιθέτως ἡ συμμετοχὴ μας εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν δὲν παρουσιάζει κινδύνους διὰ τὴν γεωργικὴν μας παραγωγὴν, ἐκτὸς ἀπὸ μερικὰς δευτερευούσας καλλιεργεῖας, ὅπως τὸ λῖνον καὶ ἡ κάνναβις. Θὰ παρουσιάσῃ ὅμως δυσκολίας τινὰς εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς καθυστερημένης κτηνοτροφίας μας, ἂν καὶ ὁ προστατευτικὸς δασμὸς εἶναι σήμερον ἐλάχιστος, ὁ δασμὸς φθάνει 100% τῆς ἀξίας του, καὶ εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν ἐξαιρετικῆς ποιότητος τυρῶν καὶ πρὸ πάντων τῶν σκληρῶν τοιούτων (γραβιέρα), πού προστατεύονται σήμερα σημαντικὰ.

Ἐξ ἄλλου ἡ συμμετοχὴ μας εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἀγορὰν θὰ ἐβοήθει καὶ κυρίως εἰς τὸ ἀπώτερον μέλλον τὴν ἐξαγωγὴν τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων, πού διέρχονται σοβαρωτάτην κρίσιν, ἀφοῦ οἱ γεωργοὶ μας δὲν καλύπτουмен, κατὰ κανόνα, τὰ παραγωγικὰ των ἔξοδα. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ὁ καπνὸς ἀποτελῶν τὰ 45% περίπου τῶν ἐξαγωγῶν μας θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ προσκρούη εἰς τὰ κρατικὰ μονοπώλια καὶ οἱ δασμοὶ του δὲν πρόκειται νὰ μειωθῶν διότι εἶναι ταμιακοί, ὡς προβλέπει τὸ σύμφωνον τῶν Ἐξ. Ἐπίσης ὁ βάμβαξ, πού δασμολογεῖται ἤδη ἐλαφρῶς ὡς πρώτη ὕλη, δὲν ἔχει νὰ ὠφεληθῇ σοβαρῶς ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν δασμῶν, οὔτε καὶ αἱ σταφίδες, πού δὲν βαρύνονται σήμερον μὲ ὑψηλοῦς δασμούς. Μεγαλύτεραι δυνατότητες θὰ ὑπάρξουмен εἰς τὴν ἐξαγωγὴν νωπῶν φρούτων, λαχανικῶν, ἐπιτραπέζιων σταφυλῶν, ξηρῶν καρ-

πωών, χυμών, ελαιών κλπ., ως εκ τῆς αὐξανούσης καταναλώσεώς των καὶ τῆς ἀδυναμίας τῶν πλείστων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν νὰ παράγουν τοιαῦτα προϊόντα. Ἐν τούτοις τὰ εἶδη αὐτὰ θ' ἀντιμετωπίσουν τὸν δυσμενῆ συντελεστὴν τῆς ἀποστάσεως, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ὁμοειδῆ προϊόντα τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἰσπανίας.

Παρά ταῦτα, νομίζομεν ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ ἀναγκασθῆ νὰ προσχωρήσῃ εἰς τὴν Κ.Α. τῆς Εὐρώπης. Θὰ ἔπρεπε ὁμως προηγουμένως νὰ καταρτίσῃ ἓνα σχέδιον ἐκτελέσεως ἐπειγόντων ἔργων, πού θὰ πραγματοποιηθοῦν ἕως ὅτου γίνῃ μέλος τῆς Κοινοπραξίας καὶ ἕως ὅτου καταργηθοῦν οἱ ὑφιστάμενοι ἐντὸς αὐτῆς δασμοί. Καὶ δεύτερον νὰ θέσῃ ὠρισμένους ὅρους διὰ τὴν προσχώρησιν τῆς καὶ πρὸ πάντων:

α) Τὴν οικονομικὴν ἐνίσχυσίν τῆς ἀπὸ τὸ προβλεπόμενον Ταμεῖον διὰ τὰς ὑπαναπτύκτους χώρας, ἵνα ἐπιτύχῃ τὴν ἰδρυσιν ὠρισμένων βιομηχανιῶν (π.χ. σακχαροβιομηχανίας, ἀφοῦ ἡ εὐρωπαϊκὴ παραγωγή δὲν καλύπτει τὰς ἀνάγκας τοῦ εὐρωπαϊκοῦ χώρου).

β) Τὴν ἐκτέλεσιν ὠρισμένων ἔργων ἠλεκτροπαραγωγῆς καὶ ἐγχειροβελτιωτικῶν πού θὰ ἐπιτρέψουν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πόρων τῆς (π.χ. τοῦ Ἀχελώου διὰ παραγωγήν ἀλουμίνης, τῆς ὁποίας στερεΐται ἡ Εὐρώπη) καὶ αὐξησιν τῆς παραγωγῆς μας εἰς βάμβεκα, λαχανικά, φρούτα κτλ.

γ) Τὴν μάρκυσιν τῶν προθεσιμῶν μειώσεως τῶν δασμῶν, σύμφωνα ἄλλωστε καὶ μὲ τὸν γαλλικὸν ὅρου, πού προβλέπει τὴν εἰς 17 ἔτη κατάργησιν των καὶ ἀκόμα τὴν διατήρησιν των καὶ πέραν τούτου, ἐφ' ὅσον ἡ Γαλλία παρουσιάζει παθητικὸν ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον καὶ οἱ δασμοὶ δὲν ἐπιβαρύνουν πλέον τῶν 15 % τὰς τιμὰς τῶν προϊόντων.

Πάντως ἡ Ἑλλάς θὰ πρέπη ἀπαραιτήτως νὰ μετάρχη τῆς Κ.Α. ἐὰν ἡ Τουρκία μετάρχη αὐτῆς, διότι ὁ τουρκικὸς καπνὸς καὶ ἡ τουρκικὴ σουλτανίνα θὰ ἐκτοπίσουν ἐκ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς τὰ εἶδη ταῦτα. Ἐπὶ πλέον οὕτω θὰ διευκολυνθῆ καὶ ἡ ἐπίλυσις τοῦ πληθυσμικοῦ μας προβλήματος, διότι, δυνάμει τῆς ἐλευθερίας ἐγκαταστάσεως καὶ ἐργασίας ἐντὸς τῶν χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινοπραξίας, θὰ ἐπιτραπῆ εἰς πλείστους Ἑλληνας νὰ ἐγκατασταθοῦν εἰς τὰς ἀραιοκατοικημένας, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, πεδιάδας τῆς Ἀν. Θράκης καὶ Μ. Ἀσίας καὶ νὰ ἀξιοποιήσουν αὐτάς.

Ἐπὶ τούτοις ὁμως κίνδυνος τὰ ἔξ ὑπογράψαντα κράτη νὰ μὴ δεχθοῦν — πρὸς τὸ παρὸν τουλάχιστον — ἄλλα κράτη ὡς μέλη τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς, ἀλλὰ μόνον ὡς μέλη τῆς Ἐλευθέρης Εὐρωπαϊκῆς Ζώνης, ὡς προτείνει ἡ Μεγ. Βρετανία. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁμως ἀποκλείονται τὰ γεωργικὰ προϊόντα. Ἡ Ἑλλάς δὲν ἔχει τότε κανὲν συμφέρον ἀπὸ συμμετάρχη τῆς Ζώνης αὐτῆς, διότι τὰ μειονεκτήματα πού θὰ προέλθουν εἰς τὴν βιομηχανίαν τῆς δὲν θὰ ἀντισταθμίζωνται τουλάχιστον ἀπὸ τὰ πλεονεκτήματα πού θὰ ἔχῃ ἡ γεωργία τῆς. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην μόνον μία οικονομικὴ οὐδετερότης, δηλ. μία πολιτικὴ ἴσης μεταχειρίσεως πρὸς τὰ μεγάλα οικονομικὰ μπλόκ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κ.Α., τῶν Η.Π. Ἀμερικῆς καὶ τῶν Κρατῶν τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως θὰ δυνηθῆ νὰ δώσῃ τὴν λύσιν τοῦ οικονομικοῦ μας προβλήματος. Καὶ πρωτίστως θὰ πρέπη νὰ ἀναζητήσωμεν ὅπουδῆποτε ὄχι μόνον νέας ἀγορὰς καταναλώσεως τῶν γεωργικῶν μας προϊόντων ἀλλὰ καὶ κεφάλαια διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας μας καὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἔντασιν τῆς καλλιέργειας μας παραγωγικῶν ἔργων, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ ὑδροηλεκτρικά. Ἡ Ἑλλάς δηλ. θὰ πρέπη νὰ ἐκλέξῃ τότε τὴν πολιτικὴν τῆς ἐκβιομηχανίσεως, τὴν ὁποίαν δὲν εἶχε τὸ σθένος νὰ προωθήσῃ, κυρίως ὡς ἐκ τῆς ἀντιδράσεως τῶν ἐνδιαφερομένων κρατῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Ἐνώσεως, τὰ ὁποῖα εἶχαν τὴν τελικὴν

έγκρισιν τῆς διαθέσεως τῶν πιστώσεων ἐκ τοῦ Σχεδίου Μάρσαλλ. Ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας θὰ δυναθῆ ἄλλωστε νὰ δημιουργήσῃ μίαν ἀξιόλογον ἀγοράν διὰ τὴν κατανάλωσιν τῶν πλεοναζόντων γεωργικῶν τῆς προϊόντων, τὰ ὅποια δὲν θὰ ἔχουν εὐκολίας ἐξαγωγῆς πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγοράν.

Τὰ ἀνωτέρω φανερώνουν τί ἐπίδρασιν ἡμπορεῖ νὰ ἔχουν ἐπὶ τῆς ἐλληρικῆς οικονομικῆς πολιτικῆς—καὶ μάλιστα γενικώτερα ἐπὶ τῆς πολιτικῆς μας—τὰ διάφορα σχήματα ὀργανώσεως τῆς εὐρωπαϊκῆς συνεργασίας, εἰς τὰ ὅποια ἡ Ἑλλάς δὲν ἡμπορεῖ νὰ παραμείνῃ ξένη. Ἀλλ' ἡ συμμετοχὴ μας εἰς μίαν τοιαύτην ὀργάνωσιν θὰ ἔχῃ καὶ ἄλλας συνεπείας.

1) Θὰ πρέπη νὰ τροποποιήσωμεν τὴν δημοσιονομικὴν μας πολιτικὴν, ἀφοῦ σήμερον τὸ τέταρτον τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ προέρχεται ἀπὸ τελωνειακοὺς δασμούς, οἱ ὅποιοι σύντομα θὰ ὀλιγοστέψουν.

2) Θὰ πρέπη νὰ ἀναδιοργανώσωμεν τὰς κοινωνικὰς μας ἀσφαλίσεις, διότι σήμερον, μὲ μεγαλύτερον ἀσφάλιστρον, δὲν καλύπτομεν ὅλους τοὺς κινδύνους πού ἀσφαλίζονται εἰς τὴν ὑπόλοιπον Εὐρώπην, πού θὰ γίνῃ κοινὸς χώρος ἐργασίας διὰ τοὺς Εὐρωπαίους.

3) Θὰ πρέπη νὰ προσαρμόσωμεν ἐπίσης τὸν χρόνον ἐργασίας τῶν ἐργατῶν, κατὰ τὰ ἰσχύοντα εἰς τὴν Δ. Εὐρώπην, ὅπου ἐπικρατεῖ ἡ ἑβδομάς τῶν 40 ὥρῶν, πλὴν τῆς Γερμανίας, ὅπου ἡ ἐργασία ἀνέρχεται εἰς 44 ὥρας ἔναντι 48 εἰς τὴν Ἑλλάδα.

4) Θὰ πρέπη νὰ ἀνασυγκροτήσωμεν τὸ τραπεζικὸν μας σύστημα, ὥστε τὸ χρέμα νὰ γίνῃ εὐθηνότερον, διὰ νὰ ἀνθέξουν τὰ πιστωτικὰ μας ἰδρύματα εἰς τὸν ἀνταγωνισμὸν τοῦ ξένου κεφαλαίου, πού θὰ δύναται νὰ κινήται ἐλευθέρως ἐντὸς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ οικονομικοῦ χώρου.

5) Θὰ πρέπη νὰ ἐκδιώξωμεν—ἐπὶ τέλους!—τὴν Διεθνῆ Ἐπιτροπὴν Μεταναστεύσεως, πού ἐπιλέγει σήμερον τοὺς καλλιτέρους σωματικῶς καὶ πνευματικῶς Ἕλληνας διὰ νὰ τοὺς στείλῃ εἰς τὴν Αὐστραλίαν εἴτε εἰς τὴν Βραζιλιανὴν ζούγκλαν ἄνευ ἐλπίδος ἐπιστροφῆς, ἐνῶ θὰ δύναται ὅποιος Ἕλλην ἐπιθυμῆ—ἄνευ ἐπιλογῆς—νὰ ἐργασθῆ εἰς τὸν πλησιέστερον πρὸς τὴν χώραν μας εὐρωπαϊκὸν χώρον καὶ μάλιστα χωρὶς νὰ ἐπιβαρύνεται οικονομικῶς. Τὸ 1956 μετῆνάστευσαν ἐκ τῆς Ἑλλάδος 34.000 ἄτομα, ἔναντι 29.790 τὸ 1955 καὶ 21.200 τὸ 1954. Οὕτω κινδυνεύομεν, μετὰ μίαν γενεάν, ν' ἀπομείνουν εἰς τὸν τόπον μας μόνον ἀνάπηροι καὶ βλάκες.

6) Θὰ πρέπη τέλος νὰ καταρτίσωμεν ἓνα πλῆρες πρόγραμμα οικονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας μας, ὄχι ἀναλόγως ὠρισμένων οικονομικῶν συμφερόντων, ἀλλὰ σύμφωνα πρὸς τὰς οὐσιαστικὰς οικονομικὰς συνθήκας τοῦ νέου εὐρωπαϊκοῦ κλίματος. Ἄλλως θὰ ἐπαναληφθῆ ὅ,τι συνέβη μέχρι σήμερον, ὅταν ἐγένετο ἑνωσις μεταξύ ἀνίσως ἀνεπτυγμένων περιοχῶν: αἱ πλούσιαι κατέστησαν ἀκόμα πλουσιώτεραι, ἐνῶ αἱ πτωχαὶ ἀκόμα πτωχότεραι. Ἀπόδειξις αἱ πτωχαὶ Πολιτεῖαι τῆς Η.Π. Ἀμερικῆς, ἡ Νότιος Ἰταλία καὶ αἱ καθυστερημέναι περιοχαὶ τῆς Γερμανίας. Ἡ ἐξέλιξις πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτὴν θὰ εἶναι ταχυτέρα, ὡς ἐκ τῆς κοινῆς ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων χρησιμοποιοήσεως τῆς ἀτομικῆς ἐνεργείας διὰ τοῦ Euratom, δηλ. τοῦ ἐιδικῶς πρὸς τοῦτο συσταθέντος ὀργανισμοῦ.

Πάντως τὸ ζήτημα τῆς συμμετοχῆς τῆς χώρας μας εἰς μίαν εὐρύτεραν εὐρωπαϊκὴν ὀργάνωσιν καὶ πρὸ πάντων οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους θὰ γίνῃ τοῦτο ἀπαιτεῖ ταχεῖαν ἀλλά καὶ λεπτομερῆ μελέτην καὶ πλήρη περισκεφέως χειρισμὸν, ὥστε ἡ Ἑλλάς νὰ μὴν ἀπομονωθῆ ἀλλ' οὔτε καὶ νὰ ὑποδουλωθῆ οικονομικῶς.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΘΕΣΙΣ ΕΝΑΝΤΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Υπό τοῦ κ. Γ. ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΥ

Προτάσεις γενόμεναι διὰ τὴν ἀκολουθητέαν πολιτικὴν εἰς τὸ θέμα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς δυνατόν νὰ ὀδηγήσουν εἰς χειρισμὸν τοῦ, ὅστις θὰ ἔχη ὡς συνέπειαν ἀπομόνωσιν τῆς Ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ ἀπώλειαν εὐκαιριῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἦσαν ἀποφασιστικῆς σημασίας διὰ τὸ μέλλον τῆς χώρας. Αἱ προτάσεις αὗται, μὴ ἀφιστάμεναι οὐσιωδῶς μεταξύ των, συνίστανται εἰς μίαν περιωρισμένης μορφῆς, ἀπὸ ἀπόψεως δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων, «σύνδεσιν» τῆς Ἑλλάδος μετὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν καὶ ἀναβολὴν τῆς ἀποφάσεως συμμετοχῆς ἢ μὴ εἰς αὐτὴν ἐπὶ μίαν τριετίαν.

Σοβαρὰ μειονεκτήματα μιᾶς τοιαύτης τακτικῆς εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλὰς προσδιορίζει ἐξ ἀρχῆς δι' ἑαυτὴν μειονεκτικὸν καθεστῶς καὶ θέτει ἑαυτὴν εἰς τὸ περιθώριον κατὰ τὴν παροῦσαν φάσιν τῶν διαπραγματεύσεων, κατὰ τὴν ὁποῖαν θὰ καθορισθοῦν οἱ βασικοὶ ὅροι καὶ θεσμοὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Ἡ Ἑλλὰς ἐμφανίζεται παραιτουμένη δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ἐδημιουργήθησαν μεταπολεμικῶς εἰς τὰ πλαίσια τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ ἐγκαταλείπουσα τὴν θέσιν τῆς εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Κοινότητα.

Ἀπομόνωσις τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν θὰ ἐσήμαινεν ὅπωςδῆποτε δυσμενεστέραν μεταχείρισιν τῶν προϊόντων τῆς εἰς τὸ ἐνδοευρωπαϊκὸν ἐμπόριον ἔναντι τῆς μεταχείρισεως τῶν προϊόντων τῶν ἄλλων μετεχουσῶν χωρῶν, μεταξύ τῶν ὁποίων, σημειωτέον, δὲν ἀποκλείεται νὰ εἶναι καὶ χωρὶν ἐξάγουσαι προϊόντα ἀνταγωνιστικά τῶν Ἑλληνικῶν. Τοιαύτη ἐξ ἄλλου ἀπομόνωσις θὰ ἔτιμνε νὰ διευρύνῃ τὴν ἀπὸ ἀπόψεως παραγωγικότητος καὶ ἀναπτύξεως ἀπόστασιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τὰς ἐξελιγμένας Εὐρωπαϊκὰς οἰκονομίας καὶ θὰ καθίστα δυσχερεστέραν διὰ τὴν Ἑλλάδα μελλοντικὴν συμμετοχὴν τῆς εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν.

Ἡ Ἑλληνικὴ στάσις ἔναντι τῶν ἐπιδιώξεων ἐνοποιήσεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ οἰκονομικοῦ χώρου θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι ἡ ἑξῆς:

Σκοπὸς τῶν σχεδίων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς — θὰ ἔδει νὰ τονισθῇ — δὲν εἶναι ἡ κατάργησις τῶν δασμῶν. Αὕτη εἶναι μέσον πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ, ὅστις εἶναι ἡ οἰκονομικὴ καὶ βραδύτερον, ἐνδεχομένως, ἡ πολιτικὴ ἐνοποίησις, τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν. Ἀλλὰ τοιαύτη ἐνοποίησις, ἐάν προωθεῖται ἀποφασιστικῶς διὰ τὰς ἀνεπτυγμένας χώρας μετὰ τὴν κατάργησιν τῶν δασμῶν, διὰ τὰς ἡσσονος ἀναπτύξεως χώρας ὄχι μόνον δὲν ἐπιτυγχάνεται ἀλλὰ καὶ καθίσταται δυσχερεστέρα, ἐφ' ὅσον δύναται νὰ ὀδηγήσῃ ὄχι εἰς προσέγγισιν τῶν οἰκονομιῶν τῶν εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν ἐξελιγμένων οἰκονομιῶν, ἀλλ' εἰς μεγαλύτεραν τὴν καθυστέρησιν. Ἐνσωμάτωσις τῶν ἡσσονος ἀναπτύξεως χωρῶν εἰς τὸν οἰκονομικὸν χώρον τῶν ἀνεπτυγμένων καὶ οἰκονομικὴ ἐνοποίησις τῆς Εὐρώπης νοεῖται καὶ εἶναι ἐφικτὴ μόνον διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῶν καθυστερημένων οἰκονομιῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δυναθῶν αὐταὶ νὰ ἀναπτύξουν τὴν παραγωγὴν των καὶ νὰ μετᾶσχουν εὐρύτερον εἰς τὸν διεθνεῖ καταμερισμὸν καὶ τὸ ἐνδοευρωπαϊκὸν ἐμπόριον.

Ἡ βασικὴ αὕτη διαπίστωσις προσδιορίζει ἀπολύτως τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ δικαιώματα ἀφ' ἑνὸς καὶ τὰς ὑποχρεώσεις ἀφ' ἑτέρου τὰς ὁποίας πρέπει καὶ δύναται νὰ ἀναλάβῃ ἡ Ἑλλὰς εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν.

Εἰς τὸ σημερινὸν στάδιον ἀναπτύξεώς της ἡ Ἑλλάς δὲν δύναται νὰ παρατηρηθῆ τῆς δασμολογικῆς προστασίας τῶν προϊόντων της εἰς ὃ μέτρον αἱ ἀνεπτυγμέναι χῶραι. Εἰς ἀνάληψιν ὑποχρεώσεων ὁμοίων πρὸς τὰς τῶν ἐξειλιγμένων χωρῶν ἡ Ἑλλάς δύναται νὰ προβῆ μόνον ὅταν βοηθουμένη προσεγγίσῃ τὸ ἐπίπεδον ἀναπτύξεώς των. Διὰ νὰ ἀναπτυχθῆ δὲ καὶ ἐνσωματωθῆ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν οἰκονομίαν ἔχει, ἀντιθέτως, ἀνάγκην νὰ τύχη ἀπὸ τοῦδε ὄλων τῶν πλεονεκτημάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς.

Μὲ αὐτὴν τὴν ἀφετηρίαν αἱ προτάσεις τῆς Ἑλλάδος, ἀπορρέουσαι ἀπὸ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐνσωπείσεως τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ χώρου καὶ ἀπὸ τὸ στάδιον ἐξελίξεως τῆς οἰκονομίας της, θὰ ἠδύνατο νὰ λάβουν τὴν ἀκόλουθον συγκεκριμένη μορφήν:

Πρῶτον, συμμετοχὴ ἀπὸ τοῦδε τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν μὲ ἐφαρμογὴν ὑπὲρ αὐτῆς ὄλων τῶν ὑπὸ τῶν ἄλλων μετεχουσῶν χωρῶν ἀναλαμβανομένων ὑποχρεώσεων.

Δεύτερον, ἴδρυσις πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀνεξελίκτων Εὐρωπαϊκῶν οἰκονομιῶν ἐξοικισμοῦ Κεφαλαίου διὰ τὴν βελτίωσιν κυρίως τοῦ βασικοῦ παραγωγικοῦ ἐξοπλισμοῦ των (ἀπὸ κοινῶν χρηματοδοτήσεως ἔργων—πλαισίων ὑποδομῆς).

Τρίτον, ἀνάληψις ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος τῆς ὑποχρεώσεως ὅπως, ἐντὸς τῆς δωδεκαετίας ἢ δεκαπενταετίας τῆς καταργήσεως τῶν δασμῶν ὑπὸ τῶν ἄλλων χωρῶν, προβῆ εἰς μείωσιν καθ' ὄρισμένον, μικρὸν ποσοστὸν (ἐνδεχομένως 10-20%) τοῦ συνόλου τῶν δασμῶν της. Ἡ Ἑλλάς θὰ διατηρήσῃ τὴν ἐλευθέραν ἐκλογὴν τῶν δασμῶν οἵτινες θὰ μειωθοῦν, ὄχι διὰ νὰ ἐπιλέξῃ εἶδη ἀπλῶς μὴ παραγόμενα ἐγχωρίως, ἀλλὰ διὰ νὰ περιορίσῃ τὴν προστασίαν εἰς τοὺς κλάδους κυρίως ἐκείνους οἵτινες δύναται, μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὅλης οἰκονομίας, νὰ εἶναι σχετικῶς ἠϋξημένης παραγωγικότητος. Ἡ πραγματοποιήσις τῆς εἰς μικρὸν ποσοστὸν τοιαύτης μειώσεως τῆς δασμολογικῆς προστασίας θὰ γίνῃ βαθμιαίως, καθ' ὅσον ἡ ἀνάπτυξις τῶν παραγωγικωτέρων κλάδων θέλῃ ἐπιτρέπει τὴν ἐγκατάλειψιν ἄλλων ἀνευδυσμενοῦς ἐπιδράσεως ἐπὶ τῆς ἀπασχολήσεως καὶ τοῦ εἰσοδήματος. Ἡ παραχώρησις αὕτη θὰ ἔχῃ ἀξίαν τόσον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως κάποιας δεσμεύσεως καὶ ἀντιπαροχῆς ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, ὅσον καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως δημιουργίας ὀρισμένης πιέσεως πρὸς προγραμματισμὸν καὶ βαθμιαίαν ἐξυγίανσιν τῆς ἐλληνικῆς οἰκονομίας. Ἡ Ἑλλάς πάντως θὰ πρέπη νὰ ἐπιφυλαχθῆ νὰ καθορίσῃ τὰς κατηγορίας εἰς τὰς ὁποίας θὰ προβῆ εἰς μείωσιν τῶν δασμῶν, μετὰ διετίαν ἢ τριετίαν, ὥστε νὰ δοθῇ ὁ χρόνος πρὸς μελέτην καὶ καθορισμὸν τῶν κατευθύνσεων τῆς ἀναπτύξεώς της.

Τέταρτον, ἡ Ἑλλάς, συμφώνως πρὸς τὴν βασικὴν καὶ διεθνῶς πλέον δεκτὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ ἐνσωμάτωσις τῶν ἡσσονος ἀναπτύξεως χωρῶν εἰς εὐρύτερους οἰκονομικοὺς χώρους εἶναι ἐφικτὴ μόνον διὰ τῆς ὑποβοηθήσεως τῆς ἀνόδου τῆς οἰκονομίας των, θὰ δηλώσῃ ὅτι θὰ ἀναλάβῃ καὶ αὐτὴ πλήρως τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἄλλων χωρῶν τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς εὐθὺς ὡς προσεγγίσῃ τὸ ἐπίπεδον ἀναπτύξεώς των. Πρὸς διαπίστωσιν τούτου ὡς πρὸς τὴν εἰσοδήματα μὴ ὑπολειπόμενον πλέον τοῦ 10% τοῦ μέσου ὄρου κατ'οἰκονομίαν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν χωρῶν. Ἐφ' εἰσοδήματος τῶν μετεχουσῶν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἀγορὰν χωρῶν. Ἐφ' ὅσον ἡ Ἑλλάς θὰ ἐφθανε εἰς τοιοῦτον στάδιον ἀναπτύξεως θὰ ἠδύνατο καὶ θὰ ὀφείλε νὰ ἀναλάβῃ τὰς αὐτὰς μὲ τὰς ἄλλας χώρας ὑποχρεώσεις. Πρὶν ἢ ὁμοῦς ἐπιτύχῃ τούτο αἱ ἄλλαι χῶραι δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπαιτήσουν τὴν εἰς ἀκέραιον ἀνάληψιν ὑπ' αὐτῆς τῶν ἰδίων ὑποχρεώσεων, ἀλλ'

ἀντιθέτως θὰ ὄφειλον νὰ δεχθοῦν τὴν παροχὴν πάσης ἐνισχύσεως πρὸς ἐνσωμάτωσιν τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Εὐρωπαϊκὸν χῶρον.

Ἐρώτημα δύναται νὰ ἀποτελέσῃ διατί αἱ ἄλλαι Εὐρωπαϊκαὶ χῶραι θὰ δεχθοῦν νὰ προβοῦν εἰς τὰς ὡς ἄνω παραχωρήσεις πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ πιθανῶς πρὸς τὰς λοιπὰς ἡσσοнос ἀναπτύξεως χῶρας. Ἡ ὑπαρξις γενικοῦ συμφέροντος, οἰκονομικοῦ καὶ πολιτικοῦ, διὰ τὴν ἐνοποίησην τῆς Εὐρώπης, ἢ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸν Ὄργανισμὸν Εὐρωπαϊκῆς Συνεργασίας, ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ ὁποίου γίνονται σήμερον αἱ συζητήσεις διὰ τὴν Ζώνην Ἐλευθέρου Ἐμπορίου καὶ τὸ ἀσήμαντον ποσοστὸν τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου τῶν μετεχουσῶν χωρῶν ὡς καὶ τὰ προηγούμενα παρομοίων παραχωρήσεων ὑπὸ τὸ καθεστῶς τοῦ ΟΕΟΣ καὶ εἰς τὴν συμφωνίαν τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς τῶν Ἐξ καθιστοῦν πιθανὴν τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὡς ἄνω Ἑλληνικῶν αἰτημάτων, ἅτινα βασίζονται εἰς τὴν ἀρχὴν ἀφ' ἐνὸς τῆς ἀναλήψεως ὑποχρεώσεων ἀναλόγως τῆς ἀναπτύξεως ἐκάστης οἰκονομίας καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἐνισχύσεως τῶν ἀνεξελίκτων χωρῶν πρὸς ὄργανικὴν σύνδεσιν τῶν μὲ τὰς ἀνεπτυγμένας. Ἐὰν δὲ Ἀγγλικὴν ἄποψιν ἀποτελεῖ ὅτι αἱ ἡσσοнос ἀναπτύξεως Εὐρωπαϊκαὶ χῶραι θὰ ἔδει, πρὸς ὄφελος αὐτῶν καὶ τῶν λοιπῶν χωρῶν, νὰ ἀποκλεισθοῦν, δὲν πρέπει νὰ παραβλέπεται ὅτι ἐπανειλημμέναι ὑπῆρξαν αἱ ἐκδηλώσεις ἐνδιαφέροντος πρὸς συμμετοχὴν τῶν ἐκ μέρους τῆς Δυτικῆς Γερμανίας.

ΑΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Υπό τοῦ κ. ΧΡ. ΠΑΝΑΓΟΥ

Ἀντιπροέδρου τῆς Ἑλλην. Ἐπιτροπῆς τοῦ Διεθνoῦς Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου καὶ τοῦ Δ. Συμβουλίου τῆς Α.Σ.Β.Σ.

1) Τὸ Δ.Ε.Ε., ὡς ἐκπρόσωπος τῶν ἐμποροβιομηχανικῶν τάξεων, λαμβάνει σαφῆ θέση ἔναντι τοῦ ζητήματος τῆς ἐνοποιήσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Ὑποστηρίζει τὴν σχετικὴν κίνησιν τάσσεται ἔναντιον οἰουδήποτε σχεδίου προβλέποντος ἔλεγχον ἢ συγκέντρωσιν τῆς παραγωγῆς ἐπὶ διοικητικοῦ ἢ κυβερνητικοῦ ἐπιπέδου. Θεωρεῖ δηλαδὴ ὡς βασικὴν προϋπόθεσιν τῆς συνεργασίας τῶν εὐρωπαϊκῶν κρατῶν τὴν ὀργάνωσιν τῆς μέσα εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ πρωτοβουλίας. Αἱ οἰαδήποτε δυνατότητες καὶ τὰ βελτιωμένα μέσα παραγωγῆς καὶ διανομῆς τὰ ὅποια θὰ

προκύβουν ἀπὸ τὴν κοινὴν συνεργασίαν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ γίνουσι ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως κυβερνητικῶν ἢ διακυβερνητικῶν κατευθυνομένων ὀργανισμῶν.

2) Τὴν ἐνοποίησιν τῶν ἑξ χωρῶν τὴν ἀντιμετωπίζει ὡς ἓνα σταθμὸν διὰ τὴν ἀπόκτησιν περισσοτέρων δυνάμεων καὶ μεγαλυτέρας πείρας, πρὸς διεύρυσιν τοῦ χώρου τῆς εὐρωπαϊκῆς ἀγορᾶς.

3) Οἱ ἐπιχειρηματικοὶ κύκλοι τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν δεόν ἀπὸ τοῦδε νὰ κινηθοῦν δραστηριῶς πρὸς μελέτην τῶν κατὰ κλάδους προβλημάτων τῶν, ὥστε νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ διατυπώσουσι τὰς ἀπόψεις τῶν ἐγκαίρως, πρὶν ἢ ληφθοῦν ὀριστικαὶ ἀποφάσεις.

4) Ἡ ὑπογραφή συμβάσεως ἐπὶ τῆς Κοινῆς Ἀγορᾶς θὰ περιλαμβάνῃ ἀναμφισβητήτως ὑποχρεώσεις καὶ ἀπαγορεύσεις ἀπαραιτήτους διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς διατυπώσεως τῶν ὄρων αὐτῆς ὑπάρχουν δύο δρόμοι. Ὁ πρῶτος προβλέπει γενικὰς διατυπώσεις, ἀποκλείων τὰς λεπτομερείας, τὴν δὲ λύσιν ἀπροβλέπτων περιπτώσεων τὴν ἀναθέτει εἰς ὀργανισμοὺς μὲ ὑπερεθνικὴν ἐξουσίαν. Ὁ δεύτερος προβλέπει ἀπολύτως συγκεκριμένας καὶ λεπτομερεῖς διατυπώσεις ἀποτέμενας ὅλων εἰδικῶς τῶν περιπτώσεων καὶ ἀφήνει εἰς εἰδικοὺς ὀργανισμοὺς μόνον τὴν ρύθμισιν ἀσφμάντων μικροδιαφορῶν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω δύο δρόμων τὸ Δ.Ε.Ε. ἀκολουθεῖ τὸν δεύτερον. Ἐπιμένει δηλαδὴ νὰ μελετηθοῦν ἐξονυχιστικῶς αἱ διάφοροι πτυχαὶ τῶν προβλημάτων τῶν παραγωγικῶν τάξεων ἐν ὄψει τῆς ἐνοποιήσεως. Διότι, ἐναντίᾳ περιπτώσει, πιστεύει ὅτι ὑπάρχει ὁ μέγας κίνδυνος νὰ εἰσαχθοῦν, μετὰ τὸ πρόσχημα τῆς καλυτέρας ὀργανώσεως τῆς ἐνοποιήσεως, αἱ μέθοδοι τῆς διευθυνομένης οἰκονομίας, τὰς ὁποίας αἱ ἐπιχειρηματικαὶ τάξεις οὔτε ἐπὶ ἔθνικοῦ πεδίου ἀποδέχονται.

5) Τὸ Δ.Ε.Ε. ζητεῖ τὴν ἐφαρμογὴν αὐστηρῶν μέτρων ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν κανόνων τῆς καλῆς πίστεως ὑπὸ τῶν συναλλασσομένων καὶ

θέλει ο μηχανισμός της ελεύθερας αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού να λειτουργή επί ήθικων βάσεων.

6) Υποστηρίζει την διατυπωθείσαν άποψιν να ιδρυθή ειδικόν «Ταμείον 'Αναπροσαρμογής». Διά της χορηγήσεως μακροπροθέσμων δανείων με χαμηλόν τόκον και τεχνικής βοήθειας, θα ήτο δυνατόν, κατά την μεταβατικήν περίοδον, να ένισχυθοῦν έπιχειρήσεις με τόν άποκλειστικόν σκοπόν να είναι εις θέσιν κατά την ήμέραν της ολοκληρωτικής καταργήσεως τών δασμών να εργάζωνται υπό τούς αυτούς οικονομικούς όρους, ώς αι βιομηχανίαί τών εξειλιγμένων εύρωπαϊκών χωρών. Έκτός βεβαίως τών εύθυνών κεφαλαίων και της τεχνικής βοήθειας δέον να ληφθή ύπ' όψιν ότι θα καθιερωθή και μία προσωρινή προστασία της παραγωγής δια δασμών ή άλλων μέτρων.

Έπίσης υποστηρίζει την οικονομική ένίσχυσιν τών βιωσίμων έπιχειρήσεων αι όποιαί θίγονται εκ της άρσεως τών δασμών εισαγωγής επί τών προϊόντων ξένων βιομηχανιών.

‘Η οικονομική ολοκλήρωσις της Εύρώπης

Τό Δ.Ε.Ε. έφιστά την προσοχήν τών κυβερνήσεων τών χωρών της «Κοινής Εύρωπαϊκής 'Αγοράς» επί του σοβαρού άντικτύπου τόν όποιον θα είχεν εις τās άλλας χώρας ή πραγματοποιήσις του σχεδίου των, καθώς και εις τόν τομέα ανάπτυξεως τών διεθνών συναλλαγών γενικώς. Τό Δ.Ε.Ε. ένισχύει την ιδέαυ της πραγματοποιήσεως εύρυτέρου συνασπισμού εύρωπαϊκών κρατών (ώς άλλωστε και παλαιότερον δι' ειδικών ύπομνημάτων ύπεστήριξε) και άναμένει μετ' ένδιαφέροντος την ειδικήν επί του προκειμένου μελέτην του 'Οργανισμού Εύρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας, δια να έκθέση τās άπόψεις του.

Κοινή Εύρωπαϊκή 'Αγορά

Αι άπόψεις του Δ.Ε.Ε. επί της κινήσεως προς δημιουργίαν Κοινής Εύρωπαϊκής 'Αγοράς έχουσι ώς εξής:

1) Θέλει τό κοινόν δασμολόγιον τών εξ χωρών της Κοινής 'Αγοράς να διατηρηται εις λογικά όρια, ώστε να εύνοηται ή ανάπτυξις τών οικονομικών σχέσεων μετά τών άλλων χωρών.

2) Συντάσσεται με την άποψιν ότι δέν είναι δυνατόν να νοηθή Κοινή Εύρωπαϊκή 'Αγορά με άποκλεισμόν τών γεωργικών προϊόντων.

3) Συμφωνεί εις τό να ύπάρχη άπόλυτος έλευθερία κινήσεως τών εργαζομένων.

4) Τάσσεται ύπέρ της έναρμόσεως του ύψους τών διαφόρων συντελεστών κόστους παραγωγής (μισθοί, φορολογικά βάρη, κοινωνικαί άσφαλίσεις κ.τ.λ.).

5) Έπίσης, τάσσεται κατά της διαφοροποιήσεως τών εργατικών πλεονεκτημάτων (άποδοχαί και διάρκεια άδειών, διάρκεια έβδομαδιαίας εργασίας, αντίτιμον ύπερωριών, διάκρισις μεταξύ θήλεος και άρρενος προσωπικού κ.λ.π.).

6) 'Αποδίδει έξαιρετικήν σημασίαν εις τόν κίνδυνον δημιουργίας μονοπωλιακών ένώσεων έπιχειρήσεων. Συνιστά όπως δι' αύστηρών νομοθετημάτων άποκλεισθή οιαδήποτε κατάχρησις εις βάρος τών εξηρητημένων βιομηχανιών και γενικώτερον τών καταναλωτών. 'Η νομοθεσία δέον να προβλέπη και τās περιπτώσεις μυστικών συμφωνιών επί τών τιμών τών μεγάλων έπιχειρήσεων του αύτου κλάδου.

7) Ἡ ὡς ἀνωτέρω κατοχύρωσις τοῦ ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀποθαρρύνῃ τὰς συγχωνεύσεις τῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι πρέπει νὰ ἐνίσχυθῶν εἰς εὐρείαν κλίμακα διὰ νὰ δυνηθῶν νὰ ἐπιτύχῶν μείωσιν τοῦ κόστους λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων (μείωσις ἐξόδων διοικήσεως, ἐφαρμογὴ νεωτέρων τεχνικῶν μεθόδων κ.τ.λ.).

8) Εἰς τὸ θέμα τῶν Εὐρωπαϊκῶν Μεταφορῶν προτείνει τὴν σταδιακὴν μείωσιν τῆς προστασίας ἐπὶ τῶν ἐγγχωρίων ναύλων, ὡς καὶ τὴν δημιουργίαν κλίματος ἀνέτου κινήσεως ἀνεξαρτήτων ἐπιχειρήσεων μεταφορᾶς.

Εἰς τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ ὠρισμένων τιμῶν ναύλων δι' ὅλας τὰς χώρας, συνιστᾶ νὰ εἰσακούωνται αἱ γνώμαι τῶν ἐμποροβιομηχανικῶν κύκλων.

9) Ἐπὶ τῆς ἰδρύσεως Εὐρωπαϊκοῦ Ταμεῖου Ἐπενδύσεων ὑποδεικνύει τὸν διαφαινόμενον κίνδυνον ἐκτροπῆς τοῦ ἐν λόγῳ Ταμεῖου ἀπὸ τοῦ βασικοῦ σκοποῦ του καὶ μετατροπῆς του εἰς ὄργανον κατευθυνομένης πολιτικῆς ἐπενδύσεων.

Τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν προορισμὸν του ἐφ' ὅσον οἱ πόροι του θὰ διετίθεντο ἀποκλειστικῶς:

α) Εἰς βασικά ἔργα ἀνασυγκροτήσεως (δρόμοι, τεχνικαὶ σχολαί, ἐνέργεια, βασικαὶ βιομηχαναί κ.τ.λ.)

β) εἰς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ὑπαναπτύκτων περιοχῶν.

Ὁ περιορισμὸς οὗτος τῶν ἀρμοδιοτήτων τοῦ Ταμεῖου θὰ ἐξησφάλιζεν ὑγιᾶ ἀνάπτυξιν τῶν καθυστερημένων περιοχῶν. Ἐπίσης, τὸ ἴδιον ταμεῖον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην χρηματοδοτήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν δυναμένων ἐντὸς δεκαπενταετίας νὰ προσαρμοσθῶν πρὸς νέας καταστάσεις ἢ νὰ στραφοῦν πρὸς νέους τομεῖς δραστηριότητος.

10) Τάσσεται ὑπὲρ τῆς ἀμέσου ἀπελευθερώσεως τῶν κεφαλαίων τῶν προοριζομένων δι' ἐπενδύσεις εἰς βιομηχανικάς, ἐμπορικὰς καὶ γεωργικὰς ἐπιχειρήσεις ἐντὸς τῆς Ἐνιαίας Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς. Δυσπιστεῖ δὲ πρὸς τὸν ὑφιστάμενον κίνδυνον (ἐν περιπτώσει πλήρους ἐλευθερίας κινήσεως κεφαλαίου) μεταφορᾶς ἰδιωτικῶν κεφαλαίων πρὸς τὰ οἰκονομικὰ κέντρα, ἅτινα ἐξασφαλίζουν εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἀποδόσεως (ὀλιγώτεροι φόροι, ὑψηλοὶ τόκοι, ηὔξημενον εἰσόδημα μετοχῶν κ.τ.λ.).

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΔΥΤ. ΕΥΡΩΠΗΣ

Τοῦ Σουηδοῦ καθηγητοῦ GUNNAR MYRDAL

Τὸ πρόβλημα τῆς Κοινῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀγορᾶς προεκάλεσε τῷ ὄντι σάλον καὶ σύγχυσιν μεταξύ τῶν ὑπευθύνων τῶν οικονομικῶν μας πραγμάτων. Ἡ θέσις τῆς Ἑλλάδος τελικῶς δὲν διεσαφίσθη. Τὸ συμφωνοῦν ὁμῶς ὑπεγράφη μεταξύ τῶν ἐξ ἀμέσως ἐνδιαφερομένων χωρῶν ἐν Ρώμῃ, τὴν 25ην Μαρτίου 1937.

Κατωτέρω διδομεν τεχνικὴν (καὶ ὄχι ἐπὶ λέξει) μετάφρασιν τοῦ 5ου Κεφαλαίου ἐκ τοῦ προσφάτου ἔργου τοῦ Gunnar Myrdal: An International Economy (1956). Τοῦτο κατέστη δυνατόν μόνον χάρις εἰς τὴν γενναιοδωρον ἀδειαν τοῦ συγγραφέως καὶ τοῦ ἐκδότου; Εἰς ἀμφοτέρους ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας μας.

Σκοπὸς τῆς παρούσης μεταφράσεως εἶναι ὅπως δοθῆ εἰς τὸ εὐρύτερον Ἑλληνικὸν ἀναγνωστικὸν κοινὸν ἡ εὐκαιρία ὅπως ἀντιληφθῆ πῶς ἀκριβῶς ἔχει τὸ ζήτημα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Ἐνώσεως καὶ νὰ συναγάγῃ τὰ δέοντα συμπεράσματα ἀναφορικῶς μὲ τὴν κατάστασιν καὶ θέσιν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας. Ἐπειδὴ δὲ συνιστᾷ ἀπατηλῶς εὐκόλου ἀνάγνωσμα, παρακαλοῦνται οἱ (τυχόν) ἀναγνώσται του νὰ τὸ μελετήσουν μὲ κριτικὴν διάθεσιν καὶ ὄχι διὰ πληροφοριακοὺς σκοποὺς.

Α'

Τὸ πρόβλημα μὲ τὸ ὅποιον πρόκειται ν' ἀσχοληθῶ εἶναι περιωρισμένον, καθ' ὅσον ἀφορᾷ γεωγραφικὴν περιοχὴν χωρῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπὸ μακροῦ ἔχουν στενάς σχέσεις μεταξύ των καὶ διὰ τὰς ὁποίας ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων ἤδη ἔχει ὑποδειχθῆ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἐνωθοῦν πολιτικῶς.

Ἐκτός ἀπὸ τὴν πρόσφατον προσπάθειαν ἐνώσεως τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, ἡ τελευταία φορά, καθ' ἣν ἐγένετο προσπάθεια εὐρωπαϊκῆς ἐνώσεως ἐπὶ πρακτικῶς προσχεδιασμένης βάσεως καὶ ἥτις καθ' ὠρισμένον τρόπον ἐπραγματοποιήθη μερικῶς διὰ πολιτικῆς δράσεως, ἦτο ἡ τελευταία προσπάθεια τῆς ναζιστικῆς Γερμανίας, γνωστὴ ὡς «Νέα Εὐρώπη». Οὐδεὶς ἔκτοτε ἀνέλυσε τὸν μᾶλλον λεπτομερῆ προγραμματισμὸν γεωγραφικῆς οἰκονομικῆς ἐνώσεως, ὁ ὁποῖος περικλείετο εἰς τὸ ὑπὸ τὸν Χίτλερ γερμανικὸν τοῦτο στρατηγῆμα.

Δὲν θὰ ἀσχοληθῶ ἐδῶ μὲ τὰς μεταπολεμικὰς προσπάθειαις πολιτικῆς ἐνώσεως τῆς δυτικῆς Εὐρώπης οὔτε μὲ τὰ κίνητρά των ὡς πολιτικὰ μέτρα εἰς τὴν διαμάχην μεταξύ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως. Ἡ παρούσα ἀνάλυσις εἶναι τεχνικὴ καὶ περιορίζεται εἰς τὴν φιλόδοξον κίνησιν οἰκονομικῆς ἐνώσεως τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Ἡ διεθνὴς σημασία τῆς ἐν λόγω περιοχῆς προσδίδει ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς τὸ θέμα, ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ὁποίου μᾶς δίδει τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀσχοληθῶμεν μὲ μίαν περίπτωσιν, ἥτις ἔχει τόσην σημασίαν διὰ τὸ κεντρικὸν θέμα τοῦ βιβλίου τούτου.

Τὰ γεγονότα.

Τῷ ὄντι, αἱ σχετικαὶ ἀποτυχίαι κατὰ τὰ πρόσφατα ἔτη εἰς τὴν προσπάθειαν δυτικοευρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς ἐνώσεως ἔχουν ἀνάγκην βαθυτέρας καὶ προσεκτικῆς ἀναλύσεως τῶν αἰτίων των, τὰ ὁποῖα δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται νὰ λησμονήσωμεν εὐκόλως.

του ἑξωτερικοῦ ἔμπορίου, αἱ ὁποῖαι ἐξυπακούοντο κατὰ τὰ πρῶτα στάδια ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔμπορίου, ἦσαν ἀντιπαθεῖς εἰς ὅλας τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ οὐδόλως ἐνεσωματώθησαν εἰς τὴν ἐθνικὴν μακροχρόνιον πολιτικὴν τῶν διαφόρων χωρῶν. Κατὰ τὰ ἀρχικὰ αὐτὰ στάδια ὑπεστηρίζετο μετ' ἐμπιστοσύνης εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς χώρας ὅτι διέρχονται ἀπὸ μίαν μεταβατικὴν φάσιν πρὸς πλέον ἐλεύθερον, πολυμερές καὶ ἀμερόληπτον διεθνὲς ἔμπόριον.

Τὸ πρακτικὸν πρόβλημα ἀπελευθερώσεως τοῦ ἐνδοευρωπαϊκοῦ ἔμπορίου ἀπὸ διμερεῖς συμβάσεις καὶ ποσοτικούς περιορισμούς ἀντιμετωπίσθη μετ' ἀποφασιστικότητος καὶ ἡ οὐσιώδης ἀμερικανικὴ οἰκονομικὴ βοήθεια κατενεμήθη μὲ τὸν σκοπὸν ὅπως ἐνισχύσῃ τὴν πολιτικὴν ταύτην. Ἀναμφιβόλως τὸ πρόγραμμα ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔμπορίου τοῦ Ὁργανισμοῦ Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας συνέβαλεν ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν ἀναζωογόνησιν τοῦ ἐνδοευρωπαϊκοῦ ἔμπορίου. Μὲ τὰς συμβάσεις τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν ἐμφανίζεται ὡς σπερεὸν παράδειγμα προσπαθειῶν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς οἰκονομικῆς ὁλοκληρώσεως τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης.

Ἡ ἔντονος ὀπισθοδρόμησις τοῦ 1951 ἀπέδειξεν, ἐν τούτοις, τὰς ἀναιμικὰς τῆς βάσεις. Ἐτι περαιτέρω καὶ διὰ διαφόρους λόγους, «τὰ ποσοστὰ ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔμπορίου», διὰ τῶν ὁποίων ἐμετράτο κοινῶς ἡ πρόοδος, συνεπῆγοντο ὑπερβολικὴν διατύπωσιν τοῦ πραγματικοῦ βαθμοῦ ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔμπορίου. Ἰδίαι εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν γεωργικῶν προϊόντων ἡ πραγματικὴ πρόοδος κατέστη τῶ ὄντι δύσκολος. Εἰς πλείστας περιπτώσεις ἡ ἀπελευθέρωσις ἀπὸ τοὺς ποσοτικούς περιορισμούς ἠκολουθήθη ἀπὸ αὐξήσιν τῶν εισαγωγικῶν δασμῶν.

Ἡ γενικὴ ἐποπτικὴ εἰκὼν τῆς καταστάσεως εἶναι ὅτι ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἔμπορίου τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης δὲν ἐφθασε τὸν βαθμὸν ἐκεῖνον ὁμαλότητος εἰς τὰς ἔμπορικὰς σχέσεις, ὁ ὁποῖος μετ' ἐμπιστοσύνης προσεδοκᾶτο ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον, ὅταν ἐδημιουργήθη ὁ μεταβατικὸς μηχανισμὸς τῶν διμερῶν συμβάσεων καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν. Οὔτε πρέπει νὰ παραβλεφθῇ τὸ ὅτι τὸ ὅλον πρόγραμμα στηρίζεται εἰς συστηματικὴν καὶ γενικὴν μεροληψίαν εἰς βᾶρος τῶν Η.Π.Α. καὶ τῆς περιοχῆς δολλαρίου.

Οἱ προφανεῖς περιορισμοὶ εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἔμπορίου ὠδήγησαν εἰς τὴν ἀναζήτησιν ἄλλων μεθόδων. Ὡς νέος πρακτικὸς σκοπὸς ἀπέβη ἡ «ὁλοκληρώσις—ἔνωσις κατὰ τομεῖς». Τὸ σημαντικώτερον βῆμα τὸ ὁποῖον ἐπραγματοποιήθη εἶναι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Κοινοπραξία Χάλυβος καὶ Ἀνθρακός. Ἡ ἐκ τοῦ τελευταίου τούτου πείρα δίδει εἰκόνα τῶν δυσκολιῶν εἰς τὸν συντονισμὸν ἑνὸς τομέως τῶν ἐθνικῶν οἰκονομιῶν, ὅταν οἱ ἄλλοι τομεῖς, ἰδίαι ἡ νομισματικὴ καὶ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῶν ἐπὶ μέρους χωρῶν, παραμένουν ἀσυντόνιστοι. Ἐὰν ἡ κοινοπραξία κατῴρθωσεν μέχρι τοῦδε νὰ παρακάμψῃ αὐτὰς τὰς δυσκολίας καὶ τῶ ὄντι νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν δημιουργίαν ἐνοποιημένης ἀγορᾶς χάλυβος καὶ σιδήρου τῶν μελῶν—κρατῶν, τοῦτο ὀφείλεται κυρίως εἰς τὸ ὅτι τὰ προϊόντα ταῦτα, παρὰ τὴν οὐσιώδη σημασίαν των, ἐν τούτοις ἀντιπροσωπεύουν μικρὸν ποσοστὸν τῆς συνολικῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ ἔμπορίου καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν συνεπῆγοντο μεγάλας μεταβολάς. Προσπάθειαι πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς κατὰ τομεῖς οἰκονομικῆς ὁλοκληρώσεως εἰς ἄλλους κλάδους—ὡς εἶναι ἡ γεωργία καὶ αἱ μεταφοραὶ—ὑπῆρξαν ἐλάχιστα ἐπιτυχεῖς καὶ δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὸν σκοπὸν ἀπελευθερώσεως τοῦ ἔμπορίου.

Ὑπὸ αὐτὰς τὰς συνθήκας ἡ κατάστασις τοῦ γενικοῦ σκεπτικισμοῦ ἐξηπλοῦτο καὶ σπανίως διεκόπη ἀπὸ τὰς θαραλέας καὶ ἀδιακότους προσ-

παθείας πρὸς ἐξεύρεσιν ταυτοχρόνου λύσεως τῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ προσπαθείας δημιουργίας νέων πολιτικῶν μορφῶν μεταξύ τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἢ μέρους αὐτῶν ἀφ' ἑτέρου. Διὰ λόγους τοὺς ὁποίους δὲν πρόκειται ν' ἀναπτύξω ἐδῶ, αἱ προσπάθειαι αὐτοῦ τοῦ εἴδους δὲν πρόκειται νὰ ἐπιτύχουν.

Ἡ γενομένη σκιαγραφία τῶν σκοπῶν καὶ ἐπιτεύξεων σχετικῶς μὲ τὴν οἰκονομικὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἐν συσχετισμῷ μὲ τὰς τῶσον ἀσυνήθως εὐνοϊκὰς συνθήκας πρὸς ἐνοποίησιν, αἱ ὁποῖαι ἐδημιουργήθησαν μετὰ τὸν πόλεμον.

Αἱ ἐνδιαφερόμεναι χώραι—ἀκόμη καὶ αἱ χώραι τῆς Νοτίου Εὐρώπης—εἶναι σχετικῶς ἀνεπτυγμέναι βιομηχανικῶς καὶ ἐκπολιτιστικῶς, ἐν σχέσει μὲ τὸν παγκόσμιον μέσον ὄρον. Ὁ ἀναλφαβητισμὸς εἶναι μικρὸς καὶ ὅλοι αὐταὶ αἱ χώραι ἐξήσαν ἐπὶ αἰῶνας ἐν στενῇ ἐπαφῇ μεταξύ των. Τὸ ἐνδοερωπαικὸν ἐμπόριον, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς ἄλλας περιοχάς, συνιστᾷ ἀνεκάθεν σημαντικὸν ποσοστὸν τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου. Μέχρι τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου ὑπῆρχεν εἰς τὴν Εὐρώπην μία σχεδὸν ἐλευθέρη ἀγορὰ κεφαλαίου καὶ ἐν πολλοῖς αἱ ἐν λόγω χώραι συνιστοῦσαν μίαν κοινὴν ἀγορὰν ἐργασίας. Παρ' ὅλας τὰς διαφορὰς μεταξύ των τὰ ἰδεώδη καὶ αἱ φιλοδοξίαι των ἦσαν σχεδὸν ὅμοια.

Μετὰ τὸν πόλεμον, αἱ περισσότεραι ἀπὸ τὰς χώρας αὐτὰς εἶχον ν' ἀντιμετωπίσουν τεράστια προβλήματα ἀνασυγκροτήσεως, τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἐπεδόθησαν εἰς φιλόδοξα προβλήματα οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Ἡ μεγάλη κλίμακος βοήθεια τὴν ὁποῖαν ἔλαβον, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς κρατούσας συνθήκας, τὰς ἐβοήθησαν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς πολιτικῆς των μεγάλης κλίμακος ἐπευδύσεων ὑπὸ τὸ γενικὸν κλίμα εὐημερίας καὶ ἐπεκτάσεως. Ὅλα αὐτὰ θὰ ἔπρεπε ν' αὐξήσουν τὸσον τὰς εὐκαιρίας ὅσον καὶ τὰς πρακτικὰς δυνατότητας οἰκονομικῆς συνεργασίας πρὸς τὴν ὁποῖαν εἶχον τρόπον τινὰ δεσμευθῇ. Οἱ Ἀμερικανοί, τῷ ὄντι, καὶ μὲ αὔξουσιν ἔντασιν, ἔθεσαν τὴν οἰκονομικὴν ὁλοκλήρωσιν ὡς προϋπόθεσιν καὶ ὄρον τῆς βοήθειας. Εἰς τοὺς λογικοὺς λοιπὸν λόγους ὁλοκληρώσεως προσετέθησαν ἰσχυρόταται πολιτικαὶ πιέσεις ἐκ τῶν ἑξῶ.

Παρά ταῦτα πρέπει ἤδη νὰ ὁμολογήσωμεν σχετικὴν ἀποτυχίαν ὡς πρὸς τὴν ἐπίτευξιν τῶν ταχθέντων σκοπῶν καὶ τῶν ἀναληφθεισῶν κυβερνητικῶν ὑποχρεώσεων. Μία κυρία ἐξηγήσις τούτου ἦτο ἡ ἐπιπολαία συγκέντρωσις τῶν προσπαθειῶν κυρίως εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς πληρωμὰς καὶ ἡ ἀποφυγὴ τοῦ πλέον βασικοῦ προβλήματος τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς. Ἡ τοιαύτη προσέγγισις τοῦ προβλήματος ἐξηγεῖται εὐκόλως ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἐμπόριον καὶ αἱ πληρωμαὶ ὑπῆρξαν δι' ὅλας τὰς κυβερνήσεις τὰ πλέον πιστικὰ καθημερινὰ προβλήματα, ἐνῶ ἡ οἰκονομικὴ ὁλοκλήρωσις εἶναι τυπικῶς μακροχρόνιος ὑπόθεσις.

Ὑποθέτω ὅτι μέχρις ἑνὸς σημείου ὅλοι μας εἴμεθα ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὴν κλασσικὴν θεωρίαν τοῦ διεθνούς ἐμπορίου, ἡ ὁποία, βασιζομένη εἰς τὴν ἀπλουστευτικὴν προϋπόθεσιν τοῦ ἀμετακινήτου διεθνῶς τῶν συντελεστῶν παραγωγῆς, ἔθεσεν ὁλόκληρον τὸ βάρος καὶ τὴν εὐθύνην τῆς διεθνούς ἰσορροπίας εἰς τὸ διεθνὲς ἐμπόριον καὶ τοιοῦτοτρόπως κατέληξεν εἰς μίαν ὄντως ὠραιοτάτην ἰσορροπίαν. Ἐν τούτοις, προϋπέθετε πλήρη εἰς μίαν ὄντως ὠραιοτάτην ἰσορροπίαν, συμπεριλαμβανομένης τῆς ἀγορᾶς ἔργασίας, στιγμιαίας προσαρμογᾶς—καὶ συνεπῶς αὐτόματον καὶ συνεχῆ πλήρη ἀπασχόλησιν—καὶ τόσα ἄλλα.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅταν Εὐρωπαῖοι καὶ Ἀμερικανοὶ μέντορες εἰς τὰς ἐκκλήσεις των «δι' ἑνιαίαν ἀγορὰν» ἐτόνιζαν τὸ παράδειγμα τῶν Ἠνω-

μένων Πολιτειῶν, συνήθως ἐλησμονοῦσαν νὰ ἀναφέρουν ὅτι ὑπάρχει ἑλευθέρως καὶ ἀνεμπόδιστος διέλευσις μεταξύ τῶν συνόρων τῶν Πολιτειῶν (ἐν Η.Π.Α.) ὄχι μόνον τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς ἐργασίας καὶ ὅτι ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας τὸ ἐν συνιστᾶ ὄρον ὑπάρξεως τοῦ ἄλλου. Ὁμοίως σπανίως τινίζεται ὅτι αἱ βιομηχανίαι τῶν Η.Π.Α. ἠνδρώθησαν καὶ ἐπεξετάθησαν εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς ἐνοποιημένης ἀγορᾶς. Ἡ μετατροπὴ τῶν ὑφισταμένων βιομηχανιῶν εἶναι δυσκολωτέρα. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ ἀπλῶς διὰ τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ ἐμπορίου, ἐὰν ὄλαι αἱ λοιπαὶ δυσκαμψίαι παραμείνουν ἀμετάβλητοι.

Ἀπὸ οἰκονομικῆς πλευρᾶς, τὸ πλεονέκτημα τὸ ὅποιον θὰ δημιουργηθῇ διὰ τῆς στενωτέρας οἰκονομικῆς ὀλοκληρώσεως εἶναι ὑψηλότερα παραγωγικότης. Ὁ ἑλεύθερος ἀνταγωνισμὸς εἰς τὰ πλαίσια μιᾶς εὐρυτέρας ἀγορᾶς θὰ ἐξαφανίσῃ τὰς ὀλιγώτερον παραγωγικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὰς πλέον ἀποδοτικὰς νὰ ἐπεκταθοῦν. Τοῦτο θὰ ὀδηγήσῃ εἰς πλέον λελογισμένον καταμερισμὸν τῆς ἐργασίας, ὥστε ἐκάστη χώρα θὰ δυνηθῇ νὰ ἐξειδικευθῇ εἰς τοὺς κλάδους ἐκείνους τῆς παραγωγῆς εἰς τοὺς ὁποίους ἔχει τὸ μεγαλύτερον «συγκριτικὸν πλεονέκτημα». Ἡ ἀνακατανομὴ τῶν συντελεστῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν πόρων θὰ δημιουργήσῃ ὄφελος ἐκ τῆς πληθοπαραγωγῆς.

Εἰς τὰς τοιαύτας γενικὰς σκέψεις μία ἐπιφύλαξις πρέπει νὰ γίνῃ καὶ ἐν πόρισμα πρέπει νὰ διατυπωθῇ. Ἡ ἐπιφύλαξις συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἐκτεταμένη ἐσωτερικὴ ἀγορὰ δὲν εἶναι ὁ μόνος παράγων ὁ προσδιορίζων τὴν παραγωγικότητα καὶ ἐνίοτε δὲν εἶναι καὶ ὁ σπουδαιότερος. Μεταξύ τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, αἱ ὁποῖαι ἐπέτυχον σχετικῶς ὑψηλὰ ἐπίπεδα παραγωγικότητος (καὶ αἱ ὁποῖαι ὡς ἐκ τούτου εἶναι οἰκονομικῶς προοδευτικαὶ καὶ ἀπολαμβάνουν ὑψηλὰ βιοτικὰ ἐπίπεδα), ἀντιπροσωπεύονται καὶ αἱ μικραὶ χώραι Σουηδία καὶ Ἑλβετία, αἱ ὁποῖαι ἐπέτυχον νὰ παραμείνουν ἐκτός τῶν δύο παγκοσμίων πολέμων. Παραδείγματα ὑψηλῆς παραγωγικότητος μετ' ἐβιομηχανισθεῖσαν γεωργίαν εἶναι ἡ Ὁλλανδία καὶ ἡ Δανία, εἰς τὴν ναυτιλίαν ἡ Νορβηγία, εἰς τὰ δασικὰ προϊόντα ἡ Φινλανδία καὶ εἰς τὴν ἀλιεῖαν ἡ Ἰσλανδία. Εἰς αὐτὰς δύναται νὰ προστεθῇ τὸ Βέλγιον καὶ τὸ Λουξεμβούργον μετ' τῆς βιομηχανίας χάλυβος.

Συνιστᾶ τυπικὸν παράδειγμα συμφωνῶν πρὸς τὴν γραμμὴν τοῦ ἐπιχειρήματός μας τὸ ὅτι ὄλαι αὐταὶ αἱ μικραὶ χώραι ἀναζητοῦν τὴν διεθνήν ἀγορὰν διὰ νὰ πωλήσουν τὰ προϊόντα ἐκεῖνα εἰς τὰ ὁποῖα εἶναι ἰδιαζόντως ἀποδοτικαὶ καὶ τὰ ὁποῖα παράγονται πληθοπαραγωγικῶς. Τὰ μνημονευθέντα παραδείγματα εἶναι ὄλα ἐξαγωγικαὶ βιομηχανίαι. Ἡ τάσις πρὸς αὐτάρκειαν εἶναι μικροτέρα εἰς τὰς μικρὰς χώρας ἀπὸ ὅτι εἶναι εἰς τὰς μεγάλας. Ἐν τούτοις, ἀντιμετωπίζουν τὴν διεθνήν ἀγορὰν, μετ' ὄλους τοὺς περιορισμούς της, ὑπὸ ἴσους ὅρους μετ' τὰς μεγάλας χώρας—εἰς τὴν πραγματικότητα ὑπὸ δυσμενεστέρους ὅρους, διότι δὲν δύναται ὡς ἐκ τοῦ μεγέθους τῶν νὰ ἀσκήσῃ πῆσις καὶ, ἐξαιρουμένου τοῦ Βελγίου καὶ εἰς μικρότερον βαθμὸν τῆς Ὁλλανδίας, δὲν ἔχουν ἀποικίας πρὸς μεροληπτικὴν τοποθέτησιν τῶν προϊόντων τῶν.

Ἐξ ἑτέρου, θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὰς ἐπιφύλαξιν αὐτῶν ἐπιχειρηματικῶν οἰκονομῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης—ἐκάστη τῶν ὁποίων ἔχει 40 ἕως 50 ἑκατομ. ἀτόμων χωρὶς τοὺς ἀποικιακοὺς πληθυσμούς, τοὺς ὁποίους κατάρθρωσαν νὰ ἐνσωματώσῃ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀγορὰν—εἶναι ὄντως τῶν μικρῶν, ὥστε νὰ μὴ παράσχουν εἰς τὰς βιομηχανίας τῶν τὰ πλεονέκτημα τῶν ἀνταγωνισμοῦ καὶ τῆς πληθοπαραγωγῆς ἢ μήπως ἄραγε ὑπάρχουν ἄλλα αἰτία τῆς μὴ ἀποδοτικότητός των.

Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἑκάστη χώρα τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἐνδιαφέρεται κυρίως διὰ τὴν ἰδικὴν τῆς βιομηχανίαν, τὸν ἰδικόν τῆς πληθυσμόν, τοὺς ἰδικούς τῆς πόρους καὶ τὸ ἐθνικῶς διαθέσιμον δι' ἐπενδύσεις κεφάλαιον πρὸς ὄφελος τῶν ἰδίων τῆς κατοίκων. Καὶ ἂν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὁ οἰκονομικὸς οὗτος ἐθνικισμός, θὰ ἔπρεπε νὰ συντονισθοῦν τούλάχιστον αἱ ἐπενδύσεις ἐκεῖναι αἱ ὅποια θὰ δημιουργήσουν παραγωγικόν δυναμικόν διὰ τὴν παραγωγὴν νέων μεθόδων παραγωγῆς.

Διὰ τὰς νέας αὐτὰς βιομηχανίας ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη θὰ συνίστα ἐνοποιημένην ἀγοράν ὡς αἱ Η.Π.Α. Εἰς νέους καὶ ταχέως ἀναπτυσσομένους κλάδους παραγωγῆς δὲν ὑπάρχουν ὠργανωμένα συμφέροντα, τὰ ὅποια νὰ ζητοῦν εὐλογον προστασίαν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεγάλης κλίμακος εἰσορῆς κεφαλαίων ἀπὸ τὰς Η.Π.Α. ἦτο δυνατὴ κατασπατάλησις ἐπενδύσεων καὶ ἄλλων χορηγήσεων διὰ τὴν ἰδικὴν προστασίαν νέων βιομηχανιῶν. Εἶναι ἀληθές ὅτι τοιούτου εἶδους νέαι ἐπιχειρήσεις εἶναι ἰδιαίτερος ἐπιθυμητὰ εἰς ὅλας τὰς χώρας ἐξ αἰτίας τοῦ δυναμισμοῦ τὸν ὁποῖον δημιουργοῦν εἰς τὴν οἰκονομίαν. Ἀλλὰ διὰ μίαν περιοχὴν ἡ ὅποια ὄντως ἐπέδωθη εἰς ἰδεώδη οἰκονομικὴν ὀλοκλήρωσιν, θὰ ἦτο δυνατόν νὰ καταλήξῃ εἰς συμφωνίαν ὡς πρὸς τὴν δικαίαν κατανομήν μεταξὺ τῶν χωρῶν ἐκείνων τῶν βιομηχανιῶν αἱ ὅποια ἐπιτρέπουν τὴν συγκέντρωσιν τῶν καὶ τὴν ἐν χώρῳ κατανομήν τῶν. Εἶναι θλιβερόν τὸ ὅτι οὐτε κἀν τοῦτο ἐπετεύχθη. Εἰς τὴν πραγματικότητά, ἡ ἀμερικανικὴ βοήθεια ἐχρησιμοποιήθη ἀπὸ τὰς λαβούσας χώρας πρὸς αὐξήσιν τῆς ἐθνικῆς τῶν παραγωγῆς καὶ ἐνίσχυσιν τῆς αὐταρκείας τῆς δυτικο-ευρωπαϊκῆς βιομηχανίας.

Ὅταν οἱ ἐργάται δὲν δύνανται νὰ μετακινηθοῦν καὶ οἱ κεφαλαιουχοὶ πόροι εἶναι σπάνιοι καὶ περιορισμένοι ἐντὸς τῶν ἐθνικῶν ὁρίων, ἡ διεθνὴς ἀνακατανομή ἐν χώρῳ τῆς βιομηχανίας, ἡ ὅποια συνιστᾷ τὸν ὅρον πρὸς δημιουργίαν ὀφέλους ἐκ τῆς παραγωγικότητος μέσῳ τῆς οἰκονομικῆς ὀλοκληρώσεως, περιορίζεται ἐντόνως. Ἀπ' ἑτέρου τὸ διεθνὲς ἐμπόριον δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο καί, ἐπὶ πλέον, δὲν θὰ ἐπιτραπῇ τοῦτο, διότι ὅλαι αἱ χώραι τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἔχουν ἀποδυσθῆ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως καὶ τὴν προάσπισιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν πολιτῶν τῶν. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ ἐμπορίου ἀναποφεύκτως θὰ σταματήσῃ εἰς τὸ σημεῖον ἔνθα περαιτέρω αὐξήσις τῆς παραγωγικότητος ἀπαιτεῖ διεθνεῖς μεταβολὰς ὡς πρὸς τὸν τόπον λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων. Αὐτὸς εἶναι ὁ κύριος περιορισμὸς εἰς τὴν οἰκονομικὴν ὀλοκλήρωσιν, ἣτις ἀφορᾷ κυρίως τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς πληρωμάς.

Ἀκόμη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Μπενελούξ, ἔνθα ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι δυνατόν νὰ εἰσαχθοῦν εἰς τὸ Βέλγιον γεωργικὰ προϊόντα ἐξ Ὁλλανδίας εἰς μεγαλυτέρας ποσότητας καὶ χαμηλοτέρας τιμὰς ἀπὸ αὐτὰς τὰς ὁποίας ἀξιοῦν οἱ Βέλγοι ἀγρόται, αἱ εὐθηναὶ αὐταὶ εἰσαγωγαὶ παρεμποδίζονται διότι ἐνδιαφέρει περισσότερο τῶν Βέλγους πολιτικούς τὸ ὅτι οἱ Βέλγοι ἀγρόται εἶναι ψηφοφόροι, ἐνῶ οἱ Ὁλλανδοὶ εἶναι ξένοι, παρὰ τὸ ὅτι αἱ βελγικαὶ τιμαὶ εἶναι ὑψηλότεραι. Τοῦτο ἔχει μεγαλυτέραν σημασίαν ἀπὸ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἰδεώδους τῆς Μπενελούξ, διὰ νὰ μὴ ὀμιλήσωμεν περὶ δυτικο-ευρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς ὀλοκληρώσεως.

Οὐδεμίαν χώραν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης θὰ ἀνεχθῆ σήμερον σημαντικὴν αὐξήσιν τῆς ἀνεργίας ἢ μείωσιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου εἰς ἕνα κλάδον παραγωγῆς ὡς τίμημα διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἔνωσιν μετ' ἄλλας χώρας, ἀκόμη τὰς πλέον γειτονικὰς. Εἰς τὴν πραγματικότητά, ἀρκετὰ κράτη τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης—καί, φυσικῶς τῷ λόγῳ, αὐτὰ τὰ ὅποια εἶναι οἰκονομικῶς ὀλιγώ-

Ἡ αὔξησις τῶν ἐπενδύσεων ἐν Ἑλλάδι κατὰ 50 τοῖς ἑκατὸν ἀπαιτεῖ μόνον 0,25% τῶν ἐτησίων ἐπενδύσεων ἐν Δυτικῇ Εὐρώπῃ ἢ τὸ 3% τῶν ἐπενδύσεων ἐν Σουηδία, ἡ ὁποία ἔχει τὸν αὐτὸν πληθυσμὸν μὲ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἐξήγησις τοῦ διατι τὸ κεφάλαιον δὲν μετακινεῖται εἰς τὰς πτωχότερας χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης δὲν εὐρίσκεται μόνον εἰς τὸ ὅτι ὑφίστανται φραγμοὶ εἰς τὴν ἐξαγωγήν κεφαλαίων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὅτι αἱ ἐπενδύσεις εἰς τὰς χώρας αὐτὰς θεωροῦνται ἐπικίνδυνοι. Ἐν τούτοις, οἰκονομικὴ ἔνωσις καὶ ὀλοκλήρωσις μιᾶς περιοχῆς, ὅπως ἀκριβῶς εἰς τὴν περίπτωσιν μιᾶς ἔθνικης οἰκονομίας, προϋποθέτει θυσίας ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ συμφέροντος.

Πρέπει ἀσφαλῶς νὰ γίνη ἀντιληπτὸν ὅτι τὸ αἶσθημα ἀλληλεγγύης μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς ομάδος αὐτῆς τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης δὲν εἶναι ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀρκετὰ ἀνεπτυγμένον ὥστε νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ προβλήματος τῆς κοινῆς οἰκονομικῆς ἀνισότητος καὶ τοῦ προβλήματος τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἀγορῶν ἐργασίας καὶ κεφαλαίου. Τὸ πρακτικὸν ζήτημα συνίσταται εἰς τὸ τί εἶναι δυνατὸν νὰ γίνη διὰ τὴν ἐνδυνάμωσιν τῆς ψυχολογικῆς καὶ ἰδεολογικῆς ταύτης βάσεως.

Ἐγὼ προσωπικῶς δὲν ἐπιθυμῶ, κατὰ τὴν κρίσιν μου ταύτην περίοδον τῆς Εὐρώπης, νὰ ἀνήκω εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀπαισιοδόξων. Οἱ πολιτικοὶ ἡγέται ὀφείλουσιν πάντοτε ἐν τινὶ μέτρῳ νὰ ἀποδέχωνται τὰς ἐπικρατούσας τάσεις. Ἐν τούτοις οἱ μεγάλοι σταθμοὶ πάντοτε ἐχαρακτηρίζοντο ἀπὸ τὸ ὅτι οἱ ἴδιοι οἱ ἡγέται ἀνεμόρφωσαν τὰς τάσεις καὶ τὴν στάσιν τῶν λαῶν καὶ τοιοῦτοτρόπως μετέτρεψαν τὰς συνθήκας πρακτικῆς πολιτικῆς. Πιστεύω ὅτι αἱ δυτικοευρωπαϊκαὶ μᾶς χώραι ἔχουν ἀνεκμεταλλεύτους θησαυροὺς γενναιοδωρίας καὶ πρακτικῆς λογικῆς ἐὰν τὰ προβλήματα τεθοῦν κατὰ τετράγωνον τρόπον ἐνώπιον τῶν λαῶν.

Ἡ ἔλλειψις λαϊκῆς ὑποστηρίξεως.

Κατὰ κάποιον τρόπον αἱ ἐκκλήσεις αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ κινήσουν τὰ ἔθνη δὲν ἐξευρέθησαν. Ἐπίσημοι λόγοι καὶ κυβερνητικαὶ καὶ κοινοβουλευτικαὶ δημοσιεύσεις ἔκαμαν τὸ πᾶν διὰ τὴν σμίκρυνσιν τῶν ἐπιτεύξεων καὶ τὴν προπαγάνδισιν δῆθεν μεγαλυτέρων σχεδίων διὰ τὸ μέλλον. Τοιαύτη, ὄντως, ὑπῆρξεν ἡ ἐθιμοτυπία τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀμερικανικῆς γενναιοδωρίας. Ἐπιπροσθέτως, ἡ ὀργανωμένη προπαγάνδα διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἔνωσιν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης εἶχε τεράστια ποσὰ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς—κυρίως ἀπὸ ἀμερικανικὰς ἐπιχορηγήσεις—διὰ δημοσιεύσεις, μελέτας, συνεδριάσεις, ἐκθέσεις καὶ ταξίδια.

«Κινήσεις» ἤρχισαν, ἀλλὰ περιορίσθησαν κυρίως εἰς μικρὸν κύκλον ἰδεολόγων, εἰδικευμένων πολιτικῶν καὶ κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων. Οὐδέποτε ὁμως ἔφθασαν τοὺς λαοὺς καὶ ὑπῆρξεν ἔλλειψις θάρρους διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς στάσεως τῶν ἀτόμων ἐναντι τῆς ὑλικῆς των εὐημερίας.

Ἡ προπαγάνδα διετηρήθη εἰς τὸ γενικὸν ἐπίπεδον καὶ οὐδέποτε ἀντεμετώπισε τὰ πολυπλοκά πρακτικὰ προβλήματα. Εἰς τὴν πραγματικότητα, τὰ βαθύτερα προβλήματα μὲ τὰ ὁποῖα ἡσχολήθη ἄνωτέρω οὐδέποτε συζητήθησαν.

Αἱ βασικαὶ δεσμεύσεις διὰ τὴν οἰκονομικὴν ὀλοκλήρωσιν, κατὰ πρῶτον, ἀπὸ τὰς κυβερνήσεις τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης πρὸς τὰς Η.Π.Α. ἐγένοντο ὡς ἀνταπόδοσις ἐναντι τῆς ἀμερικανικῆς βοηθείας. Ἐπὶ πλέον, τὰ μεγάλα σχέδια καὶ αἱ θορυβῶδεις ἐκκλήσεις ἀπηυθύνοντο ὄχι εἰς τὰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἀλλὰ εἰς τὸν ἀμερικανικὸν λαὸν καὶ τὸ ἀμερικανικὸν Κογκρέσσον. Τοῦτο—ἀπὸ ἀπόψεως ἀποτελεσμάτων ἐπὶ τῶν λαῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης—συνίστα ἀπόκλισιν ἀπὸ τὴν εὐθείαν

ὀδὸν καὶ εἶχε μοιραίας συνεπειάς. Τὸ κύριον ἐνδιαφέρον ἐστρέφετο εἰς τὸν στιγμήαιον ἐπηρεασμὸν τοῦ Κογκρέσσου κατὰ τὴν λῆψιν ἀποφάσεων.

Ὁ προγραμματισμὸς ἦτο προγραμματισμὸς διὰ τὴν λῆψιν ἀμερικανικῆς βοήθειας. Ἡ στάσις αὕτη ἐπεκράτησε καὶ μεταξὺ τῶν οικονομολόγων, οἱ ὅποιοι ἠσθάνοντο μεγαλύτεραν εὐθύνην, ἀντὶ τῆς ἀκαταπάστου ἀναζητήσεως τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀδιστακτοῦ εἰλικρινείας διὰ τῆς ἀνακοινώσεως τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐρευνῶν των. Αἱ τοιαῦται προθέσεις εἶχον πραγματικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν προτεινομένων. Αἱ προτάσεις συνήθως ἐξηγοῦντο ὡς ἀναγκαῖα μέσα διὰ τὴν ἀναζωπύρωσιν τοῦ ἐνδιαφερόντος τῆς ἀμερικανικῆς κοινῆς γνώμης πρὸς ἀπόληψιν παντοειδοῦς βοήθειας. Τὸ σχέδιον ἐπετέλεσε θαύματα εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ οὐδὲν ἀποτέλεσμα εἶχεν εἰς τὴν Εὐρώπῃν.

Ἐπὶ μακρὸν ἡ Γαλλία ἦτο κέντρον ἐμπνευσμένων ὑποδείξεων οικονομικῆς ἐνώσεως. Οἱ Γάλλοι πατριῶται ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι ὁ μόνος τρόπος ἐπιλύσεως τῶν ἐσωτερικῶν προβλημάτων τῆς Γαλλίας ἦτο ἡ δημιουργία εὐρείας ἐνότητος καὶ ὅτι ἐντὸς τῶν γενικωτέρων λύσεων θὰ ἐπέβαλλον τὰς λύσεις τῶν γαλλικῶν προβλημάτων. Ἐν τούτοις αὕτη ἦτο ὑπεκφυγή. Δοθείσης τῆς περιορισμένης ἰκανότητος τῶν γαλλικῶν οικονομικῶν συμφερόντων ὅπως συνταυτισθοῦν μὲ τὰ συμφέροντα τῆς χώρας των, φαίνεται ὅτι ἦτο μᾶλλον ἀπίθανον ὅτι οἱ Γάλλοι θὰ συνεφώνουν μὲ μίαν γενικωτέραν οικονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ἔνωσιν.

Πιστεύω ὅτι ἕνας λογικὸς βαθμὸς ἐσωτερικῆς νομισματικῆς σταθερότητος εἰς τὰς κατ' ἕκαστον χώρας ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς εὐρυτέρας οικονομικῆς ἐνώσεως. Ἡ, τὸ αὐτὸ διατυπούμενον ἀρνητικῶς, ἡ ἀποτυχία πρὸς ἐπιβολὴν ἐσωτερικῆς νομισματικῆς σταθερότητος εἶναι τόσον μοιραία εἰς τὴν ἐπίτευξιν ἀποτελεσματικῆς οικονομικῆς συνεργασίας, ὅσον καὶ ὁ ἐπὶ ἐθνικῆς βάσεως προγραμματισμὸς. Παρατηρῶν ἐπὶ τόσα ἔτη τὰς προσπάθειάς τῶν Γάλλων ὅπως λησμονήσουν τὰ ἐσωτερικά των προβλήματα ὑπὲρ μεγαλεπήβολων σχεδίων δυτικοευρωπαϊκῆς ἐνώσεως, ἐνθυμοῦμαι μίαν φιλολογικὴν διαμάχην ἐν Σουηδία, ἡ ὅποια ἤρχισεν ἐξ ἀφορμῆς τῆς παρατηρήσεως ὅτι «ἐν ἕκαστον τῶν ποιημάτων εἶναι ἀσθενὲς πλὴν ὁμως ἡ συλλογὴ πιθανὸν νὰ εἶναι ἐπιτυχής». Τοῦτο ἐκφράζει ὑπερβολικὴν πίστιν εἰς τὴν οικονομικὴν ἔνωσιν.

Μερικὰ μαθήματα.

Πρέπει νὰ ἐπωφεληθῶμεν ἀπὸ τὰ ἐκ τῆς πείρας μας διδάγματα. Ταῦτα ὑποδεικνύουν ὅτι τὸ θεσμολογικὸν περιβάλλον τῆς Δυτικ. Εὐρώπης ἀπαιτεῖ μίαν ἄκρως ἐμπειρικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν προβλημάτων τῆς οικονομικῆς ὀλοκλήρωσεως. Πρέπει νὰ ἐξεύρωμεν εἰδικὰς λύσεις διὰ τὰ εἰδικὰ προβλήματα. Πρέπει νὰ μάθωμεν, ὑπεράνω ὅλων, ὅτι ἡ οικονομικὴ ὀλοκλήρωσις τῆς Δυτικ. Εὐρώπης δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτευχθῇ διὰ «μεγάλων λύσεων».

Ἐπὶ τοῦ τεχνικοῦ πεδίου πολλὰ ἔχουν ἐπιτευχθῆ: ὀλίγον κατ' ὀλίγον δύνανται νὰ βοηθήσουν εἰς τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ρεύματος ἀπὸ τῆς αὐταρκείας εἰς τὸν διεθνισμόν. Πολλὰ δύνανται νὰ ἐπιτευχθοῦν ἐάν ἡ δραστηριότης ἢ κατευθυνομένη εἰς τὰ ἤδη συγκεχυμένα σχέδια διοχετευθῇ εἰς πρακτικὰ καθήκοντα.

Θὰ πρέπει νὰ ἀναγνωρισθῇ ἐπίσης ὅτι, ὅπως πάντα, αἱ κοινωνικαὶ μεταβολαὶ πρέπει νὰ προχωρήσουν καὶ τῶ ὄντι νὰ προηγηθοῦν τῶν οικονομικῶν μεταβολῶν καὶ ὅτι αἱ τοιοῦτου εἶδους μεταβολαὶ συνιστοῦν χρονοφάγον διαδικασίαν. Τὸ πρακτικὸν καθήκον τὸ ὅποιον ἀντιμετωπίζομεν εἶναι ἡ ἀλλαγὴ τῆς στάσεως τοῦ κοινοῦ. Συνεπῶς, δὲν πρέπει νὰ στρεφώ-

μεθα πρὸς τὴν Ἀμερικὴν ἀλλὰ πρὸς τοὺς λαοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ νὰ τοὺς ὀμιλῶμεν διὰ τοὺς φόβους των καὶ τὰς ἐλπίδας των, διὰ τὰ ἰδεώδη των καὶ τὰ συμφέροντά των. Διότι ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει αὐτοὶ θὰ ἀποφασίσουν μέχρι ποίου βαθμοῦ καὶ πόσον ταχέως ἢ δυτικοευρωπαϊκῆ ὀλοκλήρωσις θὰ προχωρήσῃ.

Δυσαρέσκειαι μεταξὺ Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς.

Εἶναι προφανές ἀπὸ τὴν προηγηθεῖσαν ἀνάλυσιν ὅτι ἐπιρρίπτω τὴν κυρίαν εὐθύνην διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς δυτικοευρωπαϊκῆς ἐνώσεως εἰς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς πολιτικοὺς.

Κατὰ τὴν γνώμην μου, οἱ Ἀμερικανοὶ εἶναι ὀλιγώτερον ὑπεύθυνοι. Δὲν εἶναι ἐκπληκτικόν τὸ ἔαν ὁ ἀμερικανικὸς λαὸς καὶ τὸ ἀμερικανικὸν Κογκρέσσον ἔχουν χονδροειδῶς ἐπιπολαίας ἰδέας ἐπὶ τῆς δυτικοευρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς ὀλοκλήρωσεως, τὰς εἰδικὰς τῆς δυσκολίας, τοὺς λογικοὺς τρόπους πρὸς ὑπερπήδησίν των καὶ τὴν ὀρθὴν ἢ μὴ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων πολιτικὴν. Ἦτο καθήκον τῶν Εὐρωπαίων νὰ παράσχουν τὴν βαθυτέραν καὶ πλέον ρεαλιστικὴν ἀνάλυσιν τοῦ προβλήματός των, ἀντὶ νὰ προσπαθοῦν, ὡς συχνὰ συνέβη, νὰ προσαρμοζοῦν τὴν σκέψιν των εἰς τὰς προσδοκίας τῶν Ἀμερικανῶν. Οἱ Ἀμερικανοὶ δύνανται νὰ ἐπικριθοῦν διότι, παρ' ὅλας τὰς καλὰς των προθέσεις, ἠγνόησαν τὰς γενικωτέρας συνεπειὰς τῆς πολιτικῆς τῆς δυτικοευρωπαϊκῆς οἰκονομικῆς ἐνώσεως διὰ τὴν ἀμερικανικὴν οἰκονομίαν καὶ ἔξακολουθοῦν μίαν ὑπερεθνικιστικὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν. Ἄλλ' αἱ Η.Π.Α. εἶναι κατὰ πολὺ μεγαλυτέρα καὶ ἰσχυροτέρα οἰκονομικὴ ὄντοτης καὶ κατὰ συνέπειαν δύνανται νὰ φέρουν τὰ βάρη μίᾳς πολιτικῆς οἰκονομικῆς αὐταρκείας χωρὶς ἐπαχθεῖς δι' αὐτὰς κόστος.

Ἐπὶ τινὰ χρόνον αἱ Η.Π.Α. προσέφερον σημαντικὴν βοήθειαν εἰς κεφάλαια, ἢ ὅποια ἀπεσκόπει ὄχι μόνον εἰς τὴν μεταπολεμικὴν εὐρωπαϊκὴν ἀνασυγκρότησιν ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διεκκόλυσιν τῆς κινήσεως πρὸς εὐρωπαϊκὴν οἰκονομικὴν ὀλοκλήρωσιν. Ἄντ' αὐτοῦ ἡ Εὐρώπη ἐχρησιμοποίησε τὴν βοήθειαν ταύτην ἀποκλειστικῶς πρὸς ἐνδυνάμωσιν τῶν καθ' ἕκαστον οἰκονομιῶν ἐπὶ ἐθνικῆς βάσεως, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀμερικανικὴν συμβουλήν.

Ἡ ἀμερικανικὴ συμβουλή ἦτο ὄντως κατ' ἀρχὰς ἀρκετὰ διακριτικὴ. Ἡ μόνιμος ὀδηγία τῆς ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως πρὸς τοὺς ἐν Δυτικῇ Εὐρώπῃ ἀντιπροσώπους τῆς δὲν συνίστατο εἰς τὸ νὰ ἐπιβάλουν τὰς ἀπόψεις των ἀλλὰ εἰς τὸ ν' ἀφήσουν τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας ὅπως ἐλευθέρως ἐκπονήσουν τὰ σχέδια των καὶ καταλήξουν εἰς συμφωνίαν.

Ὁ ρόλος των συνίστατο εἰς τὴν ὑποστήριξιν πάσης θετικῆς καὶ δημιουργικῆς προσπάθειας, ὡς καὶ ἀνιχνεύσεως τῶν δυνατοτήτων διὰ τὴν ὕλικὴν ὑποστήριξιν τῶν Η.Π.Α. Κατὰ τὰ ἀρχικὰ ἔτη τοῦ προγράμματος τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀνασυγκροτήσεως ἦτο, πράγματι, εἰς ἀρκετὰ σημαντικὸς κύκλος ἱκανῶν καὶ ἀφωσιωμένων Ἀμερικανῶν ἀπὸ ὅλα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, οἱ ὅποιοι ἀντελήφθησαν τὸ νόημα τῆς ἀποστολῆς των. Ἐσυνήθισα νὰ λέγω, καὶ δὲν εὕρισκω οὐδένα λόγον διὰ νὰ μεταβάλω γνώμην, ὅτι μεταξὺ τῶν καλυτέρων Εὐρωπαίων εὕρισκονται μερικοὶ Ἀμερικανοὶ ἐπίσημοι, οἱ ὅποιοι ἠγνόησαν τὴν κατάστασιν μας πλήρως καὶ συνεταύτισαν ἑαυτοὺς μὲ τὸ σύστημα τῶν ἀξιών μας καὶ τὰς φιλοδοξίας μας.

Εἰς τὴν πραγματικότητά, κυρίως κατὰ μεταγενέστερον στάδιον, οἱ Ἀμερικανοὶ ἀνέπτυξαν τὴν τάσιν ἀναμίξεως εἰς τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῶν δυτικοευρωπαϊκῶν χωρῶν κάπως πλέον ἐντόνως καὶ ὄχι πάντοτε κατὰ συντετὸν τρόπον. Ἡ τάσις ὁμως αὕτη γίνεται εὐκόλως νοητὴ ἐν ὄψει

τῆς ἐλλείψεως προόδου ὡς πρὸς τὴν δυτικοευρωπαϊκὴν ἔνωσιν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ὁμως ἐκείνην ἡ οἰκονομικὴ βοήθεια μετετρέπη εἰς στρατιωτικὴν βοήθειαν, μὲ τὰς συνεπαγομένας νέας πιέσεις ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν δυτικοευρωπαϊκῶν χωρῶν. Τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὸν ἐπανεξοπλισμὸν εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην ἐπέξετάθη πέραν τῶν ὁρίων τῆς, ἀκόμη περισσώτερον ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς δι' οἰκονομικὴν ἀνάρρωσιν. Ἡ πολιτικὴ βάση τῆς ἀμερικανικῆς διπλωματικῆς μεθόδου πρὸς τοιαύτας τάσεις ἦτο ὁθεν ἀσθενής καὶ ἀνευ ἀποτελέσματος.

Ἐσχαλίασα ἤδη τὸ πῶς τὸ συμφέρον ἐξασφαλίσωσιν ἀμερικανικῆς οἰκονομικῆς βοήθειας διεστρέβλωσε τὸν δυτικοευρωπαϊκὸν προγραμματισμὸν πρὸς οἰκονομικὴν ἔνωσιν. Ἦτο εὐκολὸν ἐξ ἀρχῆς νὰ ἴδῃ τις τὰς περιπλόκους καὶ ἀτυχεῖς ψυχολογικὰς συνεπείας τῆς βοήθειας. Μονομερεῖς δωρεαὶ τεραστίων ποσῶν ἐκ μέρους μιᾶς χώρας πρὸς ἀριθμὸν τινα ἀνεξαρτήτων ἔθνων συνεπάγεται τὰς πλέον ἀσυνήθεις σχέσεις μεταξὺ τοῦ δωρίζοντος ἔθνους καὶ τοῦ λαμβάνοντος, αἱ ὁποῖαι, ἀνευ τῆς ἀνθρωπίνης ἀλληλεγγύης ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ, ἐπέπρωτο νὰ ὀδηγήσουν εἰς ὀρισμένας ἀμοιβαίας δυσανεσκειάς. Εἶναι χαρακτηριστικὸν τὸ ὅτι αἱ δύο χώραι αἱ ὁποῖαι ἠδυνήθησαν νὰ ἀπόσχουν ἀπὸ τὴν πολιτικὴν καὶ στρατιωτικὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν, ἡ Σουηδία καὶ ἡ Ἑλβετία, ἔχουν τὰ ὀλιγώτερα ἀντιαμερικανικὰ αἰσθήματα.

Ψυχολογικῶς καὶ πολιτικῶς, ἡ ἰδέα ὅτι ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη θὰ ἠδύνατο νὰ ὀλοκληρωθῇ οἰκονομικῶς ὑπὸ τὴν «ἀμερικανικὴν καθοδήγησιν» εἶναι ἀσφαλῶς βλακώδης. Εἰς τὰς δημοκρατικὰς χώρας ἡ ἀποτελεσματικὴ πρωτοβουλία πρέπει ν' ἀναπηδήσῃ ἀπὸ τὸ ἔθνικόν περιβάλλον. Ὑπάρχουν, πράγματι, στενὰ ὅρια τῆς ποσότητος τῆς καθοδηγήσεως τὴν ὁποῖαν ἀνεξάρτητα ἔθνη, ἀκόμη καὶ τὰ πλέον πτωχά, εἶναι δυνατόν νὰ ἀνεχθοῦν ἀπὸ ξένας κυβερνήσεις καὶ τὰ ὅρια αὐτὰ εἶναι ἀκόμη περιορισμένα εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης, αἱ ὁποῖαι ὄντως δὲν εἶναι καὶ τόσο πτωχαί.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτάς ἡ πρόσφατος βαθμιαία ἀπόσυρσις τῶν Η.Π.Α. ἀπὸ τὴν συμμετοχὴν των εἰς τὰς οἰκονομικὰς ὑποθέσεις τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν ὑπῆρξε φυσικὸν φαινόμενον. Ὁ τερματισμὸς τῆς ἀμερικανικῆς βοήθειας καὶ πολιτικῆς πιέσεως καθίσταται ἡ ἀμοιβαίως παραδεκτὴ βάση τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων μεταξὺ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ Η.Π.Α. Ταυτοχρόνως οἱ Δυτικοευρωπαῖοι αἰσθάνονται ὅτι αἱ Η.Π.Α. θὰ πρέπει ν' ἀπελευθερώσουν τὸ ἰδικόν των διεθνὲς ἐμπόριον, ἐὰν τοῦτο ἦτο πολιτικῶς ἐφικτόν, πράγμα τὸ ὁποῖον δὲν φαίνεται νὰ εἶναι πιθανόν.

Ἐν τῷ μεταξὺ, ἡμεῖς οἱ Δυτικοευρωπαῖοι ἔχομεν τὸ ἐπιείκων καθῆκον ὅπως πραγματοποιήσωμεν τὴν ψυχανάλυσιν ἐκείνην ἣτις εἶναι ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ συμπλέγματος κατὰ τῶν Ἀμερικανῶν. Πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι πρέπει νὰ μεμφθῶμεν μόνον τοὺς ἑαυτοὺς μας διὰ τὰς ἀποτυχίας μας πρὸς οἰκονομικὴν ὀλοκλήρωσιν. Ὅμοιως πρέπει νὰ ἀποβάλωμεν τὴν πλάνην ὅτι οἰκονομικὴ ὀλοκλήρωσις δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς ὑποκατάστατον τῶν ἔθνικων μεταρρυθμίσεων καὶ ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ βασισθῇ μόνον εἰς τὴν ὑγιᾶ νομισματικὴν πολιτικὴν τῶν καθ' ἕκαστα χωρῶν. Ἐπίσης θὰ πρέπει νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν ἀνάγκην ὅπως εἰσχωρήσωμεν βαθύτερον εἰς τὴν ἀνάλυσιν μας περὶ τοῦ τί ὄντως ἡ οἰκονομικὴ ὀλοκλήρωσις ἀξιοῖ ἀπὸ ἡμᾶς. Ὑπεράνω ὅλων, θὰ πρέπει ν' ἀρχίσωμεν νὰ θέτωμεν στερεωτέρας βάσεις διὰ τὴν ἀνάπτυξιν εἰς τὰς χώρας μας διεθνούς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, ἀνευ τῆς ὁποίας ὄλαι αἱ προσπάθειαι πρὸς οἰκονομικὴν ὀλοκλήρωσιν θὰ μείνουν ἀνευ ἀποτελέσματος.

Ἐχω ὑπ' ὄψιν μου ὅτι τὰ ἀνωτέρω συνιστοῦν αἰσιοδόξους ἀπόψεις καὶ δὲν νομίζω ὅτι ἡ ἀποτυχία θὰ εἶναι τελική.

Εἶναι παρήγορον τὸ νὰ ἐνθυμηθῶμεν τὴν προηγουμένως γενομένην ἐπιφύλαξιν, καθ' ἣν ἡ διεθνὴς οἰκονομικὴ ὀλοκλήρωσις δὲν συνιστᾷ τὸν μόνον, ἴσως οὔτε τὸν πλέον σπουδαῖον παράγοντα τῆς παραγωγικότητος. Ὡς ὑπέδειξα, τὸ Σχέδιον Μάρσαλ δὲν συνέβαλεν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἄλλ' ὑπεβοήθησε λίαν ἀποτελεσματικῶς τὴν οἰκονομικὴν ὀλοκλήρωσιν τῶν καθ' ἕκαστον χωρῶν τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἡ εἰσροὴ κεφαλαίων ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ εὐνοϊκὸν ἐπιχειρηματικὸν κλίμα τῆς μεταπολεμικῆς περιόδου, συνοδευομένη ἀπὸ αἰσθητὰς πληθωρικὰς πιέσεις, ὑπεβοήθησε σχεδὸν ὅλας αὐτὰς τὰς χώρας εἰς τὴν διατήρησιν ὑψηλῶν ἐπιπέδων ἐπενδύσεων καὶ ἀπασχολήσεως, ὡς καὶ οὐσιώδη αὐξησιν τῆς παραγωγικότητος.

Ἐθνικὴ οἰκονομικὴ ἐπέκτασις ἀποτελεῖ ὄρον διὰ νέας καὶ ἐνδυναμωμένας προσπάθειάς πρὸς διεθνή οἰκονομικὴν ὀλοκλήρωσιν. Ἀκόμη εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ προσπάθεια πρὸς δυτικοευρωπαϊκὴν ὀλοκλήρωσιν ἦτο ὀλιγώτερον ἐπιπολαία καὶ κατὰ τὸν πλέον πρακτικὸν τρόπον τὸν προταθέντα ἀνωτέρω, ἐν τούτοις ἡ πιθανότης πρὸς ἐπιτυχίαν θὰ ἦτο μικρὰ εἰς περίπτωσιν ἀπουσίας τοῦ καταλλήλου περιβάλλοντος αὐξανομένης παραγωγῆς καὶ βιοτικῶν ἐπιπέδων. Ἡ οἰκονομικὴ στασιμότης ἢ ἀκόμη ὁ χαμηλὸς ρυθμὸς προόδου ἀναποφεύκτως συνεπάγεται νέας τάσεις πρὸς οἰκονομικὴν αὐτάρκειαν, τάσις ἡ ὁποία εὕρισκεται ἐν δράσει ἐπὶ πολλὰς δεκαετηρίδας.

ΔΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ Ε.Ζ.Ε.Σ. ΗΡΧΙΣΕ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΤΑΙ Η ΙΔΕΑ ΤΗΣ ΗΝ.ΕΥΡΩΠΗΣ

(Περίληψις όμιλίας γενομένης έν τῷ Παν. Θεσσαλονίκης)

Τοῦ καθηγητοῦ Γ.Κ. ΠΑΠΠΙ, Πρυτάνεως τοῦ Παν/μίου Ρώμης

Ἐν ἀρχῇ τῆς όμιλίας του ό κ. Πάππι διετύπωσε τήν άποψιν ότι ἡ αύξησις τῆς παραγωγῆς τῶν πάσης φύσεως άγαθῶν καί ἡ άνοδος τοῦ έπιπέδου ζωῆς τῶν λαῶν τῆς γῆς έξαρτάται έκ τῆς άναπτύξεως τοῦ διεθνοῦς έμπορίου. Ἐξ άλλου, ἡ άνάπτυξις τοῦ διεθνοῦς έμπορίου προϋποθέτει τήν μείωσιν τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καί τήν βαθμιαίαν άρσιν τῶν πάσης φύσεως περιορισμῶν, οἱ όποιοί έμποδίζουν τήν έλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν άγαθῶν. Ἄτυχῶς, αἱ προσπάθειαι αἱ όποιαί κατεβλήθησαν ύπό τοῦ Ο.Ε.Ο.Σ. καί τῆς Ὅργανώσεως Διεθνοῦς Ἐμπορίου πρόσ τόν σκοπόν τοῦ παραμερισμοῦ τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν δέν έστέφθησαν ύπό πλήρους έπιτυχίας. Κατόπιν τούτου κατέστη προφανές ότι άντί νά έπιδιωχθῆ ὁ παραμερισμός τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν ὁ λων τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου, ευχερέστερον θά ἦτο νά έπιδιωχθῆ ἡ κατάργησις τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν τῶν ύφισταμένων μεταξύ ὀλίγων μόνον χωρῶν καί νά σχηματισθῆ ἡ λεγομένη Κοινή Ἄγορά.

Ἐκ τῆς καταργήσεως τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν καί έκ τοῦ σχηματισμοῦ Κ.Α. προκύπτουν τά ακόλουθα άποτελέσματα: Ἐν ᾧ μέτρῳ παραμερίζονται οἱ φραγμοί οὔτοι, μειοῦται ἡ τιμῆ τῶν εισαγομένων προϊόντων, συνεπῶς αύξάνει ἡ άγοραστική δύναμις τῶν κατοίκων τῶν οἰκείων χωρῶν καί τονοῦται ἡ ζήτησις, τόσον τῶν εισαγομένων προϊόντων, ὅσον καί τῶν προϊόντων πού παράγονται εἰς τό έσωτερικόν έκάστης χώρας. Ἐξ άλλου, ἡ μεγαλυτέρα ζήτησις άγαθῶν παρακινεῖ τās έπιχειρήσεις νά παραγάγουν τά προϊόντα των εἰς μεγαλυτέραν ποσότητα, συνεπεία δέ τούτου μειοῦται τό κόστος παραγωγῆς αὐτῶν. Πλήν τούτου, ὁ άνταγωνισμός ὁ όποῖος ύφίσταται μεταξύ ὄλων τῶν έπιχειρήσεων τῶν χωρῶν τούτων συντελεῖ εἰς τήν έφαρμογήν τελειοτάτων μεθόδων παραγωγῆς καί εἰς τήν έτι μεγαλυτέραν μείωσιν τοῦ κόστους παραγωγῆς. Πάντα ταῦτα συμβάλλουν εἰς τήν τόνωσιν τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, εἰς τήν αύξησιν τῆς άπασχολήσεως καί τοῦ έθνικοῦ εισοδήματος καί εἰς τήν άνοδον τοῦ βιοτικοῦ έπιπέδου τῶν κατοίκων τῶν οἰκείων χωρῶν.

Ἡ κατάργησις τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν καί ὁ σχηματισμός Κ.Α. προσκροεῖ εἰς διαφόρους δυσχερείας. Εἰδικῶς εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ίδρύσεως Κ.Α. μεταξύ τῶν εύρωπαϊκῶν χωρῶν αἱ δυσχερείαι αὗται εἶναι αἱ εξῆς: 1) Ἡ ίδρυσις Κ.Α. συνεπάγεται παραίτησιν άπό τινων κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τῶν εύρωπαϊκῶν κρατῶν, πολλοί δέ Εύρωπαῖοι άντιπαθοῦν τήν σκέψιν τῆς τοιαύτης παραίτησεως. 2) Ἡ ένωματώσις τῆς Μεγάλης Βρεττανίας εἰς τήν Εύρωπαϊκὴν Κ.Α. δέν εἶναι εύκολος, διότι εἶναι δύσκολος ὁ συνδυασμός τῶν συμφερόντων τῆς Μεγάλης Βρεττανίας ὡς μέλους τῆς Βρεττανικῆς Κοινοπολιτείας άφ' ένός καί Εύρωπαϊκῆς Κ.Α. άφ' έτέρου. 3) Αἱ οἰκονομιαί τῶν πλείστων εύρωπαϊκῶν χωρῶν δέν άλληλο-

συμπληρούνται, ή δὲ συνένωσις χωρῶν μὴ ἀλληλοσυμπληρουμένων δὲν παρουσιάζει πολλά πλεονεκτήματα. 4) Ἡ ἔνωσις τῶν οἰκονομιῶν τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν δὲν θὰ ἐπιλύσῃ τὸ πρόβλημα τῆς προμηθείας πρώτων ὑλῶν καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἐπεκτάσεως τῶν ἀγορῶν καταναλώσεως τῶν προϊόντων τῆς εὐρωπαϊκῆς βιομηχανίας. 5) Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1930 καὶ ἐφεξῆς ἡσκήθη εἰς ἑκάστην εὐρωπαϊκὴν χώραν πολιτικὴ διαφοροποιήσεως καὶ τεμαχισμοῦ τῆς εὐρωπαϊκῆς οἰκονομίας Ἡδῆ, ἡ ἑναρμόνισις τῶν διαφόρων ἐκδηλώσεως τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς ἑκάστης εὐρωπαϊκῆς χώρας εἶναι δυσχερῆς.

Ἡ κατάργησις τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν καὶ ὁ σχηματισμὸς Κ.Α. δύναται νὰ ἔχῃ ὠρισμένα δυσμενῆ ἀποτελέσματα. Τὰ κυριώτερα ἐξ αὐτῶν εἶναι: 1) Ὁ περιορισμὸς ἢ διακοπὴ τῆς παραγωγῆς ὠρισμένων προϊόντων εἰς ὠρισμένας χώρας τῆς Κ.Α., διότι τὰ προϊόντα ταῦτα θὰ δύναται νὰ παράγῳνται εἰς ἄλλας χώρας τῆς Κ.Α. ὑπὸ καλυτέρας συνθήκας. 2) Ἡ ἐγκατάλειψις πολλῶν ἐγκαταστάσεων, συνεπιεία τοῦ περιορισμοῦ ἢ τῆς διακοπῆς τῆς παραγωγῆς τῶν ὡς ἄνω προϊόντων. 3) Ἡ μετακίνησις ἐργατῶν ἀπὸ μίᾶς περιοχῆς εἰς ἄλλην. 4) Ἡ αὔξησις τῶν ἀναγκῶν εἰς κεφάλαια πρὸς ἐκτέλεσιν μεγάλων ἔργων καὶ ἀνεγερσιν μεγάλων ἐργοστασίων, τῶν ὁποίων θὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἢ εὐρύτερα ἀγορά. 5) Ἡ προσωρινὴ μείωσις τῆς παραγωγῆς καὶ ἡ προσωρινὴ ἀνεργία συνεπιεία τῆς ἀνάγκης προσαρμογῆς τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος εἰς τὰς νέας συνθήκας τῆς εὐρύτερας ἀγορᾶς. Ἐκ παραλλήλου ὁμως πρὸς τὰς δυσμενεῖς ταύτας συνεπιείας, ὁ σχηματισμὸς Κ.Α. θὰ ἔχῃ καὶ εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα, τοιαῦτα δὲ εἶναι τὰ προηγουμένως ἀναφερθέντα, ἦτοι ἡ αὔξησις τῆς προσφορᾶς καὶ τῆς ζητήσεως τῶν ἀγαθῶν, ἡ τόνωσις τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος καὶ ἡ βελτίωσις τοῦ ἐπιπέδου τῆς ζωῆς τῶν λαῶν τῶν χωρῶν ἐκείνων αἱ ὁποῖαι μετέχουν τῆς Κ.Α. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. καθηγητοῦ, τὰ εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα θὰ εἶναι πολὺ περισσότερα τῶν δυσμενῶν.

Πρὸς πραγματοποιήσιν τῆς Κ.Α. δύο μέθοδοι δύναται νὰ ἐφαρμοσθῶν. Εἴτε νὰ ληφθῇ κατ' ἀρχὴν ἀπόφασις περὶ συγχωνεύσεως τῶν οἰκονομιῶν ὠρισμένων χωρῶν, νὰ ἀφεθῇ δὲ εἰς τὰς χώρας αὐτὰς ἡ ἐρίμνα νὰ ἀντιμετωπίσῃ μόναι τὴν δημιουργηθησομένην κατάστασιν. Εἴτε νὰ γίνῃ προηγουμένως προσεκτικὴ μελέτη τῆς ὑφισταμένης εἰς ἑκάστην χώραν οἰκονομικῆς καταστάσεως, τῶν μεταβολῶν αἱ ὁποῖαι προβλέπεται ὅτι θὰ συμβοῦν συνεπιεία τῆς συγχωνεύσεως τῶν οἰκονομιῶν, ὡς καὶ μελέτη τῶν μέτρων πού πρέπει νὰ ληφθοῦν, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δυσχερειῶν πού θὰ ἀνακύψουν. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν αἱ μετέχουσαι τῆς Κ.Α. χώραι πρέπει νὰ φροντίσῃν ἐκ τῶν προτέρων διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς Κ.Α., εἰδικώτερον νὰ λάβουν μέτρα ἀναφερόμενα εἰς τὴν παραγωγὴν, εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν καὶ εἰς τὴν κατανάλωσιν τῶν ἀγαθῶν.

Οἱ ποσοτικοὶ περιορισμοί.

Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ σχηματισμὸς τῆς Κ.Α. θὰ ἠδύνατο νὰ καταργηθῶν βαθμιαίως οἱ ποσοτικοὶ περιορισμοί, ἐν συνεχείᾳ δὲ καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ βελτιοῦνται αἱ μέθοδοι παραγωγῆς καὶ μειοῦται τὸ κόστος παραγωγῆς νὰ καταργηθῶν οἱ τελωνειακοὶ δασμοί. Ἡ μέθοδος αὕτη ἐχρησιμοποιήθη ἤδη ὑπὸ τῆς Ο.Ε.Ο.Σ. Συμφώνως πρὸς τὰς ληφθείσας ὑπ' αὐτῆς ἀποφάσεις ἤρθησαν βαθμιαίως οἱ ποσοτικοὶ περιορισμοί, ἀρχικῶς κατὰ 50%, ἐν συνεχείᾳ κατὰ 60%, βραδύτερον κατὰ 75%, τέλος κατὰ 90%. Ἐκ παραλλήλου ἐφηρμόσθησαν καὶ τινὰ ἄλλα συστήματα, σκοπὸς τῶν ὁποίων ἦτο νὰ διευκολυνθοῦν περισσότερον αἱ μεταξὺ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν συναλ-

λαγαί. Ὁ κ. καθ. ἀνέφερε τὰ συστήματα ταῦτα, ἀνέπτυξε δὲ συγχρόνως καὶ τὸ σύστημα τὸ ὁποῖον ὁ ἴδιος ἐπρότεινε εἰς τὴν Ο.Ε.Ο.Σ. κατὰ τὸ ἔτος 1950. Συμφώνως πρὸς τὸ σύστημα τοῦτο, ἐκάστη ἐκ τῶν μετεχουσῶν τῆς ὀργανώσεως ταύτης εὐρωπαϊκῶν χωρῶν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀναλάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν ὅπως προμηθεύεται κατ' ἔτος ἐκ τῶν λοιπῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν προϊόντα εἰς ὀρισμένην ποσότητα καὶ εἰς ὀρισμένην τιμὴν, καὶ μάλιστα πρὶν ἢ ἀποταθῇ εἰς τρίτας χώρας. Μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου, αἱ ἀρχικῶς καθορισθεῖσαι ποσότητες τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω προμηθευομένων προϊόντων θὰ ἔδει νὰ αὐξάνωνται, αἱ δὲ τιμαὶ τῶν νὰ μειοῦνται.

Ποῖα προβλήματα θὰ ἀνακύψουν.

Καθ' ὃν χρόνον θὰ πυκνοῦνται αἱ συναλλαγαὶ αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς Κ.Α., θ' ἀνακύψουν διάφορα προβλήματα: Τοιαῦτα εἶναι: 1) Ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ κατάργησις τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν καταστῇ αὐτόματος. 2) Τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ ἐλαχίστης ποσότητος ἀγαθῶν, τὰ ὁποῖα ἐκάστη χώρα τῆς Κ.Α. θὰ ἔπρεπε νὰ εἰσάγῃ ἐκ τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Κ.Α. 3) Ἡ ἀνάγκη ὅπως ἡ ἀνάπτυξις τῶν συναλλαγῶν, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς Κ.Α., μὴ συντελέσῃ εἰς τὸν περιορισμὸν τῶν συναλλαγῶν, αἱ ὁποῖαι ὑφίστανται μεταξὺ ἐκάστης ἐκ τῶν χωρῶν τούτων καὶ τρίτων χωρῶν. 4) Τὸ πρόβλημα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν χωρῶν ἐκείνων τῆς Κ.Α., ἡ τῶν κλάδων ἐκείνων τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος αὐτῶν, οἱ ὁποῖοι θὰ θιγοῦν ἐκ τῆς βαθμιαίας ἄρσεως τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν καὶ τῆς μειώσεως τῶν τελωνειακῶν δασμῶν. 5) Ἡ ἀνάγκη ἐξευρέσεως πρακτικῶν μεθόδων πρὸς πύκνωσιν τῶν συναλλαγῶν αἱ ὁποῖαι διενεργοῦνται ὑπὸ τὰς παρούσας συνθήκας. 6) Τὸ πρόβλημα τῆς ἑναρμονίσεως τῆς δασμολογικῆς πολιτικῆς τῶν χωρῶν τῆς Κ.Α.

Διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν μιᾶς Κ.Α. εἶναι ἀναγκαῖα ἡ ὑπαρξὶς εἰδικῶν ὀργανισμῶν. Τοιοῦτοι ὀργανισμοὶ εἶναι ὁ Πιστωτικὸς Ὄργανισμὸς, ὁ Ὄργανισμὸς Πληρωμῶν καὶ ὁ Ὄργανισμὸς Συντονισμοῦ τῆς Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς. Σκοπὸς τοῦ Πιστωτικοῦ Ὄργανισμοῦ θὰ εἶναι ἡ παροχὴ δανείων εἰς τὰς Κυβερνήσεις ἢ τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν μετεχουσῶν τῆς Κ.Α. χωρῶν, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐκτελέσεως μεγάλων ἐγχειροβελτιωτικῶν ἔργων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς καλυτέρων μεθόδων παραγωγῆς, εἰς ἐκείνας τὰς περιπτώσεις εἰς τὰς ὁποίας τὸ κόστος τῶν παραγομένων προϊόντων εἶναι ὑψηλόν. Σκοπὸς τοῦ Ὄργανισμοῦ Πληρωμῶν θὰ εἶναι νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν καλὴν λειτουργίαν ἐνὸς συστήματος πολυμερῶν πληρωμῶν, εἰδικώτερον νὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν διατήρησιν τῆς μετατρεψιμότητος εἰς δολλάρια τῶν νομισμάτων ὀρισμένων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, νομισμάτων τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἰσχυρά. Τέλος, σκοπὸς τοῦ Ὄργανισμοῦ πρὸς Συντονισμὸν τῆς Οἰκονομικῆς Πολιτικῆς θὰ εἶναι νὰ συμβάλῃ εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς ποσότητος καὶ τῆς τιμῆς τῶν προϊόντων τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελοῦν ἀντικείμενον συναλλαγῶν, νὰ φροντίζῃ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀναληφθεισῶν ὑποχρεώσεων καὶ διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῶν σχετικῶν κυρώσεων, νὰ ἐμποδίσῃ τὴν λήψιν μέτρων διὰ τῶν ὁποίων περιορίζεται ὁ ἐλεύθερος ἀνταγωνισμὸς, νὰ ἀπαγορεύῃ τὴν ἐφαρμογὴν μέτρων παρεμβατισμοῦ, ὁ ὁποῖος δὲν συμβιβάζεται μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀποστολῆς τῆς Κ.Α., νὰ μελετᾷ τὴν ἐξέλιξιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς καταναλώσεως εἰς τὰς μετεχούσας τῆς Κ.Α. χώρας, τέλος νὰ ὑποδεικνύῃ τὴν λήψιν μέτρων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκάστοτε ἀνακυπτόντων προβλημάτων.

Κοινή 'Αγορά και Ε.Ζ.Ε.Σ.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ ὁμιλητὴς ἀνέπτυξε τὸ θέμα τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κ.Α. καὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς Ε.Ζ.Ε.Σ. Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ κ. καθηγητοῦ ἡ Ε.Κ.Α. δὲν θὰ ἀποτελῇ ἀγορὰν εἰς τὴν ὅποιαν τὰ ἀγαθὰ θὰ κυκλοφοροῦν ἐλευθέρως, ἀλλ' ἀγορὰν εἰς τὴν ὅποιαν τὰ ἐμπόδια εἰς τὴν κυκλοφορίαν τῶν ἀγαθῶν θὰ εἶναι ὀλιγώτερα ἐκείνων τὰ ὅποια ὑφίστανται σήμερον, ἐπὶ πλεόν ἀγορὰν εἰς τὴν ὅποιαν ἡ κυκλοφορία τῶν ἀγαθῶν, ὑπηρεσιῶν καὶ κεφαλαίων θὰ διευκολύνεται διὰ τῆς κοινῆς οικονομικῆς πολιτικῆς τῶν οἰκείων κυβερνήσεων.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν Ζ.Ε.Σ., ἡ ὅποια μᾶς ἐνδιαφέρει ἰδιαιτέρως διότι εἰς αὐτὴν ἐνδέχεται νὰ μετᾶσχη ἡ Ἑλλάς, ἡ ἴδρυσις καὶ λειτουργία τῆς ἀπέτελεσε θέμα τὸ ὅποιον ἐξητάσθη ὑπὸ ἐπιτροπῆς συσταθείσης ὑπὸ τῆς Ο.Ε. Ο.Σ. Ἐκ τῆς συνταγείσης ὑπ' αὐτῆς ἐκθέσεως συνάγεται ὅτι, ὅπως εἰς τὴν Ε.Κ.Α. οὕτω καὶ εἰς τὴν Ζ.Ε.Σ. δεόν νὰ ἀρθοῦν βαθμιαίως οἱ ποσοτικοὶ περιορισμοὶ καὶ νὰ καταργηθοῦν οἱ εἰσαγωγικοὶ δασμοὶ καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐμπόδια, τὰ ὅποια δυσχεραίνουν τὴν ἐλευθέραν κυκλοφορίαν τῶν ἀγαθῶν ἀπὸ μίας χώρας τῆς ζώνης εἰς ἄλλην. Ἐνῶ ὁμως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Κ.Α. αἱ ἀνήκουσι εἰς αὐτὴν χώραι θὰ ἐφαρμόζουσι κοινὸν δασμολόγιον εἰς τὰ εἰσαγόμενα εἰς ἐκάστην ἐξ αὐτῶν προϊόντα ἐκ τρίτων χωρῶν, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Ζώνης ἐκάστη χώρα θὰ ἐφαρμόζη ἴδιον δασμολόγιον εἰς τὰ εἰσαγόμενα εἰς αὐτὴν προϊόντα ἐκ τρίτων χωρῶν. Πλὴν τούτου, ἐνῶ αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὴν Κ.Α. χώραι θὰ ἀσκοῦν κοινὴν οικονομικὴν πολιτικὴν, ἐκάστη χώρα ἐκ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν Ζ.Ε.Σ. θὰ χαράσση ἴδιαν πολιτικὴν, καίτοι θὰ ἀναγκάζεται νὰ ἐναρμονίζῃ τὴν πολιτικὴν ταύτην πρὸς τὴν πολιτικὴν τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Ζώνης συνεπείᾳ τῆς καταργήσεως τῶν τελωνειακῶν φραγμῶν τῶν ὑφισταμένων μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς ζώνης καὶ τῆς λόγῳ τῆς καταργήσεως ταύτης ἀναπτύξεως στενωτέρων οικονομικῶν σχέσεων.

Συνεπείᾳ τῆς λειτουργίας τῆς Ζώνης θὰ ἀνακύβουσι πλεῖστα προβλήματα, ἔξ αὐτῶν ἄλλα μὲν θὰ ἐμφανισθοῦν διὰ πρώτην φοράν. Τοιοῦτον εἶναι τὸ πρόβλημα τοῦ καθορισμοῦ τῆς χώρας προελεύσεως τῶν ἀγαθῶν, εἰδικώτερον τῆς χώρας προελεύσεως ἐκείνων τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων τὰ ὅποια παρήχθησαν εἰς χώραν τῆς Ζώνης, διὰ τῆς χρησιμοποίησεως πρώτων ὑλῶν προερχομένων ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐκ χωρῶν μὴ ἀνηκουσῶν εἰς τὴν Ζώνην. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ προβλήματα τὰ ὅποια θὰ ἐμφανισθοῦν συνεπείᾳ τῆς λειτουργίας τῆς Ζώνης, ταῦτα ἀντιμετωπίσθησαν ἤδη ὑπὸ τῆς Ο.Ε.Ο.Σ., εἶναι δὲ φανερόν ὅτι αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὴν Ζώνην χώραι θὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς κτηθείσης ὑπ' αὐτῆς πείρας.

Πραγματοποιεῖται ἡ ἰδέα τῆς Ἠνωμένης Εὐρώπης.

Περαίων τὴν ὁμιλίαν τοῦ ὁ κ. καθηγητῆς διετύπωσε τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἰδέα τῆς Ἠνωμένης Εὐρώπης ἀρχίζει νὰ πραγματοποιηθῆται. Ἡ Κ.Α. τῶν ἑξ χωρῶν θὰ ἀνοίξῃ τὸν δρόμον. Ἐν συνεχείᾳ θὰ σχηματισθῇ ἡ Ζ.Ε.Σ. ἡ ὅποια θὰ εἶναι γεωγραφικῶς εὐρυτέρα, θὰ εὐρίσκειται δὲ ἐν συνεχείᾳ ἐξελιξεί, πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς Ἠνωμένης Εὐρώπης. Ὁ κ. Πάππι τρέφει, ὡς ἐδήλωσε, βαθεῖαν πίστιν εἰς τὴν ἰδέαν τῆς Ἠν. Εὐρώπης. Ἡ πίστις αὐτή, τὴν ὅποιαν πολλοὶ συμμερίζονται, ἐπεκτείνεται καὶ κατακτᾷ τὰς καρδίας τῶν Εὐρωπαίων. Ἀποτελεῖ πίστιν εἰς τὴν εἰρήνην, ἡ δὲ πίστις εἰς τὴν εἰρήνην εἶναι βαθυτάτη, δὲν εἶναι δὲ δυνατὸν παρὰ νὰ ἀποφέρῃ ἀγλαοὺς καρπούς.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'.

ΚΕΙΜΕΝΑ

Μεταφρασθέντα και διασκευασθέντα επιμελεία
τοῦ Καθηγητοῦ κ. ΙΩ. Λ. ΧΡΥΣΟΧΟΥ

Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Βιομηχανικῶν και Ἐμπορικῶν Ἐρευνῶν τῆς Α.Σ.Β.Σ.

ΠΡΟΣ ΜΙΑΝ ΖΩΝΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΩΝ ΕΝ ΕΥΡΩΠΗ

(ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΟΙΚΟΝ. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ)

Μετάφρασις ὑπὸ τοῦ κ. Ι. ΧΡΥΣΟΧΟΥ

ΠΛΑΙΣΙΟΝ ΕΝ ΩΙ ΤΟΠΟΘΕΤΕΙΤΑΙ Η ΕΚΘΕΣΙΣ

Τὸ ἔργον τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἐνδο-εὐρωπαϊκῶν ἀνταλλαγῶν, τὸ ὁποῖον ἀνελήφθη ὑπὸ τῆς ΕΟΟΣ ἀπὸ τῆς συστάσεώς της, ὑπῆρξεν ἀποδοτικόν. Διαρκοῦντος ὁμως τοῦ ἔτους 1956 ἀνεφάνη ὅτι ἡ ἀπελευθέρωσις αὕτη, ὑπὸ τὴν παροῦσαν μορφήν της, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ ὠρισμένα ὄρια. Ἰδιαιτέρως αἱ χώραι, αἱ ὁποῖαι ἐφαρμόζουσι μεμετρημένους τελωνειακοὺς δασμούς, νομίζουσι δὲν δύναται νὰ προχωρήσουσι περισσότερο ἐν τῇ κατάργησιν τῶν κατανομῶν (contingents), ἐφόσον δὲν ἀναλαμβάνεται μίᾳ ἐνέργεια διὰ τὴν μείωσιν τῶν τελωνειακῶν ἀνισοτήτων. Τὸ Συμβούλιον ὅπερ συνῆλθε κατὰ Ἰούλιον 1956 ἐπὶ ἐπιπέδου Ὑπουργῶν πιστοποιεῖ τὴν ὑπαρξίν τῶν δυσκολιῶν τούτων, ὅταν διαπραγματεύεται τὴν παγίωσιν τῶν ὑποχρεώσεων διὰ τὴν ἐλευθέρωσιν ποσοστοῦ 90% καὶ τὸν καθορισμὸν νέων ἀντικειμενικῶν σκοπῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπάλειψιν τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν.

Ἐν τούτοις ἕξ μέλη τῆς ΕΟΟΣ (Γερμανία, Βέλγιον, Γαλλία, Ἰταλία, Λουξεμβούργον καὶ Ὀλλανδία) συνεχίζουσι τὰς ἐργασίας των διὰ τὴν δημιουργίαν μεταξὺ των μιᾶς κοινῆς ἀγορᾶς. Αἱ μέθοδοι, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐπιτευχθῇ εὐκολώτερον ὁ σκοπὸς οὗτος, ἐκτίθενται εἰς ἔκθεσιν δημοσιευθεῖσαν κατ' Ἀπρίλιον 1956. Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἐξετάζει, ἰδιαιτέρως, τὴν κατάργησιν ὅλων τῶν ποσοτικῶν ἐμποδίων, δασμολογικῶν ἢ ἄλλων, εἰς τὰς ἀνταλλαγὰς μεταξὺ τῶν Ἐξ, πρὸς τὸν σκοπὸν ἰδρύσεως τελωνειακῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐνώσεως. Οἱ καθορισθέντες ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ ἐνεκρίθησαν ὑπὸ τῶν ἕξ Κυβερνήσεων, κατὰ τὴν διάσκεψιν τῆς Βενετίας (τέλος Μαΐου 1956). Αἱ δὲ διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν τοιαύτης συμβάσεως ἐξακολουθοῦν ἔκτοτε.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν Ἰουλίου 1956, τὸ Συμβούλιον ΕΟΟΣ ἐνέκρινε τὴν δημιουργίαν τῆς Ὁμάδος Ἐργασίας, εἰς ἣν ἀνατίθει τὴν ἐντολήν ὅπως «μελετήσῃ τὰς δυνατὰς μορφὰς καὶ μεθόδους ἐνώσεως, ἐπὶ πολυπλεύρου βάσεως, μεταξὺ τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως καὶ τῶν χωρῶν-μελῶν, αἵτινες δὲν θὰ συμμετεῖχον εἰς ταύτην».

Μεταξὺ τῶν δυνατῶν μεθόδων ἐνώσεως, ἡ Ὁμάς δέον νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν δημιουργίαν ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, περιλαμβανούσης τὴν Τελωνειακὴν Ἐνωσιν καὶ τὰ λοιπὰ κράτη-μέλη.

Θέσις τοῦ προβλήματος.

Ἡ ὁμάς συγκεντρώνει τὰς ἐργασίας της ἐπὶ τῆς μελέτης μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν. Εἰς μίαν τοιαύτην ζώνην, ὡς καὶ εἰς μίαν τελωνειακὴν ἔνωσιν, τὰ ἐμπόδια εἰς τὰς ἀνταλλαγὰς (τελωνειακὰ δασμολόγια, ποσοτικοὶ περιορισμοὶ εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν) καταργοῦνται μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς ζώνης, ἐκάστη ὁμως χώρα διατηρεῖ τὸ ἰδικόν της τελωνειακὸν δασμολόγιον ἐναντι τῶν χωρῶν τῶν μὴ συμμετεχουσῶν

εις τὴν ζώνην. Προκειμένης τελωνειακῆς ἐνώσεως, ὑφίσταται ἐν κοινὸν τοιοῦτον ἐξωτερικὸν τελωνειακὸν δασμολόγιον.

Ἡ πείρα ἐπὶ τῆς λειτουργίας μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν εἶναι περίωρισμένη. Ἡ Ὁμάς ὅθεν πρέπει πρῶτον νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸ ἀκόλουθον ἐρώτημα: Εἶναι τεχνικῶς δυνατὴ ἡ λειτουργία ἐν Εὐρώπῃ μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν; Ἡ κατάργησις τῶν ἐμποδίων εἰς τὰς ἀνταλλαγὰς καὶ ἡ διατήρησις κανονικῶν ἐμπορικῶν ρευμάτων εἶναι προβλήματα τὰ ὅποια τίθενται εἴτε πρόκειται περὶ τελωνειακῆς ἐνώσεως, εἴτε περὶ ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν. Ἡ Ὁμάς δεῖν νὰ δώσῃ ἀπάντησιν εἰς δύο ἐρωτήματα: Ποῖα εἶναι τὰ καθ' ἑαυτὰ ἐμπορικά προβλήματα, τὰ ὅποια προσήκει νὰ ἐπιλύσῃ; Μήπως ὑπῆρχον κοινὰ προβλήματα, εἰς τε τὴν ζώνην καὶ τὴν Τελωνειακὴν Ἐνωσιν, τὰ ὅποια δεῖν νὰ ἐπιλυθοῦν καθ' ὅμοιον τρόπον;

Τόσον ἀπὸ πολιτικῆς ὅσον καὶ τεχνικῆς ἀπόψεως, τὰ προβλήματα τῶν δύο προηγουμένων παραγράφων εἶναι σοβαρά. Δεῖν ὅθεν ὅπως θεωρηθοῦν ἐν συναρτήσῃ μετὰ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν χωρῶν μελῶν τῆς ΕΟΟΣ ὅπως διατηρήσουν ἰκανοποιητικὴν ἀμοιβαιότητα εἰς τὰς ἐμπορικὰς τῶν σχέσεις καὶ νὰ ἀποφύγουν διακρίσεις μεταξύ των. Ἡ Ὁμάς ὅθεν προσπαθεῖ ὅπως δώσῃ εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα ἀπαντήσεις, κατὰ τὸ δυνατὸν σαφεῖς.

Διὰ τοὺς Ἐξ, ἡ Τελωνειακὴ Ἐνωσις δὲν συνιστᾷ παρά μίαν ἀποψιν ἐνὸς πλατυτέρου ἀντικειμενικοῦ σκοποῦ, ἤτοι τὴν δημιουργίαν μιᾶς Οἰκονομικῆς Ἐνώσεως. Φαίνεται ὅθεν εἰς αὐτὰς ἀπαραίτητον ὅπως ἐναρμονίσουν καὶ συντονίσουν τὴν οἰκονομικὴν, κοινωνικὴν καὶ χρηματιστικὴν πολιτικὴν των. Ἡ Ὁμάς ἐξ ἴσου διερωτᾶται ἐὰν ἡ κανονικὴ σύσφιξις τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων μεταξύ τῶν χωρῶν μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων συναλλαγῶν καὶ ἡ ἀλληλεξάρτησις ἣτις θὰ προκύψῃ δὲν ὀφείλου ὅπως ὁδηγήσουν εἰς δρᾶσιν ὁμοίας φύσεως.

Ἀριθμὸς προβλημάτων γενικοῦ χαρακτῆρος, τὰ ὅποια συνδέονται μετὰ τὴν ἑκτασιν τῆς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν καὶ τὴν ἀμοιβαιότητα μεταξύ τῶν μελῶν χωρῶν, τίθενται ἐπίσης. Ἐν ἐξ αὐτῶν, ἰδιαίτερος σοβαρὸν, ἀφορᾷ τὰ γεωργικὰ προϊόντα. Ἄλλα προβλήματα, ὁμοίας φύσεως, ἀπορρέουν ἐκ τῆς εἰδικῆς καταστάσεως ὠρισμένων χωρῶν-μελῶν ἢ χωρῶν εἰς τὸ στάδιον οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ἢ ἐκ τῆς ὑπάρξεως οἰκονομικῶν καὶ πολιτικῶν δεσμῶν μεταξύ ὠρισμένων χωρῶν καὶ τῶν ὑπερποντίων ἐδαφῶν των.

Ἄρκεται τῶν χωρῶν-μελῶν τῆς ΕΟΟΣ θὰ καθορίσουν τὴν στάσιν των, ὅσον ἀφορᾷ τὴν συμμετοχὴν των εἰς τὴν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, ἐκ τῶν λύσεων αἰτινες θὰ δοθοῦν εἰς τὰ ἀνωτέρω ἐρωτήματα.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῆς, ἡ Ὁμάς εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνειλημμένας ὑποχρεώσεις τῆς πλειονότητος τῶν χωρῶν-μελῶν τῆς ΕΟΟΣ, λόγῳ ἄλλων διεθνῶν διακανονισμῶν. Εἰδικῶς αἱ χώραι αἱ ὅποια ὑπέγραψαν τὴν Γενικὴν Συμφωνίαν ἐπὶ τῶν δασμῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου θὰ ἔδει νὰ προσέξουν ὅπως ἡ καθιέρωσις καὶ ἡ λειτουργία τῆς ζωῆς ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν ὡσι σύμφωνοι πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς Γενικῆς Συμφωνίας, διότι αἱ ἐμπορικαὶ σχέσεις τῶν χωρῶν τούτων κανονίζονται ὑπ' αὐτῆς.

Ἡ Ὁμάς θεωρεῖ ὡς οὐσιῶδες, ὅπως μία ζώνη ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν ἐν Εὐρώπῃ εὐνοῇ τὴν πραγματοποιήσιν τῶν σκοπῶν τῆς Γενικῆς Συμφωνίας, συντελούσης εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου ἐπὶ παγκοσμίου βάσεως.

Ἐμπορικά προβλήματα.

Ἡ Ὁμάς ἐξετάζει πρῶτον τὸ πρόβλημα τοῦ καθορισμοῦ τῆς προελεύσεως τῶν προϊόντων, τὸ ὁποῖον εἶναι ἰδιάζον εἰς τὴν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν. Ἐν συνεχείᾳ θεωρεῖ τὴν ἐφαρμοστέαν τεχνικὴν διὰ τὴν ἀπάλειψιν τῶν ἐμποδίων εἰς τὰς εἰσαγωγὰς (δασμολόγια καὶ ποσοτικούς περιορισμούς), τὰς ρήτρας ἀσφαλείας καὶ τοὺς κανόνας ἀνταγωνισμοῦ εἰς τοὺς κόλπους τῆς ζώνης.

Τὰ τρία ταῦτα τελευταῖα θέματα πρέπει ἐπίσης νὰ ἐπιλυθοῦν προκειμένης τελωνειακῆς ἐνώσεως, ἐξ οὗ καὶ ἀπησχόλησαν τοὺς Ἔξ. Ἡ Ὁμάς, ἐρευνῶσα καὶ αὐτὴ ταῦτα, διερωτᾶται ἐν ἐκάστη περιπτώσει μέχρι ποίου σημείου (ἀφοῦ ἡ ζώνη ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν θὰ περιλάβῃ τὴν Τελωνειακὴν Ἐνωσιν τῶν Ἐξ) κοιναὶ ἢ παράλληλοι λύσεις κρίνονται ἀπαραίτητοι, καὶ διὰ λόγους πρακτικούς καὶ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς πολιτικῆς, ἥτις βασιζέται ἐπὶ τῆς ἁμοιβαιότητος καὶ τῆς μὴ διακρίσεως, καὶ τὴν ὁποῖαν ἡ Ε.Ο.Σ. πάντοτε ἠκολούθησε.

Καθορισμὸς τῆς προελεύσεως.

Ἡ ἀνάγκη καθορισμοῦ τῆς προελεύσεως τῶν προϊόντων ἀπορρέει ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς μίαν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν ἐκάστη χώρα τῆς ζώνης διατηρεῖ τὸ ἔθνικόν τελωνειακὸν δασμολογίον τῆς ἐναντι τῶν χωρῶν τῶν μὴ συμμετεχουσῶν εἰς τὴν ζώνην. Πρόκειται ὅθεν περὶ εἰδικοῦ προβλήματος, ὅπερ δὲν τίθεται εἰς τὴν Τελωνειακὴν Ἐνωσιν, ἐφόσον τὸ ἐξωτερικὸν δασμολογίον τῆς εἶναι κοινόν.

Εἰς μίαν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, μόνον τὰ προϊόντα τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς ζώνης γίνονται παραδεκτὰ μὲ τὸ εὐεργέτημα τῆς τελωνειακῆς ἀπαλλαγῆς, ὅταν ἀποτελοῦν ἀντικείμενον ἀνταλλαγῆς μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς ζώνης. Ὑπάρχουν ὁμως καὶ πολλὰ προϊόντα, εἰς τὰ ὁποῖα ὑπεισέρχονται καὶ στοιχεῖα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς ζώνης. Πῶς θὰ διακρίνωμεν ἐν τῇ πράξει τὰ προϊόντα ταῦτα καὶ ποῖον τελωνειακὸν καθεστῶς θὰ τοῖς ἐπιβληθῇ; Ἐξ ἄλλου ἡ διατήρησις διαφόρων δασμολογιῶν, ἐναντι τῶν ἐκτὸς τῆς ζώνης χωρῶν, ἰδίως ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων (πρῶτων ὑλῶν καὶ ἡμικατεργασμένων προϊόντων), χρησιμοποιοιμένων διὰ τὴν κατασκευὴν ἐντὸς τῆς ζώνης ἀγαθῶν τὰ ὁποῖα θὰ θεωρηθοῦν ὡς προερχόμενα ἐξ αὐτῆς, δύναται νὰ ἐπισύρῃ βεβαίως δυσχερείας.

Ἡ λύσις τῶν προβλημάτων τούτων, ἐὰν διευθετῇ τὴν λειτουργίαν μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, καθορίζει συγχρόνως ἐν τινι μέτρῳ τὴν πραγματικὴν τῆς εὐρύτητα. Καθ' ἣν ἕκτασιν ἢ παραδοχὴ εἰς τὴν τελωνειακὴν ἀτέλειαν ἐν τῇ ζώνῃ τῶν ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν θὰ εἶναι πλέον ἢ ἔλασσον ἐλευθέρα, ἀναφορικῶς μὲ τὰ «μικτὰ» προϊόντα, ὁ ὄγκος τῶν δυναμένων νὰ κυκλοφορήσουν ἀτελῶς ἐμπορευμάτων θὰ εἶναι μεγαλύτερος ἢ μικρότερος.

Ἡ ὁμάς ἀφιερώνει εἰς τὰ θέματα ταῦτα μελέτας, τῶν ὁποίων περίληψις δίδεται εἰς παράρτημα Ι. Ἐξετάζονται διαδοχικῶς οἱ ὅρισμοί, οἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ λύσουν παραδεκτῶς ἵνα καθορισθῇ ἡ προέλευσις ἑνὸς προϊόντος, αἱ μέθοδοι ἐλέγχου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὁρισμῶν τούτων, ὁ σχετικὸς ρόλος ἐν τῷ ἐλέγχῳ τούτῳ τῆς χώρας ἐξαγωγῆς καὶ εἰσαγωγῆς, αἱ συνέπειαι τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἄλλου ὁρισμοῦ ἐπὶ τῶν κιν-

δύνων παρεκτροπῆς τῶν συναλλαγῶν καὶ τὰ προβλήματα τὰ ὅποια θὰ ἀνακύψουν. Πιστοποιεῖται ὅτι ἵνα λυθοῦν τὰ προβλήματα ταῦτα, ἐν πνεύματι ἀμοιβαιότητος, αἱ χῶραι τῆς ζώνης δεόν νά συμφωνήσουν ἐπὶ κοινῶν κριτηρίων καθορισμοῦ τῆς προελεύσεως. Πιστεῖται ἡ ὁμάς ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ συστήματος καθιστᾷ ἀναγκαίαν μίαν στενὴν συνεργασίαν τῶν χωρῶν τῆς ζώνης, τόσον ἐπὶ τοῦ διοικητικοῦ ἐπιπέδου, ὅσον καὶ τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς, καὶ ὅτι αὕτη δεόν νά εἶναι ἀρκούντως ἀπλή, ὥστε νά μὴ ἐπιβάλλῃ εἰς τε τοὺς ἐμπόρους καὶ τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας περιπλόκους διαδικασίας. Ἐὰν συνέβαινε τὸ δεύτερον τοῦτο, κινδυνεύομεν νά ἀποθαρρύνωμεν τὰς ἀνταλλαγὰς ἐν τοῖς κόλποις τῆς ζώνης, ὅπερ θὰ ἦτο ἀντίθετον πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν.

Ἡ ὁμάς δὲν ἔχει ἀποστολὴν ὅπως καθορίσῃ τὴν ἐκλογὴν τῆς μεταξύ τῶν τεχνικῶν λύσεων οὕτως ἐπιτρέπει ὅπως ἀπαντήσωμεν εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν. Εἰς τὸ παράρτημα I ἀποφαίνεται ἐπὶ ἀριθμοῦ τινος ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ εἶδει νά δώσουν ἀπάντησιν εἰς τὰς λύσεις ταύτας. Συμπεραίνει διὲ ὅτι εἶναι δυνατόν, συμφῶνως πρὸς τὰς ἀρχὰς ταύτας, νά διατυπωθοῦν λύσεις ἐπιτρέπουσαι τὴν ἐξασφάλισιν ἱκανοποιητικῆς λειτουργίας μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν.

Κατάργησις τῶν τελωνειακῶν δασμολογίων καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν.

Τελωνειακὰ Δασμολόγια. Ἴνα ἐγκαθιδρύσωμεν μίαν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, δεόν νά καθορίσωμεν ἐν πρόγραμμα ἐπιβάλλον τὴν ὑποχρέωσιν εἰς τὰς χώρας τῆς ζώνης, ὅπως προοδευτικῶς καταργήσουν τοὺς τελωνειακοὺς δασμοὺς ἐπὶ ὅλης τῆς ἐκτάσεως τῶν εἰσαγωγῶν των, συμφῶνως πρὸς προκαθορισθὲν ἡμερολόγιον. Ἡ ἀναγκαία περίοδος διὰ τὴν κατάργησιν ταύτην δεόν νά εἶναι ἀρκετὰ μακρά, ὅπως ἐπιτρέψῃ εἰς τὰς βιομηχανίας νά προσαρμοσθοῦν εἰς τὰς συνθήκας τὰς διαμορφωθησομένας ἐκ τῆς ἐκλείψεως τῆς προστασίας, ἧς ἀπήλαυον κατ' ἀρχάς. Πρέπει ὁμως νά εἶναι καὶ ἀρκετὰ βραχεῖα, ὥστε τὸ ἀναληφθὲν ἔργον νά περατωθῇ ἐντὸς λογικῆς προθεσμίας.

Ἐπὶ ὄλων τῶν σημείων τούτων πρέπει νά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν τὸ γεγονός ὅτι ἡ ζώνη ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν θὰ λειτουργήσῃ ἐφαμιλλῶς μὲ τὴν Τελωνειακὴν καὶ Οἰκονομικὴν Ἐνωσιν τῶν Ἐξ. Ἐὰν γίνῃ ἀποδεκτὸν διάφορον σύστημα καταργήσεως τῶν τελωνειακῶν δασμῶν ἀπὸ τὴν Ἐνωσιν καὶ διάφορον ἀπὸ τὴν Ζώνην, θὰ ἡδύνατο νά προκύψουν διακρίσεις, ἐπὶ πλεόν θὰ ἐδημιουργοῦντο διοικητικαὶ περιπλοκαὶ διὰ τοὺς Ἐξ, δεδομένου ὅτι θὰ εἶχον νά εἰσπράξουν, κατὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον, κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἐμπορεύματος, τρία εἶδη δασμῶν, ἀναλόγως ἐάν τοῦτο προήρχετο ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, ἐκ μιᾶς χώρας τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως ἢ ἐκ χώρας τῆς Ζώνης, μὴ μέλους τῆς Ἐνώσεως. Ἡ ὁμάς ὅθεν εἶναι πεπεισμένη ὅτι θὰ εἶδει νά ἐφαρμοσθῇ μέθοδος παρομοία ταυτοχρόνως εἰς τὴν Ἐνωσιν καὶ τὴν Ζώνην.

Ἡ ὁμάς ἐξήτασε, χωρὶς νά δυνηθῇ νά ὑπεισέλθῃ εἰς τὰς λεπτομερείας, τὰς διαφόρους δυνατὰς μεθόδους, τὴν διάρκειαν τῆς μεταβατικῆς περιόδου καὶ τοῦ ρυθμοῦ τῶν μειώσεων. Ἐθεώρησε τὰ πλεονεκτήματα καὶ μειονεκτήματα ἑνὸς ἀκάμπτου συστήματος, ὅπερ θὰ ἐπέβαλλεν ὅπως μειώσῃ ταυτοχρόνως ἐπὶ τῆς ὁλότητος τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ

ένος συστήματος ελαστικοῦ, τὸ ὁποῖον, βασιζόν τὰς μειώσεις ἐπὶ τῆς γενικῆς παρεμπιπώσεως τῆς τελωνειακῆς προστασίας, θὰ ἐπέτρεπεν εἰς τὰς χώρας νὰ μὴ μειώσουν κατὰ τὸ ἴδιον ποσοστὸν, τὴν αὐτὴν στιγμήν, τὸ σύνολον τῶν δασμῶν τῶν. Εἰς ἀμφότερα τὰ συστήματα, ὅλοι οἱ δασμοὶ ἐπὶ ὄλων τῶν προϊόντων δεόν νὰ καταργηθοῦν κατὰ τὸ τέλος τῆς μεταβατικῆς περιόδου.

Ἡ ὁμάς ἐπίσης ἐξήτασε τὸ εἰδικὸν πρόβλημα τῶν ταμειυτικῶν δικαιωμάτων. Χωρὶς νὰ δύναται νὰ δώσῃ, κατὰ τὸ παρὸν στάδιον τῶν μελετῶν, καθορισμὸν ἢ κατάλογον τῶν δικαιωμάτων τούτων, παραδέχεται κατ' ἀρχὴν ὅτι τὸ στοιχεῖον ἀμέσου ἢ ἐμμέσου προστασίας, τὸ ὁποῖον ἐγκλείει, δεόν νὰ καταργηθῆ διαρκούσης τῆς μεταβατικῆς περιόδου. Τὸ στοιχεῖον τοῦτο προστασίας δεόν νὰ καθορισθῆ ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν αὐτῆν, ἡ ὁμάς ἀναγνωρίζει ὅτι αἱ κυβερνήσεις δεόν νὰ ἐπιφυλαχθοῦν τῆς δυνατότητος ὅπως εἰσπράττουν φόρους καταναλώσεως, χαρακτηριστῶς οὐχὶ προστατευτικοῦ, ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων προϊόντων.

Ἡ ὁμάς ἔλαβε γνώσιν, περὶ τὸ πέρας τῶν ἐργασιῶν τῆς, τοῦ ἐξεταζομένου ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν τῆς Ἐπιτροπείας τῶν Ἐξω συστήματος διὰ τὴν Τελωνειακὴν Ἐνωσιν. Τὸ σύστημα τοῦτο ἐπιδιώκει νὰ συνδυάσῃ τὴν ἀκαμψίαν καὶ τὴν ἐλαστικότητα. Θὰ προσήκει ὅπως τοῦτο ἐξετασθῆ καὶ ἴδωμεν ἐὰν αἱ ἄλλαι χώραι θὰ ἠδύναντο νὰ τὸ υἰοθετήσουν ὡς ἔχει ἡ μέτιναι τροποποιήσεις.

Ποσοτικοὶ περιορισμοί. Ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῆς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν ἀποβλέπει εἰς τὴν κατάργησιν ἐν τοῖς κόλποις τῆς ζώνης οὐχὶ μόνον τῶν δασμολογιῶν, ἀλλὰ ὡσαύτως καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν. Αἱ ἀρχαί, αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸν Κώδικα ἀπελευθερώσεως τῆς Ε.Ο.Ο.Σ., ὡς ἄλλως τε καὶ εἰς τὰς ἄλλας διεθνεῖς συμβάσεις εἰς τὰς ὁποίας ἔχουν ὑπογράψῃ αἱ περισσότεραι τῶν μελῶν — χωρῶν, προβλέπουν ἤδη μίαν ὀλοκληρωτικὴν κατάργησιν τῶν κατανομῶν κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν. Προσῆκει νὰ καθορίσωμεν τὰς μεθόδους, διὰ τῶν ὁποίων ὁ σκοπὸς οὗτος θὰ ἐπιτευχθῆ τὸ ἀργότερον κατὰ τὸ τέλος τῆς μεταβατικῆς περιόδου καὶ εἰ δυνατόν πρότερον. Εἰς πολλὰς περιπτώσεις, τὸ σύστημα τῆς προοδευτικῆς ἀπαλύνσεως τῶν περιορισμῶν, ἰδίως διὰ τὰς βαθμιαίας αὐξήσεις τῶν κατανομῶν, θὰ ἀποτελέσῃ ἐν ἐνδιάμεσον στάδιον. Αὐτὴν τὴν διαδικασίαν προβλέπουν οἱ Ἐξ.

Ἡ ἀρχὴ τῆς μὴ διακρίσεως εἰς τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις καθορίζεται εἰς τὸν Κώδικα ἀπελευθερώσεως τῆς Ε.Ο.Ο.Σ. καὶ θὰ ἐξακολουθῆ νὰ ὑπερισχῆ ἐν τοῖς κόλποις τῆς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν. Ἡ ἐφαρμογὴ του εἰς τὰς κατανομὰς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἐγείρει ἐν τούτοις πρακτικὰς δυσχερείας. Ὅσον ἀφορᾷ αὐτούς, οἱ Ἐξ προβλέπουν ὅπως τὰς ἐπιλύσουν ἀναμεταξύ τῶν μέσῳ συνολικῶν κατανομῶν.

Ὅπως προκειμένου περὶ τῶν τελωνειακῶν δασμολογιῶν, οὕτω καὶ τὰ θέματα ταῦτα δεόν νὰ ἐξετασθοῦν ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ὄσων ἀνωτέρω ἀνεπτυχθῆσαν. Ἡ παραδοχὴ κοινῶν μεθόδων θεωρεῖται πρωταρχικῆς σπουδαιότητος, ἐὰν αἱ χώραι — μέλη ἐπιθυμοῦν νὰ ἀποφύγουν ὅπως ἀνακοινωθοῦν τὰ ἐπιτευχθέντα ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ο.Σ. μετὰ προσπαθείας πολλῶν ἐτῶν καὶ κατ' ἀκολουθίαν αἱ ἀρχαί, βάσει τῶν ὁποίων τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐπετεύχθησαν.

Διαφυλακτικά ρήτραι.

Διαρκούσης τῆς διαδικασίας καταργήσεως τῶν δασμῶν καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν, πιθανόν χωραὶ τῆς ζώνης νὰ εὐρεθοῦν εἰς τὴν ἀδυναμίαν ὅπως συμμορφωθοῦν, ἐντὸς τῶν τεθεισῶν προθεσμιῶν, εἰς τὰς ἀνελημμέναις ὑποχρεώσεις των. Ἐὰν δὲν κατορθώσουν νὰ ἐπιλύσουν τὰς δυσκολίας των δι' ἄλλων μέσων, αἱ χωραὶ αὗται δύνανται νὰ εὐχηθοῦν ὅπως ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ ἀποστοῦν τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἐτέρας ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τούτων. Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τῶν διαφυλακτικῶν ρητρῶν. Ἡ Ὁμὰς πραγματεύεται τὰς ρήτρας τοιαύτης φύσεως διὰ τὴν μεταβατικὴν περίοδον. Δὲν ἐξετάζει ἐὰν θὰ ἴδῃ νὰ προβλεφθοῦν τοιαῦται καὶ μετὰ τὸ πέρασ τῆς περιόδου ταύτης.

Πᾶσα παράβασις τῶν κανόνων καταργήσεως τῶν ἐμποδίων εἰς τὰς συναλλαγὰς δύνανται νὰ ἀποβῇ παράγων ρήξεως τῆς ἀμοιβαιότητος, ἀνισορροπίας καὶ διακρίσεως. Ἐν τούτοις ἡ ἀμοιβαιότης, ἡ ἰσορροπία καὶ ἡ μὴ διάκρισις εἶναι οὐσιώδεις συνθηκαὶ διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων ἀναλλαγῶν.

Αἱ χωραὶ αἱ ὁποῖαι συμμετέχουν εἰς αὐτὴν καὶ παραιτοῦνται τῆς δασμολογικῆς καὶ ποσοτικῆς προστασίας ὑφίστανται τὰς συνεπείας πάσης παραβάσεως ἐνεργουμένης ὑπὸ τινος τῶν συντρόφων των.

Ἐπιβάλλεται ὁθεν ὅπως περιορισθοῦν αἱ δυνατότητες παραβάσεως τῶν κοινῶν ὑποχρεώσεων μόνου εἰς τὰς περιπτώσεις, ὅπου φαίνεται ἀπαραίτητον ὅπως ἀντιμετωπισθοῦν σοβαραὶ δυσχέρειαι.

Ἐπειδὴ ἡ ἀμοιβαία ἀλληλεξάρτησις τῶν χωρῶν τῆς ζώνης εἶναι μεγαλύτερα παρά εἰς τὸ πλαίσιον τοῦ ΕΟΟΣ ἢ τῆς ΓΚΑΤΤ, αἱ ρήτραι διαφυλάξεως τῆς ζώνης πρέπει νὰ εἶναι πλέον περιορισμέναι ἀπὸ ἐκείνας τῶν σημερινῶν διεθνῶν ὀργανώσεων καὶ ἡ χρησιμοποίησις των νὰ ὑποβάλλεται εἰς αὐστηροτέρους κανόνας.

Εἰς τὴν ζώνην ἐλευθέρων ἀναλλαγῶν, αἱ παρουσιαζόμεναι δυσκολία πρέπει νὰ μελετῶνται, νὰ προβλέπωνται καὶ νὰ ἐπιλύωνται κατὰ τὸ δυνατόν διὰ τῆς στενωτέρας συνεργασίας τῶν χωρῶν τῆς ζώνης. Τοῦτο ἐπάγεται τὴν παραδοχὴν νέων μορφῶν συνδιασκέψεως καὶ συνεργασίας πολιτικῆς, οικονομικῆς καὶ ἐμπορικῆς, ὡς καὶ τὸν καθορισμὸν πλέον προχωρημένου συντονισμοῦ τῶν πολιτικῶν τούτων.

Μία ἐποικοδομητικὴ ἀμοιβαία βοήθεια πρέπει ἐξ ἴσου νὰ προβλεφθῇ. Αἱ νέαι αὗται διαδικασίαι πρέπει νὰ ἐπιτρέπουν ὅπως ἀποφεύγεται, εἰς πολλὰς περιπτώσεις, ἡ ἀνάτρεξις εἰς τὰς ρήτρας διαφυλάξεως. Οἱ μηχανισμοὶ οὗτοι πρέπει νὰ ἐνισχύωνται, ἐν περιπτώσει οικονομικῆς κρίσεως, πληττοῦσης ἐν ἡ περισσότερα μέλη τῆς ζώνης. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ χώρα ἢ αἱ χωραὶ αὗται πρέπει νὰ δύνανται ὅπως προκαλοῦν ταχύτητα ἐκτεταμέναις διασκέψεσι τῶν συντρόφων των ἐπὶ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποφασίζωνται ἐγκαίρως τὰ ληπτέα μέτρα. Μόνον ὅταν ἡ προσπάθεια αὕτη συνεργασίας, ἡ τείνουσα νὰ προλάβῃ ἢ νὰ ἐπιλύσῃ τὰς δυσχερείαις ἀποτύχῃ, πρέπει νὰ ἐπεμβαίνουν αἱ ρήτραι διασφαλίσεως. Αἱ προσωριναὶ παραβάσεις εἰς τοὺς κανόνας δὲν δύνανται ἄλλωστε καθ' ἑαυτὰς νὰ ἀποτελέσουν φάρμακον εἰς τὰς δυσχερείαις. Ἀπλῶς ἐξασφαλίζουν μίαν προσωρινὴν προστασίαν, ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς ὁποίας αἱ ἐν λόγῳ χωραὶ, ἐνδεχομένως βοηθοῦμεναι ὑπὸ τῶν συντρόφων των, δεόν νὰ προβοῦν εἰς τὰς δεούσας προσαρμογὰς, ὅπως κατασταοῦν ἱκαναὶ ἵνα ἐπανέλθουν εἰς τὴν τήρησιν τῶν κοινῶν ὑποχρεώσεων.

Ἡ Ὅμας ἐξήτασε τὰς δυσκολίας, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ προκαλέσουν τὴν ἀνάτρεξιν εἰς τὰς ρήτρας διαφυλάξεως. Κατὰ τὴν γνώμην τῆς, δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν δύο κατηγορίας: 1) Δυσχερείας τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, 2) δυσχερείας θιγούσας εἰδικούς τομείς δραστηριότητος. Εἰς τὸ Παράρτημα II διαγράφονται οἱ κανόνες, οἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ κατευθύνουν τὴν λειτουργίαν τῶν ἀντιστοίχων ρητρῶν διαφυλάξεως.

Ἐρευνῶνται ἐπίσης αἱ δυσχερείαι, αἱ ὁποῖαι θὰ ἠδύναντο νὰ ἀνακύψουν δι' ὠρισμένης χώρας ἐκ τῆς παρατεταμένης ἀνατρέξεως τῶν συντρόφων τῶν τῆς ζώνης εἰς τὰς ρήτρας διαφυλάξεως.

Ἡ Ὅμας δὲν εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ ἐξετάσῃ τοὺς κανόνες, τοὺς ὁποίους προβλέπουν οἱ Ἐξ, ἀναφορικῶς μὲ τὰς ρήτρας διαφυλάξεως ἐν τοῖς κόλποις τοῖς Τελωνειακῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἐνώσεως. Ἐὰν ἡ ἀνάγκη διατηρήσεως τῆς ἀμοιβαιότητος ἐπιβάλλῃ εἰς τὴν Τελωνειακὴν Ἐνωσιν καὶ τὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν κοινὰς ἢ παραπλησίας λύσεις διὰ τὰ συστήματα καταργήσεως τῶν δασμολογίων καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν, τὸ αὐτὸ δεόν νὰ συμβῇ καὶ διὰ τὰς ρήτρας διαφυλάξεως. Ἡ ρῆξις τῆς ἀμοιβαιότητος, ἡ ἀνισορροπία καὶ ἡ διάκρισις αἰτίνας θὰ προέκυπτον ἐκ τῆς ἀνατρέξεως εἰς τὰς ρήτρας διαφυλάξεως θὰ ἦσαν πλέον ἔντονοι, ἐὰν μία χώρα εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ παραβῇ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς κατὰ διαφόρους τρόπους, ἀναλόγως τοῦ ἂν θὰ ἦτο ἡ ὄχι μέλος τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως. Τοῦτο δὲν ἀποκλείει ὅπως ἑκάτερος τῶν δύο Ὄργανισμῶν ἐφαρμόξῃ ἰδιαιτέρους κανόνες συνδιασκέψεως, συντονισμοῦ καὶ ἀμοιβαίας βοήθειας μεταξύ τῶν χωρῶν αἱ ὁποῖαι τὸν ἀπαρτίζουν. Ἄλλωστε, κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ρητρῶν διαφυλάξεως, πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ διατάξεις τῶν διεθνῶν συμβάσεων, ὡς τοῦ ΕΟΟΣ, τοῦ Διεθνoῦς Νομισματικοῦ Ταμείου καὶ τῆς ΓΚΑΤΤ.

Ἡ Ὅμας ἐδέησε νὰ προβλέψῃ, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐξετάσεως τῶν ρητρῶν διαφυλάξεως, συστατικὰ προβλήματα, ἢ φύσις τῶν ὁποίων πιθανῶς νὰ διέφερον οὐσιωδῶς ἀπὸ τοὺς παρόντας κανόνες τοῦ ΕΟΟΣ. Αὐταὶ θὰ ἐπέτρεπον εἰς μίαν χώραν ὅπως μονοπλεύρως ἐπεκαλεσθῇ μίαν ρήτραν διαφυλάξεως. Κατ' ἀκολουθίαν, μία τοιαύτη ἀνάτρεξις δὲν δύναται νὰ ἀποδοκιμασθῇ παρά διὰ τῆς παμφηφίας τῶν μελῶν τῆς Ὄργανώσεως, περιλαμβανομένης καὶ τῆς ἐνδιαφερομένης χώρας.

Εἰς μίαν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, ὁ αὐστηρὸς ἔλεγχος, ὅστις φαίνεται ἀναγκαῖος διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἀνατρέξεως εἰς τὰς ρήτρας διαφυλάξεως, δύναται λ.χ. νὰ ὀδηγήσῃ εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς δυνατότητος μονοπλεύρου δράσεως ἢ νὰ μὴ ἐπιτρέψῃ τοιαύτην ἐνέργειαν παρά διὰ περιορισμένην διάρκειαν ἢ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν μέτρων προστασίας, τῶν ὁποίων ἡ ἔκτασις θὰ ἦτο στενῶς καθωρισμένη. Ἐὰν ὅμως περιορισθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπικλήσεως τῶν ρητρῶν διαφυλάξεως, διὰ προηγουμένης ἐξουσιοδοτήσεως, ἢ διατήρησις τοῦ κανόνος τῆς παμφηφίας κινδυνεύει νὰ καταστήσῃ πρακτικῶς ἀδύνατον τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ρητρῶν τούτων, διότι ἀρκεῖ ἢ ἀντίθεσις καὶ μιᾶς χώρας ὅπως τὴν ἐμποδίσῃ.

Τὸ σύστημα ὅθεν τῆς προκαταβολικῆς ἐξουσιοδοτήσεως δύναται νὰ ἐπιφέρει τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ κανόνος τῆς παμφηφίας. Εἰς τὸ Συμβούλιον ἀνάγεται ὅπως ἀντιμετωπίσῃ τὸ πρόβλημα τοῦτο, ὅταν θὰ ἐξετάσῃ τὸ III μέρος τῆς ἐκθέσεως, τὸ σχετικὸν μὲ τὰ καθιδρύματα τῆς ζώνης. Ἡ Ὅμας ἐπισύρει τὴν προσοχὴν τοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν παρατηρήσεων, αἰτίνας διευτυπώθησαν ἐπὶ τῆς ἀνάγκης συντονισμοῦ μεταξύ τῶν καθιδρυμάτων (institutions) τῆς ζώνης καὶ ἐκείνων τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως τῶν Ἐξ, ἀναφορικῶς μὲ τὰς ρήτρας διαφυλάξεως.

ήσεις διὰ τὰς συμπληρωματικὰς ὥρας καὶ τὴν διάρκειαν τῶν πληρωμένων ἀδειῶν. Τὸ δεῦτερον ἀφορᾷ τὴν ἀμοιβαιαν συνδρομὴν. Οἱ Ἐξ προβλέπουν τὴν δημιουργίαν Κεφαλαίου Ἐπενδύσεων καὶ Κεφαλαίου Προσαρμογῆς, τὰ ὅποια τοῖς φαίνονται ἀπαραίτητα διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Τελωνειακῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἐνώσεως τῶν.

Ἐξ ἄλλου οἱ Ἐξ προβλέπουν ἐπίσης διακανονισμούς, σχετικούς μὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς κινήσεως τῶν κεφαλαίων, τὰς τρεχούσας ἀδήλους συναλλαγὰς, τὸ ἐργατικὸν δυναμικὸν κλπ. Φρονοῦν ὅτι οἱ διακανονισμοὶ οὗτοι θὰ ἐπιτρέψουν καὶ θὰ διευκολύνουν τὴν κατάργησιν τῶν ἐμποδίων εἰς τὰς συναλλαγὰς, ἐν τοῖς κόλποις τῆς Τελωνειακῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἐνώσεως, ὡς καὶ εἰς τὴν διατήρησιν ἱκανοποιητικῆς ἀμοιβαιότητος.

Εἰς τὸ Συμβούλιον ἀπέκειται ὅπως ἀποφασίσῃ μέχρι ποίου σημείου ἀνάλογοι διατάξεις δέον νὰ προβλεφθοῦν, ἢ διαδικασίαι νὰ συντονισθοῦν, ἵνα ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ ἀνάγκαι τῆς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν. Πρὸς τοῦτο δέον νὰ ἐξετασθοῦν οἱ κανόνες καὶ αἱ διαδικασίαι τῆς Ε.Ο.Ο.Σ., ἀναφορικῶς μὲ τὴν οἰκονομικὴν συνεργασίαν καὶ τὰ ἀνω θιγέστα θέματα. Πρέπει νὰ ἀναζητηθῇ ἐὰν οἱ κανόνες καὶ διαδικασίαι αὗται εἶναι ἐπαρκεῖς διὰ τὴν νέαν κατάστασιν ἣτις ἐδημιουργήθη ἐκ τῆς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, ἢ ἀπαιτοῦνται νέοι διακανονισμοί. Εἰς τινα πεδία πρέπει ὡσαύτως νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ δυνατότητες τὰς ὁποίας προσφέρουν ἄλλοι Ὄργανισμοὶ εἰς τὸ Διεθνὲς Νομισματικὸν Κεφάλαιον, ἢ ἡ Διεθνὴς Τράπεζα διὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν.

Τέλος, δέον νὰ ἐξετασθῇ μεταγενεστέρως ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπέμβουν ἀναμεταξύ των τὰ διάφορα καθιδρύματα (institutions) τῆς ζώνης.

Τέλος ἡ Ὁμάς σημειώνει ὅτι, ἐὰν ἡ ὑπαρξίς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως Πληρωμῶν καὶ αἱ συναφθεῖσαι συμβάσεις εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ε.Ο.Ο.Σ., ἀναφορικῶς μὲ τοὺς διεθνεῖς διακανονισμούς, ἐπιτρέψουν τὴν κάλυψιν ἐν τινι μέτρῳ τῶν ἀναγκῶν τῆς ζώνης ἐν τῷ τομει τῶν πληρωμῶν, θὰ ἦτο εὐκατεῖον ὅπως ἐξασφαλισθῇ ἡ λειτουργία πολυπλευρῶν συμφωνιῶν πληρωμῶν κατὰ καὶ μετὰ τὴν σύστασιν τῆς ζώνης.

Ἄγροτικὸν πρόβλημα.

Ἡ πλειονότης τῶν μελῶν τῆς Ὁμάδος φρονεῖ ὅτι ἡ ζώνη ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν πρέπει νὰ περιλάβῃ τὴν ὁλότητα τῶν κεντρικῶν ἐμπορευμάτων τῶν παραγομένων ὑπὸ τῶν χωρῶν τῆς Ε.Ο.Ο.Σ. καὶ ἀνταλλασσομένων μεταξύ των, παραδεχομένη ὁμως ὅτι ἐν εἰδικὸν σύστημα θὰ ἠδύνατο νὰ ἰσχύσῃ διὰ τὸ ἐμπόριον τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν περισσοτέρων μελῶν ἡ ἀμοιβαιότης μεταξύ τῶν χωρῶν τῆς ζώνης δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ πραγματοποιηθῇ, ἐὰν τὰ τελωνειακὰ καὶ ποσοτικὰ ἐμπόδια ἐξηλείφοντο ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν ἐξαγωγῶν τῶν βιομηχανικῶν προϊόντων, διετηροῦντο ὁμως ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἀγροτικὰ προϊόντα. Μία ἀνισότης, ἰδιαιτέρως σοβαρά, θὰ προέκυπτε διὰ τὰς χώρας, αἵτινες εἶναι ἐξαγωγεῖς ἀγροτικῶν προϊόντων καὶ εἰσαγωγεῖς βιομηχανικῶν προϊόντων, διότι αὗται θὰ κατήργουν τὸ σύστημα προστασίας διὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα, χωρὶς νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἐξαφάνισιν τῶν ἐμποδίων τὰ ὅποια παρακλύουν τὴν πώλησιν τῶν ἀγροτικῶν προϊόντων των. Τὰ μέλη ταῦτα τῆς Ὁμάδος φρονοῦν ὅτι μία τοιαύτη κατάστασις θὰ ἔθετε εἰς κίνδυνον τὴν δυνατότητα συμμετοχῆς τῶν χωρῶν εἰς τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ἀγγλίας σημειώνει ὅτι ὁ ὀρισμὸς τῆς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, ὡς ἐκτίθεται εἰς τὴν ΓΚ.Α.Τ.Τ., ὑπονοεῖ ὅτι οἱ τελωνειακοὶ δασμοὶ καὶ αἱ λοιπαὶ διατάξεις περιορισμοῦ τοῦ ἐμπορίου δέον νὰ καταργηθοῦν. Ὑπευθυμίζων ὅτι εἰς τὸν τομέα τῶν γεωργικῶν προϊόντων τὰ ἐμπόδια εἰς τὰς ἐ.δοευρωπαϊκὰς συναλλαγὰς δὲν συναντῶνται εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν, ὡς εἰς τὸν βιομηχανικὸν τομέα, ἀπὸ τελωνειακὰ δασμολόγια καὶ ποσοτικούς περιορισμούς, διακηρύττει ὅτι τὸ γεγονός τῆς καταργήσεως τῶν τελευταίων τούτων ἐμποδίων δὲν θὰ ἦτο ἱκανὸν νὰ ἐξασφαλίσῃ μίαν πραγματικὴν ἐλευθερίαν ἀνταλλαγῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων, ἀτινα ὑπόκεινται εἰς διαφορετικὰς μορφὰς προστασίας. Φρονεῖ ὅθεν ὅτι ἡ ἐλευθέρω ζώνη ἀνταλλαγῶν δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ περιλάβῃ τὰ γεωργικὰ προϊόντα. Τοῦτο δὲν σημαίνει ὅτι τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον δὲν θὰ ἦτο ἔτοιμον ὅπως συνεργασθῇ εἰς πᾶν ἄλλον μέτρον τείνον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τόσον ἐν Εὐρώπῃ ὅσον καὶ ἐπὶ παγκοσμίου βάσεως. Ἡ Ἀγγλία ἀπληθύνεωσεν τὰ 90/00 τῶν εἰσαγωγῶν τῆς γεωργικῶν προϊόντων, προελεύσεως τῶν χωρῶν-μελῶν καὶ οἱ τελωνειακοὶ δασμοί, προστατευτικοῦ χαρακτήρος, ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν τούτων εἶναι σχετικῶς ἀσθενεῖς.

Ἡ Ὁμάς, ἀναγνωρίζουσα τὰ γεγονότα ταῦτα, ὑπογραμμίζει τὴν θέσιν τὴν ὅποιαν λαμβάνει ἡ Ἀγγλία, δεδομένου ὅτι αὕτη εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἀγοραστὴς εὐρωπαϊκῶν γεωργικῶν προϊόντων καὶ θὰ παραμείνῃ, προδήλως, τοιοῦτος.

Μέλη τινὰ τῆς Ὁμάδος δηλοῦν ὅτι δὲν εἶναι ἀκόμη εἰς θέσιν ἵνα λάβωσι θέσιν ἐπὶ τοῦ προβλήματος τῆς γεωργίας. Ἡ πλειονότης τῶν μελῶν νομίζει ὅτι ὁ ἀποκλεισμός τῆς γεωργίας θὰ ἦτο ἀσυμβίβαστος μετὰ τοὺς κανόνας τῆς ΓΚ.Α.Τ.Τ., τοὺς σχετικούς μετὰ τὴν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, συμφώνως μετὰ τοὺς ὁποίους οἱ τελωνειακοὶ δασμοὶ θὰ ἔδει νὰ καταργηθοῦν διὰ τὰς κυριωτέρας ἀνταλλαγὰς προϊόντων, προερχομένων ἐκ τῶν χωρῶν τῆς Ζώνης. Ἐν τούτοις μερικὰ μέλη πιστεύουν ὅτι ἐὰν τοιοῦτον ἀσυμβίβαστον ἀπεδεικνύετο, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν διαδικασίαν παραβάσεως, ἣτις ἐπίσης προβλέπεται ὑπὸ τῆς ΓΚ.Α.Τ.Τ.

Αἱ ἑξ ἡῶραι, αἵτινες ἀνέλαβον τὴν σύστασιν Τελωνειακῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἐνώσεως, ἀπεφάσισαν ὅπως καὶ ἡ γεωργία περιλαμβάνεται εἰς τὴν Ἐνωσιν. Ἐν τούτοις ὑπογραμμίζουν ὅτι, λόγῳ τῶν χαρακτηριστικῶν ἰδιοτήτων τῆς γεωργίας, μία συστηματικὴ ἐφαρμογὴ τῶν μεθόδων καταργήσεως τῶν τελωνειακῶν δασμῶν καὶ τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν εἰς ὅλα τὰ γεωργικὰ προϊόντα καὶ μετὰ τὸν αὐτὸν ρυθμὸν ὅπως διὰ τὰ βιομηχανικὰ προϊόντα, θὰ ἤγειρε σημαντικὰς δυσκολίας καὶ δὲν θὰ ἐπήρκει ὅπως θέσῃ τέρμα εἰς τὸν διαχωρισμὸν διὰ φραγμάτων τῶν γεωργικῶν ἀγορῶν.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, διὰ τὸν ὅποιον προβλέπουν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἄλλους τύπους (formules), ὁ κυριώτερος τῶν ὁποίων συνίσταται εἰς τὴν Ἰδρυσιν κοινῆς ἀγορᾶς, μέσῳ κοινῆς ὀργανώσεως τῶν ἀγορῶν τῶν διαφόρων μελῶν τῆς Ἐνώσεως, δι' ἀριθμὸν ἐκ τῶν κυρίων προϊόντων. Ἡ Ὁμάς ἐν τούτοις δὲν γνωρίζει λεπτομερείας τῶν τύπων τούτων, καθ' ἣν στιγμὴν ἐτοιμάζει τὴν ἐκθεσίαν τῆς.

Εἰς τὸ Συμβούλιον ἀπόκειται νὰ λύσῃ τὸ πρόβλημα τῆς γεωργίας εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν. Ἡ Ὁμάς εἶναι τῆς γνώμης ὅτι αἱ λύσεις, αἵτινες θὰ ἀναζητηθοῦν, δέον νὰ λάβουν ὑπ' ὄψιν

ὅτι πρέπει νά ἀποφευχθῆ πᾶσα διάκρισις εἰς τὸν χειρισμόν, ὅστις θά ἐπιφυλαχθῆ διὰ τὰ γεωργικὰ προϊόντα, εἰς τὸ σύνολον τῶν χωρῶν τῆς Ζώνης.

Προβλήματα τιθέμενα λόγω τῆς καταστάσεως «τῶν χωρῶν ὑπὸ οικονομικὴν ἀνάπτυξιν».

Ἡ Ὁμάς, ἂν καὶ ἀναγνωρίζει ὡς εὐκαίον ὅπως ὄλαι αἱ χώραι τῆς ΕΟΟΣ συμμετάσχουν εἰς τὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν, διερωτᾶται ἂν θά ἠδύναντο ὄλαι νά συμμετάσχουν ταυτοχρόνως καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ὑπάρχουν χώραι—μέλη τῶν ὁποίων ἡ οἰκονομία εὐρίσκεται «ὑπὸ ἀνάπτυξιν» καὶ αἱ ὁποῖαι ἐξεδήλωσαν τὴν ἐπιθυμίαν των ὅπως λάβουν μέρος εἰς τὴν Ζώνην, καθορίζουσαι ὅτι ἐπὶ τοῦ παρόντος δέον νά διατηρήσουν τὴν ὑπάρχουσαν προστασίαν εἴτε διὰ τὸ ὄλον, εἴτε διὰ σημαντικὸν μέρος τῶν εἰσαγωγῶν των.

Μερικὰ μέλη τῆς Ὁμάδος φρονοῦν ὅτι κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον αἱ χώραι αὗται θά ἀπήλαυνον, διὰ μίαν περίοδον, ἐκ τῶν γενομένων παραχωρήσεων τῶν ἄλλων χωρῶν, χωρὶς νά ἀναλάβουν ὄλας τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ἀπορροεύσας ἐκ τῆς Ζώνης.

Ἡ συμμετοχὴ ὅθεν τῶν χωρῶν τούτων εἰς τὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν δημιουργεῖ ἓν πρόβλημα, διὰ τὸ ὁποῖον δύο δυνατὰ λύσεις μνημονεύονται.

Ἡ πρώτη λύσις συνίσταται εἰς τὸ νά ἀφεθῆ εἰς τὰς χώρας ταύτας ἡ δυνατότης ὅπως καταστοῦν μέλη τῆς Ζώνης τὴν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν θά ἦσαν εἰς θέσιν ὅπως ἀναλάβουν πλήρως τὰς ὑποχρεώσεις των. Ἐν τούτοις μερικὰ μέλη τῆς Ὁμάδος παρατηροῦν ὅτι ἡ λύσις αὕτη δὲν θά ἐπέτρεπεν εἰς τὰς ἐν λόγω χώρας νά μετάσχουν τῆς Ζώνης, ἐφόσον χρόνον θά εὐρίσκοντο «ὑπὸ οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν» καὶ ἐπομένως θά ἀπέκλειεν εἰς αὐτὰς τὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν Ζώνην ἀντὶ νά τὴν καταστήσῃ δυνατὴν.

Ἡ δευτέρα λύσις θά συνίστατο εἰς τὸ νά περιλάβῃ ἀπ' ἀρχῆς καὶ τὰς χώρας ταύτας εἰς τὴν Ζώνην. Κανονικῶς, αἱ χώραι αὗται θά ἐφθάνον, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, εἰς τὸ ἐπίπεδον τῶν πλέον ἀνεπτυγμένων εὐρωπαϊκῶν χωρῶν καὶ θά ἤρχετο ἡ στιγμή, καθ' ἣν θά ἀνελάμβανον πάσας τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ζώνης. Ἡ στιγμή αὕτη, ἄλλωστε, δὲν θά ἦτο ἡ ἴδια δι' ἐκάστην τῶν χωρῶν τούτων. Μεγαλύτερα μεταβατικὰ περίοδοι θά ἠδύναντο νά προβλεφθοῦν δι' αὐτάς, ὡς καὶ καὶ μερικαὶ ἢ ὀλικά ἀπαλλαγὰι τῶν ὑποχρεώσεων μειώσεως τῶν δασμῶν καὶ ἄλλων περιορισμῶν. Θά ἦτο συναφῶς εὐκαίον ὅπως ἀπ' ἀρχῆς αἱ χώραι αὗται γνωρίσουν τὴν ἑκαστην τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας θά ἠδύναντο νά ἀναλάβουν. Ἐν συνεχείᾳ θά ἔπρεπεν ὅπως προοδευτικῶς ἀναλάβουν νέας ὑποχρεώσεις, ἐν τῷ μέτρῳ τῶν δυνατοτήτων των, ὡς αὗται θά ἀνεγνωρίζοντο δι' ἐξετάσεων ἐκ μέρους τῶν καθιδρυμάτων τῆς Ζώνης.

Ἡ Ὁμάς νομίζει ὅτι, καθ' ὃ μέτρον αἱ ὑπὸ οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν χώραι δὲν θά ἀνελάμβανον ὄλας τὰς ὑποχρεώσεις τῆς Ἐλευθέρου Ζώνης, θά ἔδει νά προβλεφθοῦν εἰδικαὶ Ἰδρυτικαὶ διατάξεις διὰ ταύτας.

Τέλος ἡ πλειονότης τῶν μελῶν τῆς Ὁμάδος παρατηρεῖ ὅτι, ἂν μερικαὶ χώραι τῆς Ζώνης δὲν ἀνελάμβανον κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ τρόπον ὄλας τὰς ὑποχρεώσεις τῶν ἄλλων μελῶν, θά ὑπῆρχε κίνδυνος ὅπως προκύβουν διαφωνία μετὰ τὰς διατάξεις τὰς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς Γ.Κ.Α.Τ.Τ. Ἀλλὰ μέλη φρονοῦν ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θά ἠδύναντο νά ζητηθῆ ἡ

περιορίζεται, ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅπως μνημονεύσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο, ὅπερ ἀξίζει βαθυτέραν μελέτην.

Καθιδρύματα [Institutions].

Τὰ καθιδρύματα τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν δὲν δύναται νὰ καθορισθοῦν, πρὶν ἢ προσδιορισθῇ ἡ μορφή καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς Ζώνης.

Εἰς τὰ προηγούμενα μέρη τῆς παρούσης ἐκθέσεως, ἡ Ὀμὰς ἔσχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ μνημονεύσῃ ἀριθμὸν τινὰ προβλημάτων, τὰ ὅποια προὔποθέτουσαν τὴν παρέμβασιν τῶν καθιδρυμάτων καὶ νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν ἐπὶ ἐνίων θεμελιωδῶν θεμάτων, τὰ ὅποια δέον νὰ διακανονισθοῦν ἐν συναρτήσῃ μὲ τὰς τεχνικὰς ἀνάγκας τῆς Ζώνης, τὰ ὅποια ὁμως ἐπιδέχονται συναιτιότητος γενικωτέρου χαρακτῆρος. Διὰ τὴν Τελωνειακὴν καὶ Οἰκονομικὴν Ἐνωσιν, οἱ Ἐξ προβλέπουσαν τὴν δημιουργίαν Συμβουλίου Ὑπουργῶν, ὅπερ λαμβάνει ἀποφάσεις κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῶν τεσσάρων ἐτῶν ὁμοφώνως καὶ κατόπιν κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν. Προβλέπουσαν ἐξ ἄλλου μίαν Εὐρωπαϊκὴν Ἐπιτροπὴν, ἐνεργοῦσαν καθ' ἀπλήν πλειοψηφίαν (τὰ μέλη τῆς ὁποίας θὰ ὠρίζοντο ἐν κοινῷ ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων καὶ θὰ ἦσαν ἀνεξάρτητα ἐναντι τούτων), ἧτις θὰ διεχειρίζετο τὴν ὑπογραφείσαν Σύμβασιν. Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη θὰ εἶχε μερικὰ ἀποφασιστικὰ δικαιώματα καὶ θὰ ἐπεφορτίζετο μὲ τὴν ὑποβολὴν προτάσεων εἰς τὸ Συμβούλιον τῶν Ὑπουργῶν. Ἐν δικαστήριον θὰ ἀπεφάσιζεν ἐπὶ τῶν παραπόνων διὰ τὰς παραβάσεις τῆς Συμβάσεως. Μία κοινὴ Συνέλευσις θὰ ἐξήσκει ποιὸν τινὰ κοινοβουλευτικὸν ἔλεγχον.

Ἐκ τῆς περιγραφῆς τοῦ συστήματος τούτου φαίνεται ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις τῆς δημιουργίας μιᾶς Τελωνειακῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἐνώσεως ὠδήγησαν τοὺς Ἐξ ὅπως ἀντιμετωπίσουν κανόνας πολὺ διαφορητικοὺς ἀπὸ ἐκείνους τοῦ Ε.Ο.Ο.Σ. Κατὰ ποῖον μέτρον ἡ ἐγκαθίδρυσις μιᾶς ἐλευθέρως ζώνης ἀνταλλαγῶν θὰ ἠδύνατο νὰ θεμελιωθῇ ἐπὶ τῶν παρουσῶν μεθόδων τοῦ Ε.Ο.Ο.Σ.; Κατὰ ποῖον μέτρον θὰ ἔδει νὰ ἀναμορφωθοῦν αἱ μέθοδοι αὗται, ἵνα ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ νέα ἀνάγκαι, αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῆς δημιουργίας μιᾶς τοιαύτης Ζώνης; Ἡ Ὀμὰς νομίζει ὅτι τὰ ζητήματα ταῦτα δὲν δύναται νὰ μελετηθοῦν, πρὶν ἢ καθιερωθῇ ἡ φύσις τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μελῶν-χωρῶν τῆς Ζώνης. Ἐν τούτοις ἡ Ὀμὰς ἤδη ἀντιμετώπισε τὴν δυνατότητα μεθόδων διαφόρων τῶν τοῦ Ε.Ο.Ο.Σ.

Εἰς τὴν Ζώνην Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν κατάλληλοι Ὀργανισμοὶ δέον νὰ ἐπιφορτισθοῦν μὲ τὴν ἐπαγρύπνησιν σεβασμοῦ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν χωρῶν τῆς Ζώνης καὶ τὸν διακανονισμὸν τῶν ἐνδεχομένων δυσκολιῶν. Ἡ ἀνάτρεξις εἰς τοὺς ὅρους διασφαλίσεως δέον νὰ ἐκτιμᾶται καὶ ἀποφάσεις νὰ λαμβάνονται σχετικῶς. Αἱ διαφοραὶ δέον νὰ ἐπιλύονται διὰ διαιτησίας. Προβλήματα τὰ ὅποια δὲν καλύπτονται πρέπει νὰ ἐξετάζονται καὶ νὰ ἐπιλύονται καθ' ὃ μέτρον παρουσιάζονται. Τέλος, ἡ συνεργασία μεταξὺ τῶν χωρῶν ἐπὶ τῶν γενικῶν οἰκονομικῶν προβλημάτων, ἧτις εἶναι ἤδη πολὺ εὐρεῖα εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ε.Ο.Ο.Σ., δέον νὰ ἐνισχυθῇ.

Μεταξὺ τῶν ἔργων τούτων τινὰ εἶναι νέα, ἄλλα συγκρίσιμα μὲ ἐκεῖνα τῶν ὁποίων ἐπιλαμβάνονται ὑπάρχοντα ἤδη ὄργανα τοῦ Ε.Ο.Ο.Σ. Ὑπὸ τὸ φῶς τῆς πιστοποιήσεως ταύτης, δέον νὰ ἀποφασισθῇ ποῖα νέα ὄργανα δέον νὰ δημιουργηθοῦν καὶ ποῖαι ἐργασίαι δέον νὰ ἀνατεθοῦν εἰς τὰ ὑπάρχοντα ὄργανα, τῶν ὁποίων ἡ δικαιοδοσία πρέπει ἐνδεχομένως νὰ εὐρυνθῇ. Λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς φύσεως τῶν ἐργασιῶν τού-

των, ὡς καὶ τῆς φύσεως τῶν ἀποφάσεων, τὰς ὁποίας τὰ καθιδρύματά πρόκειται νὰ λαμβάνουν, δεόν νὰ καθορισθοῦν οἱ κανόνες ψηφοφορίας.

Μερικά μέλη τῆς Ὁμάδος φρονοῦν ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι ἐν Ἴδρυμα, ὡς ἡ Ζώνη Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν, πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς μία ἐπέκτασις τῶν δραστηριοτήτων τοῦ ΕΟΟΣ. Τὰ μέλη ταῦτα ἀντιμετωπίζουν ὅπως οἱ κύριοι κανόνες, οἱ κυβερνῶντες τὴν Ζώνην, περιλαμβάνονται εἰς ἓνα διακανονισμόν τῶν βασικῶν προβλημάτων, ὡς εἶναι ἡ κατάργησις τῶν προστατευτικῶν δασμῶν καὶ λοιπῶν ἐμποδίων εἰς τὰς συναλλαγὰς. Οἱ κανόνες οὗτοι δεόν νὰ εἶναι κατὰ τι τὸ δυνατόν ἐπακριβεῖς. Ἡ διαχείρισις τῆς συμφωνίας θὰ ἀνετίθετο εἰς Συμβούλιον Ὑπουργῶν τῶν χωρῶν, αἵτινες συμμετέχουν εἰς τὴν Ζώνην. Τὸ ζήτημα ἐάν αἱ ἀποφάσεις πρέπει νὰ λαμβάνονται ὁμοφώνως ἢ ὄχι ἀπαιτεῖ συμπληρωματικὰς μελέτας.

Διὰ μερικά ζητήματα, οἱ ὑπουργοὶ θὰ ἠδύναντο, ὡς συμβαίνει καὶ εἰς τὸν ΕΟΟΣ, νὰ ἀντικαθίστανται ὑπὸ ἀναπληρωτῶν.

Ὑπὸ τὸ Συμβούλιον τοῦτο θὰ ἠδύναντο νὰ ὑπάρχη μία Ἐπιτροπὴ, ἐπιφορτισμένη νὰ παρέχη εἰς τὸ Συμβούλιον γνώμας ἐπὶ γενικῶν προβλημάτων, ἐγειρομένων ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς Συμφωνίας.

Θὰ ἦτο ἴσως ἀναγκαῖον ὅπως δημιουργηθῆ καὶ εἰς ἕτερος Ὁργανισμός, ἐπιφορτισμένος εἰδικώτερον μὲ ἐρεῦνας ἐπὶ πραγματικῶν γεγονότων, χαρακτῆρος δικαιοδοτικοῦ, καὶ μέσῳ τοῦ ὁποίου θὰ ἐξητάζοντο τὰ εἰδικὰ προβλήματα τὰ προκαλούμενα ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς Συμφωνίας. Ἡ πλειονότης τῶν ἄλλων ἐργασιῶν, ἐάν ὄχι ὄλαι, ὡς λ. χ. αἱ σχετικαὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν, τὰς πληρωμὰς, τὸ ἐργατικὸν δυναμικόν, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ πεδία εἰς τὰ ὁποία ἤδη ἀφοσιούται ὁ ΕΟΟΣ, θὰ ἠδύναντο καὶ θὰ ἔπρεπεν ὅπως διαχειρίζονται ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη ὀργανισμῶν τοῦ ΕΟΟΣ, δεδομένου ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο θὰ ὑπεδύετο πολὺ σοβαρὰν σημασίαν δι' αὐτὴν τὴν λειτουργίαν τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν. Τὰ μέλη τῆς Ὁργανώσεως τὰ ὁποία δὲν θὰ ἐπεθύμουν ὅπως συμμετάσχουν εἰς τὴν Ζώνην, δὲν θὰ ἐνδιαφέροντο προδήλως εἰς τινὰς τῶν δραστηριοτήτων τῆς. Κατάλληλα μέσα θὰ ἔδει νὰ προβλεφθοῦν, ἐπιτρέποντα εἰς τὰς μὴ συμμετεχούσας χώρας ὅπως διατυπώνουν τὰς ἀπόψεις των, εἰς ἅς περιπτώσεις θὰ ἐθίγοντο τὰ συμφέροντά των.

Συμπεράσματα.

Εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην ἡ Ὁμάς προσεπάθησε νὰ καθορίσῃ ἐν πρώτοις, ἐάν εἶναι τεχνικῶς δυνατὴ ἡ λειτουργία ἐν Εὐρώπῃ ἐλευθέρως ζώνης, περιλαμβανούσης τὴν Τελωνειακὴν καὶ Οἰκονομικὴν Ἐνωσιν, ὡς αὕτη προβλέπεται ὑπὸ τῶν ἑξ χωρῶν-μελῶν τοῦ ΕΟΟΣ. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι καθίσταται δυνατόν ὅπως ἐπινοήσωμεν σύστημα, ἐπιτρέπον ἵνα δοθῆ ἀπάντησις εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ μῖαζ ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν καὶ ἐξασφαλισθῆ ἱκανοποιητικὴ λειτουργία ταύτης. Ἐάν τὸ Συμβούλιον συμερισθῆ τὸ συμπέρασμα τοῦτο τῆς Ὁμάδος, δεόν ὅπως δώσῃ ὠρισμένας κατευθύνσεις διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ ἀρμόζοντος συστήματος.

Ἴνα καταλήξῃ εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο, ἡ Ὁμάς ἐξήτασε τὰ κάτωθι συμπέρασματα:

1. Καθορισμός τῆς πηγῆς προελεύσεως.
2. Κατάργησις τῶν τελωνειακῶν δασμολογιῶν.
3. Κατάργησις τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν.
4. Ρῆτραι διαφυλάξεως.
5. Κανόνες ἀνταγωνισμοῦ.

Εἰς τὰ θέματα ταῦτα ἡ Ὀμάς ἀνεζήτησεν ἰδίως ὅπως καθορίσῃ τὰ κοινὰ προβλήματα τῆς τε Ἐλευθέρας Ζώνης καὶ τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως, τὰ ὅποια θὰ εἶδει νὰ ἐπιλυθοῦν κατὰ παρόμοιον τρόπον.

Ἡ Ὀμάς εἶναι πεπεισμένη ὅτι καθίσταται ἀναγκαῖον ὅπως εὐρεθοῦν λύσεις, μὴ ἐπιδεχόμεναι διαφορὰς καὶ εἰς τινὰς περιπτώσεις παρόμοιαι λύσεις, ἐὰν ἐπιθυμοῦμεν ὅπως ἀποφευχθοῦν οἱ κίνδυνοι διακρίσεων ἐν τοῖς κόλποις τῆς Ζώνης, ὅπως ἐξασφαλισθῇ μία ἰκανοποιητικὴ ἀμοιβαίότης καὶ ὅπως ταυτοχρόνως ὑπερνικηθοῦν σοβαραὶ πρακτικαὶ δυσκολίαι.

Ἡ Ὀμάς ἐπὶ πλεόν ἔχει τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ παραδοχὴ κοινῶν ἢ παραλλήλων λύσεων εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα δὲν εἶναι φύσεως τοιαύτης, ὥστε νὰ διακυβευθοῦν οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ τῆς Τελωνειακῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἐνώσεως ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης ἀφ' ἑτέρου.

Ἐξ ἄλλου πιστοποιεῖται ὅτι, ἂν καὶ ἡ Ὀμάς δὲν ἐπεξέτεινε τὴν μελέτην τῶν ἐπιδεχομένων λύσεων εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα, ἐν τούτοις δὲν συνήντησε θεμελιώδεις διαφορὰς μετὰ τὰς λύσεις τῶν Ἐξ. Ἐν τούτοις θεωρεῖται ἀναγκαῖον ὅπως διαφυλαχθοῦν, διὰ καταλλήλων διατάξεων, αἱ δυνατότητες συζητήσεων καὶ συμφωνιῶν μεταξύ τῶν Ἐξ καὶ τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν.

Εἰς τὸν καθορισμὸν, κατ' ἀκολουθίαν, τῶν κατευθύνσεων διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν χωρῶν τῆς Ζώνης καὶ τῶν μεθόδων τῶν ἐφαρμογῆς, τὸ Συμβούλιον πρέπει νὰ προσέξῃ ὅπως αὐταὶ περιλάβουν πᾶσαν δυνατὴν ἐλαστικότητα, εἰς τρόπον ὥστε αἱ διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ἐπίτευξιν κοινῆς συμφωνίας νὰ ἐπιτρέψουν τὴν εὐρεσιν παραδεκτῶν λύσεων.

Ἡ Ὀμάς περιέγραψεν ἐπίσης ἀριθμὸν θεμελιωδῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια ἀπαιτοῦν τὴν λήψιν ἀποφάσεων ἀρχῆς ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου, ἵνα τὸ πλαίσιον τῶν μελλουσῶν διαπραγματεύσεων ὀρθῶς διαγραφῇ καὶ ἰδίως α) ἐπὶ τῶν προβλημάτων τοῦ οἰκονομικοῦ συντονισμοῦ, β) τῆς γεωργίας γ) τῶν χωρῶν εἰς ὁδὸν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Τὰ καθιδρύματα τῆς Ζώνης θὰ ἐξαρτηθοῦν ἐκ τοῦ πεδίου δράσεως καὶ τῶν ὑποχρεώσεων αἰτινες θὰ προβλεφθοῦν. Εἶναι ὅθεν πρόωρον ὅπως ζητήσωμεν, κατὰ τὸ στάδιον τοῦτο, ἀπὸ τὸ Συμβούλιον, ὅπως λάβῃ σχετικὰς ἀποφάσεις.

Ἐὰν ὁμως τὸ Συμβούλιον ἀποφασίσῃ τὴν δημιουργίαν Ζώνης Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν, δεόν ὅπως συνεχίσῃ τὴν ἐξέτασιν τοῦ προβλήματος τούτου ὑπὸ τὸ φῶς τῶν λύσεων, αἰτινες θὰ δοθοῦν εἰς ἄλλα ζητήματα. Ἀκολουθῶς δὲ προτάσεις ἀποφάσεων θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸ Συμβούλιον σχετικῶς μετὰ τὴν φύσιν τῶν προβλεπτέων καθιδρυμάτων.

Παράρτημα I. Προβλήματα προελεύσεως τῶν ἀνταλλακτικῶν ἐμπορευμάτων μεταξύ χωρῶν μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀνταλλαγῶν ἐμπορευμάτων δὲν τίθεται κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον εἰς τὴν Τελωνειακὴν Ἐνωσιν καὶ τὴν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν. Εἰς τὴν πρώτην, μετὰ τὴν πάροδον τῆς μεταβατικῆς περιόδου, ὅλαι αἱ χῶραι θὰ ἔχουν κοινὸν ἐξωτερικὸν δασμολόγιον. Ἐὰν ἐν προῖον ἐξωτερικῆς προελεύσεως διεισδύῃ εἰς τὴν Ἐνωσιν θὰ ἐπιβαρυνθῇ μετὰ τοὺς αὐτοὺς δασμούς, εἰς οἵανδήποτε χώραν καὶ ἂν εἰσέλθῃ. Ἐν συνεχείᾳ τὸ προῖον τοῦτο δύναται νὰ κυκλοφορήσῃ εἰς πᾶσαν χώραν τῆς Ἐνώσεως, εἴτε ὡς ἔχει εἴτε ἀφοῦ ὑποστῇ μεταμόρφωσιν, χωρὶς νὰ παραστῇ ἀνάγκη ὅπως ἐλέγξωμεν τὴν προέλευσίν του.

των, ὡς καὶ τῆς φύσεως τῶν ἀποφάσεων, τὰς ὁποίας τὰ καθιδρύματά πρόκειται νὰ λαμβάνουν, δεόν νὰ καθορισθοῦν οἱ κανόνες ψηφοφορίας.

Μερικά μέλη τῆς Ὁμάδος φρονοῦν ἐκ πρώτης ὄψεως, ὅτι ἐν Ἴδρυμα, ὡς ἡ Ζώνη Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν, πρέπει νὰ θεωρηθῆ ὡς μία ἐπέκτασις τῶν δραστηριοτήτων τοῦ ΕΟΟΣ. Τὰ μέλη ταῦτα ἀντιμετωπίζουν ὅπως οἱ κύριοι κανόνες, οἱ κυβερνῶντες τὴν Ζώνην, περιλαμβάνονται εἰς ἓνα διακανονισμόν τῶν βασικῶν προβλημάτων, ὡς εἶναι ἡ κατάργησις τῶν προστατευτικῶν δασμῶν καὶ λοιπῶν ἐμποδίων εἰς τὰς συναλλαγάς. Οἱ κανόνες οὗτοι δεόν νὰ εἶναι κατὰ τι τὸ δυνατόν ἐπακριβεῖς. Ἡ διαχείρισις τῆς συμφωνίας θὰ ἀνετίθετο εἰς Συμβούλιον Ὑπουργῶν τῶν χωρῶν, αἵτινες συμμετέχουν εἰς τὴν Ζώνην. Τὸ ζήτημα ἐὰν αἱ ἀποφάσεις πρέπει νὰ λαμβάνονται ὁμοφώνως ἢ ὄχι ἀπαιτεῖ συμπληρωματικὰς μελέτας.

Διὰ μερικά ζητήματα, οἱ ὑπουργοὶ θὰ ἠδύνατο, ὡς συμβαίνει καὶ εἰς τὸν ΕΟΟΣ, νὰ ἀντικαθίστανται ὑπὸ ἀναπληρωτῶν.

Ὑπὸ τὸ Συμβούλιον τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ ὑπάρχη μία Ἐπιτροπὴ, ἐπιφορτισμένη νὰ παρέχη εἰς τὸ Συμβούλιον γνώμας ἐπὶ γενικῶν προβλημάτων, ἐγειρομένων ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῆς Συμφωνίας.

Θὰ ἦτο ἴσως ἀναγκαῖον ὅπως δημιουργηθῆ καὶ εἰς ἕτερος Ὁργανισμός, ἐπιφορτισμένος εἰδικώτερον μὲ ἐρεῦνας ἐπὶ πραγματικῶν γεγονότων, χαρακτῆρος δικαιοδοτικοῦ, καὶ μέσῳ τοῦ ὁποίου θὰ ἐξητάζοντο τὰ εἰδικὰ προβλήματα τὰ προκαλούμενα ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς Συμφωνίας. Ἡ πλειονότης τῶν ἄλλων ἐργασιῶν, ἐὰν ὄχι ὅλαι, ὡς λ. χ. αἱ σχετικαὶ μὲ τὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν, τὰς πληρωμάς, τὸ ἐργατικὸν δυναμικόν, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ πεδία εἰς τὰ ὁποῖα ἤδη ἀφοσιῦται ὁ ΕΟΟΣ, θὰ ἠδύνατο καὶ θὰ ἔπρεπεν ὅπως διαχειρίζονται ὑπὸ τῶν ὑπαρχόντων ἤδη ὀργανισμῶν τοῦ ΕΟΟΣ, δεδομένου ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο θὰ ὑπεδύετο πολὺ σοβαρὰν σημασίαν δι' αὐτὴν τὴν λειτουργίαν τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν. Τὰ μέλη τῆς Ὁργανώσεως τὰ ὁποῖα δὲν θὰ ἐπεθύμουν ὅπως συμμετάσχουν εἰς τὴν Ζώνην, δὲν θὰ ἐνδιαφέροντο προδήλως εἰς τινὰς τῶν δραστηριοτήτων τῆς. Κατάλληλα μέσα θὰ ἔδει νὰ προβλεφθοῦν, ἐπιτρέποντα εἰς τὰς μὴ συμμετεχούσας χώρας ὅπως διατυπώνουν τὰς ἀπόψεις των, εἰς ἅς περιπτώσεις θὰ ἐθίγοντο τὰ συμφέροντά των.

Συμπεράσματα.

Εἰς τὴν ἐκθεσιν ταύτην ἡ Ὁμάς προσεπάθησε νὰ καθορίσῃ ἐν πρώτοις, ἐὰν εἶναι τεχνικῶς δυνατὴ ἡ λειτουργία ἐν Εὐρώπῃ ἐλευθέρως ζώνης, περιλαμβανούσης τὴν Τελωνειακὴν καὶ Οἰκονομικὴν Ἐνωσιν, ὡς αὕτη προβλέπεται ὑπὸ τῶν ἐξ χωρῶν-μελῶν τοῦ ΕΟΟΣ. Τὸ συμπέρασμα εἶναι ὅτι καθίσταται δυνατόν ὅπως ἐπινοήσωμεν σύστημα, ἐπιτρέπον ἵνα δοθῆ ἀπάντησις εἰς τὰ χαρακτηριστικὰ μὴδὲς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν καὶ ἐξασφαλισθῆ ἱκανοποιητικὴ λειτουργία ταύτης. Ἐὰν τὸ Συμβούλιον συμμαρτυρῆ τὸ συμπέρασμα τοῦτο τῆς Ὁμάδος, δεόν ὅπως δώσῃ ὀρισμένας κατευθύνσεις διὰ τὴν ἐγκαθίδρυσιν τοῦ ἀρμόζοντος συστήματος.

Ἴνα καταλήξῃ εἰς τὸ συμπέρασμα τοῦτο, ἡ Ὁμάς ἐξήτασε τὰ κάτωθι συμπεράσματα:

1. Καθορισμός τῆς πηγῆς προελεύσεως.
2. Κατάργησις τῶν τελωνειακῶν δασμολογιῶν.
3. Κατάργησις τῶν ποσοτικῶν περιορισμῶν.
4. Ρῆτραι διαφυλάξεως.
5. Κανόνες ἀνταγωνισμοῦ.

Εἰς τὰ θέματα ταῦτα ἡ Ὀμάς ἀνεζήτησεν ἰδίως ὅπως καθορίσῃ τὰ κοινὰ προβλήματα τῆς τε Ἐλευθέρας Ζώνης καὶ τῆς Τελωνιακῆς Ἐνώσεως, τὰ ὅποια θὰ ἔδει νὰ ἐπιλυθοῦν κατὰ παρόμοιον τρόπον.

Ἡ Ὀμάς εἶναι πεπεισμένη ὅτι καθίσταται ἀναγκαῖον ὅπως εὑρεθοῦν λύσεις, μὴ ἐπιδεχόμεναι διαφορὰς καὶ εἰς τινὰς περιπτώσεις παρόμοιαι λύσεις, ἐὰν ἐπιθυμοῦμεν ὅπως ἀποφευχθοῦν οἱ κίνδυνοι διακρίσεων ἐν τοῖς κόλποις τῆς Ζώνης, ὅπως ἐξασφαλισθῇ μία ἰκανοποιητικὴ ἀμοιβαίότης καὶ ὅπως ταυτοχρόνως ὑπερνικηθοῦν σοβαραὶ πρακτικαὶ δυσκολίαι.

Ἡ Ὀμάς ἐπὶ πλέον ἔχει τὴν βεβαιότητα ὅτι ἡ παραδοχὴ κοινῶν ἢ παραλλήλων λύσεων εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα δὲν εἶναι φύσεως τοιαύτης, ὥστε νὰ διακυβευθοῦν οἱ ἀντικειμενικοὶ σκοποὶ τῆς Τελωνιακῆς καὶ Οἰκονομικῆς Ἐνώσεως ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης ἀφ' ἑτέρου.

Ἐξ ἄλλου πιστοποιεῖται ὅτι, ἂν καὶ ἡ Ὀμάς δὲν ἐπέξτεινε τὴν μελέτην τῶν ἐπιδεχομένων λύσεων εἰς τὰ προβλήματα ταῦτα, ἐν τούτοις δὲν συνήτησε θεμελιώδεις διαφορὰς μετὰ τὰς λύσεις τῶν Ἐξ. Ἐν τούτοις θεωρεῖται ἀναγκαῖον ὅπως διαφυλαχθοῦν, διὰ καταλλήλων διατάξεων, αἱ δυνατότητες συζητήσεων καὶ συμφωνιῶν μεταξύ τῶν Ἐξ καὶ τῶν λοιπῶν χωρῶν τῆς Ζώνης Ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν.

Εἰς τὸν καθορισμὸν, κατ' ἀκολουθίαν, τῶν κατευθύνσεων διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν χωρῶν τῆς Ζώνης καὶ τῶν μεθόδων τῶν ἐφαρμογῆς, τὸ Συμβούλιον πρέπει νὰ προσέξῃ ὅπως αὐταὶ περιλάβουν πᾶσαν δυνατὴν ἐλαστικότητα, εἰς τρόπον ὥστε αἱ διαπραγματεύσεις διὰ τὴν ἐπίτευξιν κοινῆς συμφωνίας νὰ ἐπιτρέψουν τὴν εὑρεσιν παραδεκτῶν λύσεων.

Ἡ Ὀμάς περιέγραψεν ἐπίσης ἀριθμὸν θεμελιωδῶν προβλημάτων, τὰ ὅποια ἀπαιτοῦν τὴν λήψιν ἀποφάσεων ἀρχῆς ἐκ μέρους τοῦ Συμβουλίου, ἵνα τὸ πλαίσιον τῶν μελλουσῶν διαπραγματεύσεων ὀρθῶς διαγραφῇ καὶ ἰδίως α) ἐπὶ τῶν προβλημάτων τοῦ οἰκονομικοῦ συντονισμοῦ, β) τῆς γεωργίας γ) τῶν χωρῶν εἰς ὁδὸν οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Τὰ καθιδρύματα τῆς Ζώνης θὰ ἐξαρτηθοῦν ἐκ τοῦ πεδίου δράσεως καὶ τῶν ὑποχρεώσεων αἰτινες θὰ προβλεφθοῦν. Εἶναι ὅθεν πρόωρον ὅπως ζητήσωμεν, κατὰ τὸ στάδιον τοῦτο, ἀπὸ τὸ Συμβούλιον, ὅπως λάβῃ σχετικὰς ἀποφάσεις.

Ἐὰν ὁμως τὸ Συμβούλιον ἀποφασίσῃ τὴν δημιουργίαν Ζώνης Ἐλευθέρων Ἀνταλλαγῶν, δεόν ὅπως συνεχίσῃ τὴν ἐξέτασιν τοῦ προβλήματος τούτου ὑπὸ τὸ φῶς τῶν λύσεων, αἰτινες θὰ δοθοῦν εἰς ἄλλα ζητήματα. Ἀκολούθως δὲ προτάσεις ἀποφάσεων θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὸ Συμβούλιον σχετικῶς μετὰ τὴν φύσιν τῶν προβλεπτέων καθιδρυμάτων.

Παράρτημα I. Προβλήματα προελεύσεως τῶν ἀνταλλακτικῶν ἐμπορευμάτων μεταξύ χωρῶν μιᾶς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν.

Τὸ πρόβλημα τῆς ἐλευθερίας τῶν ἀνταλλαγῶν ἐμπορευμάτων δὲν τίθεται κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον εἰς τὴν Τελωνιακὴν Ἐνωσιν καὶ τὴν ζῶνιν ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν. Εἰς τὴν πρώτην, μετὰ τὴν πάροδον τῆς μεταβατικῆς περιόδου, ὅλαι αἱ χώραι θὰ ἔχουν κοινὸν ἐξωτερικὸν δασμολόγιον. Ἐὰν ἐν προῖον ἐξωτερικῆς προελεύσεως διεισδύῃ εἰς τὴν Ἐνωσιν θὰ ἐπιβαρυνθῇ μετὰ τοὺς αὐτοὺς δασμούς, εἰς οἰανδήποτε χώραν καὶ ἂν εἰσέλθῃ. Ἐν συνεχείᾳ τὸ προῖον τοῦτο δύναται νὰ κυκλοφορήσῃ εἰς πᾶσαν χώραν τῆς Ἐνώσεως, εἴτε ὡς ἔχει εἴτε ἀφοῦ ὑποστῇ μεταμόρφωσιν, χωρὶς νὰ παραστῇ ἀνάγκη ὅπως ἐλέγξωμεν τὴν προέλευσίν του.

Αι χώραι τῆς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν διατηροῦν ἀντιθέτως αὐτόνομα δασμολογία, ἐφαρμοστέα εἰς τὰ ἐμπορεύματα τὰ προερχόμενα ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς ζώνης, ὡς καὶ μίαν αὐτόνομον πολιτικὴν εἰσαγωγῶν ἔναντι τῶν τρίτων χωρῶν, ἐνῶ κατήργησαν μεταξύ των τὰ ἐπιτόδια εἰς τὴν εἰσαγωγὴν, διὰ τὰ ἐμπορεύματα τὰ προερχόμενα ἐκ τῆς Ζώνης. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐπάγεται διαφορὰν χειρισμοῦ μεταξύ τῶν δύο κατηγοριῶν ἐμπορευμάτων τῶν ἀνταλλασσομένων μεταξύ τῶν χωρῶν τῆς Ζώνης, ἥτοι ἐκείνων ἅτινα θεωροῦνται ὡς προελεύσεως τούτων, καὶ τῶν λοιπῶν.

Αἱ χώραι τῆς ζώνης δὲν ἀναλαμβάνουν ὅπως παραδέχονται ἀτελῶς παρὰ μόνον τὰ ἐμπορεύματα προελεύσεως ἐκ τῆς ζώνης. Πρέπει ὅθεν νὰ εὑρεθοῦν λύσεις εἰς δύο προβλήματα. Πρῶτον ὅπως ἀποφευχθῆ ὅπως προϊόντα προελεύσεως ἐκτὸς τῆς ζώνης ἀπολαύουν τοῦ εὐεργετήματος τῆς ἀτελοῦς κυκλοφορίας ἐν αὐτῇ. Καὶ δεύτερον, νὰ ἀποφευχθοῦν αἱ μετακινήσεις κανονικῶν ἀνταλλαγῶν, αἵτινες θὰ προήρχοντο ἐκ τῆς διατήρησεως διαφορετικῶν δασμολογιῶν, ἐφαρμοζομένων ὑπὸ τῶν χωρῶν τῆς ζώνης εἰς τὰς εἰσαγωγὰς προελεύσεως ἐκτὸς τῆς ζώνης.

Διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ πρώτου προβλήματος, φαίνεται ἀναγκαία ἡ συμφωνία ἐπὶ κοινῶν κριτηρίων εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς προελεύσεως τῶν προϊόντων, ἅτινα θὰ ἀπολαμβάνουν τῶν εὐκολιῶν τῆς ζώνης καὶ εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐλέγχου προελεύσεως, συμφώνως πρὸς κοινὰς ἀρχάς.

Καθορισμὸς προελεύσεως.

Τρεῖς κατηγορίαι ἐμπορευμάτων ἀποτελοῦν τὸ ἀντικείμενον συναλλαγῶν μεταξύ τῶν χωρῶν τῆς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν.

Ἡ πρώτη περιλαμβάνει ἀγαθὰ ὀλοκληρωτικῆς προελεύσεως ἐκ τῆς ζώνης, εἴτε πρόκειται περὶ πρώτων ὑλῶν τῶν συμμετεχουσῶν χωρῶν, εἴτε κατεσκευασμένων προϊόντων ἐν τῇ ζώνῃ ἐκ τῶν πρώτων ὑλῶν τούτων.

Ἡ δευτέρα περιλαμβάνει ἀκατεργάστους ὕλας ἢ βιομηχανοποιημένα προϊόντα, προελεύσεως ἐκ χωρῶν ἐκτὸς τῆς ζώνης.

Ἡ τρίτη, ἡ ὅποια καλύπτει οὐσιῶδες μέρος τοῦ ἐνδοευρωπαϊκοῦ ἐμπορίου, περιλαμβάνει μικτὰ προϊόντα, ἥτοι πρώτας ὕλας, ἡμικατεργασμένα προϊόντα ἢ ἀνταλλακτικά, προελεύσεως ἐκτὸς τῆς ζώνης, μετασχηματισμένα ὅμως ὀλικῶς ἢ μερικῶς ἐν αὐτῇ.

Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς προελεύσεως εἶναι ἀναγκαία δι' ὅλας τὰς κατηγορίας τῶν ἐμπορευμάτων.

Τὸ ζήτημα ὅμως τοῦ καθορισμοῦ τῆς προελεύσεως δὲν τίθεται διὰ τὰς δύο πρώτας κατηγορίας. Εἰς τὴν πρώτην, τὰ ἐμπορεύματα προέρχονται ἐκ τῆς ζώνης. Εἰς τὴν δευτέραν τὰ ἐμπορεύματα εἶναι ἐξωτερικῆς προελεύσεως ἀπὸ τὴν ζώνην (τὸ γεγονός ὅτι ἐμπορεύματα ἐξωτερικῆς προελεύσεως κατέβαλον δασμούς κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν των εἰς χώραν τῆς ζώνης δὲν δύναται, αὐτὸ μόνον, νὰ ἀπονεύμῃ τὴν ἐθνικότητα τῆς χώρας ταύτης, ἐὰν ἐπανεξαχθοῦν, ὡς ἔχουν ἢ ἀφοῦ μεταποιηθοῦν, πρὸς ἑτέραν χώραν τῆς ζώνης).

Τὸ πρόβλημα ὅθεν τοῦ καθορισμοῦ τῆς προελεύσεως τίθεται μόνον διὰ τὰ προϊόντα τῆς τρίτης κατηγορίας, ἥτοι τὰ μικτὰ. Δι' ὅλα τὰ μικτὰ προϊόντα, τὰ ὅποια συνίστανται μερικῶς ἐκ στοιχείων προελεύσεως ἐκτὸς τῆς ζώνης, καὶ πρέπει νὰ καθορισθῆ ἡ γραμμὴ διαχωρισμοῦ μεταξύ προϊόντων θεωρουμένων ὡς προελεύσεως τῆς ζώνης, καὶ ἐπομέ-

νωσ παραδεκτών όπως κυκλοφορούν άτελώς εντός τῆς ζώνης και προϊόντων θεωρουμένων εκτός τῆς ζώνης και ύποκειμένων, όταν εισέρχονται εις μίαν χώραν τῆς ζώνης εις τούς δασμούς ταύτης, ἔστω και ἂν προέρχονται ἐξ ἄλλης χώρας τῆς ζώνης.

Ὡς ἔχει σήμερον, αἱ χώραι—μέλη τοῦ ΕΟΟΣ ἐφαρμόζουν ποιόν τινα ἔλεγχον ἐπὶ τῆς προελεύσεως τῶν εισαγομένων προϊόντων, κατὰ καθορισμὸν ὁμως και μεθόδους διαφόρους. Εἰς πολλές περιπτώσεις πρόκειται περὶ ἔλεγχου καθαρᾶς στατιστικῆς φύσεως. Εἰς ἄλλας ὁ ἔλεγχος ἐφαρμόζεται διὰ λόγους ἐμπορικῆς πολιτικῆς (ἐπιβλεψις τῶν διμερῶν συμβάσεων και ἐφαρμογὴ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν ἀνταλλαγῶν). Τέλος εις ἄλλας περιπτώσεις, ἰδίως ἐν Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ και Αὐστρίᾳ, ὁ καθορισμὸς και ὁ ἔλεγχος τῆς προελεύσεως ἔχουν ἀμέσους τελωνειακὰς ἐπιπτώσεις, διότι αἱ χώραι αὗται ἐφαρμόζουν διαφόρους δασμούς, ἀναλόγως τῆς προελεύσεως τῶν προϊόντων.

Οἱ κανόνες καθορισμοῦ τῆς προελεύσεως εἶναι πλέον αὐστηροὶ ἢ ἀλλοχοῦ και τὰ συστήματα τὰ ἐφαρμοζόμενα ὑπὸ τῶν χωρῶν τούτων δύναται νὰ παράσχουν πληροφορίας μεγάλου ἐνδιαφέροντος διὰ τὴν κατάστασιν, ἧτις θὰ δημιουργηθῆ εἰς τὴν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν.

Εἰς τὴν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, αἱ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὸν καθορισμὸν και τὸν ἔλεγχον τῆς προελεύσεως πρέπει νὰ ἐμπνευσθοῦν ἐκ τῶν νέων συνθηκῶν, τὰς ὁποίας ἐπάγεται ἡ δημιουργία τῆς ζώνης, και νὰ ἀνταποκρίνονται εἰς ὠρισμένας ἀνάγκας. Αἱ παραδεκταὶ λύσεις δὲν πρέπει νὰ ἀποτελοῦν ἐμπόδιον εἰς τὰς ἀνταλλαγὰς. Αἱ ἐπιβαρύνσεις, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλουν εἰς τούς εισαγωγεῖς και ἐξαγωγεῖς, ὡς και εἰς τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας, αἱ διοικητικαὶ διατυπώσεις, αἱ προθεσμιαὶ ἐκτελέσεως κλπ., δέον νὰ περιορισθοῦν εἰς τὸ ἐλάχιστον ἀπαραίτητον μὲ τὴν ἀνάγκην τοῦ ἔλεγχου. Οἱ παραδεκτοὶ κανόνες πρέπει νὰ εἶναι κατὰ τὸ δυνατόν σαφεῖς και ἀπλοῖ, διὰ νὰ γίνονται καταληπτοὶ ἀπὸ ὅλους και οὕτω ἀποφεύγονται αἱ διαμφισβητήσεις. Ὁ καθορισμὸς ὀθεν τῆς προελεύσεως δέον νὰ βασιζέται ἐπὶ ἀντικειμενικῶν ἐνδείξεων, εἰς τρόπον ὥστε ἀφ' ἐνός νὰ περιορίζονται αἱ δυνατότητες καταδολιεύσεως και ἀφ' ἑτέρου αἱ ἐσφαλμένοι ἢ λίαν ὑποκειμενικαὶ ἐρμηνεῖαι, αἱ ὁποιαὶ δημιουργοῦν διαφορὰς χειρισμοῦ και διαφωνίας. Αἱ διατάξεις, αἱ ὁποιαὶ θὰ γίνουσι ἀποδεκταὶ, πρέπει νὰ δύναται ὅπως προσαρμοσθοῦν εἰς τὴν μεγάλην ποικιλίαν τῶν κατασκευαζομένων, μεταποιουμένων και ἀνταλλασσομένων προϊόντων ἐν τῇ ζώνῃ.

Ἐπὶ πλέον, ὁ καθορισμὸς τῆς προελεύσεως ὁ ἐφαρμοστέος ὑπὸ τῶν διαφόρων χωρῶν, θὰ προσδιορίσῃ αὐτὴν ταύτην τὴν σημασίαν και τὸ πλάτος τῆς ζώνης. Ἐὰν ἐφαρμοσθῆ στενὸς καθορισμὸς, θεωρῶν ὡς μὴ προερχόμενα ἐκ τῆς ζώνης προϊόντα περιέχοντα μικρὰν ἀναλογίαν πρώτων ὑλῶν εισαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, αἱ συναλλαγαὶ αἱ τυγχάνουσαι ἀτελείας θὰ εἶναι πλέον περιορισμένοι. Ἐὰν, ἀντιθέτως, εἰς γενναίῳ δωρὸς ὀρισμὸς παρεδέχετο ὡς προερχόμενα ἐκ τῆς ζώνης προϊόντα, τὰ ὁποιαὶ ἐνσωματώνουν μικρὸν μόνον μέρος ὑλῶν και ἐπεξεργασίας ἐν τῇ ζώνῃ, ἢ σχεδὸν ὁλότῃς τῶν ἀνταλλασσομένων προϊόντων μεταξύ τῶν χωρῶν τῆς ζώνης θὰ ἀπελάμβανε ἀτελείας δασμῶν.

Ἴνα ἐξασφαλισθῆ ἡ ἀμοιβαίότης μεταξύ τῶν χωρῶν, πρέπει νὰ γίνῃ παραδεκτὸς ἂν ὀχι εἰς κοινὸν καθορισμὸς τῆς προελεύσεως, τουλάχιστον κοινὰ κριτήρια, διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὀρισμοῦ τούτου και τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐφαρμογῆς του.

Ἐν προϊόν δύναται νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἰθαγένειαν τῆς ζώνης, ἐὰν ὑπο-

στη διαδοχικὰς μεταμορφώσεις εἰς πολλὰς χώρας ταύτης, καὶ ἂν τὸ σύνολον τῶν ἐνεργειῶν τούτων εἶναι ἐπαρκές, συμφώνως πρὸς τὸν ἀποδεκτὸν ὀρισμὸν προελεύσεως, ὅπως παραχωρηθῆ ἡ ἐθνικότης τῆς ζώνης εἰς τὸ προϊόν τοῦτο.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὀρισμοῦ τῆς προελεύσεως κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν, ἐκάστη χώρα δύναται νὰ παραδεχθῆ τύπους πλέον φιλελευθέρους ἀπὸ τοὺς κοινούς κανόνας, ἂν κρίνη τοῦτο σκόπιμον. Ἐξ ἀντιθέτου δὲν πρέπει μία χώρα νὰ δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν πλέον περιοριστικούς τύπους ἀπὸ τὰς γενομένης παραδεκτὰς κοινὰς διατάξεις. Ἄλλως θὰ ἐβλαπτε τὰ συμφέροντα τῶν συντρόφων τῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐξαγωγὰς των, καὶ θὰ ἐδημιούργει διάκρισιν εἰς βάρος τῶν προμηθευτῶν τῶν ἄλλων χωρῶν-μελῶν.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ καθορισμοῦ τῆς προελεύσεως κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ὡς λ.χ. προκειμένου ὁ ἐξαγωγεὺς νὰ παράσχη δηλώσεις ἢ πιστοποιητικὰ προελεύσεως δὲν ὑφίσταται κώλυμα διὰ τὴν εἰσαγωγέα χώραν, ἂν ὁ ἐξαγωγεὺς ἐφαρμόσῃ αὐστηροτέρους κανόνας ἀπὸ τοὺς κοινούς τοιούτους. Ἐξ ἀντιθέτου, δὲν πρέπει νὰ τῷ ἐπιτρέπεται ὅπως ἐφαρμόσῃ ἐλευθεριώτερα κριτήρια ἀπὸ τὰ κοινὰ παραδεκτά. Διότι ἄλλως θὰ ὑπερέβαλλε τὸ δικαίωμα ὅπως ἐπιτύχῃ ἀτέλειαν κατὰ τὰς ἐξαγωγὰς του εἰς μίαν συμμετέχουσαν χώραν καὶ θὰ ἔτεινε ὅπως πειθαναγκάσῃ τὴν εἰσαγωγέα χώραν πλέον τῶν ἐν κοινῷ ἀναληφθεισῶν ὑποχρεώσεων.

Προτεινόμενος τύπος.

Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἄνω πορατηρήσεων, ἡ Ὁμὰς φρονεῖ ὅτι, μεταξύ τῶν ἐν χρήσει ἤδη μεθόδων τῶν ἐφαρμοζομένων εἰς τὰς χώρας-μέλη, δύο συστήματα δύναται νὰ ἀνταποκριθῶν καλύτερον εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν.

Κατὰ τὸ πρῶτον, τὸ «σύστημα τῶν ποσοστῶν», ἐν προϊόν θεωρεῖται ὡς προερχόμενον ἐκ τῆς ζώνης, ἂν ἡ ἀξία τῶν ἀρχικῶν στοιχείων τῆς ζώνης, τὰ ὁποῖα ἐνεσωματώθησαν εἰς τὸ προϊόν τοῦτο (ὡς λ.χ. πρώτων ὑλῶν, ἡμικατεργασμένων προϊόντων, ἐργατικῶν, γενικῶν ἐξόδων κλπ.) εἶναι ἀνωτέρα ἀπὸ ὠρισμένον ποσοστὸν τῆς ἀξίας τοῦ προϊόντος, καθοριζόμενον ἀπὸ κοινοῦ προκαταβολικῶς.

Τὸ ποσοστὸν τοῦτο δύναται ἐνδεχομένως νὰ καθορισθῆ εἰς διάφορα ἐπίπεδα, κατὰ κατηγορίας προϊόντων. Τὸ πλεονέκτημα τοῦ συστήματος τούτου εἶναι ὅτι παρουσιάζει χαρακτηῖρα ἀντικειμενικὸν καὶ πάγκοινον. Βασίζεται ἐπὶ ἀριθμητικῶν κριτηρίων, δύναται νὰ ἐφαρμοσθῆ ἐπὶ ὅλων τῶν προϊόντων καὶ παρουσιάζει συγχρόνως ποιὰν τινα ἐλαστικότητα, διότι εἶναι δυνατὸν ὅπως τὸ νόμιμον ποσοστὸν καθορισθῆ εἰς διάφορα ἐπίπεδα, ἀναλόγως τῶν προϊόντων. Ἐξ ἀντιθέτου, τὸ σύστημα τοῦτο παρουσιάζει ἐπίσης ὠρισμένα μειονεκτήματα.

Πρῶτον, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς προσθετέας ἀξίας ἐν τῇ ζώνῃ εἰς ὁσὲν προϊόν, ὅστις δύναται νὰ ἀποδειχθῆ δυσκόλως εἰς τὸν καθορισμὸν καὶ τὴν ἐπαλήθευσιν.

Ἐν συνεχείᾳ διότι δύναται νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς ἀνισότητας, εἰς τὴν περιπτώσιν τὰ στοιχεῖα ἐξωτερικῆς προελεύσεως δύναται νὰ γίνουσι ἀποδεκτὰ ἐλεύθερα τελῶν εἰς τὴν χώραν προορισμοῦ.

Τέλος, ἀναλόγως τοῦ ἂν μία ἐπιχείρησις ἐπλήρωσεν ἀκριβώτερον ἢ εὐθηνότερον τὰς πρώτας ὕλας προελεύσεως εἰς τὸ ἐξωτερικὸν τῆς ζώνης,

τὰς ὁποίας ἐνεσωμάτωσεν εἰς τὸ ἐξαχθὲν προϊόν, καὶ ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τῆς παραγωγικότητός της, θὰ ἔβλεπεν ὅτι παραχωρεῖται εἰς αὐτὴν καὶ νὰ τῆς ἀρνηθῆται τὸ πλεονέκτημα τελωνειακῆς ἀτελείας τῶν ἐξαγωγῶν της.

Ἡ μέθοδος ὅθεν αὕτη παρουσιάζει ὠρισμένης ἀνισότητος εἰς τὸν χειρισμὸν τῶν ὀριακῶν περιπτώσεων (cas marginaux). Τὸ ἕτερον σύστημα καθορισμοῦ τῆς προελεύσεως εἶναι τὸ τῶν «τύπων μετασχηματισμοῦ», καθ' ὃ ἐν προϊόν θεωρεῖται ὡς προελεύσεως τῆς ζώνης, ἐὰν αἱ ἐπεξεργασίαι μετασχηματισμοῦ αἱ ἐνεργηθεῖσαι ἐν τῇ ζώνῃ ἀνταποκρίνονται εἰς τοὺς τύπους μετασχηματισμοῦ, τοὺς παραδεκτοὺς ὑπὸ τῶν χωρῶν τῆς ζώνης καὶ καθωρισμένους εἰς κοινὸν κατάλογον. Τὸ σύστημα τοῦτο ἔχει ὠρισμένα πλεονεκτήματα.

Λειτουργεῖ αὐτομάτως καὶ ἐπιτρέπει ὅπως ἀποφεύγωμεν διαφορικὸν χειρισμὸν κατὰ τὰς ὀριακὰς περιπτώσεις, προκειμένου περὶ δύο ταυτοσήμων προϊόντων, ἀναλόγως τῆς διακυμάνσεως τῶν τιμῶν, τῶν πρώτων ὑλῶν ἢ τῆς παραγωγικότητος τῶν ἐπιχειρήσεων. Παρακάμπτει ἐπίσης ὠρισμένης διοικητικῆς δυσχερείας καὶ τὰς περιπλοκάς, αἰτινες προκύπτουν ἐκ τοῦ λεπτομεροῦς ὑπολογισμοῦ τῆς ἀξίας τῶν στοιχείων, τὰ ὁποῖα ὑπεισέρχονται εἰς τὸ ἐξαγόμενον προϊόν.

Ἐξ ἀντιθέτου, θὰ ἦτο προφανῶς δύσκολον, ὅπως καθορισθοῦν κοινοὶ κατάλογοι τῶν τύπων μετασχηματισμοῦ, καὶ ἐὰν ἀκόμη οἱ κατάλογοι οὗτοι θὰ συνεπληροῦντο καὶ ἐτελειοποιοῦντο βαθμηδόν, δὲν θὰ ἦτο δυνατόν ὅπως καλύψουν τὴν ὁλότητα τῶν ἀνταλλασσομένων προϊόντων εἰς τὸ ἐνδοευρωπαϊκὸν ἐμπόριον.

Τὸ σύστημα τοῦτο, πολὺ διευκολυντικὸν εἰς ὠρισμένης περιπτώσεις, δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιοῦνται παρὰ ἐν συνδυασμῷ μὲ ἕτερον σύστημα γενικωτέρας ἐφαρμογῆς.

Διὰ τὴν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν, ἢ Ὀμάς φρονεῖ ὅτι ἡ προσφορῶτερὰ λύσις θὰ συνίστατο ἀναμφιβόλως εἰς συνδυασμὸν τοῦ συστήματος τῶν ποσοστῶν πρὸς τὸ σύστημα τύπων μετασχηματισμοῦ.

Κατὰ τὸ μέτρον τοῦ δυνατοῦ, ἡ μέθοδος τῶν τύπων μετασχηματισμοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ χρησιμοποιοῦνται καὶ οἱ κοινοὶ κατάλογοι προοδευτικῶς νὰ ἐπεκταθοῦν. Διὰ τὰς ἐνεργείας τὰς μὴ καλυπτομένης ὑπὸ τῶν καταλόγων τύπων μετασχηματισμοῦ, τὸ σύστημα τῶν ποσοστῶν θὰ ἦτο ἐφαρμόσιμον, μὲ ἐνιαῖον ποσοστὸν ἢ διάφορα ποσοστὰ κατὰ κατηγορίας προϊόντων.

Ἡ ἀποδοχὴ βάσεως ἐνιαίου ὑπολογισμοῦ τῶν ποσοστῶν εἶναι τεχνικὸν ζήτημα, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ μελετηθῆ ἐν καιρῷ ἀπὸ εἰδικούς. Πρέπει τέλος νὰ προβλεφθοῦν διαδικασίαι ἐπιτρέπουσαι τὴν ἐνημέρωσιν ἢ τροποποίησιν τῶν καταλόγων καὶ τῶν ποσοστῶν, ἵνα διορθοῦνται τὰ ἐκ τῆς πράξεως ἐνδεχόμενα ἐλαττώματα καὶ προσαρμόζονται οὗτοι εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς τεχνικῆς καὶ τὰ ρεύματα τῶν ἀνταλλαγῶν.

Ἐλεγχος τῆς προελεύσεως.

Κατ' οὐδὲν θὰ ἐξυτηρέται ἡ ἀποδοχὴ κριτηρίων διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς προελεύσεως, ἐὰν αἱ διαδικασίαι τῆς βεβαιώσεώς της δὲν προσέφερον εἰς τοὺς ἐξαγωγεῖς καὶ εἰσαγωγεῖς τὴν ἐγγύησιν ὅτι ὁ καθορισμὸς οὗτος θὰ ἐφηρμοζέτο καὶ διηρμηνεύετο παντοῦ ὁμοιομόρφως.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει προσήκει πρῶτον εἰς τὸν ἐξαγωγέα, ὅπως οὗτος χορηγήσῃ πληροφοριακὰ στοιχεῖα, καθορίζοντα ἐὰν τὸ προϊόν εἶναι ἢ ὄχι προελεύσεως τῆς Ζώνης.

Τὰ στοιχεῖα ταῦτα πρέπει νὰ λάβουν τὴν μορφήν ὑποχρεώσεως τοῦ ἐξαγωγέως ἢ τοῦ παραγωγοῦ ὅπως βεβαιώσῃ ὅτι τὰ προϊόντα ἔχουν τὰ χαρακτηριστικὰ προελεύσεως τῆς ζώνης καὶ δηλώσεως τοῦ ἐξαγωγέως ὅτι τὰ ἐξαγόμενα εἶδη εἶναι τὰ ἐν τῇ πιστοποιήσει ἀναφερόμενα.

Ὁ καθορισμὸς τῶν στοιχείων τούτων καὶ ὁ ἔλεγχός των ἀπὸ τὰς ἀρμοδίας ἀρχὰς δέον νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ἐλάχιστον δυνατὸν ἐμπόδιον εἰς τὰς συναλλαγὰς. Οἰοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ παραδεκτὸς καθορισμὸς προελεύσεως, τὸ χορηγούμενον ὑπὸ τοῦ ἐξαγωγέως πιστοποιητικὸν δέον νὰ εἶναι πολὺ ἀπλοῦν καὶ μόνον εἰς τὰς ἀμφιβόλους περιπτώσεις πρέπει νὰ ζητοῦνται λεπτομερέστεραι πληροφορίαι ἀπὸ τὸν ἐξαγωγέα ἢ τὸν παραγωγόν.

Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐν ἰσχύϊ διατάξεων καὶ συνθηκῶν εἰς διαφόρους χώρας, κάθε ἐξαγωγεὺς πρέπει νὰ ἀφεθῇ ἐλεύθερος ὅπως ἐπικυρώσῃ τὰ στοιχεῖα ταῦτα εἰς τὴν χώραν τοῦ ἀπὸ δημοσίους ὀργανισμοὺς ἢ πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις. Ἐν τούτοις συνιστᾶται ὅπως τεθοῦν ἐκ κοινῶ ὠρισμένα ὄρια εἰς τὴν πρακτικὴν ταύτην.

Τὰ οὕτω παρασκευαζόμενα στοιχεῖα ὑπὸ τοῦ ἐξαγωγέως θὰ παρουσιάζοντο ὑπὸ τοῦ εἰσαγωγέως εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς χώρας εἰσαγωγῆς. Κατὰ γενικὸν κανόνα, αἱ ἀρχαὶ αὗται θὰ ἤρκοοντο εἰς τὴν ὡς ἄνω διατύπωσιν καὶ δὲν θὰ ἀπήτουν ὅπως χορηγηθῇ ἐπικύρωσις ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν τῆς χώρας ἐξαγωγῆς.

Ὅταν αἱ ἀρχαὶ τῆς χώρας εἰσαγωγῆς ἀμφιβάλλουν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν χορηγούμενων στοιχείων ὑπὸ τοῦ ἐξαγωγέως, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπαιτήσουν ἀπὸ τὸν εἰσαγωγέα ὅπως οὗτος ἐπιτύχῃ ἀπὸ τὸν ἐξαγωγέα συμπληρωματικὰς ἀποδείξεις, ἐπικυρωμένας ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς χώρας του. Ἐν ἡ περιπτώσει παρενέβαινον αἱ δημόσιαι ἀρχαὶ τῆς χώρας τοῦ ἐξαγωγέως, θὰ ἔδει ὅπως αὗται προβοῦν εἰς ἐκτεταμένην ἔρευναν, πρὶν ἢ χορηγήσουν τὴν ἐπικύρωσιν. Ὁ τε εἰσαγωγεὺς καὶ ὁ ἐξαγωγεὺς ἔχουν ἐξ ἴσου συμφέρον ὅπως συμμορφωθοῦν μὲ τὰς διατυπώσεις ταύτας, διότι ἡ παραδοχὴ εἰς ἀτέλειαν τῶν ἀμφισβητούμενων ἐμπορευμάτων ἐξαρτᾶται ἐκ τούτων καὶ δύναται νὰ παρουσιάσῃ δι' αὐτοὺς ἐν σημαντικὸν οἰκονομικὸν ὄφελος.

Διὰ νὰ διευκολυνθοῦν αἱ συναλλαγαὶ θὰ ἦτο ἴσως χρήσιμον ὅπως παρασχεθῇ ἡ δυνατότης, κατόπιν προηγουμένων συμφωνιῶν, ἵνα ὁ εἰσαγωγεὺς χορηγῇ προκαταβολικῶς εἰς τὰς τελωνειακὰς τοῦ ἀρχῆς πληροφορίας ἀναφορικῶς μὲ τὰ στοιχεῖα, τὰ ὅποια θὰ παρουσιάσῃ ἵνα ἀποδείξῃ τὴν προέλευσιν ἐκ τῆς ζώνης, ἵνα ἐξασφαλισθῇ πρὶν παραγείλῃ τὸ εἶδος ὅτι τοῦτο θὰ θεωρηθῇ ὡς προελεύσεως ἐκ τῆς ζώνης.

Ἡ ἱκανοποιητικὴ ἐφαρμογὴ τοῦ ἐλέγχου τῶν δηλώσεων καὶ τῶν πιστοποιητικῶν προελεύσεως θὰ ἀπαιτήσῃ στενὴν συνεργασίαν καὶ συμφωνίαν μεταξὺ τῶν τελωνειακῶν ἀρχῶν τῶν μετεχουσῶν χωρῶν. Ἡ συνεργασία αὕτη ὑφίσταται ἐν τινι μέτρῳ, θὰ ἔπρεπεν ὅμως ὅπως ἐπεκταθῇ καὶ βελτιωθῇ, ἰδίως ἵνα ἐπιλύωνται, κατὰ τὸ δυνατὸν φιλικῶς, αἱ διαμφισβητήσεις καὶ διαφοραὶ, αἵτινες θὰ ἠδύνατο νὰ παρουσιασθοῦν.

Ἐπισημαίνεται ὅπως συνταχθῇ εἰς «Κώδιξ καλῆς συμπεριφορᾶς» ἀναφορικῶς μὲ τὸν καθορισμὸν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς προελεύσεως, βάσει τοῦ ὁποίου θὰ ἠδύνατο νὰ λειτουργήσῃ ἐν ἱκανοποιητικὸν σύστημα.

Ἐν ἡ περιπτώσει αἱ ἀρχαὶ τῶν δύο χωρῶν τῆς ζώνης δὲν κατῶρθον ὅπως συμφωνήσουν ἐπὶ μιᾷ διαμφισβητήσεως, προτείνεται ἡ ἀνάτρειξις εἰς διαιτησίαν ἐκ τῶν προτέρων καθοριζομένην.

Ἐν περιπτώσει παρουσιάσεως ὑπὸ τοῦ ἐξαγωγέως ψευδῶν πιστοποιητικῶν, θὰ ἔδει νὰ ἐνηργεῖτο δικαστικὴ δίωξις. Ἐὰν ἤθελεν ἀποδειχθῆ ὅτι τὸ λάθος σκοπίμως παρεισέφρυσεν ἐκ μέρους τοῦ εἰσαγωγέως ἢ τοῦ ἐξαγωγέως, θὰ ἔδει νὰ ἐνηργεῖτο δικαστικὴ δίωξις ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν τῆς χώρας του. Ἡ Ὁμὰς δὲν ἐξήτασε τὰς συνθήκας ἐφαρμογῆς, οὔτε τὰς συνεπείας τῆς ἀρχῆς ταύτης, διότι τὸ πρόβλημα πρέπει νὰ ἐξετασθῆ πλέον ἐπισταμένως.

Πρόβλημα παρεκτροπῆς τοῦ ἐμπορίου.—Θέσις τοῦ προβλήματος.

Ὁ καθορισμὸς κοινῶν κανόνων διὰ τὸν ὀρισμὸν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς προελεύσεως δὲν θὰ ἐπῆρκει ὅπως ἀποφευχθοῦν ὅλοι οἱ κίνδυνοι παρεκτροπῆς τοῦ ἐμπορίου ἐν τῇ ζώνῃ, θὰ περιώριζεν ὁμως σοβαρῶς τοὺς κινδύνους τούτους, ἐν ᾧ μέτρῳ θὰ ἐπέτρεπεν εἰς ἐκάστην χώραν ὅπως ἐξακολουθῆ νὰ εἰσπράττη τοὺς τελωνειακοὺς τῆς δασμοὺς ἐπὶ τῶν ἐμπορευμάτων προελεύσεως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς ζώνης ἢ ἐπὶ ἐμπορευμάτων μετασχηματιζομένων ἐν τῇ ζώνῃ, οὐχὶ ὁμως εἰς βαθμὸν ἐπαρκῆ ὅπως ταῦτα ἀποκτήσουν τὴν ἰθαγένειαν τῆς ζώνης.

Πρὸς τοῦτο ὁ καθορισμὸς ἐπακριβῶς ποσοστῶν τῆς ἐπιπροστιθεμένης ἀξίας, ὡς καὶ τῶν τύπων μετασχηματισμοῦ, θὰ ἦτο ἀναμφιβόλως μεγάλη σημασίας.

Ἐπίσταται ἐν τούτοις εἰς κίνδυνος παρεκτροπῆς τοῦ ἐμπορίου, εἰς τὴν περιπτώσει αἱ πρῶται ὕλαι, τὰ ἡμικατεργασμένα προϊόντα καὶ τὰ πρὸς συναρμολόγησιν τεμάχια, προελεύσεως ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς ζώνης, εἰσῆγοντο εἰς χώραν μὲ χαμηλὸν δασμολόγιον καὶ ἔπειτα μετεσχηματίζοντο ἐπαρκῶς ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ὥστε νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἰθαγένειαν τῆς ζώνης καὶ οὕτω εἰσαχθοῦν ἀτελῶς εἰς ἄλλην χώραν.

Αἱ συνθηκαὶ ἀνταγωνισμοῦ τότε κινδυνεύουν νὰ ἀλλοιωθοῦν εἰς βάρος τῶν χωρῶν μὲ ὑψηλοὺς δασμοὺς καὶ τοῦτο κατὰ δύο διαφόρους τρόπους:

Ἐφ' ἑνὸς ἡ μετασχηματίζουσα χώρα, ἢ ἔχουσα χαμηλοὺς δασμοὺς, θὰ δύναται νὰ συναγωνισθῆ τοὺς παραγωγοὺς τῆς μετασχηματίζουσης χώρας μὲ ὑψηλοτέρους δασμοὺς, ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ἐθνικὴν ἀγορὰν τῆς τελευταίας, ἣτις δὲν θὰ προστατεύεται πλέον ἀπὸ οὐδὲνα δασμὸν ἐναντι τῶν συναγωνιστῶν τῆς ζώνης (ἐσωτερικὴ διαστροφή).

Ἐὰν τὸ πλεονέκτημα τῶν χωρῶν μὲ χαμηλοὺς δασμοὺς εἶναι ἀρκετὰ σημαντικόν, ἡ κατάστασις αὕτη δύναται νὰ ὀδηγήσῃ οὐχὶ μόνον εἰς τὴν ἐμφάνισιν τεχνητῶν ἐμπορικῶν ρευμάτων, ἀλλὰ καὶ εἰς παρεκτροπὰς τῆς παραγωγῆς.

Ἐξ ἄλλου ἡ μετασχηματίζουσα χώρα, ἢ ἐφαρμόζουσα χαμηλοὺς δασμοὺς, θὰ ἀνταγωνίζεται τὴν μετασχηματίζουσαν χώραν μὲ ὑψηλοὺς δασμοὺς, κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν παρομοίων προϊόντων πρὸς τρίτας χώρας (ἐξωτερικὴ διαστροφή). Τὸ τελευταῖον ὁμως τοῦτο πρόβλημα ὑφίσταται ἀνεξαρτήτως τῆς καθιερώσεως ζώνης ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν καὶ ἡ δυσκολία ἀντιμετωπίζεται κατὰ μέγα μέρος δι' ἐπιστροφῆς τοῦ δασμοῦ ἢ προσωρινῆς παραδοχῆς.

Ἐύρτης τοῦ προβλήματος.

Διὰ νὰ καθορισθοῦν τὰ μέσα, τὰ ὁποῖα δεόν νὰ γίνουν παραδεκτὰ ἵνα ἀποφευχθοῦν αἱ περιπτώσεις παρεκτροπῆς τοῦ ἐμπορίου αἱ πλέον ἐπι-

ζήμιοι, ή 'Ομάς ανεζήτησε πρώτον όπως διαχαράξη την πραγματικήν εύρύτητα του προβλήματος, ως τούτο θα ήδύνατο να τεθή εν τοις κόλποις της ζώνης, μετά τὸ πέρας της μεταβατικής περιόδου.

Δέν είναι δυνατόν ἀπό τοῦδε ὅπως σχηματίσωμεν σαφή ἰδέαν τῆς παρουσιασθησομένης καταστάσεως.

"Οὕτως αἱ πραγματικαὶ δυσκολίαι ἐξαρτῶνται ἐκ δύο συντελεστῶν, ἀκόμη ἀγνώστων: ἀφ' ἑνὸς ἐκ τοῦ ἀκριβοῦς καθορισμοῦ τῆς προελεύσεως καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς διασπορᾶς, ἣτις θὰ ὑφίσταται μεταξύ τῶν ἐξωτερικῶν δασμολογίων τῶν διαφόρων χωρῶν τῆς ζώνης ἐπὶ τῶν πρώτων ὑλῶν κλπ. Τὰ δασμολόγια ταῦτα θὰ τροποποιῶνται συνεχῶς εἰς τὰς διαφόρους χώρας καὶ ἰδίως εἰς τὰς χώρας τῶν ἐξ τῆς Τελωνειακῆς Ἐνώσεως, αἵτινες θὰ ἀποδεχθοῦν κοινὸν ἐξωτερικὸν δασμολόγιον.

Ἐν ᾧ μέτρῳ αἱ μεταβολαὶ αὗται θὰ συντείνουσιν εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῶν παρουσῶν διαφορῶν, τὸ πρόβλημα τῆς παρεκτροπῆς τῶν συναλλαγῶν θὰ ἀπολέσῃ τὴν ὀξύτητά του. Ὁ κίνδυνος τῆς παρεκτροπῆς ταύτης θὰ δημιουργήσῃ εἰς τινὰς περιπτώσεις πίεσιν, ἐυθαρρύνουσαν τὴν μείωσιν τῶν τελωνειακῶν διαφορῶν.

Παρά τοὺς ἀγνώστους τούτους, μερικοὶ ἄλλοι παράγοντες ἐπιτρέπουσιν νὰ σκεφθῶμεν ὅτι αἱ περιπτώσεις πράγματι ἐπιφόβου παρεκτροπῆς θὰ εἶναι σχετικῶς ὀλιγάριθμοι:

α) Μία σοβαρὰ ἀναλογία τῶν ἀνταλλασσομένων ἐν τῇ ζώνῃ προϊόντων θὰ κατασκευάζονται ἐκ πρώτων ὑλῶν καὶ ἔτι περισσότερον ἐκ κατεργασμένων προϊόντων, προελεύσεως ἐκ τῆς ζώνης.

β) Ἐπὶ τῶν πρώτων ὑλῶν, τῶν εἰσαγομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ τῆς ζώνης, τὰ ἐν ἰσχύϊ δασμολόγια τῶν χωρῶν τοῦ Ε.Ο.Ο.Σ εἶναι ἤδη εἰς πολλὰς περιπτώσεις ἀνύπαρκτα ἢ ἀσήμαντα. Διὰ τὰ προϊόντα ὅθεν τὰ κατασκευαζόμενα ἐκ τῶν πρώτων ὑλῶν δέν ὑφίσταται κίνδυνος παρεκτροπῆς.

γ) Εἰς τὰς περιπτώσεις προϊόντων, τὰ ὅποια δέν ἔχουν διεθνεῖς τιμὰς, ἡ πείρα ἀποδεικνύει ὅτι οἱ εἰσαγωγεῖς παραχωροῦν χαμηλοτέρας τιμὰς εἰς τοὺς εἰσαγωγεῖς χωρῶν με ὑψηλοὺς δασμοὺς ἀπὸ τοὺς εἰσαγωγεῖς χωρῶν με χαμηλοὺς δασμοὺς.

Βάσει τῶν διαπιστώσεων τούτων, ἡ 'Ομάς κατέληξεν εἰς τὰ ἀκόλουθα γενικὰ συμπεράσματα:

Ὁ πραγματικὸς κίνδυνος παρεκτροπῆς τῶν συναλλαγῶν εἰς τὴν ζώνην ἐλευθέρων ἀνταλλαγῶν φαίνεται σχετικῶς περιορισμένος καὶ δέν κινδυνεύει νὰ λάβῃ ἀπαραδέκτους διαστάσεις.

Τὰ ὑπολειπόμενα προβλήματα, τὰ ὅποια θὰ τεθοῦν εἰς ὠρισμένας χώρας, εὐχερέστερον θὰ ἐπιλυθοῦν, διότι δέν θὰ παρουσιασθοῦν ἀπαιτήτως, ἀλλὰ βαθμιαίως διαρκούσης τῆς μεταβατικῆς περιόδου καὶ καθ' ὃ μέτρον θὰ ἐλαττοῦνται οἱ τελωνειακοὶ δασμοί.

Ἡ βραδεῖα ἐξέλιξις, ἣτις θὰ ἐκδηλωθῇ κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, θὰ ἀποκαλύψῃ ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ πεδία, ὅπου τοιαύτη παρεκτροπή θὰ ἦτο πιθανή, καὶ θὰ δώσῃ καιρὸν ὅπως ἀντιμετωπισθῇ αὕτη διὰ μονοπλεύρων ἢ ἀπὸ κοινουῦ ἐπεμβάσεων.

Χώρα	Έκταση σε χιλιάδες	Παράγωγη σε χιλιάδες	Παράγωγη ανά χιλιάδα
1. Αγγλία	89.870	6.980	77
2. Βέλγιο	31.377	8.900	283
3. Γαλλία	251.275	43.767	174
4. Δανία	42.934	4.401	104
5. Δ. Γερμανία	241.299(1)	11.652(1)	48(1)
6. Ελλάδα	41.288	1.080	26
7. Σουηδία	132.202	8.490	64
8. Ηνωμ. Βασιλεία	246.013	11.250	45
9. Ισπανία	70.227	2.690	38
10. Ήλωση	107.000	162	1
11. Ιταλία	301.194	42.391	140
12. Λουξεμβούργο	2.396	314	131
13. Ολλανδία	225.917	3.478	15
14. Ουγγαρία	17.892	10.917	609
15. Παρταγούλια	17.892	8.079	452
16. Σουηδία	17.892	7.325	409
17. Τσεχοσλοβακία	17.892	14.170	792

ΜΕΡΟΣ Ζ΄.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Έπιμελεία κ. ΑΠ. ΛΑΖΑΡΗ

ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΕΠΙΣΤΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΟΣ ΣΕ ΧΩΡΑΣ - ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ο.Ε.Ο.Σ.

Χώρα	Έτος	Μετα-Αξία	Επιμ. γινόμε	Κατα-απομείν	Υπομ. στοιχεία	Δια-απομείν	
1. Αγγλία	(1951)	25	23	91,7	12,0	30	100
2. Βέλγιο	(1947)	14	7	50	7	35	100
3. Γαλλία	(1946)	33	3	23,5	7,5	33	100
4. Δανία	(1950)	24	0,3	28,5	9	38,2	100
5. Δ. Γερμανία	(1950)	16	4	35	12	31	100
6. Ελλάδα	(1950)	21	0,4	36	12,5	30,1	100
7. Σουηδία	(1951)	49	0,5	14	5	33,5	100
8. Ηνωμ. Βασιλεία	(1957)	53	7,4	14	10	29	100
9. Ισπανία	(1951)	46	1	14	10	29	100
10. Ήλωση	(1954)	36	1,6	19	11	30,4	100
11. Ολλανδία	(1950)	51	0,8	26	12	30,2	100
12. Ουγγαρία	(1947)	20	1,7	26	9	43,3	100
13. Παρταγούλια	(1950)	33	0,5	17	6	23,1	100
14. Σουηδία	(1950)	25	0,8	34	15,3	39,5	100
15. Τσεχοσλοβακία	(1951)	—	—	—	—	—	—

ΕΚΤΑΣΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ - ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Ο.Σ. 1956

Χ ω ρ α ι	*Εκτασίς εις τετρ. χιλιάμ.	Πληθυσμός εις χιλιάδας	Κάτοικοι ανά τετρ. χιλιάμ.
1. Αύστρια	83.850	6.980	83
2. Βέλγιον	30.507	8.950	293
3. Γαλλία	551.255	43.787	79
4. Δανία	42.936	4.485	104
5. Δ. Γερμανία	247.889(1)	51.852(1)	209(1)
6. Έλβετία	41.288	5.045	122
7. Έλλάς	132.562	8.480	64
8. Ήν. Βασίλειον	244.015	51.550	122
9. Ίρλανδία	70.282	2.890	41
10. Ίσλανδία	103.000	162	1
11. Ίταλία	301.191	48.337	160
12. Λουξεμβούργον	2.586	314	121
13. Νορβηγία	323.917	3.478	10
14. Όλλανδία	32.400	10.957	338
15. Πορτογαλία	92.161	8.879	96
16. Σουηδία	449.200	7.325	18
17. Τουρκία	776.980	24.130	31

Πηγή: GENERAL STATISTICS, O.E.E.C. STATISTICAL BULLETIN, May 1957.
 (1) Περιλαμβάνεται και το Σάαρ.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΜΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΟΣ ΕΙΣ ΧΩΡΑΣ - ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ο.Ε.Ο.Σ.

Χ ω ρ α ι	Γεωργία	Μεταλλεία	Βιομηχανία	Κατασκευαί	Ύπηρεσία κλπ.	Σύνολον
1. Αύστρια (1951)	25	2,3	30,7	12,0	30	100
2. Βέλγιον (1947)	14	7	37	7	35	100
3. Γαλλία (1946)	33	3	23,5	7,5	33	100
4. Δανία (1950)	29	0,3	28,5	9	33,2	100
5. Δ. Γερμανία (1950)	16	4	35	12	33	100
6. Έλβετία (1950)	21	0,4	36	12,5	30,1	100
7. Έλλάς (1951)	49	0,5	14	3	33,5	100
8. Ήνωμ. Βασίλειον (1951)	6,3	5,4	37	9	42,3	100
9. Ίρλανδία (1951)	46	1	14	10	29	100
Ίσλανδία(1)	-	-	-	-	-	-
10. Ίταλία (1954)	38	1,6	19	11	30,4	100
11. Νορβηγία (1950)	31	0,8	26	12	30,2	100
12. Όλλανδία (1947)	20	1,7	26	9	43,3	100
13. Πορτογαλία (1950)	53	0,9	17	6	23,1	100
14. Σουηδία (1950)	25	0,6	34	10,5	29,9	100
Τουρκία(1)	-	-	-	-	-	-

Πηγή: U.N. STATISTICAL YEARBOOK, 1956
 (1) Δεν υπάρχουν στοιχεία

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ - ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΔΥΝΑΜΙΚΟΝ - ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ
ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ - ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Ο.Σ.

Χ ω ρ α ι	Σύνολον πληθυσμ.	*Εργα- τικών δυναμικών	*Απασχό- λησις (1)	*Ανεργία	*Ανεργία εις % επί του έργατικού δυναμικού
1. Αυστρία	6.980	3.530	3.410	120	3,4
2. Βέλγιον	8.950	3.555	3.465	90	2,5
3. Γαλλία	43.787	19.191	19.081	110	0,6
4. Δανία	4.485	2.180	2.105	75	3,5
5. Δ. Γερμανία	50.850	25.300	24.539	76	0,3
6. *Ελβετία	5.045	2.320	2.314	3	0,1
7. *Ελλάς (*)	8.480	4.175	3.920	255	6,1
8. *Ην. Βασίλειον	51.550	24.107	23.820	287	1,2
9. *Ιρλανδία	2.890	1.225	1.163	62	5
10. *Ισλανδία	162	71	-	-	-
11. *Ιταλία	48.337	22.100	20.163	1.937	8,7
12. Λουξεμβούργον	314	142	-	-	-
13. Νορβηγία	3.478	1.480	1.466	14	1,-
14. *Ολλανδία	10.957	4.210	4.180	30	0,7
15. Πορτογαλία	8.879	3.374	3.200	-	-
16. Σάαρ	1.002	430	424	6	1,4
17. Σουηδία	7.325	3.223	3.193	30	1
18. Τουρκία	24.130	13.995	-	-	-

Πηγή: GENERAL STATISTICS OEEC STATISTICAL BULLETIN, May 1957

(1) Λόγω έλλείψεως έπισήμων στοιχείων δια την άπασχόλησιν του έτους 1956 αϋτη ύπελογίσθη κατ' άφάίρεσιν. Τουτέστιν εκ του συνόλου του έργατικού δυναμικού άφηρέθη το σύνολον των άνέργων (έπίσημα στοιχεία), το δε υπόλοιπον έθεωρήθη ως αντιπροσωπεύον το σύνολον των εντός του έτους άπασχοληθέντων.

(2) Εις την Ελλάδα πλην της άνεργίας ύπολογίζεται ότι 1.000.000 περίπου του άγρατικού και άστικού έργατικού δυναμικού ύποάπασχολείται σήμερα. Ύποάπασχόλησις εις σημαντικών βαθμών σημειούται επίσης εις Νότιον Ιταλίαν, Ιρλανδίαν και Τουρκίαν, πλην όμως δεν υπάρχουν σχετικά στοιχεία.

(3) Περιλαμβάνει και τους προσωρινώς άνέργους.

ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (ΣΥΝΟΛΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ)
ΕΙΣ ΧΩΡΑΣ - ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ο.Ε.Ο.Σ.(α) ΕΤΟΥΣ 1955

Χ ω ρ α ι	Εισόδημα εις τρ. τι- μὰς εις ἑκατ. δολλ.	Κατὰ κεφαλὴν εισό- δημα εις δολλ.
1. Αὐστρία	3.096	468
2. Βέλγιον	9.592	1.082
3. Γαλλία	35.426	819
4. Δανία	3.417	769
5. Δ. Γερμανία	30.119	608
6. Ἑλβετία	5.435	1.092
7. Ἑλλάς	1.838	230
8. Ἡνωμ. Βασίλειον	42.632	832
9. Ἴρλανδία	1.285	441
10. Ἴταλία (β)	16.960	353
α) Βόρειος	-	420
β) Νότιος	-	210
11. Λουξεμβούργον	288	932
12. Νορβηγία	2.730	797
13. Ὁλλανδία	6.258	582
14. Πορτογαλία	1.652	188
15. Σουηδία	7.994	1.100
16. Τουρκία	5.096	223

(α) Ὁ ὑπολογισμὸς ἐγένετο βάσει στοιχείων τοῦ STATISTICAL YEARBOOK 1956 τῶν U.N. (β) Ἡ διάσπασις ἐγένετο βάσει τῶν δεδομένων τῆς ECONOMIC SURVEY OF EUROPE 1953.

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚ. ΠΡΟΪΟΝ ΚΑΤΑ ΠΗΓΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΕΙΣ %

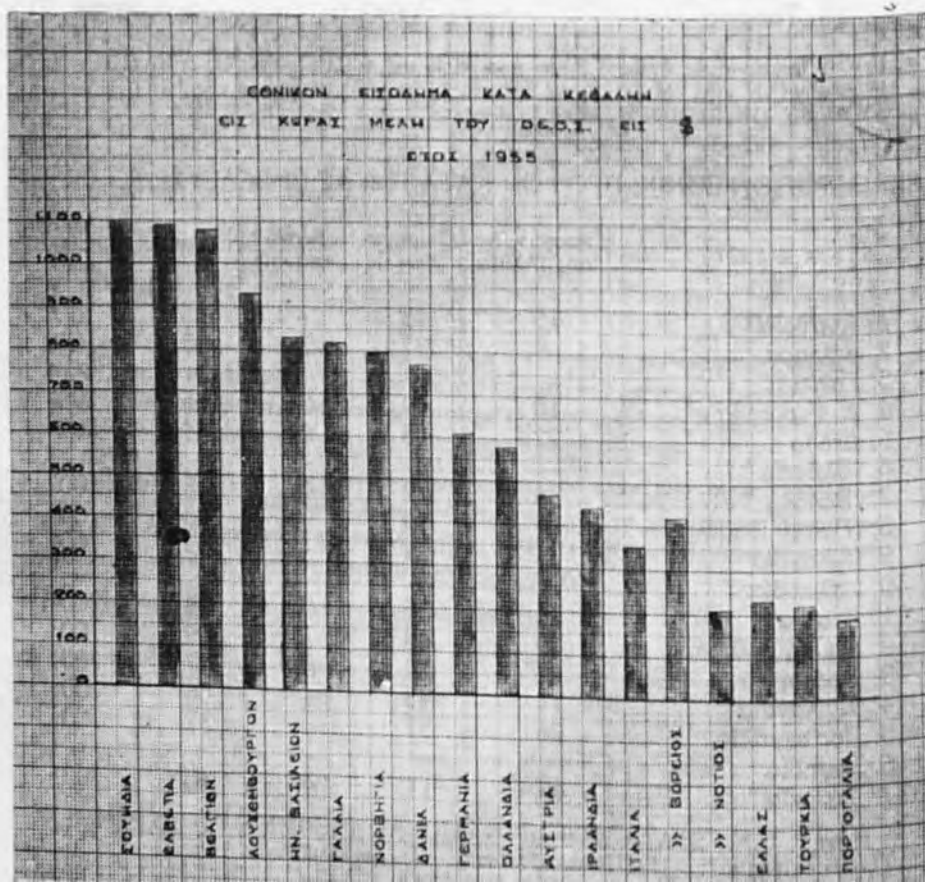
Χ ω ρ α ι	Γεωργία, Δά- ση, Ἄλιεα	Βιομηχα- νία (1)	Κατα- σκευαί	Λοιπὰ	Σύνολον
1. Αὐστρία	15	43	7	35	100
2. Βέλγιον	8	37	7	48	100
3. Γαλλία	-	-	-	-	-
4. Δ. Γερμανία	10	49	6	35	100
5. Δανία	22	28	6	44	100
6. Ἑλβετία	-	-	-	-	-
7. Ἑλλάς	36	22	4	38	100
8. Ἡνωμ. Βασίλειον	9	19	9	63	100
9. Ἴρλανδία	34	27	-	39	100
10. Ἴσλανδία	-	-	-	-	-
11. Ἴταλία	25	35	6	34	100
12. Λουξεμβούργον	10	44	7	39	100
13. Νορβηγία	13	32	8	47	100
14. Ὁλλανδία	11	43	-	46	100
15. Πορτογαλία	26	37	-	37	100
16. Σουηδία	-	-	-	-	-
17. Τουρκία	45	11	4	40	100

Πηγή: U.N. STATISTICS OF NATIONAL INCOME AND EXPENDITURE U.N. 1957 (1) Περιλαμβάνονται τὰ μεταλλεῖα

ΔΕΙΚΤΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΧΩΡΩΝ Ο.Ε.Ο.Σ. 1953=100

Χώροι	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956
1. Αυστρία	86	97	98	100	114	133	138
2. Βέλγιον	93	106	101	100	106	116	122
3. Γαλλία	90	101	100	100	111	121	131
4. Δανία	98	100	96	100	109	112	111
5. Δ. Γερμανία	72	85	91	100	112	129	139
6. Έλβετία	—	—	—	—	—	—	—
7. Έλλάς	77	88	87	100	122	130	134
8. Ίρλανδία	91	93	91	100	104	108	104
9. Ίσλανδία	—	—	—	—	—	—	—
10. Ίταλία	78	89	91	100	109	118	128
11. Μ. Βρετανία	94	98	95	100	108	114	113
12. Νορβηγία	87	94	95	100	109	117	122
13. Ολλανδία	88	91	91	100	110	118	124
14. Πορτογαλία	—	—	—	—	—	—	—
15. Σουηδία	97	100	98	100	104	111	114
16. Τουρκία	77	84	91	100	109	124	—

Πηγή : GENERAL STATISTICS O.E.E.C. STATISTICAL BULLETIN, May 1957

ΠΙΝΑΞ ΕΜΦΑΙΝΩΝ ΤΗΝ ΣΧΕΣΙΝ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΜΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟΝ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΙΣ ΕΘΝΙΚΟΝ ΝΟΜΙΣΜΑ ΕΙΣ ΤΑΣ ΧΩΡΑΣ - ΜΕΛΗ ΤΟΥ Ο.Ε.Ο.Σ. ΚΑΤΑ ΤΟ 1955

Χ ὤ ρ α ι	Ἐθνικὸν εἰσόδημα εἰς ἑκατομμύρια	Δαπάναι ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας εἰς ἑκατομμύρια	Σύνολον κρατικῶν δαπανῶν εἰς ἑκατομ.	ὁ/ο Δαπανῶν ἀμύνης ἐπὶ ἐθνικοῦ εἰσοδήματ.	ὁ/ο Δαπανῶν ἀμύνης ἐπὶ τοῦ συνόλου κρατικῶν δαπανῶν
1. Βέλγιον	480.000 ⁽¹⁾	19.154	102.350	3,99	18,71
2. Γαλλία	12,440 ⁽⁴⁾	906 ^(*)	3.464	7,28	26,15
3. Δανία	23.600	993	5.558	4,20	17,86
4. Δ. Γερμανία	126.500	—	20.932	—	—
5. Ἑλβετία	23.290	750	1.948	3,22	38,50
6. Ἑλλάς	55.022	4.040	11.728	7,34	36,48
7. Ἡν. Βασίλειον	15.226	—	—	—	—
8. Ἴρλανδία	459	8,1	136	1,74	5,88
9. Ἴταλία	10.600 ^(*)	447	2.490	4,21	17,95
10. Νορβηγία	19.507	1.141	4.345	5,84	26,20
11. Ὁλλανδία	23.780	1.689	7.972	7,10	21,10
12. Πορτογαλία	47.500 ^(*)	1.960	7.133	4,12	27,40
13. Σουηδία	41.358 ^(*)	2.199	10.294	5,31	21,36
14. Τουρκία	—	834	2.654	—	31,40

Πηγαί: «GENERAL STATISTICS» Ο.Ε.Ε.С. STATISTICAL BULLETIN, May 1957

- (1) Ἀκαθ. Ἐθνικὸν Προϊὸν εἰς ἀγορ. τιμὰς
 (2) Ἀκαθ. Ἐθνικὸν Προϊὸν εἰς τιμὰς συντελεστῶν παραγωγῆς
 (3) Ἄνευ δαπανῶν καλυπτομένων ἐξ εἰσφορῶν ΝΑΤΟ καὶ Βοηθείας
 (4) Εἰς Δισεκ. Ἐθνικοῦ Νομίσματος

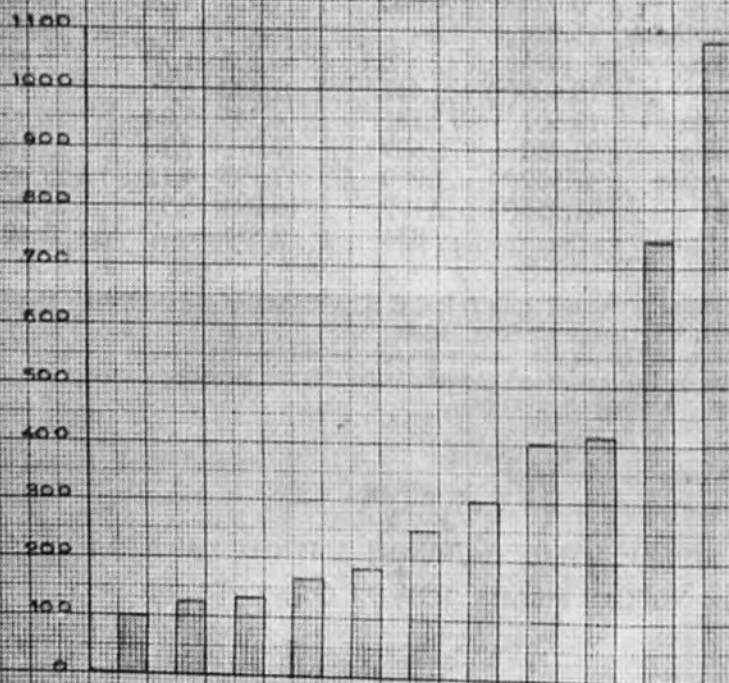
ΠΙΝΑΞ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΩΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΜΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ - ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Ο.Σ. ΚΑΤΑ ΤΟ 1955

Χ ὤ ρ α ι	ὁ/ο Δαπανῶν ἀμύνης καὶ ἀσφαλείας ἐπὶ ἐθνικοῦ εἰσοδήματ.	Κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματ. εἰς δολλάρια	Σχέσις 1:2 εἰς δολλάρια	Δείκτης 1:2 Ἑλβετία=100
1. Βέλγιον	3,99	1082	0,368	125
2. Γαλλία	7,28	819	0,888	302
3. Δανία	4,20	769	0,546	186
4. Ἑλβετία	3,22	1092	0,294	100
5. Ἑλλάς	7,34	230	3,191	1085
6. Ἴρλανδία	1,74	441	0,394	134
7. Ἴταλία	4,21	353	1,192	405
8. Νορβηγία	5,84	797	0,732	249
9. Ὁλλανδία	7,10	582	1,219	415
10. Πορτογαλία	4,12	188	2,191	745
11. Σουηδία	5,31	1100	0,482	164

Πηγαί: 1) STATISTICAL YEARBOOK U.N. 1956
 2) «GENERAL STATISTICS» Ο.Ε.Ε.С. STATISTICAL BULLETIN, May 1957

ΕΠΙΘΑΡΥΝΣΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΑΜΥΝΗΣ ΚΑΙ ΑΙΦΑΛΕΙΑΣ
ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Υ.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1955
(ΒΑΣΙΣ: ΕΛΒΕΤΙΑ = 100)

ΕΛΒΕΤΙΑ
ΒΕΛΓΙΟΝ
ΙΡΛΑΝΔΙΑ
ΣΟΥΗΔΙΑ
ΔΑΝΙΑ
ΝΟΡΒΗΓΙΑ
ΓΑΛΛΙΑ
ΙΤΑΛΙΑ
ΟΥΛΛΑΝΔΙΑ
ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ
ΕΛΛΑΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ - ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Ο.Σ.

{ 1955 (Είς ποσοστά επί %)

Χ ω ρ α ι	Εισαγωγαί ἐκ περιουσίας Ο.Ε.Ο.Σ.	Εισαγωγαί ἐκ χωρῶν ἐκτός Ο.Ε.Ο.Σ.	*Εξαγωγαί εἰς περιοχὴν Ο.Ε.Ο.Σ.	*Εξαγωγαί εἰς χωρὰς ἐκτός Ο.Ε.Ο.Σ.	Συμμετοχὴ εἰς διαχωρικὸν ἐμ- πόριον περιο- χῆς Ο.Ε.Ο.Σ.
1. Αὐστρία	66	34	65	35	3,3
2. Μπενελούξ	57	43	64	36	10,7
3. Γαλλία	30	70	43	57	11,1
4. Δανία	77	23	75	25	5,3
5. Γερμανία Δ	47	53	60	40	20,4
6. Ἑλβετία	57	43	64	36	11,2
7. Ἑλλάς	61	39	70	30	1,1
8. Ἰρλανδία	68	32	94	6	2,1
9. Ἰταλία	47	53	52	48	7
10. Μεγ. Βρετανία	22	78	24	76	14
11. Νορβηγία	70	30	63	37	3,6
12. Πορτογαλία	56	44	48	52	1,1
13. Σουηδία	65	35	69	31	7,9
14. Τουρκία	42	58	49	51	1,2

Πηγή: COMMODITY TRADE STATISTICS U.N. 1955

ΕΛΛΕΙΜΜΑ Η ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΙΣΟΖΥΓΙΟΥ ΧΩΡΩΝ Ο.Ε.Ο.Σ.

(Είς ἑκατ. ἐγγωρίων νομίσματος)

Χ ω ρ α ι	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956
1. Αὐστρία (Σελ.)	- 3.799	- 4.392	- 3.162	- 82	- 1.134	- 4.900	- 3.243
2. Βέλγιον (Φράγκ.)	- 15	6	-	8	- 12	3	6
3. Γαλλία (Φράγκ.)	+ 3	131	- 175	- 56	- 14	60	- 356
4. Δανία (Κορῶν.)	- 1.298	- 1.200	- 771	- 730	- 1.425	- 826	- 1.381
5. Δ Γερμανία (Μαρ.)	- 2.999	- 140	+ 723	+ 2.541	+ 2.770	+ 1.349	+ 3.069
6. Ἑλβετία (Φράγκ.)	- 625	- 1.221	- 445	- 109	- 323	- 781	- 1.395
7. Ἑλλάς (Δραχ.)	- 5.068	- 4.451	- 3.395	- 3.759	- 5.345	- 5.981	- 8.214
8. Ἡν. Βασίλειον (Λ.)	- 350	- 1.196	- 749	- 655	- 599	- 857	- 571
9. Ἰρλανδία (Λίρ.)	- 87	- 123	- 71	- 68	- 65	- 95	- 74
10. Ἰσλανδία (Κορῶν.)	- 121	- 197	- 269	- 404	- 263	- 396	- 437
11. Ἰταλία (Λιρέττ.)	- 173	- 325	- 593	- 571	- 500	- 535	- 633
12. Νορβηγία (Κορῶν.)	- 2.060	- 1.843	- 2.205	- 2.882	- 3.110	- 3.261	- 3.128
13. Ὁλλανδία (Γκίλντ.)	- 2.443	- 2.291	- 434	- 846	- 1.688	- 1.978	- 3.227
14. Πορτογαλία (Σκδ.)	- 2.541	- 1.930	- 3.146	- 3.263	- 2.787	- 3.263	- 4.088
15. Σουηδία (Κορῶν.)	- 409	- 34	- 818	- 513	- 996	- 1.404	- 1.367
16. Τουρκία (Λίρ. Τ.)	- 134	- 260	- 541	- 382	- 401	- 516	- 287

Πηγή: GENERAL STATISTICS O.E.E.C. STATISTICAL BULLETIN, May 1957

ΤΙΜΑΡΙΘΜΟΙ ΚΟΣΤΟΥΣ ΖΩΗΣ
ΧΩΡΩΝ - ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Ο.Σ. 1953—100

Χ ὠ ρ α ι	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956
1. Αὐστρία	70	89	101	100	103	105	108
2. Βέλγιον	91	100	100	100	101	101	104
3. Γαλλία	77	90	101	100	100	101	103
4. Δανία	87	97	100	100	101	106	111
5. Δ. Γερμανία	93	100	102	100	100	102	105
6. Ἑλβετία	94	96	99	100	101	102	104
7. Ἑλλάς	78	87	92	100	115	122	126
8. Ἡν. Βασίλειον	81	89	97	100	102	106	112
9. Ἴρλανδία	81	87	95	100	100	103	107
10. Ἴσλανδία	71	90	101	100	101	105	116
11. Ἰταλία	86	94	98	100	103	106	111
12. Νορβηγία	78	90	98	100	104	105	109
13. Ὄλλανδία	90	99	100	100	104	106	108
14. Πορτογαλία	100	99	99	100	99	99	102
15. Σουηδία	79	92	99	100	101	104	109
16. Τουρκία	83	85	92	100	109	115	-

ΠΗΓΗ: GENERAL STATISTICS O.E.E.C. STATISTICAL BULLETIN, May 1957

ΔΕΙΚΤΑΙ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΧΩΡΩΝ
Ο.Ε.Ο.Σ. 1953—100

Χ ὠ ρ α ι	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956
1. Αὐστρία	67	86	97	100	106	113	119
2. Βέλγιον	83	96	101	100	101	105	110
3. Γαλλία	64	82	97	100	105	113	126
4. Δανία	80	88	96	100	104	109	111 ^(α)
5. Δ. Γερμανία	78	88	95	100	104	112	120
6. Ἑλβετία	94	96	99	100	101	102	104
7. Ἡν. Βασίλειον	82	88	96	100	104	111	120
8. Ἴρλανδία	80	88	95	100	103	109	115
9. Ἰταλία	77	85	94	100	103	107	113
10. Νορβηγία	75	86	96	100	105	111	120
11. Ὄλλανδία	89	96	99	100	111	117	120
12. Σουηδία	79	92	99	100	101	104	109

ΠΗΓΗ: GENERAL STATISTICS O.E.E.C. STATISTICAL BULLETIN,
May 1957

(α) Ἀ' ἐξάμηνον

(β) Τιμάρθμος Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίς
ΑΝΤΙ ΠΡΟΛΟΓΟΥ	6
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΛΟΓΟΥ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ	9

ΜΕΡΟΣ Α'

ΕΙΣΗΓΗΤΑΙ

ΑΡΓΥΡΙΟΣ ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ	15
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	16
ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ - ΣΤΡΑΤΗΣ	31
ΛΕΩΝ ΜΑΚΚΑΣ	53
ΚΩΝΣΤ. ΓΟΥΣΤΗΣ	51
Ι. Λ. ΦΡΑΓΚΟΣ	58
Α. ΜΠΕΡΝΑΡΗΣ	74
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΔΑΜΑΛΛΑΣ	78
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΤΟΣ	86
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	94
ΚΩΝΣΤ. ΦΕΡΕΝΤΙΝΟΣ	99
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΥΛΩΝΑΣ	108
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ	127
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	135

ΜΕΡΟΣ Β'

ΣΥΖΗΤΗΤΑΙ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ	151
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ	152
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	155
ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΠΕΤΡΑΚΟΓΛΟΥ	157
Σ. Ι. ΠΕΠΟΝΗΣ	162
ΑΧ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ	163
ΕΥΑΓΓ. ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ	165
ΣΩΚΡ. ΑΝΘΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	170
ΓΕΩΡΓ. ΜΑΪΜΟΥΚΑΣ	174
ΣΤΑΘΗΣ ΜΠΟΥΡΟΔΗΜΟΣ	176
ΠΑΝΟΣ ΛΩΖΟΣ	181
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ	185
ΗΛΙΑΣ ΛΑΓΑΚΟΣ	187
ΟΜΗΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ	191
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΣ	195
ΣΤΕΡΓΙΟΣ ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ	201
ΠΑΝ. ΚΡΙΑΡΗΣ	208
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΑΡΟΥΔΗΣ	215
ΙΩΣΗΦ ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ	217
ΛΕΩΝ. ΜΑΝΤΖΟΥΡΑΝΗΣ	220
ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΑΡΒΑΓΙΑΝΝΗΣ	223

	<i>Σελίς</i>
ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ	225
Δ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ	228
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΡ. ΠΑΠΑΜΙΧΕΛΑΚΗΣ	230
ΝΙΚΗΦΟΡΟΣ ΠΑΜΠΟΥΚΗΣ	234
Γ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	240
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΜΣ	241

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α Τ Α

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	244
-------------------------------	-----

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ 'Υπόμνημα διὰ τὴν Ε.Ζ.Ε.Σ.	249
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΕΛΜΗΣ	255
ΣΟΦ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ	257
ΗΛΙΑΣ ΗΛΙΟΥ	258
ΣΑΒΒΑΣ ΠΑΠΑΠΟΛΙΤΗΣ	265
ΑΛΕΞ. ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ	267
ΚΩΝΣΤ. ΤΣΑΛΔΑΡΗΣ	269
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ	271
ΘΕΟΔ. ΤΟΥΡΚΟΒΑΣΙΛΗΣ	274

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ	279
ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	289
ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ	292
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ	295
ΕΛΛ. ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΗΝΩΜΕΝΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ	299
ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΡΓΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ	304
ΚΑΠΙΝΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ	308

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΑΠΟΦΕΙΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ

ΔΗΜΟΣΘ. Σ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ	313
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Β. ΔΕΡΤΙΑΗΣ	330
ΧΡΥΣΟΣ ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ	336
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ	346
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΝΑΓΟΣ	349
GUNNAR MYRDAL	352
ΓΚ. ΠΑΠΠΙ	365

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

Κ Ε Ι Μ Ε Ν Α

Μεταφρασθέντα καὶ διασκευασθέντα ἐπιμελεία ΙΩΑΝΝΟΥ Α. ΧΡΥΣΟΧΟΥ	371
--	-----

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

'Επιμελεία ΑΠ. ΛΑΖΑΡΗ	395
---------------------------------	-----

ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ Α.Σ.Β.Σ.

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

- Όδηγός Σπουδών
- Αποστολή και οργάνωσις τῆς Σχολῆς
- Τὸ ἔργον, οἱ σκοποί, αἱ κατευθύνσεις, τὰ ἰδανικά τῆς Σχολῆς
- Πρὸς Δημοδιδασκάλους
- Κανονισμὸς εἰσιτηρίων ἐξετάσεων
- Προγράμματα ἐργασιῶν διαφόρων ἐτῶν
- Πεπραγμένα τῆς Σχολῆς διαφόρων ἐτῶν
- Μία δεκαετία (1946-1956)
- Τὸ Κέντρον Στατιστικῆς Ἐκπαιδεύσεως
- Τὸ Κέντρον Τουριστικῶν Μελετῶν
- Ἡ οργάνωσις καὶ ἡ λειτουργία τῆς Α.Σ.Β.Σ.
- Κανονισμὸς πτυχιακῶν ἐξετάσεων
- Διαγράμματα ὑποχρεωτικῶν μελετῶν

ΕΠΕΤΗΡΙΔΕΣ - ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΣ

Τόμος Α'	-	1948/9	-	19	Μελέται	-	Σελ.	420
» Β'	-	1949/50	-	10	»	-	»	296

ΣΠΟΥΔΑΙ

Τόμος Α'	-	1950/1	-	20	Μελέται	-	Σελ.	372
» Β'	-	1951/2	-	29	»	-	»	382
» Γ'	-	1952/3	-	54	»	-	»	668
» Δ'	-	1953/4	-	34	»	-	»	414
» Ε'	-	1954/5	-	67	»	-	»	884
» Ζ'	-	1955/6	-	64	»	-	»	934
» Ζ'	-	1956/7	-	47	»	-	»	867

ΝΕΑ ΤΗΣ Α.Σ.Β.Σ.

Τόμος Α'	-	1953/4	-	Τεύχη	8	-	Σελ.	484
» Β'	-	1954/5	-	»	4	-	»	354
» Γ'	-	1955/6	-	»	5	-	»	398
» Δ'	-	1956/7	-	»	5	-	»	504

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ Τεύχη 4 - Σελ. 72

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΡΕΥΝΩΝ

- I. Χρυσόχοῦ:** 1. Στοιχεῖα Ὀργανώσεως Γραφείου. 2. Ἡ οἰκονομικὴ ζωὴ τῶν ἐπιχειρήσεων. 3. Ὁ ἀνθρώπινος παράγων. 4. Ἡ ἐμπορικὴ ὀργάνωσις. 5. Βασικὰ θέματα ὀργανώσεως. 6. Βοηθήματα διὰ τὴν συστηματικὴν ἐρευνᾶν τῶν ἐπιχειρήσεων. 7. Περιγραφικὴ ἀνάλυσις ὑποδειγματικῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως. 8. Περιγραφή μιᾶς δρώσης ἐπιχειρήσεως. 9. Ὀργάνωσις τῶν Ἀγορῶν - Πωλήσεως - Διαφημίσεως. 10. Ὀργάνωσις μετ' ἀπλᾶ λόγια. 11. Τὸ Γραφεῖον ἐγκέφαλος τῆς ἐπιχειρήσεως. 12. Ἀπὸ τὸ Σχολεῖον εἰς τὴν ζωὴν. 13. Ἡ πρόοδος εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν ὀργάνωσιν. 14. Τὸ πεδῖον δράσεως τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις. 15. Ἡ Τράπεζα ἀπὸ λογιστικῆς ἀπόψεως.

Τὸ Αὐστραλιανὸν Λογιστικὸν Πλάνον. Μετάφρασις Σπ. Βασιλείου.

Τὸ Γενικὸν Γαλλικὸν Λογιστικὸν Πλάνον. Μετάφρασις Σπ. Βασιλείου.

Στρ. Κ. Παπαϊωάννου: 1. Προβλήματα Συγκριτικῆς Λογιστικῆς Νομοθεσίας. 2. Εἰσαγωγή εἰς τὰ Λογιστικὰ Πλάνα.

L. Danty - La France: 1. Μῦθις εἰς τὴν βιομηχανικὴν Ὀργάνωσιν. 2. Ἡ σύγχρονος μορφή τῆς ἐπιστημονικῆς ὀργανώσεως.

American Institute of Accountants: Οἱ ἔλεγχοι ὑπὸ τῶν ἀνεγνωρισμένων Λογιστῶν ἐν Ἀμερικῇ.

Ed. Landauer: Συστηματικὴ ἐξέτασις τῆς οἰκονομικῆς ἀξίας μιᾶς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.

M. S. Rodrigues: Οἱ συντελεσταὶ τῆς ἀμερικανικῆς παραγωγικότητος.

A. Smaile: Ποῦ βαίνει ἡ ἐπιστημονικὴ ὀργάνωσις.

G. Deming: Αἱ πρόοδοι εἰς τὴν δημοσίαν διοίκησιν.

H. Dubrenil: Ἡ ὀργάνωσις τῆς ἐργασίας καὶ ὁ ἀνθρώπος.

Κ. Μπανταλούκα: Ἡ διάρθρωσις τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργ. Οἰκονομικῶν.

» » : Ἡ ὀργανωτικὴ τῆς οἰκονομίας.

» » : Τὰ ἔξοδα καὶ αἱ ἀποζημιώσεις τῶν μετακινουμένων δημοσίων ὑπαλλήλων.

N. I. Πολύζου: Ἡ ἐξέλιξις τῆς τεχνικῆς καὶ ἡ ἐπίδρασις τῆς ἐπὶ τῶν διεθνῶν σχέσεων.

G. Ardant: Οἰκονομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ πλευραὶ τῆς παραγωγικότητος καὶ τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως.

H. Pilkington: Αἱ ἀπόψεις τῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος.

P. Bigand: Αἱ ἀπόψεις τῶν μισθωτῶν ἐπὶ τῆς παραγωγικότητος.

M. Γεωργιάδου: Τὸ κόστος διαθέσεως τῶν προϊόντων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

1. Διαγράμματα μελετῶν
2. Κανονισμὸς Κ. Τ. Μ.
3. Ὁ Τουρισμὸς γενικῶς καὶ ἰδίᾳ ἐν Ἑλλάδι
4. Τὸ πορθμεῖον Ἑλλάδος-Ἰταλίας
5. Δεκαήμερον Σπουδῶν Τουριστικῆς Βιομηχανίας (21 Ὁμιλίαι)

Δ Ι Α Φ Ο Ρ Α

1. Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον 1957
2. Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Οἰκονομικὴ Κοινότης
3. Μάρτυρες καὶ ἥρωες τοῦ Πολιτισμοῦ. Στ. Σταυροπούλου
4. Οἱ ψυχολογικοὶ παράγοντες τοῦ 1821, Κ. Δημαρᾶ
5. Σκέψεις: Ταξιδεύοντας στὴ Γαλλία, Στρ. Κ. Παπαϊωάννου
6. Αἱ Διεθνεῖς Ἐμποροπανηγύρεις, Στρ. Κ. Παπαϊωάννου

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΩΣΤΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ :

1. Στατιστική
2. Οικονομετρία
3. Έφαρμογαι Στατιστικής
4. Άγγλοελληνικόν γλωσσάριον τῶν Στατιστικῶν ὄρων.
5. Γραμμικὴ καλινδρόμησις καὶ συντελεστὴς συσχετίσεως.
6. Προσδιορισμὸς τοῦ μέρους ἐλλείμματος τοῦ ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου τοῦ ὀφειλομένου εἰς τὴν δυσμένειαν τῶν ὄρων τοῦ ἐμπορίου.
7. Αἱ ἐξισώσεις διαφορῶν ἐν τῇ οἰκονομετρίᾳ.
8. Διαθέσιμα ἀγαθὰ καὶ ὑπηρεσίαι παρ' ἡμῖν.

ΣΤΑΘΗ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ :

1. Στατιστική.
2. Ἀριθμοδείκται.
3. Ἀναλυτικὴ σπουδὴ τῶν νόμων πιθανοτήτων.
4. Αἱ μέθοδοι ἐκτιμήσεως τῶν παραμέτρων ἐνὸς νόμου πιθανοτήτων.
5. Ἀναλυτικὴ σπουδὴ χρονολογικῶν τιμῶν σειρῶν.
6. Αἱ τεχνικαὶ βάσεις τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων.
7. Οἱ ὅροι ἐμπορίου εἰς τὸ Ἑνωμένον Βασίλειον (μετάφρασις)

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΟΝΙΔΑΡΗ :

1. Μνημόνιον Ἀπειροστικῆς Ἀναλύσεως.
2. Μία ἀντιμετώπισις τοῦ Δειγματοληπτικοῦ προβλήματος.
3. Ἀνάπτυγμα συναρτήσεως εἰς σειρὰν δεδομένων συναρτήσεως.
4. Τεχνικὴ τῶν Δειγματοληψιῶν (μετάφρασις).

Κ. Γ. ΠΑΗΘΕΙΔΗ - Β. Ν. ΜΕΤΑΞΑ :

1. Εἰσαγωγή εἰς τὴν Μαθηματικὴν Οἰκονομικὴν Ἀνάλυσιν.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΑΒΙΑ :

1. Ἀγγλικὴ Στατιστικὴ Ὁρολογία.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. Α' Δεκαήμερον Σπουδῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (9 ἀνακοινώσεις).
2. Γενεσιουργοὶ λόγοι τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, Στρ. Κ. Παπαϊωάννου.
3. Ἡ ἐξέλιξις τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ αἱ σύγχρονοι κατευθύνσεις τῆς, Χρ. Ἀγαλλοπούλου.
4. Ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν Χρ. Ἀγαλλοπούλου.
5. Ἡ θεωρία τῆς κοινωνικῆς πάλης, Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου.
6. Φιλοσοφικὴ καὶ μεθοδολογικὴ τοποθέτησις τῆς Κοινωνιολογίας, Κώστα Γεωργούλη.
7. Ἡ ἐργασιολογία ὡς ἐπιστήμη περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἐργασίᾳ, Ἥλια Πέριτς.
8. Κράτος καὶ Κοινωνία κατὰ τὴν θεωρίαν τῶν «Ἴσων», Γ. Βλάχου.
9. Βιομηχανία καὶ Κοινωνία. Ὁ Μάρξ καὶ ἡ διαλεκτικὴ τοῦ καπιταλισμοῦ, Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου.
10. Οἰκονομικὴ ὑποανάπτυξις καὶ κοινωνικὴ ἐπανάστασις, Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου.
11. Ἡ κρίσις τοῦ Μαρξισμού, Κώστα Στρ. Παπαϊωάννου.
12. Ἡ ἀναγκαστικὴ ἐργασία κατὰ τὸ Σύνταγμα, Χρ. Ἀγαλλοπούλου.
13. Ἀπεργία, Ἥλια Λαγάκου.
14. Φιλελεύθερος Σοσιαλισμὸς, Γ. Παπαλεξανδρῆ.